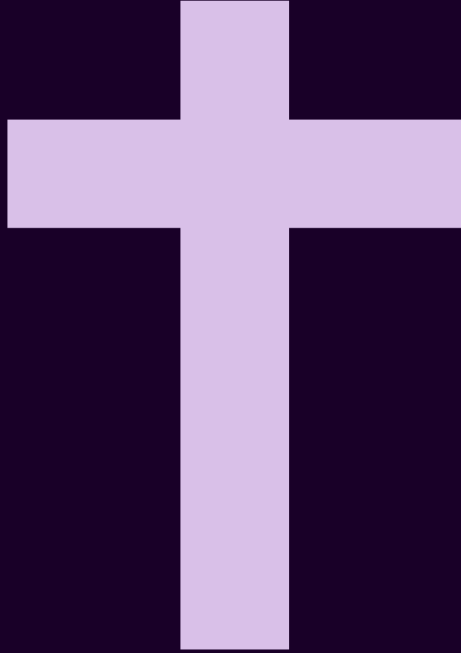

Maija'quë Huajë Ca
Nëose'e

New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

Maija'quë Huajë Ca Nëose'e
New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Secoya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Secoya [sey], Ecuador

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Secoya

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	52
SAN LUCAS	83
SAN JUAN	136
HECHOS	175
ROMANOS	220
1 CORINTIOS	241
2 CORINTIOS	260
GÁLATAS	273
EFESIOS	280
FILIPENSES	287
COLOSENSES	292
1 TESALONICENSES	296
2 TESALONICENSES	300
1 TIMOTEO	303
2 TIMOTEO	309
TITO	313
FILEMÓN	316
HEBREOS	317
SANTIAGO	332
1 SAN PEDRO	337
2 SAN PEDRO	343
1 SAN JUAN	347
2 SAN JUAN	352
3 SAN JUAN	353
SAN JUDAS	354
APOCALIPSIS	356

SAN MATEO

Jesús Ñecuöhua'i (Lc 3.23-38)

¹ Iye a'ë, Abraham cui'ne David tsëcapë acohua'ire cuëcuese'e ja yë'ta'a Jesucristo pa'ima'në pa'isicohua'ire.

² Isaac pëca ja'quë paji'i, Abraham. Jacob pëca ja'quë paji'i, Isaac. Cui'ne Judá cui'ne i yo'je tsj pëca ja'quë paji'i, Jacob. ³ Fares cui'ne Zara pëca ja'quë paji'i, Judá. Cui'ne jöhua'i pëca ja'co paco'ë, Tamar. Esrom pëca ja'quë paji'i, Fares. Aram pëca ja'quë paji'i, Fares. ⁴ Aminadad pëca ja'quë paji'i, Aram. Naasón pëca ja'quë paji'i, Aminadad. Salmón pëca ja'quë paji'i, Naasón. ⁵ Booz pëca ja'quë paji'i, Salmón. Cui'ne i pëca ja'co paco'ë, Raab. Obed pëca ja'quë paji'i, Booz. Obed pëca ja'co paco'ë, Rut. Isaí pëca ja'quë paji'i, Obed. ⁶ Pai ëjaë David pëca ja'quë paji'i, Isaí. Salomón pëca ja'quë paji'i, David. Cui'ne Urías nëjo pa'isicopi Salomón ja'co paco'ë.

⁷ Roboam pëca ja'quë paji'i, Salomón. Abías pëca ja'quë paji'i, Roboam. Asa pëca ja'quë paji'i, Abías. ⁸ Josafat pëca ja'quë paji'i, Asa. Joram pëca ja'quë paji'i, Josafat. Uzías pëca ja'quë paji'i, Joram. ⁹ Jotam pëca ja'quë paji'i, Uzías. Acaz pëca ja'quë paji'i, Jotam. Esequías pëca ja'quë paji'i, Acaz. ¹⁰ Manases pëca ja'quë paji'i, Esequías. Amón pëca ja'quë paji'i, Manases. Josías pëca ja'quë paji'i, Amón. ¹¹ Jeconías cui'ne i yo'je tsj coní pëca ja'quë paji'i, Josías. Jaöhua'i cato coasicohua'i paë'ë, Israelita paire tseani Babilonia yejana sa maca.

¹² Israelita pai sa cuañosi jeteyo'je Salatiel pëca ja'quë paji'i, Jeconías. Zorobabel pëca ja'quë paji'i, Salatiel. ¹³ Abiud pëca ja'quë paji'i, Zorobabel. Cui'ne Eliquin pëca ja'quë paji'i, Abiud. Azor pëca ja'quë paji'i, Eliquin. ¹⁴ Sadoc pëca ja'quë paji'i, Azor. Aquim pëca ja'quë paji'i, Sadoc. Eliud pëca ja'quë paji'i, Aquim. ¹⁵ Eleazar pëca ja'quë paji'i, Eliud. Matán pëca ja'quë paji'i, Eleazar. Jacobo pëca ja'quë paji'i, Matán. ¹⁶ José pëca ja'quë paji'i, Jacobo. José cato Jesucristo pëca ja'co María ëjë paji'i.

¹⁷ Jaje pa'ina, Abrahampi cui'ne David pa'i macaja'a cuëcueto catorce pa'ye de ai de'huase'e pa'iji. Davidpi cui'ne Israelita mañare Babiloniana tseseni sasi macaja'a cuëcueto cui'ne catorce pa'iji. Cui'ne yequë catorce pa'i maca Cristo ai de'opi.

Jesucristore Coase'e (Lc 2.1-7)

¹⁸ Jesucristore coase'e ñeje pa'iji: María i pëca ja'co, José ja're huejaja'coa, ca nëosico paco'ë. Jaje ca nëosicopi ja yë'ta'a tsioni pa'ima'në tsj ëtapë de'o Maija'quë joyo tutupi.

¹⁹ José io ëjë nuñerepa pa'i paji'i. Jaje pa'ita'a nëjo Maríare si'aohua'i pai asajëna, jeñe coepi. Coa ai jerepa paije ti asama'pëna ise'e jeosi'i cuasapi. ²⁰ Jaje cuasaquë pa'ina, Ejaë huiñaëpi ite huëo hue'ñaja'a ñaini capi: "José David tsëcapë aquë, Maríare ca'rama'ë pa'ijë'ë, nëjore de'huani paye. Io paja'quë cato Maija'quë joyo tsequë api. ²¹ Tsihuaë'ni paja'coa. Pacona, i mami Jesure sëojë'ë, huasoquëre. Jaje hue'equë pa'ija'quë api, i paire co'aye yo'ocohua'ire huasoja'quë sëte."

²² Si'aye jaje ti'api, tsoe hue'ña Maija'quëre quëcaiquë ca nëoquë pa'ise'epi, ñeje:

²³ Nomio tsjo, ëmë ti yo'oma'copi tsj quë'io de'oni tsihua'ëre pasio.

Jaëpi i mami hue'equë pasipi, Emanuel.

Jaje cani cayë, Maija'quë mai ja're pa'iji.

²⁴ Ja maca José sëtani mai Ejaë cuañese'eje Maríare nëjore pao cuasaquë ti pëani nëjore papi. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are huejasicohua'i pa'iyepi pa'iyë pahüë, mamaquëre të'ya dani i mami Jesús hue'yo macaja'a.

2

Jesure Do'i Daise'e

¹ Judea yejana Jesús coasiquë paji'i, a'ri daripë Belén hu'e daripëna. Ja mu'seña Herodes paji'i, Pai Ejaë, ja yeja cuañequë. Ja mu'seña Jerusalénpi daë'ë, ësë mëi te'tepi, yequë emëohua'i Magos hue'ecohua'ipi. Jaohua'i cato pairiohua'i paë'ë, ësë mëi te'te quë'ro acohua'i. Ma'ñoco yo'oye ye'yecohua'ipi cui'ne de'hue ta'ñe cacohua'i paë'ë, iti yo'oyere ñajë. ² Jaohua'ipi dani sei'ë: “¿Jerore pa'iquë'ni, judío pai Ejaë yure coasiquë? Jeto ësë mëi te'tepi ñahuë, i ma'ñocore. Jaje ñani daë'ë, ite do're ja'rujë señu'u cajë iñona.”

³ Cajëna, pai ejaë Herodes asani ai cuasapi, ¿me yo'ose'ere caye'ni? caquë, cui'ne si'a Jerusalén pa'icohua'i ai cuasahuë, itire asani. ⁴ Ja maca pai ejaë si'aohua'ire soipi, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ejaohua'ire cui'ne cuañese'e paire ye'yacohua'ire. Soini seni asapi, jaohua'ire, ¿jeron Cristore coa ja'ñe ca nëose'e pa'iquë'ni? caquë. ⁵ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite: Belén Judea yejana coaja'quë api, caquë. Maija'quë jëjo daoquë tsoe aquë toyapi, ñeje:

⁶ Belén maca, Judá yeja pa'ico.

Më'ere cuañecohua'i jerepa a'rico maca pa'ima'o pa'iyë, më'ë.

Jaje pa'ina, më'ëpi etaja'quë api, Ejaërepa, Israel paire ñacaija'quë.

⁷ Cajëna, asani ja maca Herodes Magos hua'ire yahuerëpa soini iohua'ise'ere seji'i, ¿je yëhua ma'ñoco ñaina, ñare'ni? caquë. ⁸ Seni asani ja maca Belënna jaohua'ire jëjo saokuë capi: “Saijë'ë. Jarona sani asajë'ë, de'oyerëpa tsihua'ë pa'iyere pa'ire pama'quë. Jaje ini ti'asicohua'i pani yë'ere dani quëajë'ë. Yë'ëje sani do're ja'ruquë sejas'i, ite.”

⁹ Jaje pai ejaë caëna, Magos maña saë'ë. Saijëna, ma'ñoco iohua'i ësë mëi te'te ñasiquëpi du'ru sai sapi. Jaje saiquëpi tsihua'ë pa'i hue'ñana nëajani huesëpi, sa tējini. ¹⁰ Ja maca Magos maña ma'ñocopi jaje yo'ouna, ñani ai sihuahuë. ¹¹ Sihuajë huë'ena sa cacajë ñahuë, tsitu'ure pëca ja'co María ja're uina. Ñani do're ja'runi tsihua'ë de'oquë macani cajë sihuahuë. Ja jeteyo'je iohua'i mahuëa mañare hui'yoni oro, huëo sëñe cui'ne mirra ite isihuë, jai do'ire. ¹² Ja jeteyo'je Maija'quëpi huëo hue'ñaja'a quëapi, Herodes quë'ro co'ima'pë pa'ijë'ë, caquë. Jaje quëaëna, yequë ma'aja'a co'ihuë, iohua'i yejana.

Egíptona Catise'e

¹³ Jaohua'i Magos saisi jeteyo'je Ejaë hui'ñaëpi huëo hue'ñaja'a ñani Josére capi: “Huëni tsihua'ëre cui'ne pëca ja'core sai sajë'ë, Egípto yejana. Jarona sani pëajë'ë, yë'ëpi yeque yo'oye pa'ito caëna, yo'oja'quë. Yure cato Herodespi tsihua'ëre huani jëosi'i caquë co'ejaj'quë api. Ja do'ire saijë'ë.”

¹⁴ Jaje caëna, José huëni tsihua'ëre cui'ne i pëca ja'core sëtoni ñami sai sapi, Egíptona.

¹⁵ Jarote paë'ë, Herodes ju'i macajaj'a. Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquëpi Ejaëpi caquëna, toyapi: “Egíptopi yë'ë mamaquëre soihuë” ja toyase'epi ti'aëna, jaje yo'ohuë.

Tsire Huaise'e

¹⁶ Ja maca Herodes, Magos hua'i yë'ere co'acquë api cajë yo'ore caquë ai pëi tsire caya ometëca pacohua'ire cui'ne ai tsitu'ñare huani jëajë'ë, cuañepi. Belén pa'icohua'ire, cui'ne iti yërehue pa'icohua'ireje caquë, caya ometëca ma'ñoco pa'i huëose'e pa'iji, Israel pai ta'ñe pa'iohua'i case'ere cuasaquë jaje yo'opi. ¹⁷ Jaje yo'oquëna, ti'api, Maija'quëre quëacaiquë Jeremias ñeje toyaquë pa'ise'e.

¹⁸ Rama quë'ropi, cuiye cui'ne jaiye oi yë'o jutaquëna asahuë.

Jao cato Raquelpi mamajëni oco'ë.

Yëhuotoje asaye coeo,

Mamajëpi tsoe jujusicohua'i pa'ijëna.

¹⁹ Herodes ju'isi jeteyo'je, Ejaë hui'ñaëpi Josére huëo hue'ñaja'a ñaini capi, Egíptore pa'ina:

²⁰ “Huëni tsihua'ëre më'ëpi coani, cui'ne pëca ja'core huëoni co'ijë'ë, Israel yejana. Tsoe tsihua'ëre huajo yëjë pa'isicohua'i juju sahuë.”

²¹ Ja maca José huëni tsihua'ëre cui'ne pëca ja'core sai sapi, Israel yejana. ²² Jaje saiquëta'a José asapi, Herodes mamaquë Arquelaopi pëca ja'quë yo'ora'ase'ere yo'oji cajëna. Jaje asani jaro saiye ca'raqüëna, huëo hue'ñaja'a Maija'quëpi quëaëna, Galilea yeja quë'rona saji'i. ²³ Jarona ti'ani Nazaret huë'e daripëna pëapi. Jaje yo'oquëna, Maija'quëre quëacaicohua'i ca nëojë pa'ise'e ti'api, “Jesús Nazareno pa'ija'quë api” case'e.

3

Juan Oco Doquë Cuëne Yeja Pa'iyë (Mr 1.1-8; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

¹ Ja mu'seña Juan oco doquëpi Judea cuëne yejana soquë peo hue'ñana Maija'quë cocare quëaquë daji'i. ² Ñeje caquë: “Ma'tëmo cuañeñe ja'yere pa'iji. Ja do'ire ja'rë cuasase'e jeoni ponëj'ë.”

³ Iquë Juan yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacaiquë Isaías toya'aji'i, ñeje: Cuëne yejapi pai ñeje cuiye asa cuañoji.

Ne de'huajë'ë, Ejaërepa ma'are.

Nui ma'arepa hui'yocaij'ë.

⁴ Juan ju'i ca camello nañapi nesico paji'i. Cui'ne i tēicaje ca'ni me paji'i. Jaje pa'ipi pu'suni aji'i. Cui'ne mejaë payare ocuequë paji'i. ⁵ Jerusalén daripë pa'icohua'i, cui'ne si'aohua'i Judea yeja pa'icohua'ije, cui'ne Jordán tsiaya ja'ye maca pa'icohua'ije i quëaye daijë asahuë. ⁶ Jaohua'ipi iohua'i co'aye yo'ose'ere oijë quëacohua'ini Juanpi Jordán tsiayana dopi.

⁷ Jaje yo'oquëna, jai pai fariseohua'i cui'ne saduceohua'i cono oco do cuañonu'u cajë daijëna, Juanpi ñani capi, jaohua'ire: “iAña tsëcapë acohua'i! ¿Nepi mësarute quëare'ni, Maija'quë nejoñe, ti'añere jëajë'ë, cajë? ⁸ Jaje pa'ito nuñerepa ponësicohua'i yo'oyere yo'ojë'ë, tiña ñañerepa ja'në pa'ise'e jeoni. ⁹ Cui'ne mësaruja'a sa'ñe yëquë Abraham tsëcapë acohua'i a'ë cama'pë pa'ijë'ë. Care payë, Maija'quëpi iye quëna pëaque ipi yëni Abraham tsëcapëre neñe pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, tsu'upo tsoe niusicoa, soquë ñëa cueja'core. Si'a soquë ñëa de'o ca quëi ma'ñe cuëni taoni ëo ja'ñe a'ë. ¹¹ Yë'ë nuñerepa ocopi doyë, mësarute, ja'në cuasase'e jëoñere iño ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are jeteyo'je daiquë api. Jaëpi yureta'a Maija'quë joyopi cui'ne toapi doja'quë api, jerepa pa'ipi. Yë'ë cato ite de'oye necaiye ti'ama'quë a'ë. ¹² Tsoe i jëtëpi pala cajiji, trigo ne de'huaquë jorose'e tirona huahueja'core. Iti care pase'e huë'ena de'huaquë, iti jorose'e se yayama'a toana ëoja'quë api.”

Jesure Doye (Mr 1.9-11; Lc 3.21-22)

¹³ Juanpi dojaquë caquë Jesús Galileapi Jordán tsiayana daji'i. ¹⁴ Jaje daquëna, Juan du'ru macarepa coepi, doye. Jaje coequë capi, Jesure:

“Yë'ëpi më'ëni do cuañ'ñe pa'i a'ë. ¿Me yo'oquë yë'ë quë'rona daquë'ni?”

¹⁵ Caquëna, Jesús ite capi:

“Yures'e jaje pa'ijaquë. Coa Maija'quë yëyeje pa'ye yo'oye pa'iji.”

Caëna, ja maca Juanpi sehuoni dopi. ¹⁶ Jesús do cuañosiquëpi tsiayapi tumasi maca, ma'tëmopi hui'yo sai maca Jesús ñapi, Maija'quë joyopi su'teje pa'ipi i siopë quë'rona nëca meina. ¹⁷ Ja maca ma'tëmopi yë'ose'e ñeje pësiquëna, asahuë: “Iquë api, yë'ë mamaquë. Jaëni sihuaquë pa'iyë.”

4

*Jesure Neñañe**(Mr 1.12-13; Lc 4.1-13)*

¹ Ja jeteyo'je Maija'quë joyopi sai sapi, cuene yejana, huati neñajaquë caquë.

² Jarote paji'i, cuarenta mu'seña cui'ne cuarenta ñamiña ti ao aima'quëpi. Jaje pa'ina, ao ëaye nëji'i, ite. ³ Ja maca huatipi Jesure tsio dani neñasi'i caquë capi:

“Maija'quë mamaquërepa pani iye quëna pëare pan de'huajë'ë.”

⁴ Jaje caquëna, Jesupi ite sehuopi:

“Toyase'e caji: Coa pan aiñe mañapi pa'iyere peoji, pai. Coa ai jerepa Maija'quë cayere yo'oyepi pa'iyere pa'iji.”

⁵ Ja maca huatipi Jerusalenna sapi, Maija'quëre se huë'e ëmëje'ena. ⁶ Cui'ne jaronna capi, ite: “Maija'quë mamaquërepa pani iñopi tomejë'ë, yejana. Toyase'e caji, ñeje: Maija'quëpi i huiñaohuaire cuañeina, jëñapi tse'e pajëna, quëna pëna i quëo ja'hua a'si tomeñe peoye tomeja'quë api.”

⁷ Caquëna, Jesupi ite sehuopi:

“Yequë hue'ñapi toyase'eje caji:

‘Më'ë Èjaë Diusure neñasi'i caquë yo'oma'ë pa'ijë'ë.’ ”

⁸ Tijupë huatipi sa copi, jai cutihuëna. Jaronna sani si'a yejaña pa'iyere cui'ne si'ayere io de'oyere iñopi. ⁹ Iñoquë capi, ite: “Yë'ëpi më'ëre si'ayere isisi'i, më'ëpi yë'ëni do're ja'runi de'oquëre pani caquë pa'ito.”

¹⁰ Caquëna, ja maca Jesupi ite capi: “Saijë'ë, Satanás. Toyase'e caji:

Më'ë Èjaë, Diusuni de'oquëre pa'ni caquë sihuajë'ë.

Cui'ne jaëse'ere te'ire necaijë'ë.”

¹¹ Ja maca Jesure josa yo'osiquë huati saquëna, huiñaohua'i dani de'oyerepa necaë'ë.

*Jesús Galilea Yejana Yo'o Huëoye**(Mr 1.14-15; Lc 4.14-15)*

¹² Juan co cuañosiquë pa'iji. Asani Galilea yejana saji'i, Jesús. ¹³ Jaje saisiquëta'a pëama'ë paji'i, Nazaret daripë. Pëama'ë Capernaum daripëna sani paji'i, jaira tëtëpa pa'icona, Zabulón cui'ne Neftalí yeja quë'rona. ¹⁴ Jaje yo'opi, Isaías Maija'quëre quëacaiquë toyaquë pa'ise'epi ti'ajaquë caquë i toyase'e caji:

¹⁵ “Zabulón cui'ne Neftalí yeja pa'icohua'ipi,

Jai tsiaya tëtëpa ma'a pa'icohua'ipi,

Jordán tsiaya je te'te pa'icohua'ipi,

Galilea judío pai peo hue'ña pa'icohua'ipi.

¹⁶ Nea hue'ñare pa'isicohua'ipi

Jaiye miañere ñahuë.

Cui'ne ju'iñepi tëhuosicohua'i pa'isicohua'ini,

Miañere papi ñata saopi.”

¹⁷ Ja maca Jesús quëa huëopi, ñeje caquë: “Ja'në cuasase'e jëoni ponëjë'ë, ma'tëmo cuañeñe ja'yere pa'iji.”

*Cuatro Hua'i Yo'ecohua'ire Jesús Soiye**(Mr 1.16-20; Lc 5.1-11)*

¹⁸ Jesús Galilea jaira tëtëpaja'a saiquëpi ja maca ñapi, cayahua'ire, yo'jeipi cui'ne maja'yëpi pa'ijëna. Simón jare ipi yequë mami Pedro hue'equëpi, cui'ne i yo'jei Andrés paë'ë. Hua'i yo'ecohua'i sête tsiayana yo'eñu'u cajë yo'e nëare jëa dësohuë. ¹⁹ Ja maca Jesús capi, jaohua'ire:

“Tuijë'ë, yë'ëni. Yë'ëpi paire yo'ecohua'ire nesi'i, mësarute.”

²⁰ Jaje ca maca iti macapi iohua'i yo'e nëa se jëoni i ja're con saë'ë.

²¹ A'ri maña seña maca Jesús saiquëpi ñapi, cui'ne cayaohua'ire yo'jeipi, maja'yëpi pa'ijëna. Jaohua'i cato Zebedeo mamajë paë'ë, Jacobo cui'ne Juan. Jaohua'ipi pëca ja'quë ja're coní iohua'i yo'e nëare que'quejë jai yohuëre paë'ë. Pa'ijëna, jaohua'ire Jesupi soipi.
²² Soina, iti macapi yohuëre jeoni cui'ne pëca ja'quëre saiyë caní i ja're coní saë'ë.

Jesús Jai Paire Ye'yaye
(Lc 6.17-19)

²³ Jesús si'a hue'ña Galilea quë'ro ye'yarojaji'i, pai tsi'si hue'ñana. De'o cocare quëaquë, cui'ne Maija'quë cuañeñe ayere quëaquë cui'ne si'a ju'i dahuë jujuquë cuji'i.
²⁴ Jaje yo'oquëna, Jesús yo'oye Siria yeja pa'icohua'i asahuë. Asani si'aohua'i ai yo'ocohua'ire dahuë, i quë'rona. A'si ju'icohua'ire, co'a joyo hue'ecohua'ire, hue'hue dahuë ju'icohua'ire, cui'ne quë'quë dahuë ju'icohua'ire dahuë. Dajëna, Jesupi ju-jupi.
²⁵ Jaje yo'oquëna, jai pai Galilea acohua'ipi Decápolis pa'icohua'ipi, Jerusalén pa'icohua'ipi, cui'ne Judea yeja pa'icohua'ipi cui'ne Jordán tsiaya je te'te pa'icohua'ipi coní ite pe'tehuë.

5

Cutihüë Pa'i Quëase'e

¹ Si'a paire Jesús ñani ai cutihuë mëni jarona ja'rupi. Ja'runa, ite ye'yecohua'ipi i quë'rona tsi'sihuë. ² Ja maca Jesupi ye'ya huëopi, ñeje caquë:

³ "Joyo pa'iyë caraji cajë asacohua'ipi sihuacohua'i pa'iyë, Ma'tëmo iohua'i tseco pa'iyë sëte.

⁴ Oicohua'ipi sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quëpi iohua'i oiyere ne de'huacaija'quëni.

⁵ Teaye pa'i a'ë cuasa joyo hue'ecohua'i maña sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë ca nëosi yejare pa'ija'cohua'ipi.

⁶ Sihuacohua'i pa'iyë, nuñere pare yo'oñu'u cajë ao ëa ju'iñeje pa'ye cui'ne oco ëa ju'iñeje pa'ye nuñerepa yo'oyere yëcohua'i cato. Jaje pa'ina, Maija'quëpi cocaina, de'hue yo'o t'ajaja'cohua'i a'ë, iohua'i yëye.

⁷ Ai yo'ocohua'ire oijë cocaicohua'ipi sihuacohua'i pa'iyë, iohua'ireje Diusupi oi ñaquë cocaija'quëni.

⁸ De'o joyo hue'ecohua'i cato sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quëre ñaja'cohua'ipi.

⁹ De'oye jo'cua pa'iyere cajë ai yo'ocohua'i cato sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë mamajërepa pa'ija'cohua'ipi.

¹⁰ Maija'quë yëyere yo'ojëna, yecohua'ipi sañope josa yo'ojëna, ai yo'ocohua'i cato sihuacohua'i pa'iyë, ma'tëmo iohua'i tseco pa'iyë sëte.

¹¹ Mësarute paipi co'acohua'i a'ë cajë, co'aye yo'ojë, cosojë sañope cacohua'i pa'ito sihuacohua'i pa'iyë, yë'ë do'ire ca cuañojë. ¹² Ai yo'osicohua'i cato jaiye ma'tëmona de'huacaisi co'amaña payë. Jaje pa'ito ai sihuajë de'oye pa'ijë'ë, co'a ju'iñe peoyerepa, yure mësarute yo'oyeje pa'ye Maija'quëre tsoe quëacaicohua'ireje sañope yo'ojë pa'ahuë'ë.

Asije Pa'iyë Cui'ne Iye Yeja Paire Miacaiye
(Mr 9.50; Lc 14.34-35)

¹³ Mësarü a'ë, asije pa'iohua'i, iye yeja pa'ini. Jaje pa'iohua'ita'a sai ja'ñere carajaisicohua'i paní cocaiye peoji. Jaje pa'ina, ti cocaiye peocore yejana jeocoye pa'iji, paipi tsa'cujëna, uija'core.

¹⁴ Mësarü toaje pa'iohua'i pa'iyë, yecohua'ire miacaiye iye yeja pa'ini. Pai daripëpi ai cutihuëre pa'ini peoji, catiye. ¹⁵ Mahuë sa'nahuëna nëcoja'coní toaje tsëoma'cohua'i a'ë. Coa ai jerepa huë'e pa'icohua'ire miacaija'coní tiñarepa nëcocohua'i a'ë. ¹⁶ Jaje mësaruje tiñarepa paire miacaicohua'i pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, paije mësarü de'oye pa'iyere ñajë mësarü ja'quë ma'tëmo pa'iquëre jaohua'ije sihuajë de'oquë api, caja'cohua'ire.

Jesús Cui'ne Cuañese'e

17 Yè'èpi Moisés cuañese'ere cui'ne Maija'quère quëacaicohua'i ye'yase'ere nejosi'i caquë daisiquë api cuasama'pë pa'ijë'ë. Yè'ë cato jaohua'i case'eje pa'ye yo'o tì'asi'i, caquë daisiquë a'ë. 18 Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, mësarute. Ja yè'ta'a ma'tëmo cui'ne yeja pa'ito cuañese'ere te'e toya e'quehuëje nejoñe peoji, cui'ne te'e coca yè'opoje. Jaje pa'ina, si'aye ca nëose'e tì'a macaja'a pa'i ja'ñe a'ë. 19 Jaje pa'ina, iye cuañese'e ayere de'oye sehuoma'quëpi ai a'riquë macapi, paini i yo'oyeje pa'ye se ye'yasiquë pani, ai a'riquë maca ma'tëmo cuañe hue'ñana pa'ija'quë api. Jaje pa'iquëta'are de'oye sehuocaiquëpi yecohua'ire i yo'oyeje pa'ye se ye'yasiquë cato Maija'quë cuañe te'tena jaiquë pa'ija'quë api. 20 Jaje pa'ina, mësarute cayë. Mësarupi cuañese'e ye'yacohua'ire cui'ne fariseohua'ire tëto sani nuñerepa Maija'quë yëyere yo'oma'cohua'i pani ma'tëmo cacaye peoji.

*Jesupi Ye'yaye, Pëiñe Ayere
(Lc 12.57-59)*

21 Mësarupi asahuë, mësaru aiohua'ire case'e: 'Huani jeoma'ë pa'ijë'ë. Jaje pa'iquëta'are huani jeosiquë pani pa'ito i yo'osi do'ire saiñe pa'iji cajë ña de'huaye pa'iji.' 22 Jaje pa'iquëta'are yè'èpi cayë, coa yo'jeire pëisiquëje i pëisi do'ire saiñe pa'ina. Ña de'hua cuañoñe pa'iji cui'ne yo'jeire tea ju'iquëreje i tea ju'i do'ire saiñe pa'ina, ca tëji ëjaohua'ipi ña de'huaye pa'iji. Cui'ne yo'jeire huesë ai caquë cato toa yejana saiyere pa'iji. 23 Jaje pa'iyë sëte, Maija'quère isisi'i caquë saquëpi më'ë yo'jeipi më'ëre sañope cayë payere cuasani. 24 Iti macana më'ë isisi'i caquë saye òani co'ini më'ë yo'jei jare cajëi de'ojë'ë. Ja maca yureta'a sani më'ë isisi'i caquë dase'e Maija'quëna isijë'ë. 25 Jaje pa'ina, më'ëni co'aye yo'opi caquë yequëpi, pa'i yo'oye ña de'hua hue'ñana saquë pa'ito iti më'ëre co'aye yo'opi caquë saquëni ja sai ma'ana ca de'huajë'ë, pa'i yo'oye ñaquëna, quëaye paja'quëre. Pañe cato pa'i yo'oye ñaquëna, quëaëna, asani jaëpi yureta'are më'ëre pa'ire cocohua'ina se cuañeina, co hue'ñana coja'cohua'i a'ë. 26 Nuñerepa cayë, cosi maca yureta'a, jaropi etaye peosipi, më'ë curiquë të'ña maña si'aye saima'ë pani.

Yequë Nomiore Yo'oye Ayere Jesús Case'e

27 Mësarupi asacohua'i a'ë, tsoe case'e: 'Yequë nëjore yo'oma'pë pa'ijë'ë.' 28 Jaje pa'iquëta'are yè'èpi cayë. Nomioni yëjë ëaye ñasicohua'i pani, tsoe yeconi nomiore yo'ose'e pa'iji, joyopi iote se cuasase'epi. 29 Jaje pa'ina, më'ë ëja te'te ñacoapi tayoyena ne taoco pa'ito dutani so'ona jeocojë'ë. Ai jerepa de'oji, më'ë capë acose'ere nejoñepi si'a më'ë capë toa yejana nejo cuañoñe paja'core. 30 Cui'ne yeque panita'a, më'ë ëja te'te jëtëpi tayo yo'oyena sa yëto tëto tëani so'ona jeocojë'ë. Ai jerepa de'oji, te'e te'te capë nejoto si'a capë toa yejana nejo cuañoñe paja'core.

*Jesús Ye'yase'e, Huejasicohua'ipi Jeocoyere
(Mt 19.9; Mr 10.11-12; Lc 16.18)*

31 Ja'në tsoe case'e pa'iji: 'Nëjore jeoquë pani iti jeoco do'ire quëaquë toyasi ja'huare isiye pa'iji.' 32 Jaje pa'iquëta'are yè'èpi cayë. Ejëpi yequë ëmëohua'ire yo'oma'coni nëjore coa jeocoquë pani i do'ire yequë ëmëre yo'ojacore neji. Jaje pa'ina, jeocosiconi yequëpi huejani yequë nëjore yo'oquë de'oji. Ja do'ire si'a jupë co'aye yo'o huesëyë.

Jesús Ye'yaye, Care Payë Caye Ayere

33 Mësarupi asacohua'i a'ë, tsoe acohua'ire case'e: 'Mai Ejaë ña hue'ñana care payë ca huesosicohua'i cato jare neñe pa'iji, iti ca nëose'e.' 34 Jaje pa'iquëta'are yè'èpi cayë. Yequëna se ca col'ijajë care payë cajë cama'pë pa'ijë'ë. Ma'tëmona se ca col'ijajë care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaro cato Maija'quë ñu'i saihuë a'ë. 35 Yejana se ca col'ijajë care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaroje Maija'quë tsa'cupa hue'ña'ë. Jerusalënna se ca col'ijajë care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaoje Mai Ejaërepa daripë a'ë. 36 Cui'ne më'ë siopëna co'ye ca col'ijai care payë cama'ë pa'ijë'ë. Je poja'icore cui'ne neacore ne tì'añu'ju cayë'ni.

Coa Maija'quëse'e neñe pa'iji. Jaje pa'ito jaje caye pajë'ë. ³⁷ Coa te'e nuñe cajë'ë, 'jaë'ë' panita'a 'pañë'. Jaje pa'iquëta'are ai jerepa se tuajë caye cato huati aye a'ë.

Jesús Ye'yayere, Pëijë Saiñe Ayere
(Lc 6.29-30)

³⁸ Mësarupi asacohua'i a'ë, Moisés cuañese'e caye: 'Yequë ñacoare nejocaiquë pani i ñacoapi saiñe pa'iji. Cui'ne yequë cujire tëto jëyoquë pani i cujipi saiñe pa'iji, cui'ne nejo cuañoquë.' ³⁹ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, mësarute. Co'a paire sañope saïma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa tsiana tëtoquë pa'ito, yequë t'e te tsiaje nëocaijë'ë, tëttojaquë. ⁴⁰ Cui'ne, yecohua'ipi më'ëre isijë'ë cajë, më'ë camisare jio pa'ito, dëi ju'i caje isijë'ë, sajjajë. ⁴¹ Yequë co'amañare hue'equë te'e kilómetro sacaijë'ë, cajë cuañesicohua'i pa'ito ai jerepa caya kilómetros hue'ecaijë'ë. ⁴² Yequëpi më'ë co'amañare sequë pa'ito isijë'ë. Cui'ne ne tējini co'yosi'i caquë pa'ito isijë'ë. Coa ësema'ë pa'ijë'ë.

Më'ëre Sañope Yo'ocohua'ire Oijë'ë
(Lc 6.27-28, 32-36)

⁴³ Cui'ne asacohua'i a'ë, mësarute tsoe case'e: 'Oijë'ë, më'ë cajeire, më'ëre oiquëni, cui'ne më'ëre sañope yo'oquëni oïma'ë pa'ijë'ë.' ⁴⁴ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, mësarute. Oijë'ë, mësarute sañope yo'ocohua'ire. Mësarute co'aye cacohua'ire, de'oye pa'i ja'ñere cacaijë'ë, mësarute coecohua'ire de'oye yo'ojë'ë cui'ne mësarute tea ju'ijë cui'ne co'aye yo'ocohua'ire oijë Maija'quëre secacaijë'ë. ⁴⁵ Jaje mësarute yo'ojë Maija'quë mamajë pa'ija'cohua'i a'ë, i yo'oyejë yo'ojë. I jë'quë co'acohua'ire, cui'ne de'ocohua'ire ësäcayë necaji'i. Cui'ne ocoyëjë si'aohua'ire necaji'i. ⁴⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi mësarute oicohua'ise'ere de'oye yo'ojë pa'icohua'i pani, ¿Iquëre mësarute isi cuañoja'cohua'i a'ni, ja yo'osi do'ipi? Curiquë pa'i do'i secohua'i yo'oyejë yo'osicohua'i pani. ⁴⁷ Mësarute yo'je tsise'ere pëpajë yo'oni ¿Iquere de'oye yo'oye'ni? Si'ahua'i Maija'quëre sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'oni. ⁴⁸ Nuñerepa de'oye yo'ocohua'i pa'ijë'ë, mësarute ja'quë nuñe yo'oquë ma'tëmo pa'iquëjë pa'iohua'i.

6

Jesús Ye'yaye, De'oyerepa Yo'oye Ayere

¹ Paini de'oye yo'oyere iñoñu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje cuasajë yo'ocohua'ire cato mësarute ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi de'huacaisi co'amaña isiye peoji. ² Jaje pa'ina, mësarupi peocohua'ini coçaisicohua'i pani si'a pa'i asajajë cajë carojaima'pë pa'ijë'ë, coa cacohua'i yo'oyejë. Jaohua'i cato pa'i tsi'sisi huë'ñana cui'ne ma'añana carojaicohua'i a'ë, paipi de'ocohua'i a'ë, cajajë cajë. Jaje pa'ina, yë'ë mësarute nuñerepa cayë, jaje yo'ocohua'i cato tsoe payë, iohua'i yo'o do'ire isi cuaño'se'e pa'i sihuacaiyere. ³ Jaje pa'ina, më'ëpi peocohua'ire co'amaña isiquë pani, më'ëse'e yahuererepa isi tējijë'ë, më'ë de'o cajeirejë quëaye peoye. Coa ne ma'ñeje pa'i pa'ijë'ë. ⁴ Coa yahue yo'ojë'ë. Cui'ne më'ëpi jaje yahue yo'oquëna, më Ja'quëse'e ñasiquëpi më'ëre co'amaña isisipi, de'huacaise'ere.

Jesupi Ye'yapi Señere
(Lc 11.2-4)

⁵ Cui'ne mësarupi secohua'i pani coa cacohua'i yo'oyejë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa cacohua'i cato pa'i tsi'sisi huë'ñana huëni nëcane cui'ne ma'aña sonohuëapi señere yëcohua'i a'ë, paipi ñajajë cajë. Care payë, ja yo'ose'epi tsoe payë, iohua'i yo'o do'ire isi cuaño'se'e pa'i sihuacaiyere. ⁶ Jaje pa'ina, më'ëpi sequë pani më'ë tu'rihuëna cacani eta sa'ro sioni më ja'quë më'ë ja're con'i pa'iquëni sejë'ë, jaropi. Ja maca më'ë ja'quë më'ë yahue yo'oye ñaquëpi, më'ëre de'huacaisi co'amañare isija'quë api.

⁷ Maija'quëre se maca cui'na yë'ore ca coma'pë pa'ijë'ë, do'i peoyepi. Maija'quëre sehuoma'cohua'ipi jaiye te'oni cajëna, Diusu asacasipi cajë cuasacohua'i a'ë. ⁸ Jaohua'ijë

pa'iohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë, mësaru cato. Mësaru ja'quë cato tsoe ñaji, mësarute caraye ja yë'ta'a mësaru ite sema'në. ⁹ Jaje pa'ina, mësarupi secohua'i pani ñeje sejë'ë:

'Ma'tëmo pa'iquë yëquë ja'quë,
De'oyere pa'ë case'e pa'ijaquë, më'ë mami.

¹⁰ Më'ë cuañeñepi daijaquë yëquëna.

Më'ë yëyepi yo'oye pa'ijaquë, iye yejaje jaro ma'tëmo yo'oyeje pa'ye.

¹¹ Yurepi isijë'ë, ao mañaje yëquëre caraye.

¹² Yëquë co'aye yo'ose'ere oi ne de'huacaijë'ë, yequëre co'aye yo'osicohua'ire yëquë oijë ne de'huacaiyeje pa'ye.

¹³ Yëquëre neñañepi daina, coa ñama'ë, co'ayere esa nejocaijë'ë. Më'ë tse a'ë cuañeñe, jerepa pa'i pa'iyë cui'ne de'oyerepa, carajaiñe peoyerepa. Jaje pa'ijaquë.

¹⁴ Jaje pa'ina, mësarute co'aye yo'ocohua'ire oijë ne de'huacaijë'ë. Mësarupi jaje yo'ocohua'i pa'ito, Diusu ma'tëmo pa'iquëje mësaru tayoyere oi ne de'huacaija'quë api. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarupi yecohua'ire co'aye yo'oyere oijë pa'ijaquë cajë ne de'huacaiye pato mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaru tayo yo'oyere oi ne de'huacaiye pasipi.

Aoma'pë Señe

¹⁶ Jaje pa'ina, mësarupi ao aima'pë secohua'i pani coa cacohua'i yo'oyeje pa'ye oiyeje pa'i tsia neni yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ocohua'i cato paipi ao aima'cohua'ipi yo'oyë cajajë cajë yo'oyë. Care payë, jaje yo'oni tsoe iye yejana payë, de'huacaisi co'amaña.

¹⁷ Jaje pa'iquëta'are më'ëpi ao aima'quëpi sequë pani, tsia si'sini cui'ne nañaje de'oye yojë'ë. ¹⁸ Më'ë ao aima'quëpi seña paije ña ti'añe paja'cohua'ire, coa më'ë ja'quë më'ë ja're çoni pa'iquëse'e asajaquë, më'ëre de'huacaisi co'amaña isija'quëse'e.

Ma'tëmo Co'amaña (Lc 12.33-34)

¹⁹ Iye yejana jaiye co'amaña tsiiso timëma'pë pa'ijë'ë, pu'ju ai hue'ñana, co'amaña ne huesë hue'ñana, co'amaña ñacohua'i cacajë ima hue'ñana. ²⁰ Ai jerepa ma'tëmo co'amañana tsi'so timëjë'ë, pu'juje aima'tona, co'amañaje ne huesëma'tona, cui'ne co'amaña yahue imama'tona. ²¹ Ja maca yureta'a mësaru joyopi co'amaña pa'i hue'ñare cuasajë pa'ija'cohua'i a'ë, më'ë.

Mai Capëre Miacaiye (Lc 11.34-36)

²² Më ñaco ca cato më'ë capë miacaiye a'ë. Jaje pa'ina, më'ë ñaco capi de'oye pa'ito, si'ao më'ë capëje io miacaiyere pasipi. ²³ Jaje pa'iquëta'are më'ë ñaco capi co'ayere cuasaquë ñañe pa'ito, si'a më'ë capëje nea hue'ñare pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë ñañepi nea'ñere pa'ito, jñaco ca neañe jerepa neañe pa'iji, yequeje!

Diusu Cui'ne Curiquë (Lc 16.13)

²⁴ Te'ipi caya ëjaohua'ire necani ti'añe peoji. Jaje pa'ina, yo'o jujani yequëni coequë, yequëni oiye pa'iji panita'a yequëni de'oye sehuoquë, yequëni de'oye sehuoma'ë sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quëre cui'ne curiquëre necani ti'añe peoji.

Maija'quë I Mamajëre Ñacaiye (Lc 12.22-31)

²⁵ Mësarute cayë, çjere aija'cohua'i a'ni? çjere ucujë pa'ija'cohua'i a'ni? panita'a çjere caña ju'ija'cohua'i a'ni? cuasajë co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, caquë. Mësaru pa'iyepi ao aña jerepa do'i quë'ye a'ë. Cui'ne capëpi caña jerepa do'i quë'ye a'ë. Jaje pa'ito çme airepa co'a ju'iñe'ni? ²⁶ Ñajë'ë, pi'ani peo de'oto cu'icohua'ini ao tama'cohua'ita'a, tëama'cohua'ita'a tëani huë'ena de'huama'cohua'ita'a, de'hue mësaru ja'quë ma'tëmo

pa'iquëpi aóquëna, pa'icohua'ini. Mësaru cato pi'a jerepa do'icohua'i a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, mësaru aquë ¿nëpi ai jerepa co'a ju'i do'ipi jerepa tsoaquë ai de'oja'quë a'ni?

²⁸ Jaje pa'ito ¿Me yo'ojë caña ju'iyere cuasajë co'a ju'iñe'ni? Ñajë'ë, airo de'o joro mëañere, co'amaña ne ma'ñëpi cui'ne oya ma'ñeta'a, ²⁹ pai ëjaë Salomón maca ju'ise'e seña maca de'o joro a'ë. De'o hue'ñare pare pa'inije jorohuëje pa'irepa ju'iyë papi. ³⁰ Jaje taya je'quë esa pani tomeñeta'a Maija'quëpi de'o joro suñacaiji, se ñataquëna, toapi ëo ja'ñeta'a. Jaje pa'ina, mësaru paire pare sëte Maija'quë jerepa de'oye ñacasipi. ¿Necaiye paja'quë api, cuasacohua'i maña! ³¹ Jaje pa'ito, co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, '¿iquere aija'cohua'i a'ni, cajë panita'a iquere ucujá'cohua'i a'ni, cajë panita'a iquere ju'ija'cohua'i a'ni?' cajë. ³² Iye yeja pai cato jaje cajë oijë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato payë, ja'quëre, ma'tëmo pa'iquëre, si'aye mësarute caraye ñaquë pa'iquëre pani. ³³ Jaje pa'ina, Maija'quë quë'rore cuasajë cui'ne i yëyere de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, Jaje cuasajë yo'ocohua'ini si'aye iti caraye isija'quë api. ³⁴ Jaje pa'iyë sëte co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, ñamina'a pa'i ja'ñere. Ñamina'a cato yeque co'a ju'iñere isija'coa. Jaje pa'ina, ñamina'a pa'i ja'ñere se co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, mu'seña ñape tiñe co'a ju'ijë ai yo'oye daji.

7

Pai Yo'oyere Ña De'hua Caye (Lc 6.37-38, 41-42)

¹ Yecohua'i tayoyere pai yo'oyere ña de'huacohua'i cayeje cama'pë pa'ijë'ë, Maija'quëpi mësaru tayoyere sañope caye paja'quëre. ² Jaje pa'ina, mësaru yecohua'ire tayoyë case'eje pa'ye, cui'ne mësaruteje tayoyë caja'quë api cui'ne mësaru yecohua'ire yo'ose'eje pa'ye cui'ne yo'oja'quë api. ³ Jaje pa'ito ¿me më'ë yo'jei ñacoa ju'i ne'cua ña ti'aë'ni, më'ë ñacoa ju'iconire jai soquë tsaroje pa'ioire ña ti'ama'quëta'a? ⁴ ¿Me më'ë ñacoare soquë tiroje pa'ioipi ju'iona, 'Dajë'ë. Dutacasi'i, më'ë ñacoa ne'cua ju'icore casi'ni?' ⁵ ¿Cua caquë maca! Du'ru macarepa më'ë ñacoa tiro ju'iconi duta jeoni, ja maca de'oye ñaquë më'ë yo'jei ñacoa ne'cua ju'icoreje dutacaiye pa'iji.

⁶ Jo'ya yaina de'oyere pare isima'pë pa'ijë'ë, mësaruna co'ye ponëni cucu huesojë peo hue'ñarepa. Sesena mësaru jai do'i yí'yore ocaima'pë pa'ijë'ë, tsa'cu huesojë.

Señe Co'eye, Cui'ne Eta Sa'rona Tëcaye (Lc 11.9-13; 6.31)

⁷ Isijë'ë cajë seto Diusupi isija'quë api. Co'ecohua'ipi ti'aja'cohua'i a'ë. Eta sa'rona të'cacohua'ini hui'yocaiye pa'iji. ⁸ Jaje pa'ina, isijë'ë caquë sequëpi isi cuañoja'quë api. Cui'ne co'equëpi ti'añe pa'iji. Cui'ne eta sa'rona të'caquëni hui'yocaiye pa'iji.

⁹ Ique ëmëpi ¿Mësaru aquë mamaquëpi panre seina, quëna përe isiquë pa'iquë'ni? ¹⁰ Panita'a ¿tsiaya hua'ini seina, añani isiquë pa'iquë'ni? ¹¹ Jaje pa'ina, cayë, mësaru ai co'acohua'ita'a mësaru mamajëre de'o co'amañare isicohua'i a'ë. ¿Jaje pa'iyë sëte mësaru ja'quë ma'tëmo aquëpi ai jerepa de'o co'amañare isiye pa'iji, ite secohua'ire!

¹² Jaje pa'ito, mësaru yecohua'ire de'oye yo'o cuañoñe yëyeje pa'ye cui'ne de'oye yo'ojë'ë, yecohua'ire. Jaje cuañëji, Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'eje.

A'ri Jato Sa'ro (Lc 13.24)

¹³ Cacajë'ë, a'ri jato sa'roja'a. Nejo hue'ñana saco cato jai jato sa'ropi cui'ne jai ma'a'ë. Ja ma'ana jai pai cacayë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are a'ri ma'api cui'ne a'ri sa'ro a'ë, pa'i hue'ñare pana saco. Ja ma'a cacacohua'ipi a'ri pai pa'iyë.

*Më'ë Yo'oyere Ñajë Asaja'cohua'i A'ë, Më'ëre
(Lc 6.43-44)*

¹⁵ De'hua ñajë'ë, cosocohua'ire Maija'quë cocare cayë cajë cacohua'ire, yëi ñama ca'nire suñase'eje pa'iohua'ipi sa'nahuë cato yaijë pa'iohua'ipi ai yëcohua'ipi cacohua'ire. ¹⁶ Mësarü ñañe pa'iji, iohua'i yo'oyena. Miu soquë yëna tëama'cohua'i a'ë, cuiya'ire. Cui'ne ëne ñëna tëama'cohua'i a'ë, toa pëa. ¹⁷ Jaje pa'ina, jare de'o soquë yëpi de'o care quëiñe pa'iji, cui'ne co'a soquë yëpi jare co'a care quëiñe pa'iji. ¹⁸ De'o soquë yëpi co'a ca quëiñe peoji, cui'ne co'a soquë yëpi de'o ca quëiñe peoji. ¹⁹ Jaje pa'ina, si'a soquë de'o ca quëi ma'ñe cato cuëni toana ëo jëo'ñe pa'iji. ²⁰ Jaje pa'ina, mësarü iohua'i yo'oyena ñaja'cohua'i a'ë.

*Si'ahua'irepa Ma'tëmo Cacaye Peoji
(Lc 13.25-27)*

²¹ Yë'ë, 'Ëjaë, Ëjaë', cacohua'ipi si'aohua'irepa ma'tëmo cuañe huë'ña cacama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë yëye yo'ocohua'ise'e caca'aja'cohua'i a'ë. ²² Iti mu'se ti'asi maca jai pai yë'ëre caca'aja'cohua'i a'ë, 'Ëjaë, Ëjaë, yëquë më'ë mamire quëahuë, cui'ne më'ë mamipi cajë huatïohua'ire eto saohuë, cui'ne më'ë mamipi cajë jaiye pai yo'o ti'a ma'ñe nehuë.' ²³ Jaje cajëna, yë'ëpi quëaquë caca'aja'quë a'ë, jaohua'ire: 'Ti ñama'quë a'ë, mësarute. Yë'ë quëno maca pa'ima'pë saijë'ë, co'ayere yo'osicohua'i.'

*Caya Huë'ña Ne Huë'ña
(Mr 1.22; Lc 6.47-49)*

²⁴ Jaje pa'ina, yë'ë caye asani cui'ne yo'oquë cato, quëna yejana ta'ñe asaquëpi, huë'e nese'eje pa'i api. ²⁵ Jaje quëna yejana nesiconi oconi tsiaña col'jeni jai tutu dani yo'onije ne taöñe paö. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are yë'ë caye asaquëta'a yë'ë cayeje yo'oma'quë cato mejahuëna huesëquëpi huë'e nese'eje pa'i api. ²⁷ Jaje huesëquë nesicopi, oconi tsiaña col'jeyena cui'ne, tutuyena, huë'e tani meaona, ja maca ai yo'oye paji'i."

²⁸ Jaje Jesús ca tëjisi maca paipi ai cuasahuë, çi ye'yayere de'oyerepa ye'yaquëni cajë?
²⁹ I ye'yaye cato cuañequë Ëjaërepa ye'yayeje paji'i, pani cuañese'e ye'yacohua'i ye'yayeje pa'ye.

8

*Jesús Jujucaye, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre
(Mr 1.40-45; Lc 5.12-16)*

¹ Jesús ai cutihuëpi cajeina, jai pai ite pe'tehuë. ² Pe'tejëna, ja'ju dahuë ju'iquëpi Jesús quë'rona tsiojani do're ja'runi capi.

"Ëjaë më'ëpi yë'ëre ju'i dahuë jujucaye yëni necaijë'ë."

³ Jaje caquëna, Jesupi jëtëpi patoquë capi:

"Yëyë, si'si peoquë pa'ijë'ë."

Jaje ca maca ja'ju dahuë ju'iquë pa'isiquëpi tsoe de'oquë paji'i. ⁴ Cui'ne ja maca Jesupi capi, ite:

"Ina, yecohua'ire quëama'pë pa'ijë'ë. Coa Maija'quë huë'ere necaiquëse'ere sani iñojë'ë. Iñoquë Moisés cuañequë pa'ise'ere isijë'ë, Maija'quëna. Jaje yo'oquëna, si'aohua'i ju'i dahuë peoquë tomesiquëpi yo'o'ji, cuasajë ñaja'cohua'ire."

*Jesús Jujucaye, Romano Jo'yaëre
(Lc 7.1-10)*

⁵ Jesús Capernaum yejana sa ti'aquëna, te'i Capitán romanopi tsio dani ite seji'i, ⁶ ñeje caquë:

"Ëjaë, yë'ë huë'e ñacaiquëpi yë'ë jo'yaëpi ju'iji. Ti cu'ima'ë cui'ne ai a'si ju'iji."

⁷ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Yë'ëpi sani jujusi'i.”

⁸ Caquëna, Capitánpi sehuopi:

“Co'aquë maca'ë, Èjaë, yë'ë huë'ena daima'ë pa'ijë'ë. Coa co'ya ja'ñese'e se cuañejë'ë. Jaje yo'ouna, yë'ëre necaiquëpi co'yajaquëre. ⁹ Jare yë'ëpi ëjaëohua'ipi meñe cuañesiquëpi pa'iyë. Jaje pa'ita'a yë'ë soldado pa'ireje se meñe payë, yë'ë cuañecohua'ire. Yë'ëpi jaohua'i aquëni 'saijë'ë' cato saiji. Cui'ne 'daijë'ë' ca maca daiji. Cui'ne yë'ëpi yë'ë jo'yaëre 'jaro nejë'ë' caquë cuañeru, yë'ë cuañese'ere nequë api.”

¹⁰ Jaje caquëna, Jesús asani ta'ñerepa caquë a'ni cuasaquë ñapi, ite. Ja maca ite pe'tecohua'ire capi:

“Nuñerepa cayë, si'a Israel pai ti peohuë, iquë cuasayeje ta'ñe cuasacohua'i. ¹¹ Jaje pa'ina, yë'ëpi cayë, jai pai ësé mëi huë'ñapi cui'ne ësé du'i huë'ñapi daija'cohua'i a'ë, Abraham, Isaac, cui'ne Jacobo ja're coní ma'tëmona aija'cohua'ipi. ¹² Jaje pa'iquëta'are iti ma'tëmo pati'ñe pa'iohua'ipi nea huë'ña huë'sena jeocosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaropi oijë cuji qui'coja'cohua'i a'ë.”

¹³ Ja maca Jesús capitánre capi:

“Saijë'ë më'ë huë'ena, më'ë cuasase'ejë yo'ose'e pa'ijaquë.”

¡jaje ca maca ¡jo'yaë co'yasiquë paji'i.

Pedro Huaore Jujucayiye

(Mr 1.29-31; Lc 4.38-39)

¹⁴ Pedro huë'ena Jesupi saji'i. Sani ñapi, Pedro huaopi cai saihuëre suña dahuëre ju'icopi uiona. ¹⁵ Ñani ja maca iote jëtëpi patoquëna, suña dahuë peo huë'ña jeouna, huëni iopi ite necai huëo.

Jai Paire Jujucayiye

(Mr 1.32-34; Lc 4.40-41)

¹⁶ Ñami de'oye ja'i maca jai pai Jesús quë'rona huati quë'iohua'ire dahuë. Darena, te'e yë'opo cayepi huatiahua'ire eto saopi, cui'ne ju'icohua'ireje jujupi. ¹⁷ Iye cato Maija'quëre quëacaiquë Isaías caquë pa'ise'epi tija'ëna, yo'opi. Ñeje case'epi: “Ipi mai ju'iñere huë'equë saji'i cui'ne mai ju'i dahuëje jujucaji'i.”

Jesure Pe'teye Yëcohua'i Ayere Quëaye

(Lc 9.57-62)

¹⁸ Jesús ¡quë'rona jai pai tsi'sijëna, ñani jaira je te'tena jeñu'u ne de'huajë'ë cuañepi, ¡ye'yacohua'ire. ¹⁹ Caquëna, ja maca cuañese'e ye'yaquëpi Jesús quë'rona tsio dani capi:

“Ye'yaquë, coa si'a huë'ña më'ë saina, tuiye yëyë.”

²⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi, ite:

“Airo yai mañaje coña pacohua'i a'ë, cui'ne pi'aje iohua'i tsianoa pacohua'i a'ë. Jaje pacohua'ita'are Pai Mamaquë cato peoquë api, ¡siopë tëoni pëa huajë huë'ñaje.”

²¹ Caquëna, ¡ye'yacohua'í aquëpi ite capi:

“Èjaë, du'ru yë'ëta'a yë'ë ja'quëre tajasi'i.”

²² Caquëna, Jesupi sehuopi, ite:

“Yë'ëni pe'tejë'ë, iohua'ise'e tajajë ju'isicohua'ire jare cui'ne ju'isicohua'ije pa'iohua'ipi.”

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañeñe

(Mr 4.35-41; Lc 8.22-25)

²³ Ja maca Jesús jai yohuëna aya mëni saina, ¡ye'yacohua'ije coní saë'ë. ²⁴ Jaje saijëna, jairana ai tutu dapi, yohuëna to'añepi cacayerepa. Jaje yo'otoje Jesuta'a çaisiquëpi paji'i.

²⁵ Pa'ina, ja maca ¡ye'yacohua'ipi ite sani ne sëtöjë cahuë:

“¡Èjaë, huasojë'ë! ¡Mai ea du'iyë!”

²⁶ Ca maca ìpi sehuopi:

“¿Ina me yo'ojë airepa ca'raye'ni? ¡Mësaru, Maija'quëpi nequë api, cuasayere a'ri maña payë!”

Cani huëni nëcani tuture cui'ne co'poyere yo'oma'o capi. Ca maca jairapi ti yo'oma'corepa de'o nëcol'ë, tutuje peoyerepa. ²⁷ Iohua'ipi jare ñani ai cuasajë cahuë:

“¿Iqueire pa'ni, iquë, ja jerepa tutupi cui'ne jai tsiayapi asani sehualquërepa?”

Gadara Yeja Acohua'ipi Huati Quë'iohua'i Pa'ise'e

(Mr 5.1-20; Lc 8.26-39)

²⁸ Jesús jaira je te'tena, Gadara yejana ti'asi maca huati quë'iohua'ipi caya ëmëohua'i ju'isicohua'ire ta hue'ñapi etani daicohua'ipi i quë'rona tsio daë'ë. Cayahua'i huati quë'iohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi pa'ijëna, yecohua'ije ja ma'a ti cu'iyë pahüë, ai pëti yëcohua'i pa'ijëna, ca'rajë. ²⁹ Jaohua'ipi ñani cuihuë, ñeje:

“¿Me nesi'quë yëquëre josa yo'osi'i caquë daquë'ni, Maija'quë mamaquë? ¿Ja yë'ta'a nejoñe ti'ama'në yëquëre ai yo'oyena, nejos'i caquë daquë?”

³⁰ Jaropi a'ri maña so'ore jai sese tsëcapë aore aijë nëtërojaië'ë. ³¹ Jaje nëtërojaijëna, asajë co'a joñoapi Jesure seë'ë:

“Më'ëpi yëquëre eto saoquë pani, coa ñajë'ë yequëse'e sesena cacaja'cohua'ire.”

³² Cajëna, Jesupi capi:

“De'oji, cacajë'ë.”

Caëna, ja maca jaohua'ire pa'isicohua'ipi, co'a joñoapi etani sesena caca maca sesepi tëtëpaja'a hua'que tomejë jairana dutu jujuhuë.

³³ Ja maca sesere ñacohua'ipi quëquëni huë'huëjë pai daripëna ti'ani si'aye iti yo'ose'e quëajë cui'ne huati quë'iohua'i pa'isicohua'ire yo'ose'eje quëahuë. ³⁴ Quëajëna, asani pai daripë pa'icohua'ipi si'aohua'i Jesús pa'i hue'ñana daë'ë. Dani ite ñani se'ë, saijë'ë, iño yëquë quë'ro pa'imal'ë, cajë.

9

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuye

(Mr 2.1-12; Lc 5.17-26)

¹ Jaje cajëna, Jesús asani yohuëna aya mëni jaira je te'tena jeji'i, i pa'i daripëna. ² Jarote pa'ina, quë'quë dahuë ju'iquëpi cai saihuëre uina, dahuë. Jujujuë api cuasajë yo'orena, ñani capi, ju'iquëre:

“Tsihua'ë co'ya huajësi'i caquë yo'ojë'ë. Më'ë co'aye yo'ose'e yurepi oi ne de'huacaiyë.”

³ Jaje caquëna, cuañese'e ye'yacohua'i acohua'ipi cuasahuë: “Iquë Maija'quëni cue'cuequë jaje caji cajë.” ⁴ Jaje cuasajëna, Jesús asaquë capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë mësaru co'ayerepa cuasayere paye'ni? ⁵ Jaje pa'ito ¿me cayepi de'oquë'ni, 'Më'ë co'aye yo'ose'ere oi ne de'huacaiyë,' caye, panita'a 'huëni saijë'ë' caye?” ⁶ Jaje se cani capi: “De'oji. Iños'i, Pai Mamaquë iye yejare pa'i tutu quë'irepa pa'iyere, pai tayo co'aye yo'oyere oi ne de'huacaiyere.” Cani quë'quë dahuë ju'iquëre capi:

“Huëijë'ë. Huëni më'ë ui daisicore de'huanu huë'ena saijë'ë.”

⁷ Jaje ca maca quë'quë dahuë ju'iquëpi huëni i huë'ena saji'i. ⁸ Paipi ja yo'ose'ere ñani ai ca'rajë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuahuë, paina Maija'quëpi iye tutu isise'ere, cuasajë.

Jesús Mateore Soiye

(Mr 2.13-17; Lc 5.27-32)

⁹ Ja yo'o sitopi jëoni saji'i, Jesús. Saisiquëpi Mateore ñapi, pa'i do'i sai hue'ñare ñu'i curiquëre seina. Ñani capi:

“Pe'tejë'ë, yë'ëre.”

Jaje caëna, Mateo huëni i ja're saji'i.

¹⁰ Mateo hu'ena ao ai saihuere Jesús ñu'i aina, pa'i do'i secohua'i cui'ne co'aye yo'ocohua'i dani te'e Jesús ja're coní ao ai saihuere paë'ë. I ye'yacohua'ije jarote coní paë'ë. ¹¹ Jaje yo'ojëna, fariseohua'ipi ñani i ye'yacohua'ire sei'ë. “¿Me yo'oquë mësarute ye'yaquë curiquë pa'i do'i secohua'i ja're cui'ne co'aye yo'ocohua'i ja're coní aiquë'ni?”

¹² Jesupi iyere asani capi:

“De'oye huajëcohua'i pa'icohua'ipi jujuquëre co'ema'cohua'i a'ë. Ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ë, jujuquëre. ¹³ Jaje pa'ito sani iye toyase'e cayere ye'yejë'ë: ‘Ai yo'ocohua'ire teaye ñani cocaiyere yë'ë cato yëyë. Coeyë, nëicohua'ire huani isiye cato.’ Jaje pa'ina, yë'ë cato daima'ë paë'ë, de'ocohua'ini soisi'i caquë. Tayo yo'ocohua'ini caquë daë'ë, jaohua'ipi iohua'i yo'oye jëoni ponëjajë caquë.”

Jesure Señe, Aima'pë Señere
(Mr 2.18-22; Lc 5.33-39)

¹⁴ Juan oco doquë ye'yacohua'ipi Jesure tsio dani sei'ë:

“Yëquë cui'ne fariseohua'i ja're ao aima'pë seña. ¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'ise'e yo'omapë pa'iyë'ni?”

¹⁵ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësarupi ñacohua'i a'ë, hueja posë pa'ina, ñañu'u cajë daisicohua'ije oima'cohua'i pa'iyë. Jaje pa'isicohua'ita'are tì'aja'coa, hueja posëni yequë mu'se jio jëocaiye. Ja macata'a ao aima'pë seja'cohua'i a'ë.

¹⁶ Yecohua'ije ai ju'i çana huajëcopi se sëo de'huama'cohua'i a'ë, huajëcore se sëosicopi jojajëna, quërësio ai jerepa jaicore ne yeto saoye pa'iji, ai ju'i çare. ¹⁷ Cui'ne ai ça'ni topëna huajë cuiya'i çonore ayama'coa. Jaje pa'iquëta'are ayasico pa'ito ai ça'nihuëpi o'saona, joni saiona, si'aye o'sa çono cui'ne topë nejoñe pa'iji.”

Jairo Mamaco Cui'ne Jesús Cañare Patoco
(Mr 5.21-43; Lc 8.40-56)

¹⁸ Ja yë'ta'a Jesús iyere caquëna, Judío pa'i ëjaëpi tìtani i ña hue'ñana do're ja'runi capi:

“Yë'ë mamacopi ja'arepa jüni huesëo. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi dani jëñapi iona patoquë pa'ito cui'naopi huajëco huëija'coa.”

¹⁹ Caquëna, Jesupi asani huëni i ja're coní saji'i. Saina, i ye'yacohua'i coní saë'ë. ²⁰ Ja mu'se si'anë tsie cajequëna, doce ometëca ju'icopi Jesús jeteyo'jeja'a tsiojani yahurepa i ju'i çana pato, ²¹ I ju'i çana patoni co'yaja'coa'ë cuasaco. ²² Jaje yo'ocona, Jesupi co'ye ponëni iote ñani capi:

“Co'ya huajëjë'ë, tsihua'o, jujuquë api, më'ë cuasasi do'ire.”

Ca maca jare iti macapi co'yasico paco'ë.

²³ Jesús pa'i ëjaë huë'ena tì'laquë ñaquëna, musica yo'ocohua'i ne de'huasicohua'ipi paë'ë, ta maca yo'ocaija'cohua'ipi. Pa'ijëna, pa'ije ai cuijë oicohua'ije paë'ë, iti maca.

²⁴ Pa'ijëna, ñani capi:

“Etajë'ë. Tsihua'o ju'ima'co paco'ë, coa caico.”

Jaje caquëna, pa'ipi coa caní cuasajë cue'cuejë sohuë. ²⁵ Jaje cuasatoje Jesupi paire hue'sena eto saopi. Eto saoni, cacani tsihua'ore jëtëpi tseaquëna, huajëcorepa huëco'ë.

²⁶ Ja yo'ose'ere si'a hue'ña jaro pa'icohua'i asahuë, yecohua'ipi se quëajëna.

Jesupi Cayahua'ire Ñama'cohua'ire Jujuse'e

²⁷ Jaropi Jesús etani sai maca caya ëmëohua'i ñama'cohua'ipi i David mamaquë yëquëre oijë'ë! i Teaye ai yo'oyë! cajë cuijë daë'ë.

²⁸ Huë'ena Jesús cacasi maca ñama'cohua'ipi i quë'rona tsio datena, ipi seji'i, iohua'ire: “¿Mësarü yë'ëpi necaiquë api ñeje pa'ye cuasaye?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jaje cuasayë, Èjaë.”

²⁹ Cajëna, Jesupi iohua'i ñaco çana patoquë capi:

“Mësaru cuasase'eje nese'e pa'ijaquë.”

³⁰ Ca maca ñacohua'i ponëhuë. Ponësi maca Jesús jaohua'ire cuañepi, ñeje caquë:

“De'hua yecohua'ire quëaye peoyerepa cu'ijë'ë.”

³¹ Jaje casiquëta'are coa sa etani quëahuë, si'a huë'ña pa'icohua'ire, Jesús iohua'ire jujuse'ere.

Coca Cama'quëre Jujucaiyë

³² Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi eta maca, Jesús quë'rona dahuë, coca cama'quëre huati quë'ire. ³³ Dasi maca Jesupi huatire eto saouna, coca cama'quë pa'isiquëpi coca ca huëopi. Jaje caquëna, paipi ñani ai cuasahuë.

³⁴ Jaje cuasajë fariseo paipi cahuë:

“Iquë cato huatiohua'i ëjaëpi de'oye sehuojëna, huatire eto saoji.”

Jesús Paire Oiyë

³⁵ Pai ñape daripëa pai tsi'si huë'ña pa'iyena Jesús cu'i ye'yarojaji'i. Maija'quë cuañe te'te ayere de'o cocare quëaquë. Cui'ne si'a ju'i dahuë jujucaí, cui'ne a'si ju'ijë ai yo'ocohua'ireje jujucaji'i. ³⁶ Yëi ñama iohua'ire ñacaiquëre peocohua'ijë pa'iohua'ipi pai maña ai yo'ojë cui'ne co'a ju'ijë pa'ijëna, ñani oji'i. ³⁷ Jaje oi i ye'yacohua'ire capi:

“Nuñerepa jaiye a'ë, tëaye. Jaje pa'iquëta'are necohua'ipi a'ri pai pa'iyë. ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëni sejë'ë, iti tse aquëni, jaëpi iti tëacohua'ire jëjo daoja'quëre.”

10

Jesús Doce Ye'yecohua'ire Soiyë

(Mr 3.13-19; Lc 6.12-16)

¹ Jesupi i doce ye'yacohua'ire soini tutu isipi, huatiohua'ire etoye cui'ne si'a ju'i dahuë jujuye cui'ne ai yo'ojë a'si ju'icohua'ire jujuyëje.

² Ñeje hue'ecohua'i paë'ë. I doce jëjo saocohua'i cato: Simón cui'ne jare ipi Pedro hue'equë paji'i. I yo'jei Andrés paji'i. Jacobo cui'ne i yo'jei Juan paë'ë, Zebedeo mamajë.

³ Felipe, Bartolomé, Tomás paë'ë. Cui'ne Mateo pa'i do'i curiquë tsi'soquë pa'isiquë paji'i.

⁴ Yequë Simónje paji'i, judío pairepa de'oye pa'iyere cuasajë yo'o tsëcapë aquë. Cui'ne Judas paji'i, Jesure yehuoja'quëje.

Jesús Jëjo Saoyë, I Ye'yacohua'ire

(Mr 6.7-13; Lc 9.1-6)

⁵ I ye'yacohua'ire Jesús ñeje quëani jëjo saopi:

“Judío pai peocohua'i quë'ro saima'pë caquë cui'ne cacama'pë pa'ijë'ë, Samaria quë'roje. ⁶ Coa judío pai quë'rose'e sani quëajë'ë, yëi ñama ne huesëse'eje pa'iohua'ise'ere. ⁷ Tsoe ti'api, Maija'quë cuañe te'tere pa'iyë, cajë quëajë'ë.

⁸ Ju'icohua'ire jujucijë'ë. Ju'isicohua'ire ne huëojë'ë. Si'si dahuë ju'icohua'ire a'si peocohua'ire necaijë'ë. Huatire eto saojë'ë. Do'i peoye jujucijë'ë, mësarute do'i peoye isise'eje cui'ne.

⁹ Curiquë sama'pë pa'ijë'ë. ¹⁰ Mësaru ju'icose'ere ju'ijë saijë'ë. Te'e ju'i ca saijë'ë. Topëje saye pajë'ë, zapatoje. Soquë tupëje si'aye peocohua'i saijë'ë. Co'amaña nequë cato i ne do'ipi aiquë api.

¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi pai daripëna panita'a te'ohua'ise'e pa'i huë'ñana ti'asicohua'i pani co'ejë'ë, de'oye ca pãini. Ti'ani i huë'ena pëajë'ë, quëa tējini sai macaja'a.

¹² Huë'ena cacacohua'i pani pëpajë'ë, de'oye pa'ijajë cuasacaijë. ¹³ Jaje pëpajëna, ja huë'e pa'icohua'ipi yëjëna, iohua'ina de'oye pa'iyë jëocani pëpani saijë'ë. Jaje pa'iquëta'are jaje pëpajëna, coecohua'i pa'ito, ja pëpase'e jiojë'ë. ¹⁴ Cui'ne mësarute co'ejë cui'ne asayeje coecohua'i pa'ito, ja maca ja huë'epi panita'a ja daripëpi etani ne'ña mësaru tsa'cuse'ere hue'sena ti'to tojë'ë. ¹⁵ Nuñerepa cayë. Jaje yo'osicohua'ire saiñe pasipi, pai yo'ose'e ña

mu'se t̄i'asi maca. Ja maca jaohua'ire Sodoma cui'ne Gomorra daripëa yo'ose'e seña maca co'ayere papi yo'oye pasipi.

Ai Yo'oye

¹⁶ Ai yo'oyena mësarute yë'ë jëjo saoyë, yëi ñamaje pa'iohua'ini yai jopona. Jaje pa'ina, añaje pa'iohua'i pa'ijë'ë, ta'ñe asajë yo'ocohua'i. Jaje pa'iohua'ita'a yecohua'ire sañope nema'cohua'ipi su'teje pa'iohua'i pa'ijë'ë. ¹⁷ De'hua ñajë'ë, mësarute paipi co'acohua'i a'ë cajë ëjaohua'ina isija'cohua'i a'ë, cui'ne të'caja'cohua'i a'ë, pa'i tsi'sisi huë'ñapi. ¹⁸ Cui'ne mësarute saja'cohua'i a'ë, cuañecohua'i quë'rona cui'ne pa'i ëjaohua'i quë'rona, yë'ë do'ire. Jaje yo'ojëna, mësaru quëaja'cohua'i a'ë yë'ë pa'iyë ayere. Jaohua'i asajëna, cui'ne judío pa'i peocohua'i asajëna, quëaja'cohua'i a'ë. ¹⁹ Mësaruni ëjaohua'ina isisicohua'i pa'ito co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. '¿Me caja'cohua'i a'ni?' cuasajë ca ja'ñere co'ema'pë pa'ijë'ë. Maija'quëpi isija'quë api, coca caye t̄i'asi maca. ²⁰ Maija'quë joyo isiyepi caja'cohua'i a'ë, jaje pa'ina.

²¹ Maja'yë jupëpi yo'je tsire tseä jëo cuañoja'cohua'i a'ë, huani jëaja'cohua'ire. Cui'ne pëca ja'quëohua'ipi mamajëre tseä jëo cuañoja'cohua'i a'ë. Mamajëpi pëca ja'quëohua'ire sañope yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë mamajëpi pëca ja'quëohua'ire huahuo jëoja'cohua'i a'ë. ²² Si'a pa'i mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. Jaje pa'itojë quëcoquë cui'ne nuñerepa pa'i carajaisiquëpi jaëpi huasosiquë pa'ija'quë api. ²³ Pa'i daripëre pa'ijëna, tseänu'u cajë co'ecohua'i pa'ito catijë'ë, yequë daripëna. Jaje pa'ina, nuñerepa cayë. Pa'i Mamaquë, ja yë'ta'a mësaru si'a Israel pa'i dari quëa saoma'në daija'quë api.

²⁴ Ye'yequë cato ite ye'yaquëjë pa'irepa peoji. Necaiquëjë i ëjaëjë pa'irepa peoji. ²⁵ Ye'yequëpi ite ye'yaquëjë pa'i t̄i'ani ije pa'i a'ë cuasaye pa'iji. Cui'ne co'amaña necaiquëpi i ëjaëjë pa'i t̄i'ani ije pa'i a'ë cuasaji. Jaje pa'ina, yë'ëni yure iti huë'e ëjaëni huati ëjaëpi cani ¿Me mësarutejë caye pañe'ni?

Neni Mai Ca'raye Pa'iquë'ni

(Lc 12.2-7)

²⁶ Ca'rama'pë pa'ijë'ë, paire. Si'aye ña ja'ñese'e pa'iji. Yahue sitona yo'ose'eje ña ja'ñese'e pa'iji. Si'aye asa ja'ñese'e pa'iji. ²⁷ Yë'ë nea huë'ña case'ere mësarupi mia huë'ñana cajë'ë. Cui'ne yë'ë yahuese'ere, mësarupi t̄i'ñarepa huë'ña ëmëje totopi nëcajë cuijë'ë. ²⁸ Ca'rama'pë pa'ijë'ë, capë huani jëocohua'ire joyo huani t̄i'ama'cohua'ire. Ai jerepa ca'rajë'ë, capë nejoquë cui'ne joyojë toa yejana nejoquëre pani.

²⁹ Te'e curi të'quire caya pi'are isicohua'i a'ë, mësaru. Jaje a'ri do'icohua'ita'are, ja'quëpi ësequëna, te'ijë tomeñe pa'cohua'i a'ë. ³⁰ Jaje pa'ina, mësaru siopë nañaje cuëcuese'e a'ë, te'e mease'e si'aye cuëcuese'epi pa'iji. ³¹ Jaje pa'ina, ca'rama'pë pa'ijë'ë. Mësaru a'ë, pi'a jerepa do'icohua'i.

Jesure Cacaiye Pa'iji

(Lc 12.8-9)

³² Pa'i ña huë'ñana Jesús acohua'i a'ë cacaisicohua'ire yë'ëjë cui'ne yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë ña huë'ñana yë'ë pa'i a'ë, caquë quëasi'i. ³³ Jaje pa'iquëta'are pa'i ña huë'ñana yë'ëre cacaima'cohua'ire yë'ëjë cui'ne ja'quë ma'tëmo pa'iquë ña huë'ñana cacaiye paja'quë a'ë.

Jesús Do'ire Paipi Hua Saiye

(Lc 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ De'oye pa'i ja'ñere necaisiquë iye yejana daji'i, cuasama'pë pa'ijë'ë, yë'ëre. Yë'ë cato coa ai jerepa sañope yo'oyere dahuë. ³⁵ Paipi pëca ja'quëre sañope yo'o ja'ñere dahuë. Mamacopi pëca ja'core sañope yo'oyere, cui'ne mamaquë nëjopi huaore pëicore paja'coa. ³⁶ Jaje yo'ojë cajë te'e tsëcapëta'a pa'i ñape iohua'i pëicohua'ire paja'cohua'i a'ë.

³⁷ Pëca ja'quëni cui'ne pëca ja'coni yë'ëre oiye jerepa oiquë pani do'i peoquë pa'iji. Cui'ne mamaquëni panita'a mamaconi yë'ëre oiye jerepa oiquë pani do'i peoji, yë'ëre. ³⁸ Cui'ne i pa'iyere ai oi yë'ëre pe'tema'quë pani do'i peoquë pa'iji, yë'ëre. ³⁹ Jëasi'i caquë yo'oquëpi i pa'iyere coa nejo huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire yo'oquë i pa'iyere cuasaquë jëasi'i caquë yo'oquëpi i pa'iyere coa nejo huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire yo'oquë i pa'iyere nejosiquëpi pa'iyere ti'aja'quë aquëpi.

Yo'osi Do'ire Isi Co'amaña
(Mr 9.41)

⁴⁰ Mësarute de'oye tsioquë pani yë'ëni de'oye tsioji. Yë'ëni de'oye tsioquë pani yë'ëre jëjo daosiquëni de'oye tsioji. ⁴¹ Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaiquëni de'oye yo'oquë pani jare jaohua'ire isi co'amaña ayere iñe pa'iji, nesi do'i. De'o paini de'oye tsioquë pani jare nuñerepa pa'icohua'ire isi co'amaña ayere iñe pa'iji, nesi do'i. ⁴² Yë'ëre tuiquë macani oco mañare ocuasicohua'i pani de'o co'amaña isi cuañoja'cohua'i a'ë."

11

Juan Ti Doquë Jëjo Saocohua'i Jesuna
(Lc 7.18-35)

¹ Jesús i doce ye'yacohua'ire iohua'i yo'o ja'ñe quëa tējini saji'i, ye'yaquë cui'ne quëasi'i caquë ja yeja pa'i daripëana.

² Juan co sitore ñu'iquëpi Cristo yo'oyere asani i ye'yacohua'ire Jesús quë'rona jëjo saopi, seni asaja'cohua'ire. ³ Më'ë a'ë, Cristo iti daija'quëre ca nëosiquë panita'a yequëre uteye pa'iquë cajë.

⁴ Jëjo saosicohua'ipi sejëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

"Sani Juanre cajë'ë, mësaruru ñase'ere cui'ne mësaruru yure asase'ere. ⁵ Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi ñañere, cu'ima'cohua'i pa'isicohua'ipi cu'iyere, si'si dahuë ju'icohua'i pa'isicohua'ipi tome sayere, asama'cohua'ipi asayere, ju'isicohua'i pa'isicohua'ipi huajëcohua'i huëoyere, cui'ne co'amaña peocohua'ina de'o coca quëayere quëajë'ë. ⁶ Yë'ëre jëa coema'cohua'ipi de'oye sihuajë pa'ija'cohua'i a'ë, ire papi cuasacohua'ipi.

⁷ Jaohua'i saisi maca Jesús Juan pa'iyere ayere ca huëopi, paire. Ñeje capi: ¿Iquere mësaruru soquë peo hue'ña saisicohua'i ñare'ni, catë ja'ore tutupi ju'aquëna, huahuëquëna, ñare? ⁸ ¿Iqueini ñare'ni, jaje pa'ito? ¿De'o caña suñasiquëni ñare? Tsoe mësarupi ñacohua'i a'ë, pai ëjaohua'i huë'e pa'icohua'i cato de'o caña ju'icohua'i pa'iyere. ⁹ Jaje pa'ina, tējijerepa cayë. ¿Iqueini ñare'ni, sani? ¿Maija'quëre quëacaiquë? Jaje pa'ijë'ë. Jaëpi Maija'quëre quëacaiquëni aquë jaëje pa'iohua'i peoahuë'ë, iquë Juan cato jerepa pa'i api. ¹⁰ Jaë, Juan ayere toyase'e caji, ñeje:

Yë'ëpi jëjo saoyë, yë'ëre quëacaiquëre më'ë ña hue'ñana,
Më'ëre ma'a ne de'huacaija'quëre.

¹¹ Nuñerepa cayë, mësarute. Si'a pai tsoe pa'isicohua'ipi cui'ne yure pa'icohua'ije Juan oco doquëre tëto saisicohua'i peoyë. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo cuãne te'tere a'riquë pa'iquëpi Juanre tëto saisiquë pa'iji.

¹² Juan oco doquë daisi maca acohua'ipi yureje tutu yo'oyë, ma'tëmo cuãne te'tena ti'añu'u cajë. Jaje yo'ojë tutu quë'iohua'ise'e de'hue ti'añë. ¹³ Si'aohua'i Maija'quëre quëacaiquëni cui'ne Moisés cuãnese'e ye'yacohua'i cahuë, ma'tëmo ayere, Juan dai macaja'a. ¹⁴ Juan cato Elíaspi jaëni Maija'quëre quëacaiquëni ca'ahuë'ë, 'daija'quë api'. Jaje pa'ina, mësarupi i api cuasajë'ë. ¹⁵ Cajoro hue'ecohua'ipi asajë'ë, iye.

¹⁶ ¿Iquena conì quëa iñora'ye iye'në pai pa'iyere? Cani capi: Tsipi co'amaña huero hue'ñana ja'rusicohua'ipi dujë cajeohua'ire. ¹⁷ Ñeje cuiyeje pa'iohua'i a'ë. Pi'cohuëapi juitoje pairama'pë paë'ë, mësarupi. Oi ëaye jëjetoje mësarupi oima'pë paë'ë. ¹⁸ Juan cato daji'i, jaiye ao aima'quëpi cui'ne o'sa cono ucuma'quëpi. Jaje pa'ini mësarupi cayë, huati

què'i api. Jaje pa'iquèta'are Maija'què ta'ñe yo'oye cato iñoji, iti yo'oyepi. ¹⁹ Ja jeteyo'je daji'i, Pai Mamaquè ao aiquèpi cui'ne o'sa cono ucuquèpi. Jaje pa'ini cayè, jai aupa, cui'ne jai conoupi, co'aye yo'ocohua'i cajeipi cui'ne curiquè tsi'sohua'i cajeipi. Jaje cajèta'are Maija'què ta'ñe yo'oye cato iñoji, iti yo'oyepi.”

Sehuoma'cohua'i
(Lc 10.13-15)

²⁰ Ja maca Jesús pai yo'o tì'a ma'ñere ne iñosi darire tutu yèhuopi, iohua'i pa'iyè ponèma'pè pa'isi do'ire caquè.

²¹ Yèhuoquè capi:

“¡Teayerèpa Corazín daripè! ¡Betsaida daripè! Mèsarute ne iñose'ejè pa'ye Tiro cui'ne Sidón darina ne iñoñe pa'ito tsoe asani ponèra'huè, ja'rè pa'ise'e jèoni. Cui'ne oijè suña cañani huatapi co'ye jo'jèni oijè iñora'huè, iohua'i oiye. ²² Jaje pa'ina, mèsarute cayè. Pai yo'ose'e ña mu'se tì'asi maca ai co'ayerèpa mèsarute sañe pa'iji, Tiro cui'ne Sidón daripèa sañe seña maca pa'yepi. ²³ Capernaum daripè ¿Mè'è ma'tèmòre pana sa cuañoja'coa'è, cuasaco? Coa ai jerepa mè'è cato meñe caje huesèja'coa'è, ju'isicohua'i què'rona. Sodoma yejañana, mèsarute iñoñeje pa'ye iñoñe pa'ito iohua'i yo'oye jèoni ponèra'huè, cui'ne ja pai daripè ja yè'ta'a yureje patira'o. ²⁴ Jaje pa'ina, cayè, mèsarute. Pai ñape yo'ose'e ña mu'se tì'asi maca mèsarupi ai jerepa co'ayerèpa sai cuañoja'cohua'i a'è, Sodoma yejaña què'ro pa'icohua'ire yo'ose'e jerepa pa'yepi.”

Jesuna Sani Pèa Huajèye
(Lc 10.21-22)

²⁵ Ja mu'seña Jesús capi:

“Sihuayè, ja'què mè'ère ma'tèmo cui'ne yeja èjaère. Mè'èpi iñohuè, teaye pa'iohua'ini, ta'ñe pa'iohua'ire cui'ne ta'ñe asacohua'ire yahuesi co'amañare. ²⁶ Jaje pa'ijè'è. Ja'què mè'èpi yè jaje yo'ohuè.

²⁷ Yè'è ja'quèpi yè'èna si'a co'amaña isipi. Pèca ja'quèse'e mamaquère ñaji. Cui'ne mamaquèse'e pèca ja'quère ñaji. Cui'ne mamaquè iñoñe yècohua'ise'e asaye pa'iji, ite. ²⁸ Daijè'è, yè'èna. Si'aohua'i co'amaña nejè, cui'ne hue'ejè jè'josicohua'i yè'èpi pèa huajèye isisi'i, mèsarute. ²⁹ Yè'è pa'iyere ñani cui'ne yo'oñu'u cuasajè'è caquè yè'è yo'oye isiyè. Ye'yejè'è, yè'èni. Yè'è cato esa yo'o jujama'què a'è cui'ne jerepa pa'i a'è cuasama'què a'è. Jaje yo'onita'a tì'aja'cohua'i a'è, joyo pèa huajè hue'ña. ³⁰ Yè'è quèrè saihuère mèsarute isiyè, a'jiñe sayere cui'ne pèa'ne hue'eyere.”

12

Jesure Ye'yecohua'ipi Huajè Mu'se Yo'oye
(Mr 2.23-28; Lc 6.1-5)

¹ Jesús ta sitoja'a saji'i. Jaje saina, i ye'yacohua'i ao èaye nèina, trigo sa'ñare tèa huèohuè. Tèani iti care aè'è. ² Jaje yo'ojèna, fariseohua'ipi ñani cahuè, Jesure:

“Ñajè'è, mè'è ye'yacohua'i co'amaña neñere. Co'amaña nema'a mu'se a'è.”

³ Jaje cajèna, ipi jaohua'ire capi:

“¿Ñama'cohua'i a'ni, mèsaruru, David yo'ose'e i cajeohua'i ja're cono ao èa ju'i maca? ⁴ Ao èa ju'ijè Maija'què huè'e necaicohua'ise'e a'ñere Maija'què huè'ena cacani David cui'ne i cajeohua'i aè'è, ite cui'ne yecohua'ire èsese'ere, Maija'quèna isise'ere. ⁵ Moisés cuañese'epi toyase'e caji: ‘Maija'què huè'e necaicohua'i cato huajè mu'seje neñe payè.’ Jaje pa'iquèta'are iohua'ire sañope caye peoji. ⁶ Jaje pa'ina, cayè mèsarute iñore pa'iji, Maija'què huè'e seña maca pa'ire papi.’ ⁷ Iye toyase'e caye asama'pè paè'è, mèsaruru. Japi caji: ‘Mèsarupi pa'ire teaye ñajè oicohua'i pa'iyere yè'è cato yèyè. Coeye nèicohua'ire huajè isiyè cato.’ Pa'ire oiyere asacohua'i pani pa'ire do'i peocohua'ini co'acohua'i a'è caye para'huè, mèsaruru. ⁸ Jaje pa'ina, Pai Mamaquè cato huajè mu'se Èjaèpi.”

Jētë Cuenesicore Paquëre Jujuye
(Mr 3.1-6; Lc 6.6-11)

⁹ Ja maca Jesús jaropi sani pa'i tsi'si huë'ena cacapi. ¹⁰ Jarote te'i jētë cuenesicore hue'equëpi paji'i. Jaje pa'ina, ñani Jesupi tayo caëna, ite sañope cayequé pa'iji cuasajë se'l'ë:

“¿Ju'iquëre jujuye de'oquë huajë mu'se pa'itojê?”

¹¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Nepi mësarua acohua'i yëi ñamapi cojena duquëna sani dutama'cohua'i a'ni, huajë mu'se pa'itojê? ¹² Jaje pa'ina, paipi do'iji, yëi ñamare jerepa. Jaje huajë mu'se pa'itojê de'oye yo'oye pa'ito yo'oye pa'iji.”

¹³ Cani ja maca ite capi:

“Jëtëre mëaj'ë.”

Jaje caquëna, ipi se mëaquëna, yequë te'te jëtëjê pa'io huajëco ponëo. ¹⁴ Ja maca fariseohua'ipi etani Jesure huani jëo ja'ñere ca huëohuë, ¿me neni huani jëoja'cohua'i a'ni? cajë.

Jesús Ayere, Tsoe Quëase'e

¹⁵ Jesús jare asani jaropi yequë huë'ñana saji'i. Saina, jai pa'i ite tuë'ë. Jesupi coa si'a ju'i dahuë ju'icohua'ire jujupi. ¹⁶ Jujuquë cui'ne ësepi, yecohua'ire se quëayeje. ¹⁷ Iye cato yo'oreña, Maija'quëre quëacaiquë Isaías toyaquë caquë pa'ise'epi t'i'a ja'ñere, ñeje:

¹⁸ Iquë api, yë'ë jo'yaë yë'ë sahuani tseasiquë,

Ite oiyë, cui'ne ini sihuaquë pa'iyë.

Ina, yë'ë joyo jëocaija'quë a'ë.

Cui'ne ipi si'a paire yë'ë nuñerepa pa'i yo'oyere quëacaija'quë api.

¹⁹ Paini co'a cocare cama'ë pasipi, cuima'ë pasipi.

Cui'ne i cayejê asacaiye paja'cohua'i a'ë, cu'i huë'ñana.

²⁰ Catëpë ca'huere quë'iojê ne jëyoma'ë pasipi.

Cui'ne picose'e mëicorejê yayoma'ë pasipi.

I nuñerepa cuañeñe ne macaja'a jaje yo'ojä'quë api.

²¹ Si'a pa'i maña ini necaija'quë api cajë utejê pa'ija'cohua'i a'ë.

Jesupi Huati Tutupi Yo'oji, Coa Caye

(Mr 3.20-30; Lc 11.14-23; 12.10)

²² Jesús quë'rona sahuë, ñama'quëre cui'ne coca cama'quëre huatire hue'equëre. Sarena, Jesupi jujupi. Jujuna, ñaquë cui'ne coca caquë ponëpi. ²³ Jare si'a pa'i ña quëquëni cahuë:

“¿Iquë David mamaquëre papi?”

²⁴ Jaje cajëna, fariseohua'ipi asani cahuë:

“Iquë cato huatiohua'ire eto saoji, iohua'i ëjaë Beelzebú tuture hue'equëpi.”

²⁵ Jesupi iohua'i cuasaye asani capi, jaohua'ire:

“Te'e yeja ëjaëpi jopore paja'a huani iti pa'ija'a sa'ñe uihuajë yo'ocohua'i pani peo huë'ñarepa carajaiñe pa'iji. Pa'i daripëpi, panita'a te'e tsëcapëpi sa'ñe pëicohua'i pani quëcoye peoji, yecohua'ire. ²⁶ Jaje cui'ne huati ëjaëjê ija'a co'ye eto saquë pani ¿Me cui'ne i tutu paquë'ni, ija'a sañope yo'oquë pani? ²⁷ Mësarupi yë'ëre cayë, Beelzebú tutupi huatiohua'ire eto saoji. Jaje pa'ito ¿nepi tutupi isiye'ni, mësarute tuicohua'ire eto sao tutu? Jaohua'ini seni asato mësarupi coa tayo huesëhuë, caja'cohua'i pa'ini. ²⁸ Yë'ë cato huatiohua'ire eto saoyë, Maija'quë joyo tutupi. Yë'ë yo'oye cato quëaji, Maija'quë cuañe te'tepi mësaruna tütase'ere.

²⁹ ¿Tutu quë'i huë'e pa'ito cacani i co'amaña sioye peoji, du'ru ini tseama'cohua'i pani? Jaje pa'ina, ini tseanita'a de'hue cacani i co'amaña iñe pa'iji.

³⁰ Yë'ë yo'oyere co yo'oma'quë cato yë'ëre sañope yo'oquë api. Cui'ne yë'ë ja're conì tëama'quë cato coa ne ña'ñe saokuë api.

³¹ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Si'aye co'aye paire yo'ose'e pa'itojè sai de'huacaiye pa'iji, si'aye co'aye case'e pa'itojè. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore co'aye casico-hua'i pa'itota'a ti sai de'huacaiye peoji. ³² Cui'ne yë'ë Pai Mamaquëni co'aye casico-hua'ireje sai de'huaye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore sañope casicohua'ire sai de'huacaiye peoji.

Soquë Yë Ña'ñe Pa'iji, Io Quëiñena
(Lc 6.43-45)

³³ De'o soquë yëpi de'o care quëiñe pa'iji. Co'a soquë yëpi jare co'a care quëiñe pa'iji. Jaje pa'ina, io quëiñena ña'ñe pa'iji, soquë yë. ³⁴ ¡Aña tsëcapë acohua'i! ¿Me de'oye ca tì'añe'ni, mësarù, jare mësarupi co'acohua'i pa'ini? Jaje pa'ina, yë'opo cato joyo pa'iyere caye pa'iji. ³⁵ De'o pai cato de'o cocare caji, jare i joyo pa'iyepi. Cui'ne co'a paipi caji co'ayere, jare i joyo co'aye pa'iyeye pa'ye. ³⁶ Jaje pa'ina, yë'ë cayë. Jaohua'ire pai ñape yo'ose'e ña mu'se tì'asi maca si'aohua'i iñoñe pa'iji, si'aye iohua'i cuasama'pë case'ere. ³⁷ Jaje pa'ina, më'ë case'eje pa'ye ña de'hua cuañoñe pa'iji, do'i peoquë panita'a do'i quë'i."

Co'acohua'ipi Se'ñe, Pai Yo'o Tì'a Ma'ñere
(Mr 8.12; Lc 11.29-32)

³⁸ Ja maca Jesure fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i conì cahuë: "Ye'yaquë, yëquë ña'ñe yëyë, më'ëpi pai yo'o tì'a ma'ñe yo'oquëna."

³⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

"Co'a paipi nuñerepa cuasama'cohua'ipi pai yo'o tì'a ma'ñe yo'oquëna, ñañu'u cajë, se'ñe. Jaje sejëta'are Maija'quëre quëacaiquë Jonás iñoquë pa'ise'eje pa'ye jerepa iñoñe peosipi. ⁴⁰ Coa Jonás jai hua'i ëtapë pa'ise'eje pa'yese'e iñoñe pa'iji. Jaë je'quë toaso mu'seña cui'ne toaso ñami pa'aji'i. Jaje pa'ye Pai Mamaquëje toaso mu'seña cui'ne toaso ñami pa'ija'quë api, yeja sa'nahuëre. ⁴¹ Tsoe hue'ña Nínive daripë pa'isicohua'ipi huëni pai ñape yo'ose'e ña mu'se tì'aëna, iye'në pa'icohua'ire nejoja'cohua'i a'ë. Nínive acohua'i cato de'hue asani ja'rë pa'ise'e jeoni ponëahuë'ë, Jonás Maija'quë coca quëaquëna, asani. Yure iñore pa'iji, Jonás seña maca pa'ipi. ⁴² Cui'ne huë'ehuë te'te pai ëjaoje huëija'coa, nejo mu'se tì'asi maca. Huëni iye'në pa'icohua'i yo'ose'e ñani cui'ne nejoñe pa'iji, caja'coa. Jaò cato so'o yejapi Salomón ta'ñe yo'oyere asasi'i caco daisico sëte. Yure iñore pa'iji, Salomón jerepa pa'ipi.

Co'a Joyo Co'iyë
(Lc 11.24-26)

⁴³ Huatipi paire pa'isiquëpi etani saisiquë pani cu'iji, cuënesi yejañare pëa huajë hue'ñare co'equë tì'ama'ë co'e jujani cuasaji: ⁴⁴ 'Co'isi'i, cui'naona, yë'ë huë'ena yë'ë etani daisicona.' Jaje cani co'iquë ñaquëna, pai peo huë'epi coa yuasicopi cui'ne de'oye ne de'huasicopi pa'iji. ⁴⁵ Pa'ina, ñani ja maca sani siete huatiahua'ire i jerepa co'acohua'ini quë'rëjani, dani ina cacani pëayë. Pëarena, ja maca ja'në pa'ise'e seña maca co'aquë pa'ija'quë api. Jaje cui'ne iye co'a paire yo'oye pa'ija'coa."

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'je Tsi
(Mr 3.31-35; Lc 8.19-21)

⁴⁶ Jesús ja yë'ta'a paini caquëna, tì'tahuë, pëca ja'co cui'ne i yo'je tsi conì. Dani hue'sena pëahuë, ini cajë daisicohua'ipi. ⁴⁷ Jaje pa'ijëna, yecohua'ipi Jesure quëahuë:

"Më ja'co cui'ne më yo'je tsi hue'sere pa'iyë, më'ëni cajë dani."

⁴⁸ Caquëna, iti quëaquëre capi, Jesús:

"¿Ne a'ni, yë'ë ja'co cui'ne ne a'ni, yë'ë yo'je tsi?"

⁴⁹ Cani i ye'yacohua'ire iñoquë quëapi:
 “Icohua'i a'ë, yë'ë ja'co cui'ne yë'ë yo'je tsj. ⁵⁰ Paipi yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë yëyere yo'ocohua'ipi jaohua'i a'ë, yë'ë yo'jei panita'a yo'jeo cui'ne ja'co.”

13

Taquëpi Pa'iyë

(Mr 4.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Ja mu'se Jesús huë'epi etani sani jaira tët'të macana ja'rupi. ² Jarote pa'ina, jai pai i quë'rona daijëna, ñani jai yohuëna aya mëni ja'rupi. Si'a pai mejahuëna pëa sahuë. ³ Ja maca jaiye ye'yapi iohua'i ñañe ayena conï quëaquë capi:

“Taquëpi tasi'i caquë saji'i. ⁴ Sai taquëna, yequë capi tomepi, ma'ana. Ja tomesere'ere pi'api dani peo hue'ña ocue sahuë. ⁵ Yequë capi tomepi, quëna pëa quë'rona, jaiye yeja peo hue'ñana. Ja capi esa sacapi, ya'opi huaiñe peoquëna. ⁶ Jaje mëasicota'a ësëpi ëo hue'api, jaiye tsita mese'e peoye sëte juji'i. ⁷ Yequë capi tomepi, miu quë'rona. Tomeina, miupi mëani ne hue'api. ⁸ Jaje tomequëta'are yequë capi tomepi, de'o yejana. Tomeni mëani jaiye quëquëna, tëahuë. Yequë ñëapi quëji'i, cien ca. Yequë ñëapi quëji'i, sesenta ca. Cui'ne yequë ñëapi quëji'i, treinta ca. ⁹ Mësarupi cajoro quë'iohua'i pani jasajë'ë!”

Me Ne Ja'ñere Pai Ñañena Conï Quëaë'ni

(Mr 4.10-12; Lc 8.9-10)

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona tsio dani sei'ë, Ite:

“¿Me ne ja'ñere paire iohua'i ñañena conï jaje quëaquë'ni?”

¹¹ Sejëna, ipi sehuopi:

“Mësarute Maija'quëpi ta'ñe asaye isipi, yahuese'ere ma'tëmo tët'te ayere. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato asa ti'añe pañë. ¹² Jaje pa'ina, paquëna, ai jerepa yeque se isiye pa'iji, isina, jaiye paja'quëre. Jaje pa'iquëta'are peoquëni ai jerepa jero sa'ana se sio huesoye pa'iji, a'ri maña i payeque. ¹³ Jaje pa'ina, iohua'i ñañe ayena conï caquëna, ñajëta'a ña ma'ñeje pa'iohua'i ña huesëyë. Cui'ne asajëta'a ti asama'cohua'ije pa'iohua'i asa huesëyë. ¹⁴ Jaje yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacaiquë Isaías capi:

Mësaruru cato asaja'cohua'i a'ë. Jaje asajëta'a asa ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Ñañe cato ñaja'cohua'i a'ë. Jaje ñajëta'a ña ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁵ Pai joyopi jëacorepa ne huesësi do'ire,

Co'ayerëpa asaja'cohua'i a'ë.

Cui'ne iohua'i ñaco caje siose'ere hue'ëja'cohua'i a'ë ñaco capi.

Ñama'pë pa'ija'cohua'i.

Cui'ne asama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Cui'ne joyopi asa ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Cui'ne yë'ëna juju cuañoñu'u cajë yo'oma'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësaruru cato sihuajë'ë, ñaco capi ñajë cui'ne cajoropi asa do'ire.

¹⁷ Nuñerepa cayë, mësarute. Jai pai Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne de'o pai ñañe yëhuë, mësaruru yure ñañere. Jaje yëjëta'a ñama'pë paë'ë. Asaye yëhuë, mësaruru asayerë. Jaje yëjëta'a asama'pë paë'ë.

Taquëre Quëase'e Ayere

(Mr 4.13-20; Lc 8.11-15)

¹⁸ Asajë'ë. Jaje pa'ito taquëre quëase'e ayere. ¹⁹ Ma'ana iti ca tomesere'ere cato quëaji, ma'tëmo pa'i tët'te ayere asacohua'ita'a asa ti'ama'cohua'ini cui'ne huatipi iohua'i de'o coca asase'ere peo hue'ña sioyere. ²⁰ Quëna pëa quë'rona tomesere'ere cato quëaji, du'ru macare pase'e sihuajë asani sehuocohua'ini. ²¹ Jeteyo'je jaiye tsita peoye sëte quëcoma'pë neñañepi cui'ne yecohua'ipi josa yo'ojëna, ai yo'oyepi pa'ina, yo'o jujani jëcocihua'ini. ²² Miu quë'rona tasi ca cato quëaji, Maija'quë coca asajëta'a iye yeja

co'amañare ai cuasajë jaiye co'amaña ëayena coso cuañoñere. Si'aye iye Maija'quë cocare pë'pë huesoye a'ë. Jaje yo'oquëna, paipi quëiñeje pa'ye de'oye yo'o tì'añe peoye a'ë. ²³ Jaje pa'iquëta'are de'o yejana taši ca cato quëaji, Maija'quë coca asani jëoma'pë tuicohua'ini, de'oyerepa quëicohua'ini. Jaje pa'ina, yecohua'ipi cien ca, yecohua'ipi sesenta ca cui'ne yecohua'ipi treinta ca quëicohua'i pa'iyë.”

Co'a Taya Ayere Quëaye

²⁴ Ja'në quëase'eje pa'ye neni iñoquë Jesús quëapi, ñeje:

“Trigo care pare taquëpi yejana tase'eje pa'ye a'ë, ma'tëmo pa'i te'te aye. ²⁵ Tasiquëta'are ite sañope yo'oquëpi si'aohua'i caisi maca dani co'a care tañi saji'i. ²⁶ Saquëna, trigopi ai de'oni iti tsa'ña ne maca te'e co'a tayaje etapi. ²⁷ Ja maca jo'yaohua'ipi iti tse aquëre sani cahuë: ‘Ejaë, më'ë tsio de'o case'e tasicohua'ita'a çjero ayepi iye co'a taya çoni mëaë'ni?’ ²⁸ Cajëna, iti tse aquëpi capi, jaohua'ire: ‘Yeque co'acquëpi yo'opi yë'ëre sañope yo'oquëpi.’ Caquëna, i jo'yapi cahuë, ite: ‘¿Yëquëpi ja co'a taya du'te jëocaiye yëma'quë?’ ²⁹ Cajëna, ipi capi, jaohua'ire: ‘Pani, co'a tayare dutajë trigoje duta jëoma'cohua'ipi yo'oye'ni. ³⁰ Iose'e mëajaco tëa mu'se tì'aëna, nejo ja'ñepi, ja macata'a co'amaña necohua'ire jëjo saosi'i, co'a tayare ti pëa huëni toana ëo jëoja'cohua'ire, ja jeteyo'je trigo care pase'e yë'ë de'hua huë'ñana de'huacaijajë.’ ”

Mostaza Ca Ayere Ye'yaye

(Mr 4.30-32; Lc 13.18-19)

³¹ Quëaye neni Jesús quëapi, ñeje:

“Ma'tëmo pa'i te'te cato mostaza care yejana paipi tase'eje pa'ye a'ë. ³² Mostaza cato nuñerepa a'ri ca'ë. Jaje pa'isicota'a ai de'oco jai soquë yë de'ona pi'api iona daijë capëana tsianoa necohua'i a'ë.”

Pan Ne Pore Ayere Ye'yase'e

(Lc 13.20-21)

³³ Yeque cui'ne quëaye neni quëapi, ñeje:

“Ma'tëmo pa'i te'te cato pan ne poreje pa'ye a'ë. Jaje pa'yere nomiopi tres jai jì'so harina neona, si'a sëpë o'saco jujucoa.”

³⁴ Jesús si'aye paire quëapi, iohua'i ña'ne ayepi caquë. Co'arepa ña ma'ñepi caquë quëama'ë paji'i. ³⁵ Iye cato yo'ose'e pa'iji, Maija'quëre quëacaiquë toyaquë pa'ise'epi tì'ajaquë caquë i toyaquë pa'ise'epi caji:

“Caja'quë a'ë, iohua'i ña'ne ayepi çoni.”

Caja'quë a'ë, yahuesi co'amaña pa'ise'ere yeja de'huanë ayere.

Co'a Taya Ayere Ye'yaye

³⁶ Ja maca Jesús paire ca tējini huë'ena cacapi. Cacaëna, jarona ite ye'yecohua'i tsiojani cahuë:

“Quëajë'ë, co'a tayapi tsiona mëase'e ayere.”

³⁷ Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“De'o ca taquë cato Pai Mamaquë api. ³⁸ Cui'ne tsio cato si'a yeja'ë. De'o ca cato Maija'quë te'te acohua'ini quëaji, cui'ne taya cato quëaji, huati te'te acohua'ini. ³⁹ Sañope yo'oquëpi co'a taya taçaisiquë cato huati ëjaëpi. Tëaye cato quëaji, yeja carajai ja'ñere, cui'ne iti ca tëacohua'i cato huiñaohua'i a'ë. ⁴⁰ Co'a taya tsi'soni toana ëo jëoñeje pa'ye cui'ne yeja carajai maca yo'oye pa'ija'coa. ⁴¹ Pai Mamaquëpi jëjo daoja'quë api, huiñaohua'ire i cuañe te'tere pa'ijë tayo yo'oye yecohua'ire necohua'ire, cui'ne co'acohua'ire tsi'soja'cohua'ire. ⁴² Tsi'soni toana ëo jëoja'cohua'i a'ë. Jaropi yureta'a oijë cui'ne cuji quì'coja'hua'i a'ë. ⁴³ Ja maca Maija'quë yëye yo'ocohua'ipi ësë miañeje miaja'cohua'i a'ë, iohua'i pëca ja'quë te'tere pa'ijë. Jaje pa'ina, mësarupi cajonoa hue'ecohua'i pani jasajë'è!

Curi Mahuë Ayere Ye'yaye

⁴⁴ Ma'tëmo pa'i te'te cato curi mahuë yejana quëni yahue oase'eje pa'io. Jaje pa'ioni te'i paipi curi mahuëre ti'ani cui'naoni iti macana se yahue oani ai sihuaquë sani si'aye i paye isi saoni curi quë'i yejare huerose'eje pa'ye a'ë.

Jai Do'i Quënare Pare Ye'yaye

⁴⁵ Ma'tëmo pa'i te'te cato co'amaña isiquëpi jai do'i quënare pare perla hue'yosi quëna përe, co'equë cu'iyeye pa'ye a'ë. ⁴⁶ Jaje co'equë jai do'ire ti'ani si'aye i pase'e isi jëani, jai do'i quënare pare hueroyeje pa'ye a'ë.

Hua'i Yo'eco Ayere Ye'yaye

⁴⁷ Ma'tëmo pa'i te'te cato hua'i yo'econi jai tsiayana jeo dëoni coa si'a hua'ire neñeje pa'ye a'ë. ⁴⁸ Hua'i yo'eco timësi maca hua'i yo'ecohua'ipi mejahuëna naë mani jaropi ñu'ijë sahuajë de'o hua'ise'ere do'rohuëna ayajë co'acohua'ise'ere jeococohua'i a'ë. ⁴⁹ Jaje yeja carajaisi maca huiñaohua'ipi etani co'acohua'ire cui'ne de'o hua'ire sahuajë huahueja'cohua'i a'ë. ⁵⁰ Ja maca co'acohua'ire cato toa cojena jeo dëorena, jaropi cuji qui'cojë oija'cohua'i a'ë."

Ye'yacohua'ipi Asaye

⁵¹ Ja maca Jesús seji'i, jaohua'ire:

"¿Asaye mësarü si'aye iye?"

Seina, sehuohuë:

"Jaje pa'ijë'ë asayë, Ëjaë."

⁵² Cajëna, Jesupi capi:

"Cuañese'e ye'yaquëpi Maija'quë cuañe te'te ayere ai ye'yequë pani huë'e paquëje pa'i ponëji, i de'huase'ere co'amaña cui'ne ai co'amaña etoquë isiyeje pa'irepa."

Jesús Nazaretre Pa'iyë

(Mr 6.1-6; Lc 4.16-30)

⁵³ Ja maca Jesús jaje quëaquë ye'ya tējini saji'i, yequë hue'ñana. ⁵⁴ Sai ti'api, i yejana i ai de'o sitona. Jaronä ti'asiquëpi pai tsi'si hue'ñana ye'yapi. Ye'yaquëna, paipi ai cuasajë ñajë cahuë:

"¿Jerona iquë ye'yei'ni, jerepa ta'ñe caye? ¿Merepa cui'ne pai yo'o ti'a ma'ñe yo'oquë'ni?"

⁵⁵ Carpintero mamaquëta'a cui'ne iñore pa'iyë, i pëca ja'co María. Cui'ne Jacobo, José, Simón, Judas pa'iyë, i yo'je tsije. ⁵⁶ Iñore i yo'je tsi nomiohua'ije pa'iyë. ¿Jaje pa'ito jerona iye si'aye ye'yei'ni?"

⁵⁷ Jaje cajë coejë asaye pahuë, i caye. Jaje coejëta'are Jesupi capi, jaohua'ire:

"Si'aohua'i yëyë, Maija'quë jëjo daoquëre. Jaje pa'iquëta'are i ai de'osi yeja acohua'i cui'ne huë'e acohua'irepa coeyë, ite."

⁵⁸ Ite ire papi cajë asama' do'ire ñaquë jaro cato jaiye pai yo'o ti'a ma'ñe neñe papi.

14*Juan Ti Doquëre Huaiye*

(Mr 6.14-29; Lc 9.7-9)

¹ Ja mu'seña Herodes Galilea cuañequë paji'i. Jaje pa'ipi Jesús pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oyere asapi. ² Asani i ja're con pa'icohua'ire capi:

"Juan oco doquëpi huëni tutu paquë yo'oma'quë."

³ Jaje cuasapi, Herodes cato Juanre tseani huëni co'acohua'ire co hue'ñana cosiquë sëte yo'jei Felipe nëjo do'ire. ⁴ Juan cato caëña, Herodesre:

"Më nëjore payeje pama'ë pa'ijë'ë."

⁵ Jaje caquëna, Herodes Juanre huani jëosi'i caquëta'a paini ca'raquë papi, si'aohua'i Juanre Maija'quë coca quëaquë api ca do'ire ca'raquë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are ite Herodesre

coasi mu'seña tì'asi maca Herodías mamacopi paì tsi'sisicohua'i ñajëna, etani pairacona, Herodes ñani ai sihuaquë. ⁷ Ca nëopi si'aye më'ë señe pa'ito isisi'i, co'amaña. ⁸ Jaje ca maca pëca ja'copi du'ru yëhuosico sëte cao, Herodes:

“Juan oco doquë sïopëre quëna de'huana ayasiconi isijë'ë.”

⁹ Jaje ca maca Herodes oi ëayerepa asapi. Jaje ipi tsoe si'aohua'i soisicohua'i asajëna, isisi'i, më señere ca nëo huesosiquë sëte jëjo saopi, isijë'ë caquë. ¹⁰ Ja maca cuañeña, sani Juan cosiquë pa'iquëre sïopëse'e tëto tējajani, ¹¹ quëna de'huana ayasiconi dani isihuë, nomi tsiona. Jaopi se isio, pëca ja'cona.

¹² Jaje yo'orena, Juanre ye'yecohua'ipi dani i capëse'e sani tahuë. Tani ja jeteyo'je sani Jesure quëahuë, iti yo'ose'ere.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aõe
(Mr 6.30-44; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

¹³ Jaropi jare asani Jesús saji'i, paì peo hue'ñana yohuëja'a. Jaje saisiquëta'are paipi asa ti'ani ite tui huëohuë, yejaja'a paì daripë pa'icohua'ipi. ¹⁴ Jesús yohuëpi etaquë ñaquëna, jai paì paë'ë. Jaje pa'ijëna, teaye oi jaohua'ire ñani jujupi, ju'icohua'ire johua'i dacohua'ire. ¹⁵ Tsoe na'iquëna, ñani i ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona dani cahuë:

“Tsoe na'iji. Iño paì peo hue'ña'ë. De'oji. Ja macaja'a ca tējijë'ë, sani paì pa'i hue'ñana hueroni ao maña aijajë.”

¹⁶ Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Saiye peoji. Jaohua'ire mësarupi aojë'ë.”

¹⁷ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite:

“Peoyë. Coa cinco pan cui'ne caya hua'ire pare payë, iño.”

¹⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“Dajë'ë, iñona itire.”

¹⁹ Cani cui'ne paire cuañepi, tayahuëna ja'ru sajë'ë, caquë. Ja jeteyo'je i jëñapi cinco pan pëa cui'ne cayaohua'ire ini cajiquë ma'tëmona ñaquë, Maija'quëre de'oji caquë pëpapi. Pëpani panre jë'yeni i ye'yacohua'ina isipi. Isina, jaohua'ipi paire se aohuë. ²⁰ Si'aohua'i ani huajësicohua'i paë'ë. Ja jeteyo'je ani jujase'ere doce do'rohuëarepa ayahuë. ²¹ Ja aïsicohua'i cato paë'ë, cinco mil ëmëohua'ise'e. Nomiohua'ire cui'ne tsire cuëcuyey peoyerepa jaohua'ique pa'ini ai jerepa pa'iyë.

Jesupi Oco Ëmëjeja'a Cu'ise'e
(Mr 6.45-52; Jn 6.16-21)

²² Ja jeteyo'je Jesús paini pëpa tējiquë i ye'yacohua'ise'ere du'ru jai yohuëna aya mëijë'ë caëna, aya mëtena, jaira je te'tena jëjo saopi. ²³ Paire pëpa tējini mëji'i, jai cutihuëna te'i, Maija'quëre sesi'i caquë. Ñami de'osi maca Jesús jarote te'i paji'i. ²⁴ Jai yohuë cato jopo jairare ja yë'ta'a saio nëco'ë, to'añepi yohuëna tutu ju'aquëna, saë'ë. ²⁵ Ñataquëna, Jesús johua'i quë'rona tsiojaji'i, oco da'ca ëmëjeja'a nëcaquë. ²⁶ Ja maca i ye'yacohua'i tsiayaja'a nëcaquë daina, ñani quëquë huesëjë ca'rajë cuihuë:

“¡Paì joyo huatio!”

²⁷ Jaje cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Quëcojë'ë, yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë.”

²⁸ Caquëna, ja maca Pedropi capi, ñeje:

“Ejaë, më'ërepa pani yë'ëreje cuañejë'ë, tsiayaja'a nëcaquë sasi'i, më'ë quë'rore pana.”

²⁹ Caquëna, Jesupi capi:

“Daijë'ë.”

Caëna, Pedropi yohuëpi cajeni tsiayaja'a nëcaquë sai huëopi, Jesús pa'i hue'ñana tì'asi'i caquë. ³⁰ Jaje saiquëta'a tutu ju'ayena asaquë, quëquëquë du'i huëoquë cuiipi:

“¡Huasojë'ë, Ejaë!”

³¹ Jare iti macapi Jesús jëñana tseaquë capi, ite:

“ÿë'ëna quëcoyere a'ri maña paquë, më'ë! ÿme yo'okuë nema'quëje pa'ire cuasa'ni!”

³² Jai yohuëna aya mëisi maca tutu tompëpi. ³³ Jä maca jai yohuë pa'icohua'ipi Jesuna do're ja'runi cahuë:

“Nuñerepa më'ë Maija'quë mamaquëre pa'ë.”

Genesaret Pa'icohua'ire Jujuse'e

(Mr 6.53-56)

³⁴ Je'ejë tì'ahuë, Genesaret yejana. ³⁵ Tì'arena, paipi Jesús daise'ere asa tì'ani si'a hue'ña iti yeja pa'icohua'ire quëahuë. Quëarena, ÿ pa'i hue'ñana ju'icohua'ire dahuë. ³⁶ Dajë sei'ë, ÿ ju'i çana patoni co'yato de'oma'quë cajë. Jaje cani si'aohua'i ÿ ju'i çana patocohua'ipi co'ya sahuë.

15

Paire Co'aye Neñe

(Mr 7.1-23)

¹ Jerusalëmpi fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi daisicohua'ipi Jesús quë'rona tsio dani sei'ë:

² “¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'i mai aipë cuañese'e sehuocaiye pañe'ni, ja yë'ta'a aõ aimañë jëña tsoajë'ë, cuañese'e?”

³ Jaje cajëna, Jesupi seji'i, jaohua'ire:

“¿Cui'ne mësaruru me yo'ojë Maija'quë cuañese'e de'oye sehuocaima'pë pai cuañese'ere de'oye sehuoye'ni? ⁴ Maija'quë cato capi: ‘Më ja'core cui'ne më ja'quëre ëjaohua'ire ñaquë pajë'ë.’ Cui'ne capi: ‘Pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core co'aye sañope caquë cato huani jëo cuañoja'quë.’ ⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarupi cayë pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core cayë de'oji: ‘Tsoe si'aye yë'ë paye Maija'quëna ÿsi saohuë. Jaje pa'ina, çocaiye peoyë.’ ⁶ Cui'ne jaje cacohua'ipi pëca ja'quëre pañita'a pëca ja'core çocaiye peoyë, cuasajë pa'iyë. Jaje yo'ojë Maija'quë cuañese'ere do'i peoye ne huesoni coa pai cayere sehuocaijë pa'iyë.

⁷ ¿Coa cacohua'i! Nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë Isaías capi, mësaruru ayere toyaquë ñeje:

⁸ Iye pai yë'ëre yë'opose'e oiyë,

ÿohua'i joyo cato so'ore pa'ina.

⁹ Mësaruru Maija'quëre seña do'i peoye a'ë,

Païse'e cuañëñepi huëojë yo'ojëna.”

¹⁰ Jä maca païre soini capi:

“De'hua asajë cuasa tì'ajë'ë. ¹¹ Yë'opoja'a cacaye cato païre co'a de'hua ma'ñe a'ë. Coa ai jerepa païre co'a de'huaye cato yë'opopi etaye a'ë.”

¹² Jä maca ÿ ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona tsio dani cahuë:

“¿Asaë, më'ë fariseo pai më'ë cayere asajë oise'e?”

¹³ Jaje cajëna, ÿpi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'ë ja'quë, ma'tëmo pa'iquë ta ma'ñe cato peo hue'ñarepa duta ja'ñe a'ë. ¹⁴ Coa ñajë'ë, ÿohua'ise'e pa'ijajë. Jaohua'i cato ñaco ça peocohua'i a'ë. Cui'ne ñama'cohua'ini cuacohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ñama'quëpi cui'ne ñama'quëni sai saquë pani si'a jupë cojena du'iyë pa'iji.”

¹⁵ Pedropi jä maca capi, Jesure:

“Quëajë'ë, më'ë quëase'e ayere.”

¹⁶ Caquëna, Jesupi capi:

“¿Mësaruru je yë'ta'a asa tì'ama'pë pa'iyë? ¹⁷ ¿Huesëye, mësaruru, si'a aõ yë'opoja'a cacani ëtatu'una saise'epi jeteyo'je eta saiye? ¹⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'opoja'a etaye cato joyo pa'iyepi etaji. Ja'ë, païre co'ayerepa neña. ¹⁹ Jaje pa'ina, joyopi etaji, co'aye cuasaye, huani jëo ëaye, nomi ëaye cuasaye, co'amaña ñaño, coa cosoye, cui'ne co'a coca cayë.

²⁰ Iye a'ë, paire co'a de'huayerepa. Jëña tsoajë'ë cuañese'ere sehuoma'pë aiñe cato paire co'aye ne ma'ñe a'ë.”

Yequë Yeja Acopi Jesure Sehuoye
(Mr 7.24-30)

²¹ Jesupi jaropi etani saji'i, Tiro cui'ne Sidón yejana. ²² Jarote paco'ë, cananea nomio jaopi Jesús què'rona cuico daco'ë, ñeje:

“Ëjaë, David mamaquë oijë'ë, yë'ë macare! Yë'ë mamacopi huati joyore hue'eco, ai ai yo'oco co'ayerepa.”

²³ Jaje catoje Jesús ti a'ri mañaje sehuoma'ë saji'i. Saina, i ye'yacohua'ipi dani ite sei'ë: “Quëa saojë'ë, te'ija. Co'aye mai jeteyo'jeja'a cui daoco.”

²⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Maija'quë yë'ëre jëjo daopi, Israel paini caquë yëi ñama ne huesëse'eje pa'ioni caquë.”

²⁵ Jaje pa'iquëta'are i ña hue'ñana do're ja'runi cao:

“Ëjaë, cocaijë'ë!”

²⁶ Jaje cacona, Jesupi capi, jaote:

“De'oma'coa, mamajë aiconi aore jioni jo'ya yaina aoto.”

²⁷ Jaje catoje iopi ite cao:

“Jaje pa'ijë'ë, Ëjaë. Jaje pa'iquëta'are jo'ya yaije aicohua'i a'ë, pai ani to ne'ña mañaje.”

²⁸ Jaje cacona, Jesupi capi, jaote:

“Nomio ta'ñerepa neñe pa'iji, cuasayë, më'ë! Më'ë yëse'e nese'eje pa'ijaquë.”

Caëna, iti macapi io mamaco co'yasico paco'ë.

Jesupi Ju'icohua'ire Jujuse'e

²⁹ Jesús jaropi etani Galilea jaira të'tëpaja'a tëto sani cutihuëna mëni jarona ja'rupi. ³⁰ Jarote pa'ina, jai pai daë'ë, i pa'i hue'ñana. Daijë dahuë, do'pëcohua'ire, ñama'cohua'ire, asama'cohua'ire, peo tupëare, cui'ne jai pai yeque ju'icohua'ire dahuë. Dani i quëo yë'quë macana oijëna, Jesupi jupipi, ju'icohua'ire. ³¹ Pai ña quëquëyerepa yo'opi, asama'cohua'ipi cui'ne coca cama'cohua'ipi asajë cajëna, nëcañoa peo tupëapi de'ocohua'i ponëjëna, do'pëcohua'ipi cu'ijëna cui'ne ñama'cohua'ipi, ñacohua'i ponëjëna. Jaje yo'oquëna, ñajë Israel pai Maija'quëre ai de'oji cajë sihuahuë.

Jesupi Cuatro Mil Ëmëohua'ire Aopi
(Mr 8.1-10)

³² Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire soini capi:

“Teaye iye pai mañare oi ñañë. Tres mu'seña pa'iji, iño johua'i pa'ie. Jaje pa'ijë ti peoyë, johua'i ai mañaje. Jaje pa'ina, aima'cohua'ire huë'ena jëjo saoye pasi'i saijë ma'ana dahuëra ju'ima'cohua'ini.”

³³ Caquëna, ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë, ite:

“Jaje pa'iquëta'are ¿me iño paije peo hue'ña ao hueroni aone'ni, jai paire pare?”

³⁴ Cajëna, Jesupi seji'i:

“¿Je so pan paye'ni, mësar?”

Seina, johua'ipi cahuë:

“Siete pan cui'ne a'ri maña tsiaya hua'ire payë.”

³⁵ Cajëna, ja maca paire cuañepi, yejana ja'ru sajë'ë caquë. ³⁶ Ja'rusi maca siete pan cui'ne hua'ire ini Maija'quëre de'oji caquë seji'i. Seni tëjini i ye'yacohua'ina se isina, jahua'ipi paire se aohuë. ³⁷ Ja maca si'aohua'i ani huajëhuë. Jaje pa'itoje ja yë'ta'a siete do'rohuëa ani jujase'e nëaëna, ayahuë. ³⁸ Iti aicohua'i cato cuatro mil pai paë'ë, nomiohua'ire cui'ne tsire cuëcuema'pëna. ³⁹ Ja jeteyo'je Jesús paire sai pëpa tëjini jai yohuëna aya mëni saji'i, Magdala yejana.

16

Pai Yo'o Tì'a Ma'ñe Yo'ojë'ë Cajë Señere (Mr 8.11-13; Lc 12.54-56)

¹ Fariseohua'i cui'ne saduceohua'i cõni Jesure neñañu'u cajë dani ma'tëmo ayere pai yo'o tì'a ma'ñere iñojë'ë sei, ìpi yo'ouna, ñani tseañu'u cajë. ² Jaje cajë sejëna, ìpi sehuopi, jaohua'ire:

“Na'iquëna, ma'tëmo maja'ico pa'ina, ñani mësaru cacohua'i a'ë, ‘De'o mu'se pa'ija'coa.’

³ Cui'ne ñataquëna, nea siri pa'ina, ñani cacohua'i a'ë, ‘yure cato co'a mu'se pa'ija'coa.’ ìMësaru, coa cacohua'i a'ë! Ma'tëmore ñani ta'ñe asacohua'ita'a ¿me yo'ojë iye mu'seña yo'oye ñani ta'ñe cama'pë ja yë'ta'a huesëcohua'i pa'iyeni? ⁴ Iye co'a pai nuñe yo'oma'cohua'ipi seña, ma'tëmo yo'oyere nejë'ë ñañu'u cajë. Jaje sejëta'are Jonásre yo'ose'eje pa'yepi iñose'e pasipi. Jerepa yo'o iñoñe peoji.”

Jaje canì jëoni saji'i.

Fariseohua'i O'sa (Mr 8.14-21)

⁵ Jaira je tē'huina je'eje ì ye'yacohua'i pan sayere huanëyeyi'ë. ⁶ Huanëyeyicohua'ini Jesupi jaohua'ire capi:

“Ina de'hua ñajë'ë, fariseohua'i cui'ne saduceohua'i o'saque pa'iji.”

⁷ Caquëna, ì ye'yacohua'ipi sa'ñe ìohua'ija'a cahuë:

“Mai panre dama'pë patena, caji.”

⁸ Jaje yahue caye Jesupi asani capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë pan peoyë caye'ni? ¿Ai jerepa mësaru, yë'ëre nequë api, cuasayere peoye'ni? ⁹ ¿Ja yë'ta'a asa tì'añe pa'ne, cui'ne ñañe pare cinco pan pa'ise'ere cinco mil paire aose'eje cui'ne ani jujarena, do'rohuëana de'huase'eje? ¹⁰ ¿Cui'ne siete pan pa'ise'epi cuatro mil paire ao maca do'rohuëa nëase'eje cuasaye pa'ne? ¹¹ ¿Me yo'ojë mësaru yë'ë ca maca panre caji, cuasare'ni? De'hua ñajë'ë, fariseohua'i cui'ne saduceohua'i o'sana cõme huesëye.”

¹² Jaje ca maca cuasa tì'ahuë, Jesús pan neñere cama'ë pa'ise'ere. Coa ai jerepa Fariseo cui'ne saduceohua'i ye'yayere case'ere.

Pedropi Jesús Ayere Caye (Mr 8.27-30; Lc 9.18-21)

¹³ Jesús Cesarea Filipino yeja quë'rona tì'ani ì ye'yacohua'ire seji'i:

“¿Iqueipi caye'ni, Pai Mamaquëre?”

¹⁴ Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Yecohua'ipi cayë, Juan oco doquë api. Yecohua'ipi cayë, Elíaspi. Cui'ne yecohua'ipi ja yë'ta'a yeque cayë, Jeremiaspi panita'a yequë Maija'quë jëjo daoquë api, caye.”

¹⁵ Ja maca jaohua'ire capi:

“Cui'ne mësaruta'a ¿iqueipi caye'ni?”

¹⁶ Caquëna, Simón Pedropi capi:

“Më'ë cato Cristo a'ë, Diosu huajëquërepa mamaquë a'ë.”

¹⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“De'oji. Simón Jonás mamaquë yecohua'ije më'ëre quëaye pahüë. Coa yë'ë Ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi iñopi. ¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ëpi më'ëre cayë Pedro jare iye quëna pë ëmëje'ena yë'ë huë'e nesi'i. Neina, ju'iñe tutujë quëcoquë ti neñe peoji. ¹⁹ Yë'ëpi më'ëre ma'tëmo pa'i te'te hui'yocore isija'quë a'ë. Më'ëpi iye yejana sëaquë pa'ito ma'tëmoje sëaye pa'iji. Cui'ne më'ëpi iye yejana joyequë pa'ito ma'tëmoje joyeye pasipi.”

²⁰ Ja maca Jesupi cuañepi, ì ye'yacohua'ire. Yë'ëre Cristo api, cajë paire quëama'pë caquë.

Jesús Capi, Ju'ija'quë A'ë
(Mr 8.31-9.1; Lc 9.22-27)

²¹ Jare ja macapi Jesupi quëa huëopi, i ye'yacohua'ire. Jerusalénna sani ai yo'oja'quë a'ë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi yo'ojëna, caquë. Cui'ne capi, jaje yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jeosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë. ²² Ja maca Pedropi tirona ite sani yëhuosi'i caquë capi:

“iMaija'quëje jaje yo'oye coeji, Ejaë! iJaje yo'oye ti peojaquë më'ëre!”

²³ Jaje caquëna, Jesús co'ye ponëni ñani ite Pedrore capi:

“Saijë'ë. Yë'ë quë'ro pa'ima'ë, huati ëjaë. Yë'ëre josa tëhuoquë, ai. Më'ë cato Maija'quë cuasayeje cuasama'quë a'ë. Coa pai cuasayeje cuasaquë a'ë.”

²⁴ Ja maca Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Yë'ëre tuiye yëcohua'i pani huanëyeye pa'i co'ye de'oye pa'yere. Jaje yo'oni ai yo'oye pa'ito quëcojë tuiye pa'iji, co'ye cuasama'pë. ²⁵ Jaje pa'ina, co'ye de'oye pa'yere cuasaquë yo'oquëpi coa ne huesoja'quë api, i pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire ai yo'oquë i pa'iyë ne huesosiquëpi ti'aja'quë api, pa'iyë. ²⁶ Jaje pa'ina, ¿iquere cocaiye pa'iquë'ni, paipi si'aye iye yejana co'amañare pajëta'a joyore ne huesoto? ¿Je ja'ye saiñe pa'iquë'ni, i joyo do'ire? ²⁷ Jaje pa'ina, Pai Mamaquë daija'quë api, si'a i pëca ja'quë de'o tutu quë'ipi cui'ne i huiñaohua'ina coni. Ja maca ipi saija'quë api, te'ohua'ise'e yo'ose'eje pa'ye. ²⁸ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, ja yë'ta'a yure pa'icohua'i ju'ima'pë Pai Mamaquë i quë'ropi daina, ñaja'cohua'i a'ë.”

17

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e
(Mr 9.2-13; Lc 9.28-36)

¹ Seis mu'seña tëto sai maca Jesupi sapi, Pedrore, Jacobore cui'ne Juanre Jacobo yo'jeire te'i jaohua'i ja're saji'i, jai ëmë cutihuëna. ² Jarona i capë johua'ique ñajëna, tiñerepa ponëpi. I tsia cato ëse mëiñeje pa'yere miaco ponëpi. Cui'ne i ju'i capi toaje pa'iorepa ponëpi, miañerepa. ³ Cui'ne ja maca ñañu'u cuasama'pë pa'ise'ere ñahuë, Moisés cui'ne Elías, Jesús ja're cocare cajëna. ⁴ Ja maca Pedropi capi, Jesure:

“Ejaë, iDe'oji. Yureta'a iñore pañu'u! Më'ëpi yëto neñu'u toaso a'ri huë'ña: më'ë tsecore te'ore, Moisés tsecore, cui'ne Elías tsecore yecore.”

⁵ Ja yë'ta'a Pedro cocare caquëna, miacore papi sirio nëca meni peo huë'ña ca'ne huesona sirio jopopi yë'ose'e ñeje pisiquëna, asahuë:

“Iquë yë'ë mamaquëre papi ini ai sihuaquë pa'iyë. Asajë'ë, i cayere.”

⁶ Iyere asani i ye'yacohua'i yejana johua'i tsiapi meñe simeni uë'ë, quëquëquë huesëni. ⁷ Ja maca Jesupi johua'i quë'rona tsiojani patoquë capi:

“Huëijë'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë.”

⁸ Caquëna, huëijë coa Jesuse'e te'i pa'ina, ñahuë, yecohua'ita'a peojëna.

⁹ Jaropi cajëna, Jesupi cuañepi, jaohua'ire:

“Quëama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire, iye mësarü ñase'e. Pai Mamaquë ju'isiquëpi cui'naëpi huëima'ë pa'ito juni huëisi maca quëajë'ë.”

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesure sei'ë:

“¿Me yo'ojë cuañese'e ye'yacohua'i jaje pa'ito Elíaspi du'ru daija'quë api, caye'ni?”

¹¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayë. Du'ru daija'quë api. Si'aye ne de'huaja'quë api. ¹² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, mësarute. Elíaspi tsoe daji'i. Daisiquëta'are johua'ipi de'hua ñama'pë coa johua'i yëyeje yo'ohuë, ite. Jaje cui'ne Pai Mamaquëje ai yo'oja'quë api, jare jaohua'i jëñapi yo'ojëna.”

¹³ Ja maca i ye'yacohua'ipi cuasa ñajaë'ë, Juan oco doquë pa'isiquëni caji cuasajë.

Jesupi Hue'hue Dahuë Paquëre Jujuye

(Mr 9.14-29; Lc 9.37-43)

14 Pai pa'i hue'ñana daisi maca Jesús quë'rona te'i tsio dani i ña hue'ñana do're ja'runi capi:

15 “Ëjaë, oijë'ë, yë'ë mamaquëre. Ai yo'oji, hue'hue dahuëre hue'equë. Jaje pa'ipi jaiye toana tai yequere tsiayana du'i yo'oji. 16 Iye macana dahuë, ìte. Më'ë ye'yacohua'ina, ñnosiquëta'are juju tì'ama'pë pa'ë'ë.”

17 Caquëna, Jesupi sehuopi:

“ìna, necaiquë api cuasama' pai cui'ne co'acohua'i! ¿Je yëhuarepa pa'ija'quë a'ni, mësaruru ja're cõni? ¿Je yëhuarepa quëcoja'quë a'ni? Dajë'ë, ñnona tsihua'ëre.”

18 Cani ja maca Jesupi co'a joyore pëni eto saopi, tsihua'ëre pa'isicore. Jare ìti macapi tsihua'ë huajëquë co'yapi.

19 Ja jeteyo'je ise'ere i ye'yacohua'i cahuë:

“¿Me yo'ojë yëquë huatire eto saoye pare'ni?”

20 Sejëna, Jesupi capi:

“Mësaruru ne tì'añe peoji, cuasayere payë. Nuñerepa cayë. Mësarupi mostaza ca ja'iore ne tì'añe pa'iji cuasayere hue'ecohua'i pani cara'huë ja cutihuëre: ‘Saijë'ë, iye macapi yequë hue'ñana.’ Carena, ai cutihuëpi saija'coa. Ti coa ca jujaye peoji, mësarupi neñe pa'iji cuasacohua'i pani. 21 Jaje pa'iquëta'are iye co'a joñoare cato, eto saoye pa'iji Maija'quëre señepi cui'ne ao aima'pë señepi.”

Tijupë Jesús Capi, I Ju'iñe Ayere

(Mr 9.30-32; Lc 9.43-45)

22 Si'a jupë Galilea quë'rore cu'i maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Pai Mamaquëre tseani paina ìsi huesoja'cohua'i a'ë. 23 Jaje yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jeosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca cui'naëpi huëija'quë api.”

Jaje quëaquëna, ai oi ëaye asahuë.

Pai Tsi'si Huë'e Do'i Saiñe

24 Jesús cui'ne i ye'yacohua'i Capernaum daripëna tì'asi maca Maija'quë huë'e do'ire curiquë secohua'ipi Pedrore sani ñani se'ë:

“¿Mësaruru ye'yaquë curiquë saiquë Maija'quë huë'e do'i?”

25 Cajëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë. Saiji.”

Jaje cani huë'ena Pedropi cacaquëna, Jesupi du'ru ìte capi, ñeje:

“¿Me cuasaquë'ni, më'ë Simón? ¿Neni iye yeja ëjaohua'i co'amaña pa do'i cui'ne pa'i do'i señe'ni, ìohua'i tsecohua'i panita'a tìohua'ini señe?”

26 Caquëna, Pedropi sehuopi, ìte:

“Tìohua'ini señë.”

Caquëna, Jesupi capi, ìte:

“Jaje pa'ito ìohua'i tsecohua'i cato saiñe peoji. 27 Jaje pa'iquëta'are sañope yo'oyere coejë saiñu'u. Jaje pa'ito jairana sani mojë'ë, hua'ini. Du'ru macarepa hui'yoquëni moni i yë'opore curiquë pa'ina, ìni sani saijë'ë, si'aye, yë'ë pa'i do'i cui'ne më'ë do'i cõni te'epi.”

18

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë

(Mr 9.33-37; Lc 9.46-48)

1 Jare ja macapi i ye'yacohua'i Jesús quë'rona tsiojani seteña, ìte: “¿Nepi jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ni, ma'tëmo?”

2 Cajëna, ja maca Jesupi tsihua'ëre soini ìohua'i jopona nëcoquë 3 capi:

“Nuñerepa cayë. Mësarupi ja'rë pa'ise'e jeoni cui'ne tsihua'ëje pa'iohua'i de'oma'pë pani ma'tëmo caca ti'añe peoji. ⁴ Jaje pa'ina, iti jerepa pa'i ma'tëmo pa'i te'tequëpi, ai jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi iquë tsihua'ëje pa'i pa'iji. ⁵ Cui'ne yë'ëni cuasajë iquëre tsihua'ëre de'oye necaicohua'i pani yë'ëni necaiyë.

Co'aye Yo'oyena Taiñe

(Mr 9.42-48; Lc 17.1-2)

⁶ Yë'ëre asaquëni yequëpi co'aye yo'oyere ye'yaquë pa'ito jai quëna pëpi ñaje tëcana sëani jai tsiayana huaj huë'ñana jeo dëoto de'oji. ⁷ iCo'acore pa'ni, iye yeja, paire co'aye yo'oyena ne taoco! Paire co'ayena ne tañere jëaye ti peoji. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ire co'aye yo'oyena ye'yaquë ne tañoquëpi ai jerepa teaye co'aquëpi pa'iji.

⁸ Jaje pa'ina, më'ë jëtëpi panita'a më'ë nëcayopi co'aye yo'oyena sacco pa'ito tëto tëani so'ona jëocojë'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i huë'ñana saiyepe peo tupëpi, panita'a do'pëquëpi, toa yejana caya jëña cui'ne caya nëcañoa hue'equëpi jëoco cuañoto co'aji. ⁹ Panita'a më'ë ñacoapi co'ayena sacco pa'ito duta jeoni so'ona jëocojë'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i huë'ñana cacayepi te'e ñacoa hue'equë api, toa yejana caya ñaco ca hue'equëpi jëoco cuañoto co'aji.

Yëi Ñama Ne Huesësico Ayere Ye'yaye

(Lc 15.3-7)

¹⁰ Coema'pë pa'ijë'ë, icohua'i a'ricohua'ire. Quëare payë. Jaohua'i cato huiñaohua'ire payë, ma'tëmore yë'ë ja'quë ña huë'ñare. ¹¹ Pai Mamaquë cato daisiquë api, ne huesëse'ere huasosi'i caquë.

¹² ¿Me yo'oquë a'ni? Cien yëi ñamare paquëni te'i ne huesësiquë pa'ito sani co'equë api, noventa y nueve ñamare cutina jeo sani. ¹³ Jaje co'equë ne huesësiquëre ti'asiquë pani noventa y nueve ne huesëma'cohua'ire sihuaye jerepa sihuaquë api. ¹⁴ Jaje cui'ne mësarupi ja'quë ma'tëmo pa'iquëje co'eji, te'e a'riquëje ne huesëye paja'quë caquë.

Cajaire Sai De'huacaiye

(Lc 17.3)

¹⁵ Më'ë yo'jeipi co'aye më'ëre yo'osiquë pa'ito ise'ere cajë'ë, i tayose'e asa sëtaja'quëre. Jaje caquëna, më'ë cayere asani sehuocaisiquë pa'ito, më'ë yo'jeire se quëcohuë, më'ëpi.

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are më'ë caye asa yëma'ë pa'ito ja maca soijë'ë, te'ire panita'a cayao-hua'ire i yo'oye ñacohua'ipi te'e cui'ne pa'ye caja'cohua'ire. ¹⁷ Jaohua'ireje asama'ë pa'ito quëajë'ë, jai pai tsi'si sitona. Jai pai catoje asa yëma'ë pa'ina, ja maca Maija'quëre asa ma'ñeje pa'ire jëojë'ë, panita'a pa'i do'i curiquë sequëje pa'ire.

¹⁸ Nuñerepa cayë, mësarute. Iye yejana mësarupi sëasiquë pani ma'tëmoje sëasiquë pasipi. Cui'ne mësarupi iye yejana joyesiquë pani cui'ne joyesiquë pasipi, ma'tëmoje.

¹⁹ Cui'ne cayë, mësarute yequeje. Mësarupi cayaohua'i iye yejare pa'ijë te'e cuasajë Maija'quë co'amañare seto yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi isija'quë api. ²⁰ Jaje pa'ina, cayaohua'i panita'a toasocohua'i yë'ë mamire cajë tsi'sicohua'i pa'ito jarote yë'ëje pa'ija'quë a'ë.”

²¹ Ja maca Pedro sani Jesure seji'i:

“¿Ëjaë, yë'ëni yë'ë yo'jeipi co'aye yo'oquë pa'ito je soñe sai de'huacaija'quë a'ni, ite?”

²² Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Sieteja'a pa'ye sai de'huacaijë'ë caye pañë. Ai jerepa sai de'huacaijë'ë, siete pa'ye setenta.

Sai De'huaye Ësequë

²³ Jaje pa'ina, ma'tëmo pa'i te'te cato pai ëjaëpi ite necaicohua'i ne do'ire saiñeje pa'ye a'ë. ²⁴ Ja'a ne de'hua huëoquëna, jaiye curiquë i do'i saiñe paquëre dahuë. ²⁵ Darena, i jo'yaë curiquë peoquë paji'i. Jaje peoquë pa'ina, i ëjaëpi cuañepi, isi jëojë'ë, ite cui'ne i nëjore, mamajëre cui'ne si'aye i co'amañaje ja curipi i do'i paye saija'quëre. ²⁶ Ca maca i

jo'yaëpi i ëjaë ña hue'ñana do're ja'runi seji'i: 'Ëjaë, quëcojë'ë, yë'ë macare. Saija'quë a'ë, si'aye më'ëre.' ²⁷ Caquëna, ëjaëpi ite teaye caji cuasani oi ne de'huacani eto huasopi. ²⁸ Ja maca jo'yaëpi esa etani sai ti'api, yequëre i cajeire, cui'ne necaiquëre ti'ani ñaje tēcana tseani huani jëo huëopi, ñeje caquë: 'Saijë'ë, më'ë yë'ëre do'i payere.' Jaë cato a'ri maña ite do'i paquëni jaje yo'opi. ²⁹ Ja maca i cajeipi do're ja'runi seji'i: 'Quëcojë'ë, saija'quë a'ë, si'aye më'ëre do'i paye.' ³⁰ Jaje catojë yequëpi coequë coa ai jerepa paire co'a hue'ñana sani copi, saisi maca etoja'quë api, caquë. ³¹ Ja maca ëjaë jo'yapi iyere ñani ai co'a ju'ijë sani quëahuë, iohua'i ñase'ere si'aye. ³² Ja maca i ëjaëpi jëjo saopi, ite soija'cohua'ire. Soini capi, ite: 'Co'a merepa co'a jo'yaë. Yë'ëpi më'ëre sai de'huacaë'ë, si'aye më'ë do'i pa'ise'e më'ëpi seina. ³³ Më'ëje cui'ne më'ë cajeire quëcoquë sai de'huacaiye paji'i, yë'ë më'ëre teaye caquëna, sai de'huacaise'eje.' ³⁴ Ja maca i ëjaëpi pëi jaje yo'osi do'ire cojë'ë, cuañepi, si'aye saina, jëojë'ë caquë."

³⁵ Jesupi jaje ca tëjiquë capi:

"Jaje cui'ne yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaruteje yo'oja'quë api, mësarupi pai ñape cajeire joyore papi co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye pacohua'ire."

19

Jesús Ye'yase'e Nomiore Jëocoye Ayere (Mr 10.1-12; Lc 16.18)

¹ Jesús iye coca casi jeteyo'je Galileapi saji'i. Sai Judea quë'rona Jordán tsiaya quë'rona ëse mëi te'tena ti'api. ² Jai pai ite pe'tehuë. Pe'terena, jaronu ju'icohua'ire jujupi. ³ Ja maca fariseohua'i Jesure tsiojani sei'ë, tayo sehuouna, tseañu'u cajë ñeje:

"¿Nëjore jëocoye pa'iquë coa a'ri maña yequere yo'ona?"

⁴ Cajëna, iipi jaohua'ire sehuopi:

"¿Ñama'cohua'i a'ni, toyase'e caye si'aye du'ru pa'i huëose'e nesiquëpi 'Nepi ëmëre cui'ne nomiore'? ⁵ Cui'ne caji: 'Jaje pa'ina, pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core jëoni nëjona tsioni cayaohua'i pa'ima'pë coa te'ijë pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.' ⁶ Jaje pa'ina, cayaohua'i pa'iyë paja'cohua'i a'ë. Coa ai jerepa te'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ëmëpi nëjore jëocoye peoji, Maija'quë ñaquë tsiose'e."

⁷ Ja maca ite sei'ë:

"¿Me yo'oquë Moisés nëjore jëocoye pa'iji, toya ja'huana jëoco do'ire toyani cuañei'ni?"

⁸ Cajëna, Jesupi capi:

"Mësarujëa joyo pa'i do'ire Moisés jëocoye de'oji, capi. Du'ru pa'i huëo maca cato jaje pa'iyë papi. ⁹ Jaje pa'ina, yë'ëpi cayë. Yequë ëmëohua'ire yo'oma'ona jëoconi yequë nomiore huejaquë pani tsoe co'a de'opi, yecore yo'o do'ire. Cui'ne jëocosi nomioni posëpi huejaquë panije cui'ne co'a de'oji, ëjere paconi yo'oquë."

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë:

"Jaje pa'iyë sëte ëmëpi nomiore huejaye co'aji."

¹¹ Cajëna, Jesupi capi:

"Si'aohua'i iye asaye peoji. Coa Maija'quë ta'ñe asaye isisicohua'ise'e asaye pa'iji. ¹² Iye do'ire yecohua'i ëmëohua'i huejama'cohua'i pa'iyë. Tsi'ñëna co'a de'osicohua'i ai de'oyë, paipi huejama'pë pa'ijajë cajë co'a de'huasicohua'i pa'iyë. Yecohua'ipi huejama'cohua'i pa'iyë, ma'tëmo ayere cajë. Iye yë'ë case'e yëquëpi jaje pasi'i cuasani jaje huejama'quë pa'ijë'ë. Pai ñape ti'ne pa'i do'ire ëmëohua'i huejaye pañë. Yecohua'ipi hueja ti'añe pa'ija'cohua'ipi ai de'oyë. Paipi huejama'pë pa'ija'cohua'ire nesicohua'ipi pañë. Yecohua'ipi ma'tëmo pa'iyere cajë huejaye pañë. Jaje pasi'i cani jaje pa'ijë'ë, ai cuasaquëpi."

Jesupi Tsire De'oyerepa Cacaiye (Mr 10.13-16; Lc 18.15-17)

13 Ja maca tsire Jesús quë'rona dahuë, ipi jëñapi patoquë secacaijaquë cajë. Jaje yo'ojëna, i ye'yacohua'ipi tsire dacohua'ire dama'pë cajë ësehuë. 14 Jaje cajëna, Jesupi capi:

“Coa ñajë'ë, tsi iohua'ise'e yë'ë quë'rona daijajë. Ësema'pë pa'ijë'ë. Ma'tëmo cato jaohua'ijë pa'iohua'i tsecoa.”

15 Ja maca tsire i jëñapi patoquë yo'o tējini saji'i, yequë hue'ñana.

Posëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e
(Mr 10.17-31; Lc 18.18-30)

16 Posëpi jaiye co'amaña paquëpi Jesure sani seji'i:

“De'o ye'yaquë. ¿Ique de'o co'amañare yo'oja'quë a'ni, ma'tëmo ti pani huesëye t'i'asi'i cani?”

17 Caquëna, Jesupi capi, ite:

“¿Me yo'oquë de'oquë caquë'ni, yë'ëre? Peoji, de'oquë. Coa te'i pa'iji, jaë cato Diusupi. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi ti pa'i hue'ña cacaye yëni sehuoye pa'iji, cuañese'ere.”

18 Caquëna, posëpi ite capi:

“¿Je a'ni, ite yë'ë sehuo ja'ñe?”

Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Huani jeoma'ë pa'ijë'ë, yequë. Nějore yecore yo'oma'ë pa'ijë'ë. Co'amaña ñama'ë. Yecohua'ire cosoma'ë pa'ijë'ë. 19 De'oye sehuojë'ë, më'ë ja'quëre cui'ne më ja'core. Cui'ne oijë'ë, më quëno maca pa'iquëre më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye.”

20 Posëpi ite capi:

“Si'aye iye tsihua'ë pa'inëpi de'oye yo'osiquë a'ë. ¿Jaje pa'ito iquepi caraquë'ni, yë'ëre?”

21 Caquëna, Jesupi sehuopi, ite:

“Më'ëpi de'oquërepa pasi'i cani sani më'ë payere isiquë curiquë nequë cui'ne peocohua'ini coa isijë'ë. Ja macata'a më'ë ma'tëmore jaiye co'amaña paye pa'iji. Ja jeteyo'je dani tuijë'ë, yë'ëre.”

22 Jaje caquëna, iyere posë asani ai oi saji'i, jaiye co'amaña paquë sëte.

23 Ja maca Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ai jëaji, ma'tëmo jaiye co'amaña pacohua'ipi cacaye. 24 Cayë, tijupë mësarute. Camellore miu ñaca cojeja'a sa etojaiñe peoji. Jaje pa'ita'are ai jerepa jëaji, jaiye co'amaña pacohua'ipi ma'tëmo cacaye.”

25 Jare i ye'yacohua'ipi asani ai cuasajë iohua'ija'a sa'ñe sei'ë: “¿Jaje pa'ito nepi huasosicohua'i pa'iyë pa'iquë'ni, cajë?”

26 Jesupi ñani capi, jaohua'ire:

“Paire cato caca t'i'añe peoji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëre cato neñe pa'iji, si'aye.”

27 Ja maca Pedropi capi, ite:

“Ëjaë, yëquë si'aye yëquë co'amaña pase'e jeoni më'ëre tuë'ë. ¿Jaje yo'osicohua'i iquere yëquë paja'cohua'i a'ni?”

28 Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ja mu'se si'aye huajëye de'osi maca Pai Mamaquëpi i ñu'i saihuëna Ëjaërepa ja'rusi maca, mësarute yë'ëre tuisicohua'ijë ja'ruja'cohua'i a'ë, doce ñu'i saihuëana, doce tsëcapëa Israel pai yo'ose'e ña de'huaja'cohua'ipi. 29 Huë'e panita'a a'yëre, a'yore, panita'a ja'quëre, panita'a ja'core, panita'a nējore, panita'a mamajëre, panita'a yejare yë'ë do'ire jeosicohua'i cato cien pa'ye jerepa paja'cohua'i a'ë, cui'ne ti pani huesëyere paja'cohua'i a'ë. 30 Jaje pa'iquëta'are jai pai yure du'ru pa'icohua'ipi tējiohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yure jeteyo'jerepa pa'isicohua'ipi du'ru acohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

20

Co'amaña Necohua'i Yo'oyeje Pa'ye Quëase'e

¹ Ma'tëmo pa'i te'te cato jai tsio paquëpi nea hue'ñarepa co'amaña necaicohua'ire co'esi'i, cuiya'i tëaja'cohua'ire caquë saise'eje pa'ye a'ë. ² Co'amaña necaicohua'ire tì'ani te'e mu'se yo'o do'ire te'e ëja ja'hua saisi'i, capi. Jaje quëani ne de'huanì jëjo saopi, i tsio necaija'cohua'ire. ³ Nea hue'ña nueve pa'i maca etani saji'i. Sai ñaquëna, nema'cohua'ipi jai pai quë'rore coa paë'ë. ⁴ Pa'ijëna, capi, jaohua'ire: 'Mësarujë sani yë'ë tse tëacaijë'ë, saisi'i, iti saïne pa'iyëje' caëna. Ja maca saë'ë, tëaja'cohua'ipi. ⁵ Mu'se jopo pa'i maca tsio aquë etani saji'i. Saisiquëpi tres pa'i maca sani copi, jare cui'ne paire co'equë. ⁶ Saisiquëpi cui'ne neato cinco pa'i maca, sani copi. Sani tì'api, pai coa pa'i hue'ñare yo'oma'pë coa nëcacohua'ire. Ñani capi: '¿Iquere yo'ojë si'a mu'se coa pa'iyëni?' ⁷ Caquëna, johua'ipi cahuë, ite: 'Yëquëre yecohua'ijë co'amaña nejë'ë cajë cuañese'e peocohua'i a'ë.' Cajëna, johua'ire capi: 'Jaje pa'ito sani mësarujë yë'ë co'amañare necaijë'ë.' ⁸ Ñami de'osi maca iti tsio aquëpi co'amaña necaicohua'ire ñacaiquëre soini capi: 'Co'amaña nesi do'ire saijë'ë. Jeteyo'je cacasicohua'ini saijë'ë du'ru saïni jeteyo'je du'ru cacasicohua'ire saijë'ë.' ⁹ Caëna, co'amaña nesicohua'ire soiquëna, neato cinco pa'i maca cacasicohua'ipi daë'ë. Datena, te'e mu'se yo'osi do'i ja'ye saipi. ¹⁰ Ja jeteyo'je du'ru cacasicohua'ire soiquëna, cuasahuë, jerepa curiquë neja'cohua'i a'ë, cajë. Jaje cuasasicohua'ita'are pai ñapere te'e mu'se yo'ose'e ja'ye saipi. ¹¹ Jaje sai cuañoni sañope ca huëohuë, iti co'amaña paquëni, ¹² ñeje cajë: 'Icohua'i jeteyo'je cacasicohua'i cato coa te'e hora nehuë. Jaje nesicohua'ita'are yëquë si'a mu'se co'amaña nejë, ëse uquëna, quëcojë nesicohua'ire saïne ja'ye saihuë, më'ë.' ¹³ Jaje cajëna, iti tsio aquëpi sehuopi, jaohua'i aquëre ñeje: 'Cajëi, co'aye yo'oma'ë pa'iyë, më'ëre. ¿Më'ëje paipi te'e mu'se ne do'ire, saijë'ë caquë yë'ë ja're conì, ne de'huasiquëta'a? ¹⁴ Jaje pa'ito iye më'ë ne do'i ini saijë'ë. Yë'ëpi yë më'ëre isiye ja'ye iquëreje isiyë, jeteyo'je cacasiquëreje. ¹⁵ ¿Më'ëpi cuasani yë'ë curiquëre, yë'ë yëyeje pa'ye yo'oye peoji, cuasaquë? ¿Panita'a coa jaiye pasi'i cuasaquëna, pëti ëaye më'ëre nëiquë yë'ëpi paire oiquëpi yo'oquëna?' ¹⁶ Jaje pa'ina, jeteyo'je pa'isicohua'ipi du'ru acohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne du'ru acohua'ipi jeteyo'je pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jai pai soisicohua'i pa'iyë. Pa'ijëta'are, sahuani jo'ya nesicohua'ipi a'ri ja'i pai pa'iyë."

Jesús I Ju'i Ja'ñere Quëaye

(Mr 10.32-34; Lc 18.31-34)

¹⁷ Jesús Jerusalén ma'are pa'i i doce ye'yacohua'ire johua'ise'ere tiro sani capi:

¹⁸ "Mësarupi ñañë, mai Jerusalénna mëi huëoye, Pai Mamaquëre Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ina isija'tona, isisi maca jaohua'ipi huani jeoja'quë api cajë, ¹⁹ tì paina isija'cohua'i a'ë. Isirena, jaohua'ipi ite cue'cuejë t'cajë yo'oni, soquë sarahuana quejajë cajë. Jaje yo'osicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë api."

Jacobo Cui'ne Juan Pëca Ja'co Sëse'e

(Mr 10.35-45)

²⁰ Jesús quë'rona Jacobo cui'ne Juan pëca ja'copi Zebedeo mamajë ja're conì do're ja'ruo, Jesús ña hue'ñana necai ja'ñere sesi'i caco. ²¹ Ja maca ipi seji'i, iote:

"¿Iquere yëco'ni, më'ë?"

Caquëna, sehuo, ñeje: "Yë'ë caya mamajëre më'ë pa'i te'tena ëjaohua'ire neni më'ë ëja te'tena yequëre cui'ne ari te'tena ñocaijë'ë."

²² Cacona, Jesupi sehuopi:

"Cuasaye peoye huesërepa señë, mësarü. ¿Mësarü de'hue tëto sani tì'añë, yë'ë sëje cono tëto sai ja'ñeje pa'ye, cui'ne do cuaño tì'añë yë'ë do cuaño ja'ñeje pa'ye?"

Jaohua'ipi cahuë:

“Tj'añë.”

²³ Cajëna, ipi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë, jaje pa'ijë'ë. Mësaru tëto saija'cohua'i a'ë, iye sëje conoja'a. Cui'ne yë'ë do cuañose'eje do cuañoja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are ëja te'te cui'ne ari te'tena ja'ruye cato yë'ëpi isiye peoji. Yë'ë ja'quëpi i ne de'huacaisicohua'ina isija'quë api.”

²⁴ Jaje caquëna, diez i ye'yacohua'ipi iyere asani sañope pëti huëohuë, caya hua'ire.

²⁵ Jaje sañope yo'oye pa'ina, Jesupi soini capi, jaohua'ire:

“Mësaru, tsoe ta'ñe asayë. Iye yeja pai ëjaohua'i cato si'a co'amaña meñe payë, cui'ne iohua'i huë'ehuë maca acohua'ipi meñe ëjaohua'ire payë, iohua'ire. ²⁶ Jaje pa'ye peosipi, mësarute cato. Ai jerepa pa'i pasi'i caquëpi yecohua'ire necaiquë pa'iye pa'iji. ²⁷ Cui'ne mësaru aquëpi du'ru aquë pasi'i caquë pani yecohua'ini necaiquëpi jo'yaë pa'iye pa'iji. ²⁸ Pai Mamaquëje pa'iohua'i pa'iye pa'iji. Jaë je'quë daima'ë paji'i, yecohua'ipi necaijajë caquë. Coa ai jerepa necasi'i caquë daji'i, i pa'iye do'ipi jai pai de'oye pa'i ja'ñe necasi'i caquë.”

Jesupi Cayaohua'ire Ñama'cohua'ire Jujuse'e
(Mr 10.46-52; Lc 18.35-43)

²⁹ Jericó daripëpi etani saijëna, jai pai Jesure tuë'ë. ³⁰ Saijëna, jarote cayaohua'i ñama'cohua'ipi paë'ë, ma'a yë'quë macare. Pa'icohua'ipi Jesupi tëtosaaji asani cuihuë:

“Ëjaë, David Mamaquë, yëquë mañare teaye ñani cocaijë'ë.”

³¹ Cajëna, paipi cuima'pë pa'ijë, cahuë. Jaje catoje ai jerepa cuihuë:

“Ëjaë, David Mamaquë yëquë mañare teaye ñani cocaijë'ë.”

³² Ja maca Jesús nëcajani ñama'cohua'ire soini seji'i, jaohua'ire:

“¿Iquere necaijaquë cajë yëye'ni, yë'ëre?”

³³ Caquëna, jaohua'ipi sehuohuë:

“Ëjaë, yëquë ñañere yëyë.”

³⁴ Cajëna, Jesupi teaye pa'iohua'ire ñani oi patopi, ñaco çana. Jaje patoquëna, iti macapi tsoe ñacohua'i paë'ë. Pa'ijë Jesure tuë'ë.

21

Jesupi Jerusalén Cacase'e
(Mr 11.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jerusalén ja'ye macare pa'ijë tj'ahuë, Betfagé daripëna, Olivos ai çutihuë quëno maca pa'icona. Jaropi Jesús cayahua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saopi. ² Jëjo saquë capi, jaohua'ire:

“Saijë'ë, je'ñerepa pa'i daripëna. Jarona tj'aja'cohua'i a'ë, burra sëa nëosicopi. Burrito ja're conì nëiona, ñani joyeni dacaijë'ë. ³ Jaje sajëna, yecohua'ipi çme neja'quëni, saye? Cato cajë'ë: ‘Ëjaëpi cusi'i' caëna, yo'oyë. Esa co'yoja'quë api, cuni tëjini.”

⁴ Iye cato yo'ose'e paji'i tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë toyaquë caquë pa'ise'epi tj'acquëna ñeje toyase'epi:

⁵ Sión daripëre cajë'ë:

“Ñajë'ë. Më'ë ëjaëre papi më'ëna daiji, Jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi burroni ñu'i Co'amaña hue'eco burra mamaquëni ñu'i.”

⁶ Ja maca i ye'yacohua'ipi sani Jesús cuañese'eje yo'ohuë. ⁷ Burrare cui'ne io maquëre dani cañapi iohua'i jetena jajehuë. Jajerena, ja maca Jesupi mëni ja'rupi. ⁸ Ja maca jai pai pa'iye sëte cañapi ma'ana jajehuë. Yecohua'ipi soquë capëare tëtëjë ma'ana oehuë, sihuajë. ⁹ Ja maca du'ru sai pai cui'ne jeteyo'je dai paipi cui huëohuë:

“iDe'oquëre pani, pai ëjaë David mamaquë! iËjaërepa mami hue'equëpi daiji, de'oquëpi! iDe'oquëre papi, Maija'quë!”

10 Jesús Jerusalén cacasi maca si'a paḷiti daripë pa'icohua'i ai cuasajë yecohua'ire sei'ë:
 “¿Iquei'ni, iquë?”

11 Cajëna, paipi cahuë:

“Iquë cato Maija'quëre quëacaiquë api Jesupi, Nazaret Galilea aquë api.”

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa Tose'e
 (Mr 11.15-19; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

12 Ja jeteyo'je Jesús cacapi, Maija'quëre huë'ena. Cacani si'aohua'ire huerojë cui'ne isijë yo'ocohua'ire hue'sena eto saopi, jaro pa'isicohua'ire mesaña po'ne taño saopi, curiquë paire cambias'e cui'ne su'tere isicohua'i ñu'i saiḷe po'ne taño saopi. 13 Jaje yo'oquë capi, jaohua'ire:

“Toyase'e caji, ñeje: ‘Yë'ë huë'e cato Maija'quëre se huë'e hue'yosicoa.’ Jaje pa'iquëta'are mësarü cato co'amaña ñaohua'i tu'aro neni yo'oyë.”

14 Maija'quëre se huë'ena ñama'cohua'i cui'ne do'pëcohua'i daë'ë. Jesús quë'rona daijëna, ipi jujupi. 15 Jaje yo'oquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi iye paḷi yo'o ti'a ma'ñere yo'oquëna, ñahuë. Cui'ne tsipi Maija'quë huë'epi ai ñeje cuijë cajëna, asahuë. De'oquëre papi David mamaquë paḷi Ejaë! Jaje cajëna, asani pëijë, 16 Jesure cahuë:

“¿Asaquë, më'ë jaohua'i më'ëre cuijë caye?”

Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Jëjë'ë, asayë. ¿Mësarü ñama'cohua'i a'ni, toyase'e ñeje caye?

Më'ëpi a'ricohua'i mañare cui'ne oje tsu'sucohua'ire nehuë,
 Maija'quëre de'oyerepa jëjëja'cohua'ëre.”

17 Jaje cani saji'i, yequë a'ri daripë Betaniana. Jarona ñami pëapi.

Quëima' Soquë Yëre Jesús Pëi Case'e
 (Mr 11.12-14, 20-26)

18 Nea huë'ña Jesús paḷi daripëpi co'iquëna, ai ëaye nëji'i. 19 Nëina, ma'a yë'quë maca nëca yëre ja'ye maca tsiojani ñaquëna, ti peoyë paji'i. Quëima' ñë, coa ja'ose'e paji'i. Ja maca Jesupi capi, soquë yëre:

“¡Yureta'a ti quëima'o pa'ijë'ë cuañeñë, më'ëre!”

Jaje i ca macapi cuëne huesësico paco'ë. 20 Iyere ñani i ye'yacohua'ipi ai cuasajë Jesure sei'ë:

“¿Me yo'oquë soquë yë esarepa cuëne huesëco'ni?”

21 Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë. mësarute. Mësarupi neñe pa'iji cuasacohua'i pani jëa coeye peoni yë'ë soquë yë caëna, yo'ose'eje yo'oye pa'iji. Iye cutihuëre cacohua'i pani cayë: ‘Iye macapi sani jai tsiayana sa du'ijë'ë.’ Jaje ca maca tsoe yo'ose'e pa'iyë pa'iji. 22 Cuasare pajë secohua'i pani si'aye mësaruse'e ti'aja'cohua'i a'ë.”

Jesús Cuañeñerepa Pa'iyë
 (Mr 11.27-33; Lc 20.1-8)

23 Ja maca Jesús Maija'quë huë'ena pa'iyë yapi. Jarote ja yë'ta'a ye'yaquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne judío paḷi aiohua'i tsio dani ite sei'ë:

“¿Ique cuañeñepi iye co'amaña yo'oquë'ni? ¿Nepi më'ëre iye cuañe tutu paquëre nere'ni?”

24 Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'ëje cui'ne mësaruteje sesi'i. Iye sese'ere sehuorena, yë'ëje quëasi'i iye co'amaña yo'o tutu aye. 25 ‘¿Ne cuañesiquëpi paquë'ni, Juan oco doquë, Maija'quë panita'a paipi cuañesiquë paquë?’ ”

Caëna, ja maca sa'ñe ca huëohuë, iohua'ija'a ñeje:

“Maija'quë jëjo daosiquë paji'i, cato ìpi sehuoja'quë api, maire: ‘¿Jaje pa'iquëta'are me yo'ojë mësaru asama'pë pate'ni?’ ²⁶ Cui'ne ‘maipi pai cuañesiquë paji'i’ canije ca'rayë, paire. Juanre cato Maija'quë cocare quëaquë paji'i cuasayë, paije.”

²⁷ Jaje pa'ina, cahuë, Jesure:

“Huesëyë, yëquë.”

Cajëna, ije capi:

“Yë'ëje quëaye pañë, iye co'amaña yo'o tutu cuañequëre.”

Caya Mamajë Yo'oye Ayere Quëaye

²⁸ Jesupi capi, jaohua'ire:

“¿Me cuasaye'ni, mësaru iyere asani? Paipi caya mamajëre paquëpi capi, jaohua'iquëni: ‘Tsihua'ë, yure sani yë'ë co'amañare necaijë'ë, cuiya'i tëayerë.’ ²⁹ Mamaquëpi sehuopi: ‘Pañë.’ Jaje casiquëta'a tiñe cuasa ñajani sani co'amaña nepi. ³⁰ Ja jeteyo'je sani yequëre capi, cui'ne caquëna, ìpi sehuopi: ‘Jaë, ja'quë sasi'i.’ Casiquëta'a saiye papi. ³¹ ‘¿Jaje pa'ito jequëpi pëca ja'quë yëse'e necaquë'ni, jaohua'iquë?’ ”

Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Du'ru aquë.”

Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Pa'i do'i curi secohua'i, cui'ne ëmëohua'ire yo'oroyaicohua'ipi, ma'tëmo du'ru cacaja'cohua'i a'ë, mësaru ja cacama'pëna. ³² Juan oco doquëpi mësarute quëapi. Iti pa'iyere quëaquëta'are mësarupi asama'pë paë'ë. Jaje pa'iquëta'are pa'i do'i curiquë secohua'ipi cui'ne si'a ëmëohua'ire yo'ocohua'ipi asajë ponëhuë. Jaje si'aye ñajëta'a mësaru ponëma'pë paë'ë.”

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye

(Mr 12.1-12; Lc 20.9-19)

³³ Asajë'ë, yure iye quëayerë. Jai tsio paquëpi tapi, pisi cuiya'ire. Tani tsioja'a tëhuo të'ijaji'i cui'ne cuiya'i suja'coreje nepi, cui'ne jai ëmë huë'ëje nepi, ìopi tuijë si'a tsio ñaja'core yahue imacohua'ire. Ja jeteyo'je co'amaña necohua'ire co'eni necaijë'ë cani so'ona saji'i. ³⁴ Saisiquëpi tëa mu'seña ti'asi maca jëjo daopi, i jo'yare. Sani ite co'amaña necaicohua'ina sejëna, jaohua'ipi ite cajë nëocaise'ere isijajë caquë. ³⁵ Jaje caquë jëjo saosiquëta'are co'amaña necohua'ipi i jo'ya mañare tseani të'cahuë, te'ire. Yequëni coa huani jeohuë. Cui'ne yequëni quëna pëapi jea huëohuë. ³⁶ Jaje yo'oruje iti tse aquëpi tijupë du'ru jëjo daose'e seña maca jai paire jëjo daopi, i jo'yare. Jaje jëjo daoruje co'amaña necohua'ipi cui'ne jaohua'ireje yo'ohuë.

³⁷ Ai tëjiyerepa jëjo daopi, i mamaquëre pani, ‘oijë dahuëre ñaja'cohua'i a'ë, cuasaquë’.

³⁸ Jaje jëjo daosi maca i mamaquëni ñani, co'amaña necohua'ipi johua'ija'a sa'ñe cahuë: ‘Iquë api, iti co'amaña tse aquë de'oja'quë. Jaje pa'ito huani jeoñu'u, maipi iye yeja tse acohua'i pa'ija'cohua'i.’ ³⁹ Jaje cani tseani tsiopi hue'sena etoni sani huani jeohuë.”

⁴⁰ Ca tëjini Jesús seji'i:

“Iti tsio aquëpi daisiquë pani, ¿me neja'quë a'ni, co'amaña necohua'ire?”

⁴¹ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite:

“Huani jeoja'quë api, ti oiye peoye co'acohua'ire. Yo'oni yecohua'ini co'eni tsio co'amaña neja'cohua'ire jeosipi. Jeona, quëi maca ti'aëna, tëani ite isija'cohua'i a'ë, ite cajë necaise'ere.”

⁴² Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“¿Ti ñama'cohua'i a'ni, toyase'e, mësaru? Caji ñeje:

Necohua'ipi yo'o jujani jeosi quëna pëpi,

Yure cato du'ru huëcorepa ponëo.

Iye cato ëjaëpi jaje neina, merepa jaje neini cajë ai cuasajë ñañe pa'iji.

43 Jaje pa'ina, mäsarute cayë. Diusu pa'i te'te pasicohua'ire mäsarute sioja'quë api. Tsioni yecohua'ina isija'quë api, i pa'i te'tena iti ca tëani isicohua'ina. 44 Quëna pë cato, yecohua'ipi io ëmëje'ena tomecohua'ipi jë'yecoa. Cui'ne quëna pëpi yecohua'ipi ëmëje'ena tomeco pani peo sëpëare neñe pa'iji.”

45 Jaje caquëna, Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i cui'ne fariseohua'ipi maini caji cuasajë Jesús caye asahuë. 46 Ja maca tseañe yëjëta'a paini ca'rajë pahüë, jai pai Jesure Maija'quëre quëacaiquë api cuasacohua'i pa'ijëna, ñani.

22

Huejaye Fiesta

1 Jesús tijupë ca huëo copi, pai ñañe ayeja'a iñoquë ñeje:

2 “Ma'tëmo cato pai ëjaëpi mamaquëre huejaquëna, sihuaquë paire tsi'soni yo'ose'eje pa'ye a'ë. 3 Jaje yo'oquë jëjo saopi, i jo'yare, huëosicohua'ire quërejajë'ë, caquë. Jaje pa'iquëta'are huëosicohua'ipi daiye cohuë. 4 Tijupë i jo'yare jëjo saquë capi: ‘Quëajë'ë, soisicohua'ire. Tsoe si'aye ai ja'ñe de'hua saohuë. Huequëreje hui'yape quë'iohua'ini huani ne de'huahuë, huejaye ñaja'cohua'i daijajë caquë.’ 5 Caquëna, asani i case'e quëajëna, huëosicohua'i asacaima'pë paë'ë. Yequëpi tsiona saji'i. Yequë co'amaña isi sapi. 6 Cui'ne yecohua'ipi ja ëjaë jo'yare tseani co'aye yo'ojë huani jëahuë. 7 Ja maca pai ëjaë pëi i soldado paire jëjo saopi, huaisicohua'ire. Huani jëani iti daripëje ëo jëoja'cohua'ire. 8 Ja jeteyo'je capi, i jo'yare. ‘Hueja aó ne de'huase'epi paji'i. Jaje pa'iquëta'are soisicohua'i daiye pahüë. Ja soisicohua'i cato do'i peocohua'ipaë'ë. 9 Jaje pa'i do'ire jai ma'añana sani huëojë'ë. Coa si'aohua'ire ma'a pa'icohua'ire dajë'ë, hueja aó aija'cohua'ire.’ 10 Caëna, pai ëjaë jo'yapi etani sani ma'aja'a cu'ijë co'acohua'ire cui'ne de'ocohua'ire si'sohuë, huë'e timë huesëyerepa.

11 Ja maca ëjaë cacani soisicohua'ire ñapi. Ñaquëna, te'i hueja caña suñama'quëpi ñuji'i. 12 Ñani capi, ite: ‘¿Cajei, me më'ë iño cacaë'ni, hueja caña suñama'quë?’ Jaje caquëna, ipi ti sehuoma'ë paji'i. 13 Cama'ëna, ja maca pai ëjaëpi mesa ñu'icohua'ire necajë pa'icohua'ire capi: ‘Jaëte tseani nëcañoa cui'ne jëña sëani jëcojë'ë, nea hue'ña hue'sena. Jaropi oi cui'ne cuji qui'cojaquë.’ 14 Jaje pa'ina, jai pai pa'iyë, soisicohua'i. Jaje pa'iquëta'are a'ri maña pa'iyë, sahuani jo'ya nesicohua'i.”

Pai Do'i Saiñe Ayere Case'e

(Mr 12.13-17; Lc 20.20-26)

15 Ja maca fariseohua'ipi sani sa'ñe coca cajë te'e cuasahuë. Jaje cajëna, tayo sehuouna co'aye capi cajë ne ja'ñere. 16 Jaje cani jëjo saohuë, iohua'i acohua'ire Herodes tsëcapë acohua'ina coní te'e Jesure caja'cohua'ire ñeje:

“Ye'yaquë, asayë, yëquë më'ë nuñerepa caquë pa'iyë, cui'ne nuñerepa Maija'quë ma'are ye'yaquëpi pai cayere asacaima'quëpi cui'ne pai pa'iyë ëmëjese'e ñaquë cama'quë pa'iyë. 17 ¿Jaje pa'ipi me më'ë caquë'ni? ‘¿De'oquë pa'i do'ire si'a pai ëjaë Cësarna curi saiñe panita'a pañe?’ ”

18 Jaje cajëna, Jesús tsoe asapi, iohua'i co'aye cuasajë señe. Jaje pa'ina, capi, jaohua'ire: “Coa cacohua'i, ¿Me yo'ojë yë'ëre cosojë neñu'u cajë caye'ni? 19 Iñojë'ë, pa'i do'i sai të'quire.”

Caquëna, te'e të'qui romano curi të'quire dahuë. 20 Darena, Jesús ñani jaohua'ire seji'i: “¿Ne tsiare hue'eco'ni, iye të'qui ico cui'ne ne mamire hue'eco'ni?”

21 Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

“Si'aohua'i ëjaërepa mamipi pa'iji.”

Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Isijë'ë, pai ëjaë tseco pa'ito jare iti tse aquëna. Cui'ne Maija'quë tse pa'ito jare Maija'quëna isijë'ë.”

²² Caquëna, iyere asani ai cuasahuë. Jaje yo'oni ite jeoni saë'ë.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Señe
(Mr 12.18-27; Lc 20.27-40)

²³ Jare ja mu'se saduceohua'i Jesure sani ñañu'u cajë saë'ë. Saduceo hua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji, cacohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iyere cahuë, ite:

²⁴ “Ye'yaquë, Moisés capi, huejasiquëpi mamajëre peoquë ju'isiquë pa'ito yo'jeipi huejaye pa'iji, hua'jeore, maja'yë ju'isi do'ire mamajëre pacaija'quëpi. ²⁵ Yëquë acohua'ipi siete yo'je tsi te'e tsëcapëre paë'ë. Pa'icohua'ipi du'ru maja'yëpi huejani juji'i, mamajëre peoquë. Ju'i yo'jeina jeocaji'i, nëjore. ²⁶ Jaëje mamajëre peoquë juji'i. Juquëna, toasoñe aquë huejapi. Huejani jare jaje peoquë juji'i. Jajese'e si'a tsëcapë siete juju sahuë. ²⁷ Ai jeteyo'jerepa nomio juco'ë, si'aohua'i jutena. ²⁸ Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ¿ne nëjo pa'ija'coa'ni, jaje si'aohua'i te'oni huejasico?”

²⁹ Jesupi sehuopi, jaohua'ire: “Mësarupi tayo cuasayë, toyapë ñama'cohua'i sëte cui'ne Maija'quë tutu ñama'cohua'i sëte. ³⁰ Ju'isicohua'ipi huëisicohua'i huejama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne mamajë nomiohua'ire huejoma'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Ma'tëmo acohua'i huññaohua'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ³¹ Jaje pa'ito mësarupi ju'isicohua'i huëiye aye Maija'quë case'ere toyase'e ñama'cohua'i a'ë. Toyase'e ñeje caji: ³² ‘Yë'ë cato Abraham, Isaac, cui'ne Jacobo Diosu a'ë.’ Diosu cato ju'isicohua'i Diosu peoji. Jaë cato huajëcohua'i Diosu api.” ³³ Jaje caquëna, iyere pai asani ai cuasahuë, me ja jerepa ye'yaquë'ni, cuasajë.

Ai Jerepa Pa'ye Cuañese'e
(Mr 12.28-34)

³⁴ Jesupi saduceo paire ti sehuoye peoyerepa ca huesopi, asani fariseo paipi tsi'sihuë, coca cañu'u cajë. Ja maca dani ³⁵ Fariseo pai aquëpi cuañese'e ye'yaquëpi neñasi'i caquë ite seji'i:

³⁶ “Ye'yaquë, ¿Jeco a'ni, cuañese'e si'aye seña maca pa'io paire ye'ya ja'ñe?”

³⁷ Seina, Jesupi capi:

“Oijë'ë, më Ëjaë Diosure, si'a më joyopi, si'a më pa'iyepi cui'ne si'a më'ë cuasayepi. ³⁸ Iye a'ë, si'aye seña maca jerepa pa'ye cui'ne du'ru macarepa cuañese'e. ³⁹ Yecoje jare cui'ne pa'io. Jaopi caji, ñeje: ‘Oijë'ë, më quëno maca aquëre më'ëja'a co'ye cuasaquë oiyeje pa'ye.’ ⁴⁰ Iye cayayena si'aye Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i ye'yase'e meñe quëco paji.”

¿Ne Mamaquë A'ni, Cristo?
(Mr 12.35-37; Lc 20.41-44)

⁴¹ Ja yë'ta'a fariseohua'i tsi'sisicohua'i pa'ijëna, ⁴² Jesús seji'i, jaohua'ire:

“¿Me cuasaye'ni, mësarupi Cristore? ¿Ne mamaquë a'ni?” Caquëna, iohua'ipi sehuohuë: “David mamaquë api, jaë cato.”

⁴³ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire: “¿Jaje pa'iquëta'are David Maija'quë joyopi quëaquëna, Ëjaë hue'you'ni, ite? Jaje pa'ina, Davidpi capi:

⁴⁴ Ëjaëpi capi, yë'ë Ëjaëre:

‘Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

Më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna të'ya me macaja'a.’

⁴⁵ ¿Me jaje pa'ito Cristo David mamaquë pa'iquë'ni, Davidpi Ëjaë ite hue'yoto?”

⁴⁶ Ja maca te'ije ti te'e yë'opoje caye papi. Cui'ne jare ja mu'sepi cuañese'e ye'yacohua'ije jaiye seña jeohuë, ca'rajë.

23

Fariseohua'ire Cui'ne Cuañese'e Ye'yacohua'ire Sañope Case'ere
(Mr 12.38-40; Lc 11.37-54; 20.45-47)

¹ Ja maca Jesupi capi, paire cui'ne i ye'yacohua'ire:

² “Cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai cato Moisésje pa'iohua'i a'ë. ³ Jaje pa'ina, mësaru si'aye jaohua'i caye sehuocaiye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are johua'i yo'oyere ye'yema'pë pa'ijë'ë. Jaohua'i cato ñeje yo'oye pa'iji casicohua'ipi johua'i case'ere yo'oma'pë ai yequere yo'ocohua'i a'ë. ⁴ Jaohua'i cato hue'ocaiyë, dëquëyere pare. Quëco ëa ma'ñere pare jare paipi hue'ejajë cajë yo'oyë. Jaje yo'ojëta'a johua'i cato moño maca pu'peyeque coecohua'i a'ë. ⁵ Si'aye johua'i yo'oye cato paipi ñajajë cajë yo'oye a'ë. Jaje pa'ina, tsia tiñare pana cui'ne tata tuna caña ca'tina Maija'quë coca ayepi toyase'ere sëoni ju'ijë cu'iyë. Cui'ne ju'i ca niamoaja'a de'oyerepa tsoa caña nëojë huatose'ere ju'iyë, yequë pai ju'iyë seña maca de'oyere. ⁶ De'o hue'ñana ayo añañere yëcohua'i a'ë. Cui'ne sihua cuañocohua'i ñu'i saihuëna ja'ruye yëcohua'i a'ë, pai tsi'si hue'ñana. ⁷ Cui'ne paipi de'oyerepa ëjaohua'i a'ë cajë ca'rajë pëpayere yëcohua'i a'ë.

⁸ Jaje jaohua'i yo'ocohua'ita'are mësaru cato paipi ye'yacohua'i a'ë hue'yojajë cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, si'aohua'i mësaru cato te'e yo'je tsi a'ë. Cui'ne te'ere ye'yaquëre pacohua'i a'ë, Cristore. ⁹ Ja'quë hue'yoma'pë pa'ijë'ë, te'ireje iye yeja acohua'ire. Coa te'ire ma'tëmo pa'iquëse'ere ja'quëre payë, mësaru. ¹⁰ Paipi mësarute ëjaohua'i a'ë, cajajë cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, te'i mësaru ëjaë Cristo pa'ito me jaje yo'oye. ¹¹ Jaje pa'ina, mësaru aquëpi yecohua'ire necaiquëpi ai jerepa pa'i pa'iji. ¹² Ija'a co'ye jerepa pa'i a'ë, cuasaquë cato meñe casa cuañoñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are jerepa pa'i a'ë cuasama'quëni jerepa pa'ire neñe pa'iji.

¹³ ¡Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai! Coa cacohua'i. Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai, coa cacohua'i. ¿Me yo'ojë ma'tëmo caca sa'ro tēhuoye'ni? yecohua'i pa'ijajë cajë. Jaje yo'ojë mësaruje cacama'pë yecohua'i cacañu'u cajë yo'ocohua'ireje ëseyë.

¹⁴ ¡Teayerepa, mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai. Coa cacohua'i! ¿Me neñu'u, cajë hua'jeohua'i huë'ña siojë yo'oye'ni, mësaru? Jaje yo'ocohua'ipi paipi de'ocohua'i a'ë cuasajajë cajë tsoaye señë. Jaje yo'osi do'ire mësarute jerepa co'ayerepa sañe pa'iji.

¹⁵ ¡Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai! ¡Coa cacohua'i! Mësaru cato cu'icohua'i a'ë, yeja cui'ne jai tsiaya paini mësaru sehuoyena ye'yañu'u cajë. Jaje yo'orojajë neni iti sehuoquëni mësaru seña maca cayaye jerepa co'aquëre neñë, toana uja'quëre.

¹⁶ Teayerepa mësaru ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'ipi yecohua'ire sacohua'i pa'iyë. Jaje pa'iohua'ipi cayë, 'Maija'quë huë'e do'ipi ca nëose'e cato neñe peoji. Maija'quë huë'e pa'i oropi ca nëose'epi neñe pa'iji.' ¹⁷ Huesëohua'ipi cui'ne ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'ipi. ¿Mësaru ñato je a'ni, iti jerepa pa'ye, oro panita'a Maija'quë huë'epi orore Maija'quë tse necaiye a'ni, itirepa? ¹⁸ Yequeje mësaru cayë, 'Maija'quëre isi saihuë do'ipi nesi'i ca nëoñe peoji.' ¹⁹ ¡Huesëohua'i cui'ne ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'i! ¿Ique a'ni, jerepa pa'ye, ëmëje'e tuiye panita'a iti saihuë, Maija'quë tse necai saihuë? ²⁰ Jaje pa'ina, iti saihuë do'ipi ca nëoquë pani coa jose'ere cama'ë pa'iji. Si'aye io ëmëje'e tuiye coní caji. ²¹ Cui'ne Maija'quë huë'e do'ipi ca nëoquë pani jaro pa'iquëni Diosuni caye pa'iji. ²² Cui'ne ma'tëmo do'ipi ca nëoquë pani Maija'quë ñu'i saihuëna caye pa'iji. Cui'ne ïoni caquë Maija'quë ïote ñu'iquëni caye pa'iji.

²³ ¡Teayerepa mësaru cuañese'e ye'ya pai cui'ne fariseo pai! ¡Coa cacohua'i! Maija'quëre mësaru isiyë, menta, anis cui'ne comino añañe seña neñere, diez ayere te'ore huase'ere. Jaje yo'ojëta'a cuasaye pañë, ai jerepa do'i quë'yere, nuñerepa pa'iyere, paire oiyere, cui'ne Maija'quëre pa'iji cuasayere. Iyeje yo'ojë cui'ne ja yë'ta'a yequeje yo'oye pa'iji,

jeoma'pë. ²⁴ Ñaco cã peocohua'ipi yecohua'ire sacohua'ipi pa'iyë, mësaru. Mi'are de'oye ñajë ima jeocohua'ita'a camellore nëocohua'i a'ë.

²⁵ ¡Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo paí! ¡Coa cacohua'i! Ëmëje'ese'e ucu duruhuëa cui'ne quëna ne'ña tsoacohua'i a'ë. Sa'nahuë cato co'amaña yahue imañe cui'ne te'ohua'i jaiye co'amaña pañu'u caye timësicohua'i pa'iyë. ²⁶ ¡Fariseo, ñaco cã peoquë! Du'ru macarepa ucu duruhuëre cui'ne quëna de'huare tsoajë'ë. Sa'nahuë pa'iyere jeteyo'je yureta'a hue'se pa'ieje si'si peoye pasipi.

²⁷ Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i. Coa cacohua'i. Mësaru cato paíre tasi darije pa'iohua'i a'ë, huë'ese'e poja'icore tsoase'eje pa'iohua'ipi. Jaje pa'iohua'ipi sa'nahuë cato ju'isi tara cui'ne si'aye si'si timë huesësicohua'i a'ë. ²⁸ Jaje pa'iohua'i a'ë, mësaru, paí ña huë'ñase'e de'ocohua'ipi. Sa'nahuë cato coa cosoyena cui'ne co'aye yo'oyena timësicohua'i a'ë.

²⁹ ¡Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne Fariseo paí! ¡Coa cacohua'i! Mësarupi de'oye necaicohua'i a'ë, cuasajë tsoe Maija'quëre quëacaicohua'i jutena, tasi darire cui'ne de'o paípi ju'isicohua'ini johua'ire tasi darina quëna tupëa ëja de'huacohua'i a'ë. ³⁰ Jaje yo'ojë cayë: 'Maipi mai aipë pa'inë pa'icohua'i pani co huaiye para'huë, Maija'quëre quëacaicohua'ire.' ³¹ Jaje iyere yo'ojë tsoe mësaruja'a ñañë, Maija'quëre quëacaicohua'ire huasi tsëcapë acohua'i a'ë cajë. ³² ¡Jaje pa'ito ja macaja'a yo'o tējijë'ë, mësaru aipë yo'o huëojë pa'ise'e! ³³ ¡Añahua'i! ¡Aña tsëcapë! ¿Me jëaja'cohua'i a'ni, mësaru toa yeja uye? ³⁴ Mësarupi yo'o saojajë iyere caquë jëjo daoja'quë a'ë, yequë mu'seña pa'i ja'ñe quëacohua'ire, ta'ñe asacohua'ire, cui'ne cuañese'ere ye'yacohua'ire. Jaje pa'iquëta'are mësarupi yecohua'ire huani jeojë soquë sarahuana quëni huani jeojë yo'oja'cohua'i a'ë. Jaohua'i acohua'ire cui'ne yecohua'ini tsi'si huë'ñana tseani të'caja'cohua'i a'ë. Cui'ne si'a paí dari ñape co'erojajë josa yo'oja'cohua'i a'ë. ³⁵ Jaje yo'ojëna, mësaruna si'a de'o paíre huani jeosi do'i tomeja'coa. Nuñerepa yo'oquë Abelre huani jeosi macapi Zacarias, Berequías mamaquëre huani jeosi macana, ëojë se saihuë cui'ne de'o huë'ña jopo sa'rona mësaru huani jeosiquëna tomesipi. ³⁶ Nuñerepa cayë. Si'aye iye do'i cato yure pa'i paípi saíne tomeja'coa.

*Jerusalén Paire Jesús Ñaquë Oiye
(Lc 13.34-35)*

³⁷ Jerusalén, Jerusalén, yequë mu'se pa'i ja'ñe quëacohua'ire cui'ne Maija'quë coca quëacohua'ire më'ëni caquë Maija'quë jëjo daoquëna, huani jeohuë, mësaru. Yo'ojëta'are de'huerepa më'ë mamajëre tsisosi'i caquë yo'ohuë, cura mamajëre io capëa huë'ehuëna de'huasi'i caco yo'oyeje. Yo'oquëna, coehuë. ³⁸ Ñajë'ë. Yure mësaru huë'e jeocosico pa'ico. ³⁹ Nuñerepa cayë. Yë'ëre mësaru ña coñe paja'cohua'i a'ë, 'mësarupi de'oquëre pa'ni ëjaë mamirepa hue'equë daiquë' ca maca ti'añe pato."

24

*Maija'quë Huë'e Nejosico Pa'i Ja'ñe
(Mr 13.1-2; Lc 21.5-6)*

¹ Jesupi Maija'quë huë'epi etani je'në saina, i ye'yacohua'ipi tsio dani ite Maija'quë se huë'e ayere ñajë ca huëohuë. ² Cajëna, Jesupi capi:

“¿Si'aye mësaru ñañe? De'oji, nuñerepa mësarute cayë. Si'aye ja mësaru ñañe nejose'e pa'ija'coa. Iye maca ti te'e quëna pëje jupë uñe paja'coa.”

*Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño Ja'ñe
(Mr 13.3-23; Lc 21.7-24; 17.22-24)*

³ Ja maca Olivos cutihuëna saë'ë. Sani Jesús ja'runi ñu'ina, i ye'yacohua'ipi ite yahuerepa cahuë:

“Ina, yëquëre quëajë'ë. ¿Je yëhua jaje yo'ojacoa'ni? ¿Me iñoñe pa'ija'coa'ni, më'ë daiye cui'ne yeja carajaiñe?”⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“De'hua ñajë pa'ijë'ë, mësarute yecohua'ipi coso huesojë.⁵ Jai pai yë'ë mamipi cajë daija'cohua'i a'ë: 'Yë'ë a'ë, Cristo' cajë. Cajëna, jai pai iohua'ire tuija'cohua'i a'ë.⁶ Si'a hue'ña sa'ñe huajo huaiyere mësarü asaja'cohua'i a'ë. Asani quëquëma'pë pa'ijë'ë. Jare jaje tëto saiye pa'iji. Pa'iquëta'a ja yë'ta'a tëjiye peoji.⁷ Yequë yeja pa'icohua'ipi yequë yeja pa'icohua'ire se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequë paipi yequë paini se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne aiñeje peoquëna, ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne yeja ñu'cuye pa'ija'coa, yequë hue'ña ñape.⁸ Iye cato ja'a ai yo'o huëoyepi pa'ija'coa.

⁹ Cui'ne yë'ë do'ire mësarute co'aye yo'ojë tseani yecohua'ina isijë cui'ne huani jëojë yo'ojë cui'ne si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë.¹⁰ Ja mu'seña ai Maija'quëre cuasase'e nejo huesoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë yecohua'ire coejë cajeohua'ije pa'iohua'ita'a sañope yo'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.¹¹ Cui'ne jai pai coa cosocohua'ije pa'ija'cohua'i a'ë, Maija'quëre quëacaicohua'i a'ë cacohua'ije. Jaje yo'ojëna, jai pai cosoyere asaja'cohua'i a'ë.¹² Cui'ne jaje jaiye co'aye pa'ina, yo'ojë jai pai paire oiye jëoja'cohua'i a'ë.¹³ Jaje pa'iquëta'are iti quëcoquë nuiñe pa'isiquëpi jaëpi huasosiquë pasipi.¹⁴ Cui'ne iye de'o cocajë si'a hue'ña yeja pa'icohua'ire quëase'e pa'ija'coa, jaohua'ije asajajë cajë. Ja macata'a ti'laja'coa, carajaiñerepa.¹⁵ Maija'quëre quëacaiquë Daniel toyapi, paire co'a de'huaquë cui'ne paire ne huesoquë yo'oye ayere. Jaje pa'ina, iquëpi si'si peo hue'ñana ti'asi maca ñani toya ja'o ñaquëpi asaye pa'iji, ti'api, caquë.¹⁶ Ja maca Judea pa'icohua'ipi catiye pa'iji, ai cutina.¹⁷ Huë'e ëmëje'e totore pa'iquë pani cajeye peoji, sa'nahüë co'amaña pa'iyë isi'i caquë.¹⁸ Cui'ne tsiore pa'iquë pani co'iyë peoji, caña imasi'i caquë.¹⁹ Teayerëpa ja mu'seña nomiohua'i tsi ëtapëa pa'icohua'i cui'ne oje tsu'sucohua'ire pacohua'i maña ai yo'oja'cohua'i a'ë.²⁰ Jaje pa'ina, sejë'ë, Maija'quëre sësë tëcahuë catiye peoja'core, cui'ne huajë mu'seña catiye peoja'core.²¹ Ja mu'seña cato jaiye ai yo'oye pasipi, ja'a yeja de'huasi maca ti peose'epi jeteyo'jeje peo ja'ñepi.²² Ja mu'seña Maija'quëpi tëama'quë pa'ito te'i macajë huaso cuañoñe peora'pi. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi i jo'ya nesicohua'ini oi tëaja'quë api.

²³ Mësarute yecohua'ipi caja'cohua'i a'ë: 'Ñajë'ë, iñore pa'iji, Cristo panita'a Ñajë'ë, jarote pa'iji.' Jaje catojë carepa ma'ñe cuasama'pë pa'ijë'ë.²⁴ Daija'cohua'i a'ë, yë'ë Cristo a'ë, cacohua'i coa cosocohua'ipi. Cui'ne Maija'quë coca quëacaicohua'i a'ë, cacohua'ipi. Jaohua'ipi cui'ne jaiye pai yo'o ma'ñe ne iñoja'cohua'i a'ë, coa cosoñu'u cajë. Jaje yo'ojëna, Maija'quërepa jo'ya nesicohua'ije care payë cajë sehuoja'cohua'i a'ë, a'ji sehuocohua'i cato.²⁵ Jaje pa'ina, tsoe du'ru cahuë iye mësarute jaje yo'o ma'ñe caquë.²⁶ Jaje pa'ina, yecohua'ipi mësarute 'jeto cuëne yejare pa'iji, ñajë'ë' cacohua'i pa'ito saima'pë panita'a yeque 'Ñajë'ë, iño tu'rihuëre pa'iji,' catoje asama'pë pa'ijë'ë.²⁷ Pai Mamaquë daiyerepa cato ë'së mëi hue'ñapi cui'ne ë'së sa du'i hue'ñana mujuë ye'hueyeje pa'yerepa pa'ija'coa.²⁸ Ju'isiquë capë pa'i hue'ñana jarona pë'përi tsi'sija'cohua'i a'ë.

Pai Mamaquë Dani Coñe

(Mr 13.24-37; Lc 21.25-33; 17.26-30, 34-36)

²⁹ Esa ai yo'o mu'seña tëto sai maca ë'së yayaja'quë api. Cui'ne ñañëje miamamë pa'ija'quë api. Ma'ñocoje ma'tëmopi tomeja'cohua'i a'ë. Cui'ne ma'tëmopi tutu pa'iyequë tsasija'coa.³⁰ Ja maca Pai Mamaquë tutu yo'oye ñaja'cohua'i a'ë, ma'tëmopi yo'oquëna. Cui'ne si'a pai dari yeja pa'icohua'i oija'cohua'i a'ë. Ja maca ñaja'cohua'i a'ë, Pai Mamaquë ma'tëmopi sirija'a daiye, tutu quë'ire papi cui'ne de'oyepi quëcosiquëpi daina.³¹ Ja maca huiñaohua'ire cuañeja'quë api, i sahuasicohua'ire cajese'e yeja te'ña, si'a yeja pa'icohua'ire tsi'sojë'ë, caquë ai tutu duruhuë juiyepi.

³² Ye'yejë'ë, higuera soquë yë yo'oye ayere quëaquëna. Huiña capëa pa'i maca ja'o etaquëna, mësarü ñani jë'në utëcahuë ti'aquëna, yo'oji cacohua'i a'ë.³³ Jaje cui'ne si'aye

iye tēto saina, ñani je'nē carajai mu'seña tì'acquēna, eta sa'rore pa'ina, yo'oji cuasajë'ë. ³⁴ Nuñerepa cayë, mēsarute. Si'aye iye yo'o ja'ñe a'ë, ja yë'ta'a iye mu'seña pai juju sama'pēna. ³⁵ Ma'tēmo cui'ne yeja carajai ja'ñe a'ë. Yë'ë cocata'a ti carajaiñe pa ja'ñe a'ë. Jare iti case'eje tì'acquē pa'i ja'ñe a'ë.

³⁶ Jaje pa'iquēta'are peoji, iti mu'serepa cui'ne hora quēaye. Huesyēyē, yeco-hua'ijē. Ma'tēmo pa'icohua'i huiñaohua'ijē cui'ne Maija'quē mamaquēyē huesēji, coa Maija'quēse'e asaji, iti.

³⁷ Noé pa'i mu'seña yo'ojē pa'ise'eje pa'ye pasipi, Pai Mamaquē dai macaje. ³⁸ Ja mu'seña ja yë'ta'a coljema'nē paipi ao aijē, ucujē, nomi huejajē, cui'ne pēca ja'quēohua'ipi nomi tsire huejojē paë'ë, Noé jai yohuēna caca macaja'a. ³⁹ Ja huesējēna, jai col'je dani si'aohua'ire peo hue'ña col'je huea'co'ë. Jaje cui'ne pasipi, Pai Mamaquē dai macaje. ⁴⁰ Ja mu'seña caya emēohua'i tsiore pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijēna, te'ire saquē cui'ne te'ire jeosipi. ⁴¹ Caya nomiohua'i hueare toaja'cohua'i a'ë. Toajēna, te'ore saquēna, cui'ne te'o jeo saisico pa'ija'coa.

⁴² Ejaē daija'a maca huesēye sēte cui'ñasicohua'ipi pa'ijē'ë. ⁴³ Jaje pa'iquēta'are iyeje asajë'ë, iti huē'e aquēpi ñami ja hora pa'i maca co'amaña ñaquē daija'quē api asaquē pani sētasiquēpi i huē'e co'amaña cacani imañe ēseja'quē api. ⁴⁴ Jaje pa'ina, mēsaruje ne de'huasicohua'ipi pa'ijē'ë, mēsaru huañeyesi maca Pai Mamaquē dani quēcoquē.

*Nuñerepa De'o Jo'yaë Cui'ne Co'a Jo'yaë
(Lc 12.41-48)*

⁴⁵ ¿Jequē a'ni, nuñerepa de'o jo'yaë, cui'ne asaquērepa iti tì'asi maca i huē'e acohua'ire aocaijē'ë, caquē jeoni saisiquē? ⁴⁶ Sihua cuañoja'quē api, i ējaē cuañese'eje yo'oquē pa'ina, titani ñasiquēpi. ⁴⁷ Nuñerepa cayë iti tse aquē si'aye i paye ñacaijē'ë caquē cuañe nēoja'quē api. ⁴⁸ Jaje pa'iquēta'are co'a jo'yaë pani cuasaji, tsoe nēija'quēre me je esa títasina, cuasaquē. ⁴⁹ I ējaē jo'yare co'aye yo'o huēoni cui'ne ao ai huēoni cui'ne cono ucu huēoni cuepecohua'i ja're cono yo'oquē pasipi. ⁵⁰ Pa'ina, ja maca i ējaē co'isipi, i jo'yaë huañeyeni je dasina caquē utema'ë yo'o maca. ⁵¹ Ja maca ite ai co'ayerepa si'seni coa cacohua'ire nejoñepi nejoñe pa'iji. Ja maca oisipi, cujije qui'coquē.

25

Diez Nomi Tsi Yo'ose'eje Pa'ye Quēaye

¹ Jaje pa'ito ma'tēmo pa'i te'te cato diez nomi tsipi hui'yapepi dani toa tsēopēare imani hueja hue'ñana iohua'i ējere tì'añu'u cajē saise'eje pa'ye a'ë. ² Cinco pa'iohua'i ne de'huama'cohua'i paë'ë. Cui'ne cinco ne de'huasicohua'i paë'ë. ³ Ne de'huama'cohua'ipi toa tsēo pēa sajēta'a hui'yapere sama'pē paë'ë. ⁴ Ne de'huasicohua'ipi sahuē, quēna huēana hui'yape dose'ere cui'ne toa tsēo pēaje si'aye tīmese'ere sahuē. ⁵ Huejaja'quēpi esa daima'ë pa'ina, huēo cai ēapi si'a nomiohua'ire jaje huēo cai ēaquēna, ute jujani caë'ë. ⁶ Ja maca ñami jopo pa'i maca asahuē, cuiye: 'Je'nērepa daiji, huejaja'quēpi etani ite pēpajē'ë.' ⁷ Cui maca si'a nomi tsi huēni iohua'i toa tsēo pēa ne de'huahuē. ⁸ Ja jeteyo'je cinco ne de'huama'cohua'ipi cahuē, cinco ne de'huasicohua'ire: 'Isijē'ë, a'ri maña mēsaru hui'yapere yēquē toa tsēo pēapi yaya huēoji.' ⁹ Jaje cajēna, cinco nomi tsi ne de'huasicohua'ipi cahuē: 'Pañē, tì'añe pama'coni yēquēre cui'ne mēsarureje ¿me isiye'ni? Saijē'ë. Iti isi hue'ñana sani huerojē'ë, mēsaru tsēo ja'ñese'e.' ¹⁰ Carena, cinco nomi tsi ne de'huama'cohua'ipi hui'yape hueroñu'u cajē saijēna, tsoe títapi, huejaquē. Nomi tsi cui'ñani utesicohua'i cato i ja're cono cacahuē, hueja hue'ña. Cacarena, eta sa'ro sio huesopi. ¹¹ Ja jeteyo'je títahuē, yequē nomi tsi títani cahuē: 'Ejaē, ējaē hui'yocaijē'ë.' ¹² Jaje cajēna, ipi capi, jaohua'ire: 'Nuñerepa cayē, mēsarute ñama'quē a'ë, yë'ë.' "

¹³ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Pai Mamaquë daija'a maca huesëyë, mësaru, iti dai mu'se cui'ne horaje. Jaje pa'ina, mësaru sëtasicohua'ipi pa'ijë utejë'ë.

Curiquë Yo'ose'e Ayere Quëaye

¹⁴ Ma'tëmo pa'i te'te aye cato paipi yequë yejana sai huëoni, i jo'yare soini curiquë isisiquë cuañe nëose'eje pa'io.

¹⁵ Jaohua'i aquëni isipi, cinco mil curiquë të'ña. Yequëni isipi, caya mil të'ña. Cui'ne yequëni isipi, te'e mil. Pai ñapere iohua'i tutu pa'iyë ja'ye isini ja maca saji'i, so'ona.

¹⁶ Cinco mil të'ña isisiquëpi sani japi hueroni ai jerepa cui'ne cinco mil të'ña se ne copi.

¹⁷ Caya mil isisiquëje cui'ne yeque caya mil se ne copi. ¹⁸ Jaje yo'ojëta'are yequëpi te'e mil isi cuañosiquëpi sani yeja coje nesicono, tapi, curiquë.

¹⁹ Ai tsoepi co'ipi, iohua'i ëjaë. Co'ini iohua'i nese'e ña huëopi. ²⁰ Du'ru macarepa titapi, cinco mil të'ña isi cuañosiquëpi. Titani isipi, i ëjaëre, ñeje caquë: 'Ëjaë cinco mil më'ë yë'ëre isihuë. Isisiquëni yequë cinco mil ne cohüë, iye më'ë tse.' ²¹ Caquëna, ëjaëpi capi, ite: 'Ai de'oji, më'ë de'o jo'yaë'ë, de'oye yo'osiquëre cato yure ai jerepa jaiye isi nëosi'i cacajë'ë, yë'ë ja're conì sihuaja'quë.' ²² Jeteyo'je daji'i, caya mil isisi jo'yaë. Jaëpi capi, cui'ne: 'Ëjaë, më'ë yë'ëre caya mil isihuë. Jaje isisiquëni yeque caya mil se ne cohüë, iye më'ë tse.'

²³ I ëjaëpi capi, ite: 'Ai de'oji, më'ë de'o jo'yaë'ë, nuñerepa pa'i a'ë. A'ri mañare nuñerepa de'oye yo'osiquëni ai jerepa jaiye isisi'i, ñacai ja'ñe. Cacani yë'ë ja're conì sihuajë'ë.'

²⁴ Jaë te'e mil isisiquëpi titani capi, i ëjaëre: 'Ëjaë më'ëpi paire oima'quëpi më'ë tama'tona coa ti'acquë cui'ne më'ë ti jea ma'ñere tëaquëre asayë. ²⁵ Jaje pa'ina, ca'raquë sani më'ë curiquë yejana yahuehuë. Iye më'ë curiquë dacaë'ë.' ²⁶ Caquëna, ëjaëpi sehuopi, ite: 'Jo'yaë co'acquë cui'ne josäë. Yë'ëpi yë'ë ta ma'ñere tëaquëpi cui'ne yë'ë jeama'tore tëaquë pa'iyë asaquë sëte. ²⁷ Ja do'ire yë'ë curiquë bancono tëoyere paë'ni. Tëosiquë pa'ito co'ini itipi se nesi do'ire curiquë nera'huë, yë'ë tse.' ²⁸ Ja maca capi, iti maca pa'icohua'ire: 'Siojë'ë, curiquë të'ña. Sioni isijë'ë, diez mil të'ña paquëna. ²⁹ Jaje pa'ina, jaiye paquëni ai jerepa se isiye pa'iji. Isina, jaiye tëto saquëna, nëase'equë paye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are peoquëni ai jerepa se sioye pa'iji, i a'ri maña payeque.' ³⁰ Jaje cani capi, iquë co'a jo'yaëre: 'Tseani jecojë'ë, nea hue'ña hue'sena, jaropi oi cui'ne cuji qui'coja'quëre.'

Si'a Paire Ñaño, Jesupi

³¹ Pai Mamaquë pai ëjaërepa cuañequë huiñaohua'ipi të'ijaisiquëpi daisi maca i de'o ñu'i saihuëna ja'ruja'quë api, cuañequëre papi. ³² Ja maca si'a yeja pa'icohua'ipi tsi'sija'cohua'i a'ë, i ña hue'ñana. Ja paire huahueja'quë api, yëi ñamare cui'ne cabrare ñaquëpi huahueyeje pa'ye. ³³ I ëja te'tena yëi ñamare cui'ne ari te'tena cabrare huahue-sipi, ti tsëcapëase'e. ³⁴ Ja maca pai ëjaëpi caja'quë api, i ëja te'te pa'icohua'ire: 'Daijë'ë, mësaru yë'ë ja'quë ñacaina, de'oye pa'isicohua'i. De'oye pa'ijë'ë, ma'tëmore mësarure caquë yeja de'hua maca Diusu de'huacai pa'i sitore. ³⁵ Ao ëa ju'ina, mësarupi de'hue aohüë. Oco ëa ju'ina, cui'ne ocuahüë. Mësarupi huë'e peoquëpi coa cu'iquë paë'ë. Pa'ina, pëa hue'ña isihuë. ³⁶ Caña peoquë pa'ina, mësarupi de'hue isihuë. Ju'iquë paë'ë. Pa'ina, yë'ëre do'i sani ñahuë. Tayo yo'ocohua'ire co hue'ñana co cuañosiquë paë'ë. Pa'ina, dani ñahuë, yë'ëre.' ³⁷ Ja maca iti nuñerepa yo'osicohua'i etasicohua'ipi caja'cohua'i a'ë: '¿Ëjaë, je yëhua më'ëre ao ëa ju'iquëre ñani aore'ni, panita'a je yëhua oco ëa ju'iquëre ñani oco ocuare'ni? ³⁸ Panita'a ¿je yëhua huë'e peoquëpi coa cu'ina ñani pëa hue'ñana isire'ni? Panita'a ¿je yëhua caña peoquë pa'ina, ñani isire'ni, ju'iyë? ³⁹ Panita'a ¿je yëhua ju'iquëre më'ëre ñare'ni? Panita'a ¿co hue'ñana cosiquëpi pa'ina, sani ñare'ni më'ëre?' ⁴⁰ Cajëna, pai ëjaëpi sehuoja'quë api, jaohua'ire: 'Nuñerepa cayë, mësarute. Si'aye mësaru jaohua'ire yë'ë yo'je tsini a'ricohua'ire teaye pa'iohua'ire ñajë de'oye yo'ose'e cato jare yë'ëni de'oye yo'ose'e pa'iji.'

41 Ja maca cui'ne Ējaēpi caja'quē api, ari te'te pa'icohua'ire: 'Saijē'ë, yē'ë quē'ro pa'ima'pē nejosi te'tere pa'icohua'i. Saijē'ë, huatire cui'ne i jo'yare caquē toa yeja de'hua sitona. 42 Ao ēa ju'ina, mēsaru aoma'pē paē'ë, yē'ëre. Oco ēa ju'ina, ocoje cui'ne ocuaye pahuē. 43 Huē'e peoquēpi coa cu'iquē paē'ë. Jaje pa'ina, mēsarupi pēa hue'ña isiye pahuē. Caña peoquē paē'ë. Pa'ina, mēsarupi isima'pē paē'ë. Ju'iquē paē'ë. Pa'ina, mēsaru dani ña'ne pahuē. Cosiquē paē'ë. Pa'ina, sani ñama'pē paē'ë, mēsaru.' 44 Ja maca iohua'ipi caja'cohua'i a'ë, ite: '¿Ējaē, je yēhua mē'ëre ao ēa ju'iquēre panita'a oco ēa ju'iquēre, panita'a coa cu'iquēre, panita'a caña peoquēre panita'a ju'iquēre, panita'a cosiquēre ñajēta'a cōcaiye pare'ni?' 45 Jaje cajēna, pai ējaēpi sehuoja'quē api: 'Nuñerepa cayē, iohua'i teaye pa'i paire ñajēta'a cōcaiye pajē cui'ne yē'ëreje ai jerepa ti necaiye pahuē, mēsaru.' 46 Jaje casi maca iohua'i saija'cohua'i a'ë, ti nejo hue'ñana. Cui'ne nuiñe yo'osicohua'ipi ti pa'i hue'ñana saija'cohua'i a'ë."

26

Jesure Tseñe Cuasase'e

(Mr 14.1-2; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

1 Jaje Jesús si'aye iyere ca tējini capi, i ye'yacohua'ire:

2 "Mēsarupi tsoe asayē, caya mu'seña pa'i maca Israel pai Egíptopi etajē pa'ise'ere cuasajē tsi'sini yo'oye tī'a ja'ñe. Ja maca Pai Mamaquē tseā cuañosisiquē pa'ija'quē api, que cuañoja'quēpi."

3 Ja mu'seña Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'i, cuañese'e ye'yacohua'i, cui'ne aiohua'i, tsi'sisicohua'ipi paē'ë, Caifás Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaē jai huē'e hue'se daripēna. 4 Jarona Jesure coa cosojē tseani huani jeo ja'ñere ca ñahuē, iti yo'o ja'ñere. 5 Jaje pa'iquēta'are "fiesta pai tsi'si macata'a tseñe pañu'u, paipi co'aye sañope yo'oma'cohua'ini" cahuē.

Huēo Sēñepi Jesure Tsoacaise'e

(Mr 14.3-9; Jn 12.1-8)

6 Simón huē'ere Jesús paji'i, Betania daripēre ja'ju dahuē ju'iquē hue'yosisiquē huē'ere. 7 Jarote pa'ina, nomiopi quēna huē jai do'i quēna huēna de'o sē ma'ñapi tīmēsiconi cajico dacopi tsio dani, Jesús mesare ñu'ina, ja ma'ñapi i siopēna doo. 8 Jaje iyere yo'ocona, ñani i ye'yacohua'ipi pēijē ca huēohuē.

"¿Me ne ja'ñere coa nejoco'ni, jai do'ire? 9 Iopi yecohua'ina isico jaiye curi neni peocohua'i mañani cōcaito de'o'ñe pa'ioni yo'oco."

10 Cajēna, Jesupi asani capi:

"¿Me yo'ojē josa caye'ni, iote? Iye yē'ëre yo'ocaiye de'oye a'ë. 11 Coa si'anē mēsaru co'amaña peocohua'ire paja'cohua'i a'ë, mēsaru acohua'ire. Jaje pa'iquēta'are yē'ëre cato si'anē mēsaru pama'pē pa'ija'cohua'i a'ë. 12 Yē'ë siopēna huēo sē ma'ñapi doye cato yē'ëre tasi maca huēo sē ja'ñere ne de'huacaio yo'oco. 13 Jaje pa'ina, nuñerepa cayē, mēsarute. Coa si'a hue'ña iye huaso coca quēanije ico yē'ëre yo'ose'e quēaja'cohua'i a'ë. Jaje quēajēna, paije iote huāñeyoma'pē cuasaja'cohua'i a'ë, io yo'oco pa'ise'e."

Judaspi Jesure Yehuoye

(Mr 14.10-11; Lc 22.3-6)

14 Ja maca i ye'yacohua'ipi aquēpi Judas Iscariote hue'equēpi Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'i quē'rona sani capi:

15 "¿Je ja'ye saiñe yēye'ni, yē'ëpi Jesure tseacaito?"

Jaje caquēna, asani ite saiñuē, treinta curiquē tē'ña. 16 Jare ja macapi Judas Jesure pai peo maca ñani tseani jaohua'i jēñana isisi'i caquē co'epi.

*Mai Ējaē Ani Tējise'e**(Mr 14.12-25; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)*

17 Fiesta huēo mu'se o'saye cō'mema'a aō aī mu'se tī'aēna, i ye'yacohua'ipi Jesure tsio dani seī'ē: ¿Jerona neja'cohua'i a'ni na'iquēna, aīne, Egíptopi Israel paī etajē pa'ise'ere cuasajē aī ja'ñe?

“¿Jerona Egíptopi Israel paī etase'e cuasajē na'iquēna, aī ja'ñe neñe'ni?”

18 Cajēna, īpi capi, iohua'ire:

“Saijē'ē, jaī daripēna sani huē'e pa'iquēni tī'ani ite cajē'ē: 'Ye'yaquēpi caji: Yē'ē yo'o maca tsoe ja'yere pa'iji. Jaje pa'ina, mē'ē huē'ena yē'ē ye'yacohua'i ja're cōni Egíptopi Israel paī etajē pa'ise'ere cuasajē yo'oye nesi'i,' caquē jējo saopi.”

19 Jaje caēna, i ye'yacohua'ipi Jesús cuañese'eje yo'ohuē. Yo'ojē na'iquēna, aī ja'ñe ne de'huahuē.

20 Ñami de'osi maca Jesús mesare i doce ye'yacohua'i ja're cōni paji'i. 21 Pa'i ja yē'ta'a aore aī ñu'i capi, cui'ne:

“Nuñerepa cayē mēsarute, mēsaru aquēpi yē'ēre yehuoja'quē api.”

22 Ja maca jaje caquēna, jaohua'ipi ai oi ēayerēpa asa huesēhuē. Asani sa'ñe iohua'ija'a se huēohuē, ñeje cajē:

“Ējaē, ¿mē ñato yē'ēpi yo'oja'quē a'ni?”

23 Cajēna, jaohua'ire sehuopi, Jesupi:

“Yē'ē ja're cōni te'e quēna de'huana aiquēpi iti yē'ēre de'oye yo'oyeje yo'oquē cosoquē tseā jēo cuañoja'quē. 24 Jaje pa'ina, Paī Mamaquē cato toyase'e cayeje pa'ye yo'o saoye pa'iji. Jaje pa'iquēta'are teayerēpa yo'oja'quē api, ite yehuoquē. De'ora'pi, jaē ai de'oma'ē patu.”

25 Ja maca Judaspi, iti cosoquē tseā jēo cuañoja'quēpi ite capi:

“¿Ye'yaquē, mē'ē ñato yē'ēpi yo'oja'quē a'ni?”

Caquēna, capi:

“Jaje pa'ijē'ē. Mē'ē a'ē.”

26 Ja yē'ta'a aore aijē dujēna, Jesús i jēñapi panpē ini Maija'quēre de'oji caquē seji'i. Ja jeteyo'je i ye'yacohua'ire isiquē capi:

“Aijē'ē. Iye cato yē'ē ca'ē.”

27 Ja jeteyo'je ucu duruhuē i jēñapi ini Maija'quēre de'oji caquē seni iohua'ina se isiquē capi:

“Si'aohua'i ucujē'ē, iye ucu duruhuēna. 28 Iye cato yē'ē tsie a'ē. Huajēye ca nēoñere neñe a'ē. Cui'ne jaī paī co'aye yo'ose'ere saī de'huayerē caquē isiye a'ē. 29 Jaje pa'iquēta'are cui'naēpi iye cuiya'i o'sa cōno ucuye paja'quē a'ē, mēsaru ja're cōni, yē'ē ja'quē cuañe te'tena mēsaru ja're huajē o'sa cōno ucuye tī'a macaja'a.”

*Pedro Jesure Ñama'quē A'ē, Caye**(Mr 14.26-31; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)*

30 Jējē tējisi jeteyo'je Olivos cutihuēna saē'ē. 31 Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Iye ñami si'aohua'ire mēsarute yē'ēre quēco pase'e ti peocohua'ire nēija'coa. Jaje pa'ina, toyase'e caji: 'Huani jēosi'i, yēi ñamare ñacaiquēre. Huani jēosi maca yēi ñama huahuesicohua'i pa'ija'cohua'i a'ē.' 32 Jaje pa'iquēta'are yē'ēpi ju'isiquēpi huēni du'ru Galileana saquēna, mēsarupi jeteyo'je tī'aja'cohua'i a'ē.”

33 Jaje ca maca Pedropi sehuopi:

“Jaje si'aohua'ire mē'ēre tuiye jēosicohua'i pa'itoje yē'ē cato pañē.”

34 Jaje caquēna, Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa cayē, mē'ēre. Iye ñami ja yē'ta'a cura yē'ima'ēna, mē'ē yē'ē ti ñama'quē a'ē caquē toasoñe coa caja'quē a'ē.”

35 Pedropi capi, ite:

“Mè'è ja're cōni ju'iñe pa'ito ju'iñe, yè'è. Coa caye pañe.”
Caquēna, cui'ne si'aohua'i i ye'yacohua'i cahuē.

Jesús Getsemaní Quē'rona Señe
(Mr 14.32-42; Lc 22.39-46)

³⁶ Ja maca Jesús i ye'yacohua'i ja're cōni tì'api, Getsemaní hue'yo hue'ñana. Tì'ani capi, jaohua'ire:

“Yè'èse'e sani je macana seina, mēsaruse'e iye macana ja'rujè'è.”

³⁷ Jaje cani coa Pedrore cui'ne Zebedeo mamajere cayaohua'ire sai sapi. Sani ai oi cui'ne ai co'a ju'i ai yo'o huēopi. ³⁸ Ja maca capi, jaohua'ire:

“Ai oiyè, yè'è joyopi, juni huesèye pa'ina. Jaje pa'ina, mēsaruse'e iye macana pèajè'è, cui'ne yè'è ja're cōni sètasicohua'i pa'ijè'è, mēsaruje.”

³⁹ Jaje cani Jesús ai seña maca te'i se saji'i. Sani jaronna tsiapi yejana simeni ui seji'i, Maija'quere, ñeje caquē:

“Yè'è ja'quē maca, de'hue ne tì'añe pa'ito iye sèje da'care pare yè'ere nejocaijè'è, pa'ni yè'è yèquē cayeje pa'ye yo'oye, coa mè'è yèyepi yo'ose'e pa'ijaquē.”

⁴⁰ Ja maca i ye'yacohua'i què'ro co'iquē tì'api, tsoe caisicohua'ipi uijēna. Ñani Pedrore capi:

“¿Quēco tì'añe pare, yè'è ja're cōni te'e hora macaje? ⁴¹ Sètasicohua'i pa'ijè'è. Cui'ne seje'è, co'aye mèiñena, tāsicohua'i pa'iyē paja'cohua'i. Nuñerepa joyo cato yēji, neñe. Jaje pa'iquēta'are capēpi tutu peoji.”

⁴² Tijupē sani cōni seji'i, ñeje:

“Yè'è ja'quē iye neñañe ai yo'oyere yeque necaiye peoto, coa mè'è yèyeje yo'ose'e pa'ija'quē.”

⁴³ Tijupē co'ipi. Co'iquē i ye'yacohua'i caisicohua'ini tì'a copi. Iohua'i ñaco capi ai huēo ca'a do'ire sjo meina, caè'è. ⁴⁴ Ja maca ñani jeoni saji'i, cui'naēpi Maija'quere seji'i caquē toasoñe acore. Ja'rè i case'eje pa'ye caquē seji'i. ⁴⁵ Ja maca saji'i. I ye'yacohua'i què'rona sani capi, jaohua'ire:

“Yureta'a de'oji. Caijè'è, cui'ne huajèjè'è. Tsoe tì'api, Pai Mamaquere co'aye yo'ocohua'i jēñana isija'a maca. ⁴⁶ Huèijè'è. Sañu'u. Tsoe daiji, yè'ere yehuoja'quē.”

Jesure Tseañe
(Mr 14.43-50; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴⁷ Jesús ja yè'ta'a cocare capi, Judas tītasi macaje. Jaè cato doce soisicohua'i aquē paji'i. Cui'ne i ja're cōni jai pa'i daè'è, hua'ña cui'ne tara cōni cajicohua'ipi. Jaohua'i cato Maija'quē huè'e ñacaicohua'i jaohua'i jējo daocohua'i cui'ne judío pa'i aiohua'i jējo daocohua'i paè'è. ⁴⁸ Judas iti yo'oquē yehuoja'quēpi quēaēña, jaohua'ire:

“Yè'è ini sihuaja'quē a'è. Jaēni tseajè'è.”

⁴⁹ Jaje casiquēpi Jesuna tsiojani ite sihuayeje yo'oquē capi:

“¿Pa'iquē, ye'yaquē?”

⁵⁰ Caquēna, Jesupi sehuopi ite:

“¿Cajei, iquena daiquē'ni?”

Ja maca Jesure tsiojani tseani sahuē.

⁵¹ Ja maca jaje yo'ojēna, Jesús cajeipi hua'tiyo dutani cajorose'e tēto tēapi, Maija'quē huè'e ñacaicohua'i èjaè jo'yaère pani. ⁵² Jaje yo'oquēna, Jesupi capi:

“De'huajè'è, mè'è hua'tiyo io pa'i hue'ñana. Si'aohua'i hua'tiñoapi uihuacohua'i cato jare cui'ne hua'tiñoapi huaijēna, ju'ija'cohua'i a'è. ⁵³ ¿Huesèquē mè'è yè'èpi yè'è ja'quere sequēna, yurepi tsoe doce mil huiñaohua'ire jējo daouna, cocatira'se'e? ⁵⁴ Jaje yo'oye pa'ito ¿me toyase'e caye tì'acquē'ni, jaje yo'o ja'ñe a'è, ca nēose'e?”

⁵⁵ Ja maca Jesús paire capi:

“¿Mësaru yè'ère tseañu'u cajë hua'ñapi cui'ne tarapi conì tse'ejë date, co'amaña ñaëre tseañeje pa'ye? Si'a mu'seña mësaru ja're yè'è pa'i Maija'quë huë'epi ñu'i ye'yaquëna, mësaru ti yè'ère tseañu'u cama'pë pa'isicohua'i a'è. ⁵⁶ Jaje pa'iquëta'are si'aye iye yo'oye pa'iji, tsoe acohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'epi tì'ajaquë cajë.”

Ja maca si'aohua'i i ye'yacohua'i Jesure tel'ire jeoni cati saë'è.

Judío Pai Ca Tëjicohua'ipi Jesure Yo'oye

(Mr 14.53-65; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵⁷ Jesure tseasicohua'i sahuë, Caifás Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë quë'rona. Cui'ne jarote cuañese'le ye'yacohua'i cui'ne aiohua'i tsi'sisicohua'ipi paë'è. ⁵⁸ Jaje pa'ijëna, Pedropi so'o maca se ñaquë jeteyo'je tujì'i, pai ëjaërepa huë'e daripë quë'rore paja'a. Sani jaro cacani ja huë'ere ñacaicohua'i ja're conì ja'rupi, merepa yo'oja'cohua'i a'ni ite tseasicohua'i cuasaquë.

⁵⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne aiohua'ipi cui'ne si'a judío pai yo'oye ñani ca tëjicohua'ipi co'ehuë, Jesure sañope co'aye yo'oquë api cacohua'ini tì'ani Jesure huani jeoñu'u cajë. ⁶⁰ Jaje co'ejëta'a tì'añe pahüë, ite sañope ca ja'ñe. Jaje tì'ama'pë jai pai ite coa huëojë cosojë co'aye yo'oquë api, cahuë. Jaje yo'o maca cayaohua'i tëji huë'ñarepa sañope cacohua'i daë'è. ⁶¹ Jaohua'ipi dani cahuë: “Iquë cato yè'èpi Maija'quë huë'e nejosiquëpi toaso mu'seña pa'i maca cui'naoni huëoja'quë a'è, caquë api.”

⁶² Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi huëni nëcani capi, Jesure:

“¿Ti te'le yè'opojë sañope sehuoye paquë, më'è? ¿Më'ère sañope jaohua'i caye asaquë, më'è?”

⁶³ Jaje catoje Jesús ti cama'è paji'i. Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi capi, ite: “Maija'quë huajëquërepa mamipi më'ère care pajë'è, cayë. Quëajë'è, më'èpi Maija'quë mamaquërepa Cristo panì.”

⁶⁴ Jaje caquëna, Jesupi capi, ite:

“Jaje pa'ijë'è. I a'è, yè'è, më'è cayeje. Cui'ne mësaru ñaja'cohua'i a'è, Pai Mamaquë Diusu tutu quë'irepa ëja te'tere ñu'ina, cui'ne ma'tëmopi sirija'a daina.”

⁶⁵ Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi i ju'i care naë ye'sapi, ai coa care paji caquë iñoquë. Jaje yo'oquë capi:

“Iquë Maija'quëre ai cue'cuequë yo'oji, i yè'opo cayepi. ¿Jaje pa'ito iquere yeque cajë i yo'oquëna, ñasicohua'ini seni asañu'u cajë co'eye'ni? Mësarupi tsoe asahuë, i cue'cuequë caye. ⁶⁶ Jaje pa'ito ¿me caye'ni, mësaru?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jaje co'aye caquë api. Jaje pa'ina, ju'iñe pa'iji.”

⁶⁷ Ja maca i tsiana copi tse'sejë cui'ne tarapi tè'cahuë. Yecohua'ipi tsiana mosicapi tè'cahuë. ⁶⁸ Jaje yo'ocohua'ipi cahuë, ite:

“¿Më'è a'è, Cristorepa se ta'ñe ca ñajë'è, nepi më'ère tëtore'ni?”

Pedro Cosose'e

(Mr 14.66-72; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Jaje yo'ojëna, Pedro cato hue'se yejare ja'rusiquëpi ñuji'i. Ñu'ina, paire necaico i quë'rona tsiojani cao, ite:

“Më'èje Jesús Galilea aquë ja're conì cu'i pa'isiquë aë.”

⁷⁰ Jaje cacona, Pedropi si'aohua'i pa'i huë'ñana coa cosopi, ñeje caquë:

“Huesëyë, më'è caye. ¿Iquere jaje caco'ni?”

⁷¹ Pedro eta sa'ro quë'rona huëni je'në saina, yecopi nomio ñani cao, iti maca pa'icohua'ire:

“Iquë Jesús Nazaret aquë ja're conì cu'i pa'isiquë api.”

⁷² Cacona, ja maca Pedropi tìjupë coso copi:

“Ñama'quëre pa'è, jaëte. Quëare payë.”

⁷³ A'ri maña tsoe pa'i maca ite maca pa'icohua'ipi Pedro quë'rona tsiojani cui'ne ite cahuë:

“Nuñerepa mē'ë i ye'yasicohua'i aquëre pa'ë. Jaje pa'ina, mē'ë coca cayequë tiñe pa'iji, huesëye peoye.”

⁷⁴ Cajëna, ipi capi:

“Ti ñama'quë a'ë, caye asa ma'ñe, mësaru.”

Jaje itire yo'oquë caquëna, cura yëji'i. ⁷⁵ Yë'ina, ja maca Pedro cuasa ñajaji'i, Jesús ite case'e: “Ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, mē'ë toasoñe yë'ëre ñama'quë a'ë cosoja'quë a'ë.” Jare cuasaquë ja maca jaro pa'isiquëpi Pedro etani ai oji'i, co'a ju'i.

27

Pilatona Jesure Isiye

(Mr 15.1; Lc 23.1-2; Jn 18.28-32)

¹ Ñata tomesi maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne judío pai aiohua'ipi te'e cuasaye nehuë, Jesure huani jea ja'ñere cajë. ² Sëasiquëni sani Poncio Pilatona ite yeja ëjaëna isihuë.

Judas Ju'ise'e

³ Judas Jesure yehuoquëpi ñaquëna, Jesupi huani jeo cuañoja'quë pa'ina, ñani ai oi pañete yo'ore'ni cuasaquë oi treinta curi tē'ña ite isise'ere cui'nare co'yopi, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina. ⁴ Co'yoquë capi, jaohua'ire:

“Co'aye yë'ë yo'ohuë, ti do'i peoquëni huani jeoja'quëre isiquë.”

Jaje caquëna, iohua'ipi sehuohuë, ite: “¿Iquere yëquë oiye'ni, ja yo'ose'e? Më'ëse'e yo'oquë cajë'ë.”

⁵ Ja maca Judas, curiquë Maija'quë huë'ena jeo ñato saoni sani queo deni juji'i.

⁶ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi curiquë ña'ñe qese'ere tsi'soni careña:

“Iye curiquë Maija'quëre coa isijë aya mahuëna ayaye peoji, tsie do'i saise'e me ayaye'ni.”

⁷ Ja jeteyo'je jaohua'i te'e cui'ne si'a yë'quë maca cuasajë ca de'huahuë, “soto ne huë'ñana yejare hueroñu'u, tìohua'ire taja'a yejare” cahuë. ⁸ Jaje pa'ina, ja yeja yureje “Tsie Yeja” hue'ëji. ⁹ Jaje ti'api, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Jeremias toyaquë pa'ise'e ñeje cayepi: “Treinta curiquë tē'ña imahuë, i do'ire Israel pai isise'ere. ¹⁰ Japi huerohuë, soto ne yejare, ëjaë yë'ëre cuañese'eje pa'ye.”

Jesús Pilato Ña Hue'ñare Pa'ise'e

(Mr 15.2-5; Lc 23.3-5; Jn 18.33-38)

¹¹ Jesús pai ëjaë quë'rona sasiquë paji'i. Pa'ina, ipi ite seji'i:

“¿Më'ë aë, judío pai ëjaërepa?”

Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Jaje pa'ijë'ë. Më'ë case'eje pa'i a'ë.”

¹² Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne aiohua'ipi sañope co'aye catoje Jesús ti a'ri mañaje sehuoma'ë paji'i. ¹³ Paquëna, ja maca Pilatopi capi, ite:

“¿Asama'quë mē'ë, mē'ëre sañope yo'ojë caye?”

¹⁴ Jaje catoje Jesús ti sehuoma'ë paji'i. Jaje pa'ina, ña jujani pai ëjaëpi ai ise'ere ñani ¿me neja'quë a'ni? cuasapi. Cui'ne huesëpi, yeque yo'oye peoquëna.

Jesure Huaiye Pa'iji, Caye

(Mr 15.6-20; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are si'anë fiesta pa'i maca pai ëjaëpi cosicohua'ire eto saquë yo'oye paquë paji'i. Paipi jaëni etoye pa'iji cajëna, etoquë paji'i. ¹⁶ Paji'i, cosiquë Barrabás

hue'equë si'aohua'i i co'aye yo'oye asaquë. ¹⁷ Jarote jai paï tsi'sisicohua'i pa'ijëna, Pilatopi seji'i, jaohua'ire:

“¿Neni yëye'ni, de'oye pa'ija'quëre jëjo saoye, Barrabás pañita'a Jesucristo?”

¹⁸ De'hue asapi, paipi Jesuni ai yëjë yo'o do'ire pëijë co'aye yo'oma'quëni tsease'e. Jaje pa'ina, Pilato jaje capi.

¹⁹ Ja yë'ta'a Pilato paï co'aye yo'ose'ere asani ne de'hua hue'ñare ñu'ina, i pacopi jëjo dao, io case'ere quëaja'quëre ñeje caco:

“Jaëre nuñerepa de'o paire cui'na conï yo'oma'ë pa'ijë'ë. Coa ñajë'ë. Jaëte yo'o do'ire huëo canï ñahuë, ai co'ayerepa.”

²⁰ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne judío paï aïohua'ipi paire cuañehuë, Barrabásni etojë'ë cajë, cui'ne Jesuni huani jëoja'quëre cajë'ë, cahuë.

²¹ Paï ëjaëpi tijupë cui'ne seni coquë capi:

“¿Cayahua'i tseasicohua'i pa'icohua'ire jequëni yëye'ni, eto saoye?”

Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Barrabásni etoye yëyë.”

²² Cajëna, Pilatopi seji'i, jaohua'ire:

“¿Cui'ne me neja'quë a'ni, Jesure Cristo hue'equëre?”

Caquëna, si'aohua'i sañope cahuë:

“¡Queja'quë api!”

²³ Ja maca Pilato capi, jaohua'ire:

“¿Jaje pa'ito iquere co'aye yo'o u'ni?”

Caquëna, tijupë cui'ne cui cohüë:

“¡Queja'quë api!”

²⁴ Pilatopi i co'aye yo'ose'e asa ti'ama'ëna, coa paipi jerepa josa yo'ojë sañope jase'e cajëna, ña jujani jëña tsoasi'i caquë oco daja'quëre jëjo saouna, daëna, tsoaquë capi:

“Yë'ëpi iquë de'o paire huani jëo ja'ñe cuañema'ë pa'iyë. Mësaruse'e yo'ojë'ë.”

²⁵ Jaje caquëna, si'a paï sehuohuë:

“Yëquëna cui'ne yëquë mamajëna ite huani jëo do'i tomejaquë.”

²⁶ Ja maca Pilatopi Barrabásni eto saopi, de'oye pa'ija'quëre. Etoquë Jesuni si'seni ja jeteyo'je quëni huani jëoja'quëre jëjo saopi.

²⁷ Ja jeteyo'je paï ëjaë soldado paipi Jesure sahuë, jai huë'ena. Si'a soldado paï tsi'sisicohua'irepa paë'ë, Jesús pa'i hue'ñana. ²⁸ Ja jeteyo'je i ju'i ca dutani maja'i ju'i care suñacaë'ë. ²⁹ Cui'ne siopëna miu maro puacaë'ë. Cui'ne ëja te'te jëtëna soquë tarapë isihuë. Ja maca i ña hue'ñana do're ja'runi cue'cuejë ñeje ite cahuë:

“¡Pa'ijë'ë, judío paï ëjaërepa!” ³⁰ Jaje cajë cui'ne copi tse'sejë cui'ne ite tarapëpi siopëna t'ëcajë yo'ohuë. ³¹ Jaje ite cue'cue tëjini maja'i ju'i ca dutani i ju'i care pare suñacani ja maca queja'quëre sahuë.

Ite Quëse'e

(Mr 15.21-32; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

³² Jaropi etani saijë Cirene aquëre ti'ahuë, Simón hue'equëre. Jaëni Jesure queja'a sarahua sacaija'quëre cuañehuë.

³³ Jaje yo'ojë Gólgota hue'e hue'ñana ti'ahuë. Jaje canï cayë, paï siopë tara. ³⁴ Jarona Jesure cuiya'i o'sa conona sëjeñe conï co'mesicore ocuahüë. Jaje ocujëna, Jesús ipi neñani ucuye coepi, iote.

³⁵ Ite quësi maca jeteyo'je soldado paipi Jesús ju'i care ¿nepi iote paja'cohua'i a'ni? cajë yo'ohuë, sa'ñe iohua'ija'a. Jaje yo'ojëna, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë toyase'e ñeje caye ti'api: “Yë'ë ju'i care paï ñape huahuehuë, iohua'ija'a ¿nepi paja'cohua'i a'ni?” cajë yo'ohuë. ³⁶ Jaje yo'o tëjini yecohua'ipi dani sama'cohua'ini cajë ja'runi ñahuë. ³⁷ Cui'ne

i s̄iopē sa'nihuēna ja do'ire ju'iji caco quēacore toyani sēohuē. Toyasico cato paji'i, ñeje: IQUÈ API, JESÚS, JUDÍO PAI ÈJAÈ.

³⁸ Cui'ne caya co'amaña yahue imacohua'ire quesicohua'i paë'è, i ja're conì, yequēni i èja te'tena cui'ne yequēni i ari te'tena. ³⁹ Cui'ne iti macasa'a da saicohua'ipi cue'cuejē tea ju'ijē s̄iopē api sē'cuijē saë'è, ite ñajē. ⁴⁰ Cui'ne cahuē:

“Mè'è a'è, Maija'quē huè'e peo hue'ña nejoni cui'ne toaso mu'seña pa'i maca cui'naoni huèoja'quē a'è, caquē pa'isiquē. Jaje pa'i sēte yure co'ye huasojē'è. Mè'èpi Maija'quē mamaquē pani cruzupi caje nēcajē'è.”

⁴¹ Jaje cui'ne Maija'quē huè'e ñacaicohua'i èjaohua'ijē cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ijē, fariseohua'ijē cui'ne cue'cuehuē, ite. Jaje cue'cuejē sa'ñe johua'ija'a cahuē:

⁴² “Yecohua'ita'are huasopi. Jaje pa'iquēta'a ija'a co'ye huasoyere paji. Jaje pa'ina, ipi Israel pai èjaērepa pani yurepi cruzu dequēpi caje nēcaēna, sehuoye patira'pi, maire.

⁴³ Iquē cato Maija'quēna ire papi cuasaquē quēcoquē paji'i. Jaje pa'isiquēre sēte yure Maija'quēpi ite huasojaquē, ite oiquērepa pani. Ita'a maire 'yè'è cato Diusu mamaquēre pa'è' caquē pa'isiquē api.”

⁴⁴ Cui'ne co'amaña ñaohua'ijē i ja're conì quesicohua'ique tea ju'ijē sañope cahuē.

Jesús Ju'ise'e

(Mr 15.33-41; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

⁴⁵ Ja maca yureta'a si'a yeja ñamije pa'iorepa de'o nēji'i, mu'se jopore papi na'i maca tres pa'i macaja'a. ⁴⁶ Cui'ne jare ja hora pa'i maca Jesús ai tutu cuipi: “Eli, Eli, lama sabactani”. Ja caye cato caji: Yè'è Diusu, Yè'è Diusu, ¿me nesi'quē yè'ère jeoco huesou'ni?

⁴⁷ Yecohua'i iti maca pa'icohua'ipi asani cahuē:

“Tsoe aquē Maija'quēre quēacaiquē Elías pa'isiquēni soiji.”

⁴⁸ Jare iti macapi te'i huè'huēpi, oco saësi pē quērējasi'i caquē. Quērējani dani o'sa cuiya'i conore saë tējini soquē tarapēna huē sēoni ucujaquē caquē ja'ye maca sapi. ⁴⁹ Jaje yo'oquēna, yecohua'ipi cahuē:

“Yo'oma'è. Ñañu'u, Elíaspi dani ite huasoquē pa'ito.”

⁵⁰ Tijupē Jesús tutu cui'ne cui copì. Ja maca juni huesēpi. ⁵¹ Jare iti macapi Maija'quē huè'e ta'tēpo tēhuosico cayaye emēje'epi huè'ehuēre pana yete saji'i. Yejaje ñu'cuequē cui'ne quēna yejañaje tsate saji'i. ⁵² Cui'ne ju'isicohua'ire tase'ejē hui'ye sapi. Cui'ne Maija'quēre asani ju'isicohua'ijē huèisicohua'i paë'è. ⁵³ Tasi daripēapi huèisicohua'i paë'è, Jesús huèisi jeteyo'je. Huēni de'o Jerusalén daripēna cacahuē. Cacajēna, jai pai ñahuē, jaohua'ire.

⁵⁴ Ja maca Capitán cui'ne i ja're conì Jesure ñacohua'ipi yeja ñu'cueye ñani cui'ne yeque jaiye yo'oyere ñajē ai ca'rajē cahuē: “Nuñerepa iquē Maija'quē mamaquērepa paji'i.”

⁵⁵ Jarote jai pai nomiohua'ijē paë'è, so'opi de ñajē, Jesure Galileapi coçaijē tuisicohua'i.

⁵⁶ Jaohua'i ja're conì paë'è, María Magdalena, María Jacobo cui'ne José pēca ja'co cui'ne Zebedeo mamajē pēca ja'co conì paë'è.

Jesure Tase'e

(Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁵⁷ Ñami de'o huēo maca jaiye co'amaña paquē José hue'equē Arimatea daripē aquēpi daji'i. Jaë cato Jesure tuiquē de'osiquē paji'i. ⁵⁸ Jaje pa'ipi jaēpi Pilato què'rona sani Jesús capēre seji'i. Seina, ja maca Pilatopi cuañepi, isijē'è caquē iti ñacaicohua'ire. ⁵⁹ Josépi i capē si'si peo capi peo hue'ña deapi. ⁶⁰ Yo'oni huajēcore pana i tsecona opapi, quēna yeja perepēna coje nesicono. Itē tani jai quēna pēpi daripē se s̄ioni saji'i. ⁶¹ Cui'ne jarote paë'è, María Magdalena, cui'ne yequē María conì, daripē tiñare pare ja'rusicohua'ipi.

Jesús Tasito Ñacaicohua'i

⁶² Se ñatasi mu'se cato huajë mu'se de'hua tējisi maca paji'i. Pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne fariseohua'i coní Pilato quë'rona saë'ë. ⁶³ Tì'ani cahuë: “Ëjaë, yëquë jaë cosou ja yë'ta'a huajëquë pa'inë ñeje caquë pa'ise'ere cuasayë, ‘Toaso mu'seña pa'i maca ju'isiquëpi cui'naëpi huëija'quë a'ë case'ere.’ ⁶⁴ Jaje pa'ina, jëjo saojë'ë, tasi daripë ñaja'cohua'ire toaso mu'seña pa'i macaja'a, i ye'yaquë pa'isicohua'ipi dani i capë ñani sani, ja maca paire ‘Tsoe huëji'i, juni huesësiquë pa'isiquëpi’ cama'cohua'ini. Jaje yo'ose'e cato ai jerepa du'ru cosose'e jerepa coa cosose'e pa'ima'coni tējiyerepa cosoyepi.”

⁶⁵ Cajëna, Pilatopi capi, jaohua'ire:

“Jaohua'i pa'iyë, iti ñacohua'i soldado pai. Jaje pa'ito sani de'oyerepa ñajë'ë.”

⁶⁶ Jaje caëna, sani tasi daripëre de'oyerepa de'huani iti coje sjo quëna pë ëmëje'ena toyani sëohuë. Sëoni iti macana soldado paire ñaja'cohua'ire jëoni saë'ë.

28

Jesús Jui'siquëpi Huëise'e

(Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Huajë mu'se tëto sani du'ru macarepa semana mu'se ñata maca María Magdalena, cui'ne yeco María coní tasi daripë ñañu'u cajë saë'ë. ² Saijëna, cuasama'tore papi tutu yeja ñu'cueye paji'i, Ja cato Ëjaë huiñaëpi ma'tëmopi tasi daripë quë'rona títani yo'opi, quëna pë coje sjosiconi ne tãoni io ëmëje'ena ja'rupi. ³ Mujuë ye'hueye miañe ñañeje pa'irepa paji'i. Cui'ne i ju'i capi po yëioje pa'iorepa paji'i. ⁴ Jare ñani soldado paipi quëquë huesëni tsasijë ju'ise'eje pa'iohua'i de'ohuë. ⁵ Ja maca ëjaë jo'yaëpi capi, nomiohua'ire:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Tsoe yë'ëpi asayë, Jesure quëni huani jëosiquëre mësaruru co'eye.

⁶ Iño peoji. Tsoe huëji'i, i case'eje pa'ye. Dani ñajë'ë, ite oã sitore. ⁷ Sani esa cajë'ë, i ye'yacohua'ire: ‘I cato ju'isiquë pa'isiquëpi huëji'i. Yure jaje pa'ipi mësaruru Galilea ja yë'ta'a tì'ama'pëna du'ru saija'quë api. Jarona ite ñaja'cohua'i a'ë, mësaruru.’ Iyese'e pa'iji, yë'ë mësarute casi'i cuasase'e.”

⁸ Ja maca nomiohua'ipi esa tasi daripë quë'ropi ca'rajë cui'ne ai sihuacohua'ipi huë'huëjë saë'ë, huajë cocare i ye'yacohua'i pa'isicohua'ire quëañu'u cajë. ⁹ Ja huë'huëjëna, Jesupi jaohua'ina ñaini pëpapi. Pëpaquëna, ja maca Jesure ire papi cajë i quëona su'cuajë de'oquëre pani cahuë. ¹⁰ Yo'ojëna, ipi capi, jaohua'ire:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Sani quëajë'ë, yë'ë yo'je tsire. Galileana sani yë'ëre ñañe pa'iji.”

Soldado Pai Quëase'e

¹¹ Ja yë'ta'a nomiohua'i saijëna, yecohua'i soldado pai iti ñasicohua'ipi pai pa'i huë'ñana sani si'aye iohua'i yo'oquëna, ñase'ere quëahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire.

¹² Ëjaohua'ipi sani aiohua'i ja're coní cahuë, si'a yë'quë maca cuasaye pa'ijaquë cajë. Jaje cajë ja maca soldado paire jaiye curiquë isihuë. ¹³ Isijë cahuë, jaohua'ire:

“Mësarupi cajë'ë: ‘ñami yëquë caní huesësi maca Jesús ye'yaquë pa'isicohua'ipi dani i capë ñani sahuë.’ ¹⁴ Jare pai ëjaëpi asa tì'ani, mësarute sañope yo'oye pa'ito yëquëpi ite ca de'huacañu'u. Cui'ne ai yo'oye pa'itoje cõcaija'cohua'i a'ë, mësarute.”

¹⁵ Ja maca soldado paipi curiquë imani, sani jare iohua'i yëhuojë case'eje pa'ye quëahuë. Jaje pa'ina, yure iye mu'señaje judío pai cui'ne quëajë pa'icohua'i a'ë.

Jesupi I Jëjo Daocohua'ire Cuañese'e

(Mr 16.14-18; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁶ Jaje du'ru ca nëose'e sëte i ye'yacohua'i once pa'iohua'i Galileana saë'ë, Jesús quëa nëosi cutihuëna. ¹⁷ Jarona Jesure ñani ite do're ja'runi de'oquëre pa'ni cajë yo'ohuë, ja yë'ta'a yecohua'i jëa coejëta'a. ¹⁸ Ja maca Jesús jaohua'ire tsiojani capi:

“Yë'ëna si'aye tutu isise'e pa'iji, ma'tëmo cui'ne yeja cuañequërepa pa'ija'quëre. ¹⁹ Jaje pa'ina, saijë'ë, coa si'a yejaña pa'i pa'i hue'ñana. Sani yë'ëre ye'yecohua'ire necaijë'ë. Jaohua'ire Maija'quë mamipi, i mamaquë mamipi, cui'ne de'o joyo mamipi oco do-caijë'ë. ²⁰ Jaje yo'ojë cui'ne ye'yajë'ë, yë'ë mësarute cuañese'ere si'aye sehujajë cajë. Cui'ne cuasajë'ë, yë'ëpi mësarü ja're si'a mu'seña pa'iji, yeja carajaisi macaja'a.” De'oji. Jaje pa'ijaquë.

SAN MARCOS

Juan Oco Doquë Ayere Quëaye

(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

¹ De'o coca ñeje huëopi. Ñeje yo'opi, Ëjaë Jesucristo Maija'quë mamaquë. ² Maija'quëre quëacaiquë Isaíaspi Maija'quë quëaquëna, toyapi, ñeje:

“Yë'ère quëacaiquëre du'ru jëjo saosi'i, saija'a ma'a ne de'huacaija'quëre.

³ Airopi i yë'ose'e jutaja'coa.

Ne de'huajë'ë,

Mai Ëjaë daija'a ma'a, nui ma'a hui'yocaijë'ë.”

⁴ Jaje pa'ina, Juan cuëne yejaja'a dai paire doquë daji'i. Jaje dai capi: Mësarü ja'rë cuasase'ere jëoni pönëto oco doye pa'iji, mësarü co'aye yo'ose'e sai de'huacaise'e pa'ija'core. ⁵ Judea quë'ro pai cui'ne Jerusalén daripë pai si'aohua'i i pa'i hue'ñana sani johua'i co'aye yo'ose'e oijë quëajëna, Juanpi Jordán tsiayana dopi.

⁶ Juan caña cato camello nañapi nese'e paji'i. Cui'ne i tëi ca cato ca'nipi nesico paji'i. I aiñe cato pu'su cui'ne mejaë paya paji'i. ⁷ Ñeje caquë paire quëaëña:

“Yë'ë jeteyo'je jerepa pa'ipi daiji. I jo'yaë në meni zapato joyecaiquëje pa'i yë'ë peoyë, ai teaye pa'i a'ë. ⁸ Ocopi dohuë, mësarute. Jesuta'a Maija'quë joyore isija'quë api.”

Jesure Doye

(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹ Ja mu'seña Jesupi Nazaret daripëpi de daquëña. Nazaret daripë cato Galilea quë'ro paji'i. Daquëna, Juanpi Jordán ñana dopi, Jesure. ¹⁰ Do tējina, Jesús tsiayapi tumaquëna, ma'tëmo jaca sacona, ñaëña. Ñaquëna, Maija'quë joyo ire pana nëca mequëña, su'teje pa'ipi. ¹¹ Nëca meina, ma'tëmopi yë'ose'e jutaëña:

“Më'ë yë'ë mamaquë a'ë. Më'ère ai yëyë. Ai sihuaquë pa'iyë, më'ère.”

Jesure Neñañe

(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹² Ja maca jë'nërepa Maija'quë joyopi saëña, Jesure, yequë hue'ñana, pai peo hue'ñana. ¹³ Saëna, airo acohua'i quë'rona cuarenta mu'seña pa'ina, mënapi co'aye yo'ojaquë caquë dani neñaëña. Mënapi jaje yo'o tëji maca huiñaohua'ipi dani Jesure necateña.

Jesús Yo'o Huëoye, Galileana

(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

¹⁴ Juanre tsoe tseani cosi maca Jesús jeteyo'je saji'i, Galileana, de'o cocare quëaquë Diusu tē'te ayere. ¹⁵ Ñeje caquë quëapi:

“Tsoe tī'api, Maija'quë cuañe tē'te. Ja'yere pa'iji. Mësarü ja'rë cuasase'e jëoni yeque cuasayena pönëjë'ë. Huaso cocare asajë'ë.”

Hua'ire Yo'ecohua'ire Soiye

(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

¹⁶ Jesupi Galilea jaira tē'tëpaja'a saina, Simón i yo'jei Andrés cōni hua'i huäterë jëo dëojëna, ñaëña, iti hua'i yo'ecohua'i sëte. ¹⁷ Ñani jaohua'ire capi:

“Yë'ë ja're daijë'ë. Yureta'a paire yo'ecohua'i pa'ija'cohua'ire nesi'i, yë'ëpi.”

¹⁸ Ca tējina, huäterë jëoni sateña, i ja're.

¹⁹ Satena, seña maca saina, Zebedeo mamajëpi Jacobopi i yo'jei Juanpi cōni yohuëre ñu'ijë huäterëre que'que do'sejëna, ñaëña. ²⁰ Ñani johua'ire soiña. Soina, jaohua'ije pëca ja'quëre jëoni Jesús ja're sateña, i saina cocaicohua'i ja're cōni yohuëre pa'ina.

*Co'a Joyore Hue'equë
(Lc 4.31-37)*

²¹ Jeo saiscóhua'ipi capernaum daripëna sa t̄'ani, du'ru huajë mu'se Judea p̄ai tsi'si huë'ena cacarena, ye'yaëña, Jesupi. ²² Ye'yaquëna, me nesiquëpi de'oyerepa t̄a'ñerepa ye'yaquë'ni, jaë, cuañequëje pa'irepa ye'yaquë'ni. Maire ye'yacohua'i yo'oyeje yo'oye p̄aji, cuasareña. ²³ Cui'ne p̄ai tsi'si huë'ere huati quë'i paquëña.

²⁴ Pa'ipi caëña:

“¿Jesús Nazaret daripëpi daiquë me nesi'quë yëquëre yo'oquë'ni? ¿Yëquëre huasi'quë daiquë? Ti cuañequërepa de'oquëni ñahuë, më'ère.”

²⁵ Caquëna, Jesupi huatire caëña:

“Cama'ë pa'ijë'ë. Jaëte jeoni etajë'ë.”

²⁶ Caquëna, asani hue'hue dahuëje pa'ye ju'iquëte yo'oni cuini etaëña, huati. ²⁷ Jaje yo'ouna, ñani si'aohua'i quëquë huesëni sa'ñe seteña:

“¿Ique a'ni, iye? ¿Iquerepa huajë ye'yaye a'ni, iye? ¿Huatiohua'ire eto sao tuture paque p̄aji. Jaje paquëni i cuañeñe sehujë etayë?”

²⁸ Jaje Jesús yo'oyese'e esa Galilea yeja pa'icohua'i asa t̄'areña.

*Simón Pedro Huaore Jujuye
(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)*

²⁹ Ye'ya t̄ejini p̄ai tsi'si huë'epi etani Simón cui'ne Andrés huë'ena cacaëña. Jacobo cui'ne Juan cõni cacarena, Jesús ja're. ³⁰ Cacarena, Simón huao suña dahuëre ju'io uico pacoña. Pa'iona, io ju'iñe quëareña, Jesure. ³¹ Quëarena, asani dani io jëtëna t̄eani naë huëouña. Naë huëouna, suña dahuë jeouña. Jeouna, huëni si'aohua'ire aõña.

*Jai Paire Ne Co'yaye, Jesús Yo'oquëna
(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)*

³² Na'iquëna, ëse caje huesëquëna, ja daripë si'a ju'icohua'ire cui'ne huati quë'iohua'ire Jesús quë'rona dareña. ³³ Si'a p̄ai ja daripë acohua'i tsi'sireña, eta sa'ro quë'rona.

³⁴ Tsi'sirena, jai p̄aire jujuquëna, co'yareña, si'aohua'i. Si'aye ju'iñe pa'itoje de'oye jujuña. Cui'ne huati quë'iohua'i pa'ijëna, eto saouña, huatiohua'ire. Huatiohua'ipi tsoe Jesure ñareña. Jesupi huatiohua'i cayete ësequë, cama'pë pa'ijë'ë, cani eto saouña.

*Jesús Yëhuoye, Galilea Quë'rore
(Lc 4.42-44)*

³⁵ Ja yo'o t̄ejini pëani cani nea hue'ñarepa huëni saquëña, p̄ai peo hue'ñana Maija'quëni casi'i caquë. ³⁶ Ja caquëna, Simón cui'ne yecohua'i cõni tuteña. ³⁷ Tunì t̄'ani ite careña:

“Si'aohua'i më'ëni co'eyë.”

³⁸ Cajëna, Jesupi iohua'ire caëña:

“Je darina sañu'u. Je darije cui'ne Maija'quë coca quëasi'quë daë'ë.”

³⁹ Cani saquëña. Si'a hue'ña Galilea quë'roja'a sai si'a Judea tsi'si huë'ena cacani Maija'quë coca quëarojaquëña. Cui'ne huatiohua'ire eta saouña.

*Jesús Jujucayë, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre
(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)*

⁴⁰ Jesús pa'i hue'ñana te'i ju'iquëpi daquëña. Ja'ju dahuë ju'iñe hue'equëpi dani do're ja'runi oi sequëña:

“Më'ëpi yëni ne co'yajë'ë, yë'ère.”

⁴¹ Ju'iquëte oi ñaquë jëtëpi se patoquë caëña:

“Yëyë. Më'ère jujusi'i.”

⁴² Cani patoquëna, ti ju'iñe peoquëre pare ne co'yaëña, ite. ⁴³ Ne co'yani Jesupi yëhuouña, yë'ë ne co'yase'e quëama'ë pa'ijë:

44 “Yecohua'ire quëama'ë pa'ijë'ë, coa Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëse'ere iñojë'ë, Moisés cuañequë pa'ise'ere isiquë më'ë si'sire tsoa tosiquë pa'iyere iñoquë. Jaje yo'oquëna, yecohua'i ñajajë caëña. Cani jëjo saouña.”

45 Ti jujusiquëpi etani sani Jesús yo'ose'ere si'a hue'ña quëaëña. Quëaëna, Jesupi pai daripëa tiñarepa cacaye peouña. Peoquëna, hue'sere pai peo hue'ñare paquëña. Pa'iquëta'are paipi i quë'rona si'a hue'ña acohua'ipi dateña.

2

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuye

(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

1 Yequë huë'ñare panirojani tëjini, tijupë Capernaum yejana co'i copi. Co'ina, huë'ere pa'iji asareña, yecohua'i. 2 Asani esa tsi'sireña. Si'a huë'e timë huesëoña, so'o sa'ro peoyerepa. Jaje tsi'sirena, i cato Maija'quë cocare quëaëña. 3 Quëaquëna, cajese'e ëmëohua'ipi ju'iquëre hue'ejë dareña. I ju'ine cato quë'quë dahuë paji'i. 4 Dani jai pai pa'ijëna, Jesús pa'i hue'ñana caca ti'añe peoquëna, ña jujani huë'e ëmëje'aja'a coje neni ju'iquëre cai saihuëre uina, Jesús nëca hue'ñana casareña. 5 Jujucaija'quë api cuasajë yo'oyere ñani Jesús ju'iquëre capi:

“Tsihua'ë, më'ë co'aye yo'ose'ere sai de'huacaise'e a'ë.”

6 Jaje caquëna, iti maca ñu'icohua'ipi cuañese'e ye'yacohua'i acohua'ipi asani cuasahuë. 7 ¿Me yo'oquë jaje caquë'ni, iquë? Coa Maija'quëni cue'cuequë caji. Iye yeja acohua'i pai co'aye yo'ose'ere sai de'huaye peoji. Coa Diususe'e yo'oye a'ë, ja cato.

8 Cuasajëna, Jesús i joyopi johua'i cuasase'e asani caëña:

“¿Me neñu'ju jaje cuasaye'ni, mësarü? 9 Ique a'ni, ju'iquëre ai de'oye ca'ñe pa'ye: ‘Më'ë co'aye yo'ose'e sai de'huacaise'e a'ë.’ Panita'a caye, ‘Huëni më'ë cai saihuë ini saijë'ë.’

10 Jaje pa'ito mësarute iñosi'i, yë'ë Pai Mamaquë iye yeja pa'i pai co'aye yo'ose'ere sai de'hua tutu paquë pa'iyere.”

Jaje cani ju'iquëre caëña:

11 “Më'ëni cayë, huëijë'ë. Më caicore ini hue'equë më huë'ena saijë'ë.”

12 Jare caëna, ju'iquëpi i cai sëohuë ini hue'equë saquëña. Saquëna, ñani Maija'quë ai de'oji cajë sihuareña, mai ña ma'ñere ñañë, cajë.

Jesupi Levíre Soiye

(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

13 Jesupi sani cõña, jaira të'tëpana. Sani cõna, si'a pai i quë'rona tsi'sirena, ye'yaëña. 14 Ye'ya tëjini jerepa saina, Leví, Alfeo mamaquëpi pa'i do'i sai huë'ere ñu'ina, Jesupi ñani caëña:

“Yë'ë ja're daijë'ë.”

Caëna, asani i ja're saquëña.

15 Jesupi Leví huë'ena sani ñu'i aina, jai pai pa'i do'i secohua'i cui'ne yecohua'i co'aye yo'ocohua'i cui'ne i ye'yacohua'i cõni te'e ñu'ijë ateña. 16 Jesupi jaje jaohua'i ja're cõni ñu'i aina, ñaquë ñani cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne fariseohua'ipi i ye'yacohua'ire seteña:

“¿Me neni mësarute ye'yaquë pa'i do'i secohua'i ja're cõni cui'ne co'acohua'i ja're cõni ucuquë cui'ne aiquë'ni?”

17 Sejëna, Jesupi asani sehuouña, jaohua'ire:

“Huajëcohua'i cui'ne de'oye pa'icohua'i jujuquëre co'ema'cohua'i a'ë. Ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ë. Yë'ë cato de'ocohua'ini soisi'i caquë daiye pahüë. Co'acohua'ini caquë daisiquë a'ë.”

Ai Ma'ñere Cajë Señe

(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

18 Fariseo paí ye'yacohua'ipi cui'ne Juanre ye'yacohua'ipi aima'pë Maija'quëre sejëna, yecohua'ipi ñani Jesús quë'rona dani seteña:

“¿Me yo'ojë më ye'yacohua'i aima'pë seña pañe'ni, Juan ye'yacohua'i cui'ne fariseo paí ye'yacohua'ise'e aima'pë sejëna?”

19 Sejëna, Jesupi sehuouña:

“¿Hueja ao aija'cohua'ire soisicohua'i je'quë aima'cohua'ini iti hueja posëpi iohua'i ja're coní pa'ito? Ipi pa'ito aine pa'iji. 20 Jaje pa'iquëta'are hueja posëje pa'ini yequë mu'se sio cuañoni ja macata'a aima'pë seja'cohua'i a'ë.

21 Ai ju'i care huajë capi jaoma'cohua'i a'ë. Jaje yo'osicohua'i pa'ito jojajëna, huajë capi quërësiö ai ju'i care jerepa jai coje neña pa'iji. 22 Cui'ne huajë cuiya'i conore ai ca'ni topëna ayama'cohua'i a'ë. Ayasicohua'i pa'ito huajë cuiya'i conopi o'saquë qui'co joiye pa'iji. Ja maca yureta'a si'aye nejoñe pa'iji, cono cui'ne topëje coní. Ja do'ire huajë cuiya'i cono ja're huajë ca'ni topëna ayaye pa'iji.”

Jesús Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye
(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

23 Te'e mu'se Jesús huajë mu'se pa'ina, trigo tsioja'a saina, i ye'yacohua'ipi sa tëto saijë tëahuë. 24 Tëajëna, ñani fariseo paipi careña, Jesure:

“Ñajë'ë, jaohua'i yo'oyere huajë mu'se yo'oye peoji, huajëye pa'i mu'sere.”

25 Cajëna, ipi iohua'ire caëña:

“¿Maija'quë toyapë mësarü ñama'cohua'i a'ni? Toyase'e cato caji: Abiatar Maija'quë huë'ere ñacaicohua'i ëjaërepa pa'i maca, Davidpi cui'ne i cocohua'ipi aine peoquëna, ai ëa ju'ijë. 26 David cui'ne i cocohua'i coní cacani aore Maija'quë ña hue'ñana tëose'ere aë'ë. Iye ao cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'ise'e ai ja'ñe pa'iji. Yecohua'ire ësesese'e paji'i.”

27 Cui'ne jaohua'ire Jesupi caëña:

“Pa'ini caquë Maija'quë huajë mu'se nepi. Pa'ni paipi huajë mu'se do'ire ai yo'ojajë caquë neña. 28 Yë'ë Paí Mamaquë cato huajë mu'se ëjaëpi yo'oyë.”

3

Jëtë Sëyë Huesësiquë
(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

1 Paí tsi'si huë'ena Jesupi tijupë cacapi. Cacaëna, jarote jëtë sëyë huesësiquë paji'i.

2 Pa'ina, huajë mu'sere Jesupi jujuquëna, ñañu'u cuasajë cama'pë ñahuë, jujuquëna, sañope ite cañu'u cajë. 3 Ja maca Jesús jëtë sëyësiquëre ñani caëña:

“Huëni nëcani iye maca jopore pana dani nëcajë'ë.”

4 Jaje se cani yecohua'ire seji'i:

“¿Huajë mu'se ique yo'oyepi de'oquë'ni? ¿De'oye, pa'nita'a co'ayere yo'oye, paire huasoye, pa'nita'a paire huani jeoñe?”

Jaje caquëna, ti sehuoye pareña. 5 Jaje Jesús seni jujani pëi iohua'ire ñapi, i cayere asaye coejëna, ñani. Jaje oi ña jujani ju'iquëre capi:

“Më'ë jëtëre pi'najë'ë.”

Caquëna, pi'napi. Pi'naquëna, i jëtëpi tsoe de'oco paji'i. 6 Jare ñani fariseo paí etasicohua'ipi Jesure huani jeo ja'ñere ca de'huajë paë'ë, Herodes paí ja're coní.

Jaira Të'tëpare Jai Paí Pa'iyë

7 Jesupi i ye'yacohua'i ja're coní saji'i. Saina, jai paí tuteña, Galilea paipi. 8 Jaiye yo'oquëna, asa ti'ani Judea, Jerusalén, Idumea, Jordán je te'te quë'ro acohua'i, Tiro yeja acohua'i, cui'ne Sidón yeja acohua'i i quë'rona ñañu'u cajë dateña. 9 Jaje pa'ina, Jesupi i ye'yacohua'ire caëña. Yohuë ja'yena dajë'ë, paipi qui'ima'cohua'ini. 10 Iye cato capi jai paire jujuquëna, ñani ju'icohua'ipi ini patoni co'yañu'u cajë yo'ojëna. 11 Cui'ne huatiahua'ipi ini ñani do're ja'rujë cuijë cahuë:

“Më'ë cato Maija'quë mamaquë a'ë.”

¹² Jaje cajëna, Jesús ai ësepi cama'pë caquë. Jaë api, quëaye coepi.

Jesupi Yë Sahuani Soiye

(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

¹³ Ja jeteyo'je ai cutihuëna tumani jaroni i yë sahua nëosicohua'ire soina, dateña. ¹⁴ Datena, soipi, si'a jëña cayañoa pa'iohua'ire tsi'soni sahua nëosicohua'ire yë'ë ja're pa'ijajë caquë jaohua'ire mësarute jëjo saosi'i yë'ë coca quëaja'cohua'ire. ¹⁵ Cui'ne ju'icohua'ire juju tutu cui'ne huatlohua'ire eto sao tutu isiña. ¹⁶ Icohua'i a'ë, doce i soisicohua'i: Simón jare ini Pedroro hue'yopi. ¹⁷ Jacobo cui'ne i yo'jei Juan, Zebedeo mamajë paë'ë, cui'ne jaohua'ini hue'yopi Boanerges jaje cani cayë mujuë mamajë. ¹⁸ Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jacobo cato Alfeo mamaquë Tadeo, Simón paji'i. Jaë cato judío pai de'oye pa'iyere caquë yo'o tsëcapë aquë paji'i. ¹⁹ Cui'ne Judas Iscariote paji'i, Jesure cosoquë yehuoja'quëje.

Jesús Co'a Joyo Tuture Paquë Caye

(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

²⁰ Jaje quëa tëjini i ye'yacohua'i ja're huë'ena cacaëña. Cacaëna, tijupë paipi tsi'si dateña. Tsi'si huesëjëna, ai yo'oye pa'ina, ai yo'ojë aiñeque pareña. ²¹ Jaje pa'ina, i cajeohua'ipi asani Jesure quërëjañu'u cajë dateña, coa cuepei neni yo'oji, caye pa'ina.

²² Cuañese'e ye'yacohua'ipi Jerusalénpi daisicohua'ipi careña:

“Huati ëjaë Beelzebúre hue'equëpi yo'oji. Jaje pa'ina, jaë tutupi co'a joñoare eto saoquë yo'oji.”

²³ Jaje cajëna, ja maca Jesupi soiña, tiña asajajë caquë quëapi, pai yo'oyeje pa'ye ñeje caquë:

“¿Huati ëjaë pani me ija'a co'ye eto saoquë'ni? ²⁴ Paipi yeja ëjaëpi huasiquë pani, yecohua'ipi ini sañope yo'ojëna, uihuaquë coa carajaiñe pa'iji. ²⁵ Cui'ne te'e huë'e acohua'ipi uihuajë huasicohua'i pani coa sa'ñe yo'ojë carajaiñe pa'iji. ²⁶ Jaje huatipi ija'a sa'ñe uihuaquë pani quëcoye peoji. Jaje yo'oquë pani tsoe carajaisi'quë yo'oye pa'iji.

²⁷ Ai tutu quë'i huë'e pa'ito cacaye peoji, i co'amaña sioñu'u cajë. Ini du'ru huenita'a i co'amaña jioye pa'iji.

²⁸ Nuñerepa cayë, mësarute: si'aye pai co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye pa'iji. Cui'ne Maija'quëre co'a coca cayeje sai de'huacaiye pa'iji. ²⁹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore sañope co'a coca casiquëre cato sai de'huacaiye ti peosipi. Si'anë do'i pasipi.”

³⁰ Huatire hue'equë api casi do'ire, jaje Jesús quëaëña.

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'je Tsi

(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

³¹ Jesús pëca ja'co cui'ne i yo'je tsi coni dani hue'sere pa'ijë Jesure quëacaija'quëre jëjo saoreña, daijaquë cajë. ³² Jare asani Jesús quë'ro jai pai ñu'ijë asacohua'ipi Jesure careña:

“Më'ë ja'co cui'ne më yo'je tsi më'ëni soiye, hue'sepi.”

³³ Cajëna, sehuouña:

“¿Ne a'ni, yë'ë ja'co, cui'ne yë'ë yo'je tsi?”

³⁴ Jaje cani i quë'ro ducohua'ire seña tëjjani caëña:

“Iñore pa'iyë, ja'coje pa'iohua'i cui'ne yë'ë yo'je tsije pa'iohua'i. ³⁵ Si'aye Maija'quë yëyete yo'ocohua'ipi yë'ë yo'jei cui'ne yë'ë yo'jeo cui'ne yë'ë ja'cohua'i pa'iyë.”

4

Taquë Yo'ose'eye Pa'ye Quëase'e

(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Tɪjupë Jesús jaira tē'tēpapi ye'ya huēouna, jai paɪ i quē'rona tsi'si dateña. Jai pairepa tsi'si daijēna, Jesús ña jujani ɪti maca jaira huahua yona aya mēni ja'ruña, paɪse'e mejahuēre pa'ijēna. ² Ja maca yureta'a jaiye ye'yaēña, paɪ yo'oyeje pa'ye ñeje caquē.

³ “Asajē'ē, iyere, taquē sani tase'ere. ⁴ Jaje sani taquēna, yequē capi ma'ana tomepe. Tomeina, pi'api dani peo hue'ña ocue saopi. ⁵ Yequē capi quēna yejana tomeo. Tomeni esa mēapi, pēa yeja do'ire. ⁶ Jaje mēacota'are ēsēpi ēo hueapi, tsita mema'coni. ⁷ Yequepi tomepe, miu pisi quē'rona. Jaje pa'ina, miu pisi te'e ai de'oni hue hueapi. Jaje yo'oni quēima'o paco'ē, tase'e. ⁸ Yequē capi de'o yejana tomepe. Tomeni mēani jaiye de'oye quēji'i. Iti ca yequē ñeapi quēji'i, treinta ca, yequepi sesenta ca cui'ne yequepi cien ca quēji'i.”

⁹ Casi jeteyo'je caēña, jaohua'ire:

“Cajoro hue'ecohua'i pani, asajē'ē.”

Me Ne Ja'ñere Paɪ Ñañena Coni Quēaē'ni
(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)

¹⁰ Quēa tējisi jeteyo'je Jesús te'i pēaēña. Pēaēna, ñani i quēno maca i ye'yacohua'i ja're conɪ pa'icohua'ipi sēteña: ¿Iohua'i ñañena conɪ ique yo'oyere quēaē'ni, jaje? ¹¹ Cajēna, ipi sehuouña. Sejēna, Jesupi caēña:

“Mēsarute Maija'quēpi ta'ñe asaye isipi, yahuese'ere ma'tēmo tē'te ayere. Jaje pa'iquēta'are jaro tɪro pa'icohua'ire cato iohua'i ñañe ayepi conɪ caquē quēaye pa'iji. ¹² Jaohua'ipi ñajēta'a ñañe pajajē caquē. Cui'ne asajēta'a ti jare caji cuasama'cohua'ipi pa'ijajē caquē, cui'ne asani pōnēma'pēna iohua'i co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye peojaquē caquē quēayē.”

Taquē Yo'oyeje Pa'ye Quēaye
(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

¹³ Caēña, yequeje:

“¿Mēsaru iye quēase'e asa tɪ'añe pañe? ¿Jaje pani me yeque cui'ne pa'ye quēato asa tɪ'aja'cohua'i a'ni? ¹⁴ Maija'quē coca quēaquē api, ɪti ca tañeje pa'i. Maija'quē coca'ē, ɪti ca. ¹⁵ Ma'ana ɪti tōmese'eje pa'iohua'i pa'iyē, yecohua'i. Jaje pa'iohua'ipi Maija'quē coca asayē. Asarena, huatipi dani, peo hue'ña iohua'i asase'ere nejoñere quēaji. ¹⁶ Quēna yejana tase'eje pa'iohua'i a'ē, yecohua'i. Jaje pa'iohua'ipi ai yējē asani sihuajē de'huayē, Maija'quē coca. ¹⁷ Jaje asasicohua'ita'a quēcoma'pē ai yo'oyepi pa'ina, panita'a de'o coca do'ire paipi sañope yo'ojēna, yo'o jujani jēoñere quēaji. ¹⁸ Yecohua'ipi miu pisi quē'rona taēna mēañeje pa'iohua'ipi de'o coca asayē. ¹⁹ Asasicohua'ita'a iye yeja co'amañare ai cuasajē jaiye co'amaña pa ēayepi cosoquēna, coa si'a co'amaña yē huesēni yo'ojē Maija'quē cocare nejoñe a'ē. Jaje yo'ocohua'i quēiñeje pa'ye de'oye pa'iyere iño tɪ'añe peoji. ²⁰ Yecohua'ipi de'o coca asani ti de'huacohua'i pa'iyē. Jaohua'ipi jaiye quēiñeje pa'iohua'i pa'iyē, de'o yejajē pa'iohua'i. Yecohua'ipi treinta ca quēise'eje pa'iohua'i pa'iyē. Yecohua'ipi sesenta ca quēise'eje pa'iohua'i pa'iyē. Cui'ne yecohua'ipi cien ca quēise'eje pa'iohua'i pa'iyē.”

Toa Tsēo Pē Yo'oye Ayepi Ye'yaye
(Lc 8.16-18)

²¹ Caēña, cui'ne:

“¿Toa tsēo pēre dani mahuē huē'ehuēna nēcocohua'i a'ni panita'a cai saihuē huē'ehuēna nēcocohua'i a'ni? Pani, toa tsēo pē cato si'a hue'ña miaja'coni tɪñare pana nēcoye pa'iji. ²² Yahuese'e pa'ise'epi si'aye tɪ'a ja'ñese'e a'ē cui'ne paɪ ñama'pē pa'ijajē cajē yo'ose'ere si'aohua'i, asase'e pa'ijajē coa. ²³ Mēsarupi cajoro hue'ecohua'i sēte asa tɪ'ajē'ē.”

²⁴ Caēna, cui'ne:

“De'hua mēsaru asase'ere yo'ojē'ē. Mēsaru yecohua'ire cuēcueni isiyeje pa'ye mēsaruteje Diusupi cuēcueni isija'quē api. Mēsaruni jerepa isija'quē api, ɪti asacohua'ini.

25 Jaje pa'ina, paquëni jerepa isiye pa'iji. Cui'ne peoquëni jerepa a'ri maña i payeque jioye pa'iji.”

Tase'e Mëañe Ayepi Quëaye

26 Jesupi capi, cui'ne:

“Maija'quë cuañe te'te cato yejana iti care taëna, iose'e mëañeje pa'ye a'ë. 27 Jaje pa'ina, ta tējisi jeteyo'je sani iti tasiquë caiji. Cani tējini na'iquëna, huëiji. Jaje cui'ne mu'seña cui'ne ñamije tēto saiji. Yo'oquëna, tasi ca cato tsatani mëa huëoji. Jaje yo'oquëna, iti tasiquë cato huesëquë pa'iji, io yo'oye. 28 Yejase'e ai de'oye necaina, mëaji. Du'ru macarepa iti ñe macapi mëaji. Jeteyo'je iti tsa'ña neji. Jeteyo'je iti ca yureta'a neji, iti tsa'ñana timë ja'ñe. 29 Iti ca ya'ji tējisi maca iti ca tēasi'i caquë etaquë api. Jaje yo'oyeje pa'ye a'ë, Maija'quë te'te aye.”

Mostaza Ca Ayepi Ye'yaye

(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

30 Yequeje caëña, Jesús:

“¿Iqueje pa'ye a'ni, Maija'quë te'te aye, panita'a iquena coni caquë quëara'ye iohua'i asa ja'ñe? 31 Mostaza care yejana tañeje pa'ye a'ë. Ja ca cato si'a soquë ca maña seña maca ai a'ri ca'ë. 32 Jaje pa'iquëta'are tasicopi ai de'osico pani si'a soquë ñeña maña jerepa jaico ai de'ocoa. Jaje pa'ioipi jai soquë capëa pa'iona, pi'aje iona daijë pëa huajëjë pa'icohua'i a'ë, ja'o huë'ehuëna.”

33 Jaje Jesús ye'yapi, Maija'quë coca. Jaiye iohua'i ñañe ayepi caquë iohua'i a'jiñe asa ti'añeque quëapi. 34 Iohua'i ñañe ayepi caquë si'anë quëaëña. Coa peoye quëaye paëña. Jaje pa'iquëta'are i ye'yacohua'ise'ere si'aye i quëase'ere jare cayë caquë nuñerepa quëaëña, te'ohua'ire.

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañeñe

(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

35 Iti mu'se na'iquëna, ire ye'yecohua'ire caëña:

“Je tē'huina jeñu'u.”

36 Caëna, ja maca Jesús yohuëre pa'ina, paire jeoni sateña, Jesús ja're. Saijëna, cui'ne yequë yohuëja'a coni sateña. 37 Saijëna, ai tutu huëouña. Jairapi ai to'acquë yohuëna ocopi timëoña. 38 Timëquëna, Jesuta'a sëtipe quë'rore coa ui caquëña, i siopë tēo pacona tēo paquë. Caina, jaohua'ipi dani sëtoni careña:

“Ye'yaquë, mai ne huesëyë.”

39 Cajëna, huëni tuture cuañeñe. Cui'ne jairare caëña.

“Yo'oma'o pa'ijë'ë.”

Caquëna, tutupi jo'cua jeo nëquëña. Cui'ne jairaje tsiña de'huaje pa'io de'oña. 40 Ja maca jaohua'ire caëña:

“¿Me yo'ojë ca'raye'ni? ¿Maija'quëpi ñacaiji, cuasa ma'ñe?”

41 Caquëna, ire ye'yecohua'ipi ña quëquëni careña:

“¿Iqueire papi, iquë ja jerepa tuture cui'ne jairate cuañequë'ni, cui'ne sehuoco?”

5

Huati Quë'ire Gadara Aquëre Quëaye

(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

1 Jaira je tē'huina ti'areña, Gadara quë'rona. 2 Yohuëpi Jesús ja'a tumaquëna, ju'isicohua'ire ta hue'ñapi te'i ëmë huati quë'ipi sañope daquëña. 3 Huati quë'i cato, ju'icohua'ire ta hue'ñare pa'iquë paquëña, quëna meapi hueñu'u cajëta'a hueñe peoquëpi. 4 Jëña nëcañoa coni jaiye huëtoje ipi naë tēte jeaëña. I jerepa tutu neñe peouña. 5 Ñami, mu'se ju'isicohua'ire ta hue'ñare ai cutihuëre pa'i cuiquë quëna pëapi co'ye huai

yo'oquë paquëña. ⁶ So'opi Jesure ñani huë'huëni Jesús nëca macana tì'ani Jesús mè'ëpi jerepa tutu paquë cani do're ja'ruña.

⁷⁻⁸ Do're ja'runa Jesupi caëña, huatire:

“Iye ëmëre etajë'ë.”

Caquëna, ai tutu caquë sequëña:

“Jesús, Diusu ti ëjaërepa mamaquë ai yo'oyete yë'ëre isima'ë pa'ijë'ë.”

⁹ Seina, Jesupi jaëte caëña:

“¿Ique mami a'ni?”

Caquëna, sehuouña:

“Yë'ë mami cato jai pai a'ë.”

¹⁰ Cani Jesure ai sequëña:

“Iye huatiahua'ire yequë hue'ñana jëjo saoma'ë, iñore pa'ijajë.”

¹¹ Caquëna, ja'yere jai sese dohuë cuti pèrepère aijë pa'ijëna, ¹² Huatiahua'ipi asani seteña:

“Sese quë'rona jëjo saojë'ë. Yëquëre jaohua'ina cacañu'u.”

¹³ Careña, de'oji saijë'ë caëna, etani sani sesena cacareña. Cacarena, si'a dos mil sese huë'huëjë jai hua'que të'tëpapi tomejë jairana dutu juteña. ¹⁴ Jutena, sesere ñacaicohua'ipi ñani huë'huëni pai daripëna si'aye quëareña, iti yo'ose'e. Quëarena, paipi asani dateña. ¹⁵ Jesús pa'i hue'ñana tì'ani ñajëna, huati quë'i pa'isiquëpi caña suñasiquëpi de'o cocare caquë ñuquëña. Ñu'ina, ite ñani si'aohua'i ca'rareña. ¹⁶ Ca'rajëna, sese ñacaicohua'ipi Jesús yo'ose'ere quëareña, huati quë'ire yo'ose'e cui'ne sesere yo'ose'e conì. ¹⁷ Jaje quëajëna, asani Jesure saijë'ë, iño pa'ima'ë cajë, se huëoreña.

¹⁸ Carena, Jesupi yohuëna aya mëni sai huëoquëna, huati quë'i pa'isiquëpi ai sequëña, Jesure më'ë ja're conì sani pasi'i caquë.

¹⁹ Caquëna, Jesupi pa'ni sehuouña:

“Më'ë huë'ena saijë'ë. Sani më'ë cajeohua'ire quëajë'ë, më'ë ëjaëpi oi ñani necaise'ere.”

²⁰ Caëna, saquëña. Sani si'a jëña daripëa quëa huëouña. Ire Jesús necaise'ere quëaquëna, asani ai de'oye yo'ose'e pa'iji, careña.

Ju'icopi Jairo Mamaco Jesús Ca'core Patoye (Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)

²¹ Jesupi yohuëja'a cui'naëpi yequë te'tena je'esi maca jai pai tsi'si dateña. Jaje yo'ojëna, jaira të'tëpare pa'ina. ²² Ja maca pai tsi'si hue'ña cuañequëpi Jesús pa'i hue'ñana Jairo hue'equëpi ite ñani do're ja'runi, ²³ caëña:

“Yë'ë mamacopi juni huesëco. Sani më'ë jëtëpi pato co'yacaijë'ë.”

²⁴ Seina, Jesupi i ja're conì saquëña. Saina, jai pai cui'ne sateña. Jaje pa'ijë ite qui'i huesoreña. ²⁵ Jaje jai pai pa'i hue'ñare te'o nomio doce ometëca ju'ico pacoña. Si'anë tsie cajequëna, ai yo'oco pacoña. ²⁶ Iote si'a jujucuhua'i yo'o jujajëna, ai yo'oco pa'ico pacoña. Si'aye io paye juju do'ina sai saosico pacoña. Si'aye ja coñe paëña, iote. Coa ai jerepa ai yo'oco pacoña, co'yaye peoyerepa. ²⁷ Jaje pa'io'opi Jesús cayere cajëna, asani dani jeteyo'jeja'a i ju'i cana patoña. ²⁸ Coa i ju'i cana patoni co'yasico pa'ija'coa'ë, caco. ²⁹ Pato macarepa tsie cajeye jeouña. Ja maca asaoña, tsoe io capë co'yasico pa'iyë. ³⁰ Jaje yo'osi maca Jesupi asaëña, i tutupi ju'icore jujuse'e. Jaje pa'ina, co'ye ponëni paire ñani caëña:

“¿Nepi yë'ë ju'i cana patore'ni?”

³¹ Caquëna, i ye'yacohua'ipi careña:

“Tsoe më'ëpi pai qui'iyerepa pa'iyë ñaquëta'a, ¿nepi patore'ni sequë'ni?”

³² Jaje catoje Jesús cato si'a hue'ña ponëquë ñaëña, nepi patore'ni caquë. ³³ Ñaquëna, ti co'yasicopi asani ca'raco tsasico dani i nëca hue'ñana tani io yo'ose'e nuñerepa quëaoña.

³⁴ Quëacona, Jesús ja'ore caëña:

“Huau maca yë'ëre cuasase'epi ne co'yahuë. Señaco saijë'ë. Iye ju'iñe ti ne co'yahuë, më'ëre.”

³⁵ Ja caquëna, yecohua'ipi dateña, pai tsi'si huë'e cuañequë huë'epi. Dani Jairore careña:

“Më'ë mamaco tsoe ju'isico paco'ë. Ye'yaquëre jerepa josa cama'ë pa'ijë'ë.”

³⁶ Caquëna, Jesupi asasiqëta'a asa ma'ñeje pa'ipi tsi'si huë'e cuañequëre caëña:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Maija'quëpi necaiquë api cuasajë'ë.”

³⁷ Jesupi saina, Pedro coní Jacobo coní cui'ne Jacobo yo'jei Juan coní sateña. Yecohua'i coní saiye ëseiña. ³⁸ Tsi'si huë'e cuañequë huë'ena tì'ani ai yo'oye ñaëña, paipi ai cuijë oijëna. ³⁹ Jaje oijëna, huë'e cacani jaohua'ire caëña:

“¿Me neni mësarú ai yo'ojë cajë cui'ne ai oiye'ni? I mamaco ju'ima'o paco'ë. Coa caico.”

⁴⁰ Caquëna, jaohua'ipi ire soreña. Sojëna, Jesús si'aohua'ire hue'sena eto saouña. Coa pëca ja'quëpi cui'ne pëca ja'copi coní ju'isico pa'i huë'ñana cacareña. ⁴¹ Cacani ju'isico jëtëna tseani jote caëña:

“Talita cumi.” Mai coca cato “tsihua'o huëijë'ë” caye a'ë.

⁴² Jaje ca macarepa doce ometëca pacopi tsihua'o huëni cucoña. Jaje cu'iona, ñani de'oquëre papi yo'oji cuasareña. ⁴³ Jaje jujusiquëta'a ai ëseiña, yecohua'ire quëaye pajë'ë caquë. Tsihua'ore sani aore aojë'ë, caëña.

6

Jesús Pa'iyë, Nazaret Daripëre (Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

¹ Jaropi etani i quë'rona co'iña, ire ye'yecohua'i ja're coní. ² Huajë mu'se tì'asi maca pai tsi'si huë'ena ye'ya huëouña. Ye'yaquëna, i paipi ai de'oyerepa ye'yaquë'ni cuasareña. Jaje cuasajë careña:

“¿Jerona iquë jerepa si'aye ye'yei'ni? ¿Iquerepa ta'ñe ye'yaye a'ni, cui'ne nepi ite pai yo'o tì'a ma'ñe yo'o ja'ñe isire'ni? ³ Iquë cato mai ñaquë api, María mamaquë api, huë'ña de'huaquë api, Jacobo, José, Judas cui'ne Simón maja'yë api, cui'ne i yo'jeohua'ije mai ja're coní pa'iyë, iñore.”

Jaje cajë i caye asaye coereña. ⁴ Jaje cajëna, Jesupi jaohua'ire caëña:

“Si'a huë'ña yecohua'i cato Maija'quëre quëacaiquëre yëcohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are i yeja acohua'ipi cui'ne i cajeohua'ipi cui'ne i huë'e acohua'ipi coeyë.”

⁵ Jarona airepa pai yo'o tì'a ma'ñe yo'oye paëña, paipi ite asaye coe do'ire. Jaje pa'ina, coa ju'icohua'i mañase're pato co'yaquë a'ri pai mañare jujuña. ⁶ Jaje pa'ina, nequë api cuasama'pëna, ñani me yo'ojë jaje pa'iyë'ni cuasaëña. Ja jeteyo'je yeque huë'ñana sani cu'i ye'yarojaquëña.

Jesupi I Ye'yacohua'ire Jëjo Saoye (Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

⁷ I ye'yacohua'ire doce pa'iohua'ire soini, huatire eto saoja'a tutu isini cayao-hua'ise're jëjo saouña. ⁸ Jëjo saouquë cuañeña:

“Sama'pë pa'ijë'ë, ao tupë, curiquëje. Coa topë macase'e sajë'ë. ⁹ Cui'ne zapato cui'ne camisa sajë'ë, yeque suña ja'ñe sama'pë.”

¹⁰ Cui'ne caëña, jaohua'ire:

“Huë'ena cacasicohua'i pani iti macana pëajë'ë, ja daripë quëa tējini sai macaja'a.

¹¹ Cui'ne yequë huë'ñapi mësarute coecohua'i pal'ito, panita'a asaye coecohua'i pal'ito mësarú quëo ya'o tsa'cuse'ere tì'to toni eta saijë'ë. Jaje yo'ojë iñone pa'iji, iohua'ire sañope yo'oye. Nuñerepa cayë, pai ñape yo'ose'e ña mu'se tì'aëna, jaohua'ire ai co'ayerepa sañe pa'iji, mësarute ësesicohua'ire. Sodoma cui'ne Gomorra yeja paire cato a'ri ja'ye sañe paji'i.”

¹² Jaje jëjo saosicohua'ipi huajëye pa'iyena pönëñe pa'iji cajë quëareña, paire. ¹³ Cui'ne huatiahua'ireje eto saoreña. Ju'icohua'ire hui'yapepi nejëna, co'yareña, jai pai.

Juan Oco Doquë Ju'iñe
(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

¹⁴ Ja maca romano pai ëjaë Herodesje asaëña, si'a pai Jesús yo'oye asajëna. Jaje asani Herodespi caëña:

“Juan oco doquëpi huëji'i. Jaje pa'ina, tutu paquë yo'oji.”

¹⁵ Yecohua'ipi careña:

“Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elíaspi.”

Cui'ne yecohua'ipi careña:

“Tsoe hue'ña Maija'quëre quëacaicohua'i pa'ise'eje pa'i api.”

¹⁶ Jare Herodespi asani caëña:

“Jaë cato Juanpi yë'ë cuañeina, siopë tëto tëasiquë api. Jaëpi ju'isiquëpi huëni yo'oji.”

¹⁷ Herodes cato Juanre tseani quëna meapi huëni co'acohua'ire co hue'ñana co'aji'i, Herodías do'ire. Herodías cato yo'jei Felipe nëjo paco'ë. Jaje pa'ioni Herodespi yo'jei nëjore jioni i nëjore nepi. ¹⁸ Jaje yo'oquëna, Juanpi caëña, Herodesre:

“Më'ë yo'jei nëjoni jioni paye co'aji.”

¹⁹ Jaje caquëna, Herodíaspi Juanre ai coeco pacoña. Jaje pa'ina, huani jeosi'i cacota'a huani jeoñe tì'añe paña. ²⁰ Herodespi ite Juanre nuñerepa de'oquë api caquë ca'raëña. Jaje pa'ina, ipi huani jeoñe ësequëna, paña. I caye si'aye asama'quëta'a Herodes cato i caye yë asaquë paquëña. ²¹ Jaje pa'iquëta'are Herodías tì'aoña, io huani jeoñe oise'e. Herodespi ite coasi mu'se tì'aëna, pai ëjaohua'ire, soldado ëjaohua'ire, cui'ne Galilea ëjaohua'ire soini ao ai maca. ²² Herodías mamacopi cacani de'oyerepa paracona, ñani ai sihuareña, si'aohua'i iti ñacohua'i. Jaje pa'ina, Herodes sihuaquë caëña, nomi tsjore:

“Më'ë yëyere sejë'ë. Isisi'i, më'ëre.”

²³ Cui'ne caëña, care payë. Coa caye pañë. Si'a co'amaña më'ë sese'e isiye pa'iji. Yë'ë cuañeñe jopore paja'a isinije isiyë, caëña. ²⁴ Jaje caëna, asani sani pëca ja'core secoña:

“¿Iquere seja'coa'ni, ite?”

Cacona, iopi caña:

“Sejë'ë, Juan oco doquë siopëre.”

²⁵ Jaje quëaona, asani pai ëjaë pa'i hue'ñana sani caña:

“Yurepi Juan oco doquë siopëre quëna de'huana ayasiconi isijë'ë.”

²⁶ Jare pai ëjaëpi asani ai co'a juquëña. Jaje pa'iquëta'are tsoe ca huesosiquë sëte pañë caye peouña, cui'ne i soisicohua'ije asasi do'ire. ²⁷ Ja do'ire jare iti macapi te'e soldadore jëjo saouña, Juan siopë quërëjajia'quëre. ²⁸ Caëna, soldadopi sani Juanre huani jeoni siopë yëto tëani quëna de'huana ayani dani isina. Isina, Herodespi nomi tsjona isina, jaopi pëca ja'core isio.

²⁹ Ja yo'ose'ere asani Juanre ye'yecohua'ipi dani Juan capë maca sani ta jeoreña.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aoñe
(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

³⁰ Ja jeteyo'je doce paire jëjo saosicohua'ipi co'ini tsi'sini Jesure quëareña, iohua'i yo'ose'ere, cui'ne iohua'i ye'yase'ere.

³¹ Quëajëna, Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Daijë'ë. Sani pai peo hue'ñana pëa huajëñu'u.”

Ao aiñeque peoyerepa pai tsi'si ja'ñere asaquë capi. ³² Jaje caëna, saë'ë, yohuëja'a iohua'ise'e pai peo hue'ñana. ³³ Jaje saijëta'are jai pai ñareña, i saiye. Jaje ñani Jesupi saiji cani huë'huëjë, i sai hue'ñana si'a daripëa pa'icohua'i sateña. Ja tì'lama'në du'ru tì'areña, paipi. ³⁴ Jaje yo'ojëna, Jesupi yohuëpi tumani pai mañare teaye oi ñaëña, yëi

ñama ñacaiquere peocohua'ije pa'iohua'i mañapi. Pa'ijë yo'ojëna, ñani jaiye iohua'ire ye'ya huëouña.

³⁵ Ai na'i huesëquëna, ñani i ye'yacohua'ipi ite careña:

“Tsoe na'iji, iño paí peo hue'ña'ë. ³⁶ Jëjo saojë'ë, sani paí pa'i hue'ñana aó maña hueroni aijajë. Iño cato peoyë, iohua'ire aóne.”

³⁷ Cajëna, Jesupi sehuouña iohua'ire:

“Mësarupi aójë'ë.”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“¿Jaje pa'ito yëquëpi sani veinte mil tëtëña do'ire papi pan hueroni aóne?”

³⁸ Cajëna, Jesupi caëña:

“¿Je so pan paye'ni, iño? Sani ñajë'ë.” Caquëna, careña:

“Pa'iji, cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'i.”

³⁹ Cajëna, Jesupi cuañeña, paíre. Jaje pa'ito si'aohua'i tayahuëna ja'rujë'ë, caëña.

⁴⁰ Caëna, cien paíse'e cui'ne cincuenta paí de'o tsëcapëa ja'rureña. ⁴¹ Ja maca Jesupi cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire ini ma'tëmona ñaquë de'oji caquë Maija'quëre pëpani, panre i ye'yacohua'ina isiña. Isiquëna, jaohua'ipi paíre se isicateña. ⁴² Ja maca si'aohua'ani sihuacohua'i pateña. ⁴³ Ani tëjisi jeteyo'je ani jujase'ere tsi'soreña, doce do'rohuëa hua'ina cojë. ⁴⁴ Ja pan aísicohua'i cato cinco mil ëmëohua'i pateña.

Oco Da'ca Ëmëje'aja'a Cu'iyë

(Mt 14.22-27; Jn 6.16-21)

⁴⁵ Ja jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'ire capi, du'ru saijë'ë, yohuëja'a Betsaidana. Yë'ëse'e paíre saiyë caquë pëpa tëjini sasi'i, caëña. ⁴⁶ Saiyë, caquë pëpa tëjini ai cutihuëna Maija'quëre casi'i caquë saquëña. ⁴⁷ Ñami de'osi maca Jesús te'i yejare pa'ina, yohuë saísicohua'i cato jaira jopore pateña. ⁴⁸ Jaropi pa'i i ye'yacohua'i ai yo'ojë co'mejëna, ñaëña, tutupi sañope tutuquëna. Je'në ñata tome maca Jesupi oco da'ca ëmëje'aja'a nëcaquë saquëña, i ye'yacohua'i quë'rona. Coa sa tëto sasi'quë saiyëje pa'ye saquëña. ⁴⁹ Oco da'ca ëmëje'aja'a nëcaquë saina, ñani huati pa'ima'co cuasajë quëquëni cuihuë.

⁵⁰ Si'aohua'i ñani quëquëni cuijëna, ipi capi, jaohua'ire:

“Ai yo'ojë cama'pë yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë.”

⁵¹ Jaje cani iohua'i pa'i yohuëna aya mëina, tutupi jëouna, ja maca merepa jaje yo'oquë'ni cuasajë ñareña, i yo'ose'e. ⁵² A'ri maña pan pa'ise'ere jaiye neni paíre aose'ere cuasaye pareña, iohua'i joyo jëa do'ire. Jaje pa'ina, ai cuasareña.

Genesaret Ju'icohua'ire Jujuyë

(Mt 14.34-36)

⁵³ Jeni tï'areña, Genesaret yejana. Jarona iohua'i yohuë sëa huahuoreña. ⁵⁴ Yohuëpi sa tumasi maca Jesu api cajë ñareña. ⁵⁵ Ñani ja maca si'a hue'ña cu'ijë ju'icohua'ire da huëoreña, cai saihuëre uijëna, Jesús quë'rona. ⁵⁶ A'ri dari mañana saina, paí daripëana saina, tsio huë'ñana saina, ju'icohua'ire i sai ma'añana oereña, jujucaijaquë cajë. Jesure ai seteña, më'ë ju'i cana patoni ju'icohua'i co'yajajë cajë. Si'aohua'i i ju'i ca patocohua'i co'yareña.

7

Paire Co'aye Neñë

(Mt 15.1-20)

¹ Jesús quë'rona Fariseo paí cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i tsio dateña, Jerusaléncipi daisicohua'ipi. ² Jaje daisicohua'ipi ñajëna, Jesús ye'yacohua'ipi jëña tsoama'pë aë'ë. Jaje tsoama'cohua'ipi aijëna, ñani cue'cuehuë, si'si jëñapi aiñë cajë. ³ Jaohua'i cato ja yë'ta'a aó aima'në jëña tsoajë'ë. Aipë case'ere yo'ocohua'i paë'ë. ⁴ Jaje pa'iohua'ipi aó huero hue'ñapi co'ini ai jëña tsoacohua'i pateña. Cui'ne jaiye yeque yo'ocohua'i pateña, iohua'i

aipë yo'oye, ucu duruhuëa tsoaye, quëna ne'ña tsoaye, çaisi saihuë tsoaye, yo'ocohua'i pateña.

⁵ Jaje yo'ocohua'ipi fariseo paì cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi seteña, Jesure ñeje:

“¿Me yo'ojë më'e ye'yacohua'i jëña tsoajë'ë ja yë'ta'a aima'në case'e yo'oma'pë, si'si jëñapi aïne'ni?”

⁶ Jaje cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa jaje mësarü coa cacohua'i pa'ijëna, asaquë co'aji Maija'quëre quëacaiquë Isaías ñeje caquë toyapi:

Icohua'i cato yë'ëre coa yë'opose'e oiyë cayë.

Jaje pa'iquëta'are iohua'i joñoapi yë'ëre oiye pañë.

⁷ Iohua'i yë'ëre señë cajë yo'oye do'i peoye a'ë.

Coa païse'e cuañese'ere ye'yajë yo'o do'ire.

⁸ ¿Me yo'ojë mësarü Maija'quë cuañese'ere yo'oma'pë yequere coa paì cuañese'ere yo'oye'ni? ¿Ucu duruhuëare tsoaye, quëna ne'ña tsoayere cui'ne jaiye jaje pa'ye yequeje yo'oye'ni?”

⁹ Caëña, Jesús yequeje:

“Mësarü aiohua'i case'ere yo'oñu'u cajë Maija'quë cuañese'ere tirona jëoni yo'oyë, mësarü. ¹⁰ Moisés cato capi: ‘Më'ë ja'core cui'ne më ja'quëre de'oye oi sañope cama'ë pa'ijë'ë. Pëca ja'core cui'ne pëca ja'quëre sañope co'aye caquëre cato huani jëoñe pa'iji.’

¹¹ Jaje case'e pa'iquëta'are mësarü cayë pa'iji: ‘Ja'quëre cui'ne ja'core coçaiye pañë. Si'aye yë'ë paye Maija'quëna isihuë.’ ¹² Jaje mësarü cani cayë, ja'core cui'ne ja'quëre coçaiye peoji, cajë. ¹³ Jaje mësarü yo'ojë Maija'quë cuañese'ere pare jëocoyë, paì case'ere yecohua'ina se ye'yajë. Jaje pa'ye yequeje jaiye yo'oyë, mësarü.”

¹⁴ Tijupë Jesús soini capi, païre:

“Asajë'ë, si'a paì. Coa tayo asama'pë de'huajë'ë. ¹⁵ Si'aye ëmëje'epi se cacaye cato païre co'aye ne ma'ñe a'ë. Sa'nahuë joyopi co'aye etaye a'ë, païre co'aye si'si neñe. ¹⁶ Cajoro pacohua'i sëte asajë'ë.”

¹⁷ Jaje casi jeteyo'je païre jëoni huë'ena Jesús cacasi maca i ye'yacohua'ipi ja case'ere quëajë'ë cajë seteña.

¹⁸ Sejëna, caëña:

“¿Jaje pa'ito mësarüje asa ti'añe pare? Mësarupi asahuë, si'aye ëmëje'epi cacase'e cato païre co'aye neñe peoji. ¹⁹ Ao cato joyona saiye paì. Coa aì ëtatu'una saise'epi jeteyo'je eta saiji. ²⁰ Cui'ne paì joyopi etaye a'ë, co'aye neñe. ²¹ Sa'nahuë joyore cayë jaropi etaji, si'aye co'aye cuasaye: yecohua'ini nomiohua'ire, ëmëre yo'oye, païre huani jëoñe, ²² co'amaña imañe, yecohua'i co'amañare pa ëaye ñañe, si'aye co'ayere yëye, cosojë yo'oye co'ayena sëo measicohua'i pa'iyë, yecohua'i payere ëa ñajë pëiñe, yequëna co'a coca ca ma'ñere se quëaye, jerepa pa'i a'ë cuasaye, cui'ne yecohua'i pa'iyere cuasacaima'pë coa josa yo'orojañe. ²³ Si'aye iye joyo sa'nahuëpi etaji. Japi païre si'si neñe a'ë.”

Yequë Yeja Acopi Jesure Sehuoye (Mt 15.21-28)

²⁴ Jaropi Jesús Tiro cui'ne Sidón yejana saji'i, huë'ena cacani païje huesëjajë yë'ëre caquë. Yo'oquëta'are catiye peopi. ²⁵ Ja do'ire tsoe Jesu api asaco, huati quë'io pëca ja'copi i quë'rona dani do're ja'runi seço'ë, huatire eto saocaijë'ë, yë'ë mamacore pa'icore. ²⁶ Jao cato Sirofenicia païo pacolë, yequë yeja aco. ²⁷ Jaje cacona, Jesupi capi, iote:

“Mamajëpi du'ru aijajë, co'aji, mamajë aïñere sioni jo'ya yaina isiye.”

²⁸ Caquëna, jopi sehuoña:

“Jaje pa'ijë'ë, Ejaë. Jaje pa'iquëta'are jo'ya yaije aicohua'i a'ë, mamajë aijë ne to ne'ña mañaje.”

²⁹ Cacona, Jesupi caëña:

“De'oyerepa mē'ē cayē, tsoe mē'ē mamacore huati eta saji'i, señaco saijē'ē, de'oji.”

³⁰ Caëna, huē'e tī'ani ñacona, cai saihuē uicopi mamaco tsoe huatire peocopi de'oye pacoña.

Jesupi Asama'quēre Jujuye

³¹ Jesús Tiro yejapi etani Sidón yeja sa tēto sani cui'ne Decápolis daripēaje tēto sani Galilea jaira tī'aëña. ³² Jarote pa'ina, asama'quēpi cui'ne hua'hua coca caquēni dareña. Dani pato co'yacaijē'ē, cajē seteña. ³³ Sejēna, Jesupi pai peo te'tena sani moñopi cajorona saquēña. Sa'i copi i moñona tse'seni tsemeñoje papiña. ³⁴ Papiquē ma'tēmona ñaquē ai yē'eni caëña:

“¡Efata!” Jaje cani capi, Hui'yojē'ē.

³⁵ Ja maca tsoe cajoro hui'yopi. Ja maca de'oye coca caquē paquēña. ³⁶ Jaje yo'oni capi, jaohua'ire, yecohua'ire quēama'pē. Jaje caëna, coa jerepa quēareña. ³⁷ Quēarena, de'oyerepa yo'oquē'ni cuasajē careña:

“Si'aye de'oye yo'oji. Yo'oquēna, asama'cohua'ije asacohua'i de'oyē, cama'cohua'ije cayē.”

8

Jesupi Cuatro Mil Paire Aōñe (Mt 15.32-39)

¹ Jare ja mu'se jai pai tsi'sireña, tsi'sisicohua'ipi aiñe peoreña. Peojēna, Jesupi i ye'yacohua'ire soini caëña:

² “Teaye pai mañare ñañē, yē'ē ja're tsoe tres mu'seña aiñe peocohua'ipi pa'ijēna. ³ Jaje aima'cohua'ini jējo saquē pa'ito jopo ma'ana dahuēra ju'ija'cohua'i pa'ini, yecohua'ipi so'opi daisicohua'ipi pa'iyē.”

⁴ Caquēna, i ye'yacohua'ipi careña:

“¿Me iño cato hueroni aōñe'ni, paije peo hue'ña?”

⁵ Cajēna, Jesupi sequēña:

“¿Je so pan paye'ni, mēsaru?”

Seina, careña:

“Siete pan payē.”

⁶ Cajēna, asani paire cuañeña, tayahuēna ja'rujē'ē caquē. Ja maca siete pan ini Maija'quēre de'oji caquē pēpani. Ja jeteyo'je i ye'yacohua'ina huahueni isipi. Isina, jaohua'ipi paire se aohuē. ⁷ Tsiaya hua'ireje pahuē. Pajēna, Jesupi cui'ne jaohua'ireje yo'oni huahueni i ye'yacohua'ina isina, se aohuē. ⁸ Si'a pai ani sihuacohua'i paē'ē, siete do'rohuēa nēapi, ani jujase'e. ⁹ Ja aisicohua'i cato cuatro mil paē'ē. Ja maca Jesupi iohua'ire saiyē cani ¹⁰ saji'i, i ye'yacohua'i ja're coni yohuēja'a Dalmanuta yejana.

Pai Yo'o Tī'a Mañere Yo'ojē'ē Cajē Señere (Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)

¹¹ Fariseo paipi dani Jesure sañoje careña. Ite neñañu'u cajē seteña, pai yo'o tī'a ma'ñere ma'tēmo ayere ne iñojē'ē cajē. ¹² Sejēna, ai ēja yē'eni caëña:

“¿Me neñu'ju iye pai jaje seña'ni pai yo'o tī'a ma'ñere yo'o iñojē'ē cajē? Care payē, mēsarute iñoñeje peoji, te'oreje.”

¹³ Jaje cani jēoni, cui'naēpi yohuēna aya mēni jaira je te'tena saquēña.

Fariseo Pai Co'ayere Neñe (Mt 16.5-12)

¹⁴ Pan huanēyeni saē'ē, ai ja'ñe peocohua'i, coa te'e panpē maca sahuē. Jaose'e yohuē paquēña. ¹⁵ Pa'ina, Jesupi iohua'ire cuañeña. De'hua ñajē'ē, fariseo pai o'sa cui'ne Herodes pai o'sana co'me huesēye caquē.

¹⁶ Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi sa'ñe careña: pan peocohua'i datena caji.

¹⁷ Jaje cajëna, Jesupi asani caëña, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë pan peoyë, caye'ni? ¿Ja yë'ta'a huesëjë jaje caye? ¿Ai jëa joyore hue'eye, mësarü? ¹⁸ ¿Cui'ne ti ñama'pë pa'iye, cui'ne asama'pë pa'iye, mësarü cajoropi? ¿Yë'ë ja'rë jaiye pan nese'e cuasaye pa'ñe? ¹⁹ Mësarupi ñasicohua'ita'a cinco panpi cinco mil pa'ire aose'e: ¿aøjëna, cui'ne je ja'ye nëaë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi sehuoreña:

“Doce do'rohuëa nëapi.”

²⁰ “¿Cui'ne cuatro mil pa'ire siete pan pa'ise'epi aoto je ja'ye nëaë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“Siete do'rohuëa nëapi.” ²¹ Jaje cajëna, i'ipi caëña:

“¿Ja yë'ta'a jaje ñasicohua'ita'a cui'ne huesëcohua'i pa'ijë jaje cuasaye'ni?”

Jesupi Ñama'quëre Jujuye

²² Ja jeteyo'je Betsaidana ti'areña. Ti'asi maca Jesús quë'rona dareña, ñama'quëni jujucaijë'ë cajë. ²³ Jaje cajëna, asani ñama'quë jëtëna tseani cajiquë pa' daripëpi hue'sena etouña. Copi ñaco çana neni ina patoquë, sequëña, iDe'hue ña cuãñoquë! ²⁴ Caquëna, ñama'quëpi caëña:

“Ñañë, pa'ire. Ñaquëta'are soquë nëaje pa'yepi cu'iji.”

²⁵ Jaje caquëna, Jesupi tijupë ñaco çana patoquëna, yureta'a de'oyerepa ñaquë ponëni co'yasiquë paquëña. ²⁶ Ja maca Jesús huë'ena ite jëjo saoquë caëña:

“Pa' daripë cacama'ë cui'ne yecohua'ireje quëama'ë pa'ijë'ë.”

Pedropi Jesús Ayere Caye

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

²⁷ Ja jeteyo'je Jesús cui'ne i ye'yacohua'i çoni Cesarea cui'ne Filipino yeja pa' a'ri darina sateña. Saijëna, ma'ana Jesupi sequëña, i ye'yacohua'ire:

“¿Iqueipi yë'ëre caye'ni, pa'?”

²⁸ Caquëna, iohua'ipi careña:

“Yecohua'ipi më'ëre cayë, Juan oco doquë api. Yecohua'ipi cayë, Elíaspi. Cui'ne yecohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë api cayë.”

²⁹ Ja maca i'ipi sequëña, iohua'ire: “¿Mësaruta'a iqueipi caye'ni, yë'ëre?”

Caquëna, Pedropi caëña:

“Më'ë cato huasoquë Cristore pa'ë.”

³⁰ Jaje caëna, Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Yecohua'ire quëama'pë pa'ijë'ë.”

Jesupi I Ju'iñere Quëaye

(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

³¹ Ja maca ye'ya huëoni ye'yaquë caëña. Pa' Mamaquë yë'ë ai yo'oye pa'iji. Aiohua'ipi yë'ëre coeja'cohua'i a'ë. Pa' ëjaohua'ije coeja'cohua'i a'ë. Cui'ne cuãñese'e ye'yacohua'ije yë'ëre coeja'cohua'i a'ë. Jaje coejë yë'ëre huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jëosicohua'ita'are toaso mu'seña pa' maca huëija'quë a'ë. ³² Iye tiñarepa quëaëña. Quëaquëna, Pedro ite tirona sani caëña. Jaje yo'oto co'aji. Iye cama'ë pa'ijë'ë, ca huëoëña.

³³ Jaje caquëna, Jesús co'ye ponëni i ye'yacohua'ire ñaëña. Ñani Pedrore tutu caëña:

“Huati ëjaë saijë'ë. Iño pa'ima'ë. Më'ë cato Diusu cuasayeje cuasama'quë a'ë. Coa pa' cuasayere cuasaquë a'ë.”

³⁴ Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire cui'ne pa'ire soini caëña:

“Yë'ëni tuñu'u cani co'ye de'oye pa'iye huãneyejë'ë. Jaje yo'oni më'ëre queja'core hue'oni tuijë'ë, yë'ëre. ³⁵ Jaje pa'ina, i pa'iye jëasi'i caquë yo'oquëpi coa ne huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire cui'ne yë'ë coca do'ire i pa'iye nejosiquëpi pa'iye

tì'aja'quë api. ³⁶ ¿Jaje pa'ina, iquere cocaiquë'ni, paipi si'aye iye yeja co'amaña tì'asicohua'ipi iohua'i joyore coa nejoto? ³⁷ Joyore nejosiquë pani yecore tì'añe peoji. ³⁸ Yë'ëni cui'ne yë'ë cocare huajëya'ye quëama'quëpi cajë paini ca'rajë pasicohua'ire, yë'ë Pai Mamaquëpi cui'ne huajëya'ye quëama'quëpi caquë coeja'quë a'ë, yë'ë ja'quë de'o tuture papi cui'ne i huiñaohua'i ja're dai maca.”

9

¹ Cui'ne Jesús ca'quëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Mësaru acohua'i iye maca pa'icohua'i ju'ima'pë pa'ija'cohua'i a'ë, ma'tëmo tē'te ñama'pë pani.”

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e
(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

² Seis mu'seña tëto saisi maca Jesupi Pedrore, Jacobore cui'ne Juanre sai saëña, ai cutihuëna. J̄arona i ju'i ca cui'ne i tsia tiñe pa'i ponëña. ³ Miacorepa iye yeja caña joja tì'añe peoji, jare coa sësë pe, poja'ieje poja'ico ponëña, i ju'i ca ye'hue pa'iorepa. ⁴ Ja maca ñareña, Elíasre cui'ne Moisésre Jesús ja're nëcajë cocare cajëna.

⁵ Ja maca Pedropi Jesure caëña:

“Ye'yaquë, ¿de'oyerepa iño pa'ie'ni, mai? Toaso a'ri huë'ña neñu'u. Më'ë huë'e, Moisés huë'e, cui'ne Elías huë'e neñu'u.”

⁶ Jaje Pedro cani ti cuasama'ë capi, tsoe quëquë huesë sitopi. Si'ahua'i i ye'yacohua'i cato quëquë huesësicohua'i pateña. ⁷ Ja maca ma'tëmopi sirio iohua'i quë'rona nëca mequëna, asajëna, yë'ose'e p̄isiña:

“Iquë cato yë'ë mamaquë api. Ini ai sihuaquë pa'iyë. I cayere asajë'ë.”

⁸ Ja jeteyo'je coa Jesuse'e te'i paquëña.

⁹ Ai cutihuëpi cajequë Jesús i ye'yacohua'ire caëña, yecohua'ire mësaru ñase'e quëama'pë, yë'ë ju'isiquëpi huëisi maca quëajë'ë, caëña. ¹⁰ Jaje caëna, iohua'ise'e yahue de'huase'ere pareña. Jaje pajë coa sa'ñe seteña, iquere caë'ni, ju'isiquëpi huëisi maca quëajë'ë caquë. ¹¹ Jaje pa'ina, Jesure seteña:

“¿Me yo'ojë cuañese'e ye'yacohua'i Elíaspi du'ru daiye pa'iji, caye'ni?”

¹² Cajëna, ipi sehuouña:

“Nuñerepa du'ru daija'quë api. Dani si'aye ne de'huaja'quë api. Cui'ne ¿me caquë'ni, toyase'e yë'ë Pai Mamaquë aye? Ai yo'oja'quë api. Cui'ne pa'ije ite coeja'cohua'i a'ë, caji. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cayë tsoe Elías daji'i. Ini pai iohua'i yëyeje yo'ohuë, toyase'e cayeje pa'ye.”

Huatire Jesús Etose'e
(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

¹⁴ Jeteyo'je co'ireña, i ye'yacohua'i pa'i hue'ñana. Dani jai pai pa'ijëna, ñareña. Ñajëna, cui'ne i ye'yacohua'i ja're c̄oni sañope cajë pateña, cuañese'e ye'yacohua'ipi. ¹⁵ Jaje cacohua'ipi Jesure ñani se jeoni huë'huëni pëpareña, de'oquëre pa'ni cuasajë.

¹⁶ Ja maca Jesupi iohua'ire sequëña:

“¿Iquere sa'ñe yo'ojë care'ni, jaohua'i ja're?”

¹⁷ Seina, iohua'i ja're pa'isiquëpi sehuouña:

“Ye'yaquë yë'ëpi dahuë, huati quë'ini, yë'ë mamaquëre cama'quëni mëlëni ña cuañosi'i caquë. ¹⁸ Huatipi ite de'oye pa'ina, ne taoquë yo'oji. Yo'oquëna, siri yë'opoja'a mëaquë cui'ne cuji qui'coquë yo'oji. Jaje yo'oquë tutu peoquë de'o huesëji. Më'ë ye'yacohua'ire eto saocajë'ë, caquë seni jujahuë, ne tì'añe peojëna.”

¹⁹ Caquëna, Jesupi caëña:

“¿Maija'quëpi necaiquë api cuasama'cohua'i! ¿Mësaru ja're yë'ë tsoe aquëpi pa'iyë? ¿Je ja'ye tsoerepa mësarute quëcoquë cocai pa'ija'quë a'ni, jaje huesëto? Dajë'ë, tsihua'ëre.”

2 ²⁰ Caëna, darena, huatipi Jesure ñani, hue'hue dahuë nequëna, sa tani tearojani siri yë'opoja'a etoquë yo'ouña.

²¹ Jaje yo'oquëna, ñani Jesús caëña, pëca ja'quëre:

“¿Je ja'ye tsoe jaje yo'oquë pa'iquë'ni?”

Caquëna, pëca ja'quëpi caëña:

“Tsihua'ë pa'inë aquë api. ²² Yequere toana, tsiayana huani jeosi'i, caquë yo'oquë api, jaiye. Jaje pa'ina, më'ëpi yëquëre oi cöcaijë'ë, de'hue.”

²³ Caquëna, Jesupi caëña:

“Më'ëpi neñe pa'iji, cuasaquë pa'ito neñe pa'iji, si'aye.”

²⁴ Caquëna, tsihua'ë pëca ja'quëpi cuiña:

“Neñe pa'iji, cuasayë. Cöcaijë'ë, ai jerepa jaje cuasa ja'ñere.”

²⁵ Ai jerepa jai pai tsi'si daijëna, ñani huatire caëña:

“Huati asama'quë cui'ne cama'quë, yë'ëpi më'ëre cayë, etajë'ë. Iquë tsihua'ëre jeoni sani cui'naëni cacaye pajë'ë.”

²⁶ Caquëna, huatipi cuini yeque hue'hue dahuë se ne couña. Neni ju'ise'eje pa'ire jeoni saquëña. Jare ñani yecohua'i ju'isiquë pa'iji, careña. ²⁷ Jaje cajëna, Jesupi ite jëtëna tseani naë huëo nëcouña.

²⁸ Ja maca Jesús huë'ena cacaëna, i ye'yacohua'ipi setëña:

“¿Me yo'ojë yëquë huatire eto saoye pare'ni?”

²⁹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Ñeje pa'i huatire cato coa aima'pë cui'ne Maija'quëre señepi eto saoye pa'iji.”

Tijupë Jesús Capi, I Ju'ñe Ayere

(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

³⁰ Jaropi saijë Galileaja'a tëto sateña. Pajje huesëjëna, sasi'i cuasaëña, Jesús. ³¹ Ja mu'se cato Jesús i ye'yacohua'ini quëaquë cuquëña. Yë'ë Pai Mamaquë cato tseä cuañosiquë pa'ija'quë a'ë. Jaohua'ipi huani jeoja'cohua'i a'ë caëña. Cui'ne caëña, toaso mu'seña pa'i maca ju'isiquëpi huëija'quë a'ë. ³² Jaje quëaquëna, i ye'yacohua'i asa tija'ña pareña. Pajëta'a seni asaye pareña, ca'rajë.

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë

(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

³³ Capernaum daripëna tija'ni huë'ere pa'i maca Jesupi sequëña:

“¿Iquere mësarü ma'a daini sa'ñe yo'ojë care'ni?”

³⁴ Caquëna, sehuoma'pë pateña. Nepi jerepa pa'i pa'ija'quë a'ni, cajë sa'ñe yo'ojë casicohua'ipi ma'a dai maca. ³⁵ Pajëna, ja'rüni ñu'i doce i ye'yacohua'ire caëña:

“Si'aohua'ire tëto saisiquë pasi'i, cani si'aye yecohua'ire necaiquë jo'yaë pa'iyë pa'iji.”

³⁶ Jaje ca tējini tsihua'ëre jopore pana nëconi, su'cuani caëña, jaohua'ire:

³⁷ “Yë'ëje pa'ire cuasajë tsihua'ëre de'oye yo'ocaini yë'ëni yo'oye pa'iji. Yë'ëre de'oye yo'oquë cato yë'ëse'ere de'oye yo'oye peoji, cui'ne yë'ëre jëjo daosiquëreje de'oye yo'ocaiye pa'iji.”

Maire Sañope Yo'oma'quë Pani Maire Cöcaiquë Api

(Mt 10.42; Lc 9.49-50)

³⁸ Ja maca Juanpi caëña:

“Ye'yaquë, yëquë ñahuë, më'ë mamipi caquë huatire eto saoyëre. Ñani yo'oma'ë cajë ësehuë, mai ja're cöni cu'ima'quëpi yo'oquëna.”

³⁹ Caquëna, Jesupi caëña:

“Ësem'a'pë pa'ijë'ë, yë'ë mamipi cajë pai yo'o tija' ma'ñe yo'ocohua'ire. Jaohua'i cato yë'ëre sañope cama'cohua'i a'ë. ⁴⁰ Maire sañope yo'oma'quë cato mai tē'tere pa'iji. ⁴¹ Mësarüni yecohua'ipi yë'ë do'ipi cajë oco mañare ocuacohua'i pani de'huacaisi co'amaña paja'cohua'i a'ë, mësarü Cristo acohua'ini de'oye yo'osi do'ire.”

Co'aye Yo'oyena Taiñe
(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

⁴² Tayo yo'oyena ne t̄āoqūere cato, qūena p̄epi ñaje t̄ecana s̄eani jai t̄siayana j̄eo d̄eo'ñe pa'i api, a'ricohua'ipi ȳe'ere cuasacohua'ire co'a de'huaqūere. ⁴³ Jaje pa'ina, caȳe m̄e'è j̄et̄epi tayo yo'oyena saco pa'ito t̄eto t̄ej̄e'è. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana peo tup̄epi cacato toa yejana saiye peoye, ⁴⁴ p̄ecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁵ M̄e'è n̄ecayopi tayo yo'oyena saco pa'ito t̄eto t̄ej̄e'è. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana peo tup̄epi cacato. Ai jerepa co'aji, caya n̄ecañoa hue'eqūepi toa yejana saito. ⁴⁶ Jaro p̄ecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁷ Panita'a m̄e'è ñacoapi tayo yo'oyena saco pa'ito dutani j̄eocoj̄e'è. Ai jerepa de'oji, Diusu cuañe t̄e'tena te'e ñacoa hue'eqūepi cacato. Ai jerepa co'aji, caya ñacoa hue'eqūepi toa yejana saito. ⁴⁸ Jaro p̄ecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁹ Si'ahua'i toapi ne de'huasichua'i pa'ija'cohua'i a'è, cui'ne si'aye Maija'qūe coa isiye cato asipi, ne de'huase'e pasipi. ⁵⁰ Asipi io s̄eñere carajaisico pani co'aji, hua'i saraye. Jaje pa'ina, caȳe: M̄esaru sai ja'ñere ne huesoma'p̄e pa'ij̄e'è, pa'i ja're sañope yo'oma'p̄e jo'cua de'oye pa'ij̄e'è.”

10

Jesús Ye'yase'e Nomiore J̄eocoye Ayere
(Mt 19.1-12; Lc 16.18)

¹ Ye'ya t̄ejini Capernaum sani Jordán ña oca t̄e'tena saqūeña, Judea yejana. J̄arona jai pa'i t̄si'sireña, i pa'i hue'ñana. T̄si'sirena, ye'yaeña, i ye'yaye s̄ete. ² Fariseo paipi neñañu'u caj̄e s̄eteña, ñeje:

“¿N̄ejore j̄eone deoqūe?”

³ Caj̄ena, i pi sehuouña:

“¿Moisés me cuañei'ni, m̄esarute?”

⁴ Caqūena, careña:

“Moiséspi cuañepi pa'i ejaepi n̄ejore j̄eoco toya ja'o necaqūena, j̄eocoye pa'iji.”

⁵ Caj̄ena, Jesupi caeña:

“Ja cato Moisés cuañepi m̄esaru joyopi de'oye cuasama' do'ire. ⁶ Ja'a Maija'qūe si'aye yeja pa'iȳe de'hua maca em̄ere cui'ne nomiore de'huapi. ⁷ Ja do'ire huejani p̄eca ja'qūere cui'ne p̄eca ja'core j̄eoni n̄ejona tsioni pa'iȳe pa'iji. ⁸ Ja maca caya hua'i pa'iȳe pañ̄e. Coa t̄e'ije pa'iohua'i pa'iȳe. ⁹ Ja do'ire n̄ejore j̄eone co'aji, Maija'qūe de'oye ñacai tsiose'ere.”

¹⁰ Hue'ena co'isi maca i ye'yacohua'ipi Jesure cui'nare s̄eni coreña, nuñerepa asañu'u caj̄e. ¹¹ Caj̄ena, Jesupi caeña:

“N̄ejore j̄eocni yecore huejaqūe pani yecon i nomiore yo'oji, co'aye n̄ejore paqūeta'a.

¹² Nomio i eñere j̄eococopi yeqūere huejaco pani em̄ere yo'oco, eñere pacota'a, j̄aoje co'aye yo'oco.”

Jesús Tsire De'oyerepa Cacaiye
(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

¹³ Jesús qūe'rona tsire dareña, i pi papicaija'qūe caj̄e. Jaje yo'oj̄ena, i ye'yacohua'ipi tsire dacohua'ire dama'p̄e Jesús qūe'ro caj̄e eñereña. ¹⁴ Jaje eñeña, Jesupi ñani p̄ei caeña, jaohua'ire:

“Coa ñaj̄e'è, tsire iohua'ise'e daij̄aj̄e, eñema'p̄e. Ma't̄emo cato jaohua'ije pa'iohua'i t̄secoa. ¹⁵ Nuñerepa caȳe, m̄esarute. Maija'qūe cuañe t̄e'te cacaye peoji, tsije pa'iohua'i pa'iȳe pa'ni.”

¹⁶ Cani tsire su'cuani s̄iop̄ena j̄eñapi patoqūe de'oye pa'ij̄e'è, cacaqūeña.

Pos̄epi Jaiye Co'amaña Paqūepi Jesure Case'e
(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

¹⁷ Jaje yo'o t̄ejini Jesús saina, te'i hūe'hūe t̄ome dani do're ja'r̄uni caeña:

“De'o ye'yaquë, ¿me neja'quë a'ni, ti pa'iyere tì'asi'i cani?”

¹⁸ Caquëna, Jesupi caëña:

“¿Me yo'oquë yë'ëre de'oquë caquë'ni? Peoji, de'oquë. Coa Maija'quëse'e de'oquë pa'iji. ¹⁹ Maija'quë cuañese'e më'ëpi asayë, paire huani jeoma'ë pa'ijë'ë. Yequë paconi yo'oma'ë pa'ijë'ë. Co'amaña ñama'ë pa'ijë'ë. Cosoma'ë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Më'ë ja'quëre cui'ne më'ë ja'core de'oye oi necaijë'ë, co'aye cama'ë.”

²⁰ Caquëna, Jesure ipi caëña:

“Ye'yaquë, yë'ë cato tsihua'ë pa'inëna, iye cuañese'e asani si'a mu'seña de'oye sehuhüë.”

²¹ Caquëna, Jesupi ite oi ñani caëña:

“Ja yë'ta'a te'o carapi. Sani si'aye më'ë co'amaña isijë'ë. Isini ja curire peocohua'ina coa isijë'ë. Jaje yo'oni ma'tëmona jaiye paja'quë, isi tējini daijë'ë, yë'ë ja're coní.”

²² Jaje caquëna, posëpi oi saquëña, jaiye co'amaña paquë sëte.

²³ Saquëna, Jesús ñani ite ye'yacohua'ire caëña:

“Jaiye co'amaña pacohua'ire ma'tëmo ma'a cacaye ai jëaji.”

²⁴ Caquëna, ite ye'yacohua'ipi ai cuasareña. Cuasajëna, Jesupi ca couña:

“Huau dohuë, curiquëpi si'aye tì'añë cuasacohua'i ma'tëmo ma'a cacaye peoji. ²⁵ Tì'añe paji, camellore miu ñaca cojeja'a jua etojaiñe. Jaje pa'ina, jaiye co'amaña paquëre cato ai jerepa jëaji.”

²⁶ Jaje caquëna, asani ai cuasa co'me huesësicohua'i pa'ijë sëtëña:

“Jaje pa'ito ¿nepi huaso cuañosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ni?”

²⁷ Sejëna, Jesupi jaohua'ire ñani caëña:

“Pa'i cato ne tì'añe peoji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato ne tì'añe pa'iji. Maija'quëre cato si'aye ne tì'añese'e pa'iji.”

²⁸ Caquëna, Pedropi caëña:

“Ëjaë, yëquë co'amaña si'aye jeoni më'ëre tuë'ë.”

²⁹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Huë'ere, a'yëohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'quëre, ja'core, nëjore, mamajëre, yejaña yë'ë do'ire cui'ne huaso coca do'ire jeosicohua'i pani, ³⁰ iye yejana cien jerepa paja'cohua'i, huë'e, a'yëohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'core, mamajëre, yejaña paja'cohua'i a'ë, cui'ne yecohua'ipi josa yo'oye cui'ne ma'tëmona ti pa'iyere tì'aja'cohua'i a'ë. ³¹ Jaje pa'iquëta'are yure jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ipi jeteyo'jere, pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yure jeteyo'jere pa'isicohua'ipi jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

Jesupi I Ju'i Ja'ñere Quëaye

(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

³² Jesupi du'ru saina, i ye'yacohua'ipi jeteyo'je saë'ë, Jerusalënna tumaquëna. Saijëta'a merepa yo'oye pa'ija'coa'ni cuasajë quëquë huesësicohua'ipi saë'ë. Saijëna, ja maca Jesupi iohua'ise'ere soini ite yo'o ja'ñere, ³³ ñeje caëña:

“Ñañë, mai Jerusalënna saiye. Jaron a Pa'i Mamaquëre Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ina tseani isija'cohua'i a'ë. Isirena, jaohua'ipi yequë paina se isija'cohua'i a'ë, huani jeoja'quëre. ³⁴ Isirena, jaohua'ipi yë'ëre cue'cuejë copi tse'seja'cohua'i a'ë. Jeteyo'je yë'ëre huani jeoja'cohua'i a'ë. Huani jeorena, toaso mu'seña tasiquëpi huajëquë huëija'quë a'ë, yë'ë.”

Jacobo Cui'ne Juan Sëse'e

(Mt 20.20-28)

³⁵ Ja maca Zebedeo mamajëpi Jacobo cui'ne Juan Jesús quëno macana dani sëtëña:

“Ye'yaquë, yëquëre necaijë'ë.”

³⁶ Cajëna caëña:

“¿Iquere necaije'ni?”

³⁷ Caquëna, jaohua'ipi careña:

“Më'ë cuañe te'te de'lo hue'ñare pana ëjaërepa de'oni ja'ru maca yëquëre më'ë ëja te'tena te'ire cui'ne më'ë ari te'tena te'ire ñojë'ë.”

³⁸ Sejëna, Jesupi caëña:

“Mësaru huesëjë coa señë. ¿De'hue mësaru yë'ë sëje cono ucu tì'añe panita'a de'hue mësaru yë'ë do cuañoñeje pa'ye pa'ito tëto sani tì'añe? Yë'ë cato ai yo'oja'quë a'ë.”

³⁹ Caquëna, sehuoreña, ìte:

“Yëquëje yo'o tì'aja'cohua'i a'ë.”

Cajëna, Jesús jaohua'ire caëña:

“Jaje pa'ire paji. Yë'ë ai yo'ose'ëje mësaruje ai yo'oja'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ë do cuaño'se'ëje pa'ye mësaruje do cuañoja'cohua'i a'ë. ⁴⁰ Yë'ë ëja tè'huina cui'ne yë'ë ari tè'huina ñu'ñe ìsiye peoji. Ja cato Maija'quëpi ìsi ja'ñe a'ë, ì caquë ne de'huasicohua'ina.”

⁴¹ Jare asani diez, ì ye'yacohua'ipi Juanre cui'ne Jacobore sañope pëti huëoreña. ⁴² Jaje sa'ñe pëijëna, Jesupi jaohua'ire soini caëña:

“Iye yeja cuañe ëjaohua'i cato si'aye ëjaohua'irepa de'ocohua'i a'ë. Cui'ne johua'i meñe acohua'ipi ëjaohua'ire pa'ë, cuasajë iohua'ini ca'rajëna, pa'icohua'i a'ë. ⁴³ Mësaru cato yeque yo'oye pa'iji. Pa'ì ëjaë pasi'ì, cani yecohua'ini necaiquë pa'iye pa'iji. ⁴⁴ Cui'ne ai jerepa du'ru aquë pasi'ì cani si'aohua'ire necaiquëpi jo'yaë pa'ijë'ë. ⁴⁵ Yë'ë Pa'ì Mamaquë daima'ë paë'ë, pa'ipi necaijajë caquë. Yë'ëpi pa'ini necasi'ì caquë daë'ë. Yë'ë ju'ì do'ìpi si'aohua'ire huasoyere caquë daë'ë.”

Bartimeore Ñama'quëre Jujuse'e
(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶ Jericó daripëna tì'asicohua'ipi ìti daripëpi etareña, Jesús cui'ne ì ye'yacohua'ì cui'ne jai pa'ì conì. Jaro eta hue'ñare Bartimeo ñama'quëpi da saicohua'ini curiquë sei ñuquëña, Timeo mamaquëpi. ⁴⁷ Ñu'iquëpi Jesús Nazaret aquëpi daiji asani cui huëouña:

“¡Jesús David mamaquë, yë'ë macare cõcaijë'ë! ¡Ai yo'oyë!”

⁴⁸ Caquëna, pa'ipi pëijë ìte careña:

“Cama'ë pa'ijë'ë.”

Cajëna, ai jerepa tutu ca couña:

“¡David mamaquë yë'ëre oi necaijë'ë! ¡Ai yo'oyë!”

⁴⁹ Caquëna, asani Jesupi caëña:

“Daijë'ë cajë'ë, ìte.”

Caëna, ñama'quëre careña:

“Ai pequë maca huëni saijë'ë, ì quë'rona. Më'ëre soiji, ìpi.”

⁵⁰ Carena, esa ì ëmëje'e ju'icore se dutani Jesús quë'rona saquëña, tsoe nëiñe peoyerepa. ⁵¹ Jesús quë'rona saquëna, caëña, ìte:

“¿Me necaiyete yëquë'ni, më'ë?”

Caquëna, ñama'quëpi caëña, ìte:

“Ëjaë, yë'ë de'oye ñañere yëyë.”

⁵² Caquëna, Jesupi ìte caëña:

“De'o'ji, de'hue jujuquë api cuasato jujucasi'ì, më'ëre.”

Ca macarepa sëtani ñaëña. Ñani Jesús ja're saquëña.

11

Jesús Jerusalén Cacase'e
(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jerusalén ja'ye macana tì'ani Olivos cutihuë je'ñerepa daripëa Betfagé cui'ne Betania daripëare pa'ì Jesupi cayaohua'ire ì ye'yacohua'ire jëjo saouña.

² Ñeje caquë:

“Je te'te a'ri daripëna sani t̄i'a maca mësaru ñaja'cohua'i a'ë, burro posëre papi paireje hue'ema'quëni, sëasiquëni. Nëina, joyeni dajë'ë. ³ ¿Yecohua'ipi me neñu'ju saye'ni? cacohua'i pa'ito cajë'ë: ‘Ëjaëpi cus'i caquëna, sayë. Cuni tējini jeo daija'cohua'i a'ë, cajë'ë.”

⁴ Caëna, sani burrore t̄i'areña, ma'are sëasiquëpi hue'sere nëina, caca sa'ro yë'quë macare. Ñani ìte joyereña.

⁵ Joyejëna, ìti maca pa'icohua'ipi careña:

“¿Me neja'quëni burrore saye'ni?”

⁶ Cajëna, Jesús case'eje careña. Cajëna, de'oji. Sajë'ë, careña. ⁷ Carena, Jesús quë'rona burrore dareña. Dani ìohua'i cañapi burro jetena jajereña. ⁸ Mëni ja'runa jai pai ìohua'i cañapi, ì sai ma'ana jaje oereña. Yecohua'ipi jaiye ja'o tēteni da oereña, ì sai ma'ana.

⁹ Du'ru saicohua'ipi cui'ne jeteyo'je saicohua'ipi sihuajë cuireña:

“De'oquërepa daiji, Maija'quë jëjo daoquë. ¹⁰ Ì cuãne maca jerepa de'oye pasio. Mai ñecuë David maca cuãne maca pa'ise'eje Maija'quë ai de'oji.”

¹¹ Jerusalënna cacani Maija'quë huë'ena sani cacani si'a huë'e ñani na'i huesëquëna, Betania quë'rona ì doce ye'yacohua'i ja're cōni saquëña.

Jesupi Higuera Soquë Yëre Pui Case'e (Mt 21.18-19)

¹² Ñatasi mu'se Betaniapi saijëna, Jesure ai ëaëña. ¹³ Ai ëaquëna, so'opi señaquë, higuera soquë yëpi ja'o quëi ñëpi nëcaoña. Nëcacona, ìti ca pa'ima'quë caquë saquëña. Sani ñaquëna, coa ja'ose'e paquëña, ìti quëima'a tēcahuë sēte. ¹⁴ Pa'ina, Jesús ìti ñëre caëña:

“Yureta'a pai ocueye peosipi, më'ë quëise'e.”

Jaje caquëna, ì ye'yacohua'ipi asareña.

Jesupi Maija'quë Huë'ena Tsoa Tose'e (Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹⁵ Ja jeteyo'je Jerusalén t̄i'ani, Jesús Maija'quë huë'ena cacani co'amaña huerojë cui'ne co'amaña ìsicohua'ire eto saña. Curiquë cambia mesaña jë'je taño sauña. Cui'ne su'tere ìsicohua'i ñu'i sai jë'je taño sauña. ¹⁶ Maija'quë huë'ena co'amañare saye ëseña. ¹⁷ Ëseni ye'yaquë caëña:

“Toya pëpë caji: ‘Yë'ë huë'e cato si'a pai Maija'quëre se huë'e hue'yoye pa'iji.’ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato co'amaña ñacohua'i tu'aro neni yo'oyë.”

¹⁸ Jaje caquëna, asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuãnese'e ye'yacohua'ipi Jesure huani jeoñere careña: ¿Me huani jeoja'cohua'i a'ni? cajë. Yecohua'i cato airepa de'oye ye'yaquë'ni cuasareña. Ja do'ire ëjaohua'ipi Jesure ca'rajë huani jeoñere careña. ¹⁹ Ñami de'oquëna, Jesús pai daripëpi t̄irona saquëña.

Higuera Soquë Yë Cuënese'e (Mt 21.20-22)

²⁰ Ñatasi mu'se nea huë'ña saijë ñajëna, higuera soquë yë tsoe sucua mañaque cuëne huesësicopi pa'iona, ñareña.

²¹ Ñani ja maca Pedro, Jesús case'ere cuasa ñajani caëña, ìte:

“Ye'yaquë ñajë'ë, më'ë casi ñëre, tsoe cuëne huesësico pa'ico.”

²² Caquëna, Jesupi ì ye'yacohua'ire caëña:

“Nequëre papi cuasajë'ë, Maija'quëre. ²³ Nuñerepa cayë, mësarute. Iye cutihuëre tsiayana jëjo saoye yëni Maija'quëre nequë api cuasani seto neñe pa'iji. ²⁴ Nuñerepa cayë, Maija'quëre seni ìsija'quë api cuasato ìsiye pa'iji. ²⁵ Maija'quëre se maca yequere sañope yo'oye pacohua'i pa'ini sai de'huacaijë'ë, Maija'quë ma'tëmo aquëpi mësaru co'aye tayo yo'ose'e sai de'huacaija'quëre. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi sai de'huacaima'cohua'i pa'ito mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaru tayose'e sai de'huacaiye pasipi.”

Jesús Cuañeñerepa Pa'iyē
(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

²⁷ Ja maca Jerusalénna co'ireña. Co'ini Jesús Maija'quē huē'ēja'a cu'ina, Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aiohua'ipi Jesús quē'rona dani ²⁸ ite seteña:

“¿Ique cuañeñepi iye mē'ē yo'oquē'ni? ¿Nepi mē'ēre cuañequē ējaēre carena, yo'oquē'ni?”

²⁹ Cajēna, Jesupi caēña:

“Yē'ēje mēsarute sesi'i te'ore. Mēsarupi yē'ē señere sehuorena, yē'ēje quēasi'i, yē'ēre cuañequēre jējo daoquēre. ³⁰ ¿Nepi Juan iti doquēre jējo daore'ni, Maija'quē panita'a pai? Mēsarupi sehuojē'ē.”

³¹ Jaje caēna, sa'ñe careña, ñeje:

“Maipi Diosu jējo daosiquē pa'iji cato ipi sehuosipi ‘Jaje pa'iquēta'are mēsaru me yo'ojē ite care paji cajē asaye pare'ni?’ ³² Cui'ne paipi cuañesiquē pa'iji cayeje pañu'u.” Si'a pai Juanre Maija'quē cocare quēaquē paji'i, cuasa do'ire ca'rajē.

³³ Jaje cani Jesure careña:

“Huesēyē.”

Cajēna, Jesupi caēña:

“Cui'ne yē'ēje, yē'ē cuañe tutu quēaye pañē.”

12

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quēaye
(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

¹ Ja maca Jesús pai yo'oyeje pa'ye caquē quēaēña, ñeje:

“Paji'i, te'i pai yeja paquē. Jaje pa'ipi tapi, cuiya'i. Tani tu'rihuē tēhuopi. Cui'ne cuiya'i suni de'huaja'toje nepi. Cui'ne cuiya'i tsio emē huē'epi tuijē si'a tsio ñaja'core nepi.

Jaje si'aye ne tējini co'amaña necaicohua'ini isi nēoni saji'i. ² Tēaye tū'asi maca i jo'yare jējo daopi, co'amaña necaicohua'i quē'rona ite cajē necaise'e pa'iji, caquē. ³ Jaje jējo daosiquēta'are co'amaña necohua'ipi tseani si'seni isima'pē jējo saohuē. ⁴ Jaje yo'orena, iti tse aquēpi yequēre jējo saopi. Jējo saouna, jaēreje quēna pēapi jeahuē. Cui'ne siopēje a'si quē'ire tea ju'ijē yo'oni jējo saohuē. ⁵ Jaje yo'oruje iti tse aquē ja yē'ta'api yequēre jējo sao copi. Jējo saosiquēni jaēni coa huani jeohuē.

⁶ Jējo saquē pequē yureta'a i mamaquēre pani jējo saopi, yē'ē mamaquēre cato yo'oye peoji caquē. ⁷ Jaje caquē jējo saosiquēta'are co'amaña necohua'ipi ñani 'iquēpi si'a co'amaña paja'quē api huani jēoni maipi iti tse acohua'i neñu'u,' cani huani jeohuē. ⁸ Jaje yo'oni tseani huani jēoni i capē hue'sena jecohuē.”

⁹ Jaje quēa tējini Jesús sequēña:

“¿Me yo'oja'quē a'ni, iti yeja aquē?” Cani caēña, iti yeja aquē cato dani, huani jeaja'quē api, co'amaña necohua'ire. Huani jēoni yecohua'ina isija'quē api.

¹⁰ ¿Ñama'cohua'i a'ni toya pēpē caye? Ñeje caji:

Quēna pēa huē'e necohua'i yo'o jujani jecosi quēna pēpi yure cato huē'ehuērepa ui quēna pē de'oye iti quēco pacorepa.

¹¹ Iye cato ējaēpi jaje yo'opi. Jaje yo'ose'ere de'oyerepa yo'o u'ni cajē ñañē, mai.

¹² Casi maca Jesure tseañu'u cajē yo'oreña. Jesupi yo'ose'eje pa'ye caquē johua'i yo'oyere caēna, asani pēijē yo'oreña. Jaje yo'ojēta'a tseañe pareña, paini ca'rajē. Jaje pa'ina, yo'oma'pē pateña.

Jesure Sese'e Pa'i Do'i Saiñere
(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

13 Ja jeteyo'je Jesús què'rona fariseo acohua'ire cui'ne Herodes acohua'ire jèjo daoreña, jaohua'ipi ite neñajajë cajë. 14 Jaje daisicohua'ipi Jesure careña:

“Ye'yaquë, yëquë asayë, më'ë nuñerepa caquëpi pa'iyë, paï cayere asama'quëpi nuñerepa Maija'quë cocare caquëpi paire si'aohua'ire si'a yë'quë maca caquëpi pa'iyë. Jaje pa'ina, ¿de'oquë pa'i do'ire romano paï ëjaëna saïñe, pañita'a pañe?”

15 Cajëna, Jesupi tsoe johua'i coa caye asani caëña:

“¿Me neñu'ju yë'ëre cosojë neñañu'u cajë caye'ni? Dajë'ë, curiquë të'quire ñaja'core.”

16 Darena, Jesús ñani sequëña:

“¿Ne tsia'ni ico? ¿Cui'ne, ne mamire toyasicoa'ni?”

Caquëna, sehuoreña:

“Romano paï ëjaë mamipi toyasicoa.”

17 Cajëna, Jesupi caëña:

“I tseco pa'ito ina isijë'ë. Maija'quë tseco pa'ito Maija'quëna isijë'ë.”

Jaje sehuouna, airepa de'oyerepa caë'ni, cuasareña.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Señe.

(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

18 Jesure ñañu'u cajë dateña, saduceo paï acohua'ipi. Jaohua'ito cato ju'isicohua'ito huëiye peoji cacohua'ito pateña. Jaohua'ito careña, ñeje:

19 “Ye'yaquë, Moiséspi yëquëre toyani jeoca'aji'i, maja'yëpi huejani mamajëre peoquë ju'isiquë pa'ito yo'jeipi huejani mamajëre pacaiye pa'iji, maja'yë do'ire. 20 Te'ipi sietë mamajë ëmëohua'ire paëña. Paquëna, jaohua'ito aquë maja'yëpi huejani mamajëre peoquë juji'i. 21 Juquëna, yo'jeipi hua'jeore huejapi. Jaëje mamajëre peoquë juji'i. Juquëna, yo'jeipi huejani cui'ne yo'opi. 22 Jare jajese'e si'a tsëcapë hua'jeore huejajë juju sahuë, si'aohua'ito mamajëre peocohua'ito. Ja jeteyo'je ijoje juco'ë. 23 ¿Jaje pa'ito ju'isicohua'ito huëi maca ne nëjo pa'ija'coa'ni, te'oni sietë pairepa huejasico?”

24 Cajëna, Jesupi sehuouña:

“Mësaru coa tayo huesëjë cayë, Maija'quë tuturepa cui'ne Maija'quë toya pëpë ñama' do'ire. 25 Ju'isicohua'ito huëisicohua'ito cato huejaye peoji. Mamajëre isiye peoji. Ma'tëmo huiñaohua'ijë pa'iohua'ito pa'ija'cohua'ito a'ë. 26 ¿Ju'isicohua'ito huëiye ayere, toyase'e mësaru ñama'cohua'ito a'ni, Moisés toyase'e jaropi caji, Maija'quë a'ri soquë yëpi toaje pa'io tsë'isicopi case'ere? ‘Yë'ë cato Abraham Diusu a'ë, Isaac Diusu a'ë, cui'ne Jacobo Diusu a'ë.’ 27 Diusu cato ju'isicohua'ito Diusu peoji, huajëcohua'ito Diusupi. Jaje pa'iquëta'are mësaru coa tayo huesëni yo'ojë cayë.”

Si'a Cuañese'e Jerepa Pa'ye

(Mt 22.34-40)

28 Sa'ñe yo'ojë cajëna, Jesupi si'aye tayoma'ë sehuoquëna, asasiquëpi cuañese'e ye'yaquëpi titani sequëña:

“¿Jeco a'ni, du'ru macarepa huëo maca cuañesico jerepa pa'io?”

29 Caquëna, Jesupi caëña:

“Du'ru macarepa cuañese'e si'aye jerepa pa'io cato caji: Israel paï asajë'ë, mai Ëjaë Diusure. Jaëse'e te'i pa'iji. 30 Oijë'ë, Ëjaë Diusure si'a më'ë yëyepi, si'a më'ë joyopi, si'a më'ë cuasayepi cui'ne si'a më'ë tutupi. Jaje caji, cuañese'e du'ru macarepa aye si'aye jerepa pa'ye. 31 Cayaye acoje jare cui'ne pa'io. Jaopi caji ñeje: ‘Oijë'ë, më'ë quëno maca pa'iquëre më'ëja'a co'ye oiyëje pa'ye.’ Yequë jerepa pa'ye peoji.”

32 Jaje sehuouna, cuañese'e ye'yaquëpi caëña:

“De'oyerepa cahuë, më'ë ye'yaquë. Peore paji, yequë Diusu. Te'i pa'iji, Diusu. Nuñerepa cahuë, më'ë. 33 Jaje pa'ina, Maija'quëre si'a më yëye oiyepi si'aye më asaye oiyepi cui'ne si'a joyo oiyepi cui'ne si'a tutu oiyepi, cui'ne mai quëno maca pa'iquëre co'ye oiyëje pa'yepi, ja oiyepi jerepa pa'ye a'ë, Maija'quëre isiye, cui'ne ëojë seña jerepa.”

³⁴ Si'aye nuñerepa caquëna, Jesupi ñani caëña:
 “Më'ère Maija'quë cuãñe te'te so'ore pa'iye paji.”
 Jaje caëna, asani yecohua'ije ite seni coñe pareña, si'aye asaquë api cajë.

Ne Mamaquë A'ni, Cristo
 (Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

³⁵ Maija'quë huë'ena ye'yaquë Jesús caëña:
 “¿Me yo'ojë cuãñese'e ye'yacohua'i Cristo cato David mamaquë api caye'ni? ³⁶ David jare ipi capi. Maija'quë joyopi quëaquëna, ñeje capi:

Ëjaëpi capi, yë'ë Ëjaëre:

‘Yë'ë ëja te'tena ja'rujë'ë,

yë'ëpi më'ère sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna të'ya me macaja'a.’

³⁷ ¿Jaje pa'ito me Cristo David mamaquë pa'iquë'ni, Davidpi Cristore yë'ë ëjaë hue'yoto?”
 Jaje caquëna, jai pai tsi'sisicohua'ipi ai yëjë asareña.

Jesupi Sañope Case'e Cuãñese'e Ye'yacohua'i
 (Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Jesupi caëña, i ye'ya maca:

“De'hua ñajë'ë, cuãñese'e ye'yacohua'i yo'oye ye'yema'pë. Jaohua'i cato tosa caña suñani cui'ne paipi de'oye pëpajjë cajë yo'ocohua'i a'ë. ³⁹ Jaohua'i cato de'o ñu'i saire pai tsi'si hue'ñana co'eni ja'rucohua'i a'ë, cui'ne de'o hue'ñana ajoje aicohua'i a'ë. ⁴⁰ Hua'jeohua'i huë'ña jiojë yo'ocohua'i a'ë. Paipi de'ocohua'ire pa'ë cajajë cajë tsoaye Maija'quëre señë cajë yo'ocohua'i a'ë. Jaohua'i a'ë, iti jerepa si'se cuãñoja'cohua'i, jaje yo'osi do'ire.”

Peocopi Isise'e
 (Lc 21.1-4)

⁴¹ Jesús Maija'quë huë'ere paquëña, Maija'quëna curi isi mahuë je'ñere pare. Jarote ñu'i ñaquëna, jaiye curi pacohua'i daijë iti mahuëna ayareña. ⁴² Ayajëna, ñaquë ñu'ina, hua'jeo maca curiquë peocopi dani caya cobre të'ñare ayaoña, jai do'i peoyere.

⁴³ Jaje ñani i ye'yacohua'ire soini caëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Jaohua'jeo co'amaña peocopi si'aohua'i curi ayaye jerepa ayao do'i quë'yerepa. ⁴⁴ Yecohua'i cato johua'i huero jujase'ere isiyë. Jaje pa'iquëta'are ico cato peocopi si'a mañare isi sao.”

13

Jesús Quëase'e Maija'quë Huë'ere Nejo Ja'ñere
 (Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Maija'quë huë'epi Jesús eta maca i ye'yaquëpi caëña:

“iYe'yaquë, iye quëna pëare ñajë'ë, cui'ne jai huë'ñare!”

² Jaje caquëna, Jesupi sehuouña:

“¿Jai huë'ñare ñaquë caquë? Ja më'ë ñase'e yequë mu'se, peo ja'ñe a'ë. Quëna pëapi tuñajë nese'e si'aye nejo ja'ñe a'ë.”

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño Ja'ñe
 (Mt 24.3-28; Lc 17.22-24; 21.7-24)

³ Ja maca Maija'quë huë'e je'ñere pare Olivos cutihuë pa'icona sani Jesús ja'rusiquëpi ñu'ina, Pedro, Jacobo, Juan cui'ne Andrés coní pai asama'tona seteña:

⁴ “Je yëhua jaje yo'o ja'ñere më'ë caë'ni, yëquëre quëajë'ë. ¿Me pa'ija'coa'ni, iti yo'o iño ja'ñe ja yo'oye tija maca?”

⁵ Cajëna, Jesupi sehuouña:

“De'huarepa ñajë pa'ijë'ë, mësarute coa cosojëna, sehuoye. ⁶ Jai pa'i yë'ë mamire cajë yë'ë a'ë, Cristo' caja'cohua'i a'ë. Jaje cajë coa cosojëna, sehuoja'cohua'i a'ë, jai pa'i.

⁷ Jaje pa'iquëta'are mësarupi huajo coca cui'ne uihuaye asacohua'i pani quëquëma'pë pa'ijë'ë. Ja cato jare jaje yo'oye pa'ina, yo'oji. Jaje yo'onije ja yë'ta'a carajaiñe peosipi.

⁸ Yequë pa'i tsëcapëpi yequë tsëcapëre se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequë yeja pa'ipi se uihuaja'cohua'i a'ë. Si'a hue'ña yeja ñu'cueye pa'ija'coa. Cui'ne aopi peoquëna, ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne ai yo'oyepi pasipi. Iye pasipi, du'ru macarepa ai yo'oye.

⁹ De'hua mësaruja'a co'ye de'oye ñajë'ë. Mësarute cato pa'ipi tseani pa'i ëjaohua'ina isija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi cuañejëna, mësarute pa'i tsi'si hue'ñana si'sejë yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojëna, mësarupi yë'ë do'ire iñoja'cohua'i a'ë cuañecohua'i cui'ne si'a pa'i ëjaohua'i ña hue'ñana.

¹⁰ Ja yë'ta'a carajaima'në de'o cocare quëaye pa'iji, si'a hue'ña.

¹¹ Mësaruni ëjaohua'i quërona sasicohua'i pa'ito ¿me caja'cohua'i a'ni? cuasama'pë pa'ijë'ë. Cajë'ë, Maija'quë isi cocapi, ja maca cato. Jaje pa'ina, mësarupi caye paja'cohua'i a'ë, Maija'quë joyopi caja'quë api.

¹² Te'e tsëcapë acohua'ipi yo'jeire panita'a maja'yëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë huani jeojë'ë, cajë. Pëca ja'quëohua'ipi mamajëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë, cui'ne mamajëpi pëca ja'quëohua'ire sañope yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë.

¹³ Si'a pa'i mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. Jaje pa'iquëta'are yo'o jujama'quëpi huaso cuañoja'quë api nuñerepa yo'oquëpi.

¹⁴ Maija'quëre quëacaiquë Daniel toyaquë pa'aji'i, si'si nequëpi cui'ne coa nejoquëpi si'si pa'ima'tore pa'ina, ñani Maija'quë toya ja'o ñaquëpi asa ti'añe pa'iji. Ja maca Judea pa'icohua'ipi ai cutihuëana catiye pa'iji.

¹⁵ Ja mu'se hue'e ëmëjele totore pa'iquë pani cajeni cacani co'amañare sasi'i caquë yo'oma'ë.

¹⁶ Tsiore pa'iquë pani co'ini caña sasi'i caquë yo'oma'ë pa'ijë'ë.

¹⁷ Ja mu'seña nomiohua'i tsi'ëtapëa pa'icohua'i cui'ne tsi'mañare pacohua'i ai yo'oja'cohua'i a'ë, teaye.

¹⁸ Mësaru cato Maija'quëni sejë'ë, sësë mu'seña catiye peoja'core.

¹⁹ Si'aye ai yo'oye tëto saise'erepa pa'ija'coa. Ja mu'seña cato ai co'a mu'seña pasipi, yeja de'hua maca peopi. Cui'ne jeteyo'je peosipi, ja jerepa ai yo'oye.

²⁰ Ja mu'seña Ejaëpi ja yo'oye tëama'quë pa'ito te'ije jëaye peo'ñe pa'io. Jaje pa'iquëta'are i sahuasicohua'ini i paini caquë ja ai yo'oyere tëaquëna, yecohua'ije cõni jëaja'cohua'i a'ë.

²¹ Mësarute yecohua'ipi iñore pa'iji, Cristo ñajë'ë, cacohua'i pa'ito asama'pë pa'ijë'ë, panita'a 'Jetore pa'iji.' Catoje sehuoma'pë pa'ijë'ë, iohua'i caye.

²² Coa cacohua'i daija'cohua'i a'ë. Yë'ë a'ë, Cristo cacohua'i, cui'ne Maija'quë cocare quëacohua'i a'ë cacohua'ije daija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi pa'i yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñoja'cohua'i a'ë, coa cosoñu'u cajë. Jaje yo'ojëna, Maija'quërepa sahuasicohua'ique jaohua'ire sehuoye ja'i maca yo'oja'cohua'i a'ë.

²³ Jaje pa'ina, mësarute du'ru quëa nëohuë de'oye ñajë pa'ijë'ë, caquë.

Pa'i Mamaquë Dani Coñe

(Mt 24.29-35, 42-44; Lc 21.25-36)

²⁴ Jaje ai yo'o mu'seña tëto saisi maca yureta'a, ësäpi yaya huesëja'quë api. Ñañëje miañe paja'quë api.

²⁵ Ma'ñocoje ma'tëmopi tõtēja'cohua'i a'ë. Jaje yo'o maca ma'tëmo tuture paque tsasija'coa.

²⁶ Ja maca sirija'a tutu quë'ire papi cui'ne de'oquëre papi Pa'i Mamaquë daija'quë api.

²⁷ Ja jeteyo'je i huiñaohua'ire cuañesipi, i sahuasicohua'ire cajesele tutu jupëapi i pa'ire tsi'sojë'ë, caquë si'a hue'ña pa'icohua'ire.

²⁸ Higuera soquë yë yo'oye ayere ye'yeyë'ë. Ja soquë yë cato huiña capëa pa'i maca je'nërepa ja'o eta huëocoa. Eta maca ñani cacohua'i a'ë, utëcahuë ti'aji.

²⁹ Ja yo'oyeje pa'ye mësarupi ñajëna, yë'ë case'epi ti'acquë tëto saina, ñajë je'në ja'yere eta sa'rore pa'iji cayë.

³⁰ Nuñerepa cayë, ja yë'ta'a iye maca pa'icohua'i ju'ima'në tëto saija'coa, iye.

³¹ Ma'tëmo cui'ne yeja pani jujani carajai ja'ñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë coca cato yë'ë case'ejë ti pa'i ja'ñe a'ë.

³² Iti mu'se cui'ne hora pa'i huesëyë. Huiñaohua'ije cui'ne Maija'quë mamaquëje huesëji. Si'aohua'i huesëyë. Coa ja'quëse'e asaji, iti mu'se.

³³ Jaje pa'i do'ire, mësaru cato si'anë sëtasicohua'ije pa'iohua'ipi ñajë sejë pa'ijë'ë, i dai hora huesëye sëte. ³⁴ Yë'ë dai maca cato te'i so'ona sai huëoni ja yë'ta'a huë'epi saima'në i jo'yare pa'i ñapere co'amaña yo'o ja'ñe isini cui'ne eta sa'ro ñacaiquëre cuañeni ñajë'ë cani saise'eje pa'iyë a'ë. ³⁵ Jaje pa'ina, mësaru cato sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë, coa si'anëpi, iti huë'e aquë tityere huesëye sëte. Na'i maca, ñami jopo, mu'se, cura yë'i maca, panita'a nea huë'ña daima'quëni cajë. ³⁶ Yo'ojëna, cuasama'topi caisicohua'ini tityama'quëni de'hua ñajë'ë. ³⁷ Iye mësarute caye cato si'a paire cayë: 'Sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë, caquë.'

14

Jesure Tseañu'u, Cajë Yo'oye

(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Israel pa'i Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye, cui'ne o'sa peo pan aiñe caya mu'seña cara maca, Maija'quë huë'e ñacaihua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi merepa Jesure coa cosojë tseani huani jeora'ye cajë. Iti yo'o ja'ñere co'ehuë. ² Careña, cui'ne pa'i tsi'sini sihuajë yo'o maca huaiye pañu'u, co'aye paipi cuasa co'me huesëni sañope ai yo'ojë cama'cohua'ini, careña.

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e

(Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

³ Jesús Betania daripëre paquëña, Simón ja'ju dahuë hue'equë pa'isiquë huë'ere, mesare ñuquëña, Jesús. Ñu'ina, te'o nomio jai do'i huëo së da'care quëna huëna timësiconi dani Jesús siopëna iti da'capi dooña. Nardo da'case'e nesicopi, yequeje co'mema'copi. ⁴ Iti maca ñu'icohua'ipi pëti huëoreña. Jaje pëti huëojë careña:

“¿Me yo'oco huëo së da'ca coa nejoco'ni? ⁵ Iopi yecohua'ina se isico pani trecientos romano curiquë të'ña nera'o. Jaje yo'oni co'amaña peocohua'ire co'catira'o.”

Jaje cajë iote coejë pëijë ñareña.

⁶ Jaje ñajëna, Jesupi caëña:

“Coa ñajë'ë, iose'e yo'oja'co. ¿Me yo'ojë josa caye'ni? Iye io yë'ëre necaise'e cato de'o co'amaña'ë. ⁷ Co'amaña peocohua'ire si'anë mësaru ñajë paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato mësaru ña huë'ñare si'anë pa'iyë paja'quë a'ë. ⁸ Io cuasaye ja'i maña ico cato de'hue yë'ë siopë huëo sëñe necaco'ë, du'runa yë'ëre ta ja'ñere caco. ⁹ Nuñerepa cayë, coa si'a huë'ña ico yo'ose'e quëaye pa'ija'coa, io yo'ose'e huñeyema'pë cuasa ja'ñere cajë, huaso coca quëa maca.”

Jesure Judas Isise'e

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰ Judas Iscariotepi sani Maija'quë huë'e ñacaihua'i ëjaohua'i ja're coní coca caëña, Jesure tseani johua'ina isi ja'ñere. Jaë cato doce ye'yacohua'i aquë paji'i. ¹¹ Jaje caquëna, asani ai sihuareña. Jaje sihuajë curiquë isireña. Isirena, Judaspi ¿Jesure merepa tseani isija'quë a'ni? caquë i yo'o ja'ñere co'eiña.

Mai Ejaë Ani Tëjise'e

(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹² Egíptopi Israel pa'i etajë pa'ise'ere cuasajë sihuajë pa'i tsi'sini, tose yo'ojë pa'ise'eje yo'o mu'se tì'aëña, o'sa co'me ma'a ao ai mu'se. Du'ru mu'serepa, cui'ne yëi ñamare huai mu'serepa tì'aëña. Jaje tì'aëna, Jesús ye'yacohua'ipi setëña:

“¿Egíptopi Israel pa'i etajë pa'ise'ere cuasajë, aiñe jerona sani ne de'huarena aiñe yëquë'ni?”

¹³ Cajëna, Jesupi cayaohua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saquë caëña:

“Jai paɪ daripëna sani oco yurupë saquëni tɪ'ani i ja're saijë'ë. ¹⁴ Sani ja're sa cacajë cajë'ë ite huë'e aquëre: ‘Ye'yaquëpi capi: ¿Jerore pa'ico'ni, tu'rihuë yë'ë ye'yacohua'i ja're na'iquëna aija'co, Egíptopi Israel paɪ etase'ere cuasajë? cajë'ë.’ ¹⁵ Ipi mësarute iñoja'quë api, jai tu'rihuëpi tsoe ne de'huasiconi. Jarona yureta'a ñani ne de'huajë'ë, mai tse.”

¹⁶ I ye'yacohua'ipi sani tɪ'areña, jai daripë. Tɪ'ani jare Jesús quëase'eje si'aye tɪ'areña. Tɪ'ani na'iquëna, aɪ ja'ñe ne de'huareña, Egíptopi Israel paɪ etase'ere cuasajë yo'oyere.

¹⁷ Ñami de'osi maca Jesús i doce ye'yacohua'i ja're tɪ'aëña, iti huë'ña. ¹⁸ Tɪ'ani mesare ñu'i aikuëpi caëña, Jesús:

“Nuñerepa mësarute cayë. Mësaruru aquëpi yë'ë ja're te'ona aikuëpi isi yehuoja'quë api.”

¹⁹ Jaje ca maca iohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a seteña:

“¿Yë'ë pa'ija'quë a'ni?”

²⁰ Cajëna, Jesupi caëña:

“Doce aquëpi yo'oja'quë api, yë'ë ja're te'e quëna de'huana aikuëpi. ²¹ Jaje pa'itoje de'oji. Paɪ Mamaquë cato jare iti toyase'e pa'iyëje saiji. Jaje pa'iquëta'are iTeayerëpa yo'oja'quë api, ite isi yehuoquëta'a! Ipi ai de'oye pasiquë pa'ito de'ora'pi, jaëte.”

²² Ja yë'ta'a aore aijëna, Jesupi panpë ini Maija'quëre de'oji caquë seni i ye'yacohua'ire aoguë caëña:

“Aijë'ë. Iye cato yë'ë capë a'ë.”

²³ Jeteyo'je ucu duruhuë ini Maija'quëre de'oji, caquë seni, i ye'yacohua'ina isiña. Isina, si'aohua'i ucureña, iote.

²⁴ Ucurena, caëña:

“Iye cato yë'ë tsie a'ë. Jai paɪ de'oye pa'i ja'ñere caquë huajëye Maija'quë paire cayere quëaye a'ë. ²⁵ Jaje pa'ina, mësarute nuñerepa cayë cui'naëpi iye, cuiya'i o'sa cono ucuye paja'quë a'ë. Yequë mu'se Maija'quë cuañe tɛ'tena cuiya'i o'sa ucuñu'u.”

Pedro Cosose'e

(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

²⁶ Jëjë tējini Olivos cutina sateña.

²⁷ Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Si'aohua'i mësaruru yë'ëre jëocoja'cohua'i a'ë, iye ñami. Jaje pa'ina, toyase'e caji: ‘Huani jëoja'quë a'ë, yëi ñamare ñacaiquëre. Ja maca yëi ñamapi tiya huesëja'cohua'i a'ë.’ ²⁸ Jaje pa'iquëta'are ju'isiquëpi huëisi maca yë'ëpi du'ru saija'quë a'ë, Galileana, mësaruru ja yë'ta'a saima'pëna.”

²⁹ Jaje caquëna, Pedropi caëña:

“Jaje yecohua'i më'ëre jëocotoje yë'ë cato më'ëre jëoñe pañë.”

³⁰ Caquëna, Jesupi caëña:

“Nuñerepa më'ëre cayë. Iye ñami ja yë'ta'a cura cayaye yë'ima'në më'ëpi toasoñe cosoja'quë a'ë, ite ñama'quë a'ë caquë.”

³¹ Jaje Jesús caquëna, ipi caëña:

“Yë'ë cato pañë, cosoye. Ju'iñe pa'itoje më'ë ja're ju'ija'quë a'ë.”

Caquëna, yecohua'ije cui'ne careña.

Jesús Sese'e Getsemanina

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

³² Getsemaní hue'e hue'ñana tɪ'ani Jesús caëña, i ye'yacohua'ire:

“Iñore dujë pa'ijë'ë, yë'ëse'e Maija'quëre sani sesi'i.”

³³ Cani coa Pedrore, Jacobore, cui'ne Juanre saëña. Ja maca ai cuasaquë cui'ne ai yo'o huëouña. ³⁴ Jaje yo'oquë caëña, jaohua'ire:

“Ai oi ëaye nëiji, yë'ë joyore papi juni huesëye pa'ina. Iñona mësaruru cato pëani sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë, caima'pë.”

³⁵ Cani Jesús ise'e seña maca sani yejana do're ja'runi Maija'quëre de'hue neñe pa'ito, necaijë'ë, ai yo'oye pa'si'i, iti yo'o maca ti'aëna, caquë sequëña.

³⁶ Jaje sei caëña:

“Yë'ë ja'quë, më'ëre cato si'aye neñese'e pa'iji. Nejocaijë'ë, yë'ëre ai yo'oye ne ja'ñere. Yë'ë yëye peoja'quë, coa më'ë yëyepi yo'oye pa'ija'quë.”

³⁷ Jaje seni tējini i ye'yacohua'i quë'rona sani ñaquëna, caisicohua'ipi pateña. Pa'ijëna, Pedrore caëña:

“¿Simón caiquë, më'ë? ¿Te'e hora macaje sëtasiquëpi ña ti'añe paë, më'ë?

³⁸ Sëtasiacohua'ipi pa'ijë Maija'quëre sejë'ë, co'ayena taiñe paja'cohua'i. Nuñerepa joyo cato yo'oye yëji. Jaje pa'iquëta'are më'ë capëpi tutu peoji.”

³⁹ Jaje cani tijupë sani ja'rë case'ejë pa'ye caquë sequëña. ⁴⁰ Jaro cui'naëpi co'iquë cui'ne caisicohua'ini ti'api i, ye'yacohua'ire. Airepa huëo ca'quëna ñaco naimopi jameina caë'ë, quëcoñu'u cajëta'a. Jaje pa'ina, ite sañope sehua ti'añe peohuë. ⁴¹ Toasoñe acore saisiquëpi titaquë caëña, jaohua'ire:

“Yureta'a cani huajëjë'ë. Tsoe de'oji. Ja ja'ye caijë'ë. Ti'api Pai Mamaquëre co'aye yo'ocohua'i jëñana isi maca. ⁴² Huëijë'ë. Sañu'u. Yë'ëre isi yehuoja'quëpi daiji.”

Jesure Tsease'e

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴³ Ja yë'ta'a Jesús cocare i ye'yacohua'i ja're caquëna, Judaspi tsoe titaëña. Jaë cato doce acohua'i aquë paji'i. I ja're conì jai pai hua'ti cajicohua'ipi cui'ne tara cajicohua'ipi dateña. Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi, cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aiohua'ipi jëjo daocohua'ipi conì daisicohua'i pateña. ⁴⁴ Judas iti isi yehuoja'quëpi caëña, jaohua'ire:

“Yë'ëpi ini ti'ani sihuaja'quë a'ë. Sihuaquëna, ñani jaëni tseajë'ë. Tseani de'oye sëani sajë'ë.”

⁴⁵ Jaje casiquëpi ti'ani Jesure tsiojani caëña:

“Ye'yaquë, Ye'yaquë.”

Jaje caquë tsu'supi. ⁴⁶ Tsu'suquëna, ja maca Jesure tome dani tseani sareña, sëasiquëni.

⁴⁷ Jaje yo'o maca iti maca pa'iquëpi hua'ti dutani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i necaiquëni cajorose'e tëto tëaëña. ⁴⁸ Ja maca Jesujë caëña, ite tseä paire:

“¿Tarapi hua'ñapi conì date, yë'ëre tseañu'u cajë co'amaña yahue imaquëre yo'oyeje pa'ye? ⁴⁹ Yë'ë si'a mu'seña Maija'quë huë'epi pa'i mësarute ye'yaquëna, mësarupi yë'ëre tseañe pahuë. Jaje pa'iquëta'are iye cato toyase'epi ti'acquëna, jaje yo'oye pa'iji.”

⁵⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesuse'ere te'ire jëoni cati sateña.

Pösëpi Catiye

⁵¹ Jaje pa'iquëta'are te'i tsj pösë macapi jai capi deasiquëpi tuquëña, Jesure. Tuina, tsearena. ⁵² Tsearena, jai case'e jëoni peoyo catiña.

Jesure Ca Tëjicohua'i Quë'rona Sase'e

(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵³ Jesure ja maca sareña, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa quë'rona. Jarona Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i tsisireña, aiohua'i, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i conì. ⁵⁴ Jaje sajëna, Pedroje so'o maca se ñaquë tuquëña, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa huë'e hue'se daripëre pana. Jarona soldado pai ja're conì pëani toare cui ñuquëña. ⁵⁵ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne pai yo'oye ca tëji ëjaohua'ire papi Jesure jaje yo'oquëre papi cayere co'ereña, asani huani jëonere cajë. Jaje co'ejëta'a ti'añe pareña. ⁵⁶ Cui'ne jai pai coa huëojë ti yo'o ma'ñere sañope Jesure careña, cosojë. Cui'ne iohua'ija'a sa'ñe yo'ojë careña, te'e cayepi peoquëna. ⁵⁷ Yecohua'ipi co'arepa huëojë careña. ⁵⁸ Yëquëpi i caye asasicohua'i a'ë, cajë yo'ojë careña:

“Ñeje caquë api, ‘yë'ëpi Maija'quë huë'e nejoja'quë a'ë, pai de'huasi huë'e. Jaje yo'oni jeteyo'je tres mu'seña pa'i maca huajëcore neja'quë a'ë, paipi nema'core.’ Jare asahuë.”

⁵⁹ Jaje canije nuñerepa te'ejë pa'ye caye pareña.

⁶⁰ Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi iohua'i ca jopoja'a huëni nëcayepi Jesure sequëña:

“¿Asaquë më'ë, më'ëre sañope caye? ¿Me yo'oquë sañope sehuoye paquë'ni?”

⁶¹ Caquëna, Jesupi ai jerepa ti sehuoye paëña, i caye. Jaje paquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi tijupë Jesure sequëña, ñeje:

“¿Më'ë Cristo, Maija'quë de'oquërepa mamaquë a'ë?”

⁶² Caquëna, ja maca Jesupi sehuouña:

“Jaje pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë. Cui'ne mësarupi Pai Mamaquëre yë'ëre ñaja'cohua'i a'ë, Diusu tutu quë'irepa ëja te'tere ñu'ina. Cui'ne Ma'tëmopi sirija'a nëca meina, ñaja'cohua'i a'ë.”

⁶³ Jaje caquëna, asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi i ju'i care co'ye naë yeto saquë caëña:

“¿Iquere cajë jerepa paire quëaja'cohua'ire co'eye'ni, tsoe ti'api? ⁶⁴ Jare mësarupi asahuë, i yë'opopi Maija'quëre cue'cuequë caye. Jaje pa'ito ¿me caye'ni, mësarü?”

Jaje caëna, yureta'a si'a pai careña:

“Huani jeoñe pa'iji.”

⁶⁵ Casi maca je'nërepa yecohua'ipi copi tse'se huëoreña. Cui'ne yecohua'ipi tsiana cañapi tëto queoni të'cajë yo'ojë careña:

“¿Nepi të'care'ni? Se ca ñajë'ë.”

Cajëna, soldado pajje yo'oreña, ìte.

Pedro Cosose'e

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-29)

⁶⁶ Pedro cato huë'ehuëre paquëña, hue'se daripëre. Jarote pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi ⁶⁷ toare cui ñu'ina, ñani ìte caoña:

“Ìna, më'ëje Jesús Nazaret aquë ja're pa'isiquë a'ë.”

⁶⁸ Cacona, Pedropi caquë cosouña:

“Ñama'quë a'ë, ìte. ¿Iquere jaje caco'ni? Huesëyë.”

Jaje cani eta sa'ro quë'rona etaëña. Eta maca curapi yëquëña. ⁶⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi ñani cui'naopi ca huëo coña, ìti maca pa'icohua'ina:

“Iquë cato Jesús ye'yacohua'i aquë api.”

⁷⁰ Jaje catojë ìje cui'naëpi coso couña, ñama'quë a'ë caquë. A'ri maña tsoe maca pa'i maca Pedrorre ìti maca pa'icohua'ipi careña:

“Më'ë Jesús ye'yacohua'i aquëre pa'ë. Më'ë cato Galilea aquë a'ë. Cui'ne më'ë coca cayeje Jesús ye'yacohua'i caye a'ë.”

⁷¹ Jaje caquëna, Pedropi yureta'a sañope co'aye caquë, cui'ne ñama'quë a'ë care payë caquë capi:

“¿Iquere mësarü yo'ojë caye'ni? Ñama'quë a'ë, jaëte.”

⁷² Caquëna, cui'naëpi cura yëni copi. Jaje cura yë'i maca yureta'a Pedro cuasa ñajaji'i, Jesús ìte case'e. Jesús cato ca'ajji'i: “Ja yë'ta'a cura cayaye yë'ima'ëna më'ëpi toasoñe ñama'quë a'ë caquë cosoja'quë a'ë.” Jaje ì case'ejë ti'aëna, ìtire cuasa ñajani ota huëoni ai oji'i.

15

Jesupi Pilato Quë'rorre Pa'iyë

(Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

1 Ñata tome maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi tsi'sireña, judío iohua'i ja're, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i ja're, cui'ne pa'i yo'oye ñani ca tējicohua'i ja're coní. Tsi'sini ca tējini Jesure sēasiquēni Pilato quē'rona sareña.

2 Ja maca Pilatopi ite ñani sequēña:

“¿Më'ë a'ë, judío pa'i ëjaërepa?”

Caquēna, Jesupi sehuouña:

“Jaje pa'ijë'ë, më'ë cayeje.”

3 Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cato jaiye sañope careña. 4 Jaje cajëna, Pilatopi tijupë sení couña, Jesure:

“¿Me yo'oquë sehuoma'quë'ni? Ñaquë më'ë iohua'i më'ëre sañope caye.”

5 Jaje catoje Jesús cato ti sañope sehuoye paëña. Jaje paquēna, Pilato ai cuasaëña: ¿Me yo'oquë paquë'ni? caquë.

Jesure Huani Pa'iji Caye

(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

6 Pilato cato judío pa'i tsi'si mu'seña ti'aëna, tseasiquëre eto saokuë yo'oquë paquëña, paipi yějë sequëni. 7 Jaro co sitore paquëña, Barrabás hue'equëpi yecohua'i paire huaisicohua'i ja're coní. 8 Paipi Pilatore dani seteña: Jare më'ë yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë, cajë.

9 Jaje cajëna, Pilatopi sehuouña:

“¿Yëye judío pa'i ëjaëni eto saoye?”

10 Ja cato caëña, coa i de'oye yo'oyere ëa ñajë pëijë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi tseani yo'oyë cuasaquë. 11 Jaje pa'iquëta'are Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi paire ca co'me huesojë cui'ne yëhuoreña, Barrabásni eto saoja'quëre sejë'ë, cajë.

12 Ja maca Pilatopi paire sequëña:

“¿Me nejaquë caye'ni, mësarú judío pa'i ëjaë hue'yoquëre?”

13 Caquēna, jaohua'ipi careña, cuijë:

“Queja'quë pa'ijaquë.”

14 Cajëna, Pilatopi caëña:

“¿Iquere i co'aye yo'o u'ni?”

Jaje catoje iohua'i jero sa'na ai cuireña:

“Queja'quë api.”

15 Jaje asani Pilato Judea pa'ini de'o cajei pasi'i caquë Barrabásni joye sauña. Jesuni si'seni queja'quëre jëjo saokuë.

16 Ja maca soldado paipi jai pa'i tsi'sini Jesure pa'i ëjaë huë'ere pana sareña. 17 Sani nea maja'i care suñani cui'ne miu maro pa'ni sareña. 18 Ja jeteyo'je cue'cuejë cuireña:

“¡Pa'ijë'ë. Yure judío pa'i Ëjaërepa!”

19 Jaje cajë siopëna tē'careña, tarapi. Copi tse'sejë, cui'ne do're ja'rujë ëjaëre pa'ë më'ë cajë yo'oreña. 20 Jaje ite cue'cue tējini maja'i ju'i ca dutani i ju'i care pare suñacateña. Ja jeteyo'je i ju'i ca dutareña, queja'quëre.

Jesure Huani Jeose'e

(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

21 Cirene aquëpi tsiopi daina, ñani Jesure queja'coní hue'ejë'ë, cajë soldado paipi cuañereña. Jaë cato Simón hue'equë paji'i, Alejandro cui'ne Rufo pëca ja'quë.

22 Ja maca Jesure Gólgotana sareña, pa'i siopë tara hue'e hue'ñana pa'i coca cato.

23 Jarona Jesure quereña. 24 Quëni soldado paipi Jesús ju'i care nepi saja'cohua'i a'ni cajë neñareña, de'hue nesiquëpi saye pa'iji cajë.

25 Ja yo'o maca cato nea hue'ña nueve paji'i, ite quësi maca. 26 Toyasicore i sio sa'nihuëna sëoreña, ja do'ire queñë cajë. Toyasicopi capi: JUDÍO PAI ËJAËREPA. 27 I ja're

conì caya co'amaña yahue imacohua'ire quehuë. Te'ire ëja te'tena cui'ne yequëni ari te'tena nëconi quehuë. ²⁸ Jaje yo'o maca toyase'e ñeje caye tì'api: “Co'acohua'i ja're conì que cuañopi.”

²⁹ Cui'ne coa da saicohua'ije ìte ñajë cue'cuejë ñeje cajë sateña:

“¡Asajë'ë. Yure më'ëpi Maija'quë huë'e nejoni toaso mu'seña pa'i maca huajë huë'e nesi'i caquë maca! ³⁰ Yure co'ye huasoni da caje ñajë'ë, quësi sarahuapi.”

³¹ Jaje cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ije, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ije ìte cue'cuejë careña:

“Yecohua'ita'are huasopi. Jaje pa'iquëta'are ìja'a co'ye huaso tì'añe paji.”

³² Israel pai ëjaëpi Cristore papi caja'cohua'i a'ë cruzupi caje nëcaquëna, ñanita'a careña. I ja're conì te'e quesicohua'ique ìte pëteña.

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

³³ Je'nërepa mu'se jopo tì'a maca si'a yeja ñamije pa'io ne huesëña. Toaso hora jaje paquëña. ³⁴ Jaje ja maca Jesús tuturepa cuiña ñeje:

“Eloi, Eloi ¿lama sabactani?” Jaje canì caye a'ë, ¡Yë'ë Diosu maca, yë'ë Diosu maca! ¿Me yo'oquë yë'ëre jëcou'ni, te'ire?”

³⁵ Jaje cuiquëna, ìti maca pa'icohua'ipi asani careña:

“Asajë'ë. Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elíasni cuiji.”

³⁶ Jaje cajëna, ìohua'i aquëpi huë'huëni o'sa conore yëi sëohuëna saquëni ucujaquë caquë sani nëoquë caëña:

“Coa ñajë'ë. Ñañu'u, Elíaspi ìte cruzu dequëre casa nëcoquëna.”

³⁷ Ja maca Jesús ai tutu cuini jùnì huesëña. ³⁸ I ju'i maca Maija'quë huë'e joporepa tëhuocopi jopore paja'a cayayese'e meñe yete saquëña. ³⁹ Romano Capitánpi Jesús jë'ñerepa nëcasiquëpi jaje Jesús cuiquë jùnì huesëquëna, ñasiquëpi caëña:

“Nuñerepa iquë Maija'quë mamaquërepa paji'ì.”

⁴⁰ Cui'ne nomiohua'i so'opi de ñajë nëcareña. Jaohua'i cato paë'ë, María Magdalena. Cui'ne yeco paco'ë, María, Jacobo posërepa, José cui'ne Salomé, pëca ja'co. ⁴¹ Iye nomiohua'i cato Jesure cocaicohua'i pateña. I Galilea cu'i maca cui'ne jarote jai pai yecohua'ije pateña, Jesús ja're Jerusalénna saisicohua'ije.

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁴² Ñamina'a huajë mu'se pa'ija'coa cajë fiesta yo'o ja'ñe ne de'hua mu'se na'iquëna, ⁴³ José Arimatea aquëpi pai yo'oye ñani ca tëjicohua'i ëjaohua'irepa aquë paquëña. Jaje cato Maija'quë cuañe te'te yo'oyere utequë paquëña. Jaje pa'ipi Pilato quë'rona si'a tuturepa cacani ca'rama'ë Jesús capëre tasi'i caquë sequëña. ⁴⁴ Jaje seina, Pilatopi ai cuasaëña, ì jùnì huesëre pa'ë caquë. Jaje cuasa do'ire Capitánre soini ì jùnì huesë caquë seni asaquëna, ju'ire papi, caëña. ⁴⁵ Jaje caëna, asani Pilatopi Jesús capëre saye de'oji caëña, Josére. ⁴⁶ Caëna, Josépi sani Jesús capë casani jai do'i sabanare hueroni deani quëna yejana coje nesicona tani quëna pëpi siouña. ⁴⁷ Tajëna, ñareña, María Magdalena cui'ne María José pëca ja'co conì.

16

Jesús Ju'isiquëpi Huëise'e

(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Huajë mu'se tëto sai maca María Magdalena cui'ne Jacobo, Salomé pëca ja'copi María conì huëo së ma'ñare hueroni sateña, Jesús capëre huëo sëñepi neñu'u cajë. ² Semana huëo mu'serepa ai nea huë'ñarepa tsoe ëse pa'ina, sani tì'areña, tasi daripë quë'ro. ³ Iohua'ija'a sa'ñe careña:

“¿Nepi jai quëna pë hui'yoja'cohua'i a'ni?”

⁴ Jaje cajë ñajëna, tasi daripëpi tsoe hui'yosico pacoña. ⁵ Pa'iona, ñani tasi daripëna cacareña: Cacajë ñajëna, ëja te'tere poja'i ju'i care posëpi ju'i ñuquëña. Jaëni ñani ai quëquëreña. ⁶ Quëquëjëna, ipi caëña:

“Quëquëma'pë pa'ijë'ë. Mësaruru cato Jesús Nazaret aquëni co'eyë, que sarahuana quesiquëni. Jaje pa'iquëta'are i cato tsoe huëji'i. Peoji, iño. Ñajë'ë. Ite o'a sitore peoji. ⁷ Mësarupi sani i ye'yacohua'ire cui'ne Pedrose quëajë'ë. Galileana du'ru saija'quë api. Jarona ite ñaja'cohua'i a'ë, i ja'rë mësarute quëase'eje.”

⁸ Ja maca nomiohua'ipi quëquë huesëni tsasijë etani tasi daripëpi sateña. Co'ini yecohua'ire quëaye pareña, quëquë huesësicohua'i pa'ijë.

María Magdalenapi Huëisiquëre Du'ru Ñase'e
(Jn 20.11-18)

⁹ Semana huëo mu'se huëisiquëpi du'ru macarepa María Magdalenana ñaiña. Ja'o cato siete huatohua'ire eto sao cuañosico paco'ë. ¹⁰ Jaopi yureta'a ñani sani quëaoña, i ja're cu'ijë pa'isicohua'ire oijë co'a ju'ijë pa'icohua'ire. ¹¹ Jaohua'ipi quëacona, asani care paco cuasaye pareña, io case'e.

Ite Ye'yecohua'ipi Cayahua'i Ñase'e
(Lc 24.13-35)

¹² Ja jeteyo'je Jesús ñaiña, cayaohua'i tsiona ma'aja'a saicohua'ina. ¹³ Jaohua'ipi sani yecohua'ire quëareña. Quëajëna, jaohua'ijë coa cayë cuasajë asaye pareña.

I Once Soisicohua'ipi Ite Ñase'e
(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁴ Ai tsoe maca yureta'a once i ye'yacohua'ina ñaiña, mesare ñu'ijëna. Ñaini jaohua'ire yëhuo nu'ñeiña, ju'isiquëpi huëisiquëre ñani quëacohua'ire asacaiye pasi do'ire, iohua'ijëa joñoa hue'e do'ire. ¹⁵ Yëhuoquë caëña:

“Si'a hue'ña sani cu'ijë iye huaso cocare quëajë'ë, si'a paire. ¹⁶ Quëajëna, asani quëare payë caquë asaquëni oco dosiquëpi huasosiquë pasipi. Jaje quëajëna, coa cayë caquë asama'quë cato nejosiquë api. ¹⁷ Iye tuture paja'cohua'i a'ë yë'ëre asacohua'i cato: Yë'ë mamipi cajë huatire eto saoja'cohua'i a'ë. Huajë cocapi caja'cohua'i a'ë. ¹⁸ Añare tseaja'cohua'i a'ë. Tsimare ucusicohua'i panije ai yo'oye paja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequeje, ju'icohua'ire patojëna, co'yaja'cohua'i a'ë, ju'icohua'ipi.”

Jesupi Ma'tëmo Saise'e
(Lc 24.50-53)

¹⁹ Jaje ca tējini Ëjaë Jesús ma'tëmona sa cuañopi. Jarona Diusu ëja te'te ñu'i saihuëna ja'ruña. ²⁰ Ja maca jaohua'ipi si'a hue'ña cu'ijë quëareña, huaso cocare. Jare Ëjaëpi cocai cui'ne ipi pai yo'o tija ma'ñere yo'o iñoquëna, quëareña, huaso coca. I cocare pa'ë caquë yo'oquëna, ja yo'oyepi iñojë huaso cocare quëareña. Ca tējihuë.

SAN LUCAS

Asajajë Caquë Toyaye

¹⁻² Iti du'ru huëose'e ñasicohua'ipi de'o coca quëajëna, asajë jai pa'i toyahuë, mai quë'ro yo'ose'ere. ³ Jaje pa'ina, yë'ëje asare paquë iti yo'ose'eje pa'ye du'ru huëose'ere papi toyayë, më'ëna, Teofilo, yë'ë cajei. ⁴ Më'ëpi më'ëre ye'yase'ere tiñarepa asa ti'aja'quë caquë.

Huiñaë Quëase'e Juan Coase'ere

⁵ Herodes Judea pa'i ëjaë pa'i maca, te'i Maija'quë huë'e ñacaiquë Zacarías hue'equë paji'i, Abías tsëcapë aquëpi. I paco Elisabet hue'ecopi, Maija'quë huë'e ñacaiquë Aarón tsëcapë aco paco'ë. ⁶ Cayahua'i de'oye nuñerepa pa'icohua'i paë'ë, Maija'quë ña hue'ña pa'iohua'ipi i cuañese'e cui'ne i case'ere de'oye sehuocohua'i paë'ë. Jaje pa'icohua'ini yecohua'ije co'aye pa'iyë caye ti peocohua'irepa paë'ë. ⁷ Jaje pa'iquëta'are mamajëre peocohua'i paë'ë. Elisabetpi mamajëre pama'co paco'ë, carao. Cui'ne jaje pa'iohua'ipi si'a jupë aiohua'i maña paë'ë.

⁸ Te'e mu'se Zacarías ja're Maija'quë huë'e ñacaihua'i pa'icohua'ipi yequë yo'o tējina jare jajese'e si'a iohua'i tsëcapë yo'oye paji'i, Maija'quë pa'i hue'ñana. ⁹ Jaje pa'iohua'ija'a nepi ma'ñare ëojë yo'oye pa'iquë'ni cajë neñajëna, Zacaríasna tome'pi, iti yo'oye. Tome'ina, Maija'quë huë'ena cacapi. ¹⁰ Cacani huëo sēñere ëoquëna, hue'seja'a jai pa'i Maija'quëre sejë paë'ë. ¹¹ Ja maca Ëjaë jo'yaëpi huiñaëpi Zacarías huëo sēñe ëo saihuë ëja te'tena ñai nēcapi. ¹² Nēcaquëna, Zacaríaspi ñani me neja'quë a'ni caquë quëquë huesëquëna. ¹³ Ëjaë jo'yaëpi capi, ite:

“Zacarías ca'rama'ë pa'ijë'ë. Maija'quëpi më'ë sēñe asapi. Jaje pa'ina, më'ë paco Elisabetpi tsihua'ëre pasio. Pacona, më'ëpi i mami hue'yojë'ë, Juanre. ¹⁴ Më'ë ite sihuaja'quë a'ë, cui'ne yecohua'ije jai pa'i ite coasi maca sihuaja'cohua'i a'ë. ¹⁵ Më'ë mamaquë cato de'oyerepa yo'oquë pa'ija'quë api, Maija'quë jo'yaëpi. Jaje pa'ipi ja yë'ta'a ite coama'në Maija'quë joyopi ini pa'ija'quë api. Pa'ina, cuepe ëaye neñe cono ucuma'quë pasipi. ¹⁶ Jaëpi jai pa'i Israel paire cui'naohua'ipi iohua'i mai Ëjaë Diosuna co'ye asa coñe necasipi. ¹⁷ Maija'quë ñacaina, iquë Juan de'oye yo'oquë pa'ija'quë api, mai Ëjaë pa'i deojajë. Jaje pa'ipi, tsoe hue'ña Maija'quë jëjo daoquë Elías yo'oquë pa'isi tuture hue'equë pasipi. Jaëpi pëca ja'quëohua'i ja're mamajë de'oye pa'iyë necasipi. Jaje sehuoma'cohua'ire ponaja'quë api, Ëjaëre de'oye asaja'cohua'ire, mai Ëjaë pa'i deojajë.”

¹⁸ Zacaríaspi Maija'quë huiñaë seji'i, ñeje:

“¿Yë'ëje ai maca pa'ina, cui'ne yë'ë pacoje aio maca pa'ito me yë'ë nuñere pa'ë caquë asaye'ni?”

¹⁹ Caquëna, Maija'quë huiñaë ite sehuouña:

“Yë'ë Gabriel a'ë, Maija'quëre necai pa'iquë. Jaje pa'ina, yë'ëre ipi jëjo daouna, iye huajë coca quëasi'i, më'ëre caquë daë'ë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are yure më'ë yë'ë nuñerepa quëayere asama'ë pa'isi do'ire cama'quë de'oni cama'ë pa'ija'quë a'ë, më'ë mamaquëre coa macaja'a iye case'e ti'a ja'ñe a'ë, iti mu'se ti'aëna.”

²¹ Jaje yo'oquë Maija'quë huë'e ëo hue'ñana cacasiquëpi tsoe nëina, yecohua'i hue'se pa'icohua'i iquere yo'oquë Zacarías etama'quëpi nëi pa'ini cajë utehuë. ²² Utejëna, jaropi Zacarías etani jaohua'ire cama'ë paji'i. Jaje cama'ëna, ñani cani ñañeje pa'ye Maija'quëre se hue'ñana cacani ñapi, cuasahuë. Jaje pa'ipi coa jëtë a'uñese'epi capi, cama'quë ponëse'e sëte.

²³ Zacarías Maija'quë huë'e cocai mu'seña carajaisi maca, saji'i, i huë'ena. ²⁴ Ja jeteyo'je i paco Elisabet ts'i ëtapë de'o. De'oni cinco ñañëohua'ire io huë'epi yequë hue'ña

saima'o ai cuasaco paco'ë, ñeje: ²⁵ Ëjaëpi yure yè'ëre jaje ñacai yo'opi, paipi tsi pama'coa cajë cue'cuema'pë pa'ijajë caquë.

Huiñaë Quëase'e Jesús Coase'e

²⁶ Seis ñañëohua'i pa'i maca Maija'quëpi i huiñaë Gabrielre Galilea yejana Nazaret hue'e daripëna jëjo saopi. ²⁷ Nomi tsiö María hue'ecopi ëmëohua'ire yo'oma'core do'i ñaja'quëni caquë. Jaö cato José hue'equëna, huejaja'coa. Ca nëosicopi paco'ë, ëjaë David tsëcapë aquëna. ²⁸ Maija'quë jëjo daoquëpi io pa'i hue'ñana cacani capi:

“Pëpayë, më'ëre. Sihuajë'ë. Mai Ëjaëpi më'ë ja're pa'iji. Diusupi si'a nomiohua'i sihuaye jerepa isipi, më'ëre.”

²⁹ Jaje caquëna, iopi Maija'quë jëjo daoquëre ñani quëquëo i cocare asaco cui'ne ja maca co'ye seco'ë: “¿Me yo'oquë jaje pëpaquë'ni?” ³⁰ Jaje cacona, Maija'quë huiñaëpi capi, iote:

“María ca'rama'o pa'ijë'ë, Maija'quë më'ëre sihuaquë api. ³¹ Yurepi pai quë'io de'oni më'ë tsihua'ëre paja'coa'ë. Paco i mami hue'yojë'ë, Jesure. ³² Jaë cato jerepa pa'i pa'ija'quë api, jaje pa'ipi Maija'quërepa mamaquë paipi hue'yoquëni. Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai ëjaë David ñu'i saihuëre isija'quë api, pai ëjaëre de'huani. ³³ Israel paire ti cuañequërepa pa'ija'quëpi, i cuañeñe cato carajaiñe peoja'coa.”

³⁴ Ja maca Maríapi Maija'quë huiñaëre seco'ë:

“¿Me iye jaje yo'o ja'ñe a'ni, yè'ë ëmëohua'i ja're coní pa'ima'core?”

³⁵ Cacona, Maija'quë huiñaëpi sehuouña:

“Maija'quë joyopi më'ëna necaina, cui'ne Maija'quërepa tutupi më'ëna sirio tsiocaiyeje tsiö daija'coa. Ja do'ire më'ë mamaquëre Maija'quë mamaquë hue'yoja'cohua'i a'ë.

³⁶ Jaje cui'ne më'ë cajeo tsëcapë aco Elisabetje tsihua'ëre paja'coa, aio macata'a. Tsi pama'coa pai cajë pa'isicota'a seis ñañëohua'ire pai quë'io pa'ico, yure. ³⁷ Maija'quëre cato neñese'e pa'iji. Peoji, i ja'rujaiñe.”

³⁸ Ja maca Maríapi cao:

“Yè'ë cato Ëjaë jo'yao maca'ë. Maija'quëpi më'ë case'eje yo'oja'quë yè'ëre sihuayë.”

Jaje Maija'quë huiñaë iyese'e quëani saji'i.

Maríapi Do'i Saiye Elisabet Quë'rona

³⁹ Ja mu'seña María esa saco'ë, Judea cuti quë'rore pai daripë pa'i hue'ñana. ⁴⁰ Sani Zacarías cui'ne Elisabet pa'i huë'ena cacani pëpao. ⁴¹ Pëpacona, Elisabetpi io pëpaye asa maca tsihua'ë ëtapë pa'iquëpi ti'topi Maija'quë joyopi ioni pa'ina, paco'ë, Elisabetpi. ⁴² Jaje pa'ioipi tutu cao:

“Maija'quëpi më'ëre yequë nomiohua'ire sihuaye necaiye jerepa de'oye necaji'i. Cui'ne më'ë mamaquë ai de'oquërepa pa'ija'quë api. ⁴³ ¿Ique o'ni, yè'ë jaje yè'ë Ëjaë pëca ja'copi do'i dani ñaja'ñe? ⁴⁴ Më'ë yè'ëre pëpacona, asa maca tsihua'ë yè'ë ëtapëpi sihuaquë teapi. ⁴⁵ Ai sihuayë, më'ë case'ere care paji caco asa do'ire.”

⁴⁶ Ja maca María cao:

Yè'ë ai sihuayë, Maija'quëre.

⁴⁷ Cui'ne yè'ë joyopi sihuayë, Maija'quë yè'ëre huasoquëna.

⁴⁸ Maija'quëpi i jo'yao ai cuasaye peocore de'oye cuasapi.

Yureta'a jaje yo'oquëna, si'a paipi ai sihuaco si'anë caja'cohua'i a'ë.

⁴⁹ Maija'quë ai jerepa tutu quë'ipi yè'ëna de'oye necaë'ë.

Yè'ë Ëjaë i mami cato ai de'oyerepa.

⁵⁰ Si'anë oiquë api, ite ca'racohua'ire.

⁵¹ Tutu quë'i co'amaña yo'oquë nepi, i jëñapi.

Jerepa pa'iohua'i a'ë cuasa joñoa hue'ecohua'ini meñe quëconi huahue huesopi.

⁵² Ñajë'ë, i yo'ose'ere: Ëjaohua'i pa'isicohua'ini meñe peocohua'ire nequë

Cui'ne iti jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'cohua'ini ñese mëose'ere.

⁵³ Ao ëa ju'icohua'i pa'isicohua'ini de'oye ao timëpi.
Cui'ne jaiye co'amaña pasicohua'ini coa peo jëña ne saopi.

⁵⁴ De'hue cocaji'i, Israel paire.

I jo'yare huñëyema'ë oji'i.

⁵⁵ Abrahamre ca nëose'ere de'oyerepa yo'opi, mai aiohua'ire.

Cui'ne jaje Abraham tsëcapë Israel paire de'oye yo'oja'quë api, si'anë jajese'e.

⁵⁶ Ca tējini pëpao, Elisabet huë'ena, toaso ñañëohua'ire. Pëasicopi pani tējini jeteyo'je io huë'ena co'io.

Juan Ti Doquë Coase'e

⁵⁷ Ja jeteyo'je Elisabet tsihua'ëre coa mu'seña ti'aëna, mamaquëre pao. ⁵⁸ Io cajeohua'i cui'ne do'icohua'i ja'ye pa'icohua'i sani pëpahuë, iote, Maija'quë de'oye yo'ose'ere asani sihuajë. ⁵⁹ Ocho mu'seña pa'i maca sahuë, cui'ne ca'nihuë tējañu'u cajë Israel pai deojajë cajë, cui'ne pëca ja'quë Zacarías mamire sëoñu'u cajë yo'ohuë. ⁶⁰ Jaje cajëna, pëca ja'copi cao:

“Pani, i cato Juan hue'eye pa'iji.”

⁶¹ Jaje cacona, iote cahuë:

“¿Me yo'oquë jaje hue'equë'ni, më'ë pairepa ja mamire hue'ecohua'i peoyë. Jaje pa'i mami hue'ecohua'i peoto?”

⁶² Ja maca tsihua'ë pëca ja'quëre moñopi iñojë sei'ë:

“¿Ique mamire hue'yoye yëquë'ni?” ⁶³ Sejëna, pëca ja'quëpi soquë totore dajë'ë caquëna, isirena, iona toyapi: “I mami cato Juanpi.” Jaje toyaëna, si'a hua'i ai cuasajë ñahuë. ⁶⁴ Ja macapi Zacaríasje cui'naëpi coca caquë de'oni Maija'quëre sihuajuë ca huëopi. ⁶⁵ Jaje iye yo'ose'ere ñani i quëno maca pa'icohua'i ai cuasahuë. Cui'ne iye yo'ose'ere si'a Judea ai cuti pa'icohua'ire quëajëna, asahuë. ⁶⁶ Si'ahua'i iti quëaye asacohua'i itire cuasahuëni asa'ñe nëina, senirojaë'ë:

“¿Me yo'oquërepa ai de'oja'quë a'ni, jaë tsihua'ë?”

Maipi ñahuë, Maija'quëre papi ite ñacaise'e.

Zacarías Jujuse'e

⁶⁷ Zacarías Maija'quë joyo timësiquëpi Maija'quë isi yë'opi capi:

⁶⁸ Sihuañu'u, mai Ejaëre Israel pai Diusure.

Jaë cato maina dani huasopi.

⁶⁹ Maina Maija'quëpi isipi tutu quë'ire, paire huasoquëre.

Jaë cato i jo'yaë David tsëcapë aquëpi.

⁷⁰ Maija'quëpi ñeje ca nëoa'ji'i, i case'ere quëacaicohua'i tsoe hue'ña acohua'i ja're:

⁷¹ Maire huasosi'i, si'aohua'i maire coejë sañope yo'ojëna, pa'icohua'ire.

⁷² Mai aipëre teaye ñaquë

I ca nëose'e huñëñema'ë de'oye necaji'i.

⁷³⁻⁷⁵ Yë'ëna isisicohua'ipi nuñe pa'icohua'ipi ca'rama'pë

Yë'ëre necaicohua'i ti pa'ija'cohua'i a'ë caquë

Mësarute sañope yo'oyere huasosi'i ca nëopi, mai ai ñecuë Abrahamre.

⁷⁶ Maija'quërepa quëacaiquë hue'yoja'cohua'i a'ë, paipi,

Më'ëpi mai Ejaë saija'a ma'are nui ma'arepa sani ne de'huaja'quëni.

⁷⁷ I paire de'hue johua'i co'aye yo'o do'ire sai de'huacaiye pa'iji, quëaja'quë a'ë, më'ëpi.

Ja do'ipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

⁷⁸ Maija'quë oi cui'ne teaye ña do'ipi,

Ësë ñata maca mëi miañeje pa'ye maire huasoquë ma'tëmopi daija'quë api, maire miaja'quë.

⁷⁹ Huesëcohua'ire juni tējicohua'ire miacai

Cui'ne de'oye i maire huasoye asajajë caquë pa'iyere ye'yaja'quë api.

⁸⁰ Juan ai de'opi. Cui'ne i joyoje ai de'opi. Ai de'oquëpi pai peo hue'ña cuene yejare paji'i, Israel paire quëa huëo macaja'a.

2

Jesús Coase'e (Mt 1.18-25)

¹ Ja mu'seña pai ëjaë César Augustopi si'a yeja pa'icohua'ire cuëcueye pa'iji caquë cuañepi. ² Iye du'ru macarepa paire cuëcueye cato yo'ohuë, Cirenio Siria cuañequë pa'i maca. ³ Jaje pa'ina, si'ahua'i saiye paji'i, pai ñape iohua'i daripëre pana jarona cuëcucuañoja'cohua'ipi.

⁴ José cato David tsëcapë aquë paji'i. Ja do'ire Galilea yeja daripë Nazaretpi sani Judea yeja daripë Belénna saji'i, Davidre coa sitona. ⁵ Toya cuañoja'quëpi Belénna saji'i, María i huejaja'coa ca nëosicopi coaño tì'a huesësico ja're. ⁶ Jaje sani Belénre pa'ijëna, María coaño tì'aëna, ⁷ jarona pao, io du'ru mamaquëre. Pani caña catipëpi tunani huequë ai de'huana oao, pai pëa hue'ña peo do'ire.

Huiñaëpi Yëi Ñamare Ñacohua'ire Quëaye

⁸ Belén quëno macare yëi ñamare ñacohua'ipi ñamique tsiore iohua'ini ñajë paë'ë. ⁹ Pa'ijëna, cuasama'tore papi Èjaë huiñaë ñai nëcaquëna, Maija'quë miañepi iohua'ire mia huesoquëna, ai quëquë huesëhuë. ¹⁰ Jaje ña quëquëjëna, Maija'quë huiñaëpi capi:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë, mësarute huajë coca quëasi'quë daiyë, mësaruru si'ahua'i asani ai sihua ja'ñere. ¹¹ Yure David daripëna tsitu'ure coao, mësarute huasoja'quëpi. Jaë cato Cristo Èjaëre papi. ¹² Mësaruru ñani i api cuasa ja'ñere caña catipëpi tunani huequë ai de'huana oasiquëpi uina tì'aja'cohua'i a'ë.”

¹³ Te'i Maija'quë jo'yaë huiñaë ñai macapi yecohua'i ma'tëmo acohua'ijë ñaihuë. Ñeje cajë Maija'quëre sihua'ijë:

¹⁴ Sihua'ijë de'oyerepa cañu'u, Maija'quëre ma'tëmo aquëre, De'oye pa'iyere pa'ijë'ë, ipi sihuaquëna pa'icohua'ipi.

¹⁵ Maija'quë jëjo daosicohua'i ma'tëmona co'isi maca yëi ñamare ñacohua'ipi iohua'ija'a sa'ñe ca huëohuë.

“Jaje pa'ito esa Belénna sani ñañu'u, ëjaë maire quëase'ere.”

¹⁶ Sani tì'ahuë, Maríare, Josére cui'ne tsihua'ëpi huequë aocona oasiquëpi uina. ¹⁷ Jaje ite ñani Maija'quë jo'yaë iohua'ire quëase'ere quëareña. ¹⁸ Quëajëna, asacohua'ipi ai cuasareña. ¹⁹ Jaje yecohua'i yo'ojëta'are María cato io joyona de'huao, si'aye iye, ti yo'ose'ere cuasaco. ²⁰ Yëi ñamare ñacohua'i si'aye iohua'ire case'eje paye pa'ina, ñani Maija'quëna sihua'ijë jëjëjë co'ihuë.

Maija'quëna Jesure Isiye

²¹ Ocho mu'seña pa'i maca tsihua'ë ca'ni maña tëajë cui'ne i mamije hue'yohuë, Jesús, huiñaë Maríare ja peoco pa'i maca quëase'ere.

²² Tsitu'ure pasi jeteyo'je si'sire toa to mu'seña tì'aëna, Jerusalén daripëna saijë tsitu'ureje sahuë, Maija'quëna isiñu'u cajë, Moisés cuañese'epi jaje caye sëte. ²³ Jaje yo'ohuë, ëjaë cuañese'epi ñeje toyase'e pa'i do'ire: “Si'a ëmë tsj du'ru coacohua'i Maija'quëna isisicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.” ²⁴ Èjaë cuañëñepi caji: “Caya pi'are panita'a caya su'tere isijë'ë.” Ja yo'oyere cajë saë'ë.

²⁵ Ja mu'seña Jerusalén pa'iquëpi Simeón hue'equëpi paji'i. Nuiñerepa pa'iquëpi Maija'quëre sei pa'iquëpi, Israel paire huasoyere utequë paji'i. Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi Simeón ja're pa'i ²⁶ quëapi, më'ë ju'iñe paja'quë a'ë, ëjaë jëjo daoquë Cristore ñama'ë pani. ²⁷ Maija'quë joyopi quëaquëna, Maija'quëre se huë'ena sani pa'ina, Jesús

pëca ja'quëohua'i tsihua'ëre cuañese'e cayeje neñu'u cajë Maija'quëre se huë'ena dahuë.
²⁸ Dajëna, Simeónpi tsihua'ëre çani Maija'quëna sihuaquë capi:

²⁹ Èjaë, yë'ë yureta'a sihuaquë ju'iñe pa'iji.

Më'ë ca nëose'ere ñasiquëpi.

³⁰ Yë'ë ñaco capi huasoquëre ñahuë,

³¹ Si'a pa'i ña huë'ñana më'ë necaisiquëre.

³² Jaë api, Israel peocohua'ire miacaija'quë

Cui'ne i do'ire yecohua'ipi Israel pa'i ai de'ocohua'i a'ë, caji'cohua'i a'ë.

³³ Simeón tsihua'ëre ñaquë cayere ai cuasareña, pëca ja'quëohua'i. ³⁴ Ja maca Simeón Maija'quëpi de'oye ñacaija'quë icohua'ire caquë Maija'quëre seji'i. Seni tējini Mariare capi, Jesús pëca ja'core:

“Asajë'ë. Iquë tsihua'ë jai paire Israel paire ne tañojaquë api. Cui'ne jai paire Israel paire Maija'quëre tuiye huëoquë yo'oja'quë api. Jaje pa'ina, jai pa'i ite sañope caji'cohua'i a'ë. ³⁵ Cui'ne, iquë do'ire jai pa'i pa'i ñape iohua'i joñoa cuasaye ña'ne pa'ija'coa. Jaje pa'iquëta'are më'ëreta'a si'aye iye yo'oyete cuasani hua'tipi më joyoja'a tota etojaiñeje pa'ye pa'ija'coa, oi do'ire.”

³⁶ Cui'ne jarote te'o nomio yequë mu'se pa'i ja'ñere asaco quëaco. Ana hue'eco, Fanuel mamaco paco'ë. Aser tsëcapë aco, aio maca paco'ë. Nomi tsjopi huejani siete ometëca ëjere pani hua'jesicopi paco'ë. ³⁷ Yure cato hua'jeopi ochenta y cuatro ometëca paco'ë. Maija'quëre se huë'epi etama'copi ñamiña cui'ne mu'seña Maija'quëre sihuaco ao aima'o se o paco'ë. ³⁸ Ja o Anapi ite jaje yo'ojë ca maca dani Maija'quëre du'ru se de'oji caco pëpa tōni Jerusalén paire huaso ja'ñere utecohua'ini quëao, tsihua'ë Jesús yo'o ja'ñe ayere.

Nazaretna Co'iyë

³⁹ Ja maca si'aye ëjaë cuañese'e yo'o tējini co'ihuë, Galileana iohua'i pa'i daripë Nazaretna. ⁴⁰ Tsihua'ë i ai de'oyeje ai tutu quë'i cui'ne ai ta'ñe pa'i de'opi, Maija'quëpi ite de'oyerepa ñacaina.

Jesús Maija'quë Huë'ere Pa'iyë

⁴¹ I pëca ja'quëohua'i coa si'a ometëcaña Jerusalénna saë'ë, Israel pa'i Egítopi etasi mu'sere cuasajë tsi'siyena. ⁴² Jesús doce ometëca t'i'ani pa'i maca si'ahua'i Jerusalénna ja fiesta yo'oyena tsi'siñu'u cajë saë'ë, noni jaje yo'ojë pa'icohua'i sëte. ⁴³ Ja fiesta carajaquëna, co'i maca tsihua'ë Jesús Jerusalénna pëapi, pëca ja'co cui'ne José huesëjëna. ⁴⁴ Te'e mu'serepa ma'aja'a Jesuje daiji jai pa'i çoni cuasajë saë'ë. Saijëta'a do'ijë quë'ro cui'ne iohua'i ñacohua'i quë'ro co'ejëna, peopi. ⁴⁵ Peoquëna, ñani ja maca yureta'a co'ihuë, Jerusalénna co'eñu'u cajë.

⁴⁶ Toaso mu'seña pa'i maca t'i'ahuë, Maija'quë huë'ere pa'ina, cuañese'e ye'yacohua'i ja're çoni ja'rusiquëpi ñu'i iohua'i cayere asaquë cui'ne iohua'ireje sañope se'i yo'oquëna.

⁴⁷ Si'a pa'icohua'i Jesús si'aye ta'ñe asaquëpi sañope de'oyerepa sehuoyere asajë quëquëhuë. Merepa ai asaquë'ni, jaë cajë ai cuasareña. ⁴⁸ Pëca ja'quëohua'ipi ite t'i'ajë ai cuasajëna, pëca ja'copi cao:

“Tsihua'ë, më'ëni më ja'quë cui'ne yë'ë co'a ju'ijë co'erojaiñë. ¿Me nesi'quë jaje yëquëre, huesë ëaye yo'ou'ni?”

⁴⁹ Jaje cacona, Jesupi iote capi:

“¿Me yo'ojë yë'ëre co'eye'ni? Huesëma'pë yë'ë cato ja'quë co'amañare yo'oja'quë a'ë.”

⁵⁰ Jaje caquëna, iohua'ipi cuasaquë cayere asa t'i'ama'pë paë'ë.

⁵¹ Ja maca iohua'i ja're çoni co'ipi, Nazaretna. Si'anë de'oye sehuoquë paji'i, pëca ja'quëohua'ire. Pëca ja'copi iyere si'aye io joyona de'hua'o. ⁵² Jaje yo'oquë Jesús ai de'opi, i capë cui'ne i cuasayeje. Maija'quëpi cui'ne pa'ipi çoni i de'oye pa'iyere ñajë de'oquë api cuasahuë, tayoye peoquëna.

3

Juan Ti Doquëpi Yëhuoye
(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Jn 1.19-28)

¹ Tiberio César paí ëjaë paji'i. Ipi quince ometëca cuañequë pa'i maca Poncio Pilatopi paji'i, Judea cuañequë ëjaë. Herodespi Galilea cuañequë paji'i. I yo'jei Felipepi Iturea cui'ne Tranconite cuañequë paji'i. Cui'ne Lisanciaspi Abilinia cuañequë paji'i.

² Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cato Anás cui'ne Caifás paë'ë. Jaohua'i pa'i mu'seña Maija'quëpi Zacarías mamaquë Juanna capi, cuene yejare pa'ina. ³ Juan cato Jordán tsiaya quë'roja'a sai si'a hue'ña pa' pa'icohua'ire capi: Ja'në co'aye cuasase'ere jëoni pönëne pa'iji. Pönëni oco dosicohua'ini Maija'quëpi mësarü co'aye yo'ose'ere sai de'huaja'quë api. Jaje yëhuopi. ⁴ Tsoe ja'rë Maija'quë caye quëacaiquë Isaíaspi toyaquë pa'ise'eje cui'ne japi ti'api, i toyase'e caji:

Cuene yejapi paí cui'neje asa cuañoji,

Ne de'huajë'ë, mai Ejaë ma'are.

Nuñerepa ma'a necaijë'ë, i cu'i hue'ña.

⁵ Yo'cohuë pa'ise'ere ne timë ja'ñe a'ë.

Jai cuti cui'ne a'ri cuti pa'ise'ere nui yejarepa ne ja'ñe a'ë.

Nui ma'aña peose'ere nui ma'aña de'huaye a'ë.

Dea pëa quë'i ma'aña pa'ise'ere nui yeja ne ja'ñe a'ë.

⁶ Ja maca Maija'quë paire huasoye si'a paí ñaja'cohua'i a'ë.

⁷ Ite oco do cuañoñu'u cajë paipi i quë'rona daicohua'ire Juanpi capi:

“¡Aña tsëcapë acohua'i! ¿Nepi mësarute quëare'ni, Maija'quë pëi nejoquëna, jëa ja'ñere?

⁸ Pönësicohua'i pani, pönësicohua'i yo'oyere yo'ojë'ë. Jaje yo'ojëna, ñani dosi'i. Abraham tsëcapë a'ë cama'pë pa'ijë'ë. Ja caye ti'a ma'ñe a'ë. Maija'quëpi yëni iye quëna pëaje Abraham tsëcapëre neñe pa'iji. ⁹ Tsu'upö tsoe ne de'huasicoa, soquë ñëa cueja'core. Si'a soquë ñëa de'oye quëi ma'ñe cato cüeni toana ëcooa. Maija'quë tsu'upöje pa'i.”

¹⁰ Ja maca paipi ite seteña:

“¿Jaje pa'ito iquere neja'cohua'i a'ni?”

¹¹ Sejëna, Juanpi sehuopi:

“Caya ju'i caña paquë pani te'ore isiye pa'iji, ti peoquëna. Aiñe paquë pani peoquë ja're coní aiñe pa'iji, te'e.”

¹² Pa'i do'i curiquë secohua'ijë oco do cuañoñu'u cajë daisicohua'ipi pa'ijë Juanre se'ë:

“¿Ye'yaquë, iquere yëquë neja'cohua'i a'ni?”

¹³ Sejëna, Juanpi capi:

“Cuañese'e caye pa'ina, jerepa curiquë sema'pë pa'ijë'ë.”

¹⁴ Soldado pa'icohua'ipi ite seteña:

“Cui'ne yëquë, ¿iquere neja'cohua'i a'ni?”

Cajëna, sehuopi:

“Tutu yo'ojë sioma'pë pa'ijë'ë, yecohua'i payere. Coa coso do'ire tsioma'pë. Cui'ne mësarute saiñere ti'api cuasajë pa'ijë'ë, sihuani.”

¹⁵ Juanni Cristo pa'ima'quë cuasajë paí utehuë. I a'ë caquëna, asañu'u cajë.

¹⁶ Cuasajëna, Juanpi capi:

“Ocopi doyë, mësarute. Ja yë'ta'a yë'ë jeteyo'je daija'quë api, yë'ë jerepa de'oquëpi. I jo'yaë i zapato joyecaiquë yë'ëre tëtö saisiquë api. Yë'ë jerepa teaye pa'i a'ë. Jaë cato doja'quë api, Maija'quë joyopi cui'ne toapi. ¹⁷ Tsoe pala cajiji, trigo jëoquë iti case'e de'huaquë ja'ose'e huahueja'core. Iti care pase'e i de'hua hue'ñana de'huaquë ja'ose'e toa ti yayama'cona ëoja'quë api.”

¹⁸ Ñeje caquë paire de'o coca yëhuoquë cui'ne jaiye yequeje Juan quëapi. ¹⁹ Cui'ne Herodes paí ëjaëpi yo'jei Felipe nëjo Herodíasni jioni paquëña. Jaje yo'o ma'ñe a'ë caquë

cui'ne i yeque co'aye yo'ose'ena con i yēhuopi, Juan. ²⁰ Jaje quēaquēta'are Herodespi i caye asama'ē. Jā yē'ta'api yeque co'aye yo'o coquē Juanre co'a pāire co hue'ñana copi.

Jesure Doye

(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

²¹ Jā yē'ta'a co cuañoma'quēpi Juan oco doquē pa'ina, Jesuje do cuañosiquē paji'i, cui'ne ipi Maija'quēre se maca ma'tēmopi jāca saiona. ²² Maija'quē joyopi su'teje pa'ipi ina nēca meni pāije ñajēna, jā maca yē'ose'e ma'tēmopi jutapi, ñeje:

“Mē'ē a'ē, yē'ē mamaquērepa. Mē'ēni ai sihuaquē pa'iyē.”

Jesús Ñecuēohua'i

(Mt 1.1-17)

²³ Jesús treinta ometēca paquēpi Maija'quē co'amañarepa ne huēopi. Pāi caye cato José mamaquē paji'i. ²⁴ José paji'i, Elí mamaquē. Elí paji'i, Matat mamaquē. Matat paji'i, Leví mamaquē. Leví paji'i, Melqui mamaquē. Melqui paji'i, Jana mamaquē. Jana paji'i, José mamaquē. ²⁵ José paji'i, Matatías mamaquē. Matatías paji'i, Amós mamaquē. Amós paji'i, Nahúm mamaquē. Nahúm paji'i, Esli mamaquē. Esli paji'i, Nagai mamaquē. ²⁶ Nagai paji'i, Maat mamaquē. Maat paji'i, Matatías mamaquē. Matatías paji'i, Semei mamaquē. Semei paji'i, José mamaquē. José paji'i, Judá mamaquē. ²⁷ Judá paji'i, Joana mamaquē. Joana paji'i, Resa mamaquē. Resa paji'i, Zorababel mamaquē. Zorababel paji'i, Salatiel mamaquē. Salatiel paji'i, Neri mamaquē. ²⁸ Neri paji'i, Malqui mamaquē. Melqui paji'i, Adí mamaquē. Adí paji'i, Cosam mamaquē. Cosam paji'i, Elmodam mamaquē. Elmodam paji'i, Er mamaquē. ²⁹ Er paji'i, Josué mamaquē. Josué paji'i, Elizer mamaquē. Elizer paji'i, Jorim mamaquē. Jorim paji'i, Matat mamaquē. ³⁰ Matat paji'i, Leví mamaquē. Leví paji'i, Simeón mamaquē. Simeón paji'i, Judá mamaquē. Judá paji'i, José mamaquē. José paji'i, Jonán mamaquē. Jonán paji'i, Eliaquim mamaquē. ³¹ Eliaquim paji'i, Melea mamaquē. Melea paji'i, Mainán mamaquē. Mainán paji'i, Matata mamaquē. Matata paji'i, Natán mamaquē. ³² Natán paji'i, David mamaquē. David paji'i, Isaí mamaquē. Isaí paji'i, Obed mamaquē. Obed paji'i, Booz mamaquē. Booz paji'i, Salmón mamaquē. Salmón paji'i, Naasón mamaquē. ³³ Naasón paji'i, Aminabab mamaquē. Aminabab paji'i, Aram mamaquē. Aram paji'i, Esrom mamaquē. Esrom paji'i, Fares mamaquē. Fares paji'i, Judá mamaquē. ³⁴ Judá paji'i, Jacob mamaquē. Jacob paji'i, Isaac mamaquē. Isaac paji'i, Abraham mamaquē. Abraham paji'i, Taré mamaquē. Taré paji'i, Nacor mamaquē. ³⁵ Nacor paji'i, Serug mamaquē. Serug paji'i, Ragau mamaquē. Ragau paji'i, Peleg mamaquē. Peleg paji'i, Heber mamaquē. Heber paji'i, Sala mamaquē. ³⁶ Sala paji'i, Cainán mamaquē. Cainán paji'i, Arfaxad mamaquē. Arfaxad paji'i, Sem mamaquē. Sem paji'i, Noé mamaquē. Noé paji'i, Lamec mamaquē. ³⁷ Lamec paji'i, Matusalén mamaquē. Matusalén paji'i, Enoc mamaquē. Enoc paji'i, Jared mamaquē. Jared paji'i, Mahalaleel mamaquē. Mahalaleel paji'i, Cainán mamaquē. ³⁸ Cainán paji'i, Enós mamaquē. Enós paji'i, Set mamaquē. Set paji'i, Adán mamaquē, cui'ne Adán paji'i, Diusu mamaquē.

4

Jesure Neñañe

(Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)

¹ Maija'quē joyo ini pa'ina, Jordán tsiayapi co'iquēna, Maija'quē joyopi sapi, cuene huesēsi yejana. ² Jarote cuarenta mu'seña ao ti aima'ē pa'ina, jeteyo'je ao ēaye nēi maca ³ huatipi ite neñasi'i, caquē capi:

“Maija'quē mamaquē sēte iye quēna pēre cuañejē'ē, pan pē de'ojaco.”

⁴ Caquēna, Jesupi ite capi:

“Toyase'e caji, Coa aose'e ai pa'iyē peoji, pai. Peoquēna, ai jerepa si'aye Maija'quē ca cocare de'oye sehuocaiye pa'iyē pa'iji.”

⁵ Ja jeteyo'je huatipi sapi, ai cutihuēna. Sani iye yeja pa'iyere te'epi esa iñopi si'aye, paire cui'ne iote pa'iyēje. ⁶ Iñoni huatipi i te capi:

“Yē'ēpi mē'ēre si'a iye tutu, cui'ne iye jai yejaña de'o co'amaña isisi'i. Yē'ēna isise'e a'ē, si'aye iye. Jaje pa'ina, yē'ē yēyeje isiye pa'iji, yē'ē isiye yēquēna. ⁷ Mē'ēpi do're ja'rūni yē'ēni sequē pa'ito mē'ē tse pasipi.”

⁸ Jesupi i te sehuopi:

“Yē'ē quēno maca pa'ima'ē pa'ijē'ē, Satanás. Saijē'ē. Toyase'e caji: Sejē'ē, mē Ējaē Diusuni cui'ne ise'ere necaijē'ē.”

⁹ Ja jeteyo'je huatipi Jerusalén daripēna sani Maija'quē huē'e jetena mēani capi:

“Maija'quē mamaquērepa pani tito sa tomejē'ē, iye macapi yejana. ¹⁰ Toyase'e caji: Maija'quēpi i huiñaohua'ire cuañeina, mē'ēre ñacaija'cohua'ire.

¹¹ Mē'ēpi tomequēna, iohua'i jēñapi tseaja'cohua'i a'ē, Quēna pēana mē nēcaña a'si nema'quēni cajē.”

¹² Caquēna, Jesupi i te sehuopi:

“Yequeje toyase'e caji: Mē'ē Ējaē Diusure neñama'ē pa'ijē'ē.”

¹³ Caquēna, huati Jesure si'aye neñani yo'o jujani, tsoe maca jeoni saji'i.

Jesupi Galileana Yo'o Huēoye

(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

¹⁴ Jeo saquēna, Jesupi Galileana co'ipi, Maija'quē joyo tutu timēsiquēpi. Jaje pa'ina, pai i pa'iyere quēajēna, ja yejaña pa'icohua'i asahuē. ¹⁵ Pai dari ñape tsi'si huē'ña pa'iyena ye'yaquē pa'ina, si'ahua'i i te de'oquēre papi cajē sihuahuē.

Jesús Nazaretre Pa'iyē

(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)

¹⁶ Ja maca Jesús Nazaretne saji'i, i ai de'osi daripēna. Huajē mu'se tī'aēna, pai tsi'si huē'ena cacani ja'rupi. Jaje i si'anē yo'oye sēte. Ja'rusipi Maija'quē coca pēpē ñasi'i caquē huēni nēcapi. ¹⁷ Nēcaquēna, Isaías Maija'quēre quēacaiquē toyaquē pa'ise'ere isiēña. I ti maca aquēpi isiquēna, hui'yoquē tī'api, ñeje toyase'e pa'i huē'ñare:

¹⁸ Mai Ējaē joyopi yē'ēni pa'iji.

Jaje pa'ina, yē'ēna de'o cocare isipi, carajaicohua'ina quēa ja'ñere.

Cui'ne ai oicohua'ire yēhuo huasoja'quē a'ē.

Tsea cuañosicohua'i pa'icohua'ire quēa huasoja'quē a'ē.

Cui'ne ñama'cohua'ini ñacohua'ire neja'quē a'ē.

Co'aye yo'ojēna, ai yo'ojē pa'icohua'ini de'o pa'iyē isija'quē a'ē.

¹⁹ Mai Ējaē oi necai tēcahuēre paipi asaja'cohua'i a'ē caquē yē'ēre jējo daopi.

²⁰ Jaje Jesús ña tējini tēoni pai tsi'si huē'e cōcaiquēna, isini ja'rupi. Ja maca si'ahua'i ai ñahuē, ise'ere, pai tsi'si huē'ere tsi'sicohua'i. ²¹ Ñajēna, iohua'ire je'nērepa ca huēopi:

“Yure iye mu'se tī'api, iye toyase'e caye mēsaru asa maca.”

²² Si'ahua'i Jesús de'oquē api cajē i case'ere merepa de'oye caēna, cajē ai cuasajē sa'ñe cahuē:

“¿Iquē coa José mamaquē api, pa'ima'quē?”

²³ Jesupi capi, jaohua'ire:

“Jujuquē sēte co'ye jujujē'ē, caja'cohua'i a'ē. Casicohua'ipi yequeje caja'cohua'i a'ē. Capernaum yejana yo'ose'eje yure iño mē'ē yejare pana yo'ojē'ē, yēquē asase'eje.”

²⁴ Ja maca ai seña maca ca saquē cui'ne capi:

“Nuñerepa cayē. I ai de'o sito pa'icohua'i caye Maija'quēre quēacaiquēre te'ije de'oyerepa sihua cuañosiquē peopi. ²⁵ Maija'quēre quēacaiquē Elías pa'i mu'señare Israel pai hua'jeohua'i jai pai paē'ē. Ja mu'seña tres ometēca jerepa ocoma'ēna, si'a yeja

pa'icohua'i ao ëa ju'ijë ai yo'ohuë. ²⁶ Jaje ai yo'ojëta'are Maija'quëpi Elíasre Israel pai hua'jeohua'ire jëjo saoye papi. Paquë Sareptare hua'jeo pa'ico quë'rona jëjo saopi, Sidón yejana. ²⁷ Cui'ne Maija'quëre quëacaiquë Eliseo pa'i mu'señaje jai pai Israel pai ja'ju dahuë ju'icohua'i paë'ë. Pa'ijëta'are te'ireje jujucaiye papi. Paquë Siria yeja aquë Naamánni jujucaji'i."

²⁸ Jaje caquëna, asani tsi'sisicohua'ipi ai pëti huëohuë. ²⁹ Ja maca huëni nëcani Jesure tseani pai daripë peo huë'ña huë'sena etoni sahuë, cuti sa'nihuëre pana. Jaropi jëjo toñu'u cajë. Iti cutihuëre pai pa'i daripë paji'i. ³⁰ Jaje jëjo toñu'u cajë sasichua'íta'are Jesús iohua'i jopoja'a etani saji'i.

Co'a Huati Joyo Hue'equë

(Mr 1.21-28)

³¹ Ja maca Jesús saji'i, Capernaumna Galilea yeja daripëna. Jarona sani huajë mu'seña paire ye'ya huëopi. ³² Iohua'ire ye'yayere asajë ai ñahuë. ¿Merepa jaje cuañequë quëayeje pa'yerepa quëaquë'ni? cuasajë.

³³ Jaró tsi'si huë'ñare paji'i, te'i ëmë huati joyo hue'equë. Jaëpi cui'pi.

³⁴ "Yëquëre yo'oma'ë. ¿Me nesi'quë yëquëre yo'oquë'ni, Jesús Nazaret aquë? ¿Nejosi'quë daiquë? Më'ëre yë'ë ñañë. Më'ë cato Maija'quë mamaquë, de'oquëre pa'ë."

³⁵ Ja maca Jesús co'a joyore capi:

"Cama'ë. Jaëte jeoni saijë'ë."

Jaje ca maca co'a joyopi pai ña huë'ñana co'aye neñe peoyerepa yejana ne taoni eta saji'i. ³⁶ Si'aohua'i ña quëquëni sa'ñe iohua'ija'a cahuë:

"¿Ique yë'o a'ni, ja jerepa pa'ye iye? Cuañequëna, huatiohua'ije ite sehujë etayë."

³⁷ Jaje yo'oquëna, paipi Jesús yo'oye ayere ja yeja si'a huë'ña quëarojateña.

Jesupi Simón Pedro Huaore Jujuye

(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)

³⁸ Ja maca Jesús tsi'si huë'lepi etani Simón huë'ena cacapi. Jarote paco'ë, Simón huao suña dahuë ai ju'icopi. Jaje pa'iona, Jesure jujucaijë'ë, cajë sei'ë. ³⁹ Ja maca Jesús suña dahuë ju'iconi ñaquë suña dahuëre pi'ra saouna, suña dahuë peocopi huëni aore neni ao.

Jesús Jai Paire Jujucaiye

(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

⁴⁰ Eëse cara mesi maca jai paire ju'icohua'ire dahuë, coa si'a ju'i dahuë quë'iohua'ire Jesuna. Dajëna, ju'icohua'ire i jëtëpi pai ñapere patoquëna, co'yahuë, si'aohua'i.

⁴¹ Ju'icohua'ire pa'isicohua'ipi huatiohua'i etajë Maija'quë mamaquëre papi cuijëna. Jesupi ja cayere ësepi, tsoe iohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë Cristo api asa do'ire.

Jesús Yëhuoye, Galilea Quë'rore

(Mr 1.35-39)

⁴² Jesús nea huë'ñarepa pai peo huë'ñana saquëna, saima'quëni cajë co'ejë ti'ahuë. ⁴³ Ti'asi maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"Quëaye pa'iji, de'o coca Maija'quë pa'i te'te ayere yequë pai daripëaje. Jare caquë jëjo daosiquë a'ë."

⁴⁴ Jaje Jesús cu'i quëarojaji'i, Galilea tsi'si huë'ñana.

5

Tsiaya Hua'ire Yo'eye

(Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

¹ Jesús Genesaret Jaira tëtëpare pa'i quëaquëna, jai pai qui'yerepa Maija'quë coca asañu'u cajë dateña. ² Daijëna, Jesupi caya yohuë, peo huëapi huahuaquëna, ñapi. Iti yohuë acohua'ipi yo'e nëare tsoa toñu'u cajë tumareña. ³ Nani ja maca Jesús yohuëna

aya mēji'i. I aya mēisi yohuē Simón tse paco'ë. Ja maca capi, a'ri maña so'ona jèjo sao huahuojë'ë, yohuë. Huahuojëna, ja'runi ñu'i Jesús paire ye'ya huëopi. ⁴ Ye'ya tējini Simónre capi:

“Hua'i pa'i hue'ñana yohuëja'a sani mësaru yo'e nëapi hua'ire neñu'u.”

⁵ Simónpi sehuopi:

“Ye'yaquë, si'a ñami te'e hua'ireje neñe peoyerepa ai yo'ohuë, nema'pë. Jaje pañicohua'ita'a mē'ëpi cuañeñe sēte hua'i yo'erë jeo dëosi'i.”

⁶ Cani jeo dëosi maca hua'ipi airepa timërena, hua'i yo'erëpi tēi huëo. ⁷ Ja maca yequë yohuëre cajeohua'i pa'icohua'ire jëñapi soihuë. Soina, dani si'ahua'i caya yohuëa ea tete macarepa aya timëhuë. ⁸ Ja maca Simón Pedro iyere ñani do're ja'runi Jesure capi:

“Saijë'ë, Ejaë, yë'ë quëno maca pa'ima'ë. Yë'ë co'aye yo'oquë a'ë.”

⁹ Coa quëquë huesëni jaje caquëna, i ja're coní pa'icohua'ije hua'ire nese'ere cuasajë ai quëquëhuë. ¹⁰ Cui'ne, Zebedeo mamajë Jacobo cui'ne Juan, Simón cajeohua'ije quëquë huesësicohua'i pa'ë'ë. Jaje quëquëjëta'are Jesús capi, Simónre:

“Ca'rama'ë pa'ijë'ë. Më'ë yurepi paire yo'ecaiquë pa'ija'quë a'ë.”

¹¹ Ja maca yohuëare tē'tëpana sani jeoni Jesús ja're saë'ë.

Jesús Jujucaiye, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre
(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

¹² Jesús paí daripëre pa'ina, te'i paí ja'ju dahuë ju'iquëpi títani Jesure ñani i tsiapi yejare pana semeni seji'i. Ñeje caquë:

“Ejaë, mē'ëpi yë'ëre jujuye yëni jujujë'ë. Yë'ë ju'i dahuë.”

¹³ Ja maca Jesús i jëtëpi patoquë capi:

“Yë'ë jujucaiyë.”

Caquëna, jare iti macapi ja'ju dahuë peoquë de'opi. ¹⁴ Ja maca Jesús ite capi:

“Quëama'ë pa'ijë'ë, paire. Coa Maija'quë huë'e ñacaicohua'ise'ere sani iñojë'ë. Iñoni mē'ë co'ayere tsoa toquë yo'o do'ire isijë'ë, Moisés cuañequë pa'ise'ere. Jaje yo'oquëna, si'a hua'i mē'ë ju'iquë pa'isiquëpi de'oquë ponëni yo'oye ñaja'cohua'i a'ë.”

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are Jesús yo'oyepi jero sa'ana jai saji'i. Jaje pa'ina, jai paí i caye asañu'u cajë daijëna, ju'icohua'ije daë'ë, juju cuañoñu'u cajë. ¹⁶ Jaje yo'ojëna, Jesús paí peo hue'ñana sai Maija'quëre seji'i.

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuye
(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)

¹⁷ Jesupi ye'yaquëna, jarote ja'rusicohua'ipi ñuë'ë. Fariseo acohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i coní, Galilea yejare si'a hue'ña pa'icohua'ipi daisicohua'i pa'ë'ë. Pa'ijëna, yecohua'ipi Judeapi cui'ne Jerusaléncapi daisicohua'ije pa'ë'ë. Pa'ijëna, Jesupi paji'i, Maija'quë tutu ju'icohua'ire jujucaiye. ¹⁸ Paquëna, yo'oye peoquëpi ju'iquëni cai sai-huëna oasiquëni cuajjë Jesús pa'i hue'ña coareña, ñajaquë cajë. ¹⁹ Dajëta'are caca hue'ñapi jai paí timësico pa'i do'ire cacaye pajë ña jujani huë'e jeteja'a mēni peo coje tēteni ju'iquëre paí jopoja'a meñe casahuë, Jesús ña hue'ña cai sai-huëna oasiquëni. ²⁰ Ja maca Jesús iohua'ipi ite jujucquë api cuasayere ñani ju'iquëre capi:

“Më'ë co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiyë.”

²¹ Jaje caquëna, asani cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i cuasa huëoreña: “Paipi yequë co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiye peoji. Jare Maija'quëse'e sai de'huacaiye pa'iji. ¿Iquei'ni, iquë ja jerepa Maija'quëre cue'cuequë caquë?”

²² Jesupi jaje cuasajëna, ñani capi:

“¿Me yo'ojë jaje cuasaye'ni? ²³ Co'aye yo'ose'ere sai de'huaye cui'ne iquëre jujucaiye paí cato yo'o tī'a ma'ñe a'ë. A'jiñe yo'oye peoji. ²⁴ Jaje pa'ito de'oji. Iñosi'i, mësarute. Yë'ë Paí Mamaquëpi te'ipi iye yeja cuañequëre papi co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiquë pa'iyë.”

Jaje se cani ju'iquëre capi:

“Më'ëni cayë, huëijë'ë. Më uicore ini më'ë huë'ena saijë'ë.”

²⁵ Caquëna, ja macarepa iti ju'iquë pa'isiquëpi jaohua'i ñajëna, huëni nëcane i uisicore se de'huani Maija'quëre sihuaquë caquë saji'i, i huë'ena. ²⁶ Saina, si'ahua'i ña quëquëni Maija'quëre sihuajë careña.

“Yurena ñahuë, pajje yo'o ma'ñere yo'oye.”

Jesús Levíre Soiye

(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

²⁷ Iye yo'osi jeteyo'je Jesús etaquë Leví hue'equëre ñapi, pa'i do'i sai hue'ñare ñu'i curire seina, ñani capi:

“Tuijë'ë, yë'ëni.”

²⁸ Ja maca Leví i yo'oye si'aye se jeoni Jesús ja're coní saji'i.

²⁹ Ja jeteyo'je Leví jai fiesta nepi, i huë'ena, Jesuni sihuaquë. Jarote cui'ne jai pai pa'i do'i secohua'i cui'ne yecohua'i coní ai saihuëna ja'rusicohua'ipi paë'ë. ³⁰ Pa'ijëna, ñani fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Jesure ye'yecohua'ipi de'oye yo'oma'cohua'i a'ë, cuasajë sañope ca huëojë careña:

“¿Me yo'ojë mësarú pa'i do'i secohua'i ja're cui'ne co'aye yo'ocohua'i ja're coní aijë cui'ne ucuye'ni?”

³¹ Cajëna, asani Jesupi sehuopi:

“De'oye pa'icohua'i cui'ne huajëcohua'i jujuquëre co'eye pañë. Jaje pa'ina, ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ë, jujuquëre. ³² Ja do'ire de'ocohua'ini soisi'i caquë, daisiquë peoyë. Co'acohua'ini soisi'i caquë daisiquë a'ë, jaohua'ipi ja'rë yo'ose'e jeoni ponëjajë caquë.”

Jesure Señe, Aima'pë Señere

(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)

³³ Caquëna, johua'ipi Jesure seteña:

“Juanre ye'yecohua'i yo'oye sëte aima'pë Maija'quëre ai sejë yo'oyë, cui'ne fariseo ye'yecohua'ijë. ¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'ise'e si'anë aijë cui'ne ucujë pa'iyë'ni?”

³⁴ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Hueja ao aija'cohua'ire soisicohua'ire aima'pë pa'ijë'ë cacohua'i a'ni, mësarú, huejaquëpi iti macare coní pa'ito? ³⁵ Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se huejaquëre yë'ëre sioye pa'iji. Ja maca huejaquëpi peöna, ao aima'pë pa'ija'cohua'i a'ë.”

³⁶ Cui'ne quëa iño'pi, johua'i ñañena coní ñeje:

“Yecohua'ijë huajë ju'i care tëani ai ju'i care sëoma'cohua'i a'ë. Jaje yo'ocohua'i pani coa huajë ju'i care nejoñë. Cui'ne huajë ca catipëpi ai ju'i cana sëosicohua'i pa'ito te'ojë pa'io ña cuañöne paji. ³⁷ Jare cui'ne pa'iji. Cuiya'i cono doye peoji, ai ca'nihuë de'huasicona. Jaje ai ca'nihuëna huajë cuiya'i cono doto yete saiye pa'iji. Jaje yete saina, si'aye nejoñë pa'iji, cuiya'i cono cui'ne ca'nihuë de'huasi topëje nejoñë pa'iji. ³⁸ Jaje pa'ina, huajë cuiya'i cono doye pa'iji, jare cui'ne huajë ca'ni topëna. Jaje huajëyese'e pa'i de'oye quëcoja'coa. ³⁹ Jaje pa'ina, o'sasi cono ucucohua'ijë huajë cono ucuye pañë, o'sasi cono ai de'oye a'ë, cajë.”

6

Jesure Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye

(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

¹ Te'e huajë mu'se Jesús ta sitoja'a saina, ire ye'yecohua'ipi trigo tsa'ña tëajë saë'ë. Yo'oni jeteyo'je jëñapi iti case'e po'tejë aë'ë. ² Jaje yo'ojëna, fariseo acohua'ipi ñani se'ë:

“¿Moisés cuañese'e caji huajë mu'se yo'oye peoji. Jaje pa'iquëta'are me neñu'ju yo'oye'ni?”

³ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Ñama'cohua'ini David cui'ne i cajeohua'i coní aó ëa ju'ijë yo'ose'e? ⁴ Maija'quë huë'e ñacaicohua'ise'e Maija'quëna isise'ere aó aïñere aó ëa ju'i Maija'quë huë'ena cacani aore imani ai cui'ne i ja're pa'icohua'ireje aopi.”

⁵ Cui'ne capi, jaohua'ire:

“Pai Mamaquëre papi tutu payë, huajë mu'se pa'itoje cuañeñe.”

Jëtë Cuënesicore Paquëre Jujuye

(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)

⁶ Yëquë huajë mu'se Jesús pai tsi'si huë'ena cacani, ye'ya huëoquëna, jarote paji'i, te'i ëmë ëja të'hui jëtëre cuënesicore hue'equë. ⁷ Pa'ina, cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i coní cuasahuë. Jesupi huajë mu'sere jujuquëna, ñani ite sañope cañu'u cajë utejë ñahuë. ⁸ Jaje cuasaye ñaquëta'a cuënesi jëtë hue'equëre capi:

“Huëijë'ë. Huëni ja maca jopore pare nëcajë'ë.”

Caquëna, huëni nëcapi. ⁹ Ja maca Jesús yecohua'ire capi:

“Sesi'i, mësarute te'ore. ¿Iquepi de'oquë'ni, huajë mu'se yo'oye, de'oye panita'a co'aye? ¿Paire huasoye panita'a paire coa nejoñe?”

¹⁰ Ja maca si'ahua'ire seña të'ijani Jesús capi, ju'iquëre:

“Më jëtëre mëajë'ë.”

Caquëna, i case'eje yo'opi. Yo'oquëna, i jëtë cuënesico pa'isico de'oco paco'ë. ¹¹ Jaje yo'oquëna, ñani yecohua'i ai pëti ëaye ñajë ca huëohuë, sa'ñe iquepi Jesure sañope ne'ñe pa'ioni cajë.

Jesús Doce Ye'yecohua'ire Soiye

(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

¹² Ja mu'seña Jesús Maija'quëre sesi'i caquë saji'i, ai cutihuë. Jaropi si'a ñami Maija'quëre seji'i. ¹³ Ñata tomesi maca i ye'yacohua'ire soini doce pa'iohua'i i ja're pa'icohua'ire hue'yopi, jëjo daocohua'ire. ¹⁴ Jaohua'i cato paë'ë: Simón, jare jaëni se hue'yo cosiquë paji'i, Pedro. Cui'ne i yo'jei, Andrés paji'i. Jacobo, Juan, Felipe, Bartolomé, ¹⁵ Mateo, Tomás, cui'ne Alfeo mamaquë Jacobo paji'i. Simón Cananista tsëcapë aquë paji'i. ¹⁶ Judas Jacobo yo'jei paji'i. Cui'ne yequë Judas Iscariote Jesure yehuoja'quëje.

Jesús Jai Paire Ye'yaye

(Mt 4.23-25)

¹⁷ Jesús ai cutihuëpi i ye'yacohua'i ja're coní cajequëpi përepë yejana pëapi. Jarote jai pai paë'ë. Si'a hue'ña acohua'i, yecohua'ipi Judea cui'ne Jerusalén cui'ne jai tsiaya të'tëpa Tiro cui'ne Sidón quë'ro acohua'i daisicohua'i paë'ë, Jesús cayere asañu'u cajë cui'ne iohua'i ju'i dahuëre jujucaijaquë cajë daisicohua'ipi. ¹⁸ Huati yo'oquëna, ai yo'ojë pa'icohua'ipi juju cuañosicohua'i de'ohuë. ¹⁹ Si'a pai Jesure patosicohua'ipi i tutupi si'ahua'i co'yasicohua'i paë'ë. Jujusicohua'ire ñani pato do'ire si'ahua'i yëhuë, patoye.

Nuñerepa Case'e Pai Ayere

(Mt 5.1-12)

²⁰ Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire ñani capi:

“Sihuacohua'i pa'ijë'ë, mësarute te'oye pa'iohua'i, Maija'quë te'tena de'oye cacani paja'cohua'i a'ë.

²¹ Sihua'cohua'i pa'ijë'ë, mësarute aó ai ëa ju'icohua'ipi jeteyo'je si'aye ti'aja'cohua'ipi. Sihua'cohua'i pa'ijë'ë, oicohua'i pa'isicohua'ipi jeteyo'je soja'cohua'ipi.

²² Pai Mamaquëre tui do'ire pa'ipi mësarute pëijë coejë iohua'i quë'rore etojë cue'cuyee pa'iji. Jaje yo'oto sihuajë'ë, yë'ere tui do'ire. ²³ Jaje yo'ojëna, ai sihuajë'ë, ma'tëmona mësarute caquë de'huacaisi co'amañare jerepa paja'cohua'ipi. Mësarute co'aye yo'oyeje pa'ye yo'oa'huë'ë, Maija'quë tose hue'ña quëacaicohua'ire.

24 Jaje pa'iquëta'are jaiye yure co'amaña pajë sihua tosicohua'ireta'a, sihuaye peoja'coa.

25 Teayerepa mësarureta'a yure ao ani timëni sihuajë pa'isicohua'ire jeteyo'je ao ëa ju'iñe pasipi. Teayerepa mësaru yure so huajëjë pa'isicohua'ireta'a jeteyo'je oiye pasipi.

26 Teayerepa mësaru pa'iyë'ni si'a pai de'o paire pa'ë cajëna, pa'icohua'i maña. Tsoe acohua'ijë jaje cui'ne de'ocohua'i a'ë ca'ahuë'ë, Maija'quë jëjo daocohua'ijë pa'icohua'ita'a coa cosocohua'ini.

Mësarute Sañope Yo'ocohua'ire Oiye

(Mt 5.38-48; 7.12)

27 Jaje pa'iquëta'are mësaru yë'ëre asacohua'ire cayë: Oijë'ë, mësarute sañope cacohua'ire. De'oye yo'ocaijë'ë, mësarute coecohua'ire. 28 De'oye pa'i ja'ñere cacaijë'ë, mësaruni sañope ai yo'o ja'ñere de cacohua'ini. Secacaijë'ë, mësarute tea ju'icohua'ireje. 29 Yecohua'ipi tsiana te'e te'te tëtoru yequë te'te tsiaje nëocaijë'ë. Cui'ne yecohua'ipi më sësëquëna ju'iconi jioni sato huë'ehuë ju'icoreje se isi saojë'ë. 30 Secohua'i pa'ito isijë'ë. Yeque më tseconi jiosicohua'i pa'ito, coa ñajë'ë, cui'naoni seña pajë'ë. 31 Yecohua'ipi mësaruni de'oye yo'ojajë cuasayeje pa'ye yecohua'ini se de'oye yo'ojë'ë, mësarupi.

32 ¿Jaje pa'iquëta'are mësarupi mësarute oicohua'ise'ere oicohua'i pani, iquere de'oye yo'oye'ni? Co'ahua'ijë cui'ne sa'ñe oiyere yo'ocohua'i pani. 33 ¿Jaje pa'ina, mësarupi mësarute de'oye yo'ocohua'ise'ere de'oye yo'oni iquere de'oye yo'oye'ni? Co'acohua'ijë cui'ne yo'oyere yo'oni. 34 ¿Jaje mësarupi de'oye co'yocohua'ise'ere co'yoja'cohua'i a'ë cuasajë isicohua'i pani iquere de'oye yo'oye'ni? Co'acohua'ijë co'yoja'cohua'i a'ë cuasajë yo'oyere yo'oni. 35 Jaje pa'iquëta'are mësaru cato oiye pa'iji, mësarute sañope yo'ocohua'ire. Jaohua'ire de'oye yo'ojë isiye pa'iji, co'yoja'cohua'i a'ë cuasaye peoyerepa. Jaje yo'osicohua'ini ma'tëmo jaiye de'o co'amaña isiye pa'iji. Cui'ne mësaru pa'ija'cohua'i a'ë, Maija'quë Èjaërepa mamajë, cui'ne ije oiquë api, co'acohua'ire cui'ne i isiyere de'oji cama'cohua'ireje. 36 Jaje cui'ne mësarujë oijë'ë, yecohua'ire, Maija'quë oiyeje.

Pai Yo'oyere Ña De'hua Caye

(Mt 7.1-5)

37 Jaje pa'ina, co'acohua'i a'ë cama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Jaje pajëna, Maija'quëje mësarute co'acohua'i a'ë caye paja'quë api. Yecohua'ire nejoñe pajë'ë. Jaje pajëna, Maija'quëje mësarute nejoñe pasipi. Yecohua'i tayo yo'oyere sai de'huacaijëna, Maija'quëje mësaru tayo yo'oye sai de'huacaija'quë api. 38 Yecohua'ire isicohua'i pa'ijëna, Maija'quëje mësarute isisipi. Isija'quë api, i topëna de'oye cuasa ti'acore pani. Dëso quiosiconi, ña'co quiosiconi, timësicore pani, mësaru yecohua'ire isiyeje pa'ye Maija'quëje isija'quë api, mësarute."

39 Jesupi ñeje yo'oyeje pa'ye a'ë capi:

"Ñama'quëpi yequë ñama'quëni sai saquë pa'ito cojena tomeja'cohua'i a'ë, si'a jupë. 40 Ye'yecohua'ipi iohua'ire ye'yaquëre tëto saiscicohua'i peoyë. Ye'ye tējinita'a ti'añe pa'iji, iohua'ire ye'yaquëje pa'iohua'i.

41 ¿Me jaje pa'ito, më'ë yo'jei ñacoare ne'cua pa'icore se ñaquë casi'ni? ¿Më'ë ñacoare soquë tiro ja'ioire papi ju'icore du'ru ñama'ë pa'ini? 42 Më'ë ñacoare pare soquë tiropi ju'iona ti ñama'ë pa'iquëpi me më'ë yo'jeire casi'ni: 'Huau, më'ë ñacoare ne'cua ju'icore dutasi'i, nëocaijë'ë.' De'oquëre pa'ë coa caquë yo'oquë maca. Më'ëpi du'ru macarepa më'ë ñacoare soquë tiro ju'iconi duta jëojë'ë. Jeteyo'je de'oye ñaquëpi më'ë yo'jeire ne'cua ju'icore dutacaiye pa'iji.

Më'ë Yo'oyere Ñajë Asaja'cohua'i A'ë, Më'ëre

(Mt 7.17-20; 12.34-35)

⁴³ De'o soquë yëpi co'a ca quëiñe peoji. Jaje cui'ne co'a soquë yëje de'o ca quëiñe peoji.
⁴⁴ Jaje pa'ina, soquë ñëa ñape ñañe pa'iji, iti quëiñena. Miu soquë yë pani quëiñe paji, cosa care. Jaje cui'ne miu pisi pani quëiñe paji, cuiya'i care. ⁴⁵ Jaje pa'ina, de'o pai pani caji, de'oyere, i joyo de'oyepi pa'iyere. Cui'ne co'aque pani co'ayere caji, i joyo co'ayepi pa'iyere. Yë'opopi caji, joyo pa'iyepi etaquëna.

Caya Huë'ña Ne Huë'ña
 (Mt 7.24-27)

⁴⁶ ¿Me yo'ojë mësarü yë'ëre Ëjaë, Ëjaë cajëta'a yë'ë cayeje ne ma'ñe'ni? ⁴⁷ Quëasi'i, yë'ëna dani asacohua'ipi cui'ne yë'ë cayeje yo'ocohua'i pa'iyere. Iyeje pa'ye pa'iji. ⁴⁸ Jaohua'i cato ëmë cutihuëna nëconi huë'e nesiquëje pa'i pa'iji. Tsiayapi co'jenije t'ama'ëna taiñe paja'quë api. De'o yejana nesi do'ire. ⁴⁹ Jaje pa'iquëta'are asaquëta'a yë'ë case'eje yo'oma'quëpi mejahuëna nëconi huë'e nesiquëje pa'i pa'iji. Tsiaya co'jeni ai tutu tsä'ina taiñe pa'iji.”

7

Jesupi Romano Jo'yaëre Jujuye
 (Mt 8.5-13)

¹ Jesús coca ca tējini saji'i, Capernaum yejana. ² Jarote romano soldado pai capitán i jo'yaë i oiquëre papi juni huesë tējiquëre paquëpi paji'i. ³ Jaje pa'ina, capitánpi Jesure asani jëjo saopi, judío aiohua'i acohua'ini, dani i jo'yaëre jujucaija'quëre seni daja'cohua'ire caquë. ⁴ Jaohua'i Jesure tsiojani ai se huëohuë, ñeje cajë:

“Iye capitán de'oquë api, më'ëpi ite cocati'ñe pa'i a'ë. ⁵ Cui'ne judío paire oiquë api. Jaje yo'oquëpi pai tsi'si huë'e saicaina, mai secore nehuë.”

⁶ Jaje cajëna, Jesús asani iohua'i ja're coni saji'i. Saijë i huë'e t'iañe ja'i macare pa'ijëna, capitánpi jëjo daopi i cajeohua'ire Jesure ñeje quëaja'cohua'ire:

“Ëjaë, ai yo'oma'ë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, cayë yë'ë co'aque huë'ena daima'ë pa'ijë'ë. ⁷⁻⁸ Yë'ë ëjaohua'i cuañëñere yo'oquë pa'iquëpi yë'ë soldado paire meñe cuañëquëna, sehuocohua'ire payë. Jaje paquëpi yë'ëpi cayë, jaohua'i aquëni: ‘Saijë'ë,’ caëna, saiji. Cui'ne yequëni ‘daijë'ë’ caru, daiji. Cui'ne yë'ë jo'yaëni: ‘jare nejë'ë’ cuañëru neji. Jaje më'ëpi co'yajë'ë cuañëru, yë'ë jo'yaëpi co'yasipi asayë, yë'ë. Jaje pa'ina, daima'ë cuañëjë'ë, yë'ë jo'yaë co'yajaquë.”

⁹ Jaje case'ere asani Jesús ai sihuapi, ta'ñe caquëre papi pa'iquë'ni caquë. Jaje cuasani ite tuicohua'ire capi:

“Ti ñama'ë paë'ë, Israel paipi jaje yë'ëre necaija'quë api cuasacohua'ire iquë yo'ose'eje care paye.”

¹⁰ Ja maca i jëjo daosicohua'i huë'ena co'ini capitán jo'yaë tsoe co'yasiquëni t'ihuë.

Posë Ju'isiquëre Huëoye

¹¹ Iye yo'osi jeteyo'je Jesús saji'i, Naín hue'e daripëna. Saina, cui'ne i ye'yacohua'i cui'ne jai pai coni saë'ë. ¹² Pai daripë eta sa'rona ja'ye t'iasi maca ju'isiquëni tañu'u cajë sacohua'ire ñapi. Jai pai coni saë'ë, iti daripë acohua'ije. Pëca ja'quë juquëna, hua'jeopi te'ire nëcoquëpi ju'isiquë paji'i. ¹³ Jaje saijëna, Ëjaëpi jaote teaye ñani oi capi:

“Oima'o.”

¹⁴ Ja maca Jesús tsiojani mahuëna patopi. Patoquëna, iti sacohua'i nëcajaë'ë. Ja maca Jesús ju'isiquëni capi:

“Posë, yë'ëpi cayë më'ëre, huëijë'ë.”

¹⁵ Caquëna, iti ju'isiquëpi huëni ja'runi coca ca huëopi. Pëca ja'cona huëoni isipi, Jesús. ¹⁶ Ja maca iyere ñani si'ahua'i quëquëni Maija'quëre de'oquëre pa'ni sihuajë ca huëohuë ñeje:

“Mai aquëpi Maija'quë quëacaiquë pa'iji, jerepa pa'ipi.”

Cui'ne cahuë:

“Maija'quëpi i paire cõcasi'i caquë daji'i.”

¹⁷ Jaje Jesús yo'ose'ere Judea pa'icohua'i cui'ne Judea yeja niamoa pa'icohua'ije asahuë.

Juan Ti Doquë Jëjo Saocohua'i Jesuna

(Mt 11.2-19)

¹⁸⁻¹⁹ Juanpi si'aye iye yo'ose'ere asapi, ite ye'yecohua'ipi quëajëna. Jaje asani daija'quë api ca nëosiquë ¿Cristorepa pa'ima'quë, panita'a ja yë'ta'a yequëre uteye pa'iquë? cuasaquë i ye'yacohua'ire cayahua'ire soini Jesús quë'rona jëjo saopi, seni asaja'cohua'ire. ²⁰ Jëjo saosicohua'ipi Jesús quë'rona tì'ani cahuë:

“¿Cristo itì daija'quë api ca nëosiquë pa'ima'quë më'ë? Panita'a ja yë'ta'a ¿yequëre uteye pa'iquë? caquë Juan oco doquëpi yëquëre jëjo daopi.”

²¹ Sa tì'ajëna, Jesupi jai paire ju'icohua'ire cui'ne ai yo'ocohua'ire huati quë'iohua'ire eto saoquë, cui'ne ñama'cohua'ire jujuquë yo'opi. ²² Yo'oquëni sejëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Sani Juanre cajë'ë: Mësarü ñajë cui'ne asase'ere quëajë'ë, ñama'cohua'i pa'isicohua'i ñañere, cu'ima'cohua'i pa'isicohua'ipi cui'yere, ja'ju dahuë hue'ecohua'ipi peocohua'i tomeñere, asama'cohua'ipi asayere, ju'isicohua'ipi huëiyere, cui'ne teaye ai yo'ocohua'ini huaso coca quëayere. ²³ Coa asani yë'ëre ire papi caquë jëa coeye paquëpi sihuaquë de'oye pasipi.”

²⁴ Juan jëjo daosicohua'ipi co'isi maca Jesupi paire ca huëopi, Juan ayere ñeje:

“¿Iquere sani ñare'ni, cuene yeja saisicohua'i? ¿Tutupi catëna ju'acquëna, huahuëyere ñare? Páni. ²⁵ Jaje pa'ina, ¿iquere sani ñare'ni? ¿Ëja de'oni jai do'i cañare ju'iquëni ñare? Páni. Jaje pa'ina, mësarupi ñacohua'i a'ë, pai ëjaohua'i huë'ña pa'icohua'ipi jai do'i cañare ju'ijë pa'icohua'ire. ²⁶ Tijupë cayë, jaje pa'ito: ¿Iqueini sani ñare'ni, Maija'quë jëjo daoquë? Jaje pa'ijë'ë. Nuñerepa cayë, Maija'quë quëacaiquë jerepa pa'i api. ²⁷ Toyase'le cato caji:

Jëjo saosi'i, yë'ëre quëacaiquëre më'ë sai huë'ñana

Më'ëre ma'a ne de'huacaija'quëre.

²⁸ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Pai pa'i huë'ñana iquë Juan oco doquëje pa'i ti peopi, Maija'quë quëacaiquë jerepa pa'i. Jaje pa'iquëta'are ai a'riquë macapi Maija'quë pa'i te'te jerepa pa'i pa'ija'quë api.”

²⁹ Jaje caquëna, asani si'aohua'i Juanre oco do cuãñosicohua'i co'a pai cui'ne pa'i do'i curi secohua'i Maija'quë de'oyerepa yo'ose'ere sihuajë nuñerepa pa'i api, Maija'quë.

³⁰ Jaje pa'iquëta'are Juan oco do cuãñoma'cohua'ipi fariseo paipi cui'ne cuãñese'le ye'yacohua'ipi Maija'quë iohua'ire caquë yo'oyere asacaiye coereña, co'aye a'ë cajë.

³¹ Ëjaëpi yequeje capi:

“¿Iquena conì iye'në paire ja yo'oyeje pa'iohua'i a'ë caquë quëara'ye? ¿Ique yo'oyeje pa'iohua'i ña cuãñoñe'ni? ³² De'oji, jaje pa'ito tsipi jai pai pa'i huë'ñana ca'a yo'oñu'u cajë ja'rusicohua'ipi caje tsini pi'cohuëre jucacaitoje bailaye pahuë. Cui'ne oiyeje pa'iohua'ita'a jëjëñere jëjëcaitoje oire paye pahuë. Yure pa'icohua'i cui'neje pa'iyë.

³³ Juan oco doquëpi ai aima'quëpi cui'ne o'sa ucuma'quëpi pa'ina, mësarupi ite huati quë'i api cayë. ³⁴ Ja jeteyo'je Pai Mamaquë daji'i, ao aiquëpi cui'ne o'sa ucuquëpi. Jaje pa'ina, mësarupi jaiye aiquë api cui'ne jaiye o'sa ucuquë api, co'aye yo'ocohua'i cajeipi cui'ne pa'i do'ire curi secohua'i cajeipi cayë. ³⁵ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë mamajëpi i iñoñere cayahua'i yo'oye de'oji, asayë.”

Fariseohua'i Aquë Simón Huë'ere Pa'iyë

³⁶ Fariseo aquëpi Jesure soipi, i huë'ena sani ao aijë'ë caquë. Soina, Jesús sani ao ai saihuëna ja'rupi. ³⁷ Ja'runi ñu'ina, itì daripë, te'o nomio co'aye pa'isicopi asani i

pa'i hue'ña daco'ë, ai huëo së ma'ña da'care quëna huëna daco. ³⁸ Dani iopi Jesús quëno macana do're ja'runi oio io oi copi i quëo tsoani jeteyo'je io nañapi tëno cuenani tsu'suco sihuaco huëo së ma'ñapi i quëoje doco. ³⁹ Jaje yo'ocona, fariseo Jesure soisiquëpi ñani cuasapi: "Iquë Maija'quë coca quëacaiquërepa pani ite co'a nomiopi papico yo'oye asara'pi, co'a nomiopi yo'oco caquë." ⁴⁰ Cuasaquëna, Jesupi fariseore capi:

"Simón, më'ëre yeque maña caye payë."

Caquëna, fariseopi sehuopi:

"Cajë'ë, ye'yaquë."

⁴¹ Jesupi capi:

"Curiquë prestaquëni caya ëmëohua'i curire co'yoye pahuë. Quinientos denario te'ipi do'i papi, yequëpi cincuenta denario do'i papi. ⁴² Jaje do'i pacohua'ipi sai ti'añe pajëna, ñani curiquë prestasiquëpi jaohua'ire oi ipi sai de'huapi. Jaje pa'ito yure quëajë'ë. ¿Nepi jaohua'i aquë ai jerepa oiye'ni, ite?"

⁴³ Caquëna, Simónpi sehuopi:

"Iti ai jaiye do'i pasiquëpi ite sai de'huacaisiquëre ai oji'i, cuasayë."

Jaje caquëna, Jesupi sehuopi:

"Nuñerepa cayë, më'ë."

⁴⁴ Ja maca Jesús nomiore ñani capi, Simónre:

"¿Ñaquë io yo'oye? Më'ë huë'ena yë'ë caca maca më'ëpi oco dacaima'ë paë'ë, yë'ë nëcañoa tsoa ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are icopi io oisi ocopi tsoacaco'ë, nëcañoare cui'ne nañapi tëno cuënao. ⁴⁵ Më'ëpi sihuaquë pëpama'ë. Jaje pa'iquëta'are io cato caca macapi sihuao de'oyerepa pëpao, ja yë'ta'a yo'oco. ⁴⁶ Më'ëpi yë'ëre siopë hui'yape pë'nama'ë paë'ë. Jaje pa'iquëta'are io cato yë'ëre huëo së ma'ñapi nëcañoana doo. ⁴⁷ Jaje pa'ina, më'ëre cayë, io ai oio yo'oyepi io jaiye co'aye yo'ose'ere sai de'hua cuañosico pa'io, iñoco. Jaje pa'iquëta'are a'ri mañare sai de'hua cuañoquëpi a'ri maña oiye'ere iñoji."

⁴⁸ Jaje se cani capi, iote:

"Më'ë co'aye yo'oco pa'ise'e sai de'huacaë'ë."

⁴⁹ Jaje caquëna, soisicohua'i ñu'icohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a ca huëohuë:

"¿Iquei'ni, iquë jaje co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiquë?"

⁵⁰ Jaje cajëta'are Jesupi capi, iote:

"Maija'quëpi huasoja'quë api cuasani yo'o do'ire huasosico pa'iyë, më'ë. Señaco de'oye saijë'ë."

8

Jesure Cocaicohua'i Nomiohua'ipi

¹ Ja jeteyo'je Jesús jai daripëana cui'ne a'ri daripëana si'a hue'ña cu'i quëarojai, cui'ne Maija'quë cuañe te'tena cacani de'oye pa'iyere quëapi. Ite cohüë, doce i ye'yacohua'ipi.

² Cui'ne nomiohua'ipi huati quë'iohua'i pa'isicohua'i cui'ne ipi ju'i dahuëje jujucaisicohua'ipi ite coní cuahuë. Jaohua'i ja're coní María Magdalena hue'ecoje sacco'ë, iti siete huatíohua'ire eto cuañosicopi. ³ Cui'ne Herodes yëyere ise'e cuasaquë huë'e de'oye necaiquë Chuza i nëjo Juana cui'ne Susana, cui'ne jai pai yequë nomiohua'ije iohua'i co'amañapi caca'ë, ite.

Taquëpi Pa'iyë

(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)

⁴ Pai daripëa ñape etani daë'ë, Jesure ña'nu'u cajë. Jaje jai pai datena, ñani quëapi, iohua'i ña'ne ayena. Caquë iñoquë ñeje capi:

⁵ "Taquëpi tasi'i caquë tsiona sani iti care jeaquëna, ma'ana tòmepi. Tòmeina, cui'icohua'ipi tsacu huesohuë, cui'ne yequë care pi'api ocue huesohuë. ⁶ Yequë capi tòmepi, quëna yejana. Tòmeni ai de'oquëta'a ocopi peoquëna, cuene juji'i. ⁷ Yequë capi

tomepi miu pisi què'rona. Tomeni ai de'oquëna, pisije te'e ai de'oni hue hueapi. ⁸ Cui'ne yequë capi tomepi de'o yejana. Tomeni ai de'oni cien ca jaiye iti ñëa ñape quëji'i."

Jaje iyere Jesús ca tējiquë ai tutu capi:

"Mësarupi cajoro quë'iohua'i pani asajë'ë."

Me Ne Ja'ñere Pai Ñañena Coni Quëaë'ni

(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

⁹ Ja maca i ye'yacohua'ipi sei'ë: ¿Iquere ja më'ë jaje quëaë'ni, iohua'i ñañena coni?
¹⁰ Cajëna, ipi jaohua'ire sehuopi:

"Maija'quë i te'te ayere paije asa t̄i'a ma'ñere iñoquëna, de'hue asayë, mësarü. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ini cayë iye yo'oyeje pa'ye a'ë caquë iohua'i ñañe ayepi iti ñajëta'a ña ma'ñeje pa'iohua'i pa'iyere caquë. Cui'ne itire asajë coa noni asa huesojë ti asa t̄i'añe pajajë caquë.

Taquë Quëase'e Ayere

(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

¹¹ Iye a'ë. Iye quëase'e caye: Iti ca cato Maija'quë cocajë pa'ye. ¹² Ma'a cato quëaji, Maija'quë coca asacohua'ini. Jaje asacohua'ini huatipi dani iohua'i joñoana de'huase'ere peo hue'ña jioni asama'cohua'ire neni ne huesoyere quëaji. ¹³ Quëna yejana iti ca tomes'e cato Maija'quë cocare du'ru macarepa sihuajë asacohua'ipi pa'ijëna, jeteyo'je ai yo'oyepi t̄i'asi maca yo'o jujani jecohua'ini quëaji. ¹⁴ Miu pisi què'rona iti ca tomes'e cato quëaji. Asajëta'a ja yë'ta'a iohua'i ai cuasayere yo'ojë pa'icohua'ini jaje yo'ojë co'amaña jaiye payena cuasajë cui'ne yeja sihuayere yëjë co'a ju'ijëna, pisi meapi hue hueañeje pa'ye yo'oquëna, iti ca quëima'pë pa'iyere. ¹⁵ Cui'ne yequë ca de'o yejana tomes'e cato quëaji, de'o joyopi jaje yo'oñu'u cajë asacohua'ini cui'ne yëhuose'ere asani cui'ne yo'ocohua'ipi cui'ne yo'o jujama'cohua'ipi nuñerepa itire pa'ijë iti ca quëicohua'ijë pa'icohua'i pa'iyere.

Miacaiye Ayere Quëaye

(Mr 4.21-25)

¹⁶ Toa tsëoma'cohua'i a'ë, tsëoni jeteyo'je yequë co'amañapi sioja'coni panita'a cai saihuë huë'ehuëna nëcoja'coni. Jaje yo'oye pajë coa ai jerepa ëmëje'na nëcojë yecohua'i cacajëna, miacaija'core. ¹⁷ Yahuese'epi ti yahue huesose'e pani huesoye peoji. Cui'ne pai asa ma'ñepi ti asama'pëna, pa'iye peoji. Si'aye asa ja'ñe a'ë, t̄i'ñarepa.

¹⁸ Jaje pa'ito de'oye asajë'ë. Jaje pa'ina, paquëna ai jerepa se isi coñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'a peoquëni ai jerepa se sio coñe pa'iji, i payë, cuasase'e mañaque si'aye."

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'jeohua'i

(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

¹⁹ Ja maca Jesús pëca ja'co cui'ne i yo'je tsi coni t̄itahuë, i pa'i hue'ñana. T̄itasicohua'ita'a jai pai pa'i do'ire i pa'i hue'ña t̄i'añe pahüë. ²⁰ Jaje pa'ina, yecohua'ipi Jesure quëahuë:

"Më ja'co cui'ne më'ë yo'je tsi coni hue'sere pa'iyë, më'ëni ñañu'u cajë dani."

²¹ Cajëna, ipi capi:

"Maija'quë coca asani cui'ne iti cayeje yo'ocohua'ipi yë'ë ja'co cui'ne yë'ë yo'je tsi pa'iyë."

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañeñe

(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

²² Te'e mu'se Jesús jai yohuëna i ye'yacohua'i ja're coni tumëni capi:

"Jaira je te'tena jeñu'u."

²³ Caëna, ja je'ejëna, Jesús caji'i. Caina, ai tutu dapi. Jairare pa'ijëna, tutu dani co'poyepi yohuëna oco timë huëopi, ea du'iyë ja'i macarepa. ²⁴ Ña quëquëni caiquëre sëtoni cahüë:

“Ye'yaquë, Ye'yaquë, ea du'iyë, mai.”

Cajëna, Jesús huëni nëcane tuture cui'ne co'poyere yo'oma'o capi. Ca macarepa tsina de'huaje pa'iorepa de'opi, ti co'poma'co. ²⁵ Co'poma'co de'ona, i ye'yacohua'ire capi:

“¿Je ja'ye tsoe Maija'quëpi necaija'quë api cuasaye jeore?”

Jaje caquëna, jaohua'i cato quëquë huesësicohua'ipi ai ñahuë. Ñajë iohua'ija'a sa'ñe cahuë:

“¿Iqueire pani, iquë, tutu cui'ne oco asani sehuocaiquërepa?”

Huatiohua'i Pa'ise'e Gadara Yeja Aquëre

(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

²⁶ Ai yo'osi jeteyo'jere papi Gadara yejana ti'ahuë, Galilea je'ñerepa pa'icona.

²⁷ Ti'ajëna, Jesús tumaquëna, te'i emë iti daripë aquëpi tsio daji'i. Ai tsoe iquë huatire hue'equëpi, ju'i cañaje ju'ima'quëpi cui'ne huë'eje pa'ima'quë paji'i. Jaje pa'ipi coa pai ju'isicohua'ire ta hue'ñare pare iquë paji'i. ²⁸ Jaje pa'ipi Jesure ñani tani do're ja'runi ai cuipi:

“¿Me yo'oquë Jesús yë'ëre josa yo'osi'quë daiquë'ni, Maija'quërepa mamaquëpi? Señë, më'ëre. Yë'ëre josa yo'oma'e pa'ijë'e.”

²⁹ Iye cato Jesupi huatire etani saijë'e, cuañequëna, ja do'ire jaje capi. Iquë cato huatipi ite jo'ya nesiquëre papi ai tsoe. Jaje pa'ina, paipi ite quëna meapi sëahuë, saima'e pa'ija'quë cajë. Jaje yo'ojëta'are huatipi tutu isiquëna, ne tete saokuë saiquëpi pai peo yejana huatipi saquëna. ³⁰ Jesupi capi, ite:

“¿Ique mami a'ni, më'e?”

Seina, ipi sehuopi:

“Yë'e Legión hue'equë a'e.”

Jaje cani capi, huatiohua'ipi ina jai pai cacani pa'i do'ire. ³¹ Jaje pa'ijë huatiohua'ipi Jesure sei'e. Jëjo saoma'e pa'ijë'e, nejo hue'ñare pana cajë. ³² Coa sese quë'rona jëjo saojë'e, yëquëre cahuë, ai cutihuëre jai pai sese nëijë aicohua'ina. Cajëna, Jesupi de'oji, sehuouna. ³³ Paite pa'isicohua'ipi etani sesena cacahuë. Cacajëna, sese jai hua'que tëtëpapi tomejë jairana dutu jujuhuë.

³⁴ Ja maca iti sesere ñacaicohua'ipi ña quëquëjë huë'huëni pai darina cui'ne yequë hue'ñana iti yo'ose'ere quëahuë. ³⁵ Quëarena, paipi ñañu'u cajë saë'e. Saijë Jesús pa'i hue'ñana ti'ajë ñajëna, huati quë'i pa'isiquëpi i quëno macare ju'i ca suñasiquëpi dahuëre pa'ipi yo'oma'quëpi ñuji'i. Nu'ina, ñani ai ca'rahuë. ³⁶ Ja maca iti ñasicohua'ipi daripëpi daisicohua'ire quëahuë, huati quë'i pa'isiquëni Jesupi jujuse'ere, nuiñere cuasaquëre.

³⁷ Jare asani Gadara yeja paipi si'ahua'i ini ai ca'ra do'ire sei'e. Saijë'e. Iño pa'ima'e pa'ijë'e cajë. Jaje cajëna, asani Jesupi jai yohuëna aya mëni saji'i. ³⁸ Saina, iti huatire eto sao cuañosiquëpi saijë'e yë'ëreje caquë seji'i. Seina, Jesupi ite pëajë'e, cani capi:

³⁹ “Co'ijë'e, më'e huë'ena. Co'ini si'aye më'ëre Maija'quë ne de'huase'ere quëajë'e.”

Jaje caëna, sani si'a daripë cu'i quëapi, Jesús ite ne de'huase'ere.

Jairo Mamaco Cui'ne Jesús Cañare Patoco

(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

⁴⁰ Jaje Jesús jairo je tëtëpi co'ina, si'ahua'i ite utejë pa'isicohua'ipi sihuajë pëpahuë.

⁴¹ Pëpa maca Jairo hue'equëpi pai tsi'si huë'ere ñacaicohua'i ëjaëpi titapi. Titani Jesús quëo yë'quë maca do're ja'runi yë'e huë'ena daijë'e, caquë seji'i. ⁴² Te'o macare mamacore paquëni, doce ometëca pacopi, juni huesë tējicono. Sequëna, jujucaija'quë Jesupi jarona saji'i. Saina, jai pai con qui'iyerepa saë'e. ⁴³ Saquëna, saru dahuë ju'icopi ai yo'oco paco'e, tsieje tēcama'ona doce ometëca. Jaje pa'ioipi jujucohua'ini juju cuañosi'i caco si'aye io curi saio sao. Jaje yo'otoje jujuye peopi. ⁴⁴ Jaje ai yo'ocopi Jesure tsiojani tuni i ju'i cana patocona, jare iti macapi tsie tēcapi.

⁴⁵ Jaje patocona, Jesupi seji'i:

“¿Nepi yë'ère patore'ni?”

Caquëna, si'ahua'i cahuë:

“Pahuë, patoye.”

Cajëna, Pedro cui'ne i cajeohua'i conì cahuë:

“Ye'yaquë, jai pai si'a te'ñapi jë'jejëna, ñaquëta'a sequë'ni, ¿nepi yë'ère patore'ni?”

⁴⁶ Cajëna, Jesupi capi:

“Asayë, yë'ë tutupi yë'ère patosicore jujuse'ere.”

⁴⁷ Ja maca tsoe co'yasico pa'io yahue yo'ose'e peoquëna, tsoe asapi caco ca'raco tsa'sico dani do're ja'runi Jesús quëo yë'quë macapi quëao, si'ahua'i ñajëna, io cuasani yo'ose'ere cui'ne io pato macapi esa co'yase'ere. ⁴⁸ Quëa maca Jesupi capi:

“Huau, më'ëpi jujuja'quë api cuasani yo'osi do'ipi jujusico pa'iyë, më'ë. Señaco de'oye saijë'ë.”

⁴⁹ Ja yë'ta'a Jesús cocare caquëna, Jairo huë'epi dani titaquë Jairore capi:

“Më'ë mamaco tsoe juco'ë. Ye'yaquëre ai jerepa josa yo'oma'ë.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi asani capi, Jairore:

“Quëquëma'ë pa'ijë'ë. Yë'ëpi jujuja'quë api caquë utejë'ë. Jaje cuasaquë utequëna, më'ë mamaco co'yasico pasio.”

⁵¹ Huë'ena ti'asi maca te'ireje co'ne papi, i caca hue'ña. Coa Pedro, Jacobo, Juan cui'ne tsihua'o pëca ja'quë cui'ne pëca ja'co jaohua'ise'e cacahuë, i ja're conì. ⁵² Si'ahua'i oë'ë, co'a juë'ë, ìoni cuasajë. Jaje oijëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Oima'pë pa'ijë'ë. Tsihua'o ju'ima'o paco'ë. Coa caico.”

⁵³ Caquëna, tsoe ju'isiconi caji cajë i cayere cue'cuejë sohuë. ⁵⁴ Ja maca Jesupi ju'isico jëtëna tseani capi:

“Tsihua'o huëijë'ë.”

⁵⁵ Jaje caquëna, iti macapi pa'i huëo cui'naopi, nëcaco. Nëcaco, ja maca Jesús aore aojë'ë cuañepi. ⁵⁶ Pëca ja'quëohua'ipi ai cuasahuë, iti yo'ose'ere. Ja maca Jesupi cuañepi, iye yo'ose'e yecohua'ire ti quëama'pë pa'ijë'ë, caquë.

9

Jesús Jëjo Saoye I Ye'yacohua'ire

(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)

¹ Jesupi i doce ye'yacohua'ire tsi'soni isipi, i tuture cuañecohua'i pa'ijajë coa si'aye ti'ne pa'i co'a joñoare eto saojë cui'ne ju'icohua'ire jujujë yo'o ja'ñere. ² Maija'quë cuañe te'tena cacani pa'iyere quëaja'cohua'ini cui'ne si'a ju'inëre jujucaija'cohua'ini jëjo saopi.

³ Jaje jëjo saokuë capi:

“Tupë, turupë ao, curiquë sama'pë pa'ijë'ë. Ma'a sajë te'e ju'i ca sajë'ë, cayaye sama'pë, peojë saijë'ë. ⁴ Te'e daripë yo'oye pa'ina, te'e huë'ena pëajë'ë, mësarute sihuacohua'i pa'ito. ⁵ Yequë mësaruni coecohua'i pa'ito etani saijë ya'o si'si pa'iyere ti'to tojë'ë. Jaje yo'ojë japi iño'ne pa'iji, iohua'ire saño'pe Maija'quë yo'o ja'ñere.”

⁶ Jaje caëna, etani sateña, si'a hue'ña pai pa'i hue'ñana, huaso cocare quëajë cui'ne ju'icohua'ini jujujë.

Juan Ti Doquëre Huaiye

(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)

⁷⁻⁸ Jaje Jesús yo'oquëna, yecohua'ipi Juan huëisiquëpi huëni yo'o'iji, cajëna, cui'ne yecohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë Elíaspi ñaipi cahuë. Cajëna, yecohua'ipi ai tsoe Maija'quë jëjo daoquë pa'isiquëpi huëni yo'o'iji, cahuë. Jaje cajëna, Galilea ëjaë Herodespi asaquë cui'na ja'yese'e cuasa huesëpi. ⁹ Jaje pa'iquëta'a Herodespi capi:

“Yë'ëpi Juan siopëre yëto tëajë'ë caquë cuañehuë. Jaje pa'ito ¿iqueipi jaiye co'amaña yo'oquërepa pa'ina, cajëna, asaye'ni?”

Jaje pa'ina, Jerodespi ite ñasi'i caquë yo'opi.

Cinco Mil Ēmēohua'ire Aōñe
(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14)

¹⁰ I jējo saosicohua'ipi co'ini Jesure quēahuē, iohua'i yo'orojaise'ere. Quēa tējijēna, ja jeteyo'je sai sapi, jaohua'ire, pai peo huē'ñana, Betsaida daripē quē'rona. ¹¹ Jaje saicohua'ita'are paipi asani tuē'ē. Tuijēna, Jesús sihuaquē pēpani Maija'quē te'te ayere quēani cui'ne ju'icohua'ire jujupi.

¹² Neato de'o huēoquēna, i doce ye'yacohua'ipi tsio dani Jesure cahuē:

“Ja'ye huē'ña pa'i huē'ña iño ti peoji. Paire quēajē'ē, saijajē, sani huajējajē, cui'ne pai daripēna sani ao hueroni aijajē.”

¹³ Jaje cajēna, Jesupi capi:

“Mēsarupi aojē'ē, jaohua'ire.”

Caquēna, iohua'ipi sehuohuē:

“Coa cinco pan pēa cui'ne caya tsiaya hua'ire pare payē. Jaje pa'ina, si'ahua'ire aōñe cani sani hueroyese'e pa'iji.”

¹⁴ Cinco mil Ēmēohua'i paē'ē. Jaje pa'ijēta'are Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Cincuenta paise'ere te'e macana ño'e saojē'ē. Jare ja sochua'ise'ere si'ahua'ire huahuejē'ē.”

¹⁵ I case'eje yo'ojēna, si'ahua'i ja'ru sahuē. ¹⁶ Ja maca Jesús cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire imani ma'tēmona ñaquē de'oji iye mē'ē isise'e payē caquē Maija'quēre pēpapi. Pēpani jē'yeni i ye'yacohua'ina isipi, paire aojē'ē caquē. Ja maca jaohua'ipi paire aohuē. ¹⁷ Si'ahua'i iohua'i yēse'ere ti'asicohua'i paē'ē. Ani tējisi jeteyo'je iti nēase'ere doce do'rohuēa aya timēhuē.

Pedropi Jesús Ayere Caye
(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)

¹⁸ Yequē mu'se Jesús te'ipi Maija'quēre seji'i, pai peo huē'ñana. Seina, i ye'yacohua'i datena, seji'i, jaohua'ire:

“¿Iqueipi caye'ni, pai yē'ere?”

¹⁹ Caquēna, iohua'ipi sehuohuē:

“Yecohua'ipi cayē, mē'ere Juan oco doquē api. Yecohua'ipi Elíaspi cayē. Yecohua'ipi mē'ere cayē, ai tsoe Maija'quē jējo daoquē pa'isiquēpi huēji'i.”

²⁰ Jaje cajēna, seji'i, iohua'ini:

“¿Cui'ne mēsaruta'a yē'ere iqueipi caye'ni?”

Caquēna, Pedropi capi:

“Mē'ē cato Cristo, maire huasoquē, Maija'quē tsequēre pa'ē.”

Jesupi Capi, Ju'ija'quē A'ē
(Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)

²¹ Jaje asajēna, Jesupi jaohua'ire ai cuañepi: Quēama'pē pa'ijē'ē, yecohua'ire caquē, ²² cani capi, jaohua'ire:

“Pai Mamaquē ai yo'oja'quē api, aiohua'i, Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'ijē, cuañese'e ye'yacohua'ijē yē'ere coejē huani jēoja'cohua'i a'ē. Jaje yo'osiquēta'a toaso mu'seña pa'i maca huēija'quē api.”

²³ Ja jeteyo'je si'ahua'ire capi:

“Paipi yē'ere tuiye yēni jēoñe pa'iji, iohua'i yē'ē tse a'ē cuasase'ere, yē'ese'e cuasase'ere. Jēoni yē'ere tuiye pa'iji, si'a mu'seña ai yo'oye pa'itojē. ²⁴ Jaje pa'ina, i pa'iyere de'oye pasi'i cuasaquē pani, coa ne huesoye pa'iji. Jaje pa'ina, yē'ē do'ire i pa'iyere ne huesosiquēpi jaēpi huasosiquē pasipi. ²⁵ ¿Te'ipi yo'oni si'aye iye yeja co'amañare hueroni paquēpi ja yē'ta'a i jōyo ise'e ne huesēquēna, pa'ito de'oquē? ²⁶ Jaje pa'ina, yē'ē mamire cui'ne yē'ē cocare asaquēta'a paini ca'raquē yē'ē yo'oye ayere quēama'ē pa'isiquēre cui'ne itejē yē'ē Pai Mamaquēpi ējaē de'oni, ja'quē pa'iyepi cui'ne huiñaohua'i conī dai

maca ca'raja'quë a'ë, ja'quëna quëayerë. ²⁷ Jaje nuñerepa cayë. Iye maca pa'icohua'ipi Maija'quë te'te ayere ñama'pë paja'cohua'i a'ë. Maija'quë te'te ayepi daina, ñajëna, jeteyo'je ju'iñe pa'iji.”

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e
(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)

²⁸ Iye case'e pa'i maca ocho mu'se jeteyo'je Jesupi saji'i, ai cutihuëna Maija'quëre sesi'i caquë. Saina, conì saë'ë, Pedro, Jacobo cui'ne Juan. ²⁹ Ja maca sani Jesupi Maija'quëre ja sei tiñe pa'i tsiarepa ponëpi, cui'ne i ju'i caje ai miacore papi ña ti'añe peocorepa ponëpi. ³⁰ Ponë maca Jesupe pa'iohua'ipi ñaini caya hua'i so'oja'a miañerepa nëcajë Jesús ja're cocare cahuë. Jaohua'i cato Moisés cui'ne Elías paë'ë. ³¹ Jesús Jerusalénna sani ai yo'oquë ju'i ja'ñere cahuë. ³² Ja maca ai huëo ca'añe Pedrore cui'ne i cajeohua'ire nëise'epi peo hue'ñarepa tomeina, sëtasicohua'ipi ñahuë, Jesús irepa pa'iyere, cui'ne cayahua'i i ja're nëcajëna. ³³ Ja maca Jesús quëno maca pa'isicohua'i jeo saijëna, Pedropi capi:

“Ye'yaquë, iño pëato de'oji. Toaso huë'ña ne'ñe pa'io; më'ë huë'e, Moisés huë'e, cui'ne Elías huë'e.”

Jaje caquëta'a Pedro coa huesë capi, cuasama'ë. ³⁴ Jaje ja yë'ta'a caquëna, siriope nëca meni sio huesopi. Sio huesoquëna, ai quëquëhuë, sirio sa'nahuëre pa'ijë. ³⁵ Jaje pa'ijëna, siriope yë'ose'e caye asahuë:

“Iquë yë'ë mamaquë yë'ë oiquëre papi i cayere asajë'ë.”

³⁶ Jaje casi jeteyo'je ñajëna, te'i Jesuse'e paji'i. Pa'ina, ñani jaohua'i ti cama'cohua'i jo'cua paë'ë. Cui'ne yecohua'ireje iohua'i ñase'e ti quëama'pë paë'ë.

Jesupi Huatire Eto Saoye
(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

³⁷ Se ñatasi mu'se ai cutihuëpi cajejëna, jai pai Jesure sañope ti'ahuë. ³⁸ Ja maca pai jopo aquëpi te'i tutu capi:

“Ye'yaquë, ñacaijë'ë, care payë yë'ë mamaquë te'i macapi. ³⁹ Huatire hue'equëna, jaëpi josa yo'oquëna, cui'ne cuiquë yo'oji, cui'ne hue'hue nequëna, yë'opoja'a siri etoquë yo'oji, co'aye yo'oquë ti jeoñe coeji, ite. ⁴⁰ Tsoe më'ë ye'yacohua'ire sei'ë, huatire eto saojë'ë caquë. Jaje caëna, coa yo'o jujahuë.”

⁴¹ Caquëna, Jesupi asani i ye'yacohua'ire capi:

“Maija'quë necaiquë api cuasama'cohua'ipi tiñere cuasacohua'i. ¿Je yëhuarepa tsoe mësarü ja're conì pa'i yo'oquëna, ñani Maija'quëpi nequë api cuasaja'cohua'i a'ni, mësarü? Jaje canì dajë'ë, më'ë mamaquëre iñona.”

⁴² Jaje caëna, tsihua'ëpi i quë'rona ja'ye tsiojaina, huatipi yeque hue'hue ne coquëna, taji'i, yejana. Jaje yo'oquëna, Jesupi huatire yo'oma'ë canì eto saoni tsihua'ëre jujuni pëca ja'quëna isipi. ⁴³ Ja maca si'a pai ai cuasahuë, Maija'quë jaiye yo'oyere ñani.

Tijupë Jesús Capi, i Ju'iñe Ayere
(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)

Cui'ne si'ahua'i Jesús yo'ose'ere ñani ai cuasajëna, Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

⁴⁴ “De'oye asajë'ë, iyere. Huañeyema'pë pa'ijë'ë. Yë'ëre Pai Mamaquëre pai jëñana isiye pa'iji. Jaje pa'ina, iohua'i yëyeje yo'oja'cohua'i a'ë, yë'ëre.”

⁴⁵ Jaje caquëna, i ye'yacohua'i ti asa ti'añe pahüë, i caye. Jare jaje asaye pajajë ipi cuasaye sëte. Jaje pa'ina, iohua'i ca'racohua'ipi seni asaye pahüë, i case'ere.

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë
(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

⁴⁶ Ja maca i ye'yacohua'i sa'ñe cahuë, iohua'ija'a nepi airepa pa'iohua'i pa'iohua'i a'ni, cajë. ⁴⁷ Jaje cuasajëna, Jesupi iohua'i cuasaye asani ja maca tsihua'ëre i quë'rona dani nëcopi. ⁴⁸ Dani jaohua'ire capi:

“Iquë tsihua'ëre yë'ë mamipi cuasajë ñacaini yë'ëni ñacaiyë. Cui'ne yë'ëre ñacaicohua'i pani yë'ëre jëjo daosiquëreje cui'ne ñacaiyë. Jaje pa'ina, ìti mësarü aquëpi yecohua'ire ai jerepa ñacaiquë pani ai jerepa pa'i pa'ija'quë api.”

Sañope Yo'oma'quë Caye Ayere

(Mr 9.38-40)

⁴⁹ Caquëna, Juan capi, ìte:

“Ye'yaquë, yëquë te'i ëmë më'ë mamipi caquë huatire eto saoquëre yo'oma'ë pa'ijë'ë cajë ësehuë, yëquë ja're conì cu'ima' do'ire.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi capi:

“¿Me neñu'ju ëserë'ni? Maire sañope cama'quë pani mai yo'oye yo'o cocohua'i a'ë.”

Que Joyo Pa'iquë

⁵¹ Jesús ma'tëmo mëiñe tì'añe ja'i maca pa'ina, Jerusalénna sai huëoni saji'i, ì cuasa nëose'ere yo'osi'i caquë. ⁵² Saija'quëpi jëjo saopi, ì du'ru sani ì pëajato co'ëja'cohua'ire, Samaria paì quë'rona. ⁵³ Jaje pa'iquëta'are Jerusalénna saiye nëina, Samaria paì coehuë, pëa huë'ña ìsiye. ⁵⁴ Ja maca jaje ësejëna, asani ì ye'yacohua'i Juan cui'ne Jacobo cahuë:

“Ëjaë, yëquë më'ë jaohua'ire toapi cuañerena, ma'tëmopi tomeni peo huë'ñarepa ëo huesoye. Tsoe Maija'quë jëjo daoquë Elías yo'oquë pa'ise'ëje yo'oñu'u.”

⁵⁵ Jaje cajëna, Jesús ñani jaohua'i case'ere coequë sañope capi:

“¿Ique joyore hue'eye'ni, mësarü? ⁵⁶ Yë'ë Pai Mamaquë cato daima'ë paji'i, paì joñoare nejosi'i caquë. Coa ai jerepa paini huasosi'i caquë da'ë.”

Jaje canì jëoni yequë paì pa'i huë'ñana sa'ë.

Jesús Pe'teye Yëcohua'i Ayere Quëaye

(Mt 8.19-22)

⁵⁷ Ma'aja'a jaohua'i saijëna, te'i ëmë Jesure capi:

“Ëjaë, më'ë ja're conì saiye yëyë. Coa si'a huë'ña më'ë saitoje.”

⁵⁸ Jesupi sehuopi:

“Airo jo'ya mañaje coña pacohua'i a'ë cui'ne pì'a mañaje tsiaro pacohua'i a'ë. Pai Mamaquë cato ti peoquë api, ì sïopë tèo paquë uì mañaque.”

⁵⁹ Jesupi yequëre capi:

“Yë'ëre tuijë'ë.”

Jaje caquëna, ìpi capi:

“Ëjaë, utejë'ë. Yë'ëta'a du'ru ja'quëre tajasi'i.”

⁶⁰ Jesupi sehuopi:

“Yë'ëre cuasama'cohua'i ju'isicohua'ijë pa'iohua'i pa'iyë. Jaohua'ipi cui'neje ju'isicohua'ini tajajë. Më'ë cato daijë'ë, Maija'quë pa'iyere yecohua'ire quëaja'quëpi.”

⁶¹ Ja maca yequëpi capi:

“Ëjaë, tuiye yëyë. Utejë'ë. Du'ru macarepa yë'ëta'a huë'e pa'icohua'ire pëpa tëjisi'i.”

⁶² Jesupi ìte capi:

“Yë'ë co'amañare ne huëosiquëpi, jaiye yeque yo'oyere cuasaquë yo'oquë pani yë'ë co'amaña ne tì'añe peoji.”

10

Jesupi Setentare Jëjo Saoye

¹ Jaje iye yo'osi jeteyo'je setenta pa'iohua'ini ì saija'a daripëana du'ru jëjo saopi, cayaohua'ise'ere, ìpi ñaquë sahuasicohua'ini. ² Jëjo saoquë capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë. Tëa ja'ñe cato jaiye a'ë. Jaje pa'iquëta'are ìti necohua'ipi a'ri maña pa'iyë. Jaje pa'ina, sejë'ë, ìti tse aquëni jai paire jëjo saojaquë neja'cohua'ire. ³ Ñajë saijë'ë. Mësarute jëjo saoyë, yëi ñamaje pa'iohua'ini yaijë pa'iohua'i jopona. ⁴ Sama'pë

pa'ijë'ë, curi topëje, cai topëje, cui'ne curiquëje, cui'ne zapatoje, cui'ne ma'aja'a saijë pa'i pa'icohua'i pa'ito coa sa pëpajë saijë'ë, tsoe nëcajani caye peoye. ⁵ Huë'ena cacohua'i pani du'ru macarepa ñeje cajë'ë: 'Iye huë'e pa'icohua'ire de'oye pa'iyepi pa'ijë'ë.' ⁶ Jaje pëpajëna, jaohua'ipi de'oye pa'iyere oicohua'i pa'ito mësaru pëpase'epi iohua'ini pa'ija'coa. De'oye pa'iyere oima'cohua'i pa'ito ja pëpase'epi mësaruna co'i cosipi. ⁷ Du'ru pëpasi huë'ena cacani pëani iohua'i aõñere aijë cui'ne ucujë pa'ijë'ë. Co'amaña necohua'ire sëte iohua'ipi sañeje pa'ye co'aiyepi pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, huë'ña ñape cu'ima'pë pa'ijë'ë.

⁸ Pai daripëna tija'arena, jaro aquëpi i huë'ena pëpasiquëpi aore aoto aijë'ë. ⁹ Jarore ju'icohua'i pa'ito jujucijë'ë. Cui'ne quëajë'ë, Maija'quë cuãñe tē'tena mësarupi ponëne ja'yere pa'iji cajë. ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are yequë huë'ña daripë pa'icohua'ipi mësarute coeto iti daripë ma'añana etani cajë'ë: ¹¹ 'Mësaru daripë ya'opi yëquë quëona sē'ase'ere tija'to toñë, mësaru asaye yëma'pë pa'i do'ire iñojë.' De'hua cuasajë'ë, iyere, Maija'quë pa'i tē'tena ja'yere pa'iji, mësarute. ¹² Mësarute cayë, pai ñape yo'ose'e ne de'hua mu'se tija'si maca jaohua'i co'aye yo'ose'e sañe pasipi. Sodoma daripë acohua'ire yo'ose'e jerepa co'ayepi.

Sehuoma'cohua'i (Mt 11.20-24)

¹³ Teayerepa mē'ë Corazín daripë maca cui'ne Betsaida daripë. Jaiye pai yo'o tija ma'ñere yo'otoje coa ñahuë, mē'ë. Jaro yo'ose'eje pa'ye Tirona cui'ne Sidón daripëna yo'oquëna, ñasicohua'i pani tsoe otira'huë. Iohua'i co'ayere cuasajë ai ju'i care suñani huatapi jorëjë ai oiyere iñora'huë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are pai ñape yo'ose'e mu'se tija'si maca mësarupi ai jerepa co'aye yo'osi do'ire sai cuãñoñe pa'iji. Tiro cui'ne Sidón daripëna pa'icohua'i seña maca. ¹⁵ Cui'ne mësaru Capernaum daripë pa'icohua'i yëquëpi ai jerepa tēto saisicohua'i a'ë ma'tëmo quë'rore pana cuasayë, mësaru. Pani mësaru cato coa ai jerepa huë'ehuëre pana caje huesëja'cohua'i a'ë, toa yejana.

¹⁶ Mësaru cayere asacohua'i pani yë'ëni asaja'cohua'i a'ë, cui'ne mësaruni coecohua'i pani yë'ëni coeja'cohua'i a'ë, cui'ne yë'ëni coecohua'i pani yë'ëre jëjo daosiquëni coeyë."

Setenta Jëjo Saosicohua'ipi Co'iyë

¹⁷ Jaohua'i setenta pa'iohua'i ai sihuayë. Co'ini cahuë:

"Ëjaë, huatiohua'ique yëquë mē'ë mamire cajëna, asajë ca'rajë etahuë."

¹⁸ Jesupi capi, jaohua'ire:

"Jaje pa'ijë'ë. Yë'ëje ñahuë, huati ëjaëpi ma'tëmopi mujuë ye'hueyeje pa'yerepa tomequëna. ¹⁹ Yë'ëpi mësarute tutu isihuë, añare, punire tsa'cujëna, ti a'si neñe peo ja'ñere. Cui'ne maire sañope yo'oquë tutu jerepa isihuë, quëcoja'cohua'ire caquë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are sihuama'pë pa'ijë'ë, huatiohua'i mësarute sehuoyere. Coa ai jerepa mësaru mami ma'tëmöre toyase'e pa'iyere sihuajë'ë."

Jesús Sihuayë

(Mt 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Ja maca Jesús Maija'quë joyopi i ja're pa'iyë sëte ai sihuaquë capi:

"Sihuayë, Ja'quë mē'ëre ma'tëmo cui'ne yeja Ëjaëre. Mē'ëpi iyere iñohuë, tsijë pa'iohua'ina mē'ëpi taja'ñe cuasajë pa'icohua'ire cui'ne ai asacohua'ire yahuese'ere. Jaje tija'api, mē'ë yëyeje."

²² Yë'ë ja'quëpi si'a co'amaña yë'ëna isipi. Maija'quë mamaquë api cajë pai ñaño pañë. Coa ja'quëse'e asaji, i mamaquëre. Ja'quëreje pai ñaño pañë. Coa mamaquëse'e asaji, ite. Jaje asaquë i mamaquëpi i yëcohua'ina iñocohua'ise'e asayë, i pa'iyë. ²³ Ja maca i ye'yacohua'ise'ere capi:

"Mësaru ñañoje ñacohua'ipi sihuacohua'i a'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Jai pai Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaicohua'i cui'ne pai ëjaohua'i mësaru ñañoje pa'ye ñaño yëhuë.

Jaje yějēta'a ñama'pë paë'ë. Cui'ne asaye yēhuë, mēsaru asayeje pa'yere. Jaje yějēta'a asaye pa'huë.”

De'oquērepa Samaria Aquēpi

²⁵ Ja maca cuañese'e ye'yaquēpi huēni Jesús quē'rona i ja're coca caquë, neñasi'i cuasaquë sani seji'i:

“¿Ye'yaquë, me neja'quë a'ni, ti pa'iyē tì'añe cani?”

²⁶ Jesupi sehuopi:

“¿Iti cuañese'ere ñato me pa'iquē'ni, mē'ēpi asato?”

²⁷ Caquëna, cuañese'e ye'yaquēpi sehuopi:

“Oijë'ë, mē'ë Ëjaë Diusure si'a mē'ë yēyepi, si'a mē'ë joyo, si'a mē'ë tutu, cui'ne si'a mē'ë cuasaye. Cui'ne oijë'ë, mē'ë quëno maca aquëre mē'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye.”

²⁸ Caquëna, ja maca Jesupi capi:

“Ite de'oyerepa sehuohuë, mē'ë. Jaje mē'ë yo'oquë pani, ti pa'iyē tì'aja'quë a'ë.”

²⁹ Jaje caquëna, cuañese'e ye'yaquēpi de'oye yo'oquë a'ë caquë Jesure iñosi'i caquë sañope seji'i:

“¿Jaje pa'ito ne a'ni, yē'ë quëno maca pa'iquë?”

³⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi ite:

“Te'i pai Jerusalénpi ma'aja'a Jericóna mejli'i. Meina, co'amaña ñacohua'ipi tseani si'aye i paye cui'ne i ju'i caje jiohuë. Ai tē'carena, ju'ise'eje pa'i uina, jeoni saë'ë. ³¹ Cui'na ma'aja'a judío Maija'quë huë'ere ñacaiquë saiquēpi ma'are uina, ñani coa ñaquë sa saji'i.

³² Cui'ne iti ma'aja'a levita sai coa ñani saji'i. ³³ Jaje sai sitore Samaria pai coecohua'i aquēpi cui'ne ma'aja'a sai teaye ñani. ³⁴ Ja maca tsiojani a'sire hui'yape ocopi cui'ne o'sayepi tsoani cañapi huēni jujupi. Jeteyo'je i caballona tēoni sapi, saicohua'i pëa huë'ena. ³⁵ Se ñatasi mu'se Samaria aquēpi sai huëoni caya curiquë tē'ña isipi, iti huë'le aquëre. Isiquë capi: ‘De'hua ñacaijē'ë, iquëre. Mē'ēpi ai jerepa i do'ire necaisiquë pa'itoje yē'ēpi saisi'i cui'naēpi co'i cōsi maca.’ ³⁶ De'oji. Jaje pa'ito: ¿Toasocohua'i aquë jequë paquë'ni, ñaohua'i huani oani saisiquë quëno maca aquë ite oisiquë, mē'ēpi cuasato?”

³⁷ Caquëna, cuañese'e ye'yaquēpi capi:

“Ite ñani oi necaisiquë api cuasayë.”

Caquëna, ja maca Jesupi capi, ite:

“Mē'ëje cui'ne sani yo'oquë pa'ijë'ë.”

Jesupi Marta Cui'ne María Huë'ere Pa'iyē

³⁸ Jesús ma'aja'a saiquēpi tì'lapi, a'ri daripëna. Jarote cui'ne paco'ë, Marta hue'ecopi. Jaopi io huë'ena pëpao, ite, cui'ne i ye'yacohua'ijē. ³⁹ Cui'ne paco'ë, Marta yo'jeo María hue'ecoje. Jaopi Jesús quëo yē'quë macana ja'runi ñu'io asao, i cayere. ⁴⁰ Asacona, Martapi jaiye huë'e co'amaña neñe pa'ina, ñani ai cuasa huesëco Jesús quē'rona tsio dani cao:

“¿Ëjaë, yē'ëse'e necona, yē'ë yo'jeo coa ñu'ico ñaquë, mē'ë? Jaje pa'ina, cayë iote cajë'ë, yē'ëre sani cōcaija'co.”

⁴¹ Jaje cacona, Jesupi sehuopi:

“Marta, Marta mē'ë jaiye neñere co'a ju'io, cui'ne ai cuasaco. ⁴² Jaje pa'iquëta'are te'o pa'iji nuñerepa cōcaiyē. Jare María tì'ao, yecohua'ijē jioye ti peoyere.”

11

Jesupi Ye'yapi, Maija'quëre Señe (Mt 6.9-15; 7.7-11)

¹ Tijupë Jesús Maija'quëre seni tējisi maca i ye'yacohua'i aquēpi capi, ite. Ëjaë, ye'yajë'ë, Maija'quëre seña, Juan i ye'yacohua'ire ye'yaquë pa'ise'eje.

² Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Secohua'i pani ñeje cajë'è:
 Yëquë Ja'quë ma'tëmo pa'iquë,
 Më'ë mami de'oyere pa'ë.
 Më'ë cuañeñe daijaquë yëquëna,
 Më'ë yëyepi yo'oye pa'ija'quë, iye yejaje, ma'tëmo yo'oyeje pa'ye.

³ Iye mu'se ai ja'ñere isijë'ë, caraye peoye.

⁴ Yecohua'ipi yëquëni do'i pajëna, sai de'huacaiyeje pa'ye më'ëpi yëquë do'ire sai de'huacaijë'ë.

Neñañe pa'ito më'ëpi co'ayere nejocaijë'ë.”

⁵ Jesupi capi, jaohua'ire:

“Mësaru aquëpi te'ire i cajeire paquëni jaëpi ñami jopo i huë'ena dani caji, ite: ‘Cajei, toaso ao isijë'ë, co'yoja'quë a'ë.’ ⁶ Yë'ë cajeipi yure titaëna, aonëpi peoquëna, cayë, caji. ⁷ Caquëna, tu'rihuëpi de sehuoquë casipi: ‘Josa da cayë. Eta sa'ro siosicoa. Jere më'ëre isisi'quë coa huëiye'ni, tsi ja're uini.’ ⁸ Jaje casiquëta'a cajei pa'isi do'ire huëni isiye papi, coa josa jerepa sema'quëni caquë huëni isipi, si'aye ite carase'ere. ⁹ Jaje pa'ina, yë'ëpi cayë, mësarute: Sejë'ë. Maija'quëpi isija'quë api. Co'ejë tija'cohua'i a'ë. Eta sa'rona të'cajëna, hui'yosipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, sequëpi isi cuañoñe pa'iji. Cui'ne co'equëpi tija'ne pa'iji. Cui'ne eta sa'rona të'caquëni hui'yocaiye pa'iji.

¹¹ Mamaquëpi panre seina, quëna përe isi'ñe pa'i a'ë mësaruru aquë je'quë mamaquëre çpanita'a hua'ire seina, añani aonë pa'i a'ë? ¹² Çpanita'a tsiapëre seina, punini aonë pa'i a'ë? Pani. ¹³ Ñajë'ë. Mësaru co'acohua'ita'a mamajëre oijë de'oyere isicohua'i a'ë. Jaje pa'iyë sëte mësaruru Ja'quë ai jerepa oiquë sëte i de'o joyore pañu'u cajë secohua'ire isija'quë api.”

Jesupi Huati Tutupi Yo'oji, Coa Caye

(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)

¹⁴ Yequë mu'seña huatipi coca cama'quëre nesiquëni Jesupi huatire eto sauna, coca capi, cama'quë pa'isiquëpi caquëna, ñajë jai pai ai cuasahuë, merepa yo'o u'ni iye cajë.

¹⁵ Yecohua'ipi cahuë:

“Huatiohua'i ëjaë Beelzebú tutupi yo'oji, iquë, huatire eto saoquëna, ñajë.”

¹⁶ Yecohua'ipi pai yo'o tija ma'ñe ma'tëmo ayere yo'o iñojë'ë cajë sei'ë. ¹⁷ Ja secohua'i cuasayere asaquëpi jaohua'ire capi:

“Te'e yeja ëjaohua'ipi jopoja'a huasicohua'i pani sa'ñe uihuani co'ye iohua'i yejare nejoñë. Cui'ne te'e caje tsëcapë pa'isicohua'ipi hua saisicohua'i pani sañope yo'ojë iohua'ija'a peo hue'ña ne huesëyë. ¹⁸ Satanáspi i tsëcapëni sañope yo'oquë pani çme si'aohua'i cuañe tija'ne pa'iquë'ni? Iye cayë, mësarupi yë'ëni Beelzebú tutupi huatire eto saoji cajëna. ¹⁹ Jaje yë'ëpi Beelzebú tutupi yo'oquë pa'ito, çnepi mësarute tuicohua'ire tutu isiye'ni, huatiohua'ire eto sao ja'ñe? Jaje pa'ina, iohua'ini mësarupi seni asajë'ë, quëajajë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato Maija'quë tuture papi huatire eto saoquë yo'oyë. Jaje pa'ina, yë'ë yo'oye cato Maija'quë cuañe te'tepi tsoe titapi caquë iñoñe a'ë.

²¹ Ai tutu quë'ipi cui'ñasiquë i co'amañare de'oye ñaquë pa'ito, yecohua'ijë jioye peoji.

²² Jaje pa'iquëta'are yequë ai jerepa tutu quë'ipi cacani ite quëco saoye pa'iji. Ja maca si'aye i quëcoquë uihua ja'ñere pase'e jioni i tse de'huaye pa'iji, i pase'ere.

²³ Jaje pa'ina, yë'ë yo'oyere de'oji cacaima'quë cato yë'ëre sañope yo'oquë api, cui'ne yë'ë ja're te'e tsi'soma'quë pani, coa ne tiya saoquë api.

Co'a Joyopi Cui'naona Co'iyë

(Mt 12.43-45)

²⁴ Huatipi paini pa'isiquëpi eta saisiquë pani coa cuene yejañare cu'iji, pëa hue'ñare co'equë. Jaje co'equë tija'ma'ë co'isi'i yë'ë etani daisi huë'ena cuasaji. ²⁵ Cani co'iquë ñaquëna, de'oyerepa yuani ne de'huase'eje pa'ipi pa'iji. ²⁶ Pa'ina, ñani sani siete

huatiohua'i i jerepa co'acohua'i ja're çoni cacani cui'naëna, pëasi maca yureta'a ja'në pa'ise'e seña maca co'acquë pa'ija'quë api."

Nuñerepa Sihuaye

²⁷ Jesús ja yë'ta'a itire caquëna, pa'i jopopi nomiopi cuio:

"Më'ëre çoni ai de'huasico ai sihuaco pa'ico."

²⁸ Jaje cacona, ipi capi:

"Ai jerepa sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë caye asacohua'ipi cui'ne sehuocohua'ipi."

Co'acohua'ipi Seña, Pai Yo'o Tì'a Ma'ñere (Mt 12.38-42; Mr 8.12)

²⁹ Paipi Jesús quëno macana tsi'sini saijëna, ipi coca ca huëopi:

"Iye'në pa'i co'acohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi seña, pa'i yo'o tì'a ma'ñere yo'o iñojè'ë cajë. Jare setoje Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaiquë Jonás yo'oquë pa'ise'eje pa'ye de'oye yo'o iñoñe pa'iji. Mësarü yëyere iñoñe peosipi. ³⁰ Jonás Nínive daripë pa'ire Maija'quë case'ere iñoçaiquë pa'iji. Cui'neje pa'isiquëpi yure Pa'i Mamaquëpi yure pa'icohua'ire iñoja'quëpi pa'iji. ³¹⁻³² Nínive daripë pa'icohua'ipi pa'i ñape yo'ose'e ña mu'se huëni iye'në pa'ire sañope caja'cohua'i a'ë. Jonáspi Maija'quë cocare quëaquëna, asani ja'rë pa'ise'e jeoni ponësi do'ipi. Iñoñe yure Jonásre tëtö saisiquëpi pa'iji. Pa'i ñape yo'ose'e ña mu'se pa'i maca iye pa'ire iohua'i yo'ose'eje pa'ye sai maca tì'aëna, huë'ehuë te'te pa'i ëjaopi huëni nejoñe pa'iji caja'coa. Io so'o yejapi Salomón ta'ñe yo'oye asasi'i caco daisi do'ire. Iñoñe Salomón jerepa pa'ipi pa'iji, yure."

Maire Miacaiye (Mt 5.15; 6.22-23)

³³ Toa tsëoni yahueye peoji, pa'nita'a mahuë sa'nahuëna ayaye peoji. Jaje yo'oye pajë coa ai jerepa ëmëje'ena nëcoyë, daicohua'ire miacaija'coni. ³⁴ Capëre ñaco ca miacaiye pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë ñaco capi de'oyere ña'ne pa'ito më capëje de'oye miacaisico pa'iji. Jaje pa'iquëta'are më'ë ñaco capi co'ato si'a më'ë capëje ai yo'oyere pa'iji. ³⁵ De'hua ñajë'ë, më'ë mia'ne pa'iyere, neañena ponëma'coni caquë. ³⁶ Jaje pa'ina, më'ë capëpi mia'ne jopore pa'ito si'aye tiñarepa ña'ne pa'iji, neañe peoto. Toa tsëocopi miacaina, ña'neje pa'ye."

Fariseohua'ire Cui'ne Cuañese'e Ye'yacohua'ire Sañope Caye (Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

³⁷ Jesús coca ca tëji maca, fariseopi Jesure huëopi, i huë'ena ao sani aijë'ë caquë. Huëouna, sani ja'rupi ao ai saihuëna. ³⁸ Ja'runa, fariseopi jëña tsoajë'ë aima'në cuañese'ere yo'oma'aji'i, ñaquë cuasapi. ³⁹ Jaje cuasaquëna, Ejaëpi capi, ite:

"Mësarü fariseo pa'i cato coa ëmëje'e ucu duruhuëase'e cui'ne quëna ne'ñase'e tsoacohua'i a'ë. Jaje yo'ocohua'ita'a sa'nahuë cato si'sio. Yecohua'i payere yëcohua'ipi cui'ne co'ayepi timësicohua'i a'ë. Mësarü cui'ne pa'iyë. ⁴⁰ Huesëohua'i, ña ma'ñe ëmëje'e nesiquëpi sa'nahuë ayeje Maija'quëpi nese'e a'ë. ⁴¹ Jaje pa'ina, peocohua'ina isijë'ë, mësarü sa'nahuë payere. Jaje yo'oto si'aye tsoa tose'e pa'ija'coa."

⁴² Teayerepa mësarü fariseo pa'i maña. Mësarupi diez topëa neni te'ore Maija'quëna isiyë, aiñena huëo seña nejë aiñere, cui'ne tase'e çoni. Jaje de'oye yo'ojëta'a nuñerepa de'oye yo'oyere cui'ne Maija'quë oiyeje pa'ye yo'oyere peocohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ina, iyere yo'oye pa'iji, mësarü tsoe de'oye yo'oyena çoni.

⁴³ i Teayerepa mësarü fariseo, pa'i maña! Pa'i tsi'si huë'ñare de'o saire ñu'ijëna, ñajë paipi jerepa pa'iohua'i a'ë cajajë cuasacohua'i a'ë, cui'ne co'amaña huero huë'ñare nëcajëna, jai pa'i iti maca ñacohua'ipi jerepa pa'iohua'i a'ë cajë de'oye pëpajajë cajë, mësarüje teaye yo'ocohua'i a'ë.

⁴⁴ Cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa'i con'i teayerepa coa cacohua'i a'ni, tasi daripëje pa'iohua'ini, pa'i ñama'pë tsa'cujë si'si neñeje yo'oyë."

⁴⁵ Jaje caquëna, cuañese'e ye'yaquëpi ñeje caquë sañope sehuopi:

"Ye'yaquë, jaje m'ë can'i yëquëreje tea ju'i cayë."

⁴⁶ Jaje caquëna, Jesupi sehuopi:

"Teayerepa mësarujë cuañese'e ye'yacohua'ije yo'oyë. Yecohua'ise'ere dëquë co'amañare hue'ocaiyë. Jaje yo'ojëta'a mësarupi te'e moño macajë se co'caiye coecohua'i a'ë.

⁴⁷ Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaicohua'ire jare mësarua'iohua'ipi huani jëoni tasi daripëare mësarua'iohua'ire ne de'huacohua'i a'ë. ⁴⁸ Jaje yo'ojë mësarua'iohua'ipi aipë yo'ose'ere de'o'ji cuasajë yo'oye ña'ne pa'iji, mësarupi iohua'ipi huani tasi daripëare ne de'huajëna.

⁴⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë i ta'ñe asayepi capi: 'Jëjo sa'ojë'quë a'ë yequë mu'se yo'o ja'ñere ca nëocohua'ire cui'ne sahuani yë'ë coca quëacohua'ire nesicohua'ireje ja'ohua'ini huani jëaja'cohua'i a'ë, yecohua'ini coa josa yo'ojë.' ⁵⁰ Jaje pa'ina, yeja de'huasi macapi ite quëacaicohua'ire huaisi do'ire yure pa'i pa'ini Maija'quëpi seja'quë api. ⁵¹ Abelre huaisi macapi cui'ne Sacariare huaisi macaja'a acohua'i do'ire yëi ñamare ëo hue'ñana cui'ne Maija'quëre se huë'ena joporepa. Jaje pa'ina, nuñerepa cayë quëapi, yure pa'i pa'ina seja'quë api, tsie do'ire.

⁵² Teayerepa mësarua'iohua'ire ye'yacohua'ipi nuñerepa cocare yahueyë. Jaje yo'ojë coejë yecohua'ipi asa'ñu'u cajë yëcohua'ireje ësejë sañope yo'oyë, mësarupi."

⁵³ Ñeje Jesús caquëna, asani cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne fariseohua'ipi ai pëtitei'ë. Jaje pa'ijë jaiye se huëohuë. ⁵⁴ Sejëna, tayo sehuouna, ñani tse'ña'u'u, co'acquë api cajajë cuasajë.

12

Coa Cayere Sañope Yëhuoye

¹ Jai pa'i mil jerepa te'e macana tsi'sini airepa timëni sa'ñe ju'ajë yo'ohuë. Yo'ojëna, Jesupi i ye'yacohua'ini du'ru macarepa ca huëopi, ñeje:

"De'hua ñajë'ë, fariseohua'ipi porere. Jaje can'i capi fariseohua'ipi coa cajë yo'oyere ye'yema'pë pa'ijë'ë caquë. ² Jaje pa'ina, asama'pëna yo'ose'ere ti'a ja'ñe a'ë cui'ne yahue yo'ose'ere, asa ja'ñe a'ë. ³ Jaje pa'ina, mësarua'iohua'ipi nea hue'ña yo'ose'ere mu'sepi asaja'cohua'ipi a'ë, cui'ne yahurepa tu'rihuëna sioni case'ere huë'e sa'nihuëpi nëcajë cui ja'ñe a'ë, pa'i asa hue'ñana.

Neni Mai Ca'raye Pa'iquë'ni

(Mt 10.28-31)

⁴ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Capë huaicohua'ire ca'rama'pë pa'ijë'ë. Ja'ohua'ipi cato jerepa yo'oye peoyë. ⁵ Jaje pa'ina, quëasi'i. Ca'rajë'ë, huani jëosi jeteyo'je toa yejana jëjo sa'ojëni. Jaje pa'ina, ca'rajë'ë, Maija'quëni.

⁶ Mësarupi asayë, cinco pi'ani caya të'ña isicohua'ipi a'ë cajë. Jaje a'ri do'iohua'ita'are Maija'quë hu'ne'yema'ë ñacaiji. ⁷ Jaje pa'ina, mësarua'iohua'ipi nañaque cuëcuese'e a'ë, ca'rama'pë mësarupi. Jaje pa'ina, pi'a jerepa do'icohua'ipi a'ë.

Jesure Caca'iyë Pa'iji

(Mt 10.19-20, 32-33; 12.32)

⁸ Si'aohua'ipi mësarupi yë'ëni ca'rama'pë yë'ë cajeipi cacohua'ire cato, yë'ë Pa'i Ma'maqëje Maija'quë hu'ña'ohua'ina yë'ë cajeipi quëaja'quë a'ë cayë. ⁹ Jaje cui'ne yë'ëni ca'rajë cajei peoyë, pa'i asa hue'ñana casicohua'ire yë'ëje cui'ne Maija'quë hu'ña'ohua'ipi ña hue'ñana yë'ë cajei peoji, caja'quë a'ë.

¹⁰ Jaje pa'ina, yecohua'ipi Pai Mamaquëre co'aye casicohua'i pani sai de'hua cuañoñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi Maija'quë joyore co'aye casicohua'i pani sai de'hua cuañoñe ti peoji.

¹¹ Mësarute tseani pai tsi'si huë'ñana, panita'a pai yo'oye ñacohua'i quë'rona co'aye yo'ocohua'i a'ë cajë sacohua'i pa'ito du'ru cuasama'pë pa'ijë'ë, me sehuoja'cohua'i a'ni cajë. ¹² Iti caye ti'asi maca Maija'quë joyopi quëaquëna, mësarua'cohua'i a'ë."

Jaiyere Payepi Huajëya'ye Neñe

¹³ Pai jopopi Jesure capi, ñeje:

"Ye'yaquë, se quëajë'ë, yë'ë a'yëre yë'ëreje co'amaña huacaijaquë ja'quë pase'e."

¹⁴ Caquëna, Jesupi capi, ite:

"¿Ina, nepi yë'ëre pai yo'oye ñaquëre cui'ne co'amaña huahuequëre cuañere'ni?"

¹⁵ Yequeje capi, Jesús:

"Si'aye co'amaña ëayere de'hua ñajë'ë. Jaje pa'ina, pai pa'iyë cato jaiyë co'amaña payepi cöcaina, pa'iyë peoji."

¹⁶ Jaje caquë pai pa'iyere tiñarepa quëasi'i caquë capi:

"Pa'iji, te'i ëmë jaiyë co'amaña paquë. Pa'ina, i tasi co'amañapi jaiyë tëa ja'ñepi quëji'i.

¹⁷ Ja maca ñani jaiyë co'amaña paquëpi ¿me neja'quë a'ni, iti de'hua huë'ñaje? ¿Jerna de'huaja'quë a'ni, quëise'e? caquë cuasa huëopi. ¹⁸ Ja maca cuasapi, peo huë'ña ja'rë de'hua huë'ña pa'ise'e nejoni yeque jerepa jai huë'ña nesi'i. Neni jarna de'huasi'i si'aye yë'ë tëase'e cui'ne si'aye yë'ë tsoe paye cöni. ¹⁹ Ja jeteyo'je de'huani yë'ëja'a casi'i: 'Jaiyë co'amaña de'huase'e payë, tsoe ometëca pa'i ja'ñere pëa huajëquë sihuaquë ucuquë ai pasi'i' cuasapi. ²⁰ Jaje cuasaquëna, Maija'quëpi ite capi: 'Huesë maca, iye ñami më'ë ju'ija'quë a'ë. Jaje pa'ina, më'ë de'huase'e ¿ne tse pa'i ja'ñe a'ni?' ²¹ Ja maca ponëni si'aohua'ire capi. Jaje yo'oye pa'iji. Jaiyë co'amaña paquëpi co'ye de'oye pa'iyese'e cuasaquë, Maija'quëre cuasama'quë cato."

Maija'quë I Mamajëre Ñacaiye

(Mt 6.25-34)

²² Jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'ire capi:

"Jaje pa'ina, mësarute co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, jere aija'cohua'i a'ni cuasajë. Cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, jere caña ju'ija'cohua'i a'ni cuasajë. ²³ Ao aña jerepa do'iyë a'ë, pai pa'iyë. Cui'ne caña ju'iyë jerepa do'iyë a'ë, mai capë. ²⁴ Ñajë'ë, jaohua'i pë'përi, co'amaña tama'cohua'ita'a cui'ne tëama'cohua'ita'a cui'ne iti ca de'hua huë'e peocohua'ita'a cui'ne pëa huë'ña peocohua'ita'a de'hue Maija'quëpi cöcaina, pa'icohua'ini. Jaje pa'ina, mësarua'pi'a seña maca do'icohua'i a'ë, pairepa sëte. ²⁵ Jaje pa'ito ¿nepi mësarua'cohua'i ai co'a ju'i do'ire metro joporeja'a tsoacohua'i ai de'oja'cohua'i a'ni? ²⁶ Jaje pa'ina, ai cuasa do'ire a'ri maña pa'ise'ere jaiyë se mëoñu'u ai jerepa cuasaye'ni. Jaje pa'ito ¿me neñu'ju airepa yequë co'amañare co'a ju'iñe'ni?

²⁷ Ñajë'ë, cui'ne jorore coa mëani pa'iyere co'amaña ne ma'ñeta'a cui'ne yëije oya ma'ñeta'a ai de'o joro pa'iyere. Jaje pa'ina, cayë, pai ëjaë Salomón maca i de'o huë'ñare pa'inije de'o jo'ya joroje pa'irepa ju'iyë papi. ²⁸ Jaje Maija'quë taya mañata'a de'oye suñacaise'ere paji, coa yures'e pani ñamina'a tsoe ju'ise'e pa'ina, toana ëo ja'ñeta'a. Jaje pa'ito mësarute ai jerepa caña suñacaiye pa'iji, Maija'quë necaima'quë api, cuasacohua'i. ²⁹ Jaje pa'ina, co'a ju'ijë cui'ne co'ejë cu'ima'pë pa'ijë'ë, jere aija'cohua'i a'ni cui'ne jere ucuja'cohua'i a'ni cuasajë. ³⁰ Iye yeja pai jaje ai cuasajë pa'iyë, si'aye iyere. Jaje pa'iquëta'a mësarua' tsoe mësarua' ja'quëre payë, si'aye mësarute jopo caraye asaquëni. ³¹ Jaje pa'ina, mësarupa Maija'quë cuañe te'tere ai oijë yo'oto Maija'quëpi de'hue jopo caraye isiquëna, co'amaña pajë'ë.

Ma'tëmo Co'amaña

(Mt 6.19-21)

³² Ca'rama'pë pa'ijë'ë, yë'ëre asacohua'i mësaru a'ri pa'i maña'ë. Jaje pa'iquëta'are mësaru ja'quëpi i cuañe te'tere isiye yëji. ³³ Mësaru paye pa'ito isijë'ë, curiquëpi cui'ne co'amaña carasicohua'ina do'i peoye coa isijë'ë. Jaje yo'ojë ai huano topëa de'o ma'ñere t'ajë'ë. Ma'tëmo co'amaña carajai ma'ñere, cui'ne ñaëje cacama'tore puljuje pu'juma'tore paja'cohua'i. ³⁴ Mësaru co'amaña pa hue'ñare, cui'ne jarote mësaru joñoaje pasipi.

Ne De'huasicohua'ipi Pa'ijë'ë

³⁵ Ne de'huasicohua'ipi ñare pajë pa'ijë'ë. ³⁶ Fiesta ña tējini ëjaë co'ija'quëpi cayë, i jo'ya utejë pa'iyeye pa'iohua'i pa'ijë'ë. Tītani eta sa'rona tē'ca maca esa hui'yocaiyeje yo'oja'cohua'ipi. ³⁷ Sihua'cohua'i a'ë, iohua'i ëjaëpi utejë pa'ijëna, titaëna ñani. Nuñerepa cayë, iohua'i ëjaëpi sihuaquë ao ai saihuëna soini aore aoja'quë api. ³⁸ Ñami joporepa panita'a ñata ñami titaquëta'a, sëtasicohua'ini titaquë pa'ito sihua'cohua'i a'ë, ite necaicohua'i mañapi. ³⁹ De'hua asajë'ë, co'amaña ñaquë dai ja'ñere asasiquëpi utequë pa'ito i huë'e co'amaña imani saye peoji. ⁴⁰ Mësaru huesë maca Pai Mamaquë daija'quë api. Jaje pa'ina, de'hua ñajë utejë pa'ijë'ë.”

Nuñerepa De'o Jo'yaë Cui'ne Co'a Jo'yaë (Mt 24.45-51)

⁴¹ Ja maca Pedropi capi:

“¿Ëjaë, iye ye'yase'e yëquëse'ere caquë ye'yaë? ¿Panita'a si'aohua'ire caquë ye'yase'e a'ni?”

⁴² Caquëna, Ëjaëpi sehuopi:

“¿Jaje pa'ito ne a'ni, ta'ñe asaquëpi cui'ne nuñe yo'oquëpi i ëjaë ñacaijë'ë huë'e pa'iyeye case'ere de'oye sehuoquë, cui'ne i ëjaë jo'yareje ao de'oye aoquë yo'oquë? ⁴³ I ëjaë titaquë ñaquëna, i case'eye yo'oquë, cato de'oye pa'ija'quë api. ⁴⁴ Nuñerepa cayë, mësarute. Co'amaña paquëpi si'aye i co'amaña de'oye ñacaisiquëna, si'aye i co'amañare ñacaijë'ë caquë isija'quë api. ⁴⁵ Jaje isiquëni i jo'yaëpi ëjaë ja yë'ta'a tsoe nëija'quë api caquë i ëjaë jo'yani co'aye si'sequë yo'oquë cui'ne nomiohua'i iti huë'e pa'icohua'ire, co'aye yo'oquë cui'ne ao fiesta nequë ai huëoni cui'ne cono ucuquë cuepe huëoni. ⁴⁶ Yo'o maca i ëjaë co'ija'quë api, i jo'yaë huñeyeni utema'ë huesëquë yo'o maca ja maca sehuoma'cohua'ire nejoñepi nejoja'quë api, i yo'osi do'ire ai si'seni.

⁴⁷ I ëjaë yëye i jo'yaë asaquëta'a de'oye yo'oma'quëpi cui'ne i caye sehuoma'ë yo'oquë cato jaiye tē'ca cuañoñe pa'iji. ⁴⁸ Jaje pa'iquëta'are i ëjaë yëye huesëquëpi, coa yo'oni a'ri maña tē'ca cuañoñe pa'iji. Jaje pa'ina, ai cuasaye isisiquëni ai seña pa'iji, cui'ne iti de'hue nequëni nequë api cuasani ai jerepa cuañoñe pa'iji.

Jesús Do'ire Paipi Hua Saiye (Mt 10.34-36)

⁴⁹ Iye yejana yë'ë toa tsëosi'i caquë daë'ë. Tsoe co'arepa toa ne'su mëiñeje yo'oquëna, ñara'ye, merepa tsoe ne saose'e pa'ina, ñara'ye. ⁵⁰ Ja saoma' do'ire yure cato oco doyeje pa'ye ai yo'oyepi yë'ëre yo'oquëna, tējijerepa ai yo'oquë tēto saija'quë a'ë caquë oiyë.

⁵¹ ¿De'oye pa'i ja'ñere dapi, cuasaye mësaru? Pani. Coa ai jerepa huahueyere dahuë.

⁵² Jaje pa'ina, yurepi seña maca mu'seña cato cinco te'e tsëcapëre pa'icohua'ipi huani toasocohua'i sañope yo'oja'cohua'i a'ë, cayahua'ini cui'ne cayahua'ipi toasocohua'ini sañope yo'oja'cohua'i a'ë. ⁵³ Cui'ne pëca ja'quëpi mamaquëre sañope yo'oye pa'iji. Mamaquëpi pëca ja'quëre sañope yo'oye pa'iji. Cui'ne pëca ja'copi mamaconi sañope yo'oye pasipi. Cui'ne mamacopi pëca ja'core sañope yo'oye pasipi, huaopi io mamaquë nëjore sañope yo'oye pasipi. Cui'ne mamaquë nëjopi huaore sañope yo'oye pasipi.”

Mai Yure Pa'iyeye Cuasaye (Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)

⁵⁴ Jesupi capi, paire:

“Ēsē caje huē'ñapi nea siri mēina, ñani cacohua'i a'ē ocoja'coa. Carena, cui'ne ocoji. ⁵⁵ Jaje cui'ne huē'ehuē te'tepi tutuquēna, ñani cayē ai ēsē uja'coa. Jaje carena, cui'ne ēsēquē uji. ⁵⁶ Coa cacohua'i, mēsaru ta'ñe cacohua'i a'ē ma'tēmo cui'ne yeja yo'oyena, ñani. Jaje yo'ocohua'ita'a ¿me yo'ojē mēsaru pa'i tēcahuē ayere yure jaje yo'o macare pa'iyē caje asa ma'ñe'ni, ta'ñe?

Esa Ne De'huaye
(Mt 5.25-26)

⁵⁷ ¿Me yo'ojē mēsarus'e tayo yo'oye ñani? ⁵⁸ Jaje pa'ina, yequēpi mē'ere do'i paquēpi cani saquē pa'ito mē'ere do'i paquē api caquē saquēni du'ru ne de'huajē'ē, ja yē'ta'a pa'i yo'ose'e ñaquē quē'rona tī'ama'nē. Jaje ne de'huaēna, pa'i yo'oye ñaquē quē'ro sama'ē pa'ija'quēre. Jaje mē'ēpi yo'oma'ē pa'ito pa'i yo'oye ñaquēpi co'acohua'ire cocohua'ina isina, jaohua'ipi yureta'a co'acohua'ire co huē'ñana coja'cohua'i a'ē, mē'ere. ⁵⁹ Jaronā cosiquē pani etaye peoji, mē'ēpi si'aye mē'ē do'i saima'ē pani.”

13

Huajē Pa'iyena Ponañe Pa'iji

¹ Jare ja mu'seña Pilatopi Galilea acohua'ire huani jēani, cui'ne iohua'i ēojē señu'u caje huaisicohua'i tsiena pa'i tsiepi co'meni yo'ose'ere, yecohua'ipi quēahuē, Jesure. ² Quēajēna, capi:

“¿Mēsarupi cuasani huani jēsicohua'ipi Galilea paire seña maca co'acohua'i paē'ē, cuasaye? ³ Pani. Jaje pa'ina, cayē, mēsaru. Ja'rē yo'oyere jēoni pōnēma'cohua'i pani si'a pa'i mēsaruje jaje yo'o cuañoja'cohua'i a'ē. ⁴ Mēsarupi cuasani Jerusalén pa'icohua'ire seña maca co'acohua'ini, diez y ocho paire Siloé tupēpi quēo huea'co'ē, cuasaye. ⁵ Pani. Nuñerepa cayē. Jaje pa'ina, mēsarupi huajēye pa'iyē pōnēma'cohua'i pani jare cui'ne yo'o cuañoja'cohua'i a'ē.”

Higuera Ñē Ayere Quēaye

⁶ Ja maca Jesús pa'i yo'oyeje pa'ye neni quēaquē capi:

“I yejana tasi ñē paquēpi quēima'o paco caquē sani ñaquēna, quēima'co paji'i. ⁷ Pa'ina, ñani ja maca yeja ñaquēre capi: ‘ina, toaso ometēca daiyē, iti ca quēise'e ñasi'i caquē. Daiquēta'a tī'ama'ē pa'iyē, quēisico pa'iona. Jaje pa'ito cuēni jēojē'ē. Me nesi'co coa yejare quē'eñe nēcaco'ni.’ ⁸ Caquēna, iti yeja ñacaiquēpi sehuopi: ‘Ējaē iye ometēcahuēse'e pa'ija'co, a'ji yeja neni yequē co'amañapi oñasi'i, quēija'core. ⁹ Jaje neruta'a quēti'ñe pa'io iti ca. Jaje neruje quēima'ona, ña jujani ja macata'a cuēni jēojē'ē,’ capi.”

Jesupi Nomio Jujupi, Huajē Mu'se Pa'ina

¹⁰ Huajē mu'se pa'i tsi'si huē'ñana ye'yaquēna, ¹¹ jarote paco'ē, te'o nomio diez y ocho ometēca ju'ico, huatipi ne quē'casicopi ti nuiñe nēcaye peocopi. ¹² Pa'iona, ñani Jesupi soini capi:

“Nomio mē'ē ju'i dahuē tsoe jēopi. De'oye pa'ijē'ē.”

¹³ Caquē ja maca i jēñapi iona pato maca jare iti macapi nuñerepa nēcaco pōnēni, Maija'quē de'oquē api, sihuaco ca huēo. ¹⁴ Jaje Jesús huajē mu'se jujuna, ñani pa'i tsi'si huē'e ñacaiquē ējaēpi iyere ñani pēi, paire capi:

“Seis mu'seña pa'iji, co'amaña ne mu'seña. Ja mu'seña jaje pa'ito dani juju cuañojē'ē, pa'i huajē mu'se juju cuañoñe.”

¹⁵ Caquēna, ja maca Ējaēpi sehuopi:

“¿Coa cacohua'i pa'i! ¿Joyema'cohua'ini mēsaru acohua'i je'quē, huajē mu'se pa'ina, mēsaru duruhuequēpi panita'a burropi oco ucuja'quēre? ¹⁶ ¿Ico nomio cato Abraham

tsëcapë aconi Satanáspi diez y ocho ometëca huese'eje pa'ioni, joyeye co'aquë huajë mu'se pa'i do'ire?"

¹⁷ Jaje Jesús caëna, ìte sañope cacohua'ipi huajëya'yerepa maire caë'ni cuasahuë. Jaje cuasajëta'are si'a paì sihuahuë, Jesús paì yo'o tì'a ma'ñere de'oye yo'oquëna, ñani.

Mostaza Ca Ayere Ye'yaye
(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

¹⁸ Ja maca capi:

“¿Iqueje pa'ye a'ni, Maija'quë te'te aye? ¿Iquena cui'ne pa'ye neni ñora'ye? ¹⁹ Jaje canì capi, a'ri mostaza càre taquëpi yejana taëna, ai de'oni jai soquë yë de'ona pi'api ìti ñë capëana tsianoa nejë payeje pa'ye a'ë.”

Pan Ne Pore Ayere Ye'yase'e
(Mt 13.33)

²⁰ Jaje canì yequeje capi, Jesús:

“¿Iquepi conì cui'ne pa'yeje ne ñora'ye, Maija'quë te'te aye yo'oye? ²¹ Canì capi: Pan necopi harinare toaso jai jì'so neni cui'ne o'sa mëñere a'ri maña ìona co'meni ìona si'a sëpë juju mëicoa. Ja juju mëñeje pa'ye yo'oye a'ë, Maija'quë te'te ayeje.”

A'ri Jato Sa'ro
(Mt 7.13-14, 21-23)

²² Jerusalénna sai, paì daripëa cui'ne a'ri daripë pa'icohua'ire ye'yaquë sa tëto saji'i.
²³ Jaro pa'iquëpi seji'i, ìte:

“Èjaë, ¿a'ri paì maña pa'iyë, huaso cuañocohua'i?”

Caquëna, ìpi sehuopi:

²⁴ “A'ri jato sa'roja'a cacasi'i canì si'a më cuasayepi yo'ojë'ë. Jaje pa'ina, cayë mësarute paì cacayere yëja'cohua'i a'ë. Jaje yëjëta'a caca tì'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.
²⁵ Ja maca ìti huë'e aquëpi huëni jato sa'ro sïosi maca, mësarua hue'se pa'isicohua'ipi caja'cohua'i a'ë jato sa'rona të'cajë ‘Èjaë, hui'yojë'ë’. Jaje cajëna, ìpi casipi ‘ñama'quë a'ë, mësarute. Jero acohua'i a'ni.’ ²⁶ Caquëna, mësarupi ca huëoja'cohua'i a'ë: ‘Më'ë ja're conì aijë cui'ne ucujë yo'osicohua'i a'ë cui'ne jare më'ëpi pa'i hue'ñana dani ye'yasiquë a'ë.’ ²⁷ Cajëna, sehuoja'quë api: ‘Tsoe cahuë ñama'quë a'ë, mësarute. Jero acohua'i a'ni. Saijë'ë, co'ayese'e yo'ocohua'i.’ ²⁸ Jaje casi maca Maija'quë te'tere Abraham, Isaac, Jacobo, cui'ne Maija'quë yo'o ja'ñere quëajë pa'isicohua'i pa'ijëna, ñani mësarupi hue'sena jeococohua'i pa'ijë cuji qui'cojë oija'cohua'i a'ë. ²⁹ Ja maca daija'cohua'i a'ë ëmëje'e te'te cui'ne huë'ehuë te'te, ësë mëi hue'ña cui'ne sa'nihuë paipi Maija'quë quë'rona tsi'sini ao aija'cohua'ipi. ³⁰ Ja maca yure teaye pa'iohua'i pa'isicohua'i jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë cui'ne yure jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ipi teaye pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

Jerusalén Paire Jesús Ñaquë Oiyë
(Mt 23.37-39)

³¹ Jare ja mu'se daë'ë, fariseo paì dani ìte cahuë:

“Saijë'ë, Herodes më'ëre huani jëosi'i caji.”

³² Cajëna, ìpi sehuopi:

“Sani cajë'ë, jaëte co'aquë ta'ñe asama'quëre: ‘Yure, cui'ne ñamina'a huatìohua'ire eto saoquë yo'oni cui'ne ju'icohua'ire juju tējini ñamina'a jerepa mu'se saosi'i.’ ³³ Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a yo'oja'quë a'ë yure, ñamina'a cui'ne se ñatasi mu'seje. Co'aji, Maija'quëre quëacaiquëpi Jerusalén peo hue'ñana ju'ito.

³⁴ Jerusalén Maija'quë yo'o ja'ñe quëacaicohua'ire huani jëo daripë! Cui'ne Maija'quë më'ëni caquë jëjo daocohua'ire quëna pëapi jëa daripë. Jaiye mësarute oi cura mamajëre oio capëa huë'ehuëna coyeje yo'osi'i caquë yo'oquëna, coehuë. ³⁵ Mësarute Maija'quëpi

jeocoja'quë api. Cui'ne yè'ère ña coñe peoja'cohua'i a'ë, 'mësarupi de'oquëre pa'ni Èjaë mamirepa hue'equë daiquë' ca maca ti'añe pato."

14

Jesupi Coto Dahuë Ju'iquëre Jujucaiye

¹ Huajë mu'se ti'aëna, Jesús saji'i, fariseo ëjaë huë'ena, ao asi'i caquë. Saquëna, fariseohua'ipi huajë mu'se i yo'oquëna, ñañu'u cuasajë cui'ñani ñahuë. ² Ñajëna, i ñaquë ñu'i hue'ñare te'i coto dahuë ju'iquëpi paji'i. ³ Pa'ina, Jesús seji'i, cuañese'e ye'yacohua'ire cui'ne fariseo paire:

"¿Jujuye de'oquë huajë mu'se pa'ito ju'iquëre, mësarupi asato, panita'a jujuye pañe?"

⁴ Jaje caquëna, coa ai jerepa cama'pë paë'ë. Pa'ijëna, ipi ju'iquëre jujuni capi, saijë'ë.

⁵ Jaje se jujuni fariseohua'ire capi:

"¿Nepi mësarua acohua'i burropi panita'a huequëpi cojena tomesiquëre etoma'cohua'i a'ni, huajë mu'se pa'i do'ire?"

⁶ Caquëna, ti sehuoye pahüë.

Huejajëna, Soisiquë Yo'oye

⁷ Soisicohua'ipi de'o ñu'i saina co'ejë ao ai saihuëna ja'rujëna, ñani Jesupi jaohua'ire ñeje yëhuopi, iohua'i asa ja'ñere:

⁸ "Më'ëni yecohua'ipi huejajëna, ñaja'quëre soisiquë pani de'o ñu'i saihuëna tëto sani ja'ruma'ë pa'ijë'ë. Ja'runi ñu'ina, më'ë jerepa pa'ini dani mësarute soisiquëpi cama'quëni: 'Më'ë ñu'i saihuëre iquëna isijë'ë.' ⁹ Caquëna, më'ëpi pai ñajëna, huajëya'ye huëni ai jeteyo'jerepa ñu'i saihuëna sani ja'ruma'quëpi jaje yo'osi'ni. ¹⁰ Jaje yo'oma'ë, huëosicohua'i pa'ito, jeteyo'je ñu'i saihuëna ja'rujë'ë. Jaje ja'rusiquëpi ñu'ina, më'ëre huëosiquëpi dani cajuquë: 'Yë'ë cajei, iño de'o hue'ñana dani ja'rujë'ë.' Jaje cato më'ëje sihuaquë i ja're coní ao ai saihuëna ja'rusicohua'i ñajëna, de'o ñu'i saihuëna ja'ruja'quë a'ë. ¹¹ Jaje pa'ina, yë'ë a'ë jerepa pa'i caquë ija'a yo'osiquëpi coa ai jerepa co'aquë maca ponëne pa'iji. Cui'ne iti co'aquë teaye pa'i pa'isiquëpi jerepa pa'i ponëne pa'iji."

¹² Capi, ite soisiquëreje:

"Aore aokuë pani, panita'a na'iquëna, aore aokuë pani, soima'ë pa'ijë'ë, më'ë cajeohua'ire, cui'ne yo'je tsire cui'ne më'ë do'ijëre cui'ne më quëno maca jaiye co'amaña pacohua'ire. Më'ëpi jaje soisiquë pa'ito iohua'ijë më'ëreje soija'cohua'i a'ë, aija'quëre. Ja maca saise'ëje pa'ye pasipi. ¹³ Jaje pa'i do'ire më'ëpi aore paquë pani soijë'ë, co'amaña peocohua'ini, co'a de'osicohua'i mañani, cu'ima'cohua'ini, cui'ne ñama'cohua'ini. ¹⁴ Co'ye isiye ti paja'cohua'ini cocaijë'ë. Jaje pasicohua'ita'are, nuñe yo'ocohua'i ju'isicohua'ipi huëi maca më'ëje huëni sai cuañoja'quë a'ë, Maija'quëni."

Aojajë Caquë Jai Paire Soiye

(Mt 22.1-10)

¹⁵ Jaje iyere caquëna, asani ao ai saihuë ñu'icohua'i aquëpi capi, Jesure:

"De'hue Maija'quë te'tere pa'i ao aija'quëpi sihuaquë pa'iji."

¹⁶ Caquëna, Jesupi capi, ite:

"Jai pai tsi'sirena, aosi'i caquë jai paire huëopi. ¹⁷ Huëosiquëpi ao ai macarepa ti'aëna, i jo'yaëre capi: 'Quërëjaijë'ë, huëosicohua'ire si'aye ne saohuë' capi. ¹⁸ Jaje casiquëta'are si'aohua'i paja'quë pa'ini ca huëohuë. Du'ru macarepa aquëpi capi: 'Ja'arepa yejare huerohuë. Jaote sani ñañeque pa'iji. Care payë, yë'ëre oi cuasama'ë.' ¹⁹ Yequëpi capi: 'Diez duruhuequëre huerohuë, yeja a'jiñe necohua'ire jaohua'ire neñañeque pa'iji. Yë'ëre ai cuasama'ë, pa'ijë'ë.' ²⁰ Yequëpi capi: 'Ja'arepa huejahuë. Jaje pa'ina, saiye pañë.' ²¹ Ja maca i jo'yaë co'ini i asase'ere si'aye quëapi. Quëaquëna, Èjaëpi asani pëi i jo'yaëre capi: 'Esa sani jaje pa'ito co'amaña peocohua'ini, cu'ima'cohua'ini cui'ne ñama'cohua'ini, si'aye ai yo'ojë pa'icohua'ini ti'ani dajë'ë, jai daripë cu'i ma'ña

pa'icohua'ini.' ²² Ai tsoe pa'i maca dani i jo'yaëpi capi: Ëjaë më'ë cuañese'ejë yo'ohuë. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a peo sa'noa pa'iji, tımëñe peoye. ²³ Jaje caquëna, ëjaëpi i jo'yaëre capi: 'Sani iye daripëpi sai ma'aña pa'icohua'ini cuañejë'ë, dani yë'ë huë'e tımëjajë.' ²⁴ Care payë, yë'ë du'ru huëosicohua'i aquë te'ijë aıñe peoji, yë'ë aó macarepa."

Jesús Tui Do'ire

²⁵ Jai paı Jesure tuijëna, ipi co'ye ponëni iohua'ire capi:

²⁶ "Yë'ëre tuiye yëni ai yë'ëni oiye pa'iji, ja'quëre, ja'core, nëjore, mamajëre, yo'jeire, yo'jeore cui'ne co'ye pa'iyë oiye jerepa. Jaje yë'ëni oima'quë pani yë'ëre ye'yequë pa'iyë peoji. ²⁷ Cui'ne yë'ë do'ire i pa'iyë ai yo'oye pa'itoje jare tusi'i cuasama'ë, coa tusi'i caquë yo'oquë pani yë'ëre ye'yequë peoji. ²⁸ Cui'ne mësaru acohua'ipi jai huë'e neñu'u cajë huëocohua'i pani du'ru ja'runi dujë cuasacohua'i a'ni ¿Je ja'yepi curiquë neja'cohua'i a'ni cajë? ²⁹ Jaje de'oye cuasama'pë, coa ja'a huëo macase'e neni, cui'ne jeteyo'je ne saoye pãto, si'aohua'i itı ñasicohua'ipi cue'cue huëoja'cohua'i pa'ini, yo'o jujayerë ñani. ³⁰ Ja maca cue'cuejë caja'cohua'i a'ë: 'Nesi'i caquë huëosiquëta'a ne sao tı'ama'ë pa'iji.' ³¹ Jaje pa'ina, cui'ne paı ëjaë yequë yeja ëjaë ja're uihuasi'i cani, ne tı'añe pa'iquë caquë ja'runi cuasani, i soldado paıre cuecucue ñaquëna, diez mil paı pa'iyë. Pa'ijëna, ite huajo daquëpi paji veinte mil soldado paıre. ³² Paquëna, neña jujani, ja yë'ta'a yequë ëjaë so'ore pa'ina, uihuaye pañu'u ca de'huaja'cohua'ire jëjo saoja'quë api. ³³ Jaje cui'ne mësaru acohua'ipi si'aye ja'rë pa'ise'ere jëoñe coecohua'i pani, yë'ë yo'oye ye'yecohua'i peoyë."

Asije Pa'i Ayere

(Mt 5.13; Mr 9.50)

³⁴ Asi de'oye a'ë, saıja'iñe pani. Jaje pa'iquëta'are saı ja'ñere carajaisico pani ¿me cui'naopi saı ja'ñe de'o cõco'ni? ³⁵ Cui'ne me cõcaico'ni pu'cani nea ya'o neina, tañu'u cajë nesi tsu'supëjë, co'a de'ose'e pani. Jaje pa'ina, coa jëocoye pa'iji, yeja ne de'huaye cõcai ma'ñe pa'ito. Cajoro quë'iohua'i sëte cuasajë asajë'ë."

15

Yëi Ñama Ne Huesësicore Ayere Ye'yaye

(Mt 18.10-14)

¹ Pa'i do'ire curiquë secohua'i cui'ne co'aye yo'ocohua'i si'aohua'i Jesure asañu'u cajë tsio daë'ë, i quë'rona. ² Jaje yo'ojëna, ñani fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i cõni cue'cuejë ñeje cahuë:

"Iye ëmë co'aye yo'ocohua'ini yëquë tsioni aıji."

³ Jaje cajëna, Jesupi paı yo'oyejë pa'ye neni quëapi, iye:

⁴ "¿Nepi mësaru acohua'i aquëpi cien yëi ñamare paquëni te'i jaohua'i aquëpi ne huesëna ne huesëjaquë noventa y nueve pa'ijajë cani co'ema'quë a'ni, tı'ama'ë pani? ⁵ De'hue co'equë tı'ani sihuaquë tata tupëna coa seoni. ⁶ I huë'ena tı'ani i cajeohua'ire cui'ne i ja'ye pa'icohua'ire soihuë, yë'ë ja're cõni sihuajë'ë, ne huesësicore tı'a do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, co'aye yo'oquëpi ja'rë pa'ise'ere jëoni ponëto huiñaohua'ipi ai sihuayë, noventa y nueve de'oye pa'icohua'ire sihuase'e jerepa."

Curi Tëqui Ne Huesësicore Ayere Ye'yaye

⁸ Cui'ne ¿ico nomiopi diez të'ña pasiconi te'o ne huesëni toa tsëoni si'a huë'e ñare paco yuaco co'ema'coa, tı'aja'coa'ë caco? ⁹ Jaje de'hue co'eco tı'ani io cajeohua'i ja're cõni cui'ne io quëno maca huë'e acohua'i ja're cõni sihuaco casio: 'Yë'ë ja're cõni sihuajë'ë, curi të'qui ne huesësicore tı'ahuë.' ¹⁰ Jaje pa'ina, cayë, cui'ne Maija'quë huiñaohua'i sihuaye pa'iji, te'i co'aye yo'oquëpi i pa'ise'e jëoni ponëto."

Posë Huesëquëpi Yo'oye

¹¹ Jesupi capi, yequeje:

“Caya mamajë ëmëohua'ire paquë paji'i. ¹² Pa'ina, yo'jeipi capi pëca ja'quëre: 'Ja'quë isijë'ë, yë'ëre isija'a co'amaña ca nëose'ere.' Caquëna, pëca ja'quëpi co'amañare huahuecaji'i, pai ñape iohua'i pa ja'ñe. ¹³ Isisi jeteyo'je a'ri maña pa'iquëpi yo'jeipi i yejare isipi, yecohua'ina. Ja do'ipi curiquë neni saji'i, ai so'o yejana. Jarona sani si'a curiquë co'ayere yo'oquë nejo saopi. ¹⁴ Jaje si'aye curiquë neja saosi maca jaiye ao peopi, ja yeja. Ja maca ipi ao ëa ju'i huëopi. ¹⁵ Ja maca curi peoquë co'epi, co'amaña neñe ja yeja aquë co'amañare. Jaëpi ite cuañepi i jo'ya sesere ñacajë'ë caquë. ¹⁶ Ja maca ai ao ëaye ti'aëna, sese aiñere ati'ñerepa nëji'i. Ite yecohua'ije ao aofne pahüë. ¹⁷ Ao ëa ju'i cuasa huëopi, 'ja'quë huë'e co'amaña necaicohua'i co'arepa ao ani huajëjë. Pa'ijëna, iñore yë'ë teaye ao ëa ju'i pa'ie.' ¹⁸ Jaje pa'ito ja'quë pa'i hue'ñana co'ini ite casio: 'Ja'quë, më'ëre cui'ne Maija'quëre co'aye yo'ohuë. ¹⁹ Më'ë mamaquëre caye peoji, yë'ëre. Më'ëre necaicohua'ire yo'oyepi cui'ne cuañejë'ë.' ²⁰ Ja maca jaje cuasani co'ipi, ma'aja'a pëca ja'quë huë'ena.

Ja yë'ta'a so'ore pa'ina, pëca ja'quë ñani ite teayerepa yo'oroja'quë'ni cuasani ite ñani, ja maca huë'huë tomejani su'cuaquë cui'ne tsu'suquë sihuapi. ²¹ Ja maca mamaquëpi ite capi: 'Yë'ë ja'quë co'aye yo'ohuë, Maija'quëre cui'ne më'ëreje. Jaje pa'ina, më'ë mamaquëre caye peoji, yë'ëre.' ²² Jaje caquëna, pëca ja'quëpi capi, i jo'yare: 'Esao maña de'o cañare etoni suñacajë'ë. Cui'ne i moñona aniño suñacajë'ë, zapatoje suñacajë'ë, i quëo. ²³ Cui'ne duruhuequë tsj jujusiquëni dani huani jeojë'ë, añu'u jai pai tsi'sini sihuajë. ²⁴ Iquë yë'ë mamaquë ju'isiquëje pa'i pa'isiquëpi cui'naëpi pa'iji. Ne huesësiquëpi ti'asiquë pa'iji.' Jaje cani sihuaquëna, jaiye ao ne huëohuë.

²⁵ Jaje yo'ojëna, i mamaquë du'ru aquëpi daji'i, co'amaña ne hue'ña pa'iquëpi. Huë'e ja'ye ti'laquë, asapi musica yo'oye cui'ne pairaye. ²⁶ Asani posëohua'i aquëre soini seji'i. Iquere jaje yo'oye'ni jaro, caquëna. ²⁷ Tsj posëpi ite capi: 'Më'ë yo'jeipi daji'i. Jaje daquëna, më'ë ja'quëpi huequë tsini huajë'ë jujusiquëni cuañepi, i huajëquëpi cui'ne de'oye titasi do'i caquë.' ²⁸ Jaje quëaquëna, maja'yëpi pëi cue'yoni huë'e cacaye coequëna, pëca ja'quë etani ite huë'ena cacani ñajë'ë caquë ai seji'i. ²⁹ Seina, ipi pëca ja'quëre capi: 'Tsoe më'ëpi asayë, më'ëre yë'ë necai pa'ie, ti josa coeye peoyerepa. Jaje pa'iquëta'are te'e ñamareje yë'ë cajeohua'i ja're coní fiesta neja'quëre isiye pahüë, më'ë. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are yure iquë më'ë mamaquë më'ë curiquë co'a nomiohua'ini yo'oquë neja saosiquëpi titaëna, sihuaquë duruhuequë tsj jujusiquëre huani jeoni yo'oyë ñañë.' ³¹ Caquëna, pëca ja'quëpi ite capi: 'Yë'ë mamaquë më'ë cato si'anë yë'ë ja're coní pa'ie. Jaje pa'ina, si'aye yë'ë paye më'ë co'amaña'ë. ³² Jaje pa'ina, yure nuñerepa fiesta neñe pa'iji, sihuajë. Më'ë yo'jei ju'isiquëje pa'i pa'isiquëpi cui'naëpi pa'i do'ire. Ne huesësiquë pa'isiquëni yure ti'asi do'ire.' Jaje yo'oyë.”

16

I Co'amaña Ñacaiquë Neñe Ayere

¹ Jesupi capi, i ye'yacohua'ire:

“Pa'iji, te'e ëmë co'amaña paquëpi ñacaiquëre paquë. Jaje pa'ini sani quëahuë, co'amaña paquëna. Më'ë co'amaña ñacaiquëpi co'aye yo'oquë saoji, asahuë cajë. ² Quëarena, asani ëjaëpi ite soini capi: '¿Iquere më'ë yo'oquëna, yë'ëre quëaye'ni? Dajë'ë, më'ë co'amaña nese'e toyase'ere ñasi'i, më'ë yë'ëre necaiquë pa'ie peoji.' ³ Ja maca co'amaña ñacaiquëpi ai cuasa huëopi: '¿Me neja'quë a'ni, yure yë'ë ëjaëpi co'amaña neñe peoyerepa eto huesoru? Tutuje peoyë, yeja neni tañeje. Cui'ne huajëya'ji yecohua'ini peoyë isijë'ë caquë senirojaiñeje ca'rayë' cuasapi. ⁴ Cuasani capi: Tsoe cuasahuë. Jaje yo'osi'i, yë'ë co'amaña neñe peoquë pa'ina, iohua'i huë'ena pëpaja'cohua'ire. ⁵ Cani ja maca soipi te'ohua'ise'ere, i ëjaë do'i pacohua'ire, du'ru aquëni seji'i: '¿Je ja'ye yë'ë ëjaëre do'i paquë a'ni?' ⁶ Caquëna, sehuopi ipi: 'Cien jai quëna huëa hui'yape isiye pa'iji,' caquë

co'amaña ñacaiquëpi capi, ite: 'Icoa, më'ë ja'në saija'a do'i caquë toyasico, jaote nejoni esa yecore toyajë'ë, coa cincuentase'e.' ⁷ Ja jeteyo'je seji'i, yequëre: '¿Cui'ne më'ë je ja'ye do'i paquë'ni?' Caquëna, ìpi capi: 'Cien trigo topëa isiye pa'iji,' caquëna, capi: 'Icoa, më'ë ja'rë saija'a do'i toyasico yecona esa toyajë'ë, coa ochenta topëase'e.' ⁸ Ja maca ñapi, ì ëjaë jaë co'aquë ì co'amaña ñacaiquëpi tsoe si'aye ne de'huasiquëpi paji'i. Jaje pa'ina, iye yeja acohua'i ta'ñe asani yo'ocohua'i a'ë, sehuosicohua'i yo'oye jerepa yo'ocohua'i a'ë.

⁹ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Iye yeja co'amañapi isijë yecohua'ini cajeohua'ire nejë'ë. Jaje yo'ojë saosicohua'ipi ti'ajëna, ti pa'i hue'ñapi sihuaquë daijë'ë caquë Maija'quëpi pëpaja'quëre.

¹⁰ De'oyerepa a'ri maña pa'ina, ñacaiquëpi cui'ne jaiye pa'itojë de'oyerepa ñacaiye pa'iji. Jaje a'ri mañare de'oye ñacaima'pë pani, jaiyere paje de'oye ñacaiye peoji. ¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi coa yeja co'amañare de'oye ñacaima'pë co'aye yo'ocohua'i pa'ito, ¿nëpi mësarute de'hue necohua'i a'ë cuasaja'cohua'i a'ni, de'o co'amañare pare yo'oye pa'ito? ¹² De'oye yecohua'i tsere ñama'pë yo'oto, ¿nëpi isija'cohua'i a'ni, mësarupi pa ja'ñe?

¹³ Jaje pa'ina, ëjaohua'ire necaiquë pani caya ëjaohua'ire necaiye peoji. Jaje yo'oquë pani yequëni coequë cui'ne yequëni oiye pa'iji. Panita'a yeque, yequëni de'oye sehuocai yequëni sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, te'ipi Maija'quëre cui'ne curiquëre necaiye peoji."

¹⁴ Fariseo pa' curiquë ai yëcohua'i sëte ì cayere asani Jesús coa caji cajë cue'cuehuë. ¹⁵ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"Mësarupi a'ë, pa' ña hue'ñase'e de'ocohua'i a'ë cajë yo'ocohua'i. Maija'quë cato ñaji, mësarupi joñoare, jaje yo'ojëta'are. Jaje pa'ina, pa' jaiye de'oye yo'oyë cajë pa'iyere Maija'quëpi coequë api.

Moisés Cuañese'e Cui'ne Maija'quë Cuañe Te'te

¹⁶ Juan pa'i macaja'a Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quë yequë mu'se yo'o ja'ñere ca nëocohua'i ye'yajëna, asahuë. Ja maca yure quëa huëohuë, de'o cocare Maija'quë cuañe te'tena cacayere. Jaje quëajëna, asajë cacañu'u cajë si'aohua'i tutu yo'oyë.

¹⁷ Ma'tëmo cui'ne yeja carajaiñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coca cato carajaiñe peoyerepa. Ti'asipi, ìo cayejë.

Nëjore Jeocoye Ayere

(Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)

¹⁸ Jaje pa'ina, ëmë huejasiquëpi nëjore jëoni cui'ne yecona se huejani, de'oye yo'oye paji. Cui'ne ëmëre jëocosiconi yequëpi huejani cui'ne co'aye yo'oji.

Ai Jaiyere Paquë Cui'ne Lázaro

¹⁹ Paji'i, te'i ëmë jaiye paquë si'anë de'o caña cui'ne jai do'ire ju'iquë cui'ne si'a mu'seña fiesta nequë de'oyerepa yo'oquë pa'iquë. ²⁰ Jaje pa'iquë pa'ina, cui'ne Lázaro ca'mi quë'ipi teaye yo'oquë pa'iquëje paji'i. Jaje pa'ipi jaiye co'amaña paquë huë'e eta sa'rore ñuji'i. ²¹ Jaje iquë teaye pa'i macapi a'o ëa ju'i a'o ai saihuë tomeñere ati'ñerepa nëina, ñapi. Cui'ne ì a'sire jo'yaque daijë ne'nejëna, ñuji'i. ²² Jaje pa'iquëpi teaye pa'i maca juji'i. Juquëna, huiñaohua'ipi sahuë, ma'tëmona Abraham ja're conì pa'ija'quëre. Jaje cui'ne jaiye paquëje juji'i. Juquëna, tahuë. ²³ Jaiye co'amaña paquëpi junì saji'i, ju'isicohua'i ai yo'o hue'ñana. Jarore papi ñapi, Abrahamre cui'ne Lázarore.

²⁴ Ja maca ñani cuipi: 'Ja'quë Abraham, yë'ëre oi ñajë'ë. Ai yo'oyë. Jëjo saojë'ë, Lázarore ocore ì moño sa'nihuëna neni dani sësëye yë'ë tsemeñona ne huasojaquë. Ai yo'oyë, yë'ë toase'epi pa'ina.' ²⁵ Jaje caquëna, Abrahampi capi ite: 'Tsihua'ë cuasajë'ë më'ë de'oye pa'ise'ere ja yë'ta'a më'ë huajëquë pa'inë, cui'ne iquë Lázaropi ai co'aye paji'i, jaro pa'i maca. Jaje pa'isiquëpi yure ìpi de'oye pa'iji, ìñore. Cui'ne më'ëpi ai yo'oyë. ²⁶ Cui'ne jaje si'aye iye më'ë yo'ose'e pa'itojë pa'iji, cui'ne jai hua'que tëtëpajë, yëquë tëto saiye peoyerepa cui'ne më'ëje ìñona tëto daiye peoye. Jaje pa'ina, ìño pa'icohua'i jaro tëto saiye peoji, cui'ne jaro acohua'ijë ìño daiye peoji.'

²⁷ Ja maca jaiye paquë pa'isiquëpi capi: 'Jaje pa'ito ja'quë Abraham mē'ère señë, Lázarore jējo saojē'ë, yē'ë ja'quë huē'ena. ²⁸ Jarote cinco yo'je tsire payë. Sani quëacajjē'ë, iño yē'ë ai yo'o huē'ñana daima'pë caquë.' ²⁹ Jaje caquëna, Abrahampi capi, ite: 'Jaohua'i cato payë, Moisés cuañese'e cui'ne yecohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'ere, jare ñani sehuojajë.' ³⁰ Jaje caquëna, jaiye paquë pa'isiquëpi sehuopi: 'Jaje pa'itoje ja'quë Abraham sehuoye pañë. Ju'isicohua'i aquëpi sani quëatota'a ja'në pa'ise'e jeoni ponëja'cohua'i pa'ini.' ³¹ Jaje caquëna, Abrahampi capi, ite: 'Moisés cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i case'ere sehuoye coeni, me ju'isiquëpi huëtujë sehuoye'ni.'"

17

Co'ayena Yo'oyena Taiñe (Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)

¹ Jesupi capi, I ye'yacohua'ire:

"Pai co'aye neñe carajaiñe peoja'coa. Jaje pa'iquëta'are co'ayere pa'iquëpi yecohua'ire se ye'yaquëna, co'aye ne do'ire teayerepa pa'ija'quë api. ² Jaje pa'ina, tsire co'aye ye'yama'në, jaje pa'ire ñaje tēcana quëna pëpi sēani jairana jeo dēoto ai jerepa de'o'ñe pa'io. ³ De'hua ñajē'ë. Mē'ë yo'jeipi mē'ère co'aye yo'osiquë pa'ito yo'oma'ë quëajē'ë cui'ne ja'rë yo'ose'ere jeoni ponëna i yo'ose'ere sai de'huacajjē'ë. ⁴ Cui'ne mē'ëni te'e mu'sere siete pa'ye co'aye yo'osiquë pani, cui'ne siete pa'ye dai caye pa'iji: 'Tijupë co'aye yo'oye pa'si'i.' Jaje caquëna, i co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiye pa'iji.'"

Nuñerepa Neñe Pa'iji Cuasayepi Tutu Quë'i

⁵ Ite ye'yecohua'ipi cahuë, Ejaëre: Isijjē'ë yëquëre ai nuñerepa neñe pa'iji cuasayere.

⁶ Cajëna, Ejaëpi sehuopi jaohua'ire:

"Mësarupi neñe pa'iji cuasayere a'ri maña mostaza caje pa'ye pacohua'i pani cayë, iye soquëre iye macapi etani jaire jopore pare sa nēcajjē'ë. Ca maca asani satj'ñe pa'io.

Necaiquëpi Yo'oye Pa'iji

⁷ Mësarupi co'amaña necaiquëre pacohua'ini tsio co'amaña ne tējini panita'a huequëre ña tējini co'iquëna, ¿cacohua'i a'ni, 'da sani ja'rujjē'ë, ai aija'quë?' ⁸ Jaje cama'pë coa ai jerepa cayë: 'Aore cua'cojē'ë, neato ai ja'ñere, yē'ë ao ai huëosi maca de'oye ao ja'ñere cui'ñajjē'ë, yē'ë ani tējisi jeteyo'je mē'ëje ai cui'ne ucuja'quë.' ⁹ Jaje cuañese'ere yo'oquëna, necaire pahuë de'o'ji cajë pëpaye peoji jo'yaëpi cuañese'ere necaito. ¿Me de'o'ji caye'ni, jo'yaëpi cuañese'ere neto? ¹⁰ Jaje cui'ne pa'iji, mësarujë. Jaje pa'ina, Maija'quë cuañese'ere si'aye nesicohua'i pani: 'Co'a jo'ya maña'ë, mē'ë nejjē'ë casi mañase'e nehuë,' caye pa'iji.'"

Diez Ja'ju Dahuë Ju'icohua'ire Ne Co'yaye

¹¹ Jesús ja yē'ta'a Jerusalénna sai Samaria cui'ne Galilea yejaña tēto saji'i. ¹² Saiquëpi a'ri daripëna tijaquëna, diez emëohua'i ja'ju dahuë ju'icohua'ipi sañope tija'ahuë. Tija'ajëta'a so'ona nēcajani, ¹³ cuihuë:

"¡Jesús, Ye'yaquë, yëquë mañare oijjē'ë!"

¹⁴ Ja maca Jesupi ñani jaohua'ire capi:

"Sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina iñojaijē'ë."

Jaje caëna, ja saijë johua'i ju'i dahuë peocohua'i tome huesëhuë. ¹⁵ Ja maca te'i jaohua'i aquëpi ju'i dahuë peo huë'ña tomesiquë pa'i ña jujani Maija'quëni tutu yē'opi caquë sihuaquë co'ipi. ¹⁶ Co'ini do're ja'rupi Jesús ña huë'ñana cui'ne i tsiapi yejare pana nē meni Maija'quëre de'o'ji caquë sihuapi. Iquë emë ite sihuasiquë Samaria yeja aquë paji'i. ¹⁷ Ja maca Jesupi capi, ite:

"¿Mësarú diez pa'iohua'i pa'ima'pë pate, iti ju'icohua'i? ¿Yecohua'i nueve jerore pa'iyē'ni? ¹⁸ ¿Iquë yequë yeja aquëse'e Maija'quëre sihuasi'i caquë co'isiquë pa'iquë?"

¹⁹ Jaje cani ite capi:

“Huëni saijë'ë. Jujuquë api, më'ë cuasani yo'o do'ipi co'yasiquë sëte.”

Maija'quë Cuañe Te'te Pa'i Tì'añe
(Mt 24.23-28, 36-41)

²⁰ Fariseo paipi Jesure seì'ë: ¿Je yëhua Maija'quë te'te ayepi tì'aja'coa'ni? Jaje sejëna, ipi sehuopi:

“Maija'quë cuañe te'te ayere tiñarepa ñañe peoji, co'amaña ñañeje pa'ye. ²¹ ‘Iñore tsoe pa'iji’ panita'a ‘jetore pa'iji’ caye peoji. Jaje pa'ina, tsoe Maija'quë cuañe te'te ayere mësarü joponi pa'iji, yure.”

²² Jaje pa'ina, ire ye'yecohua'ire capi:

“Tì'aja'coa, co'a mu'seña Pai Mamaquë yo'oquëna, ña ëa mu'seña. Jaje ña ëaquëta'are ñañe paja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje ña ëaquëna, pa'ijëna, caja'cohua'i a'ë: ‘Iñore pa'iji’ panita'a ‘jetore pa'iji’. Jaje catoje saima'pë, cui'ne tuima'pë pa'ijë'ë. ²⁴ Ma'tëmopi mujuë ye'hueyeje pa'ye pasipi. Pai Mamaquë tita mu'se cato asa tayoye peoja'coa. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are du'ru macarepa ai ai yo'oye pa'iji. Yure pa'iji, yure pa'i paipi yë'ëre coejëna. ²⁶ Noë pa'i mu'seña yo'ojë pa'ise'eje pa'ye cui'ne pa'ija'coa, Pai Mamaquë daija'a mu'señaje. ²⁷ Ja mu'seña je'quë ao aijë cui'ne ucujë, huejajë cui'ne mamajëre huejojë yo'ohuë. Jaje yo'ojëna, Noë jai yohuëna cacapi. Cacasi maca, jai co'je tì'aëna, jaohua'i si'aohua'i co'je jujuhuë. ²⁸ Jaje cui'ne Lot pa'i mu'señaje yo'ohuë: Ao aijë cui'ne cõno ucujë huerojë cui'ne yecohua'ina se isijë, co'amaña tajë cui'ne huë'ña nejë paë'ë. ²⁹ Jaje yo'ojë pa'ijëna, Lot Sodomapi etani saji'i. Saisi maca ma'tëmopi oco tomeñeje pa'ye toapi tomequë si'aohua'ire huani jeapi, Sodoma paire. ³⁰ Jaje cui'ne pa'ye pasipi, Pai Mamaquë ñaija'a mu'señaje.

³¹ Ja co'a mu'seña tì'aëna, huë'e hue'sere pa'ijëna, co'amañapi huë'e sa'nahuëre pa'ito ijañu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Cui'ne yecohua'ipi tsiore pa'icohua'i pani co'ima'pë pa'ijë'ë, huë'ena. ³² De'hua cuasajë'ë, Lot nëjo yo'ose'ere. ³³ Jaje pa'ina, co'ye i pa'yere ai cuasaquë cato si'aye ne huesëye pa'iji.

³⁴ Jaje pa'ina, cayë. Ja ñami cai saihuëna cayahua'i caicohua'i pa'ito te'ire saquë yequëni jeo saiye pa'ija'coa. ³⁵ Cui'ne caya nomiohua'i te'le toacohua'ini te'ore saquë cui'ne yeconi jeo saiye pa'ija'coa. ³⁶ Jaje cui'ne caya ëmëohua'i tsiore pa'ijëna, te'ire saquëna, cui'ne te'i jeo saisiquë pa'ija'quë api.”

³⁷ Jaje caquëna, iyere asani seteña:

“¿Jerona iye yo'o ja'ñe a'ni, Ejaë?”

Cajëna, ipi capi:

“Ju'isiquë ui huë'ña pë'përi tsi'siyeje pa'ye tsi'sija'cohua'i a'ë.”

18

Hua'jeopi Cui'ne Yo'oyere Ca Tëjiquë

¹ Si'anë Maija'quëre sejë pa'ie pa'iji, yo'o jujaye peoye caquë Jesús pai yo'oye ayena tìña caquë ñeje, ye'yapi. ² Ye'yaquë capi:

“Pa'iji, pai daripë pai yo'oye ñaquë, Maija'quëre ca'rama'quëpi, cui'ne yecohua'ireje oima'quëpi. ³ Cui'ne jare ja daripëre paco'ë, hua'jeo. Jaopi pai yo'oye ñaquëna, iote sañope yo'oquëni quëaona ca de'huacaijaquë caco si'anëpi saco'ë. ⁴ Jaje saio yo'ocona, pai yo'oye ñaquëpi coepi. Coesiquëta'a jeteyo'je cuasapi: ‘Maija'quëre ca'rama'quëje cui'ne paireje oima'quëpi. ⁵ Cõcasi'i hua'jeore, josa si'anë daio yë'ë yequere cuasaquëna, cama'o pa'ija'core,’ cuasapi.”

⁶ Jaje capi, iquë pai yo'oye ñaquë co'aquë. Jaje pa'ito Jesús capi: ⁷ “¿Maija'quëre mu'señapi cui'ne ñamiñapi secohua'ire i jo'ya nesicohua'ire cõcaiye paja'quë aë? ¿Tsoe utejë'ë, caquë aë? ⁸ Pani. Jaje pa'ina, cayë, ti tsoe nëiñe peoye cõcaija'quë api, Maija'quë.”

Jaje pa'iquëta'are ¿yë'ë iye yejana dai maca, de'hue yë'ëre necaiquë api cuasacohua'i pa'ijëna, tì'aja'quë a'ni?"

Fariseo Cui'ne Pa'i Do'ire Sequë Ayere Quëaye

⁹ Pai yo'oyeje pa'ye neni Jesús quëapi, de'ocohua'i a'ë cuasajë yecohua'ire co'acohua'i a'ë cajë coecohua'ire. ¹⁰ Quëa huëoquë capi:

“Caya ëmëohua'i Maija'quëre se huë'ena saë'ë, señu'u cajë. Te'i jaohua'i aquëpi fariseo pa'iji, cui'ne yequëpi pa'i do'i curiquë sequë paji'i, pai ëjaëre necaiquë. ¹¹ Pa'ina, fariseopi coa nëcaquë seji'i, ñeje: ‘Ina, ja'quë më'ëre sihuayë, yë'ëre cato jaohua'i co'amaña ñacohua'i, cui'ne co'acohua'i cui'ne nomiohua'ire coa yo'ocohua'ije pa'i peoyë. Cui'ne jaë pa'i do'i sequëje pa'i ti peoyë. ¹² Cui'ne te'e semanare cayaye ao aima'quëpi sei cui'ne yë'ë yo'oquë curiquë neñeje Maija'quë huë'ena diez pa'ye neni te'ore isiquë a'ë, de'hue.’ ¹³ Jaje seina, pa'i do'ire sequëpi so'o macana pëani ñaco ca mañaje ma'tëmona se mëani ñama'ë coa ai jerepa coti saihuëna të'caquë ñeje caquë seji'i: ‘Ina, yë'ë Ja'quë yë'ëre oijë'ë, yë'ë maca ai co'aquë a'ë.’ ¹⁴ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Iquë pa'i do'ire curiquë sequë cato Maija'quëna i co'aquë pa'iyë quëa tōni Maija'quë ja're pa'i sihuaquë co'ipi. Jaje co'iquëta'are fariseo cato ti sihuama'ë paji'i. Jaje pa'ina, co'ye yë'ë jerepa pa'i a'ë cuasacohua'ire cato coa ai jerepa meñe neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yë'ë teaye pa'i a'ë cuasaquëni ai jerepa pa'ire neñe pa'iji.”

Jesús Tsire De'oyerepa Cacaiye

(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)

¹⁵ Jesús quë'rona tsire dahuë, papijaquë cajë. Jaje yo'ojëna, i ye'yacohua'ipi ñani iti tsire dacohua'ire yo'oma'pë pa'ijë'ë ca huëohuë. ¹⁶ Jaje cajëna, Jesús jaohua'ire soini capi:

“Coa ñajë'ë, ësema'pë tsire, iohua'ise'e daijajë yë'ë quë'rona. Maija'quë quë'ro jaohua'ije pa'iohua'ise'e cacaye pa'iji. ¹⁷ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, mësarute. Tsi de'oji cajë yëyeje pa'ye yo'oma'cohua'i pani ti cacaye peoji, Maija'quë cuañe hue'ña.”

Posëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e

(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

¹⁸ Pai ëjaohua'i aquëpi seji'i, Jesure:

“De'o ye'yaquë, ¿me yo'oni ti pani huesëye tì'aja'quë a'ni?"

¹⁹ Jesupi ite capi:

“¿Me yo'oquë yë'ëre de'oquë caquë'ni? Peoji, te'ije de'oquë. Coa te'i Maija'quëse'e de'oquë pa'iji. ²⁰ Asaquë a'ë, Maija'quë cuañese'e: ‘Nomiore yo'oma'ë nëjore peoni, paire huani jeoma'ë, co'amaña ñama'ë, coa cosoma'ë, cui'ne ëjaohua'ire ñajë oijë'ë, më ja'quëre cui'ne më ja'core.’ Jare më'ëpi asaë.”

²¹ Jaje caquëna, iti sesiquëpi capi, ite:

“Si'anë iye tsihua'ë pa'inëpi de'oye sehuaquë a'ë.”

²² Jaje caquëna, Jesupi asani ite capi:

“Ja yë'ta'a te'o carapi, më'ëre. Si'aye më'ë payere isijë'ë, peocohua'ini. Jaje më'ë yo'onita'a Ma'tëmore co'amaña paye pa'iji. Ja jeteyo'je dani tuijë'ë, yë'ëre.”

²³ Jaje caquëna, iyere asani ai oi, jaiye co'amaña paquë sëte. ²⁴ Jaje oina, ñani Jesús capi:

“Airepa jëaye pa'iji, jaiye co'amaña pacohua'ipi Maija'quë cuañe te'tena cacaye.

²⁵ Camellore miu ñaca cojeja'a etojaiñe ti peoji. Ja jëaye seña maca jëaji, co'amaña pacohua'ipi Maija'quë te'tena cacaye.”

²⁶ Jaje caquëna, iti asasicohua'ipi cahuë:

“Jaje pa'ito ¿nepi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ni?"

²⁷ Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Jaje pa'ina, pai ne tì'añe peoyere, Maija'quëse'e ne tì'añe pa'iji.”

²⁸ Caquëna, Pedropi capi:

“Ëjaë, yëquë pase'e si'aye jëohuë, më'ëni tuñu'u cajë.”

²⁹ Caquëna ìpi sehuopi:

“Nuñerepa cayë. Paìpi Maija'quë te'te do'ire ì huë'e, ja'quëohua'ire, a'yëohua'ire, nējore, mamajëre jëosiquë pani, ³⁰ yequë yejana pa'iyë huëo maca ti pa'iyere tì'aja'quë api.”

Jesús Ì Ju'ì Ja'ñere Quëaye
(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

³¹ Jesús paì peo hue'ñana ì ye'yacohua'ire soini, capi:

“Yure sañu'u, Jerusalénna. Jaroná si'aye tì'aja'coa, Paì Mamaquëre yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacaicohua'ì toyajë pa'ise'e. ³² Jaroná yë'ëre ìsija'cohua'ì a'ë, judío paì peocohua'ina. Ìsirena, cue'cuejë yo'oja'cohua'ì a'ë yë'ëre co'aye cajë, cui'ne copi tse'seja'cohua'ì a'ë. ³³ Të'ca tējini huani jëoja'cohua'ì a'ë. Jajë yo'osicohua'ita'are toaso mu'seña pa'ì maca huëija'quë a'ë.”

³⁴ Jajë caquëna, jaohua'ì coa huesë asahuë, ìquere caquë'ni cuasajë. Ìpi tìña asaye ësequëna.

Jesús Ñama'quëre Jujuse'e
(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

³⁵ Jesupi Jericó daripë quëno macare pa'ina, te'ì ñama'quëpi ma'a yë'quë macare ñu'ì curiquë da saicohua'ire seji'ì. ³⁶ Sequëpi jai paì saijë cajëna, asani seji'ì, ìquere jajë yo'ojë caye'ni caquë. ³⁷ Seina, ìte quëahuë. Jaroja'a Jesús Nazaret aquëpi daina, yo'ojë cayë.

³⁸ Cajëna, ja maca asani cuipi:

“Jesús, David mamaquë yë'ëre oijë'ë. Ai yo'oyë.”

³⁹ Jajë cuiquëna, yecohua'ìpi du'ru saicohua'ìpi ìte cahuë, cuima'ë pa'ijë'ë. Ja cajëta'are ìpi ai jerepa ja yë'ta'api cuipi:

“David mamaquë yë'ëre oijë'ë. ¡Ai yo'oyë!”

⁴⁰ Caquëna, asani Jesús nëcajani, quërëjani dajë'ë caquë jëjo saopi, te'ire. Dasi maca ìte seji'ì:

⁴¹ “¿Me nejaquë cuasaquë'ni, më'ë yë'ëre?”

Caquëna, ñama'quëpi sehuopi:

“Èjaë, ñaco care de'huacaijë'ë. Ñasi'ì, yë'ë.”

⁴² Caquëna, Jesupi capi, ìte:

“¡Ñaquë pa'ijë'ë! Më'ë nequë api cuasaquë ca do'ìpi.”

⁴³ Jajë ca macapi, tsoe ñaquë paji'ì, ñama'quë pa'isiquëpi. Ja maca Jesure tuji'ì, Maija'quëre sihuaquë. Cui'ne si'aye iye yo'oyë ñasicohua'ijë Maija'quëre ai sihuahuë.

19

Jesús Cui'ne Zaqueo

¹ Ja maca Jericó daripëna Jesús cacani tëto saina, ² cui'ne jarote jaiye co'amaña paquë Zaqueo hue'equëje paji'ì, curiquë pa'ì do'ì secohua'ì ëjaëpi. ³ Jaë cato Jesure ñañe yëquë paji'ì. Jajë yëquëta'a me ñaquë'ni paì ja'ì maña pa'ijëna, Zaqueo nëhuiquë paji'ì. ⁴ Jajë pa'ìpi du'ru huë'huëni soquë yëna mëji'ì, Jesús ja'ye tëto saija'tona ñani. ⁵ Ja maca Jesús jaroja'a saiquëpi ñani Zaqueore capi:

“Esa cajejë'ë, yure më'ë huë'ena sani pëaja'quëpi saiyë.”

⁶ Ja maca Zaqueo esa cajeni sihuaquë Jesure ì huë'ena sai sapi. ⁷ Ja maca iyere yecohua'ì ñani si'ahua'ì de'oye yo'oma'aji'ì cahuë, Jesupi co'aye yo'oquë huë'ena pëasi'ì caquë, saquëna. ⁸ Ja maca Zaqueopi huëni nëcane capi, Èjaëre:

“Ìna Èjaë, yë'ë paye jopore paja'a ìsisi'ì co'amaña peocohua'ire, cui'ne yë'ë coa cosoquë jerepa nese'e pa'ito co'yosi'ì cuatro pa'ye jerepa yë'ë se jiosiquëre.”

⁹ Jajë caquëna, Jesupi capi, ìte:

“Iye mu'se t̄itapi iye huë'e huasoye cui'ne iye ëmë cato Abraham tsëcapë aquë api. ¹⁰ Jaje pa'ina, Paï Mamaquë daji'i, ne huesësicohua'ire co'equë huasosi'i caquë.”

Curiquë Yo'ose'e Ayere Quëaye

¹¹ Ja yë'ta'a Jesús cayere paï asajë cuasahuë, yure Maija'quë cuañe tē'te t̄i'aja'coa cajë. Jaje cuasahuë, Jesupi Jerusalén ja'yere pa'i do'ire ñajë. Jaje cuasajëna, ipi paï yo'oyeje pa'ye caquë quëa huëopi. ¹² Ja maca capi:

“Paji'i, te'e paï de'o tsëcapë aquë. Jaëpi so'o yejana saji'i, paï ëjaëre nesi maca, paï ëjaë de'oni cui'naëpi co'i cõsi'i caquë. ¹³ Ja yë'ta'a saima'në, diez pa'iohua'ire i jo'ya acohua'ini soini, paï ñapere isipi jai do'i curiquë tē'ñare te'e tē'ñase'e isiquë capi: ‘Iye curiquëpi se hueroni yeque jaiye nejë'ë, yë'ë co'i macaja'a.’ ¹⁴ Jaje casiquëta'are i yeja pa'i païpi ite coejë, i saisi jeteyo'je jëjo saohuë, quëaja'cohua'ipi: ‘Coeyë, më'ëre yëquë ëjaë de'oye' cajë.

¹⁵ Jaje casicohua'ita'are paï ëjaë de'osiquëpi co'ipi, i yejana. T̄itani cuañe saopi, i curiquë isisicohua'ire quërëjajjë'ë caquë. Asasi'i, je ja'ye paï ñape ja curiquëpi nere'ni caquë. ¹⁶ Soina, du'ru macarepa t̄itaquëpi capi: ‘Ëjaë, më'ë curiquëpi diez pa'ye jerepa se ne cohüë.’ ¹⁷ Paï ëjaëpi sehuopi: ‘Ai de'o'ji, më'ë de'o jo'yaë'ë. Më'ë a'ri mañare de'oye ñacaisi do'ire, më'ëre diez daripëa cuañequëre neñë.’ ¹⁸ Yequëpi dani capi: ‘Ëjaë, më'ë curiquëpi cinco pa'ye jerepa nehuë.’ ¹⁹ Cui'ne iquëreje sehuopi: ‘Më'ë cato cinco daripëa cuañequë pa'ijë'ë.’ ²⁰ Ja maca yequëpi dani capi: ‘Ëjaë, iye pa'iji, më'ë curiquë pañuelo ca'tipëna deani de'huase'e. ²¹ Më'ëpi paire oima'ë yo'oquë më'ë isi ma'ñere tsi'soni, cui'ne më'ë t̄a ma'ñere coa tēaquë, yo'oquëni ca'raquë pahüë.’

²² Caquëna, paï ëjaëpi capi: ‘Co'a jo'yaë, jare më'ë case'epi iñoji, më'ë co'aquë pa'iye. Jaje yë'ë paire oima'ë yo'oquëpi yë'ë ne ma'ñere tsi'soquë cui'ne yë'ë t̄a ma'ñere coa tēaquë yo'oye asaquë sëte. ²³ ¿Me yo'oquë curiquë isirena, itipi ne do'ire co'ye sai hue'ñana tēoma'ë paquë'ni, yë'ë dani iti mañaque neja'quëta'are huë'e t̄itasi maca?’ ²⁴ Jaje cani iti maca pa'icohua'ire capi: ‘Jiojë'ë, curi tē'quire. Jioni isijë'ë, diez tē'ña paquëna.’ ²⁵ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite: ‘Ëjaë, tsoe diez tē'ña paquëre me ai jerepa isiyë'ni?’ ²⁶ Cajëna, paï ëjaëpi sehuopi: ‘Nuñerepa cayë, paquëni ai jerepa se isiyë pa'iji. Jaje pa'ina, cui'ne peoquëni coa ai jerepa se jio coñe pa'iji, si'aye i payeje peo hue'ñarepa. ²⁷ Cui'ne yecohua'i yë'ëre ëjaë de'oye coesicohua'ire quërëjani iñona dani yë'ëque ñaquëna, huani jeajë'ë,’ capi.”

Jesupi Jerusalén Cacase'e

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Jn 12.12-19)

²⁸ Jaje iye se ca tējini Jesús Jerusalénna saji'i. ²⁹ Tsoe Betfagé cui'ne Betania daripëa cui'ne Olivos hue'yosi cutihuëa t̄i'añe ja'i maca pa'i i ye'yacohua'ire cayaohua'ire jëjo saopi. ³⁰ Ñeje caquë:

“Ja maca ja'ye daripëna saijë'ë. T̄i'a maca jarote pa'ija'quë api, burro sëasiquëpi, païje ja yë'ta'a tuima'quëpi. T̄i'ani joyeni dajë'ë. ³¹ Joyejëna, yecohua'ipi me neja'quëni saye'ni secohua'i pa'ito, cajë'ë, Ëjaëpi yo'oye pa'iji.”

³² Ja maca i ye'yacohua'ipi sani Jesús case'eje t̄i'ahuë. ³³ T̄i'ani burroni joyejëna iti tse acohua'ipi se'ë:

“¿Me neñu'ju joyeye'ni?”

³⁴ Cajëna, iohua'ipi sehuohüë:

“Ëjaëpi yo'oye pa'iji, caëna, yo'oyë.”

³⁵ Jaje quëani joyeni Jesús quë'rona sahuë. Sani cañapi burro jetena jajeni Jesure mëo ñohüë. ³⁶ Ja maca ñu'i saji'i. Saina, paï cañare i saija'a ma'ana jajehüë. ³⁷ Olivos cutihuë perepë cajeye ja'i macare pa'ina, si'ahua'i ite asani tuicohua'ipi Maija'quëre sihuajë cui huëohüë, paï yo'o t̄i'a ma'ñere yo'oquëna, ñasicohua'ipi. ³⁸ Ñeje cajë:

“De'okuëre papi paì Èjaë daiji, Maija'quë jëjo daoquëre papi, de'oye pa'iyere papi conì. Jaje pa'ito sihuañu'u, ìte ma'tëmo acohua'ijë sihuajëna.”

³⁹ Jajë maca fariseohua'i paì jopore conì pa'icohua'ipi cahuë, ìte:

“Ye'yaquë, më'ëre tuicohua'ire cama'pë cajë'ë.”

⁴⁰ Jaje cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayë. Icohua'ipi cuiye jëcoghua'i pa'ito quëna pëapi cuija'coa.”

⁴¹ Jajë maca Jesús Jerusalén quëno maca tì'acquë ìti daripëre ñani oji'i. ⁴² Ñeje caquë:

“ìiye mu'se më'ë de'hue asato yë'ë isiye de'ora'pi. Më'ë de'oye pa'iyë tì'ara'huë, isiyere! Jaje pa'iquëta'are yure cato yahuese'e pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë ña tì'añe peoji.

⁴³ Co'a mu'se tì'aja'coa, më'ëre. Më'ëre sañope yo'ocohua'ipi quëna tëhuopajë pa'iore të'yajaicohua'i a'ë. Jaje yo'oni coa si'a te'ñapi etaye peojajë cajë yo'ocohua'i a'ë. ⁴⁴ Jaje yo'ojë yejana si'aye quëna pëa ne tao oaja'cohua'i a'ë, huani jëaja'cohua'i a'ë, më'ë mamajëre, huesë pa'isi do'ire Maija'quë më'ëre do'i daisi maca.”

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa Tose'e

(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Jn 2.13-22)

⁴⁵ Jajë maca Jesús Maija'quëre huë'ena cacani ìti huë'ena co'amaña isijë cui'ne huerojë yo'ocohua'ire peo hue'ñarepa eto saopi, hue'sena. ⁴⁶ Yo'okuë capi, jaohua'ire:

“Toyase'e caji, ñeje: ‘Yë'ë huë'e cato Maija'quëre se huë'e a'ë.’ Jaje pa'iota'are mësaru cato, co'amaña ñaohua'i tu'aro neni yo'oyë.”

⁴⁷ Si'a mu'seña Jesús ye'yapi, Maija'quëre se huë'ena. Jaje ye'yaquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne paì daripë ëjaohua'ijë me neni huani jëoja'cohua'i a'ni cuasajë co'ehuë, ìti yo'o ja'ñere. ⁴⁸ Jaje co'ejëta'a tì'ama'pë paë'ë, ìte ne ja'ñere. Si'a paì ise'ere asajë cui'ne sehuojë yo'ojëna, ñajë.

20

Jesús Cuañeñerepa Pa'iyë

(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

¹ Te'e mu'se Jesús Maija'quëre se huë'ere paire ye'yaquë cui'ne huaso cocare quëaquë pa'ina, tìtahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i, cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne aiohua'i conì. ² Jaohua'ipi tìtani cahuë:

“¿Quëajë'ë, ìque tutupì cuañequërepa pa'ì yo'okuë'ni, iye? ¿Ìqueipi iye cuañe tutu isina, yo'okuë'ni?”

³ Cajëna, jajë maca Jesupi jaohua'ire capi:

“Yë'ëre cui'ne sesi'i, mësarute. Sehuojë'ë, yë'ë cato: ⁴ ¿Nepi cuañere'ni, Juan oco doquë pa'ì ja'ñe? ¿Maija'quë panita'a paì?”

⁵ Caquëna, sehuoye pajë coa sa'ñe johua'ija'a cahuë, ñeje:

“¿Me caja'cohua'i a'ni? Maipi Maija'quëpi jëjo daopi cacohua'i pa'ito ìpi sehuoja'quë pa'ini: ‘¿Jaje pa'ita'are me yo'ojë sehuoye pare'ni?’ ⁶ Cui'ne maipi paìpi cuañesiquë paji'ì catoje, si'a paì huëni maire quëna pëapi jëajë huani jëaja'cohua'i pa'ini, si'aohua'ì Juanre Maija'quë coca quëaquërepa paji'ì cuasajë cahuë.”

⁷ Jaje cuasani cahuë: “Huesëyë. Ne sa'api Juanre oco doquë pa'ì ja'ñe cuañehuë.”

⁸ Cajëna, Jesuje capi, jaohua'ire:

“Yë'ëjë mësaru sese'e quëaye pañë.”

Co'acohua'ì Yo'oye Ayere Quëaye

(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)

⁹ Jajë jetyo'jë Jesús paire coca ca huëopi. Paì yo'oyejë pa'ye neni quëapi, ñeje:

“Paji'ì, te'ì tsio paquëpi cuiya'ì tani ì co'amaña necaicohua'ina isì nëoni sani huesëquë.

¹⁰ Tëaye tì'asi maca saisiquëpi ì jo'yaëre jëjo daopi, co'amaña necaicohua'ire seni tëani dajë'ë, yë'ëre nëocaise'ere caquë. Jaje canì jëjo daosiquëni jaohua'ipi coa tarapi të'canì

jëjo saohuë, peoquëre. ¹¹ Ja maca ìti tse aquëpi yequë jo'yaëre jëjo dao copi. Cui'ne jaëteje tarapi të'cani jëjo saohuë, ti ìsima'pë. ¹² Ìti tse aquëpi tìjupë yequë jo'yaëre jëjo daoruje co'amaña necaicohua'ipi ñani jaëteje të'cani hue'sena quërë eto saohuë, pëijë. ¹³ Ja maca ña jujani ìti yeja tse aquë capi: '¿Me neñe jaje pa'ito? cani ì oi mamaquëre pani jëjo saopi. Jaëni ñanita'a ca'rajë de'oye sehuoja'cohua'i a'ë.' ¹⁴ Jëjo saouna, ìpi tì'aquëna, tsio ñacaicohua'ipi ñani sa'ñe cahuë: 'Iquëpi iye tsio tse aquë de'oja'quë api, huani jeoñu'u. Jaje yo'oni ti ñese maipi ìti tse acohua'i de'oñu'u cahuë.' ¹⁵ Jaje cani tsio peo hue'ñana etoni ìte huani jeohuë."

Jaje quëani Jesupi seji'i:

"¿Jaje yo'osi do'i me yo'oja'quë a'ni, ìti tsio aquë jaohua'ire?"

¹⁶ Cani capi, ìpi:

"Dani co'amaña necohua'ire huani jëani yecohua'ina ìsija'quë api, ì yeja."

Jaje caquëna, iyere asani cahuë:

"Jaje yo'oto Maija'quëje coeni!"

¹⁷ Jaje cajëna, Jesús ìohua'ire ñani capi:

"Jaje mësarü cuasato, ¿iquere caquë'ni, toya pëpë, pa'iyë ñañu'u? Ñeje caji:

Huë'e necaicohua'i ne jujani nejosi quëna pëpi

Jaopi yure quëna pë ìorepa pa'iji.

¹⁸ Jao quëna pë ëmëje'na paipi tomecohua'i pani, tome jë'yeye pa'iji. Cui'ne quëna pëpi paì ëmëje'na tomeço pani peo sëpëarepa neñe pa'iji."

Pa'i Do'ire Saiñe Ayere Ye'yese'e

(Mt 21.45-46; 22.15-22; Mr 12.12-17)

¹⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Jesure ìti macapi tseani coñu'u maini caquë jaje quëaji. Cuasajëta'a paìni ca'rajë yo'oye pahuë. ²⁰ Ja maca yahue de'o pairepa cayeje cajë coa cosoja'cohua'ire jëjo saohuë. Jaohua'ipi sejëna, ìpi tayo caëna, ja do'ire paì ëjaëna tseani ìsiñu'u cajë. ²¹ Ìte seni ñañu'u cajë saiscohua'ipi cahuë:

"Ye'yaquë, më'ë paire nuñerepa caquë ye'yaquëpi cui'ne paireje si'ahua'ire si'a yë'quë maca caquëpi coa ai jerepa nuñere pare Maija'quë cocare ye'yaquëna, asayë, yëquë.

²² Jaje pa'ina, señë. Quëajë'ë: ¿De'oquë pa'ì do'ire paì ëjaë Césarna saiñe, panita'a co'aquë?"

²³ Cajë sejëna, tose Jesús asapi, ìohua'i co'aye cuasajë señe. Jaje ñani capi:

"¿Me yo'ojë yë'ëre jaje neñañu'u cajë yo'oye'ni? ²⁴ Iñojë'ë, curiquë të'quire. ¿Ne tsiare hue'eco'ni? ¿Cui'ne ne mamire toyase'ëje hue'eco'ni?" Caquëna, ìohua'ipi sehuohuë:

"Romano paì ëjaë mamire toyasicoa."

²⁵ Cajëna, ja maca ìpi capi:

"Jaje pa'ito ìsijë'ë, romano paì ëjaëna ì tseço pa'ito. Cui'ne Maija'quë tse pa'ito Maija'quëna ìsijë'ë."

²⁶ Jaje paì ña hue'ñana si'aye ìohua'i cosojë neñu'u cajë yo'ose'ere sehuoquëna, ñani ai ta'ñe asaji cuasajë ca'rajë jerepa cama'pë paë'ë.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Señe

(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

²⁷ Jeteyo'je Saduceohua'ipi Jesure sani ñahuë. Jaohua'i Saduceohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cacohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi cahuë, Jesure:

²⁸ "Ye'yaquë, Moisés toyani yëquëre jeocaji'i, ñeje: Te'ì ëmëpi mamajëre pama'ë nëjore jëoni ju'isiquë pa'ito ì yo'jeipi hual'jeore huejani mamajëre pacaiye pa'iji, maja'yë do'ire, toyapi careña. ²⁹ Jaje pa'ina, te'e tsëcapëre siete ëmëohua'ipi ñeje yo'ohuë: Maja'yëpi huejapi. Huejani mamajëre peoquë juji'i. ³⁰ Juquëna, jeteyo'je aquëpi hual'jeore huejani cui'ne jaëje juji'i, mamajëre peoquë. ³¹ Ja maca toasoñe aquëpi huejapi ìote jaëje cui'ne

yo'opi. Jare jajese'e siete pa'iohua'i huejajë mamajëre peocohua'i juju sahuë. ³² Ai jeteyo'jerepa nomio juco'ë. ³³ Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ¿nepi jaote nējore paja'cohua'i a'ni, si'ahua'i siete pa'iohua'i huejasicore?"

³⁴ Cajëna, ja maca Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Iye yeja cato emëohua'i cui'ne nomiohua'i huejajë. Cui'ne nomiohua'ire huejojë yo'oyë. ³⁵ Jaje pa'iquëta'are sehuosicohua'ipi ju'isicohua'ipi huëisicohua'ipi ma'tëmo tì'ani huejaye peoji, cui'ne mamajëre pajë huejoye peoji. ³⁶ Jaro cato huiñaohua'ijë pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë ju'isicohua'ipi huëisi do'ire Maija'quë mamajërepa pa'ija'cohua'i a'ë, ju'ima'cohua'i. ³⁷ Jaje pa'ina, soquë yëpi tsë'isi maca, Moisés ñaquë pa'ise'ere toyase'e acopi caji, ñeje: ‘Ëjaëpi ca'aji'i. Yë'ë cato Abraham, Isaac, Jacobo, Diosu a'ë. Ja do'ire asayë, ju'isicohua'ipi huajëcohua'i huëiye.’ ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë ju'isicohua'i Diosu peoji, coa ai jerepa huajëcohua'i Diosupi. Jaje pa'ina, ite cato si'ahua'i huajëcohua'ise'e pa'iyë. Peoji, ju'isiquë ipi ñato.”

³⁹ Ja maca cuañese'e ye'yacohua'i acohua'ipi cahuë:

“Ye'yaquë, de'oyerepa cahuë, më'ë.”

⁴⁰ Jaje cani ai jerepa jaiye señe pañuë, ca'rajë.

Ne Mamaquë A'ni, Cristo

(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

⁴¹ Jesupi capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë Cristore David tsëcapë api caye'ni? ⁴² Jaje ipi David ñeje casiquëta'are Salmos toya pëpëna:

Ëjaëpi capi, yë'ë Ëjaëre:

Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena.

⁴³ Më'ëre sañope yo'ocohua'ire yë'ëpi më'ë quëo të'ya me macaja'a.

⁴⁴ ¿Jaje pa'ito me yo'oquë Cristo David tsëcapë aquë pa'iquë'ni, tsoe jare ipi Davidpi Yë'ë Ëjaë cato?"

Ju'isicohua'i Huëiye Ayere Señe

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

⁴⁵ Si'a pa'i asahuë, Jesús i ye'yacohua'ire jaje cajëna:

⁴⁶ “Cuañese'e ye'yacohua'i cato tsoa caña suñani cui'ne de'oyerepa jai pa'i pa'i hue'ñapi pëpajëna, cui'yere yëcohua'i a'ë, cui'ne pa'i tsi'si huë'ñaje ai de'o ñu'i saina co'ejë ja'ruyere yëcohua'i a'ë, jerepa pa'iohua'i a'ë cajë. Jaje yo'oye mësaruta'a de'hua ñajë'ë. Cui'neje yo'oma'pë pañu'u cajë. ⁴⁷ Cui'ne hua'jeohua'ireje iohua'i huë'ña jiojë yo'ocohua'i a'ë, cui'ne pa'ipi de'ocohua'i a'ë cajajë cajë, tsoerepa secohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jaohua'i a'ë, iti co'ayerepa sai cuañoja'cohua'i.”

21

Peocopi Maija'quëre Isiye

(Mr 12.41-44)

¹ Jesús ñapi, jaiye pacohua'ipi Maija'quëre se huë'ena cacajë, mahuëana curiquë ayajë Maija'quëre isijëna. ² Cui'ne ñapi, te'o hua'jeo macapi caya a'ri tē'ña mahuëna ayacona.

³ Ñani Jesupi capi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ico hua'jeo ti peocopi si'ahua'i isiye jerepa isio. ⁴ Jaje pa'ina, jaohua'i si'ahua'i isihuë, iohua'i huero jujajëna, nëañere. Jaje pa'iquëta'are ja'o ti peocopi isio, si'aye io paco pa'i mañare.”

Maija'quë Huë'e Nejosico Pa'i Ja'ñe

(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

⁵ Yecohua'ipi cocare cahuë, Maija'quëre se huë'e ayere, cui'ne io de'o quëna pëapi nesico pa'iyere cui'ne Maija'quëre coa isisi co'amañapi nesico pa'iyere. Jaje cajëna, Jesupi capi:

⁶ “Yequë mu'se mësarü ñase'e peo hue'ña nejo ja'ñe tì'asipi, yequë quëna pë ëmëje'e tuiyeje peoyerepa.”

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño ja'ñe
(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

⁷ Jaje caquëna, sei'ë, ìte:

“¿Ye'yaquë, je yëhua jaje më'ë case'eje yo'oja'coa'ni? ¿Me yo'o iñoñe pa'ija'coa'ni, iye yo'oye tì'añe ja'i maca pa'ito cahuë?”

⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“De'hua ñajë'ë, mësarute cosojë. Jaje pa'ina, cayë. Jai pai yë'ë mamire cajë yo'oja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, 'yë'ë a'ë, Cristo,' cui'ne 'yure a'ë. Tsoe tì'api' caja'cohua'i a'ë. Jaje catojë, sehuoma'pë pa'ijë'ë. ⁹ Yequë yejapi cui'ne yequë yejana uihuaye pa'ina, cui'ne sa'ñe ìti yeja acohua'ija'a uihuaye pa'ina, asani, quëquëma'pë pa'ijë'ë. Jaje iyepi du'ru tëtö saiye pa'ija'coa. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a carajaimërepa tì'añe paja'coa.”

¹⁰ Ai jerepa yequeje ñeje capi:

“Te'e jai yejapi cui'ne jai yejana se uihuaye pasipi. Cui'ne yequë paipi yequë pai ja're uihuaja'cohua'i a'ë. ¹¹ Pasipi, yeja ñu'cueyeje, ao ëa ju'ñe. Cui'ne coa si'a hue'ña ju'ì dahuë pasipi. Cui'ne ma'tëmopi huajëya'ye yo'oye pa'ina, ñaja'cohua'i a'ë. Cui'ne jaiye ti ña ma'ñere ñaja'cohua'i a'ë.

¹² Ja yë'ta'a iye si'aye yo'oma'në, mësarute tseajë cui'ne josa yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë co'acohua'i a'ë cajë saja'cohua'i a'ë, pai tsi'si hue'ñana. Paire co hue'ñana coja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë pai ëjaohua'i quë'rona, cui'ne cuañecohua'i quë'rona saja'cohua'i a'ë, yë'ë mami do'ire. ¹³ Jaje yo'ojëna, mësarü yë'ë cocare quëacaija'cohua'i a'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, tsearena, ca ja'ñere ne de'huañu'u cajë ai cuasama'pë pa'ijë'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, yë'ëpi ta'ñe coca caye isiquëna, mësarute sañope yo'ocohua'ire sañope de'hue sehuoye peoyerepa cui'ne quëcoye peoyerepa caja'cohua'i a'ë, mësarü. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarü ja'quëohua'ipi, yo'je tsipi, do'ijëpi cui'ne cajeohua'ipi, tseani yecohua'ina isija'cohua'i a'ë, cui'ne yecohua'ini huanì jëaja'cohua'i a'ë. ¹⁷ Cui'ne si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. ¹⁸ Jaje yo'ojëta'are mësarü sïopë naña me macaje te'ojë ne huesëye pasipi. ¹⁹ Yo'o jujama'pë nuñerepa pa'isicohua'i pani, ti pa'iyere pana tì'aja'cohua'i a'ë.

²⁰ Jerusalén daripëre soldado paipi tëhuo të'ijaisico pa'iona, ñani ja maca cuasajë'ë, yure maca nejosico pa'ija'coa cajë. ²¹ Ja maca Judea pa'icohua'ipi catiye pa'iji, jai cutihuëna. Jerusalén daripë pa'icohua'ipi etani saiye pa'iji, yequë hue'ñana. Cui'ne tsio pa'icohua'ipi co'iye peoji, cui'na daripëna. ²² Ja mu'seña cato iohua'i yo'osi do'ire sai mu'seña pasipi. Jaje yo'o mu'seña si'aye toyase'e tì'asipi. ²³ Co'ayerepa ja mu'seña tsi ëta pëa maña cui'ne tsi tu'ña pacohua'i maña ai yo'oja'cohua'i a'ë, Maija'quë pëi ai yo'oye nesi maca. ²⁴ Jaje pa'ina, huajore huaijë yecohua'i huahuoja'cohua'i a'ë, yecohua'ini coa tsësejë coa si'a hue'ñana saja'cohua'i a'ë. Cui'ne judío pai peocohua'ipi Jerusalén daripë tsa'cu huesoja'cohua'i a'ë, Maija'quë ña nëosi tëcahuë, carajai macaja'a.

Pai Mamaquë Dani Coñe

(Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)

²⁵ Ja maca ëse yo'oye, cui'ne ñañë yo'oye cui'ne ma'ñocohua'i yo'oyere ñajë iye yeja pa'icohua'ipi cuasa co'me huesësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jai tsiayapi co'poco ai pìsiquëna, asajë quëquësicohua'i pa'ijë. ²⁶ Pai coa quëquë huesëjë ju'ise'eje pa'iohua'i dahuëra etajajëna, yo'oja'cohua'i a'ë, iye yeja carajai yo'o maca, ma'tëmo tuture paque tsasija'coa. ²⁷ Ja maca ñaja'cohua'i a'ë, Pai Mamaquë sirija'a tutu quë'ire papi cui'ne i

de'oye pa'iyepi daina. ²⁸ Jaje pa'ina, iyepi si'aye yo'o huëoquëna, ñani sihuajë'ë, cui'ne sïopëa maña mëani ñajë'ë, tsoe de'oye pa'iyë mësarute isija'quëpi daija'quë api cajë.”

²⁹ Ja maca quëapi, paï ñajëna, soquë yë yo'oyeje pa'ye ñani quëaquë capi:

“Higuera soquë yë yo'oyeje pa'ye yo'oja'coa. Tsoe mësarupi ta'ñe asacohua'i a'ë, io yo'oye. ³⁰ Jaje pa'ina, ja'opi mëa huëoquëna, ñani ometëcahuë ti'añe ja'yere pa'iji, cacohua'i a'ë. ³¹ Jaje cui'ne yë'ë case'epi ti'acquë yo'o huëoquëna, ñani tsoe ti'aji. Ja'yere pa'iji, Maija'quë cuañe te'te.

³² Nuñerepa cayë. Si'aye iye jaje yo'o saoja'coa. Ja yë'ta'a yure iye yo'o huëo ñasicohua'i pa'icohua'i juju sama'në. ³³ Jaje pa'ina, ma'tëmo, yeja pani tējini carajaija'coa, yë'ë cocata'a ti pani huesëja'coa.

³⁴ De'hua ñare pajë pa'ijë'ë, më joñoare jëa joyo neñere, co'aye yëyere, cono cuepeyere cui'ne iye yeja pa'ijë de'oye pañu'u cayere, ja mu'se ti'acquëna, cuasama'pë yo'oyepi. ³⁵ Trampana sïoñeje yo'oja'coa, ja mu'se si'a hue'ña yeja pa'icohua'ire. ³⁶ Ne de'huasicohua'ipi pa'ijë'ë, Maija'quëre si'anë sejë, iye tëto saitoje jëasicohua'i pa'icohua'ipi Paï Mamaquë daina, de'oyepi iñoja'cohua'i.”

³⁷ Ja mu'seña cato Jesús ye'yapi, Maija'quëre se huë'e Jerusalén pa'icona. Cui'ne ñamire Olivos hue'yosi cutihuëna sani pëapi. ³⁸ Jaje pa'ina, si'a nea hue'ña paipi da'ë'ë, Maija'quëre se huë'ena i quëaquëna, asañu'u cajë.

22

Jesure Tseñe Cuasayere

(Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Jn 11.45-53)

¹ Jujuma' ao aïñe ti'añe ja'i maca pa'iji, ja cato. Egípto paï mamajëse'ere huai Israel paï mamajëre huaiye pase'ere co'ye cuasajë sihuajë yo'oye pa'iji. ² Ja mu'seña Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi, Jesure me neni huani jeoja'cohua'i a'ni cuasajë co'ehuë, ite asa paini ca'rajë.

³ Ja maca huati ëjaëpi Judas cui'ne yequë mami Iscariote hue'equëna cacapi, doce Jesús soisicohua'i aquëna. ⁴ Cacaquëna, jaëpi saji'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona cui'ne Maija'quëre se huë'e ñacaicohua'i quë'rona sani jaohua'i ja're conï Jesure ñeje yo'oni tseani mësarü jëñana isi'ñe pa'i api capi. ⁵ Jaje caquëna, asani jaohua'i ai sihuajë curiquë saiñu'u ca nëohuë, ite. ⁶ Cajëna, ipi sehuoni ite tseja ja'ñere me paï peo maca ite tseani isija'quë a'ni cuasaquë i yo'o ja'ñe co'epi.

Na'i Maca Jesús Aise'e

(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

⁷ Jujuma' ao aijë cui'ne yëi ñamare huani Maija'quëre isijë se mu'se ti'api. ⁸ Ti'aëna, Jesupi Pedrore cui'ne Juanre jëjo saokuë capi:

“Sani ne de'huajë'ë, na'iquëna ai ja'ñere Israel paï fiestare cuasajë.”

⁹ Jaohua'ipi ite sei'ë:

“¿Jerona ne de'huaye'ni?”

¹⁰ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësarü jai daripëna caca maca ti'aja'cohua'i a'ë, te'i ëmëpi yurupëna oco saquëni. Ti'ani i huë'ere pana tuijë'ë. Ipi cacaquëna, ñani te'e cacajë'ë. ¹¹ Cacani ja maca iti huë'e aquëre sejë'ë: ‘¿Jerore pa'ico'ni, yë'ë ye'yacohua'i ja're conï na'iquëna, Israel paï fiestare cuasajë aija'a tu'rihuë? Capi ye'yaquëpi, cajë'ë. ¹² Jaje cajëna, ipi iñoosipi, ëmëje'e tu'rihuëpi, jai hue'ñapi tsoe si'aye pa'iconi. Ñani jaronä ne de'huajë'ë.”

¹³ Jaje caëna, jaohua'ipi sani jare Jesús case'eje ti'ahuë. Ti'ani Israel paï fiesta yo'oyere cuasajë ne de'huaë.

¹⁴ Ao aïñe ti'asi maca Jesús cui'ne i ye'yacohua'i conï ja'ruhuë, ao ai saihuëna. ¹⁵ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Mësaru ja're coní iye fiesta na'iquëna, aiñe yëhuë. Ja yë'ta'a yë'ë ai yo'oye tì'ama'në.
 16 Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Tijupë cui'naëpi mësaru ja're coní iye fiesta yo'o coñe paja'quë a'ë, iye yejana. Iye yo'oye Maija'quë te'tena ne sao maca ja maca ani cosí'i.”

17 Ja maca jaje cani ucu duruhuë ini Maija'quëre de'oji, se pëpani capi:

“Iyere ini huahuejë'ë. 18 Care payë, mësarute. Tijupë cui'naëpi cuiya'i cono ucuma'ë pa'ija'quë a'ë, Maija'quë cuañe te'tena yo'oye tì'añe pãto.”

19 Ja jeteyo'je panpë ini Maija'quëre de'oji se pëpani ipi hua'quequë jaohua'ina isipi. Isini capi:

“Iye yë'ë ca'ë. Iye yo'oyeje pa'yere yo'ojë'ë, yë'ëre cuasajë.”

20 Jaje cui'ne ucu duruhuëje ani tējimi ini capi:

“Iye ucu duruhuë cato huajëye yo'o ja'ñere ca nëoñe a'ë, yë'ë tsiepi mësaru de'oye pa'i ja'ñere caquë nejoja'a do'ipi.

21 Jaje pa'ina, yë'ëre cosoquë tseani yecohua'ina isija'quë iñore pa'iji, yë'ë ja're te'e ao ai saihuëna tëose'epi. 22 Jaje yo'oye pa'iji, Paí Mamaquë cato jare ite quëa nëosi ma'aja'a saiji. Jaje pa'iquëta'are iteaye pa'i pa'iji, iti yehuoja'quë!”

23 Ja maca jaje caëna, iohua'ija'a sa'ñe seí'ë, “¿nëpi mai aquë yehuoja'quë a'ni?” cajë.

Nëpi Jerepa Pa'iquë Api Sa'ñe Caye

24 Ja maca sa'ñe cajë, “¿nëpi ai jerepa pa'i pa'ija'quë a'ni?” cahuë. 25 Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yejaña ëjaohua'ipi iti necaicohua'ire cajë cuañecohua'i a'ë, cui'ne iti yeja de'oye pa'i ja'ñere cajë necaicohua'ipi, cajeohua'ire hue'yocohua'i a'ë, iohua'i ëjaëre. 26 Jaje pa'iquëta'are mësaru cato jaje yo'ocohua'i pa'iyë peoji. Coa ai jerepa ñeje yo'oye pa'iji. Iti ai jerepa pa'ipi mësaru aquë cato tsí posëje pa'i pa'iyë pa'iji, cui'ne iti cuañequëpi coa necaiquëje pa'i pa'iyë pa'iji. 27 Jaje pa'ito, ¿ne a'ni, ai jerepa pa'i, ao ai saihuëna ja'runi ñu'i aiquë, panita'a iti aore sa aoque? Jaje pa'ina, mësarupi ñato ao ai saihuë ñu'iquë api jerepa pa'iji, cayë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato mësarute necaiquë pa'iyë.

28 Mësaru a'ë, yë'ëre ai yo'oye pa'ina, si'anë yë'ë ja're coní pa'isicohua'ipi. 29 Jaje pa'ina, mësarute yë'ëpi cuañecohua'i pa'i ja'ñere, ja'quë yë'ëre isise'ëje isiyë. 30 Yë'ë ja're coní ao ai saihuëna, yë'ë cuañe hue'ñana aijajë cui'ne ucuja'cohua'ini cui'ne cuañecohua'i ñu'i saire pana ja'rujajë doce Israel paí tsëcapë acohua'i yo'ose'ere ña de'huaja'cohua'ini pa'ija'cohua'i a'ë, mësaru.”

Pedro Jesure Ñama'quë A'ë, Caye

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Jn 13.36-38)

31 Ejaëpi yequeje capi:

“Simón, Simón Satanáspi më'ëre trigo ñu'cuyeje pa'ye yo'osi'i caquë seji'i. De'hua ñajë'ë. 32 Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi më'ëni caquë Maija'quëre secaca'ë, më'ë cuasayëpi de'oye pa'ijaquë caquë. Më'ëpi ja yo'oye tëto sani yë'ëna ponësi maca. Cocaijë'ë, më'ë yo'je tsire nuñerepa pa'ija'cohua'ini.”

33 Jaje caquëna, Simónpi capi:

“Ejaë, yë'ë cato më'ë ja're coní co hue'ña cotoje co cuañosi'i cuasayë, cui'ne ju'iñe pa'itoje te'e ju'iñere yëyë.”

34 Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Pedro, care payë. Më'ëre iye ñata tome maca ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, toasoñe pa'ye cosoja'quë a'ë, më'ë ñama'quë a'ë ite, yë'ë caquë.”

Tì'a Tējji, Jesús Ai Yo'oye

35 Jesupi seji'i, jaohua'ire:

“Mësarute topëa peocohua'ire cui'ne curiquë peocohua'ire, cui'ne zapatoje peocohua'ire jëjo saosi maca ¿mësarute co'amaña jopo caraë?”

Jaje seina, iohua'ipi cahuë:

“Pani.”

³⁶ Cajëna, capi, jaohua'ire:

“Jaje yo'ose'e pa'iquëta'are yure cato tiñe yeque yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, topë paquë pani saye pa'iji. Cui'ne curiquë ayacore paquë pani saye pa'iji. Cui'ne hua'ti peoquë pani dëi ju'i care isiquë curi neni hueroye pa'iji, hua'tije. ³⁷ Yë'ëna tsoe toyajë pa'ise'ere ti'añe pa'iji. Ja toyase'epi caji: ‘Co'acohua'i ja're conì cuëcuehuë.’ Jaje pa'ina, si'aye toyase'e nuñerepa ti'añe pa'iji, yë'ëna.”

³⁸ Jaje caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Ëjaë, iñore caya hua'ña pa'iji.”

Jaje cajëna, ipi sehuopi:

“Tsoe ti'api.”

Jesús Getsemaní Quë'rona Señe

(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

³⁹ Ja maca saji'i, etani Olivos cutihuëna noni i sai hue'ñana. Saina, i ye'yacohua'ije conì tuë'ë, ite. ⁴⁰ Iti hue'ña ti'ani, jaohua'ire capi:

“Sejë'ë, huati neña maca taiñe paja'cohua'i.”

⁴¹ Cani ja jeteyo'je Jesús jaohua'ire jeoni saji'i, quëna pë jeoñe ja'i macana. Jarona do're ja'runi seji'i, Maija'quëre. ⁴² Ñeje caquë:

“Ja'quë, më'ëpi iye sëje cono da'ca nejocaiye pa'ito nejocaijë'ë, ai yo'o ja'ñere. Ja yë'ta'a yë'ë cuasase'ejë yo'oma'ë pa'ijjë'ë. Coa ai jerepa më'ë cuasase'ere yo'osi'i.”

⁴³ Jaje pa'ina, Maija'quë huiñaëpi ma'tëmopi ñaipi, ite tutu isisi'i caquë. ⁴⁴ Jaje ai oi yo'oquë ai jerepa tutu Maija'quëre seji'i cui'ne i ai ësë cajeyeje pa'ye tsiepi yejana cajepi.

⁴⁵ Jaje Maija'quëre seni tējini huëni saji'i, i ye'yacohua'i quë'rona. Ti'acquë ñaquëna, oiyepi quëco huesouna çaisicohua'ipi pa'ë'ë. ⁴⁶ Pa'ijjëna, ja maca capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë çaisicohua'ipi uñe'ni? Huëijjë'ë. Huëni sejë'ë, huatipi neñaquëna, taima'pë pa'ija'cohua'ipi.”

Jesure Tseañe

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Jn 18.2-11)

⁴⁷ Jesupi ja yë'ta'a cocare caëna, jai pai ti'asi macajë Judas hue'equë doce i soisicohua'i aquëpi du'ru daji'i. Daina, yecohua'i jeteyo'je da'ë'ë. Jaëpi ti'ani Jesure tsu'susi'i caquë tsio daji'i. ⁴⁸ Tsio dai maca Jesús ite capi:

“Judas, ¿coa tsu'suquë sihuayeje pa'yepi yo'oquë yehusosi'i caquë yo'oquë Pai Ma-maquëre, më'ë?”

⁴⁹ Ja maca Jesús ja're conì pa'icohua'ipi ñani sei'ë:

“Ëjaë, ¿hua'ñapi jaohua'ire huaiye de'oquë?”

⁵⁰ Jaje së maca iohua'i aquëpi tsoe Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jo'yaëni ëja te'te cajorona tëtöpi, peo te'terepa. ⁵¹ Jaje yo'oquëna, Jesupi capi:

“Jeojjë'ë, tsoe de'oji.”

Ja maca Jesús Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jo'yaë cajorore cui'naoni ini tuacaji'i. ⁵² Ja jeteyo'je Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne Maija'quë huë'e ñacai soldado pai ëjaohua'ire cui'ne aiohua'ire Jesupi capi, ite tseani sañu'u cajë daisicohua'ire:

“¿Co'amaña ñaëre yo'oyeje pa'ye mësarü tarapi, hua'ñapi conì date? yë'ëre tseañu'u cajë. ⁵³ Yë'ë mësarü ja're conì si'a mu'seña Maija'quëre së huë'e pa'ina, mësarupi yë'ëre pu'pema'pë pa'isicohua'ita'a jaje yo'o macapi ti'aëna, mësarü yo'ojë neañepi quëco huesosi maca.”

Pedro Cosose'e

(Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54, 66-72; Jn 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Ja maca Jesure tseani coñu'u cajë sahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë huë'ena. Sajëna, cui'ne Pedrojë tuji'i, so'o maca se ñaquë. ⁵⁵ Jaro hue'se daripë tēhuo sitopi toa suahuë. Suani ja'ru të'ijaë'ë, ijoja'a. Cui'ne Pedrojë iohua'i ja're conì ja'rupi. ⁵⁶ Ja maca te'o huë'e necaicopi toa yë'quë macare ja'rusiquëpi toa mia huë'ñare ñu'ina, ise'ere ai ñani cao:

“Iquë Jesús ja're conì pa'isiquë api.”

⁵⁷ Jaje cacona, Pedropi cosoquë capi:

“Ñama'quë a'ë, ìte.”

⁵⁸ A'ri maña tose pa'i maca yequëpi sani cui'ne capi:

“Më'ëje Jesús ye'yacohua'i aquë a'ë.”

Jaje caquëna, Pedropi capi:

“Pani. Yë'ë yequë a'ë.”

⁵⁹ Te'e hora tēto sai maca yequë cui'ne tītani capi:

“Nuñerepa më'ë ì ja're conì pa'isiquë a'ë. Cui'ne jaje pa'ipi Galilea aquë a'ë, më'ë. Asayë, më'ë cocana.”

⁶⁰ Caquëna, Pedropi capi:

“Huesëyë, yë'ë më'ë caye. ¿Iquere caquë'ni, jaje pa'ye?”

Ja yë'ta'a ìtire Pedro caquëna, cura yëji'i. ⁶¹ Yë'ina, ja maca Èjaëpi co'ye ponëni ñapi, Pedrore. Ja maca Pedro Èjaë case'ere cuasa ñajaji'i: “Ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, toasoñe pa'ye cosoja'quë a'ë, më'ë case'ere.” ⁶² Ja maca Pedro hue'sena etani ai oji'i, ì tayose'ere co'a ju'i.

Jesure Cue'cueye

(Mt 26.67-68; Mr 14.65)

⁶³ Jesure tseani pacohua'ipi cue'cuejë cui'ne ìte tara pëapi të'cahuë. ⁶⁴ Ìte ñaco ca cañapi sëani tsiana mosicapi të'cajë cahuë:

“¿Se ca ñajë'ë. Nepi të'care'ni?”

⁶⁵ Cui'ne jaiye yequë cocajë cahuë, ìte tea ju'ijë.

Judío Pai Ca Tëjicohua'ipi Jesure Yo'oye

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Jn 18.19-24)

⁶⁶ Mu'se pa'i maca Judío iohua'i Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i, cui'ne cuañese'le ye'yacohua'i tsi'sini Jesure sahuë. Jerepa ëjaohua'ipi ca tëjicohua'irepa quë'rona, senì asañu'u cajë, sani cahuë:

⁶⁷ “Quëajë'ë. ¿Më'ë aë, Cristorepa?”

Cajëna, ìpi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'ë ì a'ë catojë mësarü coa caji cuasaye pa'iji. ⁶⁸ Cui'ne yë'ëpi mësaruni sequë pa'ito yë'ë señere sehuo tì'añe peoji, cui'ne joye saoyeje paja'cohua'i a'ë. ⁶⁹ Jaje pa'isicohua'ita'are yureta'a Pai Mamaquë Maija'quërepa ëja te'tere ja'rusiquëpi ñu'ija'quë api, Èjaërepa pa'ija'quëpi.”

⁷⁰ Jaje caquëna, ja maca si'ahua'i ìte seì'ë:

“¿Jaje pa'ito më'ë aë, Maija'quë mamaquë?”

Sejëna, Jesupi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë, mësarü cayeje.”

⁷¹ Caquëna, ja maca iohua'ipi cahuë:

“¿Iquere cajë ai jerepa ì caquëna, asasicohua'ire co'eye'ni? Tose maipi asahuë, ì yë'ore pare cahuë.”

23

Pilatona Jesure Isiye

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Ja maca jaje cani si'ahua'i huëni Jesure sahuë, Pilato quë'rona. ² Jarona co'aquëre papi ca huëohuë, ñeje cajë:

“Iquë co'aye yo'oye ti'ahuë, yëquë paini co'a de'huaquë cui'ne pai do'i saima'pë pa'ijë'ë, romano pai ëjaëre caquë. Cui'ne, jare ipi yë'ë Cristo, pai ëjaëre pa'ë caquë api.”

³ Jaje caquëna, Pilatopi seji'i, ite:

“¿Më'ë a'ë, judío pai ëjaë?”

Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë, më'ë case'eje.”

⁴ Caquëna, ja maca Pilato capi, jaohua'ire Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire, cui'ne paire:

“Iquë co'aye yo'oye ti'ama'ë pa'iyë.”

⁵ Caquëna, iohua'ipi ai tutu cahuë:

“I ye'yapi si'a Judea paire co'a de'huaquë sañope ëjaohua'ire, yo'ocohua'ire nequë api. Jaje pa'ipi yure iñona cui'ne yo'oji, Galileapi huëosiquëpi.”

Herodesna Jesure Isiye

⁶ Pilatopi jare asani, jaje pa'ito iquë Galilea aquë a'ë capi. ⁷ Jaje pa'ina, mësarupi jaro aquë api carena, Herodes quë'rona jëjo saosi'i, Galilea daripë cuañequëna, capi. Ja mu'seña cato jaëje Jerusalénre paji'i. ⁸ Sarena, Herodespi ñani ai sihuaquë ai tsoe coa ña ëa ju'i pa'iquëpi i yo'oyese'e cajëna, asaquë paji'i. Jaje pa'ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oquëna, ñasi'i caquë pa'iquë paji'i. ⁹ Jaje pa'ipi jaiye seji'i. Sequëta'are Jesús te'oreje sehuoma'ë paji'i. ¹⁰ Cui'ne jarote Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi jaohua'ipi ite ai sañope cacohua'i pa'ë. ¹¹ Ja maca Herodes cui'ne i soldado pai tea ju'ijë co'aye yo'ohuë. Coa ini cue'cueñu'u cajë suñahuë, de'o cañare pai ëjaohua'i ju'i care. Ja jeteyo'je cui'naëni Pilato quë'rona jëjo saopi. ¹² Ja mu'se Pilato cui'ne Herodes cajeohua'i de'ohuë, ja'rë pëicohua'i pa'isicohua'ipi.

Jesure Huaiye Pa'iji, Caye

(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Jn 18.39-19.16)

¹³ Ja maca Pilato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne pai ëjaohua'ire tsi'soni, ¹⁴ capi:

“Mësarupi dahuë, iquëre yë'ë quë'rona co'aye paire yo'oji cajë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi seni asasi'i caquë mësarupi ñajëna, yo'ohuë. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi ñahuë, do'i peoquë pa'ina. Jaje pa'ito ique do'ire ite co'aye caye'ni. ¹⁵ Jaje pa'ina, Herodesje ti co'aye yo'oma'quë pa'ina, ña jujani jëjo daopi. Jaje pa'ina, iquëre huani jëoñe peoji. ¹⁶ Jaje pa'ina, coa si'seni jeteyo'je joye saoja'quë a'ë, pa'ija'quëre.”

¹⁷ Jaje fiesta mu'seña cosicohua'ire te'ire eto saokuë paji'i, paire de'oye yo'osi'i caquë. ¹⁸ Jaje caquëna, si'ahua'i cui huëohuë:

“¡Jaëte huani jëoñe pa'iji! ¡Barrabásni eto saojë'ë!”

¹⁹ Iquë Barrabás cato paire huaisiquëni cosiquë paji'i. Cui'ne ja daripë pai iohua'i ëjaohua'ire uihuaye huëoquëpi. ²⁰ Pilato cato Jesuni etoye yëpi. Jaje pa'ina, tijupë ca copi.

²¹ Caquëna, ai jerepa tutu cuihuë:

“¡Queja'quë api, queja'quë api!”

²² Toasoñe aye Pilato capi, jaohua'ire:

“¿Iquere co'aye yo'o u'ni, i? Yë'ë i co'aye yo'ose'e ti'ama'ë pa'iyë. Jaje pa'ire ¿me coa huaiye'ni? Jaje pa'ina, coa ai si'seni jëjo saosi'i, pa'ija'quëre.”

²³ Jaje caquëna, ai jerepa tutu cuihuë, queja'quë api cajë. Jaje ai cui do'ipi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i case'e ja yo'oye ti'ahuë. ²⁴ Ja maca Pilato iohua'i yëjë cayeje yo'ose'e pa'ijaquë cuasapi. ²⁵ Cuasani jaje iohua'i casiquëni eto saopi, paire huaiquë co'aquëni. Ja maca Jesuni iohua'i yëyeje huaija'quëre isipi.

*Ite Quese'e**(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Jn 19.17-27)*

²⁶ Ja maca Jesure queja'quëre sajëna, Cirene aquëpi Simón hue'equëpi sañope daina, tì'ani tseani cuañehuë, Jesure queja'core cruzu hue'equë saja'quëre cajë Jesupi du'ru saina.

²⁷ Jaje saina, jai pai tuë'ë. Cui'ne nomiohua'ijë jai pai oijë cuijë saë'ë, ini co'a ju'ijë.

²⁸ Jaje oijëna, Jesús ñani capi, jaohua'ire:

“Jerusalén nomiohua'i oima'pë pa'ijë'ë, yë'ëre. Coa ai jerepa mësarujá'a cui'ne mësarumamajëni oijë'ë. ²⁹ Yequë mu'se ñeje caye tì'aja'coa: ‘Nomiohua'i mamajëre peocohua'i, tsi pama'pë pa'isicohua'i, cui'ne ojeje tsosama'pë pa'isicohua'i jerepa sihuaja'cohua'i a'ë.’ ³⁰ Cajëna, paipi ca huëoja'cohua'i a'ë, ai cutire: ‘Yëquëna quëñojë'ë’ cui'ne a'ri cutihuëare caja'cohua'i a'ë, ‘Yahuejë'ë, yëquëre.’ ³¹ Huajë soquë yëje pa'ini yë'ëre jaiye yo'oni me mësarute paja'cohua'i a'ni cuëni soquë yëje pa'iohua'ire.”

³² Jesús ja're coní huaija'cohua'ire caya paire sahuë, co'amaña yahue ñacohua'ire. ³³ Ja maca Pai Siopë hue'yosi hue'ñana tì'ani Jesure quehuë. Cui'ne caya co'a paire coní, yequëni i ëja te'tena cui'ne yequëni i ari te'tena nëcohuë. ³⁴ Ja maca ite quejëna, Jesupi capi:

“Ja'quë oijë'ë, jaohua'ire iohua'i yo'oye huesëjë yo'ocohua'ire.”

Soldado paipi Jesús ju'i care dutani sa'ñe iohua'ija'a nepi, iote paja'cohua'i a'ni cajë yo'ohuë. ³⁵ Jaje yo'ojëna, paipi ai ñahuë. Cui'ne pai ëjaohua'ique cue'cuejë cahuë:

“Yecohua'ire huasopi. Yureta'a co'ye huasoyere paji, nuñerepa Cristo Maija'quë tsequërepa pani co'ye huasoye pa'ini.”

³⁶ Cui'ne soldado paije cue'cuejë ite o'sa cuiya'i conore ocuasi'i cajë yo'ohuë. ³⁷ Jaje yo'ojë ite cahuë:

“Judío pai ëjaë pani më'ëja'a co'ye huasojë'ë.”

³⁸ Cui'ne i siopë ëmëje'ere toyasico paco'ë, griego, latín cui'ne hebreo cocapi ñeje: IQUË JUDÍO PAI ËJAËPI.

³⁹ Co'aye yo'ocohua'i aquëre que deosiquëpi iti maca dequëpi tea ju'i co'aye capi, ñeje:

“Më'ëpi Cristorepa pani më'ëja'a co'ye huasoni jeteyo'je yëquëre huasojë'ë.”

⁴⁰ Jaje caquëna, yequëpi i cajeire capi cama'ë:

“¿Maija'quëre ca'rama'quë, më'ëje cui'ne ju'ija'quë me casi'ni? ⁴¹ Mai cato nuñerepa co'aye yo'ocohua'ipi yo'o cuañoñë, jare mai co'aye yo'osi do'ire saijë. Jaje pa'iquëta'are iquë ti co'aye yo'oma'quëpi yo'o cuañoji, ñaquë më'ë.”

⁴² Cani ja maca capi:

“Jesús huñeyema'ë pa'ijë'ë, yë'ëre më'ë cuañe huëo maca.”

⁴³ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa cayë, më'ëre. Yurepi yë'ë ja're coní pa'ija'quë a'ë, de'o hue'ñare.”

*Jesús Ju'ise'e**(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Jn 19.28-30)*

⁴⁴ Mu'se joporepa pa'i maca si'a yeja ñamije pa'iorepa de'opi, tres pa'i macaja'a na'iquëna. ⁴⁵ Ësëje miañe pani cui'ne ta'tëpo capi Maija'quëre se huë'e Maija'quë pa'i sito tëhuosicoje jopore paja'a tsata saji'i, ëmëje'epi meñe huë'ehuëre pana. ⁴⁶ Ja maca Jesupi cuipi:

“Ja'quë, Ja'quë yë'ë joyo më'ëna isi nëoñë.”

Jaje caní juni huesëpi.

⁴⁷ Ja maca capitán, romanopi iye yo'ose'ere ñani Maija'quëre sihuaquë capi:

“Nuñerepa iquë ti co'aye yo'oma'quë paji'i.”

⁴⁸ Si'ahua'i ja maca pa'isicohua'ipi ite yo'ose'ere ñani quëquë huesëjê coti saihuëana tē'cajê saë'ë. ⁴⁹ Jaje saijëta'are si'ahua'i Jesús ñacohua'ipi cui'ne nomiohua'i Galileapi tuisicohua'ipi so'ona pëani ñahuë, iye yo'oye.

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Jn 19.38-42)

⁵⁰ Paji'i, te'i nuñerepa yo'oquëpi i mami José hue'equëpi, Judea yejare Arimatea daripëre pa'iquë. Jaë cato judío pai ëjaohua'i aquë paji'i. ⁵¹ Iquë José cato Maija'quë te'te aye yo'oye ñasi'i cuasaquë utequë paji'i. Jaje pa'ipi yequë ëjaohua'i Jesure huai ja'ñere cajëna, te'e cui'ne cuasaye papi. ⁵² Jaje pa'ina, ëjaëpi Pilatore sani seji'i, Jesús capë ta ja'ñere caquë. ⁵³ Cruzu dequëre casani jai cañapi ca'neni quëna yejana coje nesicona oapi, ja yë'ta'a paire tama'a cojena. ⁵⁴ Huajë mu'se pa'ija'coni ne de'hua mu'se paji'i. Ja mu'se cato tsoe huëoye ja'i maca pa'iji.

⁵⁵ Galileapi Jesure nomiohua'i tuisicohua'ipi sani tasi daripë ñahuë, me oare'ni, i capë cajë. ⁵⁶ Ñani ja maca huë'ena co'ini huëo sê ma'ña ne de'huahuë. Ne de'huani huajë mu'se huajëhuë, iti cuañese'e pa'ieje.

24

Jesús Ju'isiquëpi Huëise'e

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Jn 20.1-10)

¹ Du'ru macarepa co'amaña ne mu'se pa'i maca cui'naohua'ipi saë'ë, tasi daripë quë'rona nea hue'ñarepa huëo sêne ne de'huase'ere sajë. Cui'ne yecohua'i nomiohua'i coni saë'ë. ² Ja maca tì'ajë ñajëna, quëna pë daripë siosicopi tìrore pa'iona, tì'ahuë. ³ Tì'ani cacajë Èjaë Jesús capëre tì'ama'pë. ⁴ Peoquëna, ai quëquëhuë, me nei'ni cajë. Jaje quëquëjê ñajëna, jarote caya ëmëohua'i mia ju'í caña ju'icohua'ipi iohua'i ja're coni nëcahuë. ⁵ Jaje ña quëquëni yejare pana në me huesëjëna, ñajë jaohua'ipi, cahuë:

“¿Iquere co'eye'ni, ju'isicohua'i quë'ro? Tsoe huajëquëpi pa'iji. ⁶ Ñnore pa'ima'ë pa'iji. Tsoe huëji'i. Cuasajë'ë. Ja yë'ta'a Galilea pa'ima'ca i ca'ñere, ⁷ ñeje: ‘Pai Mamaquë co'aye yo'ocohua'i jëñana isisiquë pa'ija'quë api. Pa'ina, jaohua'ipi queja'cohua'i a'ë, soquë sarahuana. Jaje yo'osiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca huajëquë huëija'quë api.’ Tsoe jare quëapi”.

⁸ Jaje caëna, ja maca Jesús ca'ñe cuasa ñajaë'ë. ⁹ Ja jeteyo'je daripë ñasicohua'ipi co'ini si'aye iohua'i ñase'ere quëahuë, once soisicohua'ire cui'ne si'ahua'i iti maca coni pa'icohua'ireje. ¹⁰ Iye coca i soisicohua'ire sani quëasicohua'i cato paë'ë: María Magdalena, Juana, María, Jacobo pëca ja'co, cui'ne yequë nomiohua'i coni. ¹¹ Jaje quëajëna, i soisicohua'ipi jaohua'i quëaye asani sehuoma'pë paë'ë, coa cuepejê cayeje pa'ye nëina.

¹² Jaje nuñerepa cayë cuasama'quëta'a Pedropi etani huë'huëquë saji'i, tasi daripëre ñasi'i caquë. Sa tì'ani ñaquëna, ite ca'nesi caña tìrona ne saose'epi paji'i. Pa'ina, ñani ai cuasaquë saji'i, huë'ena.

Emaúsna Sai Ma'ana Yo'oye

(Mr 16.12-13)

¹³ Jare ja mu'se caya ëmëohua'i Emaús daripëna saë'ë, Jerusaléni once kilómetro sai hue'ñana. ¹⁴ Saijê Jesús ayere cajë saë'ë. ¹⁵ Jaje cajë saijëna, jare ipi Jesús jaohua'ire tsiojaji'i. Tsiojani iohua'i ja're coni saji'i. ¹⁶ Saina, a'ri maña carapi, iohua'i ña tì'are paye ite. ¹⁷ Ja maca sai Jesupi jaohua'ire seji'i:

“¿Iquere sa'ñe cajë saie'ni, ma'aja'a saini? ¿Me yo'ojê oicohua'i pa'ie'ni?”

¹⁸ Caquëna, jaohua'i aquë Cleofas hue'equëpi sehuopi, ite:

“Si'a yeja Jerusalén daripë iye mu'se yo'ose'e asayë. ¿Jaje pa'iquëta'are cui'ne më'ëse'e iti hue'ña pa'inije asama'ë pani sequë?”

19 Caquëna, ja maca ipi capi, ite:

“¿Me yo'ore'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jesús Nazaret aquëpi, Maija'quëre quëacaiquëpi, si'aye tutu quë'ipi cui'ne i cayeje Maija'quë ña hue'ñana, nuñerepa caquëpi si'a pai ña hue'ñana caquëre pare yo'ose'ere cayë. 20 Jaje pa'ini, quëni huani jeohuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i maire cuañecohua'i cui'ne si'a ëjaohua'i huani jeofne pa'iji cajëna. 21 Yëquë cato jaëpi Israel paire huasoja'quë api cajë utecohua'i paë'ë. Yure jaje pa'ijëna, si'aye iye co'aye yo'ohuë, coa toaso mu'seña ite yo'ose'e tëtosaïji, yure. 22 Jaje yo'ose'e pa'itoje ai jerepa ai cuasaye pa'iji. Yëquë ja're conï nomiohua'i pa'icohua'ipi nea hue'ñarepa sani ña quëquëhuë, tasi daripë. 23 Jesús capë peoco pa'ina, jaje ñani jaohua'ipi dani yëquëre quëahuë. Huëo canï ñañeje pa'ye huiñaohua'ire ñajëna, jaohua'ipi Jesús huajëquëpi pa'iji cahuë cajë. 24 Ja jeteyo'je yëquë cajeohua'ije tasi daripëre sani ñajëna, jare jaje nomiohua'i case'eje pa'ye pa'ina, ti'ani ñahuë. Jesureta'a ñama'pë paë'ë.”

25 Jaje quëaquëna, ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Asa ti'ama'cohua'ire pa'ni, mësarü. Je yëhua asani sehuoja'cohua'i a'ni Maija'quëre quëacaicohua'i cajë pa'ise'e. 26 ¿Mësarupi cuasato Cristo ai yo'oye paja'quë paquë si'aye iye ja yë'ta'a i de'o hue'ñarepa saima'ë pani?”

27 Jaje se canï ja maca quëa huëopi, si'aye ite yo'o ja'ñere cajë toyase'ere. Moisés toyaquë pa'ise'epi huëoni cui'ne yecohua'i Maija'quë quëaquëna, toyasicohua'i toyajë pa'ise'e conï quëapi.

28 Iohua'i cajë saisi daripëna ti'ani, Jesús ja yë'ta'a i sai hue'ña sasi'i caquë yo'oyeje yo'opi. 29 Jaje yo'oquëna, jaohua'ipi soihuë:

“Yëquë ja're conï pëajë'ë na'iji, coa ñami de'o tëjiji.” Asani ja maca Jesús iohua'i ja're conï cacani pëapi. 30 Pëasiquëpi ao ai saihuëna iohua'i ja're conï ja'rusi maca ipi panpë ini Maija'quëre se pëpani jëyoni jë'yequë jaohua'ire aopi. 31 Jaje i yo'o maca ña titahuë, ire papi cuasajë. Jaje cuasa maca tose peo hue'ña huesëpi. 32 Ja maca iohua'ija'a sa'ñe cahuë:

“Maipi asahuë, mai joña ai sihua ëaye nëiñe, ma'aja'a dai toyase'ere ipi quëaquëna.”

33 Jaje ñani ti uteye peoyerepa ma'aja'a dai huëoni daë'ë, cui'naohua'ipi Jerusalëna. Titajëna, jarote paë'ë, once Jesús soicohua'i tsi'sisicohua'ipi iohua'i cajeohua'i ja're conï. 34 Pa'ijëna, titani asajëna, jaohua'ije cahuë:

“Nuñerepa Jesús huëji'i. Cui'ne ise'ere iñopi, Simónre.”

35 Cajëna, ja maca iohua'ije quëahuë, ma'aja'a saijëna, yo'ose'ere. Cui'ne Jesupi panre jë'yequëna, ñani ite ña titase'ere.

Jesupi Ñaiñe, Ire Ye'yecohua'ina (Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Jn 20.19-23)

36 Ja yë'ta'a iti yo'ose'ere cajëna, Jesús iohua'i jopore pana ñai nëcapi. Ja maca pëpapi, ñeje caquë:

“De'oye pa'ija'cohua'i a'ë, mësarü.”

37 Caquëna, jaohua'ipi ai quëquë huesëhuë, i pa'isi joyore ñañë cuasajë. 38 Jaje cuasajëna, Jesupi jaohua'ire capi:

“¿Me yo'ojë quëquë huesësicohua'i pa'iyë'ni? ¿Me yo'ojë mësarü joña jëa coeyequë hue'eye'ni? 39 Ñajë'ë, yë'ë jëñare cui'ne yë'ë quëore. Jare yë'ë i a'ë, mësarü ñasiquërepa. Patoni cui'ne ñajë'ë. Joyo cato capë cui'ne tara peocoa. Mësarupi yë'ëre ñajëta'a capë tara hue'equë pa'iyë. Yë'ë a'ë, me joyo pa'iyë'ni.”

40 Jaje canï jaohua'ire iñopi, jëña cui'ne quëo ite quëse'ere. 41 Jaje yo'oquëna, ja yë'ta'a ire papi cuasaye pahüë, ai sihua do'ire, cui'ne quëquë do'ire. Jaje pa'ina, Jesupi jaohua'ire capi:

“¿Ai maña paye, iño?”

⁴² Caquëna, ini isihuë, tsiaya hua'i tsaro sëyosiconi. ⁴³ Isijëna, ini johua'ique ñajëna, aji'i.

⁴⁴ Ja jeteyo'je capi, jahua'ire:

“Ja yo'ose'e cato yë'ë mësarü ja're ja yë'ta'a conï pa'i case'ere yo'ohuë. Si'aye Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'e, cui'ne Salmos toyase'e si'aye ti'añe paji'i. Me paquë'ni, nuñerepa case'e. Jaje pa'ina, yo'ohuë.”

⁴⁵ Ja cato quëapi, toyase'e cayere nuñerepa asa ti'ajajë caquë. ⁴⁶ Jaje pa'ina, quëaquë jahua'ire capi:

“Ñeje toyase'e pa'iji. Cristo ai yo'oquë juni huesëye pa'iji. Jaje ju'isiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca cui'naëpi huëija'quë api. ⁴⁷ Jaje pa'ina, Cristo mamire cajë quëaye pa'iji. Si'a huë'ña pa'icohua'ire Jerusalén paire quëa huëoye pa'iji. Huëosicohua'ipi ñeje cajë: Ja'në cuasase'e jeoni ponëjë'ë. Jaje yo'ojëna, mësarü co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiye pa'ija'coa. ⁴⁸ Jaje pa'ina, mësarü a'ë, yure iye ñasicohua'irepa. ⁴⁹ Ina, yë'ëpi, ja'quë ca nëose'e jëjo daoja'quë a'ë, mësarüna. Jaje pa'ina, saima'pë iño Jerusalén daripëre pa'ijë'ë, ma'tëmo jëjo dao tuture utejë'ë, mësarü suña ja'ñere.”

Ma'tëmona Sa Cuañoñe

(Mr 16.19-20)

⁵⁰ Jesupi sai sapi, jai daripë Betaniare pana. Jarona jëña mëani Maija'quëre seacajji'i, jahua'ire. ⁵¹ De'oye pa'ijë'ë, canï jahua'ire jeoni ma'tëmona sa cuañopi. ⁵² Ja jeteyo'je Maija'quëre seni tëjini co'ihuë, Jerusalëna ai sihuajë. ⁵³ Cui'ne si'anë Maija'quëre se huë'ere pa'ijë Maija'quëre de'oquë api cajë sihuajë pa'ë. De'oji. Ca tëjihüë.

SAN JUAN

De'o Cocapi Pai De'ose'e

¹ Ja yë'ta'a yequë co'amaña pa'ima'në iti coca tsoe paji'i. Iti coca cato Maija'quë ja're paji'i. Iti coca cato Diusupi. ² Du'ru huëo macana Maija'quë ja're conì paji'i, iti cocapi. ³ Ipi Maija'quë ja're conì co'amaña de'huapi. Peoji, i de'hua ma'ñe, si'aye i de'huase'e a'ë. ⁴ Ini paji'i, ti pani huesëye. Ti pani huesëyepi paire miacaiye pa'iji. ⁵ Iye miañepi nea hue'ñare pana miacaji'i. Miacaina, neañepi ne yayo ti'añe papi.

⁶ Pa'iji, Maija'quë jëjo daoquë Juan hue'equë. ⁷ Jaë cato iti miañe ñasiquëpi quëacaiquë paji'i, i cayere care paji cuasani si'a pai asajajë caquë. ⁸ Juan cato miañe peopi. Jaë cato coa miañe ñasiquëpi quëacaiquë paji'i. ⁹ Nuñerepa si'a paire miacaiyepi iye yejana titapi.

¹⁰ Ipi Diusu ja're pa'i iye yeja de'huasiquëta'are iye yeja pa'icohua'ipi ire papi cajë asaye pahüë. ¹¹ I paire pana daji'i. Daisiquëta'are i paipi ite de'oye sihuajë yo'oye pahüë. ¹² Jaje jai pai pajëta'are de'hue te'ohua'ise'e sihuajë ite nuñerepa Cristo huasoquë api cuasajë asahuë. Jaje ite cuasasicohua'ini nuñerepa Maija'quë mamajërepa pa'iye nepi. ¹³ Pai mamajëje pa'iohua'i peoyë. Diusu mamajë cato, Diusupi necaina, i mamajë de'osicohua'i a'ë. Pai ai de'oyepi ai de'oma'cohua'i a'ë. Panita'a coa yëjë yo'oyepi ai de'ose'eje pa'iohua'i peoyë.

¹⁴ Cristopi pai de'oni mai ja're conì paji'i, paire oiquëre papi, cui'ne nuñerepa pa'ipi. Jaje pa'ini i de'oquë pa'iyerepa ñahuë, yëquëpi, Maija'quë Mamaquërepa te'i macapi, ai de'oquërepa pa'ina. ¹⁵ Jaje pa'ina, Juan Cristo do'ire ca'aji'i, ñeje:

“Iquë api, yë'ë mësarute quëasiquë. Jaëni yë'ë quëahuë. Yë'ë jeteyo'je daiji, jerepa pa'i. Yë'ë peo'në pa'isiquë ca'aji'i.”

¹⁶ De'oye pa'iye ti'ahuë, i do'ipi. ¹⁷ Cuañese'e cato Moisésja'a Maija'quëpi isise'e a'ë. Cui'neje paire oiye, cui'ne nuñerepa yo'oye cato Jesucristoja'a isise'e a'ë. ¹⁸ Te'ije Diusure ñasiquë peoji. Coa i mamaquë i ja're conì pa'iquëse'e. Jaëse'e ñapi. Maire quëa iñopi, i pa'iye aye.

Jesucristo Ayere Juan Cacaie'e

(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)

¹⁹ Jerusalén pa'i judío ëjaohua'ipi Maija'quë huë'e ñacaicohua'ire cui'ne levitasre jëjo saoreña, Juanre iquei'ni më'ë cajë seni asaja'cohua'ire. ²⁰ Jaje jëjo saorena, sani sejëna, Juanpi tiñarepa quëaëña:

“Yë'ë cato Cristo Maija'quë paire huasoquë peoyë.”

²¹ Jaje caquëna, seni coreña:

“¿Jaje pa'ito iquei'ni, më'ë, tsoe hue'ña Maija'quë quëacaiquë pa'isiquë?”

Cajëna, Juanpi caëña:

“Pani.”

Yeque seni coreña:

“Jaje pa'ito ¿Maija'quëre quëacaiquë daija'quë api ca nëosiquë aë, më'ë?”

Jaje catoje sehuouña:

“Pani.”

²² Ja maca careña:

“¿Iquei'ni, jaje pa'ito? ¿Me yëquëre jëjo daosicohua'ire sani quëaja'cohua'i a'ni? Më'ë ayere quëajë'ë, yëquëre.”

²³ Cajëna, Juanpi caëña:

“Yë'ë cato yë'ose'e cuene yejapi cuiquë a'ë: ‘Nui ma'arepa hui'yojë'ë, Ejaë daija'a ma'a.’ Maija'quëre quëacaiquë Isaías caquë pa'ise'eje caquë a'ë, yë'ë.”

²⁴ Juanre sani casicohua'i cato fariseo paipi jëjo saosicohua'i paë'ë. ²⁵ Jaohua'ipi seteña, ìte:

“Cristo peoni, cui'ne Elíasje peoni, cui'ne Maija'quë jëjo daosi'i casiquëje peoni, ¿Me yo'oquë cui'ne oco doquë'ni?”

²⁶ Cajëna, Juanpi caëña:

“Yë'ë cato oco doquë aë. Jaje pa'iquëta'are mësarü ja're conï pa'iji, mësarü ña tì'ama'quëje. ²⁷ Jaë cato yë'ë jeteyo'je daija'quë api, yë'ëre tëtö saisiquëpi. Yë'ë cato do'i peoyë, ì zapato joyecaiyeque.”

²⁸ Iye cato Betábara hue'e hue'ñana yo'ose'e a'ë, Jordán tsiaya ëësë mëi tē'tena Juan oco do hue'ñana.

Maija'quë Yëi Ñamapi, Jesús

²⁹ Se ñatasi mu'se Jesupi Juan quë'rona tsio daina, ñaquë caëña, Juan:

“Ñajë'ë. Iquë api, Maija'quë Yëi ñama iye yeja pa'icohua'i tayo yo'oye nejocaiquë.

³⁰ Yë'ë jaëni cahuë: ‘Yë'ë jeteyo'je daiji, yë'ëre tëtö saisiquë. Jaë cato yë'ë peo maca pa'isiquë api.’ ³¹ Yë'ëje huesëhuë. Iquei'ni cuasahuë. Jaje pa'iquëta'are ocopi dohuë, Israel paipi ñajajë caquë.”

³² Caëña, Juan yequeje:

“Yë'ëpi ñahuë, Maija'quë de'o joyopi ma'tëmopi su'teje pa'ipi ìna cajeni pëaquëna. ³³ Yë'ë cato ja yë'ta'a huesëhuë, ìquei'ni cuasaquë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre oco dojë'ë caquë cuañesiquëpi capi: ‘Më'ëpi oco doquë ñaquëna, de'o joyopi cajeni ìna pëasiquëpi. Jaë api, paire Maija'quë de'o joyopi doquë.’ ³⁴ Jaje pa'ina, yë'ë ìti ñasiquëpi quëcaiquë pa'iyë, Maija'quë Mamaquëre papi caquë.”

Jesús ì Ye'yacohua'ire Du'ru Macarepa Nese'e

³⁵ Se ñatasi mu'se Juan cui'ne ì ye'yacohua'i conï paë'ë, ja'rë pa'isi macare. ³⁶ Pa'ijëna, Jesús da saina, ñaquë Juan capi:

“Ñajë'ë. Jaë api, Maija'quë Yëi ñama.”

³⁷ Jaje Juan caquëna, asani ì ye'yacohua'ipi cayaohua'i Jesure tuteña. ³⁸ Jaje tuijëna, Jesupi asani co'ye ñani caëña, jaohua'ire:

“¿Ìquere co'eye'ni?”

Caquëna, ìohua'ipi careña:

“Ye'yaquë, ¿Më'ë jerona pa'iquë'ni?”

³⁹ Cajëna, Jesupi capi:

“Dani ñajë'ë, yë'ë pa'i hue'ña.”

Caëna, ì pa'i hue'ñana sani ñani ì ja're pëani paë'ë, cuatro pa'i maca tì'asicohua'ipi ìti mu'se na'i macaja'a.

⁴⁰ Juan caquëna, asani tuisicohua'ì aquë cato, te'i Andrés paji'i, Simón Pedro yo'jei.

⁴¹ Ja yë'ta'a yeque yo'oma'në du'ru macarepa cato Andrés, maja'yë Simónni sani co'epi. Tì'ani capi, ìte:

“Tì'ahuë, yëquë, Mesías maire huasoquë.”

⁴² Jaje quëani Andrés sai saëña, Simónre Jesús quë'rona. Saquëna, ñani Jesupi caëña:

“Më'ë cato Jonás mamaquë Simón'ë. Jaje pa'iquëta'are Cefas hue'equë pa'ijë'ë. Jaje canì Pedro caye a'ë. (Mai coca canì quëna pë caye pa'iji.)”

Jesús Soise'e Felipere Cui'ne Natanaelre

⁴³ Se ñatasi mu'se Jesús Galilea yeja quë'rona sasi'i caquë yo'oquë, Felipere tì'api. Tì'ani capi:

“Tuijë'ë, yë'ëre.”

⁴⁴ Iquë Felipe cato Betsaida daripë aquë paji'i, Andrés cui'ne Pedro pa'i hue'ña aquë.

⁴⁵ Ñani ja maca Felipe Natanaelre co'ese'e caquë sani tì'ani ìte capi:

“Ai tsoe Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne Moisés toyaquë pa'isiquëni ñahuë, yëquë. Jaë cato Jesupi José mamaquë Nazaret daripëpi aquë api.”

⁴⁶ Caquëna, Natanaelpi capi:

“¿Nazaret daripëpi de'o paï eta tï'añe pa'iquë?”

Caquëna, Felipepi capi:

“Dani ñajë'ë, ñini.”

⁴⁷ Natanaelpi Jesús quë'rona tsiojaina, Jesús capi:

“Nuñerepa Israelita macapi daiji, iquë cosoye peoquëpi.”

⁴⁸ Jaje caquëna, Natanaelpi sequëña:

“¿Me yë'ëre ñaquë'ni?”

Caquëna, Jesupi capi:

“Ja yë'ta'a Felipe më'ëre soima'në ñahuë, Higuera soquë yë huë'ehuëre më'ë nëca maca.”

⁴⁹ Ja maca Natanaelpi capi:

“Ye'yaquë, më'ë cato Diosu mamaquë a'ë. Judío paï ëjaëre pa'ë, më'ë.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“¿Coa Higuera soquë yë huë'ehuëre pa'i maca ñahuë case'ere nuñerepa Ëjaëpi caji caquë asaquë, më'ë yë'ëre? Ai jerepa pa'yere, më'ë ñaja'quë a'ë, jeteyo'je.”

⁵¹ Yequëje Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa cayë. Ma'tëmo hui'yosicopi pa'iona, Diosu huiñaohua'ipi mëisicohua'ipi cajesicohua'ipi Paï Mamaquëni cajë yo'ojëna, ñaja'cohua'i a'ë.”

2

Caná Daripëna Huejase'e

¹ Toaso mu'seña sa tëto sai maca Caná daripëre hueja fiesta paquëña, Galilea yejare. Jarote Jesús pëca ja'coje pacoña. ² Jesús cui'ne ñi ye'yacohua'i cõni hueja fiestana soi cuañoisicohua'ipi pa'ijë sateña. ³ Cuiya'i o'sa carajaisi maca, Jesús pëca ja'copi cao:

“Cuiya'i o'sa yure peoji.”

⁴ Cacona, Jesupi sehuopi:

“¿Nomio me yo'oco jaje yë'ëre caco'ni? Yë'ë yo'o maca ja yë'ta'a tï'añe paï.”

⁵ Jaje catoje iopi cao, païre necaicohua'ire:

“I cayeje yo'ojë'ë.”

⁶ Jarote seis quëna yurupëa paï'i, judío paï si'si cuya tojë yo'o yurupëa. Te'e yurupë cato veinte panita'a veinticinco galones doye paï'i. ⁷ Jesupi païre necaicohua'ire capi:

“Iye yurupëana ocore do'e timëjë'ë.”

Caëna, do'e timëreña. ⁸ Do'e timërena, Jesupi capi:

“Yure cato a'ri maña doni fiesta yo'oye ñacaiquëna sacaijë'ë.”

Caëna, jaje yo'oreña. ⁹ Sarena, fiesta yo'oye ñacaiquëpi, ocopi cuiya'i cõno de'ose'ere neñapi, huesëquë. Iti ñajë ocopi yurupëana dosicohua'ise'e ja'ë cuasahuë. Jaje neñani fiesta yo'oye ñacaiquëpi huejaquëre soini capi:

¹⁰ “Si'a paï du'ru macarepa cato de'o cuiya'i cõnore pare ucucoa. Ai ucusi macarepa jeteyo'je a'ri maña de'o cuiya'i cõno ocuacoa. Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ai de'o cuiya'i cõnore pare de'huahuë.”

¹¹ Jesús Caná daripë Galilea yejana paï yo'o tï'a ma'ñere yo'ose'e cato du'ru macarepa yo'o ñnose'e paï'i, ñi de'oquërepa pa'iyere. Jaje yo'ouna, ite ye'yecohua'ire paï cuasahuë.

¹² Iye yo'o tējisi jeteyo'je Capernaum daripëna saji'i, pëca ja'co, yo'je tsj, cui'ne ñi ye'yacohua'ire cõni saijëna. Sani jarona paë'ë, a'ri maña mu'seña.

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa Tose'e
(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³ Israel paí Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë judío paí yo'o mu'seña tì'a tējiquëna, Jesupi Jerusalénna saji'i. ¹⁴ Sani tì'api, Maija'quë huë'ere curiquë neñu'u cajë duruhuequëre isicohua'i, cui'ne yëi ñamare isicohua'i, cui'ne su'tere isicohua'i cui'ne curiquë cambiacohua'i ja'rusicohua'ipi ñu'ijëna, ñani. ¹⁵ Jesupi iohua'ire si'seja'core neni yureta'a si'a paire co'amaña isicohua'ire yëi ñamare cui'ne huequëre coní te'epi curiquë cambiajë ñu'icohua'ini eto saoni iohua'i curi topëa jëa ña'ñe saocai, cui'ne mesa saihuëaje jë'je taño saocaji'i. ¹⁶ Su'tere isicohua'ini capi:

“¡Eto saojë'ë, iño pama'pë! ¡Yë'ë Ja'quë huë'ere co'amaña huero huë'e neni yo'oma'pë!”

¹⁷ Ja maca i ye'yacohua'ipi toyase'e cayere cuasa ñajateña, ñeje cayere: “Si'aye yë'ë pa'iyë më'ë huë'ere cuasani ñacai yo'oyë.”

¹⁸ Ja maca judío paipi Jesure se'ë:

“¿Iquepi më'ë iñoja'quë a'ni, më'ë cuañequë pa'iyë iye yo'oquë?”

¹⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nejojë'ë, iye huë'ere. Jaje yo'ojëna, yë'ëpi coa toaso mu'señapi nesi'i, cui'naoni.”

²⁰ Caquëna, judío paipi careña:

“Cuarenta y seis ometëcarepa nesicore ¿me më'ëpi coa toaso mu'señapi huë'e nesi'ni?”

²¹ Jaje Jesús cani i capëre capi, huë'ere pare caye papi. ²² Jaje pa'ina, Jesús ju'isiquëpi huëisi maca i ye'yacohua'ipi cuasa ñajateña, i iye case'ere. Cui'ne ja maca toyase'e case'eje nuñerepa care pa'ë cajë asahuë.

Si'aohua'ire Jesús Ñaquë Api

²³ Jesús Jerusalénre pa'i paí yo'o tì'a ma'ñere yo'oquëna, ñani jai paí ite ire papi cajë asahuë, Israel paí Egíptopi etase'ere cuasajë yo'o fiesta pa'i maca yo'oquëna. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are Jesús cato paí cuasayere ñani paí nuñerepa cayë cuasaye papi, si'aye paí cuasaye ñaquë sëte. ²⁵ Paipi ite dani jaje yo'oquë api iquë cajë quëa tì'añe peopi, tsoe ise'e asapi, paí joyo cuasajë pa'iyë.

3

Jesús Cui'ne Nicodemo

¹ Paji'i, te'i fariseo Nicodemo hue'equë. Jaë cato ëjaërepa paji'i, judío paí aquë. ² Jaje pa'ipi Nicodemo ñami Jesure ñasi'i caquë, sani capi, ite:

“Ye'yaquë, asayë, më'ëre Diosupi ye'yaja'quëre jëjo daosiquëpi pa'i, paí yo'o tì'a ma'ñere yo'oquë tutu iñoquë cui'ne si'aye yo'oquëna. Paise'e pa'ini jaje yo'o tì'añe peoji, Diosupi coní yo'oye pato.”

³ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa më'ëre cayë, pëca ja'coja'a të'ya daise'eje pa'ye tijupë të'ya dani cuañoma'quë pani Maija'quë cuañe te'te ña'ñe peoji.”

⁴ Caquëna, Nicodemopi seji'i, ite:

“¿Me jaje aipi pëca ja'cona caca coní të'ya dani cuañoñe pa'iquë'ni? ¿Me jaje yo'oye pa'iquë'ni?”

⁵ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa më'ëre cayë. Cui'naëpi pëca ja'co të'ya daise'eje pa'ye ocopi cui'ne joyopi të'ya dani cuañoma'quë cato Maija'quë cuañe te'te cacaye peoji. ⁶ Pëca ja'quëohua'i paipi parena, të'ya daisicohua'i cato jare paí pa'iyë. Joyopi të'ya daisicohua'i cato jare joyo acohua'i pa'iyë. ⁷ Ai cuasama'ë pa'ijë'ë. Yë'ëpi ñeje cato: ‘Si'a paí huajëye ai de'oye pa'iji.’ ⁸ Tutu cato si'a hue'ña daicoa, io pisiyese'e asajëna. Jaje pa'iquëta'are huesëyë, io dai hue'ña cui'ne io sai hue'ñaje. Si'a joyopi të'ya daisicohua'i cato, tutuje pa'iohua'i pa'iyë.”

⁹ Jaje caquëna, Nicodemopi seji'i:

“¿Me jaje yo'oye pa'iquë'ni?”

¹⁰ Seina, Jesupi sehuopi:

“¿Mè'ë judío paire ye'yaquère pata'a huesèquè'ni, iye? ¹¹ Nuñerepa mè'ëre cayë, yèquë asayere, cui'ne ìti ñase'ere quëayë. Jaje pa'iquèta'are mësarupi nuñerepa cayë cajë asaye pañë. ¹² Iye yeja ayere quëaquëna, asama'pë pani ai jerepa asaye peoji, yè'ëpi ma'tëmo ayere quëato.

¹³ Pai mañaje ma'tëmo mëni ñama'cohua'i a'ë. Coa ìti hue'ñapi Pai Mamaquë daisiquëse'e asaji, ma'tëmo aquëse'e. ¹⁴ Moisés añare cuene yejana neni soquë tarapëna tëoni huëo nëcoquë pa'ise'eje cui'ne Pai Mamaquëje huëo nëco cuañoja'quë api. ¹⁵ Si'ahua'i ìte secohua'ipi ne huesëma'pë ti pani huesëyere pajajë caquë.

Maija'quë Paire Oise'e

¹⁶ Si'a paire oi do'ire Maija'quëpi ì mamaquë te'i macani isipi, si'a pai ìte, nuñerepa ìre papi, cajë cuasacohua'ipi ne huesëma'pë, ti pani huesëjajë caquë. ¹⁷ Diusu mamaquëre jëjo daoma'ë paji'i, paire nejoja'quëni. Jëjo daopi, huasoja'quëni.

¹⁸ Diusu mamaquëre nuñerepa ì api caquë cuasaquëpi nejosiquë peoji. Jaje pa'iquèta'are ìre papi caquë cuasama'quëpi nejosiquë pa'iji, Diusu mamaquëre asama' do'ire. ¹⁹ Ìre papi cajë cuasama'cohua'i cato nejosicohua'i a'ë, miañepi iye yejana daisiquèta'a nea hue'ñare miañe jerepa yèhuë, ìohua'i yo'oyepi co'a do'ire. ²⁰ Si'a pai co'ayere yo'ocohua'ipi miañere coecohua'i a'ë, ìohua'i yo'oyepi tiñarepa ña cuañoima'quëni cajë. ²¹ Jaje pa'iquèta'are de'oyerepa yo'ojë pa'icohua'ipi tsio daiyë, miañena. Ìohua'i yo'oye cato Diusupi yëni cocaina, yo'oye a'ë cajë ìñoñu'u cajë.”

Jesús Ayere Juan Ca Cose'e

²² Ja jeteyo'je Jesús ì ye'yacohua'i ja're cõni Judea yejana saji'i. Jarote tsoe maca ìohua'i ja're pa'i oco doquë yo'opi. ²³ Juanje ja mu'seña cato Enón què'rore oco doquë paji'i, Salim ja'ye macare, jarote ocoje ai pa'i do'ire. Si'a pai ì què'ro daisicohua'i oco do cuañosicohua'i paë'ë. ²⁴ Iye cato ja yè'ta'a Juanre tseani coma'në yo'ose'e a'ë.

²⁵ Ja maca Juan ye'yacohua'i acohua'ipi judío pai ja're sañope yo'ojë careña, si'si tsoa toñe ayere cajë. ²⁶ Jaohua'ipi Juanre sani careña:

“Ye'yaquë, asajë'ë, mè'ë ja're cõni Jordán tsiaya oco doquë pa'isiquëpi, mè'ë yèquëre quëasiquëpi. Yure cato ocore doquëna, jai pai ìse'ena saiyë.”

²⁷ Cajëna, Juanpi capi, jaohua'ire:

“Maija'quëpi isima'quë pa'ito yecohua'ije jaje yo'o tutu paye peoji. ²⁸ Tiñarepa yè'ë quëahuë, mësarute. Cristo peoyë caquë, cui'ne quëahuë yè'ë cato ìte ne de'huacaiquë du'ru jëjo daosiquë a'ë. ²⁹ Se ñajë'ë, cui'ne hueja fiesta je'quë huejaja'core paquë api, ìti huejaquërepa. Huejaquë cajei cato cocare asaquë, sihuaquë ñu'iquë api. Jaje yè'ëje yure asaquë sihuayë, ì ayere cajëna. ³⁰ Jaë cato jero sa'ana jerepa pa'i pa'ija'quë api, yè'ë cato coa jero sa'na do'i peoquë de'oja'quë aë.”

Ma'tëmo Aquëpi Daiye

³¹ Èmëje'pi daiquë cato si'a paire tëto saisiquë api. Iye yeja aquë cato jare iye yeja aquë api. Jaje pa'ina, yeja cocare caji. Jaje pa'iquèta'are ma'tëmo daiquë api, si'a pai jerepa pa'i. ³² Jaje pa'ina, ñase'ere cui'ne asase'ere quëaji. Quëaquèta'are paipi nuñerepa caji cajë asaye pañë, ì cayere. ³³ Nuñerepa caji caquë cuasasiquë pani, Maija'quë nuñerepa caquë api cacaji. ³⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë jëjo daosiquë cato Maija'quë cocare caji, Maija'quë ëseye peoyerepa ì de'o joyore isiquëna. ³⁵ Pëca ja'quë oiji, ì mamaquëre. Jaje pa'ina, si'aye ì jëñase'ena jeopi, yo'ojaquë caquë. ³⁶ Pai Mamaquëre ìre papi caquë cuasaquëpi ti pani huesëja'quë api. Jaje pa'iquèta'are asama'ë coequë cato ja pa'iyepi peoji. Peoquëpi coa ai jerepa Maija'quë pëi saiñena sai cuañeja'quë api, co'ayerepa.

4

Samaria Paire Jesús Case'e

¹ Jesupi Juan seña maca ite tuicohua'ire paquëpi cui'ne jai paire oco doquë yo'oji asareña, fariseo pai. ² Nuñerepa Jesupi oco doye papi. Coa i ye'yacohua'ipi oco dohuë. ³ Jaje Jesús asani Judea yejapi etapi, Galileana sasi'i caquë.

⁴ Co'i maca Samaria yejaja'a tëto saiye paji'i. ⁵ Pa'ina, daiquëpi Samaria yeja daripë Sicar titapi, Jacobo mamaquë Josere yeja isiquë pa'isico quë'rona. ⁶ Jarote Jacobo oco coje paji'i. Ma'aja'a dai jë'josiquë sëte Jesús oco coje yë'quë macana ja'rupi. Mu'se joporepa paji'i, ja maca cato. ⁷⁻⁸ Ye'yacohua'ipi pai daripëna aiñe hueroñu'u cajë sa'ë. Satena, ja maca te'i ñu'ina, Samaria nomiopi oco easi'i caco daco'ë. Dacona, Jesupi capi:

“Ocore isijë'ë, yë'ëre.”

⁹ Jaje caquëna, Samaria nomiopi sehuoo:

“¿Më'ë judío pa'ita'a, me yo'oquë yë'ë Samaria nomioni oco hueroquë'ni?”

(Judío pai cato Samaria paire tsioma'cohua'i a'ë.) ¹⁰ Ja maca Jesús sehuopi:

“Diusu më'ëre isiye asaco pani, cui'ne më'ëre oco sequëreje jaë api asaco pani, më'ëpi yë'ëre setira'huë. Seona, yë'ëpi pa'i ocore pare isira'huë, më'ëre.”

¹¹ Caquëna, iopi cao:

“Ejaë, ¿jepi më'ë oco eani isisi'ni, yë'ëre? Iti eayeje peoquë, cui'ne oco coje cato huai'coa. ¿Jero ayere pa'i ocoje yë'ëre isisi'ni? ¹² Iye oco coje cato yëquë ai Jacobo necaisicoa. Jaje icona ije cui'ne i mamajëje cui'ne nëicohua'ije ucujë pa'ahuë'ë. ¿Më'ëpi cuasani i jerepa pa'i a'ë cuasaquë?”

¹³ Cacona, Jesupi sehuopi:

“Si'ahua'i iye oco ucucohua'i cato si'anë oco ëaquëna, pa'iyë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are yë'ë isi oco ucusiquë cato cui'naëpi oco huëoye peosipi. Yë'ë oco cato sa'nahuëre papi oco coje tsal'iñeje pa'ye etaquëna pasipi, ti pani huesëye isiyepi.”

¹⁵ Ja maca cao iopi:

“Ejaë, jaje pa'ito ja ocore isijë'ë, yë'ëre, cui'naopi oco ëaye peoye, cui'ne iye oco coje ea daiye paja'core.”

¹⁶ Cacona, Jesupi capi:

“Më'ë ëjëre soijani ja maca daijë'ë, iñona.”

¹⁷ Caquëna, iopi cao:

“Ejëre peocoa'ë.”

Cacona, Jesupi sehuopi:

“Ejëre peocoa'ë cani peore paco cayë, më'ë. ¹⁸ Ja'në cato më'ë cinco ëmëohua'ire pahuë. Yure më'ë paquë cato më'ë ëjë peoji. Peocoa'ë cani më'ë care pahuë.”

¹⁹ Jare asani iopi caco:

“Ejaë, më'ë cato Maija'quëre quëacaiquë a'ë asayë, më'ëre. ²⁰ Yëquë aiohua'i Samaritano pai iye cutihuëna Maija'quëre sejë pa'ahuë'ë. Jaje pa'iquëta'are më'saru judío paipi Jerusalënna Maija'quëre seña pa'iji, cacohua'i a'ë.”

²¹ Cacona, Jesupi sehuopi:

“Care paji cuasajë'ë, nomio. Maija'quëre coa si'a hue'ña pa'ijë seña ti'api. Ja maca cato ai cutihuëna panita'a Jerusalënna sani seña peosipi. ²² Më'saru Samaria pai cato huesëje coa seña. Yëquë judío pai cato asajë seña. Huaso coca cato judío pai tsëcapë aye a'ë. ²³ Tsoe iti macarepa ti'api. Yure a'ë, Maija'quëre secohua'irepa joyore papi nuñerepa cuasajë yo'o maca. Jaje yo'oyere ai yëji, ja'quë. ²⁴ Diusu cato joyo api. Jaje pa'ina, ite secohua'ije joyo ayere papi yo'oye pa'iji, nuñerepa yo'oyepi.”

²⁵ Caquëna, Nomiopi cao:

“Yë'ë cato asayë, Mesías, maire huasoquë Cristopi dani jaëpi si'aye quëaja'quë api.”

²⁶ Cacona, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, iipi më'ë ja're coca caji.”

²⁷ Jesús jaje cocare caquëna, i ye'yacohua'ipi titareña. Nomio ja're Jesús coca caquëna, quëquë ñareña. Jaje ñajëta'a seni asañu'u iquere yë caë'ni, pañita'a ique cocare nomio ja're caë'ni cajë seña pahüë. ²⁸ Ja maca io yurupë iti macana ñoni paï daripëna sani cao:

²⁹ “Dani ñajë'ë, yë'ë yo'ose'ere si'aye casiquëni. ¿I Cristo pa'ima'quë?”

³⁰ Ja maca asani, païpi Jesús quë'rona saë'ë. ³¹ Ja yë'ta'a paï daima'pëna i ye'yacohua'ipi Jesure cahuë:

“Ye'yaquë, ao aijë'ë.”

³² Cajëna, ipi capi:

“Mësaru ña ma'ñere yë'ë cato payë, yë'ë ai ja'ñe.”

³³ Jaje caëna, ja maca i ye'yacohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a seteña:

“¿Païpi dacatena, ani cama'quë?”

³⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Yë'ë ao cato yë'ëre jëjo daosiquë yëyeje yo'oye a'ë. Cui'ne i co'amaña ne saocaiye a'ë.

³⁵ Mësarupi cacohua'i a'ë: ‘Ja yë'ta'a cuatro ñañëohua'i carapi, tëaye.’ Jaje cacohua'ita'are yë'ëpi cayë: Ñani cuasajë'ë, tase'ere tsoe querepi, tëa ja'ñe. ³⁶ Tëaquëje saï cuañoñe pa'iji, iti ca tëase'e cato ti pani huesëye a'ë, iti taquë cui'ne iti tëaquë si'a yë'quë maca sihuaye pa'iji caquë. ³⁷ Nuñerepa caji. Paï case'e je'quë ñeje: ‘Iti taquë cato yequë api cui'ne iti tëaquë cato yequë api.’ ³⁸ Yë'ëpi mësarute jëjo saohuë, tëajë'ë caquë, mësaru ai yo'ojë ta ma'ñere. Jaje pa'ito yecohua'ipi nerena, mësaru cato coa tëacohua'i a'ë.”

³⁹ Jai paï Samaria acohua'i Jesure ire papi cajë cuasahuë, nomio case'ere cuasajë. Jao cato cao, “Yë'ë yo'ose'ere si'aye capi.” ⁴⁰ Jare Samaria paï asani Jesure sei'ë, pëajë'ë cajë. Cajëna, asani caya mu'seña pëapi. ⁴¹ Ai jerepa ire papi cuasajë asahuë, ipi i ayere quëaquëna. ⁴² Ja maca Nomiore cahuë. Yureta'a ire papi cuasayë, yëquë. Më'ë case'e asasicohua'ipi, cui'ne yure yëquëje asa con i caquëna, ja do'ire asayë. Nuñerepa Cristo api, iye yeja huasoquë cajë.

Paï Èjaë Jo'yaë Mamaquëre Jesús Jujuse'e

⁴³ Caya mu'seña Samaria pëasiquëpi Galilea yejana saji'i. ⁴⁴ Jare ipi Jesús ca'aji'i, Maija'quëre quëacaiquëre i quë'ro acohua'i cato coecohua'i a'ë. ⁴⁵ Galilea tija'si maca de'oye ite pëpahuë. Jaohua'i cato, Jesús Jerusalénre pa'i de'oye yo'oquëna, ñasicohua'ipi pëpahuë. Egíptopi Israel paï etajë pa'ise'ere cuasajë yo'ojë te'e sani ñasicohua'ipi.

⁴⁶ Ja maca Jesús Caná daripëna co'ipi, Galilea yejana, i ocore cuiya'i o'sa cono ne sitona. Jarote paji'i, paï ëjaërepa yo'oye ayere cöcaiquëpi. Jaëpi mamaquëre Capernaum yejare ju'iquëre paquëpi. ⁴⁷ Jaje paquëpi paï ëjaëre pare cöcaiquëpi Jesús, Judea yejapi Galileana daji'i asani, sani Jesure ñapi. Ñaquë seji'i, yë'ë huë'ena sani yë'ë mamaquë juni huesë tëjiquëre jujucaijë'ë, caquë. ⁴⁸ Ja maca Jesupi capi:

“Mësaru nuñere pa'ë cuasajë asaye pañë, paï yo'o tija ma'ñere yo'o iñoñe pato.”

⁴⁹ Jaje caquëta'are paï ëjaëre pare cöcaiquëpi capi:

“Èjaë, esa daijë'ë, yë'ë mamaquë ja ju'ima'në.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi ja maca capi:

“Co'ijë'ë, më'ë huë'ena. Më'ë mamaquë huajëquëpi pa'iji.”

Caquëna, care paji cuasaquë asani saji'i, i huë'ena. ⁵¹ I huë'ena je'nërepa tijaquëna, ñani i jo'yapi ite ñañu'u cajë etani ite cahuë:

“Më'ë mamaquë huajëquë pa'iji.”

⁵² Jaje cajëna, ipi seji'i:

“¿Ique hora pa'i maca huajëquërepa paquë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Ñamina'a mëñerepa sa të'yo maca, una pa'i maca ja maca suña dahuë tëto saji'i.”

⁵³ Jaje cajëna, tsihua'ë pëca ja'quëpi asani cuasa ñajaquëña, jare ja hora pa'i maca Jesús, “më'ë mamaquë huajëquëpi pa'iji” case'ere. Jaje ñani i cui'ne si'a huë'e pa'icohua'i Jesure nuñerepa i api cajë asareña.

⁵⁴ Iye yo'ose'e cato cayaye aco paco'ë, pai yo'o ti'a ma'ñere Jesús yo'ose'e, Judeapi, Galilea co'isi maca.

5

Betsaida Aquëre Jesús Jujuse'e Cu'ima'quëni

¹ Ja yo'osi jeteyo'je judío paipi fiestare yo'ohuë. Yo'ojëna, Jesuje co'i copi, Jerusalénna. ² Ja daripëre yëi ñama hue'yosi eta sa'ro paji'i. Pa'ina, jao yë'quë macare ocore tēhuosi dea pëpi Betesda mami hue'eco paco'ë. Hebreo pai coca cato jaoipi cinco huajëjë ñu'i pepëa quë'io paco'ë. ³ Jarote jai pai ju'icohua'i pëasicohua'ipi uë'ë, peo yejare. Si'a ju'i dahuë ju'icohua'i paë'ë: ñama'cohua'i, do'pëcohua'i, cui'ne quë'quësicohua'i. Jaohua'ipi utejë paë'ë, oco da'capi, tu'ejaco cajë. ⁴ Jarona te'e mañase'e huiñaëpi cajeni ocore tu'equëna, ñani du'ru du'isiquëpi ja jeteyo'je co'yaye pa'iji, coa si'a ju'i dahuë hue'equëje. ⁵ Jarote paji'i, treinta y ocho ometëca ju'iquë. ⁶ Jaje pa'ipi, uina, ñani Jesús ite tsoe jaje ai yo'oquë pa'iyere asaquë seji'i, ite:

“¿Co'yaye yëquë, më'ë?”

⁷ Caquëna, ju'iquëpi sehuopi:

“Ëjaë, yë'ëre oco da'cana jëjo dëoni ma oaquëpi peoji. Jaje pa'ina, oco tu'e maca tsoe yequëpi du'iji, ja'a yë'ë dusi'i caquë yo'oquëna.”

⁸ Caquëna, Jesús capi:

“Huëni më'ë caico macare ini sai huëojë'ë.”

⁹ Jaje ca maca tsoe co'yasiquë paji'i. Pa'i i caicore ini sai huëopi. Jaje pa'iquëta'are ja mu'seña cato huajë mu'se paji'i. ¹⁰ Jaje pa'i do'ire judío paipi cahuë, iti juju cuañisiquëre: “Iye mu'se cato huajë mu'se a'ë. Më'ë caicore hue'eye peoji.”

¹¹ Cajëna, ipi sehuopi:

“Yë'ëre jujusiquë cato ‘më'ë ui caicore ini saijë'ë, capi.’ ”

¹² Caquëna, ja maca seteña:

“¿Jequëpi më'ëre ‘më'ë ui caicore ini saijë'ë’ caë'ni?”

¹³ Cajëna, huesëña iti jujusiquëre Jesús cato jai pai jopoja'a sani huesëña, ña cuañoñe peoye. ¹⁴ Jaje yo'osiquëpi jeteyo'je Maija'quë huë'ena ti'ani ite caëña:

“Ina, yure më'ë huajëquë pa'iyë sëte, cui'naëpi tayo co'ayere yo'oma'ë. Yo'oquëna, jerepa më'ëre co'aye ne coco.”

¹⁵ Jaje caëna, ja maca sani judío paire quëapi, Jesús paji'i, yë'ëre jujusiquë caquë. ¹⁶ Ja do'ire judío pai Jesure huani jëoñu'u cajë cui'ne josa yo'ohuë, huajë mu'sere yo'osi do'ire. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are Jesupi capi:

“Yë'ë Ja'quë si'anë co'amaña nequë api, cui'ne yë'ëje co'amaña yo'oyë.”

¹⁸ Jaje casi do'ire jerepa judío pai huani jëoñu'u cajë yo'ohuë. Huajë mu'sere sehuoma'ë yo'osi do'ise'e pa'iyë papi. Jerepa ipi Diusuje pa'i a'ë caquë cui'ne Diusu api, yë'ë ja'quë ca do'ire yo'ohuë.

Maija'quë Mamaquëpi Si'a Tuturepa Paye

¹⁹ Ja maca Jesús capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa mësarute cayë. Diusu mamaquë cato ise'e cuasayepi yo'oye peoji. Pëca ja'quë yo'oquëna, ñase'ere yo'oquë api. Si'aye pëca ja'quë yo'oyere mamaquëje yo'oquë api. ²⁰ Jaje pa'ina, mamaquëre oiji. Pëca ja'quëpi ja do'ire i yo'oye iñoji. Cui'ne iye yo'ose'e jerepa pa'yere iñoja'quë api. Jaje yo'oquëna, mësaruru merepa yo'oquë'ni cuasaja'cohua'i a'ë, ña quëquëjë. ²¹ Pëca ja'quë ju'isicohua'ire cui'naohua'ini huajëcohua'ire huëoni pa'iyë isiyëje pa'ye, cui'ne i mamaquëje isiji, pa'iyë, i isiyë yëquëna. ²² Ja'quë cato pai

yo'oyere ña de'huama'aji'i. Paquë mamaquëna isipi, paï yo'ojëna, ñaquë ne de'huaja'a tutu. ²³ Ja do'ire mamaquëre de'oquëre papi caja'cohua'i a'ë, pëca ja'quëre cayepi. Pëca ja'quë jëjo daosiquëni de'oquëre papi caye pa'ni pëca ja'quëreje de'oquëre papi caye peoji.

²⁴ Nuñerepa cayë, mësarute. Yë'ë caye de'hue asacani, cui'ne yë'ëre jëjo daosiquëre ire papi caquë cuasasiquëpi ti pa'ni huesëye paji. Nejoñe peoji, ite. Juni huesëyepi ti pa'iyena tëto saisiquë api. ²⁵ Nuñerepa, cayë, mësarute. Títaji, hora. Yure iti maca'ë, ju'isicohua'ipi Diusu mamaquë yë'ore asaja'a maca. I caye asani sehuocaicohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁶ Ja'quë cato pa'iyepi paji. Jaje paquëpi mamaquëre pa'iyepi isipi. ²⁷ Jaje cui'ne paï yo'oye ne de'huaja'a tutuje isipi, Paï Mamaquëre. ²⁸ Iyere asani ai cuasama'pë pa'ijë'ë. Quëare payë. Ju'isicohua'i tasicohua'ipi si'aohua'i i yë'o asaja'a maca tì'aja'coa. ²⁹ Asani tasi daripëapi etaja'cohua'i a'ë, si'aohua'i. De'oyerepa yo'osicohua'ipi ti pa'iyena huëija'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are co'ayere yo'ojë pa'isicohua'i cato coa nejoja'cohua'ipi huëija'cohua'i a'ë.

Jesús Cuañequërepa Pa'iyepi Quëare

³⁰ Ja'quëre ja seni asama'ë yë'ëse'e cuasayepi nejoñe peoyë. Yë'ë cato yë'ëre cuañese'eje caquë a'ë, tayo yo'ocohua'ire. Yë'ë yo'oye cato nuñerepa yo'oye a'ë. Yë'ë yëyeje yo'oye coeyë. Ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë yëyepi yo'oquë a'ë. ³¹ Jaje pa'ina, yë'ëpi co'ye yë'ëja'a de'oye yo'oyë caquë pa'ito yë'ë caye care paji cacaiquë peora'pi. ³² Jaje pa'iquëta'are pa'iji, yë'ë yo'oye ñaquëpi yë'ëre de'oye cacaiquë. Jaje pa'ina, yë'ëre i cacaiye cato nuñerepa do'i pa'iji.

³³ Mësarupi Juanre seni asaja'cohua'ire jëjo saoreña. Sejëna, Juanpi nuñerepa sehuopi, jaje pa'ire paquëna. ³⁴ Iye cato cayë mësarupi huaso cuañosicohua'i pa'ijajë caquë yë'ë cato pa'ipi de'oye cacaiyere co'ema'ë pa'iyë. ³⁵ Juan cato toa tsëo pë miañeje miacaiquë paji'i. Jaje pa'ina, mësarupi i miañere sihuacaicohua'i pa'ë'ë, coa nëhui tëcahuë. ³⁶ Juan yë'ëre cacaise'e jerepa de'oye yë'ëja'a co'ye quëare payë. Yë'ë yo'oye cato ja'quë yë'ëre yo'ojë'ë caquë cuañe nëose'e a'ë. Jaje pa'ina, japi quëaji, yë'ë nuñerepa ja'quë jëjo daosiquë pa'iyepi.

³⁷ Ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë cato, quëaji, yë'ë nuñerepa de'oye yo'oquë pa'iyepi, mësaru i yë'o asama'cohua'i pa'itoje cui'ne ite ñama'cohua'i pa'itoje. ³⁸ I coca itire pa'ë cajë cuasama' do'ire i coca mësarute cacayepi paji, pëca ja'quë jëjo daosiquëre coe do'ire. ³⁹ Mësaru cato Maija'quë coca tayoye peoye ye'yeyë, ti pa'ni huesëyere itire ñajë tì'añu'u cajë. Jaje pa'iquëta'a ja toyase'e cato yë'ë ayere caji. ⁴⁰ Jaje yëjëta'a yë'ëna daiye coeyë, ja pa'iyepi paja'cohua'ita'a.

⁴¹ Yë'ë cato co'ema'ë pa'iyë, pa'ipi de'oquëre papi cajë yo'oyere. ⁴² Asayë, mësaru nuñerepa Maija'quëre oima'cohua'i pa'iyepi. ⁴³ Yë'ë cato ja'quë pa'i huë'ñapi daisiquë a'ë. Jaje pa'iquëta'are mësarupi asayepi coeyë. Coa paise'e huëoni co'ye ire pa'ë caquëni cuasacohua'i a'ë, mësaru de'o'ji cajë. ⁴⁴ ¿Me mësaru asaja'cohua'i a'ni, pa'ija'a sa'ñe de'oquëre papi cajë yo'ocohua'ipi? ¿Me yo'ojë Diusupi mësarute de'oquëre papi cayere co'e ma'ñe'ni? ⁴⁵ Cuasama'pë pa'ijë'ë. Yë'ëpi yë'ë ja'quë ña huë'ñana mësarute do'i quë'iohua'i a'ë, caja'quë api cajë. Mësarute sa'ñope caquë cato Moiséspi mësaru necaiquë api cajë utejë pa'iquë. ⁴⁶ Jaje pa'ina, mësarupi Moisés case'e care paji cajë asacaicohua'i pa'ni yë'ëreje asacatira'huë, Moisés cato yë'ë ayere toya do'ire. ⁴⁷ Jaje pa'ina, mësaru Moisés toyase'ere asacaima'cohua'i pa'ni, ¿Me yë'ë caye asacaiye'ni, care paji cajë?"

6

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aojë

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹ Ja jeteyo'je Jesús Galilea jairana je te'tena saji'i. Jare iti jairapi Tiberias yequë mami hue'eco paji'i. ² Jaje saina, jai paï tuë'ë, paï yo'o tì'a ma'ñere yo'oquë, ju'icohua'ire

jujuquëna, ñasicohua'ipi. ³ Ja maca Jesús i ye'yecohua'i ja're ai cutihuëna mëni ja'rupi.

⁴ Egíptopi Israel pa'i etajë pa'ise'ere cuasajë judío pa'i yo'o maca tì'añe ja'i maca paji'i.

⁵ Pa'ina, ja maca Jesús jai pa'i ite tuijëna, ñani Felipere capi:

“¿Jerona aó hueroja'cohua'i a'ni, jai pa'i ai ja'ñe?”

⁶ Ja cato capi, Felipere neñasi'i caquë, Jesús cato tsoe i ne ja'ñe pa'ina. ⁷ Jaje caquëna, Felipepi sehuopi:

“Docientos romano quëriqui tē'ñapi pan hueroto tì'añe paji, te'e panpë te'ireje.”

⁸ Ja maca Andrés pi Jesús ye'yaquëpi Simón Pedro yo'jeipi capi:

⁹ “Iñore te'e tsihua'ë cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire paquë pa'iji. ¿Ja maña pato me jai paire tì'aquë'ni?”

¹⁰ Ja maca Jesupi capi:

“Si'a paire cajë'ë, ja'rujajë.”

Ai taya paquëna, taya ëmëje'ena jai pa'i ja'rureña. Ëmëohua'ise'e cinco mil pa'i paë'ë.

¹¹ Ja maca Jesús cinco pan ini Diusure de'oji caquë pëpani ja jeteyo'je i ye'yacohua'ina isipi. Isina, i ye'yacohua'ipi paire se aohuë. Jare cui'ne tsiaya hua'ireje yo'opi. Si'aye iohua'i yëye necaji'i. ¹² Tsoe ani huajësicohua'i pa'ijëna, Jesupi capi, i ye'yacohua'ire:

“Ani jujase'e tsi'sojë'ë, coa nejoñe peoja'quë.”

¹³ Caëna, tsi'sohuë, ani jujase'e. Tsi'sojë doce do'rohuëa timëhuë, cinco pan pa'ise'epi jaiye nese'ere. ¹⁴ Ja maca Jesús yo'ose'ere ñani, paipi cahuë:

“Iquë nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë api, iye yejana daija'quë api ca nëosiquë.”

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are Jesús asapi, iohua'i yëyepi coetoje ëjaëre pare neñu'u cuasaye. Jaje pa'ina, jaohua'ire jeoni ai cutihuëna saji'i, te'i.

Jesús Ëmëjeja'a Cu'ise'e

(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)

¹⁶ Ñami de'osi maca Jesús ye'yacohua'ipi jairana cajehuë. ¹⁷ Cajeni yohuëna aya mëni Capernaum yejana je'e huëohuë. Ja maca cato tsoe ai neapi, cui'ne Jesuje ja co'ima'ë paji'i. ¹⁸ Ja maca ai tutuquë cui'ne ai to'a huëopi. ¹⁹ Cinco kilómetros panita'a seis kilómetros pa'i macare pa'ijë ñahuë, Jesupi yohuë quë'rona daina, oco da'ca ëmëje'ejaja. Jaje ñani ai ca'rahuë. ²⁰ Jaje ca'rajëna, ipi capi, jaohua'ire:

“¿Yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë!”

²¹ Ja maca sihuajë yohuëna daijë'ë cajë yo'oye iñohuë. Cui'ne ja maca aya mëquëna, i ja're coní esarepa iohua'i cajë saisi yejana tì'ahuë.

Paipi Jesure Co'eye

²² Se ñatasi mu'se jaira je te'tena pëasicohua'ipi cuasa tì'ahuë. Te'e yohuë pa'isicoja'a i ye'yacohua'ipi saë'ë. Saijëna, Jesuse'e iohua'i ja're saiye papi cajë. ²³ Jaje cuasajë pa'ijëna, Tiberias daripëpi jaiye yohuëa daji'i, iohua'ire pan Ëjaëpi neni aó sito quëno macana. ²⁴ Jaje Jesús cui'ne i ye'yacohua'i peojëna, ñani yohuëana aya mëni Capernaum yejana saë'ë, Jesure co'eñu'u cajë.

Jesu Api Pa'iyere Isi Pan

²⁵ Jaira je te'tena tì'ani Jesure seteña:

“¿Ye'yaquë je yëhua titaë'ni, iño?”

²⁶ Cajëna, Jesupi capi:

“Nuñerepa mësarute cayë. Mësarú cato yë'ëre co'eyë, coa panre timëñerepa ani ñani. Co'ema'pë pa'iyë, pa'i yo'o tì'a ma'ñere ñasi do'ire asa tì'añe. ²⁷ Coa carajai aore cajë ai yo'oma'pë pa'ijë'ë. Ai jerepa ti pani huesë aore pare cajë yo'ojë'ë, quëcoyere pare. Iyere Maija'quë mamaquë cato isija'quë api, mësarute. Ja'quë Diusupi yë'ëna ja tuture isipi.”

²⁸ Jaje caquëna, iohua'ipi sei'ë:

“¿Me yo'ojaja'cohua'i a'ni, yëquë Diusu yëyere necañu'u cani?”

²⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Diusu yëye cato i jëjo daosiquëni care paji cajë cuasacaiye a'ë.”

³⁰ Jaje caquëna, iohua'ipi sei'ë:

“¿Iquere më'ë yo'o iñoja'quë a'ni, pai yo'o ti'a ma'ñe yëquëre më'ëre care paji cuasajë asaja'cohua'ire? ³¹ Tsoe acohua'i a'ahuë'ë, manare cuëne yeja pa'i maca. Jare toyase'e cato: ‘Diusupi ma'tëmo panre aopi,’ caji.”

³² Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Moiséspi ma'tëmo panre aone papi, yë'ë ja'quë api, nuñerepa ma'tëmo panrepa aoguë. ³³ Diusu isi panrepa cato, ma'tëmopi paire ti pani huesëye isiquë daisiquë api.”

³⁴ Ja maca iohua'ipi cahuë:

“Japanse'e yëquëre isijë'ë, Ejaë.”

³⁵ Cajëna, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, pan pa'iye isiquë. Yë'ëna daisiquë cato ai ëaye peosipi. Cui'ne yë'ëre ire papi caquë cuasasiquë cato oco ëaye peosipi. ³⁶ Yë'ë mësarute case'eje pa'ye yë'ëre mësarupi ñajëta'a ire papi cajë cuasaye pañë. ³⁷ Ja'quë yë'ëna, isicohua'i cato si'ahua'i yë'ëna daiyë. Yë'ëna daisicohua'ire cato eto saoye paja'quë a'ë. ³⁸ Yë'ë cato ma'tëmopi yë'ë yëyeje yo'osi'i caquë daiye pahuë. Yë'ëre jëjo daosiquë yëyere yo'osi'i caquë daisiquë a'ë. ³⁹ Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë cato i yë'ëre isicohua'ini te'ire ne huesocaiye peoye de'oye yë'ëpi ñacaiyere yëji. Cui'ne yë'ëpi tëji mu'serepa ju'isicohua'ini huëocaiyere yëji. ⁴⁰ Yë'ë ja'quë cato si'ahua'i Maija'quë mamaquëre ñani ire papi cajë cuasasicohua'ipi ti pani huesëyere yëji. Yë'ëna, yë'ëpi tëji mu'serepa ju'isicohua'ini huëosi'i.”

⁴¹ Ja maca “yë'ë a'ë, ma'tëmopi cajesi pan” casi do'ire judío paipi ite cue'cue huëohuë.

⁴² Cue'cuejë cahuë:

“¿Iquë Jesús pa'ima'quë José mamaquë maipi i pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core ñacohua'i pa'i ma'ñe? ¿Jaje pa'ita'a me yo'oquë ma'tëmopi daisiquë a'ë, caquë'ni?”

⁴³ Jaje cajëna, Jesupi capi:

“Cue'cueyere jeojë'ë. ⁴⁴ Yë'ëna te'ohua'i dani ti'añe peoji, yë'ëre jëjo daosiquëpi ja'quëpi ite dama'quë pa'ito. Jaëni yë'ëpi tëji mu'serepa huëoja'quë a'ë. ⁴⁵ Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'epi caji ñeje: ‘Diusupi ye'yaja'quë api, si'a paire.’ Jaje pa'ina, si'ahua'i ja'quëre asacohua'ipi cui'ne ite ye'yecohua'ipi daiyë, yë'ëna.

⁴⁶ Ja'quëre pajë ñama'cohua'i a'ë. Diusu quë'ropi daisiquëse'e ite ñaquë api.

⁴⁷ Nuñerepa cayë. Yë'ëre care paji caquë cuasaquëpi ju'ima'ë ti pa'iye paji. ⁴⁸ Yë'ë a'ë, pan pa'iye isiquë. ⁴⁹ Mësaruru aipë Maija'quë aone a'ahuë'ë, pan cuëne yeja cu'i maca. Jaje aisicohua'ita'a peo hue'ña juju sa'ahuë'ë. ⁵⁰ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato ma'tëmo cajesiquë panre cayë. Jare paipi aisicohua'i pani ti ju'iñe peoji. ⁵¹ Yë'ë a'ë, ja pan ma'tëmopi huajëquë cajesiquë. Ja panre paipi aisicohua'i pani ti pani huesëye pa'iji. Yë'ë isija'a pan cato, yë'ë capë a'ë. Iye yeja pa'icohua'i pa'iyere caquë isija'quë a'ë.”

⁵² Ja maca jare asani judío paipi sa'ñe coca cahuë, ñeje cajë:

“¿Me iquë maire i capë aosi'quë caquë'ni?”

⁵³ Cajëna, Jesupi capi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Mësarupi Pai Mamaquë capëre aima'cohua'i pani cui'ne i tsiere ucuma'cohua'i pani ti pani huesëye peocohua'i pa'iyë. ⁵⁴ Yë'ë capë aisiquëpi cui'ne yë'ë tsie ucusiquëpi ti pa'iyë paji. Jaje pa'ini yë'ëpi tëji mu'serepa ju'isiquëni huëoja'quë a'ë. ⁵⁵ Jaje pa'ina, yë'ë capë cato nuñerepa aore pa'ë, cui'ne yë'ë tsie cato nuñerepa ucuyere pa'ë. ⁵⁶ Yë'ë capë aisiquëpi cui'ne yë'ë tsie ucusiquëpi yë'ë ja're conì tsioni pa'iji. Pa'ina, yë'ëpi i ja're conì pa'iyë. ⁵⁷ Yë'ëre jëjo daosiquë ja'quë cato pa'iyë paji, yë'ë ini pacacaiyë. Jaje cui'ne, yë'ëre aiquëje yë'ë do'ire pasipi. ⁵⁸ Ma'tëmopi cajesi pan ayere cayë. Iye cato ai tsoe Maija'quë Israel paire aose'eje pa'ye peoji. Ja pan aisicohua'i si'a pai juju sa'ahuë'ë. Jaje pa'iquëta'are iye pan aisiquë cato ti pani huesëye pa'iji.”

⁵⁹ Iye cato Jesús ye'yapi, Capernaum daripë pai tsi'si huë'ena.

Pa'i Cocarepa

⁶⁰ Iye ye'yayere asani Jesure jai pai tuicohua'i acohua'ipi cahuë:

“Iye i caye jaje pa'ijë'ë cajë asa tì'añe peoji. Ai jerepa jëaji. ¿Jaje pa'ito nepi, asa tì'añe pa'iquë'ni?”

⁶¹ Ja maca Jesús asapi, iohua'i sañope caye. Jaje pa'ina, seji'i, jaohua'ire:

“¿Yë'ë case'epi mësarute sañope caquë? ⁶² ¿Me yo'o'ñe pa'iohua'i a'ni, Pai Mamaquëpi i ja'në pa'i sitona mëina, ñani? ⁶³ Joyopi pa'iyë isiji, capë cato cocaima'coa. Yë'ë mësarute case'e cato nuñerepa joyo aye a'ë, ti pa'iyë isiye a'ë. ⁶⁴ Jaje pa'iquëta'are mësarua' i yecohua'i ja yë'ta'a nuñere pa'ë cajë asa títama'cohua'ipi pa'iyë.”

Jesús cato asapi, du'ru huëo macana iti cuasama'cohua'ire, cui'ne ite coso yehuoja'quëre. ⁶⁵ Jaje pa'ina, capi:

“Mësarute cahuë. Ja'quëpi yë'ëna dacaima'quë pa'ito yë'ë quë'ro te'ije dani tì'añe peoji.”

⁶⁶ Jaje casi macapi jai pai Jesús ja're cu'icohua'i jeoni i ja're conì cu'iyë pahüë. ⁶⁷ Ja maca Jesupi seji'i, i doce ye'yacohua'ire:

“¿Mësaruje jeoni saiye yëye?”

⁶⁸ Caquëna, Simón Pedropi sehuopi:

“¿Ëjaë, neina yëquë saija'cohua'i a'ni? Më'ë coca cato ti pani huesë coca'ë. ⁶⁹ Yëquë cato më'ëre care paji cajë cuasahuë. Cui'ne asayë, më'ë cato Cristo api, Maija'quë huajëquërepa Mamaquëre papi.”

⁷⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ëpi mësarua doce pa'iohua'ire soihuë. Jaje pa'iquëta'are mësarua aquë te'i huati api.”

⁷¹ Jaje cani Jesús Judas Iscarioteni capi, Simón mamaquëni, doce soisicohua' i aquëni, Judaspi ite coso yehuoja'quëni capi.

7

Jesús Yo'je Tsi Asacaiye Pahüë.

¹ Iye casi jeteyo'je Jesús Galilea yejare cunirojaji'i, Judea yeja pa'iyë coepi, judío paipi ini huani jeoñu'u cajë yo'o do'ire. ² Jaje pa'iquëta'are judío pai Egítopi etani a'ri huë'ña nejë pa'isi mu'sere cuasajë yo'o mu'seña tì'a huëopi. ³ Tì'a huëoquëna, Jesús yo'je tsipi cahuë, ite:

“Iño pëama'ë yure Judeana saijë'ë, më'ëre tuicohua'ijë më'ë yo'oye ñaja'cohua'ire.

⁴ Jaje pa'ina, si'a pai ñajajë cani yahue yo'ocoje ñani, më'ë yo'oyeje pai yo'o tì'a ma'ñere yo'ocohua'i. Pai yo'o tì'a ma'ñe yo'oquë sëte si'a pai ñajëna, yo'o iñojë'ë.”

⁵ I yo'je tsi cato a'ri mañaje care paji cuasajë asama'cohua'ipi cahuë. ⁶ Ja maca Jesupi capi:

“Ja yë'ta'a yë'ë yo'o maca tì'añe papi. Mësarute cato coa si'aë yo'oye de'oji. ⁷ Mësarute cato iye yeja acohua' i coeye peoji. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato coeyë. Yë'ëpi tiñarepa iohua' i yo'oye co'aye a'ë caquë iño do'ire. ⁸ Saijë'ë, mësaruse'e fiestana. Yë'ë cato saiye pañë. Ja yë'ta'a yë'ë sai maca tì'añe paji.”

⁹ Jaje ca tējini Galileana pëapi.

Jesupi A'ri Huë'ña Fiestare Pa'ise'e

¹⁰ Pai tiñarepa ñañe peoye yahue Jesuje saji'i, fiestana, i yo'je tsi saisi jeteyo'je. ¹¹ Fiesta pa'i maca judío paipi co'ejë cahuë:

“¿Jerore pare pa'iquë'ni, jaë?”

¹² Jai pai tsi'si sitopi Jesús ayere cahuë. Yecohua'ipi cahuë: “De'o pai api.” Cajëna, yecohua'ipi cahuë: “Co'aquë api. Coa paire cosoquëna, asaquë api.”

¹³ Jaje pa'iquëta'are tiñarepa caye pahuë, judío paini ca'ra do'ire yahue carojaë'ë. ¹⁴ Fiesta joporepa pa'i maca Jesupi Maija'quë huë'ena cacani ye'ya huëopi. ¹⁵ Ye'yaquëna, judío paipi ai ñajë cuasajë cahuë:

“¿Merepa iquë jaiye ta'ñe ye'yaquë'ni, toya ja'o ye'yema'quëta'a?”

¹⁶ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ë ye'yaye cato yë'ë tse peoji. Ja cato yë'ëre jëjo daosiquë tse a'ë. ¹⁷ Mësaruru aquëpi Maija'quë yëyere yo'oquë pani yë'ë ye'yaye Diusu ye'yaye a'ë caquë asaja'quë api. Panita'a coa ise'e cuasayere ye'yaji caquë asaja'quë api. ¹⁸ Ise'e cuasayepi caquë cato paipi de'oquë api cajajë caquë caquë api. Jaje pa'iquëta'are ite jëjo daosiquëni paipi de'oquë api cacajajë caquë yo'oquëpi nuñerepa caji. Jaje pa'ina, ti cosoma'quëpi caji.

¹⁹ Mësarute Moisésipi cuañese'e isipi. Isiquëta'are mësarupi sehuocaiye pañë, ja cuañese'e. ¿Me yo'ojë yë'ëre huani jëoñe yëye'ni?”

²⁰ Caquëna, paipi sehuohuë:

“Huati joyore hue'equë, më'ë. Jaje cayë, më'ë, ¿nepi më'ëre huani jëoñe yëye'ni?”

²¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Huajë mu'se pa'ina, te'ore yo'ose'ere ñani mësaruru ai cuasayë. ²² Mësaruru aipë tsoe du'ru yo'oyere Moisés cato cuañepi cuiri ca'ni tëaye paji'i caquë. Ipi huëoye paipi, ja cato. Jaje pa'ina, mësaruru huajë mu'se pa'itojë cuiri ca'ni tëacohua'i a'ë, tsire. ²³ Ñajë'ë. Yure, mësarupi Moisés cuañese'e yo'o ti'añu'u cajë huajë mu'se pa'itojë tsire cuiri ca'ni tëacohua'ita'a, ¿me yo'ojë mësaruru yë'ëre pëiñe'ni, ju'iquë macare huajë mu'se pa'ina, jujucasi do'ire cajë? ²⁴ Co'aye yo'oyejë pa'ye ña cuañoñere co'aji cama'pë pa'ijë'ë. Co'aye yo'oji cacohua'i pani nuñerepa co'ayerë ñani cajë'ë.”

Jesús I Dai Sitore Quëaye

²⁵ Ja maca Jerusalén pa'icohua'i acohua'ipi sa'ñe se huëoreña:

“¿Jaëje pa'ini, pa huani jëoñu'u cajë co'ejëna, mai ñasicohua'ita'a? ²⁶ Yure ipi si'aohua'i ñajëna, caquëta'are te'ijë ite sañope caye paji. ¿Ejaohua'ipi johua'ita'a nuñerepa Cristore paipi caji cajë cuasa do'ire sañope caye pañë? ²⁷ Jaje pa'iquëta'are mai cato asayë, i huëo sito.”

²⁸ Iyere Jesús asani, Maija'quë huë'e ye'yaquëpi ai tutu, capi, ñeje:

“Jaje pa'ito mësaruru asayë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ëreje ñacohua'i a'ë. Yë'ë cato nuñerepa pa'ipi jëjo daosiquë a'ë, mësaruru ñama'quëpi. ²⁹ Yë'ë cato ite ñaquë a'ë, i quë'ropi daisiquë sëte. Ipi yë'ëre jëjo daopi.”

³⁰ Ja maca ite tseañu'u cajë yo'ojëta'a te'ijë ite tome dani tseañe pahuë, ja yë'ta'a ite tse maca ti'añe pasi do'ire. ³¹ Jai paipi Jesure ire paipi cuasajë asahuë. Jaje pa'ina, cahuë:

“Cristopi daisiquë pani, iquë yo'ose'e seña maca paipi yo'o ti'a ma'ñere yo'oye iñoñe peoji, cuasayë.”

Jesure Tseajë'ë Cajë Fariseo Paipi Soldado Paire Jëjo Saose'e

³² Fariseo paipi asahuë, Jesús ayere paipi cajëna. Jaje asani jaohua'i cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i coní co'aye yo'ocohua'ire tsesecohua'ire jëjo daohuë, tseani Jesure sajjajë cajë. ³³ Ja maca Jesupi capi, ite tse dasicohua'ire:

“Yures'e mësaruru ja're coní a'ri maña pasi'i. Ja jeteyo'je yë'ëre jëjo daosiquë quë'rona co'isi'i. ³⁴ Mësaruru yë'ëre co'ejëta'a ti'añe paja'cohua'i a'ë, yë'ë sai sito sani ti'añe peo do'ire.”

³⁵ Ja maca judío paipi johua'ija'a sa'ñe seña, ñeje cajë:

“¿Jerona sani huesësi'quë caquë'ni, iquë, mai ti'añe peo huë'ñarepa? ¿Judío paipi griego paina co'me huesëni pa'icohua'ina sani griego paini ye'yaja'quëpi caquë? ³⁶ ¿Me caquë yë'ëre co'ejä'cohua'i a'ë, co'ejëta'a ti'añe paja'cohua'i a'ë, yë'ë pa'i huë'ña sani ti'añe peo do'ire caë'ni, maire?”

Pa'iyë Isi Ocorepa

³⁷ Fiesta tëji mu'serepa cato ai ëja mu'serepa pa'iji. Pa'i maca Jesupi huëni nëcani ai tutu capi, ñeje:

“Oco ëa ju'iquë pani daijë'ë, yë'ëna. Dani ucujë'ë. ³⁸ Toya pëpë cayeje yë'ëre sehucocuëre cato joyopi pa'i ocorepa etaquëna, pasipi, tsiayaje pa'i.”

³⁹ Jaje cani Jesús capi, ite ire papi cajë cuasacohua'ipi Maija'quë de'o joyore tija'acohua'i a'ë caquë. Ja maca cato ja yë'ta'a Maija'quë de'o joyo daiye papi, Jesupi ja yë'ta'a ma'tëmona colima'ëna.

Te'e Cuasaye Pacohua'i

⁴⁰ Pai jopo pa'icohua'ipi jaje cayere asani careña:

“Iquë cato nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë api. Iti daija'quë api casiquë api.”

⁴¹ Cajëna, yecohua'ipi careña:

“Iquë cato Cristo api.”

Jaje cajëta'are yecohua'ipi cahuë:

“¿Me Cristo pa'iquë'ni, Galilea yeja aquë? ⁴² Toyase'e cato caji, Cristo cato pai ëjaërepa David tsëcapë aquë pa'ija'quë api. Belén daripë aquë pa'ija'quë api. David pa'isi daripë aquë pasipi.”

⁴³ Jaje pa'ina, Jesús do'ire yo'ojë cajë paipi huahue sahuë, yequë tsëca de'ojë.

⁴⁴ Yecohua'ipi tseani sañu'u cajëta'a tseañe pahüë.

Pai Ejaohua'i Jesure Sehuocaiye Pase'e

⁴⁵ Jesure tsesehohua'ipi colihuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i quë'rona, cui'ne fariseo pai cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona. Co'irena, jaohua'ipi se'ë:

“¿Me yo'ojë tseani daye pare'ni?”

⁴⁶ Cajëna, paire tsesecohua'ipi sehucocuë cahuë:

“¿Ai de'oyerepa yecohua'ije jaë cayeje cacohua'i ti peoyë!”

⁴⁷ Ja maca fariseo paipi cahuë:

“¿Mësaruje i cosoyere sehuore? ⁴⁸ Yëquë ëjaohua'ije i caye asaye pahüë. Cui'ne fariseo ëjaohua'ije ite asacaiye pahüë. ⁴⁹ Jaje pa'iquëta'are cuañese'e caye asama'cohua'ipi colacohua'ipi sehuocaiyë, ne huesëja'cohua'ipi.”

⁵⁰ Nicodemo fariseo aquëpi ñami sani Jesure ñasiquëpi capi, jaohua'ire:

⁵¹ “Mai cuañese'eje pa'ye yo'oni, jaëte huani jeoñe peoji, ja yë'ta'a i yo'ose'ere asama'pë pani.”

⁵² Jaje caquëna, ja maca sehuoreña:

“¿Më'ëje Galilea aquë aë? De'hua toyase'ere ye'yejë'ë, Jare më'ë ye'yenita'a Galileapi, Maija'quëre quëacaiquë te'ije daiye pase'e, asaye pa'iji.”

⁵³ Ja maca pai ñape johua'i huë'ñase'ena sani sahuë.

8

Emë Yo'oco Ayere Quëaye

¹ Jesupi Olivos cutihuëna saji'i. ² Ñatasi mu'se nea hue'ña Maija'quë huë'ena colipi. Si'a pai i quë'rona tsio daë'ë. Datena, ja'runi ñu'i ye'ya huëopi. ³ Ja maca cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne fariseo paipi ëmëre yo'ocona, tiasiconi dahuë. Dani iti maca pa'icohua'i jopona nëconi. ⁴ Jesure cahuë:

“Ye'yaquë, iye nomiore yëquë dahuë, ëmëre yo'ocona, tiasiconi. ⁵ Moisés cuañese'epi maire cuañëji ñeje yo'o nomiohua'ire quëna pëapi jea jo'a hueajë'ë, caquë. ¿Jaje pa'ito më'ë me caquë'ni?”

⁶ Iye cato cahuë, neñañu'u cajë. Ca tayouna, sañope cayere cajë cahuë. Ja maca Jesús meñe në meni moñopi yejana toyapi. ⁷ Jaje yo'oquëna, jaohua'ipi cato ja yë'ta'a seje nëcahuë. Ja maca yureta'a nuñerepa nëcaquë capi, jaohua'ire:

“Mësaru aquëpi ti tayo col'aye yo'oma'quëpi quëna pë ini iona jeo huëojaquë.”

⁸ Jaje cani cui'naëpi në me cõni yejana toyapi. ⁹ Jare asani, ai cuasajë te'o hua'ise'e etajë saë'ë. Aiohua'ipi eta huëoni si'a paï etahuë. Si'a paï sani saisi maca Jesuse'e pëapi, nomio ja're cõni. ¹⁰ Ja maca Jesús nuiñe nëceni païje peojëna, ñani nomiose'e pa'iona, capi:

“¿Nomio jerore pa'iyë'ni, mël'ëre sañope casicohua'i? ¿Te'ije mël'ëre nejoñe paë?”

¹¹ Caquëna, ïopi cao:

“Pahuë, sañope yo'oye, Èjaë.”

Cacona, ja maca Jesupi capi:

“Yë'ëjë mël'ëre sañope caye pañë. Yurepi sani cui'naopi co'aye yo'o coñe pajë'ë.”

Jesu Api, Païre Miacaiye

¹² Tijupë Jesús païre caquë capi:

“Yë'ë a'ë, iye yeja miacaiquë. Yë'ëre pe'tequë cato miañere pasipi, pa'iyë isiyere. Jaje pa'i nea hue'ñare cu'iyë pasipi.”

¹³ Caquëna, ja maca fariseo païpi cahuë:

“Mël'ëja'a co'ye de'oquë a'ë caquë quëayë, mël'ë. Jaje quëaye cato co'aji.”

¹⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Yë'ë quëaye cato do'i quë'ye a'ë, yë'ëpi yë'ëja'a co'ye caquë quëatojë. Yë'ë cato asayë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ë saija'to. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato huesëyë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ë saija'to. ¹⁵ Mësaru cato iye yeja paï co'aji cayepi cacohua'i a'ë. Yë'ë cato te'irejë co'aji, cama'quë a'ë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi co'aji cani yë'ëse'e caye pañë. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquëpi yë'ë ja're cõni caquëna, cayë. Yë'ë caye cato nuñere pa'ë. ¹⁷ Mësaru cuañese'e cato caji cayahua'i cui'ne te'ejë pa'ye cato asaye pa'iji, care payë cajë. ¹⁸ Jaje pa'iyë sëtë yë'ëja'a co'ye quëacaiquë pa'iyë. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquëjë yë'ëre quëacaiquë api.”

¹⁹ Caquëna, ja maca seteña:

“¿Jerore pa'iquë'ni, mël'ë ja'quë?”

Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësaru yë'ëre ña tì'añe pañë. Pajë cui'ne ja'quëreje ña tì'añe pañë. Yë'ëre ña tì'acohua'i pani, ja'quëreje ña tì'añe patira'pi.” ²⁰ Iye cato Jesús capi, ja yë'ta'a Maija'quë huë'ere pa'i ye'ya maca. Maija'quëna curi isi mahuëa quë'ropi nëcaquë case'e a'ë. Jaje catojë ïte tseañe pahuë, ja yë'ta'a ïte tseña maca tì'añe pase'e sëtë.

Yë'ë Sai Hue'ña Mësaru Sani Tì'añe Peoji, Case'e

²¹ Cui'naëpi Jesús ca copi:

“Yë'ë saiyë. Saquëna, mësaru co'ejä'cohua'i a'ë. Jaje co'ejëta'a jare mësaru tayo co'aye yo'oyena ju'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë sai hue'ña, mësaru saiyë paja'cohua'i a'ë.”

²² Ja maca judío païpi cahuë:

“¿Co'ye huani jusi'quë caquë. Jaje yo'ouna, ï quë'ro tì'añe paja'cohua'i a'ni?”

²³ Cajëna, ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Mësaru cato ïño huë'ehuë acohua'i a'ë. Yë'ë cato jeto ëmë aquë a'ë. Mësaru cato iye yeja acohua'i a'ë. Yë'ë cato iye yeja aquë peoyë. ²⁴ Jaje pa'ina, cahuë, mësaru tayo co'aye yo'oyena ju'ija'cohua'i a'ë, yë'ëni ïre papi cajë cuasama'cohua'i pani. Jaje mësaru tayoyena ju'ija'cohua'i a'ë.”

²⁵ Ja maca seteña:

“¿Iquei'ni, mël'ë?”

Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Tsoe mësarute ja'a huëo maca cahuë. ²⁶ Jaiye mësaru tayoyere caye pa'iquëta'are pañë. Yë'ëre jëjo daosiquëpi nuñerepa caji, ti tayoye peoyerepa. Jaje pa'ina, yë'ë iye yeja païre caye cato ï caquëna, asase'ere cayë.”

²⁷ Jaje caquëna, jaohua'ipi, Maija'quë ayere caji cajë asaye pahuë. ²⁸ Jaje pa'i do'ire capi:

“Mësarupi yë'ëre ëmëje'na huëo nëcosi maca Pai Mamaquëre ire papi cajë ñaja'cohua'i a'ë. Ja maca yureta'a coa isi yo'oye papi cajë ñaja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë cato ja'quë ye'yase'ere cayë, mësarute. ²⁹ Yë'ëre jëjo daosiquë cato yë'ë ja're conì pa'iji, yë'ë ja'quë yë'ëre te'ire jeoñe papi. Jaje pa'ina, yë'ë cato si'anë i yëyere yo'oyë.”

³⁰ Jaje Jesús iyere caëna, jai pai ite ire papi cajë cuasare pahuë.

Maija'quë Mamajërepa Cui'ne Tayo Yo'oyepi Jo'yaohua'ire Paye

³¹ Ja maca Jesús capi, judío paipi ite ire papi cajë cuasasicohua'ire:

“Mësarupi yë'ë nuñerepa case'ere tayo saima'pë pa'ini, ja macata'a nuñerepa yë'ëre ye'yecohua'i pa'iyë. ³² Jaje pa'ijë nuñerepa pa'iyere ñaja'cohua'i a'ë. Ñajëna, nuñerepa pa'iyepi mësarute jo'yaohua'i peocohua'ire neñe pa'iji, joye huasoyeje pa'ye.”

³³ Jaje caquëna, jaohua'ipi sehuohuë:

“Yëquë cato Abraham tsëcapë acohua'i a'ë, cui'ne ti yecohua'i jo'ya pa'ima'cohua'i a'ë. ¿Me yo'oquë më'ë, jo'ya tseasicohua'i peojë de'oye pa'ija'cohua'i a'ë, caquë'ni?”

³⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Si'aohua'i tayo co'aye yo'ocohua'i cato tayo co'aye yo'oyepi jo'yaohua'ire paquëna, pa'iyë. ³⁵ Si'anë iti tsëcapë ja're pa'iquë api. Mamaquë cato jaje pa'iquëta'are jo'yaë cato coa conì pa'iquë api, iti tsëcapë aquë peoquëpi, ti pa'iyë peopi. ³⁶ Jaje pa'ina, mësarupi i Mamaquëre papi jo'yaohua'i pa'iyere nejocaquëna, ja maca yureta'a nuñerepa jo'yaohua'i peoye pa'ija'cohua'i a'ë. ³⁷ Tsoe asayë, mësarupi Abraham tsëcapë acohua'i pa'iyë. Jaje pa'iohua'ita'a yë'ëre huani jeoñe yëyë, yë'ë cayere asaye coe do'ire. ³⁸ Yë'ë ja'quë iñose'ere cayë, mësarute. Caquëna, mësarupi mësarupi ja'quë case'ere yo'oyë.”

³⁹ Caquëna, iohua'ipi cahuë, ite:

“Abraham cato yëquë ja'quë api.”

Cajëna, Jesupi capi:

“Mësarupi nuñerepa Abraham mamajë pani i yo'ose'eye cui'ne yo'ora'huë. ⁴⁰ Tsoe mësarute nuñerepa Diosu ye'yase'ere cahuë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre huani jeoñe yëyë, mësarupi. ¡Abraham jaje yo'oye ti papi! ⁴¹ Mësarupi cato mësarupi ja'quë yo'oyepi yo'oyë.”

Caquëna, ja maca iohua'ipi cahuë:

“Yëquë cato coa huero mamajë peoyë. Te'ire ja'quëre payë. Jaë cato Diosupi.”

⁴² Cajëna, ja maca Jesupi capi:

“Nuñerepa mësarupi Ja'quëpi Diosu pa'ito mësarupi yë'ëre otira'huë. Yë'ë cato Diosu quëropi daisiquë a'ë. Daisiquëpi iñore pa'iyë. Yë'ëse'e daisiquë peoyë. Diosupi jëjo daosiquë a'ë. ⁴³ ¿Me yo'ojë mësarupi, yë'ë cayë asa ti'añe pañe'ni? Mësarupi asaye coe do'ire pañe. ⁴⁴ Mësarupi ja'quë cato huati api. Mësarupi i tsecohua'i a'ë. Jaje pa'ina, i yëyere yo'oye yëyë. Huati cato huani jeoquë api. Jaje jaje pa'i api, tsoeje, ti nuñerepa yo'oma'quë api, cui'ne ti nuñerepa cama'quë api. Coa cosoyere cani, jaje i ayere caji, coa cosou sëte, coa cosoye pëca ja'quë sëte. ⁴⁵ Jaje pa'ina, yë'ë nuñerepare caquëni, mësarupi asacaiye coeyë. ⁴⁶ ¿Nepi mësarupi acohua'i, yë'ëre më'ë tayoyë cajë iñoja'cohua'i a'ni? Nuñerepa yë'ë caquëre, ¿me yo'ojë mësarupi care paji cajë asacaiye pañe'ni? ⁴⁷ Diosu te'te aquëpi, Maija'quë coca asaye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are mësarupi cato Diosu acohua'i peoyë. Jaje pa'ina, asaye coeyë, yë'ë cayë.”

Cristo Cato Abraham Jerepa Tsoe Aquë Api

⁴⁸ Ja maca judío paipi cahuë:

“Nuñerepare jaje më'ëre jaje caquë'ni, Samaritanopi cui'ne co'a joyore hue'equë api cayë, yëquë.”

⁴⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Co'a joyore ti peoquë a'ë. Yë'ë cato ja'quëni de'oquëre papi cacaiyë. Ja do'ire mësaru cato yë'ëre co'aquë api, cayë. ⁵⁰ Yë'ëre de'oye cacaijë'ë caquë oima'ë pa'iyë. Yë'ëre de'oye cacaiquë pa'iji. Jaë api, iti yo'ose'e pa'iyeye caquërepa. ⁵¹ Nuñerepa cayë, yë'ë caye asani yë'ë cayeje yo'oquë cato ti ju'iñe paja'quë api.”

⁵² Ja maca judío paipi sehuohuë:

“Yureta'a asare pahuë, më'ë nuñerepa co'a joyore hue'equërepa pa'iyë. Abraham cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i tsoe acohua'ijë juni huesëa'huë'ë. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi cayë ‘yë'ë caye asani, yë'ë cayeje yo'oquë cato ti ju'iñe paja'quë api.’ ⁵³ Yëquë ja'quë cato Abraham. ¿Më'ëpi seña maca pa'i a'ë cuasaquë, më'ë? Abraham cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i juju sa'ahuë'ë. ¿Iquei a'ë cuasaquë më'ë caquë'ni, jaje?”

⁵⁴ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ëja'a co'ye de'oye yo'oyë caquë pa'ito yë'ë de'oye yo'oyë caye ti cocaiye paji. Jaje pa'iquëta'are mësaru yëquë ja'quë api caquëpi yë'ëre de'oye yo'oji cacaiji yë'ë ja'quëpi. ⁵⁵ Jaje pa'iquëta'are mësaru ña ti'ama'pë pa'iyë. Yë'ëta'a ite ñaquë a'ë. Jaje ñaquëta'a yë'ëpi ñama'quë a'ë caquë pani coa cosourepa pa'iyë pa'iji mësaruje pa'i. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato nuñerepa ñaquë a'ë. Jaje pa'ina, i caye sehuocai yo'oyë. ⁵⁶ Abraham mësaru aipi sihua'aji'i, yë'ë mu'sëñare ñaja'quë a'ë caquë. Ñani sihua huajëa'ji'i.”

⁵⁷ Ja maca judío paí Jesure cahuë:

“Ti cincuenta ometëcajë peoquëpi ¿Abrahamre ña'ahuë'ë cayë, më'ë?”

⁵⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ë cato Abraham pa'ima'në ai jerepa tsoe aquë a'ë.”

⁵⁹ Caëna, ja maca quëna pëapi imani jeañu'u Jesuna cajë yo'ohuë. Yo'ojëna, catipi. Catini Maija'quë huë'ëpi iohua'i jopoja'a sa etani saji'i.

9

Tsi'nëna Ñama'quëni Jesús Jujuse'e

¹ Paí pa'i hue'ñaja'a sai Jesús ñapi, tsi'nëna ñaco ca porei ai de'osiquëre. ² Jaje pa'ina, ñani i ye'yacohua'ipi se'ë, Jesure:

“¿Me yo'oquë ñaco ca porei ai de'ou'ni, jaë? Pëca ja'quëohua'i tayo do'ire co'aye ai de'ou, panita'a ¿i do'i a'ni?”

³ Cajëna, Jesupi capi:

“I tayo do'ijë peoji. Cui'ne pëca ja'quëohua'ijë tayo do'ijë peoji. Iquë cato ite juju maca Maija'quë yo'oye paire iñoja'quëpi ai deosiquë api. ⁴ Ja yë'ta'a mu'se pa'inë yë'ëre jëjo daosiquë co'amaña yo'oye pa'iji. Ñami de'o huëoji. Ñami cato co'amaña neñe peoji. ⁵ Yë'ë ja yë'ta'a iye yejare pa'ini yë'ë a'ë, miacaiquë iye yeja pa'icohua'ire.”

⁶ Iye se ca tējini Jesús yejana copi neni ya'ore a'ji sēpē neni ñama'quë ñaco cana ya'opi nepi. ⁷ Ja maca capi:

“Siloé oco dea pëna sani tsoa tojë'ë. Siloé cani cayë, jëjo daosiquë.”

Jaje caëna, ñama'quëpi sani tsoa toni tsoe ñaquëpi daji'i, i quë'ro. ⁸ Ja maca ja'në ñama'quë pa'ina, ñasicohua'ipi cui'ne i quëno maca pa'icohua'ipi cahuë:

“¿Iquë mai ñajëna, curi se' ñu'isiquë pa'ima'quë aë?”

⁹ Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Jaje pa'ijë'ë. I api.”

Yecohua'ipi cahuë:

“Jare ije pa'ita'a yequë api.”

Jaje cajëna, ipi capi:

“Yë'ë i a'ë.”

¹⁰ Ca maca ite seteña:

“¿Me më'ë yure neni ñaquë pa'iquë'ni?”

¹¹ Cajëna, ipi sehuopi:

“Jaë Jesús hue'equëpi yë'ère ya'opi a'jiñe neni ñaco cãna je'napi. Jaje yo'oni capi: ‘Siloé oco dea pëna sani tsoajë'è.’ Caëna, sani tsoa tō maca tsoe ñaquë paë'è.”

¹² Jaje caquëna, ìte seì'è:

“¿Jerore pa'iquë'ni?”

Cajëna, ìpi capi:

“Huesëyë.”

Fariseo Paipi Ñaco Porei Pa'isiquëni Seni Asase'e

¹³ Ja maca fariseo paì quë'rona ñaco cã porei pa'isiquëre sahuë. ¹⁴ Jesús ya'opi neni ñaco cã poreire jujusi mu'se cato huajë mu'se paji'i. ¹⁵ Jaje pa'isi do'ire, fariseo paipi asani ñama'quë pa'isiquëre seni cohüë. Me më'è yure neni ñaquë'ni cajë. Cajëna, ìpi capi:

“Ya'opi a'jiñe neni yë'ère ñaco cãna je'naëna, sani tsoa tōni yure ñaquë pa'iyë.”

¹⁶ Ja maca fariseo acohua'i cahuë:

“Iye yo'osiquë cato Diusu te'te peoquëpi jaje yo'opi, huajë mu'se a'è caye peoye.”

Jaje, cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“¿Me co'aquë pani ñeje, paì yo'o tì'a ma'ñere de'oye yo'oquë'ni, ì?”

Jaje yo'ojë cajë yequë tsëcapëa huayequë paji'i, sa'ñe ca do'ire. ¹⁷ Tijupë seni cohüë, ja'rë ñama'quë pa'isiquëre ñeje cajë:

“¿Më'è ìqueipi caquë'ni, më'ère ña'ne necaisiquëre?”

Cajëna, ìpi sehuopi:

“Yë'è cato cayë, Maija'quëre quëacaiquë api.”

¹⁸ Jaje caquëta'are judío paipi nuñerepa ñama'quë pa'isiquëpi ñaji cajë asaye pahüë. Coa caji cajë, ì pëca ja'quëohua'ireje soihuë, ja do'ire. ¹⁹ Soini seì'è:

“¿Mësaru mamaquë aë, ìquë ñaco cã porei ai de'osiquë? ¿Yure jaje pa'ita'a me yo'oquë ñaquë'ni?”

²⁰ Cajëna, ì pëca ja'quëohua'ipi sehuohüë:

“Yëquë mamaquë api. Cui'ne ìte cõa macana ñama'quë. Ai de'osiquë api asayë, yëquëpi ja cato. ²¹ Jaje pa'iquëta'are yure cato huesëyë, me yo'oquë ñaquë ponë'ni cajë ìte ña'ne necaisiquëreje huesëyë. Ini seni asajë'è. Tsoe ai api, ìpi quëajaquë ja do'ire ñaquë pa'iyë, caquë.”

²² Ñama'quë pëca ja'quëohua'i cato coa judío paini ca'rajë jaje cahuë. Si'ahua'ire Jesure Cristo api cacohua'ire paì tsi'si hue'ñapi eto saoye pa'iji cajë cui'ñase'ere asajë. ²³ Ja do'ire ì pëca ja'quëohua'ipi cahuë: “Ini seni asajë'è. Tsoe ai api.”

²⁴ Ja maca judío paì ñama'quë pa'isiquëre soi coreña. Daquëna, cahuë:

“Nuñerepa quëajë'è, Diusu ña hue'ñare pana. Yëquë asayë, më'ère jujusiquëre tayo yo'oquë api cajë.”

²⁵ Cajëna, ìpi sehuopi:

“Yë'è cato huesëyë, tayo yo'oquë api caye cui'ne paquëre papi cayeje. Yë'è ta'ñe asaye cato iyese'e pa'iji, ja'rë ñama'quë pa'isiquëpi yure ñaquë pa'iyë.”

²⁶ Tijupë seteña:

“¿Me më'ère nei'ni? ¿Më'ère me yo'oni ñaquëre nei'ni?”

²⁷ Cajëna, sehuopi:

“Tsoe quëahuë, mësarute. Quëatoje asa yëma'pë pa'iyë. Yë'è caye: ¿Ìquere cajë cui'nare ca cojë'è cajë se'ne'ni? ¿Ini tuñu'u cajë yëjë se'ne?”

²⁸ Caquëna, ja maca ìte ai tea juni tējini capi:

“Më'ëpi ìni tuina nëiji, yëquë cato Moisésre tuicohua'i a'è cahuë. ²⁹ Yëquë asayë, Moisésre Diusupi case'e. Jaëre cato huesëyë, ì pa'i hue'ñaje.”

³⁰ Cajëna, ìpi capi:

“¿Merepa yo'ojë mësarute huesëyë'ni, ai ye'yesicohua'ita'a, ì dai sito, yë'ère ñaco cã jujucaisiquëre! ³¹ Maipi asayë, tayo yo'ocohua'ire Diusu asacaiye paji. Ìte sihuacohua'ire

cui'ne i yëye yo'ocohua'ise'ere asacaiquë api, Diusu. ³² Tsoeje ti asama'cohua'i a'ë, tsihua'ë pa'inë ñama'quë ai de'osiquëni ñaquëre necaise'e. ³³ Iquëpi Diusu quë'ropi daima'quë pani ti jaje yo'oyeje para'pi.”

³⁴ Caquëna, ja maca iohua'ipi cahuë:

“¿Tayo yo'oye timësiquëpi ai de'osiquë api, më'ë yëquëre ye'yasi'i caquë?”

Jaje cani ite pai tsi'si hue'ñapi eto saohuë.

Joyo Ñañere Ñama'cohua'i Pa'iye

³⁵ Jesús tsoe asapi, ñama'quë pa'isiquëpi ñaquë pa'ina, judío paipi eto saose'e. Jesupi ite ti'ani capi:

“¿Diusu mamaquëre më'ë ire papi cuasaquë pa'iquë?”

³⁶ Caquëna, ipi capi:

“Ëjaë, quëajë'ë, yë'ëre. Jequë a'ni, yë'ëje ite jaë api caquë cuasaquë pa'ija'quëre.”

³⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Tsoe më'ë ñahuë. Yë'ë i a'ë. I ja're më'ë coca cayë.”

³⁸ Ja maca Jesús yë'quë macana do're ja'runi capi:

“Ire papi caquë cuasayë, Ëjaë, më'ëre.”

³⁹ Ja jeteyo'je capi, Jesús:

“Yë'ë cato iye yejana daë'ë, nuñerepa yo'oyepi pa'ijaquë caquë. Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi ñajajë caquë, cui'ne ñacohua'i pa'isicohua'ipi joyopi ñama'cohua'i pa'ijajë caquë.”

⁴⁰ Ja maca fariseo paipi i ja're coni pa'isicohua'ipi iyere asani se'ë:

“¿Yëquëje më'ë ñato ñaco ca peocohua'i a'ni?”

⁴¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësarupi ñama'cohua'i pani mësaruru tayo yo'o do'ire jai do'i peocohua'i patira'huë. Jaje pa'iquëta'are mësarupi ñacohua'i a'ë caye sëte do'i quë'iohua'i pa'iyë.”

10

Yëi Ñama Tu'rihuë Ayere Ye'yaye

¹ Nuñerepa mësarute cayë, yëi ñama eta sa'roja'a tu'rihuëna cacama'quë pani, ñaëpi cui'ne co'acquëpi eta sa'ro peo hue'ñaja'a cacaquë cato. ² Jaje pa'iquëta'are yëi ñama eta sa'roja'a cacaquë cato yëi ñamare ñacaiquë api. ³ Eta sa'ro hui'yocaiquëje de'oye hui'yocaiji, cacajaquë caquë. Cui'ne yëi ñamaje asayë, i yë'o. Iohua'i mamire caquë soiji, yëi ñamare. Cui'ne tu'rihuë nëicohua'ini hue'sena etoji. ⁴ Etoni sai saji, ipi du'ru sai. Yëi ñamaje asayë, i yë'o. Jaje asajë tuiyë, ite. ⁵ Jaje tuicohua'ita'a yequëpi soiquë pa'ito asani coa catiyë, ñama'quëre sëte yequë yë'o caquëna, asajë.”

⁶ Ñeje yo'oyë, pai caquë iñoquëta'are paipi asa ti'añe pahüë, Jesús caye.

Jesús De'o Ñacaiquë

⁷ Ja maca Jesús tijupë ca copi:

“Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ë a'ë, eta sa'ro yëi ñama caca sa'ro. ⁸ Ja yë'ta'a yë'ë daima'në daisicohua'i cato ñahua'i a'ë cui'ne co'acohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yëi ñamapi asaye pahüë, iohua'i cayere. ⁹ Yë'ë a'ë, eta sa'ro. Yë'ëja'a cacasiquë cato huaso cuañosiquë pa'ija'quë api. Jaje pa'i etasiquëpi cui'ne cacasiquëpi i yëyeje yo'oquë pa'ija'quë api, cui'ne de'o aore ti'aja'quë api.

¹⁰ Ñaë cato coa yahue imañe caquë cacaquë api, huani jëosi'i caquë, cui'ne nejosi'i caquë. Yë'ë cato yëi ñamapi pa'iyere pajajë caquë daisiquë a'ë, ti pa'iyere jaiye pajajë caquë. ¹¹ Yë'ë cato de'oye yëi ñamare ñacaiquë a'ë. De'oye ñacaiquëpi yëi ñamapi pa'ijajë ise'e caquë i pa'iyere isiquë api. ¹² Coa sai do'ire necaiquë cato lobopi daina, ñani yëi ñamare ñacaiye jëoni catiquë api, yëi ñamare ñacaima'quë sëte, cui'ne yëi ñamaje ti'ohua'ire

sëte jaje yo'oji. Yo'ouna, ja maca lobopi dani tseani yo'oquë tiya huesoquë api cui'na hue'ña. ¹³ Catiquë cato saï do'ire yo'oquë api. Jaje pa'ina, oi ëayeje ti peoji, ite yëi ñamare.

¹⁴⁻¹⁵ Yë'ë a'ë, de'oyerepa yëi ñamare ñacaiquë yë'ëre ja'quë ñaquë pa'iyeye, yë'ëje ite ja'quëre ñaquë pa'iyë. Jaje cui'ne yë'ë yëi ñamareje ñaquë payë. Ñaquëna, iohua'ije yë'ëre ñañë. Yë'ëpi yë'ë pa'iyere yëi ñama do'ire isiyë. ¹⁶ Payë, cui'ne yequë yëi ñamareje. Yequë tu'rihuë acohua'ire jaohua'ireje iñona daye pa'iji, yë'ëre. Jaohua'ije yë'ë caye sehuocaija'cohua'i a'ë. Ja maca cui'ne te'e tsëcapë pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne te'i yëi ñamare ñacaiquë pa'ija'quë api.

¹⁷ Ja'quë yë'ëre yëji, yë'ë pa'iyere isisiquëpi cui'naëpi yë'ë pa'iyë pa coja'quëpi yo'oquëna. ¹⁸ Yë'ë pa'iyë jioquë peoji. Yë'ë yëyepi isiyë, yë'ë pa'iyë. Yë'ë jaje neñe pa'iji cui'ne cui'nare pa coñeje de'oji. Iye a'ë, yë'ë Ja'quë yë'ëre cuañese'e."

¹⁹ Iyere judío paï asani cui'naohua'ipi hua cohue, ti tsëcapëa. ²⁰ Jai paï iohua'i acohua'ipi cahuë:

"¿Me neñu'ju i caye asani sehuocaiye'ni, care paji cajë co'a joyore hue'equëpi cui'ne coa cuepequë caquëre?"

²¹ Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

"Co'a joyore hue'equëpi jaje ca ti'añe peoji. ¿Co'a joyopi ñama'quëre ñaquëre necaiye pa'iquë? Cui'ne ti peoji."

Judío Paipi Co'aquë Api Caye Jesure

²² Ja mu'seña cato oco tëcahuë paji'i. Pa'ina, Jerusalén cato Maija'quë huë'e ne ja'ñere cuasajë sihuajë jai paï tsi'sini yo'o maca ti'api. ²³ Jesús cato Maija'quë huë'e sa'nahuëre cunirojaji'i, Salomón hue'yosi hue'ña. ²⁴ Ja maca judío paipi Jesure tsi'sini cahuë:

"¿Yëquëre më'ë je yëhua nuñerepa quëaja'quëpi huesë ëaye caquë pa'iquë'ni? Më'ëpi nuñerepa Cristo pani quëare pajë'ë, te'e nuñerepa."

²⁵ Cajëna, Jesupi capi:

"Tsoe mësarute cahuë. Caquëta'are mësarupi care paji cajë asaye pahue. Yë'ë ja'quë cuañesi tutupi yo'oyë. Ja yo'oyepi tiñarepa iñoji, mësarute. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi nuñere pa'ë cajë asaye pañë, yë'ë yëi ñama acohua'i pa'ima' do'ire. Tsoe cahuë, ja'rë.

²⁷ Yë'ë yëi ñamapi asayë, yë'ë yë'ona. Asajëna, yë'ëpi iohua'ire ñañë. Ñaquëna, iohua'ije yë'ëre pe'teyë. ²⁸ Yë'ëpi ti ju'ima'pë pa'iyë isiquë a'ë. Isina, ti ne huesëma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yë'ë jëñare pa'icohua'ire yecohua'i mañaje jioye ti peoji. ²⁹ Yë'ë ja'quëpi yë'ëna isipi, iohua'ire. Isisiquë cato si'aye jerepa pa'i api. Ite cato yecohua'ije ti jio ti'añe peoji, i jëtëre pacohua'ire. ³⁰ Yë'ë cui'ne ja'quë coní te'ije pa'iohua'i pa'iyë."

³¹ Ja maca judío paï cui'naohua'ipi quëna pëapi imani jeañu'u cajë yo'ohue. ³² Yo'ojëna, Jesupi capi:

"Mësaruru asajëna, jaiye de'oyere necaë'ë, yë'ë ja'quë tuture papi. ¿Iye nesi do'i aye mësarupi asato jeco a'ni, yë'ë co'aye yo'osico, jaje quëna pëapi jeañu'u ca ja'ñe?"

³³ Caquëna, judío paipi sehuohue:

"Më'ë de'oye yo'osi do'ire më'ëre quëna pëapi jeoñe paja'cohua'i a'ë. Më'ëpi yë'ë a'ë, Diusu casi do'ire quëna pëapi jeaja'cohua'i a'ë, më'ëre. Më'ë cato coa païta'a, yë'ë Diusure pa'ë caquë yo'oyë."

³⁴ Ja maca Jesupi capi:

"Mësaruru cuañeñepi toyase'e caji Diusu mësarute case'ere ñeje: 'Mësaruru a'ë, diusuohua'i.'

³⁵ Toyase'e caye cato nuñerepa caye a'ë. Jaje pa'ina, care paji cajë asayë, mai. Diusupi hue'yopi, i coca asasicohua'ire diusu a'ë, mësaruru. ³⁶ ¿Diusupi yë'ëre huani iye yejana jëjo daosiquëpi Diusu mamaquë a'ë caye me neni co'aquë'ni? ³⁷ Ja'quë yo'oyere yë'ëpi yo'oma'ëna, ire papi caye pajë'ë. ³⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi yo'oquëna, ire papi yo'oji cajë asama'cohua'ita'a yë'ë yo'o iñoñere ñajë Maija'quë yo'oye a'ë cajë asajë'ë. Ja maca yureta'a asa ti'añe pa'iji, Maija'quëpi yë'ë ja're pa'iji, cui'ne yë'ëpi i ja're pa'iji."

³⁹ Tijupë tseani preso saye yëhuë. Jaje pa'iquëta'are Jesupi de'hue jëapi.

⁴⁰ Ja maca Jesús Jordán tsiaya ësë mëi te'tena co'ipi. Co'ini jaron a pëapi, Juan oco doquë pa'i sitona.

⁴¹ Jarote pa'ina, jai pa'i quë'rona sani ñajë cahuë:

“Nuñerepa Juan, pa'i yo'o ti'a ma'ñere yo'oma'quëta'a care paquë case'e paji'i, iquë yo'o ja'ñe ayere.”

⁴² Jaron a jai pa'i ire papi cajë cuasahuë, ite.

11

Lázaro Juni Huesëse'e

¹ Te'i ëmë ju'iquë Lázaro hue'equë paji'i. Jaë cato Betania aquë paji'i. María cui'ne io yo'jeo Marta pa'i daripë aquë paji'i. ² María cato ju'iquë Lázaro yo'jeo paco'ë. Jaë cato Ëjaërepa nëcañoana huëo së da'capi ja'ñuni io nañapi tēnoçaiyo yo'osico paco'ë. ³ Jaje pa'ina, jaohua'ipi Ëjaë më'ë cajeipi ju'iji caquë sani quëacajë'ë cajë Jesús quë'ro jëjo saohuë, te'ire.

⁴ Jëjo saorena, Jesús jare asani capi:

“Iye ju'i dahuë cato ti juni huesëyena saye pa ja'ñe a'ë. Diusu i de'oquë pa'iyere iño ja'ñe a'ë. Cui'ne Maija'quë mamaquë de'oquë pa'iyere iño ja'ñe a'ë.”

⁵ Jesús cato Marta cui'ne io maja'yo Maríare cui'ne Lázarore ai oiquëta'a. ⁶ Caya mu'seña se pëa copi, i pa'i hue'ñana, Lázaro ju'iji cajë quëasicohua'ita'are. ⁷ Ja jeteyo'je capi, Jesús i ye'yacohua'ire:

“Sani coñu'u, Judeana.”

⁸ Caquëna, i ye'yacohua'ipi ite cahuë, ja maca:

“¿Ye'yaquë, më'ëre judío pa'i quëna pëapi jëañu'u ca sitona co'ija'quë aë?”

⁹ Cajëna, Jesupi capi:

“¿Te'e mu'se doce hora pa'icoa, miañe? Jaje pa'ina, paipi mu'se cu'ini ti ju'aye peoji, iye yeja miacaiyeja'a cu'ini.” ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are paipi ñami cu'ini ju'aye pa'iji, miañe peo do'ire.

¹¹ Ja jeteyo'je Jesupi capi:

“Mai cajei Lázaro caji'i. Ca'isiquëta'are sani ne sëtoja'quë a'ë.”

¹² Caquëna, ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë, ite:

“¿Ëjaë, jaje caji'i cani co'yaja'quë api caye a'ni?”

¹³ Jesús cato jaje cani juji'i caquë capi. Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi cuasani coa huëore çaina caji cuasahuë. ¹⁴ Ja maca Jesupi yureta'a tiñarepa capi:

“Lázaro tsoe juji'i. ¹⁵ Sihuayë, de'oye jarote pa'ima'ëna juji'i. Jajepi ai de'oji. Mësarü ñani mësarü ire papi cajë yë'ëre cuasaja'cohua'ire. Sani ñañu'u.”

¹⁶ Ja maca Tomás Gemelo hue'equëpi i ja're ye'yecohua'ire capi:

“Jënajë'ë, maije i ja're çoni sañu'u, te'e i ju'ina ju'ija'cohua'i.”

Ju'isicohua'ipi Huëiye Cui'ne Pa'iyë A'ë, Jesús

¹⁷ Tsoe Lázarote cuatro mu'seña tase'e pa'ina, Jesús ti'api. ¹⁸ Betania cato Jerusalén ja'yere paji'i, coa caya kilómetropi cui'ne yequë jopo kilómetro çosi macare. ¹⁹ Jai pa'i judío pa'i acohua'ipi Marta cui'ne Maríare do'i ñajë cui'ne johua'i maja'yëpi juquëna, oicohua'ini yëhuo huasoñu'u cajë daisicohua'ipi paë'ë. ²⁰ Ja maca Martapi Jesús daiji asani etani ite pëpasi'i caco saco'ë. María cato huë'e sa'nahuëre paco'ë. ²¹ Ja maca Martapi Jesure çao:

“Ëjaë, më'ë iñore pa'iquë pa'ito yë'ë a'yë ju'iñe para'pi. ²² Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato asayë, Maija'quëpi më'ë señere isija'quë api.”

²³ Caçona, Jesupi capi:

“Më'ë a'yë cui'naëpi pani çoja'quë api.”

²⁴ Caquëna, Martapi cao:

“Jaje pa'ijë'ë. Cui'naëpi pani coja'quë api, jüni huesësicohua'i huëi maca tëji mu'serepa.”

²⁵ Cacona, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, jüni huesësicohua'i huëiye cui'ne pa'iye. Yë'ëre ire papi caquë cuasaquë cato ju'isiquëje jare pa'ija'quë api. ²⁶ Cui'ne ja yë'ta'a huajëquë pa'i yë'ëre ire papi caquë cuasaquë cato ti ju'iñe paja'quë api. ¿Iye yë'ë caye jaje pa'ire paji caco cuasaco, më'ë?”

²⁷ Caquëna, iöpi cao:

“Jaje pa'ijë'ë, cuasayë, yë'ë. Cui'ne Èjaë, më'ë cato Cristore papi asayë, yë'ë. Diusu mamaquëpi iye yejana daija'quë ca nëosiquëpi daisiquë a'ë, më'ë.”

Lázarore Tã Sitona Jesús Oise'e

²⁸ Jaje se ca tëjini Marta iö maja'yo María quë'rona sani cao, yahue:

“Ye'yaquë iñore pa'i më'ëre daijaco caquë soiji.”

²⁹ Cacona, iti se asayeja'a Jesús quë'rona esa sacö'ë, ite ñasi'i caco. ³⁰ Ja yë'ta'a Jesús pa'i daripërepa cacaye papi. Ja maca cato, Marta ite ti'asi macare paji'i. ³¹ Maríapi co'arepa huëni saiona, ñani judío paipi María huë'ere pa'ijë oima'o cajë yëhuocohua'ipi tasi daripëna sani osi'i caco saico cuasajë tuë'ë.

³² Ja maca María Jesús quë'rona sani do're ja'runi cao:

“Èjaë, iñore më'ë pa'iquë pa'ito a'yë jüni huesëye para'pi.”

³³ María ja're coní judío pa'i daisicohua'ipi oijëna, Jesupi jaohua'ire oi ëayerëpa ñapi. Ñani i joyopi ca ëayerëpa nëina, ³⁴ Jaohua'ire seji'i:

“¿Jerona ite tare'ni?”

Caquë seina, iohua'ipi cahuë:

“Èjaë, dani ñajë'ë. Iñona tahuë.”

³⁵ Ja maca Jesús oji'i. ³⁶ Oina, ñani judío paipi cahuë, ja maca:

“I ai oiquërepa paji'i. Ñajë'ë, i oiyere.”

³⁷ Yecohua'ipi cahuë:

“Ñama'quëre ñaquëre nesiquë api, iquë. ¿Jaje pa'ita'a cui'ne me yo'oquë Lázarore jujucaiye paë'ni?”

Lázaro Huëise'e

³⁸ Cui'naëni co'arepa esa necati'ñerepa nëina, tasi daripë quë'rona tsio daji'i. Coje nesico paji'i. Pa'ioni jai quëna pëpi siosico paji'i. ³⁹ Pa'iona, Jesupi capi:

“Quëna përe hui'yo jeojë'ë.”

Caquëna, Marta ju'isiquë yo'jeopi cao:

“Èjaë, tsoe co'a sëji cuasayë. Tsoe cuatro mu'seña pa'iji.”

⁴⁰ Cacona, Jesupi capi:

“Më'ëje pa'ioni cahuë care paji cuasani më'ë ñaja'coa'ë, Maija'quë de'oyerepa yo'oquëna case'e.”

⁴¹ Caëna, ja maca quëna pë hui'yo jeorena, Jesús ma'tëmo mëñe ñaquë capi:

“De'oji, Ja'quë. Yë'ë caye më'ëpi asaca'ë. ⁴² Yë'ë cato asayë, më'ë si'anë yë'ë caye asaquë pa'iye. Jaje pa'iquëta'are iye maca pa'icohua'i asa ja'ñere caquë cayë, më'ëpi yë'ëre jëjo daosiquë api cajë asare pajajë caquë.”

⁴³ Jaje se ca tëjini, ai tutu cuipi:

“¡Lázaro etajë'ë!”

⁴⁴ Caquëna, ju'isiquë pa'isiquëpi jëña, nëcañoa huesiquëpi, cui'ne tsiaje cañapi huesiquëpi etapi. Etaquëna, ja maca Jesupi capi:

“Joyecaijë'ë, saijaquë.”

Jesure Tseañu'u Cajë Yo'ose'e
(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵ Jaje iyere yo'ouna, Jesure jai paí judío paí ire papi cajë cuasahuë, María ja're coní daisicohua'ipi, iti Jesús yo'oquëna, ñasicohua'ipi. ⁴⁶ Jaohua'i acohua'ipi fariseo paí quë'rona sani ñajë quëahuë, Jesús yo'ose'ere. ⁴⁷ Ja maca fariseo paipi cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi ca tëji ëjaohua'i quë'rona tsi'sini cahuë:

“¿Me neja'cohua'i a'ni, jaëte? I cato jaiye paí yo'o ti'a ma'ñe yo'o iñoji, paire. ⁴⁸ Jaje pa'ina, maipi coa ñacohua'i pa'ito si'a paipi ise'ena asa huesëja'cohua'i pa'ini. Jaje yo'ojëna, yureta'a romano paipi dani Maija'quëre se huë'e cui'ne mai yeja ne huesoja'cohua'i pa'ini.”

⁴⁹ Cajëna, Caifás hue'equëpi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi ja ometëcahuë pa'iquëpi capi, jaohua'ire:

“Mësaru huesëjë cayë. ⁵⁰ Cui'ne ti asama'pë, te'i jucacati'ñe pa'i api, si'a paí do'ire ai jerepa si'a paí ju'iñe peoye, iye daripë pa'icohua'ire.”

⁵¹ Caifás cato ise'e ta'ñe jaje caye papi. Coa Maija'quë joyopi isiquëna, capi, ja ometëcahuë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë sëte, Jesupi judío paí do'ire jucacaiye pa'iji, pa'i ja'ñere ca nëoquë. ⁵² Coa judío paise'ere caquë jucacaiye pa'ni cui'ne si'a hue'ña coa tiya huesësicohua'ire Diusu mamajëre. ⁵³ Jare ja mu'sepi yureta'a judío paí ëjaohua'i Jesure huani jeoñe ca nëohuë.

⁵⁴ Jaje pa'ina, Jesús yureta'a si'a judío paí ñajëna, cu'iye papi. Paquë Judeapi etani Efraín daripëna saji'i, cuene yeja ja'ye maca pa'i daripëna. Jarona sani i ye'yacohua'i ja're pëapi.

⁵⁵ A'ri maña carapi, Egíptopi Israel paí etajë pa'ise'ere cuasajë tsi'sini yo'o mu'seña. Jaje pa'ina, jai paí pa'i daripëa pa'icohua'i saë'ë, Jerusalénna si'sire toa toñere cajë. ⁵⁶ Jesure co'ejë cuë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë huë'ere pa'ijë sei'ë, yecohua'ire:

“¿Mësaru me cuasaye'ni? Daija'quë api fiestana, panita'a paja'quë api cuasaye cajë.”

⁵⁷ Fariseo paí cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cuañe nëohuë. Jesús pa'i hue'ñare asasicohua'i pa'ni quëajë'ë, sani tseaja'quëre cajë.

12

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e
(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

¹ Seis mu'seña Egíptopi Israel paí etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye caraquëna, Jesupi Betaniana saji'i. Lázaro pa'i hue'ñana ju'isiquëni Jesupi ne co'yasiquë paji'i, jaë cato.

² Jarona Jesure ao cua'coni aohuë. Martapi ao huahueco paco'ë. Lázaropi Jesús ja're coní mesare ñu'i aji'i. ³ Ja maca Maríapi huëo së ma'ña da'care dani Jesús quëona ja'ñeni io nañapi tëno cuënao. Jaje yo'ocona, si'a huë'e huëo sëñena timëo. Ja cato jai do'i ma'ña paji'i. ⁴ Ja maca Judas Iscariotepi Simón mamaquëpi Jesús ye'yaquëpi, Jesure coso yehuoja'quëpi capi:

⁵ “¿Me yo'oco iye huëo së ma'ña coa yecohua'ina se isico trecientos romano curiquë të'ña nema'o paco'ni, neni curi peocohua'ire cõcaija'cota'a?”

⁶ Judas jaje cani curiquë peocohua'ini ai oi do'ire cama'ë paji'i. Co'amaña yahue imaquëpi capi. Jaje ipi curi aya topë paquë sëte, yahue imaquë paji'i, iona yecohua'ipi aya curire. ⁷ Ja maca Jesupi ite capi:

“Coa ñajë'ë. Yë'ëre ta mu'se huëo së ja'ñere ne de'huaco yo'oco. ⁸ Curi peocohua'ire si'anë mësaru ñajë paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato si'anë paye peosipi.”

Lázarore Sañope Case'e

⁹ Jesús Betaniare pa'iji asani jai paí judío paí saë'ë, jarona. Jesuse'ere ñañu'u cajë saiye pahüë. Lázarore ñañu'u, Jesús ju'isiquëni huëosiquëre cajë saë'ë. ¹⁰ Cui'neje Maija'quë

huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi Lázaroreje huani jeoñe pa'iji cahuë. ¹¹ Judío paipi Lázaro do'ire Jesupi ire papi cajë cuasa do'ire, cui'ne iohua'ire jeoco do'ire jaje cahuë.

Jerusalénna Jesupi Cacase'e

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹² Jai pai Jerusalénna saë'ë, Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se tì'aëna. Se ñatasi mu'se Jesús daija'quë api, iye daripëna asani. ¹³ Ja maca Jesús daina, sihuajë ja'o tēteni cuijë saë'ë. Jesure pēpañu'u cajë cuihuë:

“¡De'oquëre pa'ni, Diosu! ¡De'oquëre pa'ni, Èjaë mamirepa hue'equëpi daiquë! ¡De'oquëre pa'ni, Israel pai Èjaë!”

¹⁴ Burrore tì'ani Jesús tui saji'i, toyase'e cayeje pa'ye japi caji ñeje:

¹⁵ Ca'rama'o pa'ijë'ë.

Israel pai daripë

Më'ë Èjaërepa daiji, burroni ñu'i.

¹⁶ Iye case'e i ye'yacohua'i asa tì'añe pahüë, du'ru macarepa cato. Jesús de'oquërepa de'osi maca ja maca yureta'a asahuë, si'aye Jesús ayere toyase'e paji'i cajë cui'ne jaje tēto saji'i, mai ña hue'ñana cuasajë.

¹⁷ Jesús ja're pa'ijë Lázarore juquëna, tasiquëni huëoquë soiquëna, asasicohua'ipi yecohua'ire se quëahuë, iohua'i ñase'ere. ¹⁸ Jaje pa'ina, Jesure sañope tì'ani pēpañu'u cajë saë'ë, pai yo'o tì'a ma'ñere yo'oquëna, asasi do'ire cajë. ¹⁹ Ja maca fariseo paipi cahuë, iohua'ija'a sa'ñe:

“Ñañe mēsaru si'a pai ise'ere tuiye, yure cato ne tì'añe peoji.”

Griego Paipi Jesure Co'ese'e

²⁰ Fiesta pa'i maca Maija'quëre señu'u cajë Jerusalénna saiscohua'i ja're con griego paije paë'ë. ²¹ Pa'icohua'ipi jaohua'ipi Felipeña tsio dani Betsaida Galilea aquëna sejë cahuë:

“Èjaë, yëquë Jesure ñañe yëyë.”

²² Jaje cajëna, asani Felipepi sani Andrésni capi. Cani yureta'a cayaohua'i Jesure sani cahuë. ²³ Cajëna, Jesupi ja maca capi:

“Tsoe tì'api, Maija'quë mamaquë de'oquërepa de'ojai maca. ²⁴ Mēsarute cayë, trigo capi yejana tōmema'co pani jare te'e ca maca pa'io carajaicoa. Jaje pa'iquëta'are iti capi yejana tōmeni junita'a jaiye quëicoa, iti ñëpi mëani. ²⁵ I pa'yere ai oiquë cato coa ne huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'a iye yeja pa'yere coequë cato ne de'huaquë pa'iji, ti pani huesë ja'ñere. ²⁶ Paipi yë'ere necaiye yëni tuijë'ë, yë'ere. Yë'ere necaiquë cato, yë'ë pa'i hue'ñare con pa'ija'quë api. Paipi yë'ere necaiquë pa'ito yë'ë ja'quëpi ite de'oquëre pa'ni caquë ñacaija'quë api.

Jesupi Quëaji, I Ju'i Ja'ñere

²⁷ Yure cato yë'ë ai oiyë. ¿Ja do'ire ja'quëre ñeje ca tì'añe pa'iquë? ‘¿Ja'quë huasojë'ë, yë'ere yure tēto sai ja'ñere?’ Jaje ca tì'añe peoji. Yë'ë cato jare caquë daisiquë a'ë. ²⁸ Ja'quë më'ë mamire jerepa de'o mami nejë'ë.”

Ja maca asapi, ma'tēmopi yë'ose'e pīsiquëna:

“Tsoe de'oquëre pare nehuë. Jaje pa'iquëta'are tijupë de'oquëre pare ne cōsi'i.”

²⁹ Iti maca nēcajë asasicohua'ipi cahuë, mujuëpi pīsiji. Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Huiñaëpi ini cocare capi.”

³⁰ Ja maca Jesupi capi:

“Yë'ëni caquë iye yë'o pīsiyë paipi. Mēsaru asa ja'ñere caquë iye yë'o pīsipi. ³¹ Yure a'ë, iye yeja io yo'ose'e ña de'hua cuaño ja maca, cui'ne yurepi iye yeja cuañequëje i tutu nejo cuañosiquë pa'ija'quë api. ³² Yë'ëpi cruzuna mëa deo cuañosi maca si'ahua'ire tsi'so saosi'i yë'ëse'ena paire.”

³³ Ja quëayena paì asahuë, cruzuna ju'ija'quë a'ë caquë quëaye. ³⁴ Paipi asani sañope sehuohuë:

“Yëquë cato yequë toyapë ñacohua'i a'ë, Cristo ti ju'iñe peoji cayere. ¿Me yo'oquë më'ë Paì Mamaquë cruzuna ju'ija'quë a'ë caquë'ni? ¿Iquei'ni, Paì Mamaquë?”

³⁵ Ja maca Jesupi capi:

“Ja yë'ta'a mësarü ja're miañe pa'iji. Ja yë'ta'a miañe pa'i maca miañeja'a cu'ijë'ë, neañepi tsio daiona, merepa yo'oco'ni cajë ai cuasaye paçohua'i. Nea hue'ñaja'a cu'iquë cato i sai hue'ña huesëquë coa saiji. ³⁶ Miañe itire pare pa'iyë cajë asajë'ë, ja yë'ta'a mësarü ja're çoni miacai pa'i macapi. Jaje pa'ijë yureta'a mia hue'ña pa'icohua'irepa ponëja'cohua'ipi.”

Jaje ca tëjini Jesús sani catipi, iohua'ire.

Judío Paì Jesure Sehuoye Pase'e

³⁷ Jaiye Jesús paì yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñosiquëta'are ire papi cajë cuasaye pahüë.

³⁸ Maija'quëre quëacaiquë Isaías ñeje toyaquë pa'ise'epi ti'a ja'ñepi pa'ina, pahüë asaye. Toyase'e cato caji:

Ëjaë çnepi yëquë quëase'e care payë cajë asare'ni?

¿Neni Diusu iño u'ni, i tutu?

³⁹ Jaje pa'ina, asa ti'añe pahüë. Yequeje Maija'quëre quëacaiquë Isaías toyapi, ñeje:

⁴⁰ Diusupi ñama'cohua'ire cui'na jëa joyo quë'iohua'ire nepi,

Ñaco capi ña ma'ñe caquë, Cui'ne joyopi asa ma'ñe caquë,

Cui'ne Maija'quëna ponëni juju cuañoma'cohua'ini caquë.

⁴¹ Iye cato Isaías capi, Jesús de'oquërepa pa'iyë ñasiquëpi. Jaje pa'ina, i ayere capi.

⁴² Jaje pa'iquëta'are jai paì judío paì Jesure ire papi cajë cuasahuë. Yecohua'i ëjaohua'ire paque cuasahuë, Jesure. Jaje pa'iquëta'are jai paì cuasajëna, quëaye pahüë, fariseo paini ca'ra do'ire, paì tsi'si hue'ñapi eto sao ma'ñe cajë. ⁴³ Fariseo paì cato paipi iohua'ini de'ocohua'ire pa'ni cacaiyere yëcohua'i paë'ë. Maija'quëpi de'o'ji cayere coecohua'i paë'ë.

Jesús Casi Yë'opi Paì Yo'ose'e Ca De'huaye Pa'iji

⁴⁴ Jesús ai tutu capi:

“Yë'ëre ire papi caquë cuasaquë cato yë'ëse'ere asaye peoji. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquëreje asaji. ⁴⁵ Yë'ëre ñaquëpi yë'ëre jëjo daosiquëreje ñaji. ⁴⁶ Yë'ëre ire papi cajë cuasasicohua'ipi nea hue'ñare pa'ima'pë pa'ijajë caquë mu'se miañeje pa'ipi yë'ë iye yejana daë'ë. ⁴⁷ Jaje pa'iquëta'are yë'ë caye asaquëta'a yë'ë cayeje yo'oma'quëre yë'ëpi nejoñe paja'quë a'ë. Yë'ë cato iye yejana daisiquë a'ë, iye yeja pa'icohua'ire huasosi'i caquë. ⁴⁸ Yë'ëre coequëpi cui'ne yë'ë caye asani cui'ne yo'oma'quë cato, tsoe paji, ite nejo ja'ñe. Yë'ë case'epi tëji mu'serepa paire nejo ja'ñe a'ë. ⁴⁹ Yë'ë cuasayepi huëoquë cama'ë pa'iyë. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë cuañese'ere caquë ye'yayë, i case'eje pa'ye caquë asayë, yë'ë. ⁵⁰ Ja'quë cuañese'e cato ti pani huesë cocare pa'ë caquë asayë, yë'ë. Jaje pa'ina, yë'ë caye cato ja'quë cuañese'eje pa'ye a'ë.”

13

I Ye'yacohua'i Quëore Jesupi Tsoa Tose'e

¹ Ja yë'ta'a Egítopi Israel paì etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se ti'lama'ë te'e mu'se carapi. Jesupi tsoe asapi, je'nërepa iye yeja pani tëjini pëca ja'quë quë'rona co'iyë ti'ase'e. Si'anë Jesús cato ai oiquë paji'i, i tsecohua'ire iye yeja pa'icohua'ire. Jaje pa'ina, yure cato i ai oiyere pare iñoquë yo'opi.

²⁻⁴ Huati cato Simón mamaquëna Judas Iscariote joyona tsoe co'aye cuasaye nepi. Jaje pa'ina, Jesure coso yehusosi'i cuasayere papi, i joyo. Jesús cato Diusu quë'ropi daisiquë a'ë asaquëpi, cui'ne co'ija'quë a'ë Diusu quë'rona asaquëpi paji'i. Cui'ne ja'quëpi yë'ëre

ëjaërepa pa'i ja'ñe tutu isipi asaquë paji'i. Jaje pa'ina, Jesús i ye'yacohua'i ao aijëna, coní ñu'i aiquëpi, huëni i ëmëje'e ju'icore dutani, i ju'ruhuëna toayapi sëapi. ⁵ Ja maca quëna de'huana oco doni i ye'yacohua'ire quëo tsoa huëopi. Tsoaquë i toaya ju'ruhuëna sëasicopi tëno cuenacaji'i.

⁶ Simón Pedro quëore tsoasi'i caquë yo'oquëna, ipi capi:

“¿Ëjaë, më'ëpi yë'ë quëore tsoacasi'i caquë yo'oquë?”

⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Yure më'ë huesëyë, yë'ë caquë yo'oye. Pasiquëta'a jeteyo'je më'ë asa tì'aja'quë a'ë.”

⁸ Jaje caquëta'are Pedropi capi:

“Yë'ë quëo më'ëpi tsoacaiye peoji.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Yë'ëpi më'ëni tsoa tocaima'quë pa'ito më'ë yë'ë te'te aquë peoja'quë a'ë.”

⁹ Caquëna, Simón Pedropi capi:

“Jaje pa'ito Ëjaë, coa quëose'e tsoama'ë pa'ijë'ë. Yë'ëre jëñaje cui'ne siopëje tsoacaijë'ë.”

¹⁰ Caquëna, Jesupi capi:

“Ja'a cuyasiquë cato coa nëcañoase'e tsoaquë api, si'aë de'oquë pa'iyë sëte. Mësaru cato sisi peocohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are si'ahua'i de'ocohua'ise'e pa'iyë pañë.”

¹¹ Si'ahua'i si'si peocohua'ise'e pa'iyë pañë capi, ite coso yehuoja'quëque pa'ina, asaquë.

¹² Quëo ja'o tsoa tējini i ëmëje'e ju'icore suñani cui'naëpi mesana ja'runi capi:

“¿Mësaru yë'ë caquë yo'ose'e asa tì'añe? ¹³ Mësaru yë'ë Ëjaëpi cui'ne ye'yaquë api, cani nuñerepa cayë, jaëre pani. ¹⁴ Yë'ë Ëjaëpi cui'ne ye'yaquëpi mësaru quëo tsoasiquëre sëte mësaruje yecohua'i quëo ja'oñare tsoacaiye pa'iji. ¹⁵ Iye cato mësaruni yo'o iñoquë yo'ohuë. Jaje yo'ojë'ë, caquë yë'ë yo'ose'eje. ¹⁶ Nuñerepa mësarute cayë. I jo'yaëpi i ëjaëre tëto saisiquë peoji, cui'ne jëjo dao cuañoquëje ite jëjo daoquëre tëto saisiquë peoji. ¹⁷ Asa tì'ani yë'ë case'eje pa'ye yo'ocohua'i pani sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

¹⁸ Mësarute si'ahua'ire pare cama'ë pa'iyë, coa yë'ë sahua nëosiquëse'ere cayë. Toyase'e cayepi tì'añe pa'iji. Japi caji: “Yë'ë ja're coní aiquëpi yë'ëre sañope yo'oquë ponëpi.” ¹⁹ Iye cato mësarute cayë itipi tëto saina, ñani mësarupi nuñerepa ire papi capi cajë yë'ëre asa ja'ñere caquë. ²⁰ Nuñerepa cayë, mësarute. Yë'ë jëjo daoquëre sihuaquë de'oye yo'oquëpi yë'ëreje sihuaquë de'oye yo'osipi. Yë'ëre sihuaquë de'oye yo'oquëpi, yë'ëre jëjo daoquëreje sihuaquë de'oye yo'osipi.”

Judas Yo'oquë Yehuo Ja'ñere Jesús Quëase'e

(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)

²¹ Ja casi jeteyo'je Jesús i joyopi ca'ñerepa nëina, capi, si'aye tiñarepa:

“Nuñerepa cayë. Mësaru aquëpi yë'ëre yo'oquë yehuoja'quë api.”

²² Ja maca i ye'yacohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a ña huëohuë, nepi yo'oja'cohua'ini cajë huesëjë. ²³ I ye'yacohua'i aquëpi Jesús i yëquëpi i yë'quë macare ñu'i ajil'i, na'iquëna, aijëre. ²⁴ Aina, Simón Pedropi coa moñopi më'ëpi seni asajë'ë, nepi yo'oja'cohua'ini caquëni caquë yo'opi. ²⁵ Yo'oquëna, ñani Jesuna tsio jani seji'i:

“¿Ëjaë, jequë a'ni, iti yo'oja'quë?”

²⁶ Caquëna, ipi sehuopi:

“Panpë yë'ëpi sa'suni aqquë cato i pa'ija'quë api.”

Jaje cani panpë ini sa'suni Judas Iscariotena aopi, Simón mamaquëna. ²⁷ Jare panpë i maca tsoe huatijë Judas joyona cacapi. Ja maca Jesús capi ite:

“Më'ë yo'o ja'ñe pa'ito esa yo'ojë'ë.”

²⁸ Jaje catoje iti maca mesa ñu'icohua'i asa tì'añe pahüë, i caye. ²⁹ Judaspi curiquë de'hua turupë paquëre sëte yecohua'i cato cuasahuë, sani aore huerojaijë'ë fiesta yo'o

ja'ñere caquë caji cuasahuë. Panita'a curiquë peocohua'ina sani isijë'ë caquë Jesús caji cuasahuë. ³⁰ Panpë isisi jeteyo'je Judas etani saji'i. Ja maca cato tsoe ñami paji'i.

Huajëye Cuañese'e

³¹ Judas etani saisi maca Jesupi capi:

“Yure iñoñe pa'iji, Pai Mamaquë de'oquërepa pa'iye. Cui'ne Diusu de'oquërepa pa'iyeje iñoja'quë api, ipi. ³² Maija'quë de'oquërepa pa'iyeje Pai Mamaquëpi iñoquë pa'ito, Maija'quëje mamaquë de'oquërepa pa'iyeje iñosipi. Esa iñoja'quë api. ³³ Tsì dohuë, mësaru ja're conì tsoe pa'iye paja'quë a'ë. Mësaru yë'ëre co'eja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jare judío paire case'eje mësarute cayë. Mësaru yë'ë sai sito sani tì'añe peoji. ³⁴ Mësarute huajëye cuañeñere isiyë, paire oicohua'i pa'iyeje yë'ë mësarute oiyeje. Cui'ne mësarupi yecohua'ire se oijë pa'ijë'ë, caquë. ³⁵ Yecohua'ire mësarupi oicohua'i pa'ito paipi mësarute yë'ë ye'yacohua'ire pa'ë cajë ñaja'cohua'i a'ë.”

Pedro Coa Cosoquë Ca Ja'ñere Jesupi Quëapi

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Simón Pedropi Jesure capi:

“Ëjaë, ¿më'ë jerona sai caquë'ni?”

Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ë sai hue'ña më'ë tuni tì'añe peoji, yure cato. Jeteyo'je më'ë cato tuija'quë a'ë, yë'ëre.”

³⁷ Ja maca Pedropi capi:

“Ëjaë, ¿me yo'oquë yë'ë yure tuni tì'añe peoquë'ni? Yë'ë cato tsoe cui'ñasiquëpi pa'iyë, më'ë do'ire yë'ëpi saicasa'i caquë.”

³⁸ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“¿Nuñerepa yë'ë do'ire më'ëpi saicare pasi'i caquë cui'ñasiquëpi pa'i caquë? Nuñerepa cayë. Më'ëre ja yë'ta'a cura yë'ima'në më'ëpi toasoñe cosoja'quë a'ë, yë'ëre ñama'quë a'ë caquë.”

14

Jesu Api, Maija'quë Quë'ro Tì'a Ma'a

¹ Ai co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. Diusuni necaiquë api cuasajë pa'ijë'ë. Cui'ne yë'ëreje necaiquë api cuasajë'ë. ² Ja'quë ma'tëmo huë'e cato jaiye pa'iji, pa'i hue'ña. Jaje pa'ima'co pa'ito, yë'ëpi mësarute tsoe quëara'huë. Jaje pa'iye sëte yure cato saiye, mësaru pa'ija'to ne de'huacasi'i caquë. ³ Saisiquëpi pa'i hue'ña ne de'hua tējini ja maca co'i coja'quë a'ë, mësarute sasi'i caquë. Saëna, mësaruje yë'ë pa'i hue'ñare pa'ijajë caquë. ⁴ Mësaru cato asayë, yë'ë sai hue'ña, cui'ne iti ma'aje asayë.

⁵ Caquëna, Tomásapi capi:

“Ëjaë, yëquë huesëyë, më'ë sai hue'ña. ¿Me më'ë saija'a ma'aje asaye'ni?”

⁶ Caquëna, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, ma'a cui'ne yë'ë a'ë, nuñerepa cui'ne yë'ë a'ë, pa'iye. Yë'ëja'a tì'añe pa'iji, ja'quëre. Peoji, yequëre tì'añe. ⁷ Mësarupi yë'ëre ña tì'acohua'i panì ja'quëreje ña tì'ara'huë. Jaje pa'iquëta'are yure ite mësaru ña tì'añë, tsoe ite si'anë ñajë pa'icohua'i sëte.”

⁸ Ja maca Felipepi capi:

“Ëjaë, yëquëre iñojë'ë, më'ë ja'quëre. Coa ja mañase'e yëyë.”

⁹ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Felipe mësaru ja're conì yë'ë tsoe pa'iyë. ¿Jaje pa'iquëta'are më'ë cato yë'ëre ti ñama'quë a'ë? Yë'ëni ñajë ja'quëreje ña'ne pa'iji. Jaje pa'ito ¿Me yo'oquë më'ë ja'quëre iñojë'ë caquë sequë'ni? ¹⁰ ¿Më'ë huesëquë yë'ëpi ja'quë ja're tsioni pa'iye, pa'ina, ja'quëpi yë'ë ja're conì pa'iye? ¿Cui'ne më'ë asama'ë pa'iquë ja pa'iye? Yë'ë caye cato yë'ëse'e

cuasayepi caye pañë. Yè'è ja'quë yè'ère pa'iquëpi i co'amaña yo'oji. ¹¹ Pëca ja'quë ja're conì pa'ire paji cajë cuasajë'è. Cui'ne ja'quëpi yè'è ja're conì pa'iji cajë cuasajë'è. Panita'a jare asa ti'añe panije yè'è yo'oyena ñajë de'hue cuasajë'è, care paji cajë. ¹² Nuñerepa mësarute cayë. Yè'ère ire papi caquë cuasaquëpi, yè'è yo'o co'amañaje, yo'oja'quë api. Yè'èpi yè'è ja'quë quë'rona saquëna, ja do'ire ai seña maca de'o co'amañaje yo'oja'quë api. ¹³ Mësarupi yè'è mamina cajë seto yè'èpi yo'oja'quë a'è. Mamaquëpi pëca ja'quë de'oquërepa pa'iyere iñoja'quë caquë. ¹⁴ Yè'è mamina cajë sejëna, yè'èpi yo'oja'quë a'è, si'aye mësaru yëjë seña pa'ito.

De'o Joyore Jëjo Daoja'quë A'è, Jesús Case'e

¹⁵ Mësarupi yè'ère oicohua'i pani yè'è cuañese'ere sehuocaijë'è. ¹⁶ Mësaru ja're si'anë pa'ija'quëre yequëre jëjo daojë'è caquë ja'quëre sesi'i, mësarute coçai cui'ne quëcoye necaija'quëre. ¹⁷ Jaë cato nuñerepa ca joyo pa'ija'quë api. Iye yeja pai jaëte pa ti'añe peoji, ite ñama'cohua'i cui'ne ite asama'cohua'i. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato asayë, ite. Cui'ne ipi mësaru ja're pa'iji. Pa'isiquëpi ti mësaru ja're pani huesëja'quë api. ¹⁸ Mësarute te'ohua'ire jëo sani huesoye paja'quë a'è. Cui'naëpi pani coja'quë a'è, mësaru ja're conì. ¹⁹ Èa maca cato pai yè'ère ñaño paja'cohua'i a'è. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato yè'ère ñaja'cohua'i a'è, yè'è huajëquë pa'ina, mësaruje huajëcohua'i pa'ija'cohua'i sète. ²⁰ Ja mu'se mësaru yureta'a nuñerepa asaja'cohua'i a'è, yè'èpi ja'quë ja're conì pa'iyë. Pa'ina, mësarupi yè'è ja're conì pa'iyë asaja'cohua'i a'è. Cui'ne yè'èpi mësaru ja're conì pa'iyë asaja'cohua'i a'è. ²¹ Ta'ñe asaquëpi cui'ne yè'è cuañese'e sehuoquë yo'oquëpi, yè'ère oiye iñoji. Jaje pa'ina, yè'è ja'quëpi iteje oija'quë api. Oina, yè'èje ite oija'quë a'è. Jaje oi yè'èpi ina tsio dani yè'èse'e iñoja'quë a'è."

²² Judas Iscariote peoquëpi, yequë Judaspi capi:

"Èjaë, ¿me yo'oquë yëquëna iñoja'quë a'ni, mè'èse'ere. Me pa'ina, iye yeja paina mè'è pa'iyë iñoma'è pa'ija'quë a'ni?"

²³ Caquëna, Jesupi sehuopi:

"Yè'ère oiquëpi yè'è cuañese'e sehuoquë cui'ne yo'oji. Jaje yo'oquëni yè'è ja'quëpi ite oija'quë api. Yè'è ja'quëpi cui'ne yè'èpi conì dani i ja're pa'ija'cohua'i a'è. ²⁴ Yè'ère oima'quëpi yè'è case'èje yo'oye paji. Iye coca mësaru yè'è tse peoji. Yè'ère jëjo daosiquë ja'quë tse a'è.

²⁵ Mësaru ja're ja yè'ta'a yè'è pa'i maca si'aye cayë. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are de'o joyopi ja'quë yè'è mami do'ire jëjo daoja'quë api. Jaëpi mësarute coçai cui'ne oicohua'i pa'ijëna, yëhuoja'quë api, si'aye ye'yaquë. Cui'ne si'aye yè'è case'ere cuasa ñajaiñe necaija'quë api.

²⁷ De'oye pa'iyere mësarute isicani saiyë. Yè'è de'oye pa'iyere isiyë, mësarute. Iye yeja pai de'oye pa'iyë a'è cajë isiyëje pa'yere isima'è pa'iyë. Ca'rama'pë pa'ijë'è, cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'è. ²⁸ Yè'è ja'quë yè'è jerepa pa'i quë'rona saiyë caquëna, mësaru asani ai sihuara'huë, yè'ère oicohua'irepa pani. Mësaru tsoe asahuë, saisiquëpi cui'naëpi dani mësaru ja're pasi'i caquëna. ²⁹ Iye cato cayë, jaje ti'a ja'ñe pa'ina, itipi tëto saina, ñani care papi cajë yè'ère cuasajajë caquë.

³⁰ Ai jaiye mësaru ja're caye pañë. Yure cato tsoe daiji, iye yeja cuañequëpi. Yè'ère meñe cuañëne peoquëta'a yo'oji. ³¹ Jaje tëto saiyë pa'iji, ja'quëre yè'è oiye paipi ñajajë caquë, cui'ne i cuañëñere yo'oji cajë ñajajë caquë. Huëijë'è. Sañu'u, tirona.

15

Cuiya'i Ñë Cui'ne Iti Capëa Pa'iyë

¹ Cuiya'i ñëje pa'i a'è, yè'è. Yè'è ja'quë api, iti ñacaiquëje pa'i api. ² Yè'è capëa ipi të'ca tète jeaquëpi quëima' capëa. Jaje yo'oquë quëi capëare pase'e nëoquë api, ai quëija'quë caquë. ³ Mësaru cato tsoe de'oye jëo nëcosicohua'i a'è, yè'è iye coca quëa do'ipi. ⁴ Yè'èna tsiosicohua'irepa si'anë pa'ijë'è, mësaru cato, yè'è mësaruna tsiose'èje pa'ye. Iti capëse'e

pani quëni tì'añe peoji, ìti ñëre pana tsiosicopi pa'iyè pa'ni. Jaje cui'ne mësaruje yè'è ja're tsiosicohua'ipi pa'ima'pè pa'ni quëni tì'añe peoyè.

⁵ Yè'è cato ìti ñëre pa'è. Mësaru cato ìti capëa'è. Yè'è ja're tsioni pa'ina, cui'ne yè'èpi ì ja're tsioni pa'iquèpi jaiye ìti ca quëiñe pa'iji. Pa'ina, mësaruse'e yo'o tì'añe ti peoyè, yè'è peoquëna. ⁶ Yè'è ja're conì pa'ima'què cato nejo cuañoquè api. Nejo cuañoñi toa sua ja'ñe soquè capëa cueneñeje pa'yere tsi'soni ëoja'què api.

⁷ Mësarupi yè'è ja're tsiosicohua'ipi pa'ijè cui'ne yè'è ye'yase'eye huanëyema'cohua'ipi, mësaru yèyere secohua'i pa'ito, si'aye mësaru seña isija'què a'è. ⁸ Mësarupi jaiye de'o co'amaña quëiñeje pa'ye yo'ojëna, yè'è ja'quèpi paini sihua cuañoji. Jaje de'oye yo'ocaijè yureta'a mësarupi yè'è ye'yacohua'irepa pa'iyè tì'añe. ⁹ Yè'è mësarute oiyè, yè'è ja'què oiyèje pa'ye. Jaje pa'ina, yè'è oiyere pa'ijè'è. ¹⁰ Yè'è cuañese'ere sehuocaijè cui'ne yo'oni yè'è oiyere pa'iyè. Ja'què cuañese'ere yè'è sehuocai yo'oquèpi yè'è ja'què oiyere pa'iyè, cui'neje.

¹¹ Jare quëahuè, mësarute. Yè'è ja're te'e sihuajè cui'ne sihuayepi timësicohua'i pa'ijajè caquè. ¹² Yè'è cuañeñe cato iye a'è: Oijè'è, yecohua'ire, yè'è mësarute oise'eye pa'ye. ¹³ Cajeohua'ire oi do'ire te'i jucacaiye a'è, ai oiyè. Yequè peoji, ja jerepa pa'ye paire oiyè. ¹⁴ Mësaru yè'è cajeohua'i a'è, yè'è cuañese'ere yo'oni. ¹⁵ Mësarute jo'yaohua'ire caye pañè. Te'e nuñerepa cajeohua'ire cayè, mësarupi yè'è iñosi do'ire, yè'è ja'què yè'è case'ere si'aye huesëma'pè asa do'ire. Jo'yaè cato huesëquè api, ì ëjaè caquè yo'oye. ¹⁶ Mësarupi yè'è sahuani soima'pè pa'è'è. Yè'èpi mësarute sahuani soihuè. Soini cui'ne cuañehuè, sani jaiye quëijè'è caquè, ja quëiñepi ti pa'ija'què caquè. Jaje jaiye quëicohua'ipi yè'è do'ipi sejëna, ja'quèpi mësaru sese'ere si'aye isija'què api. ¹⁷ Iye a'è, mësarute yè'è cuañeñe: Sa'ñe oijè pa'ijè'è.

Iye Yeja Paipi Jesure Coejè Cui'ne Jesús Tsecohua'ire Coeye

¹⁸ Iye yeja paipi mësarute coecohua'i pa'ito, yè'è du'ru coese'ere cuasajè oima'pè. ¹⁹ Mësarupi iye yeja acohua'i pa'ito mësarute otira'huè, ìohua'i cajeohua'ire oiyepi. Jaje pa'iquèta'are yè'èpi mësarute iye yeja acohua'ini sahuani soisi do'ire mësarute coeyè, iye yeja paipi, iye yeja acohua'i peo do'ire. ²⁰ Yè'è mësarute case'ere cuasajè'è. 'Necaiquè cato ì ëjaère tètò saisiquè peoji.' Jaje pa'iyè sète yè'ère pa'ni sañope yo'osicohua'i me mësarute sañope yo'oye pañe'ni cui'ne yo'oja'cohua'i a'è. Cui'ne yè'è ye'yayere sehuocaisicohua'i panita'a mësaru ye'yaye sehuoja'cohua'i a'è. ²¹ Si'aye jaje yo'oja'cohua'i a'è, yè'è do'ire cui'ne yè'ère jèjo daosiquere huesè do'ire.

²² Yè'è dani cama'què pa'ito jaohua'i do'i peocohua'i patira'huè. Jaje pa'iquèta'are yure cato ìohua'i tayo yo'o do'ire ca de'hua tì'añe peoyè. ²³ Yè'ère coequè cato ja'quèreje coeji. ²⁴ Ìohua'ique ñajëna, pa' yo'o tì'a ma'ñere yè'è yo'oma'què pa'ito sañope yo'o ja'ñe peocohua'i patira'huè. Jaje pa'iquèta'are yure cato yè'è yo'oquëna, ñahuè. Jaje ñasicohua'ita'a yè'ère cui'ne ja'quère coeyè. Ja do'ire do'i què'ìohua'i pa'iyè. ²⁵ Iye cato yo'oyè, ìohua'ina cuañeñe toyase'epi tì'ajaquè caquè nëina. Toyase'epi caji: 'Do'ije peoquëni yè'ère coeyè.'

²⁶ Jaje pa'iquèta'are Maija'què què'ropi paire cocaiquere cui'ne nuñerepa yo'o joyore yè'è jèjo daoquèpi, jaèpi yè'è ayere cacaija'què api. ²⁷ Mësaruje yè'è ayere cacaija'cohua'i a'è, yè'è ja're conì ai tsoe pa'isicohua'i sète.

16

¹ Yè'ère cuasayere ne hue'soma'pè mësarupi taiñe pajajè caquè iye mësarute cahuè. ² Pai tsi'si huè'ñapi mësarute eto saoja'cohua'i a'è. Jaje yo'ojè mësarute huani jeaja'cohua'i a'è. Jaje yo'ojè Diosuni de'oye necaiyè cuasaja'cohua'i a'è, huaicohua'ipi. ³ Iye cato yo'oja'cohua'i a'è, ti ja'quère cui'ne yè'èreje asama'cohua'ipi. ⁴ Iye cato mësarute cayè, ìti tì'asi maca yè'è case'ere cuasa ñajajajè caquè. Mësaru ja're pa'ì do'ire jaje caye pahuè, ja'a huèo maca.

De'o Joyo Yo'oye

⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato saiye, yë'ëre jëjo daosiquë ja're pasi'i caquë. Mësaruru aquëje ti tel'ije yë'ëre seni asaye paji, jerona më'ë saiquë'ni caquë. ⁶ Coa ai jerepa oicohua'i de'o huesëhuë, iyere caëna. ⁷ Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ëpi saquëna, jerepa de'oye pati'ne pa'iohua'i a'ë, mësaruru. Yë'ëpi saima'quë pa'ito, mësarute coçai cui'ne sihua ëaye joyona necaiquë daiye peoji. Yë'ëpi saisiquë pani jëjo daoye pa'iji, ite. ⁸ Ipi daisi maca quëaja'quë api, co'ayere pai yo'oyë, caquë. Nuñerepa yo'oye pa'iji, quëasipi, cui'ne tayo yo'osicohua'ije sai de'huaye pa'iji quëasipi. ⁹ Yë'ëre ire papi cajë cuasama' do'ire, tayo yo'ocohua'i pa'iyë. ¹⁰ Nuñerepa de'o ma'are iñoja'quë api, yë'ëpi ja'quë quërona saisi do'ire, ja maca mësaruru yë'ëre ña'ne peoji. ¹¹ Iye yeja cuañequëpi i tayo yo'o do'ire nejo cuañosiquë pa'i do'ire paipi asa ti'aja'cohua'i a'ë, Diusupi iohua'i tayo yo'o do'ire sai de'hua cuañëne pa'iji, ca ja'ñere ipi quëaquëna.

¹² Ja yë'ta'a jaiye mësarute caye payë. Jaje pa'iquëta'are yure cato mësaruru asa ti'añere peoyë. ¹³ Nuñerepa ca joyopi dani mësarute ye'yaja'quë api, si'aye nuñere pare. Coa ise'e cuasayere cama'ë pasipi. Si'aye asase'ere casipi. Cui'ne mësarute quëasipi, yequë mu'se tëto sai ja'ñere. ¹⁴ Yë'ëre de'oquëre papi caja'quë api, yë'ë tse ayere paquëpi mësarute quëa iñoja'quë api. ¹⁵ Si'aye ja'quë paye yë'ë tse a'ë. Jaje pa'ina, cahuë. Yë'ë tsere de'o joyo cato paja'quë api. Jaje paquëpi yë'ë tsere mësarute se iñoja'quë api.

Sihuayere Timë Cuañõe

¹⁶ Ëa maca cato, yë'ëre ña'ne paja'cohua'i a'ë, mësaruru. Pasicohua'ita'a ai tsoe maca pani ñaja'cohua'i a'ë, yë'ëre. Ja'quë quërona saiye, yë'ë."

¹⁷ Ja maca i ye'yacohua'i acohua'ipi sa'ñe sei'ë, ñeje cajë:

"¿Me caquë jaje caquë'ni? Ëa maca cato yë'ëre ña'ne paja'cohua'i a'ë, cui'ne yequëje caji ai tsoe maca pani ña coja'cohua'i a'ë, yë'ëre. Ja'quë quërona saisi do'ire jaje pasipi caji.

¹⁸ ¿Iquere caquë jaje ëa maca caquë'ni? Jaje cato me asa ti'añe'ni huesëyë, i caye."

¹⁹ Jaje yo'ojë cajëna, Jesús cato asapi, iohua'i seni asa'nu'u cajë yo'oye. Jaje pa'ina, capi:

"Mësarute cahuë, ëa maca cato yë'ëre ña'ne paja'cohua'i a'ë, ai tsoe maca pani yë'ëre ña coja'cohua'i a'ë. ¿Ja case'ere mësaruru sa'ñe sejë yo'ojë caye? ²⁰ Nuñerepa mësarute cayë. Mësaruru airepa oija'cohua'i a'ë, cui'ne co'a ju'ijë pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ijëta'are iye yeja pai cato sihuaja'cohua'i a'ë. Jaje oijë pa'isicohua'ita'are mësaruru oise'epi yequë mu'se sihuaye ponëja'coa. ²¹ Nomioipi tsj coa huëosico pani ai yo'ocoa, tsitu'ure pa maca ti'aëna, a'si ju'io. Jaje yo'osicota'a tsihua'ë macare të'ya dani a'sise'e huañeyeco, huajë tsitu'upi iye yejare pa'ina, sihuaco. ²² Jaje cui'ne mësaruru ai yo'oja'cohua'i a'ë, yure cato. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi co'ini mësarute ña coja'quë a'ë. Ja maca mësaruru sihua huajëja'cohua'i a'ë. Ja mësaruru sihuaye yecohua'ije jioye ti peoji.

²³ Ja mu'se cato yë'ëre seni asaye ti peosipi. Nuñerepa mësarute cayë. Ja'quëpi mësarute isija'quë api, si'aye mësaruru se'ne yë'ë mamipi cajë sejëna. ²⁴ Iye macaja'a mësaruru yë'ë mamipi cajë se'ne pahüë, yureta'a sejë'ë. Sejëna, isija'quë api. Isiquëna, sihuaja'cohua'i a'ë.

Iye Yejare Ñese Quëcoye

²⁵ Mësarute cahuë. Iye coca pai yo'oye ayena coní cuëcucue ñaquë jaje casiquëta'are yequë mu'se ti'aja'coa, pai yo'oye ayena coní cuëcuema'ë caye, nuñerepa caja'quë a'ë, ja'quë ayere tiña asayerepa. ²⁶ Ja mu'se cato mësaruru yë'ë mamipi cajë seja'cohua'i a'ë.

²⁷ Tsoe ja'quëpi mësarute oi paji, mësaruru yë'ëre oi do'ire cui'ne mësaruru yë'ëre Diusu quë'ropi daisiquë api, cajë asa do'ire. ²⁸ Ja'quë quë'rore papi etani iye yejana daisiquë a'ë. Jaje pa'iquëta'are yure cato iye yejapi jeoni ja'quë quërona co'ija'quë a'ë."

²⁹ Ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë:

“Yureta'a mē'ē tiñarepa cayē, yequena conī cuēcueye peoye. ³⁰ Yureta'a mē'ēre ñajē cui'ne asayē, si'aye ta'ñe asaquēre papi. Jaje pa'ini yecohua'ijē mē'ēre seni asañu'u cajē yo'oye peoji. Jaje pa'ina, mē'ēre Diosu quē'ropi daisiquē api cajē asayē, yēquē.”

³¹ Cajēna, Jesupi capi:

“¿Jaje pa'ito yureta'a asa ti'are paye? ³² Tsoe ti'aji, iti yo'o maca. Yure iti macare pa'iyē, mēsarū yē'ēre te'ire jēoni pai ñape hua saija'cohua'i a'ē. Ja maca te'i pēaja'quē a'ē. Jaje pēasiquēta'a te'i pa'iyē paja'quē a'ē. Yē'ē ja'quēpi yē'ē ja're conī pa'ija'quē api. ³³ Iye cato cayē, mēsarute yē'ē ja're conī pa'ijē ai yo'oye peoye de'oye pa'ijē'ē caquē. Iye yeja cato mēsarū ai yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquēta'are quēcocohua'i pa'ijē'ē. Yē'ē je'quē iye yejare ñese quēcoquē paē'ē.”

17

Jesús I Ye'yacohua'ire Secacaise'e

¹ Jaje ca tējini Jesús ma'tēmona ñaquē capi:

“Ja'quē tsoe ti'api, iti yo'o maca. Mē'ē mamaquēre de'oquēre papi iñocaijē'ē, mē'ē mamaquēpi mē'ēreje de'oquēre papi caquē iñoja'quēre. ² Mē'ēpi mē'ē mamaquēre iye yeja paire cuañequēre nehuē, mē'ē isicohua'ire ti pani huesēye isijaquē caquē. ³ Mē'ēre te'i api Diosu asajē cui'ne mē'ē jējo daosiquēre Jesucristore asaye a'ē, ti pani huesēye.

⁴ Iye yejare pa'i mē'ēre de'oquēre papi caquē iñoquē mē'ē cuañese'ere ne saohuē. ⁵ Iye yeja peo'nē yē'ē mē'ē ja're pa'i de'oyere pare pase'eje pa'ye yure yē'ēre isi cojē'ē, ja'quē.

⁶ Iye yeja acohua'ini mē'ē yē'ēre sahuani isicohua'ire yē'ēpi mē'ē pa'iyere iñoquē. Mē'ē tsecohua'i paē'ē. Jaje pa'iohua'ini yē'ēna mē'ēpi isina, iohua'ipi mē'ē cocare de'oye sehuojē yo'ohuē. ⁷ Yure cato jaohua'i asayē, mē'ē tse a'ē cajē mē'ē yē'ēre isise'ere. ⁸ Jaje pa'ina, de'oye sehuojē asahuē, mē'ē yē'ēre isisi coca. Asa ti'are pahuē, mē'ē quē'ropi daisiquē api cajē, cui'ne mē'ēpi jējo daosiquē api cajē asahuē.

⁹ Jaohua'i do'ire caquē mē'ēre señe: Coa iye yeja acohua'ini caquē seña pañē. Mē'ē yē'ēre isicohua'ini caquē señe, mē'ē tsecohua'ini. ¹⁰ Yē'ē paye mē'ē tse a'ē, cui'ne mē'ē payepi yē'ē tse a'ē. Jaje pa'ina, yē'ē de'oyere jaohua'ipi iñoñē.

¹¹ Yē'ē iye yejare pa'iyē paja'quē a'ē. Paquēta'are jaohua'ita'a iye yejare pa'ija'cohua'i a'ē. Yē'ē cato saiyē, mē'ē ja're pa'ija'quēpi. Ja'quē de'oquērepa jaohua'i mañare ñacaijē'ē, mē'ē tutupi mē'ē yē'ēre isicohua'ire, mē'ē cui'ne yē'ē conī pa'iyēje pa'ye te'ijē pa'iohua'i pa'ija'cohua'ire. ¹² Yē'ē iye yeja pa'i maca mē'ē tutupi de'oye ñacaē'ē, iohua'ire, mē'ē yē'ēre isicohua'ire. Ñacaina, te'ijē ne huesēye papi, noni ne huesēsiquēse'le ne huesēpi toyase'epi ti'aquēna.

¹³ Yure cato mē'ē pa'i hue'ñana saiyē. Jaje pa'iquēta'are yē'ē ja yē'ta'a iye yejare pa'i do'ire cayē, iye coca, jaohua'ijē yē'ē sihuayeje pa'ye sihuajajē caquē. ¹⁴ Mē'ē cocare jaohua'ina isihuē. Isina, iye yeja acohua'ipi iohua'ire coeyē, iye yeja acohua'i peo do'ire. Yē'ēje iye yeja aquē peoyē. ¹⁵ Iye yejapi jaohua'ire etoni sajē'ē caquē seña pañē. Yē'ē cato señe, mē'ēpi ñacaina, huatipi josa yo'oye pajaquē caquē. ¹⁶ Jaohua'i cato iye yeja acohua'i peoyē. Yē'ēje iye yeja aquē peoyē. ¹⁷ Mē'ē tsecohua'irepa pa'ija'cohua'ire de'ocohua'ire pare nejē'ē, mē'ē cocapi. Mē'ē coca cato nuñere pa'ē. ¹⁸ Mē'ē yē'ēre iye yejana jējo daose'eje pa'ye cui'ne yē'ēje jaohua'ire iye yejana jējo saoyē. ¹⁹ Jaje pa'ina, jaohua'ini caquē yē'ēpi mē'ēna isiyē, jaohua'ijē nuñerepa coca do'ipi mē'ēna isicohua'i pa'ijē mē'ē yēyere yo'ojajē caquē.

²⁰ Jaohua'ise'ere caquē secacaiye pañē, cui'ne iohua'i quēajēna, jeteyo'je asani itire pa'ē cajē cuasaja'cohua'ireje caquē secacaiyē. ²¹ Si'aohua'i jaohua'ijē te'ijē pa'iohua'i pa'ijajē caquē seña, te'ijē pa'iohua'i maina tsioni pa'ijaquē caquē. Ja'quē, yē'ē cui'ne mē'ē conī tsioni te'ijē pa'iohua'i pa'iyēje pa'ye pa'ijajē jaohua'ijē. Jaje tsiosicohua'ipi te'ijē pa'iohua'i pa'ijēna, iye yeja acohua'ipi ñajē mē'ēpi yē'ēre jējo daopi cajē sehuoja'cohua'ire. ²² Jaohua'ire isihuē, de'oyere pare mē'ē yē'ēre isise'ere, te'ijē pa'iohua'i

pa'ijajë caquë, mē'ë cui'ne yē'ë te'ije pa'iohua'i pa'iyējē cui'ne pa'ijajë caquë. ²³ Yē'ēpi iohua'i ja're cōni pasi'i. Pa'ina, mē'ēpi yē'ë ja're cōni pa'ijē'ë. Pa'ina, iohua'ipi te'ije pa'iohua'irepa pa'ija'cohua'ire. Jaje pa'ijēna, iye yeja paipi, mē'ēpi yē'ēre jējo daopi cajë asaja'cohua'i a'ë, mē'ēpi jaohua'ire yē'ēre oiyejē pa'ye oina ñajë.

²⁴ Ja'quë mē'ēpi yē'ēre isihuë. Jaje pa'ina, mē'ēre señë, jaohua'ije yē'ë pa'i hue'ñare pa'ijajë caquë, pa'ijë mē'ë yē'ēre de'oyerepa isise'ere ñajajë. Yē'ēre mē'ë cato ai oiquë a'ë, ja yē'ta'a yeja de'huama'nēpi. ²⁵ Yē'ë ja'quë nuñerepa yo'oquë, mē'ēre iye yeja pa'asa tī'añe pañë. Jaje pa'iquēta'are yē'ë cato mē'ēre asayë icohua'ije mē'ë jējo daosiquë api cajë asayë, yē'ēre. ²⁶ Yē'ēpi iñohuë, mē'ë pa'iyē jaohua'ire. Ja yē'ta'api iñoquë pasi'i, ai jerepa tiña. Jaje iñoquëna, mē'ë yē'ēre oiye'pi iohua'ini pa'ijaquë pa'ina, yē'ēpi iohua'i ja're cōni pasi'i.”

18

Jesure Tseani Sase'e

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

¹ Iye ca tējini jeteyo'je Jesús saji'i, i ye'yacohua'i ja're cōni Cedrón a'ri tsiaya je te'tena. Jarote a'ri tsio paji'i. Jarona Jesús i ye'yacohua'i ja're cōni cacapi. ² Judasjē, coso yehuoja'quējē jaro ñaquë paji'i. Jarona Jesús si'anë i ye'yacohua'i ja're tsi'si hue'ña paji'i. ³ Pa'ina, Judas iti ñaquë sēte iti hue'ñana sa tī'api, soldado pa'ija're, cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i jējo daocohua'i ja're, cui'ne fariseo pa'ija're jējo daocohua'i ja're. Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i jējo daocohua'i cato Maija'quë huë'e ñacai soldado pa'ipa'ë. Si'aohua'i huajo cui'ñasicohua'ire papi daë'ë, toa tsēopëana cui'ne soquë pena tsēosicohua'ipi. ⁴ Jesupi iohua'i yo'o ja'ñe asaquë du'ru sani iohua'ire seji'i:

“¿Neni co'eye'ni?”

⁵ Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jesús Nazaret aquëni co'eyë.”

Cajëna, Jesupi sehuoquë capi:

“Yē'ë i a'ë.”

Judasjē iohua'i ja're cōni paji'i. ⁶ Jaje caquëna, asani co'ye jëa saoni yejana tata omehuë. ⁷ Ja maca Jesús tijupë seji'i, iohua'ire cahuë:

“¿Neni co'eye'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jesús Nazaret aquëni co'eyë.”

⁸ Cajëna, Jesús capi, iohua'ire:

“Tsoe mēsarupi asahuë. Yē'ë i a'ë. Yē'ëni co'eye sēte jaohua'ire jōsa yo'oma'pë pa'ijē'ë, iohua'ise'e saijajë.”

⁹ Jaje Jesús case'e tī'api, i case'e cato caji:

“Mē'ë yē'ēre isisicohua'ire ne huesoye pahüë, te'irejē.” ¹⁰ Ja maca Simón Pedropi i hua'ti dutani ëja të'hui cajorose'e tēto huatopi. I tētosiquë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaiquë paji'i. I mami cato Malco hue'equë paji'i. ¹¹ Jaje yo'oquëna, Jesupi Pedrore capi:

“Hua'tire io ju'i hue'ñana jua nēojl'ë. Iye jare jaje ai yo'oye pa'iji, yē'ë ja'quëpi isito.”

Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ejaërepa Quë'rona Ejaë Jesure Sase'e

(Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)

¹² Ja maca soldado pa'ija'ne iohua'i ëjaë cōni, cui'ne judío pa'ija'ne soldado cōni Jesure tseani huehuë. ¹³ Ja jeteyo'je Anás huë'ena sahuë. Anás mamacorepa do'ire Caifás cato Anás huau paji'i. Jaëpi ja tēcahuë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë paji'i. ¹⁴ Jare iquë Caifáspi ca nēopi, judío pa'ija'ne te'i mai aquëpi jucacaiye pa'iji, si'a judío pa'ija'ne do'ire.

Pedropi Jesure Ñama'quë A'ë Case'e
(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)

¹⁵ Simón Pedro cui'ne yequë ì ye'yequë conì tuë'ë, Jesure. Jesús ye'yaquë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ñaquë paji'i. Jaje pa'i do'ire cacapi, Jesús ja're conì, ëjaë huë'e hue'se daripëna. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are Pedrose'e hue'se eta sa'rona pëapi. Jaje pëaëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ñaquëpi Jesús ye'yaquëpi etani eta sa'ro ñacore coca canì Pedrore copi, sa'nahuëna. ¹⁷ Ja maca eta sa'ro ñacopi Pedrore seco'ë:

“¿Më'ë ì ye'yacohua'i aquë pa'ima'quë?”

Seona, Pedropi capi:

“Pajë'ë, yequë a'ë.”

¹⁸ Ai sësëye sëte, jo'yaohua'i cui'ne policia pai conì jeca dani suani toa nehuë. Neni jarote ñu'ijë sësëquëna, cuijë pa'ë. Pedroje jarote paji'i, sësëquëna, cuiquë.

Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Èjaëpi Jesure Sëse'e
(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi Jesure se huëopi, jecohua'i a'ni, më'ë ye'yacohua'i caquë, cui'ne ìquere më'ë ye'yaquë paquë'ni caquë seji'i. ²⁰ Seina, Jesupi capi:

“Si'a pai asajëna, yë'ë cato casiquë a'ë. Si'anë pai tsi'si sitona ye'yaquë pa'isiquë a'ë. Cui'ne Maija'quë huë'ena ye'yaquë pa'isiquë a'ë, judío pai tsi'si hue'ñana. Yë'ë cato yo'osiquë a'ë, yahue yo'oma'ë pa'isiquë a'ë. ²¹ ¿Me yo'oquë yë'ëre seni asaquë'ni? Seni asajë'ë, yë'ë caquëna, asasicohua'ini, jahua'ipi quëajajë yë'ë case'e. Jahua'ipi asayë, yë'ë case'e si'aye.”

²² Jaje Jesús ca maca Maija'quë huë'e ñacai policiapi ìti maca nëcaquëpi tsiana tëttoquë capi:

“¿Jaje ìo Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre sañope sehuocoa?”

²³ Caquëna, Jesupi capi:

“Quëajë'ë. ¿Ìquere yë'ë co'aye care'ni? ¿Yë'ë case'epi de'oye pa'ito me yo'oquë tët'caquë'ni, yë'ëre?”

²⁴ Ja maca Anáspi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë Caifás quë'rona sëasiquëni jëjo saopi.

Pedropi Jesure Ñama'quë A'ë, Ca Cose'e
(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵ Pedro jaje yo'o maca cato toare cui nëcapi. Nëcaquëna, ìte cahuë:

“¿Më'ëje ì ye'yacohua'i aquë pa'ima'quë?”

Cajëna, Pedropi cosoquë capi:

“Pajë'ë. Ñama'quë a'ë, ìte.”

²⁶ Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicohua'i aquëpi seji'i, Pedro cajoro tëtto tëttoquë, do'iquëpi ñeje caquë:

“¿Më'ëje pa'ini yë'ë ñasiquëta'a jeto tsio?”

²⁷ Caquëna, Pedropi tijupë cosopi. Coso macarepa curaje yëji'i.

Pilato Ña Hue'ñare Jesús Pa'ise'e
(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸ Ja maca Caifás huë'epi Jesure Pilato huë'ena sahuë. Ja maca cato ñata tome huesë maca paji'i. Judío cato cacama'pë pa'ë huë'e, si'si neñere coejë, iohua'ipi jarona cacasicohua'i pani Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë aïñere para'huë. ²⁹ Jaje pa'ina, Pilatopi etani iohua'ire capi:

“¿Ìque do'ire iquëre sañope cayë'ni?”

³⁰ Caquëna, iohua'ipi sehuohuë. Do'i quë'i peoto yëquë më'ë quë'rona daye para'huë.

³¹ Ja maca Pilatopi capi:

“Sajë'ë, iquëre. Sani mësarù cuañese'e pa'iyëje do'i quë'i pa'ito yo'ojë'ë.”

Caquëna, judío paipi cahuë:

“Jaje pa'iquëta'are yëquë judío pai cato paire huani jeoñe cuañeñe ti peoyë.”

³² Jaje yo'ojëna, Jesús i ju'i ja'ñe ca nëose'e tì'api. ³³ Pilato cui'naëpi i huë'ena cacani Jesure soini seji'i:

“¿Më'ë judío pai ëjaëre paë?”

³⁴ Caquëna, Jesupi capi:

“¿Më'ëse'e cuasaquë caquë, panita'a yecohua'ipi carena, caquë?”

³⁵ Caquëna, Pilatopi sehuopi:

“¿Judíoje ñani yë'ë cato? Më'ë paipi cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi yë'ëna dani isihuë, më'ëre ja do'ire cayë. ¿Iquere yo'o u'ni?”

³⁶ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Iye yeja yë'ë cuañe hue'ña peoji. Iye yeja yë'ë quë'ro pa'ito, yë'ë te'te pa'icohua'ipi uihuara'huë, yë'ëpi judío paini tseä cuañoñe pajajë cajë. Yë'ë cuañe hue'ña peoji, iño.”

³⁷ Ja maca Pilatopi capi:

“Jaje pa'ito judío pai ëjaë, më'ë.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Pai ëjaë'ë, më'ë cayeje. Peosiquëpi pai de'oni yë'ë cato iye yejana daisiquë a'ë, nuñerepa cocare casi'i caquë. Nuñerepa cocare sehuocaicohua'ipi yë'ë caye asacaiyë.”

Jesure Huani Jeoñe

(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)

³⁸ Caquëna, Pilatopi capi:

“¿Ique a'ni, nuñerepa?”

Jaje seni tējini, Pilato tijupë pai ja're coca casi'i caquë, etani capi:

“I co'aye yo'ose'e yë'ë tì'ama'ë pa'iyë, iquëre. ³⁹ Mësarü cato Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'seña tseasicohua'ire te'ire etocohua'i a'ë. ¿Jaje pa'iyë sëte mësarü neni etoye yëye'ni? ¿Judío pai ëjaëni etoye?”

⁴⁰ Jaje ca maca si'a pai cui coreña:

“¡Jaëre cato etoye peoji! Barrabásni eto saojë'ë.”

Iquë Barrabás cato co'amaña yahue imaquë paji'i.

19

¹ Jaje cajëna, asani Pilatopi Jesure si'sejë'ë caëna, si'sehuë. ² Soldado pai Jesure miupi maro tëosicopi siopëna puahuë. Cui'ne nea maja'i ju'i care Jesure suñacaë'ë. ³ Ja jeteyo'je i quë'rona tsiojaijë cahuë:

“¡Judío pai ëjaëre pa'ë, më'ë!”

Jaje cajë tsiana tē'cahuë.

⁴ Tijupë Pilato eta cōni capi:

“Asajë'ë. Iquë co'aye yo'ose'e tì'ama'ë pa'iyë. Cui'naëni mësarü quë'rona da coñë, do'i peoquë api cajë ñajajë caquë.”

⁵ Jesupi miu maro pu'i cui'ne nea maja'i ju'i ca ju'i etaquëna, ja maca Pilatopi capi:

“¡Ñajë'ë. Iñore pa'iji, iquë!”

⁶ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne policia pai ñani cuihuë:

“¡Queñe pa'iji. Queñe pa'iji!”

Jaje cuijëna, Pilatopi capi:

“Sani quejë'ë, mësarupi. Yë'ë cato tì'añe pahüë, i co'aye yo'ose'e.”

⁷ Caquëna, judío paipi sehuohüë:

“Yëquë cuañese'e payë. Jaje pa'ina, yëquë cuañese'eje ju'iñe pa'iji, Diusu mamaquë a'ë casi do'ire.”

⁸ Jare Pilato asani ai jerepa ca'rapi. ⁹ Ja maca cui'naëpi huë'ena cacani seji'i, Jesure:

“¿Jero aquë a'ni, më'ë caquë?”

Seina, Jesús ti sehuoma'ë paji'i, te'o macareje.

¹⁰ Ja maca Pilato capi:

“¿Yè'ère sehuocaiye paquë? ¿Huesëquë cui'ne yè'ëpi më'ère queja'a tutu cui'ne më'ère eto sao tutujë paye?”

¹¹ Caquëna, Jesupi capi:

“Diusupi më'ère ja tutu isima'quë pa'ito më'è yè'ère yo'o tì'añe ti peora'pi. Jaje pa'ina, yè'ère tseani më'ëna isisiquëpi më'è jerepa jai do'i paji, tayo do'ire.”

¹² Jare ja macapi Pilato cato Jesure eto sao huasosi'i caquë co'epi. Co'equëta'are judío paipi jerepa cuihuë, ñeje:

“Jaëni eto saquë paní César cajei peoja'quë a'ë, më'è. ¡Pai ëjaëre pa'ë caquë yo'oquë cato César te sañope yo'oquë api!”

¹³ Ja maca Pilato iyere asani Jesure hue'sena etoni pai yo'ose'e ne de'huaquë ña de'hua hue'ñana ja'rupi, hebreo pai coca cato Gabata hue'yo hue'ñana. Jaje cani cayë, “Quënapí nesico”. ¹⁴ Ja yè'ta'a Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se tì'añe pa maca mu'se joporepa pa'ina, yo'ohuë, te'e mu'se caraquëna. Ja maca judío paire Pilatopi capi:

“¡Iquë më'saru ëjaërepa pajë'è!”

¹⁵ Jaje caquëna, ìohua'ipi cahuë:

“¡Ju'ijaquë, ju'ijaquë! ¡Queñe pa'iji!”

Cajëna, Pilatopi capi:

“¿Yè'ëpi më'saru ëjaëre queja'quë a'ni, jaje ca ja'ñe?”

Caquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cahuë, ìte:

“Yequë ëjaëre pare peoyë. Coa Césarse'e yëquë ëjaë pa'iji.”

¹⁶ Jaje ca tējini Pilatopi Jesure ìohua'ina isipi quejajë caquë. Isina, ìohua'ipi sahuë.

Jesure Queñe

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Lc 23.26-43)

¹⁷ Jesús jaropi etani ìte queja'a sarahua çani saji'i, pai siopë tara hue'e hue'ñana hebreo pai coca cato Gólgota hue'yo hue'ñana. ¹⁸ Jarona ìte quehuë. Yecohua'ire cayaohua'ire ì ja're çoni quehuë. Jesuni jopore pana nëcojë yecohua'ini ì ëja te'tena cui'ne ì ari te'tena nëcohuë. ¹⁹ Pilatopi cuañepi cruzu ëmëje'ena: JESÚS NAZARET AQUË JUDÍO PAI ËJAËPI toyasicore deojë'ë caquë. ²⁰ Jaje toyasicore jai pai judío pai ñahuë, Jesure que sitopi pai daripë ja'yere pa'i do'ire. Toyasico cato paji'i, hebreo coca, griego coca, cui'ne latín coca. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i judío paipi cahuë, Pilatore:

“Toyama'ë pa'ijë'ë ‘Judío pai ëjaëpi’ caquë coa toyajë'ë, ñeje, ‘Judío pai ëjaë'ë caquë api.’ Jare toyajë'ë.”

²² Cajëna, Pilatopi sehuopi:

“Yè'ë toya huesosico cato jaje pa'iji. Yeque ponañe peoji.”

²³ Ìte quësi jeteyo'je soldado paipi Jesús ju'i care ìni cajese'e pa'i caña huahuehuë, pai ñape cui'na ja'yese'e. Cui'ne camisajë ì'ë, ìtena te'opi tsoa ça pa'iyë sëte, ²⁴ sa'ñe ìohua'i cahuë:

“Nanë ye'saye pañu'u, coa ìti de'hue nesiquëpi ìote paja'quëre.”

Jaje cajë yo'o maca tsoe tì'api, toyase'e ñeje cayepi:

“Yè'ë ju'i care pai ñape huahuehuë. Nepi paja'cohua'i a'ni, cajë.” Jaje soldado pai yo'ohuë, ìti case'ejë pa'ye.

²⁵ Cruz yè'quë macare Jesús pëca ja'co cui'ne ìo maja'yo, cui'ne Cleofas nëjo María, cui'ne yequë María Magdalena paë'ë. ²⁶ Pa'ijëna, pëca ja'core Jesús ñani, cui'ne ì ai oi ye'yaquë pa'isiquëpi ìo yè'quë macare nëcaquëna, ñani capi:

“Nomio jaë api, më'è mamaquë.”

²⁷ Ja jeteyo'je ì ye'yaquëre capi:

“Jao, më'è ja'co.”

Jare ìti casi macapi ì ye'yaquëpi ì huë'ena sai sapi, ìote.

*Jesús Ju'ise'e**(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)*

²⁸ Ja jeteyo'je Jesús tsoe si'aye ne saose'e sête toyase'e cayepi tî'ajaquë caquë capi: "Oco ëaji."

²⁹ Jarote o'sa cõno timësicopi ñucolë. Ñu'iona, ja maca ca'cona saëni soquë tarapëna hueni i yë'opona ucujaquë cajë yo'ojëna. ³⁰ Jesupi o'sa cuiya'i cõnore ucupi. Ucuni capi: "Si'aye tî'api, yureta'a."

Jaje cani meñe siopë ne meni, juni huesëpi.

Jesús Coripa Quë'rona Soldadopi Totase'e

³¹ Ja yë'ta'a Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se tî'ama'ë paji'i. Ja mu'se cato huajë mu'se paji'i. Jaje pa'i do'ire co'aye cruzure ju'isicohua'ipi dete ma'ñe cajë Pilatore sei'ë, quesicohua'ire quëñase'e të'ca jë'yeni tiona sajjajë cajë. ³² Ja maca soldado paipi sani du'ru aquëre pani quëña të'ca jë'yehuë, cui'ne yequëreje të'ca jë'yehuë, Jesús ja're quesicohua'ire. ³³ Jaje yo'oni Jesús quë'rona sa tsiojaijë ñajëna, tsoe ju'isiquë paji'i. Pa'ina, ña jujani quëña të'ca jë'yeye pahüë.

³⁴ Jaje pa'iquëta'are soldadopi uiyopi totapi. Coripana totaquëna, tsie cui'ne oco etapi. ³⁵ Iye quëaquë cato iti ñasiquëpi quëaji cui'ne nuñerepa caji. Nuñerepa quëaji iti asasiquëpi, mësarureje care paji cajë asajajë caquë. ³⁶ Iye cato yo'ohuë, ñeje toyase'epi tî'ajaquë cajë, itipi caji: "I quëña të'ca jë'yeye paja'cohua'i a'ë." ³⁷ Yequë hue'ña toyase'epi caji: "Iohua'i a'si nesiquëni ñaja'cohua'i a'ë."

*Jesure Tase'e**(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)*

³⁸ Ja jeteyo'je José, Arimatea aquëpi Pilatore sani Jesús capë tasi'i caquë seji'i. José cato judío paini ca'raquë Jesure yahuerëpa tuiquë paji'i. Jaje pa'ipi seji'i, Pilatore Jesús capë sani tasi'i caquë. Caquëna, Pilatopi de'oji sajjë'ë. Caëna, sani Jesús capë ini sapi. ³⁹ Cui'ne Nicodemoje saji'i, treinta kilos mirra cui'ne aloes co'mese'ere saquë. Jaë cato Jesure ñami sani coca casiquë paji'i. ⁴⁰ Jaje José cui'ne Nicodemo cõni saisicohua'ipi Jesús capëre ini iohua'i sase'e huëo sëñepi cañana neni tunahuë, ju'isiquëre. Taja'quëre judío pai yo'oyepi yo'ohuë, jaje yo'ocohua'i sête. ⁴¹ Jesure quë sito ja'yere tsio paji'i. Pa'ina, ja tsiore paji'i, huajë quë'isi coje paire tama'coje. ⁴² Pa'ina, ja cojena Jesure tahuë, ja'ye maca pa'icona. Ja maca cato judío pai huajë mu'se tsoe tî'a huëopi.

20*Jesús Ju'isiquëpi Huëiye**(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)*

¹ Du'ru co'amaña ne mu'se ñata maca ja neaquëna, María Magdalenapi sacolë, tasi daripëna. Saio ñacona, daripë siosicopi jai quëna pë hui'yosico paji'i. ² Ja maca Simón Pedro quë'rona cui'ne Jesús ai oiquërepa pa'isiquë quë'rona huë'huëni cao:

"Ëjaë capë tsoe sahuë, daripë pa'isicore. Huesëyë, jero sa'na nehuë."

³ Jaje cacona, Pedro cui'ne yequë i ye'yaquë cõni daripë quë'rona ñañu'u cajë sa'ë. ⁴ Cayahua'i te'e co'arepa huë'huëjë sa'ë. Te'i ai jerepa huë'huësiquëpi du'ru tî'api, tasi daripëna. Pedropi jeteyo'je tî'api. ⁵ Du'ru tî'ani në meni ñaquëna, coa ite hueni oasi cañase'e paji'i. Cacani ñañeta'a papi. ⁶ Paquëna, Simón Pedropi jeteyo'je daisiquëpi daripëna cacapi. Jaëje cui'ne ñapi, ite hueni oasi cañase'e pa'ina. ⁷ Cui'ne yequeje ñapi, Jesús siopë tunasi capi tirona iose'ere tunani yequë caña uima'tona oasicopi pa'iona. ⁸ Ja maca cui'ne du'ru daripëna tî'asiquëje cacani iti yo'ose'e ñaquë nuñerepa asapi, iti yo'ose'e. ⁹ Jesucristo ju'isiquëpi huëi ja'ñere case'ere ja yë'ta'a toyase'e caye asa tî'ama'cohua'i sête. ¹⁰ Jaje ña tējini i ye'yacohua'i co'ihuë, huë'ena.

Jesupi María Magdalenana Ñaise'e
(Mr 16.9-11)

11 Jaje pa'iquëta'are María cato hue'sena pëa nëcane oi nëcao, daripë yë'quë macapi. Ja oio se në meni ñao daripë sa'nahuëna. 12 Ñacopi ñao, cayahua'i poja'i ju'i caña suñasicohua'ipi, Jesús capë pa'i sitore pa'ijëna, te'i quëo pa'i sitore pa'ina, yequëpi siopë pa'i sitore ñu'ina. 13 Ja maca huiñaohua'ipi iote se'i'e:

“¿Nomio, iquere oico'ni?”

Cajëna, iopi sehuo:

“Yë'ë Ejaëni sahuë. Ja do'ire oiyë. Huesëyë, jero sa'na sani nehuë.”

14 Jaje se ca toco, se ponëco Jesure ñao, iti macare nëcaquëna. Ñacota'a Jesupi cuasaye pao. 15 Ja maca Jesupi iote seji'i:

“¿Nomio, iquere oico'ni? ¿Neni co'eco'ni?”

Caquëna, iti maca tsio ñaquë api cuasaco cao:

“Ejaë, më'ëpi sasiquë pani quëajë'ë, më'ë ne sito. Quëaëna, yë'ëpi ite sasi'i.”

16 Ja maca Jesupi capi, iote:

“¡María!”

Caquëna, iopi ponëni cao, hebreo cocapi:

“¡Raboni!” Jaje caye cato cao, ye'yaquë.

17 Ja maca Jesupi capi:

“Tseama'o, ñu'ijë'ë. Ja yë'ta'a ja'quë quë'ro saima'quë a'ë. Jaje pa'iquëta'are sani quëajë'ë, yë'ë yo'je tsire. Pëca ja'quë quë'rona cui'ne mai Diusu quë'rona saiye.”

18 Caquëna, ja maca María Magdalenapi sani i ye'yaquë pa'isicohua'ire quëao. Ejaëni ñahuë, caco. Ipi jaje quëajë'ë, caëna, cayë, cao.

Jesupi I Ye'yacohua'ina Ñaise'e
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)

19 Jare ja mu'se du'ru co'amaña ne mu'se ñami pa'i maca i ye'yacohua'ipi tu'rihuëna judío paini ca'rajë cacani eta sa'ro siosicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, Jesupi iohua'i jopona ñaiquë pëpaquë capi:

“De'oye pa'ijë'ë.”

20 Ja se ca tējini i jëña cui'ne i coripa iñopi. Ja maca Ejaëre papi cuasajë sihuahuë. 21 Ja maca cui'naëpi Jesús ca copi:

“De'oye pa'ijë'ë, mësarü. Ja'quë yë'ëre jëjo daose'eje cui'ne yë'ëje mësaruteje jëjo saoyë.”

22 Jaje cani sëcopi iohua'ina, sëcoquë capi:

“De'o joyore pare pajë'ë. 23 Mësarupi sai de'huacaicohua'ini iohua'i tayo yo'ose'e sai de'huacaiye pa'iji. Mësarü sai de'huacaima'cohua'ini iohua'i tayo yo'ose'e sai de'huacaiye peoji.”

Tomáspi Jesús Huëisiquëre Ñase'e

24 Tomás Jesús doce soisicohua'i aquëpi cui'ne yequë mami Gemelo hue'equëpi Jesús ñai maca peopi. Peoquëna, yecohua'ise'e paë'ë. 25 Peoquëna, ñasicohua'ipi Jesús ye'yacohua'ipi quëahuë, Ejaëni yëquë ñahuë cajë. Cajëna, Tomáspi capi:

“Yë'ëpi i jëtë quëna ñaca cojena cui'ne i coripa ui cojena yë'ë jëtëpi sani ñama'ë pani ire papi caye paja'quë a'ë.”

26 Ocho mu'seña tëto saisi maca i ye'yacohua'ipi huë'ena tsi'sicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, jarote Tomásje coní paji'i, yure cato. Ja maca Jesús ñai, eta sa'noa siose'ëpi pa'iquëta'are. Ja maca pëpaquë capi:

“De'oye pa'ijë'ë.”

27 Ja maca capi, Tomásre:

“Më'ë jëtëpi iñona sa'ijë'ë. Sa'i ñajë'ë, yë'ë jëñare. Më'ë jëtëre dajë'ë. Dani yë'ë coripa ui cojena sa'ijë'ë, tsoerepa jëa coema'ë pa'ija'quë nuñere pa'ë caquë asaja'quë.”

²⁸ Ja maca Tomás pi sehuopi:

“Yë'ë ¡Ejaë cui'ne yë'ë Diosu!”

²⁹ Caquëna, Jesupi capi:

“Tomás yureta'a asare payë, më'ë yë'ëre ñasi do'ire. Sihuayë, yë'ëre ñama'cohua'ipi coa quëayena asani nuñere pa'ë cajë cuasacohua'ire.”

Me Neja'copi Iye Toya Pëpë Pa'ico'ni

³⁰ Jesús jaiye yo'opi i ye'yacohua'i ñajëna, pa'i yo'o tì'a ma'ñere ja yo'ose'e toya pëpëna si'aye toyase'e peoji. ³¹ Jaje pa'iquëta'are iye cato mësarupi Jesure ire papi Cristo huasoquë api, cajë cui'ne Diosu mamaquëre papi cajë asani ti pa'iyere tì'ajajë cajë toyase'e a'ë.

21

Jesupi Siete I Ye'yacohua'ina Ñaise'e

¹ Ja jeteyo'je Jesús tìjupë i ye'yacohua'ina ñaipi, Tiberias jaira tëtëpana. Ñaini ñeje yo'opi: ² Simón Pedropi cui'ne Tomás Gemelo hue'equë cui'ne Natanael Caná yeja Galilea aquë cui'ne Zebedeo mamajë cui'ne cayaohua'i Jesús ye'yacohua'i conì pa'ë.

³ Pa'ijëna, Pedropi capi:

“Hua'ire sani nesi'i.”

Caquëna, yecohua'ijë cahuë:

“Yëquëje më'ë ja're sañu'u.”

Canì sa'ë, te'e i ja're conì yohuëna aya mëni. Ja ñami hua'ire neñe pahüë. ⁴ Ñata tome maca Jesús tsiaya tëtëpare nëcapi, i ye'yacohua'ipi huesëhuë, i quei'ni cajë. ⁵ Ja maca capi, Jesupi:

“¿Tsidohüë, hua'i neñe pare?”

Caquëna, johua'ipi cahuë:

“Pahüë, neñe.”

⁶ Ja maca Jesús capi:

“Yohüë ëja te'tena hua'i yo'ecore jëo dëojë'ë. Ja maca mësarü neja'cohua'i a'ë.”

Caëna, i case'ejë jëo dëohüë. Jëo dëorena, hua'ipi timëni dëquëcona, naë tì'añe pahüë.

⁷ Ja maca Jesús ai yëquëpi Pedrore capi:

“¡Mai Ejaëre papi!”

Jaje ca macarepa asayepi Simón Pedropi i ëmëje ju'icore se suñani sa duji'i, tsiayana.

⁸ Yecohua'i cato yohüëja'a tsio da'ë, mejahuëna, hua'i yo'erë naëjë. Coa cien metro paji'i, tëtëpa tì'añe. ⁹ Yejana tìtani tumajë tì'ahuë, tsoe toa suasicopi pa'ina. Cui'ne hua'i, pan paji'i, toa ëmëje'na tuñase'epi. ¹⁰ Ja maca Jesupi capi:

“Dajë'ë, hua'ire mësarü nesicohua'ini.”

¹¹ Simón Pedropi yohuëna aya mëni hua'i yo'ecore cutihuëre pana naë mapi, mejahuëna hua'i timësiconi. Ciento cincuenta y tres hua'ire nehuë. Jaje pa'iquëta'are hua'i yo'erë tēiye pao. ¹² Ja maca Jesupi capi:

“Dani hua'i aijë'ë.”

Te'ijë ite i quei'ni, më'ë caquë señe papi. Si'aohua'i Ejaëre papi cajë asahuë. ¹³ Ja jeteyo'je Jesupi panpë ini hua'quequë aopi si'aohua'ire, cui'ne hua'irejë hua'quequë aopi.

¹⁴ Iye cato toasoñe aco paji'i, johua'i ite ñase'e ju'isiquëpi huëisiquëre.

Simón Pedrore Jesús Case'e

¹⁵ Ao ani tējisi jeteyo'je Jesupi seji'i, Pedrore ñeje:

“Simón Jonás mamaquë, ¿iye jerepa më'ë yë'ëre oiquë?”

Caquëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë, Èjaë. Më'ëpi tsoe asayë, yë'ë më'ëre oiye.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Jaje pa'ito yë'ë yëi ñamare de'oye ñacajë'ë.”

¹⁶ Tijupë seni cöpi, cayaye acore:

“Simón Jonás mamaquë, ¿yë'ëre oiquë?”

Caquëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'iji, Èjaë. Më'ëpi tsoe asayë, yë'ë më'ëre oiye.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Jaje pa'ito yë'ë yëi ñamare ñacajë'ë.”

¹⁷ Toasoñe acore seji'i:

“Simón Jonás Mamaquë, ¿yë'ëre më'ë yëquë?” Ja maca Pedro oi tsia nepi, toasoñe acore yëquë më'ë yë'ëre oiquë caquëna. Ja maca sehuopi Pedro:

“Èjaë, më'ëpi si'aye asayë, yë'ë më'ëre oiye.”

Ja maca Jesupi capi:

“Yë'ë yëi ñamare de'oye ñacajë'ë. ¹⁸ Nuñerepa më'ëre cayë, ai posërepa pa'i maca, më'ëse'e caña suñani më'ë yë hue'ñana sai pa'isiquë a'ë. Jaje pa'iquëta'are ai huanou de'osi maca coa jëtëre nëocaina, yequëpi suñacajja'quë api. Ja maca më'ë saiye yëma'tona saja'quë api.”

¹⁹ Jaje Jesús cani capi: Pedro ju'iñepi Maija'quë de'oquërepa pa'iye iñocai ja'ñere quëaquë. Ja jeteyo'je capi:

“Tuijë'ë, yë'ëre.”

Jesús Oiquërepa

²⁰ Co'iquë Pedro ñaquëna, i ai oiquëre papi Jesure tujji, Jesure tseama'në ao ai maca ja'ye ñu'i, “Èjaë, ¿nepi coso yehuoja'cohua'i a'ni?” caquë sesiquëpi. ²¹ Pedropi ñani Jesure seji'i:

“¿Èjaë, iquëreta'a me yo'oye pa'ija'coa'ni?”

²² Caquëna, Jesupi capi:

“Yë'ë co'i macaja'a huajëquë iquë pa'ijaquë caquë pa'ito ¿iquepi më'ëre co'aquë'ni? Më'ë cato yë'ëni tuijë'ë.”

²³ Ja maca iye case'ere Jesús oiquërepa sehuosicohua'i jupëpi asahuë. Asani cuasahuë, iquë cato ju'iñe paja'quë api. Jaje Jesús cato ju'iñe paja'quë api caye papi. I cato capi: “¿Yë'ë co'i macaja'a huajëquë pa'ijaquë caquë pa'ito iquepi më'ëre co'aquë'ni?”

²⁴ Iye coca toyaquë cato i oiquëpi toyayë, nuñerepa cocare quëaquë. Jaje pa'ina, nuñerepa cocare caji cajë asayë.

²⁵ Jesús yo'ose'e jaiye pa'iji, pa'iquëta'are toyaye pañë. I yo'ose'e ñape toyañu'u cajë yo'ocohua'i pani toya saoye peoji, si'a yeja maca toya pëpi timë huesotojë. Ja yë'ta'api toyaye pati'ñe pa'io. Ca tējihuë. Jaje pa'ijaquë.

LOS HECHOS

Maija'quë I Joyore Isisi'i Ca Nëose'e

¹ Yë'ë cajei Teofilo, yë'ë du'ru macarepa toya pëpëna si'aye Jesuja'a macarepa yo'o huëoquë yo'ose'e cui'ne i ye'yase'e, cui'ne i ma'tëmona sai macaja'a yo'ose'e si'aye toyahuë. ² Ja yë'ta'a ma'tëmo saima'në i jëjo saocohua'ire jo'ya sahuani de'o joyo cocaiyepi iohua'i yo'o ja'ñe quëaëña. ³ Cui'ne ju'isiquëpi huajëquërepa pa'iji cajë ñajajë caquë ja'në pa'ise'eje pa'irepa pani iñoquë cuarenta mu'seña ñaiquë Diosu cuãñe te'tere quëaëña, jaohua'ire.

⁴ Ja yë'ta'a Jesús i jëjo saocohua'i ja're pa'i caëña:

“Jerusalémpi saima'pë utejë'ë, ja'quë mësarute isisi'i ca nëose'ere yë'ë quëase'ere. ⁵ Juan cato ocopi dopi. Jaje pa'iquëta'are a'ri maña se ñata sao mu'seña mësar cato de'o joyore pani do cuãñoja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, oco doyeje pa'ye.”

⁶ Jesús quë'rona tsi'sijani Jesure sei'ë ñeje:

“Ëjaë, ¿më'ë yurepi Israel pai ëjaëre necaija'quë a'ë, yëquëre de'oye cuãñeja'quëre?”

Cajëna, Jesupi sehueña:

⁷ “Ja cato pai asaye peoye a'ë. Coa ja'quëse'e neñe pa'iji. Jaje pa'ina, mësar iiti neja'a mu'se cui'ne ti yo'oja'a tëcahuëje asaye peoji. ⁸ Jaje pa'iquëta'are de'o joyopi mësaruna dani pa'i maca tutu isi cuãñoni Jerusalén, Judea yeja, Samaria yeja, coa si'a yeja pa'icohua'ire quëacaija'cohua'i a'ë, yë'ë yo'ose'e ayere.”

⁹ Ja se ca tējini ñajë nëcajëna, Jesús ma'tëmona sa cuãñoëña. Sa cuãñoquëna, sirioipi ite peo hue'ñarepa tsio dani hueso. ¹⁰ Ja yë'ta'a Jesús ma'tëmona mëñere ñajë nëcajëna, peo hue'ña pa'isicohua'ipi caya ëmëohua'i poja'i ju'i caña ju'icohua'ipi ñaini caëña, iohua'ire:

¹¹ “Galilea pai ¿me yo'ojë ma'tëmore ñajë nëcayë'ni? Iquë Jesús mësar ja're pa'isiquëpi yure ma'tëmo sa cuãñosiquë cui'naëpi co'ija'quë api, mësar ñajëna, saise'eje pa'ye.”

Judas Pa'isi Sa'rona Matiaspi Tsiojaise'e

¹² Ja maca Jesús jëjo saocohua'i Olivos ai cutihuëpi te'e kilómetro sani Jerusalénna co'ireña, jaohua'i cato saë'ë, huajë mu'se ja ja'ye cu'iyë pa'iji, cuãñese'e ja'ye. ¹³ Ja maca pai daripëna ti'ani iohua'i huero pëani pa'i huë'e ëmëje'e tu'rihuëna mëni pëareña. Iiti pëasicohua'i cato pa'iyë: Pedro, Juan, Jacobo, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Alfeo mamaquë Jacobo, Simón yequë mami hue'yosiquë Zelote, cui'ne Jacobo mamaquë Judas. ¹⁴ Si'aohua'i jaohua'i Jesús yo'je tsi ja're, cui'ne Jesús pëca ja'co María ja're coní, cui'ne yequë nomiohua'i ja're coní te'e cuasayepi si'anë Maija'quëre señu'u cajë tsi'sijë paë'ë.

¹⁵ Ciento veinte sehuosicohua'i pa'icohua'ipi ja mu'seña te'e macana tsi'sirena, Pedropi jopore pana huëni nëcani caëña, ñeje:

¹⁶ “Maija'quë do'ijë, Jesure tseacohua'ire sai saquë Judas yo'o ja'ñere Maija'quë joyopi Davidre du'ru quëaëña. Quëaquëna, toyapi. Ja toyase'e, Maija'quë joyo case'e ti'añe paji'i. ¹⁷ Judas cato mai aquë paji'i. Cui'ne mai neñe ayere co nequë paji'i. ¹⁸ Jaje pa'iquëta'a, co'aye yo'o do'ire saisi curiquëpi yejare huerohuë. Jaje pa'iquëta'are Judas cato siopëja'a meñe tomeni ëtatu'u joquëna, si'aye ëta mea etaëna, juquëña. ¹⁹ Ja yo'ose'ere Jerusalén pa'icohua'ipi asani ite tsiore hue'yohuë, tsie tsio. Iohua'i cocarepa cato Acéldama hue'yoreña. ²⁰ Jaje pa'ina, Salmos toya pëpë caji:

I pa'isi huë'e jecosi huë'e pa'ija'coa,

Pëa coma'a huë'e.

Cui'ne caji, yequeje:

I yo'ora'ase'ere yequëpi yo'oye pa'iji.

21 De'oji. Maipi iye macare payë, Jesús mai ja're pa'i macapi, mai ja're si'anë pa'icohua'ire Jesure Juan oco do macapi cui'ne i ma'tëmo mëi macana mai ja're pa'icohua'ire. 22 Jaje pa'ina, de'oji, jaohua'i aquëni te'ire maire tsioja'quëre neñe. Nerena, jaëpi mai ja're coní te'e Jesús ju'isiquëpi huëji'i, quëaja'quëre."

23 Casi maca co'ejë cayaohua'ire tì'areña, José Barsabás cui'ne Matias. Josépi yequë mami Justo hue'equë paji'i. 24-25 Tì'ani Maija'quëre ñeje sei'ë:

"Ja'quë, më'ëpi pai cuasaye ta'ñe asaquë a'ë. Yëquëre iñojë'ë, ¿jequë a'ni, më'ë jo'ya ne-siquërepa më'ë jëjo saokuërepa Judas co'aye yo'oquë ne huesësiquë nera'ase'e neja'quë?"

26 Seni tējini neñañu'u cajë yo'ojëna, Matiasna Jesús jëjo saokuë pa'iyë tomëpi. Tomeina, jare iti macapi, Jesús once jëjo saocohua'i ja're coní pa'iquë ponëpi.

2

Maija'quë Joyo Daise'e

1 Judío pai fiesta Pentecostés mu'se tì'asi maca si'aohua'i sehuosicohua'i te'e macana tsi'sini paë'ë. 2 Pa'ijëna, cuasama'tore papi jai tutu jupë pìsico jutayeje pa'yerepa ma'tëmopi pìsico jutaëña. Jutani iti pìsiyepi si'a hue'e timëëña, iohua'i pa'i hue'ña. 3 Ja maca pai ñapere toa corohuëaje pa'yepi iohua'i siopëana ñai nëcareña. 4 Ja maca yureta'a si'aohua'i de'o joyopi timësicohua'i pateña. Pa'ijë joyo necaina, yequë pai cocapi careña.

5 Ja mu'seña Judío pai si'a hue'ña pa'icohua'ipi Jerusalénna tsi'sicohua'ipi pateña, de'oye yo'o paipi. 6 Pa'icohua'ipi tutu pìsiyeje pa'yere asani tsi'sireña, iti pìsi hue'ñana. Tsi'sini asareña, iohua'i cocapi, sehuosicohua'ipi cajëna. Asajë ¿merepa jaje caye'ni? cuasahuë. 7 Jaje cuasajë asa quëquëjë ai co'a ju'ijë sa'ñe cahuë:

"¿Si'aohua'i icohua'i Galilea pa'ita'a pai ñape cocapi caye'ni? 8 ¿Me neni pai ñape cocare papi cajëna, asaye'ni? 9 Iye maca pa'iyë, Partia pai, Elam pai, Media pai, Mesopotamia pai, Judea pai, Capadocia pai, Ponto pai, cui'ne Asia yeja pai, pa'iyë. 10 Pa'iyë cui'ne Frigia pai, Panfilia pai, Egípto pai, cui'ne Cirene quë'ro Libia paije pa'iyë. Pa'iyë, cui'ne romano paije, coa dani pa'icohua'ijë judío pairepa cui'ne judío pai yo'oye coa se ye'yesicohua'ijë pa'iyë. 11 Pa'iyë, cui'ne Creta pai cui'ne Arabia paije si'aohua'i pa'icohua'ipi asahuë, Maija'quë de'oyerepa yo'oyere pai ñape cocapi cajëna."

12 Si'aohua'i quëquë huesësicohua'i paë'ë, jerepa yeque cuasaye peoyerepa. Jaje pa'ijë sa'ñe sei'ë:

"¿Iquere pare quëaquë'ni, iye yo'oyere?"

13 Cajëna, yecohua'ipi cue'cuejë careña:

"Jaohua'i cato da huesoquëna, yo'ojë cayë."

Pedro Caye Jaohua'ire

14 Cajëna, ja maca Jesús jëjo saocohua'i aquë Pedropi yecohua'i i cajeohua'i once pa'iohua'i ja're coní huëni nëceni tutu capi, ñeje:

"Judío pai cui'ne si'aohua'i Jerusalén pa'icohua'i asajë'ë. Iye mësarujë yë'ë caquëna, de'oye asajë'ë. 15 Icohua'i daquëna yo'ojë cama'pë pa'iyë, mësarú cuasayeje pa'ye, yurena nueve pa'ito me cuepeye'ni. 16 Iye cato coa ai jerepa Maija'quë caye quëacaiquë Joel caquë pa'ise'epi tì'aquë yo'oquëna cayë. I case'e cato caji:

17 Tëji mu'señarepa yë'ë joyore paina isija'quë a'ë caji, Maija'quë.

Isina, mësarú mamajë ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i yë'ë ayere caji'cohua'i a'ë,

Posëohua'ipi caima'pëta'a caní ñañeje pa'ye ñajëna, quëasi'i.

Cui'ne aiohua'i huëo hue'ñaja'a ñajëna, quëasi'i.

18 Ja mu'seña yë'ë jo'yaohua'i ëmëohua'ina cui'ne nomiohua'ina yë'ë joyore isisi'i.

Isiquëna, yë'ë ayere quëacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

19 Cui'ne ma'tëmopi pai ti ña ma'ñere iñoñe pa'ija'coa,

Cui'ne yejare iñosi'i, tsiepi, toapi, cui'ne toa picopi,

²⁰ Ësë miama'quë de'oja'quë api,
Cui'ne ñañje tsieje pa'i de'oja'quë api,
Iye cato mai Ëjaërepa ja daima'në pa'i ja'ñe a'ë.
I dai mu'serepa cato ëja mu'serepa cui'ne de'o mu'serepa pasipi.

²¹ Ja mu'seña si'aohua'i yë'ëre secohua'i tija'cohua'i a'ë, huaso cuañosicohua'i pa'iye.
Toyapi, Joel.

²² Israel pai asajë'ë, yë'ë caquëna. Mësarupi tsoe asayë, Jesús Nazaret aquë pai paji'i. Pa'ina, Maija'quëpi mësarü ña hue'ñana irepa pa'iye iñopi. Iñoquë Jesuja'a Maija'quëpi pai yo'o tija ma'ñere cui'ne jaiye de'oyere pare yo'o iñopi. ²³ Jaje pa'ita'are Maija'quë tsoe jaje yo'osi'i cuasa nëose'eje pa'ye, mësaruna ite tseani quëni huani jeohuë, co'acohua'i jëñaja'a. ²⁴ Jaje huani jeosicohua'ita'are Maija'quëpi ju'iñe huëse'ere peo hue'ña nejoni huajëquëre huëopi, je i pa'ima'quëni ju'iñepi meñe quëco paco'ni. ²⁵ Pai ëjaërepa David Jesús ayere caquë capi, ñeje:

Ëjaëpi yë'ë tiñare pare pa'ina, ise'ere si'anë ñahuë.

Ipi yë'ë ëja te'tere pa'ito, yë'ëre si'aye co'aye pa'inije ne taöñe peoji.

²⁶ Jaje pa'ina, ai sihuayë, yë'ë joyopi, sihuaquë yë'ë yë'opopi jëjëñë.

Më'ëpi ñacaina, quëcoquë pëa huajëja'quë a'ë.

²⁷ Jare më'ëpi yë'ëre tasi daripëna jeoma'ë pa'ijaquë a'ë.

Cui'ne yë'ë më'ë de'o jo'yaë capë ja'ju tiya huesëyeje paja'coa, më'ëpi ësequëna.

²⁸ Më'ëpi yë'ëre iñohuë, pa'i ma'are pare,

Cui'ne më'ë ja're con pa'i ai sihuaja'quë a'ë, yë'ë.

Jaje capi, David, Jesús ca ja'ñe.

²⁹ Israel pai asajë'ë, David mai ñecuë tsoe juquëna, tajë pa'ahuë'ë. Yureje ite tajë pa'isicoje hui'yoma'copi pa'ico. ³⁰ Israel pai ëjaërepa David cato Maija'quëre quëacaiquë paji'i. Jaje pa'ipi asapi, Maija'quë care paquëpi ca nëose'ere i tsëcapë aquëni Maija'quëpi Israel pai ëjaëre pare necai ja'ñere, i meñe najeini. ³¹ Jaje pa'ina, David ñaquë cayeje pa'yere capi, Cristo huëi ja'ñere. Io case'e cato caji: 'tasi daripëre ui huesëye paja'quë api,' cui'ne i capëje ja'ju tiya huesëye paja'coa,' capi. ³² Jaje pa'iye sëte Maija'quëpi Jesure jare David casiquëni huëopi, huajëquëre. Ja yo'ose'e yëquëpi ñasicohua'i a'ë. ³³ Jaje pa'ina, Maija'quëpi Jesure i ëja te'te ñu'ija'quëre nepi, jerepa pa'ire pare. Jaje neina, pëca ja'quëni de'o joyore pare isi cuañopi i ca nëosiquëre isi cuañoni ipi yure pai ñapere huahuecaji'i, huahuecayere jare yure mësarü ñajë cui'ne asahuë capi. ³⁴ Jaje pa'ina, Davidpi ma'tëmo mëiñe papi. Jaje pa'iye sëte capi:

Ëjaëpi yë'ë Ëjaëre capi:

'Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

³⁵ Yë'ëpi më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna jëjo oa sao macaja'a.'

³⁶ Jaje pa'ina, Jesús mësarü quëni huani jeocosiquëre Diusupi Ëjaëre pare Cristo huasoquëre nepi. Iyere cato Israel pai asaye pa'iji."

³⁷ Jaje Pedro caquëna, asani joyore papi ai co'a ju'ijë oijë Pedrore cui'ne i cajeohua'ire once pa'iohua'ireje sei'ë, ñeje cajë:

"¿Yëquë yure me neja'cohua'i a'ni, Maija'quë do'ijë?"

³⁸ Sejëna, Pedro capi:

"Mësarü tayo yo'ose'ere sai to cuañoñe cani cui'ne de'o joyore isija'quë cani mësarü ja'në cuasase'ere jeoni Maija'quëna ponëñe pa'iji. Jaje yo'oni pai ñape Jesuni cuasajë oco do cuañoñe pa'iji. ³⁹ Maija'quë i joyo isisi'i ca nëose'e mësarü. Mësarü mamajë cui'ne so'o pa'icohua'i cui'ne si'aohua'i Maija'quë yë soija'cohua'i tse a'ë."

⁴⁰ Yequeje cui'ne capi, Pedro:

"Huasosicohua'i pa'ijë'ë, ai co'acohua'i jopo pa'icohua'ipi." Jaje caquë yëhuopi.

⁴¹ I jaje caquë yëhuoye asasicohua'ise'e oco do cuañoni tres mil Jesure sehuocohua'i paë'ë, ja maca. ⁴² Pa'ijë si'aohua'i Jesús jëjo daocohua'i ye'yayere de'oye sehuocaijë nuñerepa paë'ë. Pa'ijë sa'ñe de'oye yo'ojë, Maija'quëre sejë cui'ne aõ yëtoni aijë paë'ë, Jesús yo'ose'ere cuasajë.

Du'ru Macarepa Sehuosicohua'i Pa'ise'e.

⁴³ Jesús ye'yaquë pa'isicohua'ipi jaiye pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ojëna, ñajë ai cuasareña, merepa jaje yo'oye'ni cajë. ⁴⁴ Itire pa'ë cuasajë asasicohua'ipi te'e cuasajë tsiosicohua'ipi pa'ijë co'amañaje te'e pahuë. ⁴⁵ Si'aye iohua'i co'amaña isijë curi maña huerojë yecohua'i co'amaña caracohua'ina isihuë, iohua'ire caraye. ⁴⁶ Jaje yo'ojë pa'icohua'ipi si'a mu'seña Maija'quëre sejë paë'ë, Maija'quëre se huë'ena. Jaje yo'ojë cui'ne iohua'i huë'ñana Jesure cuasajë aore yëtoni aijë te'e huë'ña tsi'sini aore huahuejë aijë sihuajë paë'ë. ⁴⁷ Pa'ijë Maija'quë de'oquëre pa'ni cajë paë'ë. Si'aohua'i yecohua'ije de'o paire pa'ë cajë ñahuë. Cajë ñajëna, Ejaëpi jero sa'na jai paire ite sehuocohua'ire nepi. Nequëna, jai pai sehuocohua'i huaso cuañosicohua'i paë'ë, mu'se ñape.

3

Cu'ima'quëre Jujucaise'e

¹ Te'e mu'se na'iquëna, Pedropi cui'ne Juanpi coní Maija'quëre se hora a las tres pa'i maca Maija'quëre se huë'ena saë'ë. ² Satena, jarote cu'ima'quëpi De'oco hue'yosi eta sa'ro yë'quë macare da ñosiquëpi ñu'i Pedrore cui'ne Juanre caca huëojëna, curiquë seji'i. Jaë cato tsi'nëna cu'ima'quë paji'i, da cacacohua'ire curiquë sejaquë cajë dasiquëpi. Jaje pa'ipi si'a mu'seña paipi ite sañojëna, curi hueroquë ñu'iquë paji'i, eta sa'ro yë'quë macare ñu'i. ³ Jaje curi ñu'i sei ñu'iquëpi Pedrore cui'ne Juanre ñani curiquë seji'i, tsoe caca tējīye ja'i macare pa'ijëna. ⁴ Seina, Pedropi ite ñani capi:

“Ñajë'ë, yëquëni.”

⁵ Caquëna, curiquëre isisi'quë cama'quë cuasaquë ise'ere ñaquëna, ⁶ Pedropi capi, ite: “Yë'ë curiquë peoyë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë payere isisi'i. Jesús Nazaret aquë mamipi cayë huëni cu'ijë'ë.”

⁷ Caquë Pedropi ëja te'te jëtëna tseani naë huëo nëcoquëna, te'ere papi jë'a huëni nëcapi. Huëni nëcaquëna, i nëcañoa cui'ne i jëo peto ca jëaye carapi. ⁸ Caraëna, de'oye nëcaquë cuji'i. Ja maca yureta'a iohua'i ja're tsioni te'e Maija'quëre se huë'ena cacani Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihuaquë sa'caquë yo'opi. ⁹ Cacani cu'i Maija'quë de'oquëre pa'ni caquë sihuaquë yo'oquëna, si'aohua'i ite ñahuë. ¹⁰ Ñajë quëquë huesëhuë, ite yo'ose'ere cuasajë. Noni Maija'quëre se huë'e eta sa'ropi De'oco hue'e huë'ñapi curi sei ñu'ina, ñacohua'i sëte quëquëhuë, i cu'iyë ñani.

Pedro Yëhuoye

¹¹ Iti co'yasiquëpi Pedrore cui'ne Juanre tseani ñuni saoma'ë yo'opi. Yo'oquëna, ña quëquëjë si'aohua'i Pórtico de Salomón ca huë'ñana huë'huëjë saë'ë, iohua'i pa'i huë'ñana ña'ñu'u cajë. ¹² Jai pai tsi'sijëna, ñani Pedro capi:

“¿Me yo'ojë Israel pai ai cuasaye'ni? Iquëre yëquë tutupi panita'a Maija'quëre yëquë ai oi do'ipi ne co'yarena, cu'iyeye ñajë mësarū yëquëse'ere ai ñañë. ¹³ Iquë ju'iquëre cato, mai aiohua'i, Abraham Diusupi Isaac cui'ne Jacobo Diusupi ne co'yapi. I necaiquë Jesuni jerepa pa'ire iñoquë. Mësarū pai ëjaëna tseani isirena, Pilato de'oquë api cuasani joyesi'i caquëna, mësarū ësehuë. Jaje pa'ina, mësarū ësesiquë pa'iyere iñoquë yo'opi. ¹⁴ Iquë de'oye nuiñe yo'oquëni joyeye ësejë paire huaiquëni joyejë'ë, cahuë, mësarū. ¹⁵ Jaje yo'oni pa'iyë isi Ejaëni mësarū huani jëohuë. Jaje yo'osicohua'ita'are Maija'quëpi huajëquëre huëopi, ite. Ja yo'ose'e yëquëpi ñasicohua'i a'ë. ¹⁶ Iquë mësarū noni ñaquëre,

Jesure necaiquère pare asa do'ipi tutu isipi. Isina, ñañë, mësaru. Jesure necaiquère pare asa do'ipi iquère ju'iñe ti peoquère pare ne co'yapi, mësarupi ñañë, si'aohua'i iti yo'ose'e.

17 Asayë, yureta'a mësaru Jesure huai maca yo'ose'e. Mësaru cui'ne mësaru ëjaohua'i cato jare cajë yo'oyë, cuasama'pë coa noni huesë huani jeohuë. 18 Jaje yo'ojëna, Maija'quë cato ite quëacohua'i ja're Cristo ju'iñe pa'iji tsoe hue'ña case'ere yo'o ti'api. 19 Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quëna daijë'ë. Dani ja'në yo'ose'e jeojë'ë, mësaru co'aye yo'ose'ere tëno jeocaija'quère. Jaje yo'ojëna, ñani Maija'quëpi de'oye pa'iye isi'ñe pa'i api. 20 Tsoe hue'ña mësarute isisi'i, Cristore cuasa nëosiquëni Jesuni jëjo daoquë mësaruna. 21 Jaje pa'iquëta'are yure cato ite quëacaicohua'i tsoe hue'ña pa'isicohua'i ja'në ca'ñeje pa'ye si'a co'amaña ne de'hua macaja'a Cristo ma'tëmöre pa'ija'quë api. 22 Jaje pa'ina, mai aiohua'ire Moisés quëapi, ñeje: 'Ëjaë Diusupi yë'ëje pa'ire ite quëacaija'quère neja'quë api, mësaru aquëni. Si'aye i caye de'oye sehuocaijë'ë. 23 Si'aohua'i i caye sehuocaima'cohua'i cato, pai pa'i daripëpi tirona nejosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.'

24 Si'aohua'i Maija'quère quëacaicohua'i Samuel pa'inëpi de ñata dao mu'seña cato iye mu'seña pa'i ja'ñere cahuë. 25 Jaje pa'ina, mësaru a'ë, ite quëacaicohua'i mamajë Maija'quë isisi'i ca nëose'ere pacohua'i, Abrahamre ca nëose'e pacohua'i. I case'e cato caji: 'Më'ë tsëcapë acohua'ija'a iye yeja pa'icohua'i si'aohua'i de'oye pa'iye isi' cuañoja'cohua'i a'ë.' 26 Jaje pa'ina, mësarupi co'aye pa'iyere jëoni ponëjëna, de'oye pa'iyë isisi'i caquë Maija'quëpi i mamaquère ju'isiquëni huëoni mësaruna du'ru jëjo daopi."

4

Pedrore Cui'ne Juanre Coye

1 Pedro cui'ne Juan ja yë'ta'a paire cajëna, Israel pai ëjaohua'ipi cui'ne Maija'quère se huë'e ñacai soldado pai ëjaëpi cui'ne saduceo pai coní da titahuë. 2 Titani jaohua'ipi pëijë asahuë, ju'isicohua'i huëiye pa'iji, Jesús huëise'epi iñopi cajëna, Pedropi cui'ne Juan coní. 3 Asani tseahuë. Tseani na'i huesëye sëte paire co hue'ñana cohuë, se ñatasi mu'se ñañu'u cajë. 4 Jaje yo'ojëta'are iti quëaye asasicohua'i jai pai sehuohuë. Ja maca sehuosicohua'ire ëmëohua'ise'ere cuecueto cinco mil pai paë'ë.

5 Ñatasi mu'se Jerusalénna tsi'sihuë, Israel pai ëjaohua'i, aiohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i coní. 6 Jarote Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa Anásje paji'i. Pa'ina, cui'ne yecohua'ije paë'ë, Caifás, Juan, Alejandro coní. Pa'ijëna, cui'ne si'aohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa sëcapë tsi'sisicohua'ipi paë'ë. 7 Pa'ijë cuañehuë, Pedrore cui'ne Juanre dajë'ë. Carena, darena, iohua'i jopona nëconi ñeje cajë se'i'ë:

“¿Ique tutupi panita'a iquei mamipi mësaru cajë iye ñeje yo'oye'ni?”

8 Sejëna, Pedro de'o joyopi i ja're pa'iyë sëte iohua'ire sehuoquë capi:

“Mai ëjaohua'i cui'ne mai aiohua'i asajë'ë. 9 Ju'iquère jujuse'ere me neni ne co'yare'ni cajë seni asañu'u cajë señe sëte quëasi'i. 10 De'oji. Jaje pa'ito, si'aohua'i mësaru asa hue'ñana quëañu'u, si'aohua'i Israel pai asajajë cajë. Iquë iye maca si'aohua'i mai ñajëna, pa'iquë cato Jesucristo Nazaret aquë mami do'ire co'yapi, mësaru quëni huani jeorena, Maija'quëpi huajëquère huëosiquë do'ire. 11 Iquë Jesús mësaru huë'e necohua'ipi do'i peoquère ñasi quëna pë api. Jaje pa'isiquëta'a yure cato iti quëco pa quëna përepa de'opi. 12 Jaje pa'ina, Peoji, yequë paire huasoquë. Maija'quë maire huasoja'quère yequère necaiye papi.”

13 Ca'raye peoyerepa Pedropi cui'ne Juanpi coní cajëna, ñajë ëjaohua'ipi cuasahuë, icohua'i ai ye'yema'cohua'i a'ë cui'ne pai pa'iyëje ye'yema'cohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi cui'ne Jesús ye'yaquë pa'isicohua'i a'ë. Jaje cuasajë ñajë quëquë asahuë, iohua'i cayere. 14 Jerepa, cui'ne iohua'i ja're coní iti co'yasiquëje pa'ina, ñajë ti sañope cayeje pahuë. 15 Pajë ja maca tsi'si sitopi Pedrore cui'ne Juanre etajë'ë carena, etahuë. Etarena, iohua'ise'e sa'ñe coca cahuë. 16 Ñeje cahuë:

“Si'aohua'i Jerusalén pa'icohua'i asayë, iye pa'i yo'o tì'a ma'ñere yo'ose'e. Jaje asajëna, maipi jaje yo'oye pahuë ca tì'añe peoji. ¿Jaje pa'ito yure me neja'cohua'i a'ni, icohua'ire? ¹⁷ Jaje pa'ito iyere yo'oñu'u. Iye yo'osi coca jerepa jai saiye paja'core huajo yëni quëcoñu'u iohua'ini iye macapi jerepa paire quëaye paja'cohua'ire, Jesús ayere.”

¹⁸ Cani yureta'a iohua'ire soini cuañehuë, Jesús aye paire cama'pë pa'ijë'ë, cui'ne i ayeje paire ye'yama'pë pa'ijë'ë cajë. ¹⁹ Cuañejëna, Pedropi cui'ne Juanpi sañope sehuojë cahuë:

“Mësarupi cuasani ñajë'ë, ¿iquepi de'loquë'ni, mësaru cayere sehuoye, panita'a Maija'quë cayere? ²⁰ Yëquë ñase'ere cui'ne asase'ere quëaye pa'iji.”

²¹ Pa'i cato ne co'yasiquëni ñani Maija'quë ai de'oji cajë sihuahuë. Jaje sihuajëna, ëjaohua'ipi Pedropi cui'ne Juanre si'señu'u cuasajëta'a paini ca'rajë si'sema'pë coa huajo yëni eto saohuë. ²² Pa'i ne tì'a ma'ñere papi co'yasiquë cato cuarenta ometëca jerepa paquë paji'i.

Ca'rama'cohua'i Cui'ne Necaija'quë Api Asacohua'i Pa'iyere Señe.

²³ Eto saorena, Pedro cui'ne Juan sehuosicohua'i quë'rona sani Israel ëjaohua'i cui'ne aiohua'i case'ere si'aye quëahuë. ²⁴ Quëajëna, asani si'aohua'i te'e cajë Maija'quëre se'i'ë, ñeje:

“Ëjaë ma'tëmo cui'ne yeja, jai tsiaya, si'aye iote pa'iyere de'huasiquë, ²⁵ më'ëpi de'o joyoja'a cahuë, më'ë jo'yaë David yë'opoja'a ñeje:

¿Me yo'ojë pa'i josa yo'ojë cayë'ni?

¿Me yo'ojë pa'i ti cuasama'pë coa huëojë jaje neñu'u ca nëoñe'ni?

²⁶ Pa'i ëjaohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi conì,

Maija'quëre cui'ne maire huasoquëre sañope yo'oñu'u cajë te'e cuasajë yo'oyë.

²⁷ Iye daripëna Herodes cui'ne Pilato cui'ne yequë pa'i cui'ne Israel pa'i tsi'sini Jesure sañope yo'ohuë, më'ë sahuani isisiquëre. ²⁸ Jaje yo'ojë yo'o tì'acaë'ë, më'ë jaje yo'osi'i cuasa nëoquë pa'ise'ere. ²⁹ Yure Ëjaë, yëquë më'ë jo'yare iohua'i huajo yëyere ñani isijë'ë, më'ë coca, ca'rama'pë quëa ja'ñere. ³⁰ Jesús më'ë mamaquë cocare quëajëna, më'ë tutupi ju'icohua'ire jujuye, yequë mu'seña pa'i ja'ñe iñoñe cui'ne pa'i yo'o tì'a ma'ñere yo'ojë'ë, Jesús do'ipi.”

³¹ Jaje seni tējisi maca iohua'i se sitopi ñu'cueo. Ñu'cuecona, si'aohua'i de'o joyo timësicohua'i paë'ë. Pa'ijë Maija'quë coca quëahuë tiñarepa, ca'rama'pë.

Si'a Co'amaña Si'aohua'i Te'ona Pase'e

³² Jai pa'i sehuosicohua'i pa'icohua'ipi te'e cuasajë cui'ne nëina, paë'ë. Pa'ijë co'amañaje si'aohua'i te'ena pahuë. Te'ijë yë'ëse'e te'i pasi'i caquë yo'oquëje peopi.

³³ Peojëna, Jesús jëjo saocohua'ipi si'a tuturepa quëahuë, Jesús ju'isiquëpi huëise'ere. Quëajëna, Maija'quëpi ñacaina, si'aohua'i de'oye paë'ë. ³⁴ Pa'ijëna, te'ijë iohua'i aquë co'amaña caraquëna, ai yo'oquë peopi si'aohua'i pahuë. Ja payere cajë yejaña panita'a huë'ña pacohua'ipi isijë curi neni, ³⁵ Jesús jëjo saocohua'ina dani curi isihuë. Jaohua'ipi si'aohua'ire iti pa'i ñapere caraye ja'ye huahuejajë cajë isihuë. ³⁶ Jaje yo'opi, levita José hue'equëni, Chipre saodohuë aquëni Jesús jëjo saocohua'ipi Bernabëre hue'yosiquëpi. Bernabë canì cayë “Yëhuo huasoquë mamaquë”. ³⁷ Jaëpi i yejare isiquë curi neni Jesús jëjo daocohua'ina curi dani isipi, iohua'ipi ñajë huahuejajë caquë.

5

Ananías Cui'ne Safira Co'aye Yo'ose'e

¹ Jaje pa'iquëta'are yequëpi Ananías hue'equëpi i paco Safira ja're yejare isihuë. Isini curi neni, ² si'aye isiye pañu'u te'e cuasahuë. Cuasani iohua'i pa ja'ñe de'huahuë. De'huani yequere Jesús jëjo saocohua'ina isipi, iohua'ipi ñajë huahuejajë caquë.

³ Isiquëna, Pedropi capi:

“¿Ananías ique do'ire huati ëjaë më'ë joyona caca'ëni yeja do'i saisi curire më'ëpi yequere de'huani yequere isiquë si'aye isiyë caquë de'o joyore cosojaquë caquë?
⁴ ¿Yejajë më'ë yeja pa'ima'ona, jaje yo'ou? ¿Curijë më'ë curiquë pa'ima'ëna, jaje yo'ou? ¿Merepa më'ë jaje yo'osi'i cuasaë'ni? Pajini më'ë cosoma'ë paë'ë. Maija'quëni më'ë cosohuë.”

⁵ Caquëna, Ananías asani juni taji'i. Si'aohua'i i juni taise'e asasicohua'i quëquë huesëhuë. ⁶ Ja maca yureta'a posëohua'ipi dani i capë cañapi tunani sani tahuë.

⁷ Tres horas tëto sai maca Ananías nëjo cacao, io ëjëre yo'ose'e asama'copi. ⁸ Cacacona, Pedropi jote seji'i:

“¿Mësaru case'e ja'ye yeja do'i isire?”

Caquëna, cao:

“Jaje pa'ijë'ë, jare ja ja'ye isihuë.”

⁹ Cacona, Pedropi capi:

“¿Me neni mësaru te'e jaje yo'oñu'u cuasani ëjaërepa joyore neñañu'u cajë yo'oye'ni? Jecohua'i daiyë, më'ë ëjëre tasicohua'i cui'ne yure më'ëni saja'cohua'i a'ë.”

¹⁰ Ca macarepa Safira huajërepa juni tãco'ë, Pedro quëo yë'quë macana. Juni tãsicopi uiona, posëohua'ipi cacani tã'ani sani tahuë, io ëjëre tasico yë'quë macana. ¹¹ Ja maca si'aohua'i sehuosicohua'i cui'ne si'aohua'i iti yo'ose'e, asasicohua'i quëquë huesëhuë.

Iñoñe Cui'ne Pai Yo'o Tã'a Ma'ñere Yo'ose'e

¹² Pai pa'i huë'ñana Jesús jëjo saocohua'ipi jaiye de'oye yo'ohuë, pai yo'o tã'a ma'ñere cui'ne iñoñere. Yo'ojëna, si'aohua'i Salomón nequë pa'isi tu'rihuë pa'icona, tsi'sijë yo'ohuë. ¹³ Te'ijë yecohua'i aquë tsiosi'i caquë yo'oye papi, iohua'ire. Jaje pa'iquëta'are pai cato de'ocohua'i a'ë, cuasajë. ¹⁴ Yo'ojëna, ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i Ejaëre sehuoni jai pai paë'ë. ¹⁵ Cui'ne ju'icohua'ireje cai saina cui'ne ju'icohua'ire sayena oeni ma'añana eto oehuë, Pedropi da saina, i pai to'oupi jaohua'i acohua'ina ju'acquëna, co'yajajë cuasajë. ¹⁶ Cui'ne Jerusalén yërëhue pai dari pa'icohua'ipi jai pai Jerusalënna daë'ë, ju'icohua'ire cui'ne huati quë'iohua'ire dajë. Dajëna, si'aohua'i juju cuañohuë.

Pedrore Cui'ne Juanre Huani Jeoñu'u Cajë Yo'oye

¹⁷ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ja're saduceo pai pa'icohua'ipi si'aohua'i conï iohua'i yo'oyere ñajë oicohua'i paë'ë, cui'ne yo'o tã'añe peo do'ire. ¹⁸ Nani pëijë Jesús jëjo saocohua'ire tseani co'aye yo'ocohua'ire co huë'ñana cohüë. ¹⁹ Cosicohua'ini Maija'quë huiñaëpi ñami paire co huë'e eta sa'ro hui'yoni etopi, ñeje caquë:

²⁰ “Sani paire quëajë'ë, mësaru iye huajëye pa'iyere Maija'quëre se huë'epi nëcajë.”

²¹ Caëna, asasicohua'ipi ñatani i case'ejë pa'ye Maija'quë huë'ena nea huë'ñarepa cacani paire ye'ya huëohuë. Jaje ye'yajëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë cui'ne i ja're conï pa'isicohua'ipi ëjaohua'ire pase'e coca cayena soihuë, si'aohua'ire Israel pai aiohua'ire coca cañu'u cajë. Ja maca tsi'sini Jesús jëjo saocohua'ire co huë'ña ñu'icohua'ire quërëjajia'cohua'ire jëjo saohuë. ²² Jëjo saojëna, soldadopï co huë'ena sani coa ña jujahuë, tsoe peojëna. Jaje ña jujani co'ini ñeje cajë quëahuë:

²³ “Paire co tu'rihuë cato de'oyerepa siosico paj'i. Pa'ina, cui'ne soldado pajije eta sa'noare nëcajë de'oyerepa ñahuë. Jaje pa'ioni hui'yojë ñajëna, ti pai peoco paj'i, sa'nhuë.”

²⁴ Cajëna, jare asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa, Maija'quëre se huë'e ñacai soldado pai ëjaë cui'ne aiohua'i conï cahuë: “¿Jerore pana ja yo'ose'e nëajai ja'ñe a'ni?”

²⁵ Jaje yo'ojë ca macarepa te'i tãtani capi:

“Mësaru cosicohua'ipi Maija'quëre se huë'ere nëcajë pajini ye'yayë.”

²⁶ Caquëna, asani soldado pai ëjaëpi i soldado pai ja're saji'i, tseasi'i caquë. Tseasicohua'ita'a co'aye yo'oye pahüë, paipi pëti huëoni quëna pëapi jëama'cohua'ini

cuasajë ca'rajë. ²⁷ Tītani iohua'ire tseani sahuë, ca tēji ëjaohua'i quë'rona. Sarena, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre papi capi, iohua'ire:

²⁸ “Tsoe mësarute cahuë yëquë, jaë Jesús aye ti paire ye'yama'pë pa'ijë'ë cajë. ¿Casi-cohua'ini mësaruto me yo'ore'ni? Mësaruto si'a Jerusalén jaë aye ye'yayepi timë huesoyë. Cui'ne jase'e yo'oye pāni yëquëreje jaëre huani jeosi do'i quë'iohua'ire cañu'u cajë yo'oyë.”

²⁹ Caquëna, Pedropi cui'ne i cajeohua'i Jesús jëjo saocohua'ipi sehuojë cahuë, ñeje:

“Yëquë cato Maija'quë cayere sehuocaiye pa'iji, pāni pa'i cayere. ³⁰ Mësaruto cruzuna deoni huani jeosiquëre mai aiohua'i Diusupi huajëquëre huëopi, Jesure. ³¹ Maija'quëpi huëoni i ëja te'tena ñopi, ite. Paire de'oye saquëre neni cui'ne huasoquëre nepi, ite, Israel pa'ipi Maija'quëna co'ini iohua'i co'aye yo'ose'e saicaja'quë caquë. ³² Iye yo'ose'e yëquë ñasicohua'ipi quëaye cui'ne Maija'quë ite sehuocohua'ire isi joyo de'o joyoje ñasiquëpi quëaji.”

³³ Jaje cayere asani Israel pa'i ëjaohua'ipi pëtiteni huani jeoñu'u cajë yo'ohuë. ³⁴ Jaje yo'ojë ca ëjaohua'i jopore te'i fariseo Gamaliel hue'equë paji'i, si'a pa'i de'oye cajëna pa'iquërepa, cui'ne cuañese'e ye'yaquërepa. Jaëpi huëni nëcāni cuañepi: “Jesús jëjo saocohua'ire hue'sena eto saojë'ë, ëa maca cacaja'cohua'ire,” capi. ³⁵ Caëna, etosi jeteyo'je ije pa'i ëjaohua'ire capi:

“Israel pa'i mësaruto jaohua'ire yo'o ja'ñe de'hua ñani yo'ojë'ë. ³⁶ Cuasajë'ë, cui'ne Teudas yo'ose'ere. Ai tsoe maca, jaë je'quë ëjaëre pa'ë caquë yo'opi. Yo'oquëna, cuatrocientos pairepa ite pe'tehuë. Pe'tejëna, iti saquëni huani jeorena, ite pe'tecohua'i peo hue'ña tiya huesëhuë. Ja maca carajaji'i, ja yo'ose'e si'aye. ³⁷ Ja jeteyo'je paire cuecua mu'seña pa'i maca Judas Galilea aquëpi cui'ne ëjaë'ë caquë yo'opi. Yo'oquëna, ite pa'i pe'te huëohuë. Pe'te huëorena, ini huani jeorena, ite pe'tecohua'i peo hue'ña tiya huesëhuë. ³⁸ Jaje pa'ina, mësarute yëhuoquë cayë. Jaohua'ire yo'oye jeoni ñuni saojë'ë, iohua'ise'e pa'ijajë. Jaje pa'ina, iyepi pa'i tse pāni coa carajaji'ne a'ë. ³⁹ Jaje pa'iquëta'are iyepi Maija'quë tse pa'ito mësaruto ne ti'añe paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ito ñare pajë yo'ojë'ë. Yo'ojë Maija'quëni sañope yo'oyë, mësarupi.”

⁴⁰ Caëna, asani i case'e sehuocaë'ë. Ja maca yureta'a Jesús jëjo saocohua'ire soini si'seni, Jesús coca ti quëaye pajë'ë, cano yureta'a ñuni saohuë. ⁴¹ Ñuni saojëna, Jesús jëjo saocohua'ipi etajë Maija'quëpi jaje yëna Jesús mami do'ire ai yo'oyë cuasajë sihuahuë, pa'i ëjaohua'i quë'ropi etajë. ⁴² Etasicohua'ipi si'a mu'seña Jesús de'o cocare quëajë ye'yahuë, Maija'quëre se huë'ena cui'ne huë'ñana.

6

Siete Paire Ao Huahuecohua'ire Nese'e

¹ Ja mu'seña sehuocohua'ipi jai pa'i sehuojë jojo saiye sëte, griego pa'i coca cacohua'ipi sañope ca huëohuë, hebreo pa'i coca cacohua'ini griego pa'i hua'jeohua'ini si'a mu'seña huahueyere de'oye huahuecaima'pë pa'iyë cajë. ² Jaje cajëna, asani doce pa'iohua'i Jesús soisicohua'ipi si'ahua'ire sehuosicohua'ire tsi'soni cahuë:

“Co'aji, yëquëpi huahueye ñañere cajë, Maija'quë coca quëayere jeoto. ³ Jaje pa'i do'ire sehuosicohua'i mësarupi mësaruto acohua'ini siete pa'iohua'ire co'ejë'ë, mësaruto ai de'o paire ñacohua'ini, ta'ñe asacohua'ini cui'ne de'o joyo timësicohua'ini. Ti'arena, jaohua'ina iye co'amaña yo'o ja'ñe isiñu'u, yëquë. ⁴ Isini yëquë cato Maija'quëre sejë cui'ne i coca quëajë pañu'u.”

⁵ Carena, si'ahua'i jaje yo'oñu'u cuasani sahuajë ti'ahuë, Estebanre, Maija'quëre asaquëre pare, de'o joyore timësiquëre, Filipere, Prócorore, Nicanorre, Timónre, Parmenasre, Nicolásre, Nicolás cato ja'në Israel pa'i yo'oye sehuo aquë paji'i, Antioquía aquë. ⁶ Ti'ani Jesús jëjo saocohua'i quë'rona sahuë, iohua'ire. Sarena, jaohua'ipi iohua'i siopëana patojë Maija'quëre secacaë'ë.

⁷ Maija'quë coca jero sa'na jai sacco'ë. Jai saiona, sehuojë jai pai paë'ë, sehuocohua'ije Jerusalén pa'icohua'ipi. Jaje jai pai sehuojëna, cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ije sehuohuë, te'ohua'ise'e.

Estebanre Tseañe

⁸ Maija'quë isi tutu de'oyere pare paquë'ni Esteban pai yo'o tija ma'ñere yo'o iñopi, pai daripë pa'icohua'ire. ⁹ Jaje yo'oquëna, ñani Jo'yaohua'i pa'isicohua'ipi eta huajësicohua'i hue'yo huë'e pa'icohua'ipi cui'ne Cirene acohua'ipi, Alejandría acohua'ipi, cui'ne Cilicia acohua'ipi, cui'ne Asia yeja acohua'ipi Estebanre sañope ca huëohuë. ¹⁰ Ca huëosicohua'ita'a ca tija'ña pahuë, de'o joyo isiyepi ta'ñerepa caquëna, si'aye. ¹¹ Ja maca yureta'a Moisésre cui'ne Maija'quë sañope caquëna, asahuë, caji'cohua'ire curipi saihuë. ¹² Sairena, jaohua'ipi si'a iti daripë paire ne huëohuë, jai co'a coca. Jaje ne huëorena, aihua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Estebanre huajo huëohuë. Huajo huëoni tseani ca tëji ëjaohua'i quë'rona sahuë. ¹³ Jaje yo'ojë cui'ne coa cosoja'cohua'ireje nesicohua'ipi ñeje cahuë:

“Maija'quë se huë'ere iquë ai sañope caquë api cui'ne cuañese'eje sañope caquë api. ¹⁴ Cui'ne Jesús Nazaret aquëpi Maija'quë se huë'e nejoja'quë api. Nejoquë cui'ne Moisés maire jeocaise'ere tiñe ponaja'quë api, caquë api, iquë.”

¹⁵ Si'aohua'i iti maca ñu'icohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi con Esteban tsiare ñahuë, huiñaë tsiaje pa'iore pare hue'equëna.

7

Esteban Paire Sehuoye

¹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre papi Estebanre seji'i.

“¿Më'ere jaje yo'oquëre pani jaohua'i caye caquë?”

² Seina, Esteban sehuoquë capi:

“A'yëohua'i, cui'ne ja'quëohua'i, asajë'ë, yë'ë caquëna. Maija'quë de'oquëpi mai ai Abrahamna ñai iñopi, Mesopotamiare pa'ina, Harán yejana ja saima'në. ³ Iñoquë capi: ‘Më'ë yeja cui'ne më'ë cajeohua'ire jeoconi saijë'ë, yë'ë iñoja'a yejana.’ ⁴ Caëna, Abraham Caldea yejapi etani Harán yejana sani paji'i. Pa'ina, pëca ja'quë juni huesëpi. Juquëna, jeteyo'je Maija'quëpi Abrahamre iye yejana dapi, yure mësaruru pa'i hue'ñana. ⁵ Jaje pa'iquëta'are iti yejana co'amaña necani isiyepi papi. Quëo tsa'cuja'toje isiyepi papi. Jaje pa'iquëta'are isija'quë a'ë ca nëopi, i ju'isi jeteyo'je i tsëcapë tseco pa'ija'core. Ja mu'seña cato Abraham mamajëre peoquë pa'inije jaje capi. ⁶ Yequeje cui'ne Maija'quëpi capi, ite: ‘Më'ë tsëcapë acohua'ipi yequë pai yejare huero pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, jo'yaohua'ire pajë co'aye yo'oja'cohua'i a'ë, cuatrocientos ometëcarepa.’ ⁷ Yequeje capi, Maija'quë: ‘Yë'ëpi mësarute jo'yaohua'ire neni pasicohua'ire saija'quë a'ë. Ja jeteyo'je mësaruru eta huajëni yë'ere iye macapi necajë pa'ija'cohua'i a'ë.’ ⁸ Ca nëose'ere yo'ojajë caquë Abrahamre Diusupi cuañepi, cui'ni ca'nire tëajë'ë, caquë. Jaje pa'ina, Abraham i mamaquë Isaacre ocho mu'seña coasiquë pa'ina, cui'ni ca'nihuë maca tëapi. Jaje cui'ne yo'opi, Isaacje i mamaquë Jacobre. Iquë Jacobpi si'aohua'ire i mamajëre jaje yo'opi, Israel pai doce tsëcapëa pëca ja'quëohua'i pa'ija'cohua'ireje.

⁹ Mai aipë Jacobo mamajëpi yo'jei Josére pëca ja'quëpi ai oina cui'ne oni cuañoñe peojë isi jeohuë, Egíptona sajjajë cajë. Jaje pa'iquëta'are Diusupi José ja're con paji'i. ¹⁰ Pa'i si'aye i ai yo'oye huasopi. Cocai cui'ne ta'ñe yo'oye isipi. Isiquë cui'ne Egípto ëjaëre papi de'oye ite ñacai ja'ñeje necaji'i. Necaina, Josére Egípto pai ëjaëre hue'yopi. Cui'ne i Faraónrepa pa'i huë'e ñacaiquëre pare hue'yopi.

¹¹ Ja maca si'a Egípto yeja Canaán yeja ao ëa ju'iñe paji'i, ai yo'o mu'seña. Pa'ina, mai aipëje aiñe ti peocohua'i paë'ë. ¹² Pa'ijëna, Jacobpi Egíptore ao pa'iji, asani i mamajëre mai aipëre jëjo saopi. Iye saise'e cato du'ru macarepa saise'e a'ë. ¹³ Tijupë cayaye acore

satena, Josépi i maja'yë jupëre yë'ë mësarü yo'jei'ë caquë quëapi. Jaje quëaquëna, asani Faraónpi ja tsëcapë aquë api caquë Josére ñapi. ¹⁴ Ja jeteyo'je Josépi pëca ja'quë Jacobre cui'ne i tsëcapë setenta y cinco pa'i pa'icohua'ire Egíptona daijë'ë, caquë cuañepi. ¹⁵ Jaje cuañeina, Jacob Egíptona sani paji'i. Pa'iquëpi juji'i. Jaje cui'ne i mamajëje jujuhuë, mai aipëje. ¹⁶ Ja maca tarase'e Siquemna sani cojena oã huesohuë. Abraham curipi Hamor mamajëre hueroquë pa'isi yejana oãreña.

¹⁷ Maija'quë Abrahamre ca nëose'e ti'añe ja'i maca pa'ina, Israel pa'i jai pa'i jojo sateña, Egípto yeja. Jaje yo'oni jai pa'i pateña. ¹⁸ Jaje pa'i maca Josére ñama'quëpi yequepi Egípto pa'i ëjaë cuañe huëouña. ¹⁹ Cuañe huëoni iye ëjaëpi mai pa'ire care payeje pa'ye caquë, co'aye yo'oquë tsire ja'a coasicohua'ire jeocojë'ë ju'ija'cohua'ire caquë cuañepi, pëca ja'quëohua'ire. ²⁰ Ja mu'seña Moisés coã. Coãena, Maija'quë sihuaquë ñapi, ite. Jaëni pëca ja'quëohua'ipi toaso ñañëohua'ire huë'ena ñajë pahuë. ²¹ Pa jujani jeocoye pa'ijëna, Faraón mamacopi ite ini mamaquëre pare ai de'huayeje pa'ye ai de'huaõ. ²² Jaje pa'ina, Moisés cato Egípto pa'i ta'ñe yo'oyere ye'yesiquë paji'i. Jaje pa'ipi tutu caquëpi cui'ne yo'oyeje i case'eje yo'oquë paji'i.

²³ Cuarenta ometëcaña papi i pa'ire Israel pa'ire ñasi'i cuasapi. ²⁴ Cuasaquëpi ñaquëna, Egípto pa'ipi Israel pa'ire co'aye yo'oquëna, ñani Moisés cocasi'i caquë yo'oquë Egípto pa'ire huani jeopi. ²⁵ Moisés cato jaje yo'oquëna, ñani i cajeohua'ipi Diosu iohua'ire huasoja'quëre jëjo daoquë api cuasajajë caquë yo'opi. Yo'oquëta'are i cajeohua'ipi jaje cuasaye pahuë. ²⁶ Yo'osiquëpi ñatasi mu'se Israel pa'ipi cayaohua'i sa'ñe uihuajëna, Moiséspi ti'api. Ti'ani uihuama'pë pa'ijajë caquë capi: '¿Me neñu'ju te'e tsëcapëta'a sa'ñe uihuaye'ni?' ²⁷ Caquëna, iti se ai huaiquëpi Moisésre jëtëpi jëjo saõquë capi: '¿Nepi më'ëre pa'i ëjaëre cui'ne yëquë yo'oye ñaquë ne de'huaja'quëre nere'ni?' ²⁸ ¿Ñamina'a Egípto pa'ire huani jeose'eje pa'ye yë'ëre huani jeosi'i caquë?' ²⁹ Caquëna, iyere asani Moisés Madián yejana cati saji'i. Sani jarote ti yejare huero pa'i caya mamajëre papi.

³⁰ Cuarenta ometëca tëtõ saisi maca, zarza ñëpi toa corohuërepa tsë'isicoja'a huiñaëpi ñai nëcapi, Sinaí cutihuëna cuene yejana. ³¹ Cani ñañeje pa'ye Moisés ñaquë iquere pa'ni cuasaquë ñapi. Jaje cuasaquë de'oyerepa ñasi'i caquë tsiojajë asapi, Ëjaë yë'ore ñeje caquëna: ³² 'Yë'ë cato më'ë aipë Diosu a'ë. Abraham, Isaac, cui'ne Jacob Diosu a'ë, Yë'ë.' Jare asani Moisés iti ca huë'ña ñama'ë, ca'raquë coã tsasi huëouna. ³³ Ja maca Ëjaëpi caëña: 'Dutajë'ë, quëõ ju'iye. Më'ë nëca huë'ña cato de'o huë'ñare pa'ë. ³⁴ Egípto yejare pa'ijë yë'ë pa'i ai yo'oye tiñarepa ñaquë pa'iyë. Aiohua'ipi ai yo'ojë oijëna, asani huasosi'i caquë cajehuë. Jaje pa'iyë sëtë daijë'ë, yë'ëpi më'ëre Egíptona jëjo saosi'i.'

³⁵ Israel pa'i coejë '¿nepi më'ëre pa'i ëjaëre cui'ne yëquë yo'oye ñaquë ne de'huaquëre nere'ni casiquëni?' Maija'quëpi pa'i ëjaëre cui'ne pa'ire huasoquëre neni jëjo saõpi, iohua'i quë'rona. A'ri soquë yë ñasiquë huiñaëpi cocaina, yo'o ti'ajaquë caquë. ³⁶ Iquë Moisés mai aipëre Egítopi etopi, pa'i yo'o ti'a ma'ñere yo'oquëna, cuarenta ometëcahuëña. ³⁷ Jare iquë Moiséspi capi, Maija'quëpi mësarü aquëni yë'ëje pa'ire neja'quë api, ite quëacaiquë pa'ija'quëre. ³⁸ Cui'ne jare iquë Moiséspi Israel pa'i ja're tsi'sini coca ca'ajji'i, jeto cuene yejana. Jare ipi huiñaëre coca ca'ajji'i, Sinaí cutihuëna. Jare ipi mai aipë ja're pa'ajji'i. Cui'ne jare ipi pa'i cocarepa asapi, maire quëa ja'ñeje.

³⁹ Jaje pa'iquëta'are mai aipë cato sehuocaiye coehuë. Coejë Egíptona co'iñu'u cahuë. ⁴⁰ Jaje cajë Aarónre cahuë, yëquëre saja'a diusuohua'ini necajjë'ë. Huesëyë. Me sa'repa yëquëre Egítopi etosiquë Moisés neni jo'cuarepa nëjji, cahuë. ⁴¹ Jaje cani duruhuequëje pa'ire diusu api cajë de'huahuë. De'huani ite isiñu'u cajë nëicohua'ire huani isijë cui'ne jai pa'i tsi'sini iohua'i de'huasi diasure sihuajë yo'ohuë, Maija'quë api cajë. ⁴² Jaje yo'ojëna, Maija'quëpi jaohua'ire ña jujani jeocopi ma'ñocohua'i ma'tëmo pa'icohua'ini secohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, Maija'quëre quëacaicohua'i toyapëna toyase'e pa'iji, ñeje:

Israel paí, ¿mésaru jeto cuene yeja cuarenta ometēca pa'i maca, Yē'ere sihuajē de'oye señu'u cajē nētērojāicohua'ire huani isijē, cui'ne co'amaña coa isijē yo'ore?

⁴³ Pahuē, mésaru jaje yo'oye. Coa ai jerepa Moloc diusu huē'ere hue'ejē sajē, Cui'ne Refán diusu ma'ñoconi hue'ejē sajē Cui'ne mésaru señu'u cajē de'huasi diusuohua'ini hue'ejē sajē yo'ohuē. Ja do'ire mēsarute yē'ēpi Babiloniana jējo saojā'quē a'ē.

⁴⁴ Ja maca cato mai aiohua'i ca'nipi nesi huē'ere pahuē, Maija'quē ja're. Jaje yo'oñu'u, cajē nejaquē nese'ere iño huē'ere. Ja huē'e cato Moisésre Maija'quē caquē iñoni ñeje pa'iore neje'ē caquē cuañese'ejē pa'iore nesico paji'i. ⁴⁵ Ja huē'e mai aiohua'i tsoe pasiconi Josué ja're daicohua'ipi te'e iohua'i daiyeje dahuē, yecohua'i yeja jio maca Maija'quēpi iohua'i ñajēna, yequē paire nejo maca. Jaje pahuē, ja huē'e David pa'i macaja'a. ⁴⁶ Pajē pa'icohua'ini Davidpi Maija'quēre de'oye ña cuañoquēpi Jacob Diusu huē'e necasi'i cuasapi. ⁴⁷ Cuasaquēta'a papi. Necaiye paquēna, mamaquē Salomónpi necaji'i. ⁴⁸ Jaje pa'iquēta'are Maija'quē irepa cato paí nesi huē'ere pa'ima'quē api. Jaje pa'ina, Maija'quēre quēacaiquēpi capi, ñeje:

⁴⁹ Ma'tēmo cato yē'ē pa'i hue'ña'ē. Yē'ē ñu'i cuañe hue'ña'ē.

Yeja cato yē'ē quēo meñe tsa'cupa hue'ña'ē.

¿Jaje pa'ito me yē'ē huē'e necaija'cohua'i a'ni? caji, Ëjaē.

¿Jero a'ni, yē'ē pēa huajēja'to?

⁵⁰ Si'aye yē'ē ne saose'epi pa'ito.

⁵¹ Jaje pa'iquēta'are mēsarú cato nuñerepa asajēta'a nuñere pare yo'oyere coecohua'i a'ē. Jaje pa'iohua'ipi cajonoaje asama'cohua'ipi cui'ne joñoaje ti Maija'quēre cuasama'cohua'i a'ē, mēsarú. De'hue Maija'quē joyore sañope yo'ocohua'i a'ē. Aiohua'i pa'ise'ejē pa'iohua'i a'ē. ⁵² Jaje pa'ina, ¿jequē a'ni, Maija'quēre quēacaiquē mēsarú aiohua'i co'aye yo'oye pasiquē? Ti peoji, te'ije. Jaje pa'ina, co'aye yo'ojē huani jeohuē, nuñerepa pa'i dai ja'ñere quēacohua'ire. Yure ipi nuñerepa pa'ipi daquēna, mēsarupi tseani huani jeohuē. ⁵³ Mēsarú huiñaohua'ipi cuañese'e isijēna, isicohua'i de'oye sehuocaima'pē pa'iyē." Jare capi, Esteban.

Estebanre Huani Jeoñe

⁵⁴ Jaje caquēna, asani Estebanre ai pēijē cuji qui'cohuē. ⁵⁵ Jaje yo'otoje Esteban cato de'o joyo tīmēsiquēpi ma'tēmore ñaquē Maija'quē de'oyere pare ñapi. Ñaquē cui'ne Jesure ñapi, Maija'quē ēja tē'hui quē'rore nēcaquēna. ⁵⁶ Ñani capi:

"Ina ma'tēmo hui'yosiconi ñañē, cui'ne Jesupi Maija'quē ēja tē'huire nēcaquēna."

⁵⁷ Caquēna, asani pēijē cajonoa pē'pēni cuijē ina da tome daē'ē. ⁵⁸ Da tome dani tseani paí daripēpi etoni quēna pēapi jea hueahuē, co'aye yo'oquē api cajē. Huaicohua'ipi iohua'i caña du'teni te'e posē Saulo hue'equēna, isihuē, ñacaijē'ē cajē. ⁵⁹ Quēna pēapi jeajēna, Estebanpi Maija'quēre sei capi:

"Èjaē Jesús, yē'ē joyo mē'ēpi de'huacaijē'ē."

⁶⁰ Cani ja maca do're ja'rúni ai tutu capi:

"Èjaē yē'ere huaicohua'i yo'ose'e saima'ē pa'ijē'ē." Jare cani juji'i.

8

¹ Juni huesēquēna, iti maca Saulo nēcaquē ñaquēpi. De'oji, Estebanre huaise'e cuasaquē ñapi.

Sehuosicohua'ire Saulo Yo'oye

² De'o paire papi Estebanre ai oijē ta jeohuē. ³ Jare yo'ojēna, Saulo cato sehuosicohua'ire huē'ña ñape cacaquē emēohua'ire, nomiohua'ire, quēre etoquē co hue'ñana cosi'i caquē yo'opi.

Samaria Paire De'o Coca Quëaye

⁴ Jaje yo'ojëna, Jerusalénpí etasicohua'ípi sí'a hue'ña saijë huaso coca quëahuë. ⁵ Quëajëna, íohua'í aquë Felipepi Samaria daripëna sani Jesús coca quëapi. ⁶ Quëaquë pai yo'o tí'a ma'ñe yo'opi. Yo'oquëna, ñajë sí'aohua'í tsi'sini ai asahuë, Felipe caye. ⁷ Jai pai huati quë'íohua'í pa'isicohua'ípi huatire eto sao cuañohuë. Huatíohua'ípi etajë cuijë etahuë. Cui'ne jai pai cu'ima'cohua'íje, cui'ne do'pëjë cu'icohua'íje co'yasicohua'í paë'ë. ⁸ Ja yo'o do'ire ja daripë acohua'í ai síhuahuë.

⁹ Ja síhua hue'ñare te'í ëmë Simón hue'equë ja'në dahuë pa'isiquë paji'í. Samaria paire care payeje caquë jerepa pa'í a'ë caquë yo'osiquë paji'í. ¹⁰ Jaje pa'ini sí'aohua'í a'ricohua'í maña cui'ne jaicohua'ína coní í caye asacajë cahuë:

“Íquë api, írepa Maija'quë tuture paquërepa cahuë.”

¹¹ Jaje cajë íte de'oye í caye sehuocaë'ë. Tsoe hue'ña noní í dahuë ñañepí yo'oquë care payeje caquëre sëte jaje sehuocaë'ë. ¹² Jaje yo'ojë pa'icohua'ípi Felipe quëayere asaní Maija'quë cuañe te'te ayere cui'ne Jesucristo ayere asaní ëmëohua'í cui'ne nomíohua'í sehuohuë. Sehuoní oco do cuañohuë. ¹³ Do cuañojëna, í Simónque sehuoní oco do cuañoní ai de'oyere pare pai yo'o tí'a ma'ñere ñaquë ai de'oyere pa'ní cuasaquë Felipe ja're te'le cu'í huëopi.

¹⁴ Samaria paipi Maija'quë coca sehuorena, Jesús doce soisicohua'ípi asaní Jerusalén pa'icohua'ípi Pedroré cui'ne Juanre jëjo saohuë, Samariana. ¹⁵ Jëjo saorena, sani Samaria sehuosicohua'íre Maija'quëre secacaë'ë, de'o joyore pajajë cajë. ¹⁶ Jesús mai Ëjaë mamípi do cuañosicohua'íta'a ja yë'ta'a de'o joyo peocohua'í paë'ë. ¹⁷ Ja do'ire Pedro cui'ne Juanpi jëñapí jëjo pajë Maija'quëre sejëna, de'o joyore ísí cuañohuë.

¹⁸ Jëñapí Jesús jëjo saocohua'ípi jëjo pajë sejëna, Maija'quë joyore ísíña. Ísina, ñaní Simónpi curípi huerosí'í cuasaquë caëña.

¹⁹ “Ísíjë'ë, ja tuture pare yë'ëje ísina, ja tutupí yë'ëpí jëñapí patoquë seina, de'o joyore ísí cuañoja'cohua'íre.”

²⁰ Caquëna, Pedropí íte capí:

“Më'ë curíquë ja're më'ë ne huesëye pa'íjí. Maija'quë ísiye curíquëpí hueroye peojí.

²¹ Maija'quë ña hue'ña më'ë núí joyo peoyë. Jaje pa'ína, ja tutupí ísí cuañoñe peojí, më'ë.

²² Më'ë co'aye cuasayere jëcojë'ë. Jëconí máí Ëjaëre sejë'ë. Seina, de'hue oní yeje'ñe pa'í apí, më'ë jaje cuasase'e. ²³ Yecohua'ípi de'oye yo'ojëna, ñaní síhuama'ë. Ñañepí më'ë tímësiquëpí pa'ína, ñaquë cayë. Ja do'ire më'ë co'aye cuasayepí huesiquëre paji, më'ëre.”

²⁴ Caquëna, Simónpi capí:

“Mësarupí yë'ë do'ire secacajë'ë, Ëjaëre. Sí'aye mësarú case'ëje pa'ye tëtó saíye paja'core yë'ëre.”

²⁵ Iye a'ë, maire caquë Jesús yo'ose'e cajë quëajë cui'ne Maija'quë coca quëa tëjíní Jesús jëjo saocohua'ípi Samaria yeja a'rí daripëana, de'o coca quëahuë. Quëa tëjíní yureta'a Jerusalénna co'íhuë.

Felipe Cui'ne Etiopia Aquë Yo'ose'e

²⁶ Ja jeteyo'je máí Ëjaë huíñaëpí Felíperé capí:

“Huëní Jerusalén ma'ána saijë'ë, Gazana saí ma'ána huë'ehuë te'tena.”

Iye ma'a cato cuënesí yejaja'a sa saí ma'a paji'í. ²⁷ Caëna, asaní Felipe huëní ja ma'aja'a sají'í. Saíquëpí ma'ána Etiopia paire tí'apí. Jaë cato ëjaërepa paji'í. Etiopia ëjao curí de'huacaiquë paji'í. Jaëpí Jerusalénna Maija'quëre sesí'í caquë saísiquë paji'í. ²⁸ Jaje saísiquëpí í yejana co'íquë caballopí quërëcore ñu'í saí Maija'quëre quëacaiquë Isaias toyase'ere ñaquë sají'í. ²⁹ Saina, joyopí Felíperé capí:

“Caballo quërëco quë'rona saijë'ë.”

³⁰ Caëna, Felipe tsíojái asaquëna, Isaiás toyase'ere ñaquë caquë sají'í, Etiopia aquëpí. Ja maca íte sejí'í:

“¿Asaquë mē'ë, mē'ë ñase'e?”

³¹ Seina, sehuopi:

“¿Me asa t̄i'añe'ni, iti quëaquëpi peoto?”

Cani Felipere yē'ë ja're mēni ñu'i saijē'ë caquë seji'i.

³² Toyasico i ñasico cato ico paco'ë, ñeje caco:

Huai hue'ñana yēi ñamare sayeje pa'ye sahuë, ite.

Sarena, tēacohua'i ña hue'ñana yēi ñama memēñe pañeje pa'ye memēñe papi.

³³ Teaye pa'i paji'i. Jaje pa'ita'are nuñerepa de'oye ite necaiye pahüë.

Iye yeja pa'iquēni i pa'ye naë tēa jēñere, ¿nepi cacaija'cohua'i a'ni, i tsēcapē?

³⁴ Etiopia aquëpi Felipere seji'i:

“Quëare pajē'ë, yē'ere. ¿Neni caquë'ni, Maija'quëre quëacaiquë jja'a co'ye caquë panita'a yequëni caquë?”

³⁵ Caquëna, ja maca Felipe Etiopia pai ñasico acopi toyase'e cayepi huëoni Jesús aye de'oca coca quëapi, ite. ³⁶ Quëaquëna, oco quë'roja'a sa sai Etiopia aquëpi capi:

“¿Ina oco ññore pa'iji, yē'ere doye de'oma'quë?”

³⁷ Caquëna, Felipepi capi:

“Mē'ëpi si'a joyorepa de'oye sehuoquë pa'ito doye de'oji.”

Caquëna, ipi capi:

“Jesucristo Maija'quë mamaquë api asayë, yē'ë.”

³⁸ Caëna, ja maca omejani si'a jupë cayaohua'i Felipe cui'ne Eunuco cōni oco quë'rona sa cajeni Felipepi oco dopi. ³⁹ Do tējini tumasi maca mai Ejaë joyopi Felipere sapi. Tirona saëna, Etiopia aquë tijupë ñama'ë paji'i. Jaje pa'iquëta'are sihuaquë saji'i. ⁴⁰ Felipe cato Azoto daripere paji'i. Pa'i pai ñape dari Maija'quë coca quëaquë Cesarea daripëna t̄i'api.

9

Saulo Sehuoye

(Hch 22.6-16; 26.12-18)

¹ Jaje yo'oye pa'ina, Saulopi Jesure sehuosicohua'ire huasi'i caquë yo'oquëpi Maija'quë huë'e ñacacohua'i ëjaërepa quë'rona saji'i. ² Sani ite seji'i: Toyacaijē'ë, Damasco pai tsi'si huë'ñana, si'aye yē'ëpi cacani co'equë Jesure sehuocohua'ire ëmëohua'ire cui'ne nomiohua'ireje tseani huëni Jerusalëna dani coja'quëre capi. Caquë seina, toyacaquëna, saji'i. ³ Sai je'nërepa Damasco quëno macare pa'ina, ma'tëmopi Saulona miañerepa ju'api, si'aëre cuasama'tore papi. ⁴ Ju'aquëna, yejana tani yē'ose'e caquëna, asapi:

“¿Saulo, Saulo, Me yo'oquë yē'ere josa yo'oquë'ni?”

⁵ Caquëna, Saulopi seji'i:

“¿Ejaë, mē'ë iqueipi caquë'ni?”

Caquëna, yē'ose'e sehuopi:

“Jesu a'ë, yē'ë. Mē'ë sañope yo'oquë a'ë. Tsoa tarapë jējēsë ñaca quë'iopi duruhuequëre jējo saojëna, huequëpi tarapëna co'ye titoquë pani a'si ju'iquë api, mē'ë cui'ne yo'oyë, huequë yo'oyeje pa'ye.”

⁶ Caquëna, Saulopi quëquëni tsasiquë capi:

“¿Yē'ë Ejaë, iquere yo'oja'quë a'ni, yē'ë?”

Caquëna, capi:

“Huëni ja daripëna cacajē'ë. Jaropi mē'ë yo'o ja'ñe quëaye pa'iji.”

⁷ Caquëna, Saulore cōcohua'ije asahuë. Asajëta'a iti caquëre ñama'pë ai quëquëni cama'pë paë'ë. ⁸ Pa'ijëna, Saulo yejapi huëni ñacoa sëtaquëta'a ñama'ë paji'i. Jaje ñama'ë pa'ina, ite cōcohua'ipi jëtëna tseajë Damascona sahuë. ⁹ Sarena, toaso mu'seña ñama'quëpi, aima'quëpi, cui'ne ucuma'quëpi coa paji'i.

10 Pa'ina, Damasco daripëre te'i Jesure sehuosiquë paji'i. I mami cato Ananías hue'equë paji'i. Pa'ina, jaëna caní ñañeje pa'yeja'a mai Ëjaëpi ñaini capi:

“¡Ananías!”

Caquëna, capi:

“Ëjaë, pa'iyë.”

11 Sehuoquëna, mai Ëjaëpi ite capi:

“Huëijë'ë. Huëni saijë'ë, Nui ma'a hue'yosi ma'ana. Sani 'iñore Saulo Tarso aquë pa'iquë' caquë sejë'ë. Judas huë'ena Maija'quëni sei pa'iji. 12 Pa'iquëpi caní ñañeje pa'yeja'a ñapi. Te'i emë Ananías hue'equëpi dani jëñapi ite jëjo paquë ñaja'quë caquë secacaina, Maija'quëre.”

13 Caquëna, asani Ananíaspi capi:

“Ëjaë, iquëpi Jerusalén daripë pa'icohua'ire, mël'ere sehuocohua'ire ai sañope co'aye yo'oji jai paí cajëna, asahuë, yë'ë. 14 Jaje pa'ipi yure iñona daji'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëohua'i cuañesi tutupi si'aohua'ire mël'ere secocohua'ire tseseni huëni sasi'i caquë.”

15 Caquëna, Ëjaëpi capi:

“Jaje pa'ita'are sani ñajë'ë. Yë'ëpi ite soihuë, yë'ë cocare Israel paire quëacaiquë, cui'ne yequë paire quëacaiquë, cui'ne ëjaohua'ire quëacaiquë pa'ijaquë caquë. 16 Yë'ë coca quëa do'ire ipi ai yo'oye pa'i ja'ñere ite iñosi'i.”

17 Caëna, Ananíaspi Saulo pa'i huë'ena sani cacani i jëñapi Saulore patoquë capi:

“Saulo, yë'ë yo'jei, Ëjaë Jesupi yë'ëre ma'aja'a mël'ere daina, ñasiquëpi jëjo daopi. Mël'ëpi ñaquë pa'ijaquë caquë, cui'ne Maija'quë joyo quë'i pa'ijaquë caquë.”

18 Ca macarepa ñacoa pa'ise'epi so'coje pa'yepi tomepi. Tomeina, de'oye ñaquë de'oni huëni oco do cuañopi. 19 Do cuañosi jeteyo'je, ao ani, tutu tsi'soni, Damasco sehuosicohua'i ja're pëani tsoe maca mu'seña paji'i.

Damasco Paire Saulopi Yëhuoye

20 Tutu tsi'sosiquëpi Israel paí tsi'si huë'ñana Jesucristo Maija'quë mamaquë api, quëa huëopi. 21 Quëaquëna, si'a asacohua'ipi ai cuasajë co'a ju'ijë cahuë:

“Iquëpi Jerusalén pa'icohua'ire huëni Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina sani isisi'i caquë daisiquë api.”

22 Jaje catoje Saulopi ai jerepa nuñerepa capi, Jesús cocare ca'raye peoyerepa. Ca'rama'ë quëaquë capi, Cristo api, mai huasoquërepa. Jaje quëaquëna, Israel paí Damasco acohua'ipi asajë ai cuasahuë, ¿merepa neni ja jerepa caquë'ni? cajë.

Saulo Yahuerapa Saiye

23 Ai tsoe mu'seña quëaquë pa'ina, ñani Israel paípi Saulore huani jeoñu'u cuasahuë. 24 Cuasani yo'ojëna, Saulo de'hue asapi, iohua'i yo'oye huañu'u cajë si'a mu'señapi, cui'ne ñamiñapi daripë eta sa'noa ñape utehuë, Saulote. 25 Utejë pa'ina, Jesure sehuosicohua'ipi ñami jai do'rohuëna Saulote ayani jai daripë tëhuopaja'a meñe casahuë. Casarena, de'hue catipi. Jaje jëapi, de'hue.

Saulo Jerusalén Pa'iyë

26 De'hue jëasiquëpi Jerusalénna Saulopi ti'ani Jesure ye'yecohua'i ja're coní pasi'i caquë yo'oquëna, jaohua'ipi sehuoma'quë api cuasajë ite ca'rahuë. 27 Ca'rajëna, Bernabépi Saulore Jesús jëjo saocohua'i quë'rona dani iñoquë quëapi, ite yo'ose'ere ñeje: Iquë Damasco ma'ana mai Ëjaëre pare ñasiquë api. Mai Ëjaëre papi ite coca caquëna asasiquë api, cui'ne Damasco daripëna ca'raye peoyerepa quëcoquë Jesús coca de'oye quëasiquë api, capi Bernabé. 28 Jaje quëaquëna, “de'oji,” careña. Saulo Jerusalénna pëapi. Pëani iohua'i ja're cu'i yo'oquë Jesús cocare ca'raye peoyerepa quëapi. 29 Israel paíta'a griego cocapi cacohua'ire coca caquë cui'ne sañope cajëna, ije sañope caquë yo'opi. Quëaquëna,

jaohua'ipi ite huañu'u cajë yo'ohuë. ³⁰ Yo'ojëna, sehuosicohua'ipi asani Cesareana sahuë, ite. Jaropi yureta'a Tarso yejana jëjo saohuë, Saulore.

³¹ Ja maca si'aohua'i sehuosicohua'i Judea yeja pa'icohua'i, Galilea yeja pa'icohua'i cui'ne Samaria yeja pa'icohua'i sañope yo'oye jëorena, de'oye pa'i huëohuë. Pa'ijë joyo pa'iye ai tutu quë'iohua'i de'ohuë. De'ojë Maija'quë yëyere de'oye sehuocaijë paë'ë. Pa'ijëna, de'o joyopi cöcaina, si'a mu'señaja'a sehuocohua'ijë pa'ijë jai saë'ë.

Eneas Ne Co'yaye

³² Pedropi sehuosicohua'ire do'i ñasi'i caquë saiquëpi Lida pa'icohua'irejë sehuosicohua'ire ñasi'i caquë saji'i. ³³ Saisiquëpi ñaquëna, Jarote te'i ëmë Eneas i mami hue'equëpi, ocho ometëca uiquë paji'i, ti cu'ima'quëpi. ³⁴ Pa'ina, Pedro ñani ite capi:

“Eneas, Jesucristopi më'ëre ne co'yaji, huëni më cañë de'huajë'ë.”

Ca macarepa huëji'i. ³⁵ Huëina, ñasicohua'ipi Lida acohua'ipi cui'ne Sarón acohua'ipi Ëjaë Jesucristore sehuohuë.

Dorca Ju'isico Huëiye

³⁶ Ja mu'seña Jope daripëre te'o nomio sehuosico paco'ë. Io mami cato Tabita hue'ecopi, griego coca cato Dorcas caye pa'iji. Ja cato peocohua'ire de'oye cöcaico paco'ë. ³⁷ Jajë pa'ioipi ju'i huëoni juco'ë. Jucona, io ca'nihuë tsoani ëmëje'e tu'rihuëna oahuë. ³⁸ Qani Pedrore esa Jopena daijë'ë, tsoe nëiñe peoyerepa cajë huëoja'cohua'ire cayaohua'ire jëjo saohuë, sehuosicohua'ipi. Jope cato Lida quëno macare pa'iye sëte. Jajë yo'ohuë, Pedropi Lidare pa'iji asani.

³⁹ Sani huëojëna, Pedropi iohua'i ja're cöni saji'i. Sa ti'asi maca ju'isico ui hue'ñana ëmëje'e tu'rihuëna ite sahuë. Sasi maca si'a hua'jeohua'i oijë io necaisi cañare ite iñohuë. ⁴⁰ Ja maca Pedropi si'aohua'ire eto saoni do're ja'runi Maija'quëre seji'i. Sësi jeteyo'je ju'isicore ñaquë capi:

“Tabita huëijë'ë.”

Caquëna, sëtani ite ñani huëni ja'ruo. ⁴¹ Ja'ruona, Pedropi io jëtëna tseani huëo nëcöpi. Huëo nëcöni sehuosicohua'ire cui'ne hua'jeohua'ire soini huajëco pa'ico yure caquë iñopi. ⁴² Iye yo'ose'ere si'a Jope daripë pa'icohua'i asahuë. Asani jai pai Ëjaëre sehuohuë. ⁴³ Iye yo'osiquëpi Pedro Jope daripëna pëapi. Pëani tsoe mu'seña maña Simón huë'ena, ca'ni de'huaquë huë'ena.

10

Pedro Cui'ne Cornelio

¹ Cesarea daripëre te'i ëmë Cornelio hue'yosiquë paji'i, cien soldado pai ëjaë. Capitán paji'i. I Cien soldado tsëcapë aquë mami cato Italiano hue'yosico paco'ë. ² Jajë cato de'oquë paji'i, Maija'quëre ca'raquëpi. Jajë pa'ipi si'a i huë'e acohua'i ja're Maija'quëre sëi pa'iquë paji'i. Jajë pa'ipi peocohua'ire de'oye isipi, cöcasi'i caquë judío paire, cui'ne si'a mu'seña Maija'quëre sëi paji'i. ³ Pa'ipi te'e mu'se na'iquëna, tres pa'i maca çani ñañeje pa'ye ñaquëna, Maija'quë jëjo daoquë huiñaëpi i huë'ena cacapi. Cacaquëna, tiñarepa ite ñapi. Ñaquëna, capi:

“¡Cornelio!”

⁴ Caquëna, ini ñaquë quëquëni seji'i, ite:

“Ëjaë, ¿Iquere yëquë'ni?”

Caquëna, huiñaëpi capi:

“Më'ë seña Maija'quë asaji, cui'ne më'ë peocohua'ire de'hue cöcai yo'oyeje ñaji, Maija'quë capi, jajë pa'iye sëte. ⁵ Yure ëmëohua'ire Jopena jëjo saojë'ë, Simón Pedro hue'yosiquëre quërëjajia'cohua'ire. Pedro cato yequë Simón huë'ere pëasiquëpi pa'iji.

⁶ Yequë Simón ca'ni de'huaquë huë'ere pa'iji. Ja huë'e cato jaira tët'tëpare pa'iji.”

7-8 Maija'quë jëjo daosiquëpi saisi maca Cornelio*pi* ite necaicohua'ire cayaohua'ire cui'ne te'e soldadore soini i ñase'e si'aye quëani Jopena jëjo saopi. Soldado cato Maija'quëre cuasaquë paji'i. Jaje pa'ini Cornelioje de'oye cuasaquë paji'i. Jaje pa'ini Cornelioje de'oye cuasaquë jëjo saopi.

9 Jëjo saouna, se ñatasi mu'se ja yë'ta'a ma'are saijë je'në Jope quëno macare pa'ijëna, jopo mu'serepa pa'i maca Pedropi huë'e ëmëje'e totona mëji'i, Maija'quëre sësi'i caquë. 10 Ja yë'ta'a aore cua'cojëna, ao ëaye nëi macapi çani ñañeje pa'ye ñapi. 11 Ñaquëna, ma'tëmopi hui'yoni jai ca ca'tipëje pa'iona, cajese'e sica que'quesicona, 12 si'a nëicohua'ire, uijë cu'icohua'ire cui'ne ja'jëcuhua'ire ayasi tu'upi yejare pana cajeo. 13 Cajë maca yë'ose'e ite jutapi ñeje:

“Pedro, huëni huani aijë'e.”

14 Caquëna, Pedropi sañope capi:

“Pasi'i, Ejaë. Ai ma'ñe a'ë. Si'si a'ë. Si'siohua'ire yë'ë ti aima'quë a'ë.”

15 Caquëna, tijupë yë'ose'e ite jutaëña:

“Maija'quë si'si peoye nese'ere si'si a'ë caye peoji.”

16 Jaje toasoñe pa'ye Maija'quë ite ca tējini co'amaña ayasi tu'ure ma'tëmona mëa huesopi. 17 Mëa huesouna, Pedro ¿merepa yo'o ja'ñere jaje pa'ye iño u'ni? caquë ai cuasaquë paji'i. Pa'ina, Cornelio jëjo saosicohua'ipi jato sa'ro quë'rona titahuë, ¿Simón huë'e jerore pa'ico'ni? cajë seni asajë daicohua'ipi. 18 Jaohua'i titani tutu cajë sei'ë: Iño Simón hue'equëpi cui'ne yequë mami Pedro hue'equë pa'ima'quë cajë sei'ë. 19 Jaje seni asajëna, Pedro cato ja yë'ta'a i ñase'ere cuasaquë paji'i. Pa'ina, de'o joyopi capi, ite:

“Ina, më'ëni toaso ëmëohua'i co'erojaiñë. 20 Huëni iohua'i ja're saijë'e, jëa coeye peoyerepa. Yë'ë jëjo daosicohua'i a'ë.”

21 Caëna, Pedro cajeni capi:

“Yë'ë a'ë, mësaruru co'equë. ¿Iquena date'ni?” 22 Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Yëquë cato Cornelio jëjo daocohua'ipi daë'ë. Maija'quë huiñaëpi më'ëni soijatena. Cornelio huë'ena dani quëaquëna, ipi më'ë quëaye asajaquë caëna, asani Cornelio, soldado pai ëjaëpi jëjo daoquëna, daë'ë. Nuñe pa'iquëpi, Maija'quëre sequëpi, cui'ne si'a judío pai de'oye yo'oquë api cajë oiquëpi jëjo daocohua'i a'ë.”

23 Cajëna, Pedropi capi: “Cacani pëajë'ë.” Caëna, cacani i ja're çoni pëahuë, ja ñami. Ñatasi mu'se Pedropi iohua'i ja're çoni saji'i. Saina, ite coñu'u cajë Jope acohua'ijë i ja're saë'ë, Maija'quëre sehuosicohua'ipi.

24 Jaje saisicohua'ipi se ñatasi mu'se Cesareana tija'ahuë, Cornelio cui'ne i tsëcapë cui'ne i ai oi cajeohua'i çoni tsi'sini ute hue'ñana. Jaohua'i cato Cornelio huëosicohua'ipi daisicohua'ipi paë'ë. 25 Pa'ijëna, Pedropi huë'ena tijaquëna, Cornelio*pi* pëpasi'i caquë etaquëpi Pedrote yë'ë ëjaërepa caquë do're ja'ruëña. 26 Ja'ruquëna, Pedropi ite naë huëo nëcoquë capi:

“Yë'ëje më'ëje pa'i a'ë.”

27 Jaje i ja're caquë sa cacaquë ñaquëna, jai pai tsi'sicohua'ipi paë'ë. 28 Pa'ijëna, ñani Pedropi capi:

“Mësarupi asacohua'i a'ë, Israel pai ti ti pai ja're tsioye peoye. Panita'a yequë pai huë'ena cacaye peoye. Israel pai yo'oye jaje pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre Maija'quëpi ye'yapi paire co'acohua'i a'ë, si'siohua'i a'ë caye pajë'ë caquë. 29 Jaje pa'ina, jaohua'i sani yë'ëre sejëna, ai cuasaye peoyerepa esa daë'ë. De'oji. Yureta'a quëajë'ë. ¿Iquere cajë yë'ëre soire'ni?”

30 Caquëna, Cornelio*pi* capi:

“Pa'iji, cuatro mu'seña, iye ja'i maca na'iquëna, tres pa'i maca yë'ë huë'ere pa'i ao aima'quëpi Maija'quëre sei pa'ise'e. Pa'iquëpi na'iquëna, Maija'quëre señere seña, Maija'quë jëjo daoquëpi ai mia ju'i carepa ju'iquëpi ñaini capi: 31 ‘Cornelio, më'ë

Maija'quëre seña Maija'quë asaji, cui'ne më'ë peocohua'ire cocaiyeje Maija'quë ñaquë sihuaji de'oyerepa yo'oji caquë ñaji. ³² Jaje pa'iyë sête yurepi emëohua'ire Jopena jêjo saojê'ë, Simón Pedro hue'equëre quërëjani iñona daja'cohua'ire. I cato yequë Simón huë'ere pa'iji, jaë yequë Simón cato ca'nipi de'huaquë api. I huë'e cato jaira têtêpare pa'iji, capi, yê'ëre. ³³ Caëna, asani esa më'ëre quërëjaija'cohua'ire jêjo saohuë. Jaje jêjo saouna, yure më'ëpi daquëna, de'oji. Maija'quë coca asañu'u cajë yëquë tsi'sisicohua'ipi pa'iyë, më'ëre mai Ejaërepa cajê'ë caquë isiyere caquëna, asañu'u, yëquë.”

Pedro Quëaye

³⁴ Caquëna, Pedropi quëapi:

“Yureta'a asayë, Maija'quëpi paire cui'ne pa'iohua'ise'ere ñaquë pa'iyë. ³⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë cato si'a paire ite de'oquëre pa'ni cacohua'ire cui'ne nuñerepa yo'ocohua'ire de'oji caquë ñaji, coa si'a tsëca acohua'ire. ³⁶ Jaje pa'ina, si'aohua'i Ejaë Jesucristoja'a de'oye pa'iyë tã'añere, Maija'quë i coca Israel pa'ina isipi. ³⁷ Mësarupi si'aohua'i asayë, Juan oco doquë cui'ne quëaquë yo'osi jeteyo'je Jesupi Galileapi huëoni si'a hue'ña judío pa' pa'i hue'ña yo'ose'e cu'ise'e. ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi Jesús Nazaret aquëre de'o joyo tuture isipi. Isina, huati tutupi yo'oquëna, ai yo'ojë pa'icohua'ire jujucái cui'ne paire de'oye yo'ocai cuji'i, Maija'quëpi i ja're pa'i do'ire. ³⁹ Jaje yo'oquëna, yëquë ñasicohua'i a'ë, Jesús yo'oye. Jerusalénna cui'ne Judea yejana yo'oquëna, ñasicohua'i a'ë. Ja jeteyo'je yureta'a ite soquë sarahuana que deoni huani jëohuë, judío pa'ipi. ⁴⁰ Jaje huaisiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca Maija'quëpi huajëquëre huëopi. Huëoni yëquëre iñopi. ⁴¹ Coa yëquëse'ere ñai iñopi. Si'a paire ñai iñoñe papi. Yëquë i tsoe sahua nëosicohua'ise'ere ñai iñopi. Jaje pa'ina, yëquë i ja're coní ucujë cui'ne aijë yo'ohuë, i huëisi jeteyo'je. ⁴² Jare jaëni Maija'quëpi ju'isicohua'ire cui'ne huajëcohua'ire ñani ca tējiquëre nepi cajë quëaja'cohua'ini yëquëre jêjo daopi. ⁴³ Jaje pa'ina, tsoe Maija'quëre quëacaicohua'i Jesús ayere cajë cahuë, ite Jesure sehuocohua'ipi iohua'i co'aye yo'ose'ere saí de'huani oni yeje cuañoja'cohua'i a'ë.”

Judío Pai Peocohua'ita'a Maija'quë Joyo Isi Cuañose'e

⁴⁴ Ja yê'ta'a Pedro caquëna, de'o joyopi i caye asacohua'ina tsio daji'i. ⁴⁵ Tsio daquëna, Israel pa' sehuoye sehuocohua'ipi Pedro ja're daisicohua'ipi ai cuasajë ñahuë, Israel pa' peocohua'ipi de'o joyore isi cuañojê, ⁴⁶ yequë pa' cocapi cajë cui'ne Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë yo'ojëna. ⁴⁷ Jaje ai cuasajëna, Pedropi capi:

“Icohua'ire oco doye de'oji, mai isi cuañose'eje pa'ye de'o joyore isi cuañosicohua'ire.”

⁴⁸ Cani iohua'ire Jesucristo mamipi do cuañoñe pa'iji cani docaji'i. Ja jeteyo'je iohua'ipi Pedrore cahuë, yëquë ja're tsoe mu'seña maña pëani pa'ijê'ë.

11

Pedro Sehuosicohua'ire Quëaye

¹ Israel pa' tsëca peocohua'ipi Maija'quë coca de'oyerepa sehuose'ere Jesús jêjo saocohua'ipi cui'ne yëquë sehuocohua'ipi asahuë, Judea pa'icohua'ipi. ² Asani Pedropi Jerusalénna co'ina, Israel pa' sehuoye sehuocohua'ipi i yo'ose'ere sañope cahuë.

³ Cajë ite se'ë:

“¿Me yo'oquë Israel pa' peocohua'i huë'ena cacani iohua'i ja're coní ai yo'o u'ni?”

⁴ Cajëna, Pedropi si'aye ite du'ru macarepa huëoni yo'ose'eje pa'ye jaohua'ire quëapi:

⁵ “Jope daripëre pa'i Maija'quëre sei cani ñañeje pa'ye ñahuë. Ñaquëna, ma'tëmopi jai ca'tipëje pa'iona, ayasi tu'ure cajese'le sicapëa que'quesicona, yê'ë quë'rona casaëna, ñahuë. ⁶ Ayasi tu'ure ñaquëna, si'aohua'i nëicohua'i, añaje pa'iohua'i coti saihuëpi cu'icohua'i, cui'ne ja'jêcohua'i paë'ë. ⁷ Pa'ijëna, yê'ëre yê'ose'e jutapi: ‘Pedro huëijê'ë. Huëni huani aijê'ë,’ capi. ⁸ Caquëna, cahuë: ‘Pasi'i, Ejaë. Ai ma'ñe a'ë. Si'si a'ë.

Si'siohua'ire yè'è ti aima'quë a'è,' cahuë. ⁹ Caquëna, tijupë yè'ose'e yè'ère juta copi: 'Maija'quë tsoa tose'ere si'si a'è cama'è pa'ijë'è,' capi. ¹⁰ Jaje toasoñe Maija'quë cui'ne pa'ye capi. Ca tëjina, ayasi tu'upi ma'tëmona mëni huesëo. ¹¹ Ja macarepa toaso ëmëohua'i Cesarea yejapi jëjo daosicohua'ipi yè'ère co'ecohua'ipi yè'è pa'i huë'ena títahuë. ¹² Títarena, Maija'quë joyopi yè'ère cuañepi: 'Iohua'i ja're coní saijë'è,' caquë 'ai cuasama'è,' capi. Caëna, asani saë'è, icohua'i seis sehuosicohua'i ja're coní. Sani si'aohua'i pa'i huë'ena cacahuë. ¹³ Cacarena, Maija'quë jëjo daoquëre i huë'ena ñase'ere cui'ne ñaquëna, i case'ere quëapi. Jopena më'è jo'yare jëjo saojë'è, Simón Pedro hue'equëre daja'cohua'ire. ¹⁴ Jaëpi dani huaso coca quëaquëna, asani më'è cui'ne më tsëcapë huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'è capi, quëapi. ¹⁵ Quëaquëna, asani yè'ëpi cocare quëa huëoquëna, de'o joyopi iohua'ina daji'i, maire du'ru macarepa daise'eje pa'ye. ¹⁶ Ja maca mai Èjaërepa case'ere cuasahuë, 'Juan cato ocopi dopi. Jaje pa'iquëta'are mësarú cato de'o joyore isi cuañoja'cohua'i a'è.' ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire Èjaë Jesucristore sehuocohua'ire isise'eje pa'ye isiru, ¿me sañope Maija'quë yo'o ma'ñe a'è caye'ni?' Capi, Pedro.

¹⁸ Caquëna, asani Jerusalén acohua'i sehuosicohua'ipi sañope caye jëoni Maija'quë ai de'oyerepa yo'oji, cajë cahuë:

"Jaje yo'oquë judío pai peocohua'ire isiji, ite sehuoni ti pani huesëye tì'añe."

Antioquía Pai Sehuoye

¹⁹ Estebanre huani jëosi jeteyo'je Jesure sehuocohua'ire josa yo'o huëohuë. Josa yo'o huëorena, yecohua'ipi Feniciana, Chipre saodohuëna, cui'ne Antioquía daripëna cati saë'è. Saisicohua'ipi jaroná Israel paíse'ere Maija'quë coca quëahuë. Yequë paireta'a quëaye pahuë. ²⁰ Pajëta'are Chipre cui'ne Cirene quë'ro acohua'i sehuosicohua'ipi Antioquía daripëna tì'ani griego paire mai Èjaë Jesús de'o cocare quëahuë, judío pai peocohua'ina. ²¹ Mai Èjaë iohua'i ja're coní pa'ina, de'oye quëajëna, jai pai ja'në itire pa'è cuasase'e jëoni Èjaë Jesuna sehuohuë.

²² Jaje yo'ojëna, sehuosicohua'i Jerusalén pa'icohua'ipi asani Bernabére Antioquía daripëna jëjo saohuë. ²³ Jëjo saorena, Bernabépi tì'ani Maija'quëre sehuosicohua'ire Maija'quë de'oye yo'ocaiyere ñapi. Ñani ai sihuapi. Sihuaquë Bernabé yëhuopi, de'oyerepa. Ti jëoma'pë tuijë mai Èjaërepa case'eje, caquë yëhuopi. ²⁴ Bernabé cato ai de'oquë paji'i. Maija'quëre ai cuasaquëpi cui'ne de'o joyo tímësiquëpi paji'i. Jaje pa'ipi yëhuoquëna, asani jai pai sehuohuë, mai Èjaë case'ere.

²⁵ Ja jeteyo'je Bernabépi Saulore co'esi'i caquë Tarso daripëna saji'i. ²⁶ Sani tì'ani ite Antioquía daripëna sapi. Sani jaroná te'e ometëcahuë pëahuë, sehuosicohua'i ja're coní. Pëani pa'ijë jai paire ye'yahuë. Jaroná Antioquía daripëna du'ru macarepa Cristiano hue'yohuë, sehuosicohua'ire.

²⁷ Ja mu'seña Antioquíana títahuë, Maija'quëre quëacaicohua'ipi Jerusalén daicohua'ipi. ²⁸ Títasicohua'i aquëpi Agabo hue'equëpi nëcaquë capi, de'o joyopi quëaquëna, yequë mu'seña pa'i ja'ñere. Yequë mu'seña si'a hue'ña aiñe peoquëna, pai ai ëa ju'ija'cohua'i a'è. Jaje tëtó saji'i, Claudio César pai ëjaërepa pa'i maca. ²⁹ Jaje caëna, asani Antioquía sehuosicohua'ipi Judea sehuosicohua'ire cocaí ja'ñere isini jëjo saonu'u cahuë, pai ñape cuasaye ja'ye. ³⁰ Cani isini yureta'a iti isise'ere jëjo saohuë, Bernabé cui'ne Saulo ja're sehuosicohua'i aiohua'ina Judeana.

12

Santiago Huaiye Cui'ne Pedroro Coye

¹ Ja mu'seña pai ëjaë Herodespi sehuosicohua'i acohua'ire josa yo'oquë, ² Santiago hua'tipi huani jëojë'è cuañëina, huani jëohuë, Juan maja'yëre. ³ Yo'orena, judío paipi

ñani sihuajëna, Herodespi Pedrorreje tseani copi, sihuaja'cohua'i a'ë caquë. Iye cato yo'opi, levadura ne ma'ñe pan aijë tsi'si maca. ⁴ Jaje yo'oquë Pedrorre tseani co hue'ñana copi, cuatro tsëca soldado pai ñajë nëca hue'ñana, te'e tsëcapëre cuatro pa'iohua'i pa'i hue'ñana. I cato Egítopi Maija'quë Israel paire etoquë pa'ise'ere cuasajë, tsi'si tējisi maca tseasiquëre etoni paire iñosi'i cuasaquë yo'opi. ⁵ Jaje pa'ina, Pedro cato tsea cuañosiquëpi paji'i, etama'quë cajë ña hue'ñare. Jaje pa'itojë sehuosicohua'i cato Maija'quëni sejë paë'ë, si'a joyorepa cuasajë Pedroni cajë.

Pedro Cosiquëni Maija'quëpi Etoye

⁶ Herodes ñamina'a Pedrorre etoni paire iñosi'i cuasaquëna, Pedro cato huëore caji'i, caya soldado paina quëna mepi se sëasiquëpi jopore parë ui. Caina, yequë soldado paipi paire co huë'e eta sa'rore etama'quë cajë ñajë nëcahuë. ⁷ Jaje pa'i macarepa mai Ëjaë huiñaë si'a co tu'rihuë mia merepa ñai nëcapi. Ja maca Pedrorre pato sëtoni capi:

“Esa huëijë'ë.”

Caquëna, jëña huese'e pa'ise'e joye tomepi. ⁸ Ja maca Ëjaë jëjo daoquëpi capi:

“Më'ë caña suñajë'ë, cui'ne zapatojë suñajë'ë.”

Caquëna, yo'oquëna, cui'ne yequejë capi:

“Më'ë dëi ju'i caje suñani yë'ë ja're daijë'ë.”

⁹ Caëna, mai Ëjaë jëjo daoquë jeteyo'je dani etapi, coa huesërepa. Mai Ëjaë jëjo daoquëpi yo'oji, cuasama'ë paji'i, coa cani ñañë cuasaquëpi. ¹⁰ Cuasaquëta'a du'ru nëcajë ñacohua'ire sa tëto sani cayaye acohua'ire sa tëto sani yureta'a ma'ana eta hue'ñarepa acore tì'arena, iose'e hui'yo eta sa'ro hui'yona, etani ma'aja'a te'e saë'ë. Jaje conì saiquëpi mai Ëjaë jëjo daoquëpi peo hue'ña saji'i, te'ire jëoni.

¹¹ Jëo saquëna, yureta'a Pedropi capi:

“Yureta'a asayë, Herodes ñamina'a yë'ëre yo'o ja'ñere cui'ne Israel pai yë'ëre yo'oye yëyere Ëjaëpi asani i huiñaëre huasoja'quëre jëjo daopi.”

¹² Jaje yo'ou cuasani Pedropi saji'i, Juan pëca ja'co María hue'ena Juanpi yequë mamije Marcos hue'equë pëca ja'co quë'rona. Jarote jai pai tsi'sicohua'ipi paë'ë, Maija'quëni sejë. ¹³ Pa'ijëna, Pedropi ma'a eta sa'rona tì'ani të'capi, soiquë. Soiquëna, asani te'o nomì tsi'o Rode io mami hue'ecopi ¿nepi soiye'ni? cuasani sani ñasi'i caco eta sa'ro quë'rona daco'ë. ¹⁴ Dani Pedro yë'ore asani sihuaco eta sa'ro hui'yocaima'o co'ye huë'huë cacao, Pedropi eta sa'rore pa'iji quëasi'i caco. ¹⁵ Quëacona, iohua'ipi iote cahuë:

“Cuepeco, caco.”

Cajëna, cao:

“Nuñerepa cayë.”

Cacona:

“Pedrorre ñacaiquë ma'tëmo aquë pa'ini.”

¹⁶ Cajëna, ja yë'ta'a Pedropi tē'caye jëoma'ë paji'i. Pa'ina, hui'yoni ite ñani ai quëquëhuë. ¹⁷ Quëquëjëna, jëtëpi cama'pë caquë yo'oni jëorena, ite co hue'ñapi etose'ere quëapi. Quëaquë capi:

“Santiagoore cui'ne yecohua'ire sehuosicohua'ire quëacaijë'ë, yë'ëre etose'ere.”

Cani yequë hue'ñana saji'i.

¹⁸ Nata tomesi maca Pedro peoquëna, soldado pai ai cuasajë huesëjë sa'ñe ai yo'ojë cahuë. ¹⁹ Yo'ojë cajëna, Herodespi cuañepi, Pedrorre co'ejë'ë caquë. Cuañëina, co'e jujahuë. Co'e jujarena, de'oye ñajë'ë casicohua'ipi ñama'pë pa'isicohua'ire huani jëojë'ë, cuañepi. Cuañëina, huani jëohuë, soldado paire. Jaje yo'osi jeteyo'je Herodes Judea pa'iyë jëoni Cesareana sani paji'i.

Herodes Ju'ise'e

²⁰ Herodes Sidón paire cui'ne Tiro paire pëi paji'i. Pa'ina, iohua'ipi pai ëjaë Herodesre ca de'huañu'u, cajë te'e. Jaje yo'oñu'u cahuë. Casicohua'ipi i quëno macarepa cöcai

pa'iquë Blasto hue'equëna cajeohua'i de'ohuë. De'oni jaëja'a sei'ë, Herodesre de'oye pëima'ëna, pa'iyere. Tiro cui'ne Sidón pai cato Herodes yejana ao huerocohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, jaje yo'ohuë. ²¹ Jaje yo'osicohua'ini yequë mu'se Herodespi capi, ja mu'se pai tsi'siye pa'iji, caëna, tsi'sirena, de'o cañarepa suñasiquëpi i ñu'i paire cuañe hue'ñana ja'runi cocare capi, paire. ²² Caquëna, asacohua'ipi tutu cuihuë. Ñeje cajë:

“Maija'quëpi caji, paipi caye paji.”

²³ Cajëna, Ejaë huiñaëre jëjo daoquëpi ju'iñe nepi, ite, jare iti yo'ojë ca macapi. Neina, pecona ao juji'i. Maija'quëre jerepa pa'ipi cacaima' do'ire juji'i, ija'a co'ye Maija'quëje pa'i a'ë caquë sihuaquë asa do'ire.

²⁴ Jaje yo'ojë pa'ijëna, Maija'quë coca cato jerepa jai saji'i. Jai saina, si'a hue'ña iti cocare quëahuë.

²⁵ Bernabé cui'ne Saulo co'amaña ne tējini Jerusalénpi co'ijë Juanreje dahuë, yequë mami Marcos hue'equëreje.

13

Bernabé Cui'ne Saulo Yo'o Huëoye

¹ Antioquía yejare Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne Maija'quë coca ye'yacohua'i paë'ë, sehuosicohua'i ja're cōni. Icohua'ipi paë'ë, Bernabé, Simón yequë mami Negro hue'equë, yequë Lucio Cirene aquë paji'i, Manaén paji'i, (Herodes ja're ai de'osiquë Galilea yeja cuañequë pa'isiquë) cui'ne Saulo paji'i. ² Jaje pa'icohua'ipi te'e mu'se aima'cohua'ipi mai Ejaëre sejëna, de'o joyopi capi:

“Jaohua'ire Bernabére cui'ne Saulore jëjo saojë'ë, yë'ë nejajë caquë soise'le neja'cohua'ire.”

³ Caëna, aima'pë Maija'quëre seni tējini jaohua'ire jëñapi jëjo pajë secacani jëjo saohuë, se ñajë saijë'ë cajë.

Chipre Paire Yëhuoye

⁴ Maija'quë joyopi jëjo saoquëna, saicohua'ipi Bernabé cui'ne Saulo saë'ë, Seleucia daripëna saicohua'ipi. Jaropi jai yohuëna aya mëni Chipre hue'e saodohuëna saë'ë. ⁵ Saicohua'ipi Salamina yo sa'rona ti'ani judío pai tsi'si huë'ñana Maija'quë coca quëa huëohuë. Juan johua'ire cocasi'i caquë saisiquëje johua'i ja're paji'i. ⁶ Si'a saodohuë quëarojajë Pafos daripëna sa ti'ahuë. Ti'ani jarona ñahuë, Israel paipi dahuëpi Barjesús hue'equëre. Jaëpi Maija'quë cocare cayë caquë paire cosoquë yo'oquë paji'i. ⁷ Jaë dahuëpi Sergio Paulo ta'ñe asaquë ja're pai ëjaë ja're paji'i. Pa'ina, pai ëjaëpi Bernabére cui'ne Saulore quërëjaija'cohua'ire jëjo saopi, Maija'quë coca quëajëna, asayere yë. ⁸ Jaje yo'oquëta'are griego pai coca cato Elimas hue'equëpi dahuëpi pai ëjaë sehuoyere ësequë Bernabére cui'ne Saulore sañope capi. ⁹ Caquëna, Saulopi Pablo hue'equëpi Maija'quë joyo timësiquëpi ite ai ñani, ¹⁰ capi:

“¡Cosou, co'aquërepa, huati mamaquë si'aye de'oyere sañope yo'oquë ai! ¿Je yëhua Ejaëre sañope yo'oye jëoja'quë a'ni, më'ë? ¹¹ Yure Maija'quëpi më'ëre si'sesipi. Si'sequëna, tsoe mu'seña ñama'ë pa'i cui'ne ëse miañeje ñama'ë pa'ija'quë a'ë, më'ë.”

Ca macarepa Elimas ñama'quë de'opi, ñamije pa'iose'ere ñaquë de'oni. Ja maca ite jëtëna tse'ejë cuaja'cohua'ini co'epi. ¹² Jare ñani ai de'oyere pa'ë, Ejaë aye ye'yaye cuasaquë pai ëjaë sehuopi.

Pablo Cui'ne Bernabé Antioquíare Pa'iyë Pisidia Yejare

¹³ Pablo cui'ne ite cocohua'i jai yohuëna aya mëni Pafos daripë jëoni Perge daripëna ti'ahuë, Perge daripë Panfilia yeja quë'ro acona. Jarona Juan jëoni Jerusalënna co'ipi. ¹⁴ Perge sa sani Pisidia yeja quë'ro daripëna Antioquíana ti'ahuë. Ti'ani huajë mu'se

pa'ina, Israel pa'i tsi'si huë'ena cacani ja'ruhuë. ¹⁵ Ja'runi ñu'ijëna, tsi'si huë'e ëjaohua'ipi cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyasi pëpë ña tējini cahuë:

“A'yë dohuë, paire yëhuoye pa'ito quëajë'ë, yurepi.”

¹⁶ Carena, ja maca Pablo huëni nēcani jëtëpi cama'pë caquë ja'jëni capi:

“Ëmëohua'i Israel pa'i cui'ne si'aohua'i yequë pa'i Maija'quëre ca'racohua'i asajë'ë. ¹⁷ Israel pa'i Diusupi mai aiohua'ire jo'ya nepi. Jo'ya neni jaohua'ija'a jai pa'i jojo saiye nepi, yequë pa'i yeja Egíptore pa'i maca cui'ne ja jeteyo'je i tutupi yo'oquë etopi, ja yeja pa'isicohua'ire. ¹⁸ Etouna, Israel paipi cuarenta ometëca pa'i peo hue'ña cuenesi yejaja'a cu'ijë yo'ojëna, Maija'quëpi iohua'ire de'oye ñacajji'i, yo'o jujama'ë. ¹⁹ Jaje yo'oquë siete tsëcapëarepa Canaán yeja pa'icohua'ire nejopi, jaohua'i yejare mai aipëna isisi'i caquë. ²⁰ Si'aye iye yo'oye cato cuatrocientos cincuenta ometëca paji'i. Ja pa'isi jeteyo'je yureta'a Maija'quëpi Israel pa'i yo'oyere ñani ca tēji ëjaohua'ire isipi, Maija'quëre quëacaiquë Samuel pa'i macaja'a. ²¹ Jaje yo'oye pa'ina, yureta'a sei'ë, yëquëre cuañe ëjaëre pare necajjē'ë cajë. Sejëna, Maija'quëpi Cis mamaquë Saúl ni pa'i ëjaëre necajji'i, cuarenta ometëca iohua'ire cuañeja'quëre. Jaë cato Benjamín tsëcapë aquë paji'i. ²² Pa'ina, jeteyo'je Maija'quëpi Saúlre pa'i ëjaërepa pa'iye jioni Davidna isipi, pa'i ëjaërepa pa'iye. Davidni Maija'quë capi, ñeje: ‘Isaí mamaquë David cato yë'ë yëyere yo'osi'i cuasaji. Jaje pa'ipi, yë'ë ña hue'ñaje de'oye yo'oquë api.’ ²³ Jaje pa'ina, i ca nëose'eje pa'ye Israel paire huasosi'i caquë jëjo daopi, Jesure. Jesús cato David tsëcapë aquë paji'i. ²⁴ Ja yë'ta'a Jesús daima'në Juanpi si'a Israel paire Maija'quë coca quëapi. Quëaquë capi, ja'në cuasase'ere jeoni Maija'quëna ponëjē'ë. Ponëjëna, oco doye pa'iji. ²⁵ Casiquëpi jë'në i pani tējiye tijaquëna, capi Juan: ‘Yë'ë mësaru cuasayeje pa'i peoyë. Yë'ë pa'isi jeteyo'je tel'i jerepa pa'ipi daiji. Jaëre yë'ë i zapato dutacaiyeque peoquëpi, teaye pa'i a'ë.’

²⁶ Jaje pa'iye sëte ëmëohua'i Maija'quë do'ijë Abraham tsëcapë acohua'i, cui'ne mësaru tjo'hua'i, Maija'quëre ca'rajë i yëyeje pa'icohua'i, iye huaso coca mësaru asa ja'ñere jëjo daose'e a'ë. ²⁷ Jerusalén pa'icohua'i cui'ne iohua'i ëjaohua'ije Jesure huesëjë coa pa'ije pa'ire ñahuë. Ñajë cui'ne huajë mu'seña ñape pa'i tsi'si huë'epi Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'ere ñanije asa tija'ne pahüë. Pajë jare iohua'ipi Maija'quëre quëacaicohua'i case'ere yo'o tija'caë'ë, Jesure huani jeo maca. ²⁸ Jesús co'aye yo'ose'ere tija'ama'pëta'a Jesure huani jeoñere Pilatopi soldado paina cuañejaquë cajë sei'ë. ²⁹ Ja jeteyo'je yureta'a si'aye iye yo'o ja'ñere toyase'e cayere yo'o tējini soquë sarahua dequëni casani yejana tahuë. ³⁰ Jaje yo'osiquëta'are Maija'quëpi ite huajëquëre huëopi. ³¹ Huëosiquëpi Jesús jai so mu'seña ñaiquë iñopi, i ja're con Galileapi Jerusalénna saina, saisicohua'ire. Yure jaohua'ipi i coca quëacohua'i pa'iyë.

³² Jaje pa'iyë sëte yëquë mësarute de'o cocare quëayë, mai aiohua'ire ca nëose'ere yo'o tija'api, mai pa'i maca i ca nëosi tsëcapë acohua'ina. ³³ Ja i ca nëose'ere yo'o tija'quë Jesure ju'isiquëni huajëquëre huëopi, Maija'quëpi. Salmos cayaye acore toyase'eje pa'ye yo'opi. Japi caji, ñeje: ‘Më'ë yë'ë mamaquë a'ë. Yurepi yë'ë më'ë ja'quë a'ë.’ ³⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë yequë hue'ña toyase'ëja'a capi: ‘Davidre isija'quë a'ë, ca nëose'ere. De'oyere pare nuñerepa ca nëose'ere isija'quë a'ë, më'ëre.’ Jaje pa'ina, tsoe Maija'quëpi quëapi, ju'isiquëpi huëi ja'ñe cui'ne i capë ja'juñe pa ja'ñe. ³⁵ Jaje pa'ina, yequë hue'ña toyase'e caji: ‘Më'ë jo'yaë de'oquërepa capë ja'ju huesëye më'ëpi ëseja'quë a'ë.’ ³⁶ De'o'ji, yure jaje pa'iyë sëte casi'i. David cato Maija'quë ite cuañese'eje pa'ye i paire necani tējini juni huesëpi, i aiohua'i ju'ise'eje pa'ye. Jaje juni i capë ja'ju huesëpi. ³⁷ Jaje pa'iquëta'are jaë, Maija'quë huëosiquë Jesús capë cato ja'juñe papi. ³⁸⁻³⁹ Jaje pa'iyë sëte mësaru Maija'quë do'ijëpi asaye pa'iji, Jesuja'a co'aye yo'ose'e oni yeje cuañoñe pa'iji, cajë. Jaje pa'ina, si'aye Moisés cuañese'e oni yejeje pase'ere Jesure ire pare asacohua'ire oni yejeje pa'iji, itire pa'ë. ⁴⁰ De'hua ñajë'ë, mësaruna Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'e tomequë iohua'i toyase'e cato caji:

⁴¹ Nuñere pare ñajëta'a co'aji cajë coecohua'i, ne huesëjë'ë.

Mësarü pa'i mu'seña yë'ëpi co'amañare nequëna,

Yecohua'ipi mësarute quëatojê care payë cajë sehuocaiye paja'cohua'i a'ë."

⁴² Judío pa'i tsi'si huë'ëpi Pablo cui'ne i cajeohua'i coní etajëna, tsi'nëna, judío pairepa peocohua'ipi cahuë: Yequë semana huajë mu'se pa'ina, cui'nare quëajë'ë, yëquëre. ⁴³ Ca tējisi maca tsi'si huë'ëpi Pablo cui'ne Bernabé saijëna, jai pa'i judío pa'ipi cui'ne judío pa'i peocohua'ipi judío ye'yayena huero ye'yesicohua'ipi iohua'i ja're saë'ë. Saijëna, iohua'ipi yëhuojë cahuë. Nuñerepa Maija'quë mësarute oi soise'ere pa'ijë'ë, yo'o ju-jama'pë.

⁴⁴ Casicohua'ipi yequë semana huajë mu'se tija'ëna, ja daripë pa'icohua'ipi si'aohua'i tsi'siye ja'i maca jai pa'i tsi'sihuë, Maija'quë coca asañu'u cajë. ⁴⁵ Tsi'sijëna, ñani Israel pa'ipi ësejë oijë Pablo ai co'aquë api sañope ca huëohuë. ⁴⁶ Cajëna, Pablopí cui'ne Bernabépi quëcojë sañope cahuë, iohua'ire:

"Mësarü judío paini du'ru macarepa Maija'quë coca quëaye pa'iji. Pa'isiconi mësarupi coejë cui'ne ti pani huesëyere paye cuasama'pëna, yure cato judío pa'i peocohua'ina sani quëaye pa'iji. ⁴⁷ Jajë pa'ina, Ejaëpi yëquëre cuañequë capi:

Si'a paire miacaija'quëre jeoñë, mësarute.

Yë'ë huaso cocare si'a huë'ña so'o pa'icohua'ire quëacaijë'ë."

⁴⁸ Jajë caquëna, asani judío pa'i peocohua'ipi sihuajë si'aohua'i Maija'quë coca ai de'oye a'ë, cajë ti pani huesëyere tija'cohua'i a'ë, caquë ña nëosicohua'ipi sehuohuë.

⁴⁹ Sehuojëna, jajë Maija'quë coca quëahuë, ja yeja pa'icohua'ire. ⁵⁰ Jajë sehuojëta'are judío pa'ipi Pablöre cui'ne Bernabére eto saon'u'u cajë, de'o nomiohua'i ja're cui'ne de'o emëohua'ire cui'ne iti daripë ejaohua'i ja're coca cahuë, sañope jaohua'ire yo'oñu'u cajë cani sañope yo'ojë etohuë. ⁵¹ Etorena, saijë iohua'i nëcañoa ya'ore tito tohuë, jaohua'i yo'oyere sañope cayere iñojë. Jajë yo'oni Iconiana saë'ë. ⁵² Jajë pa'iquëta'are iti sehuosicohua'i cato sihuahuë, de'o joyopi iohua'i ja're pa'ina.

14

Pablo Cui'ne Bernabé Iconiore Pa'iyë

¹ Pablopí cui'ne Bernabépi Iconiore pa'ijë judío pa'i tsi'si huë'ena cacani Maija'quë coca quëajëna, jai pa'i judío pa'i cui'ne judío pa'i peocohua'i sehuohuë. ² Sehuojëna, judío pa'i sehuoma'cohua'ipi sañope yo'ojajë cajë judío pa'i peocohua'ire cuañejëna, sehuosicohua'ire co'aye cuasa huëohuë. ³ Jajë co'aye cuasa huëo do'ire ai tsoe ja daripëna pëani Maija'quë coca de'oyerepa quëahuë. Quëajëna, Maija'quëpi pa'i yo'o tija ma'ñe yo'o tutu isiquëna, jaiye de'oyere yo'ohuë. Jajë yo'ojëna, Maija'quë oiye iohua'i quëaye do'i quë'yerepa pa'iyë iño'pi. ⁴ Jajë pa'iquëta'are iti daripë acohua'ipi caya tsëca huasicohua'i paë'ë. Pa'ijë yecohua'ipi judío pa'i cayere de'oye a'ë, cacaë'ë. Cajëna, yecohua'ipi Ejaë jëjo saocohua'i cayere de'oye a'ë, cacaë'ë. ⁵ Jajë cajë pa'ijëna, judío pa'ipi cui'ne judío pa'i peocohua'ipi Pablöre cui'ne Bernabére co'aye yo'ojë quëna pëapi jea jo'añu'u cajë iti daripë ejaohua'i ja're coca cani te'e jajë yo'oye de'o'ji, cuasa nëohuë. ⁶ Cuasa nëose'ere asani Pablopí cui'ne Bernabépi catihuë, Listrana cui'ne Derbena Licaonia yejana cui'ne iti yeja yequë daripëa pa'iyena. ⁷ Catini jarojë quëahuë, de'o cocare.

Pablöre Quëna Pëapi Jeañe

⁸ Listra daripëre te'i emë tsi'nëna cu'ima'quë ai de'osiquëpi paji'i, coa ñu'iquëpi. ⁹ Coa ñu'iquëpi Pablo quëayere asaquë Maija'quëpi yë'ëre ne co'yaye pa'iji cuasaquë ñuji'i. Ñu'ina, Pablopí i jajë Maija'quëre cuasaye asani ¹⁰ ai tutu capi:

"Huëni nëcajë'ë."

Caquëna, ca macarepa te'ere papi huëni nëcani cu'i huëopi. ¹¹ Jajë Pablo yo'ouna, ñani Licaonia cocapi tutu cuijë cahuë:

“Diusuohua'ipi pajje pa'iohua'i de'oni mai què'rona cajeni yo'oyè.”

¹² Cajè Bernabéni diusu Zeus hue'yohuè. Hue'yojè Pablóni ìti coca ca do'ire Hermes hue'yohuè. Lистра paj diusu mamire hue'yohuè. ¹³ Ja maca yureta'a paj daripè caca sa'ro yè'què macare diusu Zeuste se huè'e paquèpi ìti huè'e ñacai èjaèpi duruhuequère cui'ne de'o joro nese'ere dapi. Dani Jesús jèjo saocohua'ire de'ocohua'ire pa'ni caquè sesi'i, caquè yo'opi. Yo'oquèna, yecohua'ije i ja're se'ñu'u, cajè yo'ohuè. Yo'ojè ìohua'i ai yo'ojè pacohua'ini nēicohua'ire huani coa isijè se'ñu'u, cajè yo'ohuè. ¹⁴ Yo'oyere asani Bernabépi cui'ne Pablópi co'aji, ja yo'oye cajè. Ju'i cañana co'rèjè, cuijè sa tomejaè'è, ìohua'i jopona. ¹⁵ Ñeje cuihuè:

“¿Merepa mēsaru jajje yo'oye'ni? Yèquè cato mēsaruje pa'iohua'i a'è. Yure mēsaru coa yo'oye jèoni Maija'què ìti yeja, ma'tèmo, jai tsiaya cui'ne si'aye iote pa'iye de'huasiquère pani sehuoni pa'ijajè cajè quèa'ñu'u cajè daisicohua'i a'è. ¹⁶ Jaje pa'iquèta'are yequè mu'seña cato ìohua'ise'e ìohua'i yèyeje yo'ojè pa'ijajè caquè ñapi, Maija'què. ¹⁷ Jaje yo'ojè pa'itoje Maija'quèpi de'oye yo'oyeja'a ñopi, yè'è pa'iye caquè. Jaje pa'ina, ìpi mēsarute oco cui'ne de'oye quèquèna tèaye cui'ne a'ñe cui'ne sihuajè pa'iye isiji.”

¹⁸ Jaje si'aye canije ai yo'ojè maña duruhuequère huaiye pajè'è, cajè èsehuè, diusuohua'ire isijè se'ñu'u cajè yo'ocohua'ire.

¹⁹ Jaje yo'ojè ca maca da tìtahuè, Israel paj, Antioquía yeja cui'ne Iconia yeja pa'icohua'i. Jaohua'ipi tìtani tìñe cuasayena paire pònahuè. Pònarena, Pablóre quèna pèapi jea jo'ahuè. Jea jo'ani huani jèohuè, cuasajè paj pa'i daripè hue'sena quèrè etohuè.

²⁰ Quèrè jeorena, sehuosicohua'ipi i ui hue'ñana tsì'sini nēcajèna, huèji'i. Huèni paj daripèna cacapi. Cacasiquèpi ñatasi mu'se Bernabé ja're cóni Derbe daripèna saè'è.

²¹ Sani jaro Derbena de'o coca quèajèna, jai paj sehuohuè. Sehuorena, ñani jaropi Listrana, Iconiana cui'ne Antioquía darina co'ihuè. ²² Co'ini, jaro sehuosicohua'i pa'icohua'ire yo'o jujama'pè ñese tuijè'è, cahuè. Cajè cui'ne Maija'quère cuasare pajè pa'ijè'è, cahuè. Jaje cajè cui'ne yequeje cahuè, Maija'què cuañe te'tena caca'ñu'u cani jaiye ai yo'oye pa'iji. ²³ Jaje cajè cui'ne yequeje sehuosicohua'i tsècapèa ñape ìohua'i èjaohua'i pa'ija'cohua'ire nehuè. Neni a'o aima'cohua'ipi Maija'quère sejè yo'o tējini icohua'ire de'oye ñacajè'è, cajè Maija'quère se'cacaè'è, ìohua'i sehuosiquèna.

Antioquiana Pablópi Cui'ne Bernabépi Co'iye

²⁴ Pisidia yeja sa tètó sani Panfilia yejana tì'ahuè. ²⁵ Tì'ani Perge yeja pa'icohua'ire de'o coca quèahuè. Quèa tējini Antalia daripèna saè'è. ²⁶ Sani jarona yureta'a yohuèna aya mēni Antioquiana, Maija'què oiye ayepi necajè'è cajè cuañe sitona, ìohua'i de'oye ìti case'eje ne tēji sitona co'ihuè. ²⁷ Co'ini Antioquiana tìtani si'a sehuosicohua'ire si'soni Maija'què ìohua'i ja're cóni yo'oquèna, Èjaèpi judío paj peocohua'ipi sehuojajè caquè jato sa'rojè pa'iore hui'yocaquèna, de'oye sehuose'ere quèahuè. ²⁸ Quèasicohua'ipi sehuosicohua'i ja're cóni ìti macana pèani tsoe paè'è, jarote.

15

Jerusalénna Tsi'siye

¹ Ja mu'seña Judeapi Antioquiana cayao maña saiscohua'ipi Maija'què do'ijère ye'yajè cahuè huaso cuañoñe peoji, Moisés cuañese'ere yo'oma'pè pani, ca'ni tèama'pè pani, cahuè. ² Jaje cajèna, Pablópi cui'ne Bernabépi cóni ìohua'i ja're ai sa'ñe yo'ojè cahuè. Jaje yo'ojè cajèna, Pablóre, Bernabére cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ire Jerusalénna sani Jesús jèjo saocohua'i ja're cui'ne ja daripè sehuosicohua'i èjaohua'i ja're ca'ni tèaye ayere coca caja'cohua'ire jèjo sa'ñu'u, cani jèjo saohuè.

³ Antioquía daripè sehuosicohua'i pa'icohua'ipi jèjo saojèna, saicohua'ipi Fenicia yejaja'a cui'ne Samaria yejaja'a sa saijè quèahuè, judío paj peocohua'ipi ja'nè ìtire pa'è

cuasajë pa'ise'ere jeoconi Maija'quëre sehuose'ere quëajëna, asani si'aohua'i sehuocohua'i sihuahuë.

⁴ Jerusalénna Pablo cui'ne Bernabé tì'arena, sehuosicohua'ipi cui'ne Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ëjaohua'ipi conì de'oye pëpahuë. Pëparena, pa'ijë si'aye Maija'quë johua'i ja're yo'ose'ere quëahuë. ⁵ Quëajëna, fariseo acohua'ipi Maija'quëre sehuosicohua'ipi huëni nëcani cahuë:

“Yequë paipi sehuosicohua'ire ca'ni tëaye pa'iji. Ja maca Moisés cuañese'ere yo'o tì'ajë'ë, cuañeñe pa'iji.”

⁶ Cajëna, asani ja maca Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ëjaohua'ipi tsi'sihuë, fariseo acohua'i case'ere sa'ñe coca cajë asañu'u cajë. ⁷ Jaje cajë tsi'sisicohua'ipi ai sa'ñe ca tëji maca Pedropi huëni nëcani capi:

“Maija'quë do'ijë mësarupi ta'ñe asayë, yë'ere mësaruru aquëni Maija'quëpi jo'ya nese'e tsoe hue'ña i huaso cocare judío paì peocohua'ina quëaquëna, jaohua'ipi itire pa'ë cajë sehuojajë caquë. ⁸ Maija'quë paì joña cuasaye ñaquëpi yë'ë tsecohua'ire neñe caquë iñoquë, de'o joyore isipi, judío paì peocohua'ina maire isise'eje pa'ye. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë cato jaohua'ire cui'ne maire tñe pa'iohua'ire ña'ne pa'ji, si'aohua'ire cui'ne pa'iohua'ire ñaji. Jaje pa'ina, Maija'quëre cuasa do'ija'a de'o joña tsoa toçaji'i, jaohua'ireje. ¹⁰ Yure jaje pa'ito, ¿me yo'ojë Maija'quë yo'oyere sañope uihuaye'ni, sehuosicohua'ina dëquëcoje pa'iore hue'ocaijë maije cui'ne mai aipëje yo'o tì'añe pase'ere? ¹¹ Jaje pa'ina, yëquë cato cuasayë jaohua'ire huasose'eje pa'yepi yëquëreje Ejaë Jesús oi coa isiyepi huasopi cuasayë.”

¹² Caquëna, si'aohua'i jo'cua jeoni Bernabé cui'ne Pablo cayere asahuë. Johua'i ja're Maija'quë pa'ì cocaina, yequë mu'seña pa'ì ja'ñe iño'se'e cui'ne paì yo'o tì'a ma'ñe yo'ose'e quëajëna, asahuë. ¹³ Ja maca quëa tëjijëna, Santiagopi capi:

“Maija'quë do'ijë asajë'ë. ¹⁴ Maija'quëpi judío paì peocohua'ire de'oye yo'ocai jaohua'ì acohua'ini sahuani i pairepa pa'ija'cohua'ire nese'ere Simónpi maire quëaquëna, asahuë. ¹⁵ Jaje pa'ina, iye toyase'e cato Maija'quëre quëacaicohua'ì toyase'eje pa'ye yo'ose'e a'ë. Jaje pa'ina, ñeje caji, toyase'e:

¹⁶ Ja jeteyo'je co'ì conì

David huë'e tajsicore ne de'huacasi'ì
Cui'ne jo co'a de'ose'e si'aye ne de'huasi'ì.

¹⁷ Ne de'huaëna, ëjaëre judío paì co'ejajë,
yë'ë mami secohua'ì judío paì peocohua'ì ja're.

¹⁸ Tsoe hue'ña iye yo'o ja'ñe quëasiquëpi, ëjaëpi isipi iye coca.

¹⁹ Jaje pa'ina, yë'ë cato cayë, judío paì peocohua'ipi ja'në itire pa'ë cuasase'ere jeoni Maija'quëni tuicohua'ire cuañese'ere yo'ojë'ë cajë cuañeñe peoji. ²⁰ Jaje pa'ina, coa iyese'e yo'oma'pë pa'ijë'ë cajë toyase'e tsoe tì'api. Paì de'huasi diasure isisi hua'ire aima'pë pa'ijë'ë, ëmëre cui'ne nomiore coa yo'orojaima'pë pa'ijë'ë, quio hue'asicohua'ire aima'pë pa'ijë'ë, panita'a tsie aima'pë pa'ijë'ë. ²¹ Ja maña toyañu'u, Moisés cuañese'e cato tsoe hue'ñapi paì ñape daripëa pa'icohua'ire quëajë pa'iyë, huajë mu'seña ñape tsi'si huë'ñapi itì toyase'ere ñajë. Jaje pa'ito me airepa caye'ni.”

Judío Paì Peocohua'ina Toyani Jëjo Saose'e

²² Ja maca yureta'a Antioquíana johua'ì acohua'ini sahuani Pablo cui'ne Bernabé ja're jëjo saonhu'u, cajë si'a sehuosicohua'ì. Sehuosicohua'ì ëjaohua'ì cui'ne Jesús jëjo saocohua'ì te'e cuasahuë. Cuasani yo'ojë Judas hue'equëni, jare ipi yequë mami Barsabás hue'equëni cui'ne Silasni saija'cohua'ire nehuë, de'ocohua'ire pare. ²³ Neni jaohua'ì ja're ñeje toyasicore jëjo saohuë:

“Yëquë Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'ì ëjaohua'ipi mësaruru a'yëohua'ije pa'iohua'ipi mësarute yëquë yo'je tsije pa'iohua'ire cuasajë judío paì peocohua'ipi sehuosicohua'ire pëpayë, jaro Antioquía daripë, cui'ne Siria cui'ne Cilicia yeja pa'icohua'ire.

24 Cui'ne yëquë jëjo saoma'cohua'ipi iñopi. Saisicohua'ipi mësarute josa yo'ojë huesë äaye ca co'me huesojëna, ai yo'ojë asahuë. 25-26 Jaje pa'ina, asani si'aohua'i jaje yo'oye de'oji cuasani mësarute yëquë acohua'ipi sani ñaja'cohua'ire neñu'u cani nehuë, yëquë ai oicohua'i Pablo cui'ne Bernabé ja're saiija'cohua'ire, ju'iñe pa'itojé quëcojé Jesucristo coca do'ire quëarojaicohua'i ja're saiija'cohua'ire. 27 Jaje yo'osicohua'ipi yure mësarü quërona jëjo saoyë, Judasre cui'ne Silasre mësarü ja're te'e tsiarepa ñajë coca si'aye quëaja'cohua'ire, yëquë quëase'eje pa'ye. 28 Jaje pa'ina, de'o joyojé de'oji, jaje yo'oye caquëna, ñaquëna, yëquëje mësarute jaiye yo'ojë'ë cajë cuañeñe peoyë. Coa do'i quë'yese'e yo'ojë'ë caye yëyë, iyese'e: 29 Pai de'huasi diusuna isisi hua'i aima'pë pa'ijë'ë, quio hueasicohua'ire aima'pë pa'ijë'ë, tsieje aima'pë pa'ijë'ë, cui'ne ëmëpi nomiohua'ire coa yo'orójaiñe yo'oma'pë pa'ijë'ë, nomioje ëmëohua'ire coa yo'orójaiñe yo'oma'o pa'ijë'ë. Iye case'ere yo'oni mësarü de'oye pa'ija'cohua'i a'ë. De'oye pa'ijë'ë. Ca tējihuë.”

30 Ja maca sai huëoni pëpa tējini yureta'a Antioquíana saë'ë. Sani tì'ani sehuosicohua'ire tsi'soni toyasicore isihuë. 31 Isirena, sehuosicohua'ipi toyase'ere ñajë cajëna, asajë jai pai sihuahuë, ite yëhuoyere asajë. 32 Sihujë asajëna, Judas cui'ne Silaspi Maija'quë caye asani quëacai tutu pacohua'ipi ai tsoe quëahuë, yëhuojë. Jaje yëhuojëna, asa huajëjë jerepa tutu quë'i joñoa paë'ë. 33 Jaje quëajë pani tējirena, sehuosicohua'ipi sani pëpacaijë'ë si'aohua'ire mësarute jëjo daosicohua'ire cajë pëpa tējihuë, co'ija'cohua'ire. 34 Jaje pa'iquëta'are Silasse'e de'oji pëaye cuasani pëapi. 35 Pëaquëna, cui'ne Pablojé cui'ne Bernabéje pëahuë, Antioquíana, Maija'quë coca ye'yajë cui'ne quëarójaijë yo'oja'cohua'ipi. Pëarena, jai pai sehuosicohua'ipi iohua'i ja're cono yo'ohuë, ite co'amaña.

Maija'quë Coca Quëasi'i Caquë Pablo Cayaye Acore Saise'e

36 Ai tsoe pa'iquëpi Pablo capi, Bernabére:

“Sehuosicohua'ire tijupë do'i sani ñañu'u, mai ja'në Èjaë coca quëasi daripëana. ¿Me pa'iyeni?”

37 Caquëna, Bernabépi Juanre yequë mami Marco hue'equëre sañu'u capi. 38 Caquëna, Pablopí ësepi, saye. Jaë Marcopí ja'nëje Panfiliana i yo'oye jëconí te'e nema'ë yo'osiquëre me caquë. 39 Jaje pa'ina, te'e cuasaye peoquëna, te'ohua'ise'e huahuë. Huani Bernabépi Marcopí sapi. Saquë jai yohuëna aya mëni Chiprena saë'ë. 40 Saijëna, Pablopí ite coja'quëre Silasni tì'api. Tì'aëna, sehuosicohua'ipi Maija'quëre seccatena, etani saji'i. 41 Saiquëpi Siria yejaja'a cui'ne Cilicia yejaja'a sa tëto sai Maija'quëre sehuosicohua'ire quëa huasoquë cuji'i.

16

Timoteopi Pablöre, Silasre Co Huëoye

1 Pablopí Derbena cui'ne Listrana tì'ani jaronä Timoteore ñapi. Judío nomioipi sehuosico mamaquëni cui'ne i pëca ja'quëpi griego pai paji'i. 2 Jaje pa'ini Timoteore sehuosicohua'ipi de'oquë api cahuë, Lистра cui'ne Iconia pa'icohua'ipi. 3 Jaje caquëni Pablopí ite coja'quëre sasi'i, cuasaquë. Ja yë'ta'a sama'në Timoteo ca'nihuëre yëto tëapi, judío pai i saiija'to pa'icohua'ipi co'aye cama'cohua'ini caquë. Cui'ne si'aohua'i Timoteore griego pai mamaquë api, asa do'ire jaje yo'opi. 4 Jaje yo'osi jeteyo'je si'a daripëa maña iohua'i sa saiyeje pa'ye Jesús jëjo saocohua'i cui'ne Jerusalén pa'icohua'i sehuosicohua'i ëjaohua'i case'ere quëahuë, sehuosicohua'ina ñeje yo'ojë'ë cajë. 5 Jaje yo'ojëna, sehuosicohua'ipi iohua'i sehuose'ere itire pa'ë asajë tutu quë'i joñoa paë'ë. Pa'ijëna, mu'seña ñape jai pai sehuojë jai saë'ë.

Pablo Cani Ñañe Macedonia Aquëre

6 De'o joyopi Asia yejana Maija'quë coca quëaye ëse do'ire Frigia yeja cui'ne Galacia yeja sa tëto sani, 7 Misia yeja niamona tì'ahuë. Tì'ani jaropi Bitinia sañu'u cuasahuë.

Cuasajëta'are Jesús joyopi ësepi. ⁸ Ësequëna, Misia yejaje sa tëto sani Troas yo sa'rona meñe cajehuë. ⁹ Cajeni jaroni Pablopì canì ñapi, te'i Macedonia aquëpi nëcaquë ìte yëquëre dani cöcaijë'ë caquëna. ¹⁰ Jaje Pablopì canì ñaëna, jaro Macedonia de'o coca quëaye pa'iji caquë Maija'quëpi soiji cajë ne de'huahuë, sañu'u cajë.

Pablo Cui'ne Silas Filipos Pa'iyë

¹¹ Troas yo sa'rona aya mëisicohua'ipi te'e mu'serepa saë'ë, Samotracia saodohuëna. Saisicohua'ipi ñatasi mu'se Neápolisna tì'ahuë. ¹² Tì'ani jaropi Filiposna saë'ë, romano paì daripëna. Jaro Macedonia yeja ai ëja daripëre pana saë'ë. Sani jaroni pëahuë, tsoe mu'seña maña. ¹³ Pëasicohua'ipi huajë mu'se pa'ina, paì daripëpi hue'sena etani saë'ë. Tsiaya tē'tëpa quë'rona sani cuasahuë, judío paì Maija'quëre se hue'ña'ë. Ìño cuasani ja'runi ñu'ijë de'o cocare quëahuë, nomiohua'ire ìti maca tsi'sini ñu'icohua'ire. ¹⁴ Quëajëna, te'o nomio Lidia hue'ecopi, Tiatira daripë paìopi, jai do'i caña ma ja'ñe ìsicopi tsi'sicohua'i ja're paco'ë. Jaje pa'iona, Maija'quëpi Pablo cayere de'oyerepa asajaco caquë necaina, ai Pablo cayese'e asao, si'aye ì quëaye. Jao cato Maija'quëre seco paco'ë. ¹⁵ Jaje pa'ioipi io tsëcapë ja're conì oco do cuañoni yëquëre cao:

“Mësarupi yë'ëre sehuosicore pare ñani yë'ë huë'ena sani pëajë'ë.”

Jaje caco ai seona, io huë'ena sani pëahuë.

¹⁶ Pëasicohua'ipi te'e mu'se Maija'quëre se hue'ñana saijë te'o nomi tsio ta'ñe yequë mu'seña pa'i ja'ñere quëa joyore hue'econì tì'ahuë. Jaje pa'ioipi io ëjaohua'ire jaiye curiquë necaico paco'ë, io ta'ñe ca do'ipi. Io cato ìohua'i jo'yao paco'ë. ¹⁷ Jaje pa'ioipi Pablöre cui'ne yëquëre pe'te huëoni pe'teco cuio:

“ìcohua'i cato Diosu tutu quë'ire pare necaicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi mësarute huaso cocare pare quëayë!”

¹⁸ Jajese'e si'a mu'seña cuico pe'terojaiona, yo'o jujani Pablopì co'ye ponëni ìote ta'ñe ca cocare capi:

“Jesucristo mamipi cuañeñë, icore jëoni etani saijë'ë, co'a joyo.”

Ca macarepa jare ìti macapi co'a joyo ìote etani saji'i.

¹⁹ Jaje huatipi etaëna, io ëjaohua'ipi ñani yure curiquë neñe peoji cuasajë Pablöre cui'ne Silasre tseahuë. Tseani co'amaña huero hue'ñana sahuë, ja daripë ëjaohua'i quë'rona.

²⁰ Dani ëjaohua'ire cahuë:

“Icohua'i Israel paì a'ë. Jaohua'ipi mai daripë ai josa yo'oyë. ²¹ Israel paì yo'oyere ye'yayë, jaohua'i. ¿Me mai romano paì ìohua'i caye asani yo'oye'ni?”

²² Cajëna, si'aohua'i cui'ne cahuë. Cajëna, ja daripë paì yo'oye ñacohua'ipi Pablöre cui'ne Silasre ju'i caña du'teni si'sejë'ë, cuañehuë. ²³ Cuañejëna, ai si'sehuë. Si'se tējini co hue'ñana sani cosicohua'ire ñaquëre de'hua ñajë'ë, icohua'ire cajë cuañeni co huesohuë.

²⁴ Cuañerena, asani ai sa'nahuë tu'rihuëna sani copi. Conì soquë totona coña nesicona nëcañoa jua nëoni hueñopi.

²⁵ Hueñosicohua'ipi ñu'ijë jopo ñami pa'ina, Pablopì cui'ne Silaspi conì Maija'quëre sejë cui'ne jējë yo'ojëna, si'a cosicohua'i asahuë. ²⁶ Ja macarepa yejapi ai ñu'cueo. Ñu'cuecona, co hue'ña eta sa'noapi si'aye hui'yo sao, cui'ne paìre quëna meapi huese'eje tōme sapi, peo hue'ña. ²⁷ Ja maca cosicohua'ire ñaquëpi sëtani hui'yose'e eta sa'noa pa'iona, ñani cosicohua'ipi tsoe etahuë cuasaquë ì hua'tipi dutani co'ye huasi'i caquë yo'opi. ²⁸ Yo'oquëna, Pablopì tutu capi:

“Yo'oma'ë. Si'aohua'i yëquë iye macare pa'iyë.”

²⁹ Caquëna, asani miañe dajë'ë canì tsasiquë ca'raquë huë'huë cacani Pablo cui'ne Silas quëo quë'rona do're ja'rupi. ³⁰ Yo'o tējini huëni nëcani Pablöre cui'ne Silasre etoni seji'i:

“¿Huasosiquë pa'iyë canì me yo'oye pa'iquë'ni, yë'ë?”

³¹ Seina cahuë:

“Jesucristoni sehuojë'ë. Sehuoni huasosiquë pa'ija'quë a'ë, më'ë. Cui'ne më'ë huë'e acohua'i huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

³² Ja maca ite cui'ne si'aohua'i i huë'e acohua'ire mai Ejaë cocare quëahuë. ³³ Jare iti quëa tëji maca, cosicohua'ire ñaquëpi Pablöre cui'ne Silasre si'sese'e a'si tsoapi. Ja jeteyo'je i cui'ne si'aohua'i i huë'e acohua'i oco do cuañohuë. ³⁴ Do tëjisi maca tumanı Pablöre cui'ne Silasre i huë'ena sani aopi. I cui'ne i tsëcapë acohua'i Maija'quëre sehuosicohua'i pa'ijë ai sihuahuë.

³⁵ Nea hue'ña pa'i maca pai yo'oye ñani ca de'huacohua'ipi Pablöre cui'ne Silasre eto saojë'ë cajë cosicohua'ire ñaquëre quëaja'a soldado paire jëjo daohuë. ³⁶ Sani quëarena, cosicohua'ire ñaquëpi capi, Pablöre:

“Pai yo'oye ñacohua'ipi yë'ere mësarute eto saojë'ë, cuañehuë. Jaje pa'iyë sëte señajë de'oye saijë'ë, yure.”

³⁷ Caquëna, Pablöpı capi:

“Quëañu'u cajë daisicohua'ire soldado paire yëquë romano paini mësarı ti co'aye yo'ose'eje cama'pë do'i peocohua'ini si'a pai ñajëna, si'sehuë. ¿Yure jaje yo'osicohua'ipi yahuerëpa etoñu'u cayë? Jaje yo'oye coeyë, iti yëquëre cosicohua'ipi dani eto saojajë.”

³⁸ Caquëna, soldado paipi sani romano pai a'ë, quëarena, pai yo'oye ñani ca de'huacohua'ipi quëquëhuë. ³⁹ Quëquësicohua'ipi dani pai yo'oye ca de'hua ëjaohua'ipi yëquë mësarute co'aye yo'ose'e oijë'ë cajë sei'ë, Pablöre cui'ne Silasre. Jaje canı etoni iye daripëpi etani saijë'ë cajë sei'ë. ⁴⁰ Setena, Pablöpı cui'ne Silaspi co hue'ñapi etani Lidia huë'ena saë'ë. Sani sehuosicohua'ire ñajë cui'ne jëoma'pë tuijë'ë cajë yëhuo tëjini etani saë'ë.

17

Tesalónica Daripë Acohua'i Sañope Yo'ose'e

¹ Pablo cui'ne Silas saicohua'ipi Anfıpolis cui'ne Apolonia dari sa sani Tesalónica daripëna tı'ahuë. Tı'arena, jarote Israel pai tsi'si huë'ena paji'i. ² Pa'ina, Pablöpı i nonı yo'oröjainë sëte Israel pai tsi'si huë'ena saji'i, toasö semanarepa huajë mu'se ñape sai iohua'i ja're Maija'quë toyapëre ñaquë iti cayeje pa'ye, ³ caquë quëaquëpi. Jesús ju'isiquëpi cui'naëpi huajëquë huëiye pa'iji. “Jaje pa'ina, yë'ë mësarute quëaquë Jesús i api, maire huasoquë.”

⁴ Caquëna, Israel pai acohua'ipi sehuoni Pablona cui'ne Silasna tsiohuë. Cui'ne jai pai Maija'quëre secohua'ipi griego paıje sehuohuë. Sehuojëna, cui'ne jai pai ëja nomiohua'ijë sehuohuë. ⁵ Jaje sehuojëna, ñani oijë pëijë Israel pai sehuoma'cohua'ipi co'a pai ma'ñare nema'pë co'a nëcaröjaicohua'ini tsi'sohuë, jaohua'ipi ca huëojëna, si'a pai daripë pa'icohua'ipi pëti huëoni jösa yo'ojë cajajë cajë. Jaje yo'ojëna, tsi'sisicohua'ipi Pablönı cui'ne Silasni coejë Jasón huë'ena tomejani cacani jösa yo'ohuë, pa'ijëna, tseani etoni paina isiñu'u cajë. ⁶ Yo'ojëna, iohua'i cajë yo'ocohua'ipi peojëna, coa pa'iohua'ini Jasónni cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ini tseani quërë etoni ja daripë pai ëjaohua'i quë'rona sahuë. Sani cuijë cahuë:

“Icohua'ipi si'a hue'ña pa'icohua'ire tiñe pa'iyena ponajë yo'ocohua'ipi iñoje dani yo'oyë. ⁷ Yo'ojëna, Jasónpi iohua'ire oi i huë'ena pëaye isipi. Jaje yo'ocohua'i si'aohua'i César si'a pai ëjaë cuañese'ere sañope yo'oyë. Yo'ojë cayë, yequë pai ëjaërepa pa'iji, Jesu api irepa cayë.”

⁸ Cajëna, ja daripë acohua'ipi cui'ne iohua'i ëjaohua'ipi asani ¿ja jerepa yo'ocohua'i a'ni? cuasa huëohuë. ⁹ Cuasajëta'are Jasónpi cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ipi mësarı cuañëne tı'acaija'cohua'i a'ë canı curiquëre isi nëoni eto cuañohuë.

Pablo Cui'ne Silas Bereare Pa'ise'e

¹⁰ Ja ñami sehuosicohua'ipi esa Berea daripëna saijë'ë cajë jëjo saohuë, Pablöre cui'ne Silasre. Jëjo saojëna, saısicohua'ipi tı'ani Israel pai tsi'si huë'ena cacahuë. ¹¹ Berea

acohua'i Israel pa'i de'o pa'i paë'ë. Tesalónica pa'ire sa tēto saiscohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi Pablo quēaye de'oye asajē nuñerepa quēaquē cajē si'a mu'señapi Maija'quē toyapēre ñahuë. ¹² Jaje yo'ojē jai pa'i Israel pa'i acohua'ipi sehuohuë. Sehuojēna, cui'ne griego pa'i emēohua'i cui'ne ēja nomiohua'ijē sehuohuë. ¹³ Sehuojēna, Pablopi Bereana Maija'quē coca quēaquē pa'iji asani Tesalónica Israel pa'ipi Bereana dani Pablōre pa'ipi jōsa yo'o ja'ñe ne huëohuë. ¹⁴ Jaje yo'o huëojēna, sehuosicohua'ipi Pablōre esa eto saohuë, jai tsiaya tē'tēpa quē'rona. Jējo saojēna, coa Silaspi cui'ne Timoteopi conī pēahuë, Bereana. ¹⁵ Pēarena, Pablōre conī saijē sasicohua'ipi Atenas daripēja'a jēojani co'ihuë. Co'ijē Timoteore cui'ne Silasre Pablo esa daijē'ë case'ere dani quēahuë.

Pablopi Atenas Daripēre Pa'iyē

¹⁶ Pablopi Silasre cui'ne Timoteore Atenas daripēpi pa'i utequē si'a hue'ña pa'i de'huasi diusure pase'e pa'ijēna, ñaquē oji'i, co'ayerēpa yo'oye'ni cuasaquē. ¹⁷ Jaje pa'ina, Israel pa'i tsi'si huë'ena cacaquē Israel pa'i ja're cui'ne Maija'quēre secohua'i ja're conī capi. Caquē cui'ne si'a mu'señapi huero hue'ñana tsi'sisicohua'irejē yēhuoquē capi. ¹⁸ Caquēna, pa'i pa'iyē asacohua'i epicúreos pa'ipi cui'ne estoicos pa'ipi ite ca huëoni cajē yecohua'ipi cahuë:

“¿Iquere iquē caquē'ni, jai cocaë maca?”

Cajēna, yecohua'ipi cahuë:

“Yequē pa'i diusuohua'i ayere quēacaiquē api cuasayē.”

Jaje cahuë, Pablopi de'o coca Jesús ayere cui'ne i ju'isiquēpi huëise'ere quēaquēna. ¹⁹ Ja maca Pablōre Areópago çutihuëna sahuë, ējaohua'i tsi'si hue'ñana. Sani ite se'ë:

“¿Yēquē asaye yēyē, iquē huajē ye'yaye a'ni, iye mē'ë yēquere quēaye? ²⁰ Yēquē asa ma'ñere mē'ēpi caquēna, asa jujani ¿iquere mē'ë caye quēaquē'ni? cajē se'ñe, mē'ëre.”

²¹ Atenas pa'ipi cui'ne ti pa'ipi iti maca pa'icohua'ipi ja'a yo'ose'ere pase'e asacohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'i sēte jaje cahuë.

²² Cajēna, iohua'i joporepa pa'iquēpi Pablo huëni nēcani Areópago çutihuëpi nēcaquē iohua'ire capi:

“Atenas pa'i yē'ë mēsarute ña'ñe cato mēsaru diusuohua'ire cuasañu'u cajē ai yējē yo'ocohua'i a'ë. ²³ Jaje yo'ocohua'ini yē'ë mēsaru se hue'ñana cacani iti tēojē se hue'ñana ñeje toyase'e pa'ina, ñahuë: ‘Ti pa'i ñama'a diusure se hue'ña'ë.’ Jaje pa'ina, yē'ë, jaë mēsaru ti ñama'pē se diusu ayere quēaquē a'ë.

²⁴ Jaēpi yeja cui'ne iote pa'iyē nesiquē jaje pa'ina, i api, ma'tēmo cui'ne yeja ējaērepa. Jaje pa'ipi pa'i nesi huë'ñare pa'ima'quē api. ²⁵ Paini necaijē'ë, yē'ere cama'quē api. I api, maire pa'iyē si'aye yē'eye cui'ne yequē co'amañaje isisiquē.

²⁶ Te'ire pa'ire de'huasiquēpi jaēpi te'ipi jai pa'i daripēa nepi, Maija'quēpi si'a yeja pa'ijajē caquē. Jaje pa'ina, i'ipi iohua'i pa'ija'to cui'ne ite iohua'i co'eja'a macajē ca nēopi.

²⁷ Jaohua'ipi Maija'quē mai quēno macare pa'iquēta'are coa cuasarepa ina co'e ti'ajajē caquē nepi. ²⁸ Jaje pa'ina, mai ina pa'iyē, huajēcohua'i pa'ijē cu'iyē. Mēsaru aipē ta'ñe coca cacohua'i case'erepa: ‘Mai cato Maija'quē tsēcapē acohua'i a'ë’.

²⁹ Jaje Maija'quē tsēcapē acohua'i sēte pa'i iohua'i cuasayēpi huëojē curiquēpi, po curiquēpi cui'ne quēnapi de'huase'ere Maija'quējē pa'i api, cuasama'pē pañu'u. ³⁰ Ai tsoe cato Maija'quē pa'i huesējē yo'oye coa ñaquē paj'i'i. Jaje pa'isiquēta'a yure cato Maija'quē cuañeji, si'a hue'ña pa'icohua'ire ina sehuojē daijē'ë caquē. ³¹ Jaje pa'ina, Maija'quēpi pa'i yo'ose'e nuñerepa caquē ne de'huaja'a mu'se ca nēopi: Jesu api, ja yo'oye yo'oja'quē, i jo'ya nesiquēpi. Jaje pa'ina, Jesuna cuasayē pa'iji caquē si'aohua'ire iñopi, ju'isiquēni huëoquē.”

³² Jaje ju'isicohua'i huëiye ayere caquēna, asani cue'cuehuë. Cue'cuejēna, yecohua'ipi cahuë:

“Yequē mu'se asañu'u, mē'ë caye.”

³³ Cajēna, jaohua'ire quēaye jēopi. ³⁴ Jaje pa'iquēta'are yecohua'ipi sehuohuë. Sehuoni i ja're conī tsiohuë. Cui'ne jaohua'i ja're conī paë'ë, Dionicio. Cui'ne te'e nomio

Dámaris hue'eco paco'ë. Jaohua'i cato Areópago tsëcapë acohua'i paë'ë. Pa'ijëna, cui'ne yecohua'ijë conì paë'ë, iohua'i ja're conì.

18

Pablo Corinto Daripëre Pa'ise'e

¹ Jaje yo'o tējini Atenaspi etani Corinto daripëna saji'i, Pablo. ² Jarona te'ire Israel paire Aquilare tì'api. Jaë cato Ponto yeja aquë paji'i. Jaje pa'ipi Pablo ja yè'ta'a tì'ama'në Aquila cui'ne i paco Priscilapi conì Pontona tì'asicohua'ipi paë'ë. Jaohua'i cato Italiapi etani daisicohua'i paë'ë. Claudio romano pai ëjaëpi si'a Israel pai Roma pa'icohua'i etaye pa'iji caquë cuañequëna, etasicohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ini Pablo do'i ñasi'i caquë saji'i. ³ Sani iohua'i ja're conì pëapi. Iohua'i neñeje pa'ye ca'nipi huë'ña nequë sëte iohua'i ja're conì nesi'i caquë pëapi. ⁴ Pëasiquëpi pa'i si'a huajë mu'seña Israel pai tsi'si huë'ena sai quëapi, Israel paire cui'ne yequë paire asare pajajë caquë.

⁵ Macedonia pa'icohua'ipi Silas cui'ne Timoteo conì tì'asi maca Pablopi si'a mu'seña Maija'quë coca quëa huëoni quëaquë judío paire capi. Jesús paji'i, maire huasoquërepa.

⁶ Jaje caquëna, jaohua'ipi ite sañope cajë pë'ë. Pëijëna, Pablo ña jujani iohua'ire sañope cayere iñosi'i caquë i ju'i care ta'të topi. Ta'të toni capi, iohua'ire:

“Mësaru do'i pasipi mësaru ne huesëye, yë'ë do'i peosipi. Jaje pa'ina, yurepi jerepa cato judío pai peocohua'ina sani Maija'quë coca quëaja'quë a'ë.”

⁷ Cani tsi'si huë'ñapi etani Justo huë'ena saji'i, Maija'quëre sequë huë'ena, Israel pai tsi'si huë'e quëno maca pa'i huë'ena. ⁸ Jaje pa'iquëta'are Israel pai tsi'si huë'e ñacohua'i ëjaërepa Crispo hue'equëpi Maija'quë coca asani sehuopi. Sehuoquëna, cui'ne si'aohua'i i tsëcapë acohua'ijë sehuohuë. Sehuojëna, cui'ne Corinto daripë acohua'ijë jai pai sehuohuë. Sehuorena, oco dopi, sehuosicohua'ire. ⁹ Jaje yo'oquë pa'ina, te'e ñami Ejaëpi cani ñañeje pa'yeja'a ñani capi, Pablöre:

“Ca'rama'ë pa'ijë'ë, coca quëaye, jëoma'ë cajë'ë. ¹⁰ Yë'ë coca sehuoja'cohua'ire iye daripë acohua'ire jai paire payë. Yë'ëpi më'ë ja're conì pa'iyë. Pa'ina, më'ëre paipi co'aye yo'o tì'añe paja'cohua'i a'ë.”

¹¹ Caëna, asani Pablopi Corintona te'e ometëcahuë jopore paja'a pëani pa'i Maija'quë cocare ye'yapi, iohua'ire.

¹² Jaje yo'oquë pa'ina, Acaya pai ëjaë Galión pa'i maca judío paipi Pablöre sañope yo'oñu'u cajë tsi'sihuë. Tsi'sini tseani sahuë, pai yo'oye ca de'hua huë'ñana. ¹³ Sani iohua'i ëjaëre cahuë:

“Iquëpi cuañese'e cayeje pa'ye yo'oma'pë, tiñe Maija'quëre seña pa'iji caquë paire ye'yaquë api.”

¹⁴ Cajëna, asani Pablopi casi'i cuasaquëna, Galiónpi du'ruja'a capi, Israel paire:

“Co'aye yo'ose'ere panita'a paire huani jëose'ere yo'ojë catota'a mësaru Israel paire asa catira'huë. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato coa coca yë'ose'e case'ere, mami ayere, cui'ne mësaru cuañeñe ayere yo'ojë cayë. Jaje pa'iyë sëte mësaruse'e ne de'huajë'ë. Mësaru yo'ojë cayere cui'na maca yo'oquë caye coeyë.”

¹⁶ Jaje cani pai yo'ose'e ca de'hua huë'ñapi eto saopi, iohua'ire. ¹⁷ Eto sauna, pai yo'ose'e ca de'hua huë'ña tiña macare pana Sóstenesre tseani tē'cahuë. Jaë cato Israel pai tsi'si huë'e ñacai ëjaë paji'i. Jaje yo'otojë Galión cato co'a ju'i ñañe papi, iohua'i yo'oye.

Pablopi Tijupë Antioquána Saiye

¹⁸ Ja yè'ta'a Pablo Corinto daripëna pëasiquëpi tose mu'seña paji'i. Pa'iquëpi sai huëoni sehuosicohua'ire saiye, caquë pëpa tējini sai Priscila cui'ne Aquila ja're conì saji'i. Siria yejana yohuëja'a ja yè'ta'a yohuë aya mëima'në Cencreana naña peo ca'topë hueopi, i nesi'i ca nëose'ere yo'o tì'asi'i caquë. ¹⁹ Jaje yo'osi jeteyo'je Efesona tì'ahuë. Tì'ani Pablopi Priscilare cui'ne Aquilare jëoni Israel pai tsi'si huë'ena saji'i. Sani Israel pai

tsi'sicohua'i ja're coca capi. ²⁰ Caquëna, asani iohua'ipi ite pëajë'ë cajë sei'ë. Sejëna, pañë, pëaye cani. ²¹ Pëpani sai capi:

“Maija'quëpi yëna cui'naëpi yeque co'ini ñasi'i.”

Cani ja jeteyo'je yohuëna aya mëni Efesopi yequë hue'ñana saji'i. ²² Ja maca Cesareana tì'ani sehuosicohua'ire pëpasi'i caquë Jerusalénna saji'i. Sani jaropi yureta'a Antioquíana saji'i. ²³ Sani jarona tsoe maca pani yureta'a cui'naëpi cu'i huëo cōpi, paï ñape darina, Galacia cui'ne Frigia yeja daripëana, sehuosicohua'ire tutu quë'iohua'ire quëa huasoquë.

Apolos Efeso Paire Yëhuoye

²⁴ Ja mu'seña te'i Israel paï aquëpi Apolos hue'equëpi Efesona tìtapi, Alejandría daripë aquëpi. Jaë cato ai ta'ñe coca caquë cui'ne Maija'quë toyapë ai de'oyerepa asaquë paji'i. ²⁵ Jaje pa'ipi mai Ejaërepa coca pa'iyena ye'yesiquë paji'i. Jaje pa'ipi tuturepa caquë Jesús ayere tiñarepa ye'yapi, coa Juan oco doyese'e asaquëta'a. ²⁶ Jaje pa'ipi Apolos Israel paï tsi'si huë'ena jai paï asajëna, caquëna, Priscila cui'ne Aquilapi asani ite te'ire tirona sani quëahuë, ai tiñarepa Maija'quë coca ayere. ²⁷ Quëasiquëpi Apolos Acayana sasi'i caquë yo'oquëna, sehuosicohua'ipi i sai ja'ñe cōcaë'ë. Cōcaijë cui'ne te'e carta toyahuë, Acaya sehuosicohua'i pa'icohua'ina de'oye ite pëpacaijë'ë cajë. Jaje yo'orena, Acaya tì'ani Maija'quë oi do'ipi sehuosicohua'ire ai de'oyerepa cōcaji'i. ²⁸ Cōcai si'aohua'i ña hue'ñana Israel paire toyapëna ñaquë Jesús irepa maire huasoquë paji'i caquë sañope capi. Iohua'ijë më'ë coa cayë caye peoyere papi, capi.

19

Pablo Efeso Pa'iyë

¹ Apolos Corintore pa'ina, Pablopi cuti quë'roja'a sa sani Efesona tì'api. Tì'ani jarona jai paire sehuosicohua'ire tì'api. ² Tì'ani jaohua'ire seji'i:

“¿Mësaruru sehuo maca de'o joyo tsio daquë?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Pani, de'o joyo pa'iyë ayeque caye yëquë ti asama'cohua'i a'ë.”

³ Cajëna, Pablopi capi:

“¿Iquere asajë do cñañore'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Juan oco doquë quëase'ere asani sehuojë do cñañosicohua'i a'ë.”

⁴ Cajëna, Pablopi capi:

“De'oji, Juan cato co'aye yo'ose'ere jëoni Maija'quëna ponëcohua'ini oco dopi, doquë capi: ‘I jeteyo'je daiquëni sehuoye pa'iji.’ Jaëre cato Jesuni.”

⁵ Jaje caquëna, asani Jesuni ire papi cuasani sehuorena, Ejaë Jesús mamipi cani dopi, iohua'ire. ⁶ Dosicohua'ini Pablopi jëñapi patoquëna, de'o joyopi iohua'ina tsio daji'i. Tsio daina, yequë cocapi cajë yo'ohuë. Yo'ojë Maija'quë cayere asajë yecohua'ina se quëahuë. ⁷ Iti jaje yo'osicohua'i cato doce ëmëohua'i paë'ë.

⁸ Pablopi paire Maija'quë cñañe te'te ayere quëare pasi'i caquë ti ca'rama'ë toaso ñañëohua'ire Israel paï tsi'si huë'ena sai capi. ⁹ Caquëna, yecohua'ipi sehuocaiye pajë, si'aohua'i ña hue'ñana huajë ma'a Pablo ye'yaye co'aye a'ë cahuë. Cajëna, Pablopi jaohua'ire jëoni sehuosicohua'ise'ere huani sapi, Tiranno coca ca huë'ena. ¹⁰ Jarona sani si'a mu'señapi coca caquë jajese'e caya ometëcahuëa yo'opi. Yo'oquë pa'ina, Asia provincia yeja pa'icohua'ipi Israel païpi cui'ne Israel paï peocohua'ipi Ejaë coca asahuë. ¹¹ Jaje yo'oquëna, Maija'quëpi Pablo ja're pa'i jaiye paï yo'o tì'a ma'ñe yo'opi. ¹² Yo'oquëna, Pablo ju'i cñañapi cui'ne a'ri tëno ca'ti pëa i papise'epi ju'icohua'ina sani nejëna, ju'icohua'ipi co'yahuë. Cui'ne huati quë'iohua'ijë huatire eto sao cñañoñuë. Ja jerepa yo'opi.

¹³ Jaje yo'oquëna, ñani cui'ne Israel pajje paë'ë, ma'aja'a cu'ijë huati joñoapi paire pa'iye eto saohua'ijë, coa yo'ocohua'i. Jaohua'ipi cuasahuë, Jesús mamipi cajë huatire eto saoye pa'iji. Cuasani huati joñoare cahuë:

“Pablo quëaquë Jesús mamipi cuañeñë, etajë'ë.”

¹⁴ Iye yo'oye cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa Israel paj Esceva siete mamajëpi yo'ohuë. ¹⁵ Jaje yo'ocohua'ini yequë mu'se huati joyopi ïohua'ire sañope sehuaquë capi:

“Jesure asayë, cui'ne Pablöreje asayë. ¿Mësaruta'a ne a'ni?”

¹⁶ Caquë jare ïti macapi huati quë'ipi jaohua'ire tuturepa yo'oquë tseani a'si neina, a'si quë'ïohua'ipi caña peñoa huë'epi etani cati saë'ë. ¹⁷ Iye yo'ose'ere si'aohua'i Efeso pa'icohua'i griego paj cui'ne Israel paj asani ca'rahuë. Jaje yo'ojëna, Jesús mami jerepa ai de'oye a'ë, si'a huë'ña pa'icohua'i cahuë.

¹⁸ Jaje cui'ne jai paj sehuosicohua'ipi ïohua'i co'aye yo'ose'ere jai paj ña huë'ñana oijë quëahuë. ¹⁹ Quëajëna, cui'ne jai paj ja'në dahuëohua'i pa'isicohua'ipi ïo dahuë toyapëre paj ña huë'ñana dani ëohuë. Ja toyapë do'ire cuëcua ña'ne cato cincuenta mil curiquë të'ñarepa do'i paji'i. ²⁰ Jaje yo'oco mai Ejaë coca jerepa jai sacco'ë, si'a huë'ña ïo tuture paire ïñoco.

²¹ Ja jeteyo'je Pablo Macedoniana cui'ne Acayana do'i sani cui'ne jaropi Jerusalénje do'i sasi'i cuasapi. Cuasaquë yequeje capi, jaro Jerusalén saisi jeteyo'je Romaje saija'quë a'ë. ²² Jaje caquë Timoteore cui'ne Erastore ïti cõcaicohua'ire cayaohua'ire Macedoniana jëjo saopi, ïse'e ja yë'ta'a Asia vejana a'ri maña pëaquë.

Efeso Acohua'i Sañope Yo'ose'e

²³ Ja mu'seña Efeso daripë pa'icohua'ipi ai josa yo'ojë cahuë, huajë ma'a ayere. ²⁴ Demetrio po curiquë de'huaquëpi ca huëouna. Jaëpi diusa Diana huë'eje pa'ye a'ri huë'ña maña nequë paji'i. Jaje nequëpi ïte cõcaicohua'ire jaiye curiquë ïsiquë paji'i. ²⁵ Jaëpi ïte cõcaicohua'ire cui'ne ï neñeje pa'ye necohua'ire tsi'sopi. Tsi'soni capi:

“Ejaohua'i mësarupi asayë, iye a'ri huë'ña de'hua do'i mai de'oye pa'iye. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are jaë Pablopï mësarupi asajë cui'ne ñajëna, caji, paj de'huase'e diusu peoye a'ë. Jaje caquë jai paire ye'ya huesoji, ï cayena. ïño Efeso paire cui'ne si'a Asia provincia pa'icohua'ire jaje ye'yaji. ²⁷ Iye ï jaje ye'yaye ai co'aji, mai co'amaña peo huë'ña ne huesëye pa'iji, cui'ne diusa Dianaje ïo yure do'i quë'io pa'iye peo huë'ña tomeñe pa'iji. Jaje tomeni iye diusa co'a coa cue'cue cuañoja'coa. Yure iye provincia Asia pa'icohua'i tseçopi cui'ne iye yeja si'a yeja pa'icohua'i tseçopi carajasio.”

²⁸ Caquëna, asani pëtiteni tutu cuijë cahuë:

“Pa'ijë'ë, Diana Efesios paj ja'corepa.”

²⁹ Jaje yo'ojë cajëna, si'a ïti daripë acohua'i coa huesë asahuë, ïohua'i yo'ojë caye. Jaje yo'ojë cajë Pablöre cõcõhua'ire cayaohua'ire Macedonia acohua'ire Aristarcore cui'ne Gayore tseani quë'rëjë sahuë, paj tsi'sijë ña huë'ña quë'rore pana. ³⁰ Jaje yo'ojëna, Pablopï paire casi'i caquë yo'oquëna, sehuosicohua'i ïte ësehuë. ³¹ Cui'ne jaro ëjaohua'i pa'ï huë'ñare yecohua'i ëjaohua'ipi Pablöre ñacohua'ique paë'ë, pa'ijë jaohua'ijë ai ësehuë, cõni yo'oquë cama'ë cajë. Jaje pa'ina, ïte quëaja'cohua'ire jëjo saohuë. Pablo quë'rona. ³² Jaje yo'o maca, cato ïti tsi'sisicohua'i cato de'huarepa yo'ojë cahuë, yecohua'i tiñe cuijëna, cui'ne yecohua'i ai yeque cajëna, yo'ohuë. Jaje yo'ohuë, paj. Coa ca huëosi do'ire huesërepa tsi'sini, jai paj yecohua'i ïti cajë tsi'sise'equë huesëhuë. ³³ Jaje jai paj huesëjëna, Alejandroje huesëquëna, yecohua'ipi quëahuë, ïti cajë tsi'sise'e. Jaëni judío paipi coca cajë'ë cajë jëjo eto necohuë, paj ña huë'ñana. Ja maca Alejandroje paire coca casi'i judío paj ayere caquë jëñapi yo'opi. Yo'oquëna, ³⁴ ijë judío paipi casi'i caquë yo'o'ji asani ai tutu cuihuë, caya horas:

“Pa'ijë'ë, Diana Efesios paj ja'co.”

³⁵ Cuijë pejë jëorena, ïti daripë pa'iye toyaquëpi capi, paire:

“Efesios paï asajë'ë, si'a paï iye yeja acohua'i asayë, iye daripë pa'icohua'i si'aohua'i Dianate ne huesoma'pë paye pa'iji case'e. Cui'ne ma'tëmopi tômesi quënaorejë ñacaiye pa'iji, asayë. ³⁶ Jaje pa'iye sête co'arepa huëojë co'aye yo'oma'pë pa'ijë'ë. Du'ru macarepa ai cuasajë'ë, je huesëjëna, airepa yo'ojë caye'ni. ³⁷ Iconi mësarü tseani dasicohua'i co'aye caye pahüë, mai ja'core pare. ³⁸ Jaje pa'ina, Demetriopi cui'ne i ja're yo'ojë cacohua'ipi yecohua'ire sañope cayere pani paï yo'ose'e asani ca de'huacohua'ina quëajë'ë. Jaohua'i pa'iyë, mësarü yëye ëjaohua'ina cajë'ë. Ja maca paï ñape mësarü pa'iyë quëa de'huajë ne de'huajë'ë. ³⁹ Mësarupi yequë co'amañare seña pacohua'i pani jai paï de'oyerepa tsi'si sitona coca caye pa'iji. ⁴⁰ Yure iye yo'ose'e co'aji. Ejaohua'ipi asani maire caye pa'iji coa josa yo'ojë cacohua'ire. Iquere yo'ojë care'ni, cajë seto quëaye peoji. ¿Jere quëaye'ni, iti cajë yo'ose'e peoto?”

⁴¹ Jaje se ca tējini jeopi, iti yo'oye.

20

Pablo, Macedonia, Cui'ne Greciana Saiye

¹ Josa yo'ojë ca tējisi jeteyo'je Pablopi sehuosicohua'ire soini yëhuo tējini saiye caquë pëpani Macedoniana saji'i. ² Sani si'a hue'ña jaro pa'i daripëana do'i sai sehuosicohua'ire sihua ëaye yëhuo huasoquë cuji'i. Cuni tējini jeteyo'je Greciana tï'api. ³ Tï'ani jaronä toaso ñañëohua'ire pëapi. Pëasiquëpi pa'iquëpi Siriana sai yohuëna aya mëni tējiquëpi ite judío paï huañu'u cajë cui'ñase'ere asapi. Asani Macedonia yejaja'a cui'naëpi tëtö sai quëopi co'isi'i cuasapi. ⁴ Cuasani saina, i ja're conï saë'ë, Sópater Berea aquë, Pirro mamaquë, Aristarco, Segundo Tesalónica acohua'i, Gayo Derbe mamaquë, Timoteo, Tíquico. Cui'ne Trófimo Asia yeja acohua'i saë'ë. ⁵ Saisicohua'ipi Maija'quë do'ijëpi yëquëre Troaspi utehuë. ⁶ Utejëna, yëquëpi levadura co'mema'a aó aña tsi'sini yo'o tējini, Filipos daripëpi etani jai yohuëja'a cinco mu'seña saijë tï'ahuë, Troasna. Tï'ani jaronä siete mu'seña pëahuë.

Pablo Troas Pa'iyë

⁷ Huajë mu'se pa'ina, Jesús yo'ose'ere cuasajë aó jë'yeni aña'u cajë tsi'sisicohua'ipi pa'ijëna, Pablopi ñatasi mu'se saiyeque pa'iji caquë ai yëhuopi, ñami jopo pa'i macare paja'a. ⁸ Yëhuoquëna, ëmëje'repa tu'rihuëna tsi'sisicohua'ipi paë'ë, jaiye toa tsëopëa tsëo sitore. ⁹ Pa'ijëna, te'i posë Eutico hue'equëpi hue'se ña sa'rona ja'rusiquëpi ñuji'i. Ñu'iquëpi, Pablopi airepa tsoe quëaye sête cai huëoni yureta'a canï huesëni jaro toaso ya'ripa ëmëje're papi tømepi. Tømëina, ju'isiquëni coani huëohuë. ¹⁰ Jaje ju'isiquëni oarena, Pablopi cajeni jai capi posëna jani su'cuapi. Su'cuani capi, sehuosicohua'ire:

“Quëquëma'pë pa'ijë'ë. Huajëquë api.”

¹¹ Cani ja jeteyo'je, ja'në pa'i sitona mëni aó yëtoni ani jare Maija'quë coca quëaquë ñatapi. Ñata tømëquëna, caye jëoni saji'i. ¹² Saina, yecohua'ijë tsihua'ëre huajëquëre sahuë. Sajë ai sihuajë saë'ë, iti yo'ose'ere cuasajë.

Mileto Saiye

¹³ Cutihuëja'a sasi'i caëna, yëquëpi du'ru saë'ë, yohuëja'a Asón daripëna. Jaronä Pablöre i case'ejë pa'ye ayañu'u cajë. ¹⁴ Yo'osicohua'ipi Asónna ite tï'ahuë. Tï'arena, aya mëquëna, sani i ja're conï Mitilenena tï'ahuë. ¹⁵ Tï'asicohua'ipi jaropi sani se ñatasi mu'se Quío daripë je'ñere paja'a sa saë'ë. Sa sani se ñatasi mu'se, Samos yo sa'rona tï'ahuë. Tï'asicohua'ipi se ñatasi mu'se Meletona tï'ahuë. ¹⁶ Jaje yo'ohuë, Pablopi esa Jerusalëna tï'ani du'ru quëise'e tëa fiestare pasi'i caquëna. Ipi Efesona saisiquë pani Asia yejana ai tsoe pëayere coequëna, jaje yo'ohuë.

Efeso Sehuosicohua'ire Yëhuoye

17 Miletore Pablo pa'i Efeso sehuosicohua'i ějaohua'ire soipi. 18 Soina, asani datena, capi, jaohua'ire:

“Yě'ě du'ru macarepa Asiana tĭ'asi mu'se aquěpi yě'ě pa'i yo'ose'e asacohua'i a'ě, měsaru. 19 Si'aně měsaru ja're pa'i jerepa pa'i a'ě caquě yo'oma'ě mai Ęjaěre necaiyě. Israel paipi yě'ěre jaiye josa yo'oñu'u cuasajě yo'o jopopi ai yo'oquě měsarute otare papi oi quěahuě. Jaje pa'ina, 20 měsarute de'oye pa'iyě isiyere quěa jujani jeoma'ě pa'i tsi'si hue'ñana cui'ne měsaru hue'ñana cui' quěarojaě'ě. 21 Jaje quěaquě Israel paire cui'ne griego paireje cahuě, Maija'quěna poněni mai Ęjaě Jesucristore sehuojě'ě.” 22 Jaje měsarute quěasiquěpi yureta'a joyore papi Jerusalěna saiye pa'iji caquě yě'ěre cuañequěna, jaronasaija'quě a'ě, yě'ěre yo'o ja'ñe huesěquě. 23 Coa iyese'e de'o joyo quěaquěna, asaquě pa'iyě, mě'ěre co hue'ñapi cui'ne ai yo'oyepi uteji. Jajese'e caji, yě'ě sai daripěa ñape. 24 Jaje pa'iquěta'are yě'ě cato, yě'ě pa'iyere ai oi me neja'quě a'ni cama'ě pa'iyě. Coa sihuaquě yě'ě pani těji macaja'a de'o cocare Maija'quě paire oiyere Ęjaě Jesús quěacaijě'ě caquě isise'ere ne saoyese'e pa'iji.

25 Měsaru yě'ě quěaquěna, Maija'quě cuañe tě'te asasicohua'i yě'ěre tijupě ña coñe paja'cohua'i a'ě. Jaje yure cato asayě coa caye pañě. 26 Jaje pa'ina, měsarute caye yěyě, měsaru acohua'ipi ne huesěto yě'ě quěama'ě pa'isi do'i peosipi. 27 Měsarute tsoe si'aye Maija'quě cuasa něose'ere yo'ose'ere si'aye yahueye peoyerepa quěahuě. 28 Jaje pa'iyě sěte měsaruja'a co'ye ñare pajě pa'ijě, ĩ tsie do'ipi huerosicohua'ire si'a sehuosicohua'ire Maija'quě tsecohua'ire yěi ñamare ñacohua'i yo'oyeje pa'ye de'oye ñacaijě'ě, de'o joyopi měsarute ñacaicohua'i pa'ijajě caquě nesicohua'i sěte. 29 Yě'ě saisi jeteyo'je yai ai yěyeje pa'iohua'ipi sehuosicohua'ire nejo saonũ'u cajě yecohua'ipi daija'cohua'i a'ě. 30 Yequeje jare měsaru acohua'ipi cosoyere ye'yajě yo'oja'cohua'i a'ě sehuosicohua'ipi johua'ini tuijajě cajě. 31 Yě'ě měsaru ja're toaso ometěca pa'i mu'señapi cui'ne ñamiñapi otarepa oi pa'i ñapere yěhuoye jeoma'ě yěhuose'ere huaněyema'pě jare cuasajě ñare pajě pa'ijě'ě.

32 Maija'quě do'ijě, měsarute Maija'quěna cui'ne ĩ oi coca cayena isi něoñě. Ja coca tutu quě'yepi měsaru joña jerepa de'oye cuasaye necaiyena cui'ne si'aye ĩ ca něose'ere ĩ de'o paina isiyena. 33 Yecohua'i co'amañare, curiquěre, cañare oima'ě paě'ě. 34 Coa ai jerepa yě'ě jětěpi nequě yě'ěre caraye tĭ'aquě pahuě. Paquě cui'ne yě'ě ja're conĭ pa'icohua'ireje coçaě'ě, yě'ěpi nequě. Jaje yo'oye měsarupi ñahuě. 35 Ñajěna, měsaruteje jaje co'amaña nejě yecohua'ire co'amaña peocohua'ire coçaicoa caquě ye'yahuě, si'aněpi. Jesús caquě pa'ise'ere cuasaquě ĩ case'e cato caji: “Isi cuañoni sihuaye jerepa sihuaye pa'iji, yecohua'ina se isini.”

36 Ca tějini Pablo do're ja'runi Maija'quěre seji'i, johua'i ja're conĭ. 37 Ja maca Pablora ai oijě su'cuani sihuahuě. Jaje yo'ohuě, ĩpi yě'ěre tijupě ña coñe paja'cohua'i a'ě caěna. Ja maca yureta'a te'e saijě sani ĩ sai yohuě quě'rore paja'a jeojaě'ě. 38 Pablopĭ yě'ěre tijupě ti ñaño paja'cohua'i a'ě case'e cuasajě ai oicohua'i paě'ě. Pa'ijě Pablo ja're conĭ yohuěja'a saě'ě.

21

Pablopĭ Jerusalěna Saiye

1 Maija'quě do'ijěre jeoni aya měni te'ere papi Cos daripěna saě'ě. Sani ñatasi mu'sepi Rodasna tĭ'ahuě. Tĭ'ani jaopi Patarana saě'ě. 2 Sani Patarana jai yohuě tĭ'ahuě, Fenicianasai conĭ tĭ'ani ĩona ayamě'ě. 3 Aya měni saicohua'ipi Chipre saodohuě coa ñajě saě'ě. Ari tě'tere pa'iona, ñajě saicohua'ipi Siriana tĭ'ahuě. Tĭ'ani Tiro yo sa'rona co'amaña ma'ñe pa'iyě sěte jaronasai yohuě sě'ao. 4 Sě'aona jaronasai Maija'quě do'ijěre tĭ'ahuě. Tĭ'ani johua'i quě'rona pěahuě, sěte mu'seña. Pěarena, de'o joyopi Pablo ai yo'o ja'ñere quěaquěna, asani cahuě, Pablora Jerusalěna saima'ě pa'ijě'ě. 5 Jaje casicohua'ita'are sěte mu'seña těto saisi maca etani saě'ě. Saijěna, si'aohua'i ěměohua'i cui'ne nějohua'i tsi maña conĭ

yëquë ja're daë'ë, paì daripë hue'sere pana. Datena, jàrona mejahuëna do're ja'runi Maija'quëre sei'ë. Seni tëjini saiye cajë pëpani, ⁶ jai yohuëna aya mëni yëquë cato saë'ë. Saijëna, ìohua'ipi ìohua'i huë'ñana co'ihuë.

⁷ Tiropi Tolemaidana tsiaya saiye sani tëjini Maija'quë do'ijëre pëpani te'e mu'se ìti macana pëahuë, ìohua'i ja're cõni. ⁸ Ñatasi mu'se saicohua'ipi Cesareana tì'ahuë. Tì'ani Jesús jëjo saocohua'ire cõcaicohua'i siete aquë Felipe huë'ena pëahuë, de'o coca quëaquë huë'ena. ⁹ Jaë Felipepi cuatro mamajëre nomi tsire huejama'cohua'ire paquë paji'i. Jaohua'i cato yequë mu'se pa'i ja'ñere quëacohua'i paë'ë, Maija'quëpi quëaquëna. ¹⁰ Ja huë'ere tsoe mu'seña maña pa'ijëna, daji'i, Agabo Judeapi. Jaë cato yequë mu'se yo'o ja'ñere quëaquë paji'i. ¹¹ Pa'ipi tìtani yëquë ña huë'ña Pablo tēicore ìni jëña cui'ne nēcañoa co'ye ìja'a huëpi, huëni capi:

“Ñeje iye tēica paquëre hueja'cohua'i a'ë, judío paipi Jerusalénna ja jeteyo'je tì paina ìsija'cohua'i a'ë, ìte. Jaje caji, de'o joyopi.”

¹² Caquëna, asani yëquë Pablote cõcõhua'ipi cui'ne ja daripë sehuosicohua'ipi Jerusalénna saima'ë pa'ijë'ë, cajë ësehuë. ¹³ Èsejë cajëna, Pablopi capi:

“¿Me yo'ojë oiye'ni, yë'ëre co'a ju'ñe'ni? Yë'ë Jerusalénna ju'ñe de'oji, huësiquëpi mai Èjaë Jesús yëye yo'oto.”

¹⁴ Jaje caquë Jerusalénna sasi'i caquëna, asani ìte pëajë'ë caye jëoni cahuë:

“Mai Èjaë yëyeje pa'ijaquë.”

¹⁵ Ja jeteyo'je co'amaña de'hua tëjini Jerusalénna saë'ë. ¹⁶ Saijëna, Cesarea paì sehuocohua'ipi yëquëre cõni saijë sahuë. Sani jaohua'ipi Jerusalénna tì'ani Mason huë'ena sahuë, yëquë pëaja'tona. Mason cato Chipre aquë paji'i, ai tsoe Maija'quë coca sehuosiquë paji'i.

Pablopi Jacobo Quë'rore Pa'iyë

¹⁷ Jerusalénna tì'ajëna, sehuocohua'ipi sihuajë yëquëre pëpahuë. ¹⁸ Pëparena, ñatasi mu'se Pablo ja're cõni Jacobo quë'rona do'i saë'ë. Sa tì'ajëna, jarote cui'ne si'aohua'i sehuocohua'i ëjaohua'i paë'ë. ¹⁹ Pa'ijëna, pëpa tëjini Pablopi si'aye quëapi, judío paì peocohua'ire quëarõjaina, Maija'quëpi jaohua'ire necaise'ere. ²⁰ Quëaquëna, asani Maija'quë ai de'oji cani Pablote cahuë:

“Maija'quë do'iquë, de'oji më'ëre quëañu'u. Jai paì Israel paì sehuosicohua'i pa'iyë, ìño. Jaohua'i cato Moisés cuañese'ere yo'oye pa'iji cacohua'i a'ë. ²¹ Jaje cacohua'ipi asayë më'ëpi judío paì yequë paì quë'ro pa'icohua'ire Moisés cuañese'ere yo'oma'pë caquë cui'ne ca'nije tëama'pë pa'ijë'ë caquë, cui'ne aìohua'i yo'ose'le yo'oma'pë caquë ye'yaji asayë. ²² Jaje asacohua'ipi më'ë ìño daise'le asaja'cohua'i a'ë. ¿Jaje pa'ito me neja'cohua'i a'ni? ²³ Iyese'le më'ë yo'oye pa'iji cuasajë, ìñore cajese'le pa'i ëmëohua'i pa'iyë ìohua'i Maija'quëre ca nëose'ere yo'oja'cohua'i. ²⁴ Jaohua'i ja're sani Moisés cuañese'ere yo'oquë jaohua'i ja're te'e si'sire tsoa tojë'ë, nañare tëa cuañõquë. Cui'ne më'ëpi jaohua'i tëa cuañõ do'ijë saicajë'ë. Jaje yo'oquëna, si'aohua'i ñani më'ëre sañope case'le coa case'le a'ë cuasajajë, Moisés cuañese'ere sehuocai më'ëje yo'oquëna, ña jujani. ²⁵ Tsoe toyahuë, yëquë cuasase'le judío paì peocohua'ipi sehuosicohua'i yo'o ja'ñe. Jaohua'i cato yo'oye pa'iji, aìñe peoji de'huasi diusuna ìsisihua'i. Tsieje aìñe peoji, cui'ne quìo huëasicohua'ire aìñe peoji. Huejama'cohua'ipi ëmëre nomiore yo'oye peoji. Jaje toyahuë.”

²⁶ Jaje casi maca Pablopi cuatro ëmëohua'ire sapi. Sani ñatasi mu'se ìohua'i ja're te'e si'sire cuya tõni Maija'quëre se huë'ena cacapi, ìohua'i ca nëosi mu'se tì'aja'a mu'se quëasi'i caquë. Jaje cani cayë, paì ñape Maija'quëre coa ìsiyere daja'a mu'se tì'aëna yo'o ja'ñere.

²⁷ Jë'në siete mu'seña sa tëto saiye ja'i maca pa'ina, Asia yeja acohua'ipi Israel paipi Maija'quëre se huë'ere Pablo pa'ina, ñani paìre ca huëohuë. Ca huëojë Pablo quë'rona sa tõmejaë'ë, ²⁸ tutu cuijë:

“Israel pai cocaijē'ē. Iquēpi si'a hue'ña cu'i maire sañope caquē ye'yaquē cui'ne Moisés cuañese'e cui'ne iye huē'e sañope caquē ye'yaquē. Jaje pa'ipi yure Maija'quē huē'ena griego paire dapi, iye de'o huē'ere si'si necai, cahuē.”

²⁹ Jaje cahuē, Pablopi Efeso aquē Trófimo ja're coní Jerusalénre pa'ina, ñasicohua'ipi, judío pai peocohua'i ja're coní Maija'quē huē'ena cacapi cuasajē jaje cahuē.

³⁰ Jaje yo'ojēna, si'a ja daripē pa'icohua'i asani pēijē tsi'sini Pablote tseani hue'sena quērējē sahuē. Hue'sena quērē etoni, Maija'quē huē'e eta sa'noa si'ñe saohuē. ³¹ Pablote ja maca huani jeoñu'u cajē yo'ojēna, yecohua'ipi soldado pai ējaēre Coronelre, si'a Jerusalén acohua'i ai josa yo'oyē, quēahuē. ³² Quēarena, Coronelpi asani i soldado pai ja're coní iti yo'o hue'ñana huē'huēhuē. Huē'huē tì'ajēna, ñani Pablote huaiye jeohuē.

³³ Ja maca Coronelpi tì'ani i soldadore cuañepi. Pablote tseani caya quēna meapi huejē'ē caquē ja maca Pablote seji'i: “¿Ique mamí a'ni?” caquē, cui'ne “¿iquere yo'oquēna, mē'ere sañope yo'oye'ni?” caquē. ³⁴ Seina, yecohua'ipi ai tutu cajēna, yecohua'ipi yequere tutu ai cajēna, asama'ē soldado daripēna sajē'ē, cuañepi. ³⁵ Cuañeina, sacohua'ipi je'nērepa soldado pai daripē mēiconi tì'ani soldado paipi coa cuajē sahuē, Pablote huajo yēcohua'ipi ai josa yo'o do'ire. ³⁶ Sajēna, jai pai tutu cuihuē:

“Ite huaijē'ē”.

³⁷ Sajēna, soldado huē'e caca maca Pablopi Coronelre capi, griego cocapi:

“A'ri maña mē'ere casi'i.” Caquēna, soldado ējaēpi capi:

“¿Mē'ē griego cocare caquē aē? ³⁸ Mē'ē pa'ima'quē Egípto pai ējaēre sañope yo'oquēpi, cuatro mil emēohua'i huaicohua'i ja're coní pai peo hue'ñaja'a saisiquē.”

³⁹ Caquēna, Pablopi capi:

“Paní, yē'ē cato Israel pai a'ē. Cilicia yeja Tarso daripē aquē a'ē. Jaje pa'ina, mē'ere señē, jaohua'ire coca casi'i.”

⁴⁰ Caquēna, de'oji, caēna. Caquēna, Pablopi soldado huē'e mēiconi nēcaquē jētēpi ja'jēquēna, ñani coca caye jeorena, Pablopi hebreo cocapi capi, Israel paire:

22

¹ “A'yē dohuē, cui'ne ja'quēohua'i asajē'ē si'aye quēasi'i, mēsarute.”

² Jaje hebreo cocapi caquēna, asani Pablo caye ai jerepa jo'cua jeoni cama'pē asajēna, capi:

³ “Yē'ē Israel pai a'ē. Cilicia yeja Tarso daripēna coasiquē a'ē. Jaje pa'ipi iye daripē Jerusalénna ai de'ohuē. Ai de'oquēna, Gamalielpi yē'ere ye'yapi, mai aiohua'i cuañese'ere si'aye. Ye'yasiquēpi si'aye Maija'quē yēye yo'osi'i caquē de'hue yo'ohuē, mēsaru yo'oyeje pa'ye cui'ne. ⁴ Jesús ye'yase'ere ēsequē ite sehuocohua'ire huani jeosi'i caquē ite sehuocohua'ire tseani si'seni co hue'ñana jējo saohuē, emēohua'ire cui'ne nomiohua'ire. ⁵ Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaērepa cui'ne si'a Israel aiohua'i asayē. Yē'ē jaje yo'ose'e, jaohua'ipi Damasco acohua'ina Israel paina toyani jējo saohuē, Jesure sehuocohua'ire co'equē tseani iño Jerusalénna dani si'seye pa'iji caquē.

Pablopi I Sehuose'ere Quēapi

(Hch 9.1-19; 26.12-18)

⁶ Ma'aja'a sai Damasco tì'añe ja'i maca pa'ina, jopo mu'se ma'tēmopi ai miañerepa yē'ena ju'api. ⁷ Ju'acquēna, yejana tomehuē. Ja macapi asahuē, yē'ose'e: ‘¿Saulo, Saulo me yo'oquē yē'ere josa yo'oquē'ni?’ ⁸ Caquēna, sehuohuē. ‘¿Ne a'ni ējaē?’ cahuē. Caquēna, capi: ‘Yē'ē Jesu a'ē. Nazaret aquē a'ē, mē'ē josa yo'oquē.’ ⁹ Caquēna, yē'ere cocohua'i cato miañe ñajēta'a Jesús cayete asama'pē quēquēsicohua'i pateña. ¹⁰ Pa'ijēna, Jesús caquēna, asani cahuē: ‘¿Iquere yo'oja'quē a'ni, Éjaē?’ Caquēna, mai Éjaēpi capi: ‘Huēni Damascona saijē'ē. Jaropi mē'ē yo'o ja'ñe quēaye pa'iji.’ ¹¹ Ai miañepi ju'a huesouna, ñama'quē de'ohuē. Yē'ere cocohua'ipi jētēre tse'ejē sahuē, Damascona.

¹² Jarote Ananías Moisés cuaeñese'e yo'oquëpi Damascore pëasiquëpi paji'i. Jaë cato ai de'oquë api, si'aohua'i judío paì cajëna, pa'iquë paji'i. ¹³ Damascona ti'ani pëahuë. Pëaëna, Ananíaspi dani nëcaquë capi: 'Saulo yë'ë yo'jei, yure më'ëpi ña'ne pa'iji. Caquëna, ñahuë, iti macapi.' ¹⁴ Ja maca yë'ëre capi: 'Mai aiohua'i Diosupi i yëyere asaquë yo'ojaquë caquë më'ëre jo'ya nepi, nu'ne pa'ini ñaquë cui'ne Jesús cayere asaquë yo'ojaquëni soipi. ¹⁵ Jaje pa'ina, më'ë ñase'ere cui'ne asase'ere si'aohua'ire quëaye pa'iji. Më'ë cato i pa'iyere quëacaiquë pa'ijaquë a'ë. ¹⁶ ¿Yure me yo'oquë utequë'ni? Huëni do cuaeñojë'ë, mai Ëjaë mamire cuasaquë më'ë co'aye yo'ose'e tsoa tosiquë pa'iquë.'

Judío Paj Peocohua'ire Quëaquë De'ose'ere Quëaye

¹⁷ Jeteyo'je Jerusalénna co'ini Maija'quëre se huë'ena cacani Maija'quëni sei cani ña'neje pa'ye ñahuë. ¹⁸ Ñaquëna, Ëjaëpi yë'ëre capi: 'Esa Jerusalénpi etani saijë'ë. Iye daripë pa'icohua'i yë'ë coca më'ë quëaye asacaiye paja'cohua'i a'ë.' ¹⁹ Caquëna cahuë: 'Ëjaë, me jaohua'ire quëaye'ni, tsoe jaohua'ipi yë'ë më'ëre sehuocohua'ire judío paì tsi'si hue'ñana sai tseaquë të'caquë cui'ne co hue'ñana coquë yo'ose'e asacohua'ire. ²⁰ Cui'ne më'ë jo'yaë Estebanre huani jeojëna, yë'ëpi huaicohua'i caña ñacai nëcaquë huaiye de'oji cuasahuë. Si'a paì asayë, yë'ë yo'ose'e.' ²¹ Caquëna, mai Ëjaëpi yë'ëre capi: 'Saijë'ë. So'ona jëjo saosi'i, yë'ë cocarepa yequë pa'ire quëajaquëre, Israel paì peocohua'ini,' capi.'

Coronel Yo'oye

²² De'oye iye ca macaja'a asa tējini ai tutu cui huëohuë:

"Huajëquë pa'ito co'aji. Me huajëquë pa'ijaquë."

²³ Jaje jeofne peoyerepa ai tutu cuijë pëijë johua'i ju'i sara du'teni jeajë cui'ne ya'o ne'ñare ëmëje'ena jeajë yo'ohuë. ²⁴ Yo'ojëna, soldado huë'ena Pablöre conì ca'ni mepi si'sejë'ë. ¿Si'sejëna, quëajaquë i co'aye yo'ose'e. Iquere yo'oquëna, ai sañope caye'ni? Asasi'i caquë cuaeñepi, Coronelpi. ²⁵ Si'señu'u cajë huëni yo'ojëna, Pablopì Capitánre capi: "Yë'ë yo'ose'e asama'pë si'seye peoji. Cuaeñese'e pa'iji, yë'ë romano a'ë."

²⁶ Caquëna, Capitánpi asani sani i ëjaëre capi:

"Iquëre de'hua ñani yo'ojë'ë. Romano api."

²⁷ Caquëna, Coronelpi dani capi:

"Yë'ëre quëajë'ë. ¿Romano a'ë, më'ë?"

Caquëna, Pablopì capi:

"Jëjë'ë."

²⁸ Caquëna, Coronelpi capi:

"Jaiye curiquë saini yë'ë romano paì de'ohuë."

Caquëna, Pablopì capi:

"Yë'ë sa'ne pahüë. Yë'ë cato tsi'nëna romano paì a'ë." ²⁹ Caquëna, si'señu'u cajë yo'osicohua'ipi ite jeoni sateña. Cui'ne Coronelpi romanore huejë'ë cuaeñesiquëpi quëquëpi.

Judío Paj Ëjaohua'ire Pablo Case'e

³⁰ Ñatasi mu'se Coronelpi Israel paì Pablote sañope case'ere asasi'i ique do'ire sañope caye'ni caquë Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ire cui'ne judío paì yo'oye asani ca tēji ëjaohua'ire tsi'sopi. Aiohua'ire tsi'soni Pablote quëna mea joyeni tsi'si hue'ñana daëña.

23

¹ Sa nëcouna, Israel paì yo'oye asani ca tēji ëjaohua'ire Pablopì ai ñani capi:

"Maija'quë do'ijë, iye macaja'a Maija'quë ña hue'ña yë'ë ai cuasaquë co'a ju'i pa'iyë pañë."

² Caquëna, Ananíaspi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre papi Pablöre ja'ye nëcacohua'ire capi: "Yë'ë opona tëtojë'ë." ³ Cuaeñequëna, Pablopì ite capi:

“Më'ëni coa caquëre Maija'quëpi tëtöja'quë api, më'ë cato Moisés cuañese'epi yë'ë yo'ose'ere asani ne de'huaja'quëpi ja'rusiquëpi ñu'ñë, ja maca. Jaje pa'ita'a ¿me yo'oquë tëtöj'ë, cuañequë'ni? Jaje cani më'ëpi Moisés cuañese'ere sañope yo'oyë.”

⁴ Caquëna, iti maca nëcacohua'ipi ite cahuë:

“¿Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre pare pëi sañope caquë?” ⁵ Cajëna, Pablopi capi.

“Do'ijë ëjaëre huesëquë cahuë. Ëjaëpi asani jaje caye para'huë. Maija'quë toya pëpë caji: ‘Pa'i ëjaëre pëi sañope cama'ë pa'ijë'ë.’ ”

⁶ Cani ja jeteyo'je, Israel pai yo'oye asani ca tējicohua'i acohua'ipi saduceo pai cui'ne fariseo pai pa'iyë asani, Pablopi tutu capi:

“Do'ijë, yë'ë fariseo'ë. Fariseo tsëcapë aquë a'ë. Ju'isicohua'i huëiye pa'iji cuasa do'ire tseä cuañosiquë pa'iyë.”

⁷ Jaje caëna, fariseohua'ipi, saduceohua'i ja're sañope yo'ojë cajë caya tsëca huahuë, tsi'sisicohua'ipi. ⁸ Saduceohua'i cato ju'isicohua'i huëiye pañë, cui'ne huiñaohua'ije peoyë, cui'ne joyoje peoyë cacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are fariseohua'ipi ju'isicohua'i huëiye pa'iji, cui'ne huiñaohua'ije pa'iyë cui'ne joyoje pa'iji cuasacohua'i a'ë. Jaje pa'ina, sañope cahuë. ⁹ Ai cuijë yo'ojë cajëna, fariseo acohua'i cuañese'e ye'yacohua'i huëni nëcani cahuë:

“Iquë co'aye yo'ose'e peoji. Jaje pa'ina, joyopi quëaquëna, pa'nita'a huiñaëpi quëaquëna, casiquëni huesëjë yo'ojë Maija'quëni sañope yo'oye pa'ini, cuasayë.”

¹⁰ Cajëna, ai jerepa sañope yo'ojëna caye paji'i. Pa'ina, Coronelpi Pablote yo'ojë huani jëo ma'ñe caquë ca'raquë i soldado paire quërëjajja'cohua'ire jëjë saopi. Jaohua'ipi dani etoni soldado pai huë'ena cui'naëni sajjë caquë.

¹¹ Se na'isi ñami mai Ëjaëpi ñai nëcani Pablote capi: Tutu hue'ejë'ë, yo'o jujahuë cuasama'ë. Ñño Jerusalén yë'ë coca quëase'eje pa'ye cui'ne quëaye pa'iji, Roma daripëna yë'ë coca.

Pablote Huañu'u Caye

¹² Ñatasi mu'se Israel pai acohua'ipi Pablote huañu'u cuasa nëohuë. Cuasani, Pablote huaima'pë pani aiñe cui'ne ucuye peoji, ca nëo huesohuë. ¹³ Jaje, ca nëosicohua'ipi cuarenta pai jerepa paë'ë. ¹⁴ Jaohua'ipi sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne Israel pai aihua'ire quëahuë:

“Yëquëpi Pablote huaima'pë atu yëquëna co'ayepi tomejaquë cahuë. ¹⁵ Jaje pa'ito yure mësarupi cui'ne Israel pai yo'oye asani ca tējicohua'ipi soldado ëjaëre sejë'ë, Pablote ñamina'a tijupë darena, yeque dahuëre seni asañu'u pa'iji cajë. Cajë setena, dajëna, yëquë utecohua'ipi ite tsi'si huë'ña ja ti'ama'ëna, huani jëoye pa'iji.”

¹⁶ Ja ca nëose'ere Pablo yo'jeo mamaquëpi asani soldado daripëna cacani Pablote quëapi. ¹⁷ Quëaquëna, asani Capitánre te'ire soini ite capi:

“Iquë posëre sajjë'ë, më ëjaë Coronel quë'rona, ite quëaye paji.”

¹⁸ Caëna, capitánpi posëre soldado ëjaë quë'rona sani capi:

“Pablo cosiquëpi yë'ere soini iquë posëre më ëjaë quë'rona sajjë'ë. Quëaye paji, seji'i, yë'ere.”

¹⁹ Caquëna, soldado ëjaë pai peo huë'ñana tsihua'ëre jëtëna tseani sani te'ire seji'i:

“¿Iquere quëaja'quë a'ni, yë'ere?”

²⁰ Caquëna, tsihua'ëpi capi:

“Israel pai acohua'ipi te'e jaje yo'oñu'u cuasasicohua'ipi më'ëre seja'cohua'i a'ë, ñamina'a Pablote sajjäquë cajë ca tëji ëjaohua'i ña huë'ñana, ai dahuërerepa i yo'ose'e seni asañu'u cajë cayeje pa'ye caja'cohua'i a'ë, coa yequere cuasajë. ²¹ Jaje seto sehuocaima'ë pa'ijë'ë. Cuarenta pai jerepa catini uteyë, Pablote huani jëoma'pë pani aiñe cui'ne ucuye pañu'u ca huesësicohua'ipi. Jaohua'ipi yure cui'ñani uteyë, coa më'ë sehuoyese'e

uteyë.” ²² Caquëna, soldado ëjaëpi tsihua'ëre yureta'a yecohua'ire quëama'ë pa'ijë'ë yë'ëre quëase'e cani jëjo saopi.

Felipe Quë'rona Saye

²³ Soldado pai ëjaëpi cayaohua'ire i Capitán acohua'ire soini iye ñami a las nueve pa'i maca Cesareana saieque pa'iji ne de'huajë'ë docientos soldado paire yeja saija'cohua'ire, setenta caballoja'a saija'cohua'ire, cui'ne docientos uitu saja'cohua'ire, caquë cuañepi. ²⁴ Cui'ne Pablo ñu'i saija'quëre caballore ne de'huajë'ë, ëjaë Felix quë'rona huajëquëre jëasiquëni de'oye ñacaijë sacaijë'ë, cuañepi. ²⁵ Jaohua'i ja're coní toyasicore jëjo saopi. Toyase'e cato caji:

²⁶ “Romano ëjaë jerepa pa'i, më'ëre pëpayë. Yë'ëpi Claudio Lisiaspi. ²⁷ Israel paipi iquëre Pablote tseani huani jeoñu'u cajë yo'ojëna, yë'ëpi romano api asani yë'ë soldado pai ja're sani ite huasohuë. ²⁸ Israel pai ite sañope case'ere asasi'i caquë jaohua'i ëjaohua'i tsi'si hue'ñana Pablote sahuë. ²⁹ Sani asaquëna, Pablote iohua'i cuañese'e cayere yo'oma'ë tiñe yo'o do'ire sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, huani jeoñe peopi, ite. Cui'ne co'acohua'ire co hue'ñana coyeje peopi. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are judío paipi huani jeoñu'u cuasajë yo'oyere asa ti'ani iquëre më'ë quë'rona jëjo saoyë. Jëjo saoyë cui'ne ite sañope yo'ocohua'ireje sei'ë, më'ë asa hue'ñana sani ite sañope payere cajë'ë, caquë. Ca tëjihüë.”

³¹ Ja maca soldado pai iti cuañese'eje ñami saijë Pablote Antípatris daripëna sahuë. ³² Ñatasi mu'se soldado pai quëo saicohua'ipi huë'ena co'ihuë. Co'ijëna, caballo saicohua'ise'e Pablo ja're coní saë'ë. ³³ Ñatasi mu'se Cesareana ti'ani toya ja'hua romano ëjaëna isijë cui'ne Pablote isihuë. ³⁴ Isirena, toya ja'hua seña tëjini Pablote seji'i: ¿Ique yeja aquë a'ni? Seina, Cilicia yeja aquë a'ë capi. Caquëna, asani, ³⁵ capi:

“Më'ëre co'aye cacohua'ipi datena, më'ëre asasi'i.”

Jaje caquë Herodes huë'ena iquëre sani de'hua ñajë'ë, capi, Felix.

24

Pablote Felixre Caye

¹ Cinco mu'seña tëtto sai maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa Ananíaspi cui'ne aiohua'i coní daë'ë. Daijëna, cui'ne iti coca caquërepa Tertuloje daji'i. Jaohua'i cato pai ëjaë quë'rona daë'ë, Pablote sañope cañu'u cajë. ² Dani Felix quë'rona tsi'sijëna, Pablote dahuë. Darena, Tertulopi sañope ca huëopi, ñeje:

“Ëjaë Felix, më'ëpi de'oquëpi iye yejaña ñacaina, ai yo'oye peoyë. Cui'ne më'ëpi de'oye cuasaquëpi cuañequëna, yëquë pai si'aohua'i ai jerepa de'oye pa'iyë. ³ Si'a hue'ña më'ëre de'oye cayë. Yëquë romano Ëjaë më'ë Felix ai jerepa pa'i. Jaje pa'ina, ai sihuayë. ⁴ Më'ëpi tsoe cajëna, ai yo'oma'quë cuasajë a'ri maña cañu'u yëquë cuasajë daise'e asacaijë'ë, yëquëre. ⁵ Iquë tiro saicohua'i Nazareno hue'yosicohua'i ëjaëpi ai josa yo'oquë api. Si'a hue'ña Israel paire yequere ye'yaquë cunirojai quëapi, yequë tsëcapëa nequë. ⁶ Jaje pa'ipi Maija'quë huë'e de'oconí si'si nesi'i caquë yo'oquëna, ñani ite tseahuë, yëquë cuañese'e cayeje pa'ye ne de'huañu'u, cajë. ⁷ Jaje yo'ojëna, Soldado pai ëjaë Lisiaspi dani ai tutu jio dani Pablote sapi. ⁸ Sani Pablote sañope yo'ocohua'ire cuañepi, më'ë quë'rona sani quëaye pa'iji caquë. Yure më'ëpi Pablote seni asajë'ë. Seni asani si'aye yëquë caye nuñerepa sañope caye a'ë asaja'quë a'ë, më'ë.”

⁹ Caquëna, si'a Israel pai nuñerepa caji, cahuë, iti maca pa'icohua'i. ¹⁰ Cajëna, romano pai ëjaëpi yure caye pa'iji, caquë jëtëpi iñoquëna, Pablote ca huëopi:

“De'oji sihuayë, tsoe ometëcana ëjaë pa'i Israel pai yo'oye asani ne de'huaquëpi asaquëna, yë'ë yo'ose'ere sañope sehuoye pa'ina. ¹¹ Coa doce mu'seña pa'iji, Jerusalëna yë'ë ti'ase'e Maija'quëre sesi'i caquë. ¹² Ti'asiquëpi pa'i te'ireje sañope caye pahüë. Jai pai tsi'sini josa yo'ojajë caquë ca huëoyeje pahüë. Maija'quëre se huë'ere pa'i tsi'si huë'ere jai daripëre josa yo'oye pahüë. ¹³ Yë'ë co'aye yo'oma'ë pa'isiquëre jaohua'i

me iñoja'cohua'i a'ni, mē'ere. ¹⁴ Nuñerepa quēasi'i. Maija'quēre sehuoyē, jaohua'i tīro sai ma'a'ē cacore. Maija'quē yēyere yo'oquē pa'iyē. Si'aye Maija'quē coca toy-apē, Moisés cuañese'e, Maija'quēre quēacaicohua'i toyase'e si'aye nuñerepa case'e a'ē, cuasani sehuoyē. ¹⁵ Jaohua'i cuasayeje yē'ē cui'ne cuasayē, yequē mu'seña Maija'quēpi ju'isicohua'ire huēoja'quē api, de'ocohua'ire cui'ne co'acohua'ire. ¹⁶ Si'a mu'seña Maija'quēpi yē'ere ñaquēna, cui'ne paipi yē'ere ñajēna, asani nuñerepa de'oye yo'osil'i caquē ai yo'oyē. Jaje pa'ina, Maija'quēre ca'raye pañē, paireje.

¹⁷ Tsoe ometēca yequē paī darire pa'isiquēpi iño yē'ē quē'rona co'ihuē. Co'ini tī'ani peocohua'ire cocasi'i cui'ne Maija'quēre isisi'i caquē Maija'quē huē'ena cacahuē. ¹⁸ Cacani Moisés cuañese'e yo'oni si'sire cuya tosiquē pa'ina, Asia acohua'i Israel paī acohua'i yē'ere ñahuē, jai paī ja're pa'iyē paquēna, cui'ne josa yo'oma'ē pa'ina. ¹⁹ Yē'ē sañope case'e pa'ito, yē'ere ñasicohua'ipi dani caye pa'iji. ²⁰ Judío paī yo'ose'ere asani ca tēji ējaohua'i tsi'si huē'ñare pa'i maca yē'ē co'aye yo'ose'ere tī'asicohua'i pani, icohua'i iye maca pa'icohua'ipi sañope cajajē. ²¹ Yē'ē te'erepa iohua'i ja're pa'i maca tutu cahuē, ñeje: Ju'isicohua'i huēiye pa'iji asa do'ire yure mēsaru yē'ere sañope yo'oye cahuē, co'aye case'e pani jase'e pati'ñe pa'io."

²² Jaje caquēna, Felixpi Jesure sehuocohua'i pa'iyere asaquēpi capi: "Soldado ējaē Lisiaspi daquēna, nuñerepa asasi'i mēsaru yo'ojē caye."

²³ Cani Capitánre cuañepi Pablote coma'ē ñajē'ē. I cajeohua'ipi dani ite cocaija'cohua'i a'ē. Jaohua'i cacaye de'oji, capi.

²⁴ A'ri maña tsoe mu'seña pa'i maca Felixpi cui'ne i paco Drusila conī daji'i. Jaō cato Judía paio paco'ē. Felixpi dani Pablote quērējajē'ē, caquē cuañeina. Quērējatena, dani Jesucristore sehuoni pa'iyere Pablopī quēaquēna, asapi. ²⁵ Asaquēna, Pablopī nuñerepa pa'iyere cui'ne yēyere quēco saojē pa'iyere, cui'ne yequē mu'se paī ñape yo'ose'e ca de'hua ja'ñere quēaquēna, asani Felixpi quēquēpi. Quēquēni capi:

"Saijē'ē, yure cato yequē mu'se mē'ere soini asasi'i."

²⁶ Yequē cato Felix cuasapi, Pablopī curire isijaquē, isina joye saosi'i. Jaje cuasaquē si'anē soiquē coca caquē yo'opi. ²⁷ Caya ometēca sa tēto saquēna, Felixpi etaēna, Porcio Festo romano ējaē de'opi. Israel paī ite sihuaja'cohua'i a'ē, cuasaquē Pablote etoma'ē paji'i.

25

Festore Quēaye

¹ Festopi romano ējaē de'oni toaso mu'seña sa tēto sani Cesareapi Jerusalénna maji'i. ² Mani tī'aēna, Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'ipi cui'ne Israel paī aiohua'ipi Pablote sañope coca case'ere quēareña. Quēajē seteña. ³ Pablote Jerusalénna jējo daojē'ē cajē jaohua'i cato daina, huani jeoñu'u cajē se'i'ē. ⁴ Sejēna, Festo capi: "Pañi Cesareare Pablo cosiquēpi paji'i. Jarore pa'ijaquē. Yē'ēpi ēa maca jarona sasi'i."

⁵ Ja maca capi:

"Mēsaru ējaohua'ipi yē'ē ja're conī Cesareana saijē'ē. Sani sañope ite coca pa'ito jarona quēajē'ē."

⁶ Festopi ocho mu'seña panita'a diez mu'seña Jerusalén pani tējini Cesareana co'ipi. Co'ini ñatani paī yo'oye ne de'hua huē'ñana sani ja'rūni ñu'i Pablote dajē'ē, cuañepi. ⁷ Cuañeina darena, Israel paī Jerusalén daisicohua'ipi jaiye co'aye yo'osiquē api cahuē. Jaje iohua'i sañope caye pa'iquēta'are i yo'ose'ere iñojē quēayere pahūē. ⁸ Pajēna, Pablopī sañope iohua'i cayere caquē capi:

"Co'aye ti yo'oma'quē a'ē, yē'ē. Judío paī cuañese'ere sañope yo'oma'quē a'ē, yē'ē. Maija'quēre se huē'eje sañope yo'oma'quē a'ē, cui'ne romano paī ējaēreje sañope yo'oma'quē a'ē."

⁹ Caquēna, Israel paipi sihuajajē cuasaquē Festopi Pablote seji'i:

“¿Jerusalénna saiye yëma'quë? Jaronna yë'ëpi më'ëre sañope case'e ne de'hua'ja'quëre seji'i.”

¹⁰ Seina, Pablopi capi:

“Romano pai ëjaëpi pai yo'ose'e asani ne de'hua hue'ña'ë, iño. Yë'ë tayose'e pa'ito ne de'hua hue'ñare pa'iyë. Tsoe më'ëpi yë'ë quëaye asahuë, judío paire sañope co'aye yo'oye pase'e. ¹¹ Yë'ëpi ai co'aye yo'osiquë pa'ito huani jeoñe de'o'ji, ju'iñe pasi'i cama'ë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre sañope cayepi nuñerepa yo'ose'ere pare caye peoto, yë'ëre te'ije jaohua'ina isi ti'añe peoji. Jaje pa'ina, seña romano pai ëjaëre papi yë'ë tayose'e pa'ito asani ca de'hua'jaquë.”

¹² Caëna, Festopi ite cöcohua'ire sa'ñe coca cani cuasani Pablote caëña:

“Romano ëjaërepa quë'rona saiye seto jaronna saiye pa'iji.”

Agripare Quëaye

¹³ Casiquëpi pa'ina, ëjaë Agripa i paco Berenice coní Festore pëpañu'u cajë Cesareana dateña. ¹⁴ Dani pa'ijëna, Festo jaohua'ire quëapi. Pablo tseä cuañosiquë pa'iyë quëaquë capi:

“Te'i ëmë Felix cosiquë iño pa'iji. ¹⁵ Jerusalénre pa'ina, Israel pai ëjaohua'ipi cui'ne Israel pai aiohua'ipi Pablote sañope coca quëajë ite huaijë'ë.” ¹⁶ Cajëna, yë'ë cahuë: “Romano pai ëjaohua'i cato te'ire paire coa huëoni ja asama'pë huani jeoñena cuañema'cohua'i a'ë. Jaje yo'oma'pë iti ca cuañoquëni ite sañope cacohua'ini saño'erepa ñaquë johua'i sañope ite cayere sañope johua'ire sehuoyere isicohua'i a'ë, caquë quëajaquë cajë. ¹⁷ Jaje pa'ina, Israel paipi iñona datena, ñatasi mu'sepi pai yo'ose'ere ne de'hua hue'ñare ñu'i Pablote dajë'ë, cuañehuë. ¹⁸ Cuañëina, ire sañope cacohua'ipi quëahuë. Ai co'aquë ai co'aye yo'osiquë api, caja'cohua'i a'ë, cuasaquëta'are. ¹⁹ Coa Israel pai aiohua'i case'ere yo'oma'quë api, cahuë. Cui'ne yequë Jesús cocare jare cahuë. Jesús ju'isiquëpi huëni huajëquë api, caquë api Pablo. ²⁰ Ja mañase'e cajëna, me yo'oja'quë a'ni, cuasaquë Pablote sei'ë. Jerusalénna saiye de'oma'quë, jaronna asani ne de'huaye, de'oma'quë cahuë. ²¹ Caquëna, Pablopi romano ëjaëpi ne de'huaye pa'iji, caquë api. Caquëna, de'o'ji iñore cosiquë pa'ijë'ë cahuë. Yequë mu'seña jëjo saosi'i, romano ëjaërepa quë'rona, cahuë.”

²² Caquëna, ëjaë Agripapi Festore caëña:

“Yë'ëje ipi caquëna, asasi'i.” Caquëna, Festopi capi:

“Ñamina'a ite asa'ñe pa'io.” ²³ Nataquëna, ai de'o caña suñasicohua'ipi ëjaë Agripa i paco coní, jo'yaohua'i coní pai yo'ose'e asa tu'rihuëna cacareña. Jaro soldado ëjaohua'ipi cui'ne Cesarea daripë ëjaohua'ipi tsi'sireña. Cacarena, Festopi Pablote dajë'ë, cuañëiña. ²⁴ Festopi cuañequëna, dareña. Dani caëña:

“Ëjaë Agripa cui'ne si'aohua'i asajë'ë. Si'a Israel pai Jerusalén acohua'i cui'ne iño acohua'i Pablote huaiye pa'iji, ca jujama'cohua'i a'ë. ²⁵ I yo'ose'ere asani ite huaiye peoji, cuasahuë. Pablopi yë'ë yo'ose'ere ëjaërepa Augustopi ne de'hua'ñe pa'i api, caquëna, jaronna jëjo saosi'i, cuasahuë. ²⁶ ¿Jaje pa'ina, co'aye yo'oma'quëni me toyaye'ni, mai Ëjaëre? cuasaquë Pablote dahuë, iño. Më'ëpi ite asani quëajë'ë, mai Ëjaëre toya ja'ñe. ²⁷ ¿I co'aye yo'ose'ere huesëquë me cosiquëre jëjo saoye'ni, mai Ëjaë quë'rona?”

26

Pablopi Ëjaë Agripare Quëaye

¹ Ja maca Agripa Pablote capi:

“¿Më'ëre sañope cayere sehuojë'ë?”

Caëna, Pablopi jëtë mëani ca huëopi, ñeje:

² “Israel pai yë'ëre sañope case'ere yë'ëpi sehuoquëna, Ëjaë Agripa më'ëpi asaja'quë api caquë sihuayë. ³ Si'aye Israel pai ja'në yo'ojë pa'ise'e asaquëpi, cui'ne si'aye jaohua'i ja're

yë'ë sañope coca caye asaquëpi, yure yë'ëpi quëaquëna, asa jujama'ë dahuëre asacaijë'ë caquë seña më'ëre.

Pablo Tsoe Pa'ise'ere Quëaye

⁴ Yë'ë tsoe Jerusalénre posë pa'inë pa'ise'e si'a Israel paipi asayë. ⁵ Fariseohua'i cato Israel paipi yo'oye nuñerepa yo'ocohua'i a'ë, tayoye pa'cohua'i a'ë. Yë'ë fariseo, de'ose'e Israel paipi asayë. Jaohua'ipi yëni Pablo de'oye yo'opi, caja'cohua'i pa'ini. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë, yëquë aïohua'ire tsoe acohua'ire, ca nëose'ere yë'ë ute do'ire sañope yo'ojë yë'ëre iñona dahuë. Ju'isicohua'i tijupë huëni huajëcohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, ca nëose'ere ute do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, si'a Israel paipi doce tsëca pa'icohua'i si'a mu'seña si'a ñamiña Maija'quëre sejë i ca nëose'ere uteyë. Ti'iaquëna, ñañu'u cajë yë'ë Ejaë Agripa yë'ëjë cui'ne ute do'ire yë'ëre sañope judío paipi cayë. ⁸ ¿Me yo'ojë mësarü, Maija'quë ju'isicohua'ire huëo ti'añe paipi, cuasaye'ni?

Pablopi Sehuosicohua'ire Josa Yo'o Ja'ñere Quëaye

⁹ Ja'në Jesucristo Nazaret aquë cocare ësequë sehuocohua'ire sañope yo'oye pa'iji, cuasahuë. ¹⁰ Cuasaquë jaje Jerusalénna yo'ohuë. Maija'quë huë'e ñacaicohua'ipi cuañejëna, jai pa'ire cohuë, Jesure sehuocohua'ire. Yecohua'ipi sehuocohua'ire huani jeojëna, asaquë sihuaquë de'oji cahuë. ¹¹ Jesure sehuocohua'ipi Jesure sehuoye pañë caja'cohua'i a'ë cuasaquë sehuocohua'ire ti'ani ai si'sehuë. Israel paipi tsi'si huë'ñana cacaröjai sehuocohua'ire co'ehuë. Jaohua'ire ai pëi yo'ohuë, Judea dari jere pa'iji sani co'erojã'ë, si'sesi'i caquë.

Pablo I Pönëse'ere Quëaye (Hch 9.1-19; 22.6-16)

¹² Jaje caquë Damascona saë'ë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi cuañese'e toyani yë'ëre isini jëjo saquëna. ¹³ Saina, ina ëjaë Agripa jopo mu'se pa'i maca, ma'tëmopi ësë jerepa miañepi yë'ëre ju'api, yë'ëre cöcohua'irejë. ¹⁴ Ju'acquëna, ñani tatajëna, yë'ose'e asahuë, hebreo cocapi. Caquëna, '¿Saulo, Saulo me yo'oquë yë'ëre josa yo'oquë'ni? Tarapë jëjësë ñacana duruhuequë tito pë'iyëjë pa'ye më'ëja'a a'si ne ju'iñeje yo'oyë, më'ë.' ¹⁵ Caquëna, yë'ëpi '¿ne a'ni, Ejaë?' cahuë. Caquëna, 'Jesu a'ë. Më'ë josa yo'oquë a'ë. ¹⁶ Huëni nëcajë'ë, yë'ë jo'yaëre pa'ire quëacaiquëre nes'i, caquë më'ëre iñoñë. Më'ëpi yë'ë jo'yaë de'oni yure ñase'ere cui'ne yequë mu'seña yë'ëpi iñoquëna, pa'ire quëaye pa'iji.

¹⁷ Më paipi cui'ne Israel tsëca pa'ima'cohua'i huaiye peoji caquë de'oye ñacaija'quë a'ë, më'ëre. Yure Israel tsëca pa'ima'cohua'ina jëjo saosi'i, më'ëpi ye'ya sëtöja'quëre. ¹⁸ Jaohua'i cato ca'isicohua'ije pa'iohua'i pa'iyë. Jaohua'i cato coa huesëjë yo'ocohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mëna jo'yaohua'i pa'iyë. Jaohua'ire ye'ya sëtosi'i caquë më'ëre jëjo saosi'i, jaohua'ire quëa sëtöja'quëre, më'ëpi quëaquëna, asa sëtani pönëni Maija'quë jo'yaohua'i pa'ijë, nuiñe yo'ocohua'i, yë'ëre sehuocohua'i. Sehuojë iohua'i co'aye yo'ose'ere sa'i de'hua cuañosicohua'i pa'ijë yë'ëre yecohua'i sehuosicohua'i ja're con'i te'e pa'ijë sehuosicohua'i pa'ja'ñere pa'ija'cohua'i a'ë.

Pablopi De'oye Sehuoye

¹⁹ Jaje pa'ina, ëjaë Agripa, Jesús ma'tëmo aye iñose'e asani de'oye sehuohuë. ²⁰ Sehuoni du'ru macarepa Damasco pa'icohua'ini quëahuë. Jeteyo'je Jerusalén pa'icohua'ire quëahuë. Cui'ne si'a Judea yeja pa'icohua'ire quëahuë. Cui'ne Israel paipi peocohua'ireje quëahuë, ñeje: 'Tsoe pa'ise'e jëoni Maija'quëre sehuojë'ë. Sehuoni sehuosicohua'i yo'oyere yo'ojë'ë.' ²¹ Ja yo'o do'ire Israel paipi pëijë yë'ëre huani jëoñu'u cajë Maija'quë huë'ena tseahuë. ²² Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi cöcaina, nuñerepa saiyë. Ja yë'ta'api yurejë si'aohua'ire Maija'quë coca quëaquë, ëjaohua'ire cui'ne ëjaohua'i peocohua'ireje quëahuë, Maija'quëre tsoe quëacaicohua'ipi cui'ne Moisés tsoe quëase'ejë pa'ye. ²³ Jare

quëahuë, ñeje: Cristopi ai yo'oni juni huesëye pa'iji. Jeteyo'je ipi du'ru huëni de'o pa'iyere, huasoyere ññoja'quë api, maire Israel pa'ire cui'ne Israel pa' peocohua'ire.”

²⁴ Pablopi ìte sañope cayere sañope jaje caquëna, asani Festopi ai tutu capi:

“Pablo më'ë cuepequë cayë. Itise'e ñaquë ye'ye huesëni.”

²⁵ Caquëna, Pablopi sehuopi:

“Pani ëjaë Festo, cuepema'ë nuñerepa cayë. Jaje pa'ire paji cuasajë asayere. ²⁶ Ique mai ëjaë Agripa yë'ë caye si'aye asaji. Jaje pa'ina, ca'rama'ë cayë si'aye i ña hue'ñana, nuñerepa yë'ë caye ëjaëpi asa tì'aji, huesëma'ë cuasayë. Cama'ë pa'iyë, yequë hue'ñana pa' ñama'tona tëto saise'ere. ²⁷ Ëjaë Agripa, ¿Maija'quë coca tsoe quëacaicohua'i case'ere nuñerepa coca'ë cuasaquë? Asayë, më'ë. ¿Jaje pa'ima'quë?”

²⁸ Caquëna, ja maca Agripa Pablote capi:

“Më'ëpi quëaquëna, Jesús cocare sehuoye ja'i maca yo'ohuë, më'ë capi.”

²⁹ Caquëna, Pablopi capi:

“Më'ë sehuoquëna, cui'ne si'aohua'i iye mu'se yë'ëre asacohua'ijë sehuoja'cohua'i a'ë cuasaquë Maija'quëre señë. Yë'ëje pa'iohua'i sehuosicohua'i pa'ijëta'a sëa mea peocohua'ipi sehuosicohua'i pa'ijajë caquë señë.”

³⁰ Pablopi ñeje ca tëji maca Ëjaë Agripa huëni nëcaquëna, cui'ne ja yeja cuañequëje cui'ne Bereniceje cui'ne si'aohua'i ìti maca ducohua'ijë huëni nëcahuë. ³¹ Huëni sani tìropi ìohua'ise'e sa'ñe coca cahuë, ñeje:

“¿Iquë co'aye yo'oma'quëre me huani jëoñë'ni, cui'ne cosiquëpi pa'iyëje peoji, iquëre?”

³² Caquëna, ja maca Agripapi Festore capi:

“Romano ëjaërepapi ne de'huajaquë ipi cama'quë pa'ito yurepi ìte joyeni etora'huë.”

27

Pablote Romano Quë'rona Saye

¹ Yëquëre Italiana jëjo saõnu'u cuasani, Pablote cui'ne yequë cosicohua'ire Capitán Juliona ìsihuë, jãpi ñajaquë cajë Augusto hue'yosi tsëcapë aquëna. ² Adramitio yo sa'ro yohuëna ayamë'ë, Asia yeja yo sa'noana sani tējire pacona. Jãona aya mëni saë'ë. Saijëna, cui'ne yëquë jã're conì Aristarcoje saji'i, Tesalónica daripë aquë Macedonia pa'i. ³ Ñatasi mu'sepi Sidón yo sa'rona tì'ahuë. Jãrona tì'arena, Juliopi de'oye yo'oquë Pablo cajeohua'ipi necaijajë cuasaquë Pablote eto saõquëna, sani ì cajeohua'ire, pëpaquë yo'opi. ⁴ Tutu ju'ama' të'huija'a Sidónpi saicohua'ipi ai tutu sañope ju'a do'ire Chipre saodohuë yë'quë macaja'a saë'ë. ⁵ Saicohua'ipi Cilicia yeja cui'ne Panfilia yeja jë'ñerepa sa sani Mira daripëna tì'ahuë. Mira cato Licia yeja daripë aco paji'i.

⁶ Jãrona Capitánpi yequë jai yohuë tì'api, Alejandría daripëpi daisiconi. Ja yohuëpi Italia yejana saija'coni asani Capitánpi aya mëijë'ë, cuañëpi. Cuañëina, aya mëteña. ⁷ Tutu sañope ju'a do'ire dahuëre saë'ë, ai tsoe mu'seña. Ai yo'ojë Gnidona tì'ahuë. Ai tutuquëna, jerepa saiye co'api. Co'aquëna, Creta saodohuë tutu ju'ama'a të'huija'a të'ijani saë'ë, Salmón daripë jë'ñere paja'a. ⁸ Të'tëpaja'a saijë ai yo'ojë De'o Yo Sa'ro hue'yosi yo sa'rona tì'ahuë, Lasea daripë quë'rona.

⁹ Tsoe ne huesëni yo'orojaiñe sëte ai huajëya'ye nëji'i, ja yë'ta'api yohuëja'a saiye tsoe jë'nërepa oco tëcahuë tì'añe sëte. Jaje pa'ina, asaquë Pablopi yëhuoquë capi:

¹⁰ “Ëmëohua'i yohuëja'a mai saini ai yo'oja'cohua'i a'ë, si'aye mai saye, cui'ne yohuë nejaja'cohua'i a'ë, cui'ne maije jutì'ñe pa'iohua'i a'ë.” ¹¹ Caquë yëhuoquëna, Capitánpi sehuocaiye paquë coa asa topi, Pablo caye. Iti yohuë paquë cayere cui'ne yohuë quëhuiquë cayere sehuocaji'i. ¹² Jaje pa'ina, si'aohua'i cuasahuë iye yo sa'ro cato co'aji oco tëcahuë pëani tëto saiye. Sañu'u, Fenicena ësë du'ina tìñarepa ña sa'rona. Jãrona oco tëcahuë jëañu'u, cuasahuë.

Asi Tsiaya Ai Co'poye

¹³ Jaje cuasajëna, huë'ehuë te'tepi a'ri ja'ye tutu ju'aquëna, saiye de'oji cuasajë yohuë dëquëye ne huahuase'e naë mëa saoni ayani saë'ë, Creta tètëpaja'a. ¹⁴ Saijë pa'i maca ëmëje'e të'hui jai tuturepa daiyepi dani yohuëre tutu sao. ¹⁵ Tutu sacona, sañope yo'o jujarena, tutupi quëconi sao. Sacona, io jëjo saoyeje saë'ë. ¹⁶ Saicohua'ipi te'e a'ri saodohuë Clauda hue'eco jeteyo'jena tì'ahuë, ai tutuma'tona tì'ani. Jaron a ai yo'ojë a'ri yohuë paire huaso yohuë ayahuë. ¹⁷ Aya tējini jai yohuë joima'coni cuasajë jai yëi meapi huehuë yohuë, cui'ne a'ji mejahuëana Sirte hue'eyena ju'a huesë ma'ñe cajë ca'rajë dëquëyere jopoja'a jëa dëso neñahuë, yohuëpi ju'aye pajaco cajë. Jaje yo'oni coa huahuajë tutu sao cuañoahuë. ¹⁸ Ntasi mu'seje ai tutuquëna, ña jujani iti saicohua'ipi yohuë sayere tsiayana moe dëso huëohuë. ¹⁹ Toaso mu'se acona yureta'a johua'i jëñare papi ñajë jëa dësohuë, yohuë pa'ise'e. ²⁰ Ai tsoe mu'seña ësëre cui'ne ma'ñocore ñama'pë pa'ijë cui'ne ai tutu ju'aquëna, tutu sao cuañojë yureta'a ti ne huesëre pahuë cuasahuë.

²¹ Ai tsoe aima'pë pa'iye sëte, Pablopì si'aohua'i jopona huëni nëcani capi:

“Yë'ë Cretana pëañu'u caye asani sehuocaisicohua'i pa'ito de'ora'pi. Jaron a pëasicohua'i pani si'aye iye ai yo'oye para'huë. ²² De'oji, yure ai cuasama'pë, tutu mañare hue'ejë'ë, si'aohua'i mësar u huajëja'cohua'i a'ë, yohuëse'e ne huesëtoje. ²³ Yë'ë pacacai necaiquëpi Maija'quëpi iye ñami i huïñaëre jëjo daouna, dani capi, ñeje: ²⁴ ‘Pablo ca'rama'ë pa'ijë'ë, César quë'rona saiyeque pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë iño pa'i do'ire Maija'quëpi si'aohua'ire më'ë ja're yohuë pa'icohua'ire huasoja'quë api, ju'iñere.’ ²⁵ Jaje pa'iye sëte ëjaohua'i tutu mañare hue'ejë'ë, yë'ë cato Maija'quëpi i case'ejë ñacaija'quë api cuasayë, cui'ne huïñaë quëase'ejë pa'ye pa'ija'coa cuasayë. ²⁶ Mai cato saodohuëna yohuëse'e ju'a huesëcona, tumasicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

²⁷ Tutupi tutu saosicohua'ipi jai asi tsiaya Adriaticore huahuahuë, jopo ñami pa'i maca, catorce mu'seña pa'i maca ja maca, ñami jopo pa'i maca yohuë ñajë sacohua'ipi je'nërepa yeja tì'añë cuasahuë. ²⁸ Asani huaiñere cuëcujëna, treinta y seis metros paji'i, huaiñe. Pa'ina, ai seña maca sani tìjupë cuëcujëna, veintisiete metros paji'i. ²⁹ Pa'ina, jai quëna pëana ju'a huesë ma'ñe cajë ca'rajë yo sëtipeja'a cuatro quëna ca'huanoa jeo dësohuë, iti dëquëco naupa ja'ñere. Yo'ojë esa ñatama'coni cuasahuë. ³⁰ Iti yohuë sacohua'ire papi yahuerëpa jai huëre jëo sañu'u cajë ea du'iona, jëa yohuëre a'ri yohuëre tsiayana casa huahuoñu'u cajë yo'ohuë, quëna ca'huanoare corohuë quë'rona jëa dësoñu'u cajë yo'oyeje pa'ye yo'ohuë. ³¹ Yo'ojëna, Pablopì quëapi, Capitánre cui'ne i soldado paire ñeje caquë:

“Iye yohuë sacohua'ipi iye yohuëre pa'ima'pë pa'ito mësar u huajëcohua'i pa'iye peosipi.”

³² Jaje caquëna, asani soldado acohua'ipi a'ri yohuë sëa mea tëa jëoreña. ³³ Ntata maca Pablopì si'aohua'ire ayo huëopi ñeje caquë:

“Mai catorce mu'seña aima'cohua'i a'ë, mai pa'i ja'ñere huesëjë. ³⁴ Jaje pa'iquëta'are yureta'a aijë'ë, tutu paja'cohua'i, mësar u naña me macajë ne huesëye peoji.”

³⁵ Jaje ca tējini aore ini Maija'quëre seni tējini yëtoni ai huëouña. ³⁶ Ai huëoquëna, ñani quëcojë aore atëña. ³⁷ Yohuë pa'icohua'i cato, docientos setenta y seis pai pateña. ³⁸ Ani tējini trigore tsiayana ña'ñe dësoreña, peojaco cajë.

Yohuë Ne Huesëye

³⁹ Ntata tomesi maca yohuë sacohua'ipi iti yeja mamire huesëcohua'i paë'ë. Pa'ijë mejahuëre ñani, jaona së'añu'u cuasajë yo'ohuë. ⁴⁰ Jaje yo'ojë yohuë jëaye sëani huahuasi mea yë'te tëteni iti hue'ñana quëna ca'huanoa jëa coehuë, cui'ne yohuë tayo peruje joyehuë, iti po'neñeje. Jaje yo'oni tutuquëna, sai cañare mëohuë. Mëorena, yohuëpi mejahuëna tsiojai huëo. ⁴¹ Tsiojaijëna, jai yohuë corohuëpi mejahuëna ju'anëni huesëo. Ja maca yureta'a yo sëtipeja'a joni sacco'ë, ai tutu to'aque ju'ayepi. ⁴² Ja maca soldado paipi cosicohua'ire huani jëoñu'u cajë yo'ohuë, jaohua'ipi mamini catire paja'cohua'i

a'ë cuasajë. ⁴³ Jaje yo'ojëna, Capitánpi Pablore huasosi'i caquë yo'oma'pë pa'ijë'ë, capi. Cani si'aohua'ire cuañepi mamícohua'i cato du'ru du'teni mamijë'ë, caquë. ⁴⁴ Ja jeteyo'je yecohua'ipi yohuë toñana tseani mamijë saijë'ë, capi. Caëna, jaje yo'ojë si'aohua'i huajëcohua'i yejana tì'ahuë.

28

Malta Saodohuëre Pa'iyë

¹ Si'aohua'i yejana de'hue tì'asicohua'i pa'ijë ja saodohuë mami asahuë, Malta. ² Si'aohua'ire yëquëre ìti maca pa'icohua'ipi de'oye yo'ohuë. Jaje yo'ojë toa suani dani cuijë'ë, cahuë. Ja mu'se cato ocoquë sësëye pa'iji. Jaje pa'ina, si'aohua'ire huëohuë, cuija'cohua'ire. ³ Ja maca Pablo ja'ju jeca mañare co'eni suaquëna, toapi uquëna, etacopi, aña cucu'ë, jëtëna. ⁴ Pablo jëtëna añaapi cuni decona, ñani ìti maca pa'icohua'i sa'ñe cahuë: “Iquë paire huaiquë pa'ima'quë, jaje pa'ipi jai tsiaya mamini jëasiquë pa'itoje, ja yë'ta'api ìte de'oye pa'iyë peoyerepa Maija'quëpi yo'oma'quë.”

⁵ Pablopì añaare toana ya'cue tóni ti a'si ju'ñe peoyerepa paji'i. ⁶ Pa'ina, si'aohua'i je sa'yëhua cotoja'quë api, pañita'a huajërepa juni taija'quë a'ni cuasajë utehuë. Utejëna, ai yo'oye paquëna, ña jujani tìñe cuasaye ponani Diusu api, cahuë.

⁷ Yëquë pëa sito quëno macare Publio hue'equë jai tsio paji'i. Jaë cato saodohuë ëjaërepa paji'i. Jaëpi yëquëre ì huë'ena de'oye pëpani tres mu'seña ao aocuë ñacaji'i. ⁸ Jarote Publio pëca ja'quë suña dahuëna cui'ne tsie ëta dahuë conì ju'iquë paji'i. Pa'ina, Pablopì cacani ñani Maija'quëre seni tējini ìte jëñapi patoquëna, co'yapi. ⁹ Co'yaëna, asani ìte saodohuë acohua'ipi jai pai ju'icohua'ipi daë'ë. Daijëna, si'aohua'ire jujupi. ¹⁰ Jaje jujuquëna, ñani sihuajë ai de'oye yo'ohuë. Yo'ocohua'ipi yequë yohuëna aya mēni sai huëo maca yëquë saijë ai ja'ñe cui'ne si'aye jopo caraye isihuë.

Pablo Romana Tì'añe

¹¹ Toaso ñañëohua'ire saodohuë pani tējini yureta'a jai yohuëna ayamë'ë, Alejandría acona, oco tëcahuë pa'ina, pëasicona, Castor cui'ne Póluz diusuohua'i a'ë cajë nesico-hua'ipi quë'iona ayamë'ë. ¹² Aya mēni saicohua'ipi Siracusana tì'ahuë. Tì'ani toaso mu'seña pëahuë. ¹³ Pëasicohua'ipi tsiaya tē'tëpaja'a saicohua'ipi Regiona tì'ahuë. Tì'ani ñatasi mu'se saijëna, huë'ehuë tē'tepi ai tutu ju'api. Jaje ju'acquëna, saicohua'ipi se ñatasi mu'se tì'ahuë, Puteolina. ¹⁴ Tì'ani jaron a ñahuë, Maija'quë do'icohua'ire. Ñajëna, jaohua'ipi pëajë'ë cajëna, siete mu'seña pëani paë'ë. Pani saicohua'ipi yureta'a Romana tì'ahuë. ¹⁵ Yëquë saiye toe asani pa'icohua'ipi Maija'quë do'ijëpi sañope dani tì'ahuë, yëquëre. Forona Apio quë'rona, toaso cono ucu huë'ña pa'i huë'ña, ja Romarepa tì'ama'në. Ja maca Pablo ña huajëni sihuaquë Maija'quëre de'oji caquë pëpapi. ¹⁶ Jaje Romana tì'asi maca ëjaohua'ipi te'i pa'ijaquë Pablo cani te'e soldadore ìte ñaja'quëre nehuë. Neni te'ire pëpahuë.

Romare Pablo Pa'iyë

¹⁷ Toaso mu'seña Roma pëani pa'iquëpi Pablo jëjo saopi, judío pai ëjaohua'ire soija'cohua'ire. Soina, judío pai tsi'sirena, capi:

“Do'ijërepa yë'ë judío paire co'aye sañope yo'oma'quë a'ë, cui'ne ja'në aiohua'i case'ëje sañope yo'oma'quë a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre Jerusalénre pa'ina, tseani romano paina isihuë. ¹⁸ Isirena, jaohua'ipi si'aye yë'ë yo'ose'e seni asa tējini huani jeoñe peoquëna, etoñu'u cahuë. ¹⁹ Cajëna, judío paipi asani ësehuë. Eëjëna, sei'ë. Jaje pa'ito romano pai ëjaëre papi Césarpi yë'ë yo'ose'e asani ne de'huajaquë caquë, nuñerepa yë'ë paire sañope caye peoquëta'a jaje cahuë. ²⁰ Jaje pa'ina, mësarute soihuë, ñaquë coca caji'cohua'ini, yë'ë iye maca tse a cuañosiquëpi quëna me sē'i pa'iyë, mai Israel pai utejë pa'iyere cuasa do'ire.”

²¹ Jaje caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Yëquë mël'ère sañope cajë toyase'e ñama'cohua'i a'ë, Judea pa'icohua'i toya daose'e cui'ne jaropi do'ijërepa judío pai daisicohua'ijë mël'ère co'aye yo'oquë api cayeje pa'ahuë'ë. ²² Jaje pa'ina, yëquë asaye yëyë, mël'ë cuasayere. Yëquë ñño asajë pa'iyë, si'a hue'ña pa'icohua'ipi huajëya'yere sañope cajëna.”

²³ Jaje cani iti tsi'sija'a mu'se ca nëohuë ca nëosicohua'ipi jai pai tsi'sihuë, Pablo pëani pa'i hue'ñana. Tsi'sirena, Pablopi nea hue'ña huëosiquëpi neatorepa quëa tējipi ma'tëmo pa'i te'te ayere, Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'epi cui'ne Moisés cuañese'epi coní ññoquë quëapi, Jesús ayere care paji cajë sehuojajë caquë. ²⁴ Jaje caquë quëaquëna, yecohua'ipi Pablo caye sehuocaë'ë, yecohua'ipi sehuocaiye pahüë. ²⁵ Jaje yo'ojë te'e cuasaye peoquëna, sai huëohuë. Sai huëojëna, Pablopi capi:

“Maija'quë de'o joyopi nuñerepa capi, mësarü aipëre ite quëacaiquë Isaías yë'opoja'a ñeje:

²⁶ Sani quëajë'ë, ja daripë paire.

De'huarepa asanije asa tì'añe paja'cohua'i a'ë.

De'huarepa ñanije ña tì'añe paja'cohua'i a'ë.

²⁷ Iohua'i cuasajë pa'iyepi cara huesësico pa'i do'ire,

Cajonoaje ta'pise'ere hue'eyë.

Cui'ne ñaco caje sïose'ere hue'eyë, ñaño pañë.

Asayeje pajë, cui'ne jaje pa'iquë cuasajë asa tì'añe pajajë caquë nëina,

Cui'ne yë'ëna co'iyë pajëna, yë'ëpi iohua'ire jujucaiye pajaquë cajë jaje yo'oyë.

²⁸ Jaje pa'ina, yure iyere asajë'ë, iye Maija'quë huaso cocare judío pai peocohua'ina quëaye pa'iji. Jaohua'ita'a de'oye asacaija'cohua'i a'ë.”

²⁹ Jaje Pablo caquëna, judío paipi pëijë sañope cajë saë'ë.

³⁰ Pablopi jarona caya ometëcahuëa pëani paji'i, i pa'i huë'e do'i ipi saiquë. Jarore pa'i si'aohua'ire ite do'i saicohua'ire de'oye pëpaquë yo'opi. ³¹ Yo'oquë pa'i Maija'quë cuañe te'te ayere ca'raye peoyerepa quëaquë cui'ne Ejaë Jesucristo ayere ye'yapi, yecohua'ipi ti josa yo'oma'pëna.

ROMANOS

Pablo Romano Sehuosicohua'ire Toyaye

¹ Yë'ë Pablo, Jesucristo jo'yaë'ë. Maija'quëpi yë'ëre soini cui'ne ì jëjo daoquëre nepi, yë'ëre ì huaso cocare quëaja'quëre.

² Maija'quëpi ja huaso coca ai tsoe ca nëoquëna, ìre quëacaicohua'ipi ì de'o toya pëpëna toyaahuë'ë. ³ Maija'quë mamaquë Jesucristo ayere Jesucristo pai de'oni judío pai ëjaë David tsëcapë aquë paji'i. ⁴ Pai pa'iquëta'a Maija'quë mamaquë tutu quë'ire papi asayë, ì de'o joyo tutupi yo'oquëna, ju'isiquëpi huëni ìñouna. ⁵ Jaje pa'ina, Jesucristo do'ipi Maija'quë yëquëre ì mamipi ì jëjo daocohua'ire nepi, si'a yeja pa'icohua'ipi sehuoni cui'ne ì case'ere necaicohua'i pa'ijajë caquë. ⁶ Mësarujë jaohua'i acohua'ipi Maija'quë soisicohua'i pa'iyë, Jesucristo tsecohua'i pa'ijajë caquë.

⁷ Si'aohua'i Roma daripë acohua'i Maija'quë soisicohua'ire caquë toyayë, mësarute. Maija'quë oi soipi, mësarupi ìna ìsisicohua'ipi de'oye pa'ijajë caquë. Soisicohua'ipi de'oye pa'ijë'ë, Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi de'oye pa'iyë ìsiquëna.

Romana Pablo Do'i Sai Èaye

⁸ Du'ru macarepa Jesucristo do'ire yë'ë ja'quëre sihuayë, si'aohua'ire mësaruni cuasaquë. Mësarua Maija'quëre cuasajë pa'iyë si'a hue'ña pa'icohua'ire de'oye quëajëna, sihuayë. Sihuaquë de'oji cayë, Maija'quëna. ⁹ Yë'ë si'a joyorepa cuasaquë Maija'quëre necai pa'iyë, ì mamaquë cocarepa quëacaiquëpi. Maija'quë api, ìti ñasiquë si'anë yë'ë mësarute cuasaquë secacaiye. ¹⁰ Si'anë Maija'quëre se'ñë, ì yëyepi pa'ina, yë'ë jaro do'i sasi'i caquë. ¹¹ Jaje pa'ina, cocaiye yëyë, mësarute joyo pa'iyë, ai jerepa tutu quë'iohua'i pa'ija'cohua'ire. ¹² Ñeje caquë cayë: Maija'quëre mai cuasayere sa'ñe cocaiyere caquë yë'ëpi mësarua cuasayere se cocaina, mësarupi yë'ë cuasayere cocaijë'ë. Jaje yo'ojë sa'ñe cocaiye pa'iji.

¹³ Maija'quë do'ijë yë'ë mësarua quë'ro sasi'i si'anë caquëta'a yureje ja yë'ta'a saiye pa'ñere asajë'ë caquë quëayë. Hueare tëayeje pa'ye mësaruja'a Maija'quë joyo ayere sani tëasi'i caquë cuasahuë, yequë hue'ña judío peocohua'ija'a tëayeje pa'ye. ¹⁴ Jaje pa'ina, yë'ë sehuosi do'ire ta'ñe asacohua'ire, huesëcohua'ire, ëjaohua'ire cui'ne ëjaohua'i peocohua'ire, si'aohua'ire quëaye pa'iji. ¹⁵ Jaje yo'oquë cui'ne mësarua Roma pa'icohua'ireje Maija'quë coca quëacaiye yëyë.

Maija'quë Coca Tutu Quë'i

¹⁶ Maija'quë huaso coca quëaye yë'ëre huajëya'ye nëi'ne paji. ¿Maija'quë tutu quë'i cocarepa me yë'ëre huajëya'ye nëico'ni? Si'aohua'ire ìte sehuocohua'ire huaso ja'ñe a'ë, judío paire cui'ne judío pai peocohua'ireje. ¹⁷ Jaje pa'ina, necaire paye pa'iji cuasa do'ire Maija'quëpi nu'ñerepa pa'icohua'ire ne'ñere quëaji, de'o cocapi: “Nu'ñerepa pa'iquë cato, Maija'quëpi necaire paye pa'iji cuasayepi pasipi” caji tsoe toyase'e.

Do'i Quë'iohua'i Pa'iyë

¹⁸ Iohua'i co'aye yo'oyepi Maija'quë coca ye'yayere sa'ñope yo'oyë. Jaje yo'osicohua'ire Maija'quëpi ma'tëmores papi iohua'i yo'osi do'i co'ayere papi sai ja'ñe jëjo dao ja'ñere ìñopi, maire. ¹⁹ Jaohua'i tsoe asayë, ta'ñe Maija'quë ayere. Jaje pa'ina, ìpi jaohua'ire du'ru ìñopi, ì ayere ña ja'ñe. ²⁰ Si'aye iye yeja pa'iyë ìpi de'huapi. ì de'huani pa'i macapi huëoni ì nese'ere ñajë Maija'quë pa'iyë asayë, ìte ñama'pë pa'inije. Jaje pa'ina, Maija'quë tutu quë'ipi cui'ne ti pani huesëquë pa'iyë asajëta'a de'oye yo'oye pasi do'ire, ca de'huani jëa ti'a'ne peoji, jaohua'i. ²¹ Jaje Maija'quë pa'iyë asacohua'ipi Maija'quëre papi cajë ìte oiye pahüë. Cui'ne yequeje de'oquëre papi caye pahüë. Coa ai jerepa

yeque ti do'i peoyere cuasahuë. Cui'ne iohua'i huesë joñoapi nea hue'ñana ne huesëhuë, co'a joñoa hue'e do'ire. ²² Jaje pa'ina, ta'ñe pa'iohua'i a'ë cacohua'ita'a coa ai jerepa huesëohua'i pa'iyë. ²³ Maija'quë de'oquërepa pa'iquëta'are tiñere señë, ju'icohua'ije pa'iohua'ire de'huase'ere, pa'ije pa'ire, pi'aje pa'ire, nëicohua'ije pa'ire cui'ne aña'aje pa'ire de'huase'ere.

²⁴ Jaje pa'ina, seña'jë mësaru yëyeje yo'ojë pa'ijë'ë caquë jeocopi, Maija'quë. Jaje caquë jeocouna, huajëya'ye sa'ñe yo'ohuë, iohua'i capëje ti oiye peoyerepa. ²⁵ Nuñerepa Maija'quë cocare asaye yëma'pë coa ai jerepa cosoyere asahuë. Cui'ne jaje yo'ojë Maija'quë de'huasi co'amañare sei'ë, de'oquëre pa'ë cajë. Maija'quëre pare sema'pë cui'ne Maija'quëre pa'ë caye pahüë. Maija'quë cato ti de'oquëre pa'ë caye pa'iji, si'anë. Jaje pa'ijaquë.

²⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi jeocopi, co'aye si'sire yëcohua'ini coequë. Jaje pa'ina, nomiohua'ije Maija'quë cuañese'e jeoni sa'ñe nomiohua'ija'a ëmëre yo'oyeje yo'ohuë, si'si. ²⁷ Cui'ne jaje ëmëohua'ije nomiohua'ire yo'oye jeoni sa'ñe ëmëohua'ija'a yo'ohuë. Ëmëohua'ipi huajëya'ye yequë ëmëohua'ini yo'o do'ire iohua'i capëapi ai yo'oyë, iohua'i co'aye yo'o do'ire sai cuañojë.

²⁸ Jaje pa'ina, iohua'ipi Maija'quëre asaye coeye sëte, ije iohua'ire jeocopi, joyo huesëohua'i pa'ijë iohua'i yëyeje co'ayere pa'ijajë, caquë. ²⁹ De'oye nuñerepa pa'iyë peocohua'ipi co'ayese'epi timësicohua'ipi pa'iyë, si'si yo'oye, nomi yëye, ëa ña'ñe jaiye tayo yo'oye. Co'amañare ëa ñajë co'aye cuasaye, huani jeoñe, uihuaye, cosoye, co'a merepa co'acohua'ipi cui'ne co'a coca carojaicohua'i pa'iyë. ³⁰ Yecohua'ini co'acohua'i a'ë cayë, Maija'quëreje coecohua'i a'ë, josa yo'ocohua'i a'ë, coa pa'ipi ne ti'añe pa'iji cuasacohua'i a'ë, cui'ne yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasacohua'i a'ë. Co'ayere ai jerepa se cuasa huëcohua'ipi cui'ne pëca ja'quëohua'ireje de'oye sehuoma'cohua'i a'ë. ³¹ Yëhuoye asa ti'añe coecohua'i a'ë. Iohua'i ca nëose'eje yo'o ti'ama'cohua'i a'ë. Iohua'i sihuama'cohua'i a'ë. Yecohua'ireje sañope yo'ose'ere sai de'huama'cohua'i a'ë. Ai yo'ocohua'ire teaye pa'iohua'ire yecohua'ire ñama'cohua'i a'ë. ³² Jaohua'i cato Maija'quë cuañese'e si'aye asacohua'i a'ë. Cui'ne asacohua'i a'ë, iye yo'osicohua'i pani do'i quë'iohua'ipi pa'ijë juni huesëye pa'iji case'eje. Jaje asacohua'ita'a ai jerepa co'ayere yo'ojë pa'iyë. Cui'ne yecohua'ipi co'aye yo'ojëna, sihuajë yëjë ña'ñe.

2

Maija'quë Nuñere Papi Ca Huesoye

¹ Yequë yo'ose'ere ña tējini co'aye yo'oquë api ca huesoquë pani ca de'huani jëa ti'añe peoji. Më'ëpi yequë yo'ose'ere ña tējini co'aye yo'oquë api ca huesoquë pani, më'ëja'a co'ye ca huesoye pa'iji, më'ëje cui'ne yo'o do'ire. ² Jaje pa'ina, asayë, mai Diusupi pai yo'oyere ña tējini i coca cayeje pa'ye nuñerepa ca huesoja'quë api, ja co'ayere yo'osicohua'ire nejoñe pa'iji ca maca. ³ Jaje pa'ina, më'ëpi cuasani Maija'quë pai ñape yo'ose'e ña tējini ca hueso mu'se ti'aëna, yecohua'ire tayoyë, cuasaquëpi cui'ne më'ëpi iohua'i yo'oyeje yo'oquë pani ¿jëaja'quë a'ë, cuasaquë? Jëaye peoji. ⁴ ¿Më'ëre ponañere caquë Diusu dahuëre quëcoquë yo'oquëna, i oi yo'oyere asama'ë huesëquë coeyë, më'ë? ⁵ Jaje pa'iquëta'are më'ë joyo jëa do'ire më'ë pa'iyë ponëma'ë coequë pa'ë, më'ë. Jaje yo'oquë ai jerepa më'ë nejo cuañe ja'ñere tsi'so timëñë, më'ë Maija'quë pai ñape yo'ose'e ña tējini ca hueso mu'se ti'aëna, sai ja'ñere më'ë yo'ose'eje pa'ye. ⁶ Ja maca ipi pai ñape yo'ose'eje pa'ye saija'quë api. ⁷ De'oye yo'oyere yo'o jujama'cohua'ipi ëja deoyere cui'ne i de'oye pa'iyere cui'ne ju'i ma'ñere co'esicohua'ini Maija'quëpi ti pani huesëyere isija'quë api. ⁸ Isiquëta'a yecohua'ipi iohua'ise'e cuasajë nuiñere sehuoma'pë coa co'ayere tuiyë. Jaohua'ire cato Maija'quëpi pëi nejoja'quë api. ⁹ Si'aye co'aye yo'ocohua'ire ai yo'oye cui'ne oiye pasipi, du'ru macarepa judío pa'ipi jeteyo'je judío pai peocohua'ije. ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi de'oye yo'osicohua'ire cato sihuaye,

cui'ne ëja deoyere cui'ne de'oye pa'iyere isija'quë api. Du'ru macarepa judío païni jetyo'je judío paï peocohua'ireje isija'quë api.

¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quë cato icohua'i yecohua'i a'ë caquë yo'oma'quë api, si'a yë'quë maca ñaquë api, si'a païre. ¹² Jaje pa'ina, Moisés cuañese'ere asama'cohua'ipi co'aye yo'ocohua'i pa'itoje ja yë'ta'a nejoja'cohua'i a'ë, Moisés cuañese'e asama'cohua'ire. Cui'ne Moisés cuañese'e asasicohua'ita'a co'aye yo'osicohua'ire nejoñe pa'iji, Moisés cuañese'e ca do'ire. ¹³ Cuañese'ere coa asacohua'i cato, nuñerepa pa'icohua'i peoyë. Cuañese'ere yo'ocohua'i cato nuñerepa pa'icohua'i a'ë ca huesoye pa'iji. ¹⁴ Judío paï peocohua'i cato toya cuañese'eje ti peoyë. Jaje pa'iohua'ita'a cuañese'e pacohua'ipi yo'oyeje pa'ye yo'ojë pa'iyë, iohua'i cuasase'epi. Jaje yo'ojë iohua'ipi iohua'ire cuañeñe neñë. ¹⁵ Jaje pa'ina, iohua'i yo'oyepi iñoñë, iohua'i joñoare cuañese'e pa'iyë paye. Jaje pa'ina, iohua'i joñoa cuasayepi caja'coa, de'oji më'ë yo'ose'e pañita'a co'aji, më'ë yo'ose'e. Jaje cani iñoji, cuañese'epi joñoare pa'iyë. ¹⁶ Cui'neje iohua'ire caja'quë api, Maija'quë ca hueso mu'se pa'ina. Ja mu'se cato Maija'quëpi Jesucristo ja're si'a paï yahue yo'ose'e ña tējini ca huesoye pa'iji, yë'ë de'o cocarepa quëase'eje pa'ye.

Judío Paï Cui'ne Moisés Cuañese'e

¹⁷ Më'ëpi judío paï pa'ima'quëje ñani caquë jerepa pa'i a'ë cuasaquëpi, Moisés cuañese'ere asaquëpi, Maija'quëre pare payë caquë sihuaquëpi, ¹⁸ Maija'quë yëye ta'ñe asaquëpi, cui'ne cuañese'epi de'oyerepa tija'ñere ye'yesiquëpi, ¹⁹ yecohua'i ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'i pa'icohua'ire ye'yaquëre pa'ë cuasaquëpi, cui'ne nea hue'ñaje pa'i hue'ñare pa'icohua'ire de'oyepi miacaiyeje pa'ye yo'o iñoquëre pa'ë cuasaquëpi, ²⁰ cuañese'e pacohua'ipi, ta'ñe asaye cui'ne nuñerepa yo'oyere ye'yaye payë cuasaquë huesëcohua'ire ye'yaquë pa'iquëpi cui'ne tsije pa'iohua'ire quëa tija'ñe cuasaquëpi. ²¹ Jaje pa'iquëpi ye'yaquë a'ë cuasaquë pa'ni ¿me yo'oquë më'ëja'a co'ye ye'yama'quë'ni? Jare më'ëpi co'amaña yahue i ma'ñe a'ë quëaquëta'a ¿cui'ne me nesi'quë më'ëpi co'amaña yahue imaquë'ni? ²² Yequë nomiore yo'oma'ë caquëta'a, ¿me yo'oquë më'ëpi jaje yo'oquë'ni? Cui'ne më'ëpi coa de'huasicohua'ire ñani coequëta'a ¿me nesi'quë iohua'i se hue'ña pa'i co'amaña yahue imaquë'ni? ²³ Maija'quë cuañese'ere pare pacohua'ipi pa'iyë caquëta'a, mësarupi cuañese'ere de'oye sehuocaima' do'ire yecohua'ipi Maija'quë co'aquë api cayë. ²⁴ Jaje yo'oye pa'ina, ñare paquë toyase'e caji: “Judío paï peocohua'i co'aye cayë, Maija'quëre, mësarupi co'aye yo'o do'ire.”

²⁵ Jaje pa'ina, më'ëpi cuiri ca'ni tēasiquëpi Moisés cuañese'ere si'aye sehuocaito cocaiji, më'ë yo'ose'e. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi cuañese'ere sehuocaima'quë pa'ni ca'ni tēama'quëje pa'i pa'iyë pa'iji. ²⁶ Jaje pa'ina, tēama'quëta'a si'aye cuañese'ere yo'oni ca'ni tēase'eje pa'i pa'iyë pa'iji. ²⁷ Jaje pa'ina, i ca'nihuë tēama'quëta'a, cuañese'ere si'aye sehuoquëna, ja yo'oyepi më'ëni co'aye yo'oquëre iñoja'quë api, toyase'e paquëta'a cui'ne ca'ni tēasiquëta'a sehuoma'ë pa'isiquëre. ²⁸ Judío repa pa'si'caquë coa emëje'ese'epi yo'ojë tija'ñe peoji. Cui'ne nuñerepa cuiri ca'ni tēaye cato emëje'epi yo'oye peoji. ²⁹ Jaje pa'ina, judío repa cato pa'iyë pa'iji nuñerepa sa'nahuëre papi. Cui'ne cuiri ca'ni tēase'epi sa'nahuë joyore pana tēasiquëje pa'i pa'iyë pa'iji. Coa cuañese'epi tija'ñe peoji. Maija'quë joyo neñe a'ë, iye cato. Jaje pa'ina, iye cayeje ne cuañosiquë cato Maija'quëre papi de'oquë api caquë ña nēosiquë api, pa'ni paï mañapi.

3

¹ Jaje pa'ina, ¿iquere do'i paquë'ni, judío paï pa'iyë cui'ne cuiri ca'ni tēasicohua'i pa'iyë? ² Ja cato jaiye cocaiye pa'iji, du'rurepa Maija'quë judío païna i coca de'hue pacaija'cohua'i a'ë caquë isisi do'ire. ³ Jaje pa'iquëta'are jaohua'i judío acohua'ipi nuñerepa yo'oyere yo'o jujani jeyotoje Maija'quë cato i ca nēose'ere jare yo'o tija'quë pa'iji. ⁴ Maija'quë cato i coca nuñerepa cayeje pa'ye yo'o tija'quë api, si'a paï coa cosocohua'i pa'itoje. I cato cosoma'quë api. Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Nuñerepa pa'iquère iñoñe pa'iji, mē'ē case'epi.

Cui'ne yecohua'ipi mē'ēre ña tējini ca hueso maca mē'ēpi de'oquērepa etaja'quē a'ē.

⁵ Mai tayo yo'oyepi Maija'quē nuñe yo'oyere de'oyerepa iñojē pa'ito Maija'quē mai tayo do'ire nejoquē pani Maija'quē nuñe yo'oma'quēpi nejoji. ¿Jaje caye pa'iquē? Pani, pai caye ayepi caye a'ē. ⁶ Jaje caye peoji. Maija'quēpi nuñe yo'oma'quē pani, si'a pai tayo yo'ose'e ña tējini ¿me pai yo'oyere ca huesoye pa'iquē'ni?

⁷ Jaje pa'iquēta'are yē'ē cosoyepi Maija'quē nuñerepa pa'iyere ai jerepa de'oye iñocaiye pa'ito ¿me neni yē'ēre tayoquē api caye'ni? ⁸ Jaje pa'ito ¿me yo'oquē co'ayere yo'oma'quē'ni, de'oyepi pa'ija'core? Iye cato yecohua'ipi cayē, maire. Co'aye cuasajē sañope cacohua'ini co'aye yo'ojē de'oyere tī'añe pa'iji ye'yayē cayē, maire. Jaje cacohua'ire nuñerepa yo'oquē nejoñe pa'iji.

Si'aohua'i Do'i Quē'iohua'ipi Pa'iyē

⁹ ¿Jaje pa'ito mai judío paipi jaohua'i seña maca de'ocohua'ire pa'ē cuasajē pa'iyē? ¡Pani! De'ocohua'i peoyē. Tsoe mai judío paipi de'ocohua'i pa'i ma'ñe iñohuē. Jaohua'i ja're si'a yē'quē maca co'ayepi pacona, pa'iyē. ¹⁰ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Te'i macaje ti peoji, de'oquē.

¹¹ Asani pasi'i cacohua'ijē peoyē.

Peoyē, Maija'quēre co'ecohua'ijē.

¹² Si'aohua'i tayo sani huesēsicohua'i a'ē. Si'aohua'i do'i peocohua'i a'ē, ti cocaima'cohua'ipi.

De'oye yo'ocohua'i, te'i macaje ti peoji, de'oye yo'oquēje.

¹³ Jaje pa'ina, si'aohua'i tērēhuēa cato paire tasico de'hua sioma'coje pa'io, coa nejo cocare etaye.

Si'aohua'i tsemeñoapi coa cosoyē.

Aña tsimaje pa'yepi si'aohua'i yē'opōa pa'iyē.

¹⁴ Yequēre ai yo'o huano'i co'ayese'e yecohua'ire cayē, cui'ne sējeñese'e.

¹⁵ Paire esa huani jeñese'e yēcōhua'i a'ē.

¹⁶ Si'aohua'i co'aye yo'oyepi ai yo'oye cui'ne nejoñe isiyē.

¹⁷ Cui'ne ñama'pē pa'iyē, de'oye pa'i ma'arepa.

¹⁸ Jaje pa'iohua'ipi ti ca'raye nēima'ēna, Maija'quēre cuasama'pē pa'iyē, a'ri mañaje.

¹⁹ Si'aye tsoe hue'ña Moisés cuañese'e judío pai cuañese'e pacohua'ipi si'aye yo'oye pa'iji caji cajē asayē, mai. Jaje pa'iquēta'are iohua'i tayo do'i ca de'huani jēaye peosipi. Maija'quē pai ñape yo'ose'e ñani ca hueso mu'se tī'asi maca si'aohua'i iye yeja acohua'i ca hueso cuañoja'cohua'i a'ē. ²⁰ Jaje pa'ina, cuañese'ere sehuojē yo'ocohua'i cato Maija'quē ja're conī pa'iyē tī'añe paja'cohua'i a'ē. Cuañese'epi mai tayose'ere iñoji.

Maija'quēre Cuasayepi Huaso Cuañoñe Pa'iji

²¹ Yure cato Maija'quē nuñerepa pa'iohua'ire de'ocohua'ire pare neñere iñoji, cuañese'e cayere yo'oma'ē, tirona se oani. Iye cato Maija'quēre quēacaicohua'i toyase'ere cui'ne Moisés cuañese'e toyase'ere ñajē asayē, i jaje yo'oye.

²² Jaje pa'ina, Maija'quē iquē jerepa pa'ire cuasama'quēpi i neñerepa pa'iyere isiquē api, coa si'aohua'i Jesús ire papi cuasacohua'ire. ²³ Jaje pa'ina, si'aohua'i tayo yo'ocohua'ire sēte si'aohua'ire Maija'quē de'oyerepa tī'añe caraji. ²⁴ Jaje pa'ijēta'are Maija'quēpi oi nuñerepa pa'iohua'ire nepi, i coa isiyepi, Jesucristo do'ipi huasoquē.

²⁵ Jaje pa'ina, Maija'quēpi Cristo ju'ini tsie jēosi do'ipi pai co'aye yo'oye sai de'huaye nepi. Ja sai de'huayere tī'añe pa'iji, Jesuni necaiquēre papi asa do'ipi. Cui'ne tsoe acohua'i tayo yo'ose'ere coa sa tēto saima'ē paji'i, Maija'quē. Jesús tsiese'epi sai de'huapi. Jaje yo'oquē i nuñerepa pa'iyere cui'ne i quēcose'ere iñoji. ²⁶ Iñoji yureje Diusu nuñerepa pa'i a'ē caquē iñoquē yo'opi. Yēquēje cui'ne Jesús tsiese'epi Jesure ire papi cajē asacohua'ire nuñerepa pa'iohua'ire nequē a'ē caquē iñoquē yo'opi, Maija'quē.

²⁷ ¿Yure jerore pa'ico'ni, mai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasaye? Tsoe peoco. ¿Me yo'oco peoco'ni? Maija'quëre necaiquëre pare cuasa do'ire peoco, pa'ni cuañese'ere yo'o do'ire. ²⁸ Maija'quëre necaiquëre pare cuasaquëni nuñerepa pa'i api ca huesoye pa'iji, Maija'quëpi cuañese'e yo'oma'quë pa'itojē. Jare tsoe asayē, mai.

²⁹ ¿Mësarupi cuasato Maija'quë judío pa'i Diususe'e pa'iquë? ¡Pa'ni! Judío pa'i peocohua'ijē Diusure payē, ite. ³⁰ Jaje pa'ina, yequë Diusu peoji, te'i api. Jare ipi pa'ire nuñerepa pa'icohua'ire ca huesoye pa'iji, ca'ni tēasicohua'ire cui'ne pa'cohua'irejē, coa si'aohua'i ite necaiquëre pare asacohua'ini. ³¹ Jaje pa'ito ¿coa mai ite necaiquëre pare asayepi ja'nē cuañese'e jecoye pa'iquë, co'ai ma'ñe de'huani? ¡Pa'ni, jaje yo'oye! Coa ai jerepa yureta'a cuañese'ere de'oyere pa'ë cacaijē yo'oyē.

4

Abraham Yo'ose'epi Iñoñe

¹ ¿Iquere mai ai Abraham tī'aë'ni, i yo'o do'ipi? I ayere cañu'u, yure. ²⁻³ Toyase'e caji: “Diusupi Abrahamre nuñerepa pa'ire ca huesopi, Abrahampi Diusuni ire papi caquë cuasa do'ire.” I yo'o do'ipi nuñerepa pa'i pa'iyē Abraham tī'añe papi. Tī'asiquë pani jerepa pa'i a'ë cara'pi. Yure cato Maija'quë ña hue'ñana jaje ca tī'añe peoji. ⁴ Co'amaña necaiquëre sañe cato coa isise'e peoji, nesi do'ire sañe a'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are co'amaña nesi do'ire peoquëpi Maija'quëni nuñerepa pa'i ca hueso cuañoñe pa'iji. Coa ite ire papi cuasa do'ire co'aquëre nuñerepa pa'iquë api, ca huesoquëni cuasa do'ire. Jaje yo'oye pa'iji. ⁶ Maija'quëpi yequëre ñani i yo'ose'ere cuasama'ë nuñerepa pa'ire ca huesoquëpi ai sihuaji. Davidjē cui'ne capi, toyase'epi. ⁷ I case'e cato caji ñeje: Sihuacohua'i pa'iyē, Maija'quëpi iohua'i co'aye yo'ose'ere oni yejesicohua'ipi, cui'ne iohua'i co'aye yo'o do'ire coa sa'i tosicohua'ipi.

⁸ Sihuacquë pa'iyē, Ejaëpi co'aye yo'ose'ere cama'ëna, sa'i tosicohua'ipi.

⁹ ¿Jaje pa'ito iye sihuaye ca'ni tēasicohua'ise'ere sihuaye pa'iquë? Pa'ni. Ca'ni tēama'cohua'ijē ja sihuaye payē. Tsoe maipi asahuë. Toyase'e cato caji, Diusupi Abrahamre nuñerepa pa'ire ca huesopi, Abrahampi Diusuni ire papi caquë cuasa do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ito ¿ite je yēhua nuñe pa'iquë api, Abrahamre ca'ë'ni, i ca'ni tēasi jeteyo'je? Pa'ni ja yē'ta'a tēama'nē jaje ca nēopi. ¹¹ Ca nēosiquëpi jeteyo'je, ca'ni tēa cuañoopi, Maija'quë cuañequëna. I ca'ni tēase'epi iñoñe a'ë, Maija'quëpi tēama'quë pa'inē nuñerepa pa'iquë api, ca huesose'ere. Cui'ne Abraham cato tēama'cohua'ipi Maija'quëre necaiquëre pare cuasacohua'i pēca ja'quë api. Jaje pa'ina, Abraham cuasase'eje cuasacohua'ire Maija'quëpi nuñerepa pa'iohua'ire ca huesoji. ¹² Ca'ni tēama'quë pa'inē Abraham Maija'quëre necaiquëre pare cuasase'eje pa'ye ca'ni tēasicohua'ipi cuasacohua'i pēca ja'quë api.

Maija'quë Ca Nēose'ere Tī'añere Quëaye

¹³ Maija'quë Abrahamre cui'ne i tsēcapē acohua'ire iye yejare isija'quë a'ë ca nēoni, ca nēoma'ë paji'i, Abrahampi cuañese'ere yo'o tī'a do'ire. Coa ai jerepa ca nēopi, Abrahampi Maija'quëni necaiquëre papi cuasa do'ire. Ja do'ire Abrahamre nuñerepa pa'ire ñaquë Diusu isisi ca nēopi. ¹⁴ Jaje pa'ina, cuañese'e caye yo'o tī'acohua'ipi Maija'quë ca nēose'ere tī'añe pa'ito, Maija'quëre necaiquëre papi cuasayepi do'i peoye patira'pi, cui'ne Maija'quë ca nēose'epi do'i peoye ne huesëra'pi. ¹⁵ Cuañese'e cato ai yo'o ja'ñere isiji, Maija'quë sa'i de'huaquëna. Cui'ne cuañese'epi peoquëna, ¿Me sañope yo'oye pa'iquë'ni?

¹⁶ Maija'quë ca nēose'e cuañese'ere pacohua'ise'e tī'añe peoji. Cuañese'e peocohua'ijē tī'añe pa'iji. Jaje pa'ina, Abraham tsēcapē acohua'ipi tī'añe pa'ijaquë cani coa do'i peoye i ca nēose'ere isiye pa'iji, Abraham cuasase'eje pa'ye cuasacohua'ini. Jaje pa'ina, Abraham mai pēca ja'quë api. ¹⁷ Toyase'epi caji: “Jai pa'i pēca ja'quëre yē'ëpi nehuë,

më'ère.” Jaje Diusu ca nëouña. Abraham cato Maija'quère ju'isicohua'ire pa'iyè isiquè api asapi.

¹⁸ Cuasaguèpi ñani uteye peotojè Abraham cato ca nëose'erepa pa'ija'coa cuasaguè utequè paji'i. Jaje pa'ina, jai pai pèca ja'què de'opi, Abraham. Maija'què ite ca nëose'eje pa'ye tì'api. Ja ca nëose'e cato caji: “Jai pai pa'ija'cohua'i a'è, më'è tsècapè.” ¹⁹ Ca nëose'ere asaguèpi cien ometèca paye ja'i maca pa'ina, Zara i paco i conì aìohua'i pa'inije Abraham tsì paye peoji asaguèta'a necaiye pa'iji cuasase'e coa ne huesoma'è paji'i. ²⁰ Jaje pa'ina, Maija'què ca nëose'e jèa coeye papi. Coa case'e a'è cuasaye papi. Coa ai jerepa pa'i ja'ñere pa'è cuasapi. Jaje cuasaguèpi ai jerepa cuasare paquè de'opi. De'osiquèpi Maija'quère de'oquère pa'ni caquè sihuapi. ²¹ Maija'què si'aye ne tì'añe tutu paquèpi i ca nëose'ere neja'quère papi cuasapi, jèa coeye peoyerepa. ²² Jaje pa'ina, Maija'què nuñerepa nequè api cuasa do'ire nuñerepa pa'ire ca huesopi.

²³ Abrahamre Maija'què nuñe pa'ire ca huesopi cajè toyase'e Abrahamse'ere cajè toyaye pahüè, mairejè cajè toyase'e a'è. ²⁴⁻²⁵ Jaje pa'ina, maire nuñerepa pa'iohua'ire nesi'i caquè mai do'ire jucacani huèji'i, Jesús. Jaje pa'ina, mai Èjaè Jesure ju'isiquèpi huèisiquèni ire papi cajè cuasacohua'ire Diusupi nuñerepa pa'iohua'ire ca huesoji, maipi ite necaire paquè api cuasa do'ire.

5

De'oye Pa'iyè

¹ Pa'ire paji cuasa do'ire Maija'què maire nuñe pa'iohua'ire ca huesopi. Jaje pa'ina, Maija'què ja're conì de'oye pa'iyerepa tì'ahuè, asajè pa'iyè, mai Èjaè Jesucristo do'ire. ² Cui'ne mai Èjaè Jesucristo do'ipi de'hue tì'ahuè, Maija'què i oi pa'i hue'ñarepa yure sihuajè pa'iyè. Maija'què de'oyerepa pai ñape pa'ija'cohua'i a'è cuasajè ute jujama'pè pa'iyè. ³ Ja yè'ta'a ai yo'oyejè pa'iji. Jaje tì'arujè sihuayè, ai yo'oyepi quècojè dahuère pa'iohua'ire de'oye. ⁴ Quècojè dahuère yo'oyepi mai tì'añe pa'iji, neñasicohua'irepa pa'iyena. Neñasicohua'irepa pa'iyepi jèa coeye peoyerepa utejè pa'iyena tì'añe pa'iji, mai. ⁵ De'o joyo i isiquè yo'oyeja'a Maija'quèpi mai joñoana i oiyere isi timè huesoji. Jaje pa'ina, mai jèa coeye peoyerepa utejè pa'iyè coa teaye ute tayoye peoji.

⁶ Jaje pa'ina, co'ye huasoye peoquèna, ne tì'ama'cohua'i pa'i do'ire Cristo jucacaji'i, iti macarepa tì'aèna, co'acohua'ini caquè. ⁷ A'jiñe peoji, yequèni jucacaiye. Nuñe pa'ire pani jucacasi'i caquè yo'oquèjè peoji. Coa te'i pati'ñe pa'i api, ai de'oquèrepa do'ire caquè jucacaiquè. ⁸ Jaje pa'iquèta'are Maija'què cato i oiye iñopi, maire, ja yè'ta'api co'acohua'i pa'itojè Cristo maire jucacaiyepi. ⁹ Jaje pa'ina, Cristo Jesús ju'isi do'ipi maire nuñerepa pa'icohua'ire ca huesopi. Jaje pa'ina, yure cato jerepa Jesús oi necai do'ire tèji mu'serepa Maija'què pèi nejoquèna, jèaja'cohua'i a'è, mai. ¹⁰ Mai ite sañope yo'ocohua'i pa'i macata'a Maija'què maire i mamaquè ju'i do'ipi i ja're de'oye pa'iyè nepi. Jaje nesiquèpi yure cato jerepa Cristo huajèquèrepa pa'iyepi huasoja'què api, maire, tsoe ipi de'oye pa'iyè sète. ¹¹ Cui'ne jase'e pa'iyè paji. Maija'quère sihuayè, Cristo Jesús do'ire ini pacacajè. Jaje pa'ina, Cristo do'ipi i ja're conì de'oye pa'iyè tì'ahuè.

Adán Cui'ne Cristo

¹² Te'i èmèpi co'aye yo'o huèopi. Ja yo'o do'ire juni huesèye huèopi. Jaje pa'ina, si'ahua'i juni huesèye pa'iji, si'ahua'i co'aye yo'ocohua'i sète. ¹³ Ja yè'ta'a cuañese'e peo'nè co'aye yo'oyepi tsoe paji'i, iye yejare. Pa'ina, cuañese'e peoquèna, co'aye yo'ocohua'ire sañope caye peopi. ¹⁴ Jaje pa'iquèta'are Adán pa'inèpi Moisés pa'inèna si'ahua'i juju huesèahuè'è, Adán Maija'què cuañese'ere sehuoma'è yo'ose'eje pa'ye yo'oma'cohua'ita'a co'aye yo'ocohua'ipi. Adán cato Jesucristo daija'quèjè pa'i paji'i.

¹⁵ Jaje pa'iquèta'are Maija'què isiyepi Adán co'aye yo'ose'e tètò saise'ere pa'è. Te'i Adán co'aye yo'osi do'ire jai pai jujuhuè. Jaje pa'ina, Jesucristo do'ipi Maija'què jai pai

de'oye pa'ija'ñere, huasoyere coa isiyepi jerepa pa'ye a'ë. ¹⁶ Adán co'aye yo'ose'epi maire necaiye peoji. Maija'quë isise'epi jaiye necaiye pa'iji. Te'ipi te'ore co'aye yo'o do'ire maire nejoñe pa'iji. Maija'quë isise'e cato jaiye co'aye yo'osicohua'i pa'itoje nuñerepa pa'iohua'ire necaiye a'ë. ¹⁷ Ju'iñe je'quë te'i emë co'aye yo'osi do'ire tutu papi. Jaje pa'ye jerepa tutu paja'cohua'i a'ë, huajëyerepa pa'iyere Jesucristo te'i do'ire Diosupi nuñerepa pa'icohua'ire ca huesocohua'ipi.

¹⁸ Jaje pa'ina, Adán i co'aye yo'osi do'ipi si'a paire ne huesëja'cohua'ire nepi. Cui'neje pa'ye yo'oquë Jesucristo nuñerepa yo'oyepi si'aohua'i de'oye ti ne huesëye peoye de'oye pa'ija'ñe necaji'i. ¹⁹ Ñeje caquë cayë: Te'i de'oye sehuocaima'ë pa'isi do'ipi, si'aohua'i co'acohua'i paë'ë. Jaje pa'iquëta'are, te'i de'oye sehuocaiquë pa'isi do'ire jai pai nuñe pa'iohua'irepa pa'iyë ti'ahuë, Jesucristo do'ipi.

²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quëpi cuañese'e isipi, co'ayepi ai jerepa pa'ija'quë caquë. Jaje jaiye co'aye pa'itoje Maija'quë oiyepi ai jerepa jaiye pa'iji. ²¹ Ja'në co'ayepi cato pai ëjaërepaje pa'ye paji'i, paire cuañequë juni huesëyena saquëpi. Yure cato Maija'quë oiyepi nuñerepa yo'oyeja'a pai ëjaërepaje pa'ye de'opi, Jesucristo yo'o do'ipi, ti pani huesëyena saja'quë caquë.

6

Cristore Sehuosicohua'i Pa'iyë

¹ ¿Jaje pa'ito me caja'cohua'i a'ni? ai jerepa co'ayere yo'oñu'u, Maija'quë oiyere jerepa iñoja'quë api caquë. ² ¡Pani jaje caye! Tsoe mai co'aye yo'oye jeosicohua'i cato ju'isicohua'ijë pa'yepi pa'iyë. ¿Me jaje pa'ito ja yë'ta'api co'aye yo'ojë pa'iyë'ni? ³ Oco do maca Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyena cacajë i ju'ise'eje pa'ye juë'ë, mai. Mësaru jare tsoe asayë. ⁴ Jaje mai oco do maca ju'isicohua'ire Cristo ja're te'e ta cuañosicohua'ijë pa'iohua'i pa'iyë. Ja maca Cristore pëca ja'quë i de'o tutupi yo'oquëna, Jesús huëise'eje pa'ye cui'ne maije huëiye pa'iji, huajëye pa'iyena.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo ju'ise'eje pa'yena tsiosicohua'i sëte, cui'ne i huëise'eje pa'ye maipi huëiye pa'iji. ⁶ Co'ayere ëjaëje pa'ire pajë necaiyere cui'ne mai paise'e yë tuture nejose'e pa'ijaquë cajë Cristo ja're que cuañosicohua'ipi pa'iyë asayë, mai. ⁷ Jaje pa'ina, ju'isiquë cato co'ayepi jo'ya nesiquë peoji. ⁸ Jaje pa'ina, Cristo ja're te'e ju'isicohua'i pani i ja're coni pa'ija'cohua'i a'ë cuasayë. ⁹ Tsoe maipi asajë pa'iyë, Cristo te'e juni huesësiquëpi tijupë juni coñe pase'e. Ju'iñe ite tijupë quëcoye peoji. ¹⁰ Co'a tutupi naë payere ti nejoquë Cristo juji'i. Jaje ju'isiquëta'a i huajëquë pa'iyepi Maija'quëre pacacaji. ¹¹ Jaje cui'ne ju'isicohua'ijë pa'i pa'ijë'ë, co'aye itire yo'oma'pë cajë, co'aye yo'oyepi pa'itoje. Jare cuasajë huajëcohua'irepa Maija'quëre pacacajë'ë, mai Ëjaë Cristo Jesús ja're pa'icohua'ipi.

¹² Jaje pa'icohua'i sëte mësaru co'ayepi cuañe cuañosiquëje pa'i pajë'ë, capë yëyere yo'oma'pë cajë. ¹³ Yureta'a mësaru capëare isima'pë pa'ijë'ë, co'ayere yo'oja'co cajë. Mësaru capëare ju'isicohua'i huëisicohua'ijë pa'icohua'ire Maija'quëna isijë'ë, de'o nuñerepa yo'oyere nejajë cajë. ¹⁴ Co'aye yo'oyepi yureta'a ëjaë cuañëñeje pa'ye maire cuañe cuañoñe peoji, Moisés cuañëñepi maire meñe cuañe cuañoñe peo do'ire, coa Maija'quë oiyepi meñe pa'i do'ire.

Jo'yaohua'i Pa'iyë Ayere Quëaye

¹⁵ ¿Maija'quë oi ñacaiyere meñe pa'ijë cuañese'e meñe peo do'ire co'ayere yo'ojë pa'iyë pa'iquë? Pani. ¿Me neni jaje yo'oye'ni? ¹⁶ Jaje pa'ina, mësarupi tsoe ta'ñe asayë. Jo'yaë cato ëjaëna isisiquëpi i cuañëñere sehuocaija'quëpi pa'iji, cajë. Jaje pa'ina, ëjaëre necaicohua'i cato sehuocaiye pa'iji, iohua'i ëjaëni. Jaje pa'ye cui'ne co'aye yo'oyere sehuocaicohua'i cato co'ayere ëjaëre payë. Jare sehuocaiye cato ju'iñena saye a'ë. Ja yë'ta'a Maija'quëre sehuocaiye cato nuñerepa pa'iyena saye a'ë. ¹⁷ Ja'në co'ayepi jo'ya

nesicohua'ipi paë'ë, mësaru. Pa'isicohua'ita'a Maija'quë ye'yayena isisicohua'ipi si'a joyorepa ja ye'yayere sehuohuë. Jaje pa'i do'ire Maija'quëre sihuaquë de'o'ji cayë, ite. ¹⁸ Yureta'a co'ayere ëjaëre peocohua'ipi Maija'quëre necaiyena, jo'yaohua'i de'ohuë, nuñe pa'iyere yo'oñu'u cajë. ¹⁹ Mësaru ta'ñe asa ja'ñere caquë coa pa'i cayere papi cayë. Ja'në mësaru co'ayena isisicohua'ipi co'ayere necaijë paë'ë, co'ayere yo'ojë, co'ayere mësaru capëpi necaise'eje pa'ye. Yureta'a nuñe pa'iyena mësaru isiye pa'iji, Maija'quë yëyere yo'ocohua'i pa'ija'cohua'ipi, ina isisicohua'ipi.

²⁰ Mësaru co'ayepi cuañesicohua'i pa'i maca, nuñerepa pa'iyere necaijë pa'iyë pahüë. ²¹ ¿Iquere de'oye pa'iyë isi o'ni, ja co'aye yo'oyepi, yure mësaru huajëya'ye asa cuañoñepi? Ja cato ju'iñena saye pa'iji. ²² Jaje pa'isicohua'ita'a yure, de'oye pa'iyë. Co'ayepi jo'ya nesicohua'ire paye paquëna, Maija'quëre necaiyena cacani pa'iyë. Jaje pa'ina, mësarute de'oyerepa pa'iyë necaiji. Iyeta'a Maija'quëna isisicohua'ipi pa'ijë cui'ne tëjiyere papi ti pani huesëyere payere necaiji. ²³ Co'aye yo'osi do'ire co'ayepi sañe cato ju'iñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi mai Ejaë Jesucristo do'ipi maire coa isiye cato ti pani huesëye a'ë.

7

Huejayeje Pa'ye Quëase'e

¹ Maija'quë do'ijë, mësaru Maija'quë cuañese'ere asacohua'ipi asayë, mai huajëcohua'i pa'i macase'e cuañeñepi sëasicohua'ijë pa'iohua'ire paye paire. ² Jaje pa'ina, nomio huejasico cato cuañese'e do'ire io ëjere sëasicoje pa'io pa'ico, ipi ju'ima'quëpi pa'ina. Ejëpi ju'isiquë pa'itota'a, cuañese'epi sëase'eje pa'ye peoji. ³ Jaje pa'iquëta'are iopi ja yë'ta'a ëjë pa'ina, yequë ëmëna tsiojaisico pani ëmëre yo'oco. Jaje pa'iquëta'are ëjëpi ju'isiquë pa'itota'a yequë ëmëre tsiojani paye pa'iji, ëmë yo'oco peoco ja maca.

⁴ Jaje cui'ne mësaruje Maija'quë do'ijë, Cristo ju'i do'ipi ju'isicohua'ijë pa'iohua'ipi pa'iyë, cuañese'epi naë pacona pa'isicohua'ipi, cuañese'ere ëjëje pa'ire pasicohua'ipi yure cato, yequë ëmëni payeje pa'iohua'i a'ë, Cristo ju'isiquëpi huëisiquëre pani, Maija'quë ña hue'ña de'oyere pare mai yo'ojë pa'ija'cohua'ipi. ⁵ Ja'në mai yëyere yo'ojë pa'icohua'i paë'ë. Pa'ijë mai co'aye yëyere cuañese'epi ne sëtouna, ai jerepa mai yëyere yo'ohuë. Ja yo'oyepi ju'iñena sapi, maire. ⁶ Cuañese'epi sëasicohua'ijë pa'iohua'i paë'ë. Yureta'a joyesicohua'ijë pa'iohua'i pa'iyë, mai ju'isi do'ipi. Jaje pa'ina, cuañese'epi jo'ya nesicohua'i peocohua'ipi Maija'quë joyo huajëye pa'iyë isiyepi Maija'quëre necaiyë. Necaima'pë pa'iyë, cuañese'e cayere.

Co'aye Yo'oyepi Pa'iyë, Yë'ëna

⁷ Jaje pa'ito ¿me caja'cohua'i a'ni, cuañese'e co'aye a'ë caye? ¡Pani jaje caye! Yë'ë quëaquëna, asajë'ë, yë'ë yo'ose'ere. Cuañese'epi yecohua'i co'amaña yëcaima'ë caye pato yë'ë asaye para'huë, yecohua'i co'amaña yëcaiye co'ayere papi pa'iyë. Cuañese'e ëse do'ipi co'aye yo'oye asahuë. ⁸ Yecohua'i co'amaña yëcaima'ë pa'ijë'ë cayeja'a co'ayepi yë'ëre jerepa co'ayere yëyena ne sëto. Jaje cuañese'epi caye pato co'aye yo'oye ju'ise'eje pa'ye a'ë, itise'e pani. ⁹ Te'erepa tsoe yë'ë cuañese'e asama'quëpi coa paë'ë. Pa'ina, cuañese'epi titani co'aye yo'oyere ne co'yao. ¹⁰ Ne co'yacona, yë'ëpi ju'ë'ë. Ju'ina, cuañese'e pa'iyë isisi'i ca nëota'a yë'ëre ju'iñena sapi. ¹¹ Cuañese'epi yo'oma'ë cacona, co'aye yo'oyepi jerepa co'ayere cosoco. Co'ayepi yo'oma'ë cuañese'e cayeja'a ju'iñere isio.

¹² Jaje pa'ina, ja cuañese'e cato Maija'quë tse a'ë, nuñere pa'ë cui'ne maire cöcaiye a'ë, si'aye Maija'quë cuañese'e cato de'oyere pa'ë. ¹³ Ja de'oyepi yë'ëre ju'iñena saye pao. Pacona, co'ayepi yë'ëre cato ju'iñena sao. Sacona, ja do'ire asahuë, co'aye pa'iyë. Cui'ne asahuë, cuañese'e ëseyeja'a co'ayepi ai co'ayerepa pa'iyë.

¹⁴ Jaje pa'ina, asayë, mai. Cuañese'e cato joyo aye a'ë cajë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato pa'i a'ë, tara cui'ne ca quë'i a'ë. Jaje pa'ina, co'ayepi jo'yaëre paji, yë'ëre. ¹⁵ Jaje pa'ina, asa ti'ama'ë pa'iyë, yë'ë yo'oye. Yë'ë yëyere yo'oma'ë ai jerepa yë'ë coeyere yo'oyë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yë'ë yo'oye coeyere yo'oni ja maca cuañese'e de'oyerepa pa'iyë asayë. ¹⁷ Jaje pa'ina, yë'ë pa'ima'ë pa'iyë, iti yo'oquë. Yë'ëre sa'nahuë co'aye pa'iyepi yo'oji. ¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ë capë pa'ise'e yë'ë pa'iyë ti de'oye peoji, yë'ëre. Jaje pa'ina, de'oyere yo'osi'i cuasaquëta'a yo'o ti'ama'ë pa'iyë. ¹⁹ De'oye yë'ë yëyere nema'ë, coa ai jerepa yë'ë coeyere nequë pa'iyë. ²⁰ Jaje pa'ina, yë'ë coeyere yo'oni yë'ë pa'ima'ë pa'iyë, iti yo'oquë. Yë'ëre co'aye sa'nahuë pa'iyepi yo'oji.

²¹ Jaje pa'ina, ñeje iye yë'ëre pa'iji, de'oye yo'oye yëquëta'a de'hue co'ayese'ere yo'oyë. ²² Jaje pa'i sëte yë'ë cuasaye cato Maija'quë cuañese'ere yëyë. ²³ Yëquëta'are yë'ë capëpi sañope yë'ë cuasa hue'ñana yo'oco. Ja cato co'ayepi yë'ë capëre pa'iyepi yo'oji. Japi cose'eje pa'ire paji, yë'ëre. ²⁴ ¿Co'aquëre pa'ë, yë'ë! ¿Nepi yë'ëre ne huasoja'cohua'i a'ni, iye capë ju'iñena sacco aire? ²⁵ Coa Maija'quëse'e ne huasoja'quë pa'iji, Cristo Jesús mai Èjaë do'ipi. Jare asaquë sihuayë. Jaje pa'ito yë'ëpi Maija'quë cuañese'ere sehuocaiye pa'iji, yë'ë cuasayepi. Jaje pa'iquëta'are yë'ë capëpi co'ayena cuañe cuañosiquëpi jo'yaëje pa'i pa'iyë.

8

Maija'quë Joyo Do'ipi Pa'iyë

¹ De'oji, yure cato Cristo Jesús ja're tsioni pa'icohua'ire ti sai de'hua cuañone peoji. ² Jaje pa'ina, co'ayepi cui'ne juni huesëyepi jo'yaëre paquëni eto huasopi, yë'ëre, Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyepi, joyo pa'iyepi. ³ Moisés cuañese'e cato jaje eto huasoye papi. Paise'e co'aye yo'oyepi neñu'u cajë yo'ojëna, cuañese'epi tutu peoye de'opi. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëta'a ne ti'api, iye pa'iyere isiquë. Jaje pa'ina, jare ne ti'asi'i caquë i mamaquëre pa'i capë quë'ire cui'ne coa paije pa'ire jëjo daopi, co'aye yo'o do'ire sai tocaijaquë caquë. Jaje yo'oni co'ayere ja capë do'ija'a nejo huesoye ti'api. ⁴ Maipi de'hue Moisés cuañese'ere yo'o ti'ajajë caquë pa'icohua'ipi yure mai pa'ima'pë pa'iyë, noni paise'e pa'iyere. Coa ai jerepa yure cato joyo pa'iyepi pa'iyë.

⁵ Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere pa'icohua'i cato paise'e cuasayere cuasajë pa'iyë. Jaje pa'ijëta'are joyo pa'iyere pa'icohua'i cato joyo pa'iyere cuasajë pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere cuasayepi cato ju'iñena saye a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyo ayere cuasayepi cato de'oye pa'iyena saye a'ë. ⁷ Coa paise'e noni pa'iyere cuasajë yo'ocohua'i cato Maija'quëre sañope yo'ocohua'i a'ë. Jaje pa'icohua'ipi Maija'quëre coecohua'ipi i cuañeñe sehuojë pani ti'añe peoyë. ⁸ Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere sehuojë pa'icohua'i cato Maija'quë sihuaquë ñañere yo'o ti'añe peoji.

⁹ Jaje pa'ina, mësaruni cato paise'e noni pa'iyere sehuoma'pë pa'iyë. Coa ai jerepa Maija'quë joyo cayere sehuocohua'ipi pa'iyë, Maija'quë joyopi mësaruni pa'ina. Jaje pa'ina, Cristo joyore peocohua'i pani Cristo tsecohua'i peoyë. ¹⁰ Mësaruni ja're cono Cristopi pa'ito mësaruni joña huajëyepi pa'iji, nuñerepa pa'i do'ipi. Jaje pa'iquëta'are mësaruni capë co'aye yo'o do'ire ju'isicohua'ijë pa'ye pa'iyë. ¹¹ Cristo Jesure ju'isiquëni huëosi joyopi, ja joyopi mësaruteje ju'i capë quë'iohua'ireje huëoja'quë api, huajëye pa'iyena, Maija'quë joyopi mësaruni pa'i do'ire.

¹² Jaje pa'ito paise'e noni pa'iyere pa'ima'pë Maija'quë do'ijë. Mai cato joyo cayere pa'iyë pa'iji. ¹³ Jaje pa'ina, mësaruni paise'e yo'ojë pa'iyere pa'ini ju'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are joyopi cocaina, paise'e yo'ojë pa'iyere nejoni mësaruni pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁴ Si'aohua'i Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'i cato Maija'quë mamajë a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësaruni Maija'quë mamajëre pare ne joyore isi cuañohuë. Jaje pa'ina, ja joyopi mai ja're caquëna, ja'quëre papi cayë, Maija'quëre. Isima'pë jo'ya ne cuañosi joyore,

cui'naohua'ipi Maija'quëre ca'raohua'i pa'ija'a joyore. ¹⁶ Maija'quë joyopi mai joyo ja're conì nuñerepa Maija'quë mamajërepa pa'icohua'i a'ë quëayë, maire. ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë mamajë sête mai si'aye i ca nêose'e paja'cohua'i a'ë, Cristo ja're conì te'e. Maipi te'e i ja're ai yo'osicohua'i panì, i de'oyerepa jeteyo'je paja'cohua'i a'ë, i ja're conì.

¹⁸ Yure mai ai yo'oye teaye pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, mai ai yo'oyepi conì ñato peoji, jeteyo'je mai pa'i ja'ñere. Jaje pa'ina, Maija'quë de'oyere papi maini pa'ina, de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë. ¹⁹ De'hue Maija'quë mamajëre iñoquëna, ñasi'i caco si'a yeja Maija'quë de'huasico ai ña ëa ju'io uteco pa'ico. ²⁰ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë du'ru ne de'huase'e cato carajaise'e a'ë, ju'iñepi, ja'juñepi, cui'ne pu'cayepi pa'i do'ire. Maija'quëpi jare caquë yëni ne de'huapi, jeteyo'je yequë mu'se de'oyerepa pa'ija'coa caquë. ²¹ Jaje pa'ina, ju'ijë ja'juñe carajasipi, si'aye Maija'quë ne de'huaquë pa'iyë. Ja do'ire si'a mu'seña Maija'quë mamajë ai yo'ojë pa'icohua'ipi utejë pa'iyë, si'aye de'oyerepa pa'ija'coa cajë. ²² Jaje pa'ina, yurejë mai asayë, si'aye Maija'quë de'huasicopi nomio tsì coa huëoni ai a'si ju'iñeje pa'ye ai yo'oco oio pa'iyë. ²³ Iye yejase'e ai yo'oye paco maije ai yo'oyë, yequë mu'se pa'i ja'ñere joñoapi oijë. Du'ru pajë pa'ijë'ë caquë de'o joyore isi nêosicohua'ije yequë mu'se de'oyere pare paja'cohua'ita'a ai oijë pa'iyë. Jaje pa'ina, joyore papi ai oijë uteyë, Maija'quë maire i huero mamajëre neja'a macare cui'ne mai huaso cuañoñere cajë. ²⁴ Mai yequë mu'se pa'i ja'ñere jëa coeye peoyerepa ute do'ire huasosicohua'i pa'iyë, mai. Jaje pa'iquëta'are paipi i uteyere ña huesoni yequë mu'se pa ja'ñere uteye peoji. Jaje pa'ina, tsoe itire ña huesoni uteye peoji. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are mai yure ña ma'ñere ña'ñu'u cajë uteni dahuëre quëcojë uteye pa'iji.

²⁶ Jaje cui'ne Maija'quë joyopi cocaiji, mai tutu peoyere. Maija'quëre seña huesëyë, mai. Jaje pa'ina, de'o joyopi ai oi Maija'quëre secacaiji, pa' yë'opi ca tì'añe peoyerepa. ²⁷ Jaje seina, Maija'quë sa'nahuë joyorepa cuasaye ñaquëpi i joyo cuasaquë seña asaji, joyopi i tsecohua'i pa'i ja'ñere caquë, Maija'quë yëyeje pa'ye seina.

Si'aye Ne Tì'asicohua'i Pa'iyë

²⁸ Jaje pa'ina, i yëyere yo'oja'cohua'i a'ë caquë soisicohua'ire si'aye têtò saiyepi de'oye pa'i ja'ñere cocaija'coa, Maija'quë oicohua'ire asayë, mai. ²⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë maire tsoe du'ru ña nêopi i mamaquëje pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë caquë. Jaje pa'ina, i mamaquë cato sehuosicohua'i maja'yë pa'ija'quë api. ³⁰ Tsoe i ja'në cuasa nêosicohua'ire Maija'quë soipi. Soisicohua'ireje nuñerepa pa'iohua'ire nepi. Nuñerepa pa'iohua'ire nesicohua'ireje i de'oyerepa pa'iyere isipi.

³¹ Jaje Maija'quëpi maire de'oyerepa necaisiquëre ¿nepi maire sañope yo'o tì'añe pa'iquë'ni? Ti peoji, sañope yo'o tì'acquë. ³² Maija'quë i mamaquëre papi mai do'ire jucacaijaquë caquë ¿isisiquë me isiye paquë'ni, i mamaquë ja're co'amaña pa ja'ñe? Si'aye isija'quë api. ¿Me paquë'ni? ³³ Jaje pa'ito Maija'quë soisicohua'ire ¿nepi co'acohua'i a'ë caye pa'iquë'ni? Jare coa Maija'quëse'e maire nuñerepa pa'icohua'ire nesiquë pa'iji. ³⁴ Cristo ju'isiquëpi cui'naëpi huëisiquëpi Maija'quë ëja te'tere ñu'i maini caquë pëca ja'quëre secacai pa'ito i queipi maire nejoñe pa'iji ca huesoye pa'iquë'ni? ³⁵ Jaje pa'ito ai yo'oyepi, co'a ju'ijë oiyepi, sañope yo'oyepi, aiñe peoyepi, ju'iyë peoyepi, ne ju'iñepi, panita'a juni huesëyepi ¿Cristo maire oiyere nejocaiye pa'iquë? ¡Panì! ³⁶ Toyase'e cato caji:

Më'ë do'ire si'a mu'seña ne ju'iñere pa'iyë.

Jaje pa'ina, yëi ñamare huai huë'ñana sase'ëje pa'iohua'i pa'iyë.

³⁷ Jaje si'aye iye yo'oye pa'iquëta'are maipi ñese quëcosicohua'irepa pa'iyë, maire oisiquë do'ipi. ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë maire oiyere nejocaiye ti peoji. Nuñerepa asayë, yë'ë. Ja do'ire ju'iñepi, pa'iyepi, huiñaohua'ipi, cuañecohua'i tutupì, cuañe tutupì, yure pa'iyepi, jeteyo'je pa'i ja'ñepi, ³⁹ Mëñe ayepi, meñe ayepi, Maija'quë de'huase'epi, nejo tì'añe peoji, Maija'quë maire oiyere mai Èjaë Jesucristona tì'ase'ere.

9

Israel Paise'ere Maija'quë Jo'ya Nese'e

¹ Nuñerepa cayë, Cristore sehuoquë sëte. Coa cosoma'ë pa'iyë. Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi cuasaquëna, yë'ë joyo cuasaye nëiñepi më'ë nuñerepa cuasayë cacaiji, yë'ëre. ² Jaje pa'ina, si'anëpi yë'ë joyo a'siyerepa ai oi pa'iyë. ³ Jaje oi cuasayë, yë'ëpi merepa Cristore hua sani nejo cuañoñere pa'ina, yë'ë pai, Israel tsëcapë cajeohua'ipi jëacaitota'a de'ora'pi, cuasayë. Jaje yo'o do'ipi cõcaiye pa'ito yo'ora'huë cuasayeque cuasayë. ⁴ Jaohua'i cato Israel tsëcapë acohua'i a'ë, Maija'quëpi ì mamajëre nesicohua'i a'ë. Maija'quë ìohua'i ja're miañerepa pa'ina, pa'isicohua'i a'ë. Maija'quë cayere ìohua'ipi de'oye sehuojëna, ì cõcai ja'ñe ca nëose'e pasicohua'i a'ë. Moisés cuañese'e pacohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quë huë'ere ñacaiyere pasicohua'i a'ë. Cui'ne ì de'oye ca nëose'e pasicohua'i a'ë. ⁵ Jaohua'i cato mai aipë tsëcapë acohua'i a'ë. Jare ja tsëcapëja'a paina Cristoje ai de'opi. Jaë cato Diusu paji'i, si'aye jerepa pa'i. Jaëni de'oquëre pa'ni caye pa'iji, si'anëpi. Jaje pa'ijaquë.

⁶ Cama'ë pa'iyë, Maija'quë ca nëose'epi tì'añe paëna, coa ai jerepa yë'ë cato cayë, si'aohua'irepa Israel tsëcapë acohua'ipi Israel paire peo do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë acohua'i Maija'quë ña hue'ña si'aohua'irepa ì mamajë peoyë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi capi: “Më'ë tsëcapërepa cato Isaacja'a ai de'oja'cohua'i a'ë.” ⁸ Jaje pa'ina, iyepi maire tìñarepa quëa iñoji, Maija'quë mamajërepa pa'iyë cato pai tsëcapëja'a tì'añe peoye, coa ai jerepa Maija'quë ca nëose'ēja'a ai de'osicohua'ipi ì mamajërepa pa'iyë tì'añe. ⁹ Jaje pa'ina, Abrahamre Maija'quëpi ca nëoquë capi: “Zara mamaquëre paja'coa, yeque ometëcahuë yë'ë co'i maca.”

¹⁰ Iyese'e pa'iyë papi, yequeje cui'ne mai ai Isaac mamajërepa paë'ë, Rebeca caya mamajë. ¹¹⁻¹³ Jaohua'ire Maija'quëpi ja yë'ta'a co'ama'në cui'ne ja yë'ta'a co'aye panita'a de'oye yo'oma'në Rebecare ca nëopi. Më'ë mamaquë maja'yëpi yo'jeire necaiquë pa'ija'quë api. Jaje cui'ne toyase'eje caji: “Jacoboni oi, Esauni coehuë.” Jaje pa'ina, iye yo'ose'epi Maija'quë ì cuasayeje pa'ye yëni yo'oquë sahuapi, ìohua'i yo'o do'ire cuasama'ë, coa ì yë do'ire.

¹⁴ ¿Jaje yo'oquëna, ñani maipi Maija'quë nuiñe yo'oma'quë api caja'cohua'i a'ni? ¿Pani me jaje caye'ni? ¹⁵ Ñajë'ë, Maija'quë Moisésre case'ere: “Yë'ë yëquëni oni yejesi'i teaye pa'ire ñani, cui'ne yë'ë yëquëni oi ñani cõcasi'i.” ¹⁶ Jaje pa'iyë sëte pai yëyepi, panita'a tutu yo'oyepi tì'añe peoji. Coa Maija'quë teaye ñani oi cõcaiypipi tì'añe pa'iji, ì sahuasicohua'i pa'iyë. ¹⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji, Egípto pai ëjaëre, Maija'quë case'ere: “Më'ëre Egípto pai ëjaëre nehuë, më'ēja'a yë'ë tuture iñosi'i caquë, cui'ne si'a hue'ña pa'icohua'ipi yë'ë mamire asajajë caquë.” ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë cato jare ì teaye ñani oiquëni oiquë api, cui'ne jare ì yëquëni jëa joyo ne huesoquë api.

¹⁹ Jaje pa'ina, mësarupi caja'cohua'i a'ë, yë'ëre. Cui'ne jaje yo'oquëta'a ¿me yo'oquë Diusu paipi co'ayë caquë'ni? ¿Nepi, ì cuasaquë yo'oye sañope ca tì'añe pa'ina? ²⁰ ¿Pai maca më'ë ìquei'ni, Maija'quëre sañope ca ja'ñe? ¿Soto cua'coropi ìti nesiquëre sañope caye? ¿Me nesi'quë yë'ëre co'aye nei'ni? cama'coa. ²¹ Jaje pa'iyë sëte sotopi de'huaquë cato jare ì yëyeje pa'ye neñe pa'iji. Jaje pa'ina, jare ìti sotopi neñe pa'iji de'o cua'cororepa ëja co'amañase'e neja'core cui'ne yeconi si'a co'amaña nerojaija'core neñe pa'iji.

²² Jaje pa'ina, ìohua'i co'aye yo'osi do'ire sai cuañojë nejo cuañoja'cohua'i a'ë, co'a cua'conoaje pa'yepi. Jaohua'i josa yo'ojëna, Maija'quëpi ai dahuëre quëcopi yo'opi, ì pëi saiñere cui'ne ì tuture iñosi'i caquë. ²³ Jaje yo'o maca maina de'o cua'conoaje pa'iohua'ina ì pa'iyë de'oyere pare iñosi'i caquë yo'opi. Jaje pa'ina, maire teaye ñani oni yejepi. Oni yejeni tsoe hue'ñana de'ocohua'ire ëja de'huapi, maire, ì pa'i hue'ñare conì pa'ijajë caquë. ²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire soipi, judío pai acohua'ire cui'ne judío pai peocohua'i acohua'ire. ²⁵ Maija'quë quëacaiquë Oseas toya pëpë Maija'quë capi, ñeje: Yë'ë paire hue'yoja'quë a'ë, tì pa'isicohua'ini.

Yë'ë oima'co pa'isiconi yë'ë oicore hue'yosiquë a'ë.

²⁶ Cui'ne mësaru yë'ë pai peoyë casicohua'ini,

Jare iohua'ini, Maija'quë huajëquërepa mamajëre hue'yoja'quë a'ë.

²⁷ Jaje pa'iquëta'are Israel pai ayere Maija'quë quëacaiquë Isaíaspi ñeje capi: “Israel pai tsëcapë acohua'ipi jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, jai tsiaya meja pa'ieje pa'yerepa. Pa'ijëta'a coa a'ri pai maña jao acohua'ipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁸ Jaje pa'ina, Ëjaëpi i case'ejë pa'ye yo'o tì'acquë i nuñerepa yo'oyepi esa ne de'huaja'quë api, si'a yeja pa'icohua'ire.” ²⁹ Jare iipi Isaías capi, ñeje:

Si'a huiñaohua'i Ëjaëre papi mai tsire isima'quë pa'ito

Tsoe Sodoma cui'ne Gomorra dari nejose'ejë pa'ye nejosicohua'i patira'huë.

Judío Pai Cui'ne Maija'quë De'o Case'e

³⁰ ¿Jaje pa'ito me caji'cohua'i a'ni, mai? Iyere asani, judío pai peocohua'ipi nuñerepa pa'iyere tì'ahuë, nuñerepa pa'iyere ti co'ema'cohua'ipi. Coa necaiquëre pare cuasa do'ipi tì'ahuë. ³¹ Jaje pa'iquëta'are judío pai cato nuñerepa pa'iyere tì'añu'u cajë cuañese'ere sehuoni tì'añe pa'iji cuasajë yo'ohuë. Yo'ojëta'a tì'añe pahüë. ³² ¿Me yo'ojë pase'ejë ñani, iohua'i yo'oyepi tì'añe pa'iji, cuasa do'ire? Coa necaiquëre pare ite cuasama' do'ire tì'añe pahüë, iohua'i yo'o do'ipi tì'añu'u cuasa do'ire. Jaje pa'ina, ju'ahuë, ju'a taocore, quënaona. ³³ Toyase'e Maija'quë capi, ñeje:

Yë'ëpi Sión cutihuëna quënaore oañë. Jaona mësaru sañope ju'aja'cohua'i a'ë.

Iona quëco paquë cato, huajëya'ye pa'ie peosipi.

10

¹ Maija'quë do'ijë yë'ë joyore papi oi Maija'quëre seña cato Israel pai mañapi huaso cuañosicohua'ipi pa'ijajë cuasaquë seña a'ë. ² Jaje pa'ina, cayë, iohua'i cato Maija'quëre necaiye ai yëyë. Jaje pa'iquëta'are iohua'i yëjë yo'oyepi nuñerepa asa tì'ani yo'oyere pa'ie paji. ³ Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai nuñerepa pa'ie isiquë cajë asa tì'añe pañë. Jaje pa'ina, iohua'i tutupi yo'ojë nuñerepa pa'icohua'i ponëñu'u cajë yo'oyë, Maija'quë nuñere pa'ie isiyere sehuocaima'pë. ⁴ Cuañese'e cayere Cristopi si'aye ne saopi. Jaje pa'ina, Maija'quëpi Cristoja'a nuñerepa pa'ie tì'añe necaji'i, Cristore sehuocohua'ini.

⁵ Cuañese'ere yo'ojë nuñerepa pa'icohua'i tì'añere Moisés toyapi, ñeje: Cuañese'e cayere si'aye yo'o tì'asiquëpi nuñerepa pa'iyere pa'ija'quë api. ⁶ Jaje pa'iquëta'are, coa necaiquëre pare cuasa do'ipi nuñerepa pa'icohua'ire neñepi, ñeje: “Mësaru joñoa cuasama'pë pa'ijë'ë. ¿Nepi ma'tëmo mëni Cristore quërëjani yejana daja'cohua'i a'ni? panita'a, ⁷ ¿nepi coje sa'nahuëre pana cajeni Cristore ju'isiquëni huëoja'cohua'i a'ni?”

⁸ Toyase'e caye cato iye a'ë: “Më'ë yë'quë macare pare ti de'o coca pa'iji, më'ë yë'opore, cui'ne më'ë joyore.” Iye coca cato coa necaiquëre pare cuasaye a'ë. Ja cuasayere yëquë quëayë. ⁹ Jaje pa'ina, më'ë yë'opopi Jesure yë'ë Ëjaëpi cani cui'ne më'ë joyopi Maija'quëpi ju'isiquëre huëopi cuasaquë asani tsoe huaso cuañosiquë pa'iyë. ¹⁰ Jaje pa'ina, joyopi itire pa'ë cuasaquë pani tsoe nuñerepa pa'iquë pa'iji, cui'ne yë'opopi Jesús huasoquë api ite cajë seni tsoe huaso cuañosiquë pa'iji.

¹¹ Toyase'epi caji: “Ite nuñerepa pa'iquë api cuasacohua'i cato pañete sehuore'ni caye peosipi.” ¹² Jaje pa'ina, peoji, tì'ne pa'i judío cui'ne yequë pai. Jaje pa'ina, mai Ëjaë si'aohua'i Ëjaëpi, jaëpi si'aohua'ire ite secohua'ire jaiye de'oye pa'ie isiquë. ¹³ Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Si'aohua'i mai Ëjaëre secohua'i huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

¹⁴ Jaje pa'iquëta'are ¿me ite ire pare cuasama'cohua'i pani seja'cohua'i a'ni? ¿Cui'ne me ite sehuoye'ni, i ayere quëaye asama'cohua'i pani? ¿Cui'ne me asaja'cohua'i a'ni, iti coca quëacohua'ipi peoto? ¹⁵ ¿Cui'ne me iti coca quëaja'cohua'ire jëjo saocohua'ipi peoto sani quëaja'cohua'i a'ni? Jaje pa'ina, toyase'epi caji: “Airepa de'oji, de'o cocare quëaja'cohua'ipi titye.”

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are, si'aohua'i Maija'quë coca caye asani sehuoma'pë pa'iyë. Isaías toyase'e cayeje: “¿Ëjaë, nepi yëquë quëaye asani itire pa'ni caye'ni?” ¹⁷ Jaje pa'ina, ire pare cuasaye cato, de'o cocarepa Cristo ayere quëase'ere cajoro asayeja'a tì'añe pa'iji, itire pa'ë cuasase'ere.

¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ëpi señë: ¿Asama'pë pate, itì coca quëaye? Pàni asahuë, jaohua'ipi. Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Itì quëacohua'ipi quëajëna, si'a yeja pa'icohua'ipi asahuë.

Cui'ne coa si'a hue'ña maña iye yeja pa'icohua'ina iohua'i coca quëaye tì'api.

¹⁹ Jaje pa'iquëta'are tìjupë seni coñë: ¿Israel pa'ise'e jaje pa'ito asama'pë pate? Jaje pa'ina, du'ru macarepa Moisés toyapi, Maija'quë case'ere, ñeje:

Yë'ëpi mësaru oicohua'ire neja'quë a'ë, yecohua'ini necaise'ere ña ëajëna.

Cui'ne mësaru pëicohua'ire neja'quë a'ë, huesëohua'ipi.

²⁰ Ja jeteyo'je Isaías ca'rama'quëpi caji:

Yë'ëre co'ema'pë pa'isicohua'ipi tì'ahuë, yë'ëre.

Cui'ne yë'ëre jerore pa'iquë'ni cajë sema'pë pa'isicohua'ini iñohuë, yë'ë pa'iyë.

²¹ Cui'ne Israel pàini Maija'quëpi caquëna, Isaíaspi toyapi, ñeje: “Si'a mu'sepi mësarute soiquë yë'ë jëña ca'cahuë nesiquëpi utehuë, de'oye sehuoma'cohua'ipi cui'ne sañope yo'ocohua'ini.”

11

Maija'quë Sahuaye Israel Paire

¹ Yure cui'ne señë, jaje pa'ina: ¿Jaje pa'ito Maija'quë Israel paire i pasicohua'ire jeocou? Pàni nejoñe papi. Jare yë'ë i Israel pa'ipi pa'iyë, Abraham tsëcapë aquëpi cui'ne Benjamín pa' aquëpi. ² Ai tsoe jare i Maija'quëpi Israel paire i tsecohua'i a'ë ca huesopi. Jaje pa'ina, yure jeocoma'ë pa'iji. ¿Huesëye mësaru Maija'quëre quëacaiquë Elíaspi Maija'quëre sei, Israel paire co'acohua'i a'ë cuasaquë sei case'ere toyase'e quëaji?

³ Sei capi: “Ëjaë më'ëre quëacaicohua'ire si'aohua'ire huani jeahuë. Cui'ne më'ëre isijë tëojë se hue'ñaje nejo saohuë. Jaje yo'ojëna, yë'ëse'e te'i maca nëasiquëni cui'ne yë'ëreje huani jeoñu'u cayë.” ⁴ Jaje caquëna, Diusupi capi, ite: “Siete mil paire yë'ëre oicohua'ire hua nëohuë, de'huasi diusu Baalre do're ja'rujë sema'cohua'ire.” ⁵ Jaje ja'në yo'ose'eje pa'ye yureje judío pa' acohua'i a'ri ja'i pa' nëahuë, Maija'quë i oiyepi sahuasicohua'i.

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quë maire coa isiyepi tì'añe pa'iyë sëte, pa' tutu yo'oyepi tì'añe peoji. Yure pa' yo'o tutupi tì'añe pa'ito Maija'quë oi maire coa isiyë peora'pi.

⁷ ¿Jaje pa'ito me yo'ore'ni? Israel pa' mañapi iohua'i co'ese'e tì'añe pahuë. Pajëna, Maija'quë sahuasicohua'ise'e tì'ahuë. Yecohua'ipi jëa joyo ne hueso cuañoñuë.

⁸ Toyase'e cayeje pa'ye ñeje: “Diusupi isipi cuasa tì'a ma'a joyore cui'ne ñaco caje ña ma'ñere cui'ne cajo yacaje asa tì'a ma'ñere. Jaje pa'ina, yure iye mu'seje jaje pa'iohua'i pa'iyë.” ⁹ Cui'ne Davidje capi:

Jare iohua'i si'aye payë, cuasayepi co'ye iohua'ire ne tañoñe,

Cui'ne huatenëa de'osipi, mësarupi iona ju'ajë si'se cuañosicohua'i pa'ijajë caquë.

¹⁰ Ñaco caje ñama'cohua'i de'oja'cohua'i a'ë.

Cui'ne jete në me huesësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jaiye hue'e do'ire.

Judío Pa' Peocohua'ipi Huaso Cuañoñe

¹¹ Cui'ne yure señë: ¿Si'aohua'i judío pa' ju'ajë peo hue'ñarepa tome sare? ¡Pàni. Jaje yo'oye pahuë! Coa ai jerepa, jaohua'i de'oye sehuoma'pë ne huesë do'ire yecohua'ipi de'hue tì'ahuë, huaso cuañoñe, Israel pa'ipi ñani cui'neje pañu'u cajë oijajë cajë. ¹² Jaje pa'ina, judío pa' co'aye yo'ose'epi si'a yeja pa'icohua'i jerepa de'oye pa'iyë ponëpi, cui'ne iohua'i yo'ojë co'a de'ose'epi judío pa' peocohua'i de'oye pa'iyë ponëpi. Jaje pa'iyë sëte

judío paipi Cristore sehuoni cui'naohua'ipi caca cōcohua'i pa'ito ai de'oye pa'ija'coa, cuasayē.

¹³ Jaje pa'iquēta'are mēsarute judío peocohua'ire caye payē, yeque maña. Yē'ēre Maija'quēpi jējo daopi, judío pai peocohua'ina. Jaje pa'ina, yē'ē yo'oye Maija'quē isise'e a'ē asaquē si'a yē'ē tutupi yo'oyē. ¹⁴ Jaje yo'oquēna, mēsarupi sehuojēna, ñani yē'ē tsēcapē acohua'ijē ñajē cui'ne ēa ñajē oijē huasosicohua'i pa'ijajē caquē yēyē. ¹⁵ Jaje pa'ina, judío paipi ña'nosicohua'i pa'ijēna, iye yeja pa'icohua'i de'hue Maija'quē ja're de'oye pa'iyē tī'añe pa'iji. Jaje pa'ina, merepa pa'ija'coa'ni cui'naohua'ini Maija'quēpi ito, judío paipi sehuojē pa'i maca ai sihuaye pasipi. Ja cato ju'ise'eje pa'iohua'ipi pa'iyena huēiye a'ē. ¹⁶ Jaje pa'ina, pan sēpē aye poni du'ru nese'ere Maija'quēna isito si'a itī sēpēje Maija'quē isise'e pa'iji, de'ocore pare. Cui'ne Olivo soquē yē tsitamopi Maija'quēna isisico pa'ito itī capēaje isise'e pa'iji.

¹⁷ Yecohua'i judío pai acohua'i Olivo soquē yē capēa pa'isicohua'ipi tē'ca tēte cuañohuē, noni io ja're pa'icohua'ipi. Jaohua'i peo sa'ro pa'i do'ire mēsarupi airo olivo soquē capēje pa'ipi sēo cuañohuē. Jaje yo'ouna, mēsaru de'hue tī'ahuē, itī tsitapi pa'iyē isiyē cui'ne olivo pa'iyepi mēsarute pa'iyē isiyē. ¹⁸ Jaje pa'ina, cuasama'pē pa'ijē'ē, yē'ē a'ē itī ñērepa capēa jerepa de'oquē. Jaje pa'ina, mē'ēpi de'oquē a'ē cuasani, de'hua cuasa ñajajē'ē. Mē'ēpi tsita pa'iyē isima'ē pa'iyē caquē coa tsitamoapi mē'ē pa'iyē isiji.

¹⁹ Jaje pa'iquēta'a yeque mē'ēpi ca'ñe pa'i a'ē: “Jaje pa'ijē'ē, yē'ēpi olivona sēa cuañosiquē pa'ijaquē caquē tē'ca tētepi jaohua'ire itī capē acohua'ire pare.” ²⁰ Ja cayere nuñerepa caye a'ē. Iohua'i ite coa necaiquēre pare cuasama' do'ire tē'ca tēte cuañohuē. Jaje pa'iquēta'are mē'ē cato ite coa necaiquēre cuasa do'ire de'hue itī ñēre pana tsiosiquē pa'iyē. Mē'ē jaje pa'iyē sēte yē'ē a'ē jerepa pa'i cuasama'ē, coa airepa ca'raquē ñaquē pa'ijē'ē, mēsarute tē'ca tēte cuañoñe. ²¹ Maija'quē itī ñērepa pa'isi capēare tē'ca tēte jeosiquēme, me paquē'ni, mēsaruje. ²² Ñajē'ē. Maija'quē nuñerepa de'oye yo'oquē api. Jaje pa'ita'a nuñe yo'oma'cohua'i cato tuterepa yo'oquē api. Co'aye yo'osicohua'ire saipi, iohua'i yo'osi do'ire. Jaje pa'iquēta'are mēsarure de'oye yo'opi. Jaje pa'ina, mē'ēpi de'oye i yēyeje pa'iyē pa'iji. Jaje pa'iyē pato mē'ēreje cui'ne tēto tēaja'quē api. ²³ Cui'ne yequeje, judío paipi iohua'i jēa coeyere jeoni sehuocohua'i pani, cui'na olivo soquē yēna sēo cō cuañoñe, tījupē. Maija'quēpi paji, tutu cui'naohua'ini sēo coñe cui'na ñēna. ²⁴ Mē'ēre judío peoquēta'are airo olivo soquē capēje pa'ini tī'ani de'o olivo soquē yēna de sēosiquē i ¿me neni de'o olivo soquē yē acohua'ire judío paire sēoye paquē'ni? Sēoja'quē api, de'o olivo soquē yēna cui'naohua'ini.

Israel Paire Tējijerepa Huasose'e

²⁵ Jaje pa'ina, Maija'quē do'ijē, Maija'quē ise'e nesi'i cuasase'ere mēsarute quēaye yēyē, mēsarupi jerepa ta'ñe asajē pa'iohua'i a'ē cuasama'pē pa'ijajē caquē. Israel pai cato jai pai jēa joña ne cuañosicohua'i pa'iyē, Israel pai peocohua'ipi si'aohua'i Maija'quē ca nēosicohua'ipi cacajajē cajē. ²⁶ Ja maca yureta'a si'aohua'i Israel paipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ē, toyase'e cayeje:

Sión daripēpi daija'quē api, huasoquē.

Dani jaēpi Jacob pai co'aye yo'ose'ere nejocaija'quē api.

²⁷ Jaje yē'ēpi iohua'i co'aye yo'ose'ere nejocaisi maca,

Ja maca jaohua'ini caquē iye ca nēose'ere pasipi.

²⁸ Jaje pa'iquēta'are huaso coca asaye coecohua'ipi Maija'quēre sañope yo'ocohua'i a'ē, mēsarupi iohua'i coe do'ire de'hue asajajē cajē. Jaje pa'iquēta'are jaohua'i judío paire Maija'quēpi ja yē'ta'a oiji, iohua'i aipēni i tsēcohua'ire nesiquē sēte. ²⁹ Jaje pa'ina, Maija'quē isise'e jioye paquē api cui'ne i soisicohua'ire tīohua'ire nema'quē api. ³⁰ Ja'nē tsoe mēsarupi Maija'quēre sañope yo'ohuē, de'oye sehuocaima'pē. Jaje yo'osicohua'ini yure judío paipi de'oye sehuocaiye pa do'ire Maija'quēpi mēsarute teaye ñani oi cōcaji'i.

³¹ Mēsaru ja'në de'oye sehuocaiye p̄ase'eje pa'iohua'i a'ë, yure judío paipi. Jaje pa'iyë, Maija'quëpi mēsarute teaye ñani oi c̄ocaijaquë cajë cui'ne ñohua'ireje oi ñani c̄ocaijaquë cajë. ³² Jaje pa'ina, Maija'quëpi caji si'aohua'ire ite de'oye sehuocaima'cohua'ire ne huesopi, si'aohua'ire ñipi oi teaye ñaquë c̄ocasi'i caquë.

³³ ¡Airepa ta'ñe pa'i a'ni, Maija'quë si'aye asaquë pa'iquërepa! I cuasaye asani quëaquëje peoji. Maija'quë yo'oquë pa'iyë asa t̄i'acquë peoji.

³⁴ “¿Nepi Ëjaë cuasaye asa t̄i'añe pa'iquë'ni? Panita'a ¿nepi ite ñeje yo'ojë'ë cajë ye'yaye pa'iquë'ni?”

³⁵ ¿Nepi du'ru Ëjaëre co'amaña isini yure isisi do'ire saijë'ë, cuañeñe pa'iquë'ni?

³⁶ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë tse a'ë, i nesi do'ire. Ini pacacaiji, si'anë. Sihuayë, Maija'quëre jerepa pa'ire. Jaje pa'ijaquë.

12

Maija'quëna Isicohua'i Pa'iyë

¹ Jaje pa'iyë s̄ete Maija'quë do'ijë mēsarute señe, Maija'quë oni yejesi do'ire, mēsaru pa'iyere Maija'quëna isi huesëjë'ë, huajëquëre pare. Ina isisicohua'ipi pani, Maija'quë sihuaja'quë api cui'ne ja isiye cato nuñerepa yo'oye a'ë. ² Jaje pa'ina, mēsaruje pa'ijë'ë, iye yeja pa'i yo'ojë pa'iyere coa ai jerepa jare yo'oma'pë. Mēsaru cuasayere tiñe cuasajë pa'iyena ponajë'ë, mēsaru pa'iyepi tiñe yo'ojë pa'iyë ponëja'core. Ponëona, yureta'a Maija'quë yëye asa t̄i'aja'cohua'i a'ë. Asa t̄i'acohua'ipi pani de'oyere, Maija'quë sihuaquë ñañere cui'ne nuñere pare asaye pa'iji.

³ Quëajaquë caquë Maija'quë yë'ere coa isipi. Ja do'ire mēsarute cayë, mēsaru aquëpi te'ijë yë'ëpi ai asayë cuasaye p̄ajaquë, iti cuasa maña ñipi isiye ja'i maña cuasaja'quë. Jaje pa'ina, Maija'quëre necaiquëre pare asa do'ire yo'o ja'ñe isise'e ja'ye cuasajë yo'oye pa'iji. Tëto saiperepa cuasato co'aji. ⁴ Ñajë'ë, mai capë yo'o ja'ñe huahuese'e pa'iyere. Si'aye te'e co'amañare yo'oye pa'iji. ⁵ Jaje cui'ne maije jai pa'i pa'ijëta'a Cristona tsiosicohua'ipi pa'i do'ire Cristo capë acohua'i pa'iyë. Pa'ijë pa'i ñape yequëna se tsiosicohua'ipi te'e capë acohua'i pa'iyë.

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi pa'i ñapere tiñe pa'ye yo'o tutu isipi, i yëyeje pa'ye. Jaje pa'ina, Maija'quë ayere asani quëa tuture isisiquë pa'ito, quëañu'u coa necaiquëre pare mai cuasaye ja'ye. ⁷ Yecohua'ire c̄ocai tuture isiquë pa'ito, yecohua'ire de'oye c̄ocañu'u. Yecohua'ire ye'ya tuture isisiquë pa'ito ye'yayese'e yo'oñu'u. ⁸ Yo'o jujacohua'ire quëa tuture isisiquë pa'ito quëa huasoñu'u, tutu quë'iohua'i pa'ija'cohua'ire. Co'amaña isiquë pani yë'ë de'oye yo'oyere ñajë'ë caye peoyerepa isiye pa'iji. Cuañe tuture isisiquë pa'ito de'oyerepa cuasä yo'ojë'ë. Ai yo'ojë pa'icohua'ire c̄ocaiquë pani sihuaquë c̄ocaiye pa'iji.

Sehuosicohua'i Pa'iyë

⁹ Sa'ñe nuñerepa oijë pa'ijë'ë. Co'ayere coejë, de'oyere yo'ojë pa'ijë'ë. ¹⁰ Sa'ñe oiye pa'iji, Maija'quë do'ijë ëaye. Yecohua'ini de'ocohua'ire cuasajë coa tea ju'iñeje yo'oma'pë sa'ñe oijë de'oye pa'ijë'ë.

¹¹ Nere pacohua'i pa'ijë'ë. Josahua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Mai Ëjaëni necaijë'ë, si'a joyorepa cuasajë toa tsë'ise'eje pa'i joyore pa'iji.

¹² Sihuajë pa'ijë'ë, mēsaru yequë mu'se pa'i ja'ñere utejë pa'icohua'i. Ai yo'onije quëcojë'ë. Jeoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quëre señe si'anë sejë pa'ijë'ë.

¹³ C̄ocaijë'ë, Maija'quë tsëcapë acohua'ire, ñohua'ire jopo caraye pa'ito. Mēsarute do'i daicohua'i pa'ito de'oye yo'ojë'ë.

¹⁴ Mēsarute josa yo'ocohua'ire de'oye pa'ijajë cuasacaijë'ë. Iohua'i de'oye pa'i ja'ñere secacaijë'ë, pani ai yo'oye pa'ijajë cuasajë señe.

15 Sihuacohua'i ja're tsioni pa'ijë sihuacohua'i pa'ijë'ë. Cui'ne ota oicohua'i ja're pa'ijë mësaruje oicohua'i pa'ijë'ë.

16 Si'aohua'i sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë, jerepa pa'i cuasama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa teaye pa'iohua'i pa'iyena ini pa'ijë'ë. Ta'ñe pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë.

17 Saïma'pë pa'ijë'ë, co'aye yo'osicohua'ire cui'ne co'ayepi. Coa ai jerepa de'oye cuasajë yo'ojë'ë, pai ña hue'ñana. 18 Mësaru ai cuasaye ja'i maca de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, yecohua'i ja're de'oye pa'iyere cajë. 19 Maija'quë do'ijë maña mësarupi saïñu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, co'aye yo'ocohua'ire. Coa ai jerepa Maija'quëpi saïcaïja'quë api cuasajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Yë'ëpi co'aye yo'ocohua'ire saïñe payë, si'seye pa'itoje," caji, Èjaëre papi. 20 Cui'ne caji jare ipi: "Më'ëre sañope yo'oquëpi ao ëa ju'ito aojë'ë. Cui'ne cono ëa ju'iquë pa'ito ocuajë'ë. Jaje yo'ojëna, iti sañope yo'oquëpi yë'ë co'aquëre pa'ni cuasaja'quë api, huajëya'ye pa'ija'quëpi." 21 Co'ayena quëco cuañoma'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa co'ayere ñese quëcojë'ë, de'oye yo'oyepi.

13

1 Si'aohua'i iye yeja cuañe ëjaohua'ire de'oye sehuocaiye pa'iji. Jaje pa'ina, peoji, coa Maija'quë yëma'ëna ëjaë de'osiquë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi iye yeja cuañeja'cohua'ire nepi, jaohua'ire. 2 Jaje pa'ina, pai ëjaohua'i cuañeñere sañope yo'oni Maija'quë de'oye yo'o ja'ñe caquë jeose'ere sañope yo'oyë. Jaje sañope yo'ocohua'i cato saïja'cohua'i a'ë, co'ayepi. 3 Jaje pa'ina, ëjaohua'i cato pa'ima'pë pa'iyë, de'oye pa'icohua'ipi ca'rajajë cajë. Coa ai jerepa co'aye yo'ocohua'ire yo'o quëcoja'cohua'ipi pa'iyë. Më'ëpi ëjaohua'ire ca'raye peoye pasi'i cani de'oye yo'oquë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, ëjaohua'ipi më'ë pa'iyë neñani de'oye pa'iquë api caja'cohua'i a'ë. 4 Jaohua'i cato Maija'quëni necaijë pa'iyë, më'ë de'oye pa'iyere cajë. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi co'aye yo'oquë pani ca'rajë'ë. Jaohua'i cato coa hua'ti mëama'cohua'i a'ë jare co'aye yo'oquëni saïñu'u cajë yo'ocohua'i a'ë, Maija'quëre necaicohua'i sëte. 5 Jaje pa'iyë sëte de'oye a'ë, ëjaohua'i cuañeñe sehuoye. Pani iohua'ipi co'aye yo'oma'cohua'ini cajë, coa ai jerepa tayose'e peoye nëina, mai cuasajë pa'iyere cajë de'oye pa'iyë pa'iji. 6 Jaje pa'ina, mësaru pa'i do'i saïñe, ëjaohua'i Maija'quëre necaicohua'ini cajë. Jaohua'i cato jase'e yo'ocohua'i a'ë.

7 Pa'i do'ire pai ñape saïñe pa'ito saïjë'ë, pai ñapere iohua'ire do'i paye ja'ye. Yeja pa'i do'ire saïñe pa'ito saïjë'ë. Èjaohua'i pa'ito ëjaohua'ire ñajë pa'ijë'ë. Coa si'aye do'i quë'iohua'i pa'ito do'i quë'iohua'ire ñajë de'oyerepa iohua'ire cuasajë pa'ijë'ë. 8 Debe pama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Coa ai jerepa yecohua'ire oiyere debeje pa'ye pajë'ë, yecohua'ire. Jaje pa'ina, coa paini oiquë pani tsoe cuañese'e cayere yo'o tì'api, si'aye. 9 Cuañese'epi caji: Èjere cui'ne nëjore pacohua'ipi yecohua'ini yo'oma'pë pa'ijë'ë. Huani jeoma'ë pa'ijë'ë. Yahuerpa co'amaña ima'ë pa'ijë'ë. Èa ñama'ë pa'ijë'ë. Si'aye iye cui'ne yeque cuañese'ere cono yo'o tì'añu'u cani coa më'ë cajeire oijë'ë, më'ëja'a co'ye cuasayeje pa'ye. Ja caye ayere yo'oni pa'ito si'aye yo'o tì'añe pa'iji, cuañese'e cayere. 10 Jaje pa'ina, paire oiquëpi co'aye yo'oye paji. Jaje pa'ina, oiyepi si'aye cuañese'e ne tì'añe pa'iji, tayoye peoyerepa.

11 Si'aye yure mai pa'i tëcahuë pa'iyere ñani cuasajë'ë, tsoe sëta maca'ë huëo caicohua'i. Yureta'a maire huasoye ai ja'yere pa'iji. Ja'në so'o macare paji'i, mai itire pa'ë cuasajë i coca asa maca. 12 Tsoe jai ñamire pa'ë. Yure je'nërepa ñata tome huëoji. Jaje pa'ina, jeoñu'u, nea hue'ñana co'amaña yo'oye. Jeoni suñañu'u, mia ca'core pana, soldado huajo saquë suñañeje pa'ye. 13 Nuñe de'oye ñare pajë yo'oñu'u, mu'sere yo'oyeje pa'ye. Cu'ima'pë pañu'u, conore cueperojajë, jaiye ao aijë. Tsi'sini josa pisiye yo'ojë cayere yo'oma'pë pañu'u. Nuñerepa yo'oye pa'ina, coa co'aye si'sire yo'orojaïma'pë pañu'u. Coa si'aye co'ayere ye'yesicohua'ipi pa'ima'pë pañu'u. Te'e cuasama'pë do'ire uihuayere pa'ima'pë pañu'u. Cui'ne yecohua'i payere ëa ñajë oïma'pë pañu'u. 14 Coa ai jerepa

mësarü cato suñajë'ë, Èjaërepa Jesucristona, ije pa'i pa'ijajë cajë. Jaje yo'oni capë co'aye yëyere ne huasocaiye paja'cohua'i.

14

Cajeire Cuasaye Cato

¹ Jaje pa'ina, Maija'quëre necaiquëre pare cuasayere joyo tutu carasiquë pa'ito, tsiojë'ë, ite, pai cuasase'ere ca huëoni sa'ñe uihuama'pë. ² Ñajë'ë, cui'ne iyere, yecohua'i cuasacohua'i pa'iyë. Si'aye aiñese'e de'oji cuasajëna, yecohua'ipi Maija'quë necaiquëre pare cuasaye joyo tutu carajacohua'ipi ja'o cui'ne ao, cui'ne ca aiñe de'oji cuasayë, hua'i cato aima'cohua'ipi. ³ Jaje pa'ina, si'aye aikuëpi yequëre hua'i aima'quëre co'aye cuasaquë ñama'ë pa'ijë'ë. Cui'ne iyepi de'oye a'ë caquë sahuaquë si'ayere aikuëje cue'cuema'ë pa'ijë'ë. Si'aye aikuëre, cui'ne hua'i aima'quëreje Maija'quëpi tsiosicohua'i a'ë. ⁴ Jaje pa'ina, ¿më'ë iquei'ni yequëre necaiquëni ñaquë tayo yo'oji caquë yo'o ja'ñe? I Ëjaëpi ña'ne pa'iji, de'oquë panita'a co'aquë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are de'oquërepa pa'ija'quë api, mai Èjaë de'oye ne tutu paquëre me, me co'aquë'ni.

⁵ Yequeje quëaye payë: Pa'iyë, yecohua'i ai jerepa ëja mu'se pa'iji, cuasacohua'i. Cui'ne yecohua'ipi cuasacohua'i pa'iyë, si'a mu'seña cui'ne pa'yese'e pa'iji. Jaje pa'ina, pai ñape itire pa'ë cuasase'ere cuasajë pa'iyë pa'iji. ⁶ Iye mu'se ëja mu'sere pa'ë cuasaquë yo'oquë pani Maija'quëni de'oye yo'oji. Cui'ne si'aye aikuëje mai Èjaëni de'oye yo'oji, Maija'quëre de'oji caquë pëpa toquë ai do'ire. Cui'ne hua'i aima'quëje Maija'quëre sei ai do'ire de'oye yo'oji, mai Èjaëni.

⁷ Jaje pa'ina, mai pa'ima'pë pa'iyë, maija'a co'ye pacacaijë. Cui'ne ju'inije ju'ima'pë pa'iyë, maija'a co'ye jucacaijë. ⁸ Jaje pa'ina, mai huajëcohua'i pa'ini pa'iyë, mai Èjaëni pacacaijë. Cui'ne juni huesëniye mai Èjaëna jucacaiyë. Jaje pa'iyë sëte ja pa'inije cui'ne juni huesëniye mai Èjaë tsecohua'i pa'iyë. ⁹ Jaje pa'ina, huajëcohua'i cui'ne ju'isicohua'i Èjaë pasi'i caquë Cristo juni cui'naëpi huëji'i.

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are ¿më'ë me yo'oquë Maija'quë do'iquëre co'aye caquë'ni? ¿Panita'a me nesi'quë coequë ñaquë'ni? Mai yo'ose'e si'aohua'i Maija'quë ña huë'ñana iñoja'cohua'i a'ë, ipi pai ñape yo'ose'e ñaquë ca huesoja'quëre. ¹¹ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Care payë, caji, Èjaë. Si'aohua'i yë'ë ña huë'ñana do're ja'ruja'cohua'i a'ë.

Cui'ne ja maca si'aohua'i de'oquëre pa'ni Maija'quë caja'cohua'i a'ë.

¹² Jaje pa'iyë sëte, pai ñape mai yo'ose'e iñoja'cohua'i a'ë, iti yo'ose'eje pa'ye, Maija'quëna.

Ne Taoñe Pajë'ë, Maija'quë Do'iquëre

¹³ Jaje pa'ina, yecohua'ire señajë cayere jeoni coa ai jerepa iohua'i asase'ere cuasajë de'oyere yo'ojë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë ne taoja'core nema'pë cajë. ¹⁴ Yë'ë cato asayë, si'aye si'si peoyese'e pa'iyë Èjaë Jesure sehuaquë sëte. Jaje pa'ire paji, cuasaquë asayë, iye. Jaje pa'iquëta'are paipi iye si'si a'ë cuasato jare si'si pa'iji, iti jaje cuasaquëse'ere.

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are më'ë aiñepi sehuosiquë Maija'quë pa'ire paji cuasayere nejoñe pa'ito më'ëpi ite oiye paquë yo'oyë. Jaje pa'ina, Cristo jucacaisiquëre më'ë aiñepi nejoñe pajaquë caquë pa'ijë'ë. ¹⁶ Jaje pa'ina, sa'ro nëocaima'pë pa'ijë'ë, yecohua'ipi co'aye mësarü de'oye yo'ojë pa'iyere cama'cohua'ini. ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë cuãne te'te cato pa'ima'ë pa'iji, coa ao aiñepi cui'ne ucuyepi. Coa itirepa cato nuñerepa pa'iyë a'ë, de'oye jo'cua pa'iyë a'ë, cui'ne sihuaye a'ë, Maija'quë joyo pa'i do'ire. ¹⁸ Jaje Cristore de'oye necaiquë pa'ito ja necaiyepi Maija'quë sihuayere neñe pa'iji. Cui'ne jaje pa'ini paije de'o pai api cajë ña'ne pa'iji.

¹⁹ Jaje pa'iyë sëte co'ejë pañu'u, de'oye jo'cua pa'iyena sayere. Cui'ne ai tutupi yo'ojë co'eñu'u, mai ai de'oyena sa ja'ñere, si'aohua'i ai de'ojajë cajë. ²⁰ Jaje pa'ito ai do'ipi Maija'quë nese'ere nejoma'ë pa'ijë'ë. Si'aye aiñe cato si'si ti peoye a'ë. Jaje

pa'iquëta'are, mai ai do'ipi yecohua'ire ne taoñe cato ai co'are paji. ²¹ Ja do'ire Maija'quë do'iquëre hua'li aiñepi, cõno ucuyepi, coa si'aye yo'oyepi ne taoñe pa'ito nuñe yo'oye peoji. ²² Maija'quë ña hue'ñana si'aye aiñe pa'iji cuasaquë pani jare paire carojaima'ë coa më'ëse'e paye pa'iji. Sihuaquërepa pasipi, tayo yo'osiquëje pa'ire nëima'ëna, pa'iquë cato. ²³ Jaje pa'iquëta'are i cuasayepi aiñe cui'ne pañe cuasaye pa'ina, iti coa asaquë aiquë pani jai do'i ani huesëye pa'iji, i cuasaye quëayere yo'oma' do'ire. Jaje pa'ina, si'aye mai sehuosicohua'i cuasayepi quëayere neñe pa'iji. Paquë pani co'aye neñe a'ë.

15

Paini De'oye Yo'ojë'ë, Më'ëja'a Co'ye Oima'ë

¹ Maipi tutu quë'iohua'ipi Maija'quëre necaiquëre pare cuasacohua'ita'a jopo caracohua'ipi de'oye yo'oma'cohua'ire quëcojë cõcaiye pa'iji, tutu peocohua'ire. Maise'e de'oye pa'iyere cuasaye pañu'u, Jaje pa'ina, maipi cõcaiye pa'iji, jaohua'ire. ² Jaje pa'ina, pai ñape mai cajeohua'ire de'oye yo'oye pa'iji, i de'oye pa'i ja'ñere cajë. Cui'ne i Maija'quëre ai seña maca jaiye cuasaquë mëi ja'ñere cõcaiye pa'iji. ³ Ñajë'ë, Cristo i de'oye pa'iyere cuasama'ë paji'i. Coa ai jerepa toyase'e cayere yo'o ti'api, ñeje cayere: "Më'ëre pëicohua'i pëiñe yë'ëna tomepi." ⁴ Si'aye iye ja'në tsoe toyajë pa'ise'e toyase'e a'ë, mai ye'ye ja'ñere cuasajë. Itina ñajë ai yo'oye pa'itojë quëcojajë cui'ne huaso cuañoñe uteye pajajë cajë toyase'e a'ë. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi yo'o juja ma'ñe cui'ne yëhuo huasoye isiquëpi, cõcailaquë mësarute yecohua'i ja're cõni de'oye yo'ojë pa'i ja'ñe Cristo Jesús pa'ise'eje pa'ija'cohua'ire. ⁶ Jaje pa'ijë si'aohua'i te'e Maija'quë Diosure de'oquëre pa'ni cajë sihuaja'cohua'ire, mai Ëjaë Jesucristo pëca ja'quëre.

Judío Peocohua'ire Quëaye

⁷ Jaje pa'iyë sëte pai ñape yecohua'ire de'oye tsiojë'ë, Cristo mësarute de'oye tsiose'eje pa'ye, si'aohua'i Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajajë caquë. ⁸ Jaje pa'ina, cayë. Cristo cato judío paire necasi'i caquë daji'i, mai aiohua'ire ca nëoquë pa'ise'ere yo'o ti'asi'i caquë. Jaje yo'oquë Maija'quë i ca nëose'ere nuñerepa yo'o ti'aquë pa'iyere iñosi'i caquë. ⁹ Daji'i, cui'ne judío pai peocohua'ireje, Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuajajë caquë, teaye ñani oni yejesi do'ire. Toyase'e cayeje:
Jaje pa'ina, më'ëre de'oquëre pa'ni casi'i si'a yeja pai pa'i hue'ñana.
Cui'ne më'ë mamire sihuaquë jëjësi'i.

¹⁰ Cui'ne yequë hue'ña toyase'epi caji:

Sihuajë'ë, pai daripëa, Maija'quë tsecohua'i ja're cõni.

¹¹ Cui'ne yequë hue'ña toyase'epi caji:

De'oquëre pa'ni sihuajë cajë'ë, Ëjaëre.

Pai yejaña cui'ne si'a pai daripëa maña, judío pai peocohua'ipi.

¹² Cui'ne Isaíasje toyapi:

Isaí tsëcapë aquëpi Ëjaë pa'ija'quë api.

Pa'i jaëpi si'aohua'i judío pai peocohua'ire cuañeja'quë api.

Cuañequëna, jaëpi necaija'quë api cajë uteja'cohua'i a'ë.

¹³ Maija'quëre señë, mai utejë pa'iyë isiquëre, sihuaye cui'ne ti se co'a ju'iñe peoyerepa pa'iyë isija'quë caquë, mësarute ite necaiquëre pare cuasacohua'ire. Jare isiquëna, pa'ijë Maija'quë joyo tutu quë'iohua'ipi Maija'quë ca nëose'ere de'oyerepa utejë pa'ija'cohua'ire caquë secacaiyë.

¹⁴ Maija'quë do'ijë, yë'ë tsoe asayë, mësarute de'oye yecohua'ire cuasayena timësicohua'ipi pa'iyë, cui'ne si'aye ta'ñe asacohua'ipi pa'iyë, cui'ne de'oye cuasajë yecohua'ire yëhuocohua'ipi pa'iyë. ¹⁵⁻¹⁶ Jaje pa'iquëta'are ca'rama'quëpi nuñerepa quëasi'i caquë iyere toya saoyë, mësarute tsoe asa maña cõni, mësarupi huanëyema'pë pa'ijajë caquë. Yë'ë cato judío peocohua'ire caquë Jesucristore necaiquëpi yo'oyë,

Maija'quë oi do'ipi yë'ëre cuañese'eje pa'ye. Jaje pa'i do'ire iyere caquë toyayë, mësarute. Yë'ë Maija'quëre necai yo'oye cato iye a'ë. Judío pai peocohua'ire huaso cocare quëaye a'ë. Jaje yo'oyë, jaohua'i Maija'quë joyo yo'o do'ire Maija'quë tsecohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, jaohua'i de'ocohua'ire pani ina isisi'i, Maija'quë tsecohua'i pa'ijajë cajë, cui'ne Maija'quë sihuaja'quë cajë.

¹⁷ Maija'quë co'amaña necai yo'osi do'ire de'oyerepa yo'ohuë caye pa'iji, yë'ëpi, Jesucristore sehuosiquë sëte. ¹⁸ Jaje pa'ita'are coa yequere caye coeyë. Coa Cristopi yë'ë ja're tsioni nese'ere caye yëyë, judío pai peocohua'ipi Maija'quëre asani de'oye sehuo-caise'ere. Iye cato yo'ohuë, coa quëayepi cui'ne ne iñoñepi coní. ¹⁹ Pai yo'oma'a tutupi yo'o iñoquë cui'ne Maija'quë joyo tutupi yo'oquë iñoquë quëahuë. Jaje yo'oquë huaso coca quëacaiye de'oye quëa ti'ahuë, Jerusalén huëosiquëpi cui'ne si'a hue'ña Ilirico yeja quë'rore paja'ana. ²⁰ Jaje yo'oquë quëahuë, huaso coca Cristo mami ti asama'cohua'i quë'rona, yecohua'i tsoe quëasicohua'ini cui'na ëmëje'ena meñe quëa coñere coequë. ²¹ Coa ai jerepa de'oye yo'ohuë, toyase'e cayeje pa'ye:

Ñaja'cohua'i a'ë, i pa'iyey aye ti asama'pë pa'isicohua'ipi.
Cui'ne asa ti'aja'cohua'i a'ë, i caye ti asama'pë pa'isicohua'ipi.

Pablopi Roma Quë'rona Saiyere Cuasapi

²² Jaje iyere yo'oquë pa'i do'ire jaro do'i sani ñama'ë paë'ë, si'anë sani ñañe yëquëta'a. ²³ Yure yë'ë iño yo'oye ne saosiquë sëte, yë'ë Española sai maca de'hue mësarute do'i ñasi'i, ai tsoe mësarute ña ëa ju'isiquëpi. ²⁴ Mësarute ña huajësi jeteyo'je mësarupi yë'ëreje jëjo saocaiye pa'iji, España quë'rona.

²⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato Jerusalénna saiye, sehuosicohua'i jaro pa'icohua'ire cõcai ja'ñere saquë. ²⁶ Jerusalén sehuosicohua'i curiquë peocohua'ire isi ja'ñere, Macedonia cui'ne Acaya pa'icohua'ipi iohua'i cuasayepi curiquë tsi'soñu'u cuasahuë, jëjo sao ja'ñere. ²⁷ Jaohua'ipi sihuajë curi tsi'soni jëjo saohuë, Jerusalénna, judío pai sehuosicohua'ire, judío paipi Maija'quë coca quëa do'ire judío peocohua'ipi Maija'quë joyo pa'iyere ti'ahuë, huaso cocare. Ti'asicohua'ipi iye yeja ayere curiquëpi judío pai sehuosicohua'ire cõcaiye pa'iji. ¿Me pañe'ni?

²⁸ Jaje pa'ina, si'aye iye yo'o tējini cui'ne curiquë sehuosicohua'i tsi'sose'e Jerusalén paina isisi maca sai huëoja'quë a'ë, Española. Jaronna sai mësarute do'i ñaquë sasi'i. ²⁹ Iyere cuasayë. Yë'ë mësaru quë'ro saisi maca ti'aja'quë a'ë, Cristo coca quëaye timësiquëpi mësarute quëa huaso ja'ñere saquë.

³⁰ Maija'quë do'ijë, mai Ejaë Jesucristo do'ipi cui'ne Maija'quë de'o joyo mësarute oi do'ipi mësarute señe, yë'ëre cõcaijë'ë, mësaru Maija'quëre seccaiyepi. ³¹ Maija'quëre seccaijë'ë, Judea pa'icohua'i sehuoma'cohua'ipi yë'ëre co'aye yo'oye paja'cohua'ire cui'ne yë'ë sacaise'e de'oye sihuajë ise'e pa'ija'core Jerusalén sehuosicohua'i pa'icohua'ipi. ³² Jaje seccaijëna, Maija'quëpi yëna, mësaru quë'rona sihuaquë saija'quë a'ë, mësaru ja're coní pëa huajësi'quë pa'ija'quë caquë. ³³ Maija'quë de'oye pa'iyey isiquëpi si'aohua'ire mësarure pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

16

Pai Ñapere Pëpaye

¹ Cencrea sehuosicohua'i pa'icohua'ire cõcaio pa'iconi Maija'quë do'ico, de'ocore pao, Febeni caquë quëayë, mësarute. ² Jaore de'oye mai Ejaë mamipi cuasajë yo'ocaijë'ë, sehuosicohua'ire te'e cuasacohua'ire yo'oyere papi yo'ojë. Jaje yo'ojë cui'ne si'aye iote jopo co'amaña caraye pa'ito cõcaijë'ë. Jao cato jai paire cõcaisicoa, cui'ne yë'ëreje cõcaisicoa.

³ Pëpacaijë'ë, Priscilare cui'ne Aquilare, yë'ë ja're coní Cristo Jesús co'amaña cõcaisicohua'ire. ⁴ Jaohua'i cato yë'ë pa'iyere huasoñu'u cajë iohua'i pa'iyere ti nejo

cuañoñe ja'i maca huajëya'yerepa yo'osicohua'ire. Jaje pa'ina, yè'ese'e de'oji, ìohua'i yo'ose'e caye pañë. Cui'ne de'oji, cayë, jaohua'i yo'ose'e Maija'quë do'ijë judío pai peocohua'ije. ⁵ Pëpacaijë'ë, Priscila cui'ne Aquila huè'ena Maija'quë do'ijë tsi'sisicohua'ire. Pëpacaijë'ë, Epenetore, yè'ë oiquère, Asia yeja aquëpi du'ru macarepa Cristo coca asani sehuoquë pa'isiquère. ⁶ Pëpacaijë'ë, Mariareje mësarute cuasaco jaiye necaio pa'isicore. ⁷ Pëpacaijë'ë, yè'ë cajeohua'ire Andrónicore cui'ne Juniasre yè'ë ja're çoni co cuaño sito te'e pa'isicohua'ire. Jaohua'i cato Jesús jëjo saocohua'ipi ai de'ocohua'i a'ë, cayë. Cui'ne jaohua'ipi du'ru sehuosicohua'i paë'ë, yè'ë ja yè'ta'a sehuoma'në.

⁸ Pëpacaijë'ë, Ampliatore yè'ë oiquère mai Ëjaë do'ipi. ⁹ Pëpacaijë'ë, Urbanore mai ja're çoni mai Ëjaë co'amaña yo'oquère, cui'ne yè'ë oiquë Estaquisre pëpacaijë'ë. ¹⁰ Pëpacaijë'ë, Apelesre, Cristore coa necaiquère pare asaquëpi jaiye neñañe pa'itoje quëcosiquère. Cui'ne pëpacaijë'ë, Aristóbulo tsëcapëre ì huè'e pa'icohua'ire. ¹¹ Pëpacaijë'ë, yè'ë cajeire Herodiönre, cui'ne Narciso tsëcapëre, mai Ëjaëre sehuocohua'ire. ¹² Pëpacaijë'ë, Trifenare cui'ne Trifosare, mai Ëjaë co'amaña necaicohua'ire. Cui'ne mai oicorepa Percidare mai Ëjaë co'amañare ai cuasaco necaio pa'icore pëpacaijë'ë. ¹³ Pëpacaijë'ë, Rufore, mai Ëjaëre sehuoni pa'iquère pare. Cui'ne ì pëca ja'core yè'ë ja'coje pa'iore pëpacaijë'ë. ¹⁴ Pëpacaijë'ë, Acincritore, Flegortere, Hermas, Patrobas, Hermes cui'ne ìohua'i ja're çoni pa'icohua'ire. Si'aohua'ire pëpacaijë'ë, Maija'quë do'ijëre. ¹⁵ Pëpacaijë'ë, cui'ne Filoyo cui'ne Juliare, Nereore, cui'ne ìo yo'jeore, Olimpasre, cui'ne si'aohua'i ìohua'i ja're çoni Maija'quë do'ijë pa'icohua'ire.

¹⁶ De'oyerepa sa'ñe sihuajë pëpajë'ë. Si'aohua'i Cristore asacohua'ipi mësarute pëpa saoyë, jaro pa'icohua'ire.

¹⁷ Maija'quë do'ijë señë, mësarute. De'hua ñajë pa'ijë'ë, yequë tsëcapë a'ë cajë yo'oye, cui'ne ne tañoñe necohua'ire. Jaje yo'oye cato mësarute case'ere sañope yo'oye a'ë. Jaohua'ire tsioma'pë pa'ijë'ë. ¹⁸ Jaje cacohua'i cato mai Ëjaë Jesucristore necaima'pë pa'iyë, coa ai jerepa ìohua'i de'oye pa'iyere cuasajë yo'oyë. Jaje yo'ojë esa sehuocaicohua'ini coa cosoyë, ìohua'i a'ji maña de'o yè'o cayëpi. ¹⁹ Si'aohua'i asayë, mësarute de'oye sehuocaise'e. Jaje pa'ina, yè'ëje sihuayë. Ja yè'ta'a mësarute ta'ñe cuasacohua'i pa'ija'cohua'ire caquë seacaiyë, mësarute de'hue de'oyere yo'ojajë caquë, cui'ne co'ayere ti yo'oma'pë caquë. ²⁰ Jaje pa'ijëna, Maija'quë de'oye jo'cua ai cuasama'pë pa'iyë isiquëpi Satanás huati ëjaëre mësarute quëo huè'ehuëna esa jëjo oaja'quë api. Mai Ëjaë Jesucristopi de'oye ñacaina, de'oye pa'ijë'ë.

²¹ Mësarute pëpa saoji, Timoteo yè'ë ja're çoni co'amaña nequë pa'iquëpi. Cui'ne Lucio cui'ne Jasón, cui'ne Sosípater yè'ë cajeohua'ipi mësarute pëpa saoyë, jaro.

²² Cui'ne yè'ë Tercioje iye toya ja'hua toyacaiquëje jaro mësarute pëpa saoyë, mai Ëjaërepa do'ipi.

²³ Mësarute pëpa saoji, Gayoje. ì huè'ere pa'iyë, yè'ë, cui'ne ì huè'ena si'aohua'i sehuosicohua'i tsi'sijë pa'iyë. Cui'ne pëpa saoji, Erastoje, pai pa'i daripë curiquë de'huacai pa'iquëpi. Cui'ne Maija'quë do'iquë Cuartoje pëpa saoji, jaro.

²⁴ Mai Ëjaë Jesucristo coa isiyëpi mësarute ja're pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiye

²⁵ Tsoe mësarute quëahuë, huaso cocare. Ja cocaja'a asayë, mai. Maija'quë mësarute quëcojë nëñerepa pa'icohua'ire necai tuture payë. Ja do'ire mësarute ì tsecohua'ipi pa'iyë. Iye yo'oyere cato iye yeja de'huama'në Maija'quë nesi'i cuasase'e a'ë. Jare tsoe yahuese'e paji'i. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are yureta'a Maija'quë ti pani huesëquëpi cuañequëna, Maija'quëre quëacacohua'i toyase'ëja'a yure cato maire iñoopi. Cui'ne Maija'quë nesi'i cuasa nëose'e yahue pase'ere si'a yejaña pa'icohua'ire iñoopi, jaohua'ipi itire pa'ë cuasajë de'oye ì cuañeñe sehuocaijajë caquë.

²⁷ Maija'quë te'i si'aye asaquë ta'ñe pa'ire pani si'anëpi Jesucristo do'ija'a de'oquëre pa'ni cajë sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

1 CORINTIOS

Corinto Sehuosicohua'ina Pablopi Toya Saoye

¹ Maija'quë ì yëyeje yë'ëre Pablöre nepi. Jesucristo jëjo daoquëre nesiquëpi pa'iyë. Iye toya ja'hua Sóstenes ja're toyayë, Cristo do'ire, Maija'quë do'iquë de'osiquë ja're conì. ² Jaro Corinto daripë sehuosicohua'i pa'icohua'i cajë toyayë, Cristo Jesuna tsioni pa'i do'ire. Maija'quë tsecohua'i pa'icohua'ina cajë toyayë. Si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'ijë Èjaë Jesucristo de'oquërepa mamire secohua'i ja're conì mësaruteje soipi, ìna isisicohua'ipi de'ocohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, Cristo api, mai Èjaë cui'ne jaohua'i Èjaë. ³ Diusu Maija'quëpi cui'ne mai Èjaë Jesucristopi conì de'oye yo'ose'ere pajë cui'ne de'oye pa'iyë isise'ere pajë de'oye pa'ijë'ë.

Cristo Do'ipi De'oye Pa'iyë

⁴ De'oyerepa Maija'quë mësarute yo'o u'ni Èjaë Jesucristo do'ipi caquë, Maija'quëre si'anë de'oji caquë, sihuayë. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi mësarute ta'ñe coca caye cui'ne ta'ñe asaye isipi, joyo aye do'i quë'yere pare. ⁶ Jaje pa'ina, coa caye peoyerepa Cristo cocapi mësarute ti'ne pa'iyë pönapi. ⁷ Ponaëna, pa'ijë Jesucristo daija'a mu'sere utejë pa'icohua'ire ti'ne ponaëna, pa'iyë Maija'quë isiye ti jopo caraye peoji. ⁸ Jaje pa'ina, mësarute Diusupi ocue pa'i macarepa ñacai pasipi, tëji mu'sere paja'a, yecohua'ipi mësaru Maija'quë quëcosicohua'ire Jesucristo daisi maca tayo yo'ocohua'i a'ë caye paja'cohua'ire ìpi ñacai pajaquë. ⁹ Maija'quë ì ca nëose'ejë pa'ye yo'o tijaquëre papi mësarute soipi, ì mamaquë mai Èjaë Cristo Jesús ja're tsioni pa'ijajë caquë.

Sehuosicohua'i Huase'e

¹⁰ Maija'quë do'ijë mësarute se'ñë, mai Èjaë Jesucristo mamipi, de'oye te'e cuasajë, cui'ne te'e nëina, pa'ijajë caquë. Huahuesicohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa te'e cuasayepi pa'ijë'ë. ¹¹ Jaje mësarute cayë, Cloé tsëcapëpi mësaru te'e cuasama'pë pa'iyere quëarena. ¹² Jaje te'e cuasama' do'ire mësaru cayë, pa' ñape ñeje: “Yë'ë cato Pablo aquë a'ë.” Yecohua'ipi cayë: “Yë'ë cato Apolos aquë a'ë.” Yecohua'ipi cayë: “Yë'ë cato Pedro aquë a'ë.” Yecohua'ipi cayë: “Cristo aquë a'ë.” ¹³ ¿Jaje pa'ito Cristo ì a'ri te'ña maña huahuesiquë a'ë? ¿Panita'a Pablo, yë'ëpi cruz que cuañore mësaru do'ire? ¿Panita'a Pablo mamipi do cuañosicohua'i a'ni? ¹⁴ Pa'ni, de'oji sihuayë, Maija'quë ñacaina, de'hue jai pa'ire doye pahüë. Coa Crispore cui'ne Gayore dohuë. ¹⁵ Jaje doye pa'si do'ire yecohua'ijë yë'ë Pablo mamipi do cuañosiquë a'ë caye paja'cohua'i a'ë. ¹⁶ Coa Estéfnas tsëcapëse'ere oco dohuë. Cui'ne, yecohua'ita'are doye pahüë, cuasayë. ¹⁷ Yë'ëre pa'ire oco doquë pa'ijë'ë caquë Cristo cuañe'ne papi. Coa ì cocare quëacaijë'ë caquë cuañepi. Jaje pa'ina, ì cruz ju'ise'e do'i quë'yere quëayë. Yë'ëpi de'o pa'ì cocapi caquë quëaquëna, pa'ipi yë'ëna ìre papi cuasajë Cristo cruz ju'ise'ere do'ì peoye necaiye coeyë.

Cristopi Maija'quë Tuture Cui'ne Ta'ñe Asaye Paquë

¹⁸ Cristo cruz ju'ise'e cato do'ì peo coca asa cuañoji, ne huesë hue'ñana saicohua'ire. Jaje pa'iquëta'are iye coca Maija'quë tuturepa asa cuañoji, huaso cuañocohua'ire cato.

¹⁹ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Ta'ñe asacohua'ì asaye nejoja'quë a'ë.

Cui'ne asa tija'cohua'ireje ìohua'ì asa tija'ña tirona yahueja'quë a'ë.

²⁰ ¿Maija'quëpi, ta'ñe asaquëre, ye'yaquëre cui'ne iye yeja ayere ta'ñe ca de'huaquëre do'ì peoquëre neru, yure ìquere cocaiye'ni, jaohua'ì? Cocaiye pa'ñë, Maija'quëpi iye yeja ta'ñe asayere do'ì peoye neina. ²¹ Jaje pa'ina, iye yeja pa'ipi ì coca do'ì peoye cuasayë.

Cuasajëta'a ja cocare quëase'epi ite ire pare asacohua'ise'ere huasoye pa'iji. Jaje pa'ina, pa'i ta'ñe asayepi Maija'quëre ti'añe pa'ñe.

²² Judío paipi pa'i yo'o ti'a ma'ñere yo'ojëna, ña'ñe yëyë. Griego paipi cato ai ta'ñe asacohua'i pa'iyere co'eyë. ²³ Jaje pa'iquëta'are yëquë cato jaohua'i co'eyere yo'oma'pë pa'ijë coa Cristo cruz que cuañosiquë ayere quëayë. Quëajëna, judío paini ta'tëpoje pa'ye asa cuañoji, iohua'i quesiquëni quëajëna. Cui'ne judío pa'i peocohua'ini griego paini coa do'i peoyere yo'ojë cayeje pa'ye asa cuañoji. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are judío paipi panita'a griego paipi Maija'quë soisicohua'ire cato Maija'quë tuturepa cui'ne i ta'ñe yo'oyerepa do'i quë'ye asa cuañoji. ²⁵ Maija'quë yo'ose'e do'i peoye paire asa cuañoñepi, pa'i ta'ñe asayere tëto saise'e pa'iji. Jesupi juquëna, tutu peoquëje pa'iji. Ja yë'ta'a i ju'i maca i tutupi pa'i tutu tëto saise'erepa pa'iji. ²⁶ Maija'quë soisicohua'i mësaru te'ohua'ise'e pa'i ëjaohua'i pa'iyë. Te'ohua'ise'e iye yeja pa'iyë ta'ñe asacohua'i pa'iyë. Cui'ne te'ohua'ise'e ëjaohua'irepa tsëcapë acohua'ijë pa'iyë. Mësarupi tose asayë, jaje pa'iyë. Maija'quëpi jaje soipi, mësarute. ²⁷ Paipi huesëohua'ire ñacohua'ini Maija'quëpi sahuapi, ta'ñe pa'iohua'i a'ë cacohua'ire iño quëcosi'i caquë. Cui'ne cuañe tutu peocohua'ire pa'i ñacohua'ini cuañe tutu quë'iohua'ire sahuapi, cuañe ëjaohua'ini iño quëcosi'i caquë. ²⁸ Iye yeja paipi do'i peocohua'ire ñacohua'ini Maija'quëpi sahuapi, do'i quë'iohua'i pa'isicohua'ini cui'ne ëjaohua'ini do'i peocohua'ire nesi'i caquë. ²⁹ Jaje pa'ina, yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasaye peoji, Maija'quë ña hue'ña. ³⁰ Maija'quëpi Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyë nepi, maire. Cui'ne Cristo api, mai ta'ñe asaye, Cristo do'ipi Maija'quë ja're tsioni nuñerepa pa'iyë, Cristo do'ipi ina isisicohua'ipi nuñerepa yo'ocohua'i pa'iyë, cui'ne Cristo do'ipi huasosicohua'i pa'iyë, nequë. ³¹ Jaje pa'ina, Maija'quë coca toyase'e cayeje pa'ye: "Jerepa pa'i a'ë cuasaye yëni Ejaë Jesuni cuasaye pa'iji, jerepa pa'ire pani."

2

Cristo Que Cuañosiquë Coca

¹ Maija'quë coca mësarute quëa maca ta'ñe cacohua'i cocapi caquë quëama'ë paë'ë. ² Mësaru ja're pa'i maca yequere cuasarojai cama'ë paë'ë. Coa Jesucristo que cuañosiquëni cuasaquë quëahuë. ³ Coa tsasiquë maca ca'raqüë teaye pa'i macapi mësaru quë'ro ti'ahuë. ⁴ Mësarupi yë'ë cayere sehuocaijajë caquë paise'e cuasajë ta'ñe coca cayepi caquë mësarute quëaye pahüë. Coa Maija'quë joyo cocaiyepi cui'ne Maija'quë tutupi quëahuë, ⁵ mësaru Maija'quëre necacaiquëre pare asayepi Maija'quë tutupi nese'e pa'ijaquë caquë, pani pa'i ta'ñe asayepi.

Diusupi Iñopi I Joyo Ayeja'a

⁶ Jaje pa'iquëta'are ta'ñe pa'i cocapi cajë quëayë, Maija'quëre tuicohua'i nuñerepa asacohua'ire cato. Iye yeja ta'ñe pa'iohua'i ca cocapi cajë cui'ne pa'i ëjaohua'i coa esa ne huesëja'cohua'i ca cocapi cajë quëaye pa'ñe. ⁷ Coa ai jerepa Diusu de'oquërepa ta'ñe pa'ye ye'yayepi quëayë, Maija'quë ise'e cuasaquë pa'iyere. Ja yë'ta'a yeja de'huama'në mai ai de'oye pa ja'ñere cuasa nëose'ere quëayë. ⁸ Iye yëquë quëaye ti iye yeja cuañecohua'i asa ti'añe pa'ñe. Jaje asa ti'ama' do'ire Jesucristore de'oquëre pare quëni huani jeoa'huë'ë, asa ti'asicohua'i pani para'huë, huaiye. Jaje yo'ohüë, jaje toyase'e cayepi pa'ina. ⁹ Iti toyase'e cato caji:

Pa'ije ti ña ma'ñere pa'i ti asa ma'ñere,

Cui'ne pa'i ti a'ri mañaje cuasa ma'ñere,

Maija'quëre oicohua'ire isi ja'ñe ne de'huacaise'e paji.

¹⁰ Jare yëquëre iñopi, i joyopi yëquëni pa'i do'ire. De'o joyo cato si'aye Maija'quë cuasaquë pa'iyë asaquë api. Jaje pa'ipi si'aye iyere iñopi.

¹¹ Pa'i asa ti'añe peoji, yeque cuasaquë pa'iyë. Coa jare i joyose'e i cuasaquë pa'iyë asaquë pa'iji. Jaje cui'ne Maija'quëreje jare i joyose'e i cuasaye asaquë pa'iji. ¹² Mai cato

Maija'quë joyore payë. Iye yeja joyore paye pañë. Jaje pa'ina, Maija'quë maire oi coa isiyere asayë. ¹³ Isina, i joyo isi cocapi cajë quëayë, Maija'quë ye'yayepi. Coa yëquë tañë cuasayepi cajë quëama'pë pa'iyë. Maija'quë joyo yo'oye quëayë, Maija'quë joyo yo'oye asacohua'ina.

¹⁴ Maija'quë joyo peoquë cato iye ti asa tijañe peoji. Coa do'i peoyeje pa'ye asaye pa'iji. Iye cato joyo aye a'ë. Jare joyo pa'iyë asacohua'ise'e asaye pa'iji. ¹⁵ Jepi nuñere pa'ni caquë si'aye asaquë api, Maija'quë joyo paquë cato. Jaje pa'ini i pa'iyere yecohua'ipi ca tējini de'huasi'i cajë yo'oye peoji. ¹⁶ Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Ejaë cuasaye asa tijañe peoji. Cui'ne Maija'quëre paipi se ye'yaye peoji.” Jaje pa'iquëta'are mai cato Cristo cuasayere payë.

3

Maija'quë Co'amaña Necaicohua'i Yo'oye

¹ Maija'quë do'ijë, yë'ë mësarute ca maca cama'ë paë'ë, Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'ire cayepi. Pahuë, caye mësarupi Cristo ayere asa tijañe'ama'cohua'ipi tsitu'uje pa'iohua'i pa'i do'ire. Jaje pa'ina, pa'ise'e yëye yo'ocohua'ire cayepi cahuë. ² Jaje pa'ina, mësarute a'jiñere ye'yahuë, tsij maña oje tsu'sucohua'ire yo'oyeje pa'ye. Jaje ye'yahuë, mësarupi jëa a'o ani tijañe'ama'cohua'ijë pa'iohua'i pa'ijëna, ñaquë. Yureje ja yë'ta'a joyo pa'iyere asa tijañe'ama'cohua'i pa'iyë, mësaru, pa'ise'e cuasayere ja yë'ta'api pa'ijë. ³ Ja do'ire ja yë'ta'a pa'ise'e cuasayere payë: yecohua'i payete ña ëaye, sañe pëti yo'oye, cui'ne te'e cuasama'pë sañope cuasayere cayere. Ja do'ire sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'oyë, mësaru. ⁴ Ja do'ire yecohua'i ñeje cayë: “Pablöre ye'yequë a'ë.” Yecohua'ipi cayë: “Yë'ë Apolosre ye'yequë a'ë.” Jaje yo'ojë cani mësaru coa pa'ise'e cuasayere pa'icohua'i cayere cayë.

⁵ ¿Jaje pa'ito iquei'ni, Pablo? ¿Cui'ne iquei'ni, Apolos? Yëquë cato coa Maija'quëre necaicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yëquëpi quëajëna, mësaru cato asajë sehuosicohua'i a'ë, mai Ejaëni. Pa' ñape yëquë mai Ejaë ñaquë isise'eje pa'ye yo'ohuë. ⁶ Yë'ëpi tañeje pa'ye quëahuë, Maija'quë cocare cui'ne Apolospi tase'ere oco do'ecaieje pa'ye quëapi, Maija'quë coca mësarute. Jase'e pa'iji, yëquë nese'e. Jaje pa'iquëta'are tase'e mëoñe cato Maija'quë yo'oye a'ë. Jaje pani Maija'quëpi mësarute ai de'huaji, ite cuasayena. ⁷ Maija'quëpi iti ñese mëa'ne cato neji. Iti taquë cui'ne iti oco do'equë do'i peoyë. ⁸ Jaje pa'ina, ta'cohua'i cui'ne oco do'equë si'a yë'quë maca pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi pa' ñapere iohua'i nese'eje pa'ye saija'quë api. ⁹ Yëquë cato Maija'quë co'amañare necaicohua'i a'ë. Mësaru cato i tsioje pa'iohua'i a'ë.

Cui'ne mësaru Maija'quë huë'e'ë. ¹⁰ Maija'quë yëyere tañe yo'oye isise'eje pa'ye nehuë. Yë'ë cato de'oyerepa huë'e ne huëose'ere oahuë. Yë'ë nesi jeteyo'je yequëpi huë'e ëmëje'e cato neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are pa' ñape ñare pajë nejajë, ëmëje'e cato. ¹¹ Jesucristo api, iti du'ru huëocore pajë pa'i, quëco paquërepa, yequë peoji. Jaje pa'ina, yecore du'ru huëocore neñe peoji. ¹² Ico ëmëje'ena neñe pa'iji, coa si'aye pa' yëyeje pa'ye: oropi panita'a yeque plata hue'yosi quënapa, jai do'i quënapa, soquë toñapi, ja'opi panita'a huëcapi. ¹³ Jaje nesicohua'ita'are pa' ñape nese'e ña mu'se tijañe, tijañerepa ñaja'cohua'i a'ë, pa' ñape nese'e. Ja mu'se cato pa' ñape nese'e toapi ëo ña'ne pasipi. ¹⁴ Toaje ti uma'a huë'e nesiquëpi sa' cuañoja'quë api, i nesi do'i. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are i nesicopi coa u huesëru sa' cuañone paja'quë api, i nesi do'i, ise'e jëaja'quë api, jai huë'e ucona jëayeje pa'ye.

¹⁶ Mësaru a'ë, Maija'quë huë'e. Ja huë'e cato Maija'quë joyopi pëani pa'i sito. ¿Jaje pa'iyë mësaru huesëye? ¹⁷ Jaje pa'ina, paipi Maija'quë huë'ere co'a de'huacaito Maija'quëpi iteje nejoñe pa'iji. Maija'quë huë'e cato de'o co'sija'i huë'e a'ë. Mësaru a'ë, iti huë'e.

¹⁸ Co'ye cosoma'pë pa'ijë'ë. Iye yeja ta'ñe asayere ai cuasaquë a'ë cuasaquë pani, ja cuasase'ere jëoni huesëquëje pa'i de'oni ye'yejë'ë, ta'ñe asayere pare. ¹⁹ Iye yeja pa'i ta'ñe asayere Maija'quë cato coa huesëcohua'i yo'oye a'ë caquë ñaji. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Diusupi ta'ñe asacohua'ire iohua'i ta'ñe yo'oyë cuasajë yo'oyena ne taoji." ²⁰ Cui'ne caji yequeje: "Ëjaëre papi ta'ñe asacohua'i cuasaye de'oye a'ë caquë ñaji." ²¹ Ja do'ire paini ye'yejë jerepa pa'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. Si'aye mësaruru tse'e pa'iji: ²² Pablo, Apolos, Pedro, iye yeja ju'iñe, yure pa'iye, yequë mu'se pa'i ja'ñe, si'aye mësaruru tse a'ë. ²³ Mësaruru cato Cristo tsecohua'i a'ë, cui'ne Cristopi Maija'quë tsequë api.

4

Jesucristo Jëjo Saosicohua'i Nese'e

¹ Jaje pa'ina, yëquëre cato Cristore necaicohua'i a'ë cuasajë ñajë'ë. Yëquë cato Diusu cuasa nëose'e ña t'i'a ma'ñe quëacaija'cohua'ire nesicohua'i a'ë. ² Ja do'ire necaiquë cato i ëjaë cuañese'ere si'a yë'quë maca yo'oquëna, necaiquëre papi yecohua'ijë cuasajë ñajëna, yo'oquë api. ³ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato ai co'a ju'iñe pa'ñe. Mësarupi cui'ne yecohua'ipi yë'ëre de'oye yo'opi panita'a co'aye yo'opi cayere cui'ne yë'ëja'a co'ye de'oye yo'oyë ca t'i'añeje peoyë. ⁴ Yë'ë cuasayepi yë'ëre sañope caye peoquëna, sihuaquë nuñerepa pa'i a'ë cuasaye peoji. Ja do'ire Ëjaëpi caye pa'iji, de'oji panita'a co'aji. ⁵ Jaje pa'i do'ire mësaruse'e de'oye yo'oquë api panita'a tayoquë api caye pajë'ë. Utejë'ë, Ëjaë dai macaja'a, Ëjaëpi dani tiña iñoja'quëre. Ja maca pa'i ñape joñoa cuasase'e ña'ne pa'iji. Ja maca Diusupi pa'i ñape yo'ose'eje pa'ye isija'quë api, pa'i ñapere.

⁶ Maija'quë do'ijë, mësaruru de'oye cuasajë pa'i ja'ñere iñosi'i caquë Apolos pa'iye cui'ne yë'ë pa'iye iñoquë quëahuë, mësarupi toyase'e pa'ina, sa tëto saipe yo'oma'pë pa'ijajë caquë. Ja do'ire yëquë quëase'ere ye'yeni te'ire jerepa pa'i api cuasajë cui'ne yequëni co'aquë api cuasama'pë pa'ijë'ë. ⁷ Maija'quë mësarute de'ocohua'ire nepi. Mësaruru tutupi t'i'añe pahüë. Jaje pa'ina, Maija'quë coa isise'ere paye sëte jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë.

⁸ Yure mësaruru si'aye payë, mësaruru yëye. Ja do'ire mësaruru pa'i ëjaohua'ijë pa'iohua'irepa nëina, pa'iye. Jaje nëina, yëquëre huañeyei'ë, mësaruru. Sihuara'huë, mësarupi nuñerepa ëjaohua'i pa'ito, mësaruru ja're te'e con'i cuañesi'i caquë. ⁹ Yëquëre Jesucristo jëjo saocohua'ire Diusupi jeteyo'jena nëcopi cuasayë, huani jëoja'cohua'ire nëcose'eje pa'iohua'ire. Jaje pa'ina, huiñaohua'i cui'ne si'a pa'i yëquëse'ere ña'ñe, iohua'i yo'ojëna, ña'ñu'u cajë. ¹⁰ Cristo do'ire yëquëre huesëohua'ire cayë, pa'i. Cajëna, mësarupi Cristo ayere ai asasicohua'i a'ë cuasajë sihuayë. Yëquëpi tutu peocohua'i pa'ijëna, mësarupi tutu quë'iohua'i pa'iyë. Yëquëre cato pa'i coeyë, ña'ñe. Mësaruni ëjaohua'i a'ë cajë ña'ñe. ¹¹ Yureje ai yo'ojë ao ëa ju'ijë, oco ëa ju'ijë, cañaje peoquëna, pa'ije co'aye yo'ojëna, cui'ne huë'eje peocohua'ipi ai yo'ojë pa'iyë. ¹² Yëquë jëñapi ai tutu nejë, cui'ne paipi pëijë tea ju'itoje Maija'quëpi de'oye ñacaijaquë cahuë. Paipi josa yo'otoje quëcoyë. ¹³ Co'aye yo'ocohua'i a'ë cayë, yëquëre. Jaje catoje dahuëre quëcojë yëhuoyë, de'oyepi. Iye yeja ja'ju co'amaña nejose'eje pa'iohua'ire ña'ñe, yëquëre iye mu'seje.

¹⁴ Jaje toyani toyama'ë paë'ë, mësaruni huajëya'ye ca quëcosi'i caquë. Coa ai jerepa yë'ë mamajëre sëte yëhuosi'i caquë toyahuë. ¹⁵ Mësarupi Cristo coca ye'yacohua'ire diez mil pa'ire pare patoje yë'ë te'i pa'iyë, mësaruru ja'quëje pa'i, yë'ëpi mësarute huaso coca du'ru quëasi do'ire. Ja do'ire mësaruruje Cristore sehuohüë. ¹⁶ Jaje pa'ina, mësarute cayë. Yë'ë yo'oquëna, ñase'ere mësaruruje yo'ojë'ë.

¹⁷ Jare caquë mësaruru quë'rona jëjo saoyë, Timoteore, yë'ë oiquëni, mai Ëjaë do'ire yë'ë mamaquëje pa'ini, nuñerepa pa'ini. Jaëpi mësarute quëaja'quë api, yë'ë Cristo Jesure sehuosiquë yo'oquë pa'iye cui'ne yë'ë si'a huë'ña sehuosicohua'i tsëcare ye'yarojaiñe quëase'ere. ¹⁸ Mësaruru acohua'i yecohua'i yë'ë sani ñama'ë pa'ija'quë api cajë jerepa

pa'iohua'i a'ë cuasajë yo'oyë. ¹⁹ Jaje pa'iquëta'are Ëjaëpi yëto esa sani ñaja'quë a'ë, mësarute. Ja maca ñasi'i, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'i nejë pa'iye, coa cacohua'i pa'ima'pë caquë. ²⁰ Maija'quë cuañe te'te cato cocase'e caye peoji. Maija'quë tutupi yo'ojë pa'iye a'ë. ²¹ ¿Iquere yëye'ni, mësaru, yë'ëpi sani tarapëpi si'seyere yëye, panita'a ai oi sani ñañere yëye?

5

Yo'o Mañere Yo'ojëna, Ca De'huaye

¹ Mësaru aquëpi sehuoma'cohua'ije yo'o mañere yo'oquë pëca ja'quë nëjoni nëjore payeje paji cajëna asayë. ² Jaje pa'iquëta'are mësaru ti co'aye yo'oji cama'pë Cristore sehuocohua'ire pa'ë cuasajë pa'iye, ti co'a ju'ima'pë. Jaje pa'ijëna, yë'ëpi yure cayë, ja co'ayerëpa yo'osiquëre eto saojë'ë, mësaru ja're pa'ima'ë pa'ija'quë. ³ Jaro yë'ë pa'ima'ë panije ja co'aye yo'ose'e asani ai coeyë. Jaje pa'ina, yë'ëpi jarore pa'iyeje pa'yerepa iti co'aye yo'osiquëre coequë tsoe co'aji, cayë. ⁴ Ja do'ire mai Ëjaë Jesucristo do'ipi mësaruse'e tsi'sijë'ë. Tsi'sini yo'ojëna, yë'ë jarote mësaru ja're te'e pa'iyeje pa'ye pasi'i, yë'ë joyopi. Cui'ne Ëjaë Jesucristo tutupi jarote pa'ija'coa, mësaru ja're cõni. ⁵ Ja maca tsi'si sitopi co'aye yo'oquëre huati ëjaëna isijë'ë, i capë yëyere nejoja'quëna, nejoquëta'are joyose'e huaso cuañoja'quëre Ëjaë Jesucristo dai maca.

⁶ Jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. A'ri maña o'sacopi huajë sëpëna co'meto si'a sëpë o'saye pa'iji caye mësarupi asacohua'i a'ë, aiohua'i case'e. ⁷ Ai huano o'sa sëpëje pa'ire co'aquëre eto saojë'ë, mësaru de'ocohua'ise'e pa'ija'cohua'i, huajë sëpëje pa'iohua'ise'e. Egíptopi judío pai etajë pa'ise'ere cuasajë aña'je pa'i pan pa'ijë'ë, ti co'mema'cohua'i. Cristo mai do'ire jucacaji'i. Jaje pa'ina, jaë api, yëi ñama mai eta huajëse'ere cuasajë yo'oquë. ⁸ Jaje pa'ina, mai eto huaso cuañosi mu'sere sihuajë nuñere papi cui'ne ta'ñere papi sihuañu'u, o'saye co'mema'a aoje pa'yere papi. Si'sipi cui'ne tayo yo'oyepi cõni sihuaye pañu'u. Ja cato ai o'sa sëpëje pa'ye a'ë.

⁹ Ja'në toya saocore toyahuë, co'aye yo'ocohua'ire cui'ne nëjo peoconi yo'ocohua'ire tsioma'pë pa'ijë'ë caquë. ¹⁰ Jaje tsioma'pë pa'ijë'ë cani cama'ë paë'ë, iye yeja pãini tsioma'pë caquë jaiye co'amaña yëcohua'ini, co'amaña yahue imacohua'ini, yequere Maija'quë a'ë cuasacohua'ini cui'ne nomiohua'ire yo'ocohua'ini. Jaje yo'oye pa'ito mësaru iye yeja pa'iye peora'pi. ¹¹ Yë'ë cato ñeje cahuë, tsioma'pë pa'ijë'ë, sehuohuë caquëpi ja yë'ta'a yahue nomiore yo'oquëre, co'amaña yahue imaquëre, jaiye co'amaña yëquëre, Maija'quëre cuasaye jerepa co'amañase'e cuasaquëre, co'a coca caquëre cõno cuepequëre. Jaje pa'ire cato cõni tsioni aima'pë pa'ijë'ë, cahuë. ¹²⁻¹³ Sehuoma'cohua'ini tayoyë, maipi caye peoji. Maire cato sehuosicohua'ise'ere ñaquë ca de'huaye pa'iji. Sehuoma'cohua'ire cato Maija'quëpi co'aji caye pa'iji. Jaje pa'ina, mësarupi sehuosicohua'i aquëpi tayoto ca de'huaye pa'iji. Ja do'ire jaëte tayo yo'oquëre mësaru ja're pa'iquëre eto saoye pa'iji, pönëma'quë pani.

6

Sehuosicohua'ise'e Sañope Caye Pa'ito Ne De'huaye

¹ Je'nërepa mësaru aquëpi yequëni sañope caye pani tsoe saiji, pai yo'oye ña ëjaë quërona ne de'huacaija'quëre. ¿Me yo'ojë jaje yo'oye'ni, Maija'quëre sehuocohua'ina quëama'pë? ² Maija'quëre sehuocohua'ina quëaye de'oji, jaohua'ipi asani ne de'huaja'cohua'ire. Iye yeja pai yo'ose'e mësarupi ca de'huaja'cohua'i a'ë case'e asacohua'i a'ë, sehuoma'cohua'ire. Mësarupi jaje yo'oja'cohua'i sëte iye a'ri co'a coca mësaruse'e ca de'huajë pa'ijë'ë. ³ Cui'ne yequeje asacohua'i a'ë, mësaru, sehuosicohua'ipi huiñaohua'i yo'ose'e ca de'huaye pa'iji, case'e. Jaje yo'oja'cohua'i sëte ai jerepa iye yeja yure pa'iye mësaruse'e ne de'huaye pa'iji. ⁴ Jaje pa'iohua'ita'a mësaru, iye yeja

pa'iyere sañe coca pani tsoe sehuoma'cohua'ina sani quëayë, sehuosicohua'i pa'iyë ti asama'cohua'ina. ⁵ Mësarupi pañete yo'ore'ni cajë ai cuasajë oijajë caquë cayë. ¿Mësaruru aquë tañe asaquë ti peoquëna, jaje yo'ore, sehuosicohua'i aquëpi iye yo'oye ca de'huaquë ti peoquëna, yo'ore? ⁶ Sehuosiquëpi cajë sehuosiquëre sañope caye payere iye yeja ëjaë sehuoma'quëna quëaye co'aji.

⁷ Mësaruru sañope yo'ojë cayepi tsoe co'a de'osico pa'iji. Jaje pa'ito ¿Me yo'ojë quëco mañe'ni, më'ëre sañope yo'oyere, cui'ne më'ë co'amañare ima cuañonije? ⁸ Jaje pa'iquëta'are mësarupi Maija'quë do'ijëre nuñerepa yo'oma'pë co'amañare yahue imajë yo'oyë.

⁹ Mësarupi asayë, nuñerepa yo'oma'cohua'i Maija'quë cuañe te'te coni pa'iyë ti peoye. Jaje pa'ito co'ye mësarujä'a cosoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quë cuañe te'te pa'iyë peoji, pa'i de'huasi diusuohua'ire secohua'i, huejama'cohua'ipi yo'ocohua'i, huejasicohua'ipi yequë nomiore panita'a ëmëre yo'ocohua'i, ëmëohua'ija'a yo'ocohua'i. ¹⁰ Cui'ne co'amaña yahue imacohua'i, co'amañase'e ai oicohua'i, cono cuepecohua'i, co'a coca yequëna quëacohua'i jerepa jaiye curiquë neñu'u cajë cosojë necohua'i, si'aohua'i jaje yo'ocohua'i ti'añe paja'cohua'i a'ë. ¹¹ Jaje pa'iohua'i paë'ë, mësaruru acohua'i. Pa'isicohua'ipi yure cato mai Ëjaë Jesucristo yo'o do'ipi cui'ne Maija'quë joyo yo'o do'ipi tsoa tosicohua'i pa'iyë. Maija'quëna isisicohua'ipi pa'iyë, Maija'quë cajeohua'i de'oni.

Mai Capë Cato Maija'quë Tse

¹² Si'aye yo'oye pa'iyë, mai. Jaje pa'iquëta'a yeque yo'oye cato cocai mañe a'ë, maire. Jaje pa'ina, de'hua ñaquë pa'iyë, te'e co'amaña ai yë huesëna, ja yëyepi jo'ya ne huesoyere coequë. ¹³ Ètatu'u cato ao aija'copi pa'iji cani pa'i nuñerepa cayë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi etapë cui'ne ao nejoja'quë api. Pa'i capë coa si'a nomiohua'ire yo'oyere caquë pa'iji cani coa tayo cayë. Pa'i capë cato Ëjaëni pacacaico cui'ne Ëjaëpi pa'i capëre pacacaiji. ¹⁴ Jaje pa'i do'ire maire Diusupi i tutupi ju'isicohua'ini huajëcohua'ire huëoja'quë api, Jesucristore huëose'eje pa'ye.

¹⁵ Pa'i ñape mësaruru Cristo capë acohua'i a'ë. ¿Yë'ë Cristo capë aquëpi si'a ëmëohua'ire yo'ocona tsioye de'oquë? Ai co'aji, me neni tsioye'ni. ¹⁶ Mësarupi tsoe asayë, ëmëpi si'a ëmëohua'ire yo'ocona tsioni jo capëna tsioye pa'iji. Jaje caji toyase'e iyere ñajë'ë: "Te'ije pa'iohua'i tsioye pa'iji, cayaohua'i pa'isicohua'ita'a caji." ¹⁷ Jaje pa'ye pa'ipi Jesucristona tsioni te'ije pa'iohua'i de'oyë, i joyona tsiosicohua'i pa'i do'ire.

¹⁸ Huejama'cohua'ipi pani nomiore yo'oyere yo'oma'pë catijë'ë. Ja cato capë nejoñe a'ë. Yeque tayo yo'oye cato ëmëje'ese'e co'aye neñe a'ë. Ja do'ire ti ja yo'oma'pë pa'ijë'ë, capë co'a de'huaye a'ë. ¹⁹ Mësaruru capë Maija'quë joyo pa'i huë'e a'ë. Ipi mësarute pa'iji. Jaje pa'ina, mësaruru capë mësaruru tseco peoji, Maija'quë tsecoa. ²⁰ Maija'quëpi ja'i do'i hueropi, mësarute ai yo'osi do'ipi. Ja do'ire mësaruru Maija'quëre ai oijë mësaruru capëpi i de'oyerepa necaiye iñoñe pa'iji.

7

Huejayere Yëhuoye

¹ Yure cato mësaruru sejë toyase'ere sehuosi'i: ëmëpi nomiore ti yo'oye pato ai de'oji, me co'aquë'ni. ² Jaje pa'iquëta'are jaiye co'aye yo'oyepi pa'i do'ire pa'i ñape nëjore paye pa'iji, cui'ne nomiohua'ije pa'i ñape ëjëre paye pa'iji. ³ Èjëpi nëjo yëyeje yo'oquë pa'iyë pa'iji, ëjë sëte. Cui'ne nëjoje ëjë yëyeje pa'ye pa'iyë pa'iji, nëjo sëte. ⁴ Nëjo cato ëjë tsecoa. Èjë api, iti tse aquë. Èjë cato nëjo tsequë api. ⁵ Jaje pa'ina, ëjë yëye panita'a nëjo yëye pa'ito pañë cama'pë pa'ijë'ë. Cayaohua'i yure tsoe maca yo'oma'pë Maija'quëse'ere señu'u cani yo'oma'pë sejë pa'ijë'ë. Ja jeteyo'je cui'naohua'ipi tsioni pa'ijë'ë. Mësaruru pa'iyepi yo'ojëna, mësarute quëco ti'ama'pëna Satanáspi co'aye yo'oyena ne taoma'quë de'hua ñajë'ë.

⁶ Mësaruni yëhuoquë caquë cuañema'ë pa'iyë. ⁷ Yë'ë cato si'aohua'i yë'ëje pa'iohua'ise'le pa'ijë'ë, cuasayë. Cuasaquëta'are Maija'quëpi pai ñapere tiñe tutu isipi.

⁸ Huejama'cohua'ire cui'ne hua'jeohua'ire cayë, huejaye pato jerepa de'oji, yë'ëje pa'iohua'i pa'ito. ⁹ Jaje pa'iquëta'are quëco ti'añepi peoto huejayepi de'oji. Co'aji, coa ëa ju'ijë ai yo'ojë pa'iyë.

¹⁰ Huejasicohua'ire cato cuañeñë, ëjëre jeocoye ti peoji. Ja cato yë'ëse'le caye pañë. Ëjaërepaje jaje cuañëji. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are nëjopi ëjëre jeocosico pani yequëre huejaye peoji, panita'a cui'naëna co'i coñe pa'iji. Ëjëje nëjore jeocoye peoji.

¹² Iye cato yë'ëpi cayë, Ëjaërepa case'ere caye pañë. Sehuosiquëpi sehuoma'coni nomiore paquëna, ipi de'oye i ja're pasi'i cuasaco pa'ito jeocosi'i caquë yo'oye pajë'ë. ¹³ Yequë sehuosicopi sehuoma'quëni pacona, ipi de'oye io ja're pasi'i cuasaquë pa'ito jeocosi'i caco yo'oye pajë'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, sehuoma'quëpi nëjo sehuosicore pa do'ire Maija'quëna isisiquëje pa'iji. Cui'ne nomioje sehuoma'copi sehuosiquëni ëjëre pa do'ire Maija'quëna isisicoje pa'ico. Jaje yo'oye peoto mësarumamajëpi sehuoma'cohua'i mamajëje pa'iohua'i co'acohua'i patira'huë. Jaje patira'sicohua'ita'a yure cato de'ocohua'i pa'iyë, Maija'quë ña hue'ña. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are sehuoma'quëpi panita'a sehuoma'copi jëosi'i cato de'oji cajë'ë, ai oima'pë sehuosiquëpi panita'a sehuosicopi ai yo'ojë pa'ito co'aji. Maija'quë cato de'oye sihuajë pa'ijë'ë caquë soipi, maire. Jaje pa'iquëta'are ai yo'ojë pa'ito co'aji. ¹⁶ Nëjo sehuosicopi ëjë sehuoma'quëre huasora'se'ere huesëco panita'a ëjë sehuosiquëpi nëjo sehuoma'core huasora'se'ere huesëji.

¹⁷ Mësarute soi maca pa'ise'ëje pa'ijë, pai ñapere Ëjaë nejë'ë caquë isise'ëje pa'ye yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje cuañequë ye'yayë, si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'i tsëcare. ¹⁸ Cui'ne cuiiri ca'ni tëasiquëni Maija'quëpi soisiquë pa'ito jare jaje pa'ipi Maija'quëre tuijë'ë. Ca'ni tëama'quëni soisiquë pa'ito jare tëama'quëpi tuijë'ë, Maija'quëre. ¹⁹ Ti co'ai ma'ñe a'ë, cuiiri ca'ni tëaye cui'ne tëa ma'ñeje. Ti co'aiye cato Maija'quë cuañeñere de'oye sehuoye a'ë. ²⁰ Jaje pa'ina, pai ñape pa'iyë pa'iji, Maija'quë i soima'në pa'ise'ëje pa'iohua'i. ²¹ Jo'yaë pa'isiquë pani, co'a ju'ima'ë pa'ijë'ë. De'hue eta huajëye pa'ito eta huajëjë'ë. ²² Jo'yaë pa'ina, Maija'quëpi soisiquë pa'ito jo'yaë peoquë ponëji, mai Ëjaëre necaiquë ponëni. Jo'yaë peoquëni Cristopi soina, Cristo jo'yaë de'oye pa'iji. ²³ Mësarute Maija'quëpi jai do'i hueropi. Ja do'ire pai jo'yaohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë ja yë'ta'a Maija'quë mësarute soima'në pa'isi macare pa'ijëta'a Maija'quë ña hue'ñana de'oyerepa pa'ijë'ë.

²⁵ Huejama'cohua'ire cato mai Ëjaë cuañese'le peoji. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cuasayepi caye yëyë, mësarute. Mai Ëjaëpi yë'ëre oi huasosiquë sëte nuñerepa caji cajë asacaiquëre papi cayë. ²⁶ Mësarute cayë, huejama'pë pa'ito jerepa de'oji. Cui'ne quëasi'i, iye mu'seña co'a mu'seña'ë. Jaje pa'ito me huejaye'ni. ²⁷ Huejasiquë cato nëjore jeocoye peoji. Huejama'quë pani huejasi'i caquë nomiore co'ema'ë pa'ijë'ë. ²⁸ Jaje pa'iquëta'are më'ëpi huejaquë pani co'aye yo'oye pañë. Nomi tsiopi huejaco panije co'aye yo'oye paco. Jaje pa'iquëta'are huejasicohua'i cato ai yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë cato iye ai yo'oyepi peojaquë caquë huejaye pañepi jerepa de'oji cayë.

²⁹ Maija'quë do'ijë, mësarute cayë, mai iye yeja pa'iyë a'ri tëcahuë maca pa'iji. Jaje pa'ina, yure cato huejasicohua'ipi hueja ma'ñeje pa'iohua'i pa'iyë pa'iji, mai Ëjaë co'amañare jerepa cuasajë. ³⁰ Iye yeja mai pa'iyë carajaija'coa. Ja do'ire oicohua'i panije oima'pë pa'ijë'ë. Sihuacohua'i panije sihuama'cohua'ijë pa'iyë pa'ijë'ë. Co'amañare huerosicohua'i panije co'amañare peocohua'ijë pa'iyë pa'ijë'ë, mai Ëjaë ayere neja'quë caquë. ³¹ Iye yeja co'amañare de'oye a'jiñe ti'ajë jaiye pacohua'i pani co'amañare sihuama'pë pa'ijë'ë. Peocohua'i pa'iyëje pa'ijë'ë. Mësarupi asayë, iye yeja carajaija'coa cajë. Ja do'ire iye yeja co'amaña sihuaye peoji.

³² Yë'ë cato yëyë, mësarupi iye yeja co'amañare ai cuasajë co'a ju'ima'pë pa'iyere. Jajë pa'ina, ëmëpi huejama'quë pani Ëjaë co'amañase'e cuasaquë ìte de'oye ìñoñere caquë yo'oji. ³³ Jajë pa'iquëta'are huejasiquë cato iye yeja co'amañare cuasaquë co'a ju'iji, nējore de'oye necaiyere cuasaquë. Jajë pa'ina, cayaye cuasaye pa'iji. ³⁴ Jajë cui'ne huejasi nomioje iye yeja co'amañare co'a ju'ico io ëjère de'oye yo'ocaiye cuasaco. Jajë pa'iquëta'are nomi tsio cato mai Ëjaë co'amañase'e cuasaco io capë cui'ne io joyo Maija'quëna isisicopi pa'ico.

³⁵ Jajë canì mësaru de'oye pa'iyere caquë cayë. Huejama'pë pa'ijë'ë caye pañë. Coa ai jerepa Ëjaë yëyese'e cuasajë de'oye pa'ijë ise'ere necaiyere caquë quëayë.

³⁶ Te'ipi ì huejaja'co ai de'o huesëo cuasaquë ìona yëyere quëcoma'quë pani huejajë'ë. Co'aye yo'oye pa'iji. De'oye yo'oji. ³⁷ Jajë pa'iquëta'are yequëpi ì yëyere meñe quëcoquë pani huejaja'core huejaye pasi'i cuasa nëopi. Ja yo'oquëna, ì joyopi cuasaquë yo'o do'ire de'oye yo'oji. ³⁸ Jajë pa'ina, huejaja'core huejasiquë cato de'oye yo'oji. Cui'ne huejaja'core huejama'quë jerepa de'oye yo'oji.

³⁹ Nëjo cato ëjëni tsiosico paco'ë, te'i de'ojëna. Ëjë ju'isi maca te'o de'oni ja maca yureta'a nomi tsioje pa'io de'oco. Ja maca huejaye yëni huejaye pa'iji, Maija'quëre sehuosiquëni. ⁴⁰ Jajë pa'iquëta'are yë'ë cato cuasayë, hueja coñe pañepi jerepa de'oji. Jajë canì yë'ëje Maija'quë joyo paquëpi cayë cuasayë.

8

De'huasi Diusuohua'ina Ao Isiye

¹ De'huasi diusuohua'ina ao isiye ayere toyayë, mai si'aohua'i tañe cuasacohua'i a'ë. Jajë pa'iquëta'are tañe asaye cato coa jerepa pa'i a'ë cuasayena neñe a'ë. Jajë pa'iquëta'are paire oiye cato joyo pa'iyë ñese mëocaiye a'ë, co'cayie a'ë. ² Jajë pa'ina, de'hue asayë, cuasaquëre ja yë'ta'a asa tì'añerepa carapi. ³ Jajë pa'iquëta'are Maija'quëpi ñaji, ìte oiquëre pare.

⁴ Maipi asayë, pa'i de'huasi diusuna ao isise'e ayere aïñere cayë. Pa'i de'huasi diusu iye yeja coa pa'iji, te'i Maija'quëse'e ìrepa pa'iji, yequë diusu peoyë. ⁵ Ja yë'ta'a ma'tëmöre cui'ne iye yejare jai pa'i diusuohua'i cui'ne ëjaohua'i pa'iyë cuasato, jai pa'i diusu cui'ne ëjaohua'ije pa'iyë. ⁶ Jajë pa'ijëta'are maire cato te'i Diusu pa'iji, Maija'quëse'e. Maija'quëpi si'aye de'huapi. Jajë pa'ina, ì do'ipi pa'iyë, mai. Cui'ne te'i Ëjaë pa'iji. Jaë cato Jesucristo api. Ija'a do'ire pa'iji, si'aye cui'ne maije.

⁷ Jajë pa'iquëta'are yecohua'i iye yë'ë yure quëaye asa tì'añe pañë. Jajë pa'ina, sehuosicohua'ita'a pa'i de'huasi diusuni ìohua'i sejë ye'yase'epi ja yë'ta'a pa'ina, pa'i de'huasi diusuni isisi hua'i co'aji aïñe cuasayë. Cui'ne ìohua'i cuasaye tutu peo do'ire si'si a'ë cuasayë, co'a diasure isise'ere aini. ⁸ Mai ao aïñepi Maija'quë maire oiye tì'añe peoji. Jajë pa'ina, aisi do'ipi de'ocohua'i pa'iyëje peoji. Cui'ne aisi do'ire jerepa co'acohua'i pa'iyëje peoji. ⁹ Jajë pa'iquëta'are de'hua ñajë'ë, yo'ojë si'aye asa tì'ama'cohua'ini tutu peocohua'ini co'a de'huaye mësaru si'aye de'oye ai do'ipi. ¹⁰ Jajë pa'ina, më'ëpi si'aye asaquëpi pa'i de'huasi diasure isise'ere ai ñu'ina, si'ayerëpa asa tì'ama'quëpi ñaji. Ñani ije aiji ja yë'ta'a co'aji cuasaquëta'a. ¹¹ Jajë cuasaquëta'a ai do'ire më'ëpi do'i quë'i pa'iyë, ani ìño do'ire ja maca yureta'a më'ëpi Cristo ìte jucacaisi do'ire sehuosiquëni si'aye më'ë asa tì'a do'ipi ì asayere nejocaiyë. ¹² Tutu peocohua'i Maija'quëre a'ri maña cuasayere nejocai do'ire, mësaru Cristoni sañope yo'oyë. ¹³ Ja do'ire aïñe pañepi jerepa de'oji. Co'aji, yë'ë ai do'ire Maija'quë do'iquëre ne tao.

9

Maija'quë Jëjo Daocohua'i Yo'oye

¹ Yè'ère cato si'aye de'oye yo'oye pa'iji. Ta'tëpo peoji, Maija'quë jëjo daoquëre sëte. Mai Èjaë Jesucristore yè'è ñaco capi ñasiquë a'è, cui'ne yè'è ì coca quëasi do'ire mësarujë sehuosicohua'i pa'iyë. ² Jaje pa'iquëta'are yecohua'i cato yè'ère cayë, Maija'quë jëjo daoma'quë api. Jaje pa'itojë mësaruru yè'è quëaquëna, Cristo coca sehuosicohua'ise'e Maija'quë jëjo daosiquëre papi cayë.

³ Yè'ère sañope cacohua'ire ñeje sañope sehuoquë quëayë. ⁴ Yè'è si'aye aone cui'ne ocuaye aïne pa'iji, cui'ne ucuye pa'iji, Maija'quë jëjo daoquë pa'i do'ire. ⁵ Cui'ne sehuosiconi huejani cuarojaiñe de'oji. Mai Èjaë jëjo daocohua'i cui'ne ì yo'je tsì cui'ne Pedro yo'oyeje pa'ye yo'oye de'oji. ¿Me ta'tëpo pa'iquë'ni, yè'èse'ere? ⁶ ¿Bernabé cui'ne yè'è cõni Maija'quë do'ijë cocaima'pëna yëquë jëñapi co'amaña nejë Maija'quë coca quëajë pa'iyë pa'iji, cuasaye mësaruru? ⁷ ¿Iqueipi soldado de'oni ì pa'i do'i saiquë pa'iyë pa'iquë'ni? ¿Iqueipi tsio neni quëquëna, tëani aima'quë pa'iquë'ni? ¿Iqueipi yëi ñama oje dë'sequëta'a ucuma'quë pa'iquë'ni? ⁸ Jaje pa'ina, pa'ise'e cuasaquë caye a'è cuasama'pë pa'ijë'è. Moisés cuañese'ejë cui'ne caji yè'èse'e caye pañë. ⁹ Cuañese'epi toya pëpëna toyase'e pa'iji, ñeje: “Iti ca po'te saihuë të'ijai po'tequëre duruhuequëre yè'opo sëama'pë pa'ijë'è, ìse'e ai nejaquë.” Jaje cani Maija'quë duruhuequëse'ere oi cama'è paji'i, ¹⁰ maini caquë coa iñoquë. Ja cato capi, maire. Yecohua'i cocai ja'ñere capi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ipi Maija'quë coca quëacaicohua'ire cocaiye pa'iji, co'amañapi. Taja'to a'ji yeja nequë cui'ne huea po'tequë ìohua'i tsio quëise'ere pajajë cuasajë yo'oyë. ¹¹ ¿Jaje pa'ito mësaruru joyo pa'i cocare pare quëasicohua'ini mësarupi mësaruru co'amañapi cocaiye co'aquë? Pani de'oji, yëquëre cocaiye. ¹² Yecohua'ire ai pa'ñe pa'iohua'ini mësaruru de'oye cocaicohua'i a'è yëquëre jerepa cocaiye pa'iji, mësarute Maija'quë coca quëasicohua'ire.

Jaje pa'iquëta'are yëquë mësarute cocaijë'è caye pahuë. Coa ai jerepa quëcojë yëquë jëñapi nejë a'è. Cristo coca quëayere mësarupi josa yo'oye a'è, cuasama'cohua'ini cajë. Jaje yo'ohuë. ¹³ Mësarupi tsoe asacohua'i a'è. Maija'quë huë'e ñacaicohua'i cato ìote pa'i co'amañapi pa'icohua'i a'è, cajë. Hua'ire ëojë Maija'quëre se hue'ña cocaicohua'ijë Maija'quëna ìsisi hua'ire aicohua'i a'è. ¹⁴ Huaso coca quëacaicohua'i cato, huaso coca quëa do'ipi pa'iyë pa'iji caquë mai Èjaë nepi. ¹⁵ Yè'è jaje quëa do'ire sai cuañoñe pa'iquëta'a sai cuañoñe pahuë. Cui'ne jaje toyani toyama'è pa'iyë, mësarupi ìsijajë caquë. Coa ai jerepa yè'è ne do'i sihuayere yecohua'ipi sioyere coeyë. Ju'iñere jerepa de'ora'pi cuasayë, yè'è ne do'i sihuayere sioto.

¹⁶ Jerepa pa'i a'è cuasaquë quëaye pañë, Maija'quë coca quëani. Yè'ère cuañe nëose'ere ne tì'añe pa'iji. Yè'èpi Maija'quë coca quëama'quë pani teaye pa'iyë. ¹⁷ Jaje pa'ina, yè'èpi neñe yè'è sihuaquë yo'onita'a yè'è do'ire ìsise'e payë. Jaje pa'iquëta'are yè'èpi josa coenije neñe pa'iji, cuañe nëose'e pa'ito me pañë'ni. ¹⁸ Huaso coca quëa do'ire se'ñe pa'ita'a sihuaquë sëma'è pa'iyë, huaso cocare asacohua'ipi sa'ñe peojaquë caquë. Jare cayë, yè'è sihuayere.

¹⁹ Pai jo'yaë peoquëta'a si'aohua'i jo'yaë de'ohuë, Cristona jai paire dacasi'i caquë. ²⁰ Judío pai ja're cõni pa'ini judío pai yo'oyeje pa'ye yo'oquë pa'iyë, judío paini Maija'quë te'tena dasi'i caquë. Jaje cani cayë, Moisés cuañese'ere sehuojë yo'ocohua'ire nesi'i caquë yo'oyere. Yè'è cato nuñerepa ja cuañeñere pa'ima'quëta'a ìohua'ire Maija'quëna dasi'i caquë yo'oyë. ²¹ Cui'ne Moisés cuañese'ere asama'cohua'i ja're pa'i ìohua'ijë pa'i de'oyë, Maija'quëna ìohua'ire dasi'i caquë. Ja yè'ta'a Diosu cuañese'ere pa'iyë, Cristo cuañeñere sehuoquë pa'i do'ire. ²² Tutu peocohua'ire Cristona dasi'i caquë ìohua'ijë pa'i de'ohuë. Pai ñapeje pa'i de'ohuë, de'hue te'ohua'ise'e huaso cuañosicohua'i pa'ijajë caquë. ²³ Jaje yo'oyë, huaso coca quëayere pa'ipi jerepa asajajë caquë. Cui'ne huaso cocapi de'o co'amaña ìsiyere yecohua'i cõni pajajë caquë yo'oyë.

²⁴ Huë'huëni co'amaña imañu'u cajë huë'huëcohua'i cato si'aohua'i huë'huë huëocohua'i a'è. Jaje yo'osicohua'ita'a tì'ama'cohua'i a'è, co'amaña. Tì'ama'pëna, coa te'i

iti de'hue nesiquëse'e co'amaña saquë api. Jaje pa'ito mësarujë ai cuasajë huë'huëjë'ë, co'amaña iñu'u cajë huë'huëyeje pa'ye. ²⁵ Si'aohua'i sañope yo'ojë ca'a yo'ocohua'i si'aye ca'a yo'orojaiñe jeoni ñare pajë yo'ocohua'i a'ë, coa carajai co'amañare imañere cajë yo'ojëta'a. Jaje pa'iquëta'are mai cato ti pani huesëyere pare tijañu'u cajë yo'oyë. ²⁶ Jaje pa'ina, yë'ë cato coa huesë huë'huëma'ë pa'iyë, cui'ne peo de'otona të'caquë, huaiyeje pa'ye yo'oma'ë pa'iyë. ²⁷ Capëre cuañeñë, coa ai jerepa yë'ë capëre të'caquë yo'oyë, de'oye sehuocaiyere caquë. Yecohua'ise'ere de'oye sehuoye pa'iji caquë ye'ya tējini yë'ëpi ye'yama'quë pa'ija'quë caquë eto cuañoñere coequë jaje yo'oyë.

10

Itire Pa'ë Cuasayere Sañope Saquë Yëhuoye

¹ Maija'quë do'ijë mësarute quëasi'i, mai aipë yo'ojë pa'ise'e, si'aohua'i mai aipë Maija'quë sirio huë'ehuëre pa'ahuë'ë. Cui'ne si'aohua'i jai Maja'iñaje je'a'huë'ë. ² Iye yo'o ja'ñepi si'aohua'i Moisésre tuicohua'i pa'iyë iñoa'ji'i, oco do cuañoñeje sirio huë'ehuëre cui'ne jai Maja'iñaje tëto saijë pa'i ja'ñepi. ³ Cui'ne si'aohua'i Maija'quë isisi ao a'ahuë'ë. ⁴ Cui'ne si'aohua'i Maija'quë isisi oco oca'ahuë'ë, joyo ayere ucuhuë. Iohua'ire sai saquë Cristo quënaoje pa'irepa joyo ocore oca'ahuë'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are jai pai ñasicohua'ita'a, cuene yejana jujua'huë'ë, Maija'quë yëyeje yo'oma'pë pa'isicohua'ire.

⁶ Iye yo'ose'e cato maire quëaye a'ë, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë caquë. Jaohua'i cato co'ayere yë do'ire jujua'huë'ë. ⁷ Jaje pa'ina, mësarute cato pai de'huasi diusuohua'ini señu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye. Maija'quë coca toyase'e caji: “Ao aijë cono ucujë, ja jeteyo'je jai pai tsi'sijë pairajë sihuajë yo'ohuë.” ⁸ Jaje yo'ocohua'ipi te'e mu'sepi veinte y tres mil jujua'huë'ë, yequë nomiohua'ire cui'ne yequë emëohua'ire yo'o do'ire. Jaje pa'ina, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye yo'oma'pë pañu'u, mai cato. ⁹ Maija'quëre neñañu'u cajë sañope yo'o do'ire añani ao jujua'huë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quëre sañope yo'oye pañu'u. ¹⁰ Maija'quë de'oye yo'oma'aji'i, carojaë'ë. Jaje yo'ojë ca do'ire huiñaëpi dani huani jea'ji'i, jaohua'ire. Jaje pa'ina, Maija'quëre co'aye yo'oji carojaiñe pañu'u, mai cato.

¹¹ Si'aye mai aipëre yo'ose'e cato maire iñoñe a'ë, tēji mu'seña pa'icohua'ire, maipi cui'ne yo'oye pajajë caquë. ¹² Nuñerepa de'oye pa'iyë cuasaquë pani, de'hua ñajë'ë yo'oquë ta'añe. ¹³ Neñañe pa'ina, mësarute ai yo'oyeje pa'ye yecohua'ije ai yo'ojë pa'iyë. Mësaruse'e ai yo'oye pañë. Neñañe cato cui'ne pa'ye a'ë, si'aohua'ire. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi mësarute mësarute quëco tijañe jerepa neñañe ëseja'quë api. Jaje pa'ina, Maija'quëna quëco pajë'ë, jaëpi necaija'quë api cuasajë. Jaje pa'ina, neñañepi pa'ina, Maija'quëpi eto huasoja'quë api, ai yo'oyere quëcojajë caquë.

¹⁴ Si'aye Maija'quërepa peoyere Maija'quë api cuasajë yo'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë maña. ¹⁵ Mësarute cato ta'ñe pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, cayë se mësarupi yë'ë case'ere ai cuasani ñañe pa'iji. ¹⁶ Mai de'o ucu duruhuë ucuyë Maija'quëre de'oji, cajë pëpa maca Cristo tsie da'cana tsioyë, te'ije pa'iohua'i ina. Cui'ne panre huahueni ainije Cristo capëna tsioyë, te'ije pa'iohua'i ina. ¹⁷ Jai pai mai pa'ijëta'a te'oni si'aohua'i pan ai do'ire te'e capë acohua'i pa'iyë.

¹⁸ Jaje pa'ina, ñajë'ë, cui'ne judío pa'ini. Jaohua'i je'quë Maija'quëna isiyë cajë yo'osicohua'ire ai do'ire ioja'a iohua'i acohua'irepa pa'iyë. ¹⁹ Jaje cani cama'ë pa'iyë, pai de'huasi diusupi do'i quë'ye a'ë caquë. Panita'a pai de'huasi diusuna hua'i isise'epi jerepa do'i quë'ye pa'iji cama'ë pa'iyë. ²⁰ Yë'ë cato cayë sehuoma'cohua'ipi Maija'quëna hua'i isiyë cajë yo'oni huatiohua'ina isiyë. Jaje pa'ina, yë'ë cato mësarute ëseyë, huatiohua'i ja're cono pa'iyë. ²¹ Huati ucu duruhuë ucuye ti peoji, mai Ejaë ucu duruhuë ucucohua'ipi. Ejaë mesana ao aicohua'ipi huati mesa aiñe ti peoji. ²² Ejaëpi oi pëijaquë

cajë huatire sihuajë yo'oye co'aji. I jerepa tutu quë'iohua'i peoyë, coa teaye pa'iohua'i mañapi.

Sehuosicohua'i Yo'oye Cui'ne Oiye

²³ Maipi si'aye yo'oye neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yeque cato cõcai ma'ñe a'ë. Si'aye yë'ë yëyeje pa'ye yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yeque cato joyo pa'iyë ñese mëiñe cõcai ma'ñe a'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, yecohua'i de'oye pa'i ja'ñere cuasajë de'oye yo'oye pa'iji. Co'ye de'oye pa'iyere cuasajë yo'oye co'aji. ²⁵ Jaje pa'ina, ao huero hue'ña isiyere coa hueroni aijë'ë. De'huasi diusuna isise'e pa'ima'quë cuasajë sema'pë pa'ijë'ë, ai cuasaye peojaquë. ²⁶ Iye yeja cui'ne si'aye iote pa'iyë Maija'quë tse a'ë.

²⁷ Panita'a sehuoma'quëpi ao aijë'ë caquë huëouna, sehuoni i huë'ena saisicohua'i pani, de'huasi diusure isise'e pa'ima'quë cuasajë sema'pë coa si'aye i aõne aijë'ë. ²⁸ Jaje pa'iquëta'are yequëpi mësarute quëa'ñe pa'i api, iye hua'i pa'i de'huasi diusure isise'e a'ë caquë. Jaje quëaru aima'pë pa'ijë'ë. Mësarute quëasiquë cuasayere co'a de'huayere coejë aijë'ë. ²⁹ Iye cato cayë yequë co'aye a'ë, cuasayere. Mësarute cuasayere cama'ë pa'iyë.

Jaje pa'iquëta'are paipi seti'ñe pa'iohua'i a'ë. ¿Me neni yë'ë yëyeje yo'oyere yequëpi ñaquë yo'oji ca de'huaye pa'iquë'ni? ³⁰ Yë'ëpi tsoe Maija'quëre seni de'huani aiquë pa'ito ¿me neni yë'ë aijë'ë yecohua'ipi ca de'huaye pa'iquë'ni? ³¹ Aijë'ëpi ucuyepi, cui'ne co'amaña yo'oyepi Maija'quë de'oquëre pa'ni cajë sihuayere yo'ojë'ë. ³² Sehuosicohua'ire, judío paire cui'ne judío pa'i peocohua'ireje si'aohua'ire co'aye ne iñoma'pë pa'ijë'ë. ³³ Jaje pa'ina, yë'ë si'aohua'ire de'oye yo'osi'i caquë yo'oyë. Yë'ë yëyere yo'oma'ë pa'iyë. Jaohua'ije si'aohua'i de'oye cuasajë huaso cuañosicohua'i pa'ijajë caquë yo'oyë.

11

¹ Jaje cui'ne mësarujë yë'ë yo'o iñose'eje pa'ye cui'ne yo'ojë'ë. Cristo yë'ëre yo'o iñose'eje pa'ye yo'oyë, yë'ëje.

Nomiohua'i Maija'quëre Se Hue'ña Pa'iyë

² Maija'quë do'ijë, sihuayë, mësarute yë'ëre si'anë cuasajë yë'ë ye'yase'eje pa'ye pa'ijëna. ³ Jaje pa'iquëta'are iyeje asajajë caquë quëayë. Cristo cato si'a emëohua'i mëñe ëjaëpi. Ejë cato nëjo mëñe ëjaëpi, cui'ne Diusu cato Cristo mëñe ëjaëpi. ⁴ Jaje pa'ina, emëpi i siopë cañapi puani Maija'quëre sequë pa'ito co'aye ña cuañoji. Caña puasi do'ipi Cristore ëjaëre pare cuasama'cohua'ipi jaje yo'oye pa'iji. ⁵ Jaje cui'ne nomio i siopë cañapi puama'o Maija'quëre seco pa'ito panita'a Maija'quë quë'ro ayere asase'ere quëaco pa'ito, co'aji ëjëni huajëya'ye ña cuañoji, naña peo hue'ñarepa tëase'eje pa'ioipi quëa do'ipi. Ejëpi jerepa pa'i caye iñõe a'ë, siopëna cañapi puane cato. ⁶ Nomio i siopë puama'o pani nañare peo hue'ñarepa hueo jeojaco, te'ere papi. Jaje pa'ina, nañare hueo jeoni huajëya'ye pa'ima'copi cuasani puajaco, i siopë. ⁷ Emë cato i siopë puane peoji, Maija'quëje pa'ire de'huasiquë me puaquë'ni. Jaje pa'ina, emë cato Maija'quë de'oquërepa pa'iyere iñocai pa'iji. Jaje pa'iquëta'are nomio cato emë de'oquë pa'iyere iñocai pa'ico.

⁸ Maija'quë emëre de'hua maca nomio ayepi neñe papi. Nomio'are emë ayepi de'huapi. ⁹ Emëni caquë Maija'quë nomio nepi. Nomio'are emë neñe papi. ¹⁰ Ja do'ire huiñaohua'ire iñõñere caco nomio i siopëna capi pë'pësico pa'iyë pa'iji. ¹¹ Jaje pa'iquëta'a mai sehuosicohua'i pa'iyë cato nomio peoto emë pa'iyë peoji. Jaje nomio peotoje emëje pa'iyë peoji. ¹² Emë capëre ini nomio de'huapi, Maija'quë. Ja yo'ose'e nuñere pa'ë. Jaje pa'iquëta'are yure cato nomio emë ai de'huaye pa'iji. Si'aye iye yo'oye Maija'quëpi neñe a'ë.

¹³ De'oquë nomio Maija'quëre seõ capi siopë puama'o pa'ito mësarupi ca de'huajë'ë, ñani. ¹⁴ Jaje pa'ina, iye yeja jare iose'e maire emëohua'ire huajëya'ye nëiñe neji, emëohua'ipi tsoa naña hue'eto. ¹⁵ Nomio cato tsoa naña hue'eni sihuaco i siopë pë'pë

ja'ñere isise'e sête. ¹⁶ Iye ayere yecohua'ipi jaje yo'o ma'ñe a'ë cajë sañope cacohua'i pani iye a'ë quëajë'ë, yëquë asayere ye'yaye. Yëquë cuasayeje pa'ye yequë hue'ña sehuosicohua'ije cuasayë, iye yo'oyese'e cato.

Ëjaë Ao Ai Pa'ise'ere Cuasajë Tayo Yo'ose'e

¹⁷ Jaje pa'iquëta'are mësarute tsi'sijë yo'oyepi mësarute cocati'ñe pa'yepi mësarute co'a de'huaye pa'ina, asaquë mësarute yo'oye sihuama'ë iye toya ja'hua toyayë. ¹⁸ Maija'quë coca cañu'u cajë tsi'si maca tsëcapëa huahuejë yo'oyë cajë yë'ëre quëayë. Quëajëna, jaje pa'iji cayë cuasaye nëiji, yë'ëpi. ¹⁹ Mësarute tsëcapëase'e huahueni pati'ñe nëi'ne jëa ti'a'ne peoji. Jare jaje huahueye pa'iji. Jaje yo'ojëna, nuñerepa sehuosicohua'i pa'iyë ña'ne pa'iji. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësarute tsëcapëa huahueni tsi'sini a'o ai'ne nuñerepa mai Ëjaë tse peoji, ²¹ mësarute a'o ai maca ti'a'ëna, pa'i ñape a'o du'ruja'a ai do'ire, yecohua'ipi a'o ëa ju'ijëna, yo'o do'ire cui'ne yecohua'ipi ñese cõno ucu cuepere pajë yo'o do'ire. ²² ¿Huë'e pacohua'i sête me yo'ojë huë'ena ucuje ai ma'ñe'ni? Mësaruse'e aijëna, nuñerepa peocohua'i ma'ñapi huajëya'ye nëina, ña'ne. Ja yo'oyepi Maija'quë tsecohua'ini co'aye yo'oyë, mësarute. ¿Jaje yo'oto yë'ë me mësarute yo'oye de'oyerepa yo'oyë cacaiye'ni? ¡Mësarute yo'oye sihuacaiye pa'ne!

Ëjaë Ao Ai'ne

(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.14-20)

²³ Yë'ë mësarute ye'yase'e Ëjaëna ye'yese'e paji'i. Jare ye'yahuë, mësarute. Ite cajëi yo'oyeje pa'ye yo'oquë cosoquë tse'a jeo cuañoja'a ñami na'iquëna, Ëjaë Jesupi jujuma' a'o ini, ²⁴ Maija'quëre pëpani aore yeteni huahuequë capi: "Aijë'ë. Iye ai'ne cato yë'ë capë a'ë. Mësarute de'oye pa'i ja'ñere caquë isiyë a'ë. Yë'ë yo'ose'eje pa'ye yo'ojë'ë, yë'ëni cuasajë." ²⁵ Cui'ne a'o ani tējisi jeteyo'je ucu duruhuë i jë'ñapi ini capi: "Iye ucu duruhuë pa'iyë cato yë'ë tsie a'ë. Iye do'ipi Maija'quë mami huajë ca nëose'e pa'iji. Jaje pa'i do'ire ucuyë ñape yë'ëni cuasajë yo'ojë pa'ija'cohua'i pa'ijë'ë." ²⁶ Jaje yo'oni mësarute i ju'ise'ere quëa iñojë yo'oyë, a'o ai'ne ñape cui'ne iye ucu duruhuë ucuyë ñape, i dai macaja'a. Jaje yo'ojë pa'ijë'ë.

Ñeje Yo'oye Pa'iji, Ëjaë Ai Pa'ise'ere Cuasajë Yo'oye

²⁷ Ëjaëre pa'ë cuasama'pë mai Ëjaë ai pa'ise'ere coa huëojë aini, cui'ne coa huëojë ucuni sañope mai Ëjaë capëre cui'ne i tsiere yo'oyë, co'ayere. ²⁸ Ja do'ire ja yë'ta'a iye a'o aima'në cui'ne ucuma'në pa'i ñape joñoa co'ye ña'ne pa'iji. ²⁹ Jaje pa'ina, Ëjaë capë ayere cuasama'ë coa huëoquë iyere aini cui'ne iyere ucuni ja co'ayere do'iquëpi yo'oji. ³⁰ Jaje pa'ina, jai pa'i mësarute acohua'i ju'icohua'i cui'ne tutu peocohua'i pa'iyë. Jaje yo'ojë yecohua'i jujuhuë. ³¹ Jaje pa'iquëta'are mai joñoa co'aye pa'iyere nejojë ñare pajë aito Ëjaë maire sañope yo'o do'i quë'iohua'ire ña'ne paji. ³² Jaje pa'iquëta'are Ëjaëpi maire tayojëna, sañope caquë si'seji, maipi iye yeja acohua'i ja're cõni toa yejana saiye pajajë caquë.

³³ Jaje pa'iyë sête Maija'quë do'ijë maña Jesús ju'ise'ere cuasajë tsi'sisicohua'i pani yecohua'ire uteni si'aohua'i tsi'sirena, te'e aijë'ë. ³⁴ A'o ëa ju'icohua'ipi cui'na maca tsioni yo'osi do'ire Maija'quë si'sema'ë pa'ijaquë cani yecohua'ini a'o ëato huë'ere pana ai'ne pa'iji. Yequeta'a yë'ëpi sani ne de'huasi'i, mësarute do'i ña maca.

12

Maija'quë Joyopi Pai Ñapere Tutu Isiyë

¹ Maija'quë do'ijë mësarute quëasi'i, Maija'quë joyo pa'i ñapere tutu isiyere.

² Mësarute asayë, ja yë'ta'a sehuoma'cohua'i pa'inë pa'i de'huasi diusuna saijë sejë pa'ise'e ti asama'cohua'ina. ³ Jaje pa'ina, yure mësarute quëaye yëyë, iyere. Jesús co'aquë

api caquë cato Maija'quë joyo tutupi caye paji, cui'ne Jesure Ējaëpi caquë cato de'o joyopi caye pa'iji.

⁴Jare te'e Maija'quë joyopi isiquëta'a pai ñapere tiñe pa'ye isiye pa'iji, tutu. ⁵Jaje pa'ina, pai ñape Ējaë Jesure necaiye pa'iji, tiñe pa'ye. Jaje pa'iquëta'are te'i api, Ējaë cato. ⁶Pai ñape tiñe pa'i co'amañare yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato jare ipi pai ñapere yo'o huëoquëna, yo'oyë. ⁷Maija'quëpi i joyo ayere pai ñapere isiji, tiñe pa'i tutu si'aohua'i sa'ñe cocaijë de'oye pa'i ja'ñere caquë. ⁸Yecohua'ini Maija'quë joyopi isiji, Maija'quë yëyere ta'ñe asa ti'añere. Yecohua'ini jare ja joyopi isiji, si'ayerpa asacohua'i pa'ijë yecohua'ire ye'ya ja'ñere. ⁹Yecohua'ini jare ja joyopi isiji, nuñerepa ne ti'añe pa'iji asayere. Cui'ne yecohua'ini ju'icohua'ire jujuyere isiji. ¹⁰Yecohua'ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oyere isi cuañoñë. Yecohua'ipi Maija'quë quë'ro ayere asase'ere quëa tuture isi cuañoñë. Yecohua'ipi isi cuañoñë, coso joñoa caye ta'ñe asaye cui'ne nuñerepa de'o joyo caye asayere. Yecohua'ini isiji, yeque tiñe cocapi ca ja'ñere. Cui'ne yecohua'ini ja coca case'ere asani quëayere isiji. ¹¹Jaje pa'iquëta'are si'aye ja Maija'quë joyopi yo'o'ji, i yëyeje pa'ye pai ñapere.

Sehuosicohua'i Te'e Capë Pa'iyë

¹²Pai capë jaiye te'ñapi tsi'isisicopi pa'iji. Jaje pa'icota'a te'e capë a'ë. Jaje Cristoje pa'iji. ¹³Jaje pa'ina, mai si'aohua'i judío pai, griego pai, jo'yaohua'i panita'a jo'yaohua'i peocohua'i si'aohua'i te'e capë acohua'i pa'iyë, te'e joyopi dosi do'ire. Jaje pa'ina, si'aohua'ire maire joyo ayere ocuapi.

¹⁴¿Me pai capë pa'ico'ni, te'te maca pani? Jaje pa'ina, jaiye te'ñapi pa'icoa. ¹⁵Quëopi caco pani ca'ñe pa'io: “Jëtëje ñani yë'ë cato yecoa'ë.” Jaje canije capëre hua sani tjo ponëni pa'iyë peoji. ¹⁶Panita'a cajoropi caco pani ca'ñe pa'io: “Ñacoaje ñani yë'ë cato yecoa'ë.” Jaje canije capëre hua sani tjo pa'iyë peoji. ¹⁷¿Si'a capë ñacoase'e pa'ito me asara'reni? panita'a ¿si'a capë cajorose'e pa'ito me yë'era're'ni? ¹⁸Jaje pa'ina, Diusupi ñaquë si'a te'ñare tsioni te'ore nepi, i yëyeje jarote jaopi pa'ijaco caquë. ¹⁹Jaje pa'ina, si'a capë te'ese'e pa'ito, ¿jerore patira'oni yeque yo'oye? ²⁰Jaiye te'ñapi pa'iquëta'are yure cato te'e capë pa'iji.

²¹Ñacoapi jëtëre ca ti'añe peoji: “Më'ëre ne cuañoñe pañë.” Cui'ne siopëpi quëore, “më'ëre ne cuaño'ma'o pa'iyë,” ca ti'añe peoji. ²²Coa ai jerepa tutu peoye cocai ma'ñeje pa'ye nëiñepi ai jerepa maire cocaiye a'ë. ¿Ja peoto me pa'iyë'ni? ²³Jaje pa'ina, iti mai ai a'ri maña do'i quë'ye a'ë cayere jerepa ñare pajë su'ñecaiyë, cui'ne tiñarepa iñoñe peoyere ai de'oye ñacaiyë. ²⁴Tiña ñaño cato airepa de'oye ñacaiye pañë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai capë de'huapi, do'i peoye ña cuañoñepi jerepa do'i quë'ye pa'ijaquë caquë. ²⁵Jaje pa'ina, pai capë cato si'a te'ñapi tsiosicopi te'ere cuasajëje pa'ye sa'ñe cocai pa'ico. ²⁶Jaje pa'ina, te'e te'te capë a'si ju'ito si'a capë ai yo'oye pa'iji, cui'ne yequeje te'e te'te de'oye ne cuaño'to si'a capë sihuaye pa'iji.

²⁷De'o'ji, jaje pa'iyë sëte. Më'saru sehuosicohua'i cato më'saru pai ñape Cristo capë acohua'i a'ë. ²⁸Jaje pa'ina, Maija'quëpi sehuosicohua'ire ñacaija'cohua'i ñeje pa'ijajë cuasapi. Jaje pa'ina, nepi, du'ru macare pare i doce jëjo saocohua'ini. Ja jeteyo'je Maija'quë cayere asani quëacohua'ire nepi. Cui'ne ja jeteyo'je Maija'quë coca ye'yacohua'ire nepi. Ja maca ai jeteyo'jerepa pai yo'o ti'a ma'ñe yo'ocohua'ire nepi. Cui'ne ju'icohua'ire ne co'yacohua'ire nepi. Cui'ne paire de'oye cuasayepi cuañecohua'ire nepi. Cui'ne yequë cocapi cacohua'ire nepi. ²⁹¿Si'aohua'irepa i doce jëjo saoyeje pa'iohua'ise'e pa'iyë? Pañë. ¿Si'aohua'irepa Maija'quë quë'ro aye asase'e quëacohua'ise'e pa'iyë? Pañë. ¿Si'aohua'i Maija'quë coca ye'yacohua'ire pase'e pa'iyë? Pañë. Panita'a ¿Si'aohua'i pai yo'o ti'a ma'ñe yo'ocohua'ise'e pa'iyë? Pañë. ³⁰¿Si'aohua'i ju'icohua'ire ne co'ya tutu pacohua'ire pase'e pa'iyë? Pañë. ¿Si'aohua'i tiñe coca cacohua'ire pase'e pa'iyë? Pañë. ¿Si'aohua'i tiñe coca asani se quëacacohua'ise'e pa'iyë? Pañë. ³¹Jaje pa'ina, më'saru cato

ai de'lo tuture pañu'u cuasajë yëjë'ë. Jaje pa'ina, yë'ëpi mësarute ai jerepa tutu de'oye quëasi'i.

13

Oiyere Quëaye

¹ Yë'ëpi si'a paï coca caquëpi cui'ne huiñaohua'i coca caquëpi paire oima'quë pani, coa huatihuë tël'cajëna, pisiyeje pa'i a'ë. Pañita'a coa quëna de'huana tël'cajëna, pisiyeje pa'i a'ë. ² Cui'ne si'aye Maija'quë quë'ro aye asayere quëaquëpi cui'ne si'aye paï ña ma'ñe ñaquëpi cui'ne si'aye ta'ñe asaquëpi cui'ne si'aye Maija'quëpi nequëre pare cuasaquëpi ai cutiohua'ire tirona cuañe saquëpi ja yë'ta'a paire oima'quë pani coa caquë a'ë. ³ Cui'ne si'aye yë'ë paye yecohua'ina huahuecai yo'oquëpi cui'ne yë'ë capëre pajë yecohua'i do'ire ëo cuañoja'core isiquë yo'oquëpi ja yë'ta'a paire oima'quë pa'ito si'aye iye yo'oye cocaiye paji.

⁴ Paire oiquë cato; sañope yo'oyere quëcoquë api, paire oi cocaiquë api, yecohua'i payere ëa ñaquë pëima'quë api, yë'ë jerepa pa'i a'ë cama'quë api, ⁵ ai jerepa pa'i a'ë cuasaquë yo'oma'quë api, ise'e yo'oye pa'iji cuasaquë yecohua'i yëyere meñe ña'no toma'quë api, pëtitema'quë api, co'aye ite yo'ose'ere cuasaquë oima'quë api, ⁶ yecohua'i tayojë co'aye yo'oyere ñaquë sihuama'quë api, coa ai jerepa nuñere pare ñaquë sihuaquë api, ⁷ si'aye ai yo'oye pa'itojë quëcoquë api, de'hue neñe pa'iji cuasaquë, de'oyere pa'ija'quë caquë utequë api, cui'ne dahuëre cuasare paquë yo'oquë api.

⁸ Paire oiye carajai ma'ñe a'ë. Maija'quë quë'ro ayere asani quëayeta'a yequë mu'se carajai ja'ñe a'ë. Yequë coca caye cui'ne ta'ñe mai asaye carajai ja'ñe a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, mai asaye cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye jopo carase'e a'ë. ¹⁰ Jaje pa'ina, yequë mu'se maipi peo hue'ñarepa asa ti'a maca, si'aye mai te'te maca asajë quëase'e carajasipi.

¹¹ Yë'ë tsihua'ë pa'inë jare tsihua'ë cayepi cui'ne jare tsihua'ë cuasayepi cui'ne tsihua'ë asaquë yo'oyepi yo'ohuë. Yo'osiquëpi yureta'a ai ëmë de'oni si'aye tsihua'ë pa'inë yo'ose'e jeohuë. ¹² Jaje pa'ye yure, mai coa huesë ëaye Maija'quë coca asayë. Ai tsiña de'hua poresicore ñañoje pa'ye asayë, mai. Jaje pa'isicota'are tiñarepa ñaja'cohua'i a'ë. Yë'ë yure cato coa te'te maca ñaño. Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se Diusute ñaja'quë a'ë, yë'ëre i ñañoje pa'yerepa. ¹³ Maija'quëre necaiquëre pare asaye, paire oiye, cui'ne yequë mu'se pa'i ja'ñere uteye iye cato ti pani huesë ja'ñe a'ë. Si'aye jerepa pa'ye cato paire oiye a'ë.

14

Yequë Pai Cocapi Cayere Ñare Pajë Caye

¹ Paire oicohua'i pa'ijë'ë. Diusu de'lo tuture pare jaiye pañu'u cajë ai yëcohua'i pa'ijë'ë, cui'ne i quë'ro ayere asani yecohua'ina se quëacaiyere jerepa yëcohua'i pa'ijë'ë. ² Jaje pa'ina, yequë paï coca caquë cato pa'ini caye paji. Maija'quëni caji. Jaje pa'ina, paï asaye ti pañë, i caye. Joyopi cato me asayë'ni. Jaje pa'ina, ja cato yeque a'ë paï asa ti'a ma'ñe a'ë. ³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye cato paire quëaye a'ë Maija'quëre cuasayere ñese mëijajë cajë, yo'o jujacohua'ire sihua ëaye ca huëoye a'ë, cui'ne oicohua'ire yëhuo huasoye a'ë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë isi coca caquë cato ija'a jerepa Maija'quëre cuasaquë pa'iyë neñe a'ë. Cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëaquë cato sehuocohua'i Maija'quëre jerepa cuasajë pa'i ja'ñere cocaiquë api.

⁵ Si'aohua'i mësarute yeque coca ca tuturepa Maija'quë isise'e pacohua'i pa'ijë'ë, cayë, yë'ë cato. Jaje caquëta'a jerepa yëyë, mësarupi Maija'quë quë'ro ayere asani yecohua'ire se quëayere pajë'ë caquë. Ja quëayepi jerepa de'oji. Yeque cocapi casi maca iti case'ere asani sehuosicohua'ina se quëacaicohua'ipi pa'ijëna, cajë'ë, yequë cocapi, sehuosicohua'ipi jerepa Maija'quëre cuasajë pa'ija'cohua'ire. ⁶ Maija'quë do'ijë, yë'ëpi

mësarü quë'rona do'i saisiqüëpi yeque cocapi caquë pa'ito mësarute ti cocaiye peoji, yë'ë caye. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë ñnose'ere, panita'a huajëye asase'ere quëayere, panita'a Maija'quë quë'ro ayere asani quëayere panita'a Maija'quë cocare ye'yayere yo'onita'a mësarure cocaiyë.

⁷ Cañu'u, jetu juiyere panita'a pi'cohuë juiyere. Ja je'quë de'oye juima'pë pa'ito jare juiyë cajë asaye peoji. ⁸ Cui'ne duruhuëpi tiñarepa pisima'o pa'ito huajo sacohua'i ne de'huaye pañë, huajo ñese sa ja'ñe. ⁹ Cui'ne mësarute pa'iji. Jaje pa'ina, mësarupi yequë cocapi cacohua'i pa'ito yecohua'i asaye pañë. ¿Me jare cayë cajë asaye'ni, coa peo de'otona case'eje pa'ye pa'ito? ¹⁰ Si'a yeja jaiye pai coca pa'iji. Si'aye asayese'e pa'iji, iti coca acohua'i cato. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi yecohua'i cocare asama'ë pani ti pa'iyë. Cui'ne ja coca caquëje ti pa'iji, yë'ëre. ¹² Maija'quë joyo tuture paye yëcohua'i sëte Maija'quëre ai cuasajë pa'iyere sehuosicohua'ire quëa tuture yëjë'ë, jaohuaipi mëojajë caquë.

¹³ Jaje pa'ina, tiñe coca caquë pani Maija'quëre señe pa'iji, iti casi cocare de'oye se quëaja'a tuture isijaquë caquë. ¹⁴ Cui'ne yë'ëpi Maija'quëre ti cocapi seni asama'ë pa'iyë, yë'ë caquë señe, nuñerepa joyo cato Maija'quëni sequëta'a. ¹⁵ ¿Jaje pa'ito me yo'oye pa'iquë'ni? Joyopi señe pa'iji. Joyopi sequëta'a yë'ëje asaquë señe pa'iji. Joyopi jëjëñe pa'iji, cui'ne yë'ëje asaquë jëjëñe pa'iji. ¹⁶ Jaje pa'ina, më'ë joyopi Maija'quëre sihuaquë de'oquëre pa'ni caquë sihuaquëna, yequëpi më'ë ja're conì te'e sihuacaiye pasipi, ja coca asama'ë pa'i do'ire. ¹⁷ Jaje pa'ina, më'ë Maija'quëre pëpayepi de'oyerepa pa'itoje iti asaquëpi joyo sihuaye ñese mëiñe pasipi. ¹⁸ Maija'quëre ai de'oji cayë, mësarü caye jerepa tiñe pa'i cocapi caquë pa'i. ¹⁹ Jaje pa'iquëta'are sehuosicohua'i tsi'si sitona caye ai jerepa de'ora'pi, te'e jëtë pa'i yë'orepa, iohua'i asa cocapi yecohua'ire ye'ya ja'ñere caquë. Yë'ëpi pai asama' cocapi jaiyerepa case'e cato yecohua'ire cocaiye peoji.

²⁰ Maija'quë do'ijë, tsj cuasayeje pa'ye cuasama'pë pa'ijë'ë. Tsije pa'iohua'i pa'ijë'ë, co'aye yo'oyere yo'oma'cohua'ipi. Jaje pa'iohua'ita'a mësarü cuasayere aiohua'i pa'ijë'ë. ²¹ Maija'quë cuañesi toya pëpë ayepi caji: “Caja'quë a'ë, iye paire yequë pai cocapi ti pai yë'oja'a. Jaje catoje ti asani sehuoma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, yë'ë caye caji, Èjaë.” ²² Jaje pa'ito tiñe coca caye cato sehuoma'cohua'ire iñojë caye a'ë, pani sehuosicohua'ire. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye cato sehuosicohua'ini caye a'ë, pani sehuoma'cohua'ire. ²³ Jaje pa'ina, si'a sehuosicohua'i tsi'si sitopi, si'aohua'i ti cocapi cajë yo'oto huesëcohua'ipi, panita'a sehuoma'cohua'ipi conì cacasicohua'ipi cuasaja'cohua'i pa'ini cuepejë yo'ojë cayë, cajë. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are si'aohua'i Maija'quë quë'ro ayere asani quëajë yo'otota'a sehuoma'cohua'ique panita'a huesëcohua'ique conì cacasicohua'ijë iohua'i co'aye yo'oyere asa quëquëjë cui'ne iohua'i pa'iyë asa ti'aja'cohua'i a'ë, si'aohua'i cayere asajë. ²⁵ Jaje yo'ojëna, iohua'i joyo co'aye pa'iyepi tiñarepa ña cuañoquëna, Maija'quëre do're ja'rujë seja'cohua'i a'ë cui'ne Maija'quë nuñerepa mësarü ja're pa'iji caja'cohua'i a'ë.

De'oyerepa Tsi'sicohua'i Yo'oye

²⁶ Jaje pa'ito Maija'quë do'ijë iye a'ë, iti yo'oye: Tsi'sicohua'i pani yecohua'ipi Maija'quëre jëjëñe payë. Yecohua'ipi ye'yaye payë. Yecohua'ipi Maija'quë ñnose'ere quëaye payë. Yecohua'ipi ti cocapi caye payë. Ja case'ere yecohua'ipi quëaye payë. Jare yo'ojë'ë, sehuocohua'i joña jerepa Maija'quëre oiye ne pajajë cajë. ²⁷ Ti cocapi cacohua'i pani cajajë cayaohua'i panita'a toasocohua'i pai ñape te'ohua'ise'e cajajë. Cajëna, yecohua'ipi iti case'ere quëajaquë. ²⁸ Jaje pa'iquëta'are tiñe coca case'ere quëaquë peoto itijë caye pajë'ë, sehuosicohua'i tsi'si sito. Jaje pajë coa pai ñape Maija'quëse'ere joyose'e cuasajë señe pa'iji. ²⁹ Cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëayeje cayaohua'i panita'a toasocohua'i cajajë cajëna, yecohua'ipi nuñere pa'ni cajë iti quëayere neñajajë. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are tsi'sito ñu'iquëre Maija'quëpi iñoquëna, jaëpi casi'i caquë yo'oto ja

maca du'ru caquëpi jëoñe pa'iji. Jëoquëna, yequëpi caye pa'iji. ³¹ Jaje pa'ina, si'aohua'i mësaru Maija'quë ñno coca asacohua'i te'ohua'ise'e caye pa'iji, si'aohua'i ye'ye ja'ñere cajë. Cui'ne yo'o jujahuë cuasacohua'ije taise'eje pa'iohua'ipi huëi ja'ñere cajë yo'ojë'ë. ³² Maija'quë ayere asani quëacohua'i cato ñohua'ipi ñohua'ijoyoye nëiñere de'oye ñañe pa'iji, tayo ma'ñe cajë. ³³ Maija'quë cato huesë ëaye nëiñere ñisima'quë api. Maija'quë cato de'oye ai cuasama'pë jo'cua pa'iyere ñisiquë api.

Si'a hue'ña Maija'quë pai yo'ojë pa'iyere pa'iji. ³⁴ Nomiohua'i caye peoji, sehuosico-hua'i tsi'si sito. Caye ësesë'e a'ë. Jaje pa'ina, nomiohua'i sehuojë cama'pë jo'cua pa'ijë'ë, Maija'quë judío paire cuañese'eje pa'ye. ³⁵ Seni asañu'u cuasacohua'i pani, ëjëni seña pa'iji, huë'ena sani. Jaje pa'ina, nomiohi Maija'quë coca asa hue'ñapi caco pa'ito de'oye ña cuañone paji.

³⁶ De'hua cuasajë'ë. Iye Maija'quë coca mësarupi du'ru ca huëoma'pë paë'ë. Mësaruse'e iye coca asani sehuoma'pë paë'ë, yecohua'ije mësaru jerepa tsoe asahuë, cui'ne sehuo-huë, iye cocare. ³⁷ Maija'quë ñnos coca quëaquë a'ë cuasaquëpi, cui'ne Maija'quë joyopi caquëna, cayë cuasaquë cato iye yë'ë mësarute toyase'e mai Ejaë cuañese'ere toyapi caquë tñarepa asaye pa'iji. ³⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ë toyase'ere Maija'quë cuañese'e a'ë caquë ñama'quëpi quëaquë pa'ito ñi cayeje asama'pë pa'ijë'ë.

³⁹ Jaje pa'iyë sëtë Maija'quë do'ijë maña Maija'quë quë'ro aye asase'ere yecohua'ire se quëayere cajë yo'oyere yëjë'ë. Yequë coca cayeje ësema'pë pa'ijë'ë. ⁴⁰ Si'aye de'oye ñare pajë yo'ojë'ë. Iti pa'iyeye coa huesë ëaye yo'oma'pë pa'ijë'ë.

15

Cristo Ju'isiquëpi Huëise'e

¹ Yure Maija'quë do'ijë, mësarupi yë'ë ja'në huaso coca quëase'ere co'ye cuasa cojajë caquë cayë. Iye coca cato mësaru asani nuñere pa'ë cajë de'huase'e a'ë. Jaje pa'ina, mësarupi ñitina tseasicohua'ipi nuñerepa pa'iyë. ² Cui'ne iye coca quëa do'ija'a mësaru huasosicohua'i pa'iyë, mësarupi nuñerepa ñitire pa'ini. Jaje pa'iquëta'are yequere pa'ini coa tayo asasicohua'i a'ë.

³ Du'ru macarepa mësarute ye'yahuë, yë'ere ye'yase'ere. Mësarute toyase'e Maija'quë coca cayeje pa'ye ye'yahuë, Cristo mai tayo yo'ojë pa'i do'ire jucacaise'ere. ⁴ Maija'quë coca toyase'eje pa'ye Cristo tasiquëpi toaso mu'seña acona huëji'i, huajëquërepa. ⁵ Huëisiquëpi Pedrona ñaipi cui'ne ja jeteyo'je ñi jëjo saocohua'ina ñaipi. ⁶ Jeteyo'je ñaipi, quinientos ai jerepa sehuosicohua'ina. Ja yë'ta'a ñiti ñasicohua'i jai pai pa'iyë. Yecohua'ise'e ju'isicohua'i pa'iyë. ⁷ Jeteyo'je Jacobona ñaipi, cui'ne jeteyo'je si'aohua'i ñi jëjo saosicohua'ina ñaipi.

⁸ Ai tëji hue'ñare pana yë'ereje ñaipi, ti ñañe pa'ñe pa'ita'are. Coa huñña coase'eje pa'ye yë'ere yo'osiquëpi Jesure ñahuë. ⁹ ñi jëjo saocohua'i de'hue de'ocohua'i a'ë, yë'ere tëtë saosicohua'ipi. Jaje pa'ina, yë'ëpi Maija'quë paire sañope co'aye yo'ohuë. Ja do'ire ñi jëjo saocohua'iquë hue'e tñañe peoyë. ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coa ñisisi do'ipi jaje pa'i pa'iyë. Yë'ere ñi coa ñisise'e ne ma'ñe nëañe papi. Jaje pa'ina, yë'ëpi si'a ñi jëjo saocohua'i jerepa nehuë. Yë'ëpi yo'oye pahuë. Maija'quëpi yë'ë ja're coní yo'ohuë, ñi coa ñisiyepi yo'ohuë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are yë'ë yo'ose'e cui'ne ñi jëjo saocohua'irepa yo'ose'e de'oji. Ja yo'ose'ere sañope caye peoji. Jesucristo coca yëquë quëajëna, mësaru sehuose'e a'ë, ñitirepa.

Ju'isicohua'i Huëiye

¹² Yëquë cato mësarute quëahuë, Cristo ju'isiquëpi huëise'ere. Jaje pa'iquëta'are mësaru acohua'ipi cayë, ju'isicohua'i huëiye peoji. ¿Me yo'ojë jaje caye'ni? ¹³ Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëiye peoto, Cristoje huëiye papi. ¹⁴ Jaje pa'ito Cristopi huëima'ë pa'isiquë pa'ito yëquë quëaye ti do'i peoye a'ë, cui'ne mësaru pa'ija'cohua'i a'ë cuasajë pa'iyeye ti do'i peoye a'ë. ¹⁵ Diusupi ju'isiquëni Cristore huëopi cajë quëahuë. Ja quëa do'ire

cosocohua'ipi pa'iyë, ju'isicohua'i huëiye peoto. ¹⁶ Jaje pa'ina, ju'isicohua'ipi huëiye pa'to Cristoque huëiye pasiquë pa'ini. ¹⁷ Jaje pa'ina, Cristopi huëima'ë pa'isiquë pa'ito mësaru sehuose'ejë co'ai ma'ñe pa'iji, cui'ne mësaruje ja yë'ta'api co'ayere pa'iyë. ¹⁸ Cui'ne Cristore sehuoni ju'isicohua'ije coa ne huesësicohua'i pa'iyë. ¹⁹ Jaje pa'ina, Cristore mai uteyepi coa iye yeja pa'iyese'e co'aiye pa'ito mai pa'iyë, yecohua'ire jerepa teaye pa'iohua'i.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are Cristo ju'isiquë pa'isiquëpi huëji'i. Huajëquërepa jaë api, du'ru macarepa ju'isicohua'i aquëpi ti huëisiquë. ²¹ Adánpi iye yeja si'a pa'i ju'iñe huëopi. Jaje cui'ne Cristoje te'i ëmëpi ju'isicohua'i huëi ja'ñe huëopi. ²² Jaje pa'ina, si'aohua'i Adán acohua'i pa'i do'ire ju'iñe, cui'ne Cristo acohua'i pa'i do'ire si'aohua'i pa'iye paja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje pa'iquëta'are pa'i ñapere nuiñe pa'iji. Jaje pa'ina, Cristo cato du'ru macarepa tase'epi quëquëna, tëayeje pa'ye yo'osiquë api, ju'isiquëpi huëisi do'ire. Jeteyo'je Cristo dai maca ite secohua'i huëija'cohua'i a'ë, i huëise'ejë pa'ye. ²⁴ Cristopi si'aye ëja pa'ise'ere, cuañeñe pa'ise'ere, cui'ne si'a cuañe tuturepa nejoni i ëjaë pa'ise'ere pëca ja'quë Diosuna isisi maca ja maca yureta'a i yo'oyere yo'o saopi, tëji macarepa. ²⁵ Jaje pa'ina, Cristo cuañequëpi pa'iji, si'aohua'ire ite sañope yo'ocohua'ire i quëo huë'ehuëna tsa'cu oë sao macaja'a. ²⁶ Si'aye sañope yo'oye meñe tsa'cu oësi jeteyo'je tëjiyere pana ju'iñere nejosipi, iti sañope yo'oyere. ²⁷ Maija'quëpi Cristore si'aye isipi, ipi si'aye cuañequë pa'ijaquë caquë. Jaje Maija'quë coca toyase'e caquëta'a Maija'quë ise'ere caye papi. Pëca ja'quërepa pa'ito me sehuoye'ni. Si'aye i nese'e a'ë. ²⁸ Jaje pa'ina, Cristopi si'aye meñe cuañequë de'oni ja maca yureta'a pëca ja'quë Diosuna meñe cuañe cuañoquë de'oja'quë api. Ite si'aye isisiquëna, ja maca Diosupi si'a co'amaña cuañequërepa pa'ija'quë api.

²⁹ Jaje pa'ito yecohua'i ¿me neñu'u cajë ju'isicohua'ipi ocore do cuañoñë cajë huajëcohua'ina oco do'ejë yo'oye'ni, ju'isicohua'ipi huëiye peoto? ¿Me neñu'u cajë ju'isicohua'ini oco docaiyë cajë yo'oye'ni?

³⁰ ¿Cui'ne me yo'ojë mai si'anëpi ju'iñe quëno macare huajëya'ye pa'iyë'ni? ³¹ Maija'quë do'ijë yë'ë si'a mu'señapi ju'iñe yë'quë macare pa'iyë. Mësaru mai Ëjaë Jesucristore sehuosicohua'i pa'ijëna, yë'ë sihuayeje pa'yerepa iye ju'iñeje pa'iji. Coa caye ti peoji. ³² Yë'ëre ai sañope yo'ohuë, Efeso daripë paipi cücu yëcohua'irepa, yai yo'oyeje pa'ye. Jaje yo'ojëna, yë'ë iohua'ire sañope yo'oquë nese'e ¿iquere cocatira'ëni, ju'isicohua'ipi ti huëiye peoto? Coa pa'i cayeje añu'u cui'ne ucuñu'u ñamina'a ju'ija'cohua'i me pañe'ni cayese'e patira'pi, ju'isicohua'ipi huëiye peoto.

³³ De'hua ñajë pa'ijë'ë, yecohua'ipi mësarute co'aye yo'oyere ye'yajë, pa'i case'ejë pa'ye ñeje: “Co'a cajeohua'ipi de'oye yo'oyere nejocaicohua'i a'ë.” ³⁴ Co'aye yo'oyere jeoni nuñerepa pa'iyena ponëjë'ë, co'aye yo'oma'pë pa'ijajë cajë. Yecohua'i mësaru acohua'i Maija'quëre nuñerepa asama'cohua'ique pa'iyë. Jaje cayë, mësarupi pañete yo'ore'ni cajë oijajë caquë.

¿Me Mëoñe, Ju'isicohua'ire?

³⁵ Jaje pa'iquëta'are yequëpi seti'ñe pa'i api, ¿me pa'iohua'i ju'isicohua'i huëiye'ni? ¿Me pa'i ca'nire hue'ejä'cohua'i a'ni? ³⁶ Coa huesëohua'irepa seña a'ë. Jaje seña, iti care tasicohua'i pa'ito iti capi ju'ini ne huesëcoa. Ne huesëquëna, iti ñëpi mëacoa. ³⁷ Mësarupi hueare panita'a trigore tacohua'i pani iti ñëare tama'cohua'i a'ë, iti care tacohua'i a'ë. ³⁸ Ja jeteyo'je Diosupi i yëyeje pa'i ca necaiquë api, pa'i ñape iti ñëa ñape i yëyeje pa'ye. ³⁹ Te'oje pa'iohua'i pa'iyë pañë, ñajë'ë, iyere: Nëtërojaicohua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, pi'api tiñe pa'iohua'i pa'iyë, tsiaya hua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, paire papi ai tiñe pa'iohua'i pa'iyë. ⁴⁰ Jaje cui'ne ma'tëmo acohua'ije tiñe pa'ye iohua'i de'ocohua'i pa'iyë payë. Pajëna, yeja acohua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, iohua'i de'ocohua'i pa'iyë. ⁴¹ Ësë miañe tiñe pa'ye a'ë, cui'ne ñañë miañe tiñe pa'ye a'ë, ma'ñoco miañeje tiñe pa'ye a'ë.

Yequeje ma'ñocoje yecohua'ipi ai miajēna, yecohua'ipi a'ri maña miacohua'i pa'iyē, si'a yē'quē maca miañe pañē. ⁴² Jaje cui'ne ju'isicohua'i capēje ja'ju capēpi tasicopi tiñe pa'io huēija'coa, ti ju'ima'core papi. ⁴³ Co'aconi tarena, de'ocore papi huēija'coa. Tutu peo capēre tarena, tutu quē'ioipi huēija'coa. ⁴⁴ Iye yeja capēre ta huesorena, joyo pa'iyepi huēija'coa. Iye yeja pa'i capē pa'iyēje pa'ye, cui'ne joyo acohua'i pa'iyēje pa'iji.

⁴⁵ Ñeje Maija'quē coca toyase'e caji, ñeje: “Du'ru macarepa pa'i Adán cato capē pa'iyē quē'i paji'i. Jaje pa'iquēta'are tēji Adán cato joyo pa'iyē isiquē api.” Jaje pa'ina, ju'isicohua'ire pa'iyē isi tutu paji. Jaē cato Cristo api. ⁴⁶ Jaje pa'iquēta'are du'ru macarepa cato iye capēpi pa'i huēoji. Ja jeteyo'je joyo pa'iyē huēoji. ⁴⁷ Jaje pa'ina, du'ru macarepa emē cato yejapi de'huasiquē paji'i. Jaje pa'ina, yeja aquē paji'i. Jeteyo'je emē cato ma'tēmo aquē paji'i, mai Ējaē Jesucristo. ⁴⁸ Jaje pa'ina, iye yeja capē hue'ecohua'i yejapi de'huasiquē Adánje pa'iohua'i a'ē. Ma'tēmo acohua'ipi jare ma'tēmo aquē Cristoje pa'iohua'i a'ē. ⁴⁹ Adánje pa'iohua'i yure ña cuañoñē, mai. Jaje ña cuañosicohua'ita'a ma'tēmo aquē Cristoje pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ē.

⁵⁰ Maija'quē do'ijē, caye yēyē, mēsarute. Capē cui'ne tsie quē'iohua'i Maija'quē cuañe te'te pa'iyē peoji. Ti carajaima'tona quēco ma'ñepi conī pa'iyē peoji. ⁵¹ Jaje pa'iquēta'are mēsarute quēaye yēyē, pa'i asa ma'ñere. Si'aohua'irepa ju'iñe paja'cohua'i a'ē. Jaje pa'iquēta'are si'aohua'i tiñe ponēsicohua'i pa'ija'cohua'i a'ē. ⁵² Coa ma'ji toñeje pa'yerepa tējicore pare duruhuē jui maca asani ponēsicohua'i pa'ija'cohua'i a'ē. Duruhuē pisi maca ju'isicohua'i huēija'cohua'i a'ē, ti ju'iñe paja'cohua'ipi. Cui'ne mai huajēcohua'i cato tūohua'i ponēsicohua'i pa'ija'cohua'i a'ē. ⁵³ Iye mai pa'iyē carajaico sēte ti carajai ma'ñena suñañe pa'iji. Cui'ne ju'i capē pa'isicopi ti ju'i ma'ñena suñañe pa'iji. ⁵⁴ Iye mai pa'iyē carajaico pa'isicopi ti pani huesēyena suñasi maca cui'ne mai capēpi ju'iñere pa'isicopi ti ju'i ma'ñena suñasi maca, ja maca yureta'a ju'iñe pa'ise'ere, toyase'e cayeje tī'asipi, ñeje: “Sañope yo'oye peoyerepa ju'iñe nēo cuaño. ⁵⁵ ¿Jerore ju'iñe mē'ē tutu yēquēre huaiye pa'iquē'ni? ¿Jerore ju'iñe pa'iquē'ni, yēquēre a'si tota ñaca pa'isico?” ⁵⁶ Tayo yo'oye a'ē, maire a'si ne hueañeje pa'io, pa'iyē. Cui'ne Moisésre Diusu cuañese'epi tayo yo'oyere tutu isiji. ⁵⁷ Jaje pa'iquēta'are mai Ējaē Jesucristo do'ija'a Maija'quēpi ñese quēcoye isiji. Jaje pa'ina, de'oji cayē, ite.

⁵⁸ Jaje pa'iyē sēte Maija'quē do'ijē maña, si'anēpi jerepa mai Ējaē co'amañare necaijē'ē, nuñerepa pa'iyere. Jaje pa'ina, tsoe mēsarupi ta'ñe asayē, mai Ējaē ja're tsioni i co'amaña yo'oye cato coa yo'o ma'ñe a'ē cajē.

16

Sehuosicohua'ire Cōcai Curiquēre Quēaye

¹ Yē'ē Galilea pa'ire Cristore sehuosicohua'ire ye'yase'eje pa'ye yo'ojē'ē. Sehuosicohua'ire cōcai curiquēre tsi'socohua'i pani, ñeje yo'ojē'ē. ² Domingo mu'seña ñape curiquē tirona huajē'ē, pa'i ñape mēsarū nese'e sehuosicohua'ire cōcai ja'ñere cajē. Huajē'ē, iti ne'eselē ja'i maña yē'ē saisi maca tsi'so huēoni yo'oye paja'cohua'i. Mēsaruse'e du'ru tsi'sojē pa'ijē'ē. ³ Yē'ē jaro tī'asi maca mēsarū tsi'sosi curiquē cui'ne mēsarū jējo saocohua'ire quēa toya ja'o jējo saosi'i, Jerusalēna, sehuosicohua'ire co'amaña peocohua'ire cōcai ja'ñere. ⁴ Yē'ēreje satī'ñe pa'ire nēina, yē'ēpi saiquē pa'ito yē'ē ja're satī'ñe pa'iohua'i a'ē, curiquē sacohua'ijē.

Pablo Sasi'i Cuasaye

⁵ Yē'ē jaro sai maca saiye pa'iji, Macedonia yejaja'a. Ja jeteyo'je jaro Corinto yeja tī'aja'quē a'ē, mēsarū quē'ro. ⁶ Tī'ani mēsarū ja're ai tsoe maca pati'ñe pa'i a'ē, panita'a yeque jarona si'a oco tēcahuē pēaja'quē pa'ini. Ja maca yureta'a yequē hue'ña saija'quē a'ē. Saina, mēsarū cōcati'ñe pa'iohua'i a'ē, yē'ē sai ja'ñe. ⁷ Mēsarute coa sa

sai ñañese'e yëye pañë. Mësarü quë'rona tsoe maca pëani pa'iyere yëyë, mai Ëjaë jaje yëto. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yure cato Efeso daripëna pëaja'quë a'ë, Pentecostés mu'se tì'a macaja'a. ⁹ Efeso daripëna mai Ëjaë co'amaña necaiye jaiye pa'iji. Jaje pa'ina, jai pai sehuoja'cohua'i a'ë, yë'ë quëa do'ipi cuasayeje pa'ina, jai sa'ro hui'yocaisicoje pa'ioipi pa'iji, Ëjaë coca quëaja'a sa'ro. Jaje pa'iquëta'are jai pai yë'ë jaro saiye ësejë sañope yo'oyë.

¹⁰ Timoteopi tì'asiquë pa'ito de'oye yo'ojë'ë, mësarü ja're sihuaja'quëre cui'ne co'a ju'iñe paja'quëre. Jaëje mai Ëjaë co'amaña nequë api, yë'ë neñeje pa'ye. ¹¹ Ja do'ire ite mësarü acohua'i te'ijë co'aye ñama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa de'oye cöcaijë'ë, ai yo'oye peoye dani yë'ëre ñaja'quëre. Maija'quë do'ijë ja're utequë pasi'i, daina, ñasi'i caquë.

¹² Maija'quë do'iquëpi Apolospi mësarute sehuosicohua'i ja're cöni sani ñajaquë caquë ai seina, yure maca saiye pañë, capi. Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se sani ñasipi, saiye pa'ina.

Pëpa Tëjiye

¹³ Caise'eje pa'iohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Mësarü Maija'quëre necaiquëre pare asayena nuñerepa tseasicohua'ipi pa'ijë'ë. Ëmëohua'irepa do'i quë'iohua'i pa'ijë'ë, tutu quë'iohua'i. ¹⁴ Jaje pa'ina, si'aye mësarü neñe pa'ito paire oiyepi nejë'ë.

¹⁵ Mësarupi Maija'quë do'ijë tsoe asayë, Acaya yeja pa'icohua'i du'ru macarepa Maija'quë coca sehuosicohua'ipi Estéfanos tsëcapëpi jaohua'ipi Maija'quë do'ijëre cöcaijë pa'iyë, cajë. ¹⁶ Jaje pa'ina, mësarute cayë. Mësarupi jaohua'i cayere cui'ne si'aohua'i iye co'amaña cöcaijë necohua'i cayere sehuocajë pa'ijë'ë. ¹⁷ Sihuayë, Estéfanosre, Fortunatore cui'ne Acaicore mësarü peo do'ire de'hue daisicohua'ipi pa'ijë yë'ëre cöcatena. ¹⁸ Jaje pa'ina, jaohua'ipi dani yë'ëre joyo sihua ëaye quëa huasohuë. Jaje cui'ne mësaruteje sihua ëaye joyona quëa huasosicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ire mësarupi de'oye cuasajë sihuajë ñañe pa'iji.

¹⁹ Asia yeja paipi sehuosicohua'ipi mësarute pëpa saoyë, Aquila cui'ne i paco Priscila cöni. Cui'ne si'aohua'i jaohua'i huë'ena tsi'sisicohua'ije mësarure pëpa saoyë, mai Ëjaë do'ire cuasajë. ²⁰ Si'aohua'i sehuosicohua'i mësarute pëpa saoyë. De'oyere papi cuasajë sa'ñe su'cuajë sihuajë pëpajë'ë.

²¹ Yë'ë Pabloje yë'ë jëtëpi mësarute toyaquë pëpayë.

²² Yecohua'ipi mai Ëjaë Jesucristore oima'cohua'i pani nejo cuañosicohua'i pa'ijajë. ¡Mai Ëjaë Jesús daijë'ë!

²³ Ëjaë Jesucristopi mësarute jaiye coa isijaquë, i payere. ²⁴ Si'aohua'ire mësarute yë'ë oiye jëjo saoyë, Cristo Jesure oi do'ipi. Ca tējihuë. Jaje pa'ijaquë.

2 CORINTIOS

Pablo Toyase'e Cayaye Acore Corinto Paina

¹ Yë'ë Pablo Maija'quë yë do'ipi Jesucristo jëjo saokuë de'osiquë a'ë. Jaje cani cayë, ì jëjo daoquë a'ë caquë. Iye toya ja'hua toyayë, Maija'quë do'iquë Timoteo ja're cõni, Maija'quë tsecohua'ina Corinto daripë pa'icohua'ina cajë, cui'ne Maija'quë paina cajë toyayë, si'a Acaya yeja pa'icohua'ina. ² Dïusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi mësarute ì coa ìsiyere cui'ne co'a ju'ima'pë pa'iyere mësarute ìsijaquë.

Pablo Ai Yo'ose'e

³ De'oquëre pa'ni Dïusu mai Èjaë Jesucristo pëca ja'quëre cañu'u. Jaëpi mai teaye pa'iohua'ire ñaquë oi cocai ja'quërepa, cui'ne jaë api, mai ai yo'ojë oiyere ne yë'huaquë Dïusure. ⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi si'aye mai ai yo'ojë oiye ne yë'huaji, maipi ì maire ne yë'huayeje pa'ye yecohua'ire ne yë'huajajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, Cristo ai yo'ose'e maini ai pa'iji. Pa'ina, ì ja're cõni mai ai yo'oyë. Ja ai yo'oyeje pa'ye cui'ne Cristo do'ija'a jaiye payë, ne yë'hua cuañoñeje. ⁶ Jaje pa'ina, yëquëpi ai yo'oni, mësarupi ne yë'hua cuañoñere pajajë cui'ne huaso cuañoñere pajajë cajë yo'oyë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi yëquëre ne yë'huani, mësarujë ne yë'hua cuañoñe pajajë caquë yo'oji. Jaje pajë tutu hue'ejë yëquë ai yo'oyeje pa'ye ai yo'oye pa'itojë quëcojajë caquë. ⁷ Jaje pa'ina, nuñerepa mësarute cuasayë. Yëquë ai yo'oyeje pa'ye ai yo'ocohua'i cato cui'ne Maija'quë ìsiye ne yë'hua cuañoñeje yëquë ja're payë, cuasayë.

⁸ Maija'quë do'ijë, yëquë Asia yeja pa'i maca ai yo'ose'ere cui'nare cuasajajë cajë quëaye yëyë. Yëquë jaro pa'i maca jëayerepa neñañe pa'ina, quëco tutu mañaje carajani cui'ne ñeje huajëcohua'i maña etayeque cuasama'pë ai yo'ohuë. ⁹ Huani jëoja'cohua'ini nejose'ejë pa'iohua'ire nëji'i. Jaje pa'iquëta'are iye yo'ose'e cato ju'isicohua'ire huëoquëna, Maija'quëna quëcoyere ye'yaye paji'i. Co'ye yëquëja'a ne ti'acohua'i a'ë cuasaye pa ja'ñere ye'yaye paji'i. ¹⁰ Maija'quëpi yëquëre huasopi. Jaje huasosiquëpi ja yë'ta'api huasoja'quë api, juti'ñe pa'yere pajë. Jaje pa'ina, yëquë ina quëco pajë pa'iyë, ai yo'oye pa'itojë cocaija'quë api cajë. Mësaruru secacai do'ire jaje yo'oja'quë api. ¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quëre yëquëni cuasajë secacaijëna, cui'ne jai pai yëquëni cuasajë secacaisicohua'i pa'ito, jai pai mësaruru a'ë de'oji caja'cohua'i a'ë, Maija'quëre, ì yëquëre de'oye ñacai do'ire.

Corintona Saima' Do'ire

¹² Iye yeja paire cui'ne mësarute de'oyerepa si'si peoyepi pa'ijë cui'ne nuñere papi yo'ohuë, caye nëiji, yëquëre. Ja de'oye yo'ohuë cuasayepi yëquëre sihuaye pa'iji. Iye yëquë de'oye pa'iyë yëquë iye yeja ta'ñe asayepi pa'iyë pahüë. Coa Maija'quë oi ìsiye cocaiyepi jaje paë'ë. ¹³ Yëquë mësarute se toya saoye toyama'pë paë'ë, ti'ñe pa'ye. Coa ai jerepa ñajë asa ti'añe toyahuë. Jaje pa'ina, ñani mësarupi si'aye asa ti'aja'cohua'i a'ë, cuasayë. ¹⁴ Jaje pa'ina, mësaruru de'hue ari te'te maca asasicohua'ipi, mai Èjaë Jesucristo dai maca yëquëre sihuaja'cohua'i a'ë. Sihujëna, yëquëpi mësarute sihuaja'cohua'i a'ë.

¹⁵ Iyere cuasaquë du'ru macarepa mësarute sani ñasi'i cuasahuë. Jaje yo'oquë cayaye mësarute do'i ña huasosi'i cuasahuë. ¹⁶ Jaje pa'ina, cuasahuë, du'ru macarepa Macedoniana sai sa do'i ñaquë. Saisiquëpi cui'ne co'iquë tijupë ñasi'i cuasahuë. Ja maca yureta'a mësarupi yë'ë Judea sai'ja'a cocaijajë cuasahuë. ¹⁷ Jaje yë'ë yo'osi'i cuasani coa noni cuasa nëore? ¿Caye mësaruru yë'ëpi jaje yo'osi'i cuasa nëoni te'epi cayaye “pas'i'i cui'ne nesi'i” cuasaquë caji? ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë api, yëquë mësarute te'epi “nesi'i” cui'ne “pas'i'i” cuasajë caye pañe ñaquë. ¹⁹ Yëquë Silvano ja're Timoteo ja're cui'ne yë'ë mësarute quëaquë Cristo Jesús Maija'quë mamaquë cato ti te'epi cayayese'e “nesi'i” cui'ne “pas'i'i”

cama'quë api. Jaje pa'ina, Cristo Jesús cato nuñerepa yo'oquë api, i case'ere. ²⁰ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë nesi'i ca nëose'e ina tì'api. Jaje pa'ina, Maija'quëre sihuani cayë: “Jaje pa'ijaquë Cristo Jesús do'ija'a.” ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi jo'ya neni yëquëre cui'ne mësarute Cristo ja're jëayerepa tsioni pa'iye neji'i. ²² I tsecohua'ire pa'ë asajajë caquë Maija'quëpi i de'o joyore isipi, mai joñoana. Isiquëna, i joyopi pa do'ire asayë, si'aye Maija'quë isisi'i ca nëose'ere paja'cohua'i a'ë, mai.

²³ Jaje pa'iquëta'are Corintona tìjupë saiye pahuë, mësaru oima'cohua'ini caquë. Jare sani pa'ito mësaru yo'oyere sañope yo'oye nëiji. Maija'quë asaji, ja yo'oyere coequë. Ja do'ire saiye pahuë. ²⁴ Yëquë mësaru asase'ena nuñerepa cuasajë pa'icohua'ini, Mësaru itire pa'ë cajë asaye yëyere ta'ñeñu'u cajë yo'oye pañë. Yëquë cato yëyë, mësaru ja're co neñere mësarupi sihuajajë cajë.

2

¹ Mësarute oi ëaye neñere coequë tìjupë sani ña'ne pasi'i, cuasahuë. ² Yë'ëpi mësaru quë'rona sani mësarute oi ëaye nesiquë pa'ito ¿yë'ëre nepi sihua ëaye yo'o huasoja'cohua'i a'ni? ¡Jare yë'ë oi ëaye nesicohua'ipi yë'ëre sihua ëaye yo'ocaiye pa'ini! ³ Jaje pa'ina, jare jaje mësarute toyahuë, yë'ë sani tì'a maca yë'ë oi ëaye neñere jëoni de'huasicohua'i pa'ijajë caquë. Yë'ëpi jaro sani sihuaquëna, mësaruje sihuaja'cohua'i a'ë cuasahuë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are ja toya ja'hua toya maca cato ai cuasaquë co'a ju'i cui'ne otare paque oi toyahuë. Toyama'ë pa'ë, mësaruni oi ëaye nesi'i caquë. Coa ai jerepa yë'ë mësarute joyore papi oiyere iñosi'i caquë toyahuë.

Co'aye Yo'oquëre Oiye

⁵ Yë'ëre oi ëaye yo'osiquë pani yë'ëse'ere oi ëaye yo'oye papi cuasayë. Mësaruteje si'ahua'ire oi ëaye yo'opi cuasayë. Ai co'ayerepa yo'opi cayere coequë, oi ëaye yo'opi cayë. ⁶ Mësaru i co'aye yo'osi do'ire si'sese'e tsoe de'oji, ja ja'ye pa'ijaquë. ⁷ Jaje pa'ina, yure cato i tayose'ere sai de'huacani yëhuo huasoje'ë, yo'oquë tëto saiperepa ai oiyepi daima'quëni cajë. ⁸ Jaje pa'ina, mësarute se'ñë, cui'na'ëni ite ai oiyere iñojë'ë, de'oye yo'oyepi. ⁹ Ja'në mësarute toyahuë, iye yo'ose'e ayere caquë, mësarupi yë'ë ye'yayere si'aye sehuocaito ñasi'i caquë. ¹⁰ Jaje pa'ina, mësaru sai de'huacaiquëni yë'ëje sai de'huacaiyë. Tayose'e pa'ina, sai de'huacaiye, pa'ina, sai de'huacaisiquë pani, Cristo ña hue'ñana sai de'huacaiyë, mësaru do'ire. ¹¹ Jaje yo'ojëna, Satanáspi i yëye tì'a'ne pasipi, maire. Tsoe maipi asayë, i maire nesi'i caquë yo'oye.

Troasre Pablo Pa'i Ai Cuasase'e

¹² Cristo coca quëasi'i caquë Troas daripëna tì'asi maca jaiye Cristo co'amaña de'oye necati'ñe pa'ye tì'ahuë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yë'ë joyo sihuayepi peopi, Maija'quë do'iquë Titore tì'ama'ë pa'isi do'ipi. Jaje pa'ina, jaohua'ire saiye caquë pëpani Macedonia yejana sa'ë.

De'hue Quëco Saoye

¹⁴ Maija'quëpi maire si'anë Cristo Jesús ja're ñese quëco saoyena saji. Jaje pa'ina, maija'a i cocare pare iñoji, paire. ¹⁵ Mai cato Jesucristo ma'ña huëo sëñeje huëo së pa'iohua'i a'ë. Cristo Maija'quëna huëo së ma'ña isiyeje pa'ye. Jaje pa'ijë, si'a hue'ña huaso cuañocohua'ina cui'ne ne huesësicohua'ina iti sëñepi ju'aji. ¹⁶ Ne huesësicohua'ire cato, iti sëñe tsimare pa'ë. Pa'iquëta'are huaso cuañocohua'ire cato huëo sëñere papi pa'iye isiyere pa'ë. Jaje pa'ina, ¿nepi iye yo'oyere ne tì'aja'cohua'i a'ni? ¹⁷ Yëquë Cristo ja're tsioni pa'i do'ire i jëjo daosicohua'i sëte Maija'quë ña hue'ñana nuñerepa care pajë cayë. Yecohua'i jai pai Maija'quë coca quëa do'ipi curiquë neñu'u cajë yo'oyeje pa'ye yo'oye pañë, yëquë.

3

¹ ¿Ñeje cani mēsarupi asato coa yēquēja'a co'ye jerepa de'oye yo'ohuē, cuasajē cayē a'ni, panita'a yēquē ayere cajē toyacaisi ja'ore mēsaruna sani iñoñe pa'iquē? ¿Panita'a yēquēpi, mēsaruni yēquē ayere cajē, yecohua'i ñaja'core toyacaijē'ē cajē señe pa'iquē, yecohua'i yo'oyeje? ² Pani jaje yo'oye, mēsarū a'ē, yēquē toya cuañosi ja'huaje pa'iohua'i. Japi tsoe ti'api, yequē ja'hua caraye paji. Jaje pa'ina, mēsarū a'ē, yēquē joñoa toyasicohua'i. Jaje pa'ina, si'a pai mēsarū pa'iyē asajē ñañē, tiñarepa. ³ Jaje pa'ina, pai ñani tiña asayē, toyani jējo sao ja'huaje pa'iohua'i mēsarū pa'i do'ire. Yēquēpi i cocare quēajēna, Maija'quē huajēquēre papi i joyopi toyapi, mēsaruna quēna toñana tintapi toyama'ē paji'i, mēsarū joñoare pana toyapi, Cristo case'ere.

⁴ Jaje pa'ina, Cristoja'a iyere Maija'quēpi necaija'quē api asayē. ⁵ Jaje pa'ina, si'aye yēquē yo'o ti'añe Maija'quē isise'e a'ē. Ja do'ire yēquēpi yo'o ti'añe cayē peoji. ⁶ Jaje pa'ina, ipi yēquēre i huajē ca nēose'ere quēacaicohua'ire nepi. I huajē ca nēose'e cato joyo ayere pa'ē, coa toyasico maca pa'iyē pani. Cuañese'e toyase'e cato ju'iñena isiye pa'iji. Joyo aye cato pa'iyē a'ē.

⁷ Moiséspi cuañese'ere quēna toñana toyase'ere daquē ñaco ma'ñañerepa daji'i. Daina, Israel pai i tsia ña ti'añe pahué, ai ñaco ma'ña do'ire. Ja cuañeñe paire ju'iñena neñeta'a miañerepa de'oyerepa daji'i, miañe sa carajaiñeta'a. ⁸ Jaje pa'iyē sēte airepa de'oye a'ni, joyore pana neñere huajēye ca nēose'ere quēaye! ⁹ Ja'nē ca nēose'e cato de'oyere pa'ē. Ja yē'ta'a maire nejoñere isipi. Ja cuañese'e tayo yo'o do'ire. Jaje pa'iyē sēte airepa de'oye a'ni Maija'quē huajē ca nēose'e nuñerepa pa'icohua'ire neñe pa'i do'ire. ¹⁰ Ja'nē de'oyerepa ca nēose'epi yure ai de'oyere pana cōni ñato ja'nē de'oyerepa pa'ise'epi do'i peoye pōnēpi. ¹¹ Jaje pa'ina, miañe sa carajaiñeta'a de'oyerepa pa'ise'e sēte, jerepa de'oyere pa'ē, ti pani huesē ja'ñe cato.

¹² Jaje pa'ina, iye mai uteyere pajē ti ca'raye peoyerepa cayē, si'aohua'i asa hue'ñana. ¹³ Israel paipi miañe yayayere ñama'pē pa'ijajē caquē ēsequē Moisés capi i tsia pē'pēni yo'ose'eje pa'ye yo'oye pañē, yēquē cato. ¹⁴ Moisés tsia pēpēyeje paye Israel pai asa ti'añe pēpēsicohua'ipi pa'iyē. Jaje ca nēose'ere ñajēta'a asa ti'añe pa'cohua'i a'ē. Ja pēpēse'e cato nejoñe pa'iji, Cristoni ire papi cajē cuasa do'ire. ¹⁵ Ja yē'ta'a Israel paipi yure iye mu'seña Moisés cuañese'ere ñato iohua'i asayena pēpēsicohua'ipi pa'iyē, asa ti'ama'pē pa'icohua'ipi. ¹⁶ Jaje pa'iquēta'are paipi Cristona sehuoto ja pē'pēyepi peo hue'ña ne huesēji. ¹⁷ Jaje pa'ina, mai Ējaē cato joyo api. Jaje pa'ina, Ējaē joyo pa'i hue'ña cato ta'tēpo ti peo hue'ña'ē. ¹⁸ Jaje pa'ina, mai si'aohua'i mai tsia pē'pēse'e peocohua'i cato tsña de'huaje pa'iohua'i a'ē, Ējaē de'oyepi maina ju'aquēna, iñocohua'ipi. Jaje yo'ojē ije pa'iohua'irepa pōnjē saiyē, i de'oyere si'anēpi jerepa pa do'ire. Jaje pa'iohua'i pa'iyē, Ējaēpi, joyo sēte yo'o do'ipi.

4

¹ Jaje pa'ina, yo'o jujaye peoyerepa necaiyē, Maija'quēpi teaye yēquēre ñani oi iye co'amañare necaijē'ē caquē cuañe nēouna. ² Jaje pa'ina, yēquēpi si'aye yahuerēpa huajēya'ye co'are paji cahuē, tañe cayepi paire cosoñu'u cajē. Cui'ne Maija'quē cocare tañe pōnani yeque ye'yañu'u cajē yo'oye pañē. Jaje yo'oma'pē coa ai jerepa nuñere pase'e asani yo'ojē pa'iyē, Maija'quē ña hue'ña. Ja yo'oyere si'aohua'i nuñerepa yo'ocohua'i a'ē cuasajajē cajē. ³ Jaje pa'ina, huaso coca yēquē quēayepi yecohua'ire jēaye asa ēa ma'ñe pa'ini jare ne huesēsicohua'ini jaje pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, Iohua'i sehuoye coe do'ire iye yeja cuañe diusupi iohua'i asayena ne pore huesopi Maija'quē pa'iyē aye iñoquē de'oquērepa Cristo de'o coca miañere ña ti'ama'pē pa'ijajē caquē. ⁵ Jaje pa'ina, yēquē ayere quēama'pē pa'iyē. Coa ai jerepa Cristo Jesús ayere quēayē, mai Ējaēre pa'ē cuasajajē caquē. Yēquē cato mēsarute necaicohua'i a'ē, Jesure oi do'ire. ⁶ Jaje pa'ina, iye yeja miañe nequēpi mai joñoana Maija'quēpi miañe necaji'i, yecohua'ire iñojajē caquē.

Maija'quë jaje necaji'i, maipi Jesucristo ayere ye'yejë ire cui'ne i de'oyere pare asajajë caquë.

Necaiquëre Pare Asajë Pa'ie.

⁷ Ja asayere jai do'i a'ë. Jare maina payë, soto cua'conoa ayayeje pa'ye. Maija'quëpi maina tutu peocohua'ire isipi, ja asaye. Maija'quë tutu a'ë asajajë caquë. Pani, pai tutu. ⁸ Ja tuture pajë, jaiye ai yo'oye pa'itoje de'hue yo'o jujama'pë pa'iyë. Ja tuture pajë jaiye co'a ju'iñe pajëta'a me neja'cohua'i a'ni cuasayere peoyë. ⁹ De'oye pa'ie peoye josa yo'oyë, maire. Jaje yo'otoje jeococohua'i pa'ie pañë. Ne tañë, maire. Jaje pa'iquëta'are ne huesoye pañë. ¹⁰ Jesús ai yo'osiquëni ite huajo yëjë yo'ose'ejë pa'yepi si'anë maire huajo yëcohua'ipi pa'ijëna, ai yo'ojë pa'iyë, Jesús pa'iyere iñoñu'u cajë mai pa'ieja'a. ¹¹ Jaje pa'ina, mai huajëcohua'i pa'icohua'ipi si'anëpi ju'iñena isicohua'ipi pa'iyë, Jesús do'ire, mai ju'i capëa hue'eyeja'a i pa'iyere iñoñu'u cajë jaje pa'iyë. ¹² Pa'ijë Maija'quë cocare quëa do'ire ju'iñepi ja'ye pa'iji, yëquë. Jaje pa'ijëta'a cui'ne mësarupi pa'yepi ti pa'iyena ti'ahuë.

¹³ Maija'quë toya pëpëpi caji ñeje yequë hue'ña: "Pa'ire paji cuasaquë ja do'ire quëahuë". Jaje pa'ye cui'ne yëquëje pa'ire paji asajë quëayë. ¹⁴ Jaje pa'ina, asayë, Maija'quëpi ju'isiquëre Cristore huajëquëre huëopi. Cui'ne yëquëreje ju'isicohua'ini huëoja'quë api, Jesús ja're. Huëoquë cui'ne mësaruteje huëoni yëquë ja're coní te'e i quë'rona saja'quë api, asayë. ¹⁵ Jaje pa'ina, si'aye iye yo'oye pa'iji, mësaru de'oye pa'iyere caquë. Jaje pa'ina, Maija'quë jaiye de'oye pa'ie jerepa paire isiyeje pa'yerepa cui'ne ite de'oyerepa yo'o u'ni cajë pëpacohua'ije jai pai pa'ijajë caquë jaje yo'opi.

¹⁶ Jaje pa'ina, yëquë coa yo'o jujahuë cuasaye pañë. Iño emëje'e capë cato aiohua'i de'onije jeto sa'nahuë cato mu'seña ñape huajëcohua'i de'ojë pa'iyë. ¹⁷ Jaje pa'ina, iye yeja yëquë ai yo'oye cato coa da saiye a'ë. Jaje pa'ina, ja ai yo'oyepi ti pani huesëye ai jerepa de'oyere pa ja'ñere necaji. ¹⁸ Jaje pa'ina, yëquë cato cuasama'pë pa'iyë, ñaco ca ña ti'añere. Coa ai jerepa yëquë cato cuasayë, ña ti'a ma'ñere. Si'aye ña'ne cato coa carajaiñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a ña ti'a ma'ñe cato ti pani huesëye a'ë.

5

¹ Mai cato huë'ejë pa'iohua'i a'ë. Ca'ni huë'ejë pa'iohua'i a'ë. Coa esa tëto saicohua'i a'ë. Jaje pa'ioipi iye huë'e ne huesëto, Maija'quëpi ti pani huesë huë'erepa ne de'huasiconi payë, jeto ma'tëmo, pai jëñapi nema'a huë'ere. ² Jaje pa'ina, ma'tëmo huë'ere pa'i ëa ju'iñë, ja yë'ta'a iye yeja huë'ere pa'ijë. ³ Jaje pa'ina, ja huë'epi maire caña suña tocaiyeje pa'ye suñaja'coa, capë pejë peoñoaje pa'ye paja'cohua'ire. ⁴ Jaje pa'ina, yure cato iye capë carajai huë'ere payë. Pa'ijëta'a ma'tëmo huë'ere ti pa'i capëre pa'i ëa ju'iñe. Coa iye yeja ca'nipi huë'e nesico ne huesëyere caye pañë. Coa ai jerepa ti ne huesëma' huë'ere pajajë cajë cayë, iye ju'ija capëre ti pa'iyena ne huesëjaquë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, iye pa ja'ñe cato Maija'quëpi ne de'huacaji'i. Cui'ne jare ipi i de'o jayo maina isipi, yequë mu'se isi ja'ñe iñoñe.

⁶ Jaje pa'ina, itire cuasajë ca'raye pañë, yëquë. Jaje pa'iquëta'are asayë cui'ne, iye capëre ja yë'ta'a pa'ie cato so'ore pa'iyë, mai Ejaëre. ⁷ Jaje pa'ina, yure ite ña'ne pañë. Jaje pajëta'a pa'ire paji cuasayeja'a asajë pa'iyë. ⁸ Jaje pa'i do'ire itire cuasajë ca'raye pañë. Jaje pa'ina, coa ai jerepa iye capë pa'iyere jeoni etani sani Ejaë quë'rona i ja're pa'ie yëyë. ⁹ Jaje pa'ina, si'anë Ejaë yëyese'e yo'oyere yëyë, iye capë pa'iyere jeonije, panita'a ini ja yë'ta'a tuinije iye yejare pa'ijë. ¹⁰ Jaje pa'ina, iye yeja ja yë'ta'a pa'i maca de'oye panita'a co'aye yo'ose'ejë pa'ye pai ñape isi cuañoñere cajë, si'ahua'i Cristo pai ñape iye yeja capëpi yo'ose'e ne de'hua hue'ñana saiye pa'iji.

De'oye Pa'i Coca

11 Jaje pa'ina, Ëjaëre pare ai ca'raye asayë, yëquë. Jaje asa do'ire pa'ire yëhuoyë, sehuoajajë cajë. Si'aye yëquë pa'iyë Maija'quë ñaji. Jaje cui'ne mësarujë yëquë pa'iyë asa tì'ajajë cajë uteyë. 12 Jaje cani cama'pë pa'iyë, tìjupë yëquëja'a co'ye jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë. Coa ai jerepa yëquë cato isiyë, mësarute sa'roje pa'iore mësarupi yëquëre de'ocohua'ire pare pajë sihuajajë cajë. Sihuacohua'ipi yecohua'ire joyorepa pa'iyepi yo'oma'pë coe ëmëje'ese'e yo'oyere sihuacohua'ire sañope cajajë cajë cayë. 13 Jaje pa'ina, yëquëpi cuepeohua'ijë pa'iohua'i ña cuañoñi Maija'quëni necai do'ire jaje ña cuañoñë. Jaje pa'iquëta'are cuepeohua'i ña cuañoñë pa'ni mësaruni necaijë pa'iyë. 14 Jaje pa'ina, te'i Cristopi si'aohua'i do'ina jucacaji'i asasi macapi Cristo oiyepi yëquë pa'iyë cuañequëna, pa'iyë. Jaje pa'iyë sëte si'aohua'i i ja're conì ju'isicohua'ipi pa'iyë. 15 Jaje pa'ina, Cristopi si'aohua'ire caquë jucacaji'i, coa ai jerepa huajëcohua'ipi ini pacacaijajë caquë, pa'ni iohua'ija'a co'ye cuasaye. Jare cuasaquë juni huëji'i. 16 Jaje pa'ina, yëquë iye yeja pa' yecohua'ire cuasajë ñañoje pa'ye cuasajë ñaño pañë. Jaje pa'ina, ja'nëre iye yeja pa' cuasajë Cristore ñañoje pa'ye cuasajë ñasicohua'ita'a yure cato jaje cuasajë ñaño pañë, ite. 17 Jaje pa'ina, Cristona tsioni pa'iquë cato huajë pa' api. Jaje pa'ina, ai co'amaña cato tsoe nejose'e a'ë, yure pa'iyë cato huajëye a'ë.

18 Jaje pa'ina, si'aye iye Maija'quë yo'oye a'ë. Jaje pa'ina, Cristo do'ija'a maire i cajeohua'ire nepi. Neni maire cuañe nëopi, yecohua'ini i ja're cajeohua'i de'oyere quëacaijë'ë caquë. 19 Jesucristoja'a iye yeja pa'icohua'ire yë'ë cajeohua'i de'ojajë caquë Maija'quëpi nepi, iohua'i co'aye yo'o do'ire tsoe sai tosiquëpi. Jaje yo'osiquëpi Maija'quë cajeohua'ire ne cocare isipi, maire, yecohua'ire quëajajë caquë. 20 Jaje pa'ina, yëquë Cristo jëjo daocohua'i a'ë. Ja cato Maija'quëpi yëquëja'a conì mësarute señoje pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, mësarute seño, Cristo mamipi Maija'quë ja're cajeohua'i de'oë'ë cajë. 21 Cristo ti co'aye yo'oma'quë pajì'i. Jaje pa'iquëta'are Diusupi co'ayere yo'oyeje pa'yerepa Cristore yo'opi, mai do'ire. Jaje yo'opi, Cristo do'ija'a jai do'i mai ite sañope pase'ere peo hue'ña nejocasi'i caquë.

6

1 Jaje pa'ina, yure maipi Maija'quë co'amaña co necaicohua'ipi pa'iyë. Pa'ijë mësarute seño. Maija'quë oiyë mësarute coa isise'ere coa asani pa'ima'pë nejë pa'ijë'ë cajë cayë.

2 Jaje pa'ina, ipi caji, toyase'ena:

Ai de'o maca pa'iji. Jaje pa'ina, asahuë, më'ë caye.

Huaso mu'se pa'i maca më'ëre coçaë'ë.

Jaje pa'ina, yure a'ë, huaso cuaño'ñe pa'i sa'ro cui'ne i huaso mu'se a'ë.

3 Yecohua'ipi yëquë co'amaña yo'oyere co'aye cacaima'cohua'ini cajë yecohua'ire co'aye yo'o iñoñe peoyerepa de'oyepi iñojë yo'ojë pa'iyë. 4 Jaje pa'ina, si'aye ai yo'oye pa'ina, quëcojë yo'oyepi yëquë Maija'quëre necaicohua'i pa'iyë iñoñë. Co'amaña caraquëna, cui'ne jai caquipëje pa'ye ai yo'oye pa'ina, quëcojë tëto saiye iñoñepi cui'ne, 5 si'sejëna, co hue'ñana cojëna, jai pa' sañope cuijë yo'ojë cajëna, jëa co'amaña neñe, si'a ñami ñajë ñataye, cui'ne ao ëaye tëto saiye quëcoyepi iñoñë. 6 Cui'ne yëquë de'oye nuñerepa pa'iyepi, yëquë nuñerepa coca ta'ñe asayepi, yëquë quëcoyepi, yëquë de'oye yo'oyepi, yëquë ja're Maija'quë joyo pa'i do'ipi, yëquë pa'ire oire pajë yo'o do'ipi, 7 yëquë nuñerepa cocare quëa do'ipi, yëquë ja're Maija'quë tutu pa'i do'ipi iñoñe. Jaje pa'ina, nuñerepa yo'o uihua ja'ñepi ñese nehuë, cui'ne jare itipi sañope yo'oyeje jëahuë. 8 Jaje pa'iquëta'a yecohua'ipi yëquëre sihuasicohua'ipi, yëquëre ñaño coesicohua'ipi yecohua'ipi yëquëre de'o pa' a'ë casicohua'ipi, yëquëre co'acohua'i a'ë casicohua'ipi yo'ojë. Jaje pa'iquëta'are yëquë cato nuñerepa pa'icohua'ipi, cui'ne nuñerepa cacohua'i a'ë, yecohua'ipi cosocohua'i a'ë catoje. 9 Yecohua'ipi yëquëre ñama'cohua'ire yo'oyeje pa'ye yo'oyë, noni ñacohua'ita'are. Yecohua'ipi yëquëre ju'ijacohua'i a'ë cacohua'i a'ë. Cajëta'a huajëcohua'ipi pa'iyë. Si'seyë, yëquëre. Jaje pa'iquëta'are huani jëoñere pañë. 10 Oiyere

pajë pa'iyë. Jajë pa'iquëta'are si'anëpi sihuajë pa'iyë. Ti peocohua'ijë pa'iohua'i ña cuañoñë. Jajë pa'iquëta'are jai pa'ire jaiye co'amaña paye necaë'ë. Co'amaña peocohua'i ña cuañoñë. Jajë pa'iquëta'are si'aye payë.

¹¹ Maija'quë do'ijë Corinto pa'icohua'i mësarute yëquë nuñerepa cahuë, ti yëquë joñoa cuasaye yahuema'pë. ¹² Jajë pa'ina, yëquë mësarute yahuese'e ti peoyë. Jajë pa'iquëta'are mësaru a'ë, yëquëre yahuese'e pacohua'i. ¹³ Jajë pa'ina, mësarute mamajëre pëca ja'quë señeje pa'ye señë, mësaru cuasayepi yë'ëre nuñerepa cajë'ë caquë, yë'ë mësarute yo'oyeje pa'ye.

Mai Cato Maija'quë Huë'e A'ë

¹⁴ Tsioma'pë pa'ijë'ë, sehuoma'a pa'ire. Jajë pa'ina, ñajë'ë, nuñerepa yo'oye ti tsioye peoji, nuñe yo'o ma'ñe ja're cõni. Cui'ne miañeje ti tsioye peoji, neañena cõni. ¹⁵ Cristopi huati ja're te'e yo'oye paji. Sehuosiquëpi sehuoma'quë yo'oyeje cui'ne te'e yo'oye paji. ¹⁶ Jajë cui'ne Maija'quëre se huë'e tjo pa'ina, cui'ne tjo pa'iji, coa de'huasi diisure se huë'eje, te'e cui'ne yo'oyeje peoji. Jajë pa'ina, Maija'quë huajëquërepa huë'e a'ë, mai. Jajë pa'ina, ipi capi, ñeje:

Iohua'i ja're cõni pa'i, iohua'i ja're cusi'i. Yë'ëpi iohua'i Diosu pa'ijaquë a'ë. Cui'ne iohua'ipi yë'ë pa'irepa pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁷ Jajë pa'ina, mai Ëjaëpi caji:

Jaohua'i jopo pa'icohua'ipi etani,
jaohua'ire tsioma'pë,
cui'ne si'sijë pu'pema'pë pa'ijë'ë.

Jajë pa'ijëna, yë'ëpi mësarute sihuaquë imasi'i.

¹⁸ Imani mësaru ja'quë pasi'i. Pa'ina, mësarupi ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i yë'ë mamajë pa'ija'cohua'i a'ë.

Jajë caji, Ëjaërepa si'aye tutu paquëre papi.

7

¹ Jajë pa'ina, Maija'quë do'ijë maña iye a'ë, maire ca nëose'e mai paye. Jajë pa'ina, de'ocohua'irepa pañu'u, si'aye capë, cui'ne joyo si'si neñere yo'oma'pë. Ja pa'iyere cajë Maija'quëni ca'rajë si'aye mai pa'iyë ina isi saoni pañu'u.

Corinto Paj Ponëñe

² De'oji. Jajë pa'ito yëquëre sihuajë tsiojë'ë! Te'ireje yëquë co'a de'huama'cohua'i a'ë. Te'ireje yëquë care payeje cajë cosoma'cohua'i a'ë. ³ Jajë cani, mësaruni nuñe yo'oma'cohua'i a'ë caquë cama'ë pa'iyë. Jajë pa'ina, tsoe mësarute cahuë. Mësarute yëquë joñoare papi oijë pa'iyë, yëquë huajëcohua'ipi pa'ijëna, cui'ne ju'itoje. ⁴ Jajë pa'ina, yë'ë mësaru de'oyerepa sehujajë cuasaquë si'aye yë'ë cuasayere caye payë. Cui'ne mësaru do'ire ai sihuayeje payë. Jajë pa'ina, si'aye ai yo'o jopopi ai sihua joyo payë, mësaru do'ipi.

⁵ Yëquë Macedonia tji'asi macapi ti huajëma'pë paë'ë, a'ri mañaje. Si'a hue'ña ai yo'oyese'e tji'ahuë, yëquë quëno macapi sañope yo'oyese'e paji'i. Jajë yo'oye pa'ina, yëquë joñoapi quëquë huesësicohua'i paë'ë. ⁶ Jajë pa'iquëta'are Maija'quë co'a ju'icohua'ire yëhuo huasoquëpi yëquëreje cui'ne yo'oquëna, sihua ëaye nepi, Tito daiyepi. ⁷ Jajë pa'ina, i daisi mañase'e sihua ëaye neñe papi, mësaru sihua ëaye ite yo'ose'e quëaquë, cui'ne mësaru yëquëre ña ëa ju'iñeje quëaquë, cui'ne mësaru oijë pa'iyë se quëaquë, cui'ne yë'ëre ai cuasajë co'a ju'iñe quëaquë yo'opi. Jajë quëaquëna, si'aye iyepi yë'ëre ai sihua ëaye nëji'i.

⁸ Yë'ë toyasicipi mësarute ne oesico pa'itoje, itire cuasaquë oima'ë pa'iyë. Ja'në cato oë'ë, yë'ë toyasicipi mësarute a'ri tëcahuë ne oecona, ñaquë. Jajë oisiquëje yure cato sihuayë. ⁹ Sihuama'ë pa'iyë, mësarute ne oesi do'ire, yë'ë cato sihuayë, ja oiypipi mësaru yo'oye jëoni Maija'quëna ponëñe necaisi do'ire. Jajë pa'ina, Maija'quëpi sihuaquë ñapi, mësaru oijë quëcojë yo'oye. Jajë pa'ina, yëquë toyase'epi mësarute co'aye nema'pë paë'ë.

¹⁰ Jaje pa'ina, joyo oiye cato tiñe pa'iyē pōnēñena cui'ne huasosicohua'i pa'iyena saye a'ē. Jaje pa'iquēta'are iye yeja pa'i yo'ojē oiye cato, ju'iñena saye a'ē. ¹¹ Jaje pa'ina, ñajē'ē, yure Maija'quē yēyeje pa'ye yo'ojē oise'epi etase'ere. Iye a'ē, iti etase'e: Esa co'ayere ne de'hua ēaye nēiñe, mēsaru aquē co'ayere yo'osi do'ire huajēya'ye nēiñe, co'aye sañope cama'cohua'ita'are huajēya'ye nēiñe, co'ayere yo'osiquēpi pōnējaquē cajē ai yo'oye nēiñe, co'aye yo'oquēre si'seye pa'iji cuasaye nēiñe, mēsarupi, si'ayere de'oyerepa yo'ohuē, nuñerepa yo'ocohua'ipi. ¹² Jaje pa'ina, yē'ē ja toya ja'hua toya maca iti co'aye yo'oquēni pañita'a iti co'aye yo'o cuañoquēni caquē toyaye pañuē. Coa ai jerepa yē'ē cato mēsaru yēquēre co'a ju'ijē pa'iyepi, Maija'quē ña hue'ñana ñañe pa'ijajē caquē toyahuē. ¹³ Ja cato yēquēre ne yē'huaye pa'iji.

Jaje pa'iquēta'are iye asa yē'huase'e jerepa ña huajēhuē, mēsaru de'oye pa'ijē pa'icohua'ire ña do'ire Tito sihuaquē pa'iyere. ¹⁴ Jaje pa'ina, mēsaru ai de'ocohua'i a'ē caquē Titore tsoe quēahuē. Titopi yē'ē mēsaru ayere quēase'e nuñere pa'ē caquē asa ti'api, mēsaru de'oye pa'ijē pa'iyere ñaquē. Asa ti'acquēna, co'a ju'iñe peoyē, mēsaru ayere cato yo'oma' do'ire. Si'aye mēsarute yēquē quēase'e cato nuñerepa quēase'e a'ē, cui'neje Titopi nuñere pa'ē caquē asa ti'api, yēquē quēase'e. ¹⁵ Jaje pa'ina, yureta'a ije mēsarute ai jerepa yēji, si'aohua'i mēsaru ite de'oye dahuēre ñajē pēpani pajē, i caye si'aye de'oye sehuojē yo'ocaise'ere cuasaquē. ¹⁶ Jaje pa'ina, yē'ē mēsarute ai sihuayē, de'oyerepa yo'ojacohua'i a'ē caquē!

De'oyerepa Isiye

8

¹ De'oji. Yure Maija'quē do'ijē, mēsarute quēaye yēyē, Maija'quē oi coa isise'epi Macedonia pa'icohua'i sehuosicohua'i yo'o iñoñere. ² Jaohua'i teaye co'amaña peocohua'ita'a ēseye peoyerepa sihuajē isihuē, yecohua'ire co'ai ja'ñere. Jaiye co'amaña pacohua'i isiyeje pa'yerepa isihuē. Cui'ne jaiye neñañe pa'ina, tēto sainije sihuacohua'i pa'iyē. ³ Cui'ne yē'ēpi ñahuē, iohua'i de'oyerepa cuasajē ēseye peoyere papi iohua'i payere cui'ne iohua'i paye jerepa isijēna. ⁴ Jaje yo'ojē yēquēje Maija'quē paire co'aiye yēyē, ēsema'pē cajē ai sei'ē, yēquēre. ⁵ Sesicohua'ipi coa curiquēse'e isiye pajē coa ai jerepa yo'ohuē. Yo'ojē du'ru macarepa Ējaēna iohua'i pa'iyere isihuē. Ja jeteyo'je isihuē, yēquēna, Maija'quē yēyeje. ⁶ Jaje pa'ina, Titore i ja'nē yo'o huēose'ere yo'oquē mēsaru quē'roje iye de'oye cuasajē co'ai curi isiye tsi'so saojaquē cajē sei'ē. ⁷ Mēsaru si'aye de'oyerepa pa'icohua'ipi pa'iyē: Pa'ire paji cuasacohua'ipi, tañe coca cacohua'ipi, tañe asacohua'ipi, de'oye yecohua'ire necaicohua'ipi, cui'ne yēquēre ai oicohua'ipi. Jaje pa'icohua'ipi iyereje cuasajē yecohua'ire tēto saiscicohua'ipi yo'ojē pa'ijē'ē, peocohua'ire co'ai isiye.

⁸ Mēsarute tsepoje pa'iore isiye, mēsarupi yecohua'i de'oye yo'oyere ñani mēsaruje, mēsaru nuñerepa paire oicohua'i pa'iyere iñojajē cajē. Jaje pa'ina, mēsarute cuañema'pē pa'iyē. ⁹ Jaje pa'ina, mēsaru cato tsoe asayē, mai Ējaē Jesucristo maire de'oye coa isisi'i caquē, jaiye co'amaña paquēpi, co'amaña peoquē de'ose'e, mēsaru do'ire. Mēsarupi i co'amaña peoquē de'osi do'ipi, jaiye pacohua'i pa'ijajē caquē yo'opi.

¹⁰ Mēsaru de'oye pa'iyere caquē, iye yo'oye aye mēsarute cahuē, yē'ē cuasaye mēsarupi ja'nē tēto saisi ometēcahuē ai sihuajē de'oye yo'o huēohuē, iye isiye ayere. ¹¹ Jaje yo'osicohua'i sēte yureje sao macaja'a, jare ocue pa'i maca cuasajē, sihuajē isijē yo'ojē'ē, mēsaru paye ja'ye. ¹² Jaje pa'ina, paipi Maija'quēre isiye yere paquē i paye ja'ye isito, Maija'quē sihuaquē ñacaiquē api. Maija'quē co'amaña peoquēni ñaquēta'a, isijē'ē caquē sema'quē api.

¹³ Cama'ē pa'iyē, yecohua'ire co'ai do'ire, mēsarupi co'amaña carajani, ai yo'ojajē caquē. ¹⁴ Yē'ē cato cayē, si'aohua'i si'a yē'quē maca co'amaña payere caquē. Jaje pa'ina, yure mēsarupi co'aiye pa'iji, iohua'ire peoyere. Cocatena, cui'ne yequē mu'se iohua'ipi

mësarü peoyere cöcayie pa'iji, mësarute. Jaje yo'ojë si'a yë'quë maca paja'cohua'i a'ë. ¹⁵ Pajëna, toyase'e cayeje: "Jaiye si'sosiquëre nëañeje papi, cui'ne a'ri maña tsi'sosiquëreje caraye papi."

Tito Cui'ne Ite Cöcöhua'i

¹⁶ De'oji, cayë, Maija'quëre, Tito joyona yë'ë mësarute ai cuasaquë pa'iyeje pa'ye ai cuasaye necaisiquëre. ¹⁷ Jaje pa'ina, Titopi, yë'ë mësarute sani ñajë'ë caquë se'ne, de'oyerepa sehuocaji'i. Ipi mësarute ai cuasaquë ña ëa ju'i pa'iye sëte. Jaje pa'ina, yure i yëyese'epi mësarute ñasi'i caquë saiji.

¹⁸ Si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'icohua'i quë'rona, huaso coca de'oyerepa necai do'ire de'oquëre pare yëhuoquëni, Maija'quë do'iquëre te'ire, Tito ja're coní jëjo saoyë, mësarü quë'rona. ¹⁹ Coa ai jerepa si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'icohua'ipi ite sahuareña, yëquë ja're cu'i yëquë yo'oye cöcayia'quëni. Jaje pa'ina, yëquë mai Ejaëre de'oye necañu'u cajë coa isi co'amaña tsi'sojë yo'oyere cui'ne yëquë cöcañu'u cuasaye iñoñu'u cajë yo'oyere, cöcayia'quë api. ²⁰ Jaje yo'ojëna, iye yëquë jaiye co'amaña tsi'soyere, de'oyerepa huahuesi'i cajë yo'oyë, yecohua'ipi co'aye cama'pë pa'ijajë cajë. Jaje yo'oyë. ²¹ Jaje pa'ina, yëquë cato de'oyere pase'e yo'oye yëyë, mai Ejaë ña hue'ña, cui'ne pai ña hue'ñaje.

²² Cui'ne jaohua'i ja're coní te'e jëjo saoyë, yequëreje Maija'quë do'iquëre. Jaë cato jaiye de'oye yo'oquë yëquëre i yo'oyepi, i nuñerepa pa'iye iñoquëpi, cui'ne yureje mësarute, nuñerepa pa'icohua'i a'ë cuasaquë api. Jaje pa'ini jëjo saoyë. ²³ Jaje pa'ina, yecohua'ipi iquei'ni cajë Titore secohua'i pa'ito quëajë'ë. Jaë cato Pablöre tsi'oquë api, cui'ne i ja're co'amaña nequë api, mësarute cöcasi'i caquë, cajë'ë. Cui'ne Maija'quë do'ijë i ja're coní saisicohua'ini secohua'i pa'ito cajë'ë. Jaohua'i cato sehuosicohua'i tsi'sini cuasani jëjo daosicohua'i a'ë. Cristöre de'oye necaicohua'i a'ë cajë'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, si'a hue'ña sehuosicohua'i ñañere cajë, mësarü johua'ire nuñerepa oiyere oni iñojë'ë. Jaje pa'ina, yëquë mësarü ayere case'eje pa'ye sihuayë, mësarupi jaje yo'ore paja'cohua'i a'ë cuasajë.

Maija'quë Do'ijëre Tsisocaise'e

9

¹ Mësarü cöcañu'u cuasayere asa do'ire, Maija'quë do'ijëre pa'icohua'ire tsi'soni isi ja'ñeta'a mësarute toyaye pañë. ² Si'anë sihuaquë cayë, Macedonia acohua'ire, mësarü Acaya pa'icohua'i, ja'në ometëcahuë cöcañu'u cajë cui'ñasicohua'ipi pa'ise'ere pa'ijëna, mësarü de'oye cuasayere ñani, jai pai Macedonia acohua'ipi mësarü esa ne ëa ju'ijë yo'oyere ñani de'oye yo'oñu'u cajë yo'ose'ere cayë. ³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijëre jëjo saoyë, iye yo'oye aye, yë'ë mësarute de'oye yo'ocohua'i a'ë case'epi coa case'e pa'ima'quëni caquë. Jaje caní cayë, mësarupi yë'ë cuasaquë case'eje pa'yerepa coa isiye ne de'huasicohua'ipi pa'ijajë caquë cayë. ⁴ Mësarupi ne de'huama'cohua'ipi pa'ijëna, yë'ë ja're yeque Macedonia acohua'ipi coní sani ñama'cohua'ini caquë cayë. Mësarupi tsi'soyere nema'cohua'ipi pa'ito yëquëre ai huajëya'ye pasipi, mësarute nuñerepa neñë cuasajë sihuajë casi do'ipi, cui'ne mësaruteje jerepa huajëya'ye nësipi. ⁵ Jaje pa'ina, mësarute du'ru sani do'i ñaja'cohua'ire, Maija'quë do'ijëre jëjo saoyë, jaohua'ipi mësarü coa isiñu'u ca nëose'e cöcayë tsi'so saojajë caquë. Jaje yo'orena, mësarü coa isiyepi ëseye peoyere papi de'oyerepa cuasajë yo'oyere iñoñe pasipi.

⁶ Iyere cui'ne cuasajë'ë: A'ri maña tasiquëpi jare a'ri maña tëaye pa'iji, cui'ne jare jaiye tasiquëpi jare jaiye tëaye pa'iji. ⁷ Jaje pa'ina, pai ñape isiye pa'iji, joyo cuasase'e ja'ye, isima'pë pa'ijë'ë co'aye nëi joyopi, panita'a yecohua'ipi cuañejëna. Jaje pa'ina, Maija'quë cato oi ñacaiquë api, sihuaquë isiquëni. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi mësarute si'a mu'seña coa si'a co'amaña jaiye isija'quë api. Mësarupi si'aye mësarute caraye pajë nëaquëna, si'aye de'oye yo'o co'amañare cöcayia'cohua'i a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Co'amaña peocohua'ire ëseye peoyerepa isisiquëre cato,

I nuñe yo'ose'e ti pani huesëji.

¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë mai ta ja'ñe, cui'ne ai ja'ñe isiquëpi si'aye mësaru ta ja'ñe, cui'ne mëa ja'ñe necaija'quë api. Necaina, mësaru ësema'pë isiyepi jaiye nuñerepa yo'oyere tëaye pasipi. ¹¹ Jaje yo'ojëna, Maija'quë mësarute jaiye co'amaña isija'quë api, peocohua'ire cocaijajë caquë. Ja tsi'soni jëjo saoyere jai pai Maija'quë do'ijëpi de'oji cajë Maija'quëre pëpajacohua'i a'ë. ¹² Jaje pa'ina, iye yëquë Maija'quë do'ijëre cocai ja'ñe sacaini coa iohua'ire carayese'e cocai ja'ñere saye pañë, coa iohua'ipi ai jerepa Maija'quëre ai de'oji cajë pëpa ja'ñere sayë. ¹³ Jaje pa'ina, iye mësaru cocaiyepi mësaru Cristo coca de'oye sehuocaiye iñoquëna, ñajë iohua'ipi Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaja'cohua'i a'ë. Sihuajë iohua'ijë Maija'quëre de'oye yo'oja'cohua'i a'ë, mësarupi iohua'ire cui'ne si'aohua'ire yecohua'irejë ëseye peoyerepa cocaiyere ñajë. ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi i oiyere mësarute iñosi do'ire cuasajë ai yëjë Maija'quëre mësarute secacaija'cohua'i a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëre ai de'oji cayë, iye ai de'oyerepa i isise'ere!

10

Pablo Cristo Jëjo Daoquë Sëte I Tutu Payere Case'e

¹ Yë'ë Pablopi mësarute Cristo a'jiñe yo'oyepi cui'ne i oiyepi cuasaquë, mësarute señë. Yë'ëre cayë, mësaru ja're pa'ini tutu caye caraquëta'a cayë. Jaje pa'iquëta'a so'ore pa'i toyase'ëja'a irepa cayeje tutu cayë. ² Jaje ca do'ire mësarute quëayë, yë'ë mësarute ñasi'i caquë sai maca ja yë'ta'api de'oye pa'iyë pajë, mësaru acohua'ipi pai yëyepi yo'oji cacohua'ire cato tuturepa caja'quë a'ë. ³ Jaje pa'ire paji yëquë cato pai a'ë. Jaje pa'iquëta'are iye yeja pai sañope yo'oyeje pa'yepi yo'oye pañë. ⁴ Mai uihua co'amaña cato, Maija'quë tutu quë'i uihua co'amaña'ë. Si'aye co'a tutu quëco pa pa'i huë'ñare nejo co'amaña'ë. Jaje pa'ina, mai uihuama'pë pa'iyë, iye yeja pai uihua co'amañaje pa'yepi. ⁵ Jaje pa'ina, ja uihua co'amañapi, si'aye Maija'quë ta'ñe asaquë yo'oyere, sañope tiñe pa'ye cuasayere nejoñe pa'iji. Cui'ne ja uihua co'amañapi, si'aye mai cuasayere tsi'soni Cristona isiyepi pa'iji, maipi ite de'oyerepa sehuo ja'ñere cajë. ⁶ Jaje pa'ina, si'aohua'i mësaru de'oye sehuoicohua'ise'e pa'i maca, yëquëpi si'aye de'oye sehuo ma'ñere si'seye tsoe cui'ñasicohua'ipi pa'iyë.

⁷ Mësaru cato coa ëmëje'e pa'iyese'e ñañë. Jaje pa'ina, yë'ë nuñerepa Cristo aquëre pa'ë asaquë pani, yëquëreje nuñerepa Cristo acohua'i a'ë cuasaquë ñasipi. ⁸ Jaje pa'ina, yë'ëpi yëquë yo'oye pa'iquëta'are seña maca mësarute cuañequë yo'osiquë panije, co'ayerepa yo'ore'ni cuasaquë ca'raye pañë. Ejaëpi mësarute nejoñe peoyerepa, jerepa joyo pa'iyere ñese mëocaija'a tutu isiquëre me ca'raye'ni. ⁹ Jaje pa'ina, yë'ë toya saose'ëja'a mësarute ca quëcosi'i caquë toyase'ëje pa'ye ñama'pë pa'ijë'ë. ¹⁰ Pa'iyë, yecohua'i yë'ëre ñeje cacohua'i. Pai ñato tutu peoquë maca, cui'ne coca canije, ëjaërepa cayeje mëñerepa paire cama'quëpi, ja yë'ta'a toya daoyese'e jëaye caquë cui'ne cuañequë cayeje caquë toyaquë api. ¹¹ Jaje cacohua'i maña, iyere yëquë yo'o ja'ñere asani pa'ijajë, yëquë cato jaje pa'ina, yëquë coca case'ëje pa'ye, cui'ne so'ore mësarute pa'ijë toyase'ëje pa'ye cui'ne yo'oja'cohua'i a'ë, mësaru ja're pa'i maca.

¹² Nuñerepa caye, yëquë de'ocohua'i a'ë casicohua'ire yëquëpi iohua'ire cuëcue ñajë cui'ne pa'iohua'i a'ë panita'a jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë yo'oma'pë pa'iyë. Jaje pa'ijëta'are me pa'i a'ni yë'ë cuasajë sa'ñe cuëcue ñajë pa'icohua'i cato huesëohua'irepa yo'oyepi yo'ojë pa'iyë. ¹³ Yëquë yo'oye pa'ina, coa ai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë sa tëto saipe yo'oye paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yëquë co'amaña neja'to Maija'quëpi iye macaja'a nejë'ë, caquë ña nëocaiji. Jaje pa'ina, ipi yëquëre mësaru quë'ro Corinto ti'ajë'ë, caquë ñaquëna, ti'ahuë. ¹⁴ Jaje pa'ina, yëquëre nejë'ë, ca nëosi macaja'a yo'oyë. Jerepa yo'oma'pë pa'iyë. Jaje pa'ina, yëquëpi ja'në mësaru ja're coní pa'ima'pë patu co'ara'pi. Jaje pati'ñe pa'iotat'are yëquëpi du'ru sani mësarute Cristo de'o cocare quëahuë. ¹⁵ Cui'ne

yëquëre ca nëose'ere sa eta sani yecohua'i nese'ere jioni sihuama'pë pa'iyë, ai jerepa pa'iohua'ipi de'oyerepa nehuë cajë. Coa ai jerepa yëquëre ca nëose'ēja'a yo'oyë, mësarupi Maija'quëre pa'ire paji cuasa ti'ajëna. Mësaruru ja're pa'ijë jerepa Maija'quë co'amañare neñu'u cuasajë yo'oyë, yëquëre Maija'quë ca nëose'ejë pa'ye. ¹⁶ Cui'ne cuasayë, mësarupi. Pa'ire paji cuasa ti'ajëna, mësaruru pa'i yeja Corinto jerepa pa'i yejañaje sani huaso coca quëañu'u cajë. Yecohua'i nese'ere jioni, yëquëpi jerepa pa'iohua'ipi de'oye nehuë, cajë sihuayere coejë, cui'ne yecohua'i Maija'quëre necaiyere nerojai hue'ña cacaye pañu'u cuasayë.

¹⁷ Jerepa pa'i a'ë cuasayë yëquë pani, jerepa pa'i api cuasajë'ë, Ejaëna. Jaë api, jerepa pa'i. ¹⁸ Jajë pa'ina, Ija'a co'ye de'oquë a'ë caquë cato neñama'quëpi nuñerepa pa'iquë peoji. Coa Ejaëse'e de'oquë api caquë cato neñasiquëpi nuñerepa pa'iquë api.

11

Pablo Cui'ne Coa Cacohua'i

¹ Quëcojë dahuëre asajë'ë, yë'ë caye, a'ri maña cuepe cocajë pa'ye, catoje. ² De'oji, yë'ë cato mësarute oi ai ëseyë, Maija'quë oi ëseye ayepi, mësarute Cristona tel'ire huejosi'i ca nëosi do'ire ëseyë. Jajë pa'ina, nomi tsio ëmëre yo'oma'core pajë pa'iohua'ini, ina isisi'i caquë yo'oyë. ³ Jajë pa'iquëta'are ca'rayë, añapi io ta'ñe cayepi, Evare cosose'ejë pa'ye, mësarute cosocona. Cristore nuñerepa cuasajë sihuayere mësarupi jeoma'cohua'ini caquë. ⁴ Jajë ca'raquë ñaquëna, mësaruru, yecohua'ipi daijë yëquë quëase'ejë pa'ye quëama'pë coa ti'ne pa'i Jesuni quëajëna, coema'pë asayë, mësaruru. Cui'ne ja'në isi cuañose'ejë pa'i joyo peoyere coa ti'ne pa'i joyore isi cuañojë, cui'ne mësaruru ja'në asase'ejë pa'ye peoyere ti'ne pa'i huaso cocare quëajëna, sehuojë pa'ijacohua'i a'ë, ti'ne pa'iyë. ⁵ Jajë pa'itojë yë'ë cato jaohua'i Jesús jëjo saocohua'i a'ë coa cacohua'i huë'ehuëre pa'iyë pañë. Jare cuasayë. ⁶ Yë'ëpi de'oyerepa coca ca ti'ama'quë pa'itojë, yë'ë ta'ñe asayë cato jaiye a'ë. Ja asayere mësarute iñohuë, si'aye yëquë yo'ojë pa'iyepi.

⁷ ¿Co'aye yë'ë yo'ore mësarute, huaso coca quëa do'ire curi sema'ë, cui'ne mësarute ñese mëoñere caquë yë'ëpi teaye pa'i maca de'oni yo'ore? Pani, co'aye yo'oye pañuë. ⁸ Jajë pa'ina, yequë sehuosicohua'i tsisosi curire jiohuë, mësarute necasi'i caquë. ⁹ Mësaruru ja're pa'i maca yë'ëre jopo carayere, coçaijë'ë caquë mësarute sema'ë pa'ë. Paquëna, Maija'quë do'ijë Macedonia daisicohua'ipi coçae'ë, co'amaña isijë yë'ëre caraye. Mësarute josa yo'oye pasi'i cuasahuë, jare jajese'e yo'oquë pa'ija'quë a'ë. ¹⁰ Yë'ë cato Cristore pa do'ire nuñerepa cayë. Jajë pa'ina, yë'ë si'a Acaya yeja pa'icohua'ire curiquë sema'ë quëase'ere sihuaye sioye ti peoji. ¹¹ ¿Me yo'oquë jajë caye'ni, mësaruni oima'ë, jajë caye? Pani Maija'quëpi ñaji, yë'ë mësarute oiye.

¹² Iohua'i yo'oyere itire pa'ë cajë sihuajë maije pa'iohua'i a'ë cañu'u cajë yo'oyere, iohua'i quëco payere jiosi'i caquë yë'ë curi sema'ë yo'oyere yo'oquë pasi'i. ¹³ Jaohua'i cato Cristo jëjo daocohua'irepa peoye coa i jëjo daocohua'ijë pa'iohua'i de'oni cosojë yo'ocohua'i a'ë. ¹⁴ ¿Me yo'ojë jajë yo'oye'ni, ai cuasama'pë? Jare i huati ëjaëpi huiñaëje pa'irepa miaquërepa de'oni yo'oquë api. ¹⁵ ¿Jajë yo'oquëre sête me pañe'ni, ite necaicohua'ijë? Jajë pa'ina, de'o pajë pa'iohua'i de'oni yo'ojë cosoyë, paire. Jajë pa'iquëta'are iohua'i yo'ose'e pa'iyëje sai cuañoñe pa'iji.

Pablo Ai Yo'ose'e Jesús Jëjo Saoquëpi

¹⁶ De'oji, tijupë mësarute ca coñë, tel'ijë yë'ëre cuepequë caji, cuasacohua'i pani coa asajë'ë, yë'ë mësarute cuepequë cayeje caquëna, yë'ëje a'ri maña casi'i jerepa pa'i a'ë cuasaquë. ¹⁷ Iye yë'ë jerepa pa'i a'ë cuasaquë casi'i caye cato cama'ë pa'iyë, mai Ejaërepa cuañese'epi. Ja cato cayë, coa cuepei cayepi. ¹⁸ Jajë pa'i iohua'i yo'oyere ñajë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë sihuacohua'i pa'iyë sête, yë'ëje cui'ne yë'ë yo'oyere ñaquë jerepa pa'i a'ë cuasaquë sihuasi'i! ¹⁹ Mësaruru ai ta'ñe pa'iohua'ita'a cuepeohua'i cayere quëcojë

ai yějē asayē. ²⁰ Jaje pa'iohua'ipi quēcōjē jaohua'ipi jo'ya nerena, mēsaru sihuajē cōcaiyē, mēsarute coa co'acohua'ire ñajē yo'ocohua'ini, coa cosocohua'ini, mēsarute coe ēaye ñacohua'ini, yequere tsiana tē'cajē yo'ocohua'ini cōcaiyē, mēsaru. ²¹ Yēquē paē'ē, ai tutu peocohua'ipi mēsarute jaje yo'oye pasicohua'i. Jaje caye huajēya'ye nēcota'are cayē:

Jaje pa'iquēta'are yecohua'ipi jerepa pa'iohua'i a'ē cuasato yē'ē cui'ne jerepa pa'i a'ē cuasasi'i, iyere cuepei cayeje caquē. ²² Jaohua'i hebreo pa'i a'ē, yē'ēje i a'ē. Jaohua'i Israel pa'i a'ē, yē'ēje i a'ē. Jaohua'i Abraham tsēcāpē acohua'i a'ē, yē'ēje i a'ē. ²³ Jaohua'i Cristore necaicohua'i a'ē. Yē'ēje jaohua'i necaiye jerepa Cristore necaiquē a'ē. Jaje pa'ina, jaohua'i neñe jerepa nehuē. Cui'ne jaohua'i si'se cuañose'e jerepa si'se cuañohuē. Cui'ne jaohua'i co cuañose'e jerepa co cuañohuē. Jaje yo'oquē si'anēpi ne ju'iñere paē'ē. ²⁴ Judío pa'ipi cinco pa'ye yē'ēre tseajē treinta y nueve pa'ye si'sehuē, tseañerepa si'se mēpi. ²⁵ Toasoñe pa'ye tarapi tē'cahuē. Cui'ne te'erepa quēna pēapi jeahuē. Toasoñe pa'ye yē'ē sai yohuēapi ea dutupi. Ea du'ina, duni jūni tējiquē te'e ñami cui'ne te'e mu'se jai tsiayare coa huahuahuē. ²⁶ Si'anē cu'iyese'e yo'oquē ñasiquē a'ē, tsiaya duni jut'iñe pa'ye, ñaohua'ina huahuo'ñe pa'ye, cajeohua'ipi huati'ñe pa'ye, ti pa'ipi huati'ñe pa'ye, jai daripē acohua'ipi huati'ñe pa'ye, tsio huē'ña acohua'ipi huati'ñe pa'ye, jai tsiayana duni jut'iñe pa'ye, Maija'quē do'ijē a'ē, coa cacohua'ipi huati'ñe pa'ye yo'ojēna ñaquē tēto saisiquē a'ē. ²⁷ Cui'ne, jaiye jē'joye nēina neñe, cui'ne ai yo'oye tēto saē'ē. Jaje pa'ina, yequere ti cāima'ē tētosaē'ē. Yequere aō peoquēna, cui'ne oco ēa ju'i tētosaē'ē. Yequere ti āima'quēpi coa paē'ē. Yequere caña peoquēna, sēsē ju'i ai yo'oquē paē'ē.

²⁸ Iye cui'ne yequē co'amaña jerepa cō cuasaquēna mu'seña ñape yē'ēna dēquēyeje pa'ye tōmequēna, si'a huē'ña sehuosicohua'i me pa'iyē'ni cuasaquē co'a ju'i pa'iyē. ²⁹ Jaje pa'ina, yequē te'i tutu peoquē pa'ito yē'ēje i jare cōni te'e ai yo'oquē tutu peoquē pa'iyē. Co'ayena ne taosiquē pa'ito yē'ē joyo a'siyerepa oiyē. ³⁰ Jerepa pa'i a'ē cayēpi nēiñe pa'ito yē'ē teaye pa'i tutu peoyere iñosi'i, yē'ē cayēpi. ³¹ Jaje pa'ina, Diusu mai Ējaē Jesucristo pēca ja'quēpi yē'ē caye nuñerepa caji caquē asaji, si'anēpi de'oquēre pa'ni cajē sihuaquēre papi. ³² Yē'ē Damascōre pa'i maca, romano pa'i ējaē Aretasre cōcaiquēpi, pa'i ējaēpi, yē'ēre tseaja'cohua'ire jai daripē eta sa'noana soldado pa'ire nē'quepi. ³³ Jaje yo'ouna, yecohua'ipi yē'ēre do'rohuēna ayani jai daripē tēhuopa etaye ña sa'rojā'a casarena, catihuē, Aretasre.

12

Maija'quē Pablōre Iñose'e

¹ Do'i peoye a'ē, co'ye de'oyerepa yo'oquē a'ē cajē sihuaye. Jaje pa'iquēta'are mēsarute quēaye yējē, yē'ēre Ējaē huēo cāni ñañeje pa'ye cui'ne yequē mu'seña pa'i ja'ñere iñose'e. ² Pa'iji, catorce ometēca te'ire Cristo sehuoquēre ma'tēmona, toaso pēpē acona sase'e. Iye yo'ose'ere asaquē a'ē, yē'ē. Si'a capē sa cuañosiquē pa'ini, panita'a joyose'e sa cuañosiquē pa'ini huesēyē. Ja cato Maija'quēse'e asaji. ³ Jaje pa'iquēta'are asayē yē'ē cato, jaēte si'a capē quē'ire, panita'a joyose'e sasiquē pa'ini huesēyē. Coa Maija'quēse'e asaji. ⁴ Ite cato Maija'quē tsiona sapi. Saēna, jaronā asapi, ti pa'i asani i case'eje pa'ye ca tī'añe peoyere pare. ⁵ Yē'ē jaēje pa'ire pani, jerepa pa'i api caquē sihuacati'ñe pa'i a'ē. Yē'ēja'a co'ye jerepa pa'i a'ē caquē sihuayeta'a pasī'i. Jaje pa'iquēta'are sihuasi'i yē'ē ne tī'a ma'ñere. ⁶ Jaje pa'iquēta'are, yē'ēpi jerepa pa'i a'ē caquē pani, coa cuepequē caye pa'ñe pa'i a'ē, jare nuñerepa cajuquē pa'i do'ire. Jaje pa'iquēta'are iyere yējē, yecohua'ipi yē'ēre jerepa pa'i api cuasama'cohua'ipi, iohua'i yē'ē yēhuose'ere asayēpi cui'ne yē'ē pa'iyere ñañēpi cuecujē.

⁷ Jaiye iñose'ere paquēta'a pa'ina, yē'ēpi jerepa pa'i a'ē cuasama'quēni caquē, yē'ēre jōsa yo'ojā'core huati ējaē hual'jo ñacaje pa'iopi yē'ē capēna ai yo'oyere miuje pa'iore ne nēopi. ⁸ Jaje neina, ai yo'oquē toasoñe mai Ējaēre, ja ai yo'oye nejocaijē'ē caquē

sei'ë. ⁹ Seina, ipi capi: “Yë'ë më'ëre oiyepe tsoe de'oji, yë'ë tuture tutu peocohua'ija'a de'oyerepa iñoñe pa'iji” capi. Jaje pa'ina, sihuayë, yë'ë tutu peoyeja'a Cristo tuture iñoñe pa do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ina, sihuayë, tutu peoyere, pëpoyere, co'amaña carayere, huani jeoñu'u cajë yo'oyere, cui'ne Cristo do'ire necai ai yo'oyere. Jaje pa'ina, yë'ëpi tutu peoquë pa'i maca, ja maca jerepa tutu quë'i pa'iyë.

Corinto Sehuosicohua'ire Pablo Co'a Ju'iñe

¹¹ Mësarupi cacaima' do'ire, cuepei cayeje cahuë, mësarute. Mësarupi yë'ëre de'oquë api cacaiye pa'iji, pañi yë'ëja'a co'ye. Yë'ë mësarute ye'yacohua'i huë'ehuëre pa'iyë pañë, do'i peoquë maca pa'inije! ¹² Jaje pa'ita'a, yequë mu'se pa'i ja'ñe iñoñepi, pa'i yo'o ti'a ma'ñe yo'oyepi, jaiye de'o co'amaña mësarupi ja're pa'i dahuëre quëcoquë yo'o iñoñepi, japi iñoñuë, Jesús jëjo daoquërepa yë'ë pa'iyë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yequë huë'ña sehuosicohua'ipi jerepa de'oyerepa necaise'e payë cuasayë. Mësarupi coa mësarute necaiye tayo yo'ose'e pa'ito iyese'e a'ë: Yë'ë carase'e mësarute sema'ë pa'ë. Ja tayo yo'oyere ai cuasama'pë sai tocaiyeje pa'ye de'oye cuasajë oni yejeje'ë, yë'ëre.

¹⁴ Mësarute toasoñe acore do'i sai ja'ñere yure ne de'huaquë pa'iyë. Yureje mësarute dëquëyeje pa'ye yo'oma'ë pa'ija'quë a'ë. Mësarupi curire pasi'i caquë yo'oma'ë pa'iyë. Yë'ë cato mësaruni caquë yo'oyë. Jaje pa'ina, pëca ja'quëohua'ipi mamajëre isija'a curiquë tsi'socohua'i a'ë, pañi mamajëpi pëca ja'quëohua'ire isi ja'ñere tsi'soye. ¹⁵ Jaje pa'ina, yë'ëpi mësarute ai oina, mësarupi yë'ëre a'ri maña oitoje, yë'ë de'oye cuasa do'ipi si'aye yë'ë curi paye sai saosi'i, cui'ne yë'ë tutu mañaje ne saosi'i caquë sihuaquë yo'oyë, mësarupi joña de'oye pa'iyere caquë.

¹⁶ Nuñerepa cayë, yë'ë mësarute dëquëye yo'oma'ë pa'ë. Jaje pa'iquëta'are yecohua'i mësarupi acohua'ipi cayë, yequëre coa i ta'ñe cosoyepi yo'oquë se'queoje pa'iona, eo nëopi. ¹⁷ ¿Yë'ë mësarupi ñato, yë'ë yëyere cosoquë nesi'i caquë jaohua'ire jëjo saore? ¹⁸ Titore do'i mësarute sani ñajaquë caquë seni cui'ne i ja're con yequëre Maija'quë do'iquëre jëjo saohuë, ¿jëjo saosiquëpi Tito sani mësarute i yëyere nesi'i caquë cosoquë yo'ou? ¿Yequëre te'e joyopi cui'ne nëiñe isiquëna, cayaohua'i si'a yë'quë macarepa yo'oma'pë pate, mësarupi ñato?

¹⁹ Yeque mësarupi ca'ra'ñe pa'iohua'i a'ë tayo yo'ose'ere, yequë iti ñasicohua'i ña huë'ñana ca de'huañu'u cajë cayë. Jaje cajë caye pañë, yequë cato Maija'quë ña huë'ñana cayë, Cristo acohua'i sëte. Jaje pa'ina, si'aye yequë caye cato, mësarupi Maija'quë do'ijë joyo pa'iyë jerepa ñese mëi ja'ñere cacañu'u cajë caye a'ë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are ca'rayë, mësarute ñasi'i caquë sani tiñe pa'ijëna, ña quëquëyere cui'ne mësarupi yë'ëreje tiñe pa'ina, ñañere. Ca'rayë, te'e cuasaye peoquëna, pëtise'e, te'i payese'e, co'a cocase'e, yecohua'ire cue'cueyese'e, jerepa pa'i a'ë cuasayese'e, cui'ne coa co'a tiyapë pa'iyese'e pa'ima'quëni caquë. ²¹ Jaje pa'ina, cui'ne tijupë do'i ñasi'i caquë saquëna, yë'ë Diosupi huajëya'ye nëiñe nema'quëni mësarupi yo'oyere ñaquëna, caquë ca'rayë. Ja maca mësarupi tsoe huë'ña acohua'ipi tajojëta'a ti jeoma'pë, jai pa'i si'yo'ojë coa nomiohua'ire cui'ne emëohua'ire yo'ojë pa'iyere, cui'ne ja'në yo'ojë sëo mease'ere jeoma'pë pa'iyere, iño oema'quëni caquë ca'rayë.

Yëhuoye Cui'ne Pëpa Tëjyerepa

13

¹ Iye do'i saise'e pa'ija'coa, yë'ë mësarute toasoñe acore do'i saico. Te'ire sañope coca caye pa'ito ne de'huaye pa'iji, cayaohua'i panita'a toasocohua'i, iti ñasicohua'ipi cajëna. ² Jaje pa'ina, tijupë yure ca coñë, so'ore pa'i. Yë'ë ja'në cayaye acore do'i saisi maca mësarure pana ñaquë case'eje ca coñë. Ja'në co'aye yo'ojë pa'isicohua'ire, cui'ne si'aohua'ire cayë. Yë'ëpi co'i cosiquë pañi, mësarupi tayo coa ñañe pa'ija'quë a'ë. ³ Ja maca jaje yë'ëpi cani iñoquëna, mësarupi asaja'cohua'i a'ë. Yë'ë caye cato Cristo case'e a'ë. Ja case'epi mësaruna tutu carajaiñe peoji, Cristo tuturepa quë'i coca'ë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are

Cristore tutu peoquëre quëni huani jeoñeje huani jeohuë. Huani jeosicohua'ita'are Maija'quë tutupi huajëquëre papi pa'iji. Jaje pa'ina, cui'ne yëquëje i tutu peoquë pa'ise'e ayere conì pa'icohua'ije i ja're tsioni pa'i do'ire Maija'quë tutupi pa'ija'cohua'i a'ë, mësarute necaiyere cajë.

⁵ Mësaruja'a ñare pajë co'ye neñajë'ë, nuñerepa yëquë Maija'quë pa'ire paji cuasayere pa'iyë cajë. Neñajëna, Cristopi mësarujare conì pa'ima'quë pa'ito coa cacohua'i pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ina, cuasayë, mësarupi neñasicohua'i pa'ijë, yëquëreje tayoma'pë de'oyerepa pa'icohua'i a'ë, asa ti'ajajë cajë uteyë. ⁷ Jaje pa'ina, mësarupi co'aye yo'oma'pë pa'ijajë cajë Maija'quëre secacaiyë, mësarute. Yëquëpi jerepa pa'iohua'ipi ne ti'ahuë cajë seña pañë. Coa ai jerepa yëquë cato, mësarupi de'oye yo'ojajë cajë seña. Yëquëpi tayose'eje pa'iohua'i ña cuañotoje. ⁸ Yëquë cato nuñerepa yo'oyere sañope yo'oma'cohua'i a'ë. Coa ai jerepa nuñerepa yo'oyere ñese cõcaicohua'i a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, sihuayë, yëquëpi tutu peocohua'i pa'ijëna, mësarupi tutu quë'iohua'i pa'ito. Jaje pa'ina, mësarude'ocohua'irepa pa'iyë ti'añere cajë, Maija'quëre si'anë secacaijë pa'icohua'i a'ë. ¹⁰ Jaje pa'ina, yë'ë ja yë'ta'a mësarujare quë'ro saima'në iye toya ja'hua toya saoyë, yë'ë mësarujare quë'ro ti'asi maca, yë'ëre Ejaëpi mësarute nejoma'ë, joyo pa'iyere ñese mësarute mëocaija'a tutu isise'epi, jëayerepa yë'ë cuañequërepa pa'i tutupi mësarute cayere coequë, jaje yo'oyë.

¹¹ De'oji, yure ca tējihuë. De'oye sihuajë pa'ijë'ë. Mësarupa'iyepi de'ocohua'irepa pa'iyë pönëñere yo'ojë pa'ijë'ë, yë'ë case'ere pa'ijë'ë, cui'ne jo'cua de'oye sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, Maija'quë paire oiquëpi, cui'ne jo'cua de'oye pa'iyë isiquëpi mësarujare pasipi. ¹² Sa'ñe pëpajë sihuajë'ë, si'si peoyere papi. ¹³ Mësarute pëpa saoyë, si'aohua'i Maija'quë do'ijëpi.

¹⁴ De'oji. Mai Ejaë Jesucristo, coa isiyepi, Maija'quë mësarute oiyepi, cui'ne Maija'quë joyo si'anë mësarujare pa'iyepi, si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë.

GÁLATAS

Pablo Toyase'e Galacia Sehuosicohua'ire

¹ Yè'ère Pablöre paipi cani neni jëjo daosiquë peoyë. Coa Jesucristopi, cui'ne Diosu Maija'quëpi, Jesús ju'isiquëre huëosiquëpi jëjo daosiquë a'ë, cui'ne ² si'aohua'i Maija'quë do'ijë yè'ë ja're iño pa'icohua'ije, mësarute yè'ë ja're toyayë, iye ja'hua sehuosicohua'i Galacia yeja pa'icohua'ina. ³ Diosu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi conì, mësaruna coa carajaiñere cui'ne jo'cua de'oye pa'iyere isijajë. Jaje pa'ina, ⁴ yure mai co'a yeja pa'icohua'ini, huasosi'i caquë Jesucristo mai do'ire jucacaji'i, Maija'quë Diosu yëyepi. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëse'ere de'oquëre pa'ni cajë sihuaye pa'iji. ¡Jaje pa'ijaquë!

Peoji, Yequë Huaso Coca

⁶ Cristo necai do'ipi Maija'quë mësarute soisicohua'ipi, yequë huaso cocare tui huëoni cuasama'topi Maija'quëre tuiye jeorena, ña quëquëyë. ⁷ Nuñerepa cayë, mësarute yequë huaso coca ti peoji. Jaje peoquëta'are mësarute yecohua'ipi ca co'me huesoyë, Cristo huaso cocare tiñe ponañu'u cacohua'ipi. ⁸ Jaje pa'ina, huaso cocare yecohua'ipi tiñe quëacohua'i pani ti nejosicohua'i pa'ijajë. Yè'ëpi tayo tiñe quëaquë pa'itojë nejoñe pa'iji. Panita'a huiñaë ma'tëmo daisiquëpi tiñe quëaquë pa'ito ti nejoñe pa'iji. ⁹ Tsoe ja'në mësarute case'ere ca coñë, yecohua'ipi mësarü du'ru macarepa huaso coca asani de'huase'ejë pa'ye quëama'cohua'i pani ti nejosicohua'i pa'ijajë.

¹⁰ Jaje pa'ina, ¿yè'ëni paipi de'oquë api, cajajë caquë yè'ë yo'oye? ¿Panita'a Maija'quëpi de'oji, cajuquë caquë yo'oye? Jaje pa'ina, yè'ëpi paipi de'oquë api cajajë caquë yo'oye pani Jesure necaquë peoyë.

Me De'o U'ni, Pablo Maija'quë Jëjo Saoquë

¹¹ Yè'ë quëaye huaso coca pai cuasase'e pa'ima'ë pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, mësarupi pai cuasaye a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë caquë quëayë. ¹² Jaje pa'ina, paipi yè'ère iye coca isima'pë pa'ë. Cui'ne paina ye'yema'ë pa'ë. Coa Jesucristopi yè'ère iye coca ta'ñe asaye necaji'i. ¹³ Ja yè'ta'a judío pai sehuoyere sehuoquë pa'inë, yè'ëpi Maija'quëre sehuocohua'ire tunirojai nejo saosi'i caquë yo'ose'e asahuë, mësarü. ¹⁴ Jaje pa'ina, judío pai sehuoyere yè'ë jerepa ta'ñe asaquëpi yè'ë cajeohua'ire yè'ë ja'ye ometëca pacohua'ire tëto saisiquë pa'ë, yè'ë aipë case'ere ai de'oye nuñerepa sehuoquë pacacaiquë paja'quë caquë pa'i do'ire. ¹⁵ Jaje pa'ita'are Diosupi ja yè'ère coama'në sahuapi. Jaje pa'ina, i ai oiyepi soipi, yè'ère. ¹⁶ Yè'ère iñopi, i mamaquëre yè'ëpi judío peocohua'ire huaso coca quëajaquë caquë. Jaje yo'osi maca yecohua'ini seni asasi'i caquë yo'oye pahüë. ¹⁷ Cui'ne saima'ë pa'ë, Jerusalénna, Jesús tsoe jëjo daocohua'i ye'yayere ye'yesi'i ñasi'i caquë. Jaje yo'oma'ë, tsoe nëiñe peoyerepa Arabiana sa'ë. Saisiquëpi jeteyo'je Damascona co'ihuë.

¹⁸ Tres ometëca tëto sai maca Jerusalénna sa'ë, Pedrore ñasi'i caquë. Sani i ja're conì quince mu'seña pëahuë. ¹⁹ Jaje pa'iquëta'are ñama'ë pa'ë, yecohua'ire Jesús jëjo saocohua'ire. Coa mai Èjaë yo'jei Jacobose'ere ñahuë. ²⁰ Care payë, Maija'quë ña huë'ñana, më'ère yè'ë iye toyaye nuñere pa'ë.

²¹ Ja jeteyo'je sa'ë, Siria vejana cui'ne Ciliciana. ²² Ja maca cato Cristore sehuocohua'i Judea yeja pa'icohua'i yè'ère pare ñama'cohua'ipi pa'ë. ²³ Coa yecohua'ipi "ja'në maire josa yo'oye pa'isiquëpi yure Maija'quë pa'iji cuasayere quëaquë cu'iji. Ja'në nejo saosi'i caquë yo'oye pa'isiquëpi cajë quëayese'e asacohua'i pa'ë." ²⁴ Jaje pa'ina, yè'ère de'oye yo'osi do'ire cuasajë Maija'quëre ai de'oji cajë sihuajë pa'ë.

2

Yecohua'i Jesús Jëjo Saocohua'ipi Pablöre Sehuocaiyë

¹ Catorce ometëca pa'i maca tijupë Jerusalénna sai Bernabére cui'ne Titore sahuë. ² Jaro saë'ë, Diusupi yeque yo'oyeque pa'iji caquë iñouna. Jaro Jerusalénre sehuocohua'i ëjaohua'ise'e tsi'sicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, yë'ë judío pai peocohua'ire huaso coca quëayere quëahuë, jaohua'ipi asacatena, yë'ë nese'epi cui'ne yë'ë ja neñepi do'i quë'yerepa pa'ijaquë caquë. ³ Cui'ne Tito judío peoquëpi yë'ë ja're coní pa'iquëreje ca'ni tëaye pa'iji cajë cuañeñeje peopi. ⁴ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijë a'ë cacohua'ita'a coa cacohua'ijë paë'ë, yëquë ja're coní yahue cacasicohua'ipi. Jaohua'ipi ca'ni tëaye pa'iji cahuë. Icohua'i cato Cristo Jesure tsioni mai de'oye pa'iyere ñani tijupë judío pai yo'oyena cuañese'e jo'yaohua'i pa'iyena ponañu'u cajë cacasicohua'i paë'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are ti jiohua'i caye asacaiye pahüë, mësarupi nuñerepa huaso cocare de'oyerepa pajë pa'ijajë cajë.

⁶ Huajëye yo'o ja'ñe quëaye pahüë, yo'o ja'ñere quëacohua'ijë. Ejaohua'ire pa'ë, cuasama'ë pa'iyë, jaohua'ipi ëjaohua'i pa'itojë. Maija'quë cato si'aohua'ire cui'ne pa'iohua'ire ñaquë api. ⁷ Huajëye yo'o ja'ñere quëa'ñe pa'iohua'ita'a judío pai peocohua'ire quëaja'quëre Maija'quëpi yë'ëre cuañe nëosiquë api, Pedrore judío paire quëaja'quëre cuañe nëose'eje pa'ye, cajë asahuë. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë Pedrore judío paire quëaja'quëre jëjo saoquëpi, yë'ëreje judío pai peocohua'ire quëaja'quëre jëjo saopi.

⁹ Jaje pa'ina, Jacobo, Pedro cui'ne Juan sehuosicohua'i ëjaohua'ire pa'ë cajë ñajëna, pa'icohua'ire papi ñani Maija'quëpi ja yo'o ja'ñe mësarute isipi, cajë jëtëpi yë'ëre cui'ne Bernabére tseani pëpahuë. Jaje yo'ojë iñohuë, te'e cajeohua'i pa'iyë. Cui'ne ja maca de'oji cahuë, mësarupi sani judío peocohua'ire quëajëna, yëquëpi judío paire quëaye. ¹⁰ Coa iyese'ere cuañehuë, co'amaña peocohua'ire cuasacaijë'ë cajë. Yë'ë ñare paquë nesi'i caquë yo'oquë pa'iyere cuañehuë.

Antioquía Daripëna Pablopi Pedro Tayoyere Yëhuose'e

¹¹ Pedropi Antioquía daripëna daisi maca te'e tsiarepa ñaquë yëhuohuë, ipi tayosiquë pa'iquëna. ¹² Jaje yo'oquë du'ru macarepa judío pai peocohua'i ja're aji'i, Jacobo ja're pa'isicohua'i ja títama'në. Títasi maca aisiquëpi jaohua'i ja're aiñe jëoni cui'ne tsioyeje paquë yo'opi, ca'ni tëaye pa'iji cacohua'i acohua'ini ca'raquë.

¹³ Ja maca jaje yo'oquëna, ñajë judío pai sehuosicohua'ijë Pedro ca'raquë yo'oyena ñani cui'ne yo'ohuë. Yo'ojëna, Bernabëje cui'na ca'raquë yo'opi, jaohua'i yo'oyere ña do'ire. ¹⁴ Jaje nuñerepa huaso coca ye'yayeje pa'ye yo'oma'ëna, yë'ëpi ñani si'ahua'i tsi'si sitona si'ahua'i asajëna, Pedrore cahuë: Më'ë judío pa'ita'a judío peocohua'i ja're paë'ë, judío pa'iyepi pa'ima'ë. Jaje pa'iquëta'are ¿me nesi'quë judío peocohua'ire judío pai pa'iyeye pa'ijë'ë cuañequë'ni?

Si'aohua'i Maija'quëre Cuasayepi Huasosicohua'i De'oye

¹⁵ Mai cato tsj'nëna judío paire pa'ë. Co'acohua'i judío pai peocohua'i pa'iyë pañë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are, mai nuñe pa'icohua'irepa pa'iyë tì'añe peoji, Moisés cuañese'ere yo'ojë. Coa Jesucristore ire pare cuasayepi tì'añe pa'iji, nuñe pa'icohua'i pa'iyë. Jaje pa'ina, yëquëje Jesucristoni ire papi cajë asahuë. Cristore ire pare cuasayēja'a nuñe pa'icohua'i pa'iyë tì'ahuë. Jaje pa'ina, cuañese'ere yo'ojë nuñe pa'icohua'i pa'iyë tì'añe peoji.

¹⁷ Cristona ponëni, i nuñe pa'iyere pañu'u cajë yo'ojë judío peocohua'ijë pa'iohua'i, co'acohua'i pa'iyë asa tì'añë. ¿Jaje pa'ito Jesupi maire co'a de'osicohua'i pa'iyë nei? Papi, jaje neñe. ¹⁸ Jaje pa'ina, cuañese'ere ne tì'ajë, huaso cuañoñe pa'iji caquë ye'yasiquëpi, ja ye'yayere jëosiquëpi tijupë cui'nare ye'yaquë pani cuañese'ere sañope do'i quë'i de'oji. ¹⁹ Jaje pa'ina, yë'ë, cuañese'e yo'oyere jëosiquëpi ju'isiquëje pa'i pa'iyë, Maija'quëni pacacasi'i caquë. ²⁰ Cristo ja're que cuañesiquëpi pa'iyë. Ja yë'ta'a huajëquëpi pa'iyë,

Cristopi yë'ëni pa'i do'ipi. Yë'ëpi pa'iyë pañë. Jaje pa'ina, iye capë huajëquë pa'iyë cato Maija'quë mamaquëni yë'ëre oi jucacai isiquëni de'hue yë'ëre ñacaija'quë api cuasaquëpi pa'iyë. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quë paire oi yo'ose'ere tirona oañe pañë. Cuañese'e cayere sehujë yo'oyepi nuñe pa'icohua'i tija'ne pa'ito, Cristo ju'ise'epi do'i peoye patira'pi.

3

Paire Cuañeñe Panita'a Maija'quë Pa'iji Cuasaye

¹ Ina, Gálatas pai airepa huesëohua'i a'ë, mësaru. ¿Nepi mësarute co'a de'huare'ni, nuñerepa cocare sehuoma'pë pa'ija'cohua'ire? Mësaru ña hue'ñana de'oye iñojë quëahuë, Jesús que cuañosiquë ayere. ² Jaje pa'ina, iyere seina, quëajë'ë: ¿Maija'quë joyo mësarute isi, Moisés cuañese'ere yo'o do'ire, panita'a, Jesure ire pare cuasa do'ire isipi? ³ ¿Airepa huesëohua'ini mësaru, Maija'quë joyopi yo'oquëna, ne huëosicohua'ipi, yure cato pai tutupi nuñerepa pa'iyere ne tija'ñu'cuasacohua'i? ⁴ ¿Mësaru jaiye ai yo'oyepi coa pa'iyë? Ja ai yo'oyepi a'ri maña ye'yajajë caquë oiyë. ⁵ Maija'quëpi i joyore mësaruna isini, pai yo'o tija' ma'ñere mësaru ja're yo'oni, ¿ique do'ire yo'oquë'ni? ¿Mësarupi cuañese'e cayere sehuo tija' do'ire yo'oquë? Pani, mësarupi Maija'quë coca nuñere pa'ë cuasa do'ire yo'oji.

⁶ Abrahampi Maija'quë pa'iji cuasa do'ire Maija'quëpi ite capi, nuñe pa'iquë api. ⁷ Jaje pa'ina, Abraham cuasase'eje pa'ye cuasaye pacohua'ipi Abraham tsëcapë acohua'i a'ë. ⁸ Judío pai peocohua'ire necaiquëre pare cuasayeja'a nuñe pa'icohua'ire neñe pa'iji cuasa nëopi, Maija'quë. Ja yë'ta'a i toya pëpëna toyama'në Maija'quëpi Abrahamre ja de'o cocare quëapi: “Si'a pai sihuaja'cohua'ire de'oye necaija'quë a'ë, më'ëja'a.” ⁹ Abraham jare sihuacohua'ire nesicohua'ipi pa'iyë, i cuasase'eje necaiquëre pare cuasacohua'ije. ¹⁰ Si'aohua'i cuañese'ena quëco pacohua'i cato nejo cuañoñere pa'iyë. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Cuañe toya pëpë cayeje si'anë yo'o tija'ama'cohua'i cato nejosicohua'i a'ë.” ¹¹ Tiñarepa quëaji. Jaje pa'iyë sëte telije cuañese'e cayere yo'osi do'ipi, nuñe pa'i pa'iyë tija'ne peoji. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Nuñe pa'i cato Maija'quëre necaiquëre pare asa do'ipi pa'ija'quë api.” ¹² Jaje pa'iquëta'are Moisés cuañese'e cato caji: “Si'aye cuañese'e cayeje yo'o tija'quëpi, iti yo'o tija' do'ija'a pa'ija'quë api.” Jaje pa'ina, Moisés cuañese'e cato necaiquëre papi asaye peoye a'ë. ¹³ Cuañese'e cayere si'a yë'quë maca yo'oma'cohua'ipi nejosicohua'i pa'ijëna, Cristopi maire huasopi. Ja do'ire co'aquëje pa'i de'opi, mai do'ire. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Soquë sarahuana sëa deosiquë cato co'aquë api.” ¹⁴ Si'aye Abrahamre Maija'quë ca nëose'ere judío peocohua'ije paja'cohua'i a'ë caquë Jesupi soquë sarahuana jucacaji'i. Jaje pa'ina, i ca nëose'ere i joyore isiye pa'iji, si'aohua'ire Jesucristore de'hue neja'quë api, asajë pa'icohua'ire.

Cuañese'e Panita'a Ca Nëose'e

¹⁵ Maija'quë do'ijë, mësarute pai ca nëoni yo'oyena quëaquë iñosi'i: Ñajë'ë, paipi yëni yequëna co'amañare isisi'i ca nëoni toya nëo huesose'e, yecohua'ipi nejocaiye peoji, cajë. ¹⁶ De'oji jaje cui'ne yure Maija'quëpi Abrahamre cui'ne i tsëcapë aquëna ca nëopi. Jaje pa'ina, toyase'e më'ë tsëcapë cama'ë pa'iji, jai paire cayeje, coa telire caji më tsëcapë aquëna. I ca nëosiquë cato Cristo api.

¹⁷ Jaje cani cayë: Maija'quëpi Abrahamre ca nëoni ti jaje yo'o ja'ñere ca huesopi, caquë. Jaje pa'i do'ire Moisés cuañese'e jeteyo'je cuatro ciento treinta ometëca pa'i maca huëose'epi Maija'quë ca nëose'ere do'i peoye neni nejoñe peoji. ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi coa isisi'i Abrahamre ca nëopi. Jaje pa'iquëta'are Moisés cuañese'ere yo'ojë tija'ne pani Maija'quë coa isisi'i ca nëose'e peora'pi.

¹⁹ Jaje pa'ito, ¿iquere cocai Moisés cuañese'e pa'iquë'ni? Ja cato Maija'quë yëyere pai tayose'ere iño ja'ñepi pa'iji. Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë aquë, i ca nëosiquë Cristo dai macaja'a ja cuañese'e yo'oye pajji'i. Cuañese'e cato Maija'quëpi huiñaohua'ina caëna, jaohua'ipi Moisésre isihuë, paina isicaija'quë. Isirena, Moiséspi iti yo'o ja'ne paire

quëapi. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are yure cato coa Maija'quëse'e te'i pa'iji iti yo'oquë peoji, iti se quëacaiquëje.

Iti Cuañeñe Do'i Quë'ye

²¹ ¿Jaje pa'ito Moisés cuañese'epi Maija'quë ca nëose'ere sañope caye pa'iquë? Pani. Jaje pa'ina, cuañese'e yo'oyepi Maija'quë cajeohua'i pa'iyë tì'añe pa'ito, ja cuañeñere sehuojë yo'o do'i tì'ara'huë, nuñe pa'icohua'i pa'iyë. ²² Jaje pa'iquëta'are yure cato Maija'quë toya pëpë caji: cuañese'e tayo yo'o do'ire co'ayepi si'a pa'i tseasicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ina, jare Jesucristoni necaiquë api cuasasicohua'ipi de'hue Maija'quë ca nëose'e paye pa'iji.

²³ Ja yë'ta'a Cristore necaiquëre pare cuasaye tì'ama'në cuañese'epi maire co'aye yo'oma'cohua'ini caquë cose'eje pa'ye ñacaiye paji'i. Jaje pa'ina, cosicohua'ipi utejë paë'ë, iye cuasayere iñoñe pa'i macana. ²⁴ Tsire ñacaiyeje maire cuañese'epi ñacai ye'yaquë paji'i, Cristona saja'quë. Saëna, Cristoni ire pare cuasani nuñe pa'icohua'i pa'iyë tì'ajajë caquë, yo'opi. ²⁵ Ja pa'ina, yure necaiquëre cuasaye daisi maca cuañese'epi maire necaiye peoji.

²⁶ Jaje pa'ina, mësaruni si'aohua'i Maija'quë mamajë a'ë, Cristore necaiquëre pare cuasa do'ipi. ²⁷ Cristo do'ire oco do' cuañesicohua'i cato, Cristo ayere suñasicohua'ipi pa'iyë, ije pa'iohua'i de'ojëna. ²⁸ Jaje pa'ina, peoyë, judío pa'i. Peoyë, griego pa'i. Peoyë, jo'ya nesicohua'i. Peoyë, coa pa'icohua'i. Peoyë, ëmë. Peoyë, nomio. Jaje pa'ina, Cristo Jesuna tsioni pa'icohua'ipi te'ijë pa'iohua'i pa'iyë.

²⁹ Jaje pa'ina, mësarupi Cristo tsecohua'i pani Abraham tsëcapë acohua'i pa'iyë, Maija'quë ite isisi'i ca nëose'ere paja'cohua'ipi.

4

¹ Pëca ja'quë co'amaña si'aye paja'quëta'a tsihua'ë pani jo'yaëje pa'i pa'iji, si'a co'amaña paja'quëta'a. ² Jaje pa'ina, yecohua'ipi ite ñacaijë pa'iyë, i ne'ñe pa'yere. Ñacaijë pa'ijëna, pëca ja'quëpi yureta'a ai de'o tējipi caquë ina si'aye co'amaña isi macaja'a. ³ Jaje pa'ye maije tsije pa'iohua'i pa'i maca iye yeja cuañe tutupi jo'ya nesicohua'ire papi, maire. ⁴ Jaje paquëna, iti yo'o maca tì'aëna, Diusupi i mamaquëre jëjo daopi. Judío pa'ije pa'i daji'i, nomiona ai de'osiquëpi, Moisés cuañese'ere si'aye yo'oja'quëpi daji'i. ⁵ Jaje daji'i, ja cuañeñe yo'ojë pa'icohua'ini maire huasosi'i caquë Maija'quëpi i yëhuiohua'ire pajaquë caquë.

⁶ Jaje pa'ina, mësarupi tsoe i mamajë a'ë cajë asayere iñosi'i caquë Maija'quëpi i mamaquë joyore jëjo daopi, mësaruni joñoana. Ja joyo pa do'ire cayë, mai: "yë'ë Ja'quë."

⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë a'ë, më'ë, jo'yaë peoye. Jaje i mamaquë pa'i do'ire Maija'quëpi i yëyepi isija'quë api, i ca nëosi co'amaña.

Pablopì Ai Co'a Ju'i Pa'ise'e Maija'quëre Sehuocohua'ire

⁸ Ja yë'ta'a Maija'quëre asama'në, mësaruni yeque diusuohua'i pa'i nese'e jo'ya nesicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëta'a nuñerepa yeque diusuohua'i peoyë. ⁹ Jaje pa'isicohua'ita'a yureta'a asare payë, Diusuni. Ai tìña casi'i, Diusupi mësarute i tsecohua'ire ñaji. Jaje pa'ito ¿me neni cui'naohua'ipi tutu peoyere cui'ne teaye pa'yere cuasa cojë, sehuocaijë jo'ya ne cuañoñe yëye'ni?

¹⁰ Mësaruni ja yë'ta'a Maija'quë yëyere yo'o tì'aja'cohua'i a'ë cuasajë judío pa'i yo'oyere mu'se de'huajë, ñañëohua'ire cui'ne ometëcare yo'oyë. ¹¹ Jaje yo'ojëna, yë'ë ca'rayë, mësarute ai yo'oquë quëase'epi coa yo'ose'e pa'ima'quëni caquë.

¹² Maija'quë do'ijë señë, mësarute. Yë'ëje pa'iohua'i de'ojë'ë, jo'yaohua'i peocohua'i, yë'ë je'quë mësarujë pa'i de'ohuë, judío pa'i cuañeñe peoquë. Yë'ëre mësaruni ti co'aye yo'oma'cohua'i a'ë. ¹³ Tsoe mësarupi asayë, yë'ë ju'i dahuë peoto quëaye pa'ñe pa'ipi mësarute de'o coca quëahuë, yë'ë du'ru macarepa mësarute quëacore. ¹⁴ Yë'ë ju'i dahuë

cato yé'ère neñañe paji'i. Pa'ina, mësaru ja ju'i dahuëre yé'ère coejë eto saoye pahuë. Pajë coa ai jerepa Maija'quë huiñaëre necaiyeje panita'a jare Jesucristopi daquëna, necaiyeje pa'yerepa yo'ohuë, mësaru. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësarute cayë, ¿me nei'ni, mësaru sihuajë pa'ise'e, mësaru de'oye yo'ose'ere yé'è coçaiye paye? Nuñerepa cayë, mësaru dutaco pa'ito, mësaru ñacoare dutani yé'ère isira'huë, yé'ère ai oi do'ire. ¹⁶ ¿Jaje yé'è nuñerepa cocare mësarute casi do'ire mësarute sañope yo'oquë de'ore? Pani.

¹⁷ Jaohua'i mësarute, ai de'oye ñacañu'u cajë yo'ojëta'a co'aye cuasajë yo'oyë. Iohua'i yëye cato mësarupi yéquë ja're pa'isicohua'ini, tìohua'ire neñu'u cuasaye a'ë, jeteyo'je mësarupi iohua'ise'ere de'oye necaijë pa'ijajë cuasajë yo'oye a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, yecohua'ire de'oye cuasajë, mai yëyeje yo'ojajë cajë ñacaiye de'oye a'ë. Jaje pa'ina, yé'è mësaru ja're pa'i macase'e yecohua'ipi de'oye yo'ojë, si'anë jajese'e de'oye yo'oto de'oji, yé'è peo macaje. ¹⁹ Jaje pa'ina, yé'è mamajë, Cristo mësarute ije pa'iohua'ire de'o macaja'a mësarumi ai cuasaquë, nomio tsì coa huëoni a'si ju'iñeje pa'ye ai yo'oquë pa'iquë a'ë, tìjupë. ²⁰ Yurepi merepa yé'è jarote mësaru ja're patira'ye yeque maña quëaja'quëpi. Jaje pa'ina, mësarute me caye'ni caquë co'a ju'iñë.

Agar Cui'ne Zara Iñoñere Quëaye

²¹ Moisés cuañese'ere sehuocañu'u cuasacohua'ipi cajë'ë: ¿Mësarupi cuañese'e cayere asajë pa'icohua'i a'ni? ²² Ñeje toyase'e caji: Caya mamajëre Abraham papi, te'ire i jo'yaona, yequëni i nējore pana papi, jo'yao peocona. ²³ I jo'yaona ai de'huasiquë cato iye yeja pai yo'ojë payepi parena, coasiquë paji'i. Nējorepa mamaquë cato, Maija'quë ca nēose'epi tì'a ja'ñere coasiquë paji'i. ²⁴ Iye caya nomiohua'i iñoñë, Maija'quë maire cayaye cuasa nēose'ere. Jaje pa'ina, iye ai cuasajë asaye paji: Agar, Abraham jo'yaopi Arabia quë'ro acore Sinaí cutihuë ayere iñoço, judío paire, Maija'quë cuañeñe isisi pa'i sito. Iye cuasa nēose'e acohua'i cato jo'yaohua'i pa'ija'cohua'ipi coa cuañoñë. ²⁵ Agar cato Sinaí cutihuëre iñoço, Arabia yeja pa'iconi, yure pa'i Jerusalénre. Ja daripë cato si'a io mamajë conì cuañese'epi jo'ya ne cuañosicopi pa'ico. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are, ma'tëmo Jerusalén cato jo'yao peoco. Jaje pa'ina, mai io mamajë a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Sihuajë'ë, carao, mamajëre peocopi. Sihuaco cuijë'ë, tsì coaco a'si ju'iñe asama'copi. Jaje pa'ina, jeoco cuañosicopi jai paire mamajëre paja'coa, ëjëre pacore jerepa.

²⁸ Maija'quë do'ijë, mësaru Isaacje pa'iohua'i a'ë, Diusu ca nēosi mamajë a'ë. ²⁹ Jaje pa'iquëta'are pai yëyepi ai de'huasiquëpi tsoe hue'ña, Maija'quë joyopi yo'oquëna, ai de'osiquëre josa yo'ose'eje pa'ye maire josa yo'oye pa'iji. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are toyase'e ñeje caji: Eto saojë'ë, jo'yaore, cui'ne io mamaquëre. Jo'yao mamaquë ja're te'e jo'yao peoco mamaquë co'amaña paye peoji. ³¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë jo'yao mamajëje pa'iohua'i peoyë, mai. Jo'yao peoco mamajëje pa'iohua'i a'ë.

5

Nuñerepa Jo'yaohua'i Peocohua'i

¹ Jo'yaohua'i peocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë caquë Cristopi sai de'huapi. Jaje pa'iye sëte jo'yaohua'i peocohua'i pa'iyere pa'ijë'ë, cui'naohua'ipi cuañese'ere neñu'u cajë yo'ojë jo'yaohua'i pa'iyena ponëma'pë pa'ijë'ë. ² Asajë'ë, yé'è Pablopi cayë, mësarute. Mësarupi ca'ni tēaye pa'iji cajë yo'ocohua'i pa'ito, Cristo yo'o do'i mësarute coçaiye peoji. ³ Tìjupë ca coñe yëyë, ca'nihuë tēa cuañosiquë pani si'aye Moisés cuañese'e cayere yo'oye pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, mësaru Moisés cuañese'ere, nuñe pa'icohua'i de'oñu'u cajë, yo'ojë pa'icohua'ipi, Cristore hua saijë cui'ne Maija'quë mësarute oiye yo'oyere peocohua'i de'ohuë. ⁵ Jaje pa'ina, mai cato Maija'quë joyoja'a Maija'quë maire necai ja'ñere cuasa do'ipi uteyë, nuñerepa de'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cajë. ⁶ Jaje pa'ina, maipi Cristo Jesús ja're tsioni pa'ito ca'ni tēaye cui'ne pañe coçaiye peoye a'ë. Jaje pa'ina, maipi necaiquëre pare ite cuasajëna, ja cuasayepi paire oicohua'ire necaina, pa'iyë a'ë, do'i quë'ye.

⁷ Mésaru de'oye yo'ojë pa'ë. ¿Jaje pa'isicohua'ire nepi mésarute nuñerepa cocare yo'oma'pë ca tatore'ni? ⁸ Ja caye cato Maija'quë mésarute soisiquë tse peoji. ⁹ Jaje pa'ina, case'e pa'iji, a'ri o'sa sêpëpi huajëcona co'merena si'a sêpë o'sa huesëyeje pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, Èjaëpi mésarute cocaina, tiñe pa'ye cuasaye paja'cohua'i a'ë cuasayë. Jaje pa'iquëta'are mésarute josa ca co'me huesoquëre cato Maija'quëpi si'seja'quë api, iquei pa'itoje.

¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, yë'ëpi ja yë'ta'a ca'ni tëayere pa'iji ye'yaquë pa'ito, judío pai huajo yëye para'huë. Jaje yo'oye pani Cristo cruz ju'isi cocapi sañope iohua'ire yo'oye peora'pi. ¹² Mésarute josa ca co'me huesorojaicohua'ipi, iohua'ija'a co'ye te'ere papi peo hue'ña tëasicohua'i pa'itota'a de'oji!

¹³ Mésaru cato Maija'quë do'ijë jo'ya nesicohua'i peoyë. Coa de'oye pa'ija'cohua'ini soisicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ëseye peo do'ire capë yëyere yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa paire oijë, sa'ñe de'oye necaijë pa'ijë'ë.

¹⁴ Jaje pa'ina, si'aye Moisés cuañese'e iye cayena tomeji: “Më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye oijë'ë, yecohua'i.” Ja cayere yo'oni si'aye cuañese'ere sehuc tija'ñe. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are mésarupi sa'ñe se co'aye cajë cui'ne sa'ñe cue'cuejë yo'oni, sa'ñe ani huesëyeje pa'ye yo'ojë carajaija'cohua'i a'ë, de'hua ñajë pa'ijë'ë.

Capë Yëye Cui'ne Maija'quë Joyo Pa'iyë

¹⁶ Cayë, mésarute. Maija'quë joyo cuayepi pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë mésarute capë yëye yo'oye paja'cohua'i a'ë. ¹⁷ Jaje pa'ina, paise'e yëyepi Maija'quë joyo yëyere sañope yo'oji. Yo'oquëna, cui'ne Maija'quë joyopi sañope yo'oji, capë yëyere. Jaje sa'ñe yo'o do'ire mésarute yëye yo'o tija'ñe peoji. ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi mésarute cuaquë pa'ito, mésarute ja maca cuañese'ere sehuocaijë pa'iyë paja'cohua'i a'ë.

¹⁹ Huesëma'pë a'jiñe ña'ne pa'iji, iti yo'oyena, pai co'aye yëyere yo'ocohua'ire. Jaohua'ipi ñeje pa'iyë, huejama'cohua'ipi coa parojaicohua'i pa'iyë. Tsi'sire yo'ocohua'ipi cui'ne co'ayena seo measicohua'i pa'iyë. ²⁰ De'huase'ere Maija'quë api cajë secohua'ipi cui'ne dahuë necohua'i pa'iyë. Paire coecohua'ipi te'e cuasama'cohua'ipi cui'ne iohua'i yëyese'e yo'ojajë ësecohua'i cajë pa'iyë. Esa pëtitecohua'i pa'iyë, yecohua'ipi ti cuasama'cohua'ipi ¿nepi ai jerepa de'oye neñe'ni? cajë yo'ocohua'i pa'iyë. Tiohua'i a'ë cajë tsëcapëase'e huasicohua'i pa'iyë. ²¹ Co'amañare ëa ñajë pëti ëaye cuasacohua'i pa'iyë. Paire huani jeocohua'i pa'iyë. Cono cuepeohua'i pa'iyë, cui'ne jai aohua'ipi jaiye yequeje co'aye yo'ocohua'i pa'iyë. Janë case'ere mésarute cayë. Jaje pa'ye yo'ocohua'i cato, Diosu cuañe te'te pa'iyë ti peoji.

²² Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë joyo maina neñe iye a'ë: Paire oiye, sihuaye, jo'cua de'oye pa'iyë, yo'o jujama'pë quëcojë yo'oye, yecohua'ire coa ñama'pë de'oye necaiye, de'oye yo'ocaiye, ca nëose'ere de'hue ne tija'ñe, ²³ jerepa pa'i a'ë cuasa ma'ñe, cui'ne i yëyere co'ye quëco tija'ñe. Jaje pa'iyë cato cuañese'epi sañope yo'oye ti peoji. ²⁴ Jaje pa'ina, Jesucristo tsecohua'i cato ai huano, co'a ëmë ja're te'e i ëa ñaquë pasi'i caquë pa'ise'e, cui'ne co'aye yëse'e cono que jeosicohua'i a'ë. ²⁵ Jaje pa'ina, yure Maija'quë joyo pa'iyepi pa'ini, ina isiñu'u mai pa'iyëje, ipi cuaja'quëre.

²⁶ Jaje pa'ina, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasaye pañu'u, cui'ne ¿nepi jerepa de'oye yo'oye'ni? cuasayeje pañu'u, cui'ne mai acohua'i de'oye yo'oyere ëa ñajë, sa'ñe pëti ëaye ña'neje pañu'u.

6

Sa'ñe Cocaijë'ë

¹ Maija'quë do'ijë, yecohua'ipi co'aye yo'ojë co'a de'osicohua'i pa'ito, mésarute Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'ipi cocaijë'ë, cui'naohua'ipi huëija'cohua'ire. Cocaicohua'i pani jerepa pa'i a'ë cuasama'pë cocaijë'ë. Yo'ojë iti cocaisicohua'ipi cui'ne pa'yena

yo'ojë co'a de'oye. Jaje pa'i do'ire pai ñape co'ye mësaru pa'iyere ñajë'ë. ² Mësaru acohua'i ai yo'ojë pa'icohua'ire coçaijë'ë. Jaje yo'ojë Jesucristo cuañese'ere ne ti'aja'cohua'i a'ë.

³ Teaye pa'i macata'a, de'hue yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasani co'ye ija'a coso huesëji. ⁴ Jaje pa'iquëta'a coa ai jerepa pai ñape ñañe pa'iji, me yë'ë pa'iyeni cajë. Si'anë jaje neñañe pa'iji, më pa'iyere. Neñaëna, de'oye yo'oyepi pa'ina, ja yo'ose'ere sihuaye pa'iji. Pani yecohua'i pa'iyena cuçcue ñani. ⁵ Jaje pa'ina, te'ohua'ise'e yo'oye pa'iji, iohua'i ayere.

⁶ Maija'quë coca yo'o ja'ñe ye'ya cuañoquëpi, ìte ye'yaquëre ì de'oye payepi coçaiye pa'iji.

⁷ Co'ye cosoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quëre ti coso ti'añe peoji, ñama'ë pa'ija'quë api cajë. Jaje pa'ina, pai ñape tase'ere quëquëna tëaye pa'iji. ⁸ Jaje pa'ina, paipi ì capë yëyere yo'osiquë pani co'ayere tasi do'ire ju'iñere tëaye pa'iji. Jaje cui'ne Maija'quë joyo yëyere yo'osiquë pani de'oyere tasi do'ire ti pani huesëyere tëaye pa'iji, Maija'quë isiyere. ⁹ Jaje pa'iyë sëte, jë'joye peoyerepa de'oyere yo'ojë pañu'u. Jaje pa'ina, maipi yo'o jujama'cohua'i pani tëaja'cohua'i a'ë, ja pa'iyere, ìti mu'se ti'aëna. ¹⁰ Jaje pa'i do'ire de'oye yo'o'ñe pa'i sa'rore pa'ito coa ñama'pë si'ahua'ire de'oye necañu'u, mai ai cuasaye ja'ye. Cui'ne ai jerepa de'oye necañu'u, Jesucristore cuasacohua'ire.

Yëhuoye Cui'ne Tëjyerepa Pëpaye

¹¹ Yure yë'ë jëtëre papi jai toya toyayë, mësarupi ñajë'ë caquë. ¹² Mësarute ca'ni tëaye pa'iji cajë ye'yacohua'i cato, paipi de'oye caja'cohua'i a'ë cajë yo'oyë, cui'ne Cristo cruz ju'ise'e ayere quëama'cohua'ipi josa yo'oma'cohua'ini cajë ca'rajë. ¹³ Jaje ca'ni tëaye yo'ocohua'ita'a cuañese'e cayere si'aye yo'o ti'lama'cohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ita'a mësarupi, mësaru capëre tëani hue'ejëna, sihuaja'cohua'i a'ë yëquë jerepa pa'iohua'i a'ë cajë mësarupi iohua'i case'ere sehuocai do'ire. ¹⁴ Jaje pa'ina, yë'ë cato mai Ejaë Jesucristo cruz ju'ise'ere sihuaquë quëayë. Cristo cruz ju'isi do'ipi yë'ëre iye yepi tutu de pase'e juni huesëpi. Ju'ina, yë'ëpi iye yeja yëye ayere yo'oma'quë de'ohuë, ju'isiquëje pa'i. ¹⁵ Cristo Jesús ja're tsioni pa'icohua'ire cato ca'ni tëasicohua'i pa'iyë, panita'a paçohua'i pa'iyë coçaiye peoji. Ìti do'i quë'yerepa cato maipi huajë pai ponëni pa'iyë a'ë. ¹⁶ Si'ahua'i jaje yo'ojë pa'icohua'ire Maija'quë oi teaye necaise'ere cui'ne jo'cua de'oye pa'iyë isiquëna, de'oye pa'ijë'ë, jaje yo'ocohua'ipi, Maija'quë paipi.

¹⁷ Iye macapi jerepa cato yë'ëre josa yo'oma'pë pa'ijë'ë, tsoe mësarupi ñañë, nuñerepa Jesús jo'yaërepa pa'iyere iñoquë, yë'ë capëre a'si ja'juse'e hue'equëna. ¹⁸ Maija'quë do'ijë, mësarute si'ahua'ire mai Ejaë Jesucristopi de'oye pa'iyë, isijaquë. Jaje pa'ijaquë.

EFESIOS

Pablo Toyase'e Efesios Sehuosicohua'ina

¹ Yè'ë Pablo Maija'quë yëë do'ire Jesucristo jo'yaë pa'iyë, cayë ñeje, ìpi jëjo daosiquë a'ë caquë. Toyayë, iye toya ja'hua Maija'quë acohua'ina, cui'ne Jesucristore sehuocohua'ina caquë, Efeso pa'icohua'ina. ² Maija'quëpi ì jo'cua de'oye pa'iyë isiquëna, cui'ne Èjaë Jesucristopi ñacaina, de'oye pa'ijë'ë.

Maire Isise'e Cristo Do'ipi

³ De'oquëre pa'ni cañu'u, Diusure, mai Èjaë Jesucristo pëca ja'quëre, Maipi Cristo ja're conì tsioni pa'i do'ire, si'aye Maija'quë cuañe te'te aye joyo pa'iyë isiquëre. ⁴ Diusupi maire ja yë'ta'a yeja de'huama'në Cristo do'ija'a ai oi sahuapi, ì ña hue'ñana ìna isisicohua'ipi si'si te'ñaje peocohua'ipi pa'ijajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, ìpi ai oi jaje yo'osi'i cuasa nëose'ejë pa'ye yo'oquë Jesucristo do'ija'a ì mamajëre coa huerosicohua'ire nepi, maire.

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quë maire ai de'oyerepa yo'ocaise'ere cuasajë sihuañu'u. ì oi mamaquëre pana tsioni pa'i do'ire de'oyerepa maire necaisiquëre. ⁷ ì ai oi do'ire Diusupi maire ì mamaquë tsie nejosi do'ipi mai co'aye yo'ose'ere sai de'huacai huasopi. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi si'aye mai carajaiñere ì ta'ñe asayepi cui'ne maire oiye yo'oyepi maire isipi. ⁹ Isini maire ise'e jaje yo'osi'i cuasa nëoquë pa'ise'ere, ì yahuese'ere asa ti'añe necaji'i. ¹⁰ Jaje pa'ina, ìti cuasa nëose'ejë pa'ye si'aye yo'o ti'aja'quë api, Diusupi ìti yo'o maca ti'asi maca. Ja maca Diusupi si'a co'amaña ma'tëmo pa'iyë, cui'ne yeja pa'iyë, te'ona tsioja'quë api, Cristopi meñe cuañequë pa'ijaquë caquë.

¹¹ Cristo ja're tsioni pa'i do'ire ì co'amaña ì ja're conì huero pajajë caquë tsoe hue'ñana Diusupi maire ì tsecohua'ire paja'quë a'ë cuasa nëopi, ì yëyeje pa'ye si'aye ìte de'oye ña cuañoñese'le yo'oquëpi. Jaje nepi. ¹² Nequëpi maire sahua nëopi, Cristore du'ru macarepa necaiquë api cuasasicohua'ipi Maija'quë ai jerepa pa'i pa'iyere sihuajë pa'ijajë caquë. ¹³ Jaje pa'ina, de'o coca mësarute huasoyere nuñerepa cocare asa maca tsoe mësaruru Cristo ja're tsiosicohua'i paë'ë. Jaje pa'ijëna, Cristore ìre pare cuasa maca ì isisi'i ca nëosi de'o joyore mësaruna isipi. ¹⁴ Ja joyo cato maire Maija'quë du'ru ìsi nëosi joyo a'ë. Ja joyore pani asayë, mai, ì tsecohua'ire huaso tëji maca, si'aye Maija'quë ca nëose'ere paja'cohua'i a'ë cajë, ja maca Maija'quëre sihuaja'cohua'i a'ë, ì jerepa pa'i pa'iyere.

Pablo Sehuosicohua'ire Secacaiye

¹⁵ Asaquë pa'iyë, mësaruru Èjaë Jesure necaiquëre pare cuasajë pa'icohua'ipi, si'aye Maija'quë tsecohua'irejë oijë pa'iyë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yè'ë Maija'quëre se maca mësaruru de'oye yo'oyere cuasaquë si'anë de'oji caquë pëpayë, Maija'quëre.

¹⁷ Jaje pa'ina, mai Èjaë Jesucristo mëne Diusure secacaiyë, mësaruni ta'ñe asa joyore isija'quë caquë. Isiquëna, mësarupi ì iñoñe asa ti'ajë cui'ne jerepa nuñe asa ti'ajajë caquë secacaiyë. ¹⁸ Señë, cui'ne ìpi mësaruru cuasayena miañe necaina, mësarute caquë soise'ere utejë pa'iyere nuñerepa asa ti'ajajë caquë, cui'ne Maija'quë ì tsecohua'ire ìsi ja'ñe airepa de'oye a'ni cajë asajajë caquë secacaiyë.

¹⁹ Cui'ne airepa jaiye a'ni Maija'quë tutu ja'rujaiñe ti peoyerepa, maire, ìte sehuosicohua'ire yo'ocai tutu, cajë asa ti'ajajë caquë secacaiyë, jare iye tutupi Maija'quë si'a tuturepa yo'o iñoopi. ²⁰ Jesucristore ju'isiquëni huëoni ì èja te'tena, jeto Maija'quë cuañe te'tena ño maca, ²¹ ja maca si'a cuañeñere, si'aye Èjaë pa'iyere, si'a tuture si'a jo'ya ne tutu pa'ise'ere, jerepa pa'ire Cristore nepi, coa si'ayere cayë mamire hue'eyere iye yeja yure pa'iyere cui'ne si'a mu'seña pa'i ja'ñere èjaëre pare nepi. ²² Neni si'a co'amaña ì quëo huë'ehuëna oapi. Jaje pa'ina, Cristona sehuocohua'irejë isipi. Jaje

pa'ina, sehuosicohua'i siopë api, Cristo. ²³ Jaje pa'ina, sehuosicohua'i cato Cristo capë acohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Cristopi si'a sehuosicohua'ire pani huesoji, cui'ne ipi si'a co'amaña Ëjaërepa pa'iji.

2

Maija'quë Oi Do'ire Huasosicohua'i Pa'iye

¹ Ja'në mësaru co'aye yo'oyena cui'ne cuañese'e tayo yo'oyena ju'isicohua'ipi pa'ë. ² Pa'ijë iye yeja pai yo'oyere, iye de'otose'e cuañequë, Maija'quëre sañope yo'ocohua'ire cuaquë yëyere yo'ohuë. ³ Jaje mai si'aohua'i ja'në mai capë yëyere co'ayere yo'ohuë, iye yeja pai coa noni yo'ojë pa'iyere, mai cuasayere. Jaje coa noni yo'ojë pa'i do'ire Maija'quëni nejo cuaño ja'ñe pa'iohua'ipi pa'ë.

⁴ Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë paire teaye ñani co'aiquëpi maire ai oi, ⁵ ja yë'ta'a mai co'aye yo'oyena ju'isicohua'ipi pa'ijëna, pa'iyere isipi Cristo do'ipi. Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë oi de'oye yo'o do'ire huaso cuañosicohua'i pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire ju'isicohua'ini Cristo Jesús ja're huëoni i ja're te'e ñopi, Maija'quë cuañe te'tena. ⁷ Iye cato yo'opi Cristo Jesús do'ipi maire i ai oiyere, cui'ne i de'oye maire yo'ocaise'ere yequë mu'seña maire iñosi'i caquë. ⁸ Jaje pa'ina, mësaru Maija'quëpi de'oye oi yo'o do'ire huaso cuañosicohua'i pa'iye payë, necaiquëre pare ite cuasa do'ipi. Iye mësarupi yo'ojë ti'ase'e peoji, coa Maija'quëpi mësarute isise'e a'ë, ⁹ cui'ne mësaru yo'o do'ipi etase'e peoji. Jaje pa'ina, te'ije yë'ëpi nehuë, ca ti'añeje peoji. ¹⁰ Maija'quë co'amaña'ë, mai i nesicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë tsoe hue'ña ne de'huacaise'eje pa'ye Cristo do'ija'a de'o co'amaña yo'ojä'cohua'ire nesicohua'i a'ë.

De'oye Pa'iye Cristo Do'ipi

¹¹ Cuasajë'ë, ja'në mësarute pai tëase'ere hue'ecohua'ipi judío paipi ca'ni tëama'cohua'ire hue'yose'ere judío pai peo do'ire. ¹² Ja'në cato mësaru Cristore peocohua'ipi, Israel pai peocohua'ipi, Maija'quë ca nëose'ere peocohua'ipi, yequë mu'se pa ja'ñere uteye peocohua'ipi. Diusurejë peocohua'ipi te'ohua'i iye yejana ne huesësicohua'ipi pa'ë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yure mësaru Cristo Jesús tsie do'ipi ina tsioni ja'yere pa'iyë, ja'në ite so'ore pa'isicohua'ipi. ¹⁴ Cristo api, mai jo'cua de'oye pa'iyë. Ipi judío paire cui'ne judío pai peocohua'ireje te'e tsëcapëna nepi. Tsoe nejopi, ta'tëpo, yecohua'i a'ë cajë pa'ise'e. ¹⁵ Jaje pa'ina, Cristo mai tayo do'ire sai de'huani i capëpi Moisés cuañeña coa pa'iyë nepi, caya pai tsëca pa'ise'ere te'e huajë pai tsëcapë pa'ija'quë caquë. Jaje neni jo'cua de'oye pa'iyë nepi. ¹⁶ Jaje Cristo i cruz ju'i do'ipi caya tsëca pa'ijë uihuayere nejoni te'e paire nepi. Neni Maija'quë ja're jo'cua de'oye pa'iyë necaji'i, maire.

¹⁷ Mësaru so'ore Maija'quëre pa'icohua'ire cui'ne judío paire, ite ja'ye pa'icohua'ire si'aohua'ire jo'cua de'oye pa'iyere, de'o cocare quëasi'i caquë Cristo daji'i. ¹⁸ Jaje pa'ina, yureta'a Cristo do'ija'a si'aohua'i judío cui'ne judío pai peocohua'ijë Maija'quëna tsiojaiñe pa'iji, maipi te'e joyore hue'e do'ire. ¹⁹ Jaje pa'ina, mësaru tjo hua'i peoyë, yecohua'i yejare pa'icohua'ijë pa'iohua'i pa'iyë. Jaje pa'ina, yure mësaru cato Maija'quë pai ja're coní te'e pa'iyë, Maija'quë do'ijë acohua'i de'osicohua'ipi. ²⁰ Mësaru jai huë'eje pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi i jëjo saocohua'i cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i nesicona, mëne nesicohua'ipi pa'iyë, Jesucristo cato ne huëojë du'ru macarepa oasi quëna pëje pa'i api. ²¹ Cristona si'a huë'e quëco paco ina tsiosicorepa pa'io, jerepa jaico ai de'ojä'co, Ëjaërepa de'o huë'erepa pasi'i caco. ²² Jaje cui'ne mësaruje, si'aohua'i Cristona tsioni pa'ijë, Maija'quë joyo pa'i huë'e pa'iyë.

3

Judío Peocohua'ire Quëaquë Api Pablo

1 Yè'è Pablo, Jesucristona tsea cuañosiquè a'è, mèsaru judío paí peocohua'ini caquè. 2 Jaje pa'ina, Maija'què mèsarute oi coa isiyere yè'èpi quèacaijaquè caquè ipi cuañe nēopi cajè asayè, cuasayè. 3 Jaje pa'ina, Diusupi i yahue cuasa nēose'ere yè'èna quèa iñopi. Jare yè'èpi i quèase'eje pa'iyere mèsarute a'ri maña quèaquè toyahuè. 4 Yè'è toyase'ere ñajè mèsaru asa tì'aja'cohua'i a'è, yè'èpi Cristo aye yahuese'ere asaquè pa'iyere. 5 Iye cato cayè tsoe acohua'ire i cuasa nēose'e iñoma'è yahueni pase'ere, jare yure i joyopi i de'ocohua'ire pare jèjo saocohua'ina, cui'ne ite quèacaicohua'ina, yo'oyeja'a Maija'quèpi iñopi, si'aye. 6 Iye a'è, ite yahuese'e cato: Cristo Jesús do'ija'a Maija'què ca nēose'ere huaso coca quèayeja'a, judío paí peocohua'ipi, judío paí pa ja'ñere te'e cui'neje si'a yè'què maca pa ja'ñe a'è, i capè acohua'i pa'i do'ire.

7 Maija'què yè'ère oi coa isise'ejaja'a Diusu tutupi iye coca quèacaiquère nesiquè a'è, i yèyeje. 8 Yè'è, Maija'què tsecohua'i seña maca huè'ehuèrepa pa'iquèni, Maija'quèpi coa isipi, judío paí peocohua'ire, jaiye de'o co'amaña cuècue tì'añe peoyerepa Cristo payere, de'o coca quèayerere. 9 Si'aye co'amaña de'huasiquèpi Diusupi yè'ère i tsoe hue'ña cuasase'ere yahuese'e pase'ere si'aohua'ire quèa iñoja'quère nepi. 10 Jaje paji'i, yure sehuosicohua'i pa'iyereja'a cuañecohua'ipi cui'ne èjaohua'ipi joñoase'e pa'i hue'ñana Diusu ta'ñe yo'oyere si'aye ña tì'ajajè caquè. 11 I cuasa nēo huesose'eje pa'ye cui'ne yo'opi, Diusu, mai Èjaè Jesucristo do'ija'a si'aye ne sao maca. 12 Jaje pa'ina, Cristo do'ipi Diusuna de'hue a'jiñe tsiojaiñe payè, asajè mai, ite de'hue necaiquè api cuasa do'ija'a. 13 Jaje pa'ina, señe, mèsarute. Yè'è mèsaruni caquè ai yo'oyere ñani yo'o jujama'pè pa'ijè'è. Yè'è ai yo'oye cato mèsaru jai do'i què'iohua'i pa'iyere iñoquè yo'oye a'è.

Jesús Oiyere

14 Iyere caquè mai Èjaè Jesucristo pèca ja'què ña hue'ñana do're ja'rüyè, 15 si'a i tsècapè ma'tèmo pa'icohua'i cui'ne yeja pa'icohua'i i mamire hue'ejè pa'iquèna. 16 Do're ja'rünü Maija'quère señe, i de'o co'amañare pare mèsaru joyona Maija'què joyo yo'o do'ipi jerepa pa'yere tuture isijaquè caquè. 17 Cui'ne ite pa'iji cuasa do'ipi Cristopi mèsaru joyore pa'ija'què pa'ina, Cristo pa'ire oiyena jèayererepa tsita mesicohua'ipi pa'ijè. 18 Si'a sehuosicohua'i ja're coní Cristo pa'ire oiyere: je'ñe tēcapè jaiye, tsoaye, huaiñe, cui'ne mēne tsoaye asa tì'aja'cohua'i a'è caquè señe. 19 Señe, cui'ne mai asaye jerepa tēto saise'ere pa'ire oiyere asa tì'ajajè caquè, jaje asa tì'ajè Diusu oiyepi tīmēsicohua'i pa'ijajè caquè.

20 Yure airepa de'oquère pa'ni Maija'què cajè sihuañu'u, i tutupi maija'a yo'ocaiquère pare, si'aye mai pañu'u cajè señe maña, panita'a mai cuasaye maña, jerepa de'oye necai tutu paquère. 21 De'oquère pa'ni Diusu, cajè sihuañu'u, sehuosicohua'i Èjaè, Cristo Jesús do'ipi. Jajese'e si'anè tsoeje ite sihuajè pañu'u. Jaje pa'ijaquè.

4

Te'ijè Pa'iohua'i Pa'iyè, Te'i Joyopi Pa'i Do'ire

1 Èjaère tsea cuañosiquèpi señe, mèsarute Maija'què caquè soise'eje pa'ye nuñerepa pa'ijè'è caquè. 2 Jaje pa'ina, jerepa pa'iohua'i a'è cuasama'cohuaipi pa'ire oicohua'ipi, paí ñape tì'ne cuasayere sañope cama'cohua'ipi quècocohua'ipi oicohua'i pa'ijè'è. 3 Jaje pa'ijèna, mèsaru jo'cua pa'iyepi necaina, Maija'què joyopi cocaina, si'anè tsiosicohua'ipi pañu'u cajè de'hua ñajè pa'ijè'è. 4 Te'e capè cui'ne te'e joyo pa'iji, Maija'què mèsarute te'ore utejè pa'iyena soise'eje pa'ye. 5 Pa'iji, te'e Èjaè. Pa'ico, te'o Maija'quère cuasaye, te'e oco doye pa'iji. 6 Pa'iji, te'e Diusu si'aohua'i pèca ja'quèrepa. Jaèpi pa'iji, si'aye emèje'e te'tere pare, si'aohua'ire tsioquè yo'oquè cui'ne si'aohua'ire tsioní pa'iquèrepa.

7 Jaje pa'iquèta'are Cristopi mai yo'ojaja'a tuture paí ñapere i yèyeje pa'ye isipi. 8 Jaje pa'ina, toyase'e caji:

I ma'tèmo mēi maca, te'e i ja're coní tsea cuañosicohua'ireje sapi.
Saquè i yo'o tuture paina isipi.

9 “Mëji'i” cani, cayë du'ru yejare pana cajesiquëpi mëji'i cajë. 10 Iti cajesiquëpi jare ipi mëji'i ai ëmërepa ma'tëmona, si'aore i pa'iyepi timësi'i caquë. 11 Jare ipi paï ñapere isipi, yo'oja'a tutu, yecohua'ini i jëjo saocohua'ire nepi, yecohua'ini Maija'quë caquëna, asase'ere quëacaicohua'ire nepi, yecohua'ini huaso cocare quëaja'cohua'ire nepi. Yecohua'ini yëi ñamare ñacaiyeje pa'ye sehuosicohua'ire ñacaicohua'ire nepi. Cui'ne yecohua'ini de'oye ye'yaja'cohua'ire nepi. 12 Jaje i tsecohua'ire yo'oja'a tutu isipi, i yëyere yo'ojajë caquë. Yo'ojëna, Cristo capë acohua'ipi ai de'ojajë caquë iohua'i necai do'ipi.

13 Jaje pa'ina, i ne de'huasicohua'ipi necaiye pa'iji, si'aohua'i te'i cuasayeje pa'ye Maija'quëre cuasajë pa'i macaja'a cui'ne Maija'quë mamaquëre asa ti'a macaja'a. Ja maca yureta'a joyo aiohua'irepa de'oni Cristo ja'iohua'irepa pa'ijajë'cohua'i a'ë, si'aohua'i. 14 Ja maca tsije pa'iohua'i pa'iyë paja'cohua'i a'ë. Tsi cato iohua'i cuasase'e esa jeoni yeque cuasayena a'jiñe ponëcohua'i a'ë, tayosi ma'a saicohua'i cosoyena sehuocaijë. 15 Jaje pa'ina, mai cato joyopi paire oiyere nuñerepa cocare cajë ñese ai de'oye pa'iji si'aye pa'iohua'irepa, Cristo sehuosicohua'i siopëna tsioni pa'ijë. 16 Jaje pa'ina, Cristo do'ipi si'a capë jëayerëpa sa'ñe si'a te'ña tsio huesëji, te'ojë pa'ioyerepa. Jaje tsioni si'a te'ña de'oye yo'ojëna, si'a capë ai de'oji, sa'ñe oiyena.

Huajë Pa'iyë Cristo Do'ipi

17 Iye a'ë, yë'ë mësarute mai Èjaë mamipi cuañequë caye: Pa'ima'pë pa'ijë'ë, ja yë'ta'api Maija'quëre cuasama'cohua'i pa'iyëje pa'ye. Jaohua'i cato pa'iyë, coa noni do'i peoyere cuasajë pa'iyepi. 18 Jaje pa'iohua'ipi sëtama'cohua'ijë pa'ye de'oye cuasama'cohua'i a'ë, Satanáspi iohua'ire ñamije pa'ye necai do'ire. De'oye cuasama'cohua'ipi nuñe coca coe do'ire huesësicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ijë Maija'quë pa'iyë peocohua'ipi pa'iyë. 19 Jaje pa'ina, huajëya'ye nëiñe peocohua'ipi si'aye co'ayere yëyena dahuëyesicohua'ipi pa'ijë, ja'rujajë peoye, coa si'aye si'si co'amañare yo'ojë pa'iyë. 20 Jaje yo'ojë pa'iyere Cristo mësarute ye'yama'ë paji'i.

21 Jaje pa'ina, mësarupi nuñerepa coca paquëni, i cayere asasicohua'i pani, cui'ne i pa'iyere ye'yesicohua'i pani, 22 jeocojë'ë, mësarutsoe pa'ise'ere, sehuoma'cohua'i pa'ise'ere. Ja tsoe pa'ise'e yëyepi cosoquë co'ayena sayere. 23 Jeocojëna, si'a mu'seña huajë yëyere cui'ne cuasayere pa'ye pa'iji. 24 Jare pajë huajë pa'iyere pajë'ë, cañare suñañeje pa'ye. Iye huajë pa'iyë cato Maija'quë nuñerepa pa'iyëje, cui'ne Maija'quë de'oyerepa pa'iyëje nese'e a'ë.

25 Jaje pa'ina, ja yë'ta'api cosoma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa paï ñape nuñerepa cocapi cajë'ë, paire. ¿Si'aohua'i te'e capë acohua'i me yeque yo'oye'ni?

26 Pëicohua'i pani, ti pëni huesëma'pë pa'ijë'ë, tayoye. Pëtise'e cajë na'ijaima'pë pa'ijë'ë. 27 Huatire sa'ro nëocaima'pë pa'ijë'ë.

28 Co'amaña yahue imaquë pa'isiquë pani jeojë'ë, ja yo'oye. Jeoni co'amaña ne huëojë'ë, më'ë jëtëpi, de'oye co'amaña yecohua'ire carayere isisi'i caquë.

29 Si'si cocare cama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa iti asacohua'ire de'oye pa'iyë necaiyere, cui'ne jerepa ñese mëiñe necaiyere cajë'ë. 30 Maija'quë mësaruna i joyore isipi, i tsecohua'irepa iño ja'ñere mësarute huaso tëji mu'serepa. Jaje pa'ina, co'a coca cayepi ne oema'pë pa'ijë'ë, Maija'quë joyore.

31 Jeocojë'ë, yecohua'ire saisi'i caquë oi joyo pa'iyere: pëi sañope cuasayere, pëi sañope yo'oyere, sañope tutu cayere, cui'ne yecohua'ire co'acohua'i a'ë cayere. Coa si'aye yecohua'ire sañope yo'o ayere jeocojë'ë. 32 Jeoni sa'ñe oijë cocaijë'ë. Cui'ne yecohua'ire sai de'huacaijë pa'ijë'ë, mësarutsoe co'aye yo'o do'ire Cristo do'ipi Maija'quë sai de'huacaise'ejë pa'ye.

5

Maija'quë Mamajë Pa'iyë

¹ Mësarü Diusu oi mamajë sëte ije pa'iohua'i pañu'u cajë, yo'ojë'ë. ² Cristo maini oi ija'a co'ye Maija'quëna isiquë jucacaiji'i. Ja yo'oye cato de'oye ma'ña sëñeje pa'ye a'ë, Maija'quëna. Ja yo'oyepi maire i oiyyere iñopi. Yureta'a i oiyyeje pa'ye yecohua'ire yo'oñu'u. Jare yo'ojë pa'ijë'ë.

³ Jaje pa'ina, yure Maija'quë acohua'i pa'iyë sëte nomiohua'i paye coca caye ti cama'pë pa'ijë'ë, cui'ne si'a si'si yo'o cocare cui'ne si'aye pa ëaye nëi cocare ti cama'pë pa'ijë'ë.

⁴ Cui'ne cama'pë pa'ijë'ë, si'si cocare, coa cayere, cui'ne ca'a cocata'a si'ayere co'aye yo'oyena cuasa huëoyere cama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa mësaruse'e, Maija'quëre de'oji cajë pëpaye pa'iji. ⁵ Mësarupi tsoe ta'ñe asayë, yequë nomiore panita'a yequë ëmëre yo'ocohua'ipi, panita'a si'sire yo'ocohua'ipi, panita'a jaiye co'amañare paye yëcohua'ipi Cristo cui'ne Diusu cuañe te'te cacaye ti peoyë. Jaiye co'amañare yëcohua'i cato pai de'huasi Diusuni señeje pa'iohua'i a'ë. ⁶ Iye tayo yo'oyere de'oye a'ë cacohua'ini coso cuañoma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ocohua'ire Maija'quëpi pëi nejoja'quë api, ite sehuocaima'pë yo'ocohua'ire. ⁷ Jaje pa'ina, mësarü jaohua'ire tsioma'pë pa'ijë'ë.

⁸ Ja'rë mësarü nea hue'ñare paë'ë. Yure mai Ejaë ja're tsioni pa'i do'ire mia hue'ñare pa'iyë. Jaje pa'i sëte mia hue'ña pai sëte de'oye pa'iyepi pa'iji. ⁹ Iye miañepi iyere neji: de'oye yo'oyere, nuñerepa cayere cui'ne tayo saima'pë pa'iyere. ¹⁰ Maija'quë yëye yo'oyere ye'yejë'ë. ¹¹ Cui'na maca yo'oma'pë pa'ijë'ë, co'ai ma'ñere, nea hue'ña acohua'i yo'oyere. Coa ai jerepa co'ayere mia hue'ñana eto iñojë'ë. ¹² Jaje pa'ina, sehuoma'cohua'i yahue yo'oyere cayeque huajëya'ji, maire. ¹³ Jaje pa'iquëta'are miañepi yahue yo'ose'ena ju'aquëna, si'aye tiñarepa ña'ne pa'iji. Jaje pa'ina, si'ayere yahue yo'ose'ere con iñoja'quë api, miañepi. ¹⁴ Jaje pa'ina, case'e pa'iji:

Sëtajë'ë, caiquë,

ju'isicohua'i jopopi huëijë'ë,

Cristopi miacaija'quëre.

¹⁵ Jaje pa'iyë sëte de'hua mësarü yo'ojë pa'iyere ñajë pa'ijë'ë. Huesëohua'ijë pa'iohua'i pa'ima'pë, coa ai jerepa ta'ñerepa asajë pa'ijë'ë. ¹⁶ De'o co'amañare esa nejë'ë, co'a mu'sëñare pa'i do'ire. ¹⁷ Coa huesërepa yo'oma'pë pa'ijë'ë, du'ru macarepa jere Ejaërepa yëquë'ni cuasani, i yëyere yo'ojë'ë. ¹⁸ Cono cuepema'pë pa'ijë'ë. Ja cato nëajaiñe peoyerepa coa yo'oyena saye a'ë. Ai jerepa Maija'quë joyopi timësicohua'ipi pa'ijë'ë. ¹⁹ Pa'ijë tsoe jëjëñe toyase'epi sehuosicohua'i jëjëñepi cui'ne joyo jëjëñepi sa'ñe cajë pa'ijë'ë, cui'ne iye jëjëñepi jëjëjë si'a joyorepapi sihuajë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë pa'ijë'ë. ²⁰ Si'anë Maija'quëre de'oji, cajë pëpajë pa'ijë'ë, mai Ejaë Jesucristo mamipi.

Sehuosicohua'i Huë'e Pa'iyë

²¹ Sa'ñe de'oye sehuojë pa'ijë'ë, Maija'quëre ca'ra do'ipi.

²² Nëjohua'i ëjëre de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë, mai Ejaëre sehuoyeje pa'ye. ²³ Cristo sehuosicohua'i mëñe sïopë api, cui'ne pa'ye ëjëje nomio mëñe sïopë api, Cristo sehuosicohua'ire huasoquë api, i capë acohua'ire. ²⁴ Jaje pa'ina, Cristore sehuosicohua'i de'oye i cuañeñe sehuojë pa'iyëje pa'ye cui'ne nëjoje ëjëre si'aye sehuoco pa'iyë pa'iji.

²⁵ Ejëpi nëjore oiye pa'iji, Cristo oi i oiyyere iñoquë sehuosicohua'ire jucacaise'ëje pa'ye. ²⁶ Jaje pa'ina, i tsecore pare nëjoje pa'iore pasi'i caquë Maija'quë coca quëa do'ija'a Maija'quë joyo ocopi tsoa topi si'a ite sehuocohua'ire. ²⁷ Jaje tsoa topi i ñaquë payere caquë si'si te'ñaje, sëje, cui'ne yeque co'aye ña cuañeñe peocore pani de'oconi i tsecore pasi'i caquë. ²⁸ Jaje pa'ye ëjëohua'ipi nëjohua'ire oiye pa'iji, iohua'i capëa oiyyeje pa'ye. Nëjore oiquë cato ija'a co'ye oiyyeje pa'ye oiji. ²⁹ Co'ye iohua'i capëre coecohua'i peoyë, pai. Coa ai jerepa aojë cui'ne ñacaicohua'i a'ë. Jaje cui'ne Cristojë ite sehuosicohua'ire i

capë acohua'ire ñacaiji. ³⁰ Jaje pa'ina, mai i capë cui'ne tara acohua'i a'ë. ³¹ Jaje pa'ina, ëmëpi huejaquë pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core jëoñe pa'iji, nëjona tsioyere caquë. Ja maca cayahua'i pa'isicohua'ipi tsioni te'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ³² Iye cato yahuese'e a'ë. Jaje me asaye'ni pa'iquëta'are yë'ë cato cayë, Cristopi ite sehuocohua'i ja're tsioni pa'iyë ayere. ³³ Jaje pa'iquëta'are pai ñape ëmë nëjore oiye pa'iji, i capë oiyeje pa'ye, cui'ne nomiopi ëjere io ëjaëre pare dahuëre ñaco pa'ijaco.

6

Mamajë Cui'ne Pëca Ja'quëohua'i Pa'iyë

¹ Mai Ëjaëre sehuocohua'i sëte mësarü ja'quëohua'i cuañëñere de'oye sehuojë yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje yo'oye nuñere pa'ë. ² Moisés cuañëse'epi ca nëose'e pacopi du'ru acopi caco ñeje: “Më'ë ja'quëre cui'ne më'ë ja'core oi ëjaohua'ire ñaquë pajë'ë, jai do'i quë'iohua'ire cuasaquë. ³ Jare yo'oquëpi iye yejare ai tsoe sihuaquë de'oye pa'ija'quë api.”

⁴ Cui'ne mësarüje ja'quëohua'ije, mësarü mamajëre pëti ëaye ne huëoma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa tayoyese'e nu'ñejë ye'yajë ai de'hua'ijë'ë, mai Ëjaë oi yëhuoye ayepi.

⁵ Jo'yaohua'i iye yeja mësarü ëjaohua'ire de'oye sehuocaijë'ë. Cristore necaiyeje pa'ye cuasajë. Ëjaohua'ire ñajë, ca'rajë nuñere papi yo'ojë necaijë'ë.

⁶ Iohua'i mësarute ña macase'e de'oye yo'oyeje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë, coa ai jerepa si'a joyorepa de'oye cuasajë nejë'ë, Diusu yëyeje pa'ye, Cristo jo'yaohua'i sëte. ⁷ Mai Ëjaëre necaiyeje pa'ye de'oye cuasajë sihuajë paire co'amaña de'oyerepa necaijë'ë. ⁸ Tsoe mësarupi asayë, pai ñapere iohua'i yo'ose'eje pa'ye jo'yaohua'ire cui'ne jo'yaohua'i peocohua'ire Ëjaëpi isi ja'ñe. ⁹ Ëjaohua'ije de'oye yo'ojë'ë, mësarute necaicohua'ire. Tutu cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. De'hua cuasajë'ë, mësarü cui'ne jaohua'i te'e Ëjaëni ma'tëmo aquëre payere, si'a yë'quë maca si'aohua'ire ñaquëni.

Sehuosicohua'i Joyopi Uihua Co'amaña

¹⁰ Yure cato Maija'quë do'ijë, i tutu jerepa pa'yena tsioni i ja're pa'ijë, tutu quë'iohua'i pa'ijë'ë. ¹¹ Si'aye huati cosoyere, sañope quëco saojë'ë, ocue pa'i macarepa pa'iyere cajë, Diusu uihua ja'ñe isise'epi. ¹² Mai cato uihuama'pë pa'iyë, paini capë cui'ne tara quë'iohua'ini. Mai cato uihuayë, maire meñe cuañë tutu payere, huati cosoye tutu quë'iyere uihuayë, iye mu'seña nea hue'ña huati ëjaohua'i quë'i cuañë tuture. Maija'quë te'tepi sañope uihuayë, co'ayepi maina cacayere ësejë.

¹³ Jaje pa'ina, co'a mu'se ti'aëna, quëcoyere cajë Maija'quë mësarü uihuaja'a caña isise'ena suñasicohua'ipi pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë quëcosi jeteyo'je taima'cohua'irepa pa'ija'cohua'i. ¹⁴ Soldado uihua tëicare suñañeje pa'ye nuñere pare suñasicohua'ipi ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë, cui'neje soldado coti saihuë jëacaicore suñañeje pa'ye nuñerepa yo'oyere suñasicohua'ipi ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë. ¹⁵ Cui'ne Maija'quë coca jo'cua pa'iyepi ne de'huasicohua'i pa'ijë'ë, soldado zapato suñase'eje pa'iohua'i. ¹⁶ Cui'ne mësarü Maija'quëre pa'iji cuasayere mësarute jëacai cua'arepa pajë'ë, huati hua'jo ñaña toa quë'yepi daina, si'aye ne yayoja'core. ¹⁷ Cui'ne mësarü huaso cuañose'ere quëna mapëje pa'iore pajë'ë, siopë jëacaicore pajë cui'ne Maija'quë joyo hua'tiyore Maija'quë cocare isicohua'i pa'ijë'ë. ¹⁸ Cui'ne Maija'quëre seña jëoma'pë si'anë ai sejë pa'ijë'ë, Maija'quë joyo cayeja'a. Yo'o jujahuë cuasama'pë, ocue pa'i macarepa cui'ñasicohua'ipi pa'ijë si'aohua'ire Maija'quë tsecohua'ire secacaijë pa'ijë'ë. ¹⁹ Cui'ne yë'ëreje secacaijë'ë, Maija'quëpi yë'ë ca ja'ñe isiquëna, caquë huaso coca yahuese'ere tiñarepa asa ti'añe, quëcoquë caju'quëre. ²⁰ Maija'quëpi yë'ëre, iye cocare quëacaijaquë caquë jëjo daosiquë a'ë, jare quëa do'ire, yure yë'ë co cuañosiquë pa'iyë. Secacaijë'ë, yë'ë ca'rama'ë i coca quëacai ja'ñere.

²¹ Tíquico Maija'quë do'iquë, mai oiquëpi, jeõne peoyerepa mai Ëjaë co'amaña coçaiquëpi, si'aye quëasipi, yë'ë ñño pa'iye, cui'ne yë'ë yo'oquë pa'iyeje. ²² Jaje pa'ina, jëjo saoyë, mësarü quë'rona ñpi sani ñño yëquë pa'iyere quëaquë, mësarute jerepa yëjë de'oye yo'oja'cohua'ire nejaquë caquë.

²³ Diusu Maija'quëpi cui'ne Ëjaë Jesucristopi Maija'quë do'ijëre jo'cua pa'iye sa'ñe oiye isijaquë Maija'quë pa'iji cuasa do'ire. ²⁴ Cui'ne Maija'quëpi ñ oiye yeque pönama'quëpi de'oye ñacaijaquë si'aohua'i Jesucristore oicohua'ire.

FILIPENSES

Pablo Cosiquëpi Toyase'e

¹ Pablo cui'ne Timoteo Jesucristo jo'yapi toyayë, iye toya ja'hua si'a Maija'quë do'ijëna, Maija'quë acohua'ina Jesure cajë, tsiosicohua'ina ëjaohua'ina, cui'ne co'amaña caracohua'ire cocaicohua'ina, cajë toyayë, Filipos daripë pa'icohua'ina. ² Maija'quëpi cui'ne Ëjaë Jesucristopi cõni oi coa isiyepi de'oye jo'cua pa'ijë'ë.

Pablopi Sehuosicohua'ire Secacaiye

³⁻⁵ Du'ru huëosi mu'sepi iye mu'sena, yë'ë ja're te'le de'o coca cõni necai do'ire, yë'ë mësarute cuasaye ñape de'oji caquë pëpayë, Maija'quëna. Cui'ne ite se maca ai sihuaquë mësarute si'aohua'ire secacaiyë. ⁶ Jaje pa'ina, nuñerepa asayë, yë'ë, Maija'quë mësaruna de'o co'amaña ne huëosiquëpi jeoma'ë de'oyerepa ne saoja'quë api, Ëjaë Jesucristo dai macaja'a. ⁷ Jaje pa'ina, mësarupi yë'ë ja're cõni Maija'quë coa isiyere pa do'ire, mësarute ai oi jaje cuasaye nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, mësarupi yë'ë joyore pa'i do'ire yë'ë ja're pa'iyë, yë'ëpi co sitore pa'ito panita'a Maija'quë huaso cocare co'aye cajëna, yë'ëpi ësequë sañope, iye nuñerepa coca'ë caquë ëjaohua'i ña hue'ñana quëa hue'ñare. ⁸ Yë'ë mësarute, Jesucristo oiyepi ai oiyë. Ja oiyere Maija'quëpi ñaji.

⁹ Jaje pa'ina, mësarute Maija'quëre secacaiyë, mësarupi ai ta'ñe cuasacohua'ipi cui'ne si'aye asa ti'acohua'ipi ai jerepa paire oicohua'ipi, ¹⁰ cui'ne de'oyese'e co'ejë yo'ojajë caquë. Jaje yo'ojë pa'ijë mësaru si'si peocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, Cristo dani mësarute sañope caye pasipi. ¹¹ Paquëna, mësarupi Jesucristo necai do'ipi nuñerepa yo'oyere quëisë'eje pa'ye pa'ija'cohua'i a'ë, Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihua ja'ñere.

Cristo Api, Yë'ë Pa'iyë

¹² Yë'ë tëto saise'epi de'o coca jerepa quëaye ponëpi. Jaje mësaru Maija'quë do'ijëpi iyere asajajë caquë quëayë. ¹³ Jaje pa'ina, si'aohua'i soldado pai ëjaë huë'e pa'icohua'i cui'ne si'aohua'i yecohua'ijë asayë, Cristore tui do'ire tseä cuañosiquë pa'iyë. ¹⁴ Jaje yë'ë tseä cuañosiquë pa'ina, ñajë sehuosicohua'ipi ai jerepa mai Ëjaëna quëcojë Maija'quë cocare ti ca'raye peoyerepa yëjë quëayë.

¹⁵ Yecohua'ipi Cristo coca quëayë, yecohua'i quëayere ëa ñajë pëijë, ai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi de'oye cuasajë quëayë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi nuñerepa quëama'pë iohua'i yëyere ti'añu'u cuasajë Cristo coca quëayë. Jaje yo'ojëna, yë'ëpi co sito pa'iquëpi ai co'a ju'ijaquë cajë. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are de'oye cuasajë paire oijë quëacohua'i cato asayë, yë'ë iño pa'iyë, Maija'quë coca sañope cacohua'ire ca de'huaja'quëpi. ¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ëre iquepi co'aquë'ni si'aye de'oji, Cristo cocare paire oijë quëatoje, panita'a oima'pë coa quëatoje, si'aye sihuayë.

¹⁹ Jaje pa'ina, Mësaru Maija'quëre secacai do'ipi, cui'ne Jesucristo joyo cocai do'ipi cosiquëpi huaso cuañosiquë pa'ija'quë a'ë cuasaquë sihuayë. ²⁰ Jaje pa'ina, yë'ë cato coa teaye ca jujani tome huesëma'ë pa'ija'quëpi cayë. Jaje pa'ina, yë'ë pa'iyë ña do'ire mësarupi Cristo ai jerepa pa'i api, cuasajajë caquë yo'oquë pa'iyë, yë'ë huajëquë pa'i maca cui'ne yë'ë ju'isi macaje. ²¹ Jaje pa'ina, yë'ë pa'ye a'ë, Cristo cui'ne ju'iñepi coa jerepa de'oyere se ti'añe a'ë. ²² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi capëre huajëquë pa'ini, Ëjaë co'amañare yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, iquepi jerepa de'oquë'ni cuasayë, cui'ne de'oyese'e pa'ina, ñaquë. ²³ Jaje cayaye pa'ina, iquepi jerepa de'oquë'ni, yë'ëre cuasaquëna jëaji, iti yo'o ja'ñe? Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato ai jerepa de'oji, juni sani Ëjaë ja're de'oye pa'iyepi. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are, mësarute cato jerepa de'oji, yë'ëpi mësaru ja're ja yë'ta'a

huajëquë pa'iyepi. ²⁵ Jaje pa'ina, nuñerepa cuasayë, yë'ëpi mësaru ja're conì pëaye de'oji, mësaru Maija'quëre necaiquëre pare cuasayere se mëocasi'i caquë cui'ne Maija'quëre cuasajë ai jerepa sihua ja'ñere caquë. ²⁶ Jaje pa'ina, mësarupi yë'ëre huajëquë pa'ina, tijupë ña cojë ai jerepa Ëjaë Jesucristo necaise'ere, ñajë sihuaja'cohua'i a'ë.

²⁷ Yë'ëpi mësarute sani ñaquëna, pa'iyeye pa'ye pa'ijë'ë, yë'ëpi so'ore pa'itojë, Cristo de'o coca cayeje pa'ye pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, mësaru ocue pa'i macarepa tuiyere, te'e cuasayena tsiosicohua'ipi, si'aohua'i te'e sañope, huaso cocare nejocaiyere ësejë uihuayere quëajëna, coca asaye yëyë. ²⁸ Mësarute sañope yo'ocohua'ini ne quëco cuañoma'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, mësaru quëcojë pa'iyepi tiñarepa iñoji, jaohua'i ne huesë hue'ñana saiyere cui'ne mësarupi huaso cuañosicohua'i pa'iyena saiyere iñoji. Ja pa'iyecato Maija'quë isiye a'ë. ²⁹ Jaje pa'ina, Cristo do'ire huaso cuañoñese'e isiye papi, cui'ne Cristo do'ire, ai yo'o ja'ñeje isipi, mësarute. ³⁰ Yureta'a mësaru yë'ë jare conì tsiosicohua'ipi te'ere uihuajë pa'iyë, yë'ë ja'në uihuaye ñasicohua'ipi cui'ne yureje ja yë'ta'api yë'ë uihuaye asajë pa'iyë.

2

Cristo Jerepa Pa'i Pa'iyë, Jerepa Pa'i A'ë Cuasa Ma'ñe

¹ Jaje pa'ina, mësarupi jerepa yëjë neñere Cristo isiquëna, quëcosicohua'i pani, i oiyeipi ca yë'huaquëna, asacohua'i pani, Maija'quë joyopi mësaru ja're pa'ina, asacohua'i pani mësarupi paire teaye pa'iohua'ire pare ñajë ai oiyyere pacohua'i pani, ² mësaru pa'iyepi sihua ëaye necaiyë, yë'ëre, mësaru sa'ñe de'oye yo'ojë pa'iyepi, te'e oiyeipi, te'e joyopi yo'oquëna pa'iyepi, te'ere cuasajë nejë pa'iyepi. ³ Jaje pa'ina, mësaru cato mësaruse'e pa ja'ñere cajë neñë cuasayepi, panita'a jerepa pa'iohua'i a'ë cuasayepi yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'oma'pë ai jerepa pa'iyë cuasama'cohua'ipi, yecohua'ini mësarute jerepa de'ocohua'ire cuasajë ñajë pa'ijë'ë. ⁴ Cui'ne mësaru de'oye pa'iyese'e cuasajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, yecohua'i de'oye pa'iyere cuasajë yo'ojë pa'ijë'ë.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo cuasase'eye pa'ye cuasajë pa'ijë'ë, mësaruje. ⁶ Ñajë'ë, i pa'ise'ere Diosuje pa'ita'a, Diosu yë'ëje pasi'i caquë yo'oye papi. ⁷ Paquë coa ai jerepa yecohua'i co'amaña necaicohua'i maña pa'iyena ini paije pa'i maca de'opi si'aye Ëjaë pa'iyere se jeoni. ⁸ Jaje paije pa'i maca de'oni, jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi i de'oye sehuocai do'ire cruzu huajëya'ye pa'iona, juji'i. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi ite si'aye jerepa pa'ire nequë cui'ne si'a mami jerepa pa'i mamire pare isipi, ite. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesús mamire asajë ma'tëmo pa'icohua'i cui'ne yeja pa'icohua'i cui'ne yeja huë'ehuë te'te pa'icohua'ije, si'aohua'i do're ja'ruja'cohua'i a'ë. ¹¹ Do're ja'runi si'a pai maña Ëjaëre papi caja'cohua'i a'ë, Jesucristore. Jare yo'ojë Maija'quëreje, de'oyerepa yo'o u'ni cajë iñoja'cohua'i a'ë.

¹² De'oji, Maija'quë do'ijë maña, yë'ë mësaru ja're pa'i yëhuoquëna, si'anë mësaru Jesús sehuoyeje paye de'oye sehuocaijë yo'ose'eye pa'ye cui'ne yureje ai yëjë yo'ojë'ë, yë'ëpi so'ore pa'itojë. Jaje pa'ina, mësaru huaso cuañosicohua'i pa'iyere iñojë, ca'rajë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë nejë'ë. ¹³ Coa Maija'quë i yëyeje pa'ye mësaruna de'oye ne ëaye neñe neñepi yo'oyë. ¹⁴ Jaje pa'ina, ai yo'oyë cajë yahue a'ri coca maña sañope cama'pë, cui'ne sa'ñe pëti coca cama'pë co'amaña nejë'ë. ¹⁵ Yecohua'ipi mësarute tayocohua'ire cui'ne co'aye yo'o do'i quë'iohua'ire ñaño paja'cohua'ire. Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quë mamajërepa ti si'si te'ña peocohua'ipi iye yeja nea jopore papi ma'ñoco miacaiyeje pa'ye miañë, iye co'a pai cui'ne ti nuñe yo'oye peocohua'ipi jopopi. ¹⁶ Pa'iyë isi cocare, iohua'ire quëajë pa'i do'ipi. Jaje pa'ijëna, yë'ë Cristo dai mu'se sihuaja'quë a'ë, mësaruni ñaquë. Yë'ë mësarute quëaquë cu'i maca, coa teaye yo'orojaiñe pahue caquë. ¹⁷ Mësaru Maija'quëre pa'iji cuasajë coa isiyena yë'ëje cos'i caquë yë'ë pa'iyepi ai yo'oquë ju'itojë de'oji. Jaje pa'ina, yë'ë mësaru ja're conì sihuayë, ¹⁸ sihuacuëna, mësaruje yë'ë ja're conì sihuaye pa'iji.

Timoteo Cui'ne Epafrodito

¹⁹ Ējaē Jesupi cōcaina, de'hue esa jējo saosi'i, Timoteore. Mēsaru pa'iyē asani yē'ere co'ini quēaquēna, sihuaja'quēre cuasayē. ²⁰ Timoteoje pa'ire peoyē, yequēre. Yē'ē cuasayeje cuasaquē mēsarute oi, mēsaru de'oye pa'iyere caquē yo'oquēre. ²¹ Jaje pa'ina, yecohua'i cato iohua'i de'oye pa'iyese'e cuasajē yo'ocohua'ipi pa'iyē, mai Ējaē Jesucristo yēyere yo'oma'cohua'ipi. ²² Jaje pa'iquēta'are tsoe mēsarupi ñahuē, Timoteo yē'ē Maija'quē coca quēa maca, mamaquē pēca ja'quēre cōcaiyeje pa'ye yo'oquēna. ²³ Jaje pa'ina, yē'ē yo'o ja'ñere du'ru se asani, ja maca esa jējo saosi'i, mēsarute ñaja'quēre. ²⁴ Mai Ējaēpi cōcaina, yē'ēje mēsarute de'hue esa sani ñaja'quē a'ē, cuasayē.

²⁵ Cui'ne yeque ai jerepa de'oji, cuasahuē, Maija'quē do'iquē Epafroditoni jējo saoyepi. Yē'ē ja're co'amaña nequēni yē'ē ja're te'e sañope yo'oquēni, mēsaru yē'ere cōcaija'quēre cajē jējo daosiquēni cui'naēni jējo saoja'quē a'ē, cuasayē. ²⁶ Cui'ne ije mēsarute si'ahua'ire ñañe yēji, ai co'a ju'i pa'iji, ju'iji asasicohua'ini ña huasosi'i caquē. ²⁷ Ju'ire paquēna, asahuē, mēsaru. Tirepa juni huesēra'pi, Maija'quēpi teaye ai yo'oquēna, oi jujupi. Ise'ere cuasaquē yo'oye papi, yē'ē cosiquē ai yo'oquēpi ai jerepa oima'quēni caquē, jaje yo'opi. ²⁸ Jaje pa'ina, jaēni esa jējo saoyē, mēsarupi t̄jupē huajēquēre ñajē sihuajēna, yē'ēje oima'ē pasi'i caquē. ²⁹ Sihuajē ite pēpajē'ē, mai Ējaē do'ire. Jaje cui'ne si'anē yecohua'ireje sihuajē oijē de'oye yo'ojē'ē, ije pa'iohua'ire. ³⁰ Jaje pa'ina, mēsaru yē'ere necani t̄'añe peoyere necasi'i caquē yo'oquē ti j̄utira'pi, Cristo co'amañare necai do'ire.

3

Nuñerepa Pa'iyē

¹ Yure cato Maija'quē do'ijē, mai Ējaēni sihuajē pa'ijē'ē, yē'ē ja'nē mēsarute toyase'ere toya cotoje, jōsa te'ere toyaye ñeñe paji, coa ai jerepa ja cato mēsarute de'oye ocue pa'i maca pa'iyere cōcaiye a'ē cuasaquē toyayē. ² De'hua ñajē pa'ijē'ē, jo'ya yaije pa'iohua'ire, co'aye yo'ocohua'ire, ca'ni tēacohua'ire. ³ Jaje pa'ina, mai joñoapi Maija'quēre sejē, cui'ne Cristo Jesús acohua'i pa'iyere sihuacohua'ipi nuñerepa ca'ni tēase'eje pa'iohua'irepa pa'iyē, capē neñepi t̄'añe a'ē cuasama'cohua'ipi. ⁴ Yecohua'i capē nese'ena quēcojē pa'iyē ai jerepa yē'ē cato quēcoquē pa'iyē paquēta'a. Jana quēcomal'ē pa'iyē, ñajē'ē.

⁵ Yē'ē cato ocho mu'seña cōasiquē pa'i maca cuiri ca'nihuē tēa cuañoahuē. Jaje pa'ina, judío paire pa'ē, Benjamín, tēcapē aquē a'ē, hebreo pai mamaquē a'ē, judío pai cuañeñepi yē'ere fariseore hue'yosiquē paē'ē. ⁶ Jaje pa'ipi Jesure sehuocohua'ire coyere ēsequē ai jōsa yo'oquēpi, si'aye cuañese'e caye de'oye sehuoquēpi, yecohua'i mañaje ti sañope tayoquē api ca t̄'añe peoquērepa paē'ē. ⁷ Jaje pa'iquēta'are Cristo do'ipi yure cato ti do'i peoye ñañē, ja'nē yē'ē itire pa'ē cuasase'ere. ⁸ Jaje pa'ina, yē'ē Ējaē Jesucristo pa'iyere jerepa pa'yere asaquē cōni ñato, jerepa do'i peoye pa'iji. Jaje pa'ina, Cristoni jerepa ja'ye tsioni pasi'i caquē si'aye coa co'aye ñañē, nejose'eje pa'ye. ⁹ Jaje pa'ina, yureta'a cuañese'e cayere yo'oquē nuñerepa pa'iquē pasi'i caquē yo'oma'ē pa'iyē. Coa ai jerepa Cristore ire pare cuasacohua'ire Maija'quē nuñerepa pa'iyē isiyere pasi'i caquē pa'iyē. ¹⁰ Yē'ē cato Cristo pa'iyere asa t̄'añere yēyē, i ju'isiquēpi huēisi tutupi yē'ēni pa'ina, asayere yēyē. Cui'ne i ai yo'ose'e ayere yo'oye yēyē. Ije pa'i pa'iyere yēyē, paire oi ju'ise'ena t̄'aquē. ¹¹ Pai ju'isicohua'i huēni pa'iyere t̄'asi'i caquē yo'oyē.

T̄'añu'u, Cajē Yo'oye

¹² De'oquērepa pa'iyē si'aye t̄'ama'quēpi t̄'asi'i caquē yo'oyē jare pajaquē caquē Cristo Jesupi yē'ere du'ru t̄'ani paquēpi. ¹³ Yē'ē cato Maija'quē do'ijē, ja pa'iyē ja yē'ta'a t̄'ama'quē a'ē, t̄'asi'i caquē yo'oquēta'a. Jaje pa'ina, t̄'asi'i caquē jeteyo'je neañere

huañeyei jeto iti seña hueñña pa'yere tutu yo'oyë. ¹⁴ Yo'oquë Cristo Jesús ja're tsioni pa'i do'ire Diusu ma'tëmopi soi hueñña i coa isiyere paja'quëpi yo'oyë.

¹⁵ Si'aohua'i Maija'quë pa'iji cuasayena ai de'osicohua'i cato jaje cuasaye pa'iji. Mësarupi te'e cuasama'pë yequere a'ri maña tiñe cuasaye pa'ito Maija'quëpi iño sëtöja'quë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are te'e cuasayepi te'e nëiñepi pañu'u mai t'ase'e cato.

¹⁷ Maija'quë do'ijë, yë'e yo'o iñose'ere pe'tejë'e. Cui'ne ñajë'e, yëquë mësarute ye'yase'eje pa'yere pa'icohua'ireje.

¹⁸ De'huarepa mësarute cayë: Cristo cruz jucacaise'ere sañope cacohua'i jai pai pa'iyë caquë. Yureje ja yë'ta'api co mea maña se oni toquë cayë: ¹⁹ Jaohua'i cato coa nejo cuañoja'cohua'ipi pa'iyë. Iohua'i diusu cato etapë a'ë, cui'ne iohua'ire huajëya'ye nëti'ñe pa'yere yo'ojë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ipi, iye yeja co'amañase'e cuasacohua'i a'ë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are mai cato ma'tëmo pai a'ë. Jaje pa'ina, utejë pa'iyë, ma'tëmopi Cristo Jesús maire huasoquë daija'quë api cajë. ²¹ Ipi mai capë ju'ico pa'isicore i capë de'ocore paje pa'iore necaija'quë api, si'aye meñe quëco tutupi.

4

Si'anë Sihuajë Pa'ijë'e, Mai Ëjaëni Cuasajë.

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë maña. Yë'e yëcohua'i, yë'e oicohua'i, yë'e ña ëa ju'icohua'i mësarü a'ë, yë'e sihuaye, cui'ne yë'e isi cuañoja'a maroje pa'iohua'i. Jaje pa'iyë sëtë ocue pa'i macarepa mai Ëjaëre tuijë pa'ijë'e.

² Evodiare cui'ne Síntiquere señë, sa'ñe yo'ojë cayere jeoni mai Ëjaë tsecohua'i sëtë te'e de'oye cuasajë pa'ijajë caquë. ³ Jaje pa'ina, më'ere señë, yë'e yo'oyeje pa'yere nequë pa'iquëna, më'ëpi jaohua'ire Maija'quë do'ijëre cöcaijaquë caquë. Huaso coca yë'e quëaquëna, jaohua'i yë'ere de'oyerepa cöcaisicohua'i a'ë, Clemente ja're cöni, cui'ne yecohua'i yë'ere cöcaicohua'i ja're cöni. Jaje pa'ina, iohua'i mami ti pa'i toya pëpëre pana toyase'epi pa'iji.

⁴ Si'anë mai Ëjaëni sihuajë'e. Tijupë cayë, sihuajë'e, ini. ⁵ Jaje pa'ina, si'aohua'i mësarute de'o pa'ire pa'ë cajë ñajajë mësarupi quëcojë de'oye yo'ocohua'i pa'ijë'e. Mai Ëjaë ja'yere pa'iji.

⁶ Si'aye tëtö saitoje co'a ju'ijë oima'pë pa'ijë'e. Coa ai jerepa Maija'quëni sejë de'oji cajë pëpajë si'aye mësarü yëyere iñojë'e, Maija'quëna, ite se maca. ⁷ Jaje yo'ojëna, Maija'quëpi mësarute i jo'cua de'oye pa'yere isija'quë api, mai asa t'añe peoyere pare. Isina, iye jo'cua de'oye pa'yepi mësarü joña cui'ne mësarü cuasajë pa'iyë de'oye ñacasipi, Cristo Jesús do'ipi.

De'oyese'e Cuasajë'e

⁸ Tëjiyerepa cayë, mësarute. Maija'quë do'ijë, nuñere pare cuasajë'e, yecohua'ipi Ëjaëre ñajëna pa'yere, itire pare de'oyere pare sihuajë ñañere, dëoye ca cuañoñere. Si'aye de'oyere cuasajë'e, yecohua'i sihuajë de'oye cacaiyere.

⁹ Jaje pa'ina, yë'e ye'yase'ere, yë'e mësarute quëase'ere, yë'e caquëna, asase'ere cui'ne yë'e yo'oquëna, ñase'ere jare yo'ojë'e. Jaje yo'ojëna, Diusu jo'cua de'oye pa'iyë isiquëpi mësarü ja're cöni pasipi.

Filipenses Acohua'ipi Pablöre Cöcaiye

¹⁰ Ai sihuayë, mai Ëjaëre, mësarü yë'ere cuasa huëo cose'ere caquë. Cama'ë pa'iyë, yë'ere huñeyesicohua'ipi, cuasa huëohuë caquë. Yë'ë cato cayë, yo'o t'añepi peoquëna, cöcaiye yëjëta'a pasicohua'ipi cöcai huëohuë caquë. ¹¹ Cama'ë pa'iyë, co'amañapi peoquëna, pa'iyë caquë. Yë'ë cato yë'ë payere sihuaquë pa'yere ye'yesiquë a'ë. ¹² Co'amaña peoquëna, pa'yere jaiye co'amaña payere timësiquë pa'yere, ai ëa ju'iñere, tëtö saise'erepa payere, cui'ne peoquëna pa'yere, coa si'aye tëtö sai ye'yesiquë a'ë. ¹³ Jaje

pa'ina, coa si'aye quëcoquë ne ti'añe payë, Cristo tutupi cöcaina. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mësarupi de'oye yo'ojë yë'ëre cöcaë'ë, ai yo'oquëna, mësaru co'amañapi.

¹⁵ Macedoniapi du'ru macarepa huaso coca quëa huëoquë sai maca mësaru Filipos acohua'ipi yë'ëre cöcaë'ë, mësaru isiyepi. Yequë hue'ña sehuocohua'i cato cöcaiye pahüë. Tsoe mësarupi asayë, ja yo'ose'e. ¹⁶ Ja yë'ta'a yë'ë Tesalónicare pa'ina, mësaru cayaye jëjo saohüë, curiquë, yë'ëre jopo caraye cöcai ja'ñere. ¹⁷ Coa mësaru isijëna, payese'e co'ema'ë pa'iyë. Coa ai jerepa mësaruje iti cöcaiye ayepi nese'ere, quëise'eje pa'yere pajajë caquë co'ecaiyë. ¹⁸ Si'aye imahuë, mësaru isiye. Caraye peoji, yure ai payë. Mësaru Epafrodito ja're jëjo daose'ena cöni jerepa payë. Mësaru jëjo daose'e, cato huëo së ma'ñare Maija'quëna coa isiyeje pa'ye a'ë, ai yo'ojë ite isiyeje pa'ye a'ë, Maija'quë sihuaquë ñañe a'ë. ¹⁹ Yë'ë Diusupi mësarute si'aye caraye isija'quë api, Cristo Jesús do'ipi. I jaiye de'oyere pare payeje pa'ye isisipi. ²⁰ Je'nëna de'oquëre pani Diusu. Maija'quërepa cañu'u, ite. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiye

²¹ Si'aohua'ire pëpacaijë'ë, Jesucristo do'ipi Maija'quë tsecohua'i de'osicohua'ire. Cui'ne iño yë'ë ja're pa'icohua'ije Maija'quë do'ijë mësarute pëpa saoyë. ²² Si'aohua'i iño pa'icohua'i Maija'quëre pacacaicohua'ipi cui'ne romano pai ëjaë huë'e acohua'ije jaohua'ipi airepa cajë pëpa saoyë, mësarute.

²³ Mai Ejaë Jesucristopi si'aohua'ire mësarute de'oye ñacaija'quë. Jaje pa'ija'quë.

COLOSENSES

Pëpayë

¹ Yë'ë Pablopi Maija'quë yëyepi Jesucristo jëjo saokuë de'osiquëpi, Maija'quë do'iquë Timoteo ja're coní, ² iye toya ja'hua Cristore asa do'ire Maija'quë do'ijëpi Colosas daripë pa'icohua'ina, Maija'quë tsecohua'ina sehuosicohua'ina cajë toyayë. Maija'quë mësarute oi ì coa isiyepi jo'cua de'oye pa'ijë'ë.

Sehuosicohua'ire Pablo Secacaiye

³ Si'anë mësaruni cajë secacaiyë, Maija'quëna, Jesucristo pëca ja'quëna de'oji cajë. ⁴ Mësaru Jesucristore pa'ire paji cuasajë pa'icohua'ipi. Si'aohua'ire Maija'quë tsecohua'ire oijë pa'yere quëajëna, asa do'ire pajë señë. ⁵ Jaje mësaru cato yo'oyë, mësarute caquë de'huacaise'e ma'tëmöre pa'iji cajë ute do'ipi. Iye uteye mësaru tì'ahuë, nuñerepa huaso cocare quëajëna, asasi do'ipi. ⁶ Mësarute quëajëna, asasi cocapi ai de'oco si'a hue'ña quëiona, tëayë. Mësaru Maija'quë oiyere asani iye oiye nuñere pa'ë cajë asasi maca mësarute yo'ose'eje pa'ye yequë paireje yo'oji. ⁷ Iye cocare pare mësarute yëquë oiquë Epafraspi ye'yapi, yëquë ja're co'amaña nesiquëpi cui'ne mësaru Cristore necaiquëre pare ñaquëpi. ⁸ Jaëpi dani yëquëre quëapi, mësaru pa'iye cui'ne mësaru joñoapi sa'ñe oijë pa'yere.

⁹ Mësaru pa'iye quëajëna, asasi maca acohua'ipi, mësarute jeoma'pë Maija'quëre secacaiyë, ipi si'aye ì yëye, joyo pa'iye ta'ñe asaye isiquëna asajë pa'ijajë cajë. ¹⁰ Jaje asa tì'acohua'i pa'ijë yureta'a si'aye de'o co'amañase'e quëiñeje pa'ye yo'ojë, Èjaë tsecohua'i sète ì sihuaquë ñañere yo'ojë, cui'ne ai jerepa Maija'quë pa'yere asa tì'ajë pa'ijë'ë cajë. ¹¹ Jaje pa'ina, cui'ne señë, ìte, mësarute ì de'o tuture papi tutu quë'iohua'ire necaijaquë cajë. Jaje necaina, tutu isi cuañosicohua'i pa'ijë, yo'o jujaye peoyerepa dahuëre yo'ojë sihuajë si'aye quëco tì'ajajë cajë. ¹² Jaje quëco tì'acohua'i pa'ijë yureta'a Maija'quëre sihuajë pëpaja'cohua'i a'ë, ì tsecohua'ire isi co'amaña ayere coní mia hue'ñare pana paja'cohua'ire ne de'huasiquëre. ¹³⁻¹⁴ Maija'quëpi maire, nea hue'ñapi jo'yaohua'ire pacohua'ini etoni mai tayose'ere tsie do'ipi sai de'huacani ì oiquërepa ì mamaquë cuañe te'tena ñopi.

Cristo Jucacaisi Do'ipi, Maija'quë Cajeohua'i Pa'iye

¹⁵ Maija'quë ña cuaño'ma'quëpi ì mamaquëja'a tiña ña cuañoquë daji'i. ì mamaquë cato si'aye peo'në aquëre papi. ¹⁶ Jaë ja're coní Maija'quë si'aye iye yeja pa'iye cui'ne ma'tëmo pa'iye de'huapi, mai ña tì'a ma'ñe, cui'ne mai ñañe de'huapi. Jaje cui'ne si'aye cuañeñere, meñe cuañe tutu payere, ëjaë pa'yere, jo'ya ne tutu payere Cristo ja're coní de'huapi, ì tse pa'i ja'ñere. ¹⁷ Jaje pa'ina, Cristo cato si'a co'amaña peo'në du'ru pa'isiquë api. Jaje pa'ipi ipi ñacaina, ì tutupi si'aye de'oye ìti pa'i macare pa'iji. ¹⁸ Cui'ne yequeje Cristo cato sehuosicohua'i siopë api. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ire pa'iye isiquëpi du'ru pa'iquëre papi si'aye du'ruja'a pasi'i caquë ju'iñeje juni huëji'i. ¹⁹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi sihuapi, si'aye ì pa'yepi Cristore pa'ina. ²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë Cristo do'ija'a si'a iye yeja pa'icohua'ire cajeohua'i de'osi'i cuasapi, ma'tëmo acohua'ije pa'iohua'ire, cuasaquë Cristo cruz ju'i do'ija'a cajeohua'ire de'huapi.

²¹ Ja'në mësaru joñoapi co'aye cuasajë yo'o do'ire Maija'quë sañope yo'ocohua'ipi tìohua'i paë'ë, pa'isicohua'ipi. Yure cato Maija'quë cajeohua'i de'ohuë, ²² Cristo ai yo'oquë jucacaisi do'ipi. Iye cato yo'opi mësarupi ì ña hue'ñare pana ina isicohua'ipi ti si'si te'ña peocohua'ipi pa'ijëna, pasi'i caquë. ²³ Ja ñaquë payere tì'añere cajë mai utejë pa'yere, huaso coca mësaru asase'ere ti hua saima'pë, Maija'quë pa'ire paji cuasayere

ocue pa'i macarepa cuasajë tuiye pa'iji. Iye cocare si'a hue'ña quëacaiyë, yë'ë Pabloje järe quëacaiquë pa'iyë.

Pablo Sehuosicohua'ire Necaiye

²⁴ Cristo ì capë acohua'ire oi ai yo'ose'e carayere, yë'ë capëpi mësaruni caquë ai yo'oquë ne saocai yure cato ai sihuayë. ²⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi yë'ëre sehuosicohua'ire necaija'quëre nepi. Neina, ì cuaeñe nëose'eje pa'ye mësaruni de'oye pa'i ja'ñere caquë si'aye ì coca quëacaiquë pa'iyë. ²⁶ Jaje pa'ina, tsoe hue'ña ometëcana yahuese'e pa'i asa ma'ñe pa'ise'ere yureta'a ì tsecohua'ina ñnose'ere järe quëayë. ²⁷ Maija'quëpi yë judío pa'i peocohua'ina, iye pa'i asa ma'ñe yahuese'ere de'oyere pare ñnopi. Ja cato Cristopi mësaruni pa'iyë a'ë. Jaë api, mësaruni utejë pa'iquë de'oquërepa.

²⁸ Yëquëpi Cristo ayere quëayë. Si'aohua'ire de'oyerepa asa tì'ajajë cajë ye'yajë cui'ne yëhuoyë. Jaje yo'ojëna, Cristona tsiosicohua'ipi de'oyerepa pa'i ñape ai de'osicohua'ipi pa'ijajë cajë. ²⁹ Järe caquë yë'ë, si'a tuturepa yo'oquë neñe, Cristo cuaeñe tutu yë'ëre isiyepi.

2

¹ Yë'ë cato yëyë, mësaruni yë'ë mësarute caquë jëayerepa yo'oyere cui'ne Laodicea acohua'ire caquë yo'oyere cui'ne si'ahua'ire yë'ëre ñama'cohua'ire caquë yo'oyere asayere. ² Jaje pa'ina, mësaruni cui'ne jaohua'ipi conì joñoa quëcoyere pajajë caquë yo'oyë, sa'ñe oiayena tsiosicohua'ipi pa'iji cuasacohua'ipi. Diusu pa'iyë cui'ne Jesucristo pa'iyë yahuese'ere asa tì'ajajë caquë yo'oyë. ³ Jaë api, si'aye ta'ñe cuasaye, cui'ne asa tì'añe paquërepa. ⁴ Jaje cayë, mësarute, asa ëaye ta'ñe ca cocapi yecohua'ije cosojë nema'pë pa'ijajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, yë'ëpi mësaruni ja're conì pa'ima'ë panije, mësaruni ja're conì pa'iyë, yë'ë joyopi. Jaje pa'ina, sihuaquë ñañë, mësaruni, cui'na hue'ña yo'oma'pë pa'iyena Cristo pa'iji cuasayere ocue pa'i macarepa pa'iyere.

Cristo Ja're Huajë Pa'iyë

⁶ Ejaë Jesucristore mësaruni yëjë pa'iji cuasajë sehuose'eje pa'ye cui'ne ìna tsiosicohua'ipi pa'iji cuasajë pa'ijë'ë. ⁷ Ina jëayerepa, pa'ire paji cuasayepi tsita mesicohua'ipi ocue pa'i macarepa ì ja're pa'ijë'ë. Mësaruni ye'yese'eje pa'ye Maija'quëre si'anë de'oji cajë pëpajë pa'ijë'ë.

⁸ De'hua ñajë'ë, yo'ojë jo'ya ne cuaeñoñe, aihua'i ye'yase'ena, pa'i cuasayena, iye yeja pa'i yo'oyena. Ja cato cosoye a'ë, cui'ne do'i peoye a'ë. Ja cato Cristo yo'o ma'ñe a'ë.

⁹ Ñajë'ë, si'aye, Maija'quë ayepi Cristoni pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, mësaruni Maija'quë pa'iyepi timësicohua'i carajaima'cohua'ipi pa'iyë, Cristona tsioni pa'i do'ire. Jaë cato si'aye mëñe Ejaë api. Cui'ne si'aye mëñe cuaeñequë api. ¹¹ Cui'ne ì ja're mësaruni tsioni pa'i do'ire, noni tsì'nëna co'acohua'i pa'iyere huaso cuaeñoñe, cui'ni ca'ni tēayeje pa'ye mësarute yo'oquëna. Pa'i jëñapi capëna tēayeje pa'yepi neñe papi, mësarute. ¹² Cui'ne mësaruni Maija'quë tutupi ju'isiquëre huëopi cuasajë sehuo do'ire mësaruni oco do' cuaeño maca Cristo ja're ta' cuaeñoñe. Ta' cuaeñosicohua'ipi cui'ne ì ja're conì huëo cuaeñoñe, ju'isicohua'ipi. ¹³ Ja'në mësaruni tayo yo'ocohua'ipi, cui'ne ca'ni tēa cuaeñoñe'acohua'ipi joñoa ju'isicohua'i pa'ë'ë. Pa'ijëna, Maija'quëpi Cristo do'ija'a mësarute ì ja're conì pa'iyë necaji'i. Necai si'aye tayo yo'ose'ere sa'i de'huacaji'i, Cristo do'ipi. ¹⁴ Mai co'aye yo'o do'ire, järe maipi sa'ñe pa'ise'ere Maija'quëpi cruzuna que jëopi, maire sañope toya nëose'ere peo hue'ñarepa nejoquë. ¹⁵ Jaje yo'oquë Cristo cruzna ju'ise'epi si'aye ëja pa'ise'ere cui'ne maire mëñe cuaeñecohua'i tutu pa'ise'ere mëñe quëco huesëpi, si'ahua'i ña hue'ñare pana.

Ma'tëmo Co'amañare Co'ejë'ë

¹⁶ Jaje pa'iyë sëte yecohua'ije mësarute nuñe yo'oma'cohua'i a'ë, cama'pë pa'ijajë mësaruni a'ñere, panita'a ucuyere panita'a fiesta mu'señare, ñañëja'a sē'ayere, panita'a

pëa huajë mu'se ayere. ¹⁷ Si'aye iye cato, itirepa dai ja'ñe pa'ina, pai to'oujê pa'ye a'ë. Ja itirepa cato Cristo a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, de'hua ñajë'ë, mësarute isija'a co'amañare nejocaijê teaye pa'iohua'i ña cuañocohua'ipi cui'ne huiñaohua'ire secohua'ipi, mësarupi iohua'i yo'oyena ñajê sehuojëna. Jaohua'i cato ti iohua'ije ña ma'ñere cui'ne paise'e huëojê cuasayere yëcuhua'i a'ë, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ipi. ¹⁹ Jaohua'i cato Maija'quë cuasa nëose'eje pa'ye yo'oquë pai ñape te'ña te'e capëna tsioquë, aóquë ai de'huaquë Cristona, iti siópëna tsioma'cohua'ipi yo'oyë.

²⁰ Mësaruru Cristo ja're ju'isicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja cuañe tutupi cuañequëna, pa'iyë pañë, mësaruru. ¿Jaje pa'quëta'are mësaruru me yo'ojê ja yë'ta'a iye yeja pai yo'ojê pa'iyere pa'ijê, ²¹ iye yo'oma'pë, aïñe pajë'ë, iye, cui'ne iyere tseama'ë, më'ë jëtëpi caye'ni? ²² Si'aye jaje caye cato, pai cuañejê ye'yaye a'ë, si'aye ja co'amaña cato iti yo'o macana cara ja'ñe a'ë. ²³ Nuñerepa cayë, ja teaye pa'iohua'i pa'ijê cui'ne capë ai jëaye cuañejê yo'oye ai ta'ñe yo'oyerepa ña cuañoji, Maija'quëre ti'añu'u cajë yo'oye. Jaje pa'iquëta'are mai capë yëyere sañope yo'oyere co'ai ma'ñe a'ë.

3

¹ Mësaruru Cristo ja're huëisicohua'i sête ma'tëmo co'amañare co'ejë'ë, Maija'quë ëja tëlhuire Cristo ñu'i hue'ña ayere. ² Ma'tëmo ayere ai yëjê pa'ijê'ë, iye yeja co'amañare cuasama'pë. ³ Mësaruru cato, tsoe Cristo ja're conu ju'isicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mësaruru pa'iyë yure Cristo ja're Maija'quëna yahuese'epi pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, Cristo mësaruru pa'iyepi ñai co maca mësarurujê i de'oyere pare timësicohua'ipi ñaija'cohua'i a'ë, i ja're conu.

Tsoe Pa'iyë Cui'ne Huajëye Pa'iyë

⁵ Jaje pa'iyë sête si'aye mësaruru iye yeja aye yëyere ne huea saojë'ë: yequë nomiore, panita'a yequë ëmëre yo'oyere, ëa ña huesëyere, si'sire yëyere, co'amaña ai tsi'so timëñe cuasayere. Ja cato de'huasi diusure señeje pa'ye a'ë. ⁶ Jaje yo'ocohua'ire Maija'quë pëi nejoñepi daija'coa, ite de'oye sehuocaima'cohua'ire.

⁷ Ja'në mësarurujê jare yo'ojê pa'ahuë'ë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yure mësarupi si'aye iyere jecojë'ë, pëtire, ëa ña huesëyere, co'ayere yecohua'ire tea ju'ijê tutu cayere, cui'ne mësaruru yë'opopi si'si coca cayere. ⁹ Ja'në pa'ise'ere jëosicohua'i sête, yure yecohua'ire cosoye pajë'ë. ¹⁰ Huajë pa'iyena, suñasicohua'ire ja pa'iyepi si'a mu'señapi ponaquë saiji, maire de'huasiquëjê pa'iohua'i pa'iyena ite de'oyerepa asa ti'a macaja'a, yo'o tëjiyere caquë.

¹¹ Jaje pa'ina, huajë pa'iyë pacohua'ire cato peoji, griego pai a'ë, judío pai a'ë, caye peoyë, ca'ni tëacohua'i, tëama'cohua'i, jo'yaohua'i cui'ne jo'ya ne cuañoma'cohua'i. Coa si'a pai te'e pai pa'iyë, Cristo tsecohua'i, ipi si'ahua'ire pa'i do'ire. ¹² Maija'quëpi mësarute ai oi sahuani i pai pa'ijajê caquë soipi. Jaje pa'iyë sête paire teaye ñani oiyena, de'oye necaiyere pana, ai jerepa pa'iyë cuasama'cohua'i pa'iyena, a'jicohua'i pa'iyena, cui'ne yo'o jujama'cohua'i pa'iyena, suñasicohua'irepa pa'ijê'ë. ¹³ Co'aji, quëco jujahuë caye peoyerepa. Sa'ñe de'oye yo'ojê pa'ijê'ë. Cajeipi sañope yo'ose'e paquë pa'ito, i co'aye yo'ose'ere oni yejêjê'ë, Ejaërepa mësarute oi sai de'huacaise'eje pa'ye. ¹⁴ Paire oiyena suñasicohua'irepa pa'ijê'ë, ja oiyepi de'oyerepa. Te'ije pa'iohua'i tsioni pa'iyë pa'iji. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësarute, Maija'quë jo'cua de'oye pa'iyepi, mësaruru joñoa de'oye cuajaquë caquë Maija'quëpi soini te'e capë acohua'ire nepi. Jare de'oji cajë pëpajê pa'ijê'ë.

¹⁶ Jaje pa'ina, si'anë Cristo cocapi mësaruru joyo timëse'erepa pa'ijaquë. Pa'ina, yecohua'ire ye'yajê cui'ne yëhuojê'ë, tañe pa'i cocare papi. Mësaruru joyore papi i necaise'ere pëpajê sihuajê jëjêjê'ë, tsoe toyase'epi, yure toyase'epi cui'ne joyo etayepi. ¹⁷ Cui'ne coa si'aye mësaruru caye panita'a yo'oye pa'ito, mai Ejaë Jesucristore necaiyë cuasajê Jesús do'ija'a Maija'quëre de'oji cajë pëpajê'ë.

Huejasicohua'i Pa'iyë

18 Nējohua'i mēsaru ějēohua'ire ějaohua'ire cuasajē de'oye yo'ojē pa'ijē'ē, ja'ē, Cristore sehuosi nomiohua'i yo'ojē pa'iyē. 19 Cui'ne mēsaru ějēohua'ijē mēsaru nējohua'ire oijē pajē'ē, co'arepa jēaye tutu caye peoyerepa. 20 Mamajē mēsaruje si'aye mēsaru ja'quēohua'i caye de'oye sehuocaijē'ē, ja'ē, Maija'quē sihuaquē ña'ñe. 21 Ja'quēohua'i mēsaruje mēsaru mamajēre de'oye oijē ye'yajē'ē, jerepa de'oye yo'oye yēja'cohua'ire, tea ju'ĩñeje yo'ojēna, co'a de'ojē. 22 ějaohua'ire pacohua'i, jo'yaohua'i maña mēsaruje mēsaru ějaohua'ire de'oye sehuocaijē nejē'ē. Iohua'i ña macase'e iohua'ini de'oye iñoñu'u cajē yo'oma'pē. Coa ai jerepa nuñerepa cuasa joyopi ějaēre pare pa do'ire yo'ojē'ē. 23 Jaje pa'ina, paini necaiyē cuasaye peoyerepa co'amaña nejē'ē sihuajē, ějaē Jesure necaiyeje pa'ye cuasajē. 24 Jaje pa'ina, mēsaru nuñerepa ějaēni Cristore necaisi do'ire, i mēsarute i paye ayere isija'quē api, nesi do'ire. Jare mēsaru tsoe asajē yo'oyē. 25 Jaje pa'iquēta'are, co'aye yo'oquē cato, jare i co'aye yo'ose'eje pa'ye sai cuañoja'quē api. Jaje pa'ina, Maija'quēre cato peoji iquēse'ere de'oye yo'ocasi'i cayeje.

4

1 Mēsaruje ějaohua'i, ma'tēmore mēsaru yo'ose'e caja'quēre mēsaru ějaēre pare paye sēte jare cuasajē mēsarute necaicohua'ire de'oye nuñerepa yo'ojē'ē.

2 Sētasicohua'ipi pa'ijē si'anēpi Maija'quēre sejē de'oji cajē ite pēpajē pa'ijē'ē. 3 Cui'ne yēquēreje seacaijē'ē, mai ějaēpi i coca quēaja'a sa'ro hui'yocaijaquēre, yahuesi cocare Cristo ayere cajē quēaja'quēre, ja cocare yē'ē quēaquē pa'i do'ire tseā cuañosiquē pa'iquē.

4 Sejē'ē, cui'ne yē'ē i coca quēa maca tiñarepa asaye quēa ja'ñere.

5 Sehuoma'cohua'i ja're pa'ini ñare pajē pa'ijē'ē, si'anē de'oyese'e yo'ojē. 6 Jaje pa'ina, mēsaru coca cayepi saija'iñeje pa'ye de'oyerepa pa'ijaquē cui'ne iohua'i seni asañu'u cajē señere. Pai ñapere de'oyerepa quēajē sehuocaicohua'i pa'ijē'ē.

Pēpa Tējiye

7 Yēquē oiquērepa Tíquico nuñerepa Maija'quē do'iquēpi, yē'ē ja're de'oyerepa mai ějaē co'amaña necaiquēpi, mēsarute yē'ē yo'oquē pa'iyē quēaja'quē api. 8 Jaje pa'ina, mēsarute yēquē pa'iyē quēaquē cui'ne Maija'quēre jerepa yējē quēaja'quēni mēsaru quē'rona jējo saoyē. 9 Cui'ne i ja're conī saiji, yēquē oiquērepa, nuñe pa'iquērepa, Maija'quē do'iquē Onésimoje mēsaru aquēje. Jaohua'ipi quēaja'cohua'i a'ē, iño tēto saijē pa'iyē.

10 Aristarcopi yē'ē ja're tseā cuañosiquē pa'iquēpi mēsarute pēpa saoji, cui'ne Marcosje pēpaji, Bernabé mamaēje. Jaēpi mēsaru quē'rona saiquē pa'ito de'oye pēpani ñacaijē'ē, ite. 11 Jesús yequē mami Justo hue'equēje pēpaji, mēsarute. Icohua'i a'ē, judío pai acohua'ipi sehuosicohua'ipi, Maija'quē cuañe te'te ayere yē'ē ja're nesicohua'i, jaohua'ipi yē'ere sihua ēaye necaisicohua'i a'ē. 12 Epafrasje mēsarute pēpaji, mai ějaē Jesucristore necaiquēpi. Jaē cato mēsaru aquē api. Jaje pa'ina, mēsaruni cuasaquē si'anēpi Maija'quēre seacaiji, mēsarupi ocue pa'i macarepa pa'ijē Maija'quēna mēsaru pa'iyere isisicohua'ire papi i yēyere yo'ojajē caquē. 13 Yē'ēpi ñaquē a'ē, Epafras mēsarute, cui'ne Laodicea pa'icohua'ire cui'ne Hierápolis pa'icohua'ire ai cuasaquē Maija'quēre sei pa'ina, ñaquē. 14 Cui'ne Lucas yē'ē oiquē paire jujuquēpi cui'ne Demaspi conī mēsarute pēpayē.

15 Laodicea pa'icohua'ire, Maija'quē do'ijēre pēpacaijē'ē, cui'ne Ninfasreje pēpacaijē'ē, io huē'ena sehuosicohua'i tsi'sisicohua'ireje pēpacaijē'ē. 16 Mēsarupi iye toya ja'o ña tējini jējo saojē'ē, Laodicea sehuosicohua'ina, jaohua'ijē ñaja'cohua'ire. Cui'ne mēsarupi ñajē'ē, Laodiceapi yē'ē toya daose'e mēsaru quē'ro ti'aquēna. 17 Ñeje Arquipore cajē'ē: “Mē'ere mai ějaē necaijaquē caquē cuañe nēose'ere de'oyerepa yo'ojē'ē.”

18 Yē'ē Pablopī pēpaquē iye toya e'que yē'ē jētē carapēpi toyayē, huanēyema'pē pa'ijē'ē, yē'ē cosiquēpi pa'iyē. Maija'quē oi ñacaiyepi mēsaruni pa'ijaquē.

1 TESALONICENSES

Pablo Cui'ne I Cōcohua'i Toyaye

¹ Yē'ē Pablo cui'ne Silvano cui'ne Timoteo cōni toyayē, iye toya ja'hua. Maija'quē do'ijēna, Tesalónica daripē pa'icohua'ina Maija'quēna tsioni cui'ne Jesucristo ja're pa'icohua'ina, Maija'quēpi cui'ne mai Ējaē Jesucristopi cōni coa isiyepi, de'oye pa'ijē'ē.

Tesalonicenses Pai Iñose'e

² Mēsarute Maija'quē huasose'ere cuasajē si'anē Maija'quēre seacaiyē, de'oji cajē ite pēpayē. ³ Cui'ne mēsaru mai Ējaē Jesucristopi si'aye ne tī'acaiye paji cuasajē ocue pa'i macarepa uteyepi cōcaina, si'aye yo'o jujama'pē ai yo'oye pa'itoje quēcohuē. Cui'ne Maija'quē pa'ire paji cuasayepi co'amaña nehuē. Cui'ne paire oiyepi pa'ina, yecohua'ire necaē'ē. Jare si'anē Maija'quē ña hue'ñana cuasajē señē. ⁴ Maija'quē do'ijē, mēsarute Maija'quēpi oi sahuani nesicohua'i a'ē cuasajē pa'iyē, yēquē. ⁵ Cui'ne yēquē mēsarute huaso coca quēa maca coa pai yē'ose'e cajē quēaye pahuē. Mēsarupi asayē, yēquē mēsaru de'oye pa'iyere cajē yo'ose'e, Maija'quē joyo tuture papi yo'ojē cui'ne nuñerepa itirepa cocare quēayē cajē quēase'e.

⁶ Quēajēna, mēsarupi yēquē pa'iyere cui'ne Ējaē pa'iyere ye'yehuē, Maija'quē coca asa do'ire ai yo'oye pa'itoje. Jaje pa'ina, mēsaru sihuajē asahuē, Jesús cocare Maija'quē joyopi sihuaye isiquēna. ⁷ Jaje yo'ojē mēsaru de'oye pani iñoñere tī'ahuē, si'a Macedonia cui'ne Acaya sehuosicohua'ire. ⁸ Mēsaru quē'ro huēose'epi mai Ējaē coca jai saiji, coa si'a hue'ña. Jaje pa'ina, Macedonias'e cui'ne Acayas'e tī'añe papi. Ai jerepa yequē hue'ñaje tī'api. Tī'aquēna, asayē, mēsaru Maija'quē pa'ire paji cuasajē pa'iyere. Jaje pa'ina, yēquē mēsaru ayere cajē quēaye peoyē. ⁹ Jaje quēaye pajēna, iohua'ipi quēayē, yēquē mēsaru quē'ro do'i saisi maca mēsaru yēquēre de'oye pēpani, cui'ne pai de'huase'ere Maija'quē api cuasase'ere jeoni, Maija'quē huajēquēre pani sehuoni necai huēose'ere. ¹⁰ Cui'ne quēayē, Maija'quē mamaquēpi ju'isiquēni huēosiquēpi Ējaē Jesucristo ma'tēmopi co'i coja'quē api cajē mēsaru utejē pa'iyere. Maire nejoñe daiye huasoquē api, Jesús.

2

Pablo Tesalonicenses Yo'ose'e

¹ Maija'quē do'ijē, mēsarupi tsoe asayē, yēquē mēsaru quē'ro do'i sainsi coa noni cui'ye pase'e. ² Jaje pa'ina, mēsarupi tsoe asayē, yēquē ja'nē Filiposna ai yo'ose'e, co'acohua'i a'ē cajē josa yo'ojēna. Jaje pa'iquēta'are Maija'quēpi cōcaina, quēcojē Maija'quē de'o coca quēahuē, mēsarute, jaiye tutu sañope yo'oye pa'itoje. ³ Jaje pa'ina, yēquē yēhuojē soiye cato coa tayose'e peoji. Si'sije peoji. Cui'ne coa paini cosoñu'u cajē cayeje peoye a'ē. ⁴ Coa ai jerepa Maija'quēpi i de'o cocare quēaja'cohua'i a'ē caquē ñani sahuani nesicohua'ipi cayē. Paini de'oye yo'o iñoñu'u cajē yo'oma'pē pa'iyē. Coa ai jerepa Maija'quēre pani yēquē joñoa cuasaye ñaquēni cajē yo'oyē. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quē cui'ne mēsaru pa'iyē, yēquē mēsarute ēaye asa cuaño cocapi cajē, cui'ne curire tī'añu'u cajē yo'oye pañe ñasicohua'i. ⁶ Paipi de'oye yēquēre cajajē cajē co'eye pahuē. Mēsarupi panije yecohua'ipi Cristo jējo daosicohua'i a'ē cajē yo'oye pa'iquēta'are pahuē. ⁷ Jaje pa'iquēta'are coa ai jerepa mēsarute oijē de'o pēca ja'co mamajēre ñacaio ai de'huayeje pa'ye yo'ohuē, mēsarute. ⁸ Yēquē mēsarute ai o'ē'ē. Jaje pa'ina, coa de'o cocase'e quēaye yēye pahuē, cui'ne yēquē pa'iyeye mēsaruna isiyē yēhuē, yēquē mēsarute ai oi do'ire. ⁹ Maija'quē do'ijē, yēquē pa'iyere cuasajē, ñamiñapi cui'ne mu'señapi co'amaña nehuē. Ja yo'ose'e mēsarupi asayē. Mēsaru acohua'ipi yēquēni cōcañu'u cajē ai yo'oma'cohua'ini cajē yēquēpi nehuē, Maija'quē coca quēa maca.

¹⁰ Mësaru cui'ne Maija'quë pa'iyë, yëquë nuñere papi si'si peoyepi, yecohua'ijë co'aye yo'oyë caye peoyere papi, yo'ojëna, ñasicohua'i. ¹¹ Cui'ne mësarupi asayë, yëquë mësarute pai ñapere jerepa yëjë yo'oye ne huëose'ere cui'ne oicohua'i pa'ijëna, ca yë'huase'ere pëca ja'quë mamajëre yo'oyeje pa'ye. ¹² Jaje yo'ojë cui'ne cuañehuë, mësarute Maija'quëre sehuosicohua'irepa pa'iyere pa'ijë'ë, Maija'quë yëyere yo'ojë. Ipi mësarute soipi, i cuañe te'tere, cui'ne i de'oyere pare i ja're coni paja'cohua'ire cahuë.

¹³ Yëquë quëajëna, asani de'hue Maija'quë cocare pa'ë cajë sehuohuë, mësaru. Pai quëaye a'ë cuasajë sehuoye pahuë, nuñerepa Maija'quë cocare pare iye mësaru sehuose'e. Jaje pa'ina, mësaru sehuose'ere cuasajë Maija'quëre de'oji cajë pëpajë señë. Maija'quë cocarepa sëte mësarute itipi yo'oquë pa'iji, sehuocohua'ire. ¹⁴ Mësaru Maija'quë coca sehuo do'ire ai yo'oyë, mësaru cajeohua'ipi sañope yo'ojëna. Judío pai sehuocohua'ireje iohua'i cajeohua'ipi sañope yo'ojëna, ai yo'ohuë, Cristo Jesús tsecohua'ipi. Jaohua'ire yo'ose'eje pa'ye yo'oyë, mësaruteje. ¹⁵ Iye judío paipi Ejaë Jesure hua'ë'ë, Maija'quëre quëacaicohua'ire huaise'eje pa'ye, cui'ne yëquëreje pëijë eto sahuë. Maija'quëre cui'ne si'aohua'ire sañope yo'oyë. ¹⁶ Jaje yo'ojë judío paipi ëseyë, Maija'quë coca judío pai peocohua'ire huaso cuañojajë cajë quëayere. Jaje yo'ojë jero sa'na iohua'i co'aye yo'oyere meoñë. Jaje yo'ojë pa'icohua'ire yureta'a, títapi, Maija'quë iohua'ire ai yo'oyepi sai ja'ñe.

Pablopi Yëji, Tijupë Sani Ñaño Tesalónica Pa'icohua'ire

¹⁷ Maija'quë do'ijë, mësarute jeoni so'ore pa'inije huanëyema'pë pa'ë'ë. Si'anë cuasahuë, ñama'pë pa'inije, ai esa sani ña'ñe nëina. ¹⁸ Yë'ë Pablopi coa si'anëpi sani ñasi'i caquëta'a ti saiye pahuë, Satanáspi, huati ëjaëpi ëse do'ire. ¹⁹ Jaje pa'ina, ique a'ni yëquë uteye, yëquë sihuaye cui'ne yëquë nere pahuë cajë cuasa ja'ñe? Mësaru a'ë, Ejaë Jesucristo dai maca yëquë sihua ja'ñe. ²⁰ Jaje pa'ijë'ë, mësaru a'ë, yëquë de'oyerepa nese'ere ñajë sihua ja'ñe.

3

¹ Mësarute cuasayepi quëcoye peoyena, te'i Atenasna pëasi'i cuasahuë. Cuasani pëaquë ² Timoteore Maija'quë do'iquëre Cristo huasoquë coca quëaquëre jëjo sahuë, jaëpi mësarute tutu isicai cui'ne mësaru Maija'quë pa'ire paji cuasayere jerepa paye necaijaquë caquë. ³ Necaina, mësaru acohua'ipi te'ijë ai yo'oye pa'itoje yo'o jujama'pë pa'ijajë caquë jëjo sahuë. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayë, mai jaje ai yo'o ja'ñe pa'iyë. ⁴ Iyere mësarute quëahuë, maire ai yo'oye pa'ija'coa cajë. Mësaru ja're yëquë pa'i maca, iti case'epi ai yo'oye ti'api, mësaru asase'eje pa'ye. ⁵ Jaje pa'ina, quëcoyepi peoquëna, Timoteore jëjo sahuë, mësaru Maija'quëre pa'ire paji cuasajë pa'iyere seni asaja'quëre. Yeque huatipi co'aye yo'oyena ne taouna, yëquë mësarute quëase'epi do'i peoye pa'ima'quë caquë jëjo sahuë.

⁶ Yure Timoteo mësaru quë'ropi co'ini quëapi, mësaru de'oye Maija'quë pa'ire paji cuasajë cui'ne yecohua'ire oijë pa'iyere. Cui'ne quëapi, mësaru yëquëre yëjë cuasajë pa'iyere. Cui'ne yëquë mësarute ña ëaquëna, pa'iyëje cui'ne mësaruje yëquëre ña ëaquëna, pa'iyë quëapi. ⁷ Maija'quë do'ijë, yëquë co'a ju'ijë cui'ne ai yo'ojë pa'icohua'ini, mësaru ocue pa'i macarepa Maija'quë pa'ire paji cuasajë pa'iyere quëaquëna, asani sihuahuë. ⁸ Mësaru jaje Ejaëre ocue pa'i macarepa tuiyere asarena, yëquëre huajë pa'i huëose'eje pa'yerepa nëiji. ⁹ Jaje pa'ina, me Maija'quëre cajë pëpaye'ni mësaru necaiyere ai sihuayere yëquë joñoana ta'ye saise'erepa pani Maija'quë ña hue'ñana? ¹⁰ Mu'señapi cui'ne ñamiñapi Maija'quëre señë, jëjo saojë'ë cajë, mësarute sani ñajë mësarute Maija'quë pa'ire paji cuasaye caraye si'aye ne ti'acañu'u cajë.

¹¹ Maija'quëpi cui'ne mai Ejaë Jesucristopi cocaijaquë yëquë mësaru quë'ro do'i sai ja'ñe. ¹² Jare ipi mësarute paire oiye cui'ne sa'ñe ai oijë pa'iyë necaijaquë, yëquë mësarute oiyeje pa'ye oija'cohua'ire. ¹³ Jare ipi mësarute, mësaru joñoana ocue pa'i macarepa

cuasajë pa'iyë nejaquë. Nequëna, de'ocohua'irepa pa'ijë'ë, co'aye yo'o do'i peocohua'ire papi, Maija'quë Diusu ña hue'ñana, mai Ējaë Jesucristo i tsecohua'i de'ocohua'irepa ja're dai maca.

4

Maija'quë Sihuaquë Ñañere Pa'iyë

¹ De'oji, jaje pa'iyë sëte Maija'quë do'ijë, Mësarute mai Ējaë Jesucristo mamipi cuañejë señë, Maija'quë sihuaquë ñañere, yëquë ye'yase'ere jerepa yo'ojë pa'ijajë cajë. Tsoe mësarupi jaje pa'iyë.

² Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayë, mai Ējaë cuañe tutupi yëquë ye'yajë quëase'e, mësaruru yo'o ja'ñere. ³ Maija'quë sihuaquë ñañe iye a'ë, i tsecohua'irepa pa'ijë yequë nomiore panita'a yequë ëmëre ti yo'oma'pë pa'iyë a'ë. ⁴ Pai ñape nëjohua'ire pajë, de'oyerepa pa'ijë, iohua'ire ëjaohua'ire ñajë paye a'ë. ⁵ Maija'quë sehuoma'cohua'i yo'oyeje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë, tëto saiperepa ëaye nëiñepi cui'ne co'aye yëyepi airepa pa'i do'ire. Jaje pa'ina, ⁶ Maija'quë do'iquëre ti i paye josa yo'ocaima'pë pa'ijë'ë, iye yë'ë quëase'e aye. Jaje yo'ocohua'ire, mai Ējaëpi tuturepa saija'quë api, yëquë mësarute yo'o ma'ñe a'ë quëase'eje pa'ye. ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë maire soima'ë paji'i, si'sire yo'ojë pa'ija'cohua'ini. Coa ai jerepa ina isisicohua'ipi pa'ija'cohua'ini soipi. ⁸ Jaje pa'ina, iye ye'yayere paipi co'aye a'ë cajë asaye cocohua'i pani, pai iti ye'yacohua'ini coema'pë pa'iyë, Maija'quëni coeyë, mësarute i de'o joyo isisiquëni.

⁹ Tsoe Maija'quëpi mësarute sa'ñe oijë pa'iyë ye'yasi do'ire, Maija'quë do'ijëja'a sa'ñe oijë pa'iyë aye toyaye pañë. ¹⁰ Jaje pa'ina, mësaruru si'aohua'ire Maija'quë do'ijëre Macedonia pa'icohua'ire oijë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are jero sa'na ai paire oiyepi mësarute pa'ijaquë cajë cuañëñë. ¹¹ Yecohua'ire josa yo'oma'pë de'oye pa'ijë'ë, mësaruru co'amañare pase'e nejë. Yëquë cuañese'eje mësaruru jëñapi nejë pa'ijë'ë. ¹² Jaje pa'ijëna, sehuoma'cohua'ijë mësarute ëjaohua'ire ñaja'cohua'ire, cui'ne mësarute carayeje peoja'core.

Mai Ējaë Dai Ja'ñe

¹³ Maija'quë do'ijë, sehuoma'cohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cuasacohua'ipi ai oiyë. Jaje pa'ina, mësarupi jaohua'i oiyëje ju'isicohua'ire ai oima'cohua'ini caquë, ju'isicohua'ire yo'oye quëasi'i. ¹⁴ Jesús ju'isiquëpi huëji'i, mai asayeje pa'ye, cui'ne pa'ye Maija'quëpi si'aohua'ire Jesure sehuoni ju'isicohua'ire Jesús ja're coní daja'quë api.

¹⁵ Jaje pa'ina, cayë, mësarute mai Ējaë ayere ye'yaye sëte. Mai huajëcohua'i Ējaë dai maca pa'icohua'i ju'isicohua'ire du'ru tëto saiye paja'cohua'i a'ë. ¹⁶ Jare ipi mai Ējaë ma'tëmopi cuañequë yë'ore papi, tutu quë'ipi, cui'ne huiñaohua'i Ējaërepa yë'opi, cui'ne Maija'quë duruhuëpi coní jui maca cajeja'quë api. Ja maca Cristore sehuoni ju'isicohua'ipi du'ru huëija'cohua'i a'ë. ¹⁷ Huëtena, ja maca mai huajëcohua'ipi huëisicohua'i ja're coní mëijë peo de'otona, siri quë'rona sañope ti'aja'cohua'i a'ë, Ējaëre pare. Ti'ani i ja're coní ti pa'ija'cohua'i a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, iye cocare sa'ñe cajë yo'o jujahuë cuasacohua'ire tutu isijë'ë, jerepa sihujë yëjë yo'oja'cohua'ire.

5

¹ Iti daija'a mu'se cui'ne iti tëcahuë toyaye pañë, Maija'quë do'ijë. ² Tsoe mësarupi asayë, mai Ējaë dai mu'se cato co'amaña imaquë ñami daiyeje pa'ye dasipi. ³ Pai de'oji jo'cua pa'ire payë, si'aye de'oji ca maca coa nejoñepi ti'asipi, jaohua'ire, nomio tsj coa huëocona, a'si huëoyeje pa'ye. Ja maca jëaye peoji. ⁴ Maija'quë do'ijë, mësaruru cato nea hue'ñare pa'ima'pë pa'iyë. Co'amaña ñaë yo'oquëna, ña quëquëyeje pa'ye mai Ējaë da tita mu'se, ña quëquëye. ⁵ Si'aohua'i mësaruru mia hue'ña acohua'i a'ë, mu'se acohua'i a'ë. Ñami cui'ne

neañe acohua'i peoyë. ⁶ Jaje pa'ina, mai cañe peoji, yecohua'i yo'oyeje. Coa ai jerepa sëtasicohua'ipi nuñerepa pa'iyere ñajë pañu'u. ⁷ Jaje pa'ina, caicohua'i cañë, ñami. Cui'ne cono cuepecohua'i cuepeyë, ñami.

⁸ Jaje pa'iquëta'are mai mu'se acohua'i cato ñare pajë nuñere pare tayo ma'ñere pa'iyere pa'iji. Maija'quë pa'ire paji cuasayena cui'ne paire oiyena suñani, soldado i coti saihuë quëna cañapi suñani jëayeje pa'ye, cui'ne huaso tējisicohua'i pa'i ja'ñere uteyena, soldado quëna mapë puani jëayeje pa'ye jëañu'u. ⁹ Maija'quë nejoja'cohua'ini maire soima'ë paj'i. Coa ai jerepa mai Ëjaë Jesucristo do'ipi huasosicohua'i pa'ijajë caquë soipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesucristo mai do'ire jucacaji'i, maipi i ja're cono ju'isicohua'i panije, cui'ne huajëcohua'i pa'inije pa'ijajë caquë. ¹¹ Jaje pa'ina, pai ñape yecohua'ire tutu isicaijë, yo'o jujahuë cuasacohua'ire jerepa yëjë yo'oye necaijë'ë. Noni jaje yo'ojë pa'icohua'i sëte.

Pablo Yëhuose'e Sehuosicohua'ire

¹² De'oji, yure mësarute Maija'quë do'ijëre señë, mësaru ja're pa'ijë co'amaña nejë. Iyere yo'ojë'ë cajë, cui'ne yëhuojë, mai Ëjaë yëyeje yo'ojë mësarute sacohua'ire, mësarupi ëjaohua'ire ñañe pa'iji, caquë. ¹³ Jaje pa'ina, mësarute iohua'i necai do'ire cuasajë ai oijë ëjaohua'ire ñajë pajë'ë. Pai ñape sa'ñe de'oye yo'ojë, jo'cua pa'ijë'ë.

¹⁴ Cui'ne Maija'quë do'ijë cuañeñë, mësarute, neñe josa coecohua'ire yëhuojë'ë, caquë. Cui'ne yo'o jujahuë cuasacohua'ire coçaijë'ë, Jesús yo'oyere jerepa yëjë yo'oja'cohua'ire, cui'ne coçaijë'ë, Maija'quëre cuasaye tutu peocohua'ire. Si'aohua'ire de'oye cuasajë dahuëre yo'ojë coçaijë pa'ijë'ë.

¹⁵ De'hua ñajë pa'ijë'ë, te'ije yequëpi co'aye yo'ouna, cui'ne co'ayepi saisi'i caquë yo'oma'ë pa'ijaquë, coa ai jerepa sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë, cui'ne si'aohua'ire yecohua'ire de'oye yo'oyere cuasajë'ë.

¹⁶ Si'anë sihuacohua'i pa'ijë'ë. ¹⁷ Si'anë Maija'quëre sejë pa'ijë'ë. ¹⁸ Si'aye mësarute daiye Maija'quëna yëye a'ë. Jaje pa'ina, de'oji cajë Maija'quëre pëpajë'ë, Cristo Jesure sehuocohua'i sëte.

¹⁹ Toa yayoyeje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë joyo pa'iyere. ²⁰ Cui'ne coecaima'pë pa'ijë'ë, Maija'quëre quëacaicohua'i caye pa'ito. ²¹ Asani si'aye nuñere pa'ni iti cajë neñani de'oyese'e de'huajë'ë. ²² Si'aye co'aye yo'oma'pë pa'ijë'ë.

²³ Jare ipi Maija'quëpi, jo'cua de'oye pa'iyere paquëpi, mësarute nuñerepa de'ocohua'ire necaijaquë, necani mësaru pa'iyere si'aye joyo, cuasaye cui'ne capë ti si'si te'te peocohua'ire pare ñacai pajaquë mai Ëjaë Jesucristo dai mu'sere caquë. ²⁴ Mësarute soisiquë ti tayoma'quë api. Jaje pa'ina, i case'eje pa'ye ne ti'aja'quë api.

Pëpa Tëjiye

²⁵ Maija'quë do'ijë, yëquëre Maija'quëre secacaijë'ë.

²⁶ De'oye sihuayepi sihuajë, pëpacaijë'ë, si'a sehuosicohua'ire.

²⁷ Mai Ëjaë cuañequërepa do'ipi ca neoñë, mësarute, iye toya ja'hua si'aohua'ire Maija'quë do'ijëre ña asojë'ë caquë.

²⁸ Mai Ëjaë Jesucristopi mësaruna i coa necaiyepi yo'oquëna, pa'ijë'ë.

2 TESALONICENSES

Pablo Cui'ne I Cōcohua'i Toya Cose'e

¹ Yē'ē Pablo cui'ne Silvano cui'ne Timoteo cōni iye toya ja'hua Tesalónica daripē acohua'ina, Maija'quē Diusuna cui'ne mai Ējaē Jesucristona tsiosicohua'ina toyayē. ² Diusu Maija'quēpi cui'ne mai Ējaē Jesucristopi necaina, jo'cua de'oye pa'ijē'ē, cajē.

Maija'quē Co'ye Yo'ocohua'ire Sai De'huaye

³ Mēsaru Maija'quēre pa'iji cuasayepi ai jerepa ai de'oquēna, cui'ne paire oiyepi jero sa'na ai jerepa oiye pa'ina, Maija'quēre si'anē mēsaruni cuasajē Maija'quēre sejē de'oji cajē pēpayē. ⁴ Cui'ne mēsaru yecohua'ipi jōsa yo'ojēna, neñañere quēcojē Maija'quē pa'ire paji cuasa do'ire pa'iyere, yēquēpi sehuosicohua'i ja're cōni de'oyerepa yo'oye'ni cajē sihuayē, mēsaru pa'iyere. ⁵ Iye yo'oyepi Maija'quē pa'i ñape yo'ose'ere ca de'huaquēpi nuñerepa yo'oyere. Jaje pa'ina, Maija'quēpi mēsarute de'ocohua'ire pare ēja de'huaji, i cuañe te'te cacaja'cohua'ire ja ai yo'o do'ipi.

⁶ Jaje pa'ina, nuñere pa'ē, mēsarute, jōsa yo'osicohua'ire Maija'quēpi ai yo'oyepi iohua'ire sañe. ⁷ Mēsaruni ai yo'osicohua'ini pēa huajēyere isiquē, yēquē ja're cōni. Iye yo'oye cato pa'ija'coa, Ējaē Jesús i huiñaohua'i tutu quē'iohua'i ja're cōni ma'tēmopi toa coro ne'su mēiñeja'a ñai maca. ⁸ Ja maca Maija'quē pa'iyere asaye coesicohua'ire, cui'ne Jesús huaso coca asaye coesicohua'ire si'sequē nejosi'quē daija'quē api. ⁹ Ja maca jaohua'i ti nejo cuañoja'cohua'i a'ē, Ējaērepa cui'ne i de'o tuturepa peo hue'ñana, so'ona. ¹⁰ Jaje nejo cuañosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ē, mai Ējaē Jesús i tsecohua'ire de'ocohua'ire pare nesi'quē dai maca, ite sehuocohua'i si'aohua'i ite ña quēquējē de'oquēre pa'ni ca maca, cui'ne mēsaruje te'e cōni sihuaja'cohua'i a'ē, yēquē quēajēna, sehuosicohua'ipi.

¹¹ Maija'quēpi mēsarute de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ē caquē soipi. Soisicohua'ipi jare tija'ajajē cajē si'anē Maija'quēre secacaiyē. Cui'ne i tutupi si'aye mēsaru de'oye neñe yējē cuasaye, cui'ne mēsaru Maija'quē pa'ire paji cuasa do'ipi co'amaña neñe cōcani tija'ajajē cajē señe. ¹² Señe, cui'ne Jesucristo mamipi de'oyerepa ca cuaño'se'e pa'ija'quē cajē mēsarute de'oye necai do'ire, cui'ne mēsaruje i do'ire de'oye ca cuañojajē cajē.

2

Ti Co'aquē

¹⁻² Mai Ējaē dai ja'ñere cui'ne mai i ja're tsiojai ja'ñere asacohua'ipi, Ējaē dai mu'se tsoe tija'api, yēquē toyase'e a'ē cajēna, asani so'o dai cocare asani panita'a jaje Maija'quē iñopi cayena asani ai cuasa huesēma'pē pa'ijē'ē, cajē mēsarute Maija'quē do'ijēre jaje cuasama'pē cayē. ³ Coso cuaño'ma'pē pa'ijē'ē. Ja yē'ta'a Ējaē dai mu'se tija'ama'nē du'ru macarepa cato Maija'quēre ai sañope yo'oyepi pa'ija'coa. Pa'ina, ne huesē hue'ña mamaquēre papi co'aquēre papi etaja'quē api, iye yejana. ⁴ Jaēpi ai jerepa pa'i a'ē caquē sañope yo'oja'quē api, si'aye Diusu mami hue'eyere panita'a pa'i señere. Jaje yo'oquē Maija'quēre se huē'ena cacani ja'rūni yē'ē a'ē, Diusu caquē yo'oja'quē api.

⁵ Yē'ē iye ayere tsoe mēsarute quēahuē, mēsaru ja're pa'i maca, cuasajē'ē. ⁶ Yure mēsarupi tsoe asayē, co'aquērepa eta mu'se ja tija'ama'ēna, i etaye ēsequēre. ⁷ Jaje pa'iquēta'are tsoe yo'o huēose'epi pa'iji, co'ayerepa yo'o ja'ñe, yahuese'e pa'iyere, coa ite ēsequē Maija'quē jayo iye yejapi eta saiyese'e carapi. Ja maca tsoe co'aquēre papi pa'ija'quē api. ⁸ Pa'ina, Ējaē Jesucristopi dai i yē'opo tutupi sēco hueaquē, i dai miañepi ite peo hue'ñarepa nejoja'quē api. ⁹ Iquē co'aquērepa cato Satanás cōcayepi yo'oquēpi daija'quē api, si'a huati tutu paquēpi, cui'ne pa'i yo'o tija'ama'ñe co'a tutupi yo'o

iñoquëpi. ¹⁰ Ja tutupi yo'oquë nejo hue'ña saicohua'ire cosoja'quë api, nuñerepa cocare asani huaso cuañoni pa'iye coesicohua'ire. ¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quë ësema'ë coa ñaji, jaohua'ire, nuñerepa cocare sehuoye coesicohua'ipi tayose'ere itire pa'ë cajë cosoyere sehuojajë caquë. ¹² Sehuoni co'ayese'e sihuacohua'ipi si'aohua'i nejosicohua'i pa'ijajë caquë.

Sahuasicohua'i Pa'iye

¹³ Maija'quë do'ijë, Ëjaë oicohua'irepa, Diosupi mësarute sahuani soipi, mësarupi nuñerepa coca asa do'ipi, cui'ne Maija'quë joyopi, de'ocohua'ire necai do'ipi du'ru huasosicohua'i pa'iye ti'ajajë caquë. Jaje pa'ina, yëquë mësaruru do'ire, si'anë Maija'quë de'o'ji cajë pëpaye pa'iji. ¹⁴ Jaje pa'ina, iyere caquë mësarute yëquë i huaso coca quëayeja'a soipi, mai Ëjaë Jesucristo de'oyerepa pajajë caquë.

¹⁵ Jaje pa'iye sëte Maija'quë do'ijë, yëquë mësaruna ñajë ye'yase'ere, cui'ne yëquë toya saose'ere huanëyema'pë ocue pa'i macarepa tuijë'ë. ¹⁶ Mësarute Diosu, Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi maire oi de'oye necaiquëpi, maire ti ca yë'huaye isisiquëpi, cui'ne de'oyere pare utejë pa'iye isisiquëpi, ¹⁷ jaëpi mësaruru joñoana jerepa yëjë neñe isiquë, mësarute ocue pa'i macarepa ñacai paquëna, mësaruru cayepi, cui'ne mësaruru neñepi de'oyerepa pa'ijaquë.

3

Yëquëre Secacaijë'ë

¹ De'o'ji. Maija'quëre do'ijë, yëquëre secacaijë'ë, iyere cuasajë, mai cocapi si'a hue'ña esa ti'acquëna, paipi sihuajë sehuo ja'ñere mësaruru sehuose'eje pa'ye. ² Jai pa'i yecohua'i Maija'quë pa'iji cuasama'cohua'i pa'iye sëte, secacaijë'ë, co'aye yo'oyena dahuëyesicohua'ipi josa yo'oye paja'cohua'ire, yëquëre. ³ Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë i case'eje pa'ye yo'o ti'acquëre papi mësarute ocue pa'i macarepa paquë ñacaijaquë, co'aye mësaruru neñe peoja'core. ⁴ Jaje pa'ina, cuasayë, mai Ëjaëpi cocaina, nejë pa'icohua'ipi, yëquë cuañese'eje sehuojë neja'cohua'i a'ë, jeoñe peoyerepa. ⁵ Jaje pa'ina, mai Ëjaëpi mësarute cocaijaquë Diosu oiyeje pa'ye yecohua'ire oi ja'ñe, cui'ne ai yo'onije, Cristo tutu isiyepi quëcocohua'i pa'i ja'ñe.

Co'amaña Neñe

⁶ Maija'quë do'ijë, mësarute mai Ëjaë Jesucristo mamipi cuañeñë, co'amaña neñe coe Maija'quë do'iquëpi yëquë ye'yase'eje pa'ye pa'ima'quëre tsiomapë pa'ijë'ë. ⁷ Tsoe mësarupi asayë, yëquë ye'yase'e tuicohua'i pa'iye. Yëquë mësaruru quë'ro pa'i maca co'amaña nema'pë pa'iye pahüë. ⁸ Cui'ne aoje do'i peoye aiñe pahüë. Saijë aë'ë, iti tse acohua'ina. Jaje pa'ina, ñami cui'ne mu'se co'amaña nehuë, mësaruru acohua'ini dëquëyeje pa'ye yo'oyere coejë. ⁹ Mësarupi yëquëre cocaiye pa'iji cajë seña pa'iquëta'are, co'amañare nehuë, mësarupi yëquëna ye'yeni nejë pa'i ja'ñere cajë. ¹⁰ Yëquë ja yë'ta'a mësaruru ja're pa'i maca ñeje ye'yahuë: co'amaña neñe coequë, aoje aiñe pajaquë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are asayë, jaro mësaruru quë'ro acohua'ipi ti co'amaña nema'pë coa pa'ijë, co'amaña necohua'i cayeje pa'ye yecohua'ire quëajë cu'iyë, cajëna. ¹² Jaje pa'ina, jaohua'ire mai Ëjaë Jesucristo cuañe tuture papi cuañeñë, co'amaña nejajë iohua'i nese'ere aija'cohua'i.

¹³ Maija'quë do'ijë, de'oye yo'oye jeoma'pë pa'ijë'ë. ¹⁴ Mësaruru acohua'ipi yëquë cajë iye toya saose'ere sehuocaima'cohua'i pa'ito, ñani jaëpi paji cani ite tsioma'pë pa'ijë'ë, ite huajëya'ye nëija'core. ¹⁵ Jaje yo'ojëta'a ite mësaruru pëiquëre pama'pë pa'ijë'ë, coa ai jerepa yo'jeire yëhuoyeje pa'ye yëhuojë'ë, ite.

Tëjiyerepa Case'e

¹⁶ De'o'ji, mai Ëjaëpi mësaruru ja're pa'i, jo'cua pa'iye Ëjaëpi mësarute i pa'iyere isijaquë si'anëpi jajese'e.

¹⁷ Iye me cato yë'ë Pablopi pëpaquë toyayë, yë'ë jëtëpi, iye toya e'quena ñani yë'ë toya saocoo, cuasajajë caquë. Toya tëji hue'ña si'aye yë'ë toya saoye jaje toyaquë a'ë. ¹⁸ Mai Ëjaë Jesucristopi de'oye mësarute si'aohua'ire necaina, pa'ijë'ë. Jaje pa'ijaquë.

1 TIMOTEO

Pablo Toyase'e, Timoteona

¹ Yè'è Pablo, Jesucristo jèjo saokuè a'è, maire huasoquè Diusu cuañeñepi, cui'ne mai Èjaè Jesucristo mai utejè pa'iquèpi. ² Maija'quère pa'ire paji cuasa do'ire yè'è mamaquè a'è, mè'è. Jaje pa'ina, iye toya ja'hua toyayè, Timoteo mè'ère. Maija'quèpi cui'ne mai Èjaè Jesucristopi cõni mè'ère de'oye necaijè, teaye ñani oiyere, cui'ne jo'cua de'oye pa'iyere isijajè.

Tayo Ye'yase'ere De'hua Ñaño

³ Nuñerepa ye'yama'pè tayo ye'yacohua'ire mè'èpi, jaje ye'yama'pè pa'ijajè caquè jaohua'ire yèhuojaquè cuasani Efeso daripèna pèajè'è, cuañehuè, yè'è ja yè'ta'a Macedonia saima'nè. ⁴ Aipè coca cõcaiyè paji, Maija'què pa'ire paji cajè asa tì'año. Jaje pa'ina, aipè coca cui'ne aìohua'i pa'ise'e co'ye ye'yama'pè pa'ijajè jaohua'i. Ja cato sa'ño pèti coca caye a'è.

⁵ Yè'è cato, de'o joyore papi, de'oye cuasayere papi, cui'ne Maija'què pa'iji nuñerepa asayepi, paì ñape yecohua'ire oijè pa'ijajè caquè cuañeñè, iye. ⁶ Iyere yecohua'i yo'oma'pè tayo sani coa cocase'e cacohua'i de'ohuè. ⁷ Jaje tayo saicohua'ipi paire Maija'què coca ye'yacohua'i pañu'u, cajè. Yo'ojèta'a huesèyè, iohua'i cayeque. Cui'ne asa tì'ama'pè pa'iyè, iohua'i care payè cajè ye'yayere. Jaje pa'ina, nuñerepa ye'yayè, cuasajè tayoyè.

⁸ Maija'què Moisésre cuañese'e de'oye a'è, itì cayeje pa'ye ye'yato. Tayo ye'yatota'a co'aji. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'què cuañese'e de'oye yo'ojè pa'icohua'ini caquè pa'iyè paji. Cuañese'e cato, co'acohua'i asa ja'ñepi pa'iji. Jaohua'i cato Maija'quère sañope yo'ocohua'ipi, cuañese'ere sehuoma'cohua'ipi, si'si yo'ocohua'ipi, yo'o ma'ñere yo'ocohua'ipi, cui'ne Maija'quère Èjaère papi cama'cohua'ipi, coa si'aye Maija'quère tì'añu'u cajè yo'oyere cue'cucohua'ipi, ja'quèohua'ire huaicohua'ipi, paire huaicohua'ipi, ¹⁰ yèquè nomiore, pañita'a yeco èmère yo'ocohua'ipi, èmèohua'ija'a sa'ño yo'ocohua'ipi, paire tseani yecohua'ina isicohua'ipi, cosocohua'ipi cui'ne care payè cajè coa cosocohua'ipi, cui'ne de'o cocare sañope cacohua'i asa ja'ñepi pa'iji, Maija'què cuañese'e. ¹¹ Maija'què de'oquèpi iye de'o cocare huaso cocare pare yè'èpi quèacaijaquè caquè cuañe nèopi.

Maija'què Teaye Ñani Cõcaise'e

¹² De'oji, caquè pèpayè, mai Èjaè Jesucristore, i co'amaña yè'èpi tayoma'è nuñe neja'què api, caquè tutu isiquè, ite necaiquère nesiquère. ¹³ Yè'è cato ja'nè Jesure sañope caquè, sehuosicohua'ire tseaquè, cui'ne co'aye caquè yo'oquè pa'è. Pa'ina, sehuoma'quèpi huesèquè yo'oji cuasani Maija'quèpi yè'ère teaye ñani oi cõcaji'i. ¹⁴ Jaje yo'oni mai Èjaèpi yè'ère jaiye de'oyere isipi, Maija'què pa'ire paji cuasayere cui'ne paire oiyere Cristo Jesús ja're tsioni pa'ijè, mai payere.

¹⁵ Nuñerepa caye a'è, Cristo Jesús co'acohua'ire huasosi'i caquè iye yejana daise'ere, si'ahua'i asaye pa'iji. Jaje pa'ina, yè'ère ai jerepa co'aquèni huasopi. ¹⁶ Jaje pa'ina, Maija'quèpi yè'ère teaye ñani oi cõcaji'i. Jaje pa'ina, si'aye Jesucristo yo'o juja ma'ñere iñosi'i caquè yè'ère huasopi. Jaje pa'ina, yure yè'è jeteyo'je ite sehuoja'cohua'ire iñoquè a'è, ti pa'iyè tì'aja'cohua'ire. ¹⁷ Jaje pa'ina, Èjaèrepa de'oquère pani ti pani huesè èjaère pani sihuajè pañu'u, juni huesèma'quèni, paìje ñama'quèni, cui'ne te'i Diusure pani. Jaje pa'ijaquè.

¹⁸ Maija'quère quëacohua'ipi ai tsoe më'ë yo'o ja'ñere case'eje pa'ye de'oye yo'ojaquë caquë cuañeñë, Timoteo yë'ë mamaquë më'ëre. Jaje case'epi cōcaina, Maija'quë pa'ire paji cuasaquëni cui'ne de'oyerepa cuasaquëpi de'oyerepa yo'ojë'ë. ¹⁹ Yecohua'i ìohua'i de'oye cuasajë pa'iyë quëayere sehuocaïma'pë yo'ojë, ìohua'i Maija'quë pa'ire paji cuasayere ne huesoni co'a de'ohuë. ²⁰ Jaje yo'ohuë, Himeneo cui'ne Alejandro. Jaje yo'osicohua'ini yë'ëpi Satanásna ìsihuë, co'aye cacohua'ipi Maija'quère co'aye cayë pañere ye'yejajë caquë.

2

Maija'quère Señe Ye'yaye

¹ Iyere du'ru macarepa yo'ojë pa'ijë'ë caquë cuañeñë, si'aohua'ire iye yeja pa'icohua'ire seacaijë Maija'quë necaiyere de'oji cajë pëpayere, necaire pajë'ë cajë señere, ai teaye cajë señere. ² Cui'ne paire cuañecohua'ire cui'ne pai ëjaohua'ireje seacaiye pa'iji, mai sehuosicohua'ipi de'oye josa yo'oma'pëna, sihuajë pa'iyere cajë. ³⁻⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë maire huasoquëpi si'aohua'i huasosicohua'i pa'ijë ì nuñerepa cocare asa tì'ajajë caquë yëquë sëte ai sihuaquë ñaji, mai seacaiye. ⁵ Te'i api, Maija'quë. Cui'ne te'i api, Jesucristo, pai de'osiquë, maire tìohua'i pa'isicohua'ini Maija'quë ja're cōni tsioye necaiquë. Yequë peoji. ⁶ Jesucristopi si'aohua'ire huasoja'a do'ire juni saicaji'i. Jaje yo'oquë ìñopi, ì oi necaiyere. Ja ìñose'ere si'anë ìrepa pa'iyë asaye pa'iji. ⁷ Ja coca necaiyere caquë yë'ëre coca quëacaiquère cui'ne ì jëjo saoquère nepi. Judío pai peocohua'ire Maija'quë pa'ire paji cuasayere cui'ne nuñerepa cocare ye'yajaquë caquë. Quëare payë. Cosoye pañë.

⁸ Yëyë, yë'ë si'a hue'ña pa'icohua'ipi ëmëohua'i Maija'quère secohua'i pani, de'o jëñapi mëajë, de'o joyore papi, pëti peocohua'ipi, cui'ne yecohua'ire sañope case'e peocohua'ire papi señere. ⁹ Cui'ne nomiohua'ijë de'oye caña ju'ijajë, nomiohua'irepa ju'iyepi, co'aye ña cuaño ma'ñere, ëja de'ocohua'i pani, tëto saiperepa naña yoni, curi nese'ere jua nëoni cui'ne jaiye yi'yo se'huoni panita'a jai do'i cañare suñani de'ocore pa'ë cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. ¹⁰ Coa ai jerepa de'o co'amaña neñepi ìñoñe pa'iji, Maija'quëna ìohua'i pa'iyë ìsisicohua'i pa'iyë. ¹¹ Nomiohua'i cato Maija'quë coca ye'ya hue'ña jo'cuarepa dahuëre ñu'ijë asaye pa'iji. ¹² Cui'ne nomiohua'ire ëseyë, jai pai tsi'si sitona ye'yaye. Cui'ne ëseyë, ëmëohua'ire meñe quëcoyejë. Coa ai jerepa de'oye jo'cua asaye pa'iji, nomiohua'i cato. ¹³ Maija'quëpi ai tsoejë Adánni du'ru de'huapi, ja jeteyo'je de'huapi, Evare. ¹⁴ Cui'ne du'rujë Adánpi coso cuaño'ma'ë paji'i. Nomíopi coso cuaño'ni co'ayena tome huesëo. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are nomio huaso cuañoja'coa, ìopi mamajëre de'oye ñacaio ai de'huacopi, Maija'quë pa'iji cuasacopi paire oicopi, cui'ne de'oyere pare yo'oco pa'icopi.

3

Sehuosicohua'i Èjaohua'i Pa'iyë

¹ Sehuosicohua'i ëjaë pa'iyë yëquë cato de'o co'amaña yo'oyere pare yëji. Nuñerepa cayë. ² Jaje pa'ina, sehuosicohua'i ëjaë cato de'oye pa'iquère papi pa'iyë pa'iji, sañope yecohua'ijë cayë peoquëpi, te'ore nëjore paquëpi, ta'ñe yo'oquëpi, ta'ñe asaquëpi, de'oyerepa pa'iquëpi, cui'ne paipi ì huë'ena saijëna, si'anë de'oye pëpaquëpi, cui'ne de'oye ye'yaquëpi pa'iyë pa'iji. ³ Cōno cuepema'quëpi, uihuaye yëma'quëpi, paire de'oye yo'oquëpi, jo'cua de'oye pa'iyë yëquëpi, cui'ne curire oima'quëpi pa'iyë pa'iji. ⁴ De'oyerepa ì huë'e pa'icohua'ire cuañequëpi pa'iyë pa'iji. Mamajëpi ì cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi, cui'ne ìte ëjaëre ñajëna, pa'iquëpi. ⁵ Jaje ì huë'ere de'oye cuañema'quë pani, ¿me cui'ne Maija'quère sehuosicohua'ire de'oye ñacaija'quë a'ni, huesëquë pani? ⁶ Jaje pa'ina, co'aji, sehuosicohua'i ëjaë pa'iyë, yure maca sehuosiquëpi. Yure maca sehuosiquëpi coa jerepa pa'i a'ë cuasayese'e tìmëni yo'oquë huati ne huesë sitona cui'ne

ne huesëye pa'i do'ire. ⁷ Cui'ne yequeje sehuoma'cohua'ipi de'oquë api cajë ëjaëre ñaquëpi pa'iyë pa'iji. Jaje pa'ipi huati huaterë nesiconá, cuëni dema'ë cui'ne co'aye cama'pëna pa'ija'quë api.

Sehuosicohua'i Coçacohua'i Pa'iyë

⁸ Jaje cui'ne sehuosicohua'ire necaicohua'ije yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'icohua'ipi pa'iyë pa'iji, iohua'i ca nëose'ere si'a yë'quë maca yo'ocohua'ipi, cui'ne cono cüepema'cohua'ipi, cui'ne cosojë curiquë nema'cohua'ipi pa'iyë pa'iji. ⁹ Maija'quë iñosi cocare mai sehuoyere de'oye de'huacohua'ipi, pa'iyë pa'iji. Mai cuasa joyopi sañope caye ti peocohua'ipi. ¹⁰ Du'ru macarepa neñañe pa'iji, jaohua'ire. Neñañëna, caraye peojë, yureta'a sehuosicohua'ire necaicohua'i pa'iyë pa'iji. ¹¹ Cui'ne nëjohua'ije yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'icohua'ipi, cui'ne co'a cocare asani yecohua'ina se quëama'cohua'ipi, ta'ñe yo'ocohua'ipi, cui'ne iohua'i ca nëose'ere si'aye de'oye yo'ocohua'i pa'iyë pa'iji. ¹² Maija'quëre sehuocohua'ire necaiquë cato te'ore nëjore paquëpi, i mamajëre cui'ne i huë'e pa'icohua'ire de'oye cuañequëpi pa'iyë pa'iji. ¹³ Sehuosicohua'ire necaicohua'ipi iohua'i yo'oyere de'oye necohua'i pa'ito, yecohua'ipi de'ocohua'i a'ë caja'cohua'i a'ë. Cajëna, ai jerepa sihuajë quëcojë Cristo Jesús cocare quëacaija'cohua'i a'ë.

Maija'quë Iñose'ere Mai Sejë Pa'iyë

¹⁴ Esa sani ñañe yëyë, më'ëre. Jaje pa'iquëta'are toyayë, iye. ¹⁵ Yë'ëpi tsoe nëiquë pa'ito, më'ëpi Maija'quë pa'i tsëcapëre de'oye yo'oye asasiquëpi de'oye yo'ojaquë caquë toyahuë. Maija'quë huajëquërepa tsëcohua'ini cayë. Nuñerepa cocare pajë nejocai ma'ñe cajë sañope yo'ocohua'ini. ¹⁶ Mai sehuojë seña jaiyere pa'ë, pa'i asa ti'a ma'ñe. Cristopi paije pa'i daji'i, Maija'quë joyopi quëapi, i pa'iyere. Huiñaohua'ipi ite ai cuasajë ñahuë. Si'a yeja pa'icohua'ire quëahuë, i coca. Quëajëna, pa'ipi ite sehuohuë. Maija'quëpi ite i de'o huë'ñare pana sapi.

4

Maija'quëre Cuasase'ere Jeocoja'cohua'i A'ë

¹ Tiñarepa quëaji, Maija'quë joyopi ñeje: Tëji mu'seña jai pa'i Maija'quë pa'iji cuasayere jeocoja'cohua'i a'ë, caquë. Coa coso joña ye'yayere tuijë, huatiohua'i ye'yayere ye'yëjë. ² Jaje yo'ojë, quëna tarapë ucopi ëo huesose'ejë pa'iohua'ipi de'oye pa'iyë ti cuasama'cohua'ipi cayere asaja'cohua'i a'ë, nuñerepa pa'ima'cohua'ipi coso pa'ipi ye'yayere. ³ Jaohua'ipi huejaye co'aji, caja'cohua'i a'ë, cui'ne aiñere ëseja'cohua'i a'ë, nuñerepa coca asacohua'ipi de'oji cajë Maija'quëre pëpajë sejë ai ja'ñere de'huase'ere. ⁴ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë de'huase'e de'oye a'ë. Jaje de'oyere maipi coeye co'aji. Jaje pa'ina, coa ai jerepa Maija'quëni de'oji cajë pëpajë itire pajë cui'ne aiñe de'oji. ⁵ Maija'quë cocapi cui'ne mai ite señepi de'oyerepa necaiji.

Jesucristo De'o Jo'yaërepa Pa'iyë

⁶ Më'ëpi iyere Maija'quë do'ijëre ye'yaquë, cui'ne më'ëje Maija'quë pa'ire paji cuasayere ani huajëquë pa'i cui'ne më'ëre ye'yase'ere yo'oquë pa'ini, Jesucristo de'o jo'yaërepa pa'ija'quë a'ë, më'ë. ⁷ Jaje pa'ina, ti asacaima'ë pa'ijë'ë, iye yeja aipë coca huesëjë caye. Maija'quë co'amaña necaiyere pare yo'oquë ye'yëjë'ë. ⁸ Më'ë tutu quë'i pa'ija'quë caquë ai cuasajë yo'oye a'ri maña coçaiye a'ë. Maija'quëre de'oyerepa pa'iyë cato iye yeja pa'iyë, cui'ne jeteyo'je pa'i ja'ñeje coçaiye a'ë. ⁹ Iye caye nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, si'aohua'i asacaijë sehuoye pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, i co'amañare tuturepa yo'ojë

nejë pa'iyë, Maija'quë huajëquëre pana quëco pajë, si'aohua'ire ite sehuocohua'ise'ere huasoquëna.

¹¹ Jaje pa'ina, iye cocare cuañequë ye'yaye pa'iji, më'ë. ¹² De'hua ñaquë pa'ijë'ë, më'ëre posëni co'aye cajë cue'cuejë. Jaje pa'ina, më'ë coca cayepi, më'ë yo'oyepi, paire oiypipi, Maija'quë pa'ire paji cuasayepi, cui'ne nuñerepa de'oyese'e yo'oquë pa'iyepi iñojë'ë, sehuosicohua'ire. Iohua'ijë më'ë pa'iyëje pa'ija'cohua'ire. ¹³ Ja yë'ta'a yë'ë tì'ama'në Maija'quë toya pëpëre si'a pai sehuosicohua'i asajëna, ñaquë quëajë'ë. Jaohua'ipi jerepa yëjë yo'o jujama'pë pa'ija'cohua'ire. Jaje ye'yajë'ë. ¹⁴ Maija'quëpi quëaquëna, sehuosicohua'i ëjaohua'i jëñapi më'ëna patojë secacaijëna, Maija'quëpi ta'ñe yo'o ja'ñeje isise'ere de'hua ñacai itire yo'ojë'ë.

¹⁵ Jaje pa'ina, iye de'o co'amañase'e yo'oquë pa'ijë'ë, de'oyere yo'oquëpi seña maca de'oquë pa'ina, si'ahua'i ñaja'cohua'ire. ¹⁶ Më'ë pa'iyë, cui'ne më'ë yecohua'ire ye'yaye de'hua ñaquë, si'aye ocue pa'i macarepa yo'oquë pa'ijë'ë. Jaje më'ëpi iyere yo'oquë co'ye huaso cuañoquëna, cui'ne më'ë caye asacohua'ijë huaso cuañoja'cohua'i a'ë.

5

Sehuosicohua'i De'oye Yo'ojë Pa'iyë

¹ Aire tutu cama'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa më'ë ja'quëre yëhuoyeje pa'ye caquë yëhuojë'ë. Posëohua'ini më'ë yo'je tsire yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë. ² Ai nomiohua'ini më'ë ja'core de'oye yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë. Cui'ne nomi tsini më'ë yo'je tsì nomiohua'ire cuasaquë yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë, co'aye cuasaye peoyepi.

³ Necaicohua'ire peocohua'ini hua'jeohua'ire cöcaijë'ë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are hua'jeopi mamajëre cui'ne naje tsire paco pa'ito jaohua'ipi cöcaiyë pa'iji, iohua'i tsëcapë acore. Jaje yo'ojë pëca ja'quëohua'ire cui'ne ñecuëohua'ire saija'cohua'i a'ë, ai de'huasi do'i. Jaje cöcaiyere Maija'quë sihuaquë ñaquë api. ⁵ Jaje pa'ina, cöcaicohua'ire peocopi te'o maca nëasicoa, hua'jeorepa. Jaje pa'ioipi Maija'quëpi cöcaija'quë api cuasaco mu'seña cui'ne ñamiña seö pa'ico. Jaje seö pa'iconi cöcaiyë pa'iji, sehuosicohua'ipi. ⁶ Jaje pa'iquëta'are hua'jeopi si'aye io capë yëyere yo'orojaico cato tsoe ju'isicoa, huajëco pa'icota'a. ⁷ Iyere yo'ojë'ë caquë cuañejë'ë, nuñerepa de'oyese'e yo'ocohua'i pa'ija'cohua'ire. ⁸ Jaje pa'ina, sehuosiquëpi i huë'e acohua'i pa'iyere cuasama'ë, de'oye ñacaima'quë pani, sehuoma'quëre seña maca co'aquë pa'iyë pa'iji. Jaje pa'i pani sehuosiquë a'ë ca tì'añe peoji.

⁹ Hua'jeohua'ire toya pëpëna toyaye pa'iji, sesenta ometëca pacopi cui'ne te'ire ëjëre pasiconi. ¹⁰ De'oye yo'ocona, yecohua'ipi ñasiconi, mamajëre de'oye ai de'huasiconi, io huë'ena do'i daicohua'ire de'oye pëpaco pa'isiconi, sehuosicohua'ire nëcañoa tsoacaisiconi, ai yo'ocohua'ire cöcaio pa'isiconi, jaje si'aye de'oyese'e nesi'i cato yo'oco pa'isiconi, toyaye pa'iji.

¹¹ Nomi tsipi hua'jeohua'i pa'ito toyama'ë pa'ijë'ë, hua'jeohua'ire toya pëpëna. Iohua'i capë yëyepi pa'ina, huejañu'u cajë yo'ojë Cristore tuiye jeoni, ¹² iohua'i necañu'u ca nëose'ere ne tì'ama'pë jai do'i quë'iohua'i de'ocohua'i a'ë. ¹³ Cui'ne yequeje, huë'ña ñape cu'ijë josaohua'i de'oni, cui'ne co'a coca cacohua'i de'oni coa si'aye yo'ojë ti caye pa'ñe pa'yere carojaicohua'i a'ë. ¹⁴ Jaje pa'i do'ire nomi tsipi hua'jeohua'i pani huejajajë cayë, huejani mamajëre pajë, huë'e ñacaicohua'i pa'ijajë. Pa'ijëna, huatijë cue'cuema'ë pa'ija'quëre. ¹⁵ Jaje pa'ina, yecohua'i nomi tsì hua'jeohua'ipi Cristore tuiye jeoni huati ëjaëna pe'te huesëhuë.

¹⁶ Sehuosi nomiopi io tsëcapë acohua'ini hua'jeohua'ire pani cöcaiyë pa'iji. Sehuosicohua'ipi cöcaija'cohua'i a'ë cajë uteye peoye. Sehuosicohua'i cato cöcaicohua'ire peocohua'ini cöcaicohua'i a'ë.

¹⁷ Sehuosicohua'i ëjaohua'ire ai oiye pa'iji, sehuosicohua'ire de'oyerepa sacohua'ipi, cui'ne Maija'quë cocase'e quëajë de'oye ye'yacohua'ire. ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë toya

pëpë caji: “Duruhuequë yë'opo sëama'pë pa'ijë'ë, ise'equë ai tsa'cujaquë.” Cui'ne yequeje caji: “Co'amaña nequëre sañe pa'iji, i yo'o do'.”

¹⁹ Sehuosicohua'i ëjaëre sañope co'aye caye pa'ito asama'ë pa'ijë'ë, cayahua'i panita'a toasocohua'i i yo'ose'e ñacaicohua'ipi peoto. ²⁰ Ja yë'ta'api co'ayere yo'ojë pa'icohua'ireta'a yëhuo quëcojë'ë, si'aohua'i ña hue'ñana. Yecohua'ijë jaje yo'oye co'aye a'ë cuasajë ca'raja'cohua'ire. ²¹ Cuañeñë, më'ëre, mai Diosu cui'ne mai Ejaë Jesucristo, cui'ne huiñaohua'i i sahuasicohua'i ña hue'ñana, iye cuañese'ere te'ohua'ise'ere yeque yo'oma'ë, si'aohua'ire si'a yë'quë macarepa yëhuojaquë caquë. ²² Jaje pa'ina, më'ëpi yecohua'ire esarepa patoquë secacaiye pajë'ë, iohua'i co'aye yo'o do'ire sai coñe pa'iji. De'oyerepa cuasani yo'ojë i aye co'ayere yo'oma'quërepa pa'ijë'ë. ²³ Eëtapë a'si ju'iquë sëte ocose'e ucuma'ë pa'ijë'ë, o'sa conoje a'ri maña ucujë'ë, më'ë ëtapë co'ai ja'ñe.

²⁴ Yecohua'i co'aye yo'oye si'a pai tiñarepa ña'ne pa'iji, ja yë'ta'a iohua'i yo'ose'e ña de'hua hue'ña saima'ë. Yecohua'i co'aye yo'oyere jeteyo'je dahuëre asaye pa'iji. ²⁵ Jaje cui'ne de'oye yo'oye yequere tiñarepa ña cuañoñe pa'iji. Yequere ñama'pë pa'ise'ere jeteyo'je ña'ne pa'iji. Si'anë yahuese'epi pa'i carajaiñe peoji.

6

¹ Co'amaña necaija'cohua'ire jo'ya nesicohua'i pani mësarü ëjaohua'ire ca'rajë ñajë'ë, jaohua'ipi co'aye Maija'quë mamire cui'ne i coca mai ye'yayere sañope cama'pë pa'ija'cohua'ire. ² Panita'a co'amaña necaija'cohua'ire jo'ya nesicohua'ipi sehuosicohua'ini ëjaohua'ire pani jeoma'pë pa'ijë'ë, sehuosicohua'i a'ë cajë, ëjaohua'ire ñajë paye. Maija'quëre sehuosicohua'ipi te'e Maija'quë do'ijëpi paire oicohua'ipi, co'amaña ne cuañoñe sëte jerepa de'oye necaiye pa'iji. Jaje caquë iyere ye'yaquë quëajë'ë.

Pa'iyë Cui'ne Mai De'oye Cuasaye

³ Yequë pa'ipi mai Ejaë Jesucristo ye'yase'ëje pa'ye ye'yama'ë, cui'ne mai nuñerepa Maija'quëre sejë yo'oyeje pa'ye ye'yama'ë pani, ⁴ huesëquëpi ye'yaji, jerepa pa'i a'ë cuasaquëpi. Jaje pa'ipi ju'i dahuëje pa'ye paji, sañope ca ëayere. Jaje pa'ina, japi si'aye co'ayere cuasaye huëoji: yecohua'i payere ëa ñajë pëti ëaye cuasaye, te'e cuasa ma'ñe co'acohua'i a'ë cajë te ju'iñe, coa cacohua'i a'ë cuasaye. ⁵ Jaje cuasacohua'ipi sa'ñe pëti coca ti jeoma'pë cajë pa'iyë, nuñe cuasama'cohua'i ja're, nuñerepa coca asa ti'ama'cohua'ipi, Maija'quëre sehuoni pa'iyë ye'yaye curi neñe a'ë cuasacohua'i ja're. Jaje uihuayë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are, co'amaña pa'ina, cui'ne peoquëna, sihuaquë pa'iquëse'ere, Maija'quëre sehuoni pa'iyë ye'yaye, jaiye curi neñeje pa'ye pa'iji. ⁷ Mai iye yeja dai maca co'amaña peocohua'i da'ë. Daisicohua'ipi cui'ne mai ju'i maca iye yejapi peocohua'i saija'cohua'i a'ë. ⁸ Jaje pa'ina, maipi go maña cui'ne mai ju'i caña pani sihuajë pañu'u. ⁹ Jaje pa'iquëta'are jaiye curiquë pañu'u, cacohua'i cato jaiye do'i peoyere yëyena quëcoma'pë huati huaterë nesicono cacayë, iohua'ire co'a de'huaquë, de'oye pa'ise'ere nejocaiyena, ti ne huesë hue'ñana sayena. ¹⁰ Jaje pa'ina, curiquë oiye cato si'aye co'aye cuasaye huëoye a'ë. Jaje yecohua'i jaiye curiquë yë do'ire Maija'quëre pa'ire paji cuasase'e jeoni ai yo'oyena ne huesëni ai yo'ojë pa'iyë.

De'oye Maija'quë Cocare Quëaye

¹¹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë jo'yaë sëte si'aye co'ayere coequëpi nuñerepa yo'oquë pa'ijë'ë, Maija'quëre necaiquëpi, pa'ire paji cuasaquëpi, paire oiquëpi, yo'o jujama'quëpi, cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasa joyo peoquëpi. ¹² Ti pani huesëjaquë caquë Maija'quëpi më'ëre sahuani soipi. Soisiquëpi Maija'quë pa'iji, mësarü cuasayere de'oyerepa quëahuë, jai pai asajëna. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'iji cuasayepi de'oye yo'ojë'ë, ti pa'iyere pacohua'ipi. ¹³ Jaje pa'ina, Maija'quë si'a co'amaña pa'iyë isiquë cui'ne Jesucristo Poncio Pilatore de'oyerepa i pa'iyë quëcoquë iñosiquë ña hue'ñana cuañeñë, më'ëre. ¹⁴ Yëhuo quëcoyë peojaquë cani de'oye yë'ë më'ëre cuañese'e sehuocai yo'ojë'ë. Yeque

ponani yo'oma'ë pa'ijë'ë, mai Ëjaë Jesucristo dai macaja'a. ¹⁵ Iti yo'o maca ti'aëna, Maija'quëpi si'aye iyere ne de'hua saoja'quë api, te'i si'aye pa'irepa de'o Diusu tutu quë'ipi, cuañecohua'i mëñe Ëjaëre papi, cui'ne ëjaohua'i mëñe Ëjaëpi. ¹⁶ Jaë api, te'i ti ju'ima'quë, pa'i tsiojaima'tore mia hue'ñare pa'iquë, te'e pa'i macaje ñama'quë, cui'ne ña ti'añeje ti peoquë. i tse pa'ijaquë si'anëpi, Ëjaërepa pa'iye cui'ne i jerepa tutu quë'i pa'iye! Jaje pa'ijaquë.

¹⁷ Cuañejë'ë, jaiye iye yeja co'amaña pacohua'ire, jerepa pa'iohua'i a'ë, cuasama'pë pa'ijajë, cui'ne iohua'i co'amañana quëcoma'pë pa'ijajë. Ja cato coa carajaiñe a'ë, coa ai jerepa Maija'quëna quëcojë pa'ijajë, mai pa ja'ñere caquë coa si'aye jaiye isiquëna.

¹⁸ Cuañejë'ë, cui'ne de'o co'amañare yo'ojë jaiye de'oye yo'oyere, co'amañaje pa'ye paja'cohua'ire, pajë peocohua'ire cöcailajë, iohua'i co'amañapi. ¹⁹ Jaje yo'ojë, jaiye co'amaña tsi'so timëja'cohua'i a'ë, yequë mu'se ti pani huesëyere pa ja'ñere.

Timoteore Ca Tëjye

²⁰ Timoteo de'hua ñaquë pa'ijë'ë, më'ëre de'oye yo'oja'quë api cuasa nëose'ere. Asama'ë pa'ijë'ë, iye yeja do'i peo coca, ta'ñe asayere pa'ë cayë, coa cosoye a'ë.

²¹ Yecohua'i Maija'quëre pa'ire paji cuasacohua'ipi jare ta'ñe asayere pa'ë cajë yo'ojë, tsoe ne huesëhuë, tiñena.

Maija'quëpi mësarute necaina, de'oye pa'ijë'ë. Jaje pa'ija'quë.

2 TIMOTEO

Pablopi Toya Coşe'e Timoteona

¹ Yè'è, Pablo Maija'què yè do'ipi Jesucristo jèjo saoquè pa'iyè, Cristo Jesuna tsioni pa'iyè tì'añe ca nèose'ere quèaja'quèpi. ² Jaje pa'ina, toyayè, iye toya ja'hua yè'è mamaquè Timoteona, yè'è oiquèna. Diusu Maija'quèpi cui'ne Èjaè Jesucristopi ñacai teaye ñaquè còcaina, ti se co'a ju'ima'pè de'oye pa'ijè'è caquè.

Cristo Yo'ose'ere Quèaye

³ Mu'seña cui'ne ñamiña seña ñape mè'ère cuasani Maija'quèpi ñacaiji, caquè pèpayè, ite, de'oye cuasayere papi yè'è necaiquèna, yè'è aipè yo'ojè pa'ise'eje pa'ye. ⁴ Cui'ne huànyema'è si'anè cuasayè, yè'è jeo saina, mè'è oi co etoquèna, ñase'ere. Jaje pa'ina, mè'èni ña huajè'ñe nèina, ai cuasaquè pa'iyè. ⁵ Jaje cuasayè, mè'èpi nuñerepa Maija'què pa'iji cuasaquè yo'ose'ere ñasi do'ire. Jaje cui'ne du'ru macare pajè mè'è ñeco Leoidapi cui'ne mè'è ja'co Eunicepi Maija'què pa'iji cuasacohua'ipi paè'è. Jaje pa'ina, mè'èje cui'ne cuasaquè pa'iji caquè nuñerepa cayè.

⁶ Yè'è jètèpi mè'èna pato maca Maija'quèpi mè'è yo'oja'a tuture isipi. Jaje pa'ina, cuañeñe, mè'ère. Toa ja'jè tsèoñeje pa'ye yo'ojè'è, itire. ⁷ Jaje pa'ina, Maija'què ca'ra joyore isima'è paji'i, maire. Coa ai jerepa tutu què'i joyore paire oiyere cui'ne asare pajè de'oye pa'iyere isipi.

⁸ Jaje pa'ina, mai Èjaè Jesucristo do'ire quèacaijè'è, huajèya'ye peoquèpi. Cui'ne i do'ire yè'è tseà cuañosiquè pa'ina, ñani huajèya' coema'è pa'ijè'è. Coa ai jerepa huaso coca quèajè ai yo'oyere yè'èje quèaquè pasi'i cuasajè'è, Maija'què tutu isiyepi. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quèpi huasoni soipi, i ja're tsioni de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'ini. Ja yè'ta'a yeja de'huama'nè maire oji'i, Cristo Jesús necai ja'ñere caquè. Jaje pa'ina, i cuasase'ere yo'oquè huasopi, maire. Mai neñepi tì'añe pahué. ¹⁰ I tsoe cuasase'ere yureta'a Jesucristo dani juni huesè tutu pa'ise'ere nejo maca, cui'ne huaso cocapi, ti ju'ima'pè pa'iyena necai maca, iñopi.

¹¹ Iye coca quèaja'quère ca nèosiquè a'è. Jaje pa'ina, Jesús jèjo saoquè sète quèaquè, ye'yaquè pa'iyè.

¹² Ja do'ire ai yo'oyè. Jaje ai yo'oquèta'a huajèya'ye peoquèpi yo'oyè, yè'è quècoquère paye sète. Jaje pa'ina, asayè, tutu què'ipi yè'ère de'oye ñacaija'què api, i ca nèose'ere ne tèji mu'seja'a.

¹³ Yè'è nuñerepa pa'yere ye'ya iñose'eje pa'ye tuijè'è. Cui'ne Jesucristo ja're tsioni pa'ijè paire oiyere, cui'ne Maija'què pa'iji cuasajè pa'iyere pa'ijè'è. ¹⁴ Maija'què joyo maire pa'iquè còcayepi de'hua ñacaijè'è, de'oye ye'yayere Maija'què nuñerepa cocare isise'ere necaija'què api caquè.

¹⁵ Tsoe mè'èpi asayè, si'aohua'i Asia yeja pa'icohua'i yè'ère jècojèna, cui'ne jaohua'i ja're conì Figelo cui'ne Hermogenes jèose'e.

¹⁶ Onesíforo tsècapère mai Èjaèpi oi teaye ñaquè còcאיaquè. Cosiquè yè'è pa'ina, jaohua'ipi huajèya'ye cosiquèni yo'oma'quèpi cama'è sihua èaye jaiye de'oye yo'o huasopi, yè'ère. ¹⁷ Jaje yo'oquèpi Roma tì'asi maca co'e jujani jèoma'è co'equè tì'api, yè'ère.

¹⁸ Jaje pa'ina, mai Èjaèpi ja mu'serepa oi teaye ñacaijaquè Onesíforore. Mè'è ñaquèna, maire Efeso pa'i maca, còcaise'eje pa'ye còcaji'i. Jare mè'èpi tsoe asayè.

2

De'o Jesucristo Soldado

1 Yè'è mamaquë mè'è cato Cristo Jesús isi tutupi pa'ijë'è. Jaje pa'i, 2 yè'è jai pa'ire quëaquëna, mè'è asase'ere ne tì'acohua'ire pana, ta'ñe de'oye yecohua'ire se ye'yaja'cohua'irepa ña cuañocohua'ina cuañe nëojë'è, ye'yaja'cohua'ire.

3 Mè'è yè'è ai yo'oyeje pa'itoje quëcojë'è, Jesucristo de'o soldado sëte. 4 Ti tel'ije soldadopì soldado peocohua'i yo'oyere cui'na yo'oma'quë api, jare i ëjaërepa cuañese'e de'oyerepa sehuoja'quë caquë. 5 Jaje cui'ne ca'a yo'oquëpi ca'a yo'ocohua'ire cuañese'ere yo'oma'è pani ca nëosi co'amaña ñne peoji. 6 Tsio nequë cato i pa ja'ñere du'ru tëaquë api, ja yè'ta'a yecohua'i pajëna. 7 Iye yè'è case'ere cuasaquëna, mai Èjaëpi cöcaina, si'aye asa tì'añe pa'iji.

8 Huanëyema'è pa'ijë'è, Jesucristore ju'isiquëpi huëisiquëre David tsëcapë aquëre. Yè'è jaë ayere huaso coca quëayë. 9 Iye de'o coca quëa do'ire ai yo'onije quëcoquë quëayë, pa'ire huani jëoquëre sëayeje quëna meapi sëasiquë pa'inije. Jaje yè'è pa'iquëta'are de'o coca cato quëna meapi sëa ma'ñe a'è. 10 Jaje pa'ina, Cristo Jesuna tsioni pa'ijë Maija'quë sahuasicohua'ipi huasosicohua'i pa'ijë de'oyere pare ti pa'iyere tì'ajajë caquë si'aye ai yo'onije quëcoyë.

11 Iye nuñerepa caye a'è.

Maipi Cristo ja're ju'isicohua'i pani i ja're cöni pa'ija'cohua'i a'è.

12 Ai yo'onije öcua pa'i macarepa ite tuisicohua'i pani i ja're cöni cuañeja'cohua'i a'è.

Itë ñama'cohua'i a'è casicohua'i cato ije ñama'quë a'è caja'quë api.

13 Mai cato yo'o jujacohua'i a'è. Jaje pa'iquëta'are i cato yo'o jujama'quë api.

I case'eje ne tì'aquë api. ¿Me neni i ca nëose'e necaima'è pa'iquë'ni?

Co'amaña Nequërepa Pa'iyë

14 Iyere huanëyema'è quëa sëtoquë cuañejë'è. Sa'ñe cama'pë pa'ijajë do'i peo cocare, ca huëoni. Ja sa'ñope caye ti cöcai ma'ñe a'è. Coa ai jerepa yecohua'i de asacohua'ini co'aye neñe a'è. 15 Jaje pa'ina, mè'è cato co'amaña nequërepa ca'raye peoquëre pajë pa'i pasi'i caquë, de'oyerepa Maija'quëre ñnos'i caquë, Maija'quë cocare nuñerepa ye'yajë'è, tayoye peoyerepa si'aye mè'è ai cuasaye ja'ye yo'oquë. 16 Jaje pa'ipi iye yeja do'i peo cocare cama'è pa'ijë'è. Jaje cacohua'i cato jero sa'na ai jerepa co'ayena ne huesëyë. 17 Jaje ne huesëcohua'i ye'yapi ai a'sio jai saiyeje pa'ye yo'o'ji. Jaje Himeneo cui'ne Fileto ye'yayë, 18 nuñerepa cocare tayo saicohua'ipi ju'isicohua'i huëiye tsoe tëto saji'i cajë. Jaje cajë nuñerepa de'oye asacohua'ire ca cö'me huesojë yo'oyë. 19 Jaje caye pa'itoje Maija'quë nesico quëna pëje pa'io jëaco ñu'cuema'cona toyasico pa'iji, ñeje: “Èjaëre papi ñaji, i tsecohua'ire.” Cui'ne yequeje caji: “Si'aohua'i Cristo pa'i a'è cacohua'i cato co'aye yo'oyere jëocosicohua'i pa'iyë.”

20 Jai huë'e sa'nhuëre sël'ño curiquëpi cui'ne po curiquëpi de'huasi co'amañase'e pa'ima'coa. Pa'icoa, cui'ne soquë cui'ne ya'o de'huasi co'amañaje. Ja yeque de'oyerepa cato ëjare pase'e ne ja'ñepi pa'iji. Cui'ne yequepi si'a co'amaña coa nerojai ja'ñepi pa'iji, ya'opi, cui'ne soquëpi de'huase'e cato. 21 Èjaëre pana isisiquëpi ëjare pase'e yo'o'ja'quë pasi'i canì si'aye co'ayere yo'oma'quërepa pa'iyë pa'iji. Jaje pa'ipi de'o co'amañare pase'e neñe pa'iji.

22 Posëohua'i co'aye yëyere catijë'è. Catini nuñerepa pa'ijë'è, Maija'quë pa'iji cuasayere, pa'ire oiyere cui'ne jo'cua de'oye si'aohua'i ja're pa'iyere. Jaje pa'ipi de'o jo'ñoare papi mai Èjaëre tsecohua'i ja're cöni pa'ijë'è. 23 Cui'ne huesëcohua'ipi, ye'yema'cohua'ipi sa'ñe cajëna, asaquë iohua'i ja're cöni cama'è pa'ijë'è, mè'ëpi tsoe asaquë. Ja cato pëti ëayena saye. 24 Mai Èjaërepa jo'yaë cato sa'ñe pëti cocare caquë uihuaquë pa'iyë peoji. Jare yo'oma'è si'aohua'ire de'oye yo'oquë pa'iyë pa'iji, de'oye ye'yaquëpi tayocohua'ire quëcoquë de'oye yo'oquëpi. 25 Sa'ñope co'aye cacohua'ire joyore papi oi quëa nu'ñequëpi jerepa pa'i a'è, cuasama'quëpi Maija'quëpi cöcaina, ja'ne yo'ose'e jëoni Maija'quëna ponëni nuñerepa cocare asaja'cohua'i a'è cuasaquëpi. 26 Cui'ne huati tseani i yëye

yo'oja'cohua'i a'ë caquë pa'cohua'ipi de'hue ña sëtani jëaja'cohua'i a'ë, caquë utequë pa'iyë pa'iji.

3

Pai Tëji Mu'seña Yo'oye

¹ Tëji mu'seña co'a mu'seña pa'ija'coa. Jare më'ë asaye pa'iji. ² Ja mu'seña pai cato curi ai oicohua'ipi cui'ne co'ye de'oye pa'iyese'e cuasacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jerepa pa'i a'ë cuasacohua'ipi. Cui'ne yë'ëpi jerepa de'oye yo'oquë a'ë cajë co'ye iohua'ija'a sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi Maija'quëni sañope caja'cohua'i a'ë. Pëca ja'quëohua'ire sehuocaima'cohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. Nesi do'ire pëpa toma'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quëre sehuoyere ti oima'cohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. ³ Paire oima'cohua'i cui'ne ai yo'ocohua'ire ñani ti cöcaima'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Co'a cocaohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne iohua'i yëye quëco tija'ma'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Ti oiye peoyerepa yo'ocohua'ipi si'aye de'oyere ai sañope yo'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ⁴ Cajehua'i cayeje pa'ye cajë cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne ti ja'rujaima'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Yë'ë jerepa pa'i a'ë cajë co'ye sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quëni coejë coa iohua'i yëyese'e co'ēja'cohua'i a'ë. ⁵ Maija'quëre sehuosicohua'i yo'oyeje pa'ye yo'ojëta'a coa caja'cohua'i a'ë, nuñerepa Maija'quëre sehuosicohua'i pa'i tutu peocohua'ipi.

Jaje pa'iohua'ire tsioma'ë pa'ijë'ë. ⁶ Jaje yo'ocohua'i acohua'ipi, nomiohua'i co'ayena timësicohua'ipi coa si'aye yëcohua'i pa'i huë'ñana cacarojaijë cajehua'i de'ojëna, tutu peocohua'ipi, si'aye iohua'i yëyere necaija'cohua'i a'ë. ⁷ Si'anë ye'yëjëta'a ja nomiohua'i ti nuñerepa pa'iyere asa tija'ma'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ⁸ Tsoe hue'ña caya dahuëohua'i Janes cui'ne Jambre sañope Moisésre yo'oa'huë'ë. Jaje cui'ne jaohua'ijë sañope yo'oja'cohua'i a'ë, nuñerepa cocare, co'ayese'e cuasa ëmëohua'i de'osicohua'ipi, Maija'quë pa'iji cuasayere ne huesosicohua'ipi. ⁹ Jaje pa'iquëta'are si'a pai iohua'i yo'oye asa tija'ani huesëohua'ipi yo'oyë, cajë sehuoma'pëna. Ai jerepa yo'oma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, Moisésre caya ëmëohua'i sañope yo'o jujajë pa'ise'eje yo'oja'cohua'ipi.

Tëjiyerepa Pablo Timoteore Cuñese'e

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are më'ë cato yë'ë ye'ya iñose'ere, yo'oquë pa'iyë, yë'ë pa'ise'ere, yë'ë nesi'i cuasase'ere, Maija'quë pa'iji cuasase'ere, yë'ë paire oise'ere, yë'ë quëcose'ere, sañope yo'oye pa'itoje, ¹¹ cui'ne yecohua'i josa yo'ojëna, ai yo'onije yë'ë quëcose'ere. Cui'ne më'ëpi asayë, jeto Antioquía, Iconia cui'ne Listra daripëa pa'i maca josa yo'ojëna, ai yo'oquëna, Èjaëpi si'aye jare nejocani de'oye pa'iyë isise'e. ¹² Nuñerepa cayë, si'aohua'i Jesús ja're tsioni pa'iyë yëcohua'i cato jaje ai yo'oja'cohua'i a'ë, yecohua'ipi josa yo'ojëna. ¹³ Jaje pa'iquëta'are, co'acohua'i cui'ne cosocohua'i cato jero sa'na ai co'ayere yo'ojë yecohua'ire cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, coso cuañosicohua'ipi pa'ijë.

¹⁴ Jaje pa'iquëta'are si'aye më'ë iye a'ë, itirepa caquë asa huesëse'ere ocue pa'i macarepa yo'oquë pa'ijë'ë. Më'ëpi asayë, më'ëre ye'yasicohua'ire. ¹⁵ Cuasajë'ë, cui'ne më'ë cato tsihua'ë pa'inëna Maija'quë toya pëpë caye asaquë a'ë. Më'ëre japi de'oye yo'oquëre ye'yaquë cui'ne huasosiquë pa'iyena saye pa'iji, Cristo Jesuni pa'iji cuasa do'ipi. ¹⁶ Si'a toya pëpë Maija'quëpi quëaquëna, toyasicoa. Jaje pa'ina, Maija'quë cocapi de'oye a'ë, paire ye'yaye, yëhuo quëcoye tayo yo'ocohua'ire, quëa nu'ñeñe cui'ne nuñerepa pa'iyena ye'yaye. ¹⁷ Jaje pa'ina, cui'ne Maija'quë coca sehuoquëpi si'aye ai ye'yësiquëpi de'oyese'e nequë pa'ija'quë api.

4

¹ Pai ëjaëje pa'irepa dani ju'isicohua'ire cui'ne huajëcohua'ire pai ñape yo'ose'eje caja'quë Jesucristo cui'ne Diusu ña hue'ñana cuañeñë, më'ëre, ² Maija'quë cocare quëajë'ë caquë. Paipi yëjë asa maca cui'ne paipi asaye coe macaje, ai cuañequë quëajë'ë,

më'ë caye asacaija'cohua'ire. Tayocohua'ire yo'o ma'ñe a'ë caquë yëhuojë'ë. Quëcoquë ye'yajë'ë, yo'o jujama'ë. ³ Nuñerepa cocare paï asaye coe mu'seña tï'aja'coa. Iohua'i yëyeje pa'iyë ye'yacohua'ini co'ejë asaja'cohua'i a'ë. ⁴ Nuñerepa cocare jeteyo'jena oani, si'aye paï cayere itire pa'ë cajë asaja'cohua'i a'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are më'ë cato si'anë më'ë pa'iyere ñare paquë de'oyese'e pa'ijë'ë. Ai yo'oye pa'ito quëcojë'ë. Huaso cocare quëaquë pa'ijë'ë, më'ë nesi'i cuasase'ere si'a yë'quë maca nequë.

⁶ Yë'ë cato Maija'quëna yë'ë capë isisiquëpi pa'iyë. Yë'ë ju'ija mu'se ja'yere pa'iji. ⁷ De'oyepi uihuaquë huë'huë tï'ahuë, tëji du'rure pana, Maija'quë pa'iji cuasayere yo'o jujama'ë. ⁸ Jaje pa'ina, yure cato yë'ë de'oyerepa pa'iyepi uteji marojë pa'ioipi, ja mu'serepa Ëjaë Jesucristo paï yo'ose'e nuñerepa ca de'huaquëpi isi ja'ñepi. Yë'ëse'ere isiye paja'quë api, si'aohua'ire i co'i coñe ai yëjë utejë pa'icohua'irejë isija'quë api.

Timoteore Quëaye

⁹ Esa dani yë'ëre ñañere caquë yo'ojë'ë. ¹⁰ Demaspi iye yeja co'amañare ai yë do'ire yë'ëre jeoconi saji'i, Tesalónica. Crecentepi Galacia yejana saji'i. Cui'ne Titopi Dalmaciana saji'i. ¹¹ Satena, Lucase'e yë'ë ja're conï pa'iji. Jaje pa'ina, më'ëpi dai Marcore co'eni dajë'ë. Jaëpi de'hue yë'ë co'amaña yo'oye cocaija'quëre. ¹² Cui'ne Tíquico conï Efeso daripëna jëjo saohuë. ¹³ Më'ëpi dai dacaijë'ë, yë'ë dëi ju'i ca Troas daripëna Carpo huë'ena jëo daisicore. Toya pëpëa cui'ne ca'nina toyase'eje dacaijë'ë, jare ai cuasayë.

¹⁴ Alejandro, quëna de'huaëpi ai co'aye yo'opi, yë'ëre. Ja do'ire Ëjaëpi i yo'ose'eje pa'ye saija'quë api. ¹⁵ Jaë cato Maija'quë cocare, mai quëayere ai sañope yo'oquë api. Jaje pa'ina, ite de'hua ñajë'ë, më'ëreje co'aye yo'oquë.

¹⁶ Ëjaohua'i ña hue'ñana yë'ëre sañope cayere quëa maca ti te'i macajë cocaiye papi. Pajë si'aohua'i yë'ëre jeoconi saë'ë. Jaohua'i yo'ose'e Maija'quëpi saima'ë pa'ijaquë cuasaquë señë. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are mai Ëjaëpi yë'ë ja're pa'i si'aohua'i judío peocohua'ije i huaso cocare yë'ëpi quëaquëna, asaja'cohua'i a'ë caquë yë'ëre cocai i tuture isipi. Isi maca quëacaë'ë, i coca. Jaje jai yai yë'opona satira'siquëni Ëjaëpi huasopi, yë'ëre. ¹⁸ Jaje cui'ne ñacaija'quë api, si'aye co'aye yë'ëre nesi'i cayeje. Jaje ñacai paquëpi i cuañe te'tena yë'ëre de'huaaja'quë api. De'oquëre pa'ni, Maija'quë. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjijere, Cui'ne De'oye Pa'i Ja'ñere Cocaiye

¹⁹ Pëpayë, Priscare, Aquilare cui'ne Onesíforo tsëcapëre. ²⁰ Erasto, Corintona pëapi, cui'ne Trófimoni ju'ina, Miletona jëo daë'ë. ²¹ Ja yë'ta'a oco tëcahuë tï'ama'në ai cuasaquë daijë'ë, më'ëpi. Pëpayë, Eubulo, Pudente, Lino, Claudia, cui'ne si'aohua'i mai Ëjaë do'ijëreje.

²² Ëjaë Jesucristopi më'ë ja're conï pa'ijaquë Diusupi si'aohua'ire mësarute, de'oye necaina, pa'ijë'ë.

TITO

Pablo, Titona Toyase'e

¹ Yè'è Pablo, Maija'quère quëacaiquë a'è, Jesucristo jëjo daoquëpi. Maija'quë i tsecohua'i pa'ija'cohua'ire ña nëosicohua'ire quëaquëna, asani Maija'quë pa'iji cajë mai sehuoyere nuñere pare sehuoni ti pani huesëyere utejë pa'ija'cohua'i a'è caquë jëjo daopi, yè'ère. ² Jaje pa'ina, Maija'quë ti cosoma'quëpi ja pa'i ja'ñere ca nëoa'ji'i, yeja ja pa'i huëoma'në. ³ Maija'quë maire huasoquëpi, yè'ëpi de'hue quëacaija'quë api caquë nesiquëpi yè'è quëaquëna, i cocare yure iñopi, maire i cuasa nëosi maca tja'ëna. ⁴ Yè'è cui'ne mè'è te'e Maija'quère pa'iji cuasa do'ire yè'è mamaquère pa'è, Tito mè'è. Ja do'ire iye toya ja'huana toyaquë cayë. Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristo mamire huasoquëpi de'oye necaijëna, ai yo'oye peoye jo'cua pa'ijë'è.

Tito Neñe

⁵ Creta saodohuëna mè'ère jëo dai maca jëo daë'è, ne jujase'ere mè'ëpi ne de'hua saoja'quë cui'ne pai daripëa ñape sehuosicohua'i ëjaohua'ire neja'quë caquë, yè'è cuañese'eje pa'ye. ⁶ Tayo yo'oquëna, ca quëcoye peoquërepa pa'iyë pa'iji, sehuosicohua'i ëjaë. Nëjore te'ore paquëpi cui'ne mamajëre sehuosicohua'ire paquëpi, cui'ne co'aye yo'oma'cohua'ire de'oye sehuocohua'ire paquëpi pa'iyë pa'iji. ⁷ Sehuosicohua'i ëjaë cato Maija'quë co'amañare de'oyerepa ñacaija'quëpi pa'iji. Jaje pa'i do'ire nuñerepa de'oye pa'iyë pa'iji. Ai jerepa pa'i a'è cuasama'quëpi, jëaquë teni yo'oma'quëpi, çono cüepema'quëpi, huajo yëma'quëpi, cui'ne curiquë ai yë coa cosoquë nema'quëpi pa'iyë pa'iji. ⁸ Coa ai jerepa de'oye yo'oquë pa'iyë pa'iji, i huë'ena daicohua'i pa'ito si'anë de'oye pëpaquëpi, de'oye yo'oye yëquëpi, de'oye cui'ne co'aye pa'ito tja'ñe asaquë yo'oquëpi, nuñerepa yo'oquëpi, Maija'quëna i pa'iyë isisiquëpi, cui'ne i pa'iyere co'ye ñaquëpi pa'iyë pa'iji. ⁹ Cui'ne nuñerepa coca ye'yase'ena tsiojaisiquëpi yecohua'i yo'o jujahuë cuasacohua'ire jerepa yëjë yo'o ja'ñena cocaiye pa'iji, de'o cocapi ye'yajë, cui'ne sañope cacohua'ireje quëa tja'ñe pa'iji, asaja'cohua'ire mai pa'iyë.

¹⁰ Jai pai pa'iyë, hua saisicohua'ipi maire sañope cacohua'i, ca'ni tëaye pa'iji cajë cuañecohua'i. Jaohua'ipi do'i peo cocapi cajë paire cosoyë. ¹¹ Jaje cosocohua'ire ai ëseye pa'iji, ye'yama'pë pa'ija'cohua'ire, coa curiquëre neñu'u cajë johua'i tayo ye'yayepi jai tsëcapëa pa'icohua'ire si'aohua'ire tja'ñe yo'oyena ye'yacohua'ire. ¹² Jare iti saodohuë Creta aquëpi, yequë mu'seña pa'i ja'ñe quëaquëpi, i cajeohua'ire capi: "Creta pai cato si'anë coa cosocohua'i a'è, airo pai a'è, jai aohua'i a'è cui'ne josaohua'i a'è." ¹³ Jaje cani nuñerepa capi. Jaje pa'i do'ire mè'ëpi jaohua'ire tuturepa yëhuoquë quëajë'è, nuñe pa'iohua'ipi Maija'quère pa'iji cuasajë pa'ija'cohua'ire. ¹⁴ Jaje pa'ijë judío pai coa huëoni ca cocare asama'pë cui'ne nuñerepa cocare coejë jëosicohua'i cuañeñere sehuoma'pë pa'ija'cohua'ire.

¹⁵ De'oye cuasajë pa'icohua'ire cato si'a co'amaña de'oyese'e pa'iji. Jaje pa'iquëta'are ëa joyo hue'ecohua'ire, cui'ne de'oye cuasama'cohua'ire cato ti peoji de'oye cuasaye, si'a johua'i cuasaye cui'ne johua'ire neñe quëa joyoje si'sise'e pa'i do'ire. ¹⁶ Jaje pa'iohua'ipi Maija'quère sehuoyë cayë. Cajëta'are johua'i yo'oyepi nuñerepa yo'oye peoji. Jaje pa'ina, yecohua'ire coejë ñacohua'i pa'iyë. Hua saisicohua'i pa'iyë, cui'ne te'o macareje de'oye yo'o tja'ama'cohua'i pa'iyë.

2

Ai De'oye Pa'iyere Ye'yaye

¹ Mè'è ye'yayeje si'anë Maija'quë coca cayeje pa'ye pa'ijaquë. ² Aiohua'ije sa tëto saipe yo'oma'cohua'i pa'ijajë, yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'ijajë de'oye, cui'ne

co'aye ta'ñe asacohua'ipi, Maija'quë pa'iji cuasacohua'ipi, paire oicohua'ipi, cui'ne yo'o jujama'cohua'ipi pa'ijajë quëajë'ë. ³ Jaje cui'ne ai nomiohua'ijë yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'ijajë, co'a cocare asani yecohua'ina se quëama'cohua'ipi, cono cuepema'cohua'ipi, coa ai jerepa de'oye ye'yacohua'i pa'ijajë yëhuojë'ë. ⁴ Nomi tsj huejasicohua'ire ëjere oiye cui'ne mamajëre de'oye ñajë paye ye'yajajë. ⁵ Jaje pani iñojëna, nomi tsipi ye'yajë co'aye cui'ne de'oye ta'ñe asajë nuñe pa'icohua'ipi, huë'e co'amaña de'oye pacohua'ipi, paire oicohua'ipi, ëjë cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi pa'ijajë. Jaje pa'ijëna, yecohua'ijë Maija'quë cocare cue'cueye paja'cohua'ire caquë yëhuojë'ë.

⁶ Jaje cui'ne posëohua'irejë yëhuojë'ë, si'anëpi iohua'i yëyere meñe quëco t'acohua'i pa'ija'cohua'ire. ⁷ Jaje pa'ina, më'ëpi si'aye de'oye pani iñojë'ë, jaohua'ire. Ye'yaquë pani nuñerepa caquë de'oyere papi ye'yajë'ë, ⁸ sañope caye peoyere papi. Jaje nuñere pare caquëna, sañope caye pacohua'ipi asajë quëquëni maire sañope co'aye caye paja'cohua'i a'ë.

⁹ Co'amaña necaicohua'ire yëhuojë'ë, sañope tutu sehuocohua'i pa'ima'pë pa'ijajë iohua'i ëjaohua'ire, coa ai jerepa oijë de'oye sehuojë necaicohua'i pa'ijajë caquë. ¹⁰ Cui'ne maire huasoquë Diusu coca ye'yayere si'aohua'i de'oyere pa'ni cajë ñaja'cohua'ire, yahue co'amaña imama'pë pa'ijajë, mai pa'iyere ñani, nuñerepa yo'ocohua'i a'ë cuasaja'cohua'ire.

¹¹ Maire oiye Diusu iñose'epi, japi si'a paire huasoye pa'iji. ¹² Jaje pa'ina, japi maire ye'yaji, co'ayere yo'oma'pë nuñese'e yo'ojë Maija'quëre necaiyere. Cui'ne iye yeja pa'i maca ti jecoyere ye'yaji, co'aye mai yëyere. ¹³ Cui'ne japi ye'yaji, mai Diusu, maire huasoquë Jesucristo dai mu'sere i ca nëose'ere utejë pa'iyere. ¹⁴ Jaje pa'ina, mai do'ire jucacaji'i, co'ayere pa'icohua'ini huasosi'i caquë, co'ayere pa'isicohua'ini tsoa tñi i paire pare pasi'i, de'o co'amañase'e yëcuhua'ire caquë, yo'opi.

¹⁵ Jaje pa'ina, si'aye iyere më'ë ye'yaye pa'iji, quëa sëtoquë, cui'ne yëhuo ñu'ñequë, Ëjaërepa cuañequë tutupi, yecohua'ipi më'ëre cue'cueye paja'cohua'ire.

3

Sehuosicohua'i Yo'oye

¹ Pai ëjaohua'ire, cui'ne paire cuañe tutu pacohua'ire, de'oye iohua'i cuañeñe sehuojë pa'ijajë, cui'ne de'o co'amañase'e neñe yëcuhua'ipi pa'ijajë caquë quëajë'ë. ² Cui'ne yecohua'ire co'acohua'i a'ë cama'cohua'ipi, uihuaye yëma'cohua'ipi, de'oye paire yo'ocohua'ipi, cui'ne joyore papi teaye pa'iohua'i pa'iyere iñojë, si'aohua'ire de'oye yo'ojajë caquë.

³ Ja'në maije huesëcuhua'ipi Maija'quë caye sehuocaima'cohua'ipi, ne huesësicohua'ipi paë'ë. Pa'ijë coa si'aye mai yëye yo'ocohua'ipi tsea cuañosicohua'ipi paë'ë, co'ayena. Jaje co'ayere pa'ijë yecohua'i co'amañare ëa ñajë pëicohua'ipi, cui'ne paire oima'cohua'ipi, sa'ñe coecohua'ipi paë'ë. ⁴ Jaje pa'ijëna, mai Diusu, maire huasoquëpi si'a paire de'oye necaiyere cui'ne paire oiye iño maca, ⁵ ja maca huasopi, maire. Maipi de'oye yo'osi do'ire huasoye papi. Coa ipi oi teaye ñani huasopi. Jaje huasoquë co'ayere tsoa toquë, huajë paire nepi. Nequë Maija'quë joyopi huajëye pa'iyë isipi. ⁶ Cui'ne mai Ëjaë Jesucristo maire huasoquë do'ipi jaiye isipi, i de'o joyore. ⁷ Maipi co'acohua'i pa'isicohua'ipi i oi do'ipi de'ocohua'i pa'ijë ti pani huesëyere mai utejë pa'iyere pajajë caquë.

⁸ Iye coca nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, më'ëre cuañeñe. Iyere ai si'anë cuañequë quëajë'ë, Maija'quëre sehuocohua'ipi asajë de'oyese'e nejë pa'ija'cohua'ire. Iye coca si'a paire cocaiye a'ë, cui'ne de'oye a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, huesëohua'i cayere aipë cocare cui'ne cuañese'e caye ayere ca huëoni yë'ose'e cajë uihuayere, yo'oma'pë pa'ijë'ë.

¹⁰ Sehuosicohua'ire te'e pa'iye pajë'ë caquë huahuequë yo'oquë pa'ito soini yëhuojë'ë. Te'e panita'a cayayerepa yëhuorena, asama'ë pa'ito eto saojë'ë. ¹¹ Eto saoni nuñe cuasama' do'ire ne huesësiquërepa pa'iji, i co'aye yo'oyepi nejoquëna, cuasajë'ë.

Pai Ñape Yo'o Ja'ñe Quëaye

¹² Artemasni panita'a Tiquiconi më'ëre ñaja'quëre jëjo saosi maca esa daijë'ë, Nicópolisna yë'ëre tì'ani ñasi'i caquë. Jaron a oco tēcahuë pēasi'i cuasa nēohuë. ¹³ De'oye coçaijë'ë, pai yo'oye asaquë ne de'huaquëre Zenasre cui'ne Apolosre, si'aye caraye peoquëna, ai yo'oma'pë so'o saija'cohua'ire. ¹⁴ Jaje yo'oquëna, mai tsecohua'ije de'oye yo'oyere ye'yejajë, peocohua'i ai yo'ocohua'ire coçaiye. Ye'yejë yo'ojë de'oye yo'o pai pa'ijajë caquë.

Tëjiyerepa Pëpaquë De'oye Pa'ijë'ë Case'e

¹⁵ Si'aohua'i yë'ë ja're con pa'icohua'i më'ëre pëpayë. Jaje cui'ne jaro pa'icohua'ire si'aohua'ire pëpacaijë'ë, cajeohua'ire Maija'quëre pa'iji cuasacohua'ire. Maija'quëpi ñacaiyepi si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

FILEMÓN

Pablopi Filemónna Toyapi

¹ Cristo Jesús do'ire yè'è Pablo tsea cuañosiquè pa'iquèpi Maija'què do'iquè, Timoteo ja're conì toyayè, iye toya ja'hua, mè'èna Filemón yèquè oiquèpi te'e co'amañare nequèna. ² Cui'ne mè'è huè'ena sehuosicohua'i tsi'sisicohua'ireje cajè toyayè. Cui'ne Maija'què do'ico Apiareje cui'ne Arquipore cajè toyayè, te'e yèquè yo'oyeje pa'ye tutu yo'oquèreje. ³ Maija'què Dìusupi cui'ne Jesucristopi ñacaina, ai yo'oye peoquèna, jo'cua, de'oye pa'ijajè.

Paire Oiyè, Cui'ne Maija'què Pa'iji, Filemón Cuasaye

⁴⁻⁵ Maija'què sehuocohua'ire mè'è ai oiyere cui'ne Jesure necaiquère pare cuasayere yecohua'ipi quèajèna, asaquèpi yè'è Maija'quère seña ñape si'anè mè'è pa'iyere cuasaquè de'oji caquè pèpayè, ite se maca. ⁶ Jaje pa'ina, mè'èpi yèquè cuasayeje pa'ye Maija'què pa'ire paji cuasaquèpi Cristo ja're pa'ijè, jaiye de'oye yo'oye payere nuñerepa asa tì'ajaquè caquè seacaiyè. ⁷ Cui'ne ai sihuayè, mè'è Maija'què do'iquèpi paire oiquèpi, sehuosicohua'ire còcaina, ai oima'pè pa'ijèna, asa huajèquè.

Pablopi Cacaiye Onésimo Pa'iyere Caquè

⁸ Cristo jèjo daoquè a'è caquè mè'è yo'o ja'ñere cuañe tutu paquèta'a, ⁹ yè'è Pablo ai huanoupi Cristo Jesús do'ire tsea cuañosiquè pa'iquèpi paire oiyere papi seña yèyè, mè'ère. ¹⁰ Ìño co sitore pa'i quèaquèna, asani Onésimopi sehuoni yè'è mamaquèje pa'i de'osiquèni caquè seña, mè'ère.

¹¹ Ja'nè tsoe Onésimo jo'yaè pa'i maca coa pa'iquè paji'i, yure cato necaiquère papi, mè'ère cui'ne yè'èreje. ¹² Jaje pa'ina, yè'èpi tì'laquèna, sihuayeje pa'ye ite sihuajè'è, cui'naèni mè'è què'rona jèjo saoyè, yure. ¹³ De'o coca quèa do'ire tseasiquè pa'ina, yè'ère mè'è còcatira'si sa'rore, pèani còcaijaquè cara'huè. ¹⁴ Jaje ca'ñe pa'ita'a pañè, mè'èpi de'oji cuasama'èna yo'oyere coequè. Mè'è yè'ère còcayepi mè'èse'e cuasaquè yo'oye pa'ijaquè caquè. Jèoconi cuañese'eje pa'ye peojaquè, ¹⁵ cuasayè. Yè'èta'a Onésimopi mè'ère jèoconi saji'i, a'ri maña tsoe pa'i sitopi yureta'a ti pa huesojaquè caquè. ¹⁶ Jaje pa'ina, jo'yaèje pa'ire paye peoji, jo'ya nesiquère seña maca pa'i api. Jaje cani cayè, yo'jeije pa'ire papi caquè. Itè yè'è ai yèyè. Cui'ne mè'èpi itè jerepa yèye pa'iji, Èjaè Jesure cuasa do'ire Maija'què do'iquère sète.

¹⁷ Jaje pa'ina, mè'èpi yè'è cajèi sète, yè'ère sihuaquè pèpayepi pèpajè'è, ite. ¹⁸ Mè'ère co'aye yo'osiquè pa'ito panita'a, co'amaña do'ire sa'ñe paquè pa'ito yè'èni sejè'è. ¹⁹ Yè'è Pablopi saicasi'i. Yè'è jètèpi toyayè, iye toya e'que, yè'è quèaquèna, sehuosi do'ire, mè'èje yè'ère sa'ñe payè caquè quèa sèto'ñe pa'ita'a pañè. ²⁰ De'oji. Maija'què do'iquè, Cristore cuasaquè sète yè'è case'eje necaijè'è, oi pa'iquèpi quècojaquè, de'oye yo'o huasojè'è.

²¹ De'oye sehuocasipi caquè toyayè, mè'è yo'o ja'ñere asaquè cui'ne asayè, mè'è yè'è case'e jerepa de'oye yo'o ja'ñere. ²² Cui'ne yequeje cayè, mè'ère. Yè'è sani pèaja'to necaijè'è. Uteyè, Maija'quèpi mèsaruru seña asaquè. Necaina, sani ñasi'i caquè.

Tèjiyerepa Pèpaquè De'oye Pa'ijè'è, Case'e

²³ Jaro mèsarute pèpa saoji, Epafra Cristo do'ire yè'è ja're conì tsea cuañosiquè pa'iquèpi. ²⁴ Cui'ne Marcos, Aristarco, Demas cui'ne Lucas yè'è yo'oquèna, còcaicohua'ipi pèpayè.

²⁵ Jesucristopi ñacaijaquè si'ahua'ire mèsarute. Jaje pa'ijaquè.

HEBREOS

Maija'quëpi I Mamaquëja'a Capi

¹ Tsoe hue'ña Maija'quëpi mai aipëre ite quëacaicohua'ija'a ca mu'seña jaiye ca'aji'i, cui'ne jaiye tiñe pa'ye yo'oyeja'a ca'aji'i. ² Jaje ca'quëpi, yure tëji mu'seña maire i mamaquëja'a capi. Si'a co'amaña i ja're de'huasiquë ja're conì, si'aye co'amaña paja'quë ja're conì capi. ³ Jaë api, Maija'quë de'oyere pare miacaiquë. Cui'ne jaë api, Maija'quë pa'iyere maire iñoquë ije pa'i api, cui'ne jaëpi si'a co'amaña i coca tutupi quëco paquërepa. Mai co'aye pa'ise'ere tsoa tñi, jeteyo'je Maija'quë ñu'ico ëja te'tena ja'rupi.

Huiñaohua'ire Jerepa Pa'i Api, Maija'quë Mamaquë

⁴ Huiñaohua'ire jerepa pa'i de'opi, Maija'quë mamaquëpi, iohua'i paye jerepa pa'i mamire isi cuañosi do'ire. ⁵ Maija'quë ti cama'ë paji'i, te'ireje i huiñaëre: Më'ë a'ë, yë'ë mamaquë.

Yure më'ëre huëoni pa'iyë isihuë.

Te'ireje i huiñaëre cama'ë paji'i.

Yë'ë pasi'i, i pëca ja'quë pa'ina,

Ipi yë'ë mamaquë pa'ija'quë.

⁶ Jaje pa'iquëta'are iye yejana i mamaquëre te'ire isiquë capi:

Si'a i huiñaohua'i ite do're ja'rujë ai de'oquëre papi cajë sihuajë'ë.

⁷ Maija'quëpi i huiñaohua'i ayere capi, ñeje:

Huiñaohua'ire cato tutuje pa'iohua'ire neñë,

cui'ne yë'ëre necaicohua'ini toaje pa'iohua'ire neñë.

⁸ Jaje pa'iquëta'are i mamaquëre capi:

Ina, Diosu, më'ë cuañeñe cato, ti carajaiñe peoji,

më'ë cuañeñe cato nuñere pa'ë.

⁹ De'oyese'e oi, co'ayere më'ë ai cohuë.

Jaje pa'ina, Diosu, më'ëre, më'ë Diosupi ai sihuayere isipi, më'ë cajeohua'ire isiye jerepa.

¹⁰ Cui'ne yequeje capi:

Ina, iti huëo maca më'ëpi Ejaë, yejare nehuë.

Cui'ne më'ëpi ma'tëmoje nehuë.

¹¹ Më'ë de'huase'e cato carajai ja'ñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ti pani huesëja'quë a'ë.

Si'aye ja cato co'a de'o huesë ja'ñe a'ë, ju'i caña yo'oyeje.

¹² Jaje pa'ina, ja yejare cui'ne ma'tëmore më'ëpi ju'i ca ñëoñeje pa'ye ñëoja'quë a'ë.

Cui'ne ju'i ca yeconi suñacaiyeje pa'ye më'ëpi neja'quë a'ë.

Jaje pa'iquëta'are, më'ë cato jare ipi pa'ija'quë a'ë.

Më'ë pa'iyë ti carajaiñe paja'coa.

¹³ Diosu cama'ë paji'i, te'ireje huiñaëre:

Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna të'ya me macaja'a.

¹⁴ Si'aohua'i huiñaohua'i cato Maija'quëre necaicohua'ipi joñoase'e pa'iyë, huasosicohua'i pa'ija'cohua'ire cõcaija'cohua'ire jëjo daosicohua'ipi.

2

Ña Tayoye Pañu'u Huasosicohua'i Pa'iyere

¹ Jaje pa'ina, mai asasi cocare de'huarepa asacaijë pañu'u, hua saiye paja'cohua'i.

² Maija'quë cuañeñere huiñaohua'ipi quëase'e nuñerepa coca paji'i. Jaje pa'ina, iti de'oye sehuocaima'pë co'aye tayo yo'osicohua'i si'se cuañoahuë'ë, nuñerepa co'a do'ire. ³ Jaje

pa'ito ¿mai me jëaja'cohua'i a'ni, iye maire huasoye jaiyere ña tayosicohua'i pani? Iye huaso cocare mai Ëjaëpi du'ru macarepa paire quëapi. Ja jeteyo'je i quëaye asasicohua'ipi nuñerepa coca'ë cajë asani maireje de quëahuë. ⁴ Cui'ne Maija'quëje i cocare pa'ë caquë iñoquë, pai yo'o t'i'a ma'ñere jaiye yo'o iñoopi, jaohuaija'a, i joyo tutu pai ñapere i yëyeje isisi tutupi yo'oquë.

Jesucristo Paije Pa'i De'ose'e

⁵ Maija'quë huiñaohua'ina isima'ë paji'i, jaohua'ipi ëjaohua'i pa'ijë yequë mu'se pa'ija'a yeja, mai se cacore cuañejajë caquë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are yequë hue'ña toyase'ena tel' quëaquë caji:

Ina, Diosu më'ëpi ite huanëyema'ë cuasahuë.

Juni huesë capë hue'ere do'ire më'ëpi ai co'a ju'i cocasi'i caquë yo'ohuë.

⁷ Jaje pa'ina, më'ëpi ite huiñaohua'i huë'ehuë maca pa'ire nehuë, coa nëhui tëcahuë jaje pa'ijaquë caquë:

Jaje pa'isiquëta'are ite de'oyepi ëja de'huani, si'aye më'ë de'huase'e cuañequëre Ëjaëre pare nehuë, më'ëpi.

⁸ Si'aye i quëo huë'ehuëna të'ya meni saocaë'ë, më'ëpi.

Jaje Maija'quëpi i quëo huë'ehuëna të'ya meni saopi, ti te'oreje hue'sena oañe papi. Jaje pa'iquëta'are mai ja yë'ta'a ñama'pë pa'iyë, si'a co'amaña ite de'oye sehuocaire. ⁹ Jaje pa'iquëta'are ñañë, Jesuni nëhui tëcahuë huiñaohua'i huë'ehuë maca pa'i pa'ijaquë caquë Maija'quë nesiquëni. Jaëni Diosupi maini oi si'aohua'i do'ire jucacaijaquë cuasa nëopi. Cuasa nëoëna, ai yo'oquë ju'isi do'ire yure de'oyepi ëja de'huasiquëpi si'aohua'ire jerepa pa'i pa'iji. Pa'ina, jaëni ñañë, mai.

¹⁰ Si'aye Maija'quë co'amañase'e pa'iji, ipi quëcoquëna. Jaje pa'ina, Maija'quë cato yëji, si'aohua'i i mamajëpi i de'o co'amañare con'i payere. Jaje pa'ina, Jesucristoni johua'ire huasoquëni de'oquëre pare nepi, i ai yo'o do'ipi. ¹¹ Jaje pa'ina, Jesucristo cui'ne i huasosicohua'i con'i si'aohua'i tel'ini pëca ja'quëre payë. Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë maire yo'jedohuë hue'yoye ca'rama'ë pa'iji. ¹² Toyase'e jaje pa'ina, caji:

Më'ë pa'iyë ayere casi'i yë'ë yo'je tsire

cui'ne jëjësi'i, jai pai tsi'si sitona më'ëre sihuaquë.

¹³ Cui'ne caji, yequeje:

Maija'quëna yë'ë cato quëcosi'i.

Cui'ne tijupë caji yequeje:

Iye macare pa'iyë, Maija'quë yë'ëre isisi mamajë ja're con'i.

¹⁴ Ina isisi mamajë cato te'e capëre, cui'ne te'e tsiere hue'ecohua'i a'ë. Jaje cui'ne Jesujë paina ai de'oni te'e capë cui'ne te'e tsie hue'equë paji'i, pai hue'eyere. Jaje pa'ipi juji'i, i ju'iñepi huati huani jëo tutu jiosi'i caquë. ¹⁵ Jioni ne huasopi, si'a mu'seña ju'iñere ca'ra do'ire tseä cuañosicohua'ijë pa'iohua'i pa'isicohua'ire. ¹⁶ Jaje pa'ina, daima'ë paji'i, huiñaohua'ini cocasi'i caquë. I cato Abraham tsëcapëni cocaiyere caquë daji'i. ¹⁷ Ja cocaiyere caquë maije pa'irepa de'opi, Maija'quë ña hue'ñare pana, de'oyerepa Maija'quë aye yo'oye ñacai Ëjaëre papi, teaye ñani cocaiquëre papi, cui'ne i ai yo'osi do'ipi pai co'aye yo'oyere sai tocaiquërepa pasi'i caquë. ¹⁸ Jaje pa'ina, neña cuañoquë, ai yo'oquë asasiquëpi, yure maire cocai cuañoquë pa'ija'quë api, neña cuañojë ai yo'ocohua'ire.

3

Jesupi Moisés Seña Maca Pa'i

¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë mësarü a'ë, Maija'quë pai acohua'i, i tsecohua'i pa'ijajë caquë soisicohua'i. Jaje pa'iyë sëte Jesús Maija'quë jëjo daoquëse'ere, Maija'quëre sejë yo'oye de'oye ñacai ëjaëse'ere cuasajë pa'ijë'ë, Maija'quë pa'iji cuasaye necaiquëse'ere.

² Jaje pa'ina, Moisés si'aye Maija'quë huë'e ñacaiquë pa'i maca, de'oye Maija'quëre sehuoquë yo'o tì'acquë pa'iji. Jaje cui'ne Jesujë si'aye de'oye sehuoquë yo'o tì'api, iyere yo'ojaquë caquë Maija'quë sahuasiquëpi. ³ Jaje pa'iquëta'are Jesuni ai Èjaëre pare ñajë sihuaye pa'iji, Moisésre sihuaye jerepa, huë'e nequë, je'quë iti huë'e nesiquëpi ai sihua cuañoquë api, iti huë'e jerepa. ⁴ Jaje pa'ina, si'a huë'ña pa'i nese'epi pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Diusu cato te'ipi si'aye nepi, mai ñajëna pa'iyë. ⁵ Moisés cato de'oyerepa yo'o tì'acquë paji'i, ite necaiquë sëte, si'a Maija'quë huë'e ñacai. I necaiye cato paji'i, Maija'quë yeque mu'seña ca ja'ñere quëa iñoquë yo'oye. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Cristo cato Maija'quë mamaquë sëte, de'oyerepa i huë'e yo'o tì'acquë ñacai pa'iji. Ja huë'e cato mai a'ë. Maipi ite tuijë ocue pa'i macarepa mai uteyere sihuajë pa'ini.

Maija'quë Paj Pëa Huajë Ja'ñe

⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë de'o joyopi caji, toyase'ena:
Yurepi, mësaru Maija'quë caye asasicohua'i pani,
⁸ Jëa joñoa nema'pë pa'ijë'ë, tsoe acohua'i Maija'quëre sañope cajë yo'ose'eje pa'ye. Jeto cuene yejana Maija'quëre neñasicohua'ijë pa'iohua'i pa'ima'pë.
⁹ Jarona mësaru aiohua'i yë'ëre neñahuë,
tsoe cuarenta ometëca yë'ë yo'oye ñasicohua'ita'a.
¹⁰ Jaje yo'ojëna, jaohua'ire ña jujani yë'ëpi pëi cahuë:
Ti yë'ë ye'yaye asaye coejë,
“si'anëpi yequese'e cuasajë cu'ijë”
¹¹ Jaje pa'ina, jaohua'ire yë'ëpi pëi ca nëohuë,
cacaye paja'cohua'i a'ë, yë'ë jare pëa huajë huë'ñana.
¹² Maija'quë do'ijë, jëa joyo co'acore hue'ema'pë cui'ne Maija'quë huajëquëre pare hua saima'pë pa'ijë'ë, jare de'hua ñajë pa'ijë'ë, mësaru cuasayere. ¹³ Coa ai jerepa mu'seña ñape pa'i ñapere sa'ñe yëhuojë ca sëttojë'ë ja yë'ta'a Maija'quë coca, iye mu'se caye tëto saima'në. Jaje yo'ojë'ë, mësaru acohua'ipi co'ayere coso cuañoni sañope Maija'quëre cajë ne huesëye paja'cohua'ire. ¹⁴ Jaje pa'ina, Cristo payere i ja're conì paja'cohua'i a'ë canì ocue pa'i macarepa, mai du'ru macarepa asase'ena quëco pajë, jeoma'pë tuiye pa'iji.
¹⁵ Jare cuasajë pa'ijë'ë. Iyere ñeje caji:
Yurepi mësaru Maija'quë caye asasicohua'i pani,
Jëa coeye peoyerepa de'oye sehuojë pa'ijë'ë, tsoe acohua'i sañope cajë yo'ose'eje pa'ye peocohua'ipi.
¹⁶ ¿Ne pate'ni, Maija'quë yë'o asasicohua'ita'a jeteyo'je ite sañope cacohua'i de'osicohua'i? Jaohua'i cato si'aohua'i Moisés Egípto yejapi etosicohua'i paë'ë. ¹⁷ ¿Cui'ne ne ja're conì Maija'quë pëi paquë'ni, cuarenta ometëca? Maija'quë cato pëi paji'i, co'aye yo'osicohua'ini, cuene yejana juju taticohua'ini. ¹⁸ ¿Cui'ne neni Maija'quë ca nëou'ni, yë'ë pëa huajë huë'ña cacani huajëye peoji? Ja cato capi: Ite ire papi cuasama'pë sehuocaiye pasicohua'ini. ¹⁹ Jaje pa'ina, mai tiñarepa ñañë, jaohua'i caca tì'añe pase'e ite care paji cajë asacaiye pasi do'ire.

4

¹ Maija'quë pëa huajë huë'ñana cacaye ca nëose'e pa'iji. Jaje pa'ina, ca'rajë de'oyerepa ñañu'u, mësaru acohua'ipi tsoe carajaji cajë ja pëa huajëyere tì'añe pama'cohua'ini cajë. ² Jaohua'ire huaso coca quëase'eje pa'ye cui'ne maire quëahuë. Jaje pa'iquëta'are jaohua'ipi Maija'quëre pa'ire paji cuasa tì'añe pahüë. Ja do'ire cocaiye papi, huaso coca asase'e. ³ Jaje pa'iquëta'are mai pa'iji cuasasicohua'i cato pëa huajë huë'ñana cacaja'cohua'ipi pa'iyë. Ja ayere Maija'quë ñeje ca nëopi:
Ja do'ire jaohua'ire, yë'ëpi pëi ca nëohuë,
cacaye paja'cohua'i a'ë, yë'ë pëa huajë huë'ñana.

Maija'quë cato iye yeja de'hua tējisi macapi pëa huajë huëopi. ⁴ Jaje pa'ina, yequë hue'ña toyase'e caji, ñeje siete mu'se ayere:

Diusu siete mu'se acona pëa huajëpi, si'a co'amaña ne tējini.

⁵ Toyase'e tījupë ca coji:

Yë'ë pëa huajë hue'ñana cacaye paja'cohua'i a'ë.

⁶ Jaje cani caji, ja yë'ta'a yecohua'i cacaye pa'iji, pëa huajë hue'ñana caquë. Du'ru macarepa huaso coca asasicohua'i cato, iohua'i de'oye ite ire papi cuasama'pë sehucayie pasi do'ire cacaye pahuë. ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quëpi tījupë yequë caca mu'se pa'ijaquë ca nëopi. Iye mu'se iti mu'se a'ë, caquë. Jaje pa'ina, Maija'quë maire caji, David tsoe hue'ña caquë pa'ise'aja'a ja toyase'epi caji, ñeje:

Iye mu'se Maija'quë caye asasicohua'i pani

jëa joñoa nema'pë de'oye sehuojë pa'ijë'ë.

⁸ Jaje pa'ina, Josuépi Israel paire pëa huajëye isisiquë pa'ito Maija'quë tījupë yequë mu'se pa'i ja'ñere caye pa'rapi. ⁹ Jaje pa'ito ja yë'ta'a pa'iji, Maija'quë pai cacani pëa huajë ja'ye. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë pëa huajë hue'ñana cacaquë cato co'amañare ne tējini pëa huajësi'quë cacaji, Maija'quë co'amaña ne tējini pëa huajëse'eje pa'ye. ¹¹ Jaje pa'ina, mai tutu yo'oye pa'iji, jaro pëa huajë hue'ñana cacañu'u cajë, tsoe ja'në acohua'i Maija'quëre coca nuñere pa'ë cuasama'pë yo'ose'ena tuiye pañu'u.

¹² Maija'quë coca cato pa'iye a'ë cui'ne tutu quë'ye a'ë, si'a te'ña hua'ti niusico jējēsēñe seña maca jējēsēñe a'ë. Jaje pa'yepi paise'e cuasaye cui'ne mai joñoa sa'nahuërepa cuasayena jo timeñe a'ë. Jaje yo'oquë mai cuasayere cui'ne mai yo'oñu'u cuasayere tiña macare pana eto iñoñe a'ë, joyo cuasayere. ¹³ Jaje pa'ina, peoji, Maija'quë de'huase'epi ite catiye. Si'aye mai yo'oye tiña macare pare pa'iji, i ña hue'ñare. Jaje pa'ina, ina si'aohua'i yo'ose'e iñoja'quë a'ë.

Jesu Api, Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ējaërepa

¹⁴ Jesu api, Maija'quë mamaquë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i Ējaërepa, mai mëñe quëco pajë pa'iquë. Jaëpi Maija'quë ña hue'ñare pare cacani pa'iji. Jaje pa'ina, mai ite ti'añu'u cajë yo'oyere jeoma'pë ocue pa'i macarepa yo'ojë pañu'u. ¹⁵ Maija'quë huë'e ñacai Ējaëre papi mai tutu peoye teaye ñani cocasipi, mai ai yo'oyeje pa'ye si'aye neñañe pa'ina, ai yo'oquë tëto saisiquëpi. Jaje pa'iquëta'are jaë cato co'aye ti yo'oma'ë paji'i. ¹⁶ Jaje pa'iye sëte quëcojë tsiojañu'u, maire oiquë Diusu ñu'i hue'ñana, ipi maire teaye ñani oi cocaija'quëre de'oyepi mai ai yo'o maca ti'aëna.

5

¹ Pai ñape Maija'quë huë'e ñacaicohua'i cato emëohua'i acohua'ini sahuani isicohua'ipi pa'iyë. Jaohua'i cato Maija'quë ña hue'ñare pana paire cacaija'cohua'ipi pa'iyë. Cui'ne pai co'aye yo'o do'ire Maija'quëna coa isijë cui'ne hua'ire ëojë secacaija'cohua'ipi.

² Ipi capë tutu peoye asaquëpi Maija'quë huë'e ñacaiquë cato huesëohua'ire cui'ne tayo saicohua'ire yo'o jujama'ë quëcoquë necaiye pa'iji. ³ Jaje pa'ina, i tutu peoquë tayoyere coquë cui'ne pai tayoyere caquë ëoquë seña pa'iji, sai de'hua cuañoñere caquë.

⁴ Jaje pa'ina, telijë cuasaye peoji, yë'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa. Maija'quëpi Aarónre nese'eje pa'ye soini ëjaëre nesiquëre me jaje cuasaye'ni. ⁵ Jaje pa'ina, Cristore Maija'quëpi Ējaëre nepi. I co'ye Maija'quë huë'e ñacai ëjaë pasi'i cani ëjaë de'oma'ë paji'i. Jaje pa'ina, Maija'quëpi capi, ñeje:

Iye mu'se yë'ëpi më'ëre pa'iye isihuë,

më'ë a'ë, yë'ë mamaquë.

⁶ Yequeje caji, toyase'e ite:

Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Ējaërepa pani huesëquërepa,
Melquisedecje pa'i.

⁷ Iye yeja Cristo pa'i maca ai teaye tutu caquë Maija'quëre seji'i, otare paque oi, Maija'quëpi j_{uni} huesësicohua'ire huëo tutu paquëre asaquë. J_{aje} se_{ina}, i de'oye sehuocai do'ire Maija'quëpi i se_{ñe} asacaji'i. ⁸ Cristo Maija'quë mamaquëta'a i ai yo'oyeja'a ye'yepi, Maija'quëre de'oye sehuocaiye. ⁹ J_{aje} yo'oquë ti de'oquërepa de'oni, si'aohua'ire ite de'oye sehuocaicohua'ire ti pa'iyena huasoquërepa de'opi. ¹⁰ De'ouna, Maija'quëpi ite i huë'e ñacai Èjaëre pare nepi, Melquisedecje pa'ire. ¹¹ J_{aiye} iye ayere caye pa'iquëta'are airepa jëaji, me quëa t_i'añe'ni, mësarupi asaye coeto.

¹² Tsoe mësaru yecohua'ire se ye'yacohua'irepa pati'ne pa'iohua'ipi ja yë'ta'a a'jiñe mañare Maija'quë coca du'ru ayere ye'yajëna, asacohua'i maña pa'iyë. Mësaru cui'naohua'ipi tutu peocohua'i maña co'i huesëni ojese'e ucucohua'i maña pa'iyë, tsoe jëayere a_{ti}'ñe pa'iohua'ipi. ¹³ J_{aje} ojese'e ucujë pa'icohua'i cato tsitu'ujë pa'iohua'i a'ë, ti co'aye cui'ne de'oye asa t_i'ama'cohua'i a'ë. ¹⁴ Jëa a_o cato aiohua'i a_iñe a'ë, si'aye ta'ñe co'aye cui'ne de'oye asacohua'irepa.

6

¹ J_{aje} pa'iyë sëte aiohua'i de'oyena ñese sañu'u, mai du'ru macarepa Cristo aye ye'yese'ere se oani. Cama'pë pañu'u ju'i huë'ñana sa co'amañare jëoconi ponëñere, cui'ne Maija'quë pa'iji cuasayere. ² Oco doye ye'yayere, sehuosicohua'i siopëana patojë secacaiyere, ju'isicohua'i huëiyere, cui'ne Maija'quë pai ñape yo'ose'e ña tëji ja'ñe ayere. ³ J_{aje} yo'o_{ja}cohua'i pa'iyë, Maija'quëpi nuñerepa j_{aje} yëë co_{ca}ito.

⁴ Te'erepa miañe ñani cui'ne Maija'quë de'o sëñe isiye asasicohua'ipi cui'ne Diusu joyo yo'oye asasicohua'ipi, ⁵ cui'ne Maija'quë coca de'oyerepa asasicohua'ipi, cui'ne yequë mu'seña pa'ija'a tutu asasicohua'ipi, ⁶ cui'naohua'ipi co'ye co'isicohua'i pani tijupë Maija'quëna ponë coñe peoji, tsoe iohua'ipi Maija'quë mamaquëni tijupë quejë yo'o do'ire. Me ponëñe'ni, si'aohua'i ña huë'ñana ite cue'cuejë yo'oni. ⁷ J_{aje} yo'ocohua'i cato yejajë pa'iohua'i a'ë. Ocoquëna, si'anë saquëyeje pa'iohua'i a'ë. J_{aje} pa'ina, ja yejapi iti yeja necohua'ini de'oye mëani quëcacaico pa'ito, Maija'quëpi iote de'oye ñacaija'quë api. ⁸ J_{aje} pa'iquëta'are yejapi de'oye quëcacaima'o co'ayere cui'ne miure quëico pani co'aye ca cuañojacoa. J_{aje} pa'ina, toapi si'aye ëo huesoye pa'iji, i_o mëase'e.

Utejë Pa'iyepi Ocue Pa'i Macarepa Paye

⁹ J_{aje} mësarute Maija'quë do'ijë mañare cajëta'a cuasayë mësaru cato itire pare pa'iyë. J_{aje} cani cayë, nuñerepa huasosicohua'i pa'i ma'are pa'iyë cajë. ¹⁰ J_{aje} pa'ina, Maija'quë nuñerepa pa'ipi, mësaru sehuosicohua'ire oijë co_{ca}ijë iñose'e, cui'ne mësaru ja yë'ta'a yo'ojë pa'iyë hu_{añ}eyema'ë pasipi. ¹¹ J_{aje} pa'ina, yëquë cato yëyë, mësarupi si'anë pai ñape jare jajese'e tëji huë'ñare pana de'oye yo'ocohua'i pa'iyere. J_{aje} yo'ojë mësaru uteyere tiñarepa iñoja'cohua'i a'ë. ¹² Coeyë, mësarupi j_osaohua'i ponëñë. Yëquë cato yëyë, mësarupi Maija'quë pa'iji cuasajë yo'o jujama'pë ocue pa'i macarepa tuicohua'ina ñajë iohua'i tuiyeje tuiyere. Maija'quë ca nëose'e paja'cohua'i yo'oyere yo'ojë'ë.

¹³ Abrahamre Maija'quë ca nëo maca ija'a co'ye ca nëo huesëpi, yecohua'i i jerepa pa'iohua'i peoye sëte. J_{aje} pa'ina, capi: ¹⁴ “Yë'ëpi më'ëre de'oye ñacaija'quë a'ë cui'ne jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, më'ë tsëcapë acohua'i yë'ëpi necaina.” ¹⁵ J_{aje} caëna, Abraham quëcopi, jëoma'ë, utequë isi cuañopi, ite ca nëose'ere. ¹⁶ Paipi ca nëocohua'i pani iohua'i seña maca ëjaëna ca nëocohua'i a'ë, iohua'i ca nëose'epi care pase'e pa'ijaquë cajë cui'ne ja maca sañope caye carajaiñe pa'iji. ¹⁷ J_{aje} pa'ina, Maija'quëje i ca nëose'e paja'cohua'ina, i case'ere tiñe ponañe peoyerepa tiñarepa iñosi'i cuasani ti ca nëo huesopi, isire paja'quë a'ë caquë. ¹⁸ J_{aje} pa'ina, cayaye pa'iji, i ca nëose'ere ti yeque ponañe peoyerepa, cui'ne Maija'quëje cosoye peoyerepa. J_{api} maire sihuajë ocue pa'i macarepa pa'iyë isiji, ipi ñacaina, pa'iyë co'ejë i ca nëose'e utejë pa'isicohua'ire. ¹⁹ Ja uteyepi maire ocue pa'i macarepa cuasajë pa'iyë necaiji, jai yohuë dëquëcopi sëani jëo dëorena, te'e macare

huahuayeje pa'ye. Jaje cui'ne mai joyoje Maija'quë huë'e sa'nahuë ta'tëpo jere pana ja uteyepi se sëasicopi pa'ico Jesús maire ma'a necai caca sitona. ²⁰ Jaje Jesús cacani ti Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa de'opi je'nëna iote pa'ija'quëpi, Melquisedecje pa'ipi.

7

Jesús Cato Melquisedecje Pa'i Api

¹ Iquë Melquisedec cato Salem pai ëjaë paji'i cui'ne Maija'quë ti ëjaërepa huë'e ñacai ëjaërepa paji'i. Jaje pa'ipi Abrahamre yequë pai ëjaohua'ire uihuaquë meñe quëconi co'iquëna, Melquisedecpi sañope ti'ani ite Maija'quëpi ñacaijaquë capi. ² Ja maca Abrahampi Maija'quë tsere Melquisedecna isipi, i uihuaquë nese'ere. Maija'quë tse cato si'a jëña pa'ye nesicohua'ipi te'ore Maija'quëna isiye a'ë, jare isipi. Melquisedec cani cayë “Nuñerepa yo'o ëjaë” cajë, Salem caye cato cayë, “Jo'cua de'oye pa'ie” Jaje pa'ina, jo'cua de'oye pa'ie ëjaë caye pa'iji, “Salem Ëjaë” cani. ³ Pëca ja'quëre, ja'core, i co'ye aiohua'ire ite coasi mu'se cui'ne i ju'ise'e huesëyë, ti quëase'e peoji. Maija'quë mamaquëje pa'api, Maija'quë huë'e ñacai ëjaë ti de'o huesësiquë api.

⁴ De'oji, yure ñajë'ë, Melquisedec cato ai ëjaërepa paji'i. Jaje pa'ina, mai ai Abrahampi pai ëjaohua'ire uihuaquë se jiose'ere Maija'quë tsere Melquisedecna isipi. ⁵ Jeteyo'je Moisés cuañese'e cato caji coa Leví tsëcapë acohua'ise'e Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ise'e Maija'quë tse paye pa'iji, pai isi co'amaña. Jaje pa'ina, jaohua'ise'e co'amaña secohua'i a'ë, iohua'ije pa'iohua'ini, Abraham tsëcapë acohua'ini. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Melquisedec cato Leví tsëcapë peoquëta'are Abrahampi Maija'quë ca nëose'e paquëpi, Maija'quë tsere isipi, Melquisedecna. Isiquëna, Melquisedec de'oyerepa caca'aji'i, ite. ⁷ Jaje pa'ina, de'oye pa'i ja'ñe, cacaiquë api, jerepa pa'i. Iti ca cuañoquë cato huë'ehuë maca pa'api iye cayere sañope ca ti'añe peoji. ⁸ Maija'quë tsere coa isijëna, pacohua'i cato ju'icohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Melquisedec cato toyase'e caji, ja yë'ta'a huajëquëre. ⁹⁻¹⁰ Jaje pa'ina, Melquisedecpi Abrahamre sañope sani ti'a maca cato ja jojoma'cohua'ipi, si'aohua'i Abraham pai pa'ija'cohua'ipi i capëre paë'ë. Jaje pa'ina, Abrahampi Melquisedecna saisi maca yure co'amaña secohua'ije si'aohua'i Leví tsëcapë acohua'ije si'a jëña neni te'ore Maija'quëna isiyere saihuë.

¹¹ Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i levitas tsëcapë quëayeja'a Israel pai asahuë, cuañese'e. Jaohua'i cato Aarón tsëcapë acohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, yure jaohua'ipi cuañese'e sehuojë yo'ocohua'ini nuñe pa'icohua'ire necaicohua'i pa'ito, Melquisedecje pa'ipi daiye para'pi Aarón tsëcapë peoquëpi. Jaje pa'iquëta'are yure cato yequëpi daji'i, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaë. ¹² Jaje pa'ina, Maija'quë ñacaiye yequëni neni cui'ne yeque cuañese'eje ponañe paji'i. ¹³ Jaje pa'ina, mai Ëjaëni toyase'e caji, ñeje: “Yequë Israel pai tsëcapë aquë api. Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i de'oma' tsëcapë aquë api.” ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i pa'i ja'ñe ca maca, Moisés ti cama'ë pa'isi tsëcapëja'a, mai Ëjaë cato daji'i, Judá tsëcapëja'a. Jaje yo'ose'ere si'aohua'i mai asayë.

¹⁵⁻¹⁶ Yureta'a pai cuañeñeja'a daima'quëpi, huajëquëpi daji'i, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre papi, Melquisedecje pa'ipi, i pa'ie ti nejo ti'añe peo tuturepa paquëpi, iyepi maire ai tiñarepa asa cuañoñe quëaji. ¹⁷ Jaje pa'ina, daisiquë ayere Maija'quë coca toyase'e caji, ñeje:

Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa ti pani huesëquërepa Melquisedecje pa'i.

¹⁸ Jaje pa'ie sête ja'në cuañese'ere tutu peoyere cui'ne co'ai ma'ñere cui'nare yo'o co ma'ñe ne huesopi. ¹⁹ Jaje pa'ina, Moisés cuañese'e cato nuñe pa'icohua'ire ne ti'a ma'ñe pa'iji, pa'ise'ere. Yure cato ai jerepa de'oyere payë, mai utejë pa'ie. Japi Maija'quëna tsiojañe necaji'i, maire.

²⁰ Jesure cato Maija'quëpi ca nêo huesopi. Jaje pa'iquëta'are yecohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ire cato coa hue'yosicohua'i paë'ë, ti ca nêoñe peoye. ²¹ Jaje pa'ina, Ëjaëre cato ca nêo huesoquë capi, toyase'ena ñeje.

Ëjaë ca huesose'e ponëñe peoji.

Më'ë a'ë, yë'ë huë'e ñacai Ëjaërepa ti pani huesëja'quë.

Melquisedecje pa'i.

²² Jaje pa'ina, Jesu api, iye huajë ca nêose'ere ti carajai ma'ñere de'oyerepa necaiquë, ja'në ca nêose'e seña maca de'oyerepa. ²³ Jai pai paë'ë, yecohua'i Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ju'ijë carajacohua'i sête. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are Jesús cato ti ju'ima'quë sête Maija'quë huë'e ñacaiye yequëna se jecaiye peoji. ²⁵ Jaje pa'i do'ire Maija'quëna tsiojaicohua'ire, ti pani huesëja'cohua'ire huasoji. Cui'ne ti pani huesëquë sête jaohua'i pa'iyere caquë Diusure secacai pa'iji.

²⁶ Jaje pa'ina, Jesús cato mai yësiquëre papi, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa. Jaë cato de'oquë api, ti co'aye peoquë api, cui'ne si'si te'ña mañaje peoquë api. Jaje pa'ipi co'aye yo'ocohua'ire tsioma'quë api. Jaje pa'ini ma'tëmo pa'iyere jerepa pa'ire nesiquë api.

²⁷ Yecohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i cato si'a mu'señapi nêicohua'ire huaijë, du'ru macarepa iohua'i co'aye yo'o do'ire ëojë isijë Maija'quëre seni toni jeteyo'je pai co'aye yo'oyere ëojë isijë secacaicohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Jesús cato te'ere papi i capë ai yo'o do'ipi Maija'quëre isi tējipi. ²⁸ Moisés cuañese'e cato hue'yopi, carajacohua'ini Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i pa'ija'cohua'ire. Jaje pa'iquëta'are cuañese'e jeteyo'je Maija'quë ca nêose'epi hue'yopi, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre i mamaquëni, nuñerepa de'oquëni, ti pani huesëquëni.

8

Jesupi Maija'quë Huajë Ca Nêose'ej'a Cacaiquë Api, Maire

¹ Si'aye yëquë case'e ëjarepa iye a'ë. Payë, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre pare, Maija'quë ñu'ico ëja te'tere ñu'ina, jeto ma'tëmore. ² Pai nema' huë'ere pa'iji, iore pani, Maija'quë nesi huë'ere, jarote pa'i Maija'quë huë'e ñacai Ëjaë sête, Maija'quë huë'e ñacai pa'iji.

³ Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i cato, Maija'quëna isise'ere isijë, cui'ne nêicohua'ire huani ëojë seja'cohua'ini nesicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ina, Jesucristoje i isi ja'ñe paye pa'iji.

⁴ Jaje pa'ina, ipi iye yejare pa'iquë pani Maija'quë huë'e ñacai Ëjaë de'oye para'pi, tsoe Moisés cuañese'ejë pa'ye yo'ojë isicohua'ipi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i jai pai pa'ito me pa'iquë'ni. ⁵ Iohua'i cato ca'nipi nesi huë'ena Maija'quë ayere necaicohua'i a'ë, ma'tëmo pa'iyere ayere cuasajë yo'o co'amañapi, pai to'ouje pa'yepi. Jaje pa'ina, Moisés huë'ere ne huëo maca Maija'quëpi capi, ite: "Yë'ë më'ere jeto ai cutihuë iñose'ejë pa'iore nejë'ë."

⁶ Jaje pa'iquëta'are mai Ëjaë Jesucristo Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa cato, jaohua'i yo'ose'e seña maca de'oyere pare yo'oquë pa'iji, huajë cuasa nêose'ere. Ja huajë ca nêose'ere cato, de'oyere pare isija'a co'amaña quë'ye a'ë. Ja'në ca nêose'ere seña maca pa'ye a'ë.

⁷ Du'ru macarepa ca nêose'epi nuñerepa yo'oye pa'ito tijupë yeque ca nêoñe peora'pi.

⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi nuñe yo'oma'cohua'ire paire ñani capi:

Yequë mu'seña Israel paire,

cui'ne Judá tsëcapëre huajëye yo'o ja'ñe ca nêoñe pa'ija'coa.

⁹ Jeto Egipto yejapi mësarü aipëre jëtëna tseani etoni sa maca, ca nêose'ejë pa'ye ca nêoñe peosipi:

jaohua'ire cato yë'ë ca nêose'ere de'oye sehuocaiye pasi do'ire jecohuë, caji, Ëjaëre papi.

¹⁰ Ja mu'seña têtö sai maca Israel paire yë'ë ca nêo ja'ñe iye a'ë caji, Ëjaërepa.

Iohua'i cuasa hue'ñana yë'ë cuañëñere tëocasili,

cui'ne iohua'i joñoana toyasili,

ja maca yë'ë pa'ija'quë a'ë, iohua'i Diusu
cui'ne iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, yë'ë pai.

¹¹ Ja maca cato tsi mañaje cui'ne aiohua'ije si'aohua'i yë'ë coca asacohua'ise'e
pa'ija'cohua'i a'ë.

Jaje pa'ijëna, mai Ejaë cocare asajë'ë, cajë yecohua'ipi cajeohua'ipi,
panita'a te'e tsëcapë acohua'ipi ye'yañu'u cajë yo'oye peosipi,
tsoe yë'ëre ire pani pai ñape asa do'ire.

¹² Cui'ne yë'ëpi iohua'i co'aye yo'ose'ere oni yejecani ti huñëyeja'quë a'ë,
cui'nare cuasa coñe peoyerepa.

¹³ Jaje pa'ina, huajëyere Maija'quëpi ca nëoni, du'ru ca nëose'ere ai co'amaña'ë caji. Jaje
pa'ina, ai co'amaña cato peo hue'ña esa carajani huesë ja'ñe a'ë.

9

Iye Yeja Maija'quë Huë'e Cui'ne Ma'tëmo Huë'e

¹ Tsoe hue'ña Maija'quë ca nëose'e cato, iye yeja Maija'quë huë'ena Maija'quë sejë
yo'o ja'ñe quë'ye paji'i. ² Ja ca'ni huë'e cato ñeje ne de'huasico paji'i, du'ru macarepa
tu'rihuëre, de'o hue'ña hue'yo sitore toa tsëoni nëco saihuë, cui'ne Maija'quëre isisi aó,
cui'ne mesa paji'i. ³ Cayaye acore capi tēhuosico je te'tere paji'i, yequë tu'rihuë ñeje
hue'eco ai de'o hue'ñarepa. ⁴ Jarote paji'i, huëo së ma'ñare ëoco oropi de'o saihuë nesico
cui'ne iti ca nëose'e de'hua mahuë, si'a te'ña oropi jasico paji'i. Cui'ne mahuë sa'nahuëre
te'e oro ucu duruhuë paji'i. Iona ma'tëmopi tomesi aore ayasicopi paji'i. Cui'ne jarote
paji'i, Aarón tsë'equë pa'isi tupë. Jao cato cui'naopi huajëco de'oni joro quë'ico pa'isico
paji'i, cui'ne quëna toñana ca nëose'ere toyase'ere ayasico paji'i. ⁵ Cui'ne ja mahuë
ëmëje'ere paë'ë, huiñaohua'i capëa quë'iohua'ipi, Maija'quë pa'iye iñoja'cohua'ire nesi-
cohua'ipi. Iohua'i capëapi mahuë sio toto si'aore peo hue'ña pë'pëhuë, pai co'aye
yo'ose'ere oni yeje hue'ñare. Ja ayere ai jerepa quëaye peoji, yure cato itise'e pa'ijaquë.

⁶ Jaje de'huasicono Maija'quë huë'e ñacaicohua'ipi si'anë jëoñe peoyerepa cacayë,
du'ru tu'rihuëna Maija'quëre necaiye yo'ocohua'ipi. ⁷ Jaje pa'iquëta'are yeco seña maca
tu'rihuë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre pase'e cacaye paji'i, te'e ometëcahuëre
te'erepa. Cui'ne jarona cacaquë pani saye pa'iji, nëicohua'i tsiere i co'aye yo'o do'ire
saiquë, cui'ne pai co'aye yo'o do'ire saicasi'i caquë. ⁸ Iye yo'ose'ëja'a, Maija'quë joyopi
maire quëaji, ja yë'ta'a du'ru maca tu'rihuëna Maija'quëre seña pa'ito, Maija'quëre ca
hue'ñare pana sai ma'api ja yë'ta'a hui'yoma'copi paji'i. ⁹ Si'aye iye yo'ose'ere cato quëaji,
iye mu'seña pa'icohua'ini. Jaje pa'ina, jarona Maija'quëre isijë, cui'ne nëicohua'ire
huaijë ëojë secohua'ire de'oye cuasaye ti necaiye papi. ¹⁰ Ja yo'oye cato coa aó aiñese'e,
ucuyese'e cui'ne si'si cuya toñese'e ëmëje'ese'e cocaji'i. Jaje pa'ina, Maija'quë si'aye
yegue pona macaja'a jaje yo'oye paji'i.

¹¹ Jaje pa'iquëta'are Cristo tsoe daji'i. Jaë api, Maija'quë huë'e ñacai Ejaërepa, si'a de'o
co'amaña carajai ma'ñere paquërepa. I ñacai huë'e cato ai de'o huë'ere pa'ë, nuñerepa
yo'o huë'e a'ë, pai nema' huë'e a'ë, iye yeja huë'ere caye pañë. ¹² Cristo Maija'quë
huë'ena cacapi, i tsierëpa isisi'i caquë, cacama'ë paji'i, huequë tsiere, panita'a jo'ya ñama
tsiere isisi'i caquë. Jaje pa'ina, te'erepa caca tējipi. Cacani maire ti'acaji'i, huaso cuañoni
ti pani huesëyere. ¹³ Huequë ëmëohua'i tsie cui'ne jo'ya ñama ëmëohua'i tsie cui'ne
huequë nomi tsi tsie Maija'quëre isi hue'ñana ëosi huata tutu quë'ye paji'i. Jaje pa'ina,
itipi co'aye yo'osicohua'ina tsoaru si'sire peocohua'i de'ocohua'ire ne tutu quë'ye pa'iji,
ëmëje'ese'e. ¹⁴ Jaje pa'iye sëte, je ja'yerepa Cristo tsie tutu paquë'ni! Maija'quë joyopi ti
pani huesëquëpi yo'oquëna, ija'a co'ye Maija'quëna isiquë ti si'si te'ña peoquëpi yo'ose'e.
Jaje pa'ina, i tsiepi ju'ñena sayere mai cuasayere peo hue'ña tsoa tocaiji, Maija'quë
huajëquëre pare de'oye necaijajë caquë.

¹⁵ Jesucristo api, huajëye ca nëose'ere yo'oquë, Maija'quë cajeohua'ire paire necaiquë. Jaje pa'ina, i ju'iñepi sai toçajji'i, ja'në ca nëose'ere yo'ojë tayose'ere, Maija'quë soisico-hua'ipi ti pa'iyere i ca nëose'ere pajajë caquë. ¹⁶ Jaje pa'ina, i co'amaña huahueyere ca nëose'epi do'i quë'yerepa pa'ijaquë cani du'ru macarepa iti ca nëosiquëpi ju'isiquë api asayerepa pa'iji. ¹⁷ Iti cuasa nëosiquëpi ja yë'ta'a huajëquë pa'ito ca nëose'e do'i peoye pa'iji. Juquëna, do'i quë'ye paji'i. ¹⁸ Ja do'ire du'ru macarepa cuasa nëose'epi do'i quë'ye pa'ijaquë cajë tsie casose'epi, huëose'e a'ë. ¹⁹ Jaje pa'ina, Moisés si'aohua'ire quëapi, Israel paire cuañese'e cayere. Quëa tējini maja'i naña sëohuë nesicopi catë yoje pa'iona, hisopo tarana huëni huequë cui'ne jo'ya ñama tsiena ocopi co'mesicona co co'i meni cuañese'e toya pëpëna tsiepi sa'cuapi, cui'ne paireje si'aohua'ire tsiepi sa'cuapi. ²⁰ Jaje yo'oquë capi, jaohua'ire: "Iye tsie cato, Maija'quë mësarü yo'o ja'ñere cuañe nëoñere do'i quë'ye neñere iñoñe a'ë." ²¹ Jaje caquë Moisés, Maija'quë ca'ni huë'eje tsiepi si'a huë'e sa'cuapi cui'ne Maija'quëre necaijë yo'o co'amañaje si'aye tsiepi ne saohuë. ²² Jaje pa'ina, cuañese'e caji: ti si'aye tsie do'ipi de'ocohua'ire neñe pa'iji. Tsie casoye peoto, co'aye yo'osi do'ire sai toñe peoji.

Cristo Ai Yo'ose'epi Co'aye Yo'ose'e Nejocaji'i

²³ Iye yeja ayere ma'tëmo co'amañaje pa'ye nëicohua'ire huaijë isi do'ipi tsoa toñe paji'i. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo pa'ija'cohua'ire cato nëicohua'ire huaijë isiye jerepa pa'yepi tsoa toñe pa'iji. ²⁴ Jaje pa'ina, Cristo, paipi ma'tëmo huë'eje pa'ioire nesi huë'ena cacaye paipi. I cato jare ma'tëmore pana cacapi. Yure jarote pa'i mai do'ire secacai pa'iji, i pëca ja'quë ña huë'ñana. ²⁵ Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa judío pai cato de'o huë'ñare pana ometëca ñape cacaquë api, i tsie peoyere isisi'i caquë. Jaje pa'iquëta'are Cristo cato si'anëpi ju'i i tsie isiquë pa'iyë paji. ²⁶ Jaje yo'oye pa'ito Cristo yeja de'hua maca aquëpi si'anë jucacai patira'pi. Jaje pa'iquëta'are Cristo cato yure tēji mu'seña pa'i maca dani i ju'i do'ipi si'aye co'aye yo'oyere nejocaji'i. ²⁷ Pai ju'iñe je'quë te'erepa ju'iñe pa'iji. Ja jeteyo'je cato johua'i yo'ose'e ñani ca tējyese'e pa'iji. ²⁸ Jaje pa'ye cui'ne Cristoje te'erepa jucacani tējipi, jai pai co'aye yo'o do'ire nejocasi'i caquë. Tijupë ñai co maca cato co'ayere nejocasi'i caquë daiye pasipi, ite utejë pa'icohua'ire huasosi'i caquë daija'quë api.

10

¹ Moisés cuañese'e cato pai to'ouje pa'ye paji'i, itirepa dai ja'ñe pa'ina. Jaje pa'ina, itirepa peopi, ja do'ire cuañese'e yo'ocohua'ire de'ocohua'ire pare necaiye peopi, ometëca ñape Maija'quëna tsiojajjë nëicohua'ire huaijë isicohua'ire. ² Jaje pa'ina, cuañese'epi de'ocohua'ire tsoa toñe pa'ito Maija'quëre isijë nëicohua'ire huaiye jëora'huë, co'aye peocohua'ire nëina, asajë. ³ Jaje pa'iquëta'are nëicohua'ire huaijë isijë yo'oye cato çocaji'i, johua'i co'aye yo'oyere ometëca ñape cuasayere. ⁴ Jaje pa'ina, huequë ëmëohua'i tsie, cui'ne jo'ya ñama tsie, co'aye yo'oyere nejocaiye tija ma'ñe paji'i.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo iye yejana i caca maca capi, Maija'quëre:
Më'ëre isinu'u cajë, nëicohua'ire huaijë yo'oye, cui'ne co'amaña më'ëre isiye më'ë cato coequë ñañë.

Jaje pa'ina, më'ëpi yë'ëre capëre isihuë.

⁶ Më'ë cato sihuama'ë pa'iyë, co'aye yo'osi do'ire tsoa toñu'u cajë, nëicohua'ire huani ëojë, cui'ne co'amañare isijë yo'oyere.

⁷ Ja maca ñani cahuë: "Daiyë, yë'ë më'ë yëyeje pa'ye yo'osi'i caquë.

Jaje toyase'e pa'iji, toya pëpëna yë'ë yo'o ja'ñe ayere."

⁸ Jaje pa'ina, du'ru macarepa caji, Moisés cuañese'ere yo'ojë co'aye yo'o do'ire nejoñu'u cajë nëicohua'ire huani isijë, cui'ne ëojë yo'ojëta'are Maija'quë coequë sihuama'ë ñaji.

⁹ Casiquëpi jeteyo'je acore caji: "Daiyë, yë'ë më'ë yëyeje yo'osi'i caquë." Jaje cani caji, si'aye ja'në nëicohua'ire huaijë isijë yo'ose'ere nejoñë caquë. Nejonu huajëyere neñë,

caquë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesucristo i capëre ti isi tējiquë, Maija'quë yëyeje pa'ye jucacai do'ipi, mai Maija'quë tsecohua'i de'ohuë.

¹¹ Maija'quë huë'e ñacai ějaohua'i judío pai acohua'i cato si'a mu'señapi isicohua'i a'ë, te'eye pa'yere, si'anë nēicohua'ire huaijē. Jaje yo'ojēta'are ja yo'oye pai co'aye yo'ose'ere nejo tī'añe peoye a'ë. ¹² Jaje pa'iquēta'are Jesucristo cato te'ore pare isi tējipi, i ju'iñepi. Ja jeteyo'je yure cato Maija'quë ěja te'tere ja rusiquēpi ñu'iji. ¹³ Jarote pa'i uteji, ite sañope yo'ocohua'ire Maija'quēpi i quëo huë'ehuëna tē'ya meni saojaquë caquë. ¹⁴ Te'e i isiyepi Maija'quë tsecohua'ire ti nuñe pa'iohua'ire nepi. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi jare nuñere pa'ë caquë quëaquë caji, ñeje:

¹⁶ Yē'ēpi ja mu'seña tēto saisi maca paire ñeje yo'oja'quë a'ë, caji, mai Ejaë:

Iohua'i joñoare pana yē'ë cuañeñere ayaja'quë a'ë,
Cui'ne iohua'i cuasa hue'ñana toyaja'quë a'ë, yē'ë cuañeñere.

¹⁷ Cui'ne yequeje caji:

Ti cuasa coñe paja'quë a'ë, iohua'i tayojē co'aye yo'ose'ere.

¹⁸ Jaje pa'ina, yure cato tsoe sai to cuañose'e sēte, co'aye yo'o do'ire sai toñu'u cajē isijē yo'oye peoji.

Maija'quëna Tsiojaiñe Pa'iji

¹⁹ Jaje pa'iye sēte Maija'quë do'ijē yure cato ca'raye peoyerepa Jesús tsie do'ipi Maija'quë huë'ena i pa'i hue'ñare pana cacaye pa'iji. ²⁰ Jesús ju'i do'ipi huajē ma'a, ti pa'i ma'arepa tsoe tēhuose'ere maire hui'yocaisi ma'aja'a saijē tī'añe pa'iji, i pa'i hue'ñare pana. ²¹ Jaje pa'ina, Jesu api, Maija'quë huë'ere pa'i maire seacai ějaērepa, Maija'quë huë'e ñacai ějaë sēte. ²² Jaje pa'ina, nuñe pa'i joñoapi pa'ire paji Maija'quëre cuasacohua'ipi, co'aye cuasaye tsoa tosicohua'ipi, capēje de'o ocore papi tsoa tosicohua'ipi, ja yē'ta'a co'acohua'ire nēiñe peocohua'ipi, ca'rama'pē Maija'quë quë'rona sa tsiojañu'u. ²³ Jaje pa'ina, Maija'quēpi i ca nēose'ere isire paja'quë api cuasa do'ire, ti jēa coema'pē ocue pa'i macarepa pañu'u, Maija'quëre pa'ire paji cuasajē mai utejē yo'oyere. ²⁴ Jaje pa'ina, co'eñu'u, paire ai oiyepi, cui'ne de'o co'amañare neñepi, ai pa'ija'core. ²⁵ Jaje pa'ina, mai ějaë dai mu'se jerepa ja'yere pa'iye sēte pai ñape yecohua'ire ca sētoñu'u, de'oye yo'oja'cohua'ire. Jaje pa'ina, si'anë jeoma'pē tsi'siye pañu'u, tsi'sima'cohua'i yo'oyere ye'yema'pē pañu'u.

²⁶ Jaje pa'iquēta'are maipi tsoe nuñerepa pa'iye asasicohua'ita'a ja yē'ta'a co'ayere yējē yo'ocohua'i pa'ito peoji, yeque mai co'aye yo'o do'ire sai tocaiye. ²⁷ Coa Maija'quëre sañope yo'ocohua'ire nejo hue'ñase'e huajēya'ye pa'iose'e uteye pa'iji, toa corō mēi hue'ñapi pai ñape yo'ose'e ñani nejo hue'ñapi. ²⁸ Ñajē'ë, Moisés cuañese'ere, sehuoma'ë yo'osiquëre, cayaohua'i, panita'a toasocohua'i i yo'oye ñasicohua'ipi. Sañope cacohua'i pa'ito ti oima'pē jaēte huani jeoñe paji'i. ²⁹ Jaje pa'ito jerepa si'se cuañoja'cohua'i a'ë, ja tsiepi Maija'quë tsecohua'ire necaisicohua'ita'a, Maija'quë mamaquëre meñe tsa'cujē, Maija'quë ca nēose'e tsiere coecaisicohua'i cui'ne Maija'quë joyore iohua'ire oi necai joyore sañope casicohua'i. Ja tsie cato huajēye ca nēose'ere do'i quē'yerepa meñe necaiye a'ë. ³⁰ Maipi asayē, Maija'quë case'e: “Pai yo'ose'e nuñerepa ñaquë ne de'huaye cato yē'ë yo'oye a'ë. Yē'ēpi saisi'i.” Cui'ne yequeje capi: “Maija'quë i paire ñaquë iohua'i yo'ose'eye pa'ye saija'quë api.” ³¹ Ai huajēya'ye pa'ye a'ë, Maija'quë huajēquērepa jēñana tomeñe, jaje pa'iohua'ipi.

³² Mēsaruja'a mia hue'ña pa'i coca asasi maca ai yo'oye ai pa'ina, quëco paye pajē quëcose'ere cuasajē'ë. ³³ Jaje quëcojēna, mēsaru acohua'ire ai co'aye cajē cui'ne co'aye yo'ohuë, si'a pai ña hue'ñana. Jaje yo'ojēna, yecohua'ipi iti co'aye yo'o cuañocohua'ina se tsioni ai yo'oyere pa'ë. ³⁴ Co cuañosicohua'ire mēsarupi teaye ñajē coça'ë. Cui'ne mēsaru co'amañare peo hue'ña jitoje sihuajē ñahuë, jeto ma'tēmore ti carajaima'co'a maña payē, cuasajē quëcojē. ³⁵ Jaje pa'ina, mēsaru, Maija'quēpi necaija'quë api cuasajē quëcoyere

jeocoma'pë pa'ijë'ë. Ja cuasase'epi mësaru ai pa ja'ñe ti'aja'cohua'i a'ë. ³⁶ Jaje pa'ina, quëcojë pa'ijë'ë, Maija'quë yëyere yo'oñu'u cajë. Jaje yo'ojë mësaru i si'aye i ca nëose'ere paja'cohua'i a'ë. ³⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Esa, ai esa daija'quë api,

Iti daija'quëre casiquëpi, ai tsoe nëima'ë pasipi.

³⁸ Yë'ë tsequë nuñe pa'i cato Maija'quë pa'ire paji cuasa do'ipi pa'ija'quë api,

Jaje pa'iquëta'are sihuama'ë pa'iyë, ja'në pa'ise'ena co'iquëre cato.

³⁹ Jaje pa'iquëta'are mai cato ja'në pa'ise'ena co'ijë nejo cuañocohua'i acohua'i peoyë.

Mai cato Maija'quë pa'iji cuasa do'ipi joyo pa'iyena ti'acohua'i acohua'i a'ë.

11

Pa'ire Paji Cuasaye

¹ Pa'ire paji cuasaye cato mai uteyere paja'cohua'i a'ë cuasajë pa'iyë a'ë, cui'ne mai ña ma'ñere tsoe ñase'eje pa'ye cuasajë pa'iyë a'ë, ti jëa coema'pë. ² Jaje pa'ina, mai aihua'i tsoe pa'isicohua'i jaje cuasa do'ipi de'ocohua'irepa ca cuañohuë.

³ Jaje pa'ina, mai pa'ire paji cuasacohua'ipi si'a co'amaña mai ñaño peose'ere Maija'quëpi i yë'ose'epi de'huapi, cuasayë.

⁴ Pa'ire paji cuasa do'ipi Abel ai de'oyere Maija'quëre isipi, Caín isiyë jerepa pa'yere. Jaje pa'ina, Maija'quëpi ite nuñe yo'oquëre caquë i isiyere sihuacaji'i. Jaje pa'ina, tsoe ju'isiquëta'a Abel ja yë'ta'a pa'ire paji cuasayeja'a caji.

⁵ Pa'ire paji, cuasa do'ire Enocre ma'tëmona Maija'quëpi ju'ima'quëre huajëquëre sa'aji'i. Saëna, paipi ite co'e juja'ahuë'ë. Jaje pa'ina, toyase'e caji, Enoc ja yë'ta'a ma'tëmona sa cuañoma'në Maija'quë yëyere yo'oquë pa'aji'i. ⁶ Jaje pa'ina, pa'ire paji cuasaye peocohua'i, Maija'quë yëye yo'o ti'añe peoji. Pa'ire paji cuasaye a'ë Maija'quëna tsiojañe. Cui'ne, Maija'quëpi ite co'ecohua'ire jaiye de'oyere pare isi ja'ñere ti'añe.

⁷ Maija'quëpi ti ña ma'ñepi pa'ija'coa, yequë mu'se caquë quëaëna. Pa'ire paji cuasa do'ire Noé de'oye sehuoni jai yohuë de'huapi, i tsëcapëre huasoja'core. Jaje pa'ina, Noé pa'ire paji cuasasi do'ipi huaso cuañopi, iye yeja pa'ise'e ne huesëjëna.

⁸ Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quë soiye de'oye sehuoni i yeja jeoni, Maija'quë soi hue'ñana saji'i, ite isija yejana. Jaronasaiyë, cuasama'ë huesërepa sa'aji'i.

⁹ Sani pa'ire paji cuasa do'ipi Maija'quë isisi'i ca nëosi yejare tije pa'ipi ca'nipi nesi huë'ñare pa'aji'i. Pa'isiquëni cui'ne Isaacje cui'ne Jacobje ca'ni huë'ñare pa'ahuë'ë, i isisi'i ca nëose'e pacohua'ipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, Abraham Maija'quëpi cuëcueni jëacore pare nesi daripëre utequë pa'aji'i.

¹¹ Pa'ire paji, cuasa do'ire Zara aiopi cui'ne caraopi tutu isi cuañoni mamaquëre coao, iote isisi'i ca nëosiquëni, care papi caco sehuo do'ire. ¹² Jaje pa'ina, Abraham pani tëji mu'sëñapi i acohua'ire jai pa'ire paji quëna huë ma'ñoco ja'i pa'ire pare cui'ne jai tsiaya tëtëpa mejahuëje pa'yere pare, cuëcue saoye peoyerepa.

¹³ Si'aohua'i jaohua'i cato Maija'quë ca nëose'e pama'pë jujua'huë'ë. Jaje pa'iquëta'are pa'ire paji cuasacohua'i sëte so'opi se ñajë, pa'i ja'ñere sihua'ahuë'ë. Jaje pa'ina, iye yejare tìohua'ipi coa pa'iyë, cuasa'ahuë'ë. ¹⁴ Jaje cacohua'i cato tiñarepa quëayë, ja yë'ta'a yequë yejare iohua'i paja yejare co'eje cu'iyë cajë. ¹⁵ Jaje pa'ina, iohua'i daisi yejare cuasajë cacohua'i pani tsoe co'ira'huë, iohua'i daisi yejana. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are iohua'i cato ai de'o yejare pare yëhuë, ma'tëmo yejare. Jaje pa'ina, tsoe de'huacaisiconi de'o daripë, iohua'i pa'ija'to paye sëte Maija'quë huajëya' coema'ë pa'iji, iohua'i pëca ja'quëre hue'yoto.

¹⁷ Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quëpi neñasi'i caquë caëna, i ca nëosi mamaquëni huani ëoquë isiquë sësi'i caquë yo'opi. I mamaquë te'i macani isire pasi'i caquë yo'opi, ¹⁸ Maija'quëpi Isaac do'ija'a jai pa'ire më'ë acohua'ire paja'quë a'ë ca nëosiquëta'are. ¹⁹ Jaje pa'ina, Abraham cato coa huesë yo'oye papi. Asaquë yo'opi,

Maija'quëpi ju'isicohua'ire huëoquë pa'iyere. Jaje pa'ina, ju'isiquëje pa'ini mamaquëre huajëquëre pa copi.

²⁰ Pa'ire paji cuasa do'ipi Isaac, yequë mu'se Jacob cui'ne Esau de'oye pa'i ja'ñere caca'aji'i. ²¹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Jacob José mamajëre, pa'i ñapere iohua'i de'oye pa'i ja'ñere caca'aji'i, i ju'iñe ti'asi maca. Cui'ne i doquë cu'i tupëna jëaye tota paquë nëcaquë Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihua'aji'i. ²² Pa'ire paji cuasa do'ipi José i ju'i maca Israel mamajëpi Egíptopi yequë mu'se etani saija'cohua'i a'è capi. Caquë i tara jaje yo'ojë'ë caquë cuañepi.

²³ Pa'ire paji cuasa do'ire Egípto pa'i ëjaëpi tsire huani jeoñe pa'iji cuañese'e pa'itoje, ca'rama'pë tsihua'ëre de'oquë macani ñani oijë Moisésre ja'a coasiquëni pëca ja'quëohua'i toaso ñañëohua'ire yahueni pahuë. ²⁴ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés posë de'osi maca coepi, Egípto ëjaë mamaco, mamaquë hue'yo cuañoñe. ²⁵ Coa ai jerepa Maija'quë pa'i ja're co'aye yo'o cuañoñere yëpi, co'ayere yo'oquë nëhui tëcahuë maca sihuaye pa'iyere coequë. ²⁶ Jaje pa'ina, cuasapi, ai jerepa de'oji, Cristo do'ire Maija'quë tsecohua'i ja're ai yo'oyepi. Jaje pa'ina, Egípto de'o co'amañare do'i peoye ñapi, Maija'quë ite isija'a co'amañare jerepa pa'ye cuasaquë. ²⁷ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés Egípto pa'i ëjaë ite pëiñe ca'rama'ë Egíptopi etani sani, Maija'quëre ñañeje pa'yerepa i yëyere cuasaquë ocue pa'i macarepa paji'i.

²⁸ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés Egípto eta huajë mu'se ti'acquëna, sihuaquë cuañepi, eta sa'noana tsiepi tsoajë'ë caquë. Jaje tsoarena, huani jeo huiñaëpi te'ireje Israel pa'i du'ru mamaquëre pare huaiye paja'quëre capi. ²⁹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Israel pa'ije jai Maja'iña yeja jajucore saiyeje pa'ye jëë'ë, yequë je te'tena, ñani cui'ne Egípto pa'ije jëñu'u cajë yo'ojë dutu jujua'huë'ë.

³⁰ Pa'ire paji cuasa do'ipi Israel pa'i siete mu'seña Jericó daripë tëhuopa yërëhueja'a të'ija'ahuë'ë. Të'ijaisi maca tëhuopapi jë'ye darëa'co'ë. ³¹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Rahab co'a nomioje Maija'quë pa'i a'ë cuasama'cohua'i ju'ijëna, te'e ju'iñe pa'o, Israel pa'ire, yahue peocohua'ire de'oye ñacaisi do'ire.

³² ¿Iquere yeque caja'quë a'ni? Jaje pa'ina, yë'ëpi, Gedeón, Barac, Sanson, Jefté, David, Samuel, cui'ne Maija'quëre quëacohua'i yo'ose'ere quëaquë pa'ito mu'sepi caraja'co pa'ini. ³³ Pa'ire paji cuasa do'ipi yecohua'i yejaña siohuë, nuñerepa de'oye cuañecohua'i de'ohuë, Maija'quë ca nëose'ere isi cuañoñuë, jai emu yaiohua'i yë'opojaje si'ñe saohuë. ³⁴ Jai toana u huesëyere yayohuë, hua'tipi huani jeoñu'u cajë yo'ojëna, catihuë. Sëyë huesësicohua'ipi tutu isi cuañoñi tutu hue'ejë, yequë yejaña soldado pa'ire iohua'ire sañope yo'ocohua'ire uihua quëco saohuë. ³⁵ Paë'ë, cui'ne nomiohua'ije cajeohua'i ju'isicohua'ipi cui'naohua'ipi huëtena pasicohua'ije. Yecohua'ipi ai de'oye pa'iyena juni huëni pa'iyere cajë joye huaso cuañoñe coejë juë'ë, huaijëna, ai yo'ojë. ³⁶ Yecohua'ipi ai yo'ohuë, co'acohua'i a'ë cajëna, si'sejëna, quëna meapi sëajëna, cui'ne co hue'ñana cojëna. ³⁷ Yecohua'ipi, quëna pëapi jëa huea cuañoñuë, yecohua'ipi jopore paja'a yëto tëa cuañojë, panita'a hua'tipi tē'ca tētejëna juë'ë. Yecohua'ipi cabra cui'ne yëi ñama ca'nire ju'ijë si'a hue'ña coa cunirojaë'ë, co'amaña peocohua'ipi, ai co'a ju'ijë oicohua'ipi yecohua'ipi josa yo'ojëna, paë'ë. ³⁸ Airepa de'o paini, si'aohua'i iye yeja paipi de'oye yo'oyere carasicohua'ipi coejëna, iohua'i sani pëaja'to peocohua'ipi yeja coñare, cuene yejañare cui'ne ainoare panirojaë'ë. ³⁹⁻⁴⁰ Maija'quë ña hue'ñana pa'ire paji cuasajë de'oye ite yo'o iñosicohua'ita'a i ca nëose'e isi cuañoñe pahuë, Maija'quëpi yequë mu'seña de'oyerepa necaquëna, mai ja're tsioni nuñe pa'icohua'irepa pa'ijajë caquë ña nëosi do'ire.

¹ I Maija'quë pa'iji cuasajë yo'o iñosicohua'ipi maire të'ijatena pa'iyë sëte jëocoñu'u, si'aye maire dëquëye josa yo'oyere cui'ne co'ayepi maire hueñere. Jëoconi jeto ñese sai hueñase'e se ñajë huë'huëñu'u. ² Jaje pa'ina, maire de'ocohua'ire nequëna, Maija'quë pa'iji cuasaye isiquëna, Jesuse'ere ñajë tuñu'u. Co'acohua'ise'e soquë sarahuana que cuañojë ju'icona, huajëya'ye pai ñajëna, ai yo'oquë ju'i ma'ñe caye papi, ai yo'osi jeteyo'je ai sihuaja'quë cuasa do'ire. Jaje pa'ina, Maija'quë ëja te'tena ja'rupi.

³ Jaje pa'ina, co'acohua'ipi ite co'aye yo'ojëna, si'aye quëcosiquëre pani Jesuni cuasajë tuijë'ë, yo'o jujani jëoñe paja'cohua'i. ⁴ Ja yë'ta'a mësarü ti'añe pañë, co'ayere yo'oma'pë pañu'u cajë si'anë sañope yo'ojë ju'iñena. ⁵ ¿Mësarü tsoe huanëyete, Maija'quë mësarute i mamajëre sëte yëhuoquë cayere? Ñeje toyase'e caji:

Yë'ë mamaquë coema'ë pa'ijë'ë, më'ë tayoyere nu'ñequë si'seto.

Yëhuoquë yo'oto yo'o jujahuë cama'ë pa'ijë'ë.

⁶ I oicohua'ini Ejaë cato tayoto nu'ñequë api.

Cui'ne i mamajë de'osicohua'ini Ejaë cato si'sequë api.

⁷ Maija'quëpi mësarute mamajëre yo'oyepi yo'oji. Jaje pa'ina, quëcojë'ë, i si'seye. ¿Ique mamaquëpi pëca ja'quëre nu'ñe cuañoma'quë pa'iquë'ni? ⁸ Jaje pa'iquëta'are, Maija'quëpi mësarute si'aohua'ire i mamajëre si'seyeje pa'ye si'sema'ë pa'ito mësarü i mamajërepa peoyë, yecohua'i a'ë. ⁹ Cui'ne mai tsj pa'inë, mai tayoyere nu'ñejë, mai iye yeja ja'quëohua'ipi si'sejë pa'ahuë'ë. Yo'ojëna, maipi iohua'ire ëjaohua'ire ñajë ca'rajë de'oye yo'ohuë. ¿Jaje me yo'ojë ai jerepa Maija'quëre ma'tëmo aquëre pare de'oye sehuocaijë yo'o ma'ñeni ti pa'iyere pañu'u cajë? ¹⁰ Iye yeja ja'quëohua'i cato iye yeja nëhui tëcahuë pa'iyere cajë nu'ñejë si'sehuë, iohua'i yëyeje pa'iohua'i pa'ijajë cajë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato mai de'oye ti pa'iyere caquë si'seji, ije pa'iohua'ire nesil'i caquë. ¹¹ Si'aye ja'a si'se cuaño maca cato a'siyese'e pa'iji. Pa'ina, de'oye paji cajë coeyë. Jaje pa'iquëta'are jeteyo'je jo'cua de'oye pa'iyere, cui'ne nuñerepa pa'iyere isiji, tayosi do'ire si'sese'epi.

Maija'quë Yë'ore Asaye Coejë Pa'i Do'ire

¹² De'oji yure jaje pa'iyë sëte huajë tuture papi mësarü jëñare jë'jose'ere mëñe mëajë'ë, cui'ne mësarü nëca sicu tutu peoyere pi'najë'ë. ¹³ Yo'oni yureta'a nui ma'are pare co'ejë'ë. Co'eni saijë'ë, ja maca do'pë nëcayopi ja'juja'coa. Ja'juni tijupë soto coñe paja'coa.

¹⁴ Maija'quëna isisicohua'ire papi jai pai ja're jo'cua de'oye pa'iyere cajë yo'ojë'ë. Jaje ina isima'cohua'i pani ti te'ijë Maija'quëre ñañe peoji. ¹⁵ De'hua ñajë'ë, mësarü aquëpi, sëje oi joyo hue'equëpi josa yo'oquë jai paire co'a de'huaye peoja'core. Jaje pa'ina, Maija'quë de'oye ñacai isiyere si'aohua'i pañu'u cajë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. ¹⁶ Mësarü acohua'ipi yequë nomiore panita'a yequë ëmëre yo'oma'pë pa'ijajë, panita'a Maija'quë tsere coema'pë pa'ijajë, Esau je'quë hua'i de'hua maca do'ina si'aye maja'yërepa pa'iyë peoquë tomeaji'i. ¹⁷ Ja maca Esaupi pëca ja'quëre de'oye pa'i ja'ñere cacaijë'ë caquë seina, cacaiye pa'aji'i, otarepa oi catoje, mësarupi tsoe iye toyase'ere asacohua'i a'ë.

¹⁸ Mësarü cato Sinaí cutihuëje pa'iona, tsiojaima'pë paë'ë, Israel pai tsiojaijë pa'ise'eje pa'yena, toa tsëni nëcasiona, nea hueñana ñamije pa'yena, tutu ai juta hueñana. Cui'ne ¹⁹ asama'pë paë'ë, duruhuë juiye pisiyeje, cui'ne Maija'quë yë'ojë asama'pë paë'ë. Ja yë'o caye asacohua'i cato i cuañëñere quëco ti'ama'pë ²⁰ ai jerepa caye pajë'ë, ca'ahuë'ë, ite. I caye cato paji'i: "Ai cutihuëna tsa'cuquëre cato quëna pëapi jëa hueña paji'i, panita'a uiyopi seso etojaiñe paji'i, nëicohua'ireje huaiye paji'i, jaro tsa'cucohua'ire," capi. ²¹ Jaje pa'ina, Moisésje ja ai huajëya'ye pa'iyere ñaquë quëquëquë capi: "Ai ca'raquë tsasiyë, yë'ëje."

²² Jaje pa'iquëta'are mësarü cato Sión ai cutihuëna tsiosicohua'ipi pa'iyë, Maija'quë huajëquërepa, pa'i daripëna, ma'tëmo Jerusalëna, cui'ne Maija'quëre sihuañu'u cajë jai pai huiñaohua'i tsi'si sitona, ²³ Maija'quë mamajëpi iohua'i mamire ma'tëmona toya

cuañosicohua'i tsi'si sitona, tsiojaë'ë. Mësaru cato tsiojaë'ë, si'aohua'ire iohua'i yo'ose'eje pa'ye ti ca de'huaquë Diusu quë'rona. Paï joñoare Maija'quëpi nuñerepa pa'icohua'ire nesicohua'i quë'rona tsiojaë'ë, ²⁴ huajë ca nëose'e cayere necaisiquë Jesuna cui'ne maire tsoa tosi tsie quë'rona tsiosicohua'ipi pa'iyë, Abel tsie seña maca de'oye maire necaiyena.

²⁵ Jaje pa'ina, coema'pë Maija'quë caye de'oyerepa asañu'u, Maija'quë iye yejapi soiquë caquëna, asacaiye coesicohua'i jëaye pa'ahuë'ë. Jaje pa'ina, ai jerepa jëa ti'añe peoji, Maija'quë ma'tëmöre papi soiquëna, asacaiye coejë yequere asarojaisicohua'i. ²⁶ Ja mu'seña Maija'quëpi caquëna, yeja ñu'cuea'co'ë. Jaje pa'iquëta'are yure cato caji: "Tijupë iye yeja cui'ne ma'tëmöre ñu'cue coja'coa, yë'ëpi yo'oquëna." ²⁷ Jaje tijupë cani caji, si'aye i de'huase'e ñu'cueye pa'iji caquë, a'jiñe nejoñese'e nejoñe pa'iji, jëayere pase'e nëaja'core. ²⁸ Maija'quë cuañe te'te maire isiye cato ti nejo ma'ñe a'ë, ja isi do'ire Maija'quëre de'oji cajë pëpayë ca'rajë, ëjaëre pare ñajë, de'oyerepa ite necañu'u. ²⁹ Maija'quë cato peo hue'ñarepa ëo huesoquë api, toaje pa'i api.

13

¿Me Diusu Yëye Yo'ocaiye Pa'iquë'ni?

¹ Maija'quë do'ijë sëte jeoma'pë si'anë sa'ñe oijë pa'ijë'ë. ² Cui'ne mësaru huë'ena daicohua'ire oijë de'oye necaiye huanëyema'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ojë yecohua'i je'quë huiñaohua'i a'ë cuasama'pë huesërepa de'oye iohua'i huë'ena necaijë pëpa'ahuë'ë.

³ Cuasacaijë'ë, co cuañosicohua'ire, mësarupi iohua'i ja're co sitore pa'iyeye pa'ye. Mësaruje cui'ne yo'o cuaño'ñe pa'iohua'i sëte cuasacaijë'ë, co'aye yo'o cuañojë ai yo'ocohua'ire.

⁴ Si'aohua'i huejani pa'iyere ëjarepa ñajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, huejasicohua'i nëjo ja're cui'ne ëjë ja're yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje pa'ima'cohua'ire Maija'quëpi iohua'i yo'ose'ere saija'quë api, huejama'cohua'ipi nomiohua'ire yo'orojaicohua'ire, cui'ne nëjore pajëta'a yequë nomiore yo'ocohua'ire.

⁵ Oima'pë pa'ijë'ë, curiquëre. Mësaru payere sihuajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi caji, maire: "Te'ohua'ire jeo nëcoye paja'quë a'ë, cui'ne jeoco huesoyeje paja'quë a'ë."

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëna quëco pajë caye pa'iji, ñeje: Ëjaëpi yë'ëre cõcaiquëre pa'ë.

Jaje pa'ina, ti ca'raye pañë, paipi yë'ëre co'aye neñu'u cajë yo'oye pa'itojë.

⁷ Cuasajë'ë, Maija'quë coca quëajë mësarute sasicohua'i pa'ise'ere, me jaohua'i pate'ni cajë. Ñajë ye'yeyë iohua'i pa'ise'ere tuijë'ë, pa'ire paji cuasajë yo'ose'ere.

⁸ Jesucristo cato ipi ñamina'a pa'isiquëpi iye mu'seje pa'iji, jare ti pani huesëji, je'nëna. ⁹ Ao aijë ñeje yo'ojë'ë, cajë cuañese'ere si'aye yo'o ti'ajë aicohua'ire ja yo'oyepi ti cõcaiyepi paji. Jaje pa'iquëta'are maire cato ai cõcaiji, Maija'quë maire oiyepi, mai joyona tutu isiquëna pa'iyepi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'i ja'në ye'yese'ere jeoni tiñe ye'yayena ye'yema'pë pa'ijë'ë.

¹⁰ Mai cato payë, tiñe pa'yere Maija'quëna isise'e. Ja cato iye yeja Maija'quë huë'e ñacaicohua'i aiñe peoye a'ë. ¹¹ Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa cato paï co'aye yo'o do'ire sai to ja'ñere isisi'i caquë tsiere de'o hue'ñarepa hue'yo sitona saquë api. Jaje pa'iquëta'are nëicohua'i ca cato paï daripë hue'sena etoni peo hue'ñarepa ëo jeoñe paji'i. ¹² Jaje cui'ne Jesuje i tsie do'ipi i paire nesi'i caquë paï daripë hue'sena ai yo'oquë juji'i. ¹³ Jaje pa'ina, jënajë'ë, Jesús ja're paï daripë hue'sena etañu'u. Etani ai yo'oñu'u, i tea juni cuañoquë ai yo'ose'eje pa'ye. ¹⁴ Iye yeja mai peoyë, ti pani huesë daripërepa. Jaje pa'ina, yequë mu'se pa'ija'a daripëre co'ejë saiyë. ¹⁵ Jesucristo do'ija'a Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaye pa'iji, si'anëpi. Ite jaje cajë sihuaye a'ë, coa isijë yo'oyeje pa'ye. Jaje pa'iyë sëte mai yë'opopi de'oquëre pa'ni Maija'quë cajë sihuañu'u! ¹⁶ Huanëyema'pë pa'ijë'ë,

mësarü co'amañapi peocohua'ire cöcayere. Ja'ë, Maija'quëre isijë yo'oye. Jare Maija'quë sihuaquë necaiquë api.

¹⁷ Maija'quë coca mësarute quëacohua'i cuañëñere de'oye sehuocajë pa'ijë'ë. Jaohua'i a'ë, mësarü joñoa ñacajë pa'icohua'i, Maija'quëna iohua'i yo'ose'e quëaja'cohua'i sëte. Jaje pa'ina, mësarupi de'oye sehuocaito sihuajë neja'cohua'i a'ë. Iohua'ipi co'aji cajë oijë neto mësarute iohua'i necaiye ti cöcayere peosipi.

¹⁸ Si'aye nuñerepa yo'oñu'u cajë yo'osicohua'i sëte, tayose'e peoquëna, asajë jo'cua de'oye pa'iyë, nuñerepa yo'ohuë cuasajë. Jaje pa'ina, yëquëre secacajë'ë, cayë, mësarute.

¹⁹ Maija'quëpi jëjo saoquëna, esa yë'ë sani mësarü ja're cöni pa'i ja'ñere cajë. Secacajë'ë, cayë.

De'oye Pa'i Ja'ñere Caquë Pëpa Tëjiye

²⁰ Jo'cua de'oye pa'iyë isi Diusupi yëi ñama Ëjaëre pare, ju'isiquëni huëosiquëpi, mësarute ti ca nëo huesose'e necai tsie do'ipi, ²¹ nuñe pa'icohua'ire, si'aye i yëyere yo'oja'cohua'ire nejaquë. Jaje yo'oquë Jesucristo do'ipi maire i sihuaquë ñañere yo'ojaquë. De'oquëre pa'ni cajë si'anëpi ise'ere sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

²² Maija'quë do'ijë, yë'ë mësarute yëhuoquë case'ere quëcojë de'oye asacajë'ë. Nuñerepa caye cato yë'ë mësarute toyasico nëhuicoa. ²³ Asajë'ë, cui'ne Maija'quë do'iquë Timoteo tsoe eta huajëpi, cosiquë pa'isiquë. Ipi yë'ë quë'rona tütasiquë pa'ito i ja're cöni sasi'i, mësarute do'i sai maca. ²⁴ Si'aohua'ire, Maija'quë paire cui'ne mësarute Maija'quë coca quëajë ñacaicohua'ireje pëpacajë'ë. ²⁵ Italia yejapi daicohua'ijë, mësarute pëpa saoyë. Maija'quë oi ñacaiyepi si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

SANTIAGO

Tiya Huesësicohua'ini Santiago Toyase'e

¹ Yë'ë Santiago, Maija'quëre cui'ne Èjaë Jesucristore necaiquëpi pëpayë, Israel doce tsëcapëa acohua'ipi jai hue'ña hua huesëni pa'icohua'ire.

Maija'quë Ta'ñe Asayere İsiye

² Maija'quë do'ijë, jaiye ai yo'oyepi cui'ne co'aye ëayepi mësaruna tı'a maca sihuajë'ë. ³ Mësarupi tsoe asayë, ja ai yo'oyepi cui'ne co'aye ëayepi mësaruru pa'ire paji cuasayere neñañe a'ë. Jaje pa'ina, ja neñañepi quëcocihua'i pa'iyere neji. ⁴ Nequëna, quëcocihua'i pa'ijë nuñe pa'icohua'i cui'ne carase'e peocohua'irepa de'oye pa'iyë.

⁵ Mësaruru acohua'ipi ta'ñe cuasajë yo'oyere carasicohua'i pani sejë'ë, Maija'quëni. Seto Maija'quëpi isija'quë api, ta'ñe cuasajë yo'oyere. Maija'quë cato si'aohua'ire ta'tëpo ti peoyerepa cui'ne ti ëseye peoyerepa isiquë api. ⁶ Jaje pa'iquëta'are seña pa'iji, isire paja'quë api cuasajë ti jëa coeye peoyerepa. Jëa coequë cato jai jaira tutupi ju'aquëna, co'poco ñese sani cui'naopi co'ye daio yo'oyeje pa'i api. ⁷ Jaje pa'i cato ina Maija'quë isija'quë api cuasama'ë pa'ijë'ë, ⁸ iye mu'se yeque cuasasiquëpi ñamina'a yequere cuasaquëpi, ocue pa'i macarepa pa'ima'quë cato.

⁹ Maija'quë do'iquëre teaye pa'ini Maija'quëpi jerepa pa'ire necaina, asaquë sihuaye pa'iji. ¹⁰ Cui'neje jaiye co'amaña paquëni Maija'quëpi teaye pa'ire necaina, asaquë sihuaye pa'iji. Jaiye co'amaña paquë cato taya jorohuë jumuse'eje pa'i api, tsoe quëcoye peoquë api. ¹¹ Jaje pa'ina, jaiye paquëpi i cuasaquë yo'ora'ase'ere jeoni esa ju'iquë api, jorohuë maca jumusico airepa ëse ëoquëna, cuëneni de'oye ña cuañoñe carajaini me'meni tomeñeje pa'ye.

Neñañe Cui'ne Co'aye Nëiñe

¹² Neñañere quëcoquë taima'quëpi sihuaquë api. Jaje pa'ina, neña tējisi maca ti pa'i marore isi cuañoja'quë api, Maija'quëre oicohua'ire isisi'i ca nëose'ere. Ja do'ire sihuaquë api. ¹³ Mësaruru aquëpi co'ayere yo'o ëaye nëiñe pa'ito cuasama'ë pa'ijë'ë, Maija'quëpi co'aye yo'o ëaye nëiñe neji, cajë. Maija'quë cato co'aye yo'o ëaye nëiñe asama'quë api. Cui'ne paipi co'ayere yo'ojajë caquë co'ayere yo'o ëaye nëiñe nema'quë api. ¹⁴ Pa'i cato iohua'ipi co'ayere yë do'ire iohua'i yëyepi quërë saquëna, co'aye yo'oyena taicohua'i a'ë. ¹⁵ Pa'i cuasayepi, pa'i co'ayere yëyepi tsi etapëje pa'io de'oni tayo yo'oyere jojoyeje pa'ye etoco. Etona, tayo yo'oyepi ai de'o huesëni yureta'a juni huesëyere jojoyeje pa'ye neco.

¹⁶ Coso cuaño'ma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë maña. ¹⁷ Si'aye maire de'oyerepa isise'e cato ma'tëmopi Maija'quë isise'e a'ë. Ja isiquë cato si'aye ma'tëmo miacohua'ire de'huasiquë api, tiñe pa'i ponëma'quë api, cui'ne si'a tëcahuëa tëto saina, cui'neje pa'iquë api. ¹⁸ İse'e te'i jaje yo'osi'i cuasani maire nuñerepa coca quëayere asani sehuojëna, pa'iyere isipi, maipi du'ru macarepa quëise'eje pa'iohua'i huajë sëcapë huëcocihua'i pa'ijajë caquë.

Nuñerepa Pa'iyë

¹⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña. Si'aohua'i mësaruru cui'ñasicohua'ire papi yecohua'i cayere esa asajë'ë. Jaje pa'iquëta'are coca cayere esarepa cama'pë pa'ijë'ë. Cui'ne esa pëtitema'pë pa'ijë'ë. ²⁰ Pëtitesiquë cato Maija'quë nuñerepa yo'oyere yo'oma'ë pa'iji. ²¹ Jaje pa'iyë sëte si'si yo'oye pa'iyë cui'ne jaiye co'ayepi mësarute timë huesoni pa'iyere jeocojë'ë. Jeoconi teaye pa'iohua'i maña'ë cuasajë de'o coca mësaruru joñoana tase'ere pajë'ë. Ja coca cato mësaruru joñoa huaso tutu paye a'ë.

²² Maija'quë coca asani ìti cayeje pa'ye neñe pa'iji. Nema'pë coa Maija'quë co-case'e asajë pa'ini co'ye coso cuañosicohua'i pa'iyë. ²³⁻²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë coca quëayese'e asaquëpi ìti asase'eje pa'ye yo'oma'quë cato tsiña de'huana me pa'i a'ni caquë ì tsia ñani se ponëni sai tsoe huanëyeni me pa'i pate'ni cuasayeje pa'i api. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are nuñerepa pa'icohua'ire cui'ne tseä cuañoma'cohua'ire ne cocare asani ì asase'ere huanëyema'quëpi ìti cuañeñere ocue pa'i macarepa yo'o tì'acquë pa'iquëpi sihuaja'quë api, ì yo'oyere.

²⁶ Maija'quëre tì'asi'i caquë yo'oquëre pa'ë cuasaquëpi ì tsemeñore nau nëcoma'quë pani ija'a co'ye cosoji. Cosoquëna, ì Maija'quëre tì'asi'i caquë yo'oyepi ti cöcai ma'ñe pa'iji. ²⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë pai nuñerepa pa'iyë cato iye a'ë: yëhuiohua'ire cocaiye, hua'jeohua'i ai yo'ojëna, cöcaiye, cui'ne iye yeja si'si yo'oyere pu'pema'cohua'irepa pa'iyë a'ë.

2

Si'a Yë'quë Maca Yo'oyere Yeyaye

¹ Mësarü Maija'quë do'ijëpi mai de'o Èjaëre pare Jesucristore sehuocohua'ipi paire sahuajë te'ohua'ise'ere de'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë. ²⁻³ Jaje pa'ina, yeque mësarü tsi'si sitona datì'ñe pa'i api, te'e jai do'i curi ju'i ca'huaro moñore ju'iquëpi, jai do'i cañare suñasiquëpi daina, cui'ne yequëje curi peoquë teaye pa'ije ai ju'i care ju'i datì'ñe pa'i api. Daina, mësarupi cayë, du'ru daiquëre de'o caña ju'iquëre: “Da ja'rujë'ë, ico de'o ñu'i saihuëna.” Jaje cajëta'a yequëni co'amaña peoquëni teaye pa'ini cayë: “më'ë cato ja macare nëcaquë ñajë'ë. Panita'a cayë peo yejana ja'runi ñu'i ñajë'ë.” ⁴ Jaje yo'oni tsoe pai yo'oyere ñaquë ca tëji ëjaëje pa'i de'ohuë. De'oni co'aye cuasayepi sa'ñe mësarüja'a sahuajë yo'oyë.

⁵ Yë'ë yëcöhua'irepa Maija'quë do'ijë iyere asajë'ë: Maija'quëpi iye yeja co'amaña peocöhua'ire sahuani ì tsecohua'ire nepi. Jaohua'ipi jaiye co'amaña payeje pa'ye Maija'quë pa'ire paji cuasayere pajë cui'ne ìte oicöhua'ire isisi'i ca nëosi co'amañare pajajë caquë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi co'amaña peocöhua'ire teaye pa'iohua'ire co'aye yo'oyë. ¿Jaiye co'amaña pacöhua'i pa'i ma'ñe mësarü ñato mësarute tea ju'iñeje yo'ojë pai ëjaohua'i quë'rona quëre sacöhua'i? ⁷ Cui'ne jaohua'ipi yëquë mësarute de'o hue'yosi mamirepa Jesure co'aye sañope cacöhua'i a'ë.

⁸ Mësarupi Maija'quë coca cuañese'eje pa'ye më'ë quëno maca pa'iquëre oijë'ë, më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye case'ere si'a yë'quë maca yo'o tì'ani nuñerepa de'oye yo'oyë. ⁹ Jaje pa'iquëta'are mësarupi paire sahuajë te'ohua'ise'ere de'oye yo'ocöhua'i pani co'aye yo'oyë, Maija'quë cuañese'eje pa'ye yo'oma' do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ina, te'i paipi iye cuañese'ere si'aye de'oye yo'oquëta'a te'o cuañese'ere tayosiquë pani tsoe si'aye tayosiquë pa'iji. ¹¹ Jaje pa'ina, jare ìpi Maija'quëpi capi: “Yequë ëmëre, panita'a nomiore yo'oma'pë pa'ijë'ë, huejasicöhua'i.” Cui'ne capi: “Paire huani jeoma'pë pa'ijë'ë.” Jaje case'ere asani yequë nomiore, panita'a ëmëre yo'oma'cohua'ipi ja yë'ta'a paire huani jeocöhua'i pani tsoe cuañese'ere sehuoma'quë ponëpi. ¹² Mësarü si'aye yo'ose'e iñoñe pa'iji, Cristo yëyere yo'oye panita'a co'ayere. Jaje pa'ina, de'hua ñajë'ë, mësarü cuasaye cui'ne neñe. ¹³ Ai yo'ocöhua'ire oima'pë pa'isicöhua'ire cato oiye peosipi yecöhua'i oisicöhua'ise'e de'oye tì'aja'cohua'i a'ë, ì Maija'quë pai yo'ose'eje pa'ye ñaquë de'huasipi.

Nema'pë Cocase'e Caye Co'aji

¹⁴ Maija'quë do'ijë Maija'quëre pa'iji cuasaquë a'ë. ¿Caquëta'a ja yë'ta'a nese'e ti peoquëre ìquere cöcaiquë'ni, ì cuasaye? ¿Jaje pa'ire ì cuasase'epi ìte huasoye pa'iquë? ¹⁵ Cañu'u, Maija'quë do'iquëni, panita'a Maija'quë do'iconi caña cui'ne mu'se ai ja'ñe caraquëna. ¹⁶ Mësarü aquëpi caji: “Señaquë de'oye pa'ijë'ë. Ca'nequë cui'ne si'aye më'ë yëye ai pa'ijë'ë.” Jaje caquëta'a ti isiyë paji, ìte carayere. ¿Iquere jaje pa'ito coca

cocaiquë'ni? ¹⁷ Jaje pa'ina, ju'isi co'amañaje pa'ye a'ë, Maija'quë pa'iji cuasayepi coa pa'ini, nese'epi peoto.

¹⁸ Te'i paipi ca'ñe pa'i api, ñeje: “De'oji, më'ë cato Maija'quë pa'iji cuasayese'e payë, nese'e peoquëpi. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato nese'ere payë.” Jaje pa'ina, yure yë'ëre iñojë'ë, më'ë Maija'quëre pa'iji cuasayere nese'e peoyepi. Yë'ëpi më'ëre iñosi'i, Maija'quë pa'iji cuasayepi yë'ë nese'ere. ¹⁹ Më'ë Maija'quëre te'i pa'iji cuasaquë pa'iyë ai de'oji. Jaje cuasani më'ë tayoma'ë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are huatiahua'ijë cui'ne cuasayë. Cuasajë ca'rajë tsasijë pa'iyë. ²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quëre pa'iji cuasajëta'a nema'pë pa'ito ju'isi co'amaña pa'iji, do'i peoye cuasayepi. Jaje pa'ina, ña sëtajë'ë, huesë pa'ima'ë pa'ija'quë. ²¹ Ñajë'ë, mai aire Abrahamre Maija'quëpi nuñe pa'iquëre ca huesopi, i mamaquë Isaacre huani jëosi'i caquë yo'osi do'ire. ²² Jaje pa'ina, më'ë ñañë, Abraham i yo'ose'epi Maija'quë pa'iji cuasayere iñose'e. Jaje yo'oquëna, Maija'quë pa'iji cuasayepi coa yo'o jujase'e peoye etapi. ²³ Jaje yo'oquëna, Maija'quë coca toyase'e cayepi t'i'api: “Abrahampi Maija'quëre pa'ire paji cuasa do'ire Maija'quëpi ite nuñe pa'iquëre pare ca huesopi.” Jaje pa'ina, Maija'quë cajeire hue'yosiquë paji'i, Abraham.

²⁴ Jaje pa'ina, mësaruru yure ñañë, Maija'quë pa'iji cuasaquë yo'oquëni nuñe pa'iquëre ca huesoye. Coa Maija'quë pa'iji cuasayese'epi nuñe pa'iquë ca hueso cuañoñe peoji. ²⁵ Jaje pa'ina, Rahab co'a nomiore Maija'quëpi nuñe pa'icore ca huesopi, Josué jëjo saosicohua'ire pëaja'to isico cui'ne yequë ma'aja'a yahue jëjo saosi do'ire. ²⁶ Jaje pa'ina, paipi joyore peoquë pani tsoe ju'isiquë pa'iji. Jaje pa'ye cui'ne Maija'quë pa'iji cuasayepi yo'oye peoto ju'ise'epi pa'iji.

3

Cayere Yeyaye

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë mësarupi tsoe asacohua'i a'ë, yecohua'ire se ye'yacohua'ipi jerepa iohua'i yo'ose'e ña de'hua cuaño ja'ñe pa'iyë. Jaje pa'i do'ire mësaruru acohua'ipi jai pairepa pa'ima'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire se ye'yacohua'i. ² Si'aohua'i tayocohua'ise'e pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are te'i paipi i coca cayere ti tayoma'quë pani nuñe pa'iquëre papi jaje pa'i pani, si'aye i pa'iyë nuñerepa ñaquë pa'iquë api. ³ Mai cuañeñe caballopipi de'oye sehuocaijaquë cajë yë'opona quëna tarapëre jua nëcocihua'i a'ë. Jaje neni yureta'a si'aëre de'oye p'onejë sacohua'i a'ë. ⁴ Ñajë'ë, cui'ne jai yohuë yo'oyere. Ai tutu jëayerepa ju'aquëta'are iti tayoco a'ricona iti tayoquëpi p'onequëna, i yë hue'ñana saicoa. ⁵ Jaje pa'ye mai tsemeñoje a'rico macata'a jai co'amañare cacao. Jaje pa'io'ipi a'ri toa macata'a jai airo tsëni ëoyeje pa'yerepa yo'ocoo. ⁶ Jaje pa'ina, tsemeño cato toaje pa'io, co'aye ne tuture timësicoa. Jaje pa'io'ipi mai capëre pa'io si'a capë co'aye neñe pa'iji, cui'ne si'a mai pa'i ma'aje co'a de'huacoa, mëna tutupi i'oni pa'i do'ire. ⁷ Iye yeja pa'icohua'ire nëcocihua'ire, p'iare, añaohua'ire, cui'ne jai tsiaya pa'icohua'ireje, si'aye paipi tseani de'oye ye'yacohua'i a'ë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are tsemeño cato ye'ya t'i'añe peocoo, nau nëco t'i'añe peocoo. Co'acoo. Tsima'ojë pa'io'ipi si'aye co'a de'huayere timësicoa. ⁹ Jaje pa'ina, io'ipi Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuajë, cui'ne jare io'ipi paireje co'acohua'i a'ë cayë, Maija'quëpi ije pa'iohua'ire de'huasicohua'ireje. ¹⁰ Jare iti yë'opopi etaji, de'oye cacaiye, cui'ne yecohua'ire co'aye cayeje. Jaje pa'i ma'ñe a'ë, Maija'quë do'ijë, jaje yo'oye ai co'aji. ¹¹ Te'e oco cojeja'a de'o oco eta'ona, sëje ocoje cui'na etama'coa. ¹² Maija'quë do'ijë, mësaruru ñato ¿Higuerapi hui'yape ne care quëiñe pa'iquë, panita'a cuiya'ipi higuera care quëiñe pa'iquë? Jaje pa'ina, ti peoji, te'e oco cojeja'a de'o oco cui'ne asi oco etaye.

Maija'quë Ta'ñe Asaye Isiye

¹³ Jaje pa'ito, mësaruru aquëpi ta'ñe pa'ipi asa t'i'asiquë pani iyere i de'oye yo'oquë pa'iyepi cui'ne ja ta'ñe asayepi teaye pa'ire nequëna, nesi co'amañare iñoja'quë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mësaruru joyore yecohua'i payere ëa ñajë pëiñepi cui'ne ai jerepa pasi'i

cuasajë yo'oyepi pa'ina, ta'ñe cuasayë caye cato coa cosoye a'ë, cui'ne ti ta'ñe asayere pare coa cayeje pa'ye neñe a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ye pa'ima'coa, Maija'quë ta'ñe asayerepa. Ja asase'e cato iye yeja pa' cuasani huëose'e a'ë cui'ne pa' capë yëyepi huëose'e a'ë, cui'ne huati huëose'e a'ë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yecohua'i payere ëa ñajë pëiñepi cui'ne ai jerepa pa'i pasi'i cuasayepi pa'ito si'aye ne tiya saose'eje pa'yepi pa'iji, coa si'aye co'ayere yo'oyepi. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë ta'ñe asaye isiye cato co'ayena co'me ma'ñe a'ë. Jaje pa'ina, jo'cua pa'iye, dahuëre pa'iye, yecohua'i cuasayere meñe ña'ne peoye pa'iye, yecohua'ire teaye ñani co'caiye, jaiye de'o co'amañare neñe, si'a yë'quë maca si'aohua'ire yo'oye, cui'ne nuñerepa pa'icohua'ire neñe a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, jo'cua de'oye pa'ijajë cajë yo'ocohua'i cato jo'cua de'oye pa'i ja'ñere neñë. Ja yo'ojëna, tase'e mëani quëiñeje pa'ye quëquëna, nuñerepa yo'oyere tēja'cohua'i a'ë.

4

Iye Yeja Ayere Ëa Ña'ne

¹ ¿Jeropi daquë'ni, sa'ñe huajo huaiye, cui'ne mësaruj'a sa'ñe pëti coca caye? Ja cato mësarü sa'nahuëpi etapi, co'aye yo'o ëaye nëiñepi mësarü sa'nahuë uihuaquë pa'iyepi. ² Jaje pa'ina, mësarü yëyere ti'ama'pë pa'i do'ire yecohua'i payere ëa ñajë, huani jeojë yo'ojë, mësarü yëyere ti'añu'u cajë yo'ojë uihuayë, mësarü. Mësarü yëye ti'ama'pë pa'iyë. Maija'quëni isijë'ë cajë sema' do'ire. ³ Jaje pa'ina, mësarupi seni isi cuaño'ne pa'ñë, mësarü co'aye yëyere yo'ojë nejañu'u cajë se do'ire. ⁴ Nējore pacohua'ipi yequë nomioni yo'ocohua'ije pa'iohua'i a'ë, mësarü. Huesëye mësarü iye yeja ayere ëa ñajë oicohua'i pani Maija'quëre oima'cohua'i de'ojë, ite saño'pe yo'ocohua'i pa'iyë. Jaje pa'ina, iye yeja ayere ëa ñajë oicohua'i cato Maija'quë cajeohua'i peoyë, Maija'quëre saño'pe yo'ocohua'i a'ë. ⁵ Jaje pa'ina, Maire isisi joyopi iye yeja ayere oima'pë pa'ijë'ë, caquë ai oi ësequë ñacaiji, maire. Jaje toyase'e cani coa cama'ë pa'iji, care paji. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Diosu maire oi co'caiquë api. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Maija'quë cato teaye pa'iohua'ini oi co'caiquë api, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ire cato co'caiye paquë api." ⁷ Maija'quëna mësarü pa'iyë isisicohua'irepa pa'ijë ise'ere necaijë'ë, huati yëyere necaima'pë. Jaje yo'ojëna, ña jujani mësarute jeoni huë'huëjaquë api. ⁸ Maija'quëna tsiojajijë'ë, ipi mësaruna tsiojajija'quëre. Co'aye yo'ocohua'i tēno tojē'ë, mësarü jēñare si'si pa'iyë. Maija'quëre oñu'u cajëta'a iye pa'iyë se oijë yo'ocohua'ipi ja si'si pa'iyë tsoa tojē'ë, mësarü joñoare. ⁹ Otare papi oijë ai co'a ju'ijë'ë, mësarü co'aye yo'ose'ere cuasajë. Mësarü sose'epi ota pōnëjaquë cui'ne mësarü sihuayepi oiyena pōnëja'quë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë ña huë'ñare pana teaye pa'iohua'i de'ojë'ë, ipi mësarute jerepa pa'iohua'ire neja'quëre.

Yequë Tayoyere Ñaquë Cama'ë Pa'ijë'ë

¹¹ Maija'quë do'ijë, sa'ñe mësaruj'a co'aquë api cama'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë do'iquëre co'aquë api caquë cato cuañese'e cayere co'aji caji, ipi cuañese'e meñe ña ëjaë de'oni. Jaje pa'ina, më'ëpi cuañese'e cayere co'aji caquë pani iti cuañese'ere sehuoma'ë pa'i coa më'ëja'a co'ye ñani ca tēji ëjaëje pa'i de'oyë. ¹² Te'i pa'iji, cuañese'e pa'ire isiquë. Jare i api, tayose'e ñani ca tēji ëjaërepa. Cui'ne jare jaëse'e pa'iji, huasoye paquë, cui'ne nejoñe paquë. ¿Jaje pa'ito më'ë iquei macapi më'ë cajei tayoye ñarōjai caquë'ni?

Ñamina'a Pa'i Ja'ñe Huesëjë Caye

¹³ De'oji, yure iyere asajë'ë. Yure panita'a ñamina'a ja daripëna sani jaronna te'e ometëcahuë pa'ijë co'amaña nejë isijë curi neñu'u, cacohua'i maña. ¹⁴ Ñamina'a mësarü pa'i ja'ñe huesëyë. Mësarü cato picoja'a pa'isicota'a peo huë'ña tiya saiyeje pa'iohua'i a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësarü cato ñeje caye pa'iji: "Ëjaëpi yëna huajëcohua'i pa'ijë iye maña nesi'i panita'a ja yequë co'amañaje nesi'i caye pa'iji." ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarü cato si'a tuturepa cacohua'i a'ë, pa'ire payeje nëina. Si'aye jaje jerepa pa'iohua'ire nëina, tutu

caye co'aye a'ë. ¹⁷ Jaje pa'ina, de'oye yo'oye asaquëpi ja yë'ta'a de'oye yo'oma'ë pani tsoe co'aye yo'opi.

5

Jaiye Co'amaña Pacohua'ire Quëaye

¹ Iye jaiye co'amaña pacohua'i asajë'ë. Oijë'ë cui'ne cuijë'ë, mësaru ai yo'o ja'ñere asa quëquëjë. ² Mësaru jai do'i co'amaña tsoe ja'juse'e a'ë cui'ne de'o ju'i cañaje pu'jupi ani huesose'e a'ë. ³ Mësaru oro cui'ne curiquëje yoco ne huesëse'e a'ë. Jaje yoco ne huesëyepi iñoji, mësaru co'aye yo'oyere. Jaje pa'ina, japi mësaru capëa toa ëoyeje pa'yerepa peo hue'ña ëo huesoja'coa. Mësaru tëji mu'señare pare jaiye co'amaña de'huanì teaye payë. ⁴ Mësaru tsìña co'amaña necohua'ire saïma'pë pa'ise'epi yure mësarute sañope iñoji. Iñoquëna, Èjaërepa tutu quë'ipi iohua'i nesi do'ire saijë'ë, cayere asapi. ⁵ Iye yeja pa'i maca mësaru de'o hue'ñare pare pa'ijë si'aye mësaru yëyere yo'ojë sihuajë paë'ë, duruhuequë hui'yape jujuyeje pa'ye jujuhuë. Jaje pa'ina, yure mësarute huai mu'seña ti'api. ⁶ Mësarupi huani jeohuë, ti co'aye yo'oma'cohua'ini, co'acohua'i a'ë cajë, mësarute sañope yo'o tutu ti peocohua'ini.

Yo'o Jujahuë Cama'pë Quëcojë Uteye

⁷ De'oji. Maija'quë do'ijë. Mësaru cato yo'o jujahuë cama'pë quëcojë utejë'ë, Èjaë dai macaja'a, tsio taquë je'quë oco tëcahuëare utequë pa'iquë a'ë, ocosi maca tase'epi mëani quëcona tëasi'i caquë. ⁸ Jaje cui'ne mësaruje quëcojë ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë, mai Èjaë daiye ti'a tëji do'ire. ⁹ Maija'quë do'ijë mësaruja'a sa'ñe jaë do'ire ai yo'oyë cajë pëti coca cama'pë pa'ijë'ë, Maija'quëre nejo cuañoñe pañu'u cani. Tsoe caca sa'rore pa'iji Diusu pai yo'ose'e ñani ca tëji ëjaërepa. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë ye'yejë'ë, Maija'quë yëye quëacai do'ire tsoe acohua'i ai yo'ojë quëcose'ere. ¹¹ Ai yo'onije quëcosicohua'ire mai cato cayë: ai sihuacohua'i pa'iyë, jaohua'i cato. Mësarupi Job ai yo'oquë quëcose'e cui'ne tëji hue'ñana Maija'quë ite cöcaise'e asacohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë cato, teaye ñani oi cöcayepi ini pa'iyë sëte cöcאיja'quë api.

¹² Maija'quë do'ijë, mësaru cayepi do'i quë'ye pa'ijaquë cajë Maija'quëna se ca co'ijaijë care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, nuñerepa cajë'ë, yecohua'i asajëna. "Jaje pa'iji" casicohua'i pani, jare "jaje pa'iji" case'e pa'ijaquë, cui'ne yecohua'i asajëna, "pañë" casicohua'i pani, jare "pañë" case'e pa'ijaquë. Jaje yo'onita'a mësaru nejo cuañoñe paja'cohua'i a'ë.

Jujucaija'quë Api, Asajë Señe

¹³ Mësaru aquëpi ai yo'oquë pani Maija'quëre seja'quë, mësaru aquëpi sihuacquë pani Maija'quëre sihuacquë jëjëja'quë. ¹⁴ Mësaru aquëpi ju'iquë pani sehuosicohua'i ëjaohua'ini soija'quë, mai Èjaë mamipi cajë secacaija'cohua'ire, hui'yapepi dojë. ¹⁵ Maija'quëpi ju'iquëre jujuja'quë api. Ta'ñe cuasajë seto ju'iquëpi co'yaja'quë api. Co'aye yo'osiquë pa'itojë i co'aye yo'ose'ere sai de'huacaise'e pasipi. ¹⁶ Jaje pa'ina, tayo yo'ose'ere pai ñape yecohua'ina se quëajë, pai ñape yecohua'ire secacajë'ë, Maija'quëre si'aohua'i juju cuañosicohua'i pañu'u cajë. Jaje pa'ina, nuñe pa'iquëpi Maija'quëre seña cato ai tutu pa'iji, yecohua'ire cöcayë. ¹⁷ Jaje pa'ina, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elías maije pa'ipi ocoma'o pa'ijaco caquë Maija'quëre sequëna, toaso ometëca cui'ne jopo ocoye pao, iye yeja. ¹⁸ Pacona, cui'naëpi Maija'quëre ocojaco caquë sequëna, oco ocona cui'naopi, yeja de'oye mëaco de'o.

¹⁹⁻²⁰ Maija'quë do'ijë, mësaru aquëpi nuñerepa yo'o ma'are hua saquëna, yequëpi, de'o ma'ana cui'naëni ne co'ya cöquë pani jutira'siquëni huasoji, cui'ne jaiye i co'aye yo'orojaise'ere sai de'hua cuañoji.

1 SAN PEDRO

Pedro Toyase'e Si'a Hue'ña Hua Saisicohua'ina

¹ Yè'è Pedropi Jesucristo jèjo daoquèpi iye toya ja'hua toyayè, yequè pai yejañare hua saisicohua'ina caquè toyayè: Ponto, Galacia, Capadocia, Asia cui'ne Bitinia pa'icohua'ina. ² Maija'quèpi mèsarute sahuapi. Sahuasicohua'ini Maija'què joyopi Maija'què tsecohua'ire nepi, mèsarupi Jesucristo cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi i tsiepi tsoa tosicohua'i pa'ijajè caquè. Jaje pa'ina, Maija'quèpi de'oye ñacaina, jo'cua de'oye pa'ijè'è.

Ti Pani Huesëyere Utejè Pa'iyè

³ De'oquère pa'ni cañu'u, Maija'quère mai Èjaè Jesucristo pèca ja'quère, maire ai oi do'ire tijupè còasicohua'ire nesiquère Jesucristo jùnì huèisi do'ipi. Jaje pa'ina, iye yo'osi do'ipi de'oyere pare utejè pa'iyere payè, mai. ⁴ Jaje pa'ina, Maija'què mèsarute caquè ma'tèmo de'huacaisi co'amañare ti ne huesè ma'ñere, si'si ne ma'ñere, cui'ne ti me'me tome ma'ñere paja'cohua'i a'è, mèsaru Maija'què cuasa do'ipi. ⁵ Jaje pa'ina, mèsarute Maija'quèpi i tutupi ñacai pa'iji, mèsarupi huasosicohua'i pa'iyere, i ne de'huacaise'ere tì'ajajè caquè. Jare tèji mu'señarepa paja'cohua'i a'è.

⁶ Ja do'ire mèsaru ai sihuajè pa'iyè, coa nèhui tècahuè jaiye neñañe ai yo'oye pa'itoje. ⁷ Jaje pa'ina, mèsaru Maija'què pa'iji cuasayere ai yo'oyepi neñaquèna, do'i què'ye etase'epi, toapi neñasi oro do'iyè jerepa seña maca do'i què'ye etasipi. Oro cato coa carajaiñe a'è. Neñañe pa'ina, itire pase'e etase'epi Jesucristore iñosi maca Jesucristore sihuajè de'oquère pa'ni cayere cui'ne èjaère pa'ni cayere iñone pasipi.

⁸ Jesucristore ñama'pè pa'isicohua'ita'a ite ai oiyè, mèsaru. Ite ñama'pè pa'isicohua'ita'a pa'ire paji cuasajè ai de'oyerepa sihuayè, yè'opi ca tì'añe peoyerepa. ⁹ Sihuajè joñoa huaso cuañoñere tì'asi'i cajè tì'ahuè, mèsaru pa'ire paji cuasa do'ipi.

¹⁰ Maija'quère quèacaicohua'ipi ai tsoe hue'ña mèsarute Maija'què oi coa isi ja'ñere huaso cocare toyacaijèta'a huesèhuè. Jaje pa'ina, iquere caquè'ni cuasajè ai co'ehuè, asa tì'añu'u cajè. ¹¹ Cristo joyopi Maija'quère quèacaicohua'ire du'ru quèapi, Cristo ai yo'o ja'ñere cui'ne jeteyo'je i ayere ma'tèmo ayere de'oyerepa pa'i ja'ñere quèapi. Jaje quèaquèna, asajè zjequè pa'ija'què a'ni, i? cui'ne zje yèhua jaje pa'ija'coa'ni? cajè ai co'ehuè, asañu'u cajè. ¹² Jaje col'ejèna, Maija'quèpi iohua'ire quèapi, iye mèsaru quèaye mèsaru tse peoji caquè. Yecohua'i tse a'è caquè quèapi. Ja cato maini capi. Yure jaje pa'ina, iyere Maija'què huaso cocare mèsarute quèacohua'i quèahuè, ma'tèmo jèjo daosi joyo tutupi yo'oquèna. Iye huaso coca cato huiñaohua'ique ai cuasajè itise'e ña èa ju'iñè.

Maija'quèpi Maire De'ocohua'irepa Pa'iyena Soiye

¹³ Jaje pa'iyè sète mèsaru cuasayere ne de'huajè'è, cuepese'eje pa'iohua'i pa'ima'pè. Jaje pa'ijèna, mèsaruna Jesús ayere iño maca, Maija'què oi cocaiyepi pa'iji, mèsarute. Jare cuasajè pa'ijè'è. ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'què caye de'oye sehuocai mamajè sète, Maija'quère asama'nè yèjè pa'ise'ere pa'ima'pè pa'ijè'è. ¹⁵ Maija'què mèsarute soisiquè ai de'oquè api. Jaje pa'ina, mèsarujè de'ocohua'irepa pa'ijè'è, ije pa'iohua'i. ¹⁶ Jaje pa'ina, toyase'e caji: “De'ocohua'irepa pa'ijè'è, yè'èje pa'iohua'irepa.”

¹⁷ Mèsarupi Maija'quère “Ja'què” cajè secohua'i pani si'anè ini ca'rajè pa'ijè'è, iye yeja mèsaru pa'i mu'seña pai ñape yo'ose'eje pa'ye saiquèni, cui'ne si'a yè'què maca si'aohua'ire yo'oquèni. ¹⁸ Mèsarute Maija'quèpi huasopi, mèsaru aiohua'i pa'ise'eje pa'ye mèsarujè do'i peoyere yo'ojè pa'isicohua'ini. Mèsarute huasoni saicaima'è paji'i, oropi panita'a curipi, ne huesëyere. Iye huaso do'i cato saipi, ti ne huesè ma'ñere papi. Jare mèsarupi tsoe asacohua'i a'è. ¹⁹ Cristo tsie do'ipi saicaji'i, mèsarute yèi ñama a'si

peoquëpi, si'si teñaje peoquëje pa'ire papi. ²⁰ Cristo cato ja yë'ta'a yeja de'huama'në jaje jucacaija'quëre ca nëosiquë pa'iji. Jaje pa'ipi yure tēji mu'seña mësaru de'oye pa'iyere caquë daji'i. ²¹ Jaje pa'ina, mësaru Cristo do'ija'a Maija'quëre ire papi cuasajë sehuoyë, ju'isiquëni huajëquëre huëoni de'oquëre pare iñosiquëre. Jaje pa'ina, yure mësaru Maija'quë pa'ire paji cuasajë ina quëco pajë pa'iyë, cocaija'quë api cuasajë.

²² Nuñerepa cocare mësaru sehuocai do'ire mësaru joñoa toa tohuë, Maija'quë do'ijëre nuñerepa oñu'u cajë. Jaje pa'iyë sēte si'a tuturepa pai ñape yecohua'ire oiye pa'iji, de'o joyore papi. ²³ Jaje pa'ina, mësaru cato yure pai ju'icohua'i mamajë peoyë. Mësaru cato yure Maija'quë coca ti pani huesëyere papi jojosicohua'i a'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Si'a pai iye yeja pa'icohua'i tayajë pa'iohua'i a'ë, Si'aye iohua'i pa'iyepi taya joroje pa'ye a'ë.

Taya cato cueneco. Cuene huesëcona, iti joropi tomecoa.

²⁵ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coca cato ti pani huesëye a'ë. Iye huaso cocare mësarute quëahuë.

2

¹ Jaje pa'iyë sēte si'aye co'ayere jeocojë'ë, si'aye cosoyere, coa cayere, yecohua'i payere ëa ñañere, cui'ne yecohua'ire co'a coca cayere jeocojë'ë. ² Jecoconi tsi mañaja'a coasicohua'i oje yëyeje pa'ye mësaruje joyo pa'i cocare yëjë'ë, huasosicohua'i ai de'oyere cajë. ³ Mësarupi Ëjaë de'oquërepa pa'iyere nuñerepa ña ti'asicohua'i pani jaje yëcohua'i pa'ijë'ë.

Cristo Api, Pa'iyë Quë'i Quëna Pë

⁴ Ëjaëna tsio daijë'ë, pa'iyë pa'i quëna pëna, pai jeocosicona. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëre cato i sahuasi quëna përe pa'ë, jai do'i quë'io. ⁵ Jaje pa'ina, mësaru ina tsiojaijë pa'iyë quë'i quëna pëa de'ohuë. De'orena, Maija'quëpi joyo huë'e de'huapi, mësarupi. De'huaëna, ise'ere necaija'cohua'i pa'iyë. Pa'ijë Jesucristo do'ija'a ai yo'ojë isiyë, Maija'quë sihuaquë ñañere. ⁶ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Yë'ë sahuasicore pani, de'o quëna përe pare Siónna oañë,

Iona quëco paquë cato coa quëco tayohuë caquë co'a ju'inë pasipi.

⁷ Jaje pa'ina, ja quëna përe iore pao cajë asacohua'ire cato do'i quë'ioyerepa asa cuañoji. Jaje pa'iquëta'are, toyase'e cayeje pa'ye pa'iji, jaje asama'cohua'ire cato. Jaje pa'ina, caji, toyase'e ñeje:

Huë'e necohua'i jeocosi quëna pëpi

Yure cato si'a huë'e naupa quëna përepa de'o.

⁸ Cui'ne yecopi caji, ñeje:

Asama'cohua'ipi ja quëna pëna ju'ajëna, iopi ne taoja'coa.

Jaje pa'ina, jaohua'i cato Maija'quë coca sehuoma' do'ire ne huesëja'cohua'i a'ë, i ña nëose'eje pa'ye.

Maija'quë Pai Pa'iyë

⁹ Mësaru cato i sahuasi pai a'ë. Ëjaëre pase'ere necaija'a pai a'ë. Si'si peo daripë acohua'i a'ë. Maija'quë tsecohua'ire pa'ë. Jaje mësaru pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mësarute nea huë'ñare pa'ijëna, Maija'quëpi soipi, mia huë'ñana etani Maija'quë de'oyerepa yo'ose'ere yecohua'ina quëajajë caquë. ¹⁰ Ja'në cato mësaru i pai peocohua'i pa'ë. Pa'isicohua'ipi yure cato i pai de'ohuë. Ja'në mësarute Maija'quë teaye ñani cocaiye papi. Yure cato mësarute teaye ñaquë oi cocaiji.

Maija'quëre Necaiyere Cajë Pa'ijë'ë

¹¹ Maija'quë do'ijë, mësarute señë, mësaru capë yëyere sa'ro nëocaima'pë pa'ijë'ë caquë, mai joñoa sañope uihuayere. Mësaru cato iye yeja acohua'i peoyë. Coa daisicohua'i a'ë. ¹² Jaje pa'ina, de'oyerepa yo'ojë pa'ijë'ë, si'aohua'ire judío pai peocohua'ireje.

Jaje mäsarupi pa'ijëna, yure mäsarute sañope co'aye yo'ocohua'i a'ë casicohua'ipi mäsaru de'oye yo'oyere ñani, Maija'quëre de'oquëre papi caja'cohua'i a'ë, ìohua'ire Maija'quë huaso mu'se tì'aëna.

13-14 De'oji. Maija'quëpi nepi, paì ëjaohua'ire co'aye yo'ocohua'ire si'seja'cohua'ire, de'oye yo'ocohua'ini de'ocohua'i a'ë caja'cohua'ire. Jaje pa'ina, mai Èjaëre oi do'ire si'a paì ëjaëre si'aohua'i jerepa pa'ire sëte de'oye sehuocaiye pa'iji. Jaje cui'ne si'aohua'ire iye yeja paì ëjaohua'ire de'oye sehuocaiye pa'iji. 15 Jaje pa'ina, Maija'quë cato yëji, mäsarupi de'oye yo'ojë pa'ijëna, huesëohua'ipi ta'ñe cuasama'cohua'ipi mäsarute sañope ca tì'añe peoyere.

16 Jo'ya nesicohua'i peoyë, mäsaru. Jaje pa'ina, jo'ya nesicohua'i peoyë cajë co'ayere neñu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa Diosu jo'yaohua'i a'ë cuasajë, ì yëyere yo'ojë pa'ijë'ë. 17 Si'aohua'ire paire de'oye yo'ojë'ë, ëjaohua'ire yo'oyeje pa'ye. Maija'quë do'ijëre oijë'ë. Maija'quëre ca'rajë'ë. Paì ëjaëreje de'oye yo'ojë'ë, ëjaëre papi cuasajë.

Cristo Mai Yo'o Ja'ñere Iñoquë Ai Yo'opi

18 Co'amaña necaicohua'i, mäsaru ëjaohua'ire de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë. De'ocohua'ise'ere mäsarute oicohua'ise'ere de'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë. Co'a ëjaohua'ireje de'oye sehuojë yo'ojë'ë. 19 Jaje pa'ina, de'oye a'ë, mäsaru de'oye yo'ojëta'are mäsarute yecohua'ipi co'aye yo'ojëna, ai yo'oyere quëcoye. 20 Jaje pa'iquëta'are mäsarupi co'aye yo'ojë si'se cuañojë quëcoto do'i peoji. Jaje pa'iquëta'are mäsaru de'oye yo'o do'ire ai yo'ojë quëcoye pani de'oye a'ë. Do'i pa'iji, Maija'quë ña hue'ña. 21 Jare caquë mäsarute Diosu soipi, mäsarupi Cristo mäsaru do'ire ai yo'ose'ere ñani ì yo'ose'ejë pa'ye mäsaruje yo'ojajë caquë. 22 Cristo cato ti te'oreje tayo neñe paquë paji'i, cui'ne paireje cosoma'quë paji'i. 23 Ìte co'aye catojë sañope cui'ne co'ayepi cama'quë paji'i. A'si ìte yo'o macajë sañope icohua'ire saisi'i cama'quë paji'i. Coa ai jerepa Maija'quëna jeopi, jaëpi paì yo'oyere ña de'huaquëpi, nuñerepa yo'oquëpi ña de'huajaquë caquë. 24 Cristopi si'aye mai co'aye yo'oye hue'oni sani cruzuna que cuañoopi, maipi co'aye yo'oyere ju'isicohua'ijë pa'ye pa'ijë nuñerepa yo'oyere huajëcohua'i pa'ijajë caquë. Ì a'si do'ipi mäsaru huasosicohua'i pa'iyë. 25 Ja'në mäsaru yëi ñama ne huesësicohua'ijë pa'iohua'ipi paë'ë. Jaje pa'isicohua'ita'a yure cato Cristona co'irena, ìpi yëi ñamare ñacaiquë ñañeje ñaquë mäsaru joñoajë ñacaiji.

3

Huejasicohua'i Pa'iyere Quëaye

1-2 Nomiohua'i, mäsaruje mäsaru ëjëohua'i cuañeñere de'oye sehuojë pa'ijë'ë. Jaje yo'ojëna, mäsaru ëjëohua'i sehuoma'cohua'ipi mäsaru ìohua'ire de'oye ëjaohua'ire ñajë de'oye pa'iyere ñajë sehuoja'cohua'i a'ë, ai yëhuo coca peoye. 3 Mäsaru de'ocohua'i ña cuañoñere ëmëje'e capë ëja de'oyere oima'pë pa'ijë'ë, ai de'oye naña yoyere, jai do'i yi'yo se'huoñere, pañita'a jai do'i caña suñañere. 4 Mäsaru de'ocohua'i pa'iyë cato pa'ijaquë mäsaru joyopi de'oye cuasayepi, ja'ë tënë ma'ñerepa, a'ji joyopi jo'cua de'oye pa'iyë a'ë, do'i quë'yerepa Maija'quë ña hue'ña. 5 Ai tsoe hue'ña nomiohua'i Maija'quëna ìohua'i pa'iyë ìsisicohua'i cato jaje pa'iyepi ëja de'osicohua'i pa'ahuë'ë. Maija'quëna quëco pacohua'i pa'ahuë'ë. Jaohua'i cato, jaje pa'iohua'ipi ìohua'i ëjëohua'ire de'oye sehuocohua'i pa'ahuë'ë. 6 Jaje pa'io pa'aco'ë, Zara. Jaje pa'ioipi ìo paquë Abrahamre de'oye sehuoco pacopi ca'aco'ë, "Yë'ë ëjaë". Jaje pa'ina, mäsarupi ti ca'rama'pë de'oye yo'ocohua'i pa'io mamajë pa'iyë.

7 Jaje cui'ne mäsaruje ëjëohua'ijë mäsaru nëjohua'i yëjë cayere de'oye asacohua'i pa'ijë'ë. Pa'ni nomiohua'ipi esa jë'ye duruhuëje pa'iohua'i pa'ì do'ire ìohua'ire ëjaohua'ire ñajë dahuëre paye. Coa ai jerepa Maija'quë oi mäsarute pa'iyë ìsise'ejë pa'ye jaohua'ireje ìsisi

do'ire mäsaru de'oye ñajë pajë'ë. Jaje yo'ojëna, mäsarute josa ta'tëpoje pa'io pa'iyë pasipi, Maija'quëre se maca.

De'oyere Pare Yo'o Do'ire Ai Yo'ocohua'i Pa'iyë

⁸ Jaje pa'ito pai ñape sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, te'e nëiñena tsiosicohua'ipi sa'ñe Maija'quë do'ijëre oijë. Teaye pa'iohua'ipi de'oye yecohua'ire oijë cocaicohua'i pa'ijë'ë. ⁹ Mäsarute co'aye yo'ouna, iteje co'ayepi saïma'cohua'i pa'ijë'ë, pëi tea ju'iquëna. Iteje pëijë sañope tea ju'iñepi saïma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa mäsarute sañope cacohua'ini de'oyepi cacaijë'ë, Maija'quëpi de'oye pa'iyena de'huaja'cohua'ini soisicohua'i sëte.

¹⁰ Jaje pa'ina:

Paipi sihuaquë de'o mu'seña pasi'i cani

I tsemeñore nau nëcoye pa'iji,

Coso coca caye paja'core yë'opopi.

¹¹ Co'aye yo'oyere jëoconi de'oyere yo'ojë pa'ijë'ë.

Jo'cua de'oye pa'iyere co'eni ti'ani jare yo'oye pa'iji.

¹² Èjaëpi nuiñe pa'icohua'ire ñacai paji.

Cui'ne iohua'i ite señeje asacai pa'iji.

Jaje pa'iquëta'are co'aye yo'ocohua'ire cato sañope yo'oquë pa'iji.

¹³ ¿Nepi mäsarute sañope yo'oja'cohua'i a'ni, mäsarupi si'anë de'oyese'e yo'ocohua'i pa'ito? ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mäsaru nuñerepa yo'ojë pa'i do'ire ai yo'oni sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. ¹⁵ Coa ai jerepa Cristore mäsaru joña Èjaëre pare pajë'ë. Jaje pa'ina, si'anë cuañesicohua'ipi pa'ijë'ë, mäsaru sehuoni utejë pa'iyere paipi seni asañu'u cajë secohua'ire, dahuëre pa'iohua'ipi, ëjahua'ire ñajë de'oyere papi iohua'i sese'ere sehuocaijë'ë. ¹⁶ Jaje pa'ina, mäsaru cuasayepi jo'cua pa'ijaquë cani de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Pa'ijëna, mäsaru nuñe Cristore sehuocohua'i ëaye pa'iyere co'aye cacohua'ipi iohua'i co'aye case'ere cuasajë co'a ju'ija'cohua'i a'ë. ¹⁷ Ai jerepa de'oji, nuñere pare yo'ojë ai yo'oye pa'ito. Jaje Maija'quëpi yë nëoru. Co'ayere yo'o do'ire ai yo'oye cato do'i peoye a'ë.

¹⁸ Mai co'aye yo'o do'ire saïcai Cristo ai yo'opi, te'ore pare juni tëjiquë. De'oquëpi ai yo'opi, mai co'acohua'i do'ire, maini Maija'quë quë'rona sasi'i caquë. I capë cato huahuoni ju'isiquë paji'i. Jaje pa'isiquëta'a i joyopi huëoquëna, cui'naëpi huajëquë pani copi. ¹⁹ Ja joyopi sani paire necaise'ere quëapi, tseä cuañosi joñaore. ²⁰ Ja joña cato tsoe hue'ña Noë pa'inë Maija'quëre sehuocaima'cohua'i pa'ijë pa'isicohua'i paë'ë. Jai yohuë de'hua maca Maija'quë yo'o jujama'ë iohua'ire utequë pa'i maca ja joñaore quëapi. Coa ocho pai maña huaso cuañojë pa'ahuë'ë, ocopi. ²¹ Maire oco doye cato ocho paire huasose'ejë pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, Jesucristo juni huëisi do'ipi maire huasoji. Oco doye cato coa iñoñe a'ë, ja huasosicohua'i pa'iyere. Jaje pa'ina, ëmëje'e si'sire tsoa toñere oco doye iñoñe paji. Coa ai jerepa de'oye cuasayere pañu'u cajë Maija'quëre señere iñoji. ²² Maire huasoquë cato ma'tëmona mëni Maija'quë ëja te'tere pa'iji, si'aohua'ire huiñaohua'ire cui'ne cuañe tutu pacohua'ire meñe cuañequëpi.

4

Diusu Isisi Tutu Pa'iyë Ja'ye Ñacaijë Pa'iyë

¹⁻² Cristopi i capë ai yo'oquë juji'i. Jaje pa'ina, iye cuasayere pajë'ë. Capëpi ju'isiquë cato co'aye yo'oye tëni saisiquë api. Tëni saisiquëpi si'a i iye yeja pa'i maca Maija'quë yëyere yo'oquë pasipi, i capë co'aye yëyere yo'oma'ë, jare cuasajë pa'ijë'ë. ³ Teape tsoe mäsaru Maija'quëre sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'ojë paë'ë, si'aye yo'oyena sëo measicohua'ipi, co'ayere yëyere, cuepeyere, jai pai tsi'sini aijë ai pisiye yo'ojë cayere, jaiye cono ucuyere, cui'ne Maija'quë api cajë co'ayere sejë yo'ojë paë'ë. ⁴ Jaohua'i cato yure mäsarute tiohua'ire ñañë, mäsarupi te'e iohua'i ja're cono co'ayere yo'ojë pa'ima'pëna. Jaje

pa'ina, mēsaru co'aye cayē. ⁵ Jaje pa'iquēta'are jaohua'i cato iohua'i pa'i ñape yo'ose'ere iñoja'cohua'i a'ë, huajëcohua'ire cui'ne ju'isicohua'ire pa'i ñape yo'ose'ere sa'isi'i caquë ña de'huaquëna. ⁶ Jaje pa'ina, ju'isicohua'ire de'o cocare quëapi. Ja cocapi iohua'i huajëcohua'i pa'inë yo'ose'ere ña de'huayere caquë, iohua'i Diosu pa'iyē isiyepi joyopi pa'ijajë caquë yo'opi.

⁷ Si'a co'amaña carajai mu'seña ti'aji. Jaje pa'ina, mēsaru nuñerepa pa'iohua'ipi Maija'quëre señese'e yo'ojë pa'ijë'ë. ⁸ Jaje pa'ina, si'aye jerepa pa'i ñape sa'ñe oiyere pajë'ë. Paire oiye cato jaiye co'aye yo'oyere sai de'huacaiye a'ë. ⁹ Pa'i ñape yecohua'ire de'oye yo'ojë'ë, mēsaru huë'ena daicohua'ire, ësema'pë. ¹⁰ Jaiye ti'ne pa'ye Maija'quë isiyē de'o co'amaña de'oyerepa necaicohua'i sēte pa'i ñape yecohua'ire necaijë'ë, mēsaru isi cuañose'eje pa'ye. ¹¹ Mēsaru joyopi cocare caquë pani Maija'quë coca cayeje pa'ye cajuquë, cui'ne yecohua'ini cocaiquë pani Maija'quë isi tutupi cocaijaquë. Jaje pa'ina, si'aye mēsaru nerojaiñe cato Jesucristo do'ija'a, Maija'quëre sihuajë de'oquëre pa'ni ca ja'ñere neñe pa'ijaquë. Maija'quëre cato si'a miañe jare i tse'e a'ë, cui'ne si'a co'amaña jare i tse'e a'ë, je'nëna. Jaje pa'ijaquë.

Cristore Tuicohua'i Ai Yo'oye

¹² Yë'ë oicohua'i, toa ëoyeje pa'ye jëaye neñañepi mēsaruña titaja'coa. Titacona, me neni jaje tiñerepa pa'iquë'ni cuasama'pë pa'ijë'ë. ¹³ Neñañepi pa'ito coa ai jerepa sihuajë'ë, Cristo ai yo'ose'e ayere mēsaruje pajë cajë, si'aye i ayere de'oyerepa mēsaruja'a iñoquëna, ai sihuaja'cohua'ipi. ¹⁴ Jaje pa'ina, yecohua'ipi Cristore tui do'ire mēsaru co'acohua'i a'ë cato mēsaru sihuacohua'i pa'iyē pa'iji, Maija'quë de'o joyopi mēsaru ja're pa'i do'ire. ¹⁵ Paire huani jëñere, co'amaña yahue iñere, co'aye yo'oyere, yecohua'i yo'oyere coa cacarojaijë ne de'huacaiyere yo'oye peoji, iyere yo'o do'ire ai yo'oquë pani huajëya' ju'iñe pa'iji. ¹⁶ Jaje pa'iquēta'are Cristore tui do'ire ai yo'oquë pani huajëya' ju'iñe peoji. Coa ai jerepa Maija'quëni de'oquëre pa'ni caquë sihuaye pa'iji, ai yo'o do'ire.

¹⁷ Tsoe ti'api, Maija'quë tsëcapëre pani iohua'i yo'ose'e ñaquë sai de'hua maca. Jaje mai yo'ose'ere du'ru ñaquë sai de'huaye huëoto, ¿merepa jaohua'i Maija'quë caye sehuoma'cohua'i yo'o cuañoja'cohua'i a'ni, ai co'acohua'i cui'ne Maija'quë cuañeñe yo'oma'pë tayocohua'i? ¹⁸ Nuñe yo'ocohua'ita'a huaso cuañoñe ai yo'oye pa'iji. Jaje pa'ito, ¿merepa co'aye yo'ocohua'i cui'ne tayocohua'i jëa ti'aja'cohua'i a'ni? ¹⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë yëyepi yo'ojë ai yo'ocohua'i cato jare de'oyere yo'ojë pa'iyē pa'iji, joñase'ere Maija'quëna isini pa'ijë, Maija'quë cato maire ne de'huacuëpi, cui'ne i case'eje yo'o ti'acuëpi.

5

Sehuosicohua'ire Yëhuoye

¹ Yë'ëje sehuosicohua'i ëjaë'ë. Jaje pa'ipi Jesucristo ai yo'oquëna, ñasiquëpi yure yëhuoyë, sehuosicohua'i ëjaohua'ire, mēsaru quë'ro pa'icohua'ire, yë'ëje iohua'i ja're coní Jesús aye de'oyere pare jeteyo'je paja'quëpi. ² Mēsaru pa'ñacaija'cohua'i a'ë caquë Maija'quë mēsaruña isisicohua'i de'oye cuasajë yo'ojë'ë, Maija'quë yëyēje pa'ye. Yo'oma'pë pa'ijë'ë, cuañe nëosi do'ire panita'a curiquëre ai yë do'ipi mēsaru yë do'ire sihuajë nejë'ë, co'amaña. ³ Cui'ne mēsaru tsecohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë, mēsaru ñajë pacohua'ire. Coa ai jerepa iohua'ini de'oye pani iñojë'ë, mēsaru pa'iyere ñajë tuija'cohua'ire. ⁴ Jaje mēsaru yo'onita'a yëi ñamare ñacaicohua'i Ejaërepa dai maca de'o marore pare isi cuañoja'cohua'i a'ë, ti me'me tomema'coni, cui'ne i ayere de'oyere pare iñoja'coni.

⁵ Jaje cui'ne mēsaruje posëohua'ije sehuosicohua'i ëjaohua'i cayere de'oye sehuocohua'i pa'ijë'ë. Si'aohua'i pa'i ñape yecohua'ire de'oye sehuocaijë dahuëre pa'ijë'ë. Jaje pa'iyē pacohua'ire cato Diosupi sañope yo'oquë api, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ire. Jaje

pa'iquëta'are dahuëre pa'icohua'ire cato de'oye yo'oquë i oiyepi coçaiquë api. ⁶ Jaje pa'ie sëte Maija'quë tutu quë'i Èjaëre pa'ë cuasajë i cuañeñere sehuojë dahuëre pa'ijë'ë, ìpi mësarute jerepa tëtto saisicohua'ire neja'quëre ìti yo'o maca tì'aëna. ⁷ Jaje pa'ina, si'aye mësarute co'a ju'iñe Maija'quëna isijë'ë, mësarute oi ñacaiquëna.

⁸ Ñare pajë pa'ijë'ë, sëtasicohua'ipi. Mësarute sañope yo'oquë huati, jai yaije pa'ipi tē'ijai mësarute co'equë cu'iji, así'i caquë. ⁹ Sañope ìte quëco saojë'ë, Maija'quë pa'iji nuñerepa cuasayepi. Si'a hue'ña Maija'quë do'ijë pa'icohua'ije cui'ne ai yo'oye pa'iquëta'are quëcoyë cuasajë mësarujë quëcojë'ë. ¹⁰ Jaje coa nēhui tēcahuë ai yo'osi jeteyo'je Diosupi mësarute de'ocohua'ire nuñerepa pa'iohua'ire tutu quë'iohua'ire, cui'ne tì'aja'cohua'ire pa'ë asacohua'ire nesipi, maire ai oi Jesucristo ja're tsioni pa'ijë ti carajai ma'ñere de'oyere pare pajajë caquë soisiquëpi. ¹¹ Jaë api, jerepa pa'i de'oquërepa ti carajaima'quërepa. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjijerepa

¹² Maija'quë do'iquë nuñe pa'iquë Silvanona toya cuañoñuë, iye nēhui coca maña. Iye toyase'e cato mësarute yēhuoye a'ë, cui'ne care paye a'ë, Maija'quë maire oi coa isise'ere. Jaje pa'ito ocue pa'i macarepa ìtire tuijë pa'ijë'ë.

¹³ Babilonia sehuosicohua'i pa'icohua'ipi mësarute pëpa saoyë, mësarute soise'eje pa'ye Diosu soisicohua'ipi, cui'ne yë'ë mamaquëje pa'i Marcosje mësarute pëpa saoji. ¹⁴ Pai ñape yecohua'ire yo'jeire oiyepi oijë su'cuajë sihuajë pëpacajë'ë.

Si'aohua'i Jesucristore pacacaicohua'i sëte, ìpi ñacaina, jo'cua de'oye pa'ijë'ë. Jaje pa'ijaquë.

2 SAN PEDRO

Pedro Toya Cose'e Hua Saicohua'ina

¹ Yë'ë, Simón Pedropi iye toya ja'hua toyayë, mësaruni caquë, Jesucristo jo'yaëpi i jëjo daoquëpi. Maija'quë nuñerepa yo'oquëpi cui'ne Jesucristo paire huasoquëpi, yëquë cuasayeje pa'ye Maija'quë pa'iji cuasayere de'oyere pare cuasa tì'añe isisicohua'ina toyayë. ² Maija'quë coa isiye cui'ne jo'cua de'oye pa'iyepi mësarute jerepa pa'ijaquë, mai Èjaë Jesucristore cui'ne Maija'quëre mësaru cuasa tì'a do'ipi.

Cristore Tuicohua'i Yo'oye

³ Maire Maija'quëpi soipi, i jerepa pa'iyepi cui'ne i de'oyerepa yo'oyepi. Jaje pa'ina, Maija'quëpi i tutupi maire isipi, si'aye caraye peoyerepa, nuñerepa de'oyerepa yo'ojë pa'i ja'ñere, ite mai cuasayepi. ⁴ Ja co'amaña do'ija'a jaiye i ca nëose'e ai de'oyere pare jai do'ire maina isipi, maipi iye yeja pai ëaye nëiñepi co'a de'oyena sayere cati saiscicohua'ipi pa'ijë i pa'iyeyere tì'ani pa'ijajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, mësaru ai seña maca payere cajë tutu yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë pa'iji cuasayepi de'oyese'e yo'oyere se mëojë'ë. De'oyese'e yo'oyepi ta'ñe cuasayere se mëojë'ë. ⁶ Ta'ñe cuasayepi yëyere co'ye quëco tì'añere se mëojë'ë. Yëyere co'ye quëco tì'añepi yo'o jujama'pë quëcoyere se mëojë'ë. Yo'o jujama'pë quëcoyepi nuñerepa cuasayese'e se mëojë'ë. ⁷ Nuñerepa cuasayepi Maija'quë do'ijëre oiyere se mëojë'ë. Maija'quë do'ijëre oiyepi, si'aohua'ire paire oiyere se mëojë'ë.

⁸ Jaje mësarupi iye co'amañare pajë se mëoto mësaru pa'iyeyere do'i quë'ye pasipi, coa pa'iyeyere peojë. Cui'ne mësaru Cristore cuasase'ere se mëoñe pa'iji. ⁹ Jaje pa'iquëta'are iye co'amañare peoquë cato ñama'quëje pa'i api. Panita'a ñaco poreije pa'i api. I ja'në co'aye yo'ose'e tsoa toçaise'ere huañeyesiquë api. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, mësarute Maija'quë sahuani i tsecohua'ire nese'ere iñoñu'u cajë ai cuasajë yo'ojë'ë. Mësarupi jaje yo'oni co'aye yo'oyena ta'ñe ti paja'cohua'i a'ë. ¹¹ Jaje cui'ne maire huasoquë Jesucristo cuañe te'tepi mai cacaja'a eta sa'ro jaicorepa hui'yocaisicopi pa'ija'coa.

¹² Jaje pa'ina, mësarupi ta'ñe cuasajë nuñere pare ocue pa'i macarepa pa'itoje ja yë'ta'api yë'ë cato mësarute ca sëttoquë pasi'i si'aye mësarute ye'yase'ere. ¹³ Jaje pa'ina, yë'ë cato iye nuñere pa'ë cuasayë. Ja yë'ta'a yë'ë huajëquë pa'i maca cato mësarute yëhuo sëttoquë pasi'i caquë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mai Èjaë Jesucristopi yë'ëre quëa iñoopi, më'ë esa iye yeja pa'iyeyere joja'quë a'ë caquë. ¹⁵ Jaje pa'ina, yë'ë ju'isi jeteyo'je yë'ë ca sëtosi co'amañare si'anë cuasa cuañoñe pa'ijaquë caquë, yë'ë ai cuasaye ja'ye yo'oyë.

Mai Èjaë De'oyere Ñaño

¹⁶ Mai Èjaë Jesucristo daiye cui'ne i tutu quë'irepa pa'iyeyere yëquë mësarute quëase'e paise'e coa cuasa huëose'ere quëaye pahüë. Yëquë ñaco care papi jerepa pa'i pa'ina, ñase'ere quëahuë. ¹⁷ Cui'ne yëquëpi ite ñajë cui'ne asahuë, Maija'quëpi Jesure de'oquëre pani, jerepa pa'ini sihuaquë ma'tëmopi de'o yë'orepa "iquë api, yë'ë mamaquë, yë'ë oiquërepa. Ini ai sihuaquë pa'iyë," caquëna. ¹⁸ Jaje asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e Maija'quë caye jutaquëna, jeto de'o cutihuëre Èjaë ja're conì pa'i maca.

¹⁹ Jaje cui'ne payë, maire jerepa care paye necai cocaje. Ja cato Maija'quëre quëacacohua'i toyajë pa'ise'ere cayë, jare mësaru de'oyerepa asacaiye pa'iji, toa tsëo pë ñami miacaiyeje pa'ye mësarute miacaiyere. Jaje miacai pasipi, mësaru joñoana, ñata ma'ñocore papi miacaiye tì'a macaja'a. ²⁰ Jaje pa'ina, mësaru cato cuasaye pa'iji. Maija'quë coca toyase'e cato pai quëase'e peoye a'ë. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quëre

quëacaicohua'i cato iohua'i cuasayepi huëojë caye pa'ahuë'ë. Coa ai jerepa Maija'quë joyopi quëaquëna, Maija'quë yëyere ca'ahuë'ë.

2

Coa Cosoye Ye'yacohua'ire Quëaye (Jud 4-13)

¹ Israel pai Maija'quëre quëacaicohua'ipi pa'iyë, cacohua'i. Coa cosocohua'i pa'ahuë'ë. Jaje cui'ne mësarü acohua'ijë ye'yacohua'ipi coa cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi yahuerëpa iohua'i co'aye cuasayere ye'yacohua'i a'ë nejo cocare. Jaje yo'ojëta'a iohua'ire huasosi ëjaëni coa caquë api caja'cohua'i a'ë. Jaje ca do'ire iohua'ire ai esa nejoñepi títasipi. ² Jai pai jaohua'ire tuija'cohua'i a'ë, iohua'i co'aye yo'oyere ñajë. Jaohua'i do'ire iye de'o cocare, yecohua'ipi co'aye caja'cohua'i a'ë. ³ Jaje pa'ina, ai curiquë yë do'ire mësarü payere sioja'cohua'i a'ë, coa cosoye ye'yayepi yo'ojë. Jaje pa'ina, jaohua'ire cato nejoñepi ti jëa tì'añe peoyere papi uteji, tsoe hue'ñana jaje nejoja'cohua'ire ña nëosicohua'ire sëte.

⁴ Diusu i huiñaohua'i tayosi do'i sai de'huacaiye pa'aji'i. Coa ai jerepa iohua'ire cato huëni ai nea hue'ñare pana toa yejana jëocoa'ji'i. Jaohua'i cato pai ñape yo'ose'e ña mu'señarepa ca tējija'cohua'ipi de'huasicohua'ipi pa'iyë. ⁵ Jaje pa'ye cui'ne yeja tsoe hue'ña pa'isicohua'ireje Diusu sai de'huacaiye pa'aji'i, iohua'i tayose'e. Coa ai jerepa ocopi col'je huea'ji'i. Col'je hueacona, coa Noé macase'ere, iti nuiñe pa'iyere quëasiquëse'ere cui'ne i ja're coni siete pai pa'icohua'ise'ere huasoa'ji'i. ⁶ Jaje cui'ne Sodoma cui'ne Gomorra pai daripëaje Diusupi nejoa'ji'i, huatase'e ëo huesoquë. Iye cato yo'oa'ji'i, jeteyo'je co'a pai pa'icohua'ipi jaje yo'oye co'aye a'ë cuasajë pa ja'ñere caquë. ⁷ Jaje yo'oquë coa Lotse'ere huasoa'ji'i, co'a paipi co'ayere yo'ojëna, ñaquë oi pa'isiquëse'ere. Jaë cato nuñe pa'iquë pa'aji'i. ⁸ Jaje nuñe pa'ipi iohua'i quëno macare pa'i si'a mu'señapi si'aye iohua'i co'aye yo'oyere asaquë cui'ne ñaquë i de'o joyopi ai yo'oquë oi pa'aji'i. ⁹ Jaje mai Ejaë cato ina isisicohua'ire neñañere pa'ito huasoquë api. Jaje pa'iquëta'are co'acohua'ire cato pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa si'seja'cohua'ini paquë api.

¹⁰ Diusupi si'seja'quë api, si'sire yëjë yo'ojë pa'icohua'ire, ëjaohua'i cayere coejë sañope cacohua'ire. Jaje pa'iohua'ipi huajëya'ye peoyerepa cui'ne ai co'a ju'ima'pë iohua'i yëyese'e cuasajë ti ca'rama'pë ëjaohua'ire co'aye cacohua'i a'ë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are huiñaohua'i ai tutu pacohua'ita'a ëjaohua'ire co'aye cama'cohua'i a'ë, Maija'quë ña hue'ña.

¹² Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato coa nëtërojaicohua'ijë pa'iohua'i a'ë. Asa tì'añe peocohua'i a'ë. Coa iohua'ire nëiñeje yo'ocohua'i a'ë. Tseani huani jëoja'cohua'ipi jojosicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iohua'i asaye tì'a ma'ñere co'aye a'ë cayë. Ja do'ire nëtërojaicohua'i ju'iñeje pa'ye ai yo'ojë juni huesëja'cohua'i a'ë. ¹³ Yecohua'ire iohua'i co'aye yo'osi do'ire sai de'hua cuañojë yure cato si'a mu'seña anirojajjë sihuacohua'irepa pa'iyë, cuasayë. Jaohua'i cato si'si a'siojë pa'iohua'i pa'iyë, mësarü ja're coni. Jaje pa'iohua'ipi mësarü ja're coni aq aijë sihuayë cajë yo'oyë, iohua'ire coso huesose'ere jerepa yo'o huajëjë.

¹⁴ Jaje pa'iohua'ipi te'o macareje, nomiore coa ñañe pañë, jare nomi ëayese'epi ñacohua'i a'ë, tayo yo'oyeje ti jë'joma'cohua'i a'ë. Tutu peocohua'ire cato iohua'i yo'oyepi cosojë co'aye yo'oyena ne taocohua'i a'ë. Ai co'amaña tsi'soni payere cajë ta'ñerepa yo'ocohua'i a'ë, Maija'quë co'aye ca nëosicohua'ipi. ¹⁵ Beor mamaquë Balaam co'ayere yo'oquë curiquë nes'i caquë yo'o ja'ñeje pa'ye yo'oyë, jaohua'i cato. ¹⁶ Jaje yo'oquëna, ite burra ti cama'copi pai yë'ore papi i tayoquë yo'oyere ca quëcoa'co'ë. Jaje cani i cuepequë yo'oyere necaiye pa'aco'ë.

17 Iye paḡi cato oco dea pēpi oco peocoje pa'icohua'i a'ë, cui'ne sirioni tutupi tirona tutu saoyeje pa'iohua'i a'ë, nea hueñhare pana ti nejoja'cohua'ire ña nēosicohua'ipi pa'iyë. 18 Jaohua'i cato pa ëaye nēi tutupi ca huëocohua'i a'ë, do'i peo cocapi cajë. Jaje cajë tayocohua'i quë'ropija'a cati huajësicohua'ini, iohua'i capë co'aye yëyena capë ëayerere sēo mease'ere yo'ojë, cosojë jaohua'ire co'aye yo'oyena ne taocohua'i a'ë. 19 Jaje yo'ojë cayë iye a'ë, de'oyerepa pani huajëye. Jaje cajëta'are iohua'i si'si pa'iyepi jo'ya nesicohua'ire paji. Jaje pa'ina, si'a paḡi iohua'ire yo'o ëaquëna, quëco tḡ'ama'pë yo'oyere ëjaëre payë. Japi jo'ya nesicohua'ire paquëna, pa'iyë. 20 Jaje pa'ina, maire huasoquë Èjaë Jesucristore asa do'ire iye yeja co'aye pa'iyere cati saicohua'ipi cui'naohua'ini ja'në co'aye yo'ose'epi hue cōsicohua'i pani, ja'në pa'ise'e seña maca co'a hueñana cacayë. 21 Ja do'ire ai jerepa de'ora'pi, jaohua'ire nuñerepa pa'i cocare asama'cohua'ipi pa'ito co'aji. Yure cato Maija'quë de'oyerepa cuañëñere iohua'ina isipi, ite asasicohua'ita'a jeoni pa'ijëna. 22 Jaje pa'iquëta'are jaohua'ina tḡ'api, tsoe case'epi: “Jo'ya yai ḡi siso oasiconi ani coquë api, cui'ne sese ja'a de'oye tsoa tosicopi ya'o dana cui'naopi cuyacoa.”

3

Èjaërepa Daiyere Quëaye

1 Maija'quë do'ijë yë'ë oicohua'i, ico cato yë'ë cayaye acore mēsarute toya saocoa. Iye cayaye toya saoyena, mēsaruni nuñerepa cuasajë pa'iyere yëhuo sētosi'li cuasahuë. 2 Jaje pa'ina, huañeyema'pë pa'ijë'ë, Maija'quëre quëacaicohua'i de'ocohua'irepa case'ere, cui'ne Èjaërepa huasoquë cuañese'ere, jare ḡi jëjo daocohua'i mēsarute ye'yase'ere.

3-4 Cuasajë'ë, iyere: Tëji mu'seña cato iohua'i yëyeje pa'ye co'ayere yo'ocohua'ipi daija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi cue'cue yë'opi, seja'cohua'i a'ë: “Me neo'ni, yure Cristo dasi'li ca nēose'e”, mai aipë maña juju satoje yeja de'hua maca acoje pa'io'ipi nēio carajaico iye yeja. 5 Jare secohua'ipi cato tsoe hueñna Maija'quëpi cuañequëna, ma'tëmo ëjacona, cui'ne yejajë oco da'case'e pa'isicopi oco da'caja'a yeja ëjapi. Jare asacohua'ita'a jare asayere coejë jaje cayë. 6 Cui'ne tsoe hueñna yejajë oco'ipi co'jeni si'aye iote pa'iyere neyose'eje asacohua'i a'ë. 7 Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo cui'ne yeja yure pa'iyere cato toana ëo ja'ñepi pa'iji, Maija'quë cuañë do'ipi de'huase'epi. Ja toapi paḡi ñape yo'ose'e ña tēji mu'serepa co'acohua'ire ëo huesoquë nejoja'quë api.

8 Maija'quë do'ijë yë'ë oicohua'i iyeje huañeyema'pë pa'ijë'ë, mai Èjaëre cato te'e mu'sepi mil ometëcaje pa'ye pa'iji, cui'ne mil ometëcapi te'e mu'seje pa'ye pa'iji. 9 Mai Èjaë yecohua'i cayeye pa'ye ḡi ca nēose'ere yo'o tḡ'ama'ë tsoe nēima'ë pa'iji. Coa ai jerepa ḡi cato mēsaruni cuasaquë dahuëre yo'oji, paḡi jūni huesëyere ësequë. Jaje pa'ina, ḡi cato yëji, si'aohua'i Maija'quëna pōnëni co'iyere tḡ'iro pa'icohua'ipi.

10 Jaje pa'iquëta'are ti cuasama'topi tḡ'aja'coa, Èjaë mu'se cato, co'amaña ñaë daiyeje pa'ye. Ja macarepa ma'tëmo cato peo hueñharepa nejosico pasio ai huajëya'yerepa tutu pḡisiyepi. Ja macarepa ma'tëmo pa'ḡi co'amaña peo hueñharepa ëose'e pasipi, cui'ne iye yeja pa'ḡi co'amañaje peo hueñharepa ëose'e pasipi.

11 Jaje si'aye nejo ja'ñese'e pa'iji asacohua'li sēte, ai jerepa ina isisicohua'ipi ise'ere cuasajë necaijë pa'iyere pa'iji. 12 Jaje pa'ina, Diosu yo'oja'a mu'se esa tḡ'ajaquë cajë tutu yo'ojë'ë, Maija'quë yo'oja'a mu'serepa tḡ'añere utejë. Ja mu'se cato si'aye ma'tëmo pa'iyere cui'ne yeja pa'iyere nejo huesose'e pasipi, toa uyepi peo hueñharepa ucosi huesoquëna. 13 Jaje pa'iquëta'are mai cato huajë ma'tëmore cui'ne huajë yejare utejë pa'iyë. Diosu ca nēose'ere de'oyese'e cui'ne nuñere pase'e pa'ija'tore.

14 Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña iye co'amañare utejë pa'ijë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Maija'quëpi tḡitani si'si tēñna peocohua'ire cui'ne co'aye yo'ose'e peocohua'ire de'oye ñaja'quëre. 15 De'hua cuasajë'ë, mai Èjaë cato maire oi do'ire esa daiye paji, maipi huasosicohua'li pa'ijajë caquë. Jaje cui'ne toyapi, Maija'quë do'iquë mai oiquë Pabloje,

Diusu ite ta'ñe asaye isise'eje pa'ye. ¹⁶I mäsarute toya saoye ñape iye ayere mäsarute capi. Jare caquë toyase'e ayeta'a yeque cato asa ti'añe jëayeque pa'iji. Pa'ina, jare huesëohua'ipi Maija'quë pa'iji cuasaye carasicohua'ipi tiñe ponañë. Ja ponañeje pa'ye Maija'quë coca toyase'eje tiñe ponacohua'i sëte, iohua'i nejo cuaño ja'ñere jaje yo'oyë.

¹⁷Ja do'ire Maija'quë do'ijë, yë'ë oicohua'i mäsaru cato iye pa'i ja'ñere cuasacohua'ipi de'hua ñajë pa'ijë'ë, mäsaru nuñerepa pa'iyere, co'acohua'ipi mäsarute iohua'i cosoyepi ne taøjë. ¹⁸Jaje pa'ina, mäsaru cato ai jerepa mai Ejaë huasoquë Jesucristoni de'oyerepa i pa'iyere asa ti'ajë'ë, i oiyeje pa'ye oiyena ai de'oja'cohua'i. Jaëpi de'oquërepa yure cui'ne je'nëna ti carajaima'quërepa. Jaje pa'ijaquë.

1 SAN JUAN

Pa'i Cocarepa

¹ Toyayë, mësarute du'ru pa'i huëose'ere pare. Jare yëquëpi asajë cui'ne yëquë ñaco care papi ñahuë. Jaje pa'ina, ñajë yëquë jëñapi itire papihuë, pa'i coca ayere. Ja cato cayë. ² Iye pa'i cocapi yëquëna eta iñopi, pëca ja'quë ja're con pa'ise'epi. Jare yëquëpi ite quëacaicohua'ipi ñani mësarute quëahuë, ja ti pani huesëyere. ³ Yëquë ñase'ere cui'ne yëquë asase'ere mësarute quëahuë, mësarupi yëquë ja're tsioni pa'ijajë cajë, yëquë Maija'quëna cui'ne i mamaquë Jesucristona tsioni pa'ieje pa'ye. ⁴ Jaje toyayë, mësarute sihuayepi timëse'erepa pa'ijaquë cajë.

Ësëje Pa'i Api, Maija'quë

⁵ Iye coca cato Jesucristo yëquëre ye'yase'e a'ë. Jare mësarute quëahuë. Maija'quë cato ësë miañeje pa'ye miaquë api, ite ti peoji, nea te'te macaje. ⁶ Jaje pa'ina, maipi i ja're tsioni pa'iyë cacohua'ita'a ja yë'ta'a nea hue'ñare pa'ini coa cosoyë, cayepi cui'ne yo'oyepi. ⁷ Jaje pa'iquëta'are maipi Diosu pa'ieje mia hue'ñare pa'icohua'i pani yecohua'ire tsiosicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ito Jesucristo Diosu mamaquë tsiepi si'aye co'ayere tsoa tocaiji, maire.

⁸ Tayo yo'oye peoyë cacohua'i pani maija'a co'ye cosoyë, nuñerepa pa'iyepi maini peo do'ire jaje cacohua'ipi. ⁹ Jaje pa'iquëta'are tayo yo'oyere cajë oijë Maija'quëna quëato, Maija'quë de'hue necai nuñerepa yo'oja'quë api. Jaje yo'oquë ipi mai co'aye yo'ose'ere sai de'huacai cui'ne si'aye tayo yo'ose'ere tsoa tocaija'quë api. ¹⁰ Maipi tayo yo'oma'cohua'i a'ë cacohua'i pani Maija'quëpi coa cosoquëje pa'iyere neñë. I nuñerepa cocare itire pa'ë cajë cama'pë sehuoma'cohua'ipi.

2

Cristo Maire Cacaquë Api

¹ Maija'quë do'ijë iyere toyayë, mësarupi co'aye yo'oma'pë pa'ijajë caquë. Jaje pa'iquëta'are co'aye tayosicohua'i panije payë, mai do'ire pëca ja'quë ja're ca de'huacaiquëre, Jesucristore nuñe pa'iquëre. ² Jesucristo cato mai tayo yo'oyepi cui'ne si'aohua'i iye yeja pa'icohua'i yo'oyepi sai de'huacaise'e pa'ijaquë caquë jucacaji'i. ³ Jaje pa'ina, Maija'quë cuañese'ere sehuocaicohua'i pani de'hue ite asa ti'acohua'ipi pa'iyë asayë. ⁴ Jaje pa'ina, yë'ëpi ite asa ti'ahuë caquëpi i cuañese'ere sehuoma'quë pani coa cosoquë api, ini nuñerepa cocapi peo do'ire. ⁵ Jaje pa'iquëta'are i cocare asaquë i cuañeñeje yo'oquë pani ite nuñerepa oiquëre papi. Jaje pa'ijë i ja're tsiosicohua'ipi pa'iyë asayë. ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëna tsioni pa'iyë caquë pani, Jesucristo pa'ise'eje pa'ye pa'ie pa'iji.

Huajë Cuañeñe

⁷ Yë'ë oicohua'i, mësaru tsoe du'ru huëo maca asajë pa'isi cocare toyayë, tsoe hue'ña cuañese'ere, huajë cuañeñere toyama'ë pa'iyë. Iye cocare mësarupi asahuë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are, huajë cuañeñere toyayë. Jaje pa'ina, Jesuni ñajë, cui'ne mësaruni ñajë nuñerepa cocare ñañe pa'iji. Jaje pa'ina, yure cato ñami pa'ise'epi tëto saina, nuñere papi miacaji.

⁹ Jaje pa'ina, mia hue'ñare pa'iyë caquëta'a Maija'quë do'iquëre coequë cato ja yë'ta'a nea hue'ñare pa'iji. ¹⁰ Maija'quë do'iquëre oiquë cato mia hue'ñare pa'iji. Jaje pa'ire co'ayepi ite ne taone peoji. ¹¹ Maija'quë do'iquëre coequë cato, nea hue'ñare pa'iji, i sai hue'ñaje huesëquëpi, neañepi ñaco cãna tëhuo huesosiquëpi ñama'ë pa'iji.

¹² Tsì maña toyayë, mësarute, mësaru tayo yo'ose'ere Jesucristo do'ipi, sai de'huacaisi do'ire. ¹³ Ja'quëohua'i toyayë, mësarute de'hue asa tì'arena, ja'a huëo maca pa'isiquëre. Toyayë, posëohua'i mësarute, huatireje ñese quëcosi do'ire. Toyahuë, mësarute tsì maña de'hue ja'quëre pare asa tì'asi do'ire. ¹⁴ Toyayë, mësarute ja'quëohua'i, ja'a pa'i huëo maca pa'isiquëni de'hue asa tì'asi do'ire. Toyahuë, mësarute posëohua'i de'hue tutu quë'iohua'i pa'ijë Maija'quë cocapi mësaruni pa'ina, huatire quëcorena.

¹⁵ Jaje pa'ina, oima'pë pa'ijë'ë, iye yejare, cui'ne iote pa'i co'amañare. Jaje pa'ina, iye yejare oito Diusu oiyepi ìte peoji. ¹⁶ Si'aye iye yeja ayere paipi tì'añe cato Maija'quë ise'e peoji, co'ayere capë yëye, ñaco capi ña ëaye, cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasaye, si'aye iye cato yeja aye a'ë. ¹⁷ Jaje pa'ina, iye yeja cato si'a io co'aye yëye conì carajaija'copi pa'ico. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë yëyere yo'ocohua'i cato ti pani huesëja'cohua'i a'ë.

Nuñerepa Coca, Cui'ne Cosoye

¹⁸ Huau dohuë, tì'api, tëji mu'señarepa, mësaru ja'në Cristo sañope yo'oquë daija'quë api cajëna, asase'epi. Jaje pa'iyë yure jai paì Cristore sañope yo'ocohua'i etahuë. Jaje pa'ina, tëji mu'seña'ë asayë. ¹⁹ Mai ja're pa'isicohua'ipi etahuë, mai acohua'irepa peo do'ire. Jaohua'i yëquë acohua'irepa pani mai ja're patira'huë. Jaohua'i cato etahuë, si'aohua'i mai acohua'ise'e pa'iyë pañere ìñojë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësarute Cristopi isipi, de'o joyore. Jaje pa'ina, nuñerepa ayere mësaru asacohua'i pa'iyë. ²¹ Jaje pa'ina, mësarute toyama'ë paë'ë, nuñerepa cocare coa caye a'ë cuasacohua'ire toyayeje pa'ye. Mësarupi nuñerepa cocare asa tì'acohua'ire sëte. Jaje pa'ina, mësarupi asayë, nuñerepa cocapi cosoye aye pa'iyë peoji.

²² ¿Jequë a'ni, cosoquë? Cosoquë cato Jesure Cristorepa peoquëni coa caye a'ë caquë api. Jaëpi Cristore sañope yo'oquë, mamaquëre cui'ne pëca ja'quëre coa caye a'ë caquë api, cosoquë cato. ²³ Jaje pa'ina, mamaquëre ìrepa peoquëni coa cayë caquë cato Maija'quëre peoquëpi pa'iji. Jaje pa'iquëta'are mamaquëre ìre papi caquë cato Maija'quëre paquëpi pa'iji.

²⁴ Jaje pa'ina, mësaru ja'a huëo maca asase'epi mësaruni pa'ito mësarupi mamaquëna cui'ne pëca ja'quëna tsiosicohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁵ Jaje pa'ina, ti pa'iyere payë, Jesucristo maire ca nëose'ere. ²⁶ Cosocohua'i ayere quëaquë toyahuë, mësarute. ²⁷ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato payë, Maija'quë joyore, Jesucristo isisiconi. Jaje pa'ina, yecohua'i ye'yayere asañu'u cajë yo'oma'pë pa'iyë. Maija'quë joyopi mësarute ye'yaquë pa'iji. Ì ye'yaye cato carajai ma'ñe a'ë, nuñere pa'ë, coso ma'ñe a'ë, ìti ye'yayeje pa'ye yo'ojë Jesucristo ja're pa'ijë'ë.

²⁸ Yure jaje pa'ito huau dohuë, Cristona tsiosicohua'ipi pa'ijë'ë, ì ñai maca quëcojë ca'raye peoyerepa ì dai maca ñaja'cohua'i. ²⁹ Jaje pa'ina, mësarupi Jesucristore nuñe pa'ire papi asacohua'ire sëte, si'aohua'ire nuñe yo'ocohua'ire Maija'quë mamajë a'ë, asayë.

3

Maija'quë Mamajë

¹ Ñajë'ë, Maija'quë maire ai oi yë'ë mamajë a'ë cayere. Care paji, mai ì mamajë a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja paì mai pa'iyë asa tì'añe pañë, Maija'quë pa'iyë asa tì'ama'cohua'i sëte. ² Jaje pa'ina, mai cato Maija'quë mamajë a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijë ja'yë'ta'a huesëyë, mai tiñe pa'iohua'i pa'i ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are asayë, Jesucristo ñaisi maca ìte ñajë maije ìje pa'iohua'i pa'i ja'ñere. ³ Jaje pa'ina, si'aohua'ì ìna uteye pacohua'ì cato ìohua'ìja'a co'ye tsoa toñë, Jesucristoje pa'iohua'irepa, ne'cua peocohua'irepa pañu'u cajë.

⁴ Jaje pa'iquëta'are cuañese'ere tayo yo'oquë pani co'aye yo'oji. Jaje pa'ina, tayoye cato cuañese'ere ne jëyoye a'ë. ⁵ Tsoe mësarupi asayë, Jesucristo ti co'aye yo'oma'quëpi

iye yejana daise'e, mai tayo yo'ose'ere nejocasi'i caquë. ⁶ Jaje pa'ina, i ja're tsioni pa'iquë cato tayo yo'oma'quë api. Jaje pa'iquëta'are tayo yo'oquë cato iteje ñama'quë api, cui'ne i pa'ieje asa ti'ama'quë api. ⁷ Huau dohuë, yecohua'ina coso cuañoma'pë pa'ijë'ë, nuñere pare yo'oquë cato nuñe pa'iquë api, Jesucristo nuñerepa pa'ieje pa'ye. ⁸ Jaje pa'iquëta'are tayose'ere yo'oquë pa'iquë cato huati tsequë api. Huati cato ja'a huëo maca aquëpi tayose'ere yo'oquë pa'iquë api. Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë huati nese'ere nejosi'i caquë daji'i.

⁹ Maija'quë mamaquë de'osiquë cato tayo yo'oyere yo'oma'quë api, Maija'quë ayepi ini pa'i do'ire. Tsoe Maija'quë mamaquë sête tayo yo'oma'quë api. ¹⁰ Jaje pa'ina, pai yo'oyena ñani asaye pa'iji, Maija'quë mamajëre, cui'ne huati mamajëre, nuñere pare yo'oma'cohua'ipi, cui'ne yecohua'ire oima'cohua'i cato Diusu tsecohua'i peoyë.

Sa'ñe Oijë Pa'ie

¹¹ Pai ñape yecohua'ire oiye pa'iji ca cocare mësaru du'ru macarepa asasicohua'i a'ë. ¹² Cañje pa'iohua'i pa'ima'pë pañu'u, huati aquëpi yo'jeire huani jeose'eje pa'iohua'i. Me yo'oquë yo'jeire huani jeose'e ñani, Cañ yo'oyepi co'aye paji'i. Pa'ina, yo'jei yo'oyepi de'oye paji'i. Ja do'ire huani jeopi.

¹³ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, iye yeja acohua'ipi mësarute coecohua'i pa'ito ¿me yo'ojë jaje yo'oye'ni? cajë ai cuasama'pë pa'ijë'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, maipi asajë pa'iyë, ja'në ju'ñere pa'isicohua'ipi ti pa'iyena tëto saisicohua'ipi pa'ie, Maija'quë do'ijëre ai oi do'ipi. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijëre oima'quë cato ja yë'ta'a ju'i hue'ñare pa'iji. ¹⁵ Maija'quë do'iquëre coequë cato paire huani jeoquëje pa'i api. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayë, paire huani jeoñe yëquë cato ti pani huesëye peoquë pa'iyere. ¹⁶ Paire oiye asa ti'añë, Jesucristo maire oi do'ire ai yo'ose'ere asajë. Jaje cui'ne maije Maija'quë do'ijëni oijë ai yo'ocaiye pa'iji, mai pa'iyepi. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are iye yeja co'amaña paquëpi, Maija'quë do'iquëpi carajani ai yo'oquëna, coçaima'ë coa ñato co'aji. ¿Jaje pa'ire me Maija'quë oiye i joyore pa'iquë'ni? ¹⁸ Huau dohuë maña, jaje pa'ina, coa yë'ose'epi oiyë cama'pë pañu'u. Coa ai jerepa nese'ere papi iñoñu'u, mai nuñerepa oiye.

I Ña Hue'ñare Pana Quëcojë Pa'ie

¹⁹ Iyere asajë, nuñerepa acohua'i a'ë cuasajë cui'ne i ña hue'ñare pana mai joñoaje i tserë pa'ë asajë co'a ju'ñe peoyerepa pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁰ Jaje pa'ina, mai joyopi co'acohua'i a'ë sañope caye pa'ito, Maija'quë mai joyo asaye jerepa pa'i sête jerepa si'aye asaji, mai pa'ie. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, mai joyopi sañope maire caye peoto co'a ju'ñe peoyerepa Maija'quëna quëcojë pa'iyë. ²² Jaje pa'ijë i yëyere yo'ocohua'ipi, cui'ne i cuañese'ere de'oye sehuocaicohua'ipi mai yëyere ite seto ipi isija'quë api. ²³ Iye a'ë, i cuañeñe. Jesucristo cato Maija'quë mamaquë api asani ite tuiye pa'iji. Cui'ne pai ñape yecohua'ire oijë pa'ie pa'iji, Jesús cuañese'eje pa'ye. ²⁴ Jaje pa'ina, i cuañese'e sehuocaicohua'i cato Maija'quë ja're çoni pa'iyë, Maija'quëpi iohua'ini pa'ina. Maija'quë joyore maina isisi do'ire asayë, Maija'quëpi mai ja're pa'ie.

4

Maija'quë Joyo Cui'ne Cristore Sañope Yo'o Joyo

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë. Iye yeja jai pai Maija'quëre cacaicohua'i a'ë cajë, coa cosocohua'i pa'iyë. Ja do'ire si'aohua'ire care payë cuasajë asama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa iohua'i case'ere neñajë'ë, Maija'quë joyo ayere pa'ni, iye panita'a co'a joyopi cama'quë cajë. ² Iyena mësaru Maija'quë joyore papi caquëna, cayë asaye pa'iji, iohua'ini Jesucristoni pai çapë quë'irepa daji'i, cajëna. ³ Jesucristore jaje cama'quë cato Maija'quë joyore peoquë api. Cristore sañope yo'o joyore hue'equë api. Ja joyopi daija'quë api asahuë, mësaru. Ja joyopi yure tsoe iye yeja paire pa'iji.

⁴ Huau dohuë, mësarū cato Maija'quë tsecohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mësarupi iti cosocohua'ini ñese quëcohuë, iye yeja païre pa'iquëre seña maca tutu quë'ipi mësarū ja're pa'i do'ipi. ⁵ Jaohua'i ja cosocohua'i cato iye yeja acohua'i a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja cocare cayë. Cajëna, iye yeja païpi ñohua'ire asacaiyë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are mai cato Maija'quë tsecohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'iyë asacohua'ipi mai cayere asayë. Maija'quë tsequë peoquë cato mai caye asaye paï. Jaje yo'oyena, ñañë, Maija'quë joyo hue'equëre.

Diusu Païre Oiquë Api

⁷ Maija'quë do'ijë, paï ñape yecohua'ire oijë pañu'u. Païre oiye cato Maija'quë tse a'ë. Jaje pa'ina, yecohua'ire oicohua'i cato Maija'quë mamajë a'ë, cui'ne Maija'quë pa'iyë asacohua'i a'ë. ⁸ Maija'quë cato païre oiquë api. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ire oima'quë cato Maija'quë pa'iyere asama'quë api. ⁹ Jaje pa'ina, iye yejana i mamaquëre te'ire, jaë do'ipi pa'iyë ti'ajajë caquë jëjo dao maca maire Maija'quë oiye iñopi. ¹⁰ Jaje pa'ina, i maire oi yo'ose'e cato iye a'ë, mamaquëre mai co'aye yo'ose'e sai tocaija'quëre jëjo daose'e a'ë, cui'ne Maija'quëre ti oima'cohua'ini maire ñipi oise'e a'ë.

¹¹ Maija'quë do'ijë, Maija'quëpi ja jerepa maire oisiquëre sëte maije paï ñape yecohua'ire cui'ne oiye pa'iji. ¹² Te'ijë Maija'quëre ñaco care papi ñasiquëje peoji. Jaje pa'iquëta'are maipi de'huerepa yecohua'ire oini asayë, Maija'quëpi mai ja're pa'iji cajë. Jaje pa'ina, maija'a i oiyepi eta iñoji, ije pa'i yo'ojë. ¹³ Jaje pa'ina, i joyore maina isisi do'ire asayë, i ja're pa'ijëna, ñipi mai ja're pa'iji cajë. ¹⁴ Jaje pa'ina, yëquë i mamaquëre ñasicohua'ipi, pëca ja'quëpi mamaquëre jëjo daopi, iye yeja païre huasoquëre cajë quëayë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Jesure Maija'quë mamaquëre pare asaquë cato Maija'quë ja're pa'iji. Pa'ina, Maija'quëpi i ja're conï pa'iji.

¹⁶ Jaje pa'ina, i pa'iyere maipi asa ti'ajë i maire oiye oire paye a'ë asajë i oiye sehuohuë. Diusu cato oiquë api. Jaje pa'ina, païre oiquë cato Diusu ja're pa'iji. Pa'ina, Diusupi i ja're pa'iji. ¹⁷ Jaje pa'ina, ta'ñë païre oiye pasicohua'i pani, paï ñape yo'ose'e ña mu'serepa mai co'a ju'ima'pë quëaja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mai cato Jesucristojë pa'iohua'i a'ë, iye yeja pa'i maca. ¹⁸ Païre oiye cato ca'raye peoye a'ë. Jaje pa'ina, païre nuñerepa oiyepi ca'rayere pi'ra eto saoji. Ca'raye pa'ito nuñerepa oiye ti'ama'quë api.

¹⁹ Maija'quëpi maire du'ru macarepa oji'i. Jaje pa'i do'ire maije ite oiye. ²⁰ Jaje pa'ina, païpi “yë'ë oiye, Maija'quëre” caquëpi Maija'quë do'iquëre oima'quë pani coa cosoquë api. Jaje pa'ina, Maija'quë do'iquëre tiña ñaquëni oiye pani ¿me Maija'quëre ña cuañoma'quëre oiye pa'iquë'ni? ²¹ Jaje pa'ina, maipi payë, i cuañese'e ñeje cayere: “Maija'quëre oiquë cato Maija'quë do'iquëreje oiye pa'iji.”

5

Pa'ire Paï Cuasayepi Iye Yeja Ayere Ñese Quëcoye.

¹ Si'aohua'i Jesure, Cristore papi asacohua'i cato, Maija'quë mamajëre pa'ë. Jaje pa'ina, pëca ja'quëre oicohua'ipi mamaquëreje oiye. ² Jaje pa'ina, Maija'quëre oijë, i cuañese'ere de'oye sehuocaijë pa'ito, asayë, Maija'quë mamajëreje cui'ne oicohua'i a'ë cajë. ³ Maija'quëre oiye cato i cuañese'ere sehuocaiye a'ë, i cuañëñere sehuocaiye cato ai yo'o ma'ñe a'ë. ⁴ Maija'quë mamaquëpi pa'ito iye yeja aye ñese quëcoye pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'ire paï cuasayepi si'aye iye yeja aye ñese quëcoye necaji. ⁵ Jaje pa'ina, Jesu api, Maija'quë mamaquë asaquë pa'iquëpi iye yeja aye ñese quëcoquë pa'iji.

Maija'quë Mamaquë Ayere Quëaye

⁶ Iquë Jesús cato i do cuañose'epi, cui'ne i ju'i tsie nejose'epi iñone paï. Cristo api, maire huasoquë. Coa oco doyes'e pa'iyë paï, oco dose'e cui'ne i tsie conï paï. Maija'quë joyo cato si'aye iyere ñani quëapi, cui'ne nuñerepa ca joyo api. ⁷ Jaje pa'ina, ma'tëmre toasocohua'i, iye yo'ose'ere ñasicohua'i pa'iyë, Maija'quë, Cocarepa, cui'ne

Maija'quë joyo. Iye toasocohua'i cato te'ipi pa'iyë. ⁸ Maija'quë joyopi Jesucristore Maija'quë mamaquë api quëapi, maire. Cui'ne asayë, oco dose'e cui'ne ì tsie nejose'ere. Jare cuasajë'ë, toasoñe iye yejana iye te'e cuasaye pa'iji, Jesucristo Maija'quë mamaquërepa pa'iyë. ⁹ Paipi quëaquëna, care paji cuasajë asacaicohua'i a'ë, asacaicohua'i sëte. Maija'quë quëaye jerepa do'i quë'ye sëte asacaiye pa'iji, Maija'quë ì mamaquë ayere quëaye. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquëre ìre papi caquë asaquë cato ì mamaquë ayere, Maija'quë joyo quëayere ì joyore paji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë case'ere ìre papi cuasama'quë cato Maija'quëni cosoure neji, ì mamaquë ayere asacaima' do'ire. ¹¹ Maire quëase'e cato iye a'ë: Maija'quë maire ti pa'iyere ìsipi. Jaje pa'ina, ì mamaquëni iye ti pa'iyë pa'iji. ¹² Jaje pa'ina, ì mamaquëre paquëpi ti pa'iyë paji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë mamaquëre peoquë cato ti pa'iyë peoquë api.

Yëhuo Tëjiquë Caye

¹³ Maija'quë mamaquëre ìre papi cajë asani sehuosicohua'ina toyayë, iye, mësarupi ti pa'iyere payë cajë asajajë caquë.

¹⁴ Maipi Maija'quë yëyeje pa'ye seto ìpi asacaiji asayë, mai. Jaje pa'ina, co'a ju'iñe pañë Maija'quëpi necaija'quë api cuasajë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi mai señe asacaiji. Asaye sëte mai ìte sese'e tsoe ti'ani payë asajë pa'iyë.

¹⁶ Pa'iji, tayo yo'ose'epi jùnì huesëyena sayeje, cui'ne tayo yo'ose'epi ju'iñena sa ma'ñeje pa'iji. Jaje pa'ina, yequëpi, jùnì huesëye ne ma'ñere Maija'quë do'iquëpi tayo yo'oquëna, ñani Maija'quëre seacaiye pa'iji. Seacaito Maija'quëpi tayosiquëre pa'iyere ìsija'quë api. Cama'ë pa'iyë, jùnì huesëye neñere tayo yo'ouna, seacaijë'ë caquë. ¹⁷ Si'aye tayo yo'oye co'ayese'e pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yeque cato tayose'epi ju'iñena sa ma'ñe a'ë.

¹⁸ Diusuni pëca ja'quëre pacohua'ipi tayo yo'oma'pë pa'iyë, Maija'quë mamaquëpi ñacaina, huatije pu'pema'ëna.

¹⁹ Jaje pa'ina, maipi asayë, iye yeja pai cato ìohua'i ëjaë huatipi cuañequëna pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are mai cato Maija'quë tsecohua'i a'ë asayë.

²⁰ Asayë, cui'ne Maija'quë mamaquëpi dani maire ta'ñe asaye ìsise'e, nuñerepa Maija'quë pa'iyere asa ti'ajajë caquë. Jaje pa'ina, asayë, mai nuñere pare pa'iyë, ì mamaquë Jesucristoni. Jaë api, nuñerepa Diusu ti pani huesëyere paquë. ²¹ Tsì dohuë, de'hua ñajë pa'ijë'ë, coso diusuohua'ire, yo'ojë sehuoye.

2 SAN JUAN

Nuñerepa Pa'iyé Cui'ne Ti Oiyé

¹ Aipi yé'ë iye toya ja'hua toyayë, Maija'quë sahuasicona, cui'ne iti tsëcapë acohua'ina caquë, yé'ë nuñerepa ai oicohua'ina. Yé'ëse'e oiyé pañë, cui'ne yé'ë oiyéje pa'ye mësarute oiyë, nuñerepa cocare asacohua'ipi. ² Oiyë, mësarute nuñerepa cocapi yëquë joñoare pa'i do'ire, ja nuñerepa cato mai ja're ti pani huesë ja'ñe a'ë. ³ Jaje pa'ina, Maija'quëpi cui'ne Ëjaë Jesucristo Maija'quë mamaquëpi conu nuñerepa yo'ojë mësarute oijë i oiyere, jo'cua de'oye pa'iyere, cui'ne teaye pa'iohua'ire ñani cöcayere isijajë. Isijëna, de'oye pa'ijë'ë.

⁴ Mësarü mamajë acohua'ipi Maija'quë maire cuañese'ere nuñere pare pa'ijëna, t'ani ñani yé'ë ai sihuahuë. ⁵ Yure jaje pa'ito Maija'quë do'ijë señë, mësarute. Pai ñape yecohua'ire sa'ñe oijë pañu'u. Iye yé'ë mësarute toyaye huajë cuañese'e peoji. Tsoe ja'a huëo maca mai asase'e a'ë. ⁶ Paire oijë pa'iyé cato Maija'quë cuañese'eje pa'ye yo'ojë pa'iyé pa'iji. Jaje pa'ina, cuañese'ere tsoe ja'a huëo macana asacohua'i sète paire oiyere pa'ijë'ë.

Coa Cosocohua'i

⁷ Jai pai cosocohua'i iye yeja pa'iyë, Jesucristore nuñerepa paije pa'irepa daji'i cama'cohua'i. Jaje pa'ina, ite jaje cama'cohua'i cato cosocohua'i a'ë, cui'ne Cristore sañope yo'ocohua'i a'ë. ⁸ Si'aye mësarü nesi do'i sai cuañoñere cajë de'hua ñajë'ë, mësarü ai yo'ojë nesi co'amañare nejoñe.

⁹ Cristo ye'yase'ere pa'ima'ë, Cristo ye'yase'ere tëto sani yo'oyë caquë cato, Maija'quëre peoquë api. ¹⁰ Jaje pa'ina, mësarü quë'rona daicohua'ipi iye ye'yase'ere dama'cohua'i pa'ito, “daijë'ë, huë'ena” cama'pë pa'ijë'ë. Cui'ne pëpayeje pajë'ë. ¹¹ Jaje yo'ocohua'ire pëpaquë cato iohua'i co'aye yo'o të'huire pa'iji, do'i quë'ye.

Ca Tëji Cocarepa

¹² Jaiye mësarute caquë toyaye payë. Jaje pa'iquëta'are toya ja'huana tintapi toyaye coeyë. Coa ai jerepa mësarü quë'rona sani mësarüni ñaquë cayere yëyë, mai sihuayepi t'ase'erepa pa'ija'co caquë. ¹³ Maija'quë sahuasico mamajëje më'ëre pëpa saoyë, më a'yo mamajëje pa'iohua'ipi. Jaje pa'ijaquë.

3 SAN JUAN

Gayore Pëpaye

¹ Aipi yë'ë toyayë, iye toya ja'hua yë'ë cajeirepa Gayona caquë, yë'ë nuñerepa oiquëna.

² Më'ëre Maija'quë do'iquëre secacaiyë, ju'ima'quë caquë, si'aye më'ë yë yo'oye de'oyerepa etaja'quë caquë, më joyo de'oye pa'iyeye pa'ye. ³ Yë'ë ai sihuahuë, Maija'quë do'ijëpi dani më'ë ocue pa'i macarepa nuñere pare pa'i yo'oyere quëajëna, asani. ⁴ Peoji, yeque yë'ë sihuaye iyeje pa'ye. Jaje pa'ina, yë'ë mamajëpi nuñere pare pa'ijëna, asani ai sihuayë.

⁵ Maija'quë do'iquë më'ë nuñerepa yo'oyë, Maija'quë do'ijëre yequë hueñapi daico-hua'ire më'ë ñama'cohua'ireje coçai yo'oni. ⁶ Si'aohua'i Maija'quë do'ijë tsi'si sitona më'ë aiohua'ire oi yo'oyere quëajëna, asahuë. Jaje pa'ina, señë, më'ëre. Jaohua'ire saijëna, co'amaña caraye pa ja'ñere cocaijë'ë caquë, Maija'quë sihuaquë ñañere yo'ojë'ë caquë. ⁷ Jaohua'i cato Jesucristore necaiyere cajë sai huëohuë. Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë peocohua'ipi coçañu'u cato coeyë, iohua'i coçaiyere imañe. ⁸ Jaje pa'ina, maipi jaohua'ire ñacaiye pa'iji, nuñerepa cocare quëaja'cohua'ire mai coçai do'ipi.

Diótrfes Co'aye Yo'ose'e Cui'ne Demetrio De'oye Yo'o Iñose'e

⁹ Maija'quë do'ijë, më'ë quë'ro pa'icohua'ina caquë yë'ëpi toyahuë. Jaje pa'iquëta'are Diótrfespi yëquë case'ere asacaiye coepi, ipi iohua'i ëjaë pasi'i caquë yo'o do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ina, yë'ëpi jaron saisiquë pani sañope yo'oyere caja'quë a'ë, yëquë yo'o ma'ñere coa cosoquë co'aye sañope caquëre. Jase'e cama'ë cui'ne Maija'quë do'ijëpi ti'acohua'ireje daijë'ë cama'ë yo'oji. Cui'ne yecohua'ipi iohua'i huë'ena saye yëcohua'ireje sama'pë pa'ijë'ë caquë ësequë yo'oji. Cui'ne tsi'sisi hueñana eto saokuë yo'oji, iohua'i huë'ena saye yëcohua'ire.

¹¹ Maija'quë do'iquë, co'aye yo'o iñoñere tuima'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa de'oye yo'oquë pa'ijë'ë. De'oye yo'oquëpi Maija'quë tsequë pa'iji. Co'aye yo'oquë cato Maija'quëre ñama'quë api.

Demetrio De'oyerepa Yo'ose'e

¹² Si'aohua'i Demetriore de'oquë api cayë. Nuñerepa coca cayeje pa'ye pa'iquë api. Yë'ë i pa'iyë ñaquëje de'oquë api cacaiyë. Jaje cajëna, më'ëpi nuñerepa cayë caquë asayë.

Ca Tëjiyerepa

¹³ Jaiye më'ëre caye pahüë. Jaje pa'iquëta'are coeyë, coa toya ja'huana tintapi toyani jëjo saoye. ¹⁴ Më'ëre pani ñaquë cayere yëyë. Jaje pa'ina, esa ña huajë'ñe nëji.

¹⁵ Ai cuasama'ë de'oye pa'ijë'ë. Iño pa'icohua'i më'ë cajeohua'ipi më'ëre pëpa saoyë. Jaje cui'ne yë'ëje më'ëre señë, pai ñapere yëquë cajeohua'ire yëquë cajeohua'ire jaro pa'icohua'ire pëpacaijë'ë caquë.

SAN JUDAS

Judas Toyase'e Maija'quë Soisicohua'ina

¹ Yè'ë Judaspi, Jacobo yo'jeipi, Jesucristo jo'yaëpi iye toya ja'hua toyayë, Maija'quë soisicohua'ina, ina isisicohua'ina, Jesucristopi ñacaina, pa'icohua'ina. ² Maija'quë jo'cua de'oye pa'iyere, Maija'quë paire oiyere, cui'ne ipi teaye ñani oi cocaiyere ai jerepa isi cuañojë pa'ijajë caquë señë.

Coa Cosoye Ye'yacohua'i (2 Pe 2.1-17)

³ Maija'quë do'ijë, yè'ë cato ai toyaye yèhuë, huaso coca ayere mësaru cui'ne yè'ë mai payere. Jaje pa'iquëta'are yure cato yequere toyaquë ai seña pa'iji, mësarute. Ai cuasajë yo'ojë'ë, mai huaso coca ye'yayere nejoñe. Iye ye'yayere si'aye Maija'quë i paina isise'epi. ⁴ Tsoe coa cosojë ye'yacohua'ipi yahuerpa mai ja're coní cacasicohua'ipi pa'iyë. Jaohua'ire cato tsoe toyase'epi quëaji, nejoja'cohua'ire ca nëosicohua'ipi pa'iyë. Jaohua'i cato Maija'quëre sañope yo'ocohua'ipi i de'o cocare pare tiñe ponani si'si yo'oyere de'oye a'ë cajë ye'yayë, cui'ne mai paquë, mai Ejaë Jesucristo pa'iji cayere coa caye a'ë cacohua'ipi.

⁵ Mësarupi tsoe asacohua'i pa'itoje, mësarute caye yèyë, mësarupi Israel paire Egíptopi etosi jeteyo'je, ite ire pare cuasama'cohua'ire nejose'ere cuasajajë caquë. ⁶ Cui'ne huiñaohua'ireje nea hue'ñare pana cosicohua'ini paji, ti jarote quëna meapi huesicohua'i pani huesëyë. Jaohua'i cato iohua'i ocue pa'i macarepa pa'ima'pë, Maija'quë ja're coní pa'i sito jeoconí etasi do'ire. Pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa ca huesoja'cohua'ipi pa'iyë. ⁷ Huiñaohua'i yo'ose'eje pa'ye Sodoma cui'ne Gomorra cui'ne io yè'quë maca pa'i daripëaje, nomi yo'oyena ne huesëni pai yo'ojë pa'iyë tëto sani co'aye yo'ojë yaya maca pa'i toana ëo huea cuañoa'huë'ë. Ja yo'ose'e cato si'aohua'ire quëaye a'ë, jaje yo'oma'pë pa'ijë'ë caquë.

⁸ Jaje yo'ose'e asajëta'a iye cosojë ye'yacohua'i, coa huëo caise'eje pa'yere pa'ijë si'si neñë, iohua'i capë. Cui'ne si'a ëjaohua'i cui'ne iohua'i cuañese'e coejë mai sehuosicohua'i ëjaohua'ireje ca'rama'pë sañope co'ayere cajë pa'iyë. ⁹ Miguel huiñaë ai jerepa tutu quë'iohua'i aquëpi Satanás ja're capi, Moisés capëre ësequë. Esequëta'a Satanásre sañope cama'ë coa i ñeje capi: Mai Ejaëpi sai de'huaye pa'iji, m'ëre. ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are iye ëmëohua'i cato iohua'i asa ti'ama' co'amañare ai co'aye cayë, cui'ne iohua'i coa noni yo'ojë asa ti'añere, ta'ñe asaye peocohua'i nëtërojaicohua'i asayeje pa'ye asayë. Jaje pa'ina, iohua'i nejo cuaño ja'ñere yo'ojë pa'iyë.

¹¹ ¡Teayerpa jaohua'i maña! Caín co'aye yo'ose'eje pa'iohua'i pa'iyë, cui'ne Balaam curi yë do'ire Maija'quë paire sañope yo'ose'eje pa'iohua'i pa'iyë. Cui'ne Coré Maija'quëpi pai ëjaë ca nëosiquëre coequë sañope yo'oquë ju'aji'i. Jaëje pa'iohua'i pa'iyë, jaohua'i. Jaje pa'i do'ire ai yo'ojë pa'ija'cohua'i a'ë, teayerpa. ¹² Mësaru sa'ñe oi do'ire tsi'sini aijë pa'iyere, jaohua'ipi co'aye si'si a'sioje pa'ye iñoñë, mësaru de'oye tsi'sijë pa'iyena, ca'rama'pë mësaru ja're coní aijë, iohua'ise'e co'ye cuasa do'ire. Cui'ne oco peo sirije pa'iohua'i a'ë, cui'ne tutupi siri tutu saouna, ti oco isima'o. Cui'ne ocue ñëa quëi tëcahuëta'a quëiñe pañeje pa'iohua'i a'ë. Quëima' do'ire ju'isicohua'ijë pa'iohua'i pa'iyë. Cui'ne si'a soquë saihuë duta oase'eje pa'iohua'i a'ë, cayayese'e ju'ise'eje pa'iohua'ipi. ¹³ Jaohua'i cato jai tsiaya tuturepa co'poyeje pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iohua'i si'si yo'oyere ma' oañë, sirije pa'yere. Jaohua'i cato iohua'i saima'a ne huesosi ma'ñoco a'ë. Jaje pa'ina, ti nea hue'ñare pare pani huesëja'cohua'ire ca huesosicohua'i a'ë.

¹⁴ Adánpi huëoni pani dao hue'ña siete aquë paji'i, Enoc. Jaëpi Maija'quëpi quëaquëna, jaohua'i ayere capi, ñeje: “Ñahuë, Èjaëre jai merepa jai paì ja're ì huiñaohua'i ja're daina, ¹⁵ si'a paire tsi'soni ìohua'i yo'ose'ere ña de'huasi'i caquë, cui'ne si'aohua'ire co'acohua'ire nejoñe pa'iji ca huesosi'i caquë, jaohua'ipi co'ayere yo'ojë pa'i do'ire, cui'ne Maija'quëre sañope pëijë ca do'ire caquë.” ¹⁶ Jaohua'i cato ìohua'i payere cuasajë sihuama'pë oi ëa joyo pajë, coa ìohua'i co'aye yëyere yo'ojë pa'iyë. Pa'ijë yecohua'i payere neñu'u cuasajë de'o coca mañapi yecohua'ire cacohua'i a'ë, coa jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë.

Sehuosicohua'ire Yëhuoye

¹⁷ Jaje ìohua'i pa'iquëta'are mësaru Maija'quë do'ijë, cuasajë'ë, mai Èjaë Jesucristo jëjo saocohua'i mësarute case'ere: ¹⁸ “Tëji mu'seña cato pa'ija'cohua'i a'ë, ìohua'i yëyeje pa'ye co'ayere pa'icohua'ipi, Maija'quë ayere cue'cue paipi pa'ija'cohua'ipi.” ¹⁹ Maija'quë joyo peocohua'ipi, coa noni ìohua'i yëyepi pa'icohua'ipi, cui'ne paire huahuejë yo'ocohua'i a'ë, te'e paire cuasama'pë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato, Maija'quë do'ijë, ocue pa'i macarepa Maija'quë pa'iji cuasayepi se mëojë pa'ijë'ë, Maija'quë joyo yo'oyepi Maija'quëre sejë pa'icohua'ipi.

²¹ Maija'quë oiyere pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë Jesucristo daija'a mu'sere utejë pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, oi teaye maire ñani ti pani huesëyere isija'quë api.

²² Jëa coecohua'ire teaye ñani oijë pa'ijë'ë, nui cocare pare tuijajë cajë. ²³ Paire oijë pa'icohua'ipi eto huasojë'ë, toare pa'icohua'ire Maija'quëre t'ajajë cajë. Jaje pa'iquëta'are de'hua ñajë'ë, ìohua'i co'aye pa'iyepi si'si ne tuture pacohua'ire.

²⁴ Yure cato Maija'quëpi mësarute taima'pë pa'ija'cohua'ire ne tutu paji, cui'ne ì de'oquërepa ña hue'ñana si'si te'ña peocohua'ipi ai sihuacohua'ire eto nëco tutu paji.

²⁵ Maija'quë cato te'i api, de'oquërepa ta'ñe pa'ipi maire huasoquë, mai Èjaë Jesucristo yo'o do'ipi. Si'a miañe paquë api, ëjaohua'i mëñe Èjaëre papi, si'aye ì tsese'e a'ë cui'ne ì api, iti cuañequë, tsoe ja'a huëo macaje, yureje, cui'ne je'nëna jajese'e. Jaje pa'ijaquë.

APOCALIPSIS

Jesucristo Iñose'e

¹ Iye cato Diusupi Jesucristona iñose'e a'ë, Jesucristopi i jo'yare quëajaquë caquë, yequë mu'se esa pa'i ja'ñere. Jaje iñouna, Jesucristopi i huiñaëre jëjo daopi, i jo'yaë Juanna quëaja'quëre. ² Jaje pa'ina, Juanpi iti si'aye iye co'amaña cui'ne Maija'quë cocare Jesucristopi itire pa'ë caquëna, ñasiquëpi quëaquë pa'iyë.

³ Sihuaquë pa'ija'quë api, iye toyase'e ñaquëpi, cui'ne sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë iye Maija'quë isisi cocare caquëna, asajë iño toyase'e cayere sehuocohua'ipi, tsoe ti'a tëjiji, iti yo'oja'a mu'seña.

Juan Toyase'e Siete Sehuosi Tsëcana Caquë

⁴⁻⁵ Yë'ë Juanpi toyayë, siete sehuosicohua'i tsëca Asia yeja pa'icohua'ina caquë, mësarute iti pa'iquëpi, tsoe pa'isiquëpi cui'ne daija'quëpi cui'ne i ñu'i saihuë tiñarepa siete joña pa'iyepi cõni, cui'ne Jesucristo i case'ejë ñaquë cacaisiquëpi, ju'isicohua'i aquëpi du'ru huëisiquëpi iye yeja pa'i ëjaohua'ire meñe cuañequëpi cõni mësarute de'oye ñacaiyepi jo'cua de'oye pa'ijë'ë. Cristo cato maire oi tayo yo'o tuture nejocaji'i, i tsiepi. ⁶ Nejonni maire ëjaohua'ire cui'ne Maija'quëre i pëca ja'quëre pare necaicohua'ire nepi. Jaë api, si'aye miañe paquë, cui'ne si'aye i tsese'e a'ë. Jaje pa'ijaquë.

⁷ Sirija'a daija'quë api, jare asajë'ë. Si'a pa'i ñaja'cohua'i a'ë, ite, cui'ne ite a'si yo'osicohua'ijë ñaja'cohua'i a'ë, cui'ne si'a yeja pa'icohua'ijë ite ñajë ai cuasajë oija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ija'coa.

⁸ “Yë'ë aë, du'ru aquë, cui'ne tëjiquë” caji, Ejaë Maija'quë si'a tutu quë'ire papi, iti pa'iquëpi ja'në pa'isiquëpi, cui'ne iti daija'quëpi.

De'o Cristore Ñase'e

⁹ Yë'ë, Juan mësarua a'yë a'ë, Maija'quë do'ire. Jaje pa'ina, Jesure tsioni pa'i do'ire mësarua ja're te'e pa'iyë, Maija'quë cuañe te'te pa'iyere, ai yo'oyere, cui'ne ai yo'ojë quëco tuture. Jaje paquëpi Jesucristo case'ere Maija'quë cocare quëa do'ire tseasiquëpi Patmos hue'e saodohuëre paë'ë. ¹⁰ Pa'ina, mai Ejaëre pare sihua mu'se ti'aëna, Maija'quë joyopi yo'oquëna, joyose'e pa'iquë de'osiquëpi Maija'quëre sei paë'ë. Pa'i asahuë, yë'ë jeteyo'jepi duruhuë juiyeje pa'yerepa tutu caquëna.

¹¹ “Yë'ë a'ë, du'ru aquërepa cui'ne tëjiquërepa. Toyajë'ë, te'e toya pëpë më'ë ñañere. Toyani Asia yejana jëjo saojë'ë, siete sehuosi tsëcana Efesona, Esmirrana, Pérgamona, Tiatirana, Sardisna, Filadelfiana, cui'ne Laodiceana.”

¹² Caquëna, ¿nepi jaje caye'ni? caquë co'ye pönëquë ñahuë, siete pa'ye oropi nesi sotonoana, toa tsë'ise'epi pa'ina. ¹³ Ja siete pa'ye pa'i jopore pare pa'ije pa'ipi, i quëore paja'a tsoa ju'i care ju'i nëcapi. I coti saihuëre paja'a oro tëicapi tëasiquë paji'i. ¹⁴ I naña cato poja'yerepa paji'i. Yëi ñama nañaje pa'ye, panita'a po sirioje pa'yerepa paji'i. Cui'ne i ñaco capi toa ñoaje pa'yerepa paji'i. ¹⁵ Cui'ne i quëo cato de'o quënare de'oyerepa aoni toana ëose'ejë pa'yerepa ye'hue pa'ye paji'i. Cui'ne i yë'o cato jai jupo pisiyeje pa'yerepa tutu pisipi. ¹⁶ I ëja te'te jëtëre siete ma'ñocohua'ire papi. Cui'ne i yë'opopi etapi, hua'ti ñacaje pa'iore papi si'a te'ña jëjësëcore papi. Cui'ne i tsiapi ësë si'a tuturepa miaquëna, ñañeje pa'yerepa miapi.

¹⁷ Jare ñani i quëore pana ju'ise'ejë pa'i taë'ë. Taiquëta'are ipi yë'ëre, i ëja te'te jëtëpi patoquë capi:

“Ca'rama'ë pa'ijë'ë, yë'ë a'ë du'ru aquë cui'ne tëjiquë, ¹⁸ iti pa'iquë, ju'isiquë pa'isiquëpi yure ti pani huesëyë. Yë'ëpi pa'iyë, cui'ne ju'iñe isi tutu payë, cui'ne ju'isicohua'i pa'i te'te hui'yoquë. ¹⁹ Toyajë'ë, më'ë ñase'ere, yure pa'iyere, cui'ne jeteyo'je pa'i ja'ñere.

²⁰ Iye a'ë, siete ma'ñocohua'i yë'ë jëtë pa'isicohua'ire quëaye, cui'ne siete pa'ye oropi nesi sotoanoa toa tsë'ise'ere quëaye. Siete ma'ñocohua'i cato quëayë, siete huiñaohua'ini, siete tsëca sehuosicohua'i ëjaohua'ini. Cui'ne ja siete pa'ye toa tsë'ise'e cato quëaji, siete sehuosi tsëcapëa pa'iyere.

2

Siete Sehuosi Tsëcapëana Toyase'e: Efeso Sehuosicohua'i Tsëcapëre Quëaye

¹ Efeso sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna toyajë'ë: 'Ñeje caji, ëja te'te jëtëre siete ma'ñocore paquëpi, cui'ne siete pa'ye oropi nesi sotoanoa toa tsë'ise'e jopoja'a cu'iquëpi. ² Yë'ëpi më'ë yo'oye si'aye asayë. Më'ë jëa co'amañare tutu yo'oquë neñe ñañë. Cui'ne më'ë yo'o jujama'ë pa'iyë ñañë. Cui'ne co'a pa'icohua'ire quëco tijañe pa'cohua'i pa'ijëna, asayë. Asayë, cui'ne ëjaë jëjo daocohua'i a'ë cajë coa cacohua'ire neñani coa cosocohua'ire tija'se'e. ³ Më'ë cato jë'joye peoyerepa, cui'ne yo'o jujaye peoyerepa yë'ë do'ire ai ai yo'onije yo'oquë a'ë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are më'ëre te'ore sañope cacore payë. Më'ë du'ru huëo maca yë'ëre oise'ëje pa'ye yure oiye pañë. ⁵ Jaje pa'ina, cuasa ñajajë'ë, më'ë ja'në du'ru macarepa yë'ëre oi pa'ise'ere. Ja maca Maija'quëna ponëni cui'naëpi de'oye yo'ojë'ë, du'ru huëo maca yo'ose'ere. Jaje Maija'quëna ponëma'quë pa'ito më'ëre esa sañope yo'oja'quë a'ë. Sani më'ë toa tsë'isico pa'isicore jioja'quë a'ë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are më'ë yeque de'huerepa de'oye yo'oye payë. Ja cato më'ë nicolaítas pa'i si'si yo'oyere coequë pa'iyë a'ë. Yë'ëje jaohua'i yo'oyere coeyë. ⁷ Cajoro hue'equë pani sehuosicohua'i tsëcapëare Maija'quë joyo cayere asajë'ë. Quëcosicohua'irepa etasicohua'ini ajoja'quë a'ë, ti pani huesë soquë yë ayere, Maija'quë tsio pa'iconi.'

Esmirnana Quëaye

⁸ Toyajë'ë, cui'ne Esmirna sehuosicohua'ire quëacai huiñaëna. 'Ñeje caji, du'ru aquë, cui'ne tējiquë, ju'isiquëpi cui'naëpi pani coquëpi. ⁹ Yë'ëpi ñañë, si'aye më'ë yo'oye, më'ë ai yo'oye cui'ne më'ë co'amaña peoye. Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ma'tëmöre jaiye co'amaña paquë a'ë. Yë'ë asayë, më'ëre judío pa'i a'ë cacohua'ipi co'aye caye. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato Maija'quë mamajë peoyë. Coa huati ëjaërepa tsecohua'i a'ë. ¹⁰ Ca'rama'ë pa'ijë'ë, më'ë ai yo'o ja'ñere. Jaje pa'ina, mësarü acohua'ire huatipi yo'oquëna, tseani coja'cohua'i a'ë, si'aohua'i mësarupi neña cuañosicohua'i pa'iyere cajë. Ja maca mësarü coa diez mu'seña ai yo'oja'cohua'i a'ë. Mësarü ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë, si'aye ai yo'oyepi daitoje. Yë'ëpi mësarute iti pa'isi do'ire ti pa'iyere isija'quë a'ë. ¹¹ Cajoro hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere. Quëcosicohua'i etasicohua'ipi cayaye ju'iñe paja'cohua'i a'ë.'

Pérgamona Quëaye

¹² Toyajë'ë, cui'ne Pérgamo sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, si'a te'ña jëjësë hua'tiyo paquëpi. ¹³ Yë'ëpi si'aye asayë, më'ë co'amaña yo'oye. Cui'ne asayë, më'ë Satanás cuañe hue'ñare pa'iyë. Jaje pa'i hue'ñare pa'iquëta'a më'ë yë'ëre ocue pa'i macarepa tuiyë. Yë'ëre ire pare cuasaye jeoñe pañuë, më'ë. Jaro Satanás pa'i hue'ñana Antipasre yë'ëre quëacaiquëre mësarü aquëre huani jeo mu'señaje. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are më'ëre a'ri maña sañope caye payë: Jarote më'ë payë, te'ohua'ise'ere Balaam ye'yaquë pa'ise'ere jeoñe coecohua'ire. Jaëpi Balacre ye'yapi, Israel pa'ire ne taojaquë caquë. Cui'ne pa'i de'huasi diasure isisi hua'i aiñe de'oji, cui'ne nomiohua'ire coa yo'oroiñe de'oji cajë'ë caquë, yëhuoquë pa'aji'i. ¹⁵ Cui'ne jarote më'ë payë, yecohua'ireje nicolaítas ye'yase'e jeoñe coecohua'ire. ¹⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëna ponëjë'ë, më'ë Maija'quëna ponëma'quë pa'ito, yë'ëpi më'ë quë'rona esa sani jaohua'ire uihua'quë a'ë, yë'ë yë'opo eta hua'tiyopi. ¹⁷ Cajoro hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere: Si'aye quëcosicohua'i etasicohua'ini ajoja'quë a'ë, yahuesi manare pare, joyo tutu

isi aorepa. Cui'ne po quëna përe isija'quë a'ë, iti pëna te'e huajë mami pajje ti ñama'coni toyasiconi. Coa iti isisiquëse'e ña'ne pasipi.'

Tiatirana Quëaye

18 Toyajë'ë, cui'ne Tiatira sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, Maija'quë mamaquë, toa ñoare pajje pa'ye ñaco cã hue'equëpi, cui'ne i quëore, broncere de'o quënare de'oyerepa aose'eje pa'ye hue'equëpi. 19 Yë'ëpi si'aye asayë, më'ë yo'oye. Ña'ne, më'ë paire oiye, më'ë Maija'quë pa'iji cuasaye, cui'ne më'ë quëcoye. Cui'ne asayë, më'ë du'ru huëo maca yo'ose'e ai jerepa yure yo'oquë pa'iyë. 20 Jaje pa'iquëta'are më'ëre a'ri maña sa'nope caye payë. Më'ëpi jao Jezabelre Maija'quë ayere cayë cacore coa quëcoquë io co'aye yo'oye ñaquëna, yë'ë jo'yare io ye'yayepi cosoco ye'yaco nomiohua'ire coa yo'orojaiñena cui'ne pai de'huasi diusuohua'ire isise'ere aiñena. 21 Yë'ëpi jaote tsoe maca pa'iyë isihuë, iopi cuasa ñajani Maija'quëna ponëjaco caquë. Jaje pa'iquëta'are iopi coeco ponëne paco. Cui'ne emëohua'ire yo'oyejë jëone paco. 22 Ja do'ire yë'ëpi iote cai saihuëna jëjo oaja'quë a'ë. Cui'ne iote yo'ocohua'ini, ai ai yo'oyepi neja'quë a'ë, io co'aye yo'oyere ña jujani Maija'quëna ponëma'cohua'i pa'ito. 23 Cui'ne io mamajëreje huani jeaja'quë a'ë. Jaje yo'oquëna, si'a sehuosicohua'i tsëcapëa yë'ë api si'aye pai cuasaye cui'ne joyo pa'iyë ñaquë asaja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ëpi mësarute pai ñape yo'ose'eje pa'ye sai de'huaja'quë a'ë. 24 Jaje pa'iquëta'are, mësarute yecohua'ire Tiatira pa'icohua'ire cayë: Mësaruru yo'o ja'ne ai jerepa cuañe'ne pañë, ja co'aye ye'yayere tuima'cohua'ire, cui'ne Satanás tsere ta'ne asayere pa'ë cajë ye'yayere asama'cohua'ire. 25 Jaje pa'iquëta'are mësaruru yure payere de'hua ñajë pajë'ë, yë'ë dai macaja'a. 26 Quëcosicohua'i etasicohua'ini, yë'ë yëyere yo'ojë pa'isicohua'ini, pai yejaña cuañe ëjaohua'ire neja'quë a'ë, 27 yë'ë ja'quë yë'ëre cuañe ëjaëre nese'eje pa'ye. Ja maca quëna tarapëpi caji'ë pai yejaña cuañeja'cohua'i a'ë, ya'o cua'conoa t'ca jo'a saoyejë pa'ye yo'ojë. 28 Cui'ne jao'hua'ire cato ñata tome macarepa miacai ma'ñocore pani isija'quë a'ë. 29 Cajaro hue'ecohua'i pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.'

3

Sardisna Quëaye

1 Toyajë'ë, cui'ne Sardis sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, siete Maija'quë joña paquëpi, cui'ne siete ma'ñocore paquëpi: Yë'ëpi si'aye asayë, më'ë yo'oye, cui'ne më'ë huajëquërepa pa'iyë caquëta'a ju'isiquëpi pa'iyë. 2 Sëtajë'ë. Sëtani tutu yo'oquë ne huëojë'ë. Ja yë'ta'a iti nëa mañare tsoe carajani tëjiyere më'ë yo'oye Maija'quë ña hue'ñana caraëna, ñahuë. 3 Cuasa ñajajë'ë, më'ëre ye'yase'ere jare pa'ijë'ë, cui'ne ponëjë'ë, Maija'quëna. Jaje më'ëpi sëtama'quë pa'ito, yë'ëpi ñaëje pa'i saija'quë a'ë, më'ë quërona më'ë utema'ë pa'i maca. 4 Jaje pa'iquëta'are jaro më'ë pa'i hue'ña Sardis daripëre më'ë payë, te'ohua'i mañare johua'i ju'i caña si'si nema'cohua'ire. Co'aye yo'oyere yo'oma'cohua'ire cayë. Jao'hua'ipi yë'ë ja're cono cu'ija'cohua'i a'ë, poja'i ju'i cañare suñasicohua'ipi do'i quë'iohua'i pa'iyë sëte. 5 Quëcosicohua'i etasicohua'ipi jaje poja'i cañare suña cuañoja'cohua'i a'ë, cui'ne johua'i mamije pa'i toya pëpëna toyase'ere ni'no jëoma'ë pasi'i, coa ai jerepa yë'ë ja'quë ña hue'ñana, cui'ne i huiñaohua'i ña hue'ñana icohua'i yë'ë tsecohua'i a'ë casi'i. 6 Cajonoa hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.'

Filadelfia Quëaye

7 Toyajë'ë, cui'ne Filadelfia daripë sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji ti de'oquëpi, cui'ne nuñerepa pa'iquëpi, pai ëjaë David hui'yocore paquëpi, ipi hui'yosiquë pa'ito yecohua'ijë sio ti'a'ne peoquëpi, cui'ne ipi siosiquë pa'itojë hui'yo

tì'añe peoquëpi. ⁸ Yë'ëpi si'aye më'ë yo'oye ñañë. Yë'ëpi më'ë ña hue'ñana eta sa'ro hui'yo nëohuë, yecohua'ijë ti sio tì'añe peoconi. Më'ë a'ri maña tutu hue'equëje de'hue yë'ë case'ere sehucquë de'oye yo'ohuë. Jaje yo'oquë yë'ëre do'i peoquë api cayë pahüë, më'ë. ⁹ Jaje pa'ina, yë'ëpi Satanásre sehuosicohua'i tsëcapë acohua'ire më'ëna sani do're ja'ruja'cohua'ire jëjo saosi'i, judío pai a'ë cajë yë'ë sehuosicohua'ire sañope yo'ocohua'ipi, coa cosocohua'ire. Jaje yo'oquëna, ñajë asa tì'ajajë, yë'ë më'ëre oi payere. ¹⁰ Yë'ë cuañese'e si'anë më'ë yo'o jujama'ë yo'o tì'ahuë. Jaje yo'o do'ire më'ëre yë'ëpi ñacasi'i, ai yo'oye peojaquë caquë, si'a iye yeja pa'icohua'ire neña maca tì'asi maca. ¹¹ Esa yë'ë daiyë. De'hua ñaquë pajë'ë, më'ë co'amaña yecohua'ipi më'ëre isi ja'ñe ca nëose'ere sioye paja'cohua'ire. ¹² Quëcosicohua'ini yë'ëpi Maija'quë huë'e jëhuopa tupëa nes'i, jaropi ti etaye paja'cohua'ire, cui'ne johua'ina toyasi'i yë'ë Diosu mamire i tsecohua'ire pa'ë ññoñere, cui'ne yë'ë Diosu pa'i daripë mamire toyasi'i, huajë Jerusalén ma'tëmo daico mamire, cui'ne yë'ë huajë mamire toyasi'i, johua'ina. ¹³ Cajonoa hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.'

Laodiceana Quëaye

¹⁴ Toyajë'ë, cui'ne Laodicea daripë sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai hui'ñaëna: 'Ñeje caji, iti nuñerepa pa'iquëpi, iti ñasiquëpi, nuñerepa iye coca caquëpi, Maija'quëre si'aye ne huëocaisiquëpi, jerepa du'ru aquëpi. ¹⁵ Yë'ëpi si'aye ta'ñe asayë, më'ë yo'oye. Asayë, më'ë sësëma'quë cui'ne uma'quë pa'iyë. De'ora'pi, më'ëpi sësëquë panita'a uquë pa'ito. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are më'ë cato sësëquëje cui'ne uquëje peoquë a'ë. Më'ë cato coa quëo ja'iquë a'ë, matu ocoje pa'iohua'ipi coa pa'iyë, de'oye yo'oma'cohua'ipi cui'ne co'aye yo'oma'cohua'ipi. Jaje pa'ina, më'ëre yë'ë yë'opoja'a siso jëosi'i. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are më'ëpi cayë, jaiye co'amaña paquë a'ë, si'aye de'oye saiji, cui'ne ti carayeje peoji. Jaje caquë më'ë pa'iyë ña sëtama'ë pa'iyë. Më'ë cato teaye pa'ipi, co'amaña peoquëpi, ñama'quëpi, cui'ne peoyopi pa'iyë, më'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, yëhuoyë, më'ëre yë'ëna huerojë'ë, toana cua'coni nes'i curiquëre pare. Yureta'a ja maca nuñerepa jaiye co'amaña paquë pa'ija'quë a'ë, cui'ne huerojë'ë, yë'ëna poja'i cañare, më'ë huajëya'ye peoyo pa'iyere pë'pëjaquë. Cui'ne ñaco ca tsa'se ecoje yë'ëna huerojë'ë, japi neni ñaquë pa'ija'quë. ¹⁹ Si'aohua'ire yë'ë oicohua'ire cato, tayojëna, yë'ëpi si'sequë yëhuo nu'ñequë a'ë. Jaje pa'iyë sëte tutu yo'oquë ja'në pa'ise'e jëoni Maija'quëna ponëjë'ë. ²⁰ Ina, yë'ëpi eta sa'rore nëcaquë soiyë. Jaje soiquëna, asasicohua'i aquëpi yë'ë yë'ore asani hui'yo catu i huë'ena cacani i ja're conì aija'quë a'ë. ²¹ Quëcosicohua'i etasicohua'ini, yë'ë cuañequë ñu'ico yë'quë macana ñoja'quë a'ë. Yë'ë quëcosiquëpi ja'quë ñu'ico acona ja'ruse'eje pa'ye, i cuañequë ñu'icona. ²² Cajonoa hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyopi sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.' "

4

Ma'tëmo Pa'icohua'i Maija'quëre Ti De'oquërepa Caye

¹ Ja yo'o tējisi jeteyo'je ñahuë, ma'tëmore eta sa'ro hui'yosicopi pa'ina, yë'ëre du'ru macarepa duruhuë tuturepa juijëna, pisiyeje pa'yere papi casiquëpi capi: "Iñona mëijë'ë. Iñosi'i më'ëre, iye tëto sai jeteyo'je pa'i ja'ñere."

² Jaje ca maca tsoe joyo pa'iquë de'ohuë. Jaje pa'i ñahuë, te'e cuañequë ñu'i saihuë ma'tëmona ñosiconi. Ja ñu'i saihuëre te'i ja'rusiquëpi ñujì'i. ³ Iote ñu'iquë cato miaquërepa paji'i, jaspe hue'yosi quëna pëje pa'irepa poja'icorepa, panita'a cornalina quënaoje pa'irepa. I ñu'i saihuë ëmëje'ere na'ñamequë së'ise'eje pa'i paji'i, i miañepi ña etojaiñerepa miapi, ñal'jo quë'i quënao esmeralda hue'yosi quënaoje pa'yerepa. ⁴ Jao i cuañequë ñu'i saihuë yë'rëhuere yequë veinticuatro cuañëjë ñu'i saire, veinticuatro aiohua'i ja'rusicohua'ipi ñuë'ë, poja'i caña suñasicohua'ipi, cui'ne curi manoare puasicohua'i paë'ë. ⁵ Joporepa ñu'i saihuëpi mujuë ye'hueyeje cui'ne ai pisiye cui'ne mujuë cayeye

etapi, cui'ne ñu'lico tĩñare pare siete toa tsëopëa paji'i, toa tsëni nëcase'epi. Ja cato Maija'quë siete joñoapi ña cuañopi. ⁶ Ñu'lico tĩñare pare paji'i. Jairaje pa'ioipi ña etojai yeja paji'i. Cuañequë ñu'i saihuë nëico yë'quë macare cuatro pa'iohua'i paë'ë, ñaco ca timësicohua'ipi jeteyo'je cui'ne tĩña ña hue'ñaje. ⁷ Du'ru macarepa aquë cato jai yaije pa'i paji'i. Cayaye aquëpi duruhuequë ëmëje pa'i paji'i. Toasoñe aquëpi pai tsiaje pa'ioire hue'equë paji'i. Cui'ne cajese'e aquëpi jai huihue huëni saiyeje pa'i paji'i. ⁸ Jaohua'i cato pai ñape seis jaë capëa hue'ecohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi ñaco case'epi timësicohua'i paë'ë, hue'se cui'ne sa'nahuëje. Jaje pa'iohua'ipi, ñami cui'ne mu'se caye jeoma'pë ñeje cahuë:

De'oquërepa, de'oquërepa, de'oquërepa,

Ëjaë Diusu si'a tuturepa paquë,

tsoe pa'isiquë, yure pa'iquërepa, cui'ne cui'naëpi daija'quëpi pa'iquë.

⁹ Ñaco ca timësicohua'ipi ñu'i saihuë ñu'iquëre pare pëpajë, de'oquëre pa'ni Ëjaërepa ti pani huesëquërepa caye ñape, ¹⁰ veinticuatro aiohua'ipi do're ja'rujë i ña hue'ñana yo'ohuë, ini de'oquëre pa'ni cajë, cui'ne i ñu'lico tĩñare pana iohua'i manoare ti pa'iquëre pana isijë jea oejë cahuë ñeje:

¹¹ Më'ë a'ë, yëquë Ëjaë cui'ne yëquë ja'quë.

Më'ëre de'oquëre pa'ë, Ëjaëre pa'ë, si'a tutu quë'ire pa'ë caye pa'iji, si'aohua'i.

Më'ëpi yëni si'aye de'huasi do'ire.

5

Yëi Ñama Cui'ne Toya Pëpë

¹ Ja maca ñahuë, ñu'i saihuë ñu'iquëpi i ëja te'tere toya pëpë tunasiconi tse'equë ñu'ina, sa'nahuë cui'ne hue'se toyasiconi. Jaje pa'ioni siete pa'ye ëjaërepa tse a'ë quëayere je'na sëose'ere siosico paji'i. ² Pa'ina, cui'ne ñahuë, te'e huiñaëre tutu quë'ipi tutu ñeje caquëna: "¿Nepi toya pëpë siosicore ini hui'yo tija'cohua'i a'ni?"

³ Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo yeja cui'ne yeja huë'ehuë paije ti peohuë, te'ije toya pëpë hui'yo tija'ni ñaquëje. ⁴ Ja maca yë'ëpi ai oë'ë, toya pëpë hui'yoni ña tijaquëje peo do'ire ña jujani. ⁵ Jaje oina, aiohua'i aquëpi capi, yë'ëre:

"Oima'ë pa'ijë'ë, ai jerepa tsoe Judá pai aquëpi pai ëjaë David tsëcapë aquëpi jai yai hue'yosiquëpi, jaëpi quëcopi, si'aye. Jaëpi toya pëpë cui'ne iote siete pa'ye hue'esere ne tete saoja'quë api."

⁶ Ja maca ñu'lico tĩña macarepa cuatro pa'iohua'i pa'icohua'ipi jopore pare, cui'ne aiohua'i jopore pare yëi ñama nëina, ñahuë. Coa nëji'i. I cato huani jeose'eye pa'ipi. Jaje pa'ipi siete eyohuëa cui'ne siete ñaco ca hue'equë paji'i. Ja siete ñaco ca cato Maija'quë joñoa si'a yejaña jëjo saose'e pa'iyepi ña cuañopi. ⁷ Jaë yëi ñamapi sani toya pëpë iji'i, ñu'i saihuë ñu'iquërepa ëja te'te pa'iconi. ⁸ Toya pëpë i maca cuatro pa'iohua'ipi, cui'ne veinticuatro aiohua'ipi do're ja'ruhuë, yëi ñama tĩñare pana. Pai ñape aiohua'i pahuë, te'e ta'të pëpë cui'ne te'e ucu duruhuë, curi nesiquë. Jana huëo së ma'ñaje pa'ye timëse'ere pahuë. Ja cato Maija'quë acohua'i Maija'quëre seña paji'i. ⁹ Jaohua'ipi huajë jëjëñere jëjëhuë, ñeje:

Më'ëse'e te'i pa'iyë, toya pëpë ini iote sio saose'e pa'iyë ne hui'yo saoja'quë,

Huahuosiquëpi më'ë tsie do'ipi si'a yequë paire,

Ti coca cacohua'ire, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire huerocaë'ë, Maija'quëna isisi'i caquë.

¹⁰ Më'ëpi jaohua'ire ëjaohua'ire nehuë, yëquë ja'quëre necaicohua'ire.

Neina, iye yeja cuañecohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

¹¹ Ja jeteyo'je ñahuë. Ñaquë asahuë, jai pai huiñaohua'i caye pisiyere. Cuañequë ñu'lico yërëhue pa'icohua'i cayere, cui'ne cuatro pa'iohua'i cayere, cui'ne veinticuatro aiohua'i

caye p̄isiyere asahuë. Jai merepa jai pāi paë'ë, tsi'sisicohua'i. ¹² Jaohua'ipi ai tutu ñeje cahuë:

Yëi ñama te'i pa'iji, huahuosiquëpi.

Jaë cato ai de'oquëre papi, ja do'ire si'aye isiye pa'iji, ìte.

Ne t̄i'a tuture, si'aye payete, ta'ñe asayepi neñere, si'a tuture,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuoyere, ì de'oyerepa nese'ere ñani sihuajë cayere, cui'ne ìte oijë de'oji cayere.

¹³ Asahuë, cui'ne si'aye Maija'quë de'huasi co'amañapi ma'tëmopi, yejapi, cui'ne yeja huë'ehuë te'tepi cui'ne jai tsiayapi, ñeje cahuë:

Ñu'i saihuë ñu'iquërepa, cui'ne yëi ñama, si'aye pajajë cajë, de'ocohua'ire pa'ni cuasajë caye,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuojë yo'oye, ì de'oyerepa yo'oyere ñani sihuajë caye, cui'ne si'aohua'i Ëjaërepa de'oye,

Je'nëna jaje pa'ijaquë.

¹⁴ Cajëna, cuatro pa'iohua'ipi sehuojë cahuë:

“Jaje pa'ijaquë.”

Cajëna, veinticuatro aiohua'ipi do're ja'runi ìte Ëjaëre pa'ni cajë pëpajë yo'ohuë.

6

Siete Sëase'e

¹ Ja maca ñahuë, yëi ñama du'ru macarepa siete pa'ye s̄iose'e aconi ne hui'yoquëna. Ja maca asahuë, cuatro pa'iohua'iquëpi mujuë cayeje caquëna, ñeje:

“Dani ñajë'ë.”

² Caquëna, ñaquëna, po caballopi paji'i. Pa'ina, ìte tuiquëpi te'e sa'co saihuë papi. Paquëna, marote ìte isipi. Isina, si'aohua'ire quëcoquërepa etapi, si'aohua'ire quëcoquë pa'ija'quëpi.

³ Yëi ñamapi cayaye acore ìni ne hui'yo maca cayaye aquë pa'iquëpi capi:

“Dani ñajë'ë.”

⁴ Caquëna, yequë caballopi etapi. Jaë cato maja'iquë paji'i. ìte tuiquëpi iye yeja de'oye pa'iyë sioja'a tuture ìsi cuañosiquë paji'i. Jaje pa'ipi pāi de'oye pa'iyere siouna, sa'ñe huani ju'ija'cohua'i a'ë caquë jai hua'tiyore ìsi cuañosiquë paji'i.

⁵ Yëi ñamapi toasõne acore ne hui'yo maca asahuë, toasõne aquë pa'iquëpi ñeje caquëna:

“Dani ñajë'ë.”

Caquëna, ñahuë, nea caballoni. Ñaquëna, ìte tuiquëpi ì jëtëre cuëcucore papi. ⁶ Cui'ne asahuë, pa'icohua'ijopore papi yë'ose'e ñeje caquëna:

“Te'e kilo trigo isiye pa'iji, te'e mu'se nesi do'i. Tres kilo cebada isiye pa'iji, te'e mu'se yo'osi do'i. Jaje pa'iquëta'are hui'yape, cui'ne o'sata'a nejoma'pë pa'ijë'ë.”

⁷ Yëi ñamapi cuatro acore hui'yo maca asahuë, cuatro aquë pa'iquëpi ñeje caquëna:

“Dani ñajë'ë.”

⁸ Caquëna, ñaquë ñahuë, s̄ë'ñoja'i caballoni. ìte tuiquë cato j̄uni huesëye ì mami hue'equë paji'i. Pa'ina, ì jeteyo'jeja'a daji'i, ju'isicohua'ipa'i hue'ña ayere quëaquëpi. Jaë j̄uni huesëye hue'equëna, isise'e paji'i, yeja cuatro pa'ye huahuese'e ayere, te'ore cuañeja'a tuture, huajo sa'ñe huaiyepi, ao ëa ju'iñepi, ju'i dahuë neñepi, cui'ne airo acohua'iaiyëcohua'ipa'icohua'ire, paire aicohua'ipa'i ja'ñe neñe cuañeja'quëre.

⁹ Yëi ñamapi cinco acore hui'yo maca ñahuë, Maija'quëre ìsijë t̄eo toto huë'ehuëre Maija'quë coca quëa do'ire huahuosicohua'ijoa pa'ijëna. ¹⁰ Pa'ijë jaohua'ipi cahuë, ai tutu:

“Ëjaërepa de'oquë, më'ë ca n̄eose'eje pa'ye yo'o t̄i'acquërepa, ¿je yëhua më'ë yeja pa'icohua'iyëquëre huaisi do'isai toja'quë a'ni, ìohua'iyose'eje pa'ye ñaquë?”

¹¹ Cajëna, jaohua'ire poja'i ju'i cañare suñacani capi, pëa huajëjë pa'ijë'ë, a'rima tsoe maca, mësarü acohua'ita'a, Cristore necai do'ire ju'ise'ejë pa'ye, mësarü ja'i pa'i huahuo tì'ajajë.

¹² Yëi ñamapi seis acore ne hui'yosi maca ñahuë. Ñaquëna, ai tutu yejapi ñu'cueo, cui'ne ësejë neaquë de'opi, jutena, oijë suñacojë pa'i neaquërepa. Cui'ne ñañëpi maja'iquërepa tsiejë pa'i de'opi. ¹³ Cui'ne ma'ñocohua'ijë ma'tëmopi yejana tomehuë, soquë huiña cã ai tutuquëna, tomeñeje pa'ye. ¹⁴ Ja maca cui'ne ma'tëmoje toya ja'hua maca tuna huesoyejë pa'ye peo hue'ña ne huesëo. Ne huesëcona, si'aye ai cuti, cui'ne saodohuëa tïrose'ena sani huesëpi. ¹⁵ Ja maca iye yeja ëjaohua'ipi coñana cacajë catihuë, ai cuti quëna coñana. Iohua'i ja're conì, jai ëjaohua'i, soldado pa'i ëjaohua'i, co'amaña pa ëjaohua'i, cuañe tutu pa ëjaohua'i, cui'ne si'aohua'i paire necai jo'yaohua'i, cui'ne jo'yaohua'i peocohua'ijë catihuë. ¹⁶ Catijë cahuë, ai cutire, cui'ne quëna pëare:

“Yëquëre tomeço yahuejë'ë, ñu'i saihuë ñu'iquëre pare cui'ne yëi ñama pëi yo'oye ñama'pë pa'ija'cohua'ire.”

¹⁷ Jajë cahuë, iohua'ire si'se mu'sere papi tì'aëna, ¿nëpi quëcoye pa'iquë'ni?

7

Israel Pa'i Acohua'ire Toyase'e

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, cuatro huiñaohua'ipi pa'i ñape yeja huë'ehuë te'tere, ëmëje'e te'tere, cui'ne ëse mëi te'tere, cui'ne ëse du'i te'tere nëcajë tutupi iye yejana, jai tsiayana, cui'ne soquë ñëana ju'ama'quëni cajë ësejë pa'icohua'ire. ² Ñahuë, cui'ne yequë huiñaëre ëse mëi te'tepi daina. Jaë cato Maija'quë huajëquërepa, sëoconi paquë paji'i. Jaëpi ai tutu capi, cuatro huiñaohua'ire, yeja, jai tsiaña, co'a de'huaja'a tutu isi cuañosicohua'ire:

³ “Co'aye nema'pë pa'ijë'ë, yeja cui'ne jai tsiaña, cui'ne soquë ñëaje, ja yë'ta'a Maija'quë sahuasicohua'ire iohua'i tsia tïñare pana toya sëoma'pë pani.”

⁴⁻⁸ Cui'ne ja maca asahuë, ciento cuarenta y cuatro mil pa'i pa'iyë, si'a Israel pa'i, iohua'i tsia tïñare pana toya sëo cuañosicohua'i, cayere.

Doce mil Judá tsëcapëre,
doce mil Ruben tsëcapëre,
doce mil Gad tsëcapëre,
doce mil Aser tsëcapëre,
doce mil Neftalí tsëcapëre,
doce mil Manases tsëcapëre,
doce mil Simeón tsëcapëre,
doce mil Leví tsëcapëre,
doce mil Isacar tsëcapëre,
doce mil Zabulón tsëcapëre,
doce mil José tsëcapëre, cui'ne
doce mil Benjamín tsëcapëre pa'iyë, cayere.

Poja'i Caña Ju'icohua'i

⁹ Ja jeteyo'je ñahuë, jai paire si'a yejaña pa'icohua'ipi pa'i ñape tsëca tïñe pa'i pa'i, cui'ne pa'i ñape tsëca tïñe coca cacohua'ire. Jaohua'ipi ñu'i saihuë tïñare pare, cui'ne yëi ñama tïñare pare, ti pa'ije cuëcue tì'añe peoyerepa paë'ë. Jaohua'ipi poja'i caña ju'icohua'ipi iohua'i jëñare sehua ja'oje pa'yere cajijë nëcahuë. ¹⁰ Cajijë nëcajë si'aohua'i cuihuë:

Maire huasoye cato
ñu'i saihuë ñu'iquërepa Maija'quë,
Cui'ne Yëi ñama tsë a'ë.

¹¹ Cajëna, ñaquëna, Maija'quë huiñaohua'ipi ñu'i saihuë aiohua'i, cui'ne cuatro pa'iohua'i yërëhueja'a nëca të'ijaisicohua'ipi pa'ë. Pa'ijë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë pëpajë yejare pana tsiapi pu'pe co'i mejë yo'ohuë. ¹² Ñeje cajë:

¡Jaje pa'ija'quë! Je'nëna Maija'quë tse pa'ijaquë, de'oquëre pa'ni cajë sihuaye, i de'oyerepa yo'oyere sihuajë caye, ta'ñe asayepi neñere, de'oye yo'opi cuasajë ite sihuaye,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuojë yo'oye, si'a ne ti'a tutu paye, cui'ne si'a tutu hue'eye, si'anë.

Jaje pa'ijaquë.

¹³ Ja maca aiohua'i aquëpi yë'ëre seji'i:

“¿Jeropi daisicohua'ipi icohua'ipoja'i caña suñasicohua'ipa'iyeni?”

¹⁴ Cajëna, yë'ëpi cahuë:

“Ëjaë më'ëpi ta'ñe asayë.”

Caquëna, ipi capi:

“Icohua'i cato jaiye ai yo'oye tëto saisicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iohua'i caña joja torena, Yëi ñama tsiepi poja'i cañarepa ne tosicohua'i a'ë. ¹⁵ Jaje pa'iohua'ipi Maija'quë ñu'i saihuë tiñare pare pa'iyë. Pa'ijë mu'señapi, ñamiñapi Maija'quë huë'ere necaijë pa'iyë. Pa'ijëna, ñu'i saihuë ñu'iquëre papi iohua'ire ñacai pasipi. ¹⁶ Jaje pa'ina, yure cato ai yo'oye paja'cohua'i a'ë, ao ëaye, oco ëaye, ëse ëoye, cui'ne josa ëse uyeje asama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ¹⁷ Yëi ñama, ñu'i saihuë quëno maca nëiquëpi yëi ñamare ñacaiyeje pa'ye ñacasipi. Jaje yo'oquë pa'iyë isi oco coñana saquë ocuaja'quë api. Yo'oquëna, Maija'quëpi iohua'i oise'ere tëno jecaija'quë api.”

8

Siete Aco Sjosico Hui'yoye Cui'ne Ma'ña Eoco, Curi Nesico

¹ Yëi ñamapi siete aco sjosicore ne hui'yo maca ñahuë, ma'tëmopi nëhui tëcahuë jo'cuarepa jëo nëina. ² Ja maca ñahuë, siete huiñaohua'ire Maija'quë tiñare pare nëcajëna. Jaohua'ina siete duruhuëa isise'e paji'i. ³ Ja jeteyo'je yequë huiñaëpi daji'i, huëo së ma'ña curi cua'corore daquëpi. Dani nëcapi, Maija'quëre isijë tëo toto tiña macare pana. Nëcaquëna, jaiye isipi, huëo së ma'ñare curipi nesico Maija'quëre isijë tëo totona tëoquë ëoquëna, cui'ne Maija'quë tsecohua'i señepi te'e mëijaquë caquë. ⁴ Ja ma'ña picopi cui'ne Maija'quë tsecohua'i señepi con Maija'quë quë'rona ti'api, huiñaëpi iti ma'ña ëo cua'coro cajiquë nëcaquëna. ⁵ Ja maca huiñaëpi Maija'quëre isijë tëo toto toa tara pa'iyepi huëo së ma'ña cua'corona ayapi. Ayani yejana jëo topi. Jëo to macarepa mujuë caye, ai pisiye, ye'hueye cui'ne yeja ñu'cueye paji'i.

Duruhuë Pisiye

⁶ Ja maca siete huiñaohua'ipi siete duruhuëa pacohua'ipi juñu'u cajë ne de'huahuë.

⁷ Ja maca du'ru jui huëo huiñaëpi duruhuë juisi maca sësë pepi, cui'ne toana tsie co'mese'epi yejana tompipi. Ja maca toasoñe pa'ye yeja huahuese'e acopi te'e te'te u huesëpi. U huesëquëna, soquëje te'e u huesëpi, toasoñe acopi te'e te'te, cui'ne si'a taya u huesëpi.

⁸ Cayaye aquëpi huiñaë i duruhuë juisi maca, ai cutihuëje pa'iopi toa tsë'isiconi jai tsiayana jëo dëoyeje ña cuañopi. Ja maca toaso të'huiña, jai tsiaña pa'iyepi te'e të'hui tsie da'ca de'o nëji'i. ⁹ Ja maca jai tsiaña pa'icohua'ipi jujuhuë, te'e të'hui, toaso të'huiña jai tsiaña pa'icohua'ipi. Cui'ne toaso të'huiña jaiye barco pa'ise'epi, te'e të'hui ne huesëpi.

¹⁰ Toasoñe aquëpi huiñaë juisi maca, ma'tëmopi jai ma'ñoco tompipi. Tomequë toaso të'huiña tsiaña, cui'ne oco coña pa'ise'ena te'e të'hui tome huesopi, toa cañarepa ne'suquëpi. ¹¹ Jaë ma'ñoco cato i mami hue'equë paji'i, Sëjeñe. Jaëpi toaso të'huiña

tsiaña, cui'ne oco coña pa'ise'ere tomequë te'e të'hui sëje oco ne huesopi. Ja do'ire jai paj jujuhuë.

¹² Cajese'e aquëpi huiñaë j duruhuë juisi maca, ësëpi co'a de'opi, te'e te'te, toaso të'huiña huahuese'e pa'ise'epi. Ñañë cui'ne ma'ñocohua'i toaso të'huiña huahuese'e pa'ise'epi te'e të'hui co'a de'ohuë. Ja maca toaso të'huiña mu'se cui'ne ñami pa'iye te'e te'te miañe peopi.

¹³ Ja jeteyo'je ñahuë, jai huihuere ma'tëmoja'a huahuarojai tutu caquëna:

“Teayerepa iye yeja pa'icohua'i maña, merepa neja'cohua'i a'ni, toaso huiñaohua'i duruhuëa juni co maca.”

9

¹ Cinco aquëpi duruhuë jui maca ñahuë, jai ma'ñocopi yejana tomequëna. Jaë ma'ñoconi isihuë, tome huesë coje hui'yocore. ² Ja jeteyo'je tome huesë hue'ñare hui'youna, jaropi pico mëji'i, jai cua'coro toa suasico mëñeje pa'yerepa. Jaro tome huesë cojepi pico etaquë ësëre cui'ne iye de'oto nea hue'ñarepa ne huesopi. ³ Ja picopi etahuë, pu'suje pa'iohua'ipi. Etajë si'a yeja hua huesëhuë. Jaohua'i cato puni a'siye ja'ye a'si tuture isi cuañosicohua'i paë'ë. ⁴ Jaohua'ina cuañese'e paji'i, taya yeja pa'iye, cui'ne yejapi tayaje pa'ye ña cuañoñe, cui'ne soquë ñëa nejoñe pa ja'ñere, coa Maija'quë tsecohua'ire pa'ë iñoñere iohua'i tsia tiña macare pana sëoma'cohua'ise'ere ne ja'ñere. ⁵ Jaje pa'iquëta'are paire huani jeoñere pare ësësicohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, coa cinco ñañëohua'ire a'si ju'iñe totacohua'i paë'ë. Cui'ne iohua'i totase'e cato puni a'siye ja'ye a'siye paji'i. ⁶ Ja mu'seña cato paj ju'iñere yëja'cohua'i a'ë. Jaje yëjëta'a juni huesëye paja'cohua'i a'ë, ju'iñepi peoquëna.

⁷ Pu'su cato caballo huajo sajë ne de'huase'eje pa'iohua'i paë'ë. Iohua'i siopëre curi maroje pa'iore pahuë. Iohua'i tsiapi paj tsiaje pa'io paji'i. ⁸ Cui'ne nomiohua'i nañaje pa'ye hue'ehuë. Iohua'i cujire airo yai cujije pa'ye hue'ehuë. ⁹ Cui'ne quëna ju'i cañare suñase'eje pa'iohua'i paë'ë, iohua'i jëa ja'ñere. Cui'ne iohua'i jaë capëapi jai paj caballo quërëcoja'a huajo sajë huë'huëjëna, pisiyeje pa'ye pisipi. ¹⁰ Puni jicomoaje pa'ye hue'ecohua'i paë'ë. Jarote dahuë hue'ecohua'i paë'ë, cinco ñañëohua'ire a'siyere. ¹¹ Pu'suohua'ire cuañe ëjaë cato tome huesë coje huiñaë paji'i. Hebreo coca cato Abadón hue'equë paji'i. Griego coca cato Apolión hue'equë paji'i. Jaje cani iti Nejoquë caye a'ë, paj coca cato.

¹² Du'ru macarepa ai yo'oye tëto saji'i. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a cayaye carapi.

¹³ Seis aquë huiñaë jui maca yë'ose'e pisiquëna, asahuë, Maija'quë quë'ro oropi nesi totore cuatro pa'i eyohuëapi. ¹⁴ Ja caye cato seis aquë huiñaëni duruhuë paquëni capi, ñeje:

“Joye saojë'ë, cuatro huiñaohua'ire sëasicohua'ipi jai ya Efrautes të'tëpa ñu'icohua'ire.”

¹⁵ Ja maca iti case'eje cuatro huiñaohua'ire joyesicohua'i paë'ë. Jaohua'i cato toasoñe pa'ye huahuese'e paj pa'icohua'ire huaija'cohua'ipi etahuë. Iti hora, mu'se, ñañë, cui'ne ometëcahuë ti'asi maca jare caquë ne de'huasicohua'ipi etahuë. ¹⁶ Ja maca de'hue se asahuë, doscientos millones soldado paj pa'iye, caballore tuijë huajo sacohua'i.

¹⁷ Jaje pa'ye ñahuë, cani ñañeje pa'ye caballohua'ire. Iohua'ire tuicohua'i cato coti saihuëare toaje pa'yere papi suñasicohua'i paë'ë, iohua'i jëa ja'ñe. Jaje pa'yepi ma ja'ñe, yeque ña'jo quë'ye cui'ne yeque së'ñoja'iñe paji'i, azufreje pa'ye. Caballohua'i cato airo yai siopëje pa'ye hue'ecohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'i yë'opoapi toa, pico, cui'ne së'ño ja'ñe azufre etapi. ¹⁸ Ja maca toasoñe pa'ye huahuese'e paj pa'icohua'i te'e të'hui jujuhuë, caballo yë'opojaja'a toasoñe pa'ye co'ayerepa: toa, pico, cui'ne së'ño ja'ñe etasi do'ire. ¹⁹ Ja caballohua'i cato iohua'i yë'opopare cui'ne iohua'i jicomoare tutu pahuë. Iohua'i jicomoa cato aña siopëaje pa'ye paji'i. Japi paire co'aye nehuë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are ja ju'i dahuëna ju'ima'cohua'i cato co'aye yo'oye jeoma'pë huatohua'ire tuiyere, de'huase'ere oro, po curi, bronce hue'yosi quëna, cui'ne soquë de'huase'ere señere jeoma'pë paë'ë. Asa ma'ñere, ñama'cohua'ini, cui'ne cu'i ma'ñere sejë paë'ë. ²¹ Cui'ne jeoma'pë paë'ë, paire huani jeañe, paire dahuë neñe, nomiohua'ire coa yo'ojë pa'iye, cui'ne co'amaña ñañe.

10

Huiñaëpi Toya Pëpë A'riconi Tunasiconi Cajipi

¹ Ja maca ñahuë, yequë huiñaëre tutu quë'ipi ma'tëmopi cajequëna, sirioipi ca'nesiquëpi. I siopë cato na'ñamequëpi ca'huaro puasiquë paji'i. Cui'ne i tsia cato mia merepa miaco paji'i, ësëje pa'io. Cui'ne i nëcañoaje toa tsëni nëcase'eje pa'ye paji'i. ² A'ri toya pëpë hui'yosiconi cajipi. Cajiquëpi i ëja te'te quëo ja'huapi jai tsiayana se titopaquë, i ari te'te quëo ja'huapi yejana tsa'cu papi. ³ Ja maca tutu cuipi, airo yai jaiquërepa cayeje pa'yerepa. I cui si maca mujuë cayeje pa'yerepa siete yë'o tuturepa cajëna, asahuë. ⁴ Siete yë'o tuturepa ca tosi maca toyara'huë. Ja case'ere toyasi'i caquë yo'oquëna, ma'tëmopi capi, yë'ëre:

“Coa asajë'ë, më'ëse'e. Toyama'ë pa'ijë'ë, siete yë'o tuturepa case'e.”

⁵ Ja jeteyo'je ñahuë, jai tsiayana cui'ne yejana tito pasiquëpi huiñaëpi i ëja te'te jëtëpi ma'tëmona mëne nëoquë ⁶ ti pani huesëquëre pana, yeja, ma'tëmo, jai tsiaña, cui'ne si'aye iote pa'iye nesiquëre pana se ca col'ijai care payë caquë ñeje capi:

“Yeque tsoe ute coñe peoji. ⁷ Siete aquë huiñaë duruhuë jui maca tì'asipi, Maija'quë yahue cuasa nëose'e payepi, i jo'ya ite quëacaicohua'ire i ca nëose'eje pa'ye.”

⁸ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ë asasi yë'opi ca coquëna, ñeje:

“Sani ijë'ë, a'ri toya pëpë hui'yosiconi jai tsiayana, cui'ne yejana tito paquë huiñaë cajiconi.”

⁹ Caëna, sani huiñaëre sei'ë, a'ri toya pëpëre isijaquë caquë. Seina, ipi capi, yë'ëre:

“Ico, ini aijë'ë, më'ë yë'opo cato payaoje pa'io pasipi. Jaje pa'isicota'a më'ë ëtatu'una sëjeco pönëja'coa.”

¹⁰ Caëna, huiñaë cajicore ini a'ri toya pëpë aë'ë. Ai maca yë'ëre cato saija'ico payaoje pa'iorepa paji'i. Jaje pa'isicota'a ëtatu'una sëjecorepa de'opi. ¹¹ Ja maca yë'ëre cahuë:

“Tijupë pai daripëa pa'icohua'ire, cui'ne yequë coca cacohua'ire, cui'ne yequë yejaña pa'icohua'ire, cui'ne pai ëjaohua'ire quëaye pa'iji, Maija'quë cayere.”

11

Caya Quëacaicohua'i

¹ Ja maca yë'ëre catë tarapëje pa'ioni cuëcujë'core isihuë. Isini cahuë:

“Huëni Maija'quë huë'ere ina isi toto saihuëre, cui'ne iote pa'ijë sëcohua'ire cuëcujë'ë. ² Jaje pa'iquëta'are cuëcuema'ë pa'ijë'ë, hue'se de'otota'a. Jaro cato Maija'quëre sema'cohua'ina isi sito a'ë. Jaohua'ipi si'a de'o daripë tsa'cu huesoja'cohua'i a'ë, cuarenta y dos ñañëohua'ire. ³ Ja maca yë'ëpi cayaohua'ire oicohua'i suñañeje pa'yere suñasicohua'ini jëjo saoja'quë a'ë, yë'ë aye quëaja'cohua'ire mil doscientos sesenta mu'seña.”

⁴ Icohua'i caya quëacohua'i cato si'a yeja Ejaërepa tiñare pare nëcäjë pa'icohua'i paë'ë. Jaohua'i cato caya olivo soquë ñëa'ë, cui'ne caya sotoña toa tsë'ise'e paji'i. ⁵ Paipi jaohua'ire co'aye yo'oñu' u cajë yo'ocohua'i pa'ito coa yë'opopi toa sëco ëo huesocohua'i a'ë, ti peo hue'ñarepa. Jaje ne huea cuañone pa'iji, iohua'ire sañope yo'ocohua'i. ⁶ Jaohua'i cato Maija'quë coca quëa macaja'a ocoye pa ja'ñere ne tutu pacohua'i paë'ë, cui'ne ocoje tsie pona tutu pacohua'ipi yeja paire coa si'aye ai yo'oye necohua'i paë'ë, iohua'i yëyeje pa'ye. ⁷ Jaje pa'iquëta'are iohua'i quëaye saosi maca, tome huesë cojepi nëtë mëoni huajëya'ye pa'ipi jaiquë aipi jaohua'ire quëco huesoni, tseani huani jëapi. ⁸ Huani

jeaëna, iohua'i capëa jai daripë ma'ñare jeocose'epi uija'coa, Èjaëre quesì daripëre. Jaro cato Sodoma, cui'ne Egípto hue'yosi daripë a'ë, co'a daripë pa'i do'ire. ⁹ Jaje jeocosi capëapi toaso mu'seña cui'ne jopoja'a uina, si'aohua'i maña ñaja'cohua'i a'ë. Tì pai, yequë coca cacohua'i, cui'ne yequë daripëa pa'icohua'i, si'a yejaña pa'icohua'i ñajëta'a tama'pë pa'ija'cohua'i a'ë, coe do'ire. ¹⁰ Iye yeja pa'icohua'i cato ai sihuaja'cohua'i a'ë, jaohua'i ju'isi do'ire. Jaje pa'ina, pai ñape sa'ñe co'amaña isija'cohua'i a'ë. Maija'quë coca quëajë iohua'ire josa yo'osicohua'ipi peojëna, jaje sihuaja'cohua'i a'ë. ¹¹ Jaje sihuajëta'are toaso mu'seña joporepa pa'i maca Maija'quëpi cui'naohua'ini huëo copi. Ja maca si'aohua'i iohua'ire ñasicohua'i quëquë huesëhuë. ¹² Ja maca cayaohua'i quëacaicohua'ipi asahuë, tutu ma'tëmopi yë'ose'e ñeje caquëna:

“Mëijë'ë, ñhona.”

Si'aohua'i iohua'ire pëicohua'i ñajëna, sirioja'a ma'tëmona mëni huesëhuë. ¹³ Ja maca yeja ñu'cueo. Ñu'cuecona, jai daripëpi diez te'ña huata tomeo. Huata tomecona, siete mil pai jujuhuë. Ja maca huajëcohua'i nëasicohua'ipi quëquë huesëni Maija'quë ma'tëmo pa'iquëre de'oquëre pa'ni cajë yo'ohuë.

¹⁴ Ñeje tëto saji'i, cayaye nejoñe aye. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a toasoñe aco tëto saiye carapi, tìtaja'coa.

Siete Duruhuë Acore Juise'e

¹⁵ Siete aquë huiñaë ì duruhuë juisi maca asahuë, ma'tëmopi tutu yë'o cajëna, ñeje: Iye yeja yure cato

Mai Èjaë cui'ne ì Cristo cuañeñere pa'iji.

Jaje pa'ina, ìpi carajaiñe peoyerepa cuañequë pa'ija'quë api.

¹⁶ Ja maca veinticuatro aiohua'ipi Maija'quë ña hue'ñare pare cuañejë ñu'i saire ñu'icohua'ipi Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë iohua'i tsiapi yejare pana në mejë yo'ohuë, ìni ai cuasajë. ¹⁷ Ñeje cajë yo'ohuë:

De'oji. Èjaë më'ëre pëpayë,

Si'aye pa'ire pare.

Yure, cui'ne tsoejë pa'iquëre pare,

Jaje pa'ipi yure si'a më'ë tuturepa ìni

Cuañe huëoquëre iye yeja.

¹⁸ Iye yeja pai cato më'ëre pë'ë.

Jaje pa'iquëta'are më'ë pëi mu'sere papi tì'api.

Tì'aëna, yure cato ju'isicohua'ire iohua'i yo'ose'eje pa'ye ñaquë ca de'huaja'quë a'ë, më'ë.

Ca de'huaquë më'ë jo'yaohua'ire isija'quë a'ë, de'huacaisi co'amañare.

Jaje më'ë isija'quë a'ë, më'ëre quëacaicohua'ire.

Më'ëna isisicohua'ire, ëjaëre papi cajë nuñerepa sehuojë pa'icohua'ire,

Si'ahua'ire, aiohua'ire panita'a tsirejë.

Iye yeja paire nejocohua'i pa'isicohua'ire cato më'ëpi nejoja'quë a'ë.

Jaje pa'ina, de'oji, më'ëre cayë.

¹⁹ Ja maca Maija'quë huë'e ma'tëmo pa'icopi hui'yona, jarote paji'i, Maija'quë maire huajëye ca nëose'e de'huase'epi. Ja maca mujuë ye'hueyeje pa'ye, ai pisiye, mujuë ai cayejë pa'ye, yeja ñu'cuyë cui'ne sësë carapëa tomeñe paji'i.

12

Nomio Cui'ne Jai Pë'ëje Pa'i Yo'ose'e

¹ Ja maca jaiye ma'tëmopi ñhõñere ñahuë. Ñaquëna, te'o nomio ësë miañeje pa'yere ca'nesico paco'ë, ju'i ca ca'neñeje pa'ye. Jaje pa'ioipi ñañëni meñe tsa'cu paco paco'ë, cui'ne doce ma'ñocopi ìo sipë puasico paco'ë. ² Jaje pa'ioipi tsì ëtapë paco'ë. Pa'ioipi tsì coa huëoni a'si ju'io, ai cuio. ³ Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmona yequë ñaiquëna. Ñaiquëna,

jai pè'èje pa'ipi maja'iquèpi, siete siopëa hue'equèpi, diez cajohuëa hue'equèpi, cui'ne iti siopëa ñape maro pu'ñe paji'i. ⁴ Jaje pa'ipi i jicomopi toaso të'huiña ma'ñocohua'i pa'yere te'e te'te ma'ñocohua'ire yejana ne darëpi. Jaëpi nomio tsi coasi'i caco yo'o tiñare pana nëca dani utepi, coasi maca tsihua'ëre asi' caquë. ⁵ Ja maca nomiopi tsihua'ëni coao, si'a yejaña pa'icohua'ire quëna tarapëpi cajiquë cuañeja'quëni. Jaje pa'iquëta'are io mamaquëre cato sioni Maija'quë quë'rona i ñu'i saihuë quë'rona sahuë. ⁶ Sarena, nomiopi cuëne yejana catio. Maija'quë iote caquë necai sitona, iote mil doscientos sesenta mu'seña arojë paja'tona.

⁷ Ja jeteyo'je ai uihuaye paji'i, ma'tëmopi. Pa'ina, huiñaë Miguelpi cui'ne i huiñaohua'i coni jai pè'èje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire uihuahuë. ⁸ Jaje uihuajë jai pè'èje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire quëcorena, iohua'i pa'ija'to ma'tëmo peoquëna, ⁹ ja maca jai pè'èje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire yejana jëo tohuë, tsoe hue'ña aña, huati cui'ne Satanás hue'equëre, si'a yeja paire cosoquëre.

¹⁰ Ja maca asahuë, ma'tëmopi tutu ñeje caquëna:

“Maija'quë do'ijëre ñamiñapi, cui'ne mu'señapi Maija'quë ña hue'ñana sañope caquë pa'isiquëre eto saosi do'ire yureta'a ti'are papi, huaso maca, Maija'quë si'a tutu quë'ire papi cuañe maca, Jesucristo cuañe Èjaërepa pa'i maca. ¹¹ Maija'quë do'ijë, cato Yëi ñama tsiepi cui'ne Maija'quë coca cayeje pa'ye nuñerepa iohua'i pa'ise'epi coni mënare quëcohuë. Jaje pa'ina, iohua'i pa'ie nejoñe ca'raye pahüë. Pajë coa ai jerepa jujunije jujuñu'u, cuasahuë. ¹² Sihujë'ë, ma'tëmo pa'icohua'i. Jaje pa'iquëta'are teayerëpa yeja pa'icohua'i maña, cui'ne jai tsiaya pa'icohua'i, huati mësarü quë'rona cajepi pëtitesiquëpi ite nejoñe ja'yere pa'ina, ñaquë.”

¹³ Jai pè'èje pa'ipi yejana jëo tosiquëpi pa'i ña jujani tsihua'ëre coasiconi huajo huëopi. ¹⁴ Jaje huajo huëouna, nomiore jai huihue care isihuë, io ja'jëco cuëne yejana io quë'rona sai ja'ñere, aña peo hue'ñana so'ona. Jarona toaso ometëca jopore paja'a arojëna, pa'ija'copi saija'coa. ¹⁵ Jaje pa'ina, aña nomiore io yë'opo siso etosi ocopi tsiaya neni co'je me tosi'i caco yo'ocona, ¹⁶ nomiore yejapi cocao jai pè'èje pa'i oco nese'ere peo hue'ñarepa ya'ani nëo hueso. ¹⁷⁻¹⁸ Jaje yo'osi maca jai pè'èje pa'ipi ai pëti huëopi, nomiore. Jaje pa'ina, io tsëcapëre Maija'quë cuañese'e sehuocohua'ire, Jesucristo quëase'ere nuñerepa coca tuicohua'ire uihuasi'i caquë saji'i.

13

Cayahua'i Huajëya'ye Pa'iohua'i

¹ Jai tsiaya mejahuëre nëcaquë ñahuë, jai tsiayapi huajëya'ye pa'ipi etani tumaquëna, siete siopëa, cui'ne diez cajohuëa quë'ipi, cajohuëa ñape maro pu'ñe paji'i, cui'ne i siopëare Maija'quëre cue'cuejë Maija'quë mamire sëose'ere hue'eye paji'i. ² Iquë huajëya'ye pa'i yë'ë ñasiquë cato airo yaije pa'i paji'i. Jaje pa'ipi oso quëoje pa'ye hue'epi, cui'ne i yë'opore jai yai yë'opoje pa'iore hue'epi. Jaje pa'ina, jai pè'èje pa'ipi i tuture, i cuañequë ñu'i hue'ñare, cui'ne ëjaë cuañequë pa'yere isipi. ³ Iquë huajëya'ye pa'i siopëa acopi te'o jai a'sio ai paji'i. Pa'iona, paipi ñajë ju'ija'quë api cajë ñasicohua'ita'are ja'ju huesësico paco'ë. Jaje pa'ipi co'yasi do'ire paipi ña quëquëni ina tui huëohuë. ⁴ Ja maca jai pè'èje pa'ire huajëya'ye pa'ire ëjaëre papi cuasajë sëi'ë, huajëya'ye pa'ire tutu isisi do'ire. Jaje cui'ne iti tutu isi cuañosiquëreje sëi'ë, ñeje cajë:

“¿Nepi iquëje pa'iohua'i pa'ie'ni? ¿Nepi ite uihua ti'añe pa'iquë'ni?”

⁵ Jaiye Maija'quëre sañope caja'a coca isi cuañosiquë paji'i. Jaje pa'ipi cuarenta y dos ñañëohua'ire cuañeja'quë paji'i. ⁶ Jaje pa'ipi ñeje yo'opi: Maija'quëre sañope capi, i de'o hue'ñare co'aye capi, cui'ne ma'tëmo pa'icohua'ireje co'aye capi. ⁷ Cui'ne Maija'quë tsëcohua'ire sañope uihuaquë ñese quëco ja'ñe isi cuañosiquë paji'i, cui'ne si'a pai, tsëcapëa pa'icohua'ire, si'a pai yequë coca cacohua'ire, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire cuañeja'a tutu isi cuañosiquë paji'i. ⁸ Jaje pa'ini si'aohua'i iye yeja

pa'icohua'i iohua'i mami yeja de'huama'në Yëi ñama ai yo'oquë ju'isiquë pa'iyë toya pëpëna toyama'cohua'ise'e jaëre se'i'ë.

⁹ Cajoro hue'ecohua'i pani asajë'ë. ¹⁰ Co hue'ña tseani saja'cohua'ire ña nëosicohua'ire cato jare tseani co hue'ñana saja'cohua'i a'ë. Hua'tipi huaija'cohua'ire ña nëosicohua'ire cato jare hua'tipi huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë tsecohua'i cato quëcocaiyere, cui'ne Maija'quë pa'ire paji cuasayere paye pa'iji, quëco ti'aja'cohua'i.

¹¹ Ja jeteyo'je yequëre huajëya'ye pa'ire ñahuë, yejapi etaquëna. Jaë cato caya cajohuëa hue'equë paji'i, yëi ñama cajohuëaje pa'yere. Jaje pa'ita'a jai pë'ë cayeje pa'ye caquë paji'i. ¹² Jaje pa'ipi du'ru macarepa etasiquë huajëya'ye pa'i tutuje pa'yere paquë paji'i. Jaje pa'ipi du'ru etasiquë ña hue'ñana si'aohua'ire yeja pa'icohua'ire cuañepi, du'ru macarepa etasiquëni ai cuasajë ire papi cajë, jai a'sio aire hue'esiquëpi ja'jusiquëni sejë'ë caquë. ¹³ Cui'ne jaiye pai yo'o ti'a ma'ñe yo'opi. Yo'oquë pai ña hue'ñana ma'tëmopi yejana toa tomeñe ne iñoquë yo'opi. ¹⁴ Du'ru macarepa etasiquë huajëya'ye pa'i ña hue'ñana yo'o iño ja'ñe isise'epi yo'oquë iye yeja pa'icohua'ire cosopi. Cosoquë cuañepi, du'ru etasiquëje pa'ire nejë'ë caquë, hua'ti totasiquëta'a ja yë'ta'a huajëquë pa'iyëje pa'ire. ¹⁵ Maija'quë ësema'ë pa'ina, cayaye aquë etasiquë huajëya'ye pa'ipi pai de'huasiquëna, tutu isipi, du'ru aquëje pa'ire nesiquëna. Jaje isina, yë'equë, cui'ne coca caquë pa'i, yecohua'ire ite do're ja'runi sema'cohua'ire huani jeojë'ë, cuañepi. ¹⁶ Yequeje cui'ne yo'opi, si'aohua'ire a'ricohua'ire, jaicohua'ire, jaiye co'amaña pa-cohua'ire, co'amaña peocohua'ire, de'oye pa'icohua'ire, jo'yaohua'ire, ëja te'te jëtëna panita'a tsia tiñare pana toyaye pa'iji, caquë. ¹⁷ Jaje pa'ina, huajëya'ye pa'i mamire, panita'a i mamire cuëcuyere toyama'cohua'i pani co'amaña hueroyeje ti peopi. Cui'ne se yo'oyeje peopi, curiquë nesi'i caquë. ¹⁸ Iye cato ai ta'ñe cuasaye asa ti'añe paji'i. Asa ti'aquëpi cuasarepa caye paji'i, huajëya'ye pa'i mamire cuëcueni toyase'ere. Ja cuëcuese'e cato pai mami cuëcuese'e a'ë. Ja cuëcuese'e cato seiscientos sesenta y seis a'ë.

14

144.000 Pai Jëjëñe

¹ Ñahuë, Yëi ñamare Sión cutihuëre nëina. Jarote i ja're conì paë'ë, ciento cuarenta y cuatro mil pai. Iohua'i tsia tiñarepa Yëi ñama mamipi cui'ne i pëca ja'quë mamipi toyasicohua'ipi. ² Ja jeteyo'je asahuë, ma'tëmopi jai jupo pisiyeje, mujuë ai tutu të'cana pisiyeje, cui'ne jai pai ta'tëpe pëa ta'tëjëna, pisiyeje pa'ye pisiquëna. ³ Jaje pisiquëna, jaohua'ipi huajë jëjëñere jëjëhuë, iti cuañequë ñu'i sai huë tiñare pana, cuatro pa'iohua'i ña hue'ñana, cui'ne aiohua'i ña hue'ñana. Ja jëjëñere cato ja ciento cuarenta y cuatro mil pa'icohua'ise'e ye'yesicohua'i a'ë. ⁴ Icohua'i cato nomiohua'ire yo'oye, si'si de'oye pasicohua'ipi, de'ocohua'ire pa'ë. Jaje pa'iohua'ipi Yëi ñamase'ere tuiyë, coa si'a hue'ña i sai hue'ñaje. Jaohua'i cato yeja pa'icohua'ini huasosicohua'ipi pa'iyë, du'ru quëise'eje pa'yere Maija'quëna, cui'ne Yëi ñamana isisicohua'ipi. ⁵ Icohua'i cato ti coso coca cama'cohua'irepa paë'ë. Jaje pa'ina, jaohua'ire tayocohua'i a'ë ca ti'añe ti peoji.

Toaso Huiñaohua'i Quëase'e

⁶ Ja maca ñahuë, yequë huiñaëre ma'tëmaja'a huahuaquë saina, iye yeja pa'icohua'ire si'aohua'ire yequë pa'ire, ti coca cacohua'ire cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire ti pani huesë cocare quëasi'i caquë. ⁷ Jaje pa'ipi tutu capi, ñeje:

“Maija'quëre ca'rajë'ë. De'ouëre pa'ni cajë sihuajë'ë, ise'ere. Tsoe ti'api, pai ñape yo'ose'e ñaquë sai de'huaja'a mu'se.”

⁸ Ja maca cayaye aquëpi huiñaë capi, ñeje:

“Tsoe nejosicoa, jai Babilonia. Tsoe nejosicoa, pai mañare iye yeja pa'icohua'ire io co'aye yëyepi ocua cuepasio.”

⁹ Ja maca toasoñe aquë huiñaëpi ai tutu capi, ñeje:

“Paipi huajëya'ye pa'ini, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëni, de'ouquëre pa'ni cuasajë ñajë sihuacohua'ire, cui'ne jëtëna panita'a tsiana i ayere toya cuañosicohua'ire cato, ¹⁰ Maija'quë pëi si'se sëje conore ucuja'cohua'i a'ë, co'ayere pare, i pëi ne de'huase'ere. Jaje ai yo'oja'cohua'i a'ë, toa cui'ne, azufre con tsë'i sitona Maija'quë huiñaohua'i, cui'ne Yëi ñama ña hue'ñana. ¹¹ Iohua'i tsë'i sitore pana ujë ai yo'ojëna, pico mëiñe je'nëna mëio nëija'coa, si'a mu'señapi, cui'ne si'a ñamiñapi, pëa huajëye ti peojë. Jaje jaje pa'ijajë huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre sejë, cui'ne i mami ayere toya cuañosicohua'ire. ¹² Iye cato Maija'quë pai i cuañese'e sehuocohua'ire, cui'ne Jesure nuñerepa tuicohua'ire yëhuoye a'ë, quëcojë yo'o jujama'pë pa'ie a'ë.”

¹³ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e yë'ëre caquëna:

“Toyajë'ë, iyere: ‘Sihuaye pa'iji, iye macapi seña maca Ejaë ja're tsioni ju'isicohua'i cato.’ Jaje pa'iji caji, Maija'quë joyopi. Jaohua'i cato iohua'i yo'oyere ne tëjini pëa huajëja'cohua'i a'ë, iohua'i nese'e ja're con.”

Yeja Co'amaña Tëaye

¹⁴ Ja maca ñahuë, te'ire Jesujë pa'ipi, Pai Mamaquë hue'yosiquëje pa'ire, poja'i sirio ëmëje'na ja'rusiquëpi ñu'ina. Jaë cato orore pase'e nesi marore pu'iquë paji'i. Jaje pa'ipi hua'ti ca'huarore ai jëjësëcore pani cajipi. ¹⁵ Cajiquëna, Maija'quë huë'epi yequë huiñaëpi etapi. Etani ai tutu cuiquë capi, siriore ñu'iquëre:

“Më'ë hua'ti ca'huarore meñe jua co'i meni tëajë'ë. Tsoe t'api, iti tëa macarepa. Jaje pa'ina, yeja pa'ie quere huesëpi.”

¹⁶ Ja maca siriore ñu'iquëpi i tëacopi yejana meñe jua co'i meni yeja pa'iyere tëapi.

¹⁷ Ja jeteyo'je ñaquëna, yequë huiñaëpi Maija'quë huë'e ma'tëmo pa'icopi etani hua'ti ca'huaro ai jëjësëconu cajiquë saji'i. ¹⁸ Ja maca yequë huiñaëpi etapi, Maija'quëre isijë tëo toto quë'ropi. Jaë cato toare cuañe tutu paquë paji'i. Jaëpi tutu cuipi, hua'ti ca'huaro cajiquëre ñeje caquë:

“Më'ë hua'ti ca'hua jëjësëcopi meñe jua co'i meni cuiya'i jure tëajë'ë. Tsoe ya'ji sapi, yeja pa'ie.”

¹⁹ Jaje ca maca huiñaëpi i hua'ti ca'huaropi iye yejana se ya'cue col'ijani cuiya'i jure tëapi, iye yeja cuiya'i tsina ayere. Tëani ja maca ayapi, jai cua'corona tsa'cu jo'a sao ja'ñere. Ja yo'oye cato iñoji, Maija'quë paire si'se ja'ñere co'ayere papi. ²⁰ Jai daripë hue'sena cuiya'i tsa'cu jo'a huesose'e paji'i. Jaro jai cua'coropi tsiere pase'e etapi. Io huaiñe cato caballo yë'opo sëa macare paja'a huaiñe paji'i, cui'ne io jaiyepi paji'i, trecientos kilómetros pa'i jaira.

15

Huiñaohua'ipi Siete Pa'ye Tëjiyerepa Ai Yo'o Ja'ñere Paye

¹ Ma'tëmöre ñaquë ñahuë, yequë jaiye huajëya'ye pa'ye iñoñere: Siete huiñaohua'ipi siete tëjiyerepa ai yo'o ja'ñere pajëna, ñahuë. Ja yo'oyepi Maija'quë pëi yo'o tëji ja'ñe paji'i.

² Ñahuë, cui'ne jai jairajë pa'ioipi toapi pa'ieje pa'iota'a ña etojai yejare, jao jai jairajë pa'io, tsina de'huajë pa'io, co'sija'ico yë'quë macare nëcahuë, Maija'quë ta'tëpe isise'ere cajicohua'ipi. Jaohua'i cato huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre quëcosicohua'i paë'ë, i ayere toyama'cohua'ipi. ³ Jaohua'ipi Moisés Maija'quë jo'yaë jëjësë'ere, cui'ne Yëi ñama ayere jëjëñere jëjëhuë. Iohua'i jëjësë'e cato caji: Si'aye më'ë de'huase'e de'oyere pa'ë.

Më'ë ma'a cato nuñere pa'ë.

Cui'ne care paye a'ë.

Më'ë a'ë, si'a pai Ejaërepa je'nëna.

⁴ ¿Nepi më'ëre Ejaëre pare ñajëta'a ca'rama'pë pa'ija'cohua'i a'ni?

¿Nepi më'ëre de'ouquëre pa'ni cajë sihuaye paja'cohua'i a'ni?

Më'ëse'e te'i pa'iyë, de'oguërepa.

Jaje pa'ina, më'ë nuñerepa yo'oyere pa'ire iñosi do'ire

Si'a hue'ñapi pa'i dani më'ëre de'oguëre pa'ni cuasajë ñajë sihua'cohua'i a'ë.

⁵ Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmopi Maija'quë huë'epi maire ca nëose'e de'huasi hue'ñapi hui'yoquëna. ⁶ Jaro Maija'quë huë'epi siete huiñaohua'i etahuë, siete ai yo'oye neñere pacohua'ipi. Jaohua'i cato poja'i cañare ai miañere suñasicohua'ipi, cui'ne curi nesi tēi cañapi coti saihuëare paja'a tēasicohua'i paë'ë. ⁷ Ja jeteyo'je ñahuë, cuatro pa'iohua'i aquëpi siete huiñaohua'ina pa'i ñapere curipi nesi duruhuëare Maija'quë pēi co'ayerepa si'se ja'ñere timëse'ere isiquëna, Maija'quë ti pani huesëquë tsere. ⁸ Maija'quë huë'e cato Maija'quë tuture papi pico, cui'ne i de'oye miañere papi pico timë huesosico paco'ë. Pa'iona, iti huë'e te'ijë cacaye ti peopi, siete huiñaohua'i payepi siete ai yo'oye neñepi tēto saiye pato.

16

Siete Pa'ye Ai Yo'oyere Timësi Duruhuëa

¹ Ja maca asahuë, Maija'quë huë'epi tutu yë'ose'e pīsiquëna, siete huiñaohua'ini ñeje caquë:

“Sani yejana do'ejë'ë, Maija'quë pēi si'seyere siete duruhuëa pa'iyere.”

² Jaje ca maca du'ru aquë huiñaëpi i caji duruhuëre yejana dopi. Do maca huajëya'ye pa'i mamire toya cuañasicohua'ipi, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre secohua'ipi ca'mi co'ayerere pare ai a'siyere etahuë.

³ Cayaye aquëpi huiñaë i caji duruhuëpi jai tsiayana do maca jai tsiayapi pa'ire huaisiquë tsieje pa'yerepa pōnēpi. Ja do'ire tsiaya pa'icohua'i si'aohua'i juju sahuë.

⁴ Toasoñe aquëpi huiñaë i pa duruhuëpi tsiañana, cui'ne oco eta coñana dosi maca tsie de'opi, oco. ⁵ Ja jeteyo'je asahuë, tsiaya huiñaëpi ñeje caquëna:

“Më'ë nuñerepa pa'i a'ë, pa'i yo'ose'e iohua'i yo'ose'eye pa'ye saiquëpi, Diusu de'oguërepa yure pa'iquë, cui'ne tsoeje pa'isiquë. ⁶ Më'ë ñare paquë jaohua'ire saihuë, më'ë pa'ire cui'ne më'ë coca quëacaicohua'i tsie nejosi do'ire. Jaje pa'ina, më'ëpi yure iohua'ire tsiere ocuahüë, me pasi'ni, jare jaje sañe pa'ito iohua'i yo'osi do'ire.”

⁷ Asahuë, cui'ne Maija'quëre isijë tēo saihuëpi ñeje cacona:

“Jaje pa'ijë'ë, Ejaërepa si'aye pa'irepa më'ë cato pa'i ñape yo'ose'ere ñaquë yo'oni nuñerepa yo'oyë, tayoma'ë.”

⁸ Cuatro aquëpi huiñaë i caji duruhuëpi ësäna dopi, pa'ire ëoja'a tuture isiquë. Dosi maca ësäpi si'a toarepa pa'ire ëopi. ⁹ Ja maca si'aohua'ire ai a'si ëo huesoquëta'are iohua'i co'aye yo'oye jëoni Maija'quëna pōnëma'pë paë'ë. Cui'ne ite de'oguëre pa'ni cayeje pahüë. Coa ai jerepa ini co'aye cahuë, si'aye iye ai yo'oye meñe cuañequëni.

¹⁰ Cinco aquëpi huiñaë i caji duruhuëpi huajëya'ye pa'i ñu'i hue'ñana do maca, i cuañe hue'ñapi nea hue'ñarepa de'o. Ja maca pa'i cato a'si ju'ijë iohua'i tsemeñoana cucuhuë.

¹¹ Jaje ai yo'onije iohua'i co'aye pa'iyere jëoñe pahüë. Pajë coa ai jerepa Maija'quë ma'tëmo aquëni co'aye cahuë, iohua'i a'si ju'i do'ire, cui'ne ja'ju yëma'a a'sire hue'e do'ire.

¹² Seis aquë huiñaëpi i caji duruhuëpi Eufrate jai tsiayana do maca, tsiayapi cuene huesëo, ma'are necaio, ësä mëi hue'ña pa'i pa'i ëjaohua'i daija'a ma'are.

¹³ Ja maca ñahuë, jai pë'ëje pa'i yë'opoja'a, huajëya'ye pa'i yë'opoja'a, cui'ne Maija'quëre quëacaiquëje pa'ita'a coa cosoquë yë'opoja'a toaso joñoa co'acohua'ipi jojoje pa'iohua'ipi etajëna. ¹⁴ Ja joñoa cato co'a huatiohua'i paë'ë. Pa'i yo'o ti'a ma'ñere yo'ocohua'i paë'ë. Jaohua'i cato etahuë, iye yeja pa'i ëjaohua'ire si'aohua'ire tsi'soñu'u cajë. Maija'quë si'aye pa'irepa ja're uihuaja'a mu'sere pare cajë yo'ohüë. ¹⁵ Ñajë'ë, yë'ë utema'tore papi daiyë, co'amaña ñaë daiyeje pa'ye. Sihuaquë pasipi. Sëtasiquëpi cui'ne

i ju'i caje de'oye ñaquë paquë cato cui'ne huajëya'ye peoyo pai ñajëna, cu'iyë paja'quëpi.
 16 Ja maca pa'i ëjaohua'ipi tsi'sisihuë, hebreo coca cato Armagedón hue'yo sitona.

17 Siete aquë huiñaëpi i caji duruhuëpi peo de'otona do maca ñu'i saihuë quë'ropi Maija'quë huë'e ma'tëmopi ai tutu yë'ose'e pisipi, ñeje:

“Tsoe ne saohuë.”

18 Ja maca jaiye mujuë ye'hueyeje pa'ye pisiye cui'ne mujuë të'cayeje pa'ye paji'i. Pa'ina, yejaje tsasipi noni ñu'cueye jerepa yeja ñu'cuesi do'ire. Tsoeje pai ja jerepa ñu'cueye ti ñama'cohua'i a'ë. 19 Jaje tutu ñu'cuëco jai daripë toaso te'ña hua'que saco'ë, cui'ne si'a yejaña jai dari pa'iyëje peo hue'ñarepa hua'que tome sapi. Ja maca Maija'quëpi jai daripë Babiloniare i pëi si'se cono da'care i jëjo daose'ere peo hue'ñarepa ocuasi'i cuasapi. 20 Yeja ñu'cue maca si'a saodohuëa, cui'ne ai cuti ne huesë sapi. 21 Cui'ne ma'tëmopi jai sësë carapëa aipi paina tomepi, cuarenta kilos dëquëyepi. Ja maca paipi Maija'quëre co'aye cahuë, sësë carapëa do'ire, cui'ne iohua'ire jaiye ai yo'oye pa'i do'ire.

17

Co'a Nomiohua'i Pëca Ja'corepa

1 Ja maca te'i siete huiñaohua'i aquëpi daji'i, yë'ë quë'rona. Siete duruhuëa pacohua'i aquëpi dani capi, yë'ëre:

“Daijë'ë. Iñosi'i, më'ëre, co'a nomiohua'i pëca ja'core pare iye yeja oco da'ca ëmëje'na ja'rusicopi ñu'icore si'se ja'ñere. 2 Iye yeja pai ëjaohua'i jaoni yo'ojë paë'ë. Cui'ne iye yeja pa'icohua'ipi io co'aye yo'oyena ucu cuepe huesëhuë.”

3 Ja jeteyo'je Maija'quë joyopi yë'ëre cani ñaheje pa'ye iñoquëna, ñaquëna, huiñaëpi yë'ëre cuëne yejana sapi. Saëna, jaronna ñahuë, nomiohuajëya'ye pa'ini maja'iquëni ja'rusicopi ñu'iona. Ina Maija'quëre cue'cuejë caye toyasi mami quë'i paji'i. Jaje pa'ipi siete siopëa, cui'ne diez cajohuëa hue'equë paji'i. 4 Jao nomio cato ai maja'icopi nea maja'i toya quë'ioni suñasicopi paco'ë. Oropi ëja de'osico paco'ë, ai de'o quënapa, cui'ne perlaspi. Io jëtëpi oro duruhuëare cajio, coe ëaye pa'ye si'si timësiconi, cui'ne io ëmëohua'i yo'oye timësiconi. 5 Io tsia tiñare pare io ayere quëa mamipi toyase'ere hue'eo, ñeje cayere: ÈJAOREPA BABILONIA, CO'A NOMIOHUA'I, CUI'NE SI'AYE IYE YEJA CO'AYE PA'IYE PËCA JA'COREPA. 6 Ja jeteyo'je de'oyerepa ña ti'aquëna, jao cato cuepeco paco'ë, Maija'quë tsecohua'i tsiena, cui'ne Jesure quëacohua'ire huaisicohua'i tsiena. Jare ñani yë'ë ai cuasahuë. 7 Jaje ai cuasaquëna, huiñaëpi capi, yë'ëre:

“¿Me yo'oquë ai cuasaquë'ni? Quëasi'i, më'ëre nomio iñoñe ayere pare, paije asa ma'ñere. Cui'ne huajëya'ye pa'i iore saquë siete siopëa cui'ne diez cajohuëa hue'equë iñoñere pare quëasi'i. 8 Më'ë huajëya'ye pa'ire ñasiquë cato tsoe ja'në pa'isiquë api. Jaje pa'ipi yure nejosiquë api. Jaje pa'iquëta'are cui'naëpi mëija'quë api, tome huesë hue'ñapi, ja yë'ta'a ite nejo huesoye ti'ama'ëna. Ja maca yeja pa'icohua'i yeja de'hua maca iohua'i mami pa'i toya pëpëna toya cuañoma'cohua'i cato ai cuasajë huajëya'ye pa'ire ñaja'cohua'i a'ë, ja'në pa'isiquëpi nejosiquëpi, cui'naëpi pani coquëna.

9 Iye macare pa'iji, ta'ñe asacohua'ipi de'hue asa ti'añe. Siete siopëa cato quëaji, siete ai cutire, nomio ñu'iñere. Jare cui'ne quëaji, yequeje siete ëjaohua'i pa'iyere. 10 Jaohua'i acohua'ipi cinco pai ëjaohua'i cuañema'cohua'i de'ohuë. De'orena, te'i jaohua'i aquëpi yure cuañequë pa'iji. Yequëse'e ja yë'ta'a daiye paji. Jaë tëjirepa daisi maca ai tsoe tëcahuë se pani coñe peosipi. 11 Jaë huajëya'ye pa'i tsoe ja'në pa'isiquëpi yure nejosiquë cato ocho aquë api, pai ëjaë de'osiquë. Jare ipi siete acohua'i aquë pa'isiquëpi, i nejo cuaño ja'ñena sai saji, jaë cato.

12 Më'ë diez cajohuëa ñase'e cato quëaji, diez pai ëjaohua'ini ja yë'ta'a cuañe huëoma'cohua'ini. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato coa te'e nëhui tëcahuë maca huajëya'ye pa'i ja're cuañe ja'ñere isi cuañoja'cohua'i a'ë. 13 Icohua'i pai ëjaohua'i cato te'e jaje yo'oñu'u cuasayere pajë huajëya'ye pa'ina, iohua'i tuture cuañe ëjaohua'i pa'iyere ina

isija'cohua'i a'ë. ¹⁴ Jaohua'ipi Yëi ñamare sañope uihuaja'cohua'i a'ë. Jaje uihujëta'are Yëi ñamapi quëcoja'quë api, iohua'ire, ma'tëmo Èjaë sëte, cui'ne pai ëjaohua'i mëñe Èjaë sëte. Ipi Maija'quë soisicohua'ire, i sahuasicohua'ire, cui'ne nuñerepa ise'ere tuico-hua'ire paquë uihuaja'quë api.”

¹⁵ Huiñaëpi yequeje capi, yë'ëre:

“Më'ë ñaquëna, co'a nomiopi ñu'isico cato pai pa'iyë a'ë, si'a pai tsëcapëa'ë, tiñe coca cacohua'i a'ë, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'i a'ë. ¹⁶ Më'ë diez cajohuëa cui'ne huajëya'ye pa'ini pa'ina, ñase'epi co'a nomiore coeja'cohua'i a'ë. Jaje coejë jeocorena, peoyo pa'ija'coa. Pa'iona, io care aija'cohua'i a'ë, cui'ne toapi iote ëoja'cohua'i a'ë. ¹⁷ Jaje yo'oja'cohua'i a'ë, Maija'quëpi iohua'i joñoana i yëyeje pa'yere yo'ojajë caquë neina. Jaohua'ipi huajëya'ye pa'ina, iohua'i pai ëjaohua'i cuañecohua'i pa'yere isifnu'u cuasaja'cohua'i a'ë, te'e, Maija'quë case'e yo'o ti'a macaja'a. ¹⁸ Më'ë ñasi nomio cato ja jai daripëre pa'ë. Iye yeja pai ëjaohua'ire mëñe cuañe daripëre pa'ë.”

18

Babilonia Nejo Cuañose'e

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, yequë huiñaëre ma'tëmopi cajequëna, ai cuañe tutu quë'ire papi. Cajequëna, i miañepi yejana miañerepa ju'api. ² Jaëpi ai tutu cui'pi, ñeje:

“Tsoe nejosicoa, jai Babilonia. Tsoe nejosicoa, huatiahua'i huë'ña de'o huesëo, si'si joñoa pa'i huë'ña de'o, si'a si'siohua'i cui'ne si'aye coe ëaye pa'ye tsiaro de'o. ³ Si'a yejaña pa'icohua'i io co'aye yëyena ucu cuepe huesëhuë. Iye yeja pai ëjaohua'ipi iohua'i yo'ojë pa'ë. Cui'ne iye yeja co'amaña isicohua'ipi jaiye co'amaña pacohua'i ponëhuë, io yë do'ire paipi coa huerose'epi coa curiquë nejoñere imajë.”

⁴ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e ñeje pisiquëna:

“Etajë'ë, ja daripëpi yë'ë tsecohua'i, cui'na maca io co'aye yo'oye yo'oma'pë pa'ija'cohua'i, cui'ne io ai yo'o ja'ñepi mësarute ti'añe paja'core. ⁵ Io tayo yo'oyepi ma'tëmope pana timëse'erepa pa'iji. Ja co'aye yo'oyere Maija'quë huanëyema'ë ñaquë pa'iji. ⁶ Io yecohua'ire isise'e ja'ye ioteje isijë'ë. Paire io yo'ose'eje pa'ye co'ye iona isijë'ë. Isiquë te'ore se cojë'ë. Io yecohua'ire ocuasi'i caco co'mese'eje pa'ye cui'ne yecore se co'me cojë'ë, io ucuja'core, ai dacorepa pa'ija'core. ⁷ Èjaore pa'ë caco sihuaco yo'ose'eje pa'ye a'si ju'iñere, cui'ne ai yo'oyere isijë'ë. Jao cato io joyopi cuasaco ñu'ico pai ëjaorepa ñu'iñeje ñu'iñe, iye macare, hua'jeo peoyë, ai yo'oye paja'coa'ë caco. ⁸ Jaje caco ñu'icore te'e mu'sepi io ai yo'oye ti'aja'coa, ju'iñe, ai yo'oco oiye, cui'ne a'o ëa ju'iñe, cui'ne toana ëo jeo cuañoja'coa. Jaje nejo cuañoja'coa, Èjaërepa Maija'quë tutu quë'ire papi nejoquëna.”

⁹ Iye yeja pai ëjaohua'ipi iote yo'ojë iote yëjë pa'isicohua'ipi ai cuasajë oija'cohua'i a'ë, iopi uco pico mëiona, ñajë. ¹⁰ Iote si'seyere ñajë ca'rajë so'ona pëa nëcane jaropi caja'cohua'i a'ë:

“Ina, teayere pa'ë, jai daripë Babilonia si'a dari maña tëto saiscorepa më'ëre si'seye esarepa titapi.”

¹¹ Si'a yeja cu'ijë co'amaña isicohua'ipi iote ai cuasajë co'a ju'ijë oija'cohua'i a'ë, iohua'i jaiye co'amaña dajëna, huerocopi peocona. ¹² Iye paji'i, iohua'i pase'e: oro, poja'i curi, ai de'o quëna ca, perlas hue'yosi pëa, ai de'o nea maja'i caña, cui'ne maja'i caña, huëo së soquë nese'e, jai cujipi de'huase'e, de'o soquëpi nese'e, së'ño ma ja'ñe broncepipi nese'e, jëa quënapipi nese'e, jëa quëna marmol hue'yosi quëna nese'e, ¹³ Canela, huëo së ma'ña: incienso, mirra, cui'ne jaiye ma'ña, cuiya'i o'sa cono, hui'yape, de'o toase'e pan ne ja'ñe, trigo, huequëohua'ire, yëi ñamare, caballore, caballo quëreye, jo'yaohua'ire paire huerocohua'ijë peohuë. ¹⁴ Ja maca jai daripëre caja'cohua'i a'ë, ñeje:

“Më'ë yë'o pa'ise'ere, saija'i ocue ca yure më'ë peoyë. Ti më'ë nejo huesohuë, më'ë de'ocorepa ña cuañose'e, cui'ne më'ë jai co'amaña pase'e.”

¹⁵ Ja jai daripëna co'amañare isijë jaiye curiquë nesicohua'ipi, io si'se cuañoñere ca'rajë so'opi ñajë ai cuasajë co'a ju'ijë oija'cohua'i a'ë. ¹⁶ Oijë caja'cohua'i a'ë:

“Teayerepa, teayerepa jai daripë, jai do'i caña nomio suñase'eje pa'iorepa ña cuañoñere, m'ë. M'ë ju'ico cato nea ma ja'ñe cui'ne maja'i cañarepa, paji'i. Jaje pa'iore ju'icopi oropi, perlaspi, cui'ne de'o quënapa ëja de'osico pa'ë, m'ë. ¹⁷ Jaje pa'isicota'a coa nëhui tēcahuë maca jai co'amaña peo hue'ña ne huesëpi.”

Si'aohua'i jai yohuëa ëjaohua'i cui'ne iti quëhuicohua'i tsiaya cu'i do'ipi curiquë necohua'i so'ona pëa nëceni, ¹⁸ jai daripë uco pico mëñere ñajë cuihuë:

“Yequë jai daripë cui'ne pa'io peoco.”

¹⁹ Jaje cajë ai cuasajë co'a ju'ijë oijë iohua'i siopëana yeja pa'i ne'ñapi nehuë. Jaje yo'ojë oijë cuihuë:

“Teayerepa, teayerepa, jai daripë, m'ë co'amañare huerojëna, jaiye curiquë pacohua'i de'ohuë, jai yohuëa pacohua'i. Jaje pa'isicota'a coa nëhui tēcahuë maca m'ë peo hue'ña ne huesëhuë.”

²⁰ Ma'tëmo acohua'i cato ai sihuajë'ë, jai daripë peo do'ire. Sihuajë'ë, Maija'quë tsecohua'i, Maija'quë jëjo daocohua'i, cui'ne Maija'quë caye quëacaicohua'i. Maija'quë jaote nejoni mësarute co'aye yo'osi do'ire nuñerepa saiquë yo'opi.

²¹ Ja maca huiñaë ai tutu quë'ipi quënaore toacoje pa'ioni ini mëne mëani jai tsiayana jëo dëoquë capi:

“Ñeje m'ë jai daripë Babilonia jëoco cuañoja'coa'ë. Ja maca m'ëre tijupë ña coñe paja'cohua'i a'ë. ²² Tijupë ta'tëpe, pi'cohuëa, cui'ne duruhuëa m'ë ma'añapi pisiquëna, asa coñe paja'cohua'i a'ë. Co'amaña necohua'ijë peoja'cohua'i a'ë, m'ëre. Jai to'ohuë toaye pisiyeje asa coñe paja'cohua'i a'ë. ²³ Toa tsë'ipë miañeje peoja'coa, m'ëre. Cui'ne huejajëna, pai tsi'si hue'ñapi pisiyeje peoja'coa, m'ë co'amaña iye yeja jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ita'are, cui'ne m'ëje iye yeja paire m'ë dahuë yo'oyepi coa cosoco nesicota'are.”

²⁴ Ja jai daripëre paji'i, Maija'quë caye asajë quëacaicohua'i tsie, Maija'quë tsecohua'i tsie, cui'ne si'aohua'i iye yeja pa'icohua'ire huani jëosicohua'i tsie.

19

¹ Ja jeteyo'je asahuë, ma'tëmopi jai pai tutu ñeje cajëna:

¡Aleluya! De'oquëre pa'ni Maija'quë cajë ite sihuañu'u, Maija'quë tse a'ë, huasoye, i de'oyerepa, jerepa pa'irepa pa'iye.

² Maija'quë cato pai yo'ose'eje pa'ye ñaquë yo'oni nuñerepa yo'oji, tayoma'ë.

Jaje pa'ina, co'a nomiore nejopi.

Iye yeja paire io co'aye yo'oyepi co'a de'huasicore,

I jo'ya mañare huaisi do'ire iote nejopi.

³ Huiñaohua'ipi tijupë ca cohuë:

“¡De'oquëre pa'ni Ejaë cajë ite sihuañu'u! Io ucona, pico mëñe ti jëoñe peoyerepa pa'iona.”

⁴ Ja maca veinticuatro aiohua'ipi cui'ne cuatro pa'iohua'ipi yejare pana në mejë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cuasajë sihuajë yo'ohuë, ñu'i saihuë ñu'iquëre ñeje cajë:

“Jaje pa'ijaquë. De'oquëre pa'ni, Ejaë cajë ite sihuañu'u.”

⁵ Ja maca cuañequë ñu'i saihuë quë'ropi yë'ose'e ñeje pisipi:

De'oquëre pa'ni cajë Maija'quëre

Si'aohua'i tsi cui'ne aiohua'ije,

Si'aohua'i ite necaijë,

Ite Ejaëre pare ñajë ca'rajë pa'isicohua'ipi sihuajë'ë.

Yëi Ñama Huejaquëna, Pai Sihuajë Tsi'si Mu'se

⁶ Asahuë, cui'ne jai paì cajëna, pìsiyeje pa'ye pìsiquëna, jupo tsa'io pìsiyeje pìsiquëna, cui'ne mujuë tè'cayeje pa'ye pìsiyeje pìsiquëna. Japì pìsipì, ñeje:

¡De'oquëre pa'ni Èjaë cajë ìte sihuañu'u! Maija'quë si'aye pa'ire papi, Èjaëre papi cuañe huëopi.

⁷ Sihuañu'u, sihuayena daijani ìte de'oquëre pa'ë mè'ë cañu'u.

Tsoe tì'api, Yëi ñama hueja mu'serepa.

Jaje pa'ina, ì nëjo tsoe ëja de'osicorepa pa'ico.

⁸ Jaona ìsihuë, de'o cañarepa si'si peoyere, cui'ne miañere suña ja'ñe.

Ja de'o cañarepa cato quëaji, sehuosicohua'i Maija'quë tsecohua'i nuñerepa yo'ojë pa'iyere.

⁹ Ja maca huiñaëpi yë'ëre capi:

“Toyajë'ë, sihuacohua'i pa'iyë, Yëi ñama hueja maca pa'ija'cohua'ire soisicohua'ipi.”

Yequeje cui'ne capi:

“Iye coca cato Maija'quë nuñerepa cocare pa'ë.”

¹⁰ Jaje caquëna, asani yë'ëpi huiñaë quëo yë'quë macana do're ja'ruhuë, ìte, de'oquëre pa'ni cuasaquë sihuasi'ì caquë. Jaje yo'oquëna, ìpi yë'ëre capi:

“Jaje yo'oma'ë pa'ijë'ë. Yë'ëje Maija'quë jo'yaë'ë. Më'ëje pa'ì a'ë. Më'ë cui'ne Maija'quë do'ijë cõni payë, Jesús ayere quëacaiquëre.”

Jaje pa'ina, Maija'quëni mè'ë cato jaje do're ja'ru sihuaquë yo'ojë'ë, mësaruru paquë Jesús ayere quëacaiquë cato cui'na ëapi, yë'ëre pa'ì ja'ñere quëa joyo.

Caballo Poja'iquëre Tuiquë Ayere Quëaye

¹¹ Ja maca ñahuë, ma'tëmopi hui'yosico pa'iona. Jaropi ñaipi, caballo poja'iquëpi. Ìte tuiquë cato ìti case'ëje yo'oquërepa, cui'ne nuñerepa care paquë hue'equë paji'ì, ì mami. Jaje pa'ipi nuñerepa cuañequëpi cui'ne nuñerepa huajoje yo'opi. ¹² Ì ñaco ca cato toa tsëni nëcase'ëje pa'yerepa paji'ì. Ì sjopëre jaiye manoa pu'iquë paji'ì. Jaje pa'ipi ìse'e te'ì asa mamire toyase'ere papi, yecohua'ijë ti asa ma'ñere. ¹³ Cui'ne tsiepi tsoasi ju'ì care ju'ì saji'ì. Ì mami cato: Maija'quë coca hue'equëpi. ¹⁴ Ìni ma'tëmo soldado paipi tuë'ë, de'o caña suñasicohua'ipi, poja'ì cañare, cui'ne si'si peoyere ju'ìcohua'ipi po caballohua'ini tuijë. ¹⁵ Ì yë'opojà'a hua'ti jëjësëcopi etapi, iye yeja pa'icohua'ire nejoja'copi. Jaëpi quëna tarapëpi cajiquë cuañeja'quë api. Jaëpi paì ñape yo'ose'ere saisipi, cuiya'ì da'ca nesi'ì caquë tsa'cu jo'aquë yo'oyeje pa'ye. Cui'ne jaëpi ocuaja'quë api, Maija'quë tutu quë'irepa pëi si'seyere. ¹⁶ Ì ju'ì care, cui'ne ì quësore ñeje toyase'ere hue'ëpi: “Paì ëjaohua'ì mëñe Èjaërepa, ìti mëñe cuañequërepa.”

¹⁷ Ja jeteyo'je ñahuë, huiñaëpi ësëna tsa'cu paquë nëcaquëna. Jaëpi ai tutu cuipi, si'aohua'ire peo de'oto ja'jëjë cu'icohua'ire ñeje caquë:

“Daijë'ë, tsi'sini, Maija'quë na'iquëna, aõñe aija'cohua'ì. ¹⁸ Dani aijë'ë, paì ëjaohua'ì ca, soldado paì ëjaohua'ì ca, tutu quë'iohua'ì ca, caballo ca, ìohua'ire tuisicohua'ì ca, coa si'aohua'ì ca, jo'yaohua'ì peocohua'ì ca, jo'ya ne cuañosicohua'ì ca, a'ricohua'ì ca, cui'ne jaicohua'ì ca, aija'cohua'ìpi cuipi.”

¹⁹ Ja maca ñahuë, huajëya'ye pa'ire, cui'ne iye yeja paì ëjaohua'ire, ìohua'ì soldado paì ja're cõni pa'ijëna. Jaohua'ì cato caballore tuiquëre, cui'ne ì soldado paire uihuañu'u cajë tsi'sisicohua'ìpi paë'ë. ²⁰ Jaë huajëya'ye pa'ì cato tseä cuañosiquë paji'ì, coa cosoquë quëaquë ja're cõni, ì ña hue'ñana jaiye paì yo'o tì'a ma'ñere yo'o ìñosiquë ja're. Ja yo'o ìñoñeja'a quëaquë paire cosopi, huajëya'ye pa'ì mami toya cuañosicohua'ini, cui'ne ìje pa'ire de'huasiquëre sihuajë yo'osicohua'ini. Ja maca, huajëya'ye pa'ire, cui'ne coa cosoquë quëaquë pa'ìsiquëre tseani ja huajëcohua'ini toa jairana azufre tsëni nëcasicona, jeo dëo cuañohuë. ²¹ Yecohua'ì cato huani jeo cuañohuë, caballo tuiquë yë'opo eta hua'tiyona. Ja maca si'a ja'jëcohua'ì tsi'sini jaohua'ì care ocue tìmë huesëhuë.

20

Mil Ometëca Aye

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmopi huiñaë tome huesë hue'ña sioconi cui'ne quëna mere tse'equë cajequëna. ² Jaëpi cajeni jai pë'eje pa'ire tsoe hue'ña añare, huati jare ipi Satanás hue'equëre quëna mepi sëapi, mil ometëca ñu'ija'quëni. ³ Ja maca ite sëani mil ometëcaja'a paire cosoma'ë pa'ija'quëre tome huesë hue'ñana jeo toni sioñopi. Sioni eta sa'rona hui'yoye peoji, caquë toya sëo huesopi. Jaje pa'iquëta'are mil ometëca t'i'asi maca joye cuañosiquë pa'ija'quë api, a'ri tëcahuë maca pa'ija'quëpi.

⁴ Ja jeteyo'je ñahuë, paipi cuañejë ñu'i saire ja'rusicohua'ipi ñu'ijëna, pai ñape yo'ose'e ñajë ca de'huaja'a tutu isi cuañosicohua'ire. Ja maca ñahuë, Maija'quë coca case'eje pa'ye, cui'ne Jesús case'eje pa'ye nuñerepa tui do'ire, siopëa tē'ca tēte cuañosicohua'i joñoare. Jaohua'i cato huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre de'oquëre pa'ni cuasajë yo'oye pasicohua'i a'ë. Cui'ne i mamije toya cuañoñe pasicohua'i a'ë, iohua'i tsiana, panita'a iohua'i jëtëna. Jaohua'ipi huajëcohua'i pani cojë Cristo ja're mil ometëca cuañehuë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are yecohua'ita'a huëiye pahüë, mil ometëca tēto saisi maca huëija'cohua'ipi. Iye cato du'ru macarepa ju'isicohua'i huëiye a'ë. ⁶ Sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë tsecohua'ipi, du'ru macarepa ju'isihua'i huëiye huëicohua'i. Jaohua'ire cayaye ju'iñe aco ne hueañe peoji. Coa ai jerepa jaohua'i cato Maija'quëre cui'ne Cristore necaijë pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne i ja're coní mil ometëca cuañeja'cohua'i a'ë.

Huati Nejo Cuañose'e

⁷ Mil ometëca tēto saisi maca Satanáspi etosiquë pa'ija'quë api. ⁸ Pa'i ja maca si'aohua'ire yeja pa'icohua'ire cosoquë cui'ne Gogre cui'ne Magogre cosoja'quë api. Cosoquë jaohua'i soldado paire jai paire meja asi tsiaya tē'tēpa ñañeje pa'yerepa tsi'soja'quë api, uihuaja'cohua'ire. ⁹ Ja maca jaohua'ipi si'a yejañapi dani si'aore sa tēhuo tē'ija'ë, Maija'quë tsecohua'i i oicohua'i pa'i daripëre huañu'u cajë. Jaje yo'ojëta'are ma'tëmopi toa tome ëo huesopi, peo hue'ñarepa. ¹⁰ Ja maca huati paire cososiquëre toa jairana azufre quë'iona jeo dëo cuañopi, huajëya'ye pa'ire, cui'ne coa cosoquë paire quëasiquëre jeo dëo sitona. Jarona ai yo'ojë pa'ija'cohua'i a'ë, mu'señapi, cui'ne ñamiñapi carajaiñe peoyerepa.

Poja'i Ñu'i Saihuëre Pare Ñu'i Pai Ñape Yo'ose'e Ca De'huaye

¹¹ Ja maca ñahuë, poja'i ñu'i saihuëre, cui'ne iote ñu'iquëre. Jaë ña hue'ñare papi yeja cui'ne ma'tëmo catihuë. Catijëta'are ti peopi, tirona se jëani pa'iyeye. ¹²⁻¹³ Ja maca ñahuë, ju'isicohua'ire, jaicohua'ire, cui'ne a'ricohua'ire, ñu'i saihuë tñare pare nēcajëna. Si'aohua'i tsiayana, cui'ne yejana ju'ijë pa'isicohua'i, etasicohua'i pa'ë. Ja maca toya pëpëapi hui'yose'e paji'i. Pa'ina, cui'ne pa'i toya pëpëre paje hui'yosico paji'i. Ja maca ju'isicohua'ipi jare iohua'i yo'ose'eje pa'ye ca tēji cuañohuë, ja toya pëpëana toyase'eje pa'ye. ¹⁴ Ja jeteyo'je juni huesëye cui'ne ju'isicohua'i pa'i hue'ñaje ña coñe peopi, toa jairana jeo dëosi do'ire. Iye toa jaira cato cayaye acore se juni huesë coñe a'ë. ¹⁵ Cui'ne jarona jeo dëo cuañohuë, si'aohua'i pa'i toya pëpëna iohua'i mami toya cuañoma'cohua'i.

21

Huajë Ma'tëmo Cui'ne Huajë Yeja

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, huajë ma'tëmore cui'ne huajë yejare. Du'ru pa'isi ma'tëmo cui'ne du'ru yeja, cui'ne jai tsiaya tsoe peopi. ² Ja maca yë'ë Juanpi ñahuë, de'o daripëre pare, huajë Jerusalénre, ma'tëmopi cajecona, Maija'quë pa'i ña hue'ñapi. Nomio io huejaja'quëre caco de'oyere suñani ëja de'ose'eje pa'io paco'ë. ³ Ja maca asahuë, ma'tëmopi tutu yë'ose'e ñeje jutaquëna:

“Maija'quë pa'i hue'ña yure cato pai ja're coní pa'iyë a'ë, iohua'i ja're pa'ija'quëpi. Iohua'ipi i pai pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, Maija'quëpi iohua'i pëca ja'quë pa'ija'quë api.

⁴ Ja maca Maija'quëpi iohua'i oise'e tēno jēocasipi. Ja maca ju'iñe, ai yo'oye, ai cuasajē oiye, a'siye peosipi, tsoe tēto saise'e sēte, ja'nē pa'io pa'ise'e.”

⁵ Ja maca ñu'i saihuē ñu'iquëpi capi:

“Yē'ēpi si'aye huajēyese'e ne saoyē.”

Yequeje capi:

“Toyajē'ē. Iye coca care paye a'ē. Itina quēcojē pa'iye a'ē.”

⁶ Jaje ca toquē capi, yē'ēre:

“Tsoe ne saohuē. Yē'ē a'ē, du'ru aquērepa cui'ne tējiquē, je'nēna pa'iquē. Oco ēa ju'iquēni yē'ēpi ocuasi'i pa'i oco cojerepa ayere do'i peoyerepa. ⁷ Si'aye quēcósiquē etasipi, yē'ēre i pēca ja'quēre paja'quē api, cui'ne ini yē'ē mamaquēre paja'quē a'ē, si'aye iyere paja'quē api, mamaquē pa'i do'ire. ⁸ Jaje pa'iquēta'are yē'ēre tuiyere yo'o jujacohua'ire, sehuoye jēa coecohua'ire, paire coecohua'ire, huaicohua'ire, yequē nomiohua'ire yo'ocohua'ire, dahuē yo'ocohua'ire, pai nese'ere ējare pa'ē cuasacohua'ire, cui'ne coa cosocohua'ire saiye pasipi, toa cui'ne azufre tsē'isi jairana, cayaye acore se juni huesē hue'ñana.”

Huajē Jerusalén

⁹ Ja maca siete huiñaohua'i aquëpi daji'i, siete ucu duruhuēa tējiyerepa ai yo'oye timēse'ere pasiquëpi. Jaëpi dani capi, yē'ēre:

“Daijē'ē. Mē'ēre iñosi'i, Yēi ñama huejaja'core, i nējore.”

¹⁰ Huēo cani ñañeje pa'ye ñahuē. Ñaquēna, huiñaëpi yē'ēre jai cutihuēna sapi. Sani iñopi jai Jerusalén daripēre de'ocore pani, ma'tēmopi Maija'quē quē'ropi cajecona. ¹¹ Ja daripē cato Maija'quē miañe ju'ayepi miaco paco'ē. Io miañe cato de'o quēna pē miañeje pa'ye paji'i, Jaspe hue'yosi quēna miañeje pa'ye, ña etojai quēna huēje pa'ye paji'i. ¹² Ja daripē yērēhueja'la jai emē tēhuopa tēhuosico paji'i. Jaje pa'ioni doce eta sa'noa paji'i. Eta sa'noa ñape te'e huiñaë nēcapi. Cui'ne eta sa'noa ñape doce Israel pai tsēca mamire toyase'e paji'i. ¹³ Ēsē mēi te'tere toaso eta sa'noa paji'i. Ēmēje'e te'tere toaso eta sa'noa, huē'ehuē te'tere toaso eta sa'noa, cui'ne ēsē du'i hue'ñare toaso eta sa'noa paji'i. ¹⁴ Jai daripē tēhuopa cato doce quēna pēana quēco paco paji'i. Ja quēna pēana Yēi ñamapi doce jējo daosicohua'i mamire toyase'e paji'i.

¹⁵ Yē'ē ja're con i huiñaë coca caquē cato i jētēre oro tarapēre catē tarapēje pa'iore cajipi, jai daripē cuēcueja'coni, io eta sa'noa, cui'ne io tēhuopa. ¹⁶ Jai daripē cato si'a yē'quē maca jaico paji'i, je'ñe tēcapē tsoaye ja'ye si'ao. Huiñaëpi i cuēcuecopi jai daripē cuēcuequēna, caya mil cui'ne docientos kilómetros paji'i. Io tsoaye, io mēne tsoaye cui'ne io je'ñe tēcapēje cui'na ja'yese'e paji'i. ¹⁷ Ja jeteyo'je tēhuopa tsoayere cuēcuepi. Cuēcuequēna, sesenta y cinco metros paji'i. Pai cuēcueyeje pa'ioipi huiñaēje cuēcueye sēte jaje paji'i.

¹⁸ Jaspe hue'yosi quēna pēapi nesico paco'ē, tēhuopa. Cui'ne iti daripēpi orore pase'e nesico paco'ē, sa ña etojaicorepa. ¹⁹ Tēhuo pa quēco pa quēna pēa cato coa si'a de'o quēna pēapi ēja de'huase'e paji'i. Iyepi du'ru huēo hue'ña cato, jaspe hue'yosi quēna, cayaye aco zafiro hue'yosi quēna, toasoñe aco ágata hue'yosi quēna, cajese'e aco esmeralda hue'yosi quēna, ²⁰ Cinco aco onice hue'yosi quēna, seis aco cornalina hue'yosi quēna, siete aco crisólitopi hue'yosi quēna, ocho aco berilo hue'yosi quēna, nueve aco topacio hue'yosi quēna, diez aco crisoprasa hue'yosi quēna, once aco jacinto hue'yosi quēna, doce aco amatista hue'yosi quēna paji'i. ²¹ Doce eta sa'noa cato doce perlaspi nese'e paji'i. Pa'ina, te'e perlapi te'e eta sa'ro tēhuocore nesico paji'i. Ēja ma'arepa cato orore pase'e nesicopi sa ña etojaicorepa paco'ē.

²² Ja daripē ti peopi, Maija'quēre se huē'e. Me neni pa'ico'ni, jare i Maija'quē si'aye pa'ire papi, cui'ne Yēi ñamapi con huē'ēje pa'iohua'i pa'ito. ²³ Ja daripē cato ēsē, cui'ne ñañē miacaiye peoji. ¿Me neni jaohua'i miacaiye'ni? Tsoe Maija'quëpi de'oyerepa miato,

cui'ne i Yēi ñamapi coni toa tsëopëje pa'ipi miato. ²⁴ Huasosi yejaña pa'icohua'i cato ja daripë miacaiyeja'a cu'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne pai ëjaohua'ipi iohua'i de'oyere iona isija'cohua'i a'ë. ²⁵ Io eta sa'noa sioñe ti peosipi mu'se, cui'ne jaro cato ñamije peosipi. ²⁶ Iona sajë isija'cohua'i a'ë, iye yeja pa'icohua'i Maija'quë de'o necaise'ere iñoñere, cui'ne pai yejaña ëjaërepa cajë de'oyerepa sehuojë pa'iyere. ²⁷ Jaro cato cacaye peoji, si'si nese'e, ai co'ayerepa yo'ocohua'i, panita'a cosocohua'ije. Jaro cato cacaja'cohua'i a'ë, iohua'i mami Yēi ñama tsëco pa'i toya pëpëna toyasicohua'ise'e.

22

¹ Ja maca huiñaëpi iñopi, co'sija'i tsiayapi pa'iyë isi ocose'ere. Jaje pa'ioipi Maija'quë cui'ne Yēi ñama ñu'i hue'ñapi etapi. ² Cui'ne ja eta ñapi jai daripë ëja ma'a jopore pare paji'i. Cui'ne tsiaya tëtëpañare pa'i soquë ñëapi nëcahuë. Te'e ometëcahuë quëicohua'ipi ñañë ñape quëico paji'i. Io ja'o cato yejaña pa'icohua'ire jujuye paji'i. ³ Jaro cato peosipi, co'aye pa'ise'e. Maija'quë cuañe ñu'ico cui'ne Yēi ñama cuañe ñu'ico ja daripëre paji'i. Pa'ina, i jo'yapi ite ñajë sihuaja'cohua'i a'ë, Ejaëre pare sëte. ⁴ I tsiare pare ñaja'cohua'i a'ë. Ñajë cui'ne i mamire iohua'i tsia tiñare pana toyase'e hue'ëja'cohua'i a'ë. ⁵ Jaro cato peosipi, ñami. Iote pa'icohua'i cato toa tsëo pë miañere co'ema'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ¿Me neni co'eye'ni? Jare ipi Maija'quë Ejaëre papi miacai pa'ija'quëre. Cui'ne iohua'ipi Maija'quë ja're con i je'nëna carajaiñe peoyerepa pa'ija'cohua'i a'ë.

Jesucristo Daiye Ja'yere Pa'iji

⁶ Ja maca huiñaëpi capi, yë'ëre:

“Iye coca cato nuñere pa'ë. Cui'ne itina quëco pajë pa'iyere pa'ë. Jare ipi Ejaë Maija'quë i joyore jëjo saopi, ite quëacaicohua'ire yequë mu'se pa'i ja'ñe quëaja'quëpi caquë. Yureta'a i huiñaëre jëjo daopi, i jo'yare quëaja'quëre yure maca esa yo'o huëo ja'ñere.

⁷ iYë'ëpi esa daija'quë a'ë!”

Sihuaquë pa'ija'quë api, iye toya pëpë yequë mu'se yo'o ja'ñere quëayere asaquë yo'oquë pa'iquë cato.

⁸ Yë'ë Juanpi itire ñaquë, cui'ne iyere asahuë. Ja ñaquë asa tējisi maca yë'ëre iñosiquë huiñaë quëo yë'quë macana do're ja'ruhuë, ite ëjaëre papi caquë sihuaquë yo'ose'e caquë. ⁹ Jaje yo'oquëna, ipi capi, yë'ëre:

“Maija'quëre necaiquë a'ë. Më'ëje pa'i a'ë. Cui'ne më'ë ja're acohua'i i coca quëacaicohua'ije pa'i a'ë. Coa si'aohua'i iye toya pëpëna toyase'ere de'oye sehuocohua'ije pa'i a'ë. Maija'quë necaicohua'ipi pani Maija'quëni jaje sihuaquë yo'ojë'ë.”

¹⁰ Cui'ne yequeje capi:

“Iye toya pëpëre tsioma'ë pa'ijë'ë, si'aohua'ipi ñajajë caquë. Yequë mu'se tëto sai ja'ñere iye toya pëpëna toyase'ere, iti case'e huëo maca ti'a tējiji. ¹¹ Na'i huesësicoa. Jaje pa'ina, coa ñajë'ë, co'aye yo'oquë jare co'ayere yo'oquë pa'ijaquë, si'si nesiquë jare si'si pa'ijaquë. Jaje pa'isiquëta'are de'oquë cato jare de'oquë pa'ijaquë. Maija'quëna i pa'iyë isi huesosiquë cato, jare i ja're pa'i huesëja'quë.

¹² Yë'ëpi esa daija'quë a'ë. Dai dayë, cui'ne isija'a co'amañaje. Pai ñapere isija'quë a'ë, i yo'ose'eje pa'ye. ¹³ Yë'ë a'ë, si'anë pa'iquëpi pa'iyë. Yë'ë a'ë, du'ru aquërepa, cui'ne tējiquërepa, iti huëosiquë cui'ne saoquërepa.”

¹⁴ Sihua'cohua'i pa'iyë, iohua'i caña de'oye jojacohua'ipi. Jaohua'ipi pa'i soquë yë ayere de'oye ocueye pa'iji. Cui'ne jai daripë eta sa'noaja'a de'hue cacaye pa'iji. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are, hue'sena pëaja'cohua'i a'ë, tiro yo'ocohua'i cato, paire dahuë necohua'i, yequë nomiore yo'ocohua'i, paire huani jeocohua'i, pai de'huase'ere ëjare pa'ë cajë yo'ocohua'i, cui'ne cosoyere oijë cosocohua'i.

¹⁶ “Yë'ë Jesupi yë'ë huiñaëre jëjo saohuë, sehuosicohua'i tsëcare si'aye quëaja'quëre. Yë'ë a'ë, David tsëcapë aquë. Yë'ë a'ë, ñata tomesì macarepa miacai ma'ñocorepa.”

¹⁷ Maija'quë joyopi cui'ne Yëi ñama nëjopi çoni cayë:

“Daijë'ë. Jaje daijë'ë cayere asani cui'neje cajë'ë. Oco ëa ju'iquë pani dani ucujë'ë, pa'iye isi ocore pare ti curi do'i peoyerepa.”

¹⁸ Yë'ëpi si'aohua'ire du'ru quëa nëoñë, iye toya pëpëna Maija'quë yequë mu'se yo'o ja'ñe toyase'ere asacohua'ire. Jaje pa'ina, paipi iye case'ere ai seña maca se mëocaisiquë pa'ito, Maija'quëpi iteje ai yo'oyere se mëocaija'quë api, iye toya pëpë toyase'e ayepi.

¹⁹ Iye toya pëpë ayere, yequë mu'se pa'i ja'ñere quëaquë toyase'ere a'ri maña nejocatu iti nejocaisiquëreje Maija'quëpi pa'i soquë yë ocueye peoyë. Cui'ne de'o daripëna cacaye peoyë. Iye toya pëpë cato quëaji, ja pa'i oco ayere, cui'ne ja de'oyerepa daripë ayere.

²⁰ Iye yo'o ja'ñe quëasiquëpi caji: “Yë'ëpi esa daija'quë a'ë.” Jaje pa'ija'quë. ¡Daijë'ë, Ëjaë Jesús!

²¹ Mai Ëjaë Jesucristopi mësarute si'aohua'ire i oiyepi ñacai paja'quë. Jaje pa'ija'quë.